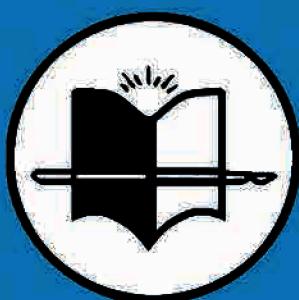

မြန်မာ စွယ်ခံကျမ်း နှစ်ချုပ်

၂၀၁၈

မြန်ဘုရား
ဂွယ်စုံကျင်းနှစ်ချုပ်
(၂၀၁၈)

ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ အုပ်ရေ

အမှတ် ၅၂၉-၅၃၁၊ ကုန်သည်လစ်၊ ရန်ကုန်မြို့
ဘပေါ်လာန်၊ တတည်းများချုပ်က
မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၄၂၉ မြို့ ပုံစိန်၍ ထိုတို့လစ်သိပုံစိန်စက်ရုတွင်ပုံစိန်၍
မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၄၁၁ မြို့ ထုတ်ဝေသည်။

ထုတ်ဝေသည့် ကတိတလောက်အား - CIP

၀၃၉-၉၅၈	
မြန်	<p>မြန်ဟူစွယ်ရုံကျပ်နှစ်ချပ် (၂၀၁၈)/ စီဝင်သူ တာပေါ်ဟန်။ ----- ရန်ကုန်၊ တာပေါ်ဟန်၊ ၂၀၁၈။ တာ ဘတ်ပုံ၊ ၂၆ ဝင်တီ။</p> <p>၁။ မြန်ဟူစွယ်ရုံကျပ်း (၁) တာပေါ်ဟန် - စီဝင်သူ</p>

နိုတာဝန်အရေးသုံးပါး

- ◆ ပြည်ထောင်စုမပြီကဲရေး နိုအရေး
- ◆ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီဗွဲ့မှုပပြီကဲရေး နိုအရေး
- ◆ အချုပ်အခြာအာဏာတည်တဲ့ခိုင်မြေရေး နိုအရေး

မြန်မာ့ရည်ထွန်းကျပ်စီစဉ်ရေးအဖွဲ့

၁။ စည်သူဒေါက်တာဦးသော်ကောင်း	ဥက္ကဋ္ဌ	အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာသမိုင်းအဖွဲ့
၂။ ဦးတင်ခ (တက္ကသိလ်တင်ခ)	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ	ဦးဆောင်ထွန်းကြားရေးမှူး (ြိမ်း) သတင်းနှင့်စာနယ်အင်းလုပ်ငန်း
၃။ ဒေါက်တာဦးခင်အေး (မောင်ခင်မင်-ခန့်ဖြူ)	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ	အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာစာနှင့်ဘာသာစကား ပညာဦးစီးဌာန၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၄။ ဒေါက်တာတိုးလှ	အဖွဲ့ဝင်	အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာသမိုင်းအဖွဲ့
၅။ ဒေါက်တာဒေါ်ခင်သိန်း	အဖွဲ့ဝင်	ပါမောက္ခ (ြိမ်း)၊ အရှေ့တိုင်းပညာဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိလ်
၆။ ဦးကျော်ဝင်း (မနုသုကျော်ဝင်း)	အဖွဲ့ဝင်	ထွန်းကြားရေးမှူးချုပ် (ြိမ်း) ရွှေးဟောင်းသူတေသနဦးစီးဌာန
၇။ ဒေါက်တာဦးစန်းဝင်း	အဖွဲ့ဝင်	ထွန်းကြားရေးမှူးချုပ် (ြိမ်း) ရွှေးဟောင်းသူတေသန၊ အမျိုးသား ပြတိက်နှင့် စာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာန
၈။ ဦးမောင်လိုင် (မောင်ဆွဲထု)	အဖွဲ့ဝင်	စာတည်းမှူးချုပ် (ြိမ်း)၊ စာပေပိမာန်ရုံး ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန
၉။ ဦးအေးချို့ (မဟာဝိဇ္ဇာ)	အဖွဲ့ဝင်	စာပေပညာရှင်
၁၀။ ဒေါက်တာစိုးနှိုင်	အဖွဲ့ဝင်	ပါမောက္ခ/ဌာနမှူး၊ မြန်မာစာဌာန၊ ရန်ကုန်အနောက်ပိုင်းတက္ကသိလ်
၁၁။ ဒေါက်တာမင်းသောင်	အဖွဲ့ဝင်	ပါမောက္ခ/ဌာနမှူး နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးပညာဌာန၊ ဒဂုံတက္ကသိလ်

၁၂။ ဦးစံသင်းလှိုင်	အဖွဲ့ဝင်	တွဲဖက်ပါမောက္ခ (ပြိုမ်း)၊ အဘိဓမ္မပိဋက မဟာငြာန၊ နိုင်ငံတော်ပရီယတ္ထိ သာသန္တတ္ထလိုလ်၊ ရန်ကုန်
၁၃။ ဦးခင်စိုး (စိုးစိုး-ပန်းတောင်း)	အဖွဲ့ဝင်	စာတည်းမှုး (ပြိုမ်း)၊ စာပေပိမာန်ရုံး ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန
၁၄။ ဒေါက်တာအေးကျော် (ဆေးသူတေသန)	အဖွဲ့ဝင်	စာပေနှင့်ဆေးဘက်ဆိုင်ရာပညာရှင်
၁၅။ ဒေါက်တာစောမြေအောင်	အဖွဲ့ဝင်	တွဲဖက်ကထိက၊ ဝိဇ္ဇာတ်တော်ဆိုင်ရာ အဂ်လိပ်စာပေငြာန၊ နိုင်ငံတော်ပရီယတ္ထိ သာသန္တတ္ထလိုလ်၊ ရန်ကုန်
၁၆။ ဒေါက်တာခင်မောင်ညို	အဖွဲ့ဝင်	စာပေပညာရှင်
၁၇။ ဦးစိန်လှိုင် (သူရအော်)	အဖွဲ့ဝင်	စာပေပညာရှင်
၁၈။ ဦးကျော်ညီး (ကျော်ညီး)	အဖွဲ့ဝင်	စာပေပညာရှင်
၁၉။ ဦးသန်းအုန်း (မောင်အော်)	အဖွဲ့ဝင်	စာပေပညာရှင်
၂၀။ စာကြည့်တိုက်မှုး	အဖွဲ့ဝင်	တတ္ထလိုလ်များဗဟိုစာကြည့်တိုက်
၂၁။ စာတည်းမှုးချုပ်	အတွင်းရေးမှုး	စာပေပိမာန်ရုံး ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန
၂၂။ စာတည်းမှုး	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှုး(၁)	စာပေပိမာန်ရုံး ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန
၂၃။ စာတည်း(စွယ်စုံနှစ်ချုပ်ငြာနစိတ်)	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှုး (၂)	စာပေပိမာန်ရုံး ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန

စာပေမြတ်နှင့် စာတည်းကျင်

စာတည်းမှုးချုပ်

ဦးကိုကိုနိုင်

မြန်မာ့စွာယ်ရုံကျင်းနှစ်ချုပ်၊ စာတည်းအဖွဲ့

စာတည်းမှုး

ဦးစီးမြင်သန်း (နွောင်နိုင်)

စာတည်း

ဒေါ်ခင်ဝါဆွေ (ဝါဝါ-အင်းစိန်)

စာတည်း

ဒေါ်အိခိုင်ဇော် (အိခိုင်)

ပုံနှိပ်ကျမ်းကျင်-၃ (စာပြင်)

ဦးကျော်သူစိုး (ကိုခက်ခေါ်)

ဒေါ်ကြောက်သန်း (မြတ်နှုန်း-စာပေမြတ်နှင့်)

မြန်မာ့စွာယ်ရုံကျင်းနှစ်ချုပ်၊ ကွန်ပူးတာဌာန

ပုံနှိပ်ကျမ်းကျင် - ၃

ဒေါ်သွဲ့သွဲ့စန်း

ပုံနှိပ်ကျမ်းကျင် - ၃

ဒေါ်ဖြူးဖြူးစံ

ပုံနှိပ်ကျမ်းကျင် - ၄

ဒေါ်စန်းစန်းငြေး

ပြန်မူးစွာယ်ရုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၈)

ဟတိကာ

ဤကျမ်းကိုမရှုစားမီ

အပိုင်း (၁)

၂၀၁၃ ခုနှစ်ဖြစ်ရပ်များ

၁

အပိုင်း (၂)

နှစ် ၂၀ ပြည့် စာပေပါမာန်	ချီမြှဲနယ်	၉၁-၁၀၀
မြန်မာ့ရှိုးရာကျေးလက်သိပ္ပံာ	မနုဿကျော်ဝင်း	၁၀၁-၁၀၆
မြန်မာ့ရှေးဟောင်းဆည်ကြီးများ	ထိန်လင်း (မန်းတဗ္ဗာသို့လို)	၁၀၃-၁၁၄
ရာသီတုပ်ကွေးရောဂါ	ဒေါက်တာခင်မောင်လွင်	၁၁၅-၁၁၈
အာဆီယံနှစ် ၅၀ ခရီး	တဗ္ဗာသို့လိုဟန်စီးပီး	၁၁၉-၁၃၂
နိုင်ငံတကာအကြောင်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ	ကိုကိုလိုင်	၁၃၃-၁၄၂

အပိုင်း (၃)

၂၀၁၃ ခုနှစ်အကြောင်းရပ်များ (အကွာရာစဉ်)
အကွာရာစဉ်အညွှန်း

၁၄၅

ဤကျမ်းကို ပူးတော်

မြန်မာ့စွဲယ်စံကျမ်းနှစ်ချုပ်များသည် ထုတ်ဝေပြီးမြန်မာ့စွဲယ်စံကျမ်းအတွဲ (၁၅) တွဲ၏ အဖြည့်ကျမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့စွဲယ်စံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၈) ကို ယခင်က ထုတ်ဝေခဲ့သော မြန်မာ့စွဲယ်စံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၇) ပါ အကြောင်းရပ်များနှင့်ဆက်စပ်၍ ဖတ်ဆုံးရန် စီစဉ်ပြုစုစုတော်ပါသည်။ မြန်မာ့စွဲယ်စံကျမ်းတွင် မပါဝင်သေးသော အကြောင်းရပ်သစ်များလည်း ပါဝင်ပါသည်။

ဤကျမ်းသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ထင်ရှားသည့် အဖြစ်အပျက်အချို့ကို ပြုစုံပုံနှင့်ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွင်း အဖြစ်အပျက်များကိုမူ မြန်မာ့စွဲယ်စံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၉) ပုံနှင့် ထုတ်ဝေသောအခါ ဆက်လက်ဖော်ပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကျမ်းကို စာရွှေသူများ လွယ်ကူစွာဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်ရန် အပိုင်းကြီးသုံးပိုင်းခွဲခြား၍ တင်ပြထား ပါသည်။ ပထမပိုင်းတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ထင်ရှားသောဖြစ်ရပ်များကို မြန်မာ့သတင်းစဉ်၊ သတင်းလွှာ များနှင့် ညီးစွမ်း၍ ရက်စဉ်မှတ်တမ်းအဖြစ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် နှစ် ၃၀ ပြည့် စာပေပိမာန်၊ မြန်မာ့ရုံးရာကျေးလက်သိပ္ပါယူ၊ မြန်မာ့ရေးဟောင်းဆည်ကြီးများ၊ ရာသီတုပ်ကွေးရောဂါ၊ အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ခရီး၊ နိုင်ငံတကာအကြောင်းဖက်မှုအန္တရာယ်များဟူသည့် အကြောင်းအရာတို့ကို စုစုပေါင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသော ဆောင်းပါးများကို ပညာရပ်အလိုက် ကျမ်းကျင်သူပညာရှင်များက လေ့လာသူတေသနပြု၍ ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တတိယပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသောအကြောင်းအရာ များသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာအကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းအရာများကို မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်းပါ အကွရာစဉ်စနစ်အတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာ့စွဲယ်စံကျမ်းနှစ်ချုပ်ပါ အကြောင်းအရာများကို အလွယ်တကူရှာဖွေဖတ်ရှုနိုင်ရန် အကွရာစဉ်အညွှန်းကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

အထွေပွဲတို့များကို ဖော်ပြရာတွင် နှစ်စဉ်ဆက်လက်ထုတ်ဝေသော မြန်မာ့စွဲယ်စံကျမ်းနှစ်ချုပ်များ နည်းတူ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနှင့်နိုင်ငံတကာတွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သော ထင်ရှားသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အထွေပွဲတို့များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

အကြောင်းအရာများတွင် အညွှန်းများကိုပြဆိုရာ၏ ယခင်ထုတ်ဝေပြီးသော မြန်မာ့စွဲယ်စံကျမ်းနှစ်ချုပ်များကိုညွှန်းလျှင် စာအုပ်အမည် (ဥပမာ- စွဲယ်စံနှစ်ချုပ် ၂၀၁၇) နှင့် စာမျက်နှာအမှတ်ကိုဖော်ပြ၍ ညွှန်းပါသည်။ ယခုထုတ်ဝေသော မြန်မာ့စွဲယ်စံကျမ်းနှစ်ချုပ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ပါ အကြောင်းအရာများနှင့် ဆောင်းပါးများကိုညွှန်းလျှင် အကြောင်းအရာနှင့်ဆောင်းပါးအမည်ကို ဖော်ပြ၍ ညွှန်းထားပါသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်ကို ကမ္မာမီးယားဘူရင်မင်းမြတ်က ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့ဖြင့် ကြိုဆိုစဉ်

နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးဖရန်စစ် ကို
နေပြည်တော်၌ လက်ခံတွေ့ခဲ့စဉ်

ပြည်ထောင်စုဌိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - (၂၁)ရာစ်ပဲနဲ့
နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်၊ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
နှုတိယသမ္မတများနှင့် တက်ရောက်လာသည့် တာဝန်ရှိကိုယ်စားလှယ်များကို တွေ့ရစဉ်

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် တိုင်းရှင်းသားလူငယ်ကိုယ်စားလှယ်များ
ဌိုမ်းချမ်းရေးစကားပိုင်းကျင်းပစဉ်

နှစ်ယောက် ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေတစ်သိန်းတာစာပေဆုံး
ဆရာကြီးသိန်းသွန်းအား ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းပေးအပ်စဉ်

နှစ်ယောက် ၂၀၁၆ ခုနှစ်နှင့်ပါးယူ မြန်မာ့ရပ်ရှင်ထူးခွာပေးပွဲအခမ်းအနားသို့
တက်ရောက်ချို့မြင့်စဉ်

ပြည်ထောင်စုနောက်အထိမ်းအမှတ် ဂုဏ်ပြည့်စာစားပွဲသို့ တက်ရောက်လာသည့်
နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ ခုံတိယသမ္မတများနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်အကြီးအကဲများ
တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလုပ်များကို တွေ့ရစဉ်

၁၂ ကြိမ်မောက် ပြည်ထောင်စုဌို့ချမ်းရေးဆွေးနွေးမှူးတွဲကော်မတီအစည်းအဝေးကျင်းပစဉ်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် နိုဘယ်-မြန်မာစာပွဲတော် ၂၀၁၇၊ ရသစာပေ
ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ချီးမြင့်စဉ်

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် မဟာသရေစည်သူ ဗိုလ်ချုပ်မှားကြီးမင်းအောင်လှိုင်
တပ်မတော်နေး စစ်ရေးပြအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်၍ အလေးပြုမှုခံယူစဉ်

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နာယက အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း
မြန်မာနိုင်ငံခိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂကျန်းမြို့နိုင်းရေးမှူး၊ မစွဲရီးနားတားနီးကိုလာလော့ခံခိုင်ဆဲလီယန်ကို
လက်ခံတွေ့ဆုံးစဉ်

ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်၊ ခုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးတိခိုန်မြတ်နှင့်အဖွဲ့ဝင်များ
ရရှိပြည်နယ်အတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးခေါက်တာဝင်းမြတ်အေးထံ
အလျော့ငွေများပေးအပ်လျှော့ခိုင်းစဉ်

မွန်ပြည်နယ် ချောင်းဆုံးမြို့နယ်ရှိ ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတား (ဘီလူးကျွန်း) ဖွင့်ပွဲနေ့ မြှင့်ဂွင်းကို တွေ့ရစဉ်

တပေါ်ဟန် နှစ် ဂုဏ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားတွင်
ပြည်ထောင်စုနှင့် အောက်တာဖော်လုပ်နှင့် တပေါ်ဟန်များ၊ ဌာနတာဝန်ရှိသူများ
မှတ်တမ်းတင်စာတ်ပုံရှိက်ကူးစဉ်

၂၀၁၇ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲရုံတစ်ရုံး လာရောက်ဆန္ဒပြနေသည့် မဲဆန္ဒရှင်များကို တွေ့ရစဉ်

မလေးရှားနိုင်ငံ၏ကျင်းဟာသည့် အရှေ့တောင်အာရာအားကစားပြင်ပွဲဝင် နိုင်ငံဂုဏ်ဆောင် ရုရှုံးအားကစားမယ် စနီးဦး၏ ပြင်ပွဲဝင်ဟန်

၂၀၁၇ ခုနှစ်

ဖြစ်ပြပါး

၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော

မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာမှ ထင်ရှားသည့်

ဖြစ်ပြပါး သတ်မှတ်တမ်းများ

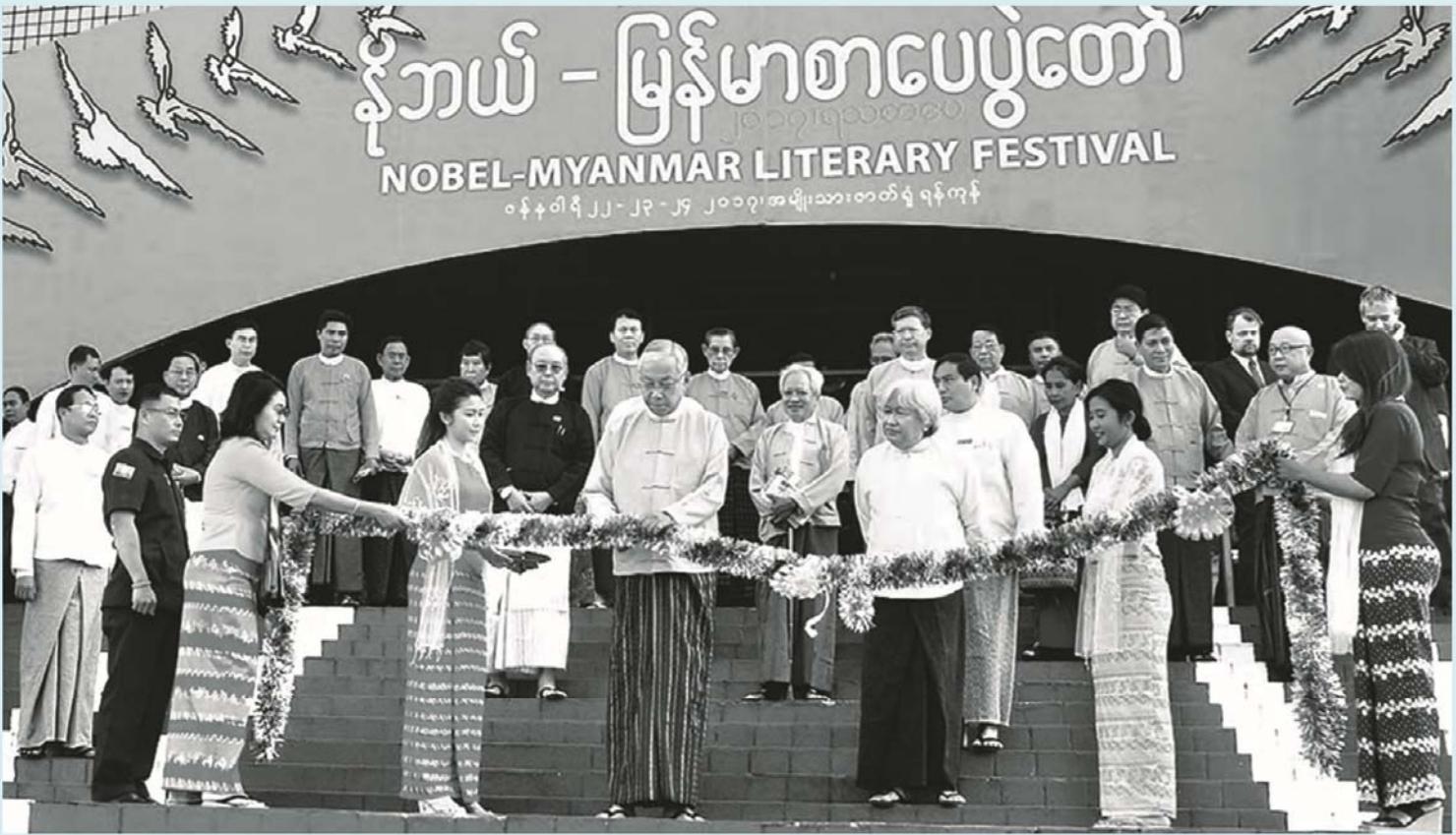
အဖြစ် ရေးသားပြုခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့

ဖြစ်ပါသည်။

၃၈

ပိုင်း

(၁)

နိုင်ငံတော်သမ္မတရီးထင်ကျော် နိုင်ငံ-မြန်မာ စာပေပွဲတော် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့
တက်ရောက် ဖဲကြီးဖြတ်ဖွင့်လှစ်စဉ်

၂၀၁၇ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတွင်
ဆန္ဒပုံးမေးနေသည့် ပြည်သူများ

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး ဖရန်စစ်နှင့် တွေ့ဆုံးစဉ်

မြန်မာ့စွုယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်(၂၀၁၈)

မြန်မာနှင့်နိုင်ငံတကာဖြစ်ရပ်များ

၅၇၁

၁ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးနှင့် ဌားခွဲးရေး ဗဟိုငြား (NRPC) ဖွင့်ပွဲအမေးအား ကို နေပြည်တော် ဝဏ္ဏသိဒ္ဓရုပ်ကွက်ရှိ အဆိုပါငြာနှစ်ကျွေးပေရာ နိုင်တော်၏

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
အမျိုးသားပြန်လည်သန့်မြတ်လေးနှင့်
ဤမီးဗျားရေးပဟိုငြာနကိုဖွင့်လှစ်ပေးစဉ်

အတိုင်ပင်ခံပူရှိလ် ဒေါ်အောင်ဆန္ဒဗြိည် တက်ရောက်
အမှာစကား ပြောကြားကာ ငြာနဆိုင်းဘုတ်ကို စက်
ခလတ်နှင့် ဖုန်လှစ်ပေးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် လူငယ်များ
စကားပိုင်း(ပြုမ်းချမ်းရေးစကားပိုင်း) ကို နေပြည်တော်ရှိ
မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရွှေးဗဟိုဌာန (J)၏
ကျင်းပသည်။

ତୁରାଗିଛିନ୍ଦିଂ ମୁଣ୍ଡଟେର୍ ଆହୁତକ୍ଷଣାଶ୍ରୀ ଲୁଗାଲିବ
ତାତ୍ତ୍ଵାଚ୍ଛ୍ଵାସ ଆଗ୍ରହିଷଙ୍କୁ ପାଇଁ କାହାରୁ ମୁପ୍ରତ୍ଯୁଷାଃ ରା ଆକଳ୍ପନଃ ଅଶ୍ଵଃ
ଲୁଗାଲିବିଂ ରୁଦ୍ର ଦେଖାଶ୍ଵଃ ପ୍ରିଁ ରୁଦ୍ର ଦେଖାଶ୍ଵଃ ଯିନ୍ଦିକର୍ତ୍ତାଙ୍କରାଶ୍ରୀଶ୍ଵରେ
କୋରିବିଂ ଅନ୍ତକ୍ଷଣିତାର୍ଥିକେବାତାନ୍ଦଃ ତ୍ରୁଟି ଫେର୍ପୁତାନ୍ତି॥

သင်တန်း အမှတ်စဉ် (၁) ဖွင့်ပွဲကို မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
ပြင်ညီးလွှင်မြှုနယ် ပထိဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (အထက်
မြန်မာပြည်)၏ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ချွေ
တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

၁ ရနိုင်ပြည်နယ် တည်ဒြောမေးခွမ်းမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု
တိုးတက်ရေး အကောင်အထည်ဖော်ရေးဗဟိုကော်မတီ
လုပ်ငန်းညွှန်ချိန်းအစည်းအဝေး (၁/၂၀၁၃) ကို
နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် အစည်း
အဝေးခန်းများ ကျင်းပရာ ဗဟိုကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ
နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စကြည် တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်နှင့်
ကြားဖြတ်ရွှေကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြီးကြမည့်
နှင့် ရေးပါဝါများ၊ တစ်သီးပုဂ္ဂလ လွှတ်တော်
ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ တွေ့ဆုံးကို နေပြည်တော်ရှိ
ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ရုံး အစည်း
အဝေးခန်းမည့် ကျင်းပသည်။

ရုရှား-ဖိလစ်ပိုင် နှစ်နိုင်ငံ ရေတပ်ဖွဲ့များ ပထမ အကြိမ် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုအဖြစ် ရုရှားစစ်သဘော နှစ်စင်းကို မနိလာဖြေးသိ စေလွှာတ်လိုက်ပြီး ရုရှားနိုင်ငံ သည် အကြမ်းဖက်မှတိက်ဖူက်ရေးနှင့် ပင်လယ်ဓားပြ

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ ချီးမြှင့်အပ်နှင့်ခြင်း အခမ်းအနားသို့တက်ရောက်၍ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ ပေးအပ်ချီးမြှင့်စဉ်

ချေမှုန်းရေးအတွက် ဖိလစ်ပိုင်ရေတပ်နှင့်ပူးတွဲစစ်ရေး လေ့ကျင့်ရန် ဆန္ဒရှိမှုကို ပြသလိုက်ကြောင်း ရိုက်တာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၄ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ ချီးမြှင့်အပ်နှင့်ခြင်း အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတ အိမ်တော်သဘင်ဆောင်၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားပြီး ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ ပေးအပ်ချီးမြှင့်သည်။

၆။ နှစ်မြောက် လွှာတံတားနေ့ နိုင်ငံတော် အလုတ်တင်အခမ်းအနားနှင့် နိုင်ငံတော်အလု အလေးပြုပွဲ အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြို့တော်ခန်းမရှေ့ဖြုတ်ကျင်းပေးသည်။

၅ မောင်တော်ဒေသ စုစုပေါင်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် အစည်းအဝေး (၁/၂၀၁၃) ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး အစည်းအဝေးခန်းမရှုံးမှု ကျင်းပရာ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြှင့်ဆွဲ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

၆ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန၏ ဒေါ်အောင်ဆန်း

စုံကြည်သည် မြန်မာနိုင်ငံမဟာဗုဒ္ဓဘာနှင့် နိုင်ငံတကာ လေ့လာရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဌာန်းစားသံအမတ်ကြီး ဦးညွှန်းမောင်ရှိန် ဦးဆောင်သော အဖွဲ့ဝင်များကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဗရာဝတီ ခန်းမရှုံး လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ် စုစုပေါင်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြှင့်ဆွဲ ဦးဆောင်သော စုစုပေါင်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် မောင်တော် ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြောင်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်စဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဒုတိယအကြောင်းမြေပြင် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုများကို စတင်ဆောင်ရွက်သည်။

၇ အမျိုးသားယာဉ်အန္တရာယ်၊ လမ်းအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေး ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီ ဗန်ထီးယူသည် ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးပေါ်၍ ယာဉ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် ယာဉ်မတော် တဆုံးများ လျော့ကျရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေမှု များကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ စာအုပ်စာပေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အစီအစဉ်အရ စနေ-တန်ဂိုံးနှင့် ရန်ကုန်စာအုပ်လမ်း (Yangon Books Street) စာအုပ် ရွေးတန်းဖွံ့ဖြိုးကို ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မိုလ်တထောင်

မြိုင်ကျော်မှတ်မူမှု ပုဂ္ဂနိုင်ရေးနှင့် ထုတ်ဝေရေးနှင့် ဌာနီးလွှာန ပဟိုပုဂ္ဂနိုင်စက်ရုံရွှေ့သွားကျင်းမာရ်။

၆ ဘဏ္ဍာရေးကော်မရွင် (၁/၂၀၁၇) အစည်း
အဝေးကို နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော်အစည်းအဝေး
ခန်းမည့်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

၁၀ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးသည် အမိန့်အမှတ် (၁/၂၀၁၃) ဖြင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အမျိုးသားလုပ်ခြေရေးဆိုင်ရာ အကြံပေးပါရိယူပြစ် နီးသောင်းထုန်းကို အနီးအပ်တာဝန်ပေးသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၏ ရုရှား
နိုင်ငံက အြားဝင်စွဲက်ပေါ်ရန် ကြီးပမ်းခဲ့သည်ဟူသော
စွမ်စွဲချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ စုစုမဲးစဉ်ဆေးနိုင်ရေး
အထူးကော်မူရှင် တစ်ရပ်ထဲထောင်ရန် အမေရိကန်
တွန်ဂရက်ရှိ ဒီဇိုကရက်တစ်အမတ်များက တိုက်တွန်း
လိုက်ခြော်၏ ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၁ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည် Soros Fund Management ဥက္ကဋ္ဌ
Mr. George Soros နှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိနိုင်ငံမြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပည်အန်းများ လက်ခံတော်ဆုံသည်။

၁၂ ယူကရိန်းနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစွဲတာ
ပါပလိုကလင်းကင်သည် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော်
သံတမ်းနေဆာမြောက်မြောက်မြောက်လုပ်ငန်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏
အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏
ညည့်ခန်းများလည်းကောင်း၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး
ဦးစီးချုပ် ဖို့လ် ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်ကို
နေပြည်တော်ရှိ ထော်သီရိမာန် ညည့်ခန်းများ
လည်းကောင်း သီးခြားစီသွားရောက် တွေ့ဆုံးသည်။

၁၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆုန်း စုကြည်သည် ချက်သွားမှုတန်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဥရောပမဟုတ်သည့်နိုင်ငံများ စီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ ဒုတိယ ဝန်ကြီး H.E.Mr.Martin Tlapa နှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည် တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး၏ ညုံခန်းမှု လက်ခံတွေ ဆုံးသည်။

ବୁଦ୍ଧିଲିଙ୍କ ଗଣ୍ଡାଟ୍ଟିପ୍ରିୟାଃତାର୍ଥେରେବେନ୍ଦ୍ରମତି
ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ଦୂରିଯତାମୁତା ଶିଶ୍ରମିଷେଷେଷାଣ୍ଠିନ୍ ଭାବମହୁତିଶ୍ଚବ୍ରାତାଃ
ଲ୍ୟାନ୍ଦିନିକ୍ଷାର୍ଥିନ୍ ଭାବ ଦୂରିଯତାମୁତା ଶିଶ୍ରମିଷେଷେଷାଣ୍ଠିନ୍ ଭାବମହୁତିଶ୍ଚବ୍ରାତାଃ
ରାତ୍ରିକାନ୍ତିପ୍ରିୟାଃ ଲଭିତାମତେବ୍ରିଷ୍ଟିକାନ୍ତିପ୍ରିୟାଃ ପ୍ରିୟାଃ ପ୍ରିୟାଃ ପ୍ରିୟାଃ
ଭାବମହୁତିଶ୍ଚବ୍ରାତାଃ ଭାବମହୁତିଶ୍ଚବ୍ରାତାଃ ଭାବମହୁତିଶ୍ଚବ୍ରାତାଃ
ଭାବମହୁତିଶ୍ଚବ୍ରାତାଃ ଭାବମହୁତିଶ୍ଚବ୍ରାତାଃ ଭାବମହୁତିଶ୍ଚବ୍ରାତାଃ

ကုလသမဂ္ဂ၏ မြန်မာနိုင်ငံ လူအခွင့်အရေးအခြေ
အနေဆိုရာ အထူးအောင်ခံစာတင်သွေးသူ မှတ်ယန်ဟိုလီ
နှင့်အဖွဲ့သည် နံနက်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊
ကမာရွတ်မြို့နယ်ရှိ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေး
နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးပဟိုငှာန (NRPC) ၌ ငြိမ်းချမ်းရေး
ကော်မရှင်မှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် တွေ့ဆုပြီး ညနေ
ပိုင်းတွင် ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေ့မြှုံးသို့ ရောက်ရှိကာ
ရခိုင်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ရုံး အစည်းအဝေးခန်းများ
ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ညီးညီပ ဦးဆောင်သော ပြည်နယ်
အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနှင့် တွေ့ဆုပေးနေးသည်။

၁၅ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် နှင့်အနီးဒေါ်စုစုလွင်
တို့သည် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အတူ စစ်ကြိုင်းတိုင်းဒေသကြီး
ခွဲ့စီးပြီး နှင့်လဟယ်ပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို
ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

တောင်တရှတ်ပင်လယ်ဒေသအတွင်း တည်ပြိုမြို့
အေးချမ်းရေးနှင့် ပင်လယ်ရေးကြောင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စ
ရပ်များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရာတွင် အပြန်အလှန်
စွဲစံဆွေးနွေးကာ ဌီမီးချမ်းသောနည်းလမ်းဖြင့်
ဖြေရှင်းမည်ဟု ကတိပြုကြောင်း တရှတ်နိုင်ငံနှင့်
မီယက်နမ်နိုင်ငံတို့က ပူးတဲ့ကြညာချက်ထုတ်ပြန်
သည်ဟု ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၅ ၂၀၁၇ ခုနှစ် နာဂရိုးရာနှစ်သစ်ကူးပွဲတော် အခမ်း
အနားကို လဟယ်မြို့၊ ရွှေပြည်သာအားကစားကွင်း၌
ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမွာတ ဦးထင်ကျော်နှင့်အီး
ဒေါ်စုစုလွင်တို့ တက်ရောက်ချီးမြှင့်သည်။

၆၇ နှစ်မြောက် ကယားပြည်နယ်နေးအခမ်း
အနားကို လျိုင်ကော်မြို့၊ ကန္တဟောဝန်ပန်းမြို့ရှိ ကန္တရာဝတီ
ကျောက်သားရင်ပြင်းကျင်းပရာ အမျိုးသားလွှတ်တော်
ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း တက်ရောက်သည်။

၁၃ မောင်တေားဒေသ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်
အစည်းအဝေး (၂/၂၀၁၇) ကို နိုင်ငံတော် သမွာတရုံး
အစည်းအဝေးခန်းမျိုးကျင်းပရာ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ
ဒုတိယသမွာတ ဦးမြှင့်ဆွဲ တက်ရောက်အမှာစကား
ပြောကြားသည်။

အမေရိကန်မရိန်းတပ်ဖွဲ့ဝင် ၃၀၀ ခန့်သည်
ကြောက်လကြာ စစ်ဆေးဖြန့်ကြောက်မှု အစီအစဉ်အရ
နော်ဝေနိုင်ငံသို့ ဆိုက်ရောက်လာ့ခဲ့ကြောင်း၊ နော်ဝေနိုင်ငံ
သည် ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်နောက်ပိုင်း ပထမအံ့အာကြိမ်အဖြစ်
အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ စခန်းချခြင်းကို ခွင့်ပြုပေးခဲ့
ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ်က ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့သည့် မလေးရှား
လေကြောင်းလိုင်းမှ MH-370 လေယာဉ်ကို ရှာဖွေမှု
များရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ပူးတဲ့ရှာဖွေခဲ့ကြသော
ထုစကြေးလျှော့ မလေးရှားနှင့် တရှတ်အစိုးရတို့က
ကြညာသည်။

၁၈ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်
၉၂ ပြည်ထောင်စု၏ မြန်မာနိုင်ငံလူအခွင့်အရေး
အခြေအနေဆိုင်ရာ အထူးအစီရင်ခံစာ တင်သွင်းသူ
မစွဲယန်ဟိုလိုကို လက်ခံတွေ့ဆုံး၍

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်
ကုလသမဂ္ဂ၏ မြန်မာနိုင်ငံလူအခွင့်အရေး
အခြေအနေဆိုင်ရာ အထူးအစီရင်ခံစာ တင်သွင်းသူ
မစွဲယန်ဟိုလိုကို လက်ခံတွေ့ဆုံး၍

သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ မြန်မာနိုင်ငံလူအခွင့်အရေး
အခြေအနေဆိုင်ရာ အထူးအစီရင်ခံစာ တင်သွင်းသူ
မစွဲယန်ဟိုလိုကို အဖွဲ့ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမြို့
လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ဒုတိယသမွာတ ဦးမြှင့်ဆွဲသည် နေပြည်တော်ရှိ
မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပဟိုဌာန (၂)၏
ကျင်းပသည့် ၁၇ ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့တိုင်းရင်းဆေး
သမားတော်များ ညီလာခံဖွဲ့ဖွဲ့ အခမ်းအနားသို့
တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ရှိုင်ပြည်နယ်မောင်တေားဒေသစုံစမ်းစစ်ဆေးရေး
ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမွာတ ဦးမြှင့်ဆွဲဦးဆောင်
သည် ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကုလသမဂ္ဂ၏
မြန်မာနိုင်ငံလူအခွင့်အရေးအခြေအနေဆိုင်ရာ အထူး
အစီရင်ခံစာတင်သွင်းသူ မစွဲယန်ဟိုလိုးဆောင်သည့်
ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့သည် နိုင်ငံတော်သမွာတအမြိုက်
သံတမန်ဆောင်စည်းခန်းမျိုး တွေ့ဆုံးသည်။

တောင်သူလယ်သမားအခွင့်အရေးနှင့် အကျိုး
စီးပွားမြှင့်တင်ရေး ဦးဆောင်အဖွဲ့ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်
ဒုတိယသမွာတ ဦးဟင်နရိပ်ထိုးယူသည် မန္တလေးတိုင်း
ဒေသကြီး ရမည်းသင်းမြို့နယ်ရှိ စီးပွားဖြစ် စပုစ်
စိုက်ခင်းများ၊ ရမည်းသင်းမြို့နယ် ရွှေဒါးတို့က်နယ်ရှိ
အမှတ် (၈) အထည်စက်ရှုခဲ့ နေပြည်တော်-မန္တလေး

ပြည်ထောင်စုလမ်းမကြီး ရမည်းသင်းလမ်းပိုင်းရှိ ရေဆင်း(၁) စပ်မျိုးနေကြာမျိုးစွဲ စိုက်ထုတ်လုပ်သည့် စိုက်ခင်း၊ တပ်ကုန်းမြို့နယ် စိုက်မျိုးရေး သုတေသန ခြံးနှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေ ပျဉ်းမနား မြို့နယ်ရှိ တန် ၂၀၀ ကျ ဆာတာကေးဆန်စက်တိုကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ မြန်မာနိုင်ငံ လူအခွင့်အရေး အခြေအနေဆိုင်ရာ အထူးအစီရင်ခံစာတင်သွင်းသူ မစွဲယန်ဟိုလီသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ ဖြစ်ကြသည့် ဦးသိန်းဆွေး ဒုတိယပိုလ်ချုပ်ကြီး စိန်ဝင်း၊ ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရဲအောင်၊ ဒေါက်တာ ဝင်းမြတ်အေး၊ ဒေါက်တာ မျိုးသိမ်းကြီးတိုကို နေပြည်တော်ရှိ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများ၏ သီးခြားစီတွေ့ဆုံသည်။

၁၉ ကုလသမဂ္ဂ၏ မြန်မာနိုင်ငံ လူအခွင့်အရေး အခြေအနေဆိုင်ရာ အထူးအစီရင်ခံစာတင်သွင်းသူ မစွဲယန်ဟိုလီသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသည့် ဦးကျော် တင့်ဆွေးနိုင်သက်လွင် လွှဲတ်တော်ကော်မတီအသီးသီးမှ အဖွဲ့ဝင်များကို နေပြည်တော်၏ သီးခြားစီတွေ့ဆုံသည်။

၂၀ တောင်းပညာရေးကောလိပ် အဆောက်အအုံသစ် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ပဲခွဲးတိုင်းဒေသကြီး တောင်းပြီး၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြှင့် ဆွေးတက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

ရရှိပြည်နယ်တွင် ဖြစ်ပွားသည့်ပြဿနာကို မလေးရှားနိုင်ငံက အို အိုင်စီအထူးအစည်းအဝေး ခေါ်ယူကျင်းပခြင်းအတွက် အထူးစိတ်မကောင်း ဖြစ်မြှုပ်း မြန်မာနိုင်းအိုးရော် ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် နိုင်ငံတကာအသိုက်အဝန်းအနေဖြင့် နားလည်မှုဖြင့် အပြုသဘောဆောင် ပူးပေါင်းကူညီပေးရန်လိုအပ် ပါကြောင်း နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ မြန်မာနိုင်ငံ လူအခွင့်အရေး အခြေအနေဆိုင်ရာ အထူးအစီရင်ခံစာတင်သွင်းသူ မစွဲယန်ဟိုလီသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသည့်

ဒေါက်တာ ဖေမြင့်၊ ဒုတိယပိုလ်ချုပ်ကြီး ကျော်ဆွေး ပြည်ထောင်စုရွှေ့နေချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦးနှင့် လယ်ယာ မြောက် အခြားမြေား သိမ်းဆည်းခံရမှုများ ပြန်လည် စိစစ်ရေး ပဟိုကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များကို နေပြည်တော်၏ သီးခြားစီတွေ့ဆုံသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ၄၅ ဦးမြောက် သမ္မတအဖြစ် ဒေါ်နယ်ထရန်က အောက်လွှဲတ်တော် ရှုံးမှုက်နှာစား၌ ကျမ်းသစ္စာကျို့နှင့် ဆိုပြီး အမေရိကန်ပြည်သူများကို မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ၄၅ ဦးမြောက် သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန်ကျမ်းသစ္စာကျို့နှင့် ဆိုပြီးနောက် ပြည်သူများကို မိန့်ခွန်းပြောကြားစဉ်

အမေရိကန်အထက်လွှဲတ်တော်သည် ဒေါ်နယ်ထရန်၏ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အငြိမ်းစား ဆိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျိမ်းစိမာတင်ကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အငြိမ်းစားဆိုလ်ချုပ်ကြီး ပျောက်ယူလိုက် အမိမြေလုံခြုံရေးဝန်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း အတည်ပြုခန့်အပ်သည်။

၂၁ မြတ်နိုင်ငံ အောက်လွှဲတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ Rt.Hon Mr.John Bercow ၏ မြတ်နိုင်ငံဥက္ကဋ္ဌ ပြည်သူ လွှဲတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌဥုံးဝင်းမြှင့် ခေါင်းဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် မြတ်နိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေး ခရီးသွားရောက်ရန် ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေဆိပ်မှ ထွက်ခွာသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် နိုဘယ်-မြန်မာစာပေးတော် ၂၀၁၃၊ ရသစာပေကို ဖွင့်လှစ်ပေးစဉ်

၂၂ နိုဘယ်-မြန်မာစာပေးတော် ၂၀၁၃၊ ရသစာပေ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့၊ မြို့မကျောင်းလမ်းရှိ အမျိုးသားအတ်ရုံးကျောင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် တက်ရောက်ချီးမြှင့်သည်။

တတိယမြောက် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်၏ ၁၀၈ နှစ်ပြည့် နှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ကမာရွတ်မြို့နယ်၊ ပန်းဝါလမ်း အမှတ် (၃၀) ရှိ ဦးသန့်၏နေအိမ်ဝင်းအတွင်း၌ ကျင်းပသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွက် ချီးကျော်ရှုကြပြီ ထိုက်သူအဖြစ် မူးယစ်ဆေးဝါးစိတ်ကြွေးသွပ်ဆေးပြား ၁၄ သန်း ဖမ်းဆီးရမီရေးအတွက် စွမ်းစွမ်းတမ်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် ကိုရာဇ်ဟိန်းကို ရွှေးချယ်လိုက်သည်ဟု နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ရုံးက ထုတ်ပြန်သည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက ကျင်းပခဲ့သော ဧည့်ကောက်ပွဲတွင် ရွှေးနိမ့်ခဲ့သော်လည်း ရာထူးမှုနှင့်တွက်ပေးရန် ငြင်းဆန်နေသည့် ငမ်းဘီယာသမ္မတ ယာယာရှုမ်းမားသည် အာဖရိကနိုင်ငံများမှ စွဲစပ်ဆွေးနွေးရေးမှူးများနှင့် တွေ့ဆုံးပြီးနောက် အာဏာစွန်လွှာတွက်ရန်ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၂၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှ ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA) လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် တိုင်းရှင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့၊ အစည်းများမှ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဦးဆောင်အဖွဲ့ ခေါ်အောင်များကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဗဟိုဌာန (NRPC) အစည်းအဝေးခန်းများ တွေ့ဆုံးနွေးသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမ်းအောင်လိုင်သည် NCA လက်မှတ် ရေးထိုးထားသော တိုင်းရှင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့၊ အစည်းများ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဦးဆောင်အဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်များကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင်နောင်ရိပ်သာ ဧည့်ခန်းမောင်၍လည်းကောင်း၊ ထိုင်းဘူရင့်တပ်မတော်ကြည်းတပ်ဦးချုပ် General Chalermchai Sitthisad နှင့် အဖွဲ့ကို လေယာသီရိပိမာန်မည့် ခန်းမောင်၍လည်းကောင်း သီးခြားစီတွေ့ဆုံးသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံသည် ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာကို ဖြတ်သန်းတည်ရှိသည့်နိုင်ငံများ မိတ်ဖက်ပြုရေးကုန်သွေ့ယူရေးသဘောတူညီချက်မှ တရားဝင်နှုတ်ထွက်လိုက်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

J၄ တက္ကသိုလ်၊ ဒီဂါရိကောလိပ်နှင့် ကောလိပ်များမှ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ၏ အက်လိပ်ဘာသာ စွမ်းရည်ပြင်ပွဲ (ပဟိုအဆင့်) ဆုန်မြှုပ်ဖော်အမေးအနားကို နေပြည်တော်ရှိမြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်း ပဟိုဌာန (J) ၏ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်အနီး ဒေါ်စုစုလွင်တို့ တက်ရောက်ချီးမြှင့်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိ နေသော ဘူတန်နိုင်ငံ ဘူရင်မင်းမြတ်၏ဒွေးတော် Her Majesty the Queen Mother Ashi Dorji Wangmo Wangchuck နှင့်အတူ ပုဂ္ဂိုလ်ဟောင်းယဉ်ကျေးမှု နယ်မြေအတွင်း ကြည့်ရှုလေ့လာဖြူးပုဂ္ဂိုလ် အထင်ကရ ဘုရားများကို ဖူးမြော်ကြည်ညီသည်။ ယင်းနောက် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် လျှင်ဒက်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဟောင်းဘုရားများနှင့် စေတီပုထိုးများသို့ သွားရောက်ဖူးမြော်ပြီး ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှ အခြေအနေကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

မောင်တော်ဒေသ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် အစည်းအဝေး (၃/၂၀၁၃) ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး အစည်းအဝေးခန်းမှု၏ကျင်းပရာ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြှင့်ဆွေတက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

J၅ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြှင့်သည် ပြီတိန် နိုင်ငံ အောက်လွှတ်တော်အစည်းအဝေးခန်းမှုအတွင်း၌ ပြုလုပ်သည့် မေးခွန်းအမေးအဖော်ကဏ္ဍတွင် ပြီတိန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်အိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ၏ မေးခွန်းများ ဖြောက်ရေးနှုန်းကို တက်ရောက်လေ့လာသည်။

J၆ အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နှင့်ထရန်းသည် အမေရိကန်နှင့်မတ္ထဆိုကိုနိုင်ငံနယ်စပ် ထိစပ် နေသော နယ်စပ် နယ်စပ်စည်းရုံးတစ်ခု တည်ဆောက်ရေးသမ္မတအမိန့်စာလွှာကိုလက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနများက ဖော်ပြသည်။

မြောက်ကိုရိုးယားနိုင်ငံသို့ ပိုကုန်အဖြစ် ပိတ်ပင် တားမြစ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများစာရင်းကို တရုတ်နိုင်ငံက ထုတ်ပြန်ကြောလိုက်ပြီး ယင်းစာရင်းတွင် အစုလိုက်အပြုလိုက် ဖျက်ဆီးနိုင်သော လက်နက်များ ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်မည့် ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် နည်းပညာများပါဝင်ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J၇ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်းစီစဉ် ကျင်းပသည့် ကလေးစာပေးပွဲတော် ကလေးစာပေပြုပွဲနှင့် စာအုပ်စွေးရောင်းပွဲတော် (မန္တလေး) ဖွံ့ဖြိုးအခမ်းအနားကို မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ချမ်းမြေသာစည်မြို့နယ်ရှိ မြန်မာသတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာတက္ကသိုလ် (MIIT) ၏ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတဦးထင်ကျော်နှင့် အနီးဒေါ်စုစုလွင်တို့ တက်ရောက်ချီးမြှင့်သည်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ဂျပ်နိုင်ငံ ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် (JCCI) ဥက္ကဋ္ဌ မစွဲတာအကိုအိမိမှုရ ဦးဆောင်သောကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဓရာဝတီခန်းမှု၏ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြှင့် ခေါင်းဆောင် သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ပြီတိန်နိုင်ငံသို့ ချုပ်ကြည်ရေးခနီး သွားရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့ သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

ဒုတိယကဏ္ဍအတွင်း၌ နာဒိတ္ထိက ဂျီးများကို အစုလိုက် အပြုလိုက်သတ်ဖြတ်ခံရမှု အောက်မေ့ဖွံ့ဖြိုးအမေးအိုးရအဖွဲ့ဝင် အခမ်းအနားကို နယ်စာလွှာကိုမြှုံးကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ် ရုံးခြားရှင်မှု၏ အန်တိန်ယို ဂူတာရက်စ် တက်ရောက်မိန့်ခွန်း ပြောကြားသည်။

J၈ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် နေပြည်တော်ရှိ ပတ်သက်ရယ်ဟိုတယ်

ပတောက်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ နိုင်ငံခြားသံတမန်များအဖွဲ့၏ နှစ်သစ်ကူးဂုဏ်ပြုနေ့လယ်စာ စားပွဲသို့တက်ရောက်၍ နှစ်သစ်ကူးနှုတ်ခွန်းဆက်စကား ပြောကြားသည်။

J1 မြန်မာ-ဂျပန် ချစ်ကြည်ရေး ချယ်ရီပင်စိုက်ပျိုးပွဲတော်ကို နေပြည်တော်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တက်ရောက်နှုတ်ခွန်းဆက်စကားပြောကြားပြီး ဆိုမဲ့ရောရှိ (Someyoshi) အမျိုးအစား ချယ်ရီပင်ကို စိုက်ပျိုးပေးသည်။

ပြည်သူလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် သည် မြန်မာ-ဂျပန် ပါလီမန်ချင်း ချစ်ကြည်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် Parliamentary Sakura Promotion Association of Japan ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Mr.Ichiro AISAWA ကို နေပြည်တော်ရှိ လွှာတ်တော်အဆောက်အအုံ ပြည်သူ လွှာတ်တော် ဧည့်ခန်းမဆောင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

အမျိုးသားဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ ဥပဒေ အကြံပေးဦးကိုနိုသည် အင်ဒီဇိုးရားနိုင်ငံသို့ လေ့လာရေး ခရီးသားရောက်ပြီး ပြန်လည်ရောက်ရှိစဉ် ရန်ကုန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေဆိပ် Terminal-1 ရွှေ့ခြားသေနတ်သမားတစ်ခုး၏ အနီးကပ်ပစ်ခတ်မှုကြောင့် သေဆုံးသွားခဲ့ပြီး ပစ်ခတ်သူကို မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့နှင့်ပြည်သူများက လိုက်လုပ်မှုများ ဖမ်းဆီးမှုတွင် ပါဝင်သူ အထူးယာဉ်မောင်း ဦးနေဝါဒ်ပါ ထုတ်မပစ်ခတ် ခံရသဖြင့် ဆေးရုံသို့တပ်ပို့စဉ် သေဆုံးသွားပြီးပစ်ခတ်သူကို အရှင်ဖမ်းဆီးရမီကြောင်း ပြည်တွင်းသတင်းမီဒီယာများတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၀ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ဂျပန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၏ အထူးအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် မစွာတာဟိရိတိ အိဇုမီကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော်သံတမန်ဆောင်ဧည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ဂျပန်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၏ အထူးအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် မစွာတာဟိရိတိ အိဇုမီကို နေပြည်တော်ရှိ အိမ်ဖြစ်သွေ့ခဲ့သည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးသည်သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ် (၁/၂၀၁၃) ဖြင့် လုပ်ကြံးရမီကြောင့် သေဆုံးခဲ့သည့် ဦးကိုနိုင်တရားခံဖမ်းဆီးရမီရေးကြီးပမ်းရင်းသေဆုံးခဲ့သည့် ဦးနေဝါဒ်ဝန်ကြီးဌာနတော်များစွာစိတ်မကောင်းပြစ်ရပြီး၍ ပြည်သူများအနေဖြင့် အထိက်တလန်မဖြစ်ဘဲ ထူးခြားမှုများ တွေ့ရှိပါက တာဝန်ရှိသူများထံ အမြန်ဆုံး ဆက်သွယ်အသိပေးကြရန် ထုတ်ပြန်သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းနှင့် အာရာရိကဒေသရှိနိုင်ငံပေါင်းခုနစ်စိန်းမှု နိုင်ငံသားများ အမေရိကန်နိုင်ငံသို့လာရောက်မှုကို ပိတ်ပင်တားမြစ်သည့် သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန်၏ အမိန့်ကို ဆန့်ကျင်သည့်ဆန္ဒပြုများ အမေရိကန်နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ မြို့၊ ကြီးများတွင် ပြုလုပ်ကြောင်းအင်န်အကိုချုပ်ကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၁ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် နေပြည်တော်၌ကျင်းပသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်စောင့်ရှုံးရောက်သည့်နည်းဥပဒေဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံးဆွေးနွေးပွဲသို့တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ပြည်သူလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်သည် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ပြိုတိန်နိုင်ငံသံအမတ်ကြီး မစွာတာ အင်ဒရားပက်ထရ်၊ ဒီနီးမတ်နိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး H.E.Mr.Peter Lysholt Hansen၊ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး မစွာတာစကော့မာစီရုံလုပ်နှင့် ဥရောပသမဂ္ဂ ကိုယ်စားလှယ်အွေ့ရုံး ယာယိတာဝန်ခံ Mr.Colin Steinbach တို့ကို နေပြည်တော်ရှိလွှာတ်တော်အဆောက်အအုံ ပြည်သူလွှာတ်တော်ဧည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန်၏ ဒုက္ခသည် လက်ခံမှ တားဆီးရေးအမိန့်များအပေါ် ထောက်ခံကာကွယ်မှုမပြုရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် နိုင်ငံတော်ရှေးနေချုပ် ဆယ်လီယိုတ်စုံကို ရာထူးမှ ဖယ်ရှားလိုက်ကြောင်း အိမ်ဖြစ်ပေးက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်ဟု ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ဖော်ပါရဲ

၁ ဒုတိယအကြမ်ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူလွှတ်တော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်တို့၏ နှစ်ပတ်လည်နေ့၊ အထိမ်းအမှတ်၊ အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိလွှတ်တော်ခန်းမဆောင်၍ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်နာယက အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌမန်းဝင်းနိုင်သန်း၊ ပြည်သူလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌဗြိုင်းမြင့်တို့ တက်ရောက်အမှားစကားပြောကြားသည်။

ယူကရိန်းနိုင်း အရှေ့ပိုင်း၌ တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားလျက်ရှိရာ ဘေးအနွေရာယ်ကျရောက်နေသည့် အခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ အလွန်အမင်းစိုးရိမ်ပူပန်မှဖြစ်ပြီး တိုက်ခိုက် နေမှုများကို ချက်ချင်းရပ်တန်းကြော်ရန် တိုက်တွန်းကြောင်း ကုလသမဂ္ဂလုံးမြို့ရေးကောင်းစီမံထုတ်ပြန်ကြညားချက်ရှိ ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနများက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

J နိုင်ငံတော်သမွတ် ဦးထင်ကျော်သည် ထိုင်းနိုင်းဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် H.E.Dr. Somkid Jatusripitak နှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမွတ်အိမ်တော်သံတမန်ဆောင် ဧည့်ခန်းမ၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် နေပြည်တော်ရှိလူမှုနှင့်ထင်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနမြို့ကျင်းပသည့် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း ကယ်ဆယ်ရေးစခန်းများ၌ ခေတ္တပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရသူများအတွက် နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာနမှ ထောက်ပံ့ငွေလျှော့အိုး တက်ရောက်၍ ထောက်ပံ့ငွေများ လျှော့အိုးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ထိုင်းနိုင်း ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် H.E. Dr.Somkid Jatusripitak ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ဧည့်ခန်းမ၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ဥရောပသမဂ္ဂမှ မြတ်နိုင်ငံ နှစ်ထွက်နိုင်ရေးအတွက် အစပါးနိုင်ရန် ဝန်ကြီးချုပ် ထရီစာမေအားလုံးဝိုင်ခွင့်အာဏာအောင်နှင့်သည့် ဥပဒေမူကြော်းတစ်ရပ်၏ ပထမအဆင့်ကို အောက်လွှတ်တော်အမတ်များက မဲခွဲဆုံးဖြတ်ရန် ဖော်ပါရဲ၏ ၁ရက်တွင် အတည်ပြုလိုက်ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၃ နိုင်ငံတော်သမွတ် ဦးထင်ကျော်နှင့်အနီးဒေါ်စုစွဲလွှုံးတို့သည် ကမ္မားဒီးယားနိုင်ငံ ဘုရင်မင်းမြတ်ပရယ်ဘတ်ဆမ်းကိုပရယ် ဘုရှိနှစ်နိုင်ရှိခွင့် သီဟာမို့နိုင်၏ဖိတ်ကြားချက်အရ ကမ္မားဒီးယားနိုင်ငံ၌ ချစ်ကြည်ရေးခနီးလည်ပတ်ရန် နေပြည်တော်မှ ထွက်ခွာသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ပိုလ်ချုပ်များကြီးမင်းအောင်လှိုင်နှင့် ဒုတိယတပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်များကြီးစီးဝင်းတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ချစ်ကြည်ရေးခရီးရောက်ရှိနေသော ကိုရီးယားတပ်မတော် (ကြည်း) တပ် ဦးစီးချုပ် General JANG Jun-Gyu ကို နေပြည်တော်ရှိ ဖော်ပြသူသီရိမာန်၌ သီးခြားစီးလက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

၄ နိုင်ငံတော်သမွတ် ဦးထင်ကျော်နှင့်ကမ္မားဒီးယားနိုင်ငံနှင့်ကြီးချုပ် မစွဲတာ ဆမ်းကိုဟန်ဆင်တို့သည် ဖနောင်ပင်မြို့ရှိ၊ Peace Palace ၌ နှစ်နိုင်ငံအားကုန်သွယ်မှု ပိုမိုမြှင့်တင်နိုင်ရန်အတွက် အခွန်နှစ်ထပ်မကောက်ခံရေး သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုနိုင်ရေးဆွေးနွေးသည်။

ဒုတိယသမွတ် ဦးဟင် နရီးမြန်ထိုးယူသည် ခင်းပြည်နယ်အတွက် ဆောင်ရွက်နေသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လူညွှန်လည်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး တိုးတက်မြို့ ခုတင် ၁၀၀ ဆုံးပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး၌ ဆေးဝါးကူသလျက်ရှိသည့် လူနာများကို ကြည့်ရှုအားပေးသည်။

ရှုပ်နိုင်ငံသည် အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့်လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ မဟာမိတ် နိုင်ငံအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ရှုပ်နာကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး တို့မို့မို့

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် နှင့်ကမ္မာဒီးယား နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်
မန္တတာဘမ်ဒက်ဟန်ဟင်တိဖနောင်ပင်မြို့၏ Peace Palace ၌ တွေ့ဆုံးစဉ်

အိန္ဒာဒါက အမေရိကန်ကာဂွှဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှတစ်
နှင့်တွေ့ဆုံးစဉ် ပြောကြားခဲ့သည်ဟု အင်န် အိတ်ချေက
သတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၁ အကြံမဲ ၂၀ မြောက် မွန်အမျိုးသားနှာအကြိုး
ညစာတားပဲ အခမ်းအနားဂို့ နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာ
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပလိုက္ခာန် (၂) ၌ ၌
ကျင့်ပရာ နှိုင်းတော်၏အတိုင်ပင်ဆုံးရှုံးဖော်ဆန်း
စုကြည် တက်ရောက်ဗုဏ်ပူအမှာစကားပြောကြားသည်။

အာဖလန်စစ်ဘူရင် ဂေါ်ဘူဒင်ဟက်မှတိယာ
အပေါ် ချမှတ်ထားခဲ့သည့် အရေးယူပိတ်ဆိုများကို
ကုလသမဂ္ဂ လုပ်ခြောက်ခိုက် ဖော်လိုက်ပြ
ဖြစ်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းငြာနများက ဖော်ပြ
သည်။

၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အနီးတို့သည်
ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံ ချစ်ကြည်ရေးခုရီးမှပြန်လည်
ထွက်ခွာရာ နေပြည်တော်သို့ ရောက်ရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှူး ပုံးတဲ့
ကော်မတီ (UPDJC) အစဉ်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရီ

သင်ဟုပိုတယ်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း
သည် ဖျော်ပြုမြို့၏ ကျင်းမာရသည့် မြန်မာ့လွှတ်လပ်ပေး
ပိသုကာ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ရွက်း ပို့ဆုံးချုပ်အောင်ဆန်း
ကြေးသွန်းရုပ်တဲ့ ဖွင့်ပွဲအမဲးအနားသို့ တက်ရောက်ကာ
ဖြော်းဖြတ်ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည် တိုင်းဒေသကြီးရန်ပြည်နယ် အမိုးရအဖွဲ့
တိမ္မ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးမှားကို နေပြည်တော်
ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမ၍
တွေ့ဆုံးသည်။

ဆီးနိယားနိုင်ပြုတော် အက်စာနာ၌ အပစ်
အခတ် ရပ်စဲရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာမည့် အစီအစဉ်
ဆိုင်ရာ ကျမ်းကျင်သူများ၏ ဆွဲနှင့်ပွဲကို ကျင်းပရာ
ရှုရာ၊ တူရှုဘိုး အီရန်၊ ဂျော်ဒန်နိုင်ငံတို့မှ ကိုယ်စားလှယ်
အဖွဲ့များနှင့် ကုလသမဂ္ဂမှ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များ
တက်ရောက်ကြပါး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သကော

တူညီချက်ကို အပြည့်အဝ လေးစားလိုက်နာခြင်း ရှိ မရှိ စောင့်ကြည့်မှတ်တမ်းတင်မည့်စနစ်နှင့်ပတ်သက်၍ သဘောတူညီကြောင်း ရှုရှုးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်စတာနီဆလပ်ဂက်ဘီမာလိုပီဒေါ်က ပြောကြားသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အဓိက ကာကွယ်ရေးမိတ်ဖက်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုသည့် အနေဖြင့် ပြည်ပသို့ ရှိကုန် ထိန်းချုပ်ရေး ဥပဒေများတွင် ပြင်ဆင်ချက်များ ထည့်သွင်းပေးလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် နည်းပညာလွှာပြောင်းပေးခြင်းနှင့် လက်နက်များ လွှာပြောင်းပေးပြုခြင်းတို့တွင် ပိုမိုလွှာယ်ကူစေမည့် အကျိုးကျေးဇူးကို အိန္ဒိယနိုင်ငံ ရရှိခဲ့စားနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်သတင်းဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၈ မောင်တောအေးသ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် အစည်းအဝေး (၄/၂၀၁၃) ကို နေပြည်တော်ရှိနိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး အစည်းအဝေးခန်းများ ကျင်းပေးလိုက်ပြီ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲတော်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

၁၀နှင့် ဌာနနိုင်ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲတော်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

ဆယ်စုံနှစ်တိုးခုကျော်ကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သော တိုက်ခိုက်မှုများ အဆုံးသတ်နိုင်ရေးအတွက် ကိုလဲဘီယာနိုင်ငံ၏ ကွန်မြှေနှစ်သူပုန်အဖွဲ့၊ အေးအယ်လ်အင်နှင့် အစိုးရတို့ကြား ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲကို စတင်လိုက်ကြောင်း ရှိက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၉ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ဖင်လန်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီး H.E.Mr. kai Mykkanen နှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဧည့်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

မြှင့်မှုအထူးစီးပွားရေးဖွှဲ့ဆိုင်ရာ ဗဟိုအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌဌာန ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူသည် နေပြည်တော်၏ ကျင်းပသည့် မြှင့်မှုအထူးစီးပွားရေးဖွှဲ့ဆိုင်ရာ ဗဟိုအဖွဲ့ အစည်းအဝေးသို့ တော်ရောက်ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

၁၀ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာနပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည်

ကိုလဲဘီယာအစိုးရနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး စတင်ဆွေးနွေးလိုက်သည်
ကွန်မြှေနှစ်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့.

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်းကော်မတီများ ညီးနှင့် အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး

ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (WWF.US Board Member) Mr. Matthew Carey Harris နှင့် WWF မှ မြှင့်မှုနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဥက္ကဋ္ဌဌာနရေးမှူး

ပင်လုံမြို့၏ ပြည်မတော်တန်းဗူးပေါင်းရေး ကျောက်တိုင်ကွင်း၌ ပျော် နှစ် ဂုဏ် မြတ် ဖြစ်ရင် ထောင်စုနေ့အခါးအနားတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း၏ကြည် ပို့ခွန်းပြောကြားစဉ်

Dr.Amir tharaj Christy Williams တိုကို နေပြည်တော်၏ရှိနိုင်ခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပည်ခွန်များ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

၁၁ အမေရိကန်-ဂျပန် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဝါရှင်တန်မြို့၏ အိမ်ဖြေတော်၌ ကျင်းပရာ သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန်နှင့် ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ် ရှင်းအာဘေးတို့ ဒေသတွင်းလုံခြုံရေးနှင့် စီးပွားရေး ကဏ္ဍာများကို ဆွေးနွေးကြပြောကြား အင်န်အိတ်ချုက် သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၂ နှစ် ဂုဏ် မြတ် ပြည်ထောင်စုနေ့အခါးအနား ကို ရှုမှုးပြည်နယ်၊ လျှိုင်လင်ခရိုင် ပင်လုံမြို့၏ ပြည်မတော်တန်းဗူးပေါင်းရေး ကျောက်တိုင်ကွင်း၌ ပျော် နှစ်ရင်းတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း၏ကြည် တော်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။ ယင်းနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တိုင်းရင်းသားများ၏ ပင်လုံပြိုးချမ်းရေးစကားပိုင်း (Panglong Peace Talk) ကို ပင်လုံမြို့၌ ဆက်လက်ကျင်းပသည်။

နှစ် ဂုဏ် မြတ် ပြည်ထောင်စုနေ့ နိုင်ငံတော် အလုပ်တင်အခါးအနားကို နေပြည်တော်၏မြို့တော်ခန်းမ ဥပစာရင်ပြင်၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ တော်ရောက်ပြီး နိုင်ငံတော်သမ္မတထံမှ ပေးပို့သော သဝက်လွှာကို ဖတ်ကြားသည်။

၁၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် တော်ကြီးမြို့မြို့တော်ခန်းများ ကျင်းပသည်။ ၁၀၂ နှစ်မြောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းများနှင့် အထိမ်းမှုတ်အဖြစ် မိဘမဲ့ကလေးများနှင့် မသန့်စွမ်းကလေးများကို နေ့လယ်စာ အာဟာရကျေးများခြင်း အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

မက္ကဆီကို နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ မြို့ကြီး ၂၀ တွင် အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန်ကို ဆန်းကျင်သည့် ဆန္ဒပြုပွဲများပြုလုပ်ခဲ့ကြပြောက်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်း ဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၁၄ ရခိုင်ပြည်နယ် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ ဦးဆောင်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များသည် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ကူလသမဂ္ဂ လူအခွင့်အရေး ဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး၏ အစီရင်ခံစာပါအချက် အလက် များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မောင်တော်ဒေသသို့ သွားရောက်ကာ မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုများ ဆောင်ရွက်သည်။

ပိုင်ဆိုင်မှုအငြင်းပွားနေသည့် ကျွန်းစုံများအနက် ကျွန်းငါးကျွန်းကို အမည် ပေးရန် ရုံးရှုံးသား အစိုးရက ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းအပေါ် ဂျပန်အစိုးရကတရားဝင် ကန့်ကွက်ပြောင်းရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၅ တပ်တော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီးမင်းအောင်လှိုင်သည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ သိပ္ပနည်းပညာနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းစီမံရေးရာဌာန၏ အင်ဂျင်နီယာချုပ် Mr.Long Hong Shan နှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင်းနောင်ရိပ်သာဓည့်ခန်းမဆောင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နေ့နံပါရီလ ၂၉ ရက်က ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်၌ ဦးကိုနီပစ်ခတ်ခံရမှုဖြစ်စဉ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့်နောက်ဆက်တွဲ သတင်းထုတ်ပြန်ချက် (၂) ကိုနိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးက ထုတ်ပြန်သည်။

အီနှိုးယန်ငံ၏ အာကာသ သုတေသနအဖွဲ့သည် ဗုံးယာဉ်တစ်စင်းတည်းဖြင့် ပြုပြင်တို့ ၁၀၄ လုံးကို အာကာသအတွင်းသို့ အောင်မြှင့်စွာလွတ်တင်ကာ ဗုံးယာဉ်တစ်စင်းတည်းဖြင့် ပြုပြင်တွဲလုံးရေ အများဆုံးလွတ်တင်နိုင်သည် အာကာသခုံးစဉ်အဖြစ် စခိုန်တင်ခဲ့ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးကအမိန့်ကြော်ပြောစာအမှတ် (၂၃/၂၀၁၇)ဖြင့်အနည်းဆုံးအခကြေးငွေသတ်မှတ်ရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းသည်။

ပါကစွဲတန်နှိုင်ငံတော်ပိုင်း ဆာဝန်မြို့၊ ရှိဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပိမာန်တစ်ခုတွင် ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှု

၁၈ မြန်မာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် တတိယအကြိမ်ပုံမှန်တွေ့ဆုံးဆွေးဆွေးပွဲကို ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးလမ်းမတော်မြို့နယ်၌ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် အစည်းအဝေးခန်းမာ် ကျင်းပရာပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဗုံးမြှင့်ဆွဲတက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

၁၉ ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တောဒသစု စမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် (၆/၂၀၁၇) အစည်းအဝေးကိုရန်ကုန်မြို့၌ စိမ်းလွှာကန်သာ ဧည့်ဂေဟာ အစည်းအဝေးခန်းမာ် ကျင်းပရာ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌဗုံးမြှင့်ဆွဲ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ရှာမနီဝန်ကြီးချုပ် အီနှိုးယလာမာကယ်လ်သည် ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအနေဖြင့် နိုင်ငံရေးခိုလုံခွင့် တောင်းခံသူများအပါအဝင် စစ်ဆေးရောင်းစုကွဲသည်များကို လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရောက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း မြို့နယ်လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အစည်းအဝေး၌ ပြောကြားခဲ့သည်ဟု အင်န်အိတ်ချုပ်ကောသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၆၉ နှစ်မြောက် ချင်းအမျိုးသားနေ့ကို ဖလမ်းမြို့၊ ရာပြည့်အားကစားကွင်း၌ ကျင်းပစ်း

ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ လူ ၁၀၀ နီးပါးသေဆုံးပြီး အများအပြား ဒက်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း ပိတိအိုင်သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၀ ၆၉ နှစ်မြောက် ချင်းအမျိုးသားနေ့ကို ဖလမ်းမြို့၊ ရာပြည့် အားကစားကွင်း၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်

သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အေး ဒေါ်စုစလွင်တို့ တက်ရောက် အားပေးသည်။

၆၉ နှစ်မြောက် ချင်းအမျိုးသားနေ့အခမ်း အနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပုဂ္ဂိုလ် (၂) ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တက်ရောက်၍ နှုတ်ခွန်းဆက်စကားပြောကြားသည်။

J၁ နိုင်ရှိုးရှိုးယား၊ ဆိုမာလီယာ၊ တောင်ဆူဒန်၊ ယိမင်နိုင်ငံတို့တွင် အစာအာဟာရပြတ်လပ်ကာ တော်မှတ် ခေါင်းပါးမှုမြောကြာ် ယင်းနိုင်ငံများရှိ ကလေးတစ်သိုး ကျော်သည် အသက်အန္တရာယ်ခြေမျိုးခြောက်မှုနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည့် အတွက် ကူလသမဂ္ဂနိုင်ငံတကာ ကလေးများ အရေးပေါ်ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (ယူနီဆက်) က အရေးပေါ် ကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြောင်း အင်နီအိတ်ချကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

JJ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုဗဟိုကော်မတီ၏ ပထမအကြိမ် လုပ်ငန်းညီးနှင့် အစည်း အဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ သာသနရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမျဉ်ကျင်းပရာ ဗဟိုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နဲ့ပါးနှင့် တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

J၃ ဌာနီးမျိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ရန်ပုံငွေဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်ညီးနှင့်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်၏အဓိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ဌာနီးရေးပုံငွေးနှင့် အဖွဲ့အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ဆွေးနွေးသည်။

အမျိုးသားပညာရေးမဟာဗျာမာစီမံကိန်း (၂၀၀၆-၂၀၂၁) စတင် ဆောင်ရွက်ခြင်းအခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပုဂ္ဂိုလ် (၂) ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တက်ရောက် အမှာစကား ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးသည် အမိန့်အမှတ် (၃/၂၀၁၇) ဖြင့် မွန်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်မွန်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့ စည်ပင်သာယာရေးနှင့် ဆောင်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဦးမင်းမင်းဦးကို ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်နယ်ဝန်ကြီးရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ခွင့်ပြုသည်။

ကုန်သွယ်ရေးခြေမြို့မြောက်မှုများ ပြလုပ်လာသည့် အမေရိကန်အစိုးရကို တန်ပြုနိုင်သော ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအထောက်အကူးပေးရေး သဘောတူသီချက်ကို ကမ္မားကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့ (WTO) အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက အတည်ပြုပြီးနောက် စတင် အာဏာသက် ဝင်လာကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ပိုင်နက်နယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှု အပြင်းပွားနေသည့် ကျွန်းများပေါ်တွင် တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အားလုံးမြှင့် ချထားလိုက်သည့် ရျရှားနိုင်ငံ၏ အစီအစဉ်ကို ဂျပန်နိုင်ငံက ကန္ဂုံကုက်လိုက်ကြောင်း ဂျပန်အစိုးရအဖွဲ့၊ ထိပ်တန်းပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက ပြောကြားသည်။

J၄ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ဆွဲဒင်နိုင်ငံ Riksdag လွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Mr.Urban Ahlin ဦးဆောင်သောကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် သံတမန်ဆောင် ဧည့်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ရျရှား-မြန်မာ ချုပ်ကြည်ရေးနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအသင်းဥက္ကဋ္ဌ Mr.Mikhail A.Damitriev ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆွဲဒင်နိုင်ငံ Riksdag လွှာတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Mr.Urban Ahlin ကို လည်းကောင်း နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းများ သီးခြားစီ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန် အပိုင်း (ခ) စီမံကိန်းတည်ဆောက်မှု စတင်ခြင်းအခမ်းအနားကို သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်၏ကျင်ပေရာ မြန်မာအထူးစီးပွားရေးဇုန် ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နဲ့ပါးနှင့် တက်ရောက်ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

ဆိုဒင်နိုင်ငံ Riksdag လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ H.E. Mr.Urban Ahlin ဦးဆောင်သောကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သည် ပြည်သူလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်ကို လွှတ်တော် အဆောက်အအုံများရီရိဓည့်ခန်းမဆောင်၍လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်ဓည့်ခန်းမဆောင်၍လည်းကောင်း သီးခြားစီ လာရောက်တွေ့ဆုံးသည်။

အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပရာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဗုတ္တယုဂ္ဂိုလ်ချုပ်ကြီးကျော်ဆွဲ၊ ဗုတ္တယဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်စိုးနှင့် ချုပ်ဖော်ဝင်းတို့က ရှုင်းလင်းပြောကြားသည်။

တို့ရန်ကုန်တို့အိမ်ရာ အနုပညာယဉ်ကျေးမှု ပွဲတော် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့၊ မဟာပန္တလပန်းခြံးကျင်းပရာ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်

ဗုတ္တယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ ကမ္မာဒီးယားနိုင်း ဗုတ္တယဝန်ကြီးချုပ် မစွာတာ ဟောနမဲ့ဟောင်ကို လက်ခံတွေ့ဆုံးစဉ်

နောက်ရှိရီလ ၂၉ ရက်က ရန်ကုန်အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာလေဆိပ်၌ တရားလွှတ်တော်ရွှေ့နေ ဦးကိုနီ လုပ်ကြံးသတ်ဖြတ်ခံရမှုတွင် အသက်တေားအနွေရာယ် မငဲ့ကွေက်ဘဲ သေနတ်သမားကို ဖမ်းဆီးရမိရေးကြီးပမ်း အားထူတ်ခဲ့သော ဦးနေဝံင်းကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နောက်ရှိရီလအတွက် ချီးကျူးဂုဏ်ပြုထိုက်သူအဖြစ် ရွှေးချယ်လိုက်ပြော်၏ နိုင်းတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ရုံးက ထူတ်ပြန်သည်။

၂၂ ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်၌ ဦးကိုနီ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခံရမှုဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲကို ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ကမာရွတ်မြို့နယ် မူးယစ်ဆေးဝါးပပေါ်ရေး အထိမ်းအမှတ်ပြတိက်

ဦးဖြေးမင်းသိန်း၊ မြို့တော်ဝန် ဦးမောင်မောင်စိုးနှင့် တာဝန်ရှိရှိများတက်ရောက်သည်။

၂၆ မြန်မာနိုင်း၏ အကြီးဆုံးနှင့် ပထမဆုံး Yangon Book Plaza ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး လမ်းမတော်မြို့နယ် သံစွဲးအဆောက်အအုံတီးလွှာ၌ ကျင်းပရာ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြို့၊ ရန်ကုန်မြို့တော်ဝန် ဦးမောင်မောင်စိုး၊ Yangon Book Plaza ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်သက်သက်ခိုင်တို့က ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

မြောက်ကိုရှိရှိသေားခေါင်းဆောင် ကင်ဂျာအန်၏ ဖအေတူ၊ မအေကွဲ ညီအစ်ကိုတော်စပ်သူ ကင်ဂျာနမ် သေဆုံးမှုနှင့်ပတ်သက်ဖြီး သံသယရှိရှိ မြောက်ကိုရှိရှိသေား

အမျိုးသားလေးကို မလေးရှားနိုင်ငံသို့ လွှဲပြောင်းပေးရန် မလေးရှားရဲအရာရှိများက မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံကို တောင်းဆိုထားကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကောသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J2 အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဌီမံးချမ်းရေးအဖွဲ့ United States Institute of Peace ဥက္ကဋ္ဌ Ms. Nancy Lingbore နှင့်အဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌီးအောင်ဆန်းစုံကြည်ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့လွှာတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌဗီးဝင်းမြင့်ကို နေပြည်တော်ရှိ ပြည်သူ့လွှာတ်တော် ဓည်ခုန်းမဆောင်းစွဲလည်းကောင်း သီးခြားစီလာရောက်တွေ့ဆုံသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ခွေးသည် ကမ္မားအီးယားနိုင်ငံ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာ ဟောနမ်ဟောင်နှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော်သံတမန်ဆောင် ဓည်ခုန်းမ၍ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၁၉၃၀ ပြည့်လွှာနှစ်နှစ်များတွင် အိုင်အာရုံအေသူပုံအဖွဲ့က ဗုံးတိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းမကြံးသည့် အကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်ကို ပြတိနိုင်ငံရင်ဆိုင် နေရပြီဖြစ်ကြောင်း တရားဥပဒေရေးရာကျမ်းကျင်သူတစ်ဦးက သတိပေးပြောကြားလိုက်သည်ဟုရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J1 နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ကမ္မားအီးယားနိုင်ငံ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာ ဟောနမ်ဟောင်းဆောင်သည့်အဖွဲ့ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော်သံတမန်ဆောင်ဓည်ခုန်းမ၍ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်နှင့် ဌီမံးချမ်းရေးတွဲလက်များ Wheel Chair ရထားအဖွဲ့ တွေ့ဆုံးခြင်းအခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိအမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့်ဌီမံးချမ်းရေးပုဂ္ဂိုလ်ရှုံးနှင့် ကျင်းမာရ်၏ကျင်းမာရ်။

ရွှေမံးပြည်နယ် အရေးမြောက်ဒေသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ အတွင်းက ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် မုံးကို

ဖြစ်စဉ်နှင့်ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၌ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အောက်တိုဘာလအတွင်းက ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် နယ်ခြားစောင့်ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းများကို အကြမ်းဖက်စီးနှင့် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်စဉ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတင်းစာရွင်းလင်းပွဲကို နေပြည်တော်ရှိ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး (ကြည်း) ဘူရင့်နောင် ရိပ်သာ့ချုပ်ကျင်းပရာ ညီးနှင့်ကွပ်ကဲရေးမှုး (ကြည်းရေးလေ) ပိုလ်ချုပ်ကြီးမြှေ့ကွန်းဦး တက်ရောက် ရွှေးလင်းပြောကြားသည်။

မတ်လ

၁ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမ၍ ကျင်းမာသည့် အသေးစားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပဟိုကော်မတီ (၁/၂၀၁၇) အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်နယ် UNFIC ၏ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ညီးနှင့် ဆွေးနွေးရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ (DPN)ကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ဌီမံးချမ်းရေးပုဂ္ဂိုလ်ကျင်းမာရ်တွဲလက်မှုအတည်းအဝေးခန်းမ၍ တွေ့ဆုံသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးက အမိန့်အမှတ် (၅/၂၀၁၇) အရ ကျိုက်ထိုမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၂) မှ ပြည်နယ်လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာအေးကို မွန်ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးသည်။

ကျပ်သိန်းတစ်သောင်းချီးမြှင့်မည့် ကျပ် ၅၀၀ တန်အောင်ဘာလေထိလက်မှတ်ကို စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန အောင်ဘာလသိန်းဆွဲ့က စတင်ရောင်းချသည်။

J ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ဗိုလ်တော်ရှိ မြို့နယ်တွင် တည်ရှိသည့် နှစ်ပေါင်း ၁၃၂ နှစ်ရုံး ဗိုလ်တော်ရှိ အမှတ် (၆) အခြေခံပညာအထက်တန်း

ကျောင်းကို ရန်ကုန်မြို့ပြေအမွှအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့် ရွှေ့က်ရေးနှင့် Royal Philips Corporation တို့စီစဉ် သည် ရန်ကုန်မြို့၊ အမွှအနှစ်အဆောက်အအုံများ အထိမ်းအမှတ် အပြောရောင်ကမ္မည်းတပ်ဆင်သည် အခမ်းအနား ကျင်းပသည်။

၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် အာရှဖွံ့ဖြိုးရေး ဘက် (ADB)၏ အရှေ့အာရှ အရှေ့တောင်အာရှနှင့် ပစိမ်းဒေသဆိုင်ရာ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ Mr.Stephen Groff ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် အောင် ခန်းမဆောင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ရန်ကုန်မြို့ပြေအမွှအနှစ် စာရင်းဝင် အပြောရောင်ကမ္မည်းနှင့်အတူ တွေ့ရသည့် ဗိုလ်တထောင် အမှတ် (၆) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း

၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ဆွဲလေလန်နိုင်ငံ ဂျီနီးလာမြို့၊ အခြေစိုက် The Global Fund to fight AIDS, Tuberculosis and Malaria ၏ အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာ Mr. Mark Dybul ဦးဆောင်သောကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

၅ ပီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ အမျိုးသား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး H.E.Mr.Ngo Xun Lich ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှုဗြို့ မင်းအောင်လှိုင်သည် အဖွဲ့ဝင် များနှင့်အတူ ပီယက်နမ်နိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီး သွားရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် နေပြည်တော်ရှိ Kempinski ဟိုတယ်၏ ကျင်းပသည် မြန်မာအမျိုးသမီးများ ရက်သတ္တပတ်ဖို့ရမဲ့ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်၍ အဖွင့်အမှာ စကားပြောကြားသည်။

၃ အိုင်အက်စ် စစ်ဆေးကြုံများ၏ လက်အောက်သို့ ရောက်ရှိနေသည့် မိုးဆူးမြို့အနောက်ပိုင်းဒေသရှိ အိုးရ အဖွဲ့ရုံး၊ ဗဟိုဘက်နှင့် ပြတိက်တိုကို အိုရတ်အစိုးရ တပ်ဖွဲ့က ပြန်လည်သိမ်းယူနိုင်ခဲ့ကြောင်း ရိုက်တာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၈ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်း

ဗဟိုဌာန (၂) ၃၄ ကျင်းပသည့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနှင့်အမေးအနားသို့တက်ရောက် အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် အမေရိကန်နိုင်၊ International Association of Political Consultants (IAPC) ၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဟောင်းနှင့် RBI Strategies and Research Inc ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ Mr.Rick Ridder ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များဖြေး မင်းအောင်လိုင်နှင့်အဖွဲ့သည် ပါယက်နမ်နိုင်ငံ ဟန္တိုင်းမြို့မှ ကမ္ဘာဒီးယားနိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ဒေသ စံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ကမ္ဘာဒီးယား နိုင်ငံ Pochenlong တပ်မတော်လေဆိပ်သို့ ရောက်ရှိပြီး ဘုရင့်တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် Gen-POL SAROEUN ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာဒီးယားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် H.E.Samdach Matha Sera Pedey Techo HUN SEN ကိုလည်းကောင်း သွားရောက်တွေ့ဆုံးသည်။

ဂျပန်၊ အမေရိကန်၊ တောင်ကိုနီးယားနိုင်ငံတို့၏ တောင်းဆိုမှုအရ မြောက်ကိုနီးယားနိုင်ငံ၏ ဒုံးကျည် စမ်းသပ်ပစ်လွှတ်နေမှုများကို အရေးယူ တုံ့ပြန်ရေး ဆိုင်ရာများကိုဆွေးနွေးရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂလျှော့ခြေားရေး ကောင်စီကအရေးပေါ် အစည်းအဝေးတစ်ရပ် ခေါ်ယူ ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုပ်ကေသတင်းတွင် ဖော်ပြုသည်။

၉ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် နေပြည်တော်ရှိ Kempinski ဟိုတယ်၍ ကျင်းပသည့် ကာကွယ်ရေးကို ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် လုံခြုံရေးအနေအထားအရ စီမံခန့်ခွင်းသင်တန်း (Management of Defences in the Wider Security Context) မှ သင်တန်းနည်းပြမားနှင့် သင်တန်းသား များ၏ ဥစာစားပွဲ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ကာ နှုတ်ခွန်းဆက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

၁၀ တောင်ကိုနီးယားနိုင်ငံ၏ ဖွံ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဆိုင်ရာ တရားရုံးက သမ္မတပတ်ဂွမ်ဟေးကို အကတိ လိုက်စားမှ စွဲချက်ဖြင့် သမ္မတရာထူးမှ ဖယ်ရှား လိုက်ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြုသည်။

၁၁ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ရန်ကုန်မြို့။ ပြည်လမ်းရှိ ပြင်သစ် ယဉ်ကျေးမှုဌာနနှင့် ပြင်သစ်သံနှင့် ပြင်သစ်ယဉ်ကျေးမှုဌာနတို့ စီစဉ်ကျင်းပသည့် ၉ ကြိမ်မြောက် ရန်ကုန် ဓာတ်ပုံည့် (YANGON PHOTO NIGHT 2017) ဆု ချိုးမြှေ့ဖွဲ့ အခမ်းအနားသို့တက်ရောက် အမှာစကား ပြောကြားပြီး ဆုရှုရှိကြသူများအား ဆုများချိုးမြှင့်သည်။

အီးနှီးယန္တင်ငံအလယ်ပို့ဆောင်ရွက်ပြည်နယ် ဘိဂ္ဂရာဒေသ၌ လက်ဝံပိုဒ်နှင့် လိုက်သူပုံး အဖွဲ့က ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၁ ဦး သေဆုံးခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြုသည်။

၁၂ ၂၀၁၇ ခုနှစ် သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံ့ဆိပ် တော်များဆက်ကပ်ပူးကြောင်း ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းလှုံး ပွဲမှုလာ အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်လျှို့ပါတသန္တိစေတီ ပရိဝါက်ရှိ သာသနနှုံးမာန်တော်ကြီး၏ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးယောင်ကျော်၊ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်၊ ဒုံးတိယသမ္မတ ဦးမြှေးဆွဲ၊ ဦးယောင်နရိုပ်ထိုးယူနှင့် တာဝန်ရှိသူ များတက်ရောက်ကြည်ညီးပြီး သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံ့ဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်များအား ဘွဲ့တံ့ဆိပ် ဆက်ကပ်လှုပါန်းကာ ဆွမ်းဆန်စိမ်းနှင့်လှုဖွှာ ပစ္စည်းများလောင်းလှုသည်။

၁၃ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ရေရှး အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရွင်းဗဟိုဌာနနှင့် ကျင်းပရာ ဒုံးတိယသမ္မတ ဦးယောင်နရိုပ်ထိုးယူ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

အီးသီးယိုးပီးယားနိုင်ငံ အဒစ်အဘာဘာဖြို့၏ ဆင်ခြော့ဗွဲ့တွင်ရှိသော ဧရာမအမှိုက်ပုံကြီးအတွင်း

၁၅ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် စင်ကာပူ
သမ္မတနှင့် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဝါရှင်ဝန်ကြီး မဖော်
ရှိချောက်တော်နှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်
သမ္မတအိမ်တော် သံတမန်ဆောင် ဓည့်ခန်းမ၍ လက်ခံ
တော့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆုန်း စုကြည်သည် ဘန်ကောက်မြို့၊ အမြိုက်ကြ မြန်မာနိုင်ငံ ဆိုင်ရာ ဘုတ္တန်သံအမတ်ကြီး မစွဲတာ ရှိဝင်ရွှေ့ဖယ်(လ) ဒိုက္ခကို နံနက် ၁၁ နာရီခဲ့အချိန်က ငှါး၏နေအိမ်၌ လည်းကောင်း၊ မူန်းလွှဲ ၂ နာရီတွင် ဉာစတော်လျှိုင်ငံ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပစိဖိတ် ရေးရာဝန်ကြီး၊ အထက်လွှတ်တော်အမတ် Hon Concetta Fierravanti-Wells ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဓည့်ခန်းမန္တလည်းကောင်း လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

၁၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်သန်း
စုကြည်သည့ စင်ကာဗူးသမ္မတနိုင်ငံ ဂုဏ်ထူးဆောင်
ပါရွင်းနှင့် မစွတာရိချောက်တော် ဂို နေပြည်တော်နှင့်
သာ်ဟဲဟိတ်ယ်၏ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူ သည်
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ပြင်ဦးလွှာမြို့နယ် အတွင်းရှိ
ဒိုးကုန်းကော်မြိုက်ရုံနှင့် ပုဂ္ဂလိကကော်မြို့များကို

କ୍ରମ୍ୟାବ୍ଲିପୁଃ ପ୍ରମଦେଃଲୁଣଶ୍ଚିର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରମଦ୍ୟତ୍ୱାଂକନେହାଂମୁଳ୍ୟଃକୁଣ୍ଡ
ରତଫୁବ୍ଧମୁଖୀବର୍ତ୍ତ ଶିଥଗିନ୍ମଃଲୁପ୍ତିକନ୍ମଃନେହାଂଶୁର୍ଗମ୍ଭୁ ଆଶ୍ରି
ଆଶେମ୍ଭୁବାଃଗନ୍ଧି କ୍ରମ୍ୟାବ୍ଲିଷତିନେଃତ୍ୱନ୍ତି||

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် မြန်မာရပ်ရှင်ထူးခွဲသူ
တက်ရောက်ခီးမြှင့်စ်

ତର୍ଣ୍ଣରୁଷମୁତାଶ୍ରିଗୁଣ୍ୟର୍ଦ୍ଦ୍ଵାନ୍ ହେଠିଆରେଖୁବ୍ବାର୍ଦ୍ଦ
ହେମକର୍ଣ୍ଣାନ୍ତାଶ୍ରିଲାଙ୍କିତ୍ତିବ୍ୟନ୍ ତର୍ଣ୍ଣର୍ଦ୍ଦ୍ଵାନ୍ ପେଗୁଣ୍ୟଃ
ପ୍ରିୟତେଜ୍ଞଃ ପ୍ରତିକା କୁର୍ମର୍ଦ୍ଦ୍ଵାନ୍ ପ୍ରିୟଃର୍ଦ୍ଦ୍ଵାନ୍ ପେଗୁଣ୍ୟଃ
ଗନ୍ଧୁମ୍ରଃ ତିଃ ପ୍ରିୟାଲ୍ପଦିଶେବନ୍ ଵ୍ୟାଃରକ୍ଷି ବିଦ୍ଵାତାଶ୍ରିତ୍ତିପ୍ରିୟଃ
ଗ୍ରହିକ୍ରମଃ ଅନ୍ତର୍କଷିତାପ୍ରିୟଗୋଵିତନ୍ଦନ୍ ପ୍ରିୟପ୍ରିୟଃ

၁၃ ဒုတိယသမ္မတ ဒီမြင်ဆွေနှင့်နောက်တော်များ၊ အောင်သက်တွေ၊
တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များ၊ ကြီး
မင်းအောင်လှိုင်နှင့်နောက်တော်များ၊ အော်ကြော်ကြော်လှုတိသည်
နေပြည်တော် ထောက်သိရိပ်မာန်ရှိ သဘင်ဆောင်၌
ကျင်းပသည့် ဂျုံစမြောက် တပ်မတော်နဲ့ ဂုဏ်ပြု
မြန်မာသံစဉ်ဂါတနှင့် သဘင်အနုပညာရှင်များ၏
ဖျော်ဖြူပွဲအမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

၁၈ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီ ဗန်ထီးယူ သည့်
ရန်ကုန်ဖြို့၊ ပြည်သူရင်ပြင်ညွှန် ကျင်းပသည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်
အတွက် မြန်မာရှုပ်ရှင်တဲ့ ချွေးမြင်ပွဲထိ တက်ရောက်
အားပေးသည်။

ရုပန်နှင့်ရှေား တာဝန်ရှိသူများသည် ရုပန်နှင့်
တိကိုမြှုပ်နည် တွေ့ဆုံကာ ရှေားသိမ်္ဂိုလ်ထားသော ရုပန်ပိုင်
ကျွန်းလေးကျွန်းပေါ်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဖိလစ်ပိုင်သမွဗ္ဗန္တနိုင်ငံသမွာ မစွာတာ ရှို့ဒီရို့ရို့ဝါဒူတာတေးကို နိုင်ငံတော်သမွဗ္ဗန္တအိမ်တော် သံတမန်ဆောင်စည်ခန်းမ၏ လက်ခံတွေ့ဆုံး၍

အကျိုးတူ လုပ်ဆောင်ရန် ဆွေးနွေးကြောင်း အင်န်အိတ်ချုကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၉ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ချစ်ကြည်ရေးခရီးလည်ပတ်ရန် ရောက်ရှိနေသည့် ဖိလစ်ပိုင်သမွဗ္ဗန္တနိုင်ငံ သမွဗ္ဗန္တ မစွာတာ ရှို့ဒီရို့ရို့ဝါဒူတာတေးသည် မြန်မာနိုင်ငံရှို့ ဖိလစ်ပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှုံးများအသင်းနှင့် ဖိလစ်ပိုင်အသိက် အဝန်းတို့ကို နေပြည်တော်ရှို့ Horizon Lake View ဟိုတယ်၌တွေ့ဆုံးသည်။

၂၀ နိုင်ငံတော်သမွဗ္ဗန္တ ဦးထင်ကျော်သည် ဖိလစ်ပိုင် သမွဗ္ဗန္တနိုင်ငံ သမွဗ္ဗန္တ မစွာတာ ရှို့ဒီရို့ရို့ဝါဒူတာတေးကို နေပြည်တော်ရှို့ နိုင်ငံတော်သမွဗ္ဗန္တအိမ်တော်၌ ဂုဏ်ပြု တပ်ဖွဲ့ဖြင့် ကြိုဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ဖိလစ်ပိုင်သမွဗ္ဗန္တနိုင်ငံသမွဗ္ဗန္တ မစွာတာ ရှို့ဒီရို့ရို့ဝါဒူတာတေးကို နိုင်ငံတော်သမွဗ္ဗန္တအိမ်တော် သံတမန်ဆောင် စည်ခန်းမ၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးတိုး မင်းအောင်ရှို့နှင့် ဖိလစ်ပိုင်သမွဗ္ဗန္တနိုင်ငံ သမွဗ္ဗန္တ မစွာတာ ရှို့ဒီရို့ရို့ဝါဒူတာတေးတို့သည် နေပြည်တော်ရှို့ Horizon Lake View ဟိုတယ်၌ တွေ့ဆုံးသည်။

၂၂ ပြည်သူလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်သည် မွန် ပြည်နယ်လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိမ်မြို့၊ ပြည်နယ်လွှာတ်တော်ရုံး၊ ဆွေးနွေးပွဲခန်းမ၏တွေ့ဆုံးသည်။ ကိုယ်စားလှယ်များသည်။

တရှတ်နှင့်အစွေးရေးနိုင်ငံတို့အကြား အဆင့်မြင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ တိတွေ့ငါးဆန်းသစ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူညီလိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းငြာနများက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၂၃ စစ်ကိုင်းတို့င်းဒေသကြီးအတွင်း အသေးစား ရေအားလှုပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်မည့် စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ညီးနှင့်း အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှို့ နိုင်ငံတော်သမွဗ္ဗန္တ အိမ်တော်အစည်းအဝေးခန်းမ၏ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တော်ရောက် အမှာစကား ပြောကြားသည်။

ပပါးခွံလောင်စာသုံးလှုပ်စစ် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံး ဖွင့်ပွဲအခိုးအနားကို ပျဉ်းမနားမြှေ့နယ် မယ်ဇူးကျေးရွာရှို့ မြန်မာနိုင်ငံ လယ်ယာစီးပွားရေးအများပိုင် ကော်ပိုရေးရွှေ့နှင့်လီမိတက် ဝင်းအတွင်း၌ ကျင်းပေးစားသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရိုဗုန် ထိုးယူ တက်ရောက် ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

J9 တရာတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ ဘို့အောမြို့၌ ကျင်းပ မည့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် အာရုံဒေသဆိုင်ရာ ဘို့အောဖို့ရမ်သို့ တက်ရောက်ရန်အတွက် ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲနှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် တရာတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ သို့ ထွက်ခွာသည်။

ရာထူးမှဖြေတ်ချခဲ့ရသည့် အီဂျာစီမံခြုံရသမ္မတဟောင်း ဟိုစနီမှုသာရက်သည် ခြောက်နှစ်ကြာ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်း ခံခဲ့ရပြီးနောက် ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ကျင်းပရာ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် မိုလ်ချုပ်မှုဗြို့ မဟာသရေစည်သူ မင်းအောင်လိုင် တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

နျောကလီးယားလက်နက် ပိတ်ပင်တားဆီးမည့် တရားဝင် စည်းကမ်းချက်ချမှတ်မှုဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှု ရရှိရေး ညိုနှင့်ဆွေးနွေးမှုကွန်ဖရင့်ကို နယုးယောက်မြို့ရှိ ကုလသမဂ္ဂုံးနှင့် စတင်ကျင်းပသည်။

J10 နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ ကချင်ပြည်နယ် မြို့ကြီးနားမြို့သို့သွားရောက်ပြီး ကချင်လူထူးအဖွဲ့ အစည်း ခေါင်းဆောင်များ၊ ပြီမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးရေး

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် မိုလ်ချုပ်မှုဗြို့ မဟာသရေစည်သူ မင်းအောင်လိုင် ဦးနှစ်မြောက် တပ်မတော်နှင့် စစ်ရေးပြုအောင်းအနားသို့ တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားစဉ်

J11 ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲသည် တရာတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ ဘို့အောမြို့၌ ကျင်းပသည့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် အာရုံဒေသဆိုင်ရာဘို့အောဖို့ရမ်နှစ်ပတ်လည် အစည်း အဝေး ဖွင့်ပွဲသို့တက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

အကျိုးဆောင်အဖွဲ့တို့၏ သီးခြားစီတွေ ဆုံးခဲ့ပြီးနောက် တော်ချီတိုက်ပွဲ ရွှေ့ကြင်စခန်း၊ KBC မိုင်းနားတိုက်ပွဲ ရွှေ့ကြင်စခန်း၊ လန်ဆယ်ရေားကယ်ဆယ်ရေးစခန်းနှင့် ပြည်လုံးချမ်းသာပရဟိတော်ဘဏ္ဍာတိုကို သွားရောက် အားပေးသည်။

J12 ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲသည် တရာတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ ဘို့အောမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည့် အာရုံဒေသဆိုင်ရာ ဘို့အောဖို့ရမ်သို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် နေပြည်တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

J13 နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ကမ္မားဘက်၏ အရွှေအာရုံနှင့်ပစ်ဖိတ် ဒော်ဆိုင်ရာ ဒုတိယသမ္မတ Mr. Victroia Kwakwa နှင့် အဖွဲ့ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန အညွှန်ခန်းမှုံးလက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

အမြင်အာရုံချို့ယွင်းနေသောလည်း ဘဝကို အရှုံးမပေးဘဲ ကြီးစားခဲ့သူ မအေးချမ်းအောင်ကို ဖော်ပါနိုလအတွက် ချီးကျူးဂုဏ်ပြုထိုက်သူ အဖြစ် ရွှေးချယ်လိုက်ကြောင်း နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ရုံးက ထုတ်ပြန်ကြညာသည်။

ပြတိန်စုတို့ချပ် ထရီစာမေသည် ဥရောပသမဂ္ဂမှ ပြတိန်နိုင်ငံ နှုတ်ထွက်သည့် စာချုပ်တစ်စောင်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၃၀ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် နိုင်ငံတော်အထိုးရတာဝန်ယူမှု တစ်နှစ်ပြည့် အထိုင်းအမှတ်အဖြစ် မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်မှု ကဏ္ဍာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆိုင်ရာ နှစ်လတ်စီမံကိန်း (Medium Term Programme MTP) အစီရင်ခံစာ ထုတ်ပြန်ခြင်းအခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ Hilton ဟိုတယ်၌ကျင်ပော်လုပ် အုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

၃၁ အမျိုးသားကျန်းမာရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၇-၂၀၂၀) စတင် ဆောင်ရွက်မှု အသိပေးခြင်းအခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်းမျင်းရှင်း ပုဂ္ဂိုလ်သာ (၂) ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တက်ရောက် အမှာ စကားပြောကြားသည်။

တောင်ကိုရိုးယားသမ္မတအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် နေစဉ်အတွင်း အခွင့်အာဏာကိုအသုံးပြုကာ လာဘ်ယူမှု ပြုခဲ့ခြင်းနှင့် အရေးကြီးသတင်းအချက်အလက်များ ပေါ်ကြားစေမှုအပါအဝင် ပြစ်မှုပေါင်း ၁၃ ခုဖြင့် စွဲချက်တစ်ခံရသည့် သမ္မတဟောင်း ပတ်ဂွမ်ဟေးကို တောင်ကိုရိုးယားတရားရုံးက ဖမ်းဆီးရန်အမိန့်ချမှတ် လိုက်ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ပါကစွဲတန်နိုင်ငံအနောက်မြောက်ဒေသရှိ ပါရာ ချီးသားမျိုးစွဲထုတ်ဖြေ ရေးတစ်ခုအတွင်း၌ ပေါ်ကဲခဲ့ တစ်ရပ်ဖြစ်ပွားရာ လူပါးဦးထက်မန်ည်းသေဆုံးဖြီး ၂၅ ဦး ဒက်ရာရရှိကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင်ဖော်ပြသည်။

ပြော

၁၂၀၁၇ ခုနှစ် ကြားဖြစ်ရွှေးကောက်ပွဲကို နိုင်ငံတော်ဝန်းရှိ လစ်လပ်မဲ့ဆန္ဒနယ် ၁၉ နေရာ၌ တစ်ပြိုင်နက်ကျင်းပရာ လစ်လပ်မဲ့ဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ များက မဲရုံအသီးသီး၌ ဆန္ဒမဲ့ပေးခဲ့ကြသည်။

ကိုလုပ်သီယာအနောက်တောင်ပိုင်းရှိ မိုက်ရာဖြို့တွင် မိုးသည်ထိန္တာ ရွာသွွှေးကာ မြစ်ရေလျှော့မှုကြောင့် နှဲနှံးမြေများပြုကျခဲ့ရ လူပေါင်း ၂၃၀ ကော် သေဆုံးပြီး ၂၀၀ ကော်ထိန္တ်ဒက်ရာရရှိကြောင်း အင်နှစ်အိတ်ချုံကေ သတင်းတွင်ဖော်ပြသည်။

ကြားဖြစ်ရွှေးကောက်ပွဲ၏ မဲဆန္ဒရှင်ပြည့်သူများ ဆန္ဒမဲ့ပေးနေစဉ်

၂၂၀၁၇ ခုနှစ် ကြားဖြစ်ရွှေးကောက်ပွဲ ရလဒ် များကို နေပြည်တော်ရှိ ပြည်ထောင်စုရွှေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်းရုံးက ထုတ်ပြန်ကြညာရာ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီက ပြည်သူ လွှာတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ငါးဦး၊ အမျိုးသားလွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် သုံးဦးနှင့် ပြည်နယ်လွှာတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး၊ ရှုမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီက ပြည်သူ လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦးနှင့် ပြည်နယ် လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လေးဦး၊ ပြည်ထောင်စု ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီက ပြည်သူ လွှာတ်တော်

ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး၊ ရခိုင်အမျိုးသားပါတီက ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး၊ လူမျိုးပေါင်းစုံမို့ကရေစိပါတီ (ကယားပြည်နယ်) က ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးတို့အနေဖြင့်ချယ်ခံရကြောင်းသတင်းထုတ်ပြန်သည်။

အင်ဒိုနီးရွားနိုင်ငံရှိ ကျွန်းစုတစ်ဝန်း နေရာပေါင်း၁၂ နေရာမှ ငါးခိုးဖမ်းသည့် နိုင်ငံခြားရေယာ၏၈၁ စင်းကို အာကာပိုင်များက ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးလိုက်ကြောင်း ပိတ်အိုင်သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၃ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမ်းအောင်လှိုင်သည် နေပြည်တော်ရှိ တပ်မတော်တန်းမြှင့်လေ့ကျင့်ရေးကျောင်း အထူးတပ်ဖွဲ့လေ့ကျင့်ရေးကွင်း၌ အထူးတပ်ဖွဲ့ (အမျိုးသမီး) သင်တန်းအမှတ်စဉ် (၁) သင်တန်းဆင်းပွဲအခေါင်းအနားသို့ တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီး ထူးချွန်ဆုရ သင်တန်းသူများအား ဆုများချီးမြှင့်သည်။

အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု ဒူဘိုင်းမှ ဆိုမှာလီနိုင်ငံ ဘော်ဆာဆိုမြို့သို့ ဦးတည်ခုတ်မောင်းလာသည့် အနိုယ်ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း သဘောတစ်စုံးကို ဆိုမှာလီပင်လယ်ခားပြုများက ပြန်ပေးဆွဲခဲ့ရာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း ပထမဆုံးသဘောကို ပြန်ပေးဆွဲမှု ဖြစ်ကြောင်း ရှိက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၄ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ပထမတစ်နှစ်တာအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများနှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းစာရွှေးလင့်စွာကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန စုပေါင်းအစဉ်းအဝေးခုန်းများကြောင်းပေရာ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုနှင့်ကြီးဒေါက်တာဖေမြှင့်၊ ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်မှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များနှင့်တာဝန်ရှိသူများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပသတင်းမီဒီယာများတက်ရောက်သည်။

ဆီးရီးယားနိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်းတွင် အစိုးရကို ဆန်ကျင်တိုက်ခိုက်နေသည့် သူပုံနှင့်များထိန်းချုပ်ထားသော အိုက်ဒလစ်ဘု ပြည်နယ်၌

လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု တစ်ရပ်အတွင်း ၅၈ ဦးသေဆုံးကာ အများအပြားထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့ပြီး အဆိုပါပို့ကိုရှိခိုက်မှုမှာ အသိပါတော်ငွေဖြင့် တိုက်ခိုက်မှု ဖြစ်ဖွှုယ်ရှိကြောင်း ဆီးရီးယားလူ့အခွင့်အရေး စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့၏ ပြောကြားချက်ကို အင်နှစ်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၅ ရခိုင်ပြည်နယ်တည်ပြုမှုမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု တိုးတက်ရေး အကောင်အထည်ဖော်ရေး ဗဟိုကော်မတီလုပ်ငန်းညီးမြှင်းအစည်းအဝေး (၂/၂၀၁၂) ကို နေပြည်တော်ရှိသမ္မတအိမ်တော်အစည်းအဝေးခန်းများကြောင်းပရာ ဗဟိုကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည့်တက်ရောက်အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်ကက္ခာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ၏ ပထမအကြိုမ် ပုဂ္ဂိုလ်ကက္ခာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမှုကောင်နှင့် လုပ်ငန်းစီမံချက်ဆိုင်ရာအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို နေပြည်တော်ရှိ Park Royal ဟိုတယ်၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြှင့်ဆွေးနွေးတက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ပင်နိုင်လားနိုင်ငံ၌ သမ္မတ နှီးကိုလပ်စားမှုရှိကို ဆန်ကျင်ဆန္ဒပြသူများနှင့် လုပ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များကြေားပဋိပက္ခဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဆန္ဒပြသူများက လမ်းများပေါ်တွင်

ပင်နိုင်လားနိုင်ငံ၌ ဆန္ဒပြသူများနှင့် လုပ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များကြေား ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားစဉ်

အတားအဆီးများပြုလုပ်ကာ ကျောက်ခဲများ၊ ပုလင်းများဖြင့် ပစ်ပေါက်ခဲ့သဖြင့် အမတ်တစ်ဦး ဒဏ်ရာ ရဲ့ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်အေး ဒေါ်စုစုလွင် ခေါင်းဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် တရုတ် နိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် နယူးယောက်မြို့အခြောက် UNICEF ဌာန ချုပ်၏ Deputy Executive Director Mr.Rebert Justin Alexander Forsyth နှင့်အဖွဲ့ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းမ၍ တွေ့ဆုံးသည်။

ပြည်သူလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် သည် နယူးယောက်မြို့၊ အခြောက် UNICEF ဌာနချုပ်၏ Deputy Executive Director Mr.Robert Justin Alexander Forsyth ကို နေပြည်တော်ရှိ လွှာတ်တော် အဆောက်အအုံ ပြည်သူလွှာတ်တော်မြော်ခန်းမဆောင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

အမျိုးသားလွှာတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း သည် ဆွဲဗောလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့အခြောက် Global Commission on Dry Policy (GCDP) ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲဗောလန်နိုင်ငံ သမ္မတဟောင်း Ms.Ruth Dreifuss ကို နံနက် ၁၀ နာရီတွင်လည်းကောင်း UNICEF ဌာနချုပ်၏ Deputy Executive Director Mr.Robert Justin Alexander Forsyth ကို မွန်းလွှဲ ၁ နာရီခဲ့တွင် လည်းကောင်း နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှာတ်တော် ဧည့်ခန်းမ၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

တ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်သည် UNICEF ဌာနချုပ်၏ Deputy Executive Director Mr.Robert Justin Alexander Forsyth ကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ ဧည့်ခန်းမ၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်အေးရေး ပထမတစ်နှစ်တာအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများနှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲကို နေပြည်တော်ရှိ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန

စုပေါင်းအစဉ်းအဝေးခန်းမ၍ ကျင်းပရာ နိုင်ငံခြားရေးနယ်စ်ရေးရာ၊ လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနတို့မှ တာဝန်ရှိသွားက ရှင်းလင်းတင်ပြီး သတင်းထောက်များ၏ မေးမြန်းချက်များကို ပြန်လည်ဖော်ကြားသည်။

ပြီးလ င့်ရက်က ပြစ်ပွားခဲ့သည့် ဆီးရီးယားနိုင်ငံအနောက် မြောက်ပိုင်းဒေသတွင် အစိုးရတပ်များက သူပုန်တပ်များအပေါ် ဓာတုလက်နက်များအသုံးပြုတိုက်ခိုက်မှုကို တုပြန်သည့်အနေဖြင့် အမေရိကန်စစ်သော်များက ဆီးရီးယားနိုင်ငံ ဟုမ်းစ်ခရိုင်အလယ်ပိုင်းရှိ လေတပ်စခန်းများသို့ ဗုံးကျည် ၅၉ စင်းပတ်ခံတိုက်ခိုက်မှုကို တော်ကြားသွာ်ခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုပ်က သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် Global Commission on Dry Policy (GCDP) ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲဗောလန်နိုင်ငံ သမ္မတဟောင်း Ms.Ruth Dreifuss ကို နံနက် ၁၀ နာရီတွင်လည်းကောင်း ပြင်သစ်နိုင်ငံ Total ကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌ Mr.Patrick Pouyanne နှင့်အဖွဲ့ကို နံနက် ၁၁ နာရီတွင် လည်းကောင်း နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းမ၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ပြည်သူလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် သည် ဆွဲဗောလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့၊ အခြောက် Global Commission on Dry Policy (GCDP) ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲဗောလန်နိုင်ငံ သမ္မတဟောင်း Ms.Ruth Dreifuss ကို ပြည်သူလွှာတ်တော်မြော်ခန်းမဆောင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

၄ ဆီးရီးယားလေတပ်စခန်းများကို အမေရိကန်က ဗုံးကျည်များ ပစ်ခံတိုက်ခိုက်မှုနှင့်ပတ်သက်ရှိ ကုလသမဂ္ဂလုံးခြုံရေးကောင်စီက အရေးပေါ်အစဉ်းအဝေးကျင်းပဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုပ်က သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၀ တရုတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ မစွဲတာ ရှိကျင့်ဖျင့်သည် ချစ်ကြည်ရေးခရီးရောက်ရှိနေသည့်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်ကို တရာတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ မရွတ် ရှိကျင့်ဖျင့်က ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့ဖြင့် ကြိုဆိုစဉ်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်အနီး ဒေါ်စုစုလွင်တို့ကို
ပေါက်ငံမြို့ပြည်သူခန်းမ အရှေ့ဘက်ရင်ပြင်ညွှန် ဂုဏ်ပြု
အခမဲ့အနားဖြင့် ကြိုဆိုပြီး ပြည်သူခန်းမဆောင်ရှိ Hei
Bei Hall ၌ မြန်မာ-တရာတ် နှစ်နိုင်ငံဆွေးနွေးပွဲကို
ဆက်လက်ကျင်းပသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြှင့်ဆွေသည် ရန်ကုန်မြို့၊
မင်းရဲကျော်စွာလမ်းနှင့် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ
ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရွင်များ
အသင်းချုပ်မြှုကျင်းပသည့် မြန်မာစီးပွားရေးလုပ်ငန်း
ရွင်များနှင့် ပစ္စမအကြိမ် ပုံမှန်တွေ့ဆုံးသို့ တက်ရောက်
အမှာစကားပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ပထမတစ်နှစ်တာအတွင်း
ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစာ
ရှင်းလင်းပွဲကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်း
အဝေးခန်းများ ကျင်းပရာ လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေး
နှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု
ဝန်ကြီး ဒေါက်တာဝင်းမြတ်အေး၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနနှင့်
ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနတို့မှ အမြဲတမ်း
အတွင်းဝန်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ရဲချုပ်

ရဲချုပ်ဖော်ဝင်းနှင့် တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ကာ
ရှင်းလင်းပြောကြားကြပြီး မိမိသာများ၏ မေးမြန်းချက်
များကို ပြန်လည်ဖောက်သည်။

၁၁ တရာတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခနီး
သွားရောက်ခဲ့သည့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်
အနီး ဒေါ်စုစုလွင် ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့
သည် နေပြည်တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကျေးလက်
တော့ရွာနေ လူငယ်များစကားဂိုင်း (ဤမိုးချမ်းရေး
စကားဂိုင်း) ကို နေပြည်တော်၏ မြန်မာအပြည်ပြည်
ဆိုင်ရာ ကွန်ပိုးရှင်းပဟိုဌာန (၂) ၌ ကျင်းပသည်။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏၏ အမျိုးသားလုပ်ချို့ရေး
ဆိုင်ရာ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် ဦးသောင်းထွန်းသည်
ရန်ကုန်မြို့အခြေစိုက် သံတမန်များနှင့် ကုလသမဂ္ဂ^၁
အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို ရန်ကုန်မြို့၏၏
အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ဤမိုးချမ်းရေး
ပဟိုဌာန၏ တွေ့ဆုံးရရှိပြီး ရရှိပြည်နယ် အခြေအနေ
များနှင့် လတ်တလော ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများကို
ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

၁၂ ပြင်သစ်နှင့် ဒေါက်စကတ် ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့၊ အနိုင်ရှိ ဂရင်းဆင်သီ ရွှေ့ပြောင်းအခြေထိက် နေထိုင် သူများစခန်း၌ အာဟဂန်လူမျိုး ခိုလှုံးသူများနှင့် ကုံးလူမျိုး ခိုလှုံးသူများအကြား ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားရောမှ မီးစတင် လောင်ကျမ်းရာ ရွှေ့ပြောင်းအခြေထိက် နေထိုင်သူ ၁၅၀၀ ခန့် ခိုလှုံးနေသည့် တဲ့များအားလုံး မီးလောင် ကျမ်းခဲ့ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၃ နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေ နေပြည်တော် မြို့တော်ဝန် မဟာသံကြန်မဏ္ဍားပွဲနှင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရိပန်ထိုးယူနှင့်အနီး ဒေါက်တာ ရွှေ့လွှဲမ်းတို့ တက်ရောက်အားပေးသည်။

ကရာဇ်ပြည်နယ် မြိုဝါဒမြို့၏ ၁၃၇၈ ခုနှစ် မြန်မာ ရုံးရာ မဟာသံကြန်မဟိုမဏ္ဍားပွဲနှင့်ပွဲအခမ်းအနားကို မြိုဝါဒမြို့၊ အမှတ် (၄) ရပ်ကွွက်ရှိ အဆိုပါမဏ္ဍားပွဲ ကျင်းပရာ အမျိုးသာလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း တက်ရောက်အားပေးသည်။

၁၃၇၈ ခုနှစ် မြန်မာရုံးရာ မဟာသံကြန်ပွဲတော် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်ရုံး (ကြည်း၊ ရေး၊ လေ) မိသားစု ရေကစားမဏ္ဍားပွဲနှင့်ပွဲအခမ်းအနားကို နေပြည်တော် ဂေါက်ကွွင်းရှိ မြိုက်ခေါ်ပြု၍ ကျင်းပရာ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ပိုလ်ချုပ်များကြီး မင်းအောင်လိုင်နှင့်အနီး ဒေါက်တာလှုတို့ တက်ရောက်သည်။

အမေရိကန်က အာဟဂန်နွေတန်နှင့် နှန်းရှိပြည်နယ်အတွင်းရှိ အိုင်အက်စ်အဖွဲ့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် MOAB ဗုံး

အာဟဂန်နွေတန်နှင့် နှန်းရှိပြည်နယ် အရှေ့ပိုင်းရှိ အိုင်အက်စ်အဖွဲ့ အိုင်အမာခြေကုပ်ယူထားသည့် နေရာတို့ အမေရိကန်ဘက်က ဗုံးအားလုံး၏ မီးစတင် တင်စားခေါ်ဆိုကြသည့် GBU-3B Massive Ordnance Air Blast (MOAB) ဗုံးကို အသုံးပြုသည့် လေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှုပြုခဲ့ရာ အနည်းဆုံး အိုင်အက်စ်စစ်သွေးကြွေ ၃၆ ဦး သေဆုံးခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါ ဗုံးမှာ ကိုလိုက်မဲရဝေ လေးကာ ၂၀၀၃ ခုနှစ် အိုရိတ်စစ်ပွဲကာလအတွင်း စမ်းသပ်ခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း ပထမဆုံးအကြိမ်ကြော်ချုံး ဖြစ်ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၄ နှင့်တော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်၊ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ချော်နှင့် ဦးဟင်နရိပန်ထိုးယူ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြိုင်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ပိုလ်ချုပ်များကြီးမင်းအောင်လိုင်တိုးသည် ၁၃၇၉ ခုနှစ် မြန်မာရုံးရာနှစ်သစ်မင်းလာနှုတ်ခွန်းဆက်စကားများကို မီးစီးယာများမှတစ်ဆင့် ပြောကြားသည်။

တူရကီနိုင်ငံ၏ သမ္မတရှိ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာကာများ မြှင့်တင်ပေးရန် ရည်ရွယ်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံပေးပို့ ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲကို ကျင်းပရာ ထောက်ခံမဲ့ ၅၁ ဒုသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းရရှိကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၅ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရိပန်ထိုးယူ ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် နယ်သာလန်နှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် လူမှုရေးရာနှင့် အလုပ်အကိုင်ရရှိရေးဝန်ကြီး H.E. Mr.Lodewijk Asscher ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ နယ်သာလန်နှင့်သို့ အလုပ်သဘောခရီးစဉ်သွားရောက်သည်။

နှင့်တော်သမ္မတရုံးသည် အမိန့်အမှတ် (၂/၂၀၁၃) ဖြင့် ဦးအောင်ထူးကို စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးသည်။

ပြည်ပမှ လုပ်အားချို့သာသော အလုပ်သမားများ ဝင်ရောက်လာပြီး လုပ်အားခကျဆင်းမှု ဖြစ်ပေါ်စေသည့်

အိပ်ချု-၁ ဘီ ပါဇာအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် အမေရိကန်သုမ္ပာ ဒေါ်နယ်ထရန်က လက်မှတ်ရေးထိုး လိုက်ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J0 နယ်သာလန်နိုင်ငံ၏ရောက်ရှိနေသော ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူနှင့်အဖွဲ့သည် ရိုတာဒမ်မြို့၊ ရို့ delta worki ရိုတာဒမ်ဆိပ်ကော်နှင့် Maasvlakte I နှင့် II တိုကို ကြည့်ရှုလေ့လာပြီးနောက် နယ်သာလန်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစွေတာဘုံတ်ကိုအန်ဒါစ် အခြားအသောက်အဖွံ့ဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်ကျင်ရေးရာ ဝန်ကြီးမစွေစီလာနဲ့ရှုစ်ဗန် ဟန် ဟောက်တို့နှင့် တွေ့ဆုံးကာ နှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကိစ္စရပ်များ ဆွေးနွေးကြသည်။

၂၁ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုံကြည်သည် တရာ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ China International
Trust and Investment Company (CITIC)
Group ၏ ဥက္ကဋ္ဌ Mr.Chang Zhenming ဦးဆောင်သော
ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၏ နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဓည့်ခန်းမှု၏ လက်ခံ
တွေ့ဆုံးသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေသည် နေပါည်တော်ရှိ
 စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
 အစည်းအဝေးခန်းမည် ကျင်းပသည့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ
 ဖံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီနှင့် လုပ်ငန်းကော်မတီ
 များ ညို့နိုင်းအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်အမှာစကား
 ပြောကြားသည်။

ପ୍ରମ୍ବନାଙ୍କିରୁ ଯତ୍ତାପିତାମହିଳାଙ୍କିରୁ ଏହାରୁ ଅଧିକାରୀଙ୍କରୁ ଆଶିଷିତ୍ତରେ ଉପରେ ଦେଇଲାଗଲା ।

အာဖဂန်နစ္စတန် တပ်မတော် ယူနှစ်ဖောင်း
ဝတ်ဆင်ထားသည့် တာလီဘန်စစ်သွေးကြံများက
မာဇာဒါရာရံစိမြို့၌ အာဖဂန်နစ္စတန်အခြေထိက်
စခန်းတစ်ခုသို့ ဝင်ရောက်စီးနင်းတိုက်ခိုက်ရာ တပ်ဖွဲ့ဝင်
၁၄၀ ကျော် သေဆုံးပြီး ၅၀ ကျော် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ
ရရှိခဲ့ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

အမေရိကန်အစိုးရက သိပ္ပံပညာရပ်ဆိုင်ရာ
သူတေသနပြုမှုများရှင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး
ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် သုံးစွဲငွေပမာဏကို
လျှော့ချပစ်ရန် ကြေညာခဲ့သည့်အပေါ် သိပ္ပံပညာရှင်များ
အပါအဝင် ပြည်သူတေသာင်ပေါင်း များစွာတို့က
ပါရှင်တန်ဖြူ၏ ဆန္ဒထုတ်ဖော်ခဲ့ကြောင်း အင်နှစ်တို့၏
ကေသတ်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၄ တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိက်ခိုက်မှူး ရပ်စဲရေး
သဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ
ညီနှင့်အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ဟိုတယ်အနှစ်ရှိ
သင်ဟဲဟိုတယ်၍ ကျင့်ပေးရာ အမျိုးသားပြန်လည်
သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြိမ်းချမ်းရေးပါဟိုငွားနှင့် ဥက္ကဋ္ဌ
နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

နယ်သာလန်နိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခနီးသွားရောက်
ခဲ့သည့်ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နာရိပ်နှစ်ယို့ယူနှစ်အာဖွဲ့သည်
ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်သို့ ပြန်လည်
ရောက်ရှိသည်။

အကြိုင် ၃၀ မြောက် အာသီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲ၍ အာသီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများမှ အကြိုင်အကဲများ မှတ်တမ်းတင်ဓာတ်ပုံရှိက်ကူးစဉ်

အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန်နှင့် ဂျပန် ဝန်ကြီးချုပ် ရှင်ဇီအာဘေးတို့သည် မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံ၏ ဈေးကြလီးယားလက်နက် စမ်းသပ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ တံပြုနှင့်အရေးယူရန် တယ်လီးနှင့်မှတစ်ဆင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J၂ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပဟိုဌာန(J)၏ ကျင်းပသည့် နိုင်ငံတော်၏ စွမ်းအင်မှုဝါဒ ညီးနှုန်းအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

J၆ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီ ဗန်ထီးယူသည် နေပြည်တော်ရှိ မင်္ဂလာသီရိဟိုတယ်၏၌ကျင်းပသည့် အမျိုးသားခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ပဟိုဌာနမတီ ညီးနှုန်း အစည်းအဝေး (၁/၂၀၁၇) သို့ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ ဈေးကြလီးယားနှင့်

ဒုံးလက်နက်ဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များကို အကြောင်း ပြု၍ အမေရိကန်စစ်ဘက်က တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ စခန်းတစ်ခုတွင် ဒုံးလက်နက်ကာကွယ်ရေး စနစ် (ဒုံးခွင်းဒုံး) ကို စတင်တပ်ဆင်လိုက်ကြောင်း ရိုက်တာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J၃ ပြည်ထောင်စုဗြိုင်းချမ်းရေး ညီလာခံ - (၂၁) ရာစု ပင်လုံကျင်းပရေး ပဟိုဌာနမတီအစည်းအဝေးကို နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပရာ ပဟိုဌာနမတီဥက္ကဋ္ဌဌာန နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

တောင်သူလယ်သမား အခွင့်အရေးကာကွယ် ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေး ဦးဆောင်အဖွဲ့ စုံပို့အစည်းအဝေး (၁/၂၀၁၇) ကို နေပြည်တော်ရှိ စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြှု ရေးနှင့် ဆည်မောင်းဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမ၌ကျင်းပရာ ဦးဆောင်အဖွဲ့ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီးပိန်ထီးယူ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ပေါ်

J၈ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့၌ ကျင်းပမည့် အကြိမ် ၃၀ မြောက် အာဆီယံထိုင်သီးအစည်း အဝေးနှင့် ဆက်စပ်ထိုင်သီးအစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်ရန် နေပြည်တော်မှ ထွက်ခွာသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေသည် နေပြည်တော်၌ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်း အဝေးခန်းမ၏ ကျင်းပသည့် မြန်မာနိုင်ငံပိုင် ပြိုဟန် စခန်းတည်ဆောက်ရေး ဦးဆောင်ကော်မတီ ပထမ အကြိမ် လုပ်ငန်းညွှန်ငံးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက် အမှာစကား ပြောကြားသည်။

J၉ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့၌ ကျင်းပသည့် အကြိမ် ၃၀ မြောက်အာဆီယံထိုင်သီးအစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်သည်။

ဘာသာပြန်စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲနှင့် နွောရာသီ စာအုပ် စျေးရောင်းပွဲတော် ဖွံ့ဖြိုးပွဲတော် ဖွံ့ဖြိုးပွဲတော် ရန်ကုန်မြို့၊ သိမ်ဖြူလမ်းရှိ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန ပဟိုပိန့်ပိုင်စက်ရုံးရွှေ့ချွဲ့ ကျင်းပသည်။

J၁၀ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ဥရောပသမဂ္ဂဌာနချုပ်၊ ဘယ်လရှိယံး၊ အီတလီနှင့်ပြတိတိနှင့်တို့ထို့ တရားဝင် ခနီးသွားရောက်ရန် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသည်။

ရှုရှုးနိုင်ငံတွင် အကျဉ်းပျက်ခြစားမှုဆန္ဒကျင်သည့် ဆန္ဒပြစ်ဝေးမှုများပြုလုပ်ခဲ့ရာ အဆိုပါဆန္ဒပြပွဲတွင် ပါဝင်ခဲ့သူ တစ်ရာကျော်ကို ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချက်ကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ပင်နိုင်လားနိုင်ငံတွင် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ကို စီမံပိုင်ခွင့်အတွက် ရွှေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးရန် အတိုက် အခံများက ဆန္ဒပြတော်းဆိုခဲ့ရာ ဆူပူအုံကြမှုအထိ ဖြစ်ပွားလာခဲ့ပြီး လူ ၃၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့ရကာ တစ်ရာ ကျော် ဖမ်းဆီးခံထားရသည့်အတွက် အကြိမ်းဖက်မှု များ အဆုံးသတ်ကာ ညီနှင့်ဆွေးနွေးမှုပြုလုပ်ရန် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး ဖရန်စစ်က တိုက်တွန်းသည်။

J၁၁ အမျိုးသားအဆင့် ရေအရင်းအမြစ်ကော်မတီ၏ ရွှေ့လုပ်ငန်းစဉ် ညီနှင့်အစည်းအဝေးကို ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမ၏ ကျင်းပသည့် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဌာန ဒုတိယသမ္မတ ဦးဆောင်ကော်မတီ ပထမ အကြိမ် လုပ်ငန်းညွှန်ငံးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက် အမှာစကား ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရေး ပထမ တစ်နှစ်တာအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများနှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန စုပေါင်း အစည်းအဝေးခန်းမ၏ကျင်းပရာ အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်မြှင့်နှယ်၊ ပြန်မာနိုင်ငံတော် ပဟိုဘက်၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဌာန ဦးဝင်းရှိန်တိုက ရှင်းလင်း ပြောကြားသည်။

J၁၂ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ကမ္မားစာနယ်၏ လွတ်လပ်ခွင့်နေ့ အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့၊ ချက်ထရီယမ်ဟိုတယ်၌ ကျင်းပရာ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာန ဖော်ကိုတော်မှု တို့အား အတွက် နှစ်နှင့်ယူပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချက်ကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန့်နှင့် ရှုရှုးသမ္မတ ဗလာဒီမာုပူတင်တို့သည် မြောက်ကိုရှိုးယား ဈေးကလီးယားလက်နက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစိုးအစဉ်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးအတွက် နှစ်နှင့်ယူပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူညီခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချက်ကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J၁၃ အီတလီနှင့်သို့ရောက်ရှိနေသော နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး ဖရန်စစ်တို့သည် ဗာတီကန်နှင်းတော်၌ တွေ့ဆုံးခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဗာတီကန်

မြို့ပြနိုင်ငံတို့အကြား သတမန်ဆက်ဆံရေး ထူထောင် သည့်ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်သည်။

လူမှုကွန်ရောမျက်နှာအချို့တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စပ်လျဉ်း၍ သတင်းမှားများကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြင့် ဖြန့်ချီနေများကို ပြည်သူများ အထူးသတိပြု ဆင်ခြင် နိုင်ကြရန် နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ပထမတစ်နှစ်တာအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများနှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန စုပေါင်းအစဉ်း အဝေးခန်းများကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်ရုံး၊ ပြည်ထောင်စု ရာထူးဝန်အဖွဲ့၊ ပြည်ထောင်စုရွှေ့နေချုပ် ရုံးမှ တာဝန်ရှိသူတို့က ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

မြို့တိန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့၌ ရောက်ရှိနေသော နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် လန်ဒန်မြို့၌ Guildhall ၌ကျေးပသည့် Honorary Freedom of the City Award of London ဆုခီးမြှေ့ပွဲသို့တက်ရောက်ကာ ဆုလက်ခံရယူသည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံသမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် အင်မင် နူးယယ်လ်မက်ခရွန်အနိုင်ရရှိသွားကြောင်း ရိုက်တာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၉ သံလွှင်မြစ်ကို ဖြတ်သန်းပြီး မော်လမြိုင်မြို့၏နှင့် ဘီလူးကျွန်းဒေသ ချောင်းဆုံးမြို့ကို ဆက်သွယ် တည်ဆောက်ထားသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတား (ဘီလူးကျွန်း) နှင့် တံတားပြတိက်ဖွံ့ဖြိုးအမေးအနားကို မော်လမြိုင်ဘက်ကမ်းရှိ မဏ္ဍာပို့ကျင်းပရာ ပြည်သူ

ပြည်သူလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတား (ဘီလူးကျွန်း) ဖွံ့ဖြိုးအမေးအနားတွင် အမှာစကားပြောကြားစဉ်

၃ ၂၀၁၄ ခုနှစ်က ပြန်ပေးခွဲခေါ်ဆောင်သွားသည့် ကျောင်းသူ ၂၀၀ ကျော်အနက် ၈၂ ဦးကို ဘိုးဟိုဟာရမ် စစ်ဆေးကြများက ပြန်လွှတ်ပေးခွဲကြောင်း နိုင်ရှိရှိသူး အစိုးရက ပြောကြားသည်။

၅ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ကြော်ခြေနေ့အေမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ပင်းရှုင်း ပဟို့ဌာန (၂) ၇၆ ကျင်းပရာ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနှင့် အသင်း နာယက နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်သည် ထိုးဘုရင့်တပ်မတော်ရေတပ် ဦးစီးချုပ် Admiral Na Arreeneich ကို နေပြည်တော်ရှိ လေယာသီရိမာန်မြော်ခွန်းမဆောင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးကာ နှစ်နိုင်ငံတပ်မတော်ရေးရာများ ဆွေးနွေးသည်။

၁၀ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ဥရောပသမဂ္ဂာနချုပ်၊ ဘယ်လ်ဂျိယံ

အိတလီနှင့် ပြင်သစ်နှင့်တို့သို့ တရားဝင်ခရီးသွားရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့၏ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း၏ ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ပီယက်နမ်အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Madam Nguyen Thi Kim Ngan ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ပီယက်နမ်နှင့်၍ ကျင်းပမည့်အာရာ - ပစ္စိတ်ဒေသဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ရန်နှင့် ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ရန် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသည်။

တောင်ကိုရုံးယားနှင့်တဲ့ သမွာတသစ်အဖြစ် ရွှေးကောက်ခံရသူ မွန်ကျေအင်းသည် သမွာတရာထူး၌ စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုကြောင်း ရိုက်တာသတ်းတွင် ဖော်ပြသည်။

သမွာတရွှေးကောက်ပွဲကာလအတွင်း ရွှေးအာဏာပိုင်များက ဒေါ်နယ်ထရန့်ကို ကူညီထောက်ပံ့ရန် ဝင်ရောက်စွက်ဖော်ခဲ့ခြင်းရှိ၊ မရှိ စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် အမိကကျေသည့် အက်ဖိဘီအိုင် ဒါရိုက်တာ ရှိမ်းဘီကိုမိကို သမွာတဒေါ်နယ်ထရန့်က ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်လိုက်ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၁ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းသည် ပီယက်နမ်နှင့် ဟိုချိမ်းမြို့ GEM Center ၌ “Responding to Climate Change- Action of Legislators to achieve the SDGS” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကျင်းပသည့် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အာရာ-ပစ္စိတ်ဒေသဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲဖွံ့ဖွဲ့ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွှေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်း အလုပ်ရုံးဆွေးနွေးပွဲကို ရန်ကုန်မြို့၏ Park Royal တို့တယ်၌ ကျင်းပရာရွှေးဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့် ရွှေးကောက်ပွဲပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ရွှေးကောက်ပွဲမှုဆောင်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆွေးနွေးသည်။

၁၂ နိုင်ငံတော်သမွာတ ဦးထင်ကျော်သည် ဂျီနီးဟာမြို့ International Committee of the Red Cross (ICRC) ဥက္ကဋ္ဌ Mr.Peter Maurer ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမွာတ အမိတ်တော် ဧည့်ခန်းမဆောင်၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ပြည်ထောင်စုပြုမှုးချမ်းရေးရေးဆွေးနွေးမှ ပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) ၏ (၁၀) ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ သင်ဟာဟိုတယ်၌ ကျင်းပရာ ပူးတွဲကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ပိုလ်ချုပ်မြို့ကြီးမင်းအောင်လှိုင်သည် ဂျီနီးဟာအခြေစိုက် International Committee of the Red Cross (ICRC) အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ Mr.Peter Maurer နှင့် အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ ဧည့်ခန်းမဆောင်၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

တောင်ကိုရုံးယားသမွာတ မွန်ကျေအင်းက နိုင်ငံတွင်းရှိ အခြေခံပညာကျောင်းများတွင် အသုံးပြုလျက်ရှိသည့် အငြင်းပွားဖွယ် မူဝါဒများပါဝင်သော သမိုင်းဘာသာ ပြောန်းစာအုပ်များကို ပယ်ဖျက်ရန် ကြေညာကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် တရာ်ပြည်သူ့သမွာတနှင့် ပေကျင်းမြို့၏ ကျင်းပမည့် Belt and Road နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဖို့ရမ်းသို့တက်ရောက်ရန် နေပြည်တော်မှ ထွက်ခွာသည်။

ဒုတိယသမွာတ ဦးဟင် နရီးမန် ထီးယူသည် တာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း သဘာဝသေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နေမှုကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၁၄ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် တရာ်ပြည်သူ့သမွာတနှင့် ပေကျင်းမြို့၏ တရာ်အမျိုးသားကွန်ပင်းရှင်းစင်တာ (CNCC) ၌

ကျင်းပသည့် Belt and Road နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဖို့ရမဲ့ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

၁၅ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် တရာတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ Yanqi Lake International Conference Center ၍ကျင်းပသည့် Belt and Road နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဖို့ရမဲ့၏ နိုင်ငံ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြံများ စားပွဲပိုင်းဆွဲးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီဗန်ထိုးယူသည် မရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ကျိုက်လတ်မြို့၌ MAPCO Golden Lace ခေတ်မိန်စက်နှင့် စပါးခွဲမှ လျပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးစက်ရုံ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်မှ Mr.Ghassan Salame ဦးဆောင်သည့် ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် တည်ပြုမေးခွမ်းမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအကောင်အထည်ဖော်ရေး ဗဟိုကော်မတီမှ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာနနှင့် တွေ့ဆုံး၍ အကြံပေးကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရေးဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများကို ဆွဲးနွေးသည်။

၁၆ အမျိုးသားသဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီဗန်ထိုးယူသည် မရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းနှင့် အဖွဲ့သည် မီယက်နမ်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးဟိုချီမှင်း၏ဂုဏ်သိမ်းသွားရောက်ပန်းခွေချု အလေးပြုပြီးနောက် မီယက်နမ်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၊ မီယက်နမ်အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌတို့နှင့် တွေ့ဆုံးဆွဲးနွေးသွေးသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းကို မီယက်နမ်အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဥက္ကဋ္ဌ

H.E.Madam Nguyen Thikim Ngan က လက်ခံတွေ့ဆုံး၍

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှုးကြီးမင်းအောင်လှိုင်နှင့် အဖွဲ့သည် မီလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့၌ ကျင်းပမည့် ၁၄ ကြိုမ်းမြောက် အာဆီယံတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်များ အလွတ်သဘော အစည်းအဝေးတက်ရောက်ရန် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသည်။

သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန်သည် အိုင်အကိစစ်စစ်သွေးကြွေးများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ထိပ်တန်းလျှို့ဝှက် သတင်းအချက်အလက်များကို ရှေးနိုင်ငံသို့ မျှဝေပေးခွဲသည် ဆိုသော အမေရိကန်မီဒီယာများ၏ ရေးသားချက်များမှာ မဟုတ်မှန်ကြောင်း အိမ်ဖြူတော်က ငြင်းဆိုသည်ဟု အင်န်အိတ်ချုကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၇ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် တရာတ်ပြည်သူ သမ္မတနိုင်ငံကူမင်းမြို့မှ နေပြည်တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းနှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် မီယက်နမ်နိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ခဲ့ရာမှ ရန်ကုန်မြို့သို့ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

ရနိုင်ပြည်နယ် ပူးတွဲဆန်းစစ် လေ့လာချက်ဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံးဆွေးနွေးပွဲကို နေပြည်တော်ရှိ Kempinski ဟိုတယ်၌ကျင်းပရာ ဒေသတွင်းပြန်လည်နေရာချထားရေးနှင့် လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး ဒေါက်တာဝင်းမြတ်အေး တက်ရောက်အမှာ စကား ပြောကြားသည်။

၁၈ စာရင်းအင်းအချက်အလက်များ မှန်ကန်ရေးနှင့် အရည်အသွေး ပြည့်ဝရေးကော်မတီ (၂၂၂၀၁၂) အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမျိုးကျင်းပရာ ကော်မတီနာယက ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီ ပန်ထိုးယူ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်၊ ပြည်သူလွှတ်တော်နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ပွဲမပုံမှန် အစည်းအဝေးများကို နေပြည်တော်၏ စတင်ကျင်းပသည်။

ပြည်တွင်းပြီမ်းချမ်းရေးကိစ္စများတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် စီးပွားရေးအဖွဲ့မှုများအနေဖြင့် အထောက်အကူဗြာပြုပါဝင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြီမ်းချမ်းရေးအတွက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (Business for Peace-B4P) အကြောင်း သတင်းစီဒီယာများအား အသိပေးပွဲကို ရန်ကုန်ဖြို့ရှိ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်၌ ပြုလုပ်သည်။

၁၉ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် မြန်မာ၊ စင်ကာပူနှင့် ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှိနိုင်ငံ ဆိုင်ရာ အာမေးနီးယားခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီး Very Rev.Fr.Zaven Sargsic ကိုလည်းကောင်း၊ ဆားသီးယား နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၏ အထူးကိုယ်စားလှယ် ဆားသီးယား နိုင်ငံခေါ် လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး H.E. Mr.Goran Aleksic ကိုလည်းကောင်း နေပြည်တော်ရှိ

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းမျိုး သီးခြားစီး လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဝန်ကြီးဌာနက ကြီးမှုးကျင်းပသော ၆၉ ကြိမ်မြောက် တိပိဋကဓရ တိပိဋကဓရကောင်း ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲတွင် အောင်မြင်တော်မှုကြသည့် သာသနာအာဇာပေါင်အရှင် သူမြတ်အပါး ၉၀ တို့အား ချီးကျိုး ပူးလောင်ပွဲနှင့် အောင်လက်မှတ် ဆက်ကပ်လျှော့ခို့ပွဲအမေးအနားကို ရန်ကုန်ဖြို့၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်ရှိ သီးရိမ်လာကြား အေးကုန်းမြေ မဟာပါသာက လိုက်ရှုသိမ်တော်ကြီး၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြှင့် ဆွဲနှင့် အနီး ဒေါ်ခင်သက်ငွေးတို့ တက်ရောက်ကြည်ညိုသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံဘုရင်မင်းမြတ် အာကိဟိတိတို့ ထိုးနှင့် စွဲနှင့် တော်ဝင်လုပ်ငန်းတာဝန်များကို အိမ်ရွှေ့မင်းသား နာရုံဟိုတို့ထဲ လွှာပြောင်းပေးရေးဥပဒေ မှုကြမ်းကို ဂျပန်အစိုးရအဖွဲ့က အတည်ပြုပေးလိုက် ပြီးယင်းကဲသို့ ထိုးနှင့်စွဲနှင့် နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၀ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဆင့်မအကြိမ်မြောက်ပုံမှန် တွေ့ဆုံးနွေးပွဲကို ရန်ကုန်ဖြို့၊ လမ်းမတော်မြို့နယ်ရှိ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များ အသင်းချုပ်အစည်းအဝေးခန်းမျိုးကျင်းပရာ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ လွှတ်သမ္မတ ဦးမြှင့်ဆွဲ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

၂၁ အိရန်နိုင်ငံသမ္မတရွေးကောက်ပွဲ လက်ရှိသမ္မတဟာဆန်းရှိဟာနိုင် ပြန်လည်ရွေးချယ်ခံရကြောင်း ဒေါ်ဆိုင်ရာသတင်းဌာနများက ဖော်ပြသည်။

၂၃ စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြှုံးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာနက ကြီးမှုးကျင်းပသည့် မြန်မာနိုင်ငံ ကော်ဖို့ရမ်းအမေးအနားကို နေပြည်တော်ရှိ သင်ဟာဟိုတယ်၌

ပြည်ထောင်စုဌြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - (၂၁) ရာစိပင်လုံ (ဒုတိယအစည်းအဝေး) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား၏ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုြကြည် အမှာစကားပြောကြားစဉ်

ကျင်းပရာ တောင်သူလယ်သမားအခွင့် အရေး ကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေးဦးဆောင် အဖွဲ့ ခေါ်းဆောင်ဒုတိယသမ္တာ ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္တာရုံးသည် အမိန့်အမှတ် (၈/၂၀၁၇) ဖြင့် အကျဉ်းထောင်အသီးသီးတွင် အကျဉ်းကျ ခံနေရသော နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၁၈၆ ဦးကို

ပြစ်အက်မှ လွတ်ပြီးခွင့်ပြုပြီး အမိန့်အမှတ် (၉/၂၀၁၇) ဖြင့် နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား ၇၃ ဦးကို ပြစ်အက်မှ လွတ်ပြီးခွင့်ပြု၍ ပြည်နှင်းက်ပေးသည်။

ပြတိန်နိုင်ငံ မန်ချက်စတာမြို့၊ ဂိုဏ်ဖျော်ဖြော် တွင်ခုတွင် ဗုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားခဲ့ရာ လူ ၂၂ ဦးသေဆုံး ပြီး ၅၉ ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချက် သတ်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ခနီးသည်တင်လေယာဉ် ထုတ်လုပ်ရေးနေးကွက် အတွင်း ဘိုးရင်းနှင့်အဲဘတ်စံလေယာဉ်ကုမ္ပဏီများက စိုးမိုးထားမှုကို ချီးဖောက်နိုင်ရန် ဤဗျားပမ်းသည့်အနေဖြင့် ရှုရှုးနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတိုက ကိုယ်ထည် ကျယ်ဝန်းသည့် ခရီးသည်တင် ရှုက်လေယာဉ်များ ပူးတွဲထုတ်လုပ်ရန် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ကို တည်ထောင်လိုက်ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

**မန်ချက်စတာမြို့၊ ဂိုဏ်ဖျော်ဖြော် ဗုံးပေါက်ကွဲမှုအပြီး
ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူတစ်ဦးကို တွေ့ရစဉ်**

J6 ပြည်ထောင်စုဌြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ - (၂၁) ရာစိပင်လုံ (ဒုတိယ အစည်းအဝေး) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား ကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပဟိုင်း (၂၂) ဦးကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုြကြည်၊ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး

ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လိုင်၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများကိုယ်စား ကရ်အမျိုးသား အစည်းအရုံးဥက္ကဋ္ဌ စောမူတူးရေးဦးဦးနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများကိုယ်စား ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးသန်းငြေးတိုက အမှာစကား ပြောကြားသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လိုင်သည် နိုဂုံနောက်ဒေးရှင်းဥက္ကဋ္ဌနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားရင်ကြားစွဲရေးဆိုင်ရာ ဂျပန်အစိုးရ၏ အထူးသံ တမန် H.E.Mr.Yohei SASAKAWA ကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရှုပ်သာ ဧည့်ခန်းမောင်၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

J၂ ပြည်ထောင်စုပြုမီးချမ်းရေး ညီလာခံ - (၂၁) ရာစုပ်လုံး (ဒုတိယ အစည်းအဝေး) ဒုတိယနေ့တွင် နိုင်ငံရေးကဏ္ဍ၊ ဦးပွားရေးကဏ္ဍ၊ လူမှုရေးကဏ္ဍ၊ ဓမ္မယာနှင့်သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကဏ္ဍနှင့် လုံခြုံရေးကဏ္ဍဆွဲးနေးပွဲများကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပိုင်းရှင်းဥက္ကဋ္ဌာန် (၂၁) ၌ ကျင်းပသည်။

J၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုနှင့်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ဥရောပပါလီမန်၊ အရှေ့တောင်အာရုံနှင့် အာဆီယံ ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ Dr.Werner Langen ဦးဆောင် သည် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကိုလည်းကောင်း၊ အီနိုယ်သမ္မတ နိုင်ငံ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန နိုင်ငံခြားရေးအတွင်းဝန် Dr.S. Jaishankar ကိုလည်းကောင်း နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ သီးခြားစီ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ပြည်သူ့လွှာတ်တော် ဦးဝင်းမြင့်သည် ဥရောပပါလီမန်၊ အရှေ့တောင်အာရုံနှင့် အာဆီယံ ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ Dr.Werner Langen ဦးဆောင်သာ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ လွှတ်တော် အဆောက်အအုံ

ပြည်သူ့လွှာတ်တော် ဧည့်ခန်းမောင်၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ပြည်ထောင်စုပြုမီးချမ်းရေး ညီလာခံ - (၂၁) ရာစုပ်လုံး (ဒုတိယ အစည်းအဝေး) တတိယနေ့ ဆွဲးနေးပွဲများကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပိုင်းရှင်းဥက္ကဋ္ဌာန် (၂၁) ၌ ကျင်းပသည်။

J၃ Public Private Partnership အစီအစဉ်အရ စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၏ ကူညီမှုဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသားပိုင် Mother Industrial Co.,Ltd က တည်ဆောက်သည့် အပေါ်စား ကွန်ကရစ်အုတ်နှင့် ဖိအားမြင့်ခံ ကွန်ကရစ်အုတ်စက်မှု စိန်းမြင့်ခြားနှင့် ဖောကန်ပိုင်ကွက်ရှိ အဆိုပါစက်ရုံး၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယ သမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူ တက်ရောက်ရှိ စက်ရုံးကမ္မည်းမော်ကွန်းကို စက်ခလုတ်နှစ်ပွင့်လှစ်ပေးသည်။

ဒီတလိုနိုင်ငံတွင် ကျင်းပလျက်ရှိသည့် စက်မှု ဖွံ့ဖြိုးပြီး ခုနစ် နိုင်ငံအုပ်စု (ရီ-၂) ထိပ်သီး အစည်းအဝေးတွင် ရီ-၂ ခေါင်းဆောင်များက အကြမ်းဖက်မှု လုပ်ရပ်များကို အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရန် ကတိပြုခဲ့ပြီး အကြမ်းဖက်တိုက်ဖုက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ပတ်သက်သည့် ကြေညာချက်တစ်ရပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

J၄ ၁၁ ကြိမ်မြောက် ပြည်ထောင်စုပြုမီးချမ်းရေး ဆွဲးနေးမှု ပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပိုင်းရှင်းဥက္ကဋ္ဌာန် (၂၁) ၌ ကျင်းပရာ UPDJC ဥက္ကဋ္ဌာန် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည် တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

J၆ ပြည်ထောင်စုပြုမီးချမ်းရေး ညီလာခံ - (၂၁) ရာစုပ်လုံး (ဒုတိယ အစည်းအဝေး) ပြည်ထောင်စု သဘောတူစားချုပ်အစိတ်အပိုင်း (၁) အဖြစ် သဘောတူညီချက် ၃၃ ချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆုံးကြပြီး ပြည်ထောင်စုပြုမီးချမ်းရေး ညီလာခံ - (၂၁) ရာစုပ်လုံး (ဒုတိယ အစည်းအဝေး) အောင်မြင်စွာကျင်းပ ပြီးစီးသည်။

သီရိလက်နိုင်ငံတွင် မိုးသည်းထန်စွာဆွာသွန်းဖြီး
မြေပြီးမျှများနှင့် ရေတိုးရေလျှော့များကြောင့် သေဆုံးသူ
၁၆၉ ဦး အထိရှိပြီး အီမ်ခြေပေါင်း ၂၀၀၀ နီးပါး
ပျက်စီးကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြ
သည်။

၃၀ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စစ်တမ်း (၂၀၁၆)
နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ငန်းညွှန်င်း အစည်းအဝေးကို
နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမ၍
ကျင်းမပြာ အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ
စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီ
ပန်ထိုးယူ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

၃၁ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံး ၁၂၅၂၇၁၈၏ ၂၀၁၇
ခုနှစ်၊ မေလ ၃၁ ရက်ခွဲဖြင့် “လူအခွင့်အရေး
ချိုးဖောက်မှုစွင်ခွဲချက်များအား စုံစမ်းစစ်ဆေး၍
ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူသွားမည်” ဖြစ်ကြောင်း
သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယပိုလ်ချုပ်များကြီး
စိုးဝင်းသည် အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ ဆိုင်ကလုံးမှန်တိုင်း
မိုးရာ၏အရှိန်ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ်
ခဲ့သည့် ရရှိနိုင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ တပ်နယ်များသို့
သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

အမေရိကန်တပ်မတော်သည် မြောက်ကိုရှိသွား
နိုင်ငံ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုများကို ခုခံနိုင်မည့် အစီအစဉ်
အဖြစ် တိုက်ချင်းပစ်အုံးကျည်ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို
ပထမဆုံးအကြောင်းစင်သပ်အောင်မြင်ခဲ့ကြောင်း ရှိက်တာ
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ ကဘူးလ်မြို့အလယ်၌
ပေါက်ကွဲမှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပွားရာ လူ ၈၀ ကော် သေဆုံးပြီး
ဒက်ရာရရှိသူ ၃၅၀ ကော်အထိ ရှိခြေကြောင်း၊ အဆိုပါ
ပေါက်ကွဲမှုသည် ဂျာမန်သံရုံးအနီးတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်း
ဖြစ်ပြီး အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိရုံးဥက္ကဋ္ဌများကိုလည်း ပစ်မှတ်
ထားတိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဂျာမန်နိုင်ငံခြားရေး
၁၂၅၂၇၁၈ ဆစ်မာဂါဘရီရယ်က ပြောကြားသည်။

၁ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ရွှေမ်းပြည်နယ်
တောင်ပိုင်း ဟဲဟိုးမြို့၏ Prime Farm ၌ ခေတ်မီ
စိုက်နည်းစနစ်များဖြင့် စိုက်ပျိုးထားသည့် သီးနှံစိုက်ခင်း
များကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ၃၇၁အောင်ဆန်း
စုံကြည်သည် တရှတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ တရှတ်ပြည်သူ
လွှတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် ညွှန်င်းကွပ်ကဲရေးမှုးနှင့်
ပဟိုစစ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖန်းဖန်ပွေ့ကို
နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု
ဝန်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းမ၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြိုင်ဆွေသည် တရှတ်ပြည်သူ
လွှတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် ညွှန်င်းကွပ်ကဲရေးမှုးနှင့်
ပဟိုစစ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖန်းဖန်ပွေ့ကို
အဖွဲ့ဝင် နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော်
သံတမန်ဆောင်ဧည့်ခန်းမ၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီး
မင်းအောင်လို့သည် တရှတ်ပြည်သူ လွှတ်မြောက်ရေး
တပ်မတော်ပဟို စစ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် ပူးတွဲစစ်ဦးစီး
ဌာန စစ်ဦးစီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖန်းဖန်ပွေ့ကို
နေပြည်တော်ရှိ ဧယားသီရိမာန်ရွှေ့ခြံ ဂုဏ်ပြု
တပ်ဖွဲ့ဖြင့် ကြိုဆိုသည်။

တောင်ကိုရှိသွားအမျိုးသား လွှတ်တော်က
ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးအတွက် သမ္မတမှုန် ရေးအင်း
ရွေးချယ်ထားသူ လိန်က်ယွန်ကို အတည်ပြုခဲ့ကြောင်း
အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

J ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်
ရွှေမ်းပြည်နယ်အစီးရတို့ ပူးပေါင်းကျင်းပသော ကလေး
စာပေါ်တော်၊ ကလေးစာပေပြုပွဲနှင့် စာအုပ်စွဲးရောင်း
ပွဲ ဖွံ့ဖွဲ့အဆင့်အနားကို တောင်ကြီးမြို့၏ တောင်ကြီး
တက္ကသိုလ်၌ ပြုလုပ်ရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ရွမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း တောင်ကြီးမြို့၌ကျင်းပသည့် ကလေးစာပေပွဲတော်သို့ တက်ရောက်အားပေးစဉ်

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် သည် နေပြည်တော်ရှိ လွှတ်တော်အဆောက်အအုံသဘင် ဆောင်ခန်းမြှုပ်ကျင်းပသည့် လူမှုကာကွယ်စောင့် ရှုံးရေးဆိုင်ရာ ရွင်းလင်း၊ ဆွဲးနွေး တပ်ပြခြင်း အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်အမှုံးစကားပြောကြား သည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီး မင်းအောင်လှိုင်နှင့် တရုတ်ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရေး တပ်မတော်၊ ဗဟိုစစ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် ပူးတွဲစစ် ဦးစီးဌာန စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖန်းဖန်တွေ့ဆုံး တို့သည် နေပြည်တော်ရှိ တပ်မတော်တန်းမြှင့် လောက့်ရေးကော်မှုံးတပ်ဖွဲ့ လောက့်ရေးကော်မှုံးတပ်ဖွဲ့ အထူးတပ်ဖွဲ့ လောက့်ရေးကော်မှုံးတပ်ဖွဲ့ အထူးတပ်ဖွဲ့ လောက့်ရေးကော်မှုံးတပ်ဖွဲ့ သွားရောက်ကြည့်ရှုသည်။

ဂျပန်-ရှုရှား အငြင်းပွားကျွန်း လေးကျွန်းပေါ်တွင် စီးပွားရေးပူးတွဲစစ်ကော်မှုံးတပ်ဖွဲ့ အဆိုပါ ကျွန်းများပေါ်တွင် စစ်ဆေးမှုံးတပ်ဆောက် ရှုရှားနိုင်ငံက အဆိုပါ ကျွန်းများပေါ်တွင် စစ်ဆေးမှုံးတပ်ဆောက်ရန် ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် ညီညွှန်းလျက်ရှုံးနှင့် အင်န်ဒါတ်ချုပ်ကောသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း ထိန်းညီခြင်းဆိုင်ရာ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ပါရီ သဘောတူညီချက်မှ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့်တွက်ရန် သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန့်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကန်ကွက်သည့်အနေဖြင့် အိမ်ပြုတော်ရှုံးတွင် လူရာပေါင်းများစွာ ဆန္ဒပြခဲ့ကြပော်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနများက သတင်းထုတ်ပြန် သည်။

၃ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ရွမ်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း တောင်ကြီးမြို့စပ်စံထွန်းပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးရှိ ဓာတ်ရောင်ခြည်ဆေးကုံးဌာနတွင် ဓာတ်မီးစက်ပစ္စည်းများ တပ်ဆင်အသုံးပြု၍ ဆေးဝါးကုံးဆေးနေမှု အခြေအနေများကို လုပ်ညည်းကြည့်ရှုပြီး ဆေးရုံအုပ်ကြီး အထူးကုံးဆရာဝန်ကြီးများ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် တွေ့ဆုံးရှုံးရှုံး လိုအပ်သည့်များကို ဆွဲးနွေးမှုံးကြား သည်။

ပြည်တွင်းစစ်ပွဲများ၏ ဆုံးကျိုးတစ်ရပ်အနေဖြင့် ယိမင်နိုင်ငံတွင် ကာလဝမ်းရောဂါ ကူးစက်မှုများရှိခဲ့ပြီး ယခုအချိန်ထိ လူပေါင်း ၆၀၀ နီးပါးသေဆုံးခဲ့ရပော်ကြောင်း

ကုလသမဂ္ဂ နိုင်ငံတကာကလေးများ အရေးပေါ် ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (ယူနိဆက်ဖိ) က ပြောကြားသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ပြည်တွင်း၌ ထုတ်လုပ်သော ပရစ်ပါ-၂ အမျိုးအစားပါ ထိန်းဒုးကျဉ် တစ်စင်းကို နိုင်ငံအရှေ့ပိုင်း ဓာတ်သုပ္ပန်နယ်ကမ်းခြေမှ စမ်းသပ် ပစ်လွှတ်ခဲ့ရာ အောင်မြင်မှုရရှိပေါ်ကြောင်း၊ ယင်းဒုးကျဉ် သည် အကုမြှေလက်နက် ထိပ်ဖူးကို သယ်ဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိပေါ်ကြောင်း အိန္ဒိယစစ်ဘက်က ပြောကြားသည်။

ကုလသမဂ္ဂလုံးပြုရေးကောင်စီက မြောက်ကိုရှိယား နိုင်ငံအပေါ် စီးပွားရေးပိတ်ဆိုမှုကာလ ထပ်မံတိုးမြှုပ် သည် အစီရင်ခံစာ တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်ခဲ့ပေါ်ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုပောသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၄ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ကနေဒါနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာ ဂျက်စတင်ထူးဖိုး ဆွဲဒင်နိုင်ငံ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မစွဲတာ အော်ရိဘန်အာလင်းနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာ စတီဖန်လိုပန်တို့၏ ဖိတ်ကြားချက်များအရ ကနေဒါ နိုင်ငံနှင့် ဆွဲဒင်နိုင်ငံတို့သို့ တရားဝင်ချစ်ကြည်ရေး ခရီးသွားရောက်ရန် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသည်။

အိန္ဒိယကြည်တပ်မှ စစ်သည်လေးဦး ပါဝင်သော အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် အောက်ဆိုဂျင်ဘူးများ အသုံးပြုခြင်း မရှိဘဲ ဝေရှုတောင်ပေါ်သို့ အောင်မြင်စွာ တက်ရောက် ခဲ့ပေါ်ကြောင်း ပိတ်အိုင်သတင်းဌာနက သတင်းထုတ်ပြန် သည်။

နူးကလီးယားစွမ်းအင် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို အဆက်မပြတ် လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည် မြောက် ကိုရှိယားနိုင်ငံအပေါ်စားပွဲစိုင်းပေါ်ဆွေးဆွေး ခြင်းထက် ဖိအားများပေးပြီး ကိုင်တွယ်ထိန်းကျောင်း သင့်သည် ဆိုသည့် အာရုံနိုင်ငံများမှ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးများ၏ သဘောထားအမြင် များကို ဂျပန် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးက သဘောတူကြောင်း မိမိယာများကို ပြောကြားသည်။

၅ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗုံးရှင်း

ပဟိုဌာန (၂) ၆၇ ကျင်းပသည့် ၂၀၁၃ ခုနှစ် ကဲမ္မား ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးက အမိန့်အမှတ် (၁၀/၂၀၁၃) ဖြင့် ဦးကျော်လင်းကို ဆောက်လုပ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေး သည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးက အမိန့်အမှတ် (၁၁/၂၀၁၃) ဖြင့် ဦးငြေးဝင်းကို ရောဝတီတိုင်း ဒေသကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ် တာဝန်ပေးသည်။

အာရုံတော်ဘွားများ ပြည်ထောင်စု (ယူအေအီး) နှင့်အတူ ဆော်ဒီအာရုံး၊ ဘာရိန်းနှင့် အီဂျစ်နိုင်ငံ တို့သည် ကာတာနိုင်ငံနှင့် သတမန်ဆက်သွယ်မှုများ ဖြတ်တောက်လိုက်ပေါ်ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ကနေဒါနိုင်ငံတွင် ကျင့်သုံးလျက်ရှိသည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်တွင် တရားရေးမဲ့နှုံး၏ အခန်းကဏ္ဍ နှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအကြား ဆက်ဆံရေးမှ တစ်ဆင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု များနှင့်စင်လျဉ်း၍ ကနေဒါနိုင်ငံမှ ပညာရှင်များက အော့တဝါမြို့၊ Andal-2 Ottawa Market Hotel ၆၇ ကျင်းပ သည် ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ လူအခွင့်အရေးကောင်စီသည် ပြပိုင်ပြောင်းလဲရေး အော်အစဉ်များကို ဦးစီးဦးဆောင်ပြု ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါဘဲ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ကောင်စီမှ နှုတ်ထွက်ရန် သင့်မသင့်ကို ဆုံးဖြတ်မည် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီး နစ်ကိုယာလီက ပြောကြားခဲ့သည်ဟု ရှိက်တာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

မွန်တီနီဂရိနိုင်ငံသည် ပြောက်အထွေလန္တိက စာချပ်အဖွဲ့ (နေတိုး) တွင် ၂၉ နိုင်ငံမြောက် အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့ရာ ယင်းနိုင်ငံသည် ရုရွား၏ ဖိအား

ပေးမှုကြေးမှ အနောက်အုပ်စု၏ စစ်ဆေးမှတ်အဖွဲ့တွင် ပါဝင်လာခြင်းအတွက် ချီးကျူးသည်ဟု အမေရိကန် အေးရအဖွဲ့က ထုတ်ဖော်ပြောကြေးကြောင်း အေသာဆိုင်ရာ သတင်းငှာနက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၉ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးက အမိန့်အမှတ် (၁၂/၂၀၁၇) ဖြင့် ဦးမင်းကျော်လွှင်ကို မွန်ပြည်နယ် စည်ပင်သာယာရေးနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးသည်။

**နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် ကနေဒါနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်
မွောက်စတင်ထူးချွှင့် တွေ့ဆုံးစဉ်**

၁၁ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်နှင့် ကနေဒါနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မွောက်စတင်ထူးချွှင့် တွေ့ဆုံးတို့သည် ကနေဒါနိုင်ငံမြို့တော် အော့တတိပြုခြင်း၊ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၏ တွေ့ဆုံးစဉ် ကနေဒါနိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံတည်ပြုမေးခွမ်းမှ မြှင့်တင်ရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားရေးအတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၈၃၁၁၈၈ သန်း ပေးအပ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၁၂ MYANMAR-EU ECONOMIC FORUM ဖွင့်ပွဲအမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ KEMP INSKI ဟိုတယ်၌ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့် ဆွဲတက်ရောက်သည်။

ပြုတိန်နိုင်ငံ၌ ၆၅၇ ၈ ရက်က ကျင်းပခဲ့သော အထွေထွေရွေး ကောက်ပွဲ၌ မည်သည့်နိုင်ငံရေး ပါတီကမ္မတနေရာအများစုံကို မရရှိခြင်းကြောင့် လက်ရှိအာကာရ ကွန်ဆာပေးတစ်ပါတီသည် ညွှန်ပေါင်းအစိုးရ ၄၂၇၈၈၈နှင့်ရေးပြင်ဆင်လျက်ရှိကြောင်း အေသာဆိုင်ရာသတင်းငှာနများက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၁၃ မြန်မာနိုင်ငံအင်ဂျင်နီယာအသင်း (နေပြည်တော်) ရုံးသစ်ဖွဲ့ပွဲနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ စာကြည့်တိုက်ဖွဲ့ပွဲအမ်းအနားကို နေပြည်တော် ဥက္ကရသီရိမြို့နယ်ရှိအဆိုပါခြံး အဆောက်အအုံရွှေမျက်နှာစား၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်အေး ဒေါ်စုစုလွင်တို့တက်ရောက်အားပေးသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပစ်ထိုးယူသည့်
 ကရင်ပြည်နယ်သို့ရောက်ရှိရာ ကရင်ပြည်နယ့်ဖွံ့ဖြိုး
 တိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် သဘာဝတေးအွန်ရာယ်
 ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုညွှေလည်ကြည့်၍
 စစ်ဆေးပြီး ပြန်လည်စွဲနဲ့လွတ်မြေများကို မူလ
 တောင်သုနှင့် သက်ခိုင်သူများထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်
 သည့် အခမဲ့အနားသို့ တက်ရောက်အမှာစကား
 ပြောကြားသည်။

ပြည်သူလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်သည်
ရှမ်းပြည်နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို
တောင်ကြီးမြို့၊ မြို့တော်ခန်းမျဉ် တွေ့ဆုံး၍ ဒေသ
ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ပြမ်းချမ်းရေးနှင့် လွှတ်တော်အတွေ့အကြံ
များကို ရင်းလင်းပြောကြားသည်။

၁၁ ဒုတိယ သမ္မတ ပီးဟင်နရီဗန်ထီးယူသည့် မွန်
ပြည်နယ် သထုမြို့၌ စက်မှုနယ် မြေကို ကြည့်ရှု
စစ်ဆေးပြီး စက်မှုလုပ်ငန်းများ၏ အားနည်းချက်
အားသာချက်၊ အတွေ့အကြံများကို အမြေခံပြီး
အကောင်းဆုံးဆောင်ရွက်ရန်၊ ဒေသခံများ အလုပ်
အကိုင်ရရှိရန်နှင့် လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း ဝင်ရောက်
လုပ်ကိုင်ဆိုင်ရန် လောက်ပျော်ထောင်ပေးရန် မှာကျားသည်။

စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီးဖြစ်သော ဂျိ-၂ နိုင်ငံများ၏
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးများ ထိပ်သီး
အစဉ်းအဝေးကို ဒီတလီနိုင်ငံ ဘုရားလောနာမြို့၌
ပထမဆုံးအကြိမ်ကြင်းပသည်။

ပါကစွာတန်၏ အိန္ဒိယနိုင်ငံတိသည် ရှုန်ဟိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့၊ (အက်စ်စီအို) ၏ တင်းပြည့်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၊ ပြုလုပ်သဖြင့် အဆုံးပါ ဒေသဆိုင်ရာ လုပြုရေးအဖွဲ့၊ အစည်းမှာ တောင်အာရုံ ဒေသဆို နယ်ပယဲ့ထွင်ပေါင်းစဉ်းနိုင်ပြုဖြစ်ကြောင်း၊ ဂိုဏ်ခိုးမှုပေါင်းစဉ်းနိုင်ပြုဖြစ်သည်။

၁၂ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်နှင့် ဆီးဒ်နိုင်ငံ၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး
မစွဲမာဂတ်ပဲလ်စတောင်းတို့သည် စတော့ဟူမ်းမြို့နို့
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးလားနှင့် တွေ့ဆုံသည်။

၁၃ မြောက်ကို ရှိသူးယေားနိုင်ငံအပေါ် ထားရှု သည့်
အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ စစ်ရေးတွဲပြန်ချက်သည် ပြင်းထန်
သော စစ်ပွဲဖြစ်ပွားရန် ဦးတည်နေပြီဖြစ်ကြောင်း၊
အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဂျမ်းမာတစ်စိက
သတိပေးပြောကြားခဲ့သည်ဟု အင်န်အိတ်ချုပ်
သတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၁၄ နိုင်ငံတော်၏အပိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
ဗုက္ကည်သည် ကနောက့ခိုင်ငံနှင့် ဆွဲဒင်နိုင်ငံတို့ထဲ
တရားဝင်ချမှတ်ကြည်ရသောချို့ သွားရောက်ခဲ့ဖြီးနောက်
ရန်ကုန်ဖြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

ଫିନିଂସ୍ ଟେର୍ନ୍ ଯାମ୍ପୁତ୍ରାଶ୍ରେଣୀରେ ଯାନ୍ ଆପିକ୍ ଆମ୍ବାର୍ (୧୫/୧୦୨୭) ପ୍ରିୟ ଦିଲ୍ ମ୍ରଦ୍ଦିନ୍ଦନଙ୍କୁ ଦିଃ ଯକ୍ଷମଃ ଦେଖେ ତିଳ୍କ ପ୍ରିୟ ଯୋଗନ୍ତ୍ର ଶ୍ରେଣୀରେ କେବାର୍ତ୍ତ ପ୍ରିୟ ମର୍ମାନ୍ଦିନ୍ଦନଙ୍କୁ ଅପ୍ରିୟ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଏହାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆପିକ୍ ଆମ୍ବାର୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆପିକ୍ ଆମ୍ବାର୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ

မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံက နိုင်ငံတော်ဥပဒေ
ချိုးဖောက်မှုဖြင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အန်နဝါရလတွင်
ထိန်းသိမ်းခဲ့သည့် အမေရိကန်တွေ့သိုလ်ကျောင်းသား
အောင်တိုင်းတွေ့သိုလ် ပြန်လည်လွှတ်ပေးလိုက်ပြီ
ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး
ရက်စ်တေလာဆင်က ပြောကြားသည်ဟု အင်န်
အိတ်ချို့ကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၅ ဒုတိယမှတ်လီဟင်နရိဗ္ဗာနီးယူသည် ပျဉ်းမနားမြိုက်
ဟင်းသီးဟင်းရွက် သစ်သီးဝလီအေးခဲစက်ရှုနှင့် လယ်ဝေး
မြို့နယ်အတွင်း စနစ်ကျလယ်ယာမြေများ ဖော်ထုတ်
ထားရှိမှ ပေါင်းလောင်းရေသောက်စနစ်နှင့်ပေါင်းလောင်း
ရေလောင်တမံတိကို ကြည်ရစ်ဆေးသည်။

၁၃ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မြို့၊
မင်းအောင် လှိုင် သည် ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ
ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး Army General
Sergey K.Shiigu ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ရုရှား
ဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံဘို့ ချက်ကြော်ရေးခိုး ကုန်ဘဏ်။

ယိုကိုဆူကာဆိပ်ကမ်းသို့ ပြန်လည်ခုတ်မောင်းလာစဉ် ဂျပန်နိုင်ငံ အရွှေ့ပိုင်းကမ်းလွှန်ပင်လယ်၍ ဖိုလစ်ပိုင် နိုင်ငံ အလံလွှဲန့်ထူထားသည့် ကုန်သေတ္တာတင် ရေယာ၌နှင့် တိုက်မိရာ ရေတပ်သားသုံး၏ ဒဏ်ရာ ရရှိပြီး ခုနစ်သီးပျောက်ဆုံးနေကြောင်း ရိုက်တာသတင်း တွင် ဖော်ပြသည်။

၁၉ ဥရောပသမဂ္ဂမှ ပြီတိန်နိုင်ငံ နှုတ်ထွက်ရေးဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲကို ဘယ်လ်ရှိယံနိုင်ငံ ဘရပ်ဆဲဖြို့၌ စတင်ကျင်းပကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၂၀ ဘူးသီးတောင်-မောင်တောအေသ မေယူတော် ကြောပေါ်၍ အကြမ်းဖက်သင်တန်းများ ဆောင်ရွက် နေသည့် နေရာများရှိကြောင်း သတင်းအာရ လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်များက သွားရောက်ရှာဖွေရာ လူလှုပ် လိုက်ခေါ်စီးတစ်ခု၊ သေနှစ်များ၊ လူနောတဲ့ ဂိုဏ်ခေါ်များ၊ စားနပ်ရိက္ခာများနှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်းရမိခဲ့ပြီး ပြန်လည်တိုက်ခိုက်သုတစ်ဦးကို အသေဖမ်းဆီးရမိကြောင်း နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံး သတင်းထုတ်ပြန်ရေးကော်မတီက ထုတ်ပြန်သည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်ကို ရှုရှုးဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး Army General Sergey K.Shoigu က ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့ဖြင့် ကြိုဆိုပြီး ယင်းနောက် တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် ရှုရှုးကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနရုံး အစည်းအဝေး ခန်းများ တွေ့ဆုံးနွေးသည်။

၂၁ ဆော်ဒီအာရေ့ဗျာရင်က လက်ရှိအိမ်ရှုံး မင်းသား အဖြစ် ခန့်အပ်ထားသည့် တူတော်စပ်သူ မိုဟာမက် ဘင်နာရက်စ်ကို ရာထူးမှုဖယ်ရှားကာ သားအေရးဌာန်းဖြစ်သူ မိုဟာမက်ဘင်ဆယ်လ်မန်ကို အိမ်ရှုံးမင်းသား ရာထူး အပ်နှင့်ခဲ့ပြီး ယင်းကဲ့သို့ အပ်နှင့်ခြင်းသည် ငါး၏ အာကာကို ရေရှည်တည်တဲ့ စေရန် ကြိုးပမ်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အင်န်အိတ်ချုကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၂ ဥရောပသမဂ္ဂ (အီးယူ) ခေါင်းဆောင်များ၏ ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲကို ဘယ်လ်ရှိယံနိုင်ငံ ဘရပ်ဆဲဖြို့၌ စတင်ကျင်းပသည်။

၂၃ မြန်မာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် သတ္တမ အကြိမ် ပုံမှန်တွေ့ဆုံးနွေးပွဲကို ရန်ကုန်မြို့ရှိ ပြည် ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှု လက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် အစည်းအဝေး ခန်းများကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်နှင့် အဖွဲ့သည် ရှုရှုးဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံသို့ ချို့ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဖြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

၂၄ တရုတ်နိုင်ငံ စီးခွာနြုပ်နယ်တွင် ဗိုးကြီးရေလုံးမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ်ခြင်းကြောင့် မြေပြီမှုများ ဖြစ်ပေါ်ပြီး လူပေါင်း ၁၄၁ ဦး ပျောက်ဆုံးလျက်ရှိကြောင်း အင်န်အိတ်ချုကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ဆော်ဒီအာရေ့ဗျာရင်ရှုံးမင်းသားအဖြစ်
ရာထူးအပ်နှင့်ခံရသည့် မိုဟာမက်ဘင်ဆယ်လ်မန်

J၂ ပါကစွဲတန်ဖိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်း ဘာဟာဝါပူရီမြို့၊ ဆင်ခြေားဒေသရှိ အဝေးပြေးလမ်းပေါ်၌ ရော့တင် ယာဉ်တော်မီးတိမ်းမျှောက်မှုပြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ယင်း ယာဉ်ပေါ်တွင် တင်ဆောင်လာသော စက်သုံးဆီကို ရယူရန် ရွာသူရွာသားများ စုဝေးရောက်ရှိလာစဉ် မီးလောင်ပေါက်ကဲခဲ့ရာ လူပေါင်း ၁၄၆ ဦးထက်မန်ည်း သေဆုံးပြီး ၁၃၀ ဒက်ရာရရှိကြောင်း ရှိက်တာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

မြောက်ကိုရီးယားနှင့်အနေဖြင့် ဒုံးကျဉ်းနှင့် နျောကလီးယား နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်နေမှုကို အဆုံးသတ်ပါရန် ကိုရီးယားစစ်ပွဲ စတင်ခဲ့သည့် နှစ်ပတ်လည်နေ့တွင် တောင်ကိုရီးယားနှင့်က တိုက်တွန်းလိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

J၆ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးအလွှာသုံးမှုနှင့် တရားမဝင် ရောင်းဝယ်မှုတိုက်ဖျက်ရေးနေ့ အခမဲ့ အနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗုံးရှင်းပဟိုဌာန (J) ၏ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ခွေ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုပြင့် အစိုးရရှေ့နေချုပ်ရုံး၏ စွဲချက်တင်ခံရသည့် ဘရာမီးသမ္မတ မိုက်ကယ်တိမာ

J၇ ဘရာမီးသမ္မတ မိုက်ကယ်တိမာကို ဒေါ်လာ ငွေသန်းပေါင်းများစွာ လာဘ်ငွေယူမှုပြင့် ဖက်ဒရယ် အစိုးရရှေ့နေချုပ်က စွဲချက်တင်လိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

ပင်နှစ်လားနိုင်ငံမြို့တော် ကာရာကတ်စွဲ ရဲတပ်ဖွဲ့ ရဟတ်ယာဉ်တစ်စင်းက တရားရုံးချုပ် အဆောက်အအုံနှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန အဆောက် အအုံတိုက်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းတိုက်ခိုက်မှုသည် အာဏာသိမ်းရန် ကြိုးပမ်းမှုပြစ်သည်ဟု သမ္မတ ကိုလုပ်စုံမှုချို့က ပြစ်တင်ရှုတဲ့ခဲ့ကြောင်း ဒေသ ဆိုင်ရာသတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

J၉ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေးဌာန အကြီးအကဲက နျောကလီးယားလက်နက်နှင့် အခြား လက်နက်များ ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ တင်ပို့မှုကို ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်ရန် အဖွဲ့ဝင်နှင့်ငဲ့များကို တိုက်တွန်းလိုက်ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J၁၀ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အကျိုးခြွမ်းအင် အေဂျင်စီ (IAEA) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် Mr.Yukiya Amano ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုနှင့်ကြေးချို့ဆည်းမည့် လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

မွေးရာပါ ကိုယ်အားချို့ယွင်းမှုများဖြင့် မွေးဖွား ကြီးပြင်းလာသော်လည်း မလျော့သော်ဖွဲ့လုပ်ဖြင့် ကြေးစားအားထုတ်မှုကြောင့် ၂၀၁၆-၂၀၁၇ ပညာသင်နှစ်တွင် တဗ္ဗာသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲအောင်မြင်ခဲ့သူ မထူးထူးမွန်ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ၆၅၇ လအတွက် ချီးကျူးရှုက်ပြထိုက်သူအဖြစ် ရွှေးချယ်လိုက်ကြောင်း နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ရုံးက ထုတ်ပြန်သည်။

J၁၀ ရှိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စဆိုင်ရာ အထူးအစည်း အဝေးကို နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် မည့်ခန်းများ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် တက်ရောက်သည်။

အမေရိကန်အစိုးရအဖွဲ့က တရား (တိုင်ပေ) ကို ပထမဆုံးအကြော်အဖြစ် လက်နက်များရောင်းချုပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၀

- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမနေ့ အခမဲးအနား: ကို
နေပြည်တော်ရှိ သမဝါယမီးစီးဌာန၏ ကျင်းပရာ
ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နိုပ်ထိုးယူ တက်ရောက်အမှာ
စကားပြောကြားသည်။

၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆိန်း
စုကြည်သည် မြန်မာနိုင်ငံကျောက် မျက်ရတနာ
လုပ်ငန်းရှုများ အသင်းပါဏ္ဍာ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများနှင့်
ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်များကို လည်းကောင်း၊ နီပါ

លួយំពេទកីឃុយទាន់លួយំ Mr.Madhav Kumar Nepal
ត្រូវបានគោរពនៅក្នុងសាលាអាស៊ាន់ខេត្តកណ្តាល និងបានបញ្ជាក់ថា
សាលាអាស៊ាន់ខេត្តកណ្តាល មានសារធម៌សម្រាប់បង្កើតការងារជាពេទកីឃុយ
និងបានបញ្ជាក់ថាទីតាំងនៃសាលាអាស៊ាន់ខេត្តកណ្តាល និងសាលាអាស៊ាន់ខេត្តកណ្តាល

မြန်မာနိုင်ငံပိုင် ဖြိုဟ်တူစနစ် တည်ထောင်ရေး
ဦးဆောင်ကော်မတီ၏ ဒုတိယအကြိမ်လုပ်ငန်းညီးနှင့်
အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်
ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမပြု
ကျင်းပရာ ဦးဆောင်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ
နီးမံ့ငွေဆွဲ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီး
Mr.Filippo Grandi နှင့်အဖွဲ့သည် မောင်တော်မြို့သို့
ရောက်ရှိပြီး ဒေသအပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့်
တော်ဆုံးနေးသည်။

MMA မစ်ထိပိတ်တန်းကဲ့ချိန်ပိုယူရွှေခါးပတ်
တွင် လက်ရှိကဲ့ချိန်ပိုယ် ရုရှားနိုင်ငံသားကို
ရှုနှုန်းသော မြန်မာအမျိုးသား ကချင်တိုင်းရင်းသား
ပြီးဖြစ်သူ အောင်လအန်ဆန်အား တပ်မတော်
ကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ ဂုဏ်ပြုစာလွှာနှင့်ဂုဏ်ပြု
င့်ငွေ ငွေကျပ် သိန်း ၁၀၀ ဂုဏ်ပြုချီးမြှုပ်သည်

ကုလသမဂ္ဂနက္ခသည်များ ဆိုင်ရာ မဟာမင်း**ကြီး**: Mr.Filippo Grandi နှင့်အဖွဲ့
မောင်တော်မြို့ဒေသခံများနှင့်တွေ့ဆုံး

အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်ဖြို့၍ ကန်တော်ကြီးပဲလော်
ဟိုတယ်၍ ကျင်းပသည်။

၄ အမျိုးသားအဆင့် ရွှေအရင်းအမြစ်ကော်မတီ၏
ဒုတိယအကြိမ် ရွှေလုပ်ငန်းစဉ်များ ညီနှင့်အစဉ်း
အဝေးကို နေပြည်တော်၏ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး
ဝန်ကြီးဌာန အစဉ်းအဝေးခန်းများကျင်းပရာ ကော်မတီ
ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရိပ်နှင့်ထူးယူ တက်ရောက်
အမှာစကားပြောကြားသည်။

၁ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုတွေ့လှည်သည် ကုလသမဂ္ဂဒဲကူသည်များဆိုင်ရာ
မဟာမင်းကြီး Mr.Filippo Grandi ကိုလည်းကောင်း၊
ကမ္ဘာ့ဘက်၏ မြန်မာ၊ လာအိန္ဒံ ကမ္မားမီးယား
နိုင်ငံဆိုင်ရာ ဧည့်ကြားရေးမှူး Ms.Ellen Goldstein
ကိုလည်းကောင်း နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ သီးခြားစီ
လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မလေးရားနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှုနေသော
အလုပ်သမားအရေးကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်သည့်
သတင်းစာရွင်းလမ်းပွဲဘို့ နေပြည်တော်ရှိ အလုပ်သမား၊
လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၏
ကျင်းပသည်။

ဒူဘိုင်းနှင့်အစွတန်ဘူတိမှ အမေရိကန်သို့
ဝင်ရောက်လာမည့်လေကြောင်းခေါ်စဉ်များ၌ လက်တွေ့ပ်
နှင့်အကြီးစားဒေသလေကြောင်းနှင့်ဖွံ့ဖြိုးလုပ်များသည်အောင်ခွင့်
ပိတ်ပင်ထားမှုကို ဖယ်ရှားလိုက်ပြုဖြစ်ကြောင်း အီဖရိနှင့်
တူရကိုလေကြောင်းလိုင်းများက ပြောကြားသည်ဟု
ခြုံကြတာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည် နောက်ဝန်ကြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး H.E.
Mr.Borye Brende ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးနောက် မြန်မာ-နောက်
နိုင်ငံ သတင်းစာရင်းလင်းပဲကဲ ကျင်းပသည်။

နောက်တွင်မြဲပေးအပ်သည့် မှန်းလွှဲပိုင်းတွင် တိုင်းရင်းသား
လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်
ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များကို နေပြည်
တော်ရှိ Kempinski ဟိုတယ်၍ သီးခြားစီတွေ ဆုံးပြီး
ညနေပိုင်းတွင် အမျိုးသားပြတိကို (နေပြည်တော်) ၌
မြန်မာ့ရွေးဟောင်း ဗုဒ္ဓဆင်းတူတော်တစ်ဆူကို
သာသနာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ကြိုးငွားနှင့် ပြည်ထောင်စု
ဝန်ကြီးထဲ လွှဲပြောင်းပေးအပ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီး
Mr.Filippo Grandi သည် နံနက်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်မြို့၏၍
နိုဝင်ဘာတယ်ဟိုတယ်၌ ရန်ကုန်မြို့၏၍ နိုင်ငံခြားသံရုံးများမှ
သံအမတ်ကြီးများ၊ သံတမန်များနှင့်လည်းကောင်း၊
ညနေပိုင်းတွင် UN နှင့် ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ရှိ
လူသားချင်းစာနာမှ အေဂျင်စီများ၊ လူသားချင်းစာနာမှူး
အကူအညီပေးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေကြ
သည် ပြည်တွင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ဂိုလ်စားလှယ်များနှင့်
လည်းကောင်း တွေ့ဆုံးပြီး ငင်း၏ခရီးစဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍
ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

တူရကိန်င်ငံ အစွတ်နှာမြို့၊ အနီးရှိ ကျွန်း
တစ်ကျွန်းပေါ်ဘွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခု၌
နိုင်ငံတကာ လွှတ်ပြုခဲ့သောမှုအဖွဲ့မှ ဒေသဆိုင်ရာ
ဒါရိုက်တာတစ်ဦးနှင့် လူအခွင့်အရေးတက်ကြလှပုံရား
သူများအပါအဝင် လူ ၁၂၅၈ကို တူရကိန်ဘုရားတွင်ဖွဲ့ကဗုမဲ့ဆီး
ထိန်းသိမ်းလိုက်ကြောင် ပို့တောင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၃ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် အစဉ်းအဝေးခန်းမည့် နံနက် ၁၀ နာရီတွင်ကျွေးပသည့် အမျိုးသား စီမံကိန်းကော်မရှင် (၂၂/၂၀၁၇) အစဉ်းအဝေးသို့လည်းကောင်း၊ မွန်းလွှဲ၁ နာရီတွင်ကျွေးပသည့် ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင် (၂၂/၂၀၁၇) အစဉ်းအဝေးသို့လည်းကောင်း တက်ရောက်အမှာစကားပြောတွေားသည်။

၆ အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှု တိုးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့
အင်အားဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုနှင့်ကြီး ဦးသိန်းဆော

သည် ထိုင်းနိုင်ငံအလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး Gen. Sirichai Distakul ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ နှင့်ဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းများ တွေ့ဆုံးကာ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ မြန်မာရွှေပြောင်းအလုပ်သမားများ မြန်မာ နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာမှုအခြေအနေများကို ဆွေးနွေးသည်။

ဂျာမန်နိုင်ငံ ဟမ်းဘတ်မြို့၌ ကျင်းပသည့် ရှိ-၂၀ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးတွင် အကြမ်းဖက်မှု ဆန့်ကျင် တိုက်ယျက်ရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့်ရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ဒီရောက်တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မိုးဆူးမြို့ကို အိုင်အက်စ် တိုးကြောင်းမှ အပြည့်အဝ ပြန်လည်ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ရှိက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ဒီရောက်နိုင်ငံ မိုးဆူးမြို့ကို အိုင်အက်စ်တိုးကြောင်းမှ အိုရောက်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် တွေ့ရစဉ်

၉ ဂျာမန်နိုင်ငံ ဟမ်းဘတ်မြို့၌ ကျင်းပသည့် ရှိ-၂၀ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးတွင် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန် နှင့် ကမ္မားခေါင်းဆောင်များ သဘောထားကွဲလွှဲ ခဲ့ကြောင်း ရှိက်တာသတင်းက ဖော်ပြသည်။

၁၀ မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံဝန်ထမ်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ဆိုင်ရာ မဟာဗျာများမှာ ထုတ်ပြန်ကြညာသည့် အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းဗဟိုဌာန (၂) ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

အမေရိကန်၊ ရုရှားနှင့်ဂျော်ဒန်နိုင်ငံတို့ ချုပ်ဆို ခဲ့သော ဆီးရီးယားအနောက်တောင်ပိုင်း အပစ်အခတ် ရပ်ခဲ့ရေးသဘောတူညီချက်သည် အူလိုင်လ ၉ ရက် မွန်းတည့် ၁၂ နာရီ တွင် အသက်ဝင်ပြီဖြစ်ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၁ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ကမ္မားခီးယား နိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးဌာန နိုင်ငံခြားရေးနှင့် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဝန်ကြီးဌာန မစွာတာ ပရာတ်ဆုတ်ခွန်းကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် သံတမန် ဆောင်ဓည်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် ကမ္မားခီးယားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးဌာန ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဝန်ကြီးဌာန မစွာတာ ပရာတ်ဆုတ်ခွန်းကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဓည်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

၂၀၁၃ ခုနစ် ကမ္မားလူဌီးရေနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ဟိုတယ်နှင့်ရှိ သင်ဟု ဟိုတယ်၌ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြှင့် ဆွေးတက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

ရုပန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ တို့သည် အိန္ဒိယသမ္မတရှာအတွင်း၌ ပူးတွဲရောကြောင်း စစ်ရေးလေ့ကျင့် မှုတစ်ရပ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၂ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ၏ စတုတော်အကြိုမ် လုပ်ငန်းညီးနိုင်းအစည်းအဝေးကို

နေပြည်တော်ရှိ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းများ ကျင်းပရာ ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ တက်ရောက်အမှာ စကား ဖြောကားသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရိုဗန်ထီးယူသည်
 မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ပြင်ဦးလွှဲခရိုင် မတ္တရာ
 မြို့နယ် ဘုရားနောက်ခန်းများ ကျင်းပသည့် မတ္တရာ
 မြို့နယ် ရော့နံသာကျေးရွာအုပ်စု အနာကြီးရောဂါ
 ဆေးရုံမှ ပြန်လည်စွန်လွှာတ်သည့် မြေများကို နဲ့သာမြိုင်
 ကျေးရွာမှုလ တောင်သူ ၃၁ ဦးထံသို့ ယာယို
 လုပ်ပိုင်ခွဲ့ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ-၃) ပေးအပ်ပွဲအမေး
 အနားသို့ တက်ရောက်အမှာစကားပေါ်ကြားသည်။

အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငြို ချစ်ကြည်ရေးခရီး ရောက်ရှိ
နေသော တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်
ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင် ဦးဆောင်သည့်
မြန်မာ့တပ်မတော် ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့
သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗိုဏ်ပါပတ်တန်မြို့ရှိ အိန္ဒိယ
အရှေ့ပိုင်း ရေတပ်ကွပ်ကဲမှုဌာနချုပ်သို့ သွားရောက်
လေ့လာသည်။

၁၃ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရိပန်ထိုးယူ သည်
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ရွှေဘိုခရိုင် တန်ဆည်
မြို့နယ်အနီးမြို့ကျွန်းပါယဉ် ဖိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးခြားရေးနှင့်
ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဖိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှာ
ပြန်လည်စွဲလွှာတ်သည့် မြေများကို မူလတောင်သူများ
ထံသို့ ယာယိလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ-၃) ပေးအပ်ပဲ
အခမဲ့အနားသို့ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြား
သည်။

၁၄ ဒစ်ဂျွဲတယ် စီးပွားရေး ဗုံးဖြိုးတိုးတက်မှု
ကော်မတီ (Digital Economy Development Committee) အစည်းအဝေး (၁/၂၀၁၇) ကို နေပြည်တော်ရှု
စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေး
ခန်းမျဉ်ကျင်းပရာ ကော်မတီ နာယက ဒုတိယသမ္မတ
ဦးဟင်နိုဗုနှင့်ထိုးယူ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြား
သည်။

၁၅ ရွှေနံသာတန်ဖို့မျှတအိမ်ရာ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို
နေပြည်တော် ဥက္ကရာသီဂြိုမြို့နယ် ရွှေနံသာရုပ်ကွက်ရှိ
ရွှေနံသာအိမ်ရာ စီမံကိန်းအတွင်း ကျင်းပရာ ဒုတိယ
သမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထီးယူ တက်ရောက်ချီးမြှင့်
သည်။

၁၆ အမျိုးသားလွတ်တော်ညက္ခာ မန်းဝင်းခိုင်သန်း
သည် မြေဝတီမြို့၊ ရွှေပြောင်းအလုပ်သမားရုံး၌ ဖွင့်
လှစ်ထားသည့် အလုပ်သမားများ ပြန်လည်ကြိုဆို
လက်ခံရေးစန်းသို့ ရောက်ရှု၍ ထိုင်းနိုင်ငံမြု ပြန်လည်
ဝင်ရောက်လာသည့် မြန်မာအလုပ်သမားများကို
ကြိုဆိုအားပေးစကား ပြောကြားပြီးနောက် မြေဝတီမြို့
အာဇာနည်ပန်းခြံ၏ ကျင်းပသည့် အာဇာနည်
ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ ကြေးချုပ်တုများ ပန္တက်တင်
တပ်ဆင်ပဲအမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

၁၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး
 ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆုံး
 စုံကြည်သည် အမေရိက်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေး
 ဝန်ကြီးဌာနမှ အာရာနှင့်ပစ်ဖိတ်ရေးရာဗျာရှိ ကိုရီးယား
 နှင့် ရွာပိန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ဒုတိယလက်ထောက်နိုင်ခြားရေး
 ဝန်ကြီး သံအမတ်ကြီး မစွဲတာ ရျှေးဇာတ်ပိုင်၊ ယွ်နှီးကို
 နေပြည်တော်၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု
 ဝန်ကြီး၏ ဓရန်ခန်းမှု၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဉီးဟင်နရီပန်ထိုးယူသည်
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ကျော်မည်ရေသယံအတောက်
နှင့်ဘေးအန္တရာယ်များဆိုင်ရာ တတိယအကြိမ်
ကုလသမဂ္ဂအထူးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရန်
ရန်ကုန်ဖြူမှ ထွက်ခွာသည်။

ဗုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း၊ ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦး၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင် နှစ် ဂုဏ် ပြည့် အာဇာနည်နေ့အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်အလေးပြုစဉ်

၂၀၁၃ ခုနှစ်၏ ပထမပြောက်လတာအတွင်း စစ်ပွဲတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိသည့် အာရပ်သားပြည်သူ ၅၀၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့ ရှုပြုးနောက် အာရပ်သားများကို တိုက်ခိုက်နေ့မှုများ ထိန်းချုပ်ကြရန် ကုလသမဂ္ဂက အာဖဂန်နစ်တန်ရှိ စစ်သွေးကြများကို တိုက်ထွန်း ခဲ့ကြောင်း ရှိက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၈ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံနံ့်ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး ဦးကျော်တင့်ခွွာနှင့် အမျိုးသားလုံခြုံရေး ဆိုင်ရာအကြောင်းပေးပုဂ္ဂိုလ် ဦးသောင်းထွန်းတို့သည် ရန်ကုန်ဖြူရှိ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြိုမ်းချမ်းရေးပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရန်ကုန်ဖြူအခြေထိုက်သံရုံး များမှ သံတမန်များ၊ ကုလသမဂ္ဂနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို တွေ့ဆုံးပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှ နောက်ဆုံးအခြေ အနေများကို ရှုင်းလင်းပြောကြားသည်။

ဒွန်လ ၂ ရက်က တပ်မတော်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ် (Y-8 F 200 W) ပျက်ကျခဲ့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပူးပေါင်းစုံစမ်းဖော်ထုတ်ရေးအဖွဲ့ဖြင့် အသေးစိတ် စိစစ်သုံးသပ်ဖော်ထုတ်ရာ လေယာဉ်ပျက်ကျခြင်းသည် ဆုံးရွားသော ရာသီဥတုနှင့်ကြံတွေ့ ခဲ့ရပြီး Lost Control ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရှု ပျက်ကျခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တပ်မတော် သတင်းမှုန်ပြန်ကြားရေးအဖွဲ့က သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၁၉ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများအား ရည်စုံး၍ ကုသိလ်ပြုအများပေးဝေခြင်း အခမ်းအနားကို နေပြည်တော် ကောင်စီးဗျား မျှော်သီရိခန်းများများမျှော်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထွန်းထွန်းဦး ဒေါ်စုစုလွင်တို့ တက်ရောက်သည်။

၂၀ ၂၀၂၂ အာဇာနည်နေ့ အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်ဖြူ၊ ပဟန်းမြို့နယ်ရှိ အာဇာနည်ပိမာန်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်တက်ရောက်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ အထိမ်းအမှတ် ဂုဏ်မာန်၌ လွမ်းသူပန်းခွေချဂါရဝပြုပြီး မေတ္တာပို့သ အများပေးဝေသည်။

ဗုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆော ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း၊ ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦး၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်နှင့် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးများသည် ရန်ကုန်ဖြူ၊ ပဟန်းမြို့နယ်ရှိ အာဇာနည်ပိမာန်၌ကျင်းပသည့် နှစ် ဂုဏ်များ အာဇာနည်နေ့အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်အလေးပြုသည်။

တောင်ဆူဒန်တွင် ပြိုမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်နေသော ဂျပန်မြေပြင်ကိုယ်ပိုင်ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့နှင့် သက်ဆုံးသော သတင်းအချက်အလက်

များကို ဖုံးကွယ်ရန် သဘောတူခဲ့သည်ဟူသော မီဒီယာ များ၏ ဖော်ပြချက်ကို ဂျပန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး တို့မှုပါဒီနာဒါက ပြုလုပ်ကြောင်း အင်နှစ်ပါးက သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ပြင်သစ်နှင့်တွင် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက် အသုံးပြုမှုကို သမ္မတမက်ခရာန်က လျှော့ချလိုက်သည့် အတွက် အပြုံးမှုများ ပေါ်ပေါက်လာပြီးနောက် ပြင်သစ် ကာကွယ်ရေးနှင့်အိုးချင် ဗိုလ်ချုပ်ပို့ယဲဒီပါလီရာ ရာထုးမှ နှစ်တွက်သွားကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J၁ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ရန်ကုန်တုက္ခလိုလ်ရှိ တုက္ခလိုလ်များ ဗဟိုဘဏ္ဍာတွေတိုက်ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေး၍ စာကြည့်တိုက် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စာကြည့်တိုက်သို့ သွားရောက်သည့် အလေ့အထ ထူထောင်ရန်လိုအပ်ကြောင်း မှာကြား သည်။

မြန်မာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အငွေမအကြိမ် ပုံမှန်တွေ့ဆုံးနေးပွဲကို ရန်ကုန်ဖြူ့ရှိ ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် အစည်းအဝေးခန်းမျိုး ကျင်းပရာ ပုဂ္ဂလိကကန္တ ဖွံ့ဖြိုးတိုးကောက်ရေးကော်မတီ ပေါ်မှု ဒုတိယသမ္မတတေးမြှင့် ဆွဲ တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

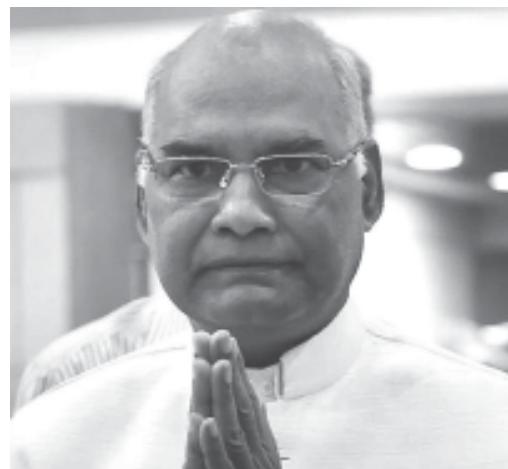
ရုံးမန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆစ်မာဂါဘရိရယ် သည် ရုံးမန်လူ့အခွင့် အရေးတက်ကြွေလှုပ်ရှားသူ တစ်ဦးကို တူရရှိက ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းလိုက်သည့် အပေါ် တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် တူရရှိနိုင်ငံကို ကန့်ကွက် ဆန့်ကျင်သည့်ဆောင်ရွက်မှုများ အရှိန်အဟုန်ဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဟု ကြေညာလိုက်ကြောင်း ရိုက်တာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J၂ နိုင်ငံဝန်ထမ်းအိမ်ရာ ပန္တက်တင်မင်းလာအခမ်း အနားကို ဒက္ခာကာသီရိပြု့နယ် အမြန်လမ်းမကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့မှုးရုံးအနီးရှိ အိမ်ရာဆောက် လုပ်မည့် ပြောနေရာ၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် တက်ရောက်ချီးမြှင့်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ မြန်မာနိုင်ငံလူအခွင့် အရေးအခြေအနေဆိုင်ရာ အထူးအစီရင်ခံစာ တင်သွင်းသူ မစွဲယန်ဟိုလီကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီးဗန်ထိန်းသီးယူသည် အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးယောက်ဖြူ့ရှိ ကုလသမဂ္ဂ ဌာနချုပ်၌ကျင်းပသည့် ရော့ယံအတန့်တေားအန္တရာယ် များဆိုင်ရာ တတိယအကြိမ် ကုလသမဂ္ဂအထူးအစည်း အဝေးသို့ တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ကုလသမဂ္ဂအထူးအစီရင်ခံစာတင်သွင်းသူ၏ မြန်မာနိုင်ငံ ခရီးစဉ်အဆုံး ထုတ်ပြန်ချက်သည် ယေဘုယျ ဆန်သော စွမ်းစွဲချက်များနှင့် မှားယွင်းသောအချက် အလက် များစွာ ပါဝင်နေကြောင်း နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံရုံး ဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

**အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ၁၄ ဦးမြောက် သမ္မတအဖြစ်
ရွေးချယ်ခံရသည့် ရိုန်က်သို့ပို့**

အိန္ဒိယနိုင်ငံသမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမျိုးသား ဒီမိုကရက်တစ်မဟာမိတ်ပါတီမှ ရမ်နက်သံကိုပုံးခိုးကို အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ၁၄ ဦးမြောက် သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြောက်ခံရသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် ကချင်နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန်အဖွဲ့ချုပ် (KBC) ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့တို့ စုပေါင်းမှတ်တမ်းတင်စာတိပုဂ္ဂိုက်ကူးစဉ်

J၃ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နီးစီးနှင့် ယူသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက်မြို့၌ ကျင်းပ ခဲ့သည့် ကုလသမဂ္ဂအထူးအစည်းအဝေးသို့တက်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

J၄ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် ကချင်နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန်အဖွဲ့ချုပ် (KBC) ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့တို့ နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးနှင့်ပြိုများရေးပါဌ်ဌာန အစည်းအဝေး ခန်းမား တွေ့ဆုံးသည်။

J၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် ကုလသမဂ္ဂ စံဖြေားမှုအစီအစဉ် (UNDP) ၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ Country Director, Mr. Peter Batchelor ကို လည်းကောင်း၊ အစွဲရေးနိုင်ငံ ဂျေရှာဆလင် မြို့၊ ဟီဘရူးတော်သို့လ စိုက်ပျိုးရေးဘောဂါလဒ္ဒာန ပါမောက္ခ Prof. Ayal Kimhi ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့တို့လည်းကောင်း နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန စည်းမား သီးခြားစီလက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့် အောင်ဆုံး မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်တည်ဆောက်မည့် အောင်မြေမန္တလာ နိုင်ငံဝန်ထမ်းအိမ်ရာနှင့် အငှားအိမ်ရာစီမံကိန်း ပန္းက်တော်တင်မဂ်လာ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ရဲရှာ ရေအားလှုပ်စစ်မံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေမှုများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

J၇ နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာန၏ နှစ်ပတ်လည်နေ့ အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြိုများရေးပါဌ်ဌာန တုတ်ပြန်ရေးအဖွဲ့တို့ ပူးပြေးပြုမှုများ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်တက်ရောက် ချိုးမြှင့်သည်။

မိမိယာကဏ္ဍ စံဖြေားတိုးတက်ရေးအတွက် တပ်မတော် သတင်းမှန်ပြန်ကြားရေးအဖွဲ့နှင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနပြောရေးဆိုခွင့်နှင့် သတင်းထုတ်ပြန်ရေးအဖွဲ့တို့ ပူးပြေးပြုမှုများ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းမီဒီယာကောင်စီ အပါအဝင် သတင်းမီဒီယာအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံးနေးပွဲကို ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန စုပေါင်းအစည်းအဝေးခန်းမား ကျင်းပသည်။

୧୮

၂၈ လာသ်ပေးလာသ်ယူပြုလုပ်မှုများဖြင့် အပြစ်ရှိသည့်
အတွက် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဆက်လက်တာဝန်ယူ
ဆောင်ရွက်ရန် အရည်အချင်းမပြည့်မိဟု ပါကစွာတန်
တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီးနောက် ပါကစွာတန်
ဝန်ကြီးချုပ် နာဝက်ဇာရာရှစ်စုသည် ရာထုးမှ နှစ်ထွက်
ခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

နိုင်ဂျိုးရီးယားနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ပိုင်း ဘော်နှီး
ပြည်နယ်၏ ရေနံရှာဖွေနေသော နိုင်ဂျိုးရီးယား ရေနံ
ကူဗွဲတို့မှ အဖွဲ့ဝင်များကို ဘုတ္တဟာရမ်စစ်သွေးကြတိုက
တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ လူပေါင်း ၅၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့ကြောင်း
ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ဒုံးကျည်စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်
ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အီရန်နိုင်ငံ၏ မူပိုင်အခွင့်အရေး
ဖြစ်သောကြောင့် မည်သည့်နိုင်ငံ၏ ခွင့်ပြုချက်မျှ
မလိုအပ်ကြောင်း အီရန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက
ပြောကြားသည်။

၃၁ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးက အမိန့်အမှတ် (၁၉/၂၀၁၂) ဖြင့် ဦးဆက်အောင်ကို စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အမိန့်အမှတ် (၂၀/၂၀၁၂) ဖြင့် ဦးစိုးမင်း၊ ဦးစိုးသိန်းနှင့် ဦးဘို့ဘို့ထိုယ်တို့ကို မြန်မာနိုင်ငံတော်ဟိုတက် ဒုတိယပုဂ္ဂန်များအဖြစ်လည်းကောင်း ခန့်အပ်တာဝန်ဖေးသည်။

ပင်နိုင်လာသူမျှင်ငံတွင် ဖွံ့စည်းပုံအခြေခံပြု
ဆိုင်ရာ ရာထူးနေရာ ၅၄၂ နေရာအတွက် ရွေးကောက်ပွဲ
ကျင်းပရာ ဆန္ဒပြည့်ပုံဖြစ်ပွားပြီး လူ ၇ ဦးသေဆုံး
ကြောင်း အင်နှစ်ယောက်သတ်တွင်ဖော်ပြသည်။

- နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန မရာဝတီခန်းမျိုးကျင်းပသည့် (၁၃) ကြိမ်မြောက် အေဆာင်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများ အောင်မြင်စွာကျင်းပရေး ပဟိုကော်မတီအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်အမှာ စကား ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးသည် အမိန့်အမှတ် (၂၁/၂၀၁၃) ဖြင့် လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးဖောင်တွန်းကို ရာထူးမှ နှုတ်တွက်ခွင့်ပြုပြီး အမိန့်အမှတ် (၂၂/၂၀၁၃) ဖြင့် ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးဝင်းခိုင်ကို လျှပ်စစ်နှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနကို ပူးတွဲထမ်းဆောင် စေကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြညာသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်နှာတိုး
မင်းအောင်လိုင်ဦးဆောင်သာ မြန်မာ့တပ်မတော်
ချစ်ကြည်ရေး ကို ယောက်စားလှယ်အဖွဲ့သည် နိုဝင်နှင့်
ဖောင်ဒေးရှင်းဥက္ကဋ္ဌ Mr. Yohei SASAKAWA ၏
ဖိတ်ကြားချက်အရ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ အလုပ်သဘော
ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်သည်။

J နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်ထံ မြန်မာနိုင်ငံ
ဆိုင်ရာ ပါကစွဲတန် အစွဲလာမှုစ် သမ္မတနှင့် ဆိုင်ငံ
သံအမတ်ကြီး အဖြစ်ခန့်အပ်ရန် သဘောတူညီပြီး
ဖြစ်သော သံအမတ်ကြီး ဒေါက်တာခါလ်ဟူစိန်
မန်မွန်သည် မွန်းလွှဲ J နာရီခွဲတွင် လည်းကောင်း၊
မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အီသီယိုးပီးယားပက်ဒရယ်
ဒီမိုက်ရက်ကိစ်သမ္မတနှင့် သံအမတ်ကြီးအဖြစ်
ခန့်အပ်ရန် သဘောတူညီပြီးဖြစ်သော သံအမတ်ကြီး
မွတ်တာအက်စံဖောဒင် ဂမိုက်မိသည် ညနေ ၃ နာရီ
၅ မိနစ်တွင်လည်းကောင်း၊ နေပြည်တော်ရှိ သမ္မတ

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ဒါသီယိုးပီးယား ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီးမစွာတာအက်စ်စဖော် ဂမိုကာမိုက် လက်ခံတွေ့ဆုံစဉ်

ဒါမ်တော်၏ လာရောက်တွေ့ဆုံကာ ငှင်းတို့၏
သံအမတ်ခန့်အပ်လွှာများကို ပေးအပ်သည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီဗုဏ် ထိုးယူသည်
နေပြည်တော်ရှိ မကိုရတနာကျောက်စိမ်းခန်းမ၌
ကျင်းပသည် ၅၄ ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ကျောက်မျက်
ရတနာပြောဖို့ တက်ရောက်အားပေးသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ စုစုမဲ့စစ်ဆေးရေး
အဖွဲ့၊ (အက်စ်ဘီအိုင်) ဒါရိုက်တာ ရျှိမ်းစိကိုမို၏
နေရာတွင် မစွာတာခရွှေတို့ယေးကို ဆီးနိတ်လွှတ်တော်
အမတ်များ၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် တာဝန်ခန့်အပ်ကြောင်း
အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုံကြည်သည် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဒါသီယိုးပီးယား
ဖက်ဒရယ် ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး
မစွာတာ အက်စ်စဖော်ဂမိုကာမိုက် နေပြည်တော်ရှိ
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဓည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံ
သည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီဗုဏ် ထိုးယူသည်
နေပြည်တော်ရှိ မကိုရတနာကျောက်စိမ်းခန်းမ၌
ကျင်းပသည့် ပထမအာကြိမ် မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာ
နေ့အခေါ်အနားကို တက်ရောက်အားပေးချီးမြှင့်သည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်သည်
မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး
H.E.Mr.Eduardo E.Kapunan Jr ကို နေပြည်တော်ရှိ
လွှတ်တော်အဆောက်အအုံ ပြည်သူ့လွှတ်တော်
ဓည့်ခန်းမဆောင်၍လည်းကောင်း၊ အမျိုးသား
လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းသည် ဂျပန်နိုင်ငံ
NPO Asia Environmental Technology Promotion
Institute မှ Executive Director. Mr. Akio Kawakami
ကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဓည့်ခန်းမ
ဆောင်၍လည်းကောင်း အသီးသီးလက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၄ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုံကြည်သည် တရာတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ ကွန်မြာန်ပါတီ
နိုင်ငံတာကာဆက်ဆံရေးဝန်ကြီး H.E.Mr.Song Tao ကို
နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်

နေအိမ်၏ လက်ခံတွေ ဆုံးကာ နှစ်ရှိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးနှင့် ပုံပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကိစ္စရပ်များ ဆေးနေးသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီဗန်ထိုးယဉ်
နေပြည်တော်ရှိ ဝဏ္ဏသိဒ္ဓအားကစားရုံ B ၌ ကျင်းပ
သည့် ၂၉ ကြိမ်မြောက်အရွှေ့တောင်အာရုံအားကစား
ပြုခဲ့သို့ ဝင်ရောက်ယုဉ်ပြုမည့် မြန်မာအားကစား
အဖွဲ့ကို လမ်းညွှန်အမှာစကားပြောကြားခြင်းနှင့်
အောင်နိုင်ရေးအလုပ်ပေးအပ်ခြင်းအခမဲ့အနားကို
တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားပြီး မြန်မာ
အားကစားအဖွဲ့ကိုယ်စား မြန်မာနိုင်ငံအိုလုပ် ကော်မတီ
ဥက္ကဋ္ဌ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေးထံ
အောင်နိုင်ရေးအလုပ်ပေးအပ်သည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးသည် အမိန့်အမှတ် (၂၃/၂၀၁၃) ဖြင့် ချင်းပြည်နယ်တရားလွှတ်တော် တရားသုကြေးအဖြစ် ဦးခဲတွင်စံပိုင်းနှီပွဲကို ခန့်အပ်တာဝန်ပေးကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ညတ္ထု ဦးဝင်းမြင့် သည်
တရုတ်ပြည်သူသမာဓနနိုင် ကွန်မြှေနစ်ပါတီ နိုင်တကာ
ဆင်ဆံရောဝန်ကြီး H.E.Mr. Song Tao နှင့်အဖွဲ့ကို
နေပြည်တော် ရှိ လွှတ်တော်အဆောက်အအုံ အမွှု။
သိရှိဆောင်ရည့်ခန်းမန္တ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ရုပနိနိုင်ငံ၌ ချစ်ကြည်ရေးခနီး ရောက်ရှိနေသည့်
တပ်မတော် ကာဘုယ်ရွှေးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး
မင်းအောင်လှိုင်သည် ရုပနိနိုင်ဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာ
ရှင်းအောင် ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၅ နာရီတွင်
ဝန်ကြီးချုပ်၏ နေအိမ်သို့ သွားရောက်တွေ့ဆုံးသည်။

၁ ကမ္မားပြမ်းချမ်းရေး၊ ညီညွတ်ရေးနှင့် လုပ်ခြေရေး
ဆိုင်ရာ ဘာသာပေါင်းစုံညီလာခံကို ရန်ကုန်တိုင်း
ဒေသကြီး၊ အရုံးမြှုပ်သစ် (မြောက်ပိုင်း) မြို့နယ်ရှိ သိတူ။
ကမ္မားပုံစွဲတက္ကသိလ် ၌ ၂ ရက်ကြာ ကျင်းပရာ
ကမ္မားနိုင်ငံ ၃၂ နိုင်ငံမှ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များနှင့်
ပညာရှင် ၁၀၀ ကျော် တက်ရောက်သည်။

အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ ဒုတိယ သမ္မတရွေးချယ်ပွဲကို
စတင်ကျင်းပရာ အိန္ဒိယအထက်လွှတ်တော် အမတ်များ
နှင့် အောက်လွှတ်တော်ရှိ ပုဂ္ဂန္ဓာမြို့အမတ်များက

လျှို့ဝှက် ဆန္ဒမဲပေးရွေးချယ်လျက်ရှိပြီး အမျိုးသားဒီမိုကရရှိ တစ်မဟာမိတ် များအတွဲမှ ကိုယ်စားပြု အမဲပန်ဂါရန်နိုင်ဒူးနှင့် အတိုက်အခံ ညွှန်ပေါင်းအတွဲမှ ဂိုပယ်လ်ခရီဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်တို့ ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြိုင်အရွေးခံကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၆ မောင်တောဒေသ စုစုမိုးစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်
ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲသည် ရန်ကုန်ဖြူ၊
စိမ့်လွှဲကန်သာ နိုင်ငံတော်ခည့်ရေဟာကျောက်စိမ့်
ခန်းမျဉ်ကျင်းပသည့် စုစုမိုးစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်အဖွဲ့၏
သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲသို့တက်ရောက်ကာ ကော်မရှင်၏
အဖို့ရင်ခံစာနှင့်ပတ်သက်ရ၍ ရှင်းလှုပါ၍ကြေားသည်။

ကမ္မာဌြမ်းချမ်းရေး၊ ညီညွတ်ရေးနှင့် လုပ်ခြေး
ဆိုင်ရာ ဘာသာပေါင်းစုံညီလာခံပိတ်ပွဲအမ်းအနားကို
သိတူရှုံးစွာတက္ကသိုလ်၌ ကျင့်ပရာ ဤမျမှေးချမ်းရေးညီလာခံ၏
ကြေညာစာတမ်းကို သိတူရှုံးစွာတက္ကသိုလ်သို့လဲ ပါမောက္
ဒီးကော်စိုးလွင်က ဖတ်ကားသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ မန္တလေးမြို့နှင့် တောင်ကြီးမြို့တို့တွင်
မျိုးချစ်အဖွဲ့၊ အမည်ခံသံယာအချို့နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့
တို့က နိုင်ငံတော်၏ တည်ပြုမြတ်အေးချမ်းရေးနှင့်
တရားဥပဒေစိုးမှုးရေးပုဂ္ဂိုလ်ပြားစေရန် ထိုင်သဟိတ်
ပြုလုပ်ကာ ဆန္ဒပြုများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း
ပြည်သူများက နိုင်ငံ၏ရေရှည်အကျိုးကို မြှုပ်ကိုးပြီး
ထောက်ခံခြင်း၊ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းများ မပြုခဲ့သည့်
အတွက် ကျေးဇူးတင်နိုင်ကြောင်း နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံ
ချုံးက ထုတ်ပြန်ကြညာသည်။

၁၂ ပုဂ္ဂနိုင်ငံ ဟရိရိနှီးမားမြှု အကျမှုပူးကြတိဂုက်
နှင့် နှစ်ပြည့် အခမ်းအနားကို မြိမ်းခမ်းရေး
ဦးအမှတ်သယျာဉ်၏ ကျင်းပသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် ဝမ်းတွင်းမြို့နယ် မြေတိုင်ကန်ကျေးရွာမှ ဒေသခံဘိုးဘွားများနှင့် တွေ့ဆုံးပေးအပ်မှု

၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မိတ္ထိလာခရိုင် ဝမ်းတွင်းမြို့နယ် မြေတိုင်ကန်ကျေးရွာ၏ ကျင်းပသည့် ကျေးလက်ပြည်သူများ၊ ပြိုမ်းချမ်းရေးစကားစဉ်းဆိုး တက်ရောက်ကာ ရပ်မိရပ်များနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကိစ္စရပ်များဆွေးနွေးသည်။

ဒါရန်နိုင်ငံရှိ မြို့တိုးများနှင့် ဘာသာရေးအရ အထွက်အမြဲတော်ပြုရာမြို့တိုးများတွင် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ရန် စီစဉ်လုပ်ရှိသည့် အစွဲလာမွှစ် နိုင်ငံတော် ထူထောင်ရေးအဖွဲ့ (အိုင်အကိုင်) အစွဲန်းရောက်အဖွဲ့ဝင် ၂၇ ဦးကို ဒါရန်ထောက်လုမ်းရေးက ဖမ်းဆီးရမိကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၄ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် နှစ် ၅၀ ပြည့် ရွှေရတုနှစ်ပတ်လည် အာဆီယံနေ့သို့ သဝက်လွှာ ပေးပို့သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေး အုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (UNDP) ၏ အုပ်ချုပ်

ရေးများ Mr.Achim Steiner နှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် အစည်းအဝေးများများကျင်းပသည့် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် လုပ်ခြေရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်သည့် အစည်းအဝေးသို့တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီးမင်းအောင်လှိုင်သည် ရခိုင်အမျိုးသားပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာအေးမောင်နှင့်အဖွဲ့ဝင်များကို နေပြည်တော်ရှိဘူရင့်နောင်ရိုင်သာ ဓည့်ခန်းမဆောင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးတက်ရေးဆိုင်ရာများ ဆွေးနွေးသည်။

တရှတ်နိုင်ငံ အနောက်တောင်ပိုင်းရှိ စီခွဲမ်းပြည်နယ်ကွမ်လန်းမြို့၏ အနောက်မြောက်ဘက် ကိုလိုပို့တာ ၂၀၀ အကွားရှိ လူနေကျေပါးသောဒေသတွင် ပြင်းအားမဂ္ဂနီကျူး၏ အဆင့်ရှိ မြောက်လျင်လှုပ်ခတ်ခဲ့ရာ ကမ္မာလှည့်ခရီးသွားရှုစ်ဦးအပါအဝင် လူ ၁၉ ဦး

သေဆုံးပြီး ၂၄၇ ဦးထိခိုက်ဒက္ခာ၏ ဆင်ဟွာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၀ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ကိုရီးယား သမ္မတနိုင်ငံ အမျိုးသားလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Mr. Chung Sye-kyun နှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတ အိမ်တော်သံတမန်ဆောင်စည့်ခန်းမှု၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် နေပြည်တော်ရှိ Sofitel Hotel (The Lake Garden Hotel) ၌ ကျင်းပသည့် မြန်မာ-ဆွစ်အေလန် နှစ်နိုင်ငံသံတမန်ဆက်သွယ်မှု နှစ် (၆၀) ပြည့် အထိမ်း အမှတ်အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ချီးမြှုံးသည်။

၁၁ မြန်မာဒီမိုကရေစီ ကူးပြောင်းမှုဖြစ်စဉ် သုံးသပ် ဆွေးနွေးပဲ (Forum on Myanmar Democratic Transition) ဖွင့်ပွဲအမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့ပိုင်းရှင်းပဟိုဌာန (၂) (MICC-II) ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြား သည်။

မြန်မာအထူးစီးပွားရေးနှင့်ဆိုင်ရာ ဗဟိုအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတဦးဟင်နိုဝင်ယိုယ် ရန်ကုန်ဖြေး သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇုန်စီမံကိန်းသို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ဉာဏ်လ ၈ ရက်က ကျင်းပသည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဒုတိယသမ္မတ ရွှေးချယ်ပွဲတွင် အနိုင်ရှုံးခဲ့သူ အစိုးရ အဖွဲ့၏ ဝန်ကြီးဟောင်း အမ်းပိုင်းကိုရှင်နိုင်ဒုးသည် ဒုတိယသမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသွားကျို့ခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၃ အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့ပိုင်းရှင်းပဟိုဌာန (၂) ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

၁၅ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဘက်များမှ ဥက္ကဋ္ဌများကို မွန်းလွှာ (၂) နာရီက နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံး ဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေး ခန်းမှု၏တွေ့ဆုံးကာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာများကို ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ညပိုင်းတွင် နေပြည်တော်ရှိ Park Royal ဟိုတယ်၌ ကျင်းပသည့် မြန်မာ-အိန္ဒိယ နှစ်နိုင်ငံသံတမန်ဆက်သွယ်မှု နှစ် ၂၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ နှစ် ၂၀ မြောက် လွှာတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ရှုတ်ပြုဆုတောင်းစကားပြောကြားသည်။

ပြည်သူ့လွှာတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြှင့်သည် ကုလသမဂ္ဂလက်ထောက်အတွင်းရေးများချုပ်နှင့် အာရုံးပစ္စိတ်ဆိုင်ရာစီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်၏ အမှာဆောင်အတွင်းရေးများ Ms.Shamshad Akhtar ကို နံနက် ၁၁ နာရီခဲ့တွင် လည်းကောင်း မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ နိုပါသံအမတ်ကြီး H.E.Mr.Bhim K.Vdas ကို မွန်းလွှာ (၂) နာရီတွင်လည်းကောင်း နေပြည်တော်ရှိ လွှာတ်တော် အဆောက်အအုံ ပြည်သူ့လွှာတ်တော် ဓည့်ခန်းမှု၏ သီးခြားစီလက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ နှစ် ၂၀ ပြည့် နှစ်ပတ်လည် လွှာတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို နယူးဒေလီရှိ ခံတပ်နိုင်ကျင်းပရာ အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်နံရီ၏မိုးတက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

၁၆ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏အသစ်တိုးချွဲစဉ် သော ကျေးလက်လမ်းဖွံ့ဖြိုးရေးနှုန်းနှုန်းသစ် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ ရုံးအမှတ် (၁၁) ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန စုစုပေါင်းကျင်းပရာ အမျိုးသား လွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သုံး တက်ရောက်သည်။

နိုင်ရီးရီးယားနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ပိုင်းမာဌူရီမြို့၏ ရေးတစ်နေရာအပါအဝင် ဒုက္ခသည်စခန်းတစ်ခု၏ ဂိတ်ပေါက်သုံးနေရာတွင် ဘို့ကိုယာရမ်စစ်သွေးကြအဖွဲ့က အသေခံးဖောက်ခွဲမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ၂၃ ဦးသေဆုံး ခဲ့ပြီး ၈၃ ဦးကျော် ဒက္ခရာရရှိကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံက သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၃ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် တာဝန်ဖွံ့ဖြိုး၍ ပြန်လည်ထွက်ခွာတော့မည့်ဥရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့ရုံး သံအမတ်ကြီး မစွာတာ ရိုလန်ကိုသီယာကို နေပြည်တော်ရှိနိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် ဓည့်ခန်းမဆောင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

မြောက်ကိုရီးယား နျောကလီးယားအရေးနှင့် ပတ်သက်၍ တရုတ်-အမေရိကန် ညီနှင့်ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ရာ အမေရိကန်အနေဖြင့် မြောက်ကိုရီးယား အပေါ် စစ်ရေးမြိမ်းမြောက်မှုများ ပြန်လည်တုပြန်ရန် ဆွေးနွေးမှုကို တရုတ်နိုင်ငံဟိုကာကွယ်ရေးကော်မရှင်

မလေးရှားနိုင်ငံက အိမ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံကျင်းပသည့် ၂၉ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံအားကစား ပြိုင့်ပွဲဖွံ့ဖြိုးတော်ကွာလာလမ်းပူရှိ ဘူက်ဂျာလီအမျိုးသားအားကစားကွင်း၌ ကျင်းပသည်။

၂၀ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မူးကြီးမင်းအောင်လိုင်သည် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကက်သလ်စိုက်းချုပ်ဆရာတော်ကြီးကာဒီနယ်ချားလုံး ဦးဆောင်သာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိဘုရင့်နောင်ရိပ်သာဓည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးကာ

မလေးရှားနိုင်ငံ၏ကျင်းပသည့် ၂၉ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံ အားကစားပြိုင့်ပွဲဖွံ့ဖြိုးအခမ်းအနား

ဒုတိယအကြီးအကဲ ဖန်ချုန်လောင်းက ပယ်ချွဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ပြိုင်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ တိုင်းရင်းသားရေးရာများနှင့် စင်လျှေး၍ ဆွေးနွေးသည်။

၁၉ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းသည် နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေအတွေးရှိ ရေအားလွှုပ်စစ်စာတ်အားယေးစက်ရုံများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကာ လွှုပ်စစ်စာတ်အားများကို အပြည့်အဝ အသံချေရေးနှင့် အလေအလွင့်မရှိအောင် ထိန်းသိမ်းရေးတို့ကို မှာကြားသည်။

၂၂ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း ဗုဏ်ည်သည် မလေးရှားနိုင်ငံ၏ကျင်းပသည့် ၂၉ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံအားကစားပြိုင့်ပွဲဝင် မြန်မာအားကစားမောင်မယ်များထံသို့ သဝက်လွှာပေးပို့သည်။

မြို့တိသူအုပ်စိုးမှုမှ လွှတ်မြောက်ခဲ့သည့် အာဖက်နှစ်ကန်နိုင်ငံ၏ ၉၈ နှစ်မြောက် လွှတ်လပ်ရေးနေးအခမ်းအနားကို ဖြိုးတော်ကာဘူးလုံးလုံးကျင်းပရာ သမ္မတအာရုံကိုနိုင်းပါန်တက်ရောက် ရုက်ပြုသည်။

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေရေးရာနှင့် အထူးကိစ္စရပ်များလေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်ရေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ သူရေးရွေ့မန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ တရုတ်သံအမတ်ကြီး မစွာတာ ဟုနှင့်လျှန်ကို နံနက် ၉ နာရီခဲ့တွင် လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ နယ်သာလန်

၂၃ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ရခိုင်
ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာ
ကိုဖွံ့ဖြိုးစာန်ပိုးဆောင်သည့် ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များကို
နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော်သံတမန်ဆောင် ဧည့်ခန်းများ
လက်ခံတွေ ဆုံးသည်။

၂၄ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ချုပ်ကြည့်ရေး
ခနီးရောက်ရှုလာသည့် ပိုယက်နမ်ဆုံးရှုပ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ
ကွန်မြို့နယ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီအထွေထွေအတွင်းရေးမှူး
မစွာတာ ငုယ်ဖူးလောင်ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော်၌
ရှုက်ပြအခဲ့အနားဖူး၏ ကြိုဆိုသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆုန်း
စုကြည်သည် ရရှိပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်
ဥက္ကဋ္ဌ မစွာတာ ကိုဖို့အာန်နှင့်ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များကို
နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံ
တွေ့ဗုံးသည်။

၂၅ အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားများသည်
ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တော်မြို့နယ်၊ ဘူးသီးတောင်
မြို့နယ်နှင့် ရသော်တောင်မြို့နယ်အတွင်းရှိ လုံခြုံရေး
ဆောင်ရွက်နေသော ရဲကုတ်စခန်း ၃၀ နှင့် တောင်ဘက်
ကျေးရွာရှိ နယ်မြေခံတပ်ရှင်းငွာနချုပ်တိုကို တစ်ခိုင်
တည်း အလစ်ငိုက် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ
မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၀ ဦး၊ တပ်မတော်သားတစ်ဦး
လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦး ကျော်ဦးခဲ့ပြီး
လက်နက် ၆ လက်ခုံးရှုံးခဲ့ကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ
အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေးဗဟိုအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်
ကြေားသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် အကြမ်းဖက်
တိုက်ဖျက်ရေးဗဟိုအဖွဲ့သည် အမိန့်ကော်မာရာအမှတ်

(၁/၂၀၁၃) ဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တော်မြို့နယ်
အတွင်းရှိ အာမှတ် (၁) နယ်ခြားစောင့်ရွက်ပုဂ္ဂန္တချုပ်
(ကျိုးကန်းပြစ်)၊ ကိုးတာန်ကောက်ပဲကင်းစခန်းနှင့် ငါးခွဲရ
နယ်မြေရုံးများကို အလစ်အလိုက်အကြမ်းဖက် ဝင်ရောက်
စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် အစွမ်းရောက်ဘဏ်လီအကြမ်း
ဖက်သမားများနှင့် Arakan Rohingya Salvation Army
(ARSA) တိုကို အကြမ်းဖက်အုပ်စုအဖြစ် ထုတ်ပြန်
ကြညာသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
 စုကြည်သည့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့်
 အကြမ်းဖက်သမားများ၏ တိုက်ခိုက်မှုလုပ်ရပ်များနှင့်
 စပ်လျဉ်း၍ ပြင်းထန်စွာ ရှုတ်ချေကြောင်း၊ နိုင်ငံအတွက်
 အသက်ပေးလျှော့သွားသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ လုံခြုံရေး
 တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ငရ်းတို့၏ မီသားစုဝင်များနှင့်
 တစ်သားတည်းရပ်တည်လျက်ရှိကာ ထပ်တူထပ်မှု
 ဝမ်းနည်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြညာသည်။

၂၆ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွနှင့် ဒီယက်နမ်
ဆိရှယ်လည်သမ္မတနိုင်ငံကွန်မြို့နယ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ
အထွေထွေအတွင်းရေးများ မစွဲတာ င့်ယင်းလောင်တို့
သည် ရန်ကုန်မြို့၊ ဒဂုံမြို့နယ်ရှိ မိုင်တဲ့လက္မာကိုယာနချုပ်၌
ကျင်းပသည့် Telecom International Myanmar
Co.,Ltd.(Mytel) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့တက်ရောက်
ဖို့မြတ်ဖွင့်လှစ်သည်။

အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားများသည်
ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသွားလာ
လှပ်ရှုံးမှုကို အဟန်အတားဖြစ်စေရန် မိမိုင်းထောင်ခြင်း၊
မောင်တော့မြို့နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ လိပ်ရကျးရွာ ခေတ္တ
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးများ၊ ရာအိမ်များ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်
ရေးများ၊ ရုံးအကူနှံနှင့်သတင်းပေးသူဟု သံသယရှိသူများ
ကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ တုတော် ဓား၊ သေနတ်နှင့် ဘက်ထရီဖြင့်
ရွှေ့စွဲတိုက်ပစ်ခတ်သည့် ပုံးပစ်လောင်ချာကဲ့သို့သော
လက်နက်များဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိရာ
လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပြန်လည်ခုခံမှုများ ဆောင်
ရွက်လျက်ရှိခြင်းကြောင်း နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံး သတင်း
ထုတ်ပြန်ရေးကော်မတီက ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

စာပေပါမာန် နှစ် ဂုဏ် ပြည့် အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်ဖြူ။ ကုန်သည်လမ်းနှင့် (၃၃) လမ်းထောင့်ရှု ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန စာပေပါမာန် အဆောက်အအုံများပရာ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာဖေမြင့်နှင့်ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်သည်။

အတိုင်ပင်ခံရုံး သတင်းထုတ်ပြန်ရေးကော်မတီက သတိပေးချက်တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်ကြညာသည်။

J1 နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်အောင်ဆန်းစုကြည် သည် International Commission on Financing Glo-

စာပေပါမာန် နှစ် ဂုဏ် ပြည့် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားတွင် အမှာစကားပြောကြားနေသည့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာဖေမြင့်နှင့် အခမ်းအနားသို့တက်ရောက်လာသည့် စာပေပညာရွင်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများကို တွေ့ရစဉ်

အစွဲလာမွဲစိန်းနိုင်ငံထူထောင်ရေးအဖွဲ့ (အိုင်အကိစိ) က အခြေစိုက် တပ် ၄၇ ထားသည့် အီရတ နိုင်ငံ တယ်လ်အယမြှော်၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အီရတအစိုးရ တပ်ဖွဲ့များက ပြန်လည်သိမ်းယူနိုင်ခဲ့ပြောင်း ဆင်ဟွာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J2 ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည့် အစွဲနှင့်ရောက် အကြမ်းဖက်သမားများနှင့် ARSA အကြမ်းဖက်အုပ်စုကို ထောက်ခံခြင်း၊ အားပေးကူညီရာ ရောက်စေသော ပြုမှုလုပ်ဆောင်ချက်များ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ မီဒီယာများမှ ထောက်ခံရေးသားခြင်းတိုကို မပြုလုပ်ရန် နိုင်ငံတော်

bal Education Opportunity မှ ကော်မရှင်နာ ကိုရီးယား သမွာတနိုင်ငံ ပညာရေး သိပ္ပါန်းနည်းပညာ ဝန်ကြီးဟောင်း ပါမောက္ခ Ju.Ho Lee ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏၏၉၅% မှုပ္ပါဒ် လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဏဖွံ့ဖြိုးတို့တက်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမွာတ ဦးမြင့်ဆွေသည် ရန်ကုန်ဖြူရှိမြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များ အသင်းချပ် (UMFCCI) အစည်းအဝေးခန်းမှုပ္ပါဒ် ကျင်းပသည့် မြန်မာ့စီးဌားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် နာမအကြိမ်ပုံမှန်တွေ့ဆုံးနေ့ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

အိန္ဒိယနှင့် တရာ်နှစ်နိုင်ငံ နယ်စပ်ဒေသ၌
ပိုင်နက်နယ်မြေ အငြင်းပွားမှုကြောင့် စစ်ရေးအရာ
တင်းမာမှုများဖြစ်ပွားလျက်ရှိရာ သတေသနရေးအရာ
ညွှန်းဆွေးနွေးခဲ့ပြီးနောက် တင်းမာမှုအဆုံးသတ်ရေး
သဘောတူညီမှုရရှိခဲ့ပြုဖြစ်ကြောင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံမြားရေး
ဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ကြည်သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း၏ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ARSA အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖက်သမားများ၏ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်စဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းစာရွင်းလင်းပွဲကို နေပြည်တော်ဘုရင့်နောင် ရိပ်သာဉ်ကျင်းပရာ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး (ကြည်း) မှ ဗိုလ်ချုပ်သန်းထွင့်သိန်း၊ တပ်မတော်သတင်းမှုနှင့် ပြန်ကြားရေးအဖွဲ့အစည်း ဗိုလ်ချုပ်ပိုးနိုင်းဦးနှင့်တာဝန် ရှိသူများ၊ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှ သတင်းထောက်များ တက်ရောက်သည်။

၃၀ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုနှင့်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု The Richardson Center ဥက္ကဋ္ဌ နယူးမက္ခာစီကိုပြည်နယ်အုပ်ချုပ် ရေးမှူးဟောင်း Mr.Bill Richardson ကို နံနက် ၁၀ နာရီတွင်လည်းကောင်း Gavi-The Vaccine Allicance အဖွဲ့အစည်း၏ ဒုတိယအမှုဆောင်အရာရှိချုပ် Mrs. Anuradha Gupta နှင့် ဒိန်းမတ်နှင့်ဆွဲဒင်နိုင်ငံတို့မှ လွှတ်တော်အမတ်များကို နံနက် ၁၁ နာရီတွင်လည်း ကောင်း နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ သီးခြားစီလက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

အမျိုးသားယာဉ်အန္တရာယ်၊ လမ်းအန္တရာယ်
ကင်းရှင်းရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နာရီ
ဗုဏ်ထဲ့ပူဇားသည် နေပြည်တော်ရှိ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်
ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမည့်
ကျင့်ပသည့် အမျိုးသားယာဉ်အန္တရာယ်၊ လမ်း
အန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေးကောင်စီ (National Road
Safety Council-NRSC) ၏ တတိယအကြိမ်မြောက်
အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြား
သည်။

နိုင်ငံတကာ အကျမြှစ်မီးအင်အေဂျင်စီသည်
အိုင်အေဒီးအေအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် အကျမြှု
လျှပ်စစ်ဘဏ်အားထုတ်လုပ်မှုအတွက် လိုအပ်လာပါက
ရောင်းချွိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ ယူရနိုင်သူတွေ့ဘက်ကို
ကာက်စတန်နိုင်ငံ၌ စတင်ဖွံ့ဖြိုးလှစ်လိုက်ကြောင်း
ရှိက်တာသင်းတွဲ ဖော်ပြသည်။

စက်တင်ဘာလ

- ၁ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည့် မွှေ့ပြည်သစ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ဟံသာ ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးပဟို ငြာန (NRPC) အောင်ခန်းမ၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီး
မင်းအောင်လှိုင်သည် နေပြည်တော်ရှိ ဘုရှင် နောင်
ရိပ်သာ၌ကျင့်ပေးသည့် ရရှိပြည်နယ်အတွင်း နိုင်ငံတော်
လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေးတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်လျက်
ရှိသော လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်း
များနှင့် နေပြည်စွန်းခွာ တိမ်းရှေ့ပိုင်နေရသည့် ဒေသခံ
ပြည်သူများအတွက် အလျော့ငွေပေးအပ်ပွဲ အခမ်းအနား
သို့ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

J ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တောဒေသတွင် ARSA အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ အကြမ်း

ဖက်လုပ်ရပ်များကြောင့် ပြည်သူများဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ တည်းဒို့မြတ်အေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ဆောင်ရွက်နေစဉ် ပဋိပက္ခများမဖြစ်ပွားရန် အတွက် ကောလာဟလထုတ်လွှင့်ခြင်းနှင့် လုပ်ကြံးသတင်းမှုများ ဖြန့်ချီခြင်းမပြုလုပ်ကြရန် သတင်းထုတ်ပြန်ရေး ကော်မတီက ထုတ်ပြန်သည်။

ရနိုင်ပြည်နယ်မောင်တော်ဒေသအတွင်း ARSA အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖက်သမားတို့၏ လုပ်ရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ မီဒီယာများက သတင်းရယူစဉ်

မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ ရန်စမှုများကို ရပ်တန် နိုင်ရန်အတွက် ကြီးမားသောစီးပွားရေးပိတ်ဆိုမှုများ ချမှတ်ရန် အမေရိကန်သမား ဒေါ်နယ်ထရန့်နှင့် တောင်ကိုရီးယားသမား မွန်ရေးအေးတို့ သဘောတူညီ ခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၄ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် အင်ဒိုနီးရားနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မွေးရောက်နိုအယ်လ် ပီမာဆူဒီနှင့်အဖွဲ့ကို နိုင်ငံခြားရေးရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ဒုတိယသမား ဦးမြင့်ဆွဲသည် တရားပြည်သူ သမားနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန အာရာရေးရာ အထူးကိုယ်စားလှယ် မွေးတာစွန်းဂေါ်ရှုန်း ဦးဆောင် သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိနိုင်ငံတော် သမားအိမ်တော် သံတမန်ဆောင်စည်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ပြည်သူများတော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့် ခေါင်းဆောင် သော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် တရားပြည်သူများ မြတ်နိုင်ပို့ဆောင်ရွက်နိုင်ပို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အမျိုးသားပြည်သူတွန်ရရှိ အမြတ်တော်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ H.E. Mr.Zhang Dejiang ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ တရားပြည်သူများတော်နှင့်သို့ ချိုက်သွေးချုံးသွားရောက်ရန် ထွက်ခွာသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီး မင်းအောင်လိုင်သည် အင်ဒိုနီးရားနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနလိုလ်ပီမာဆူဒီကို နေပြည်တော်ရှိနိုင်ငံတော်သမားအိမ်တော်၌ ရှုက်ပြု အခမ်းအနားဖြင့် ကြိုဆုံးသည်။

၅ နိုင်ငံတော်သမား ဦးထင်ကျော်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ တရားဝင် ချစ်ကြည်ရေးခရီးရောက်ရှိနိုင်သော အိန္ဒိယ သမားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် နရိန္ဒာမိုဒီကို နေပြည်တော်ရှိနိုင်ငံတော်သမားအိမ်တော်၌ ရှုက်ပြု အခမ်းအနားဖြင့် ကြိုဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် တူရှုရိုနိုင်ငံသမား တောယ်ပ်အာဒိုက်နှင့် တယ်လီဖုန်းဒေါ်ဆိုမှုကို လက်ခံပြောကြားခဲ့ပြီး ရှိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းဖြစ်စဉ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အပြန် အလှန်ဆွဲးဆွဲသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီး မင်းအောင်လိုင်သည် တရားပြည်သူများတော်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန အရေးအချင်း အတူးကိုယ်စားလှယ် မွေးတာစွန်းဂေါ်ရှုန်းကို နေပြည်တော်ရှိဘူရင့်နှင့်ရှုံးဆုံးသည်။

တရားပြည်နိုင်ငံ ရားမင်းမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည့် ဘရာဒီးရှုရား၊ အိန္ဒိယ၊ တရားပြည်နှင့် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတို့ ပါဝင်သော BRICS အုပ်စု ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ကမ္မားတောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအကြား အရင်းအမြစ် နည်းပညာနှင့် အတွေ့အကြုံ ပဟုသုတတို့ အပြန် အလှန်ဖလှယ်မှုများတိုးမြှင့်ရန် သဘောတူညီလိုက် ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၆ ရှိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စများနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုင်ရာများ ရှုံးလင်းတင်ပြသည့် အခမ်း

အနားကို နိုင်ငံတော်သမ္မတ အိမ်တော်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော် သမ္မတဦးထင်ကျော် တက်ရောက်အမှာ စကားပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်နှင့် အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် နရိန္ဒာမိုဒီ တို့ဦးဆောင်သည့် မြန်မာ-အိန္ဒိယနှစ်နိုင်ငံ တွေ့ဆုံး အခမဲးအနားကို နေပြည်တော်၌ နိုင်ငံတော်သမ္မတ အိမ်တော်သံတမန်ဆောင်၍ ကျင်းပသည်။

လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာ ချေသားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာ ဝင်းမြတ်အေးနှင့် အမျိုးသားလုပ်ချောင်ရာ အကြံ့ပေး ပုဂ္ဂိုလ်ဦးသောင်းတွေ့န်းတို့က ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် လတ်တလော ဖြစ်ပွားနေသည့် ကိစ္စရုပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာန၏ ကျင်းပသည်။

ရှုရှုသမ္မတ ဗလားမှုပူတ်သည် တောင်ကိုနီးယား သမ္မတ မွန်ရေးအင်းနှင့် တွေ့ဆုံးခြုံပြီးနောက် ဒေသ တွင်းလုပ်ခြုံရေးအတွက် မြောက်ကိုရီးယားခေါင်းဆောင် နှင့် တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးရန်နှစ်မြို့ပြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

မဲ့ဘဲ့ကိုနိုင်ငံတွင် အင်အားပြင်းလျှင် လှုပ်ခတ်ခဲ့ပြီးနောက် ပြုကျေပျက်စီးလျက်ရှုံးသည့် အဆောက်အအုံများကို တွေ့ရစဉ်

၃ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ချုပ် ဦးဝင်းမြင့်နှင့် တရာ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ အမျိုးသားပြည်သူ့ကွန်ကရက် အမြတ်များကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ H.E. Mr.Zhang Dejiang တို့သည် ပေကျင်းမြှုံးရှိ တရာ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ

ပြည်သူ့ခန်းမဆောင်ကြီး၌ တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးသည်။

မဲ့ဘဲ့ကိုနိုင်ငံတောင်ပိုင်း ပင်လယ်ကမ်းရီးတန်း လွန်ခြား ရှစ်ခုတာစောင်း အဆင့်ရှုစ်ရှု အင်အားပြင်း မြောက်တစ်ခုလှပ်ခဲ့ရာ လူကိုဦးထက်မနည်း သေဆုံး ပြောင်း ဒေသဆိုင်ရာအကာပိုင်များက ပြောကြားသည်။

၅ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ပိုလစ်ပိုင်နိုင်ငံအောက်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ် ဟောင်း Hon.Jose de Venecia ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ် ဦးဝင်းမြင့် ခေါင်းဆောင်သော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် တရာ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ ချစ်ဖြည်ရေးခရီးသွားရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိသည်။

၁၀ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ် အုန်းတော့ (၁) ရပ်ကွက်ရှိ ဆိတ်သားသတ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ ကိုရွှေ့နေး၏ နေအိမ်ကို လူငယ် ၅၀ ခန့်က ခဲများဖြင့်ပစ်ပေါက်ခဲ့ပြီးနောက် ရွှေကြာအင်း (၁) ရပ်ကွက်ရှိ ဗလီဘက်သို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာသွားကာ ဗလီဝန်ကျင်တွင် လူစုလုဝေးဖြစ်ပေါ်ခဲ့သဖြင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် များက တားဆီးအရေးယူမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ရကြောင်း ပြည်တွင်းမိမိယာများတွင်ဖော်ပြသည်။

မဲ့ဘဲ့ကိုနိုင်ငံတွင် လှုပ်ခတ်ခဲ့သည့် လျှင်ကြောင့် သေဆုံးသူ အရေအတွက် ၉၀ ဦး အထိမြင့်တက် ခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၁ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ရှုမ်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေး ကောင်စီ/ရှုမ်းပြည်တပ်မတော် (RCSS/SSA) ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ် ဦးယွက်စစ်ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြိုမြို့ချောင်းရေးပုဂ္ဂိုလ် (NRPC) ၏ လက်ခံတွေ့ဆုံး အိမ်းချောင်းရေးအတွက် မိမိယာများတွင် ပြုလုပ်သွားကြောင်း ပြုလုပ်သွားသွားနောက်ပဲ

ကွမ်းယာနှင့် ဆေးရွက်ကြီးထွက် ပစ္စည်းများ ထိန်းချုပ်ရေးအတွက် မိမိယာများတွင် လူထုလုပ်ဆောင်ပဲ

စတင်ဖွံ့ဖြိုးလှစ်ခြင်းအထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည် သဝါးလွှာပေးပို့သည်။

စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက် ခံရမှ နှစ်ပတ်လည်နေ့အခမ်းအနားကို နယူယောက်မြှုပြု အမှတ်တရပိမာက်နှင့်ပြတိက်၍ ကျင်းပခဲ့ကြောင်း ပိတိအိုင်သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၂ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီးပန်ထီးယူသည် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ပခေါ်ခြားရှင် မြှင့်မြှုနယ် နံသာမြိုင် ခန်းမဏ္ဍာဏျုံးပသည့် ပညာရေးဝန်ကြြံဌာနမှ နိုင်ငံတော်နှင့် သက်ဆိုင်ရာမှုလတောင်သူများထံသို့ မြောက်ယူ ၂၆၆၅

မလေးရားလူမျိုး အမျိုးသမီးသမ္မတတစ်ဦးဖြစ်လာ ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုပေါ်သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ရှေးရှေးနိုင်ငံမြို့တော် မော်စကိုတစ်ဝန်းရှိ နေရာ အများအပြား၌ တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက် မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်မှုတွက် ပေါ်လာပြီးနောက် နေရာပေါင်း ၃၀ ခန့်တွင် ရှိနေသော လူပေါင်း ၂၀,၀၀၀ ကျော်ကို ဘေးလွှတ်ရာသို့ရွှေ့ပြောင်းပေးခဲ့ရကြောင်း ပိတိအိုင်သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၄ ကမ္မားအီယား၊ အီရိတ္ထနီယား၊ ဂီနိနှင့် ဆီရာလီယွန် နိုင်ငံတို့သည် ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခံရသည့် ၄၂းတို့၏ နိုင်ငံသားများကို ပြန်လည်လက်ခံရန် ပြင်းဆန်ခဲ့သည့်

စင်ကာပူနိုင်ငံ၏ ရှုစီးပြောက်သမ္မတအဖြစ် ရွှေးချယ်တင်ပြောက်ခံရသည့် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း ဘာလီမက်ကုတ်၏ ကျမ်းသစ္ာကျိုန်ဆိုစဉ်

ကေကို ပြန်လည်လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

အတွက် ယင်းနိုင်းများကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ပြည်ဝင်ခွံ့ဖို့ ကန်သတ်လိုက်ကြောင်း ဆင်ဟွာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၅ ပစ္စမအကြိမ်ပြောက် မြန်မာနိုင်ငံလူကုန်ကူးမှ တိုက်ယျက်ရေးနေ့ အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ သင်ဟပိုတယ်၍ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီ ပန်ထီးယူ တက်ရောက်မိန့်ခွံ့နှင့်ပြောကြားသည်။

စင်ကာပူနိုင်ငံ၏ ရှုစီးပြောက်သမ္မတအဖြစ် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း ဘာလီမက်ကွဲတ်၏ ကို ခန့်အပ်ခဲ့ရာ ၄၂းသည် စင်ကာပူနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ဟောင်ကောင်အထူးအုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Mrs. Carries Lam ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတ အိမ်တော်၏ လည်းကောင်း၊ အမေရိကန်လွှတ်တော်သူတေသန ဌာန အာရာရေးရာကွဲမ်းကျင်သူ မစွဲတာ မိုက်ကယ်

မာတင်ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှစ်လည်းကောင်းသီးခြားစီ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဒီမိုကရေစိန္တာ အမေးအနားကို နေပြည်တော်ရှိ လွှတ်တော်အဆောက် အအုံ သဘင်ဆောင်နှစ်ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်နာယက မန်းဝင်းခိုင်သန်း ပြည်သူလွှတ်တော် ဦးဝင်းမြင့်နှင့် တာဝန်ရှိသူများတက်ရောက်သည်။

မြန်မာ့ဒီမိုကရေစိရှုပုံရှင်ပွဲတော် ဖွံ့ဖွဲ့အခမ်းအနား များကို နံနက်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်မြို့အလုပ်ပြောရားလမ်းရှိ သမ္မတရွှေပြည်ရှုံးလည်းကောင်း၊ JCGV (Junction City) နှစ်လည်းကောင်း၊ မွန်းလွှုပိုင်းတွင် နဝဒေးရှုပ်ရှင်ရှုံးလည်းကောင်း ကျင်းပရာ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြင့်တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

၁၆ ၁၄ ကြိမ်မြောက် ကမ္မာ့တရုတ်ကုန်သည် ဤီးများ ညီလာခံဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်ရှိ မြန်မာကွန်ပင်းရှင်းပဟိုငှာနှစ် ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲတက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီဗန်ထီးယူသည် အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးယောက်မြို့၏ ကျင်းပမည့် ဂျောက်မြို့၊ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံမှုဝါဒရေးရာ ဆွေးနွေးပွဲသို့တက်ရောက်ရန် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသည်။

၁၈ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲသည် ထိုင်းဘူရင် တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် General Surapong Suwanadith ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတ အိမ်တော် သံတမန်ဆောင်စည့်ခန်းမျိုး လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် မိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင် လှိုင်သည် ထိုင်းဘူရင် တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် General Surapong Suwanadith ကို သေယာသီရိပိမာန်အတွင်း၌ ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့ဖြင့် ကြိုဆိုပြီးနောက် ဧည့်ခန်းမဆောင်၍ တွေ့ဆုံးဆွေးသည်။

ကမ္မာပေါ်တွင် ဒုတိယအကြီးဆုံးဖြစ်ပြီး အိန္တယနိုင်ငံ၏ အကြီးဆုံးဆည်ဖြစ်သည့် အနောက်ပိုင်း ဂူဂာရဟ်ပြည်နယ်ရှိ ဆာဒါးဆာရိုာဆည်ကို ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်နှိမ့်ခိုက စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်တွင် ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၉ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ အမျိုးသား ပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြိုများချမှတ်ရေးဆိုင်ရာ ကြီးပမ်းမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပဟိုငှာန (၂၂) မြို့မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနကြီးဌာန အရေးတောင် အာရုံဆိုင်ရာ ဒုတိယလက်ထောက် အိုင်းခြားရေးဝန်ကြီး Mr.Patrick Murphy ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူသည့် အမေရိကန်နိုင်ငံနယူးယောက်မြို့၊ ကုလသမဂ္ဂုံးချုပ်ရှိ အထွေထွေညီလာခံခန်းမှုဝါဒရေးရာ ဆွေးနွေးပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

မတ္တဆိတ်နိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းတွင် အင်အား ဂုဏ်သမဂ္ဂ အဆင့်ရှိ မြောက်လှုပ်ခတ်မှုကြောင့် လူပေါင်း၂၂၂ ဦးထက်မန်ည်း သေဆုံးခဲ့ပြီး အဆောက်အအုံပေါင်းများစွာ ပြုကျပ်တိုးခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၀ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီဗန်ထီးယူသည် နယူးယောက်မြို့၊ ကုလသမဂ္ဂုံးချုပ်ရှိ အထွေထွေညီလာခံခန်းမှုဝါဒရေးရာ ဆွေးနွေးပွဲအတွက် ဂျောက်မြို့မှုဝါဒရေးရာ မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အစွဲအနိုင်ငံတွင် အမြတ်စီးစစ် အခြေခံပိုက်စခန်းတစ်ခုကို ပထမဆုံး အကြိမ် တရားဝင်ထူထောင်ဖွင့်လှစ်လိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းဌာနများက သတင်းထုတ်ပြန် သည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အီရန်နိုင်ငံနှင့် ရရှိခဲ့သော နိုင်ငံတကာ ၏၍ကလ္းယားသဘောတူ ညီချက်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း အမေရိကန် သမွတ် ဒေါ်နယ်ထရန်က ပြောကြားသည်။

မြို့တော်မနီလာ၌ စုဝေးဆန္ဒပြုခဲ့ကြောင်း ရှိက်တာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

JJ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်များ အပေါ် အကောင် အထည်ဖော် ဆောင် ရွက် ရေးကော်မတီဝင်များကို နေပြည်တော်၏ နိုင်ငံတော်သမွတ် အိမ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ တွေ့ဆုံးမှုဗာစကား ပြောကြားသည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးအပါအဝင် သမွတ်ခုဗာတာတော်၏ မူဝါဒများကို ကန်းကွက်သည့်အနေဖြင့် ဖိလစ်ပိုင်ပြည်သူများက စုဝေးဆန္ဒပြုဖြစ်စဉ်

J၁ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသို့ တက်ရောက် လျက်ရှိသော ပြည်ထောင်စုအိုးရအဖွဲ့၏ အမျိုးသား လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်းသောင်းထွန်းသည် တရာ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Mr. Wang Yii ဘာ်လားဒေါ်၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Mr. Abul Hassan Mahmud Ali၊ အမေရိကန်နိုင်ငံ အရှေ့အာရုံနှင့် ပစိဖိတ်ရေးရာ လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Ms. Susan Thornaton တို့နှင့် သီးခြားစီတွေ့ဆုံးသည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေး စစ်ပွဲအပါအဝင် သမွတ်ခုဗာတာတော်၏ မူဝါဒများကို ကန်းကွက်သည့် အနေဖြင့် ဖိလစ်ပိုင်ပြည်သူထောင်ပေါင်းများစွာသည်။

J၃ မြန်မာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဒသမ အကြိမ် ပုံမှန်တွေ့ဆုံးကို ရန်ကုန်မြို့၏ ပြည်ထောင်စု သမွတ် မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမွတ် ဦးမြိုင်ဆွေတက်ရောက် အမှုဗာစကား ပြောကြားသည်။

အီရန်နိုင်ငံသည် ၏၍ကလ္းယားလက် နက်စမ်းသပ်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် ပုံထိန်းအုံကျည်ခို့ရာမာရာကို စမ်းသပ်ပစ်ခတ်ခဲ့ရာ ကိုလို မိတာ ၂၀၀၀ အထိ ပစ်လွတ်နိုင်ကြောင်း အီရန်ရှုပ်မြင်သံကြား သတင်းဌာနက ထုတ်ပြန်သည်။

၂၄ အင်တာနက်ကို အကြမ်းဖက်သမားများ အသုံး
ပြုခြင်းမှ တားဆီးနိုင်ရေးအတွက် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည်ဟု ကုလသမဂဂ္ဂ
ဌာနချုပ်၌ကျင်ပသည့် ဆွဲနေ့ပွဲတစ်ရပ်တွင် အိန္ဒိယ
နိုင်ငံခြားရေးအတွင်းဝန် အက်စ ဂျေရှုန်ကာက
ပြောကြားလိုက်ကြောင်း ပိတိအိုင်သတင်းတွင် ဖော်ပြ
သည်။

နယူးယောက်မြို့၊ ကုလသမဂ္ဂ ဌာနချုပ်၏
ကျင်းပသည့် အထွေထွေမှတ်ဒေါဒရေးရာ ဆွေးနွေးမှု
နောက်ဆုံးနေ့တွင် မြန်မာအမြတ်စီးကိုယ်စားလှယ်
သံအမတ်ကြီး ဦးဟောက်ဒို့ဆွမ်းက မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်
စွမ်းပြောကြားချက်များကို ပြန်လည် တံ့ပြန်ချေပသည့်
မိန့်ခွန်း (Right of Reply) တစ်ရပ်ကို ပြောကြားသည်။

၂၆ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ တည်ထောင်သည့်
ဒေ နှစ်မြောက် အတိမ်းအမှတ်ထည့်ခံပဲအခမ်းအနား၊
ကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည် ပြည်ဆိုင်ရာ
ကွန်ပိုင်းရှုံးဗဟိုငြာန (၂) ၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ
ဦးမြင့်ဆွဲ တက်ရောက်ချီးမြင့်သည်။

၂၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆုန်း စုကြည်သည် ပြတိန်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးနှင့် နေသာယူရေးရာရုံးမှ အာရာရေးရာနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ Minister of State The Rt. Hon Mark Field MP ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတတရုံးသည် အမိန့်အမှတ် (၂၅/၂၀၁၃) ဖြင့် လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးအဖြစ် ပြီးစိုးအောင်ကို ခန့်အပ်တာဝန်ပေးသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် နေစဉ်အတွင်း လယ်သမားများအား အမတော် ကြေးငွေများထဲတ်ပေးခဲ့သဖြင့် နိုင်ငံဘဏ္ဍာငွေများ ထိခိုက်သည်ကို လျစ်လျှော့ခဲ့သည့်အတွက် တရားရုံး ချုပ်က ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ရင်လတ်ရှင်နာဝပ်ထရာကို ထောင်ဒဏ်ပါးစွာ ချမှတ်လိုက်ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုံ ကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၈ နှင့်တကာရဲတပ်ဖွဲ့ (အင်တာပို) သည်
ပါလက်စတိုင်းကို တင်းပြည့်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဝင်ရောက်
ခွင့်ပေးရန် မဲခွဲဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း ရှိက်တာသတင်း
တွင် ဖော်ပြသည်။

အေဂျင်တိဘလ

- ၁။ ၅၃ နှစ်မြောက် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့နေ့ အခမဲး
အနားကို နေပြည်တော်ရှိ သင်ဟဲဟိုတယ်၌ ကျင်းပရာ
ဒုတိယသမ္မတဗီးမြင့်ဆွဲ တက်ရောက်အမှုစကား
ပြောကြားသည်။

စပိန်နှင့် ကာတာလိုနီးယားဒေသ၌ စပိန်နှင့်မှ
ခဲ့ထွက်ကာ လွှတ်လပ်ရေးကြေညာရန် ပြည်သူ့
ဆန္ဒပံယူပွဲကျင်းပခြင်းကို စပိန်ရတပ်ဖွဲ့က တားဆီးရန်
ကြိုးပမ်းခဲ့ရာမှ ကာတာလိုနီးယားမဲ့ဆန္ဒရှင်များနှင့်
ရတပ်ဖွဲ့ကြေား ရှိန်းရင်းဆန်ခတ်မှုများဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း
ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းကုန်များ၊ ထုတ်ပြန်သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု လက်စိုင်းဂိုဏ်ဖြူ၌
ကျေးလက် ရီးရာဂါတာဖျော်ဖြော်ကျော်ပနေစဉ် လူအုပ်
အတွင်းသို့ သေနတ်ပစ်ခတ်မှ ပြစ်ပွားခဲ့ရာ လူ ၅၀
ခန့်သေဆုံးပြီး ၄၀၀ ကျော် ဒက်ရာရန်းကြောင်း ဆင်ဟွာ
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင် (၃/၂၀၁၇) အစည်း
အဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော်

အစည်းအဝေးခန်းမှုမြိုက်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမွာတိုးထင်ကျော် တက်ရောက်အားစကားပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်သမွာတိုးထင်ကျော်သည် ပီယာကိန်ဆိုရှုယ်လစ်သမွာတနိုင်ငံ ပါလစ်ပူးရှိကော်မတီအဖွဲ့ဝင်နှင့် အမျိုးသားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး H.E. General Ngo Xuan Lich ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်၏ နိုင်ငံတော်သမွာတိုးထင်တော်သံတမန်ဆောင်ရည်ခန်းမှု၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသည့် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရဲအောင် ဦးဝင်းခိုင်၊ ဒေါက်တာ မြင့်ထွေး၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသည့် ဦးခင်မောင်တင်နှင့် ဦးစိုးအောင်၊ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများ၊ ရန်ကုန်ဖြို့၊ အခြေစိုက်နိုင်ငံခြားသံရုံးများမှ သံအမတ်ကြီးများနှင့် သံရုံးအကြီးအကဲများ၊ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများသည် ရရှိပြည်နယ်မောင်တော်ဒေသသံသွားရောက်၏ ဒေသခံများနှင့် တွေ့ဆုံးသည်။

အမျိုးသားလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်
ဦးသောင်းထွန်း ရရှိပြည်နယ်အော်နှင့်ပတ်သက်၍
ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီတွင်
ရှင်းလင်းပြောကြားစဉ်

၃ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အမျိုးသားလုံခြုံရေး ဆိုင်ရာ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ဦးသောင်းထွန်းသည် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ကျင်းပသည့် မြန်မာနိုင်ငံ ရရှိပြည်နယ်အေးနှင့်ပတ်သက်သည့် အစည်းအဝေး၌

အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုများဖြစ်ပွားခဲ့မှုနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသည့် အခြေအနေများကို ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

၄ မြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာ ဖေမြင့်သည် ရရှိပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း အရေးကိုစွဲများနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတော်တွင် သတင်းမှုများ ပျော်နှင့် တွေ့ပြန်ဆောင်ရွက်ရေး အတွက် ရန်ကုန်မြို့၏ ပုံနှိပ်ရေးနှင့် ထုတ်ဝေရေး ဦးစီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမှု၏ သတင်းမြို့ပိုင်း အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းအခြေစိုက် မီဒီယာများနှင့် တွေ့ဆုံးနေ့သည်။

တူရကီနိုင်ငံ၌ ၂၀၁၆ ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အာဏာသိမ်းရန်ကြီးပမ်းမှုတွင် ပါဝင်ခဲ့သည့် တူရကီတ်ဖွဲ့ဝင်ဟောင်းများကို တရားရုံးချုပ်က ထောင်စုတ်တစ်သက်တစ်ကျွမ်း ချမှတ်လိုက်ကြောင်း အင်နှစ်အိတ် ဖော်ပြသည်။

၅ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစူော်သည် ဘရှုနိုင်းဒါရှုဆလမ်နိုင်ငံ ဘန်ဒါဆရိဘီ ဂါဝန်ဖြို့ Istana Nurul Imam ဘုရားနှင့်နှော်တော်၏ကျင်းပသည့် ဘရှုနိုင်းဒါရှုဆလမ်နိုင်ငံ ဘုရင်မင်းမြတ်ဆူလ်တန်ဟာဂျီဟာဆာနယ်လ် ဘိုလ်ကီးယားမှုအစ်ဘဒင်းဒူလာ နှုန်းမွေးဆက်ခံသည့် နှစ် (၂၀) ပြည့် ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ်ဂုဏ်ပြုလုပ်စာ စားပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

၆ ကာတာလိုနီးယားဒေသသည် တစ်ဖက်သတ်လွတ်လပ်ရေးကြေညာပါက ယင်းဒေသ၏ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ အဆင့်အတန်းကို ဆိုင်းငံးထားရေး အပါအဝင် နည်းလမ်းအားလုံးကို လုပ်ဆောင်မည် ဖြစ်ကြောင်း စပိန်ဝန်ကြီးချုပ် မာရီယာနှီးရေရှိပိုင်းက ပြောကြားသည်ဟု ရှိက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၇ မြန်မာနိုင်ငံ သေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ချ ရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် (၂၀၁၇)

ကမ္မားခရီးသွားလုပ်ငန်းနေး (World Tourism Day) အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပဟိုငြာန (J)၏ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီ ဗန်ထီးယူ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

တူရကီနိုင်ငံ၌ အမေရိကန် ကောင်စစ်ဝန်ရုံး၊ ဝန်ထမ်းတစ်ဦး၊ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရပြီးနောက် ယင်းနိုင်ငံ၌ အမေရိကန်သံရုံးက ပြည်ဝင်ပါးအန်ဆောင်မှုလုပ်ပန်းကို ဆိုင်းင့်ထားလိုက်ရာ တူရကီနိုင်ငံကလည်း ပြည်ဝင်ပါးလုပ်ငန်းကို ဆိုင်းင့်ထားလိုက်ကြောင်း ရှိက်တာ သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၁ ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ညီးနှင့်အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြည်းချွဲးရေးပဟိုငြာန (NRPC) ၏ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသား လူအခွင့်အရေးကော်မရှင်က ဦးဆောင် ကျင်းပသည့် ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကို စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရွှေဆာကအလားအလာများဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲကို ရန်ကူန်မြို့၏၍ Summit Parkview ဟိုတယ်၌ ကျင်းပသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ပါတီစုံရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်ပရာယဉ်ချုပ်ချုပ်က ပြောကြားသည်ဟု အင်န်အိတ်ချုပ်က သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ သံအမတ်များ၊ သံတမန်များ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်ရသော်တော်နှင့် မောင်တောေအေသိသို့ ကွင်းဆင်းကြည့်ရှုလေ့လာစဉ်

၁၀ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသည့် ဦးကျော်တင့်ဆွဲ၊ ဒေါက်တာဝင်းမြတ်အေး၊ ဦးသိန်းဆွေးနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ တရာတ်နိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ လာအိုနိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂလားဒေါ်နိုင်ငံ၊ သံအမတ်ကြီးများနှင့် သံတမန်များသည် ရခိုင်ပြည်နယ် ရသော်မြို့နယ်နှင့်ပတ်သက်၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် မောင်တော်မြို့နယ်တို့သို့ ကွင်းဆင်းကြည့်ရှုလေ့လာသည်။

၁၂ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် ရခိုင်ပြည်နယ်ဖြစ်ရပ်များနှင့်ပတ်သက်သည့် ပြည်သူသို့တပ်ပြချက်ကို နိုင်ငံပိုင်မိမိပါယာများမှ တစ်ဆင့်ထုတ်လွှာ့သည်။

ကုလသမဂဂုပညာရေး၊ သိပ္ပါနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ (ယူနက်စကို) သည် ဘက်လိုက်မှုရှိသည်ဟုဆိုကာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် အစွဲရေးနိုင်ငံတို့က

ယူနက်စရိတိအဖွဲ့မှ နှင်တွက်မည်ဟု ထုတ်ပြန်ကြညာ
လိုက်ကြောင်း ရှိက်တာသကင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၃ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘာဝဘေးလျှောပါးရေးနှင့်
အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်
ဆိုင်ရာ ကွန်ဗုဏ်းရှင်းပဟိုဌာန (၂) မြို့ကျင်းပရာ
ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူ တက်ရောက်
အမှာစကားပြောကြားသည်။

၁၂ တစ်ရွိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုပုဂ္ဂိုလ်ရေး သဘောတူ
စာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း ၂ နှစ်မောက် နှစ်ပတ်လည်
အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ
မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပဟိုငြာန
(၁) နှီးကြေးပသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်က တည်ခင်းမည့် ခံသည့် ရခိုင်ပြည်နယ်
အတွင်း လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီအထောက်အပွဲ
ပေးရေး၊ ပြန်လည်နေရာချထားရေးဖွံ့ဖြိုးရေးမြိမ်မံကိန်း
(UEHRD) ၏ ညစာစားပွဲ အခမ်းအနားကို
နေပြည်တော်ရှိမြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဂွန်ပင်းရှင်း
ပတ္တိဌာန (၁) ၌ ကျင်းပသည်။

၁၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်သန်း
စုကြည်သည် NCA လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့်
တိုင်းရှင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ၏
ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်ဦးဆောင် အဖွဲ့ကို
နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးနှင့်
ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းများ၏ တော်ဆုံး

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည် ကုလသမဂ္ဂနိုင်ငံရေးရာဌာန အကြီးအကဲ
ဒုတိယအတွင်းရေးမှူးချုပ် မစွဲတာဂျက်ဖနို့ပြင်မန်
ဦးဆောင်သောအဖွဲ့ကိုလည်းကောင်း၊ တရာ်ပြည်သူ
သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အာရုံရေးရာ
အထူးကိုယ်စားလှယ် မစွဲတာစွန်းဂေါ်ရှုနှင့်အဖွဲ့ကို
လည်းကောင်း နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး
ဌာန၏ သီးခြားစီတွေ့ဆုံသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ် ကမ္မာ့စားနှင်းရိက္ခာနေ့၊ အထိမ်း
အမှတ် အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်သေယာသီရိ
မြို့နယ်ရှိ ရေဆင်းစိုက်ပျီးရေးတက္ကသိုလ် ဘွဲ့နှင့်
သဘင်ခန်းမှု၌ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတဦးဟင်နရီ
ဗန်ထိုးယူ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

အောက်တို့ ဘာလ ၁၅ ရက် ညွှန်ငံးတွင်
မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်းလိုင်းဖြင့် နေပြည်တော်မှု
ရန်ကုန်သို့လိုက်ပါမည့် ခရီးသည် ဖြိုးကိုကိုတင့်ဆန်း၊
ဇော်ဝင်းထိုက်နှင့် ခဲ့မင်းဆွေတို့၏ ခရီးဆောင်
အိတ်များကိုစစ်ဆေးရာ စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေးပြားများ၊
ပစ္စတို့သေနတ်နှစ်လက်အပါအဝင် လက်နက်ခဲယမ်း
များကို သိမ်းဆည်းရမိပြီး ဆက်လက်၍ ငင်းတို့
တည်းခိုသည့် ဟိုတယ်ACE သို့ ဝင်ရောက်ရွှေဖွေရာ
ပစ္စတို့သေနတ် ခုနှစ်လက်နှင့် ကျည်တောင့်များကို
ထပ်မံသိမ်းဆည်းရမိခဲ့ကြောင်း ပြည်တွင်းမီဒီယာများ
တွင် ဖော်ပြသည်။

နေပြည်တော်လေဆိပ် ဖမ်းဆီးရရှိသည့်
ဆက်သွယ်ရေးစက်နှင့် လက်နက်များကို တွေ့ရစဉ်

၁၃ နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးသည် အမိန့်ကြော်ပြာစာ
အမှတ် (၈၆/၂၀၁၃) ဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း
လူသားချင်းစာနာမှုပြင့် အကူအညီအထောက်အပံ့
ပေးရေး ပြန်လည် နေရာချထားရေး ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း
ကော်မတီ (Union Enterprise for Humanitarian As-
sistance, Resettlement and Development in
Rakhine) ကို ဖွံ့စည်းသည်။

ကုလသမဂ္ဂနိုင်ငံရေးရာဌာန အကြံးအကဲ ဒုတိယ
အတော်းရေးမှူးချုပ် မစွဲတာရာက်ဖြိုဖြင့်မန် ဦးဆောင်

သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ရရှိပြည်နယ်ရသေး
တော်မြို့နယ်နှင့် မောင်တော်မြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာများသို့
သွားရောက်၍ ဒေသခံရွာသုရာသာများနှင့်တွေ့ဆုံးကာ
သိရှိလိုသည်များကို မေးမြန်းသည်။

၁၈ နေပြည်တော်လေဆိပ်၏ လက်နက်များ၊ မူးယစ်
ဆေးဝါးများ၊ ဖမ်းဆီးရမိသည့် ဖြစ်စဉ်နောက်ဆက်
တွဲ အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့၊ က ဦးဖြူးကိုကို
တင့်ဆန်းပိုင် နေပြည်တော်ရှိ ACE ဟိုတယ်နှင့်
ရန်ကုန်မြို့၌၊ ACE ရုံးတို့ကို ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာ
လက်နက်များ၊ ဆက်သွယ်ရေးစက်များနှင့် Drone
များကို ထပ်မံသိမ်းဆည်းရမိပြီး အဗုဒ္ဓနှင့်ပတ်သက်သည့်
လူပုဂ္ဂိုလ် ၁၂ ဦးကို ဖမ်းဆီးစစ်ဆေးလျက်ရှိခြောက်း
ပြည်တော်မီဒီယာများတွင် ဖော်ပြသည်။

တရားမဝင် လက်ဝယ်ထားရှိသော လက်နက်၊
ခဲယမ်းများ၊ ဆက်သွယ်ရေးစက်များ၊ လိုင်စင်မဲ့ ယဉ်ဉာဏ်
များ၊ ဂို့နီးစပ်ရာ တပ်၊ ရဲစခန်း၊ ရဲတပ်ဖွဲ့များ၊ ရီးများ၊ သို့
အမြှင့်ဆုံး လာရောက် အပ်နှင့် ကြရန်နှင့် လာရောက်
အပ်နှင့် ခြင်းမပြုဘဲ လက်ဝယ်ထားရှိကြောင်း စုစမ်းသိရှိ
ပါက တရားဥပဒေအရ အရေးယူသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း
ပိုည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပို့ကြောသည်။

လေထူည်စုမ်းမှုလျှော့ချသည့် လုပ်ငန်းစဉ်
 တစ်ရပ်အဖြစ် ကမ္ဘာ့လူဦးရေအထူထပ်ဆုံးမြိုကြီး
 များအနက် တစ်မြို့ဖြစ်သည့် နယူးဒေလီမြို့ရှိ
 ကျောက်မီးသွေးဖြင့် လည်ပတ်သည့် လျှပ်စစ်
 ဓာတ်အားပေးစက်ရုံးတစ်ရုံးအပါအဝင် ပုဂ္ဂိုလ်က
 ဒီဇယ်မီးစက်ကြီးများ မောင်းနှင့်မှုကို ပိတ်ပင်လိုက်ကြောင်း
 အင်နဲ့အိတ်ချုပ်ကေသတင်းတင် ဖော်ပါသည်။

၁၉ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မင်္ဂလာတောင်ညွှန့်မြို့နယ်
ဥယျာဉ်ရပ်ကွက် ကန်တော်ကြီးပတ်လမ်းရှိ ကန်တော်ကြီး
ပလေ့စ်ဟိုတယ်၌ မီးလောင်မှုဖြစ်ပွားရာ ဟိုတယ်တွင်
တည်းခိုနေသည့် ရုပန်နိုင်ငံသား တစ်ဦးအပါအဝင်
နှစ်ဦးသေဆုံးခဲ့ပြီး တရာ်နိုင်ငံသူ တစ်ဦးနှင့်မီးသက်
တပ်ဗုံဝင်တစ်ဗုံး ထိခိုက်သက်ရာ ရရှိခဲ့ကြောင်း ပြည့်တွင်း
မိမိယာများတွင် ဖော်ပြသည်။

စပိန်နှင့် ကာတာလိုနီးယားဒေသ၏ ကိုယ်ပိုင်
အုပ်ချုပ်ခွဲရဖော် အဆင့်အတန်းကို ဆိုင်းငံထားရန်
စပိန်ပဟို အစိုးရအဖွဲ့၊ က ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း
ရှိက်တာသကင်းဘုံး ဖော်ပြသည်။

၂၀ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း လူသားချင်းစာနာမှု အကူ
အညီအထောက်အပံ့ပေးရေး၊ ပြန်လည်နေရာချထားရေး
ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (UEHRD) အတွက် အလျောင်း
ပေးအပ်ပဲအမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသား
ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးပဟိုဒ္ဒန
(NRPC) ၏ ကျင်းပရာ နှင့်တော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တက်ရောက်အမှာစကား
ပြောကြားသည်။

ဆီးရီးယားနိုင်ငံရှိ အိုင်အက်စ်အဖွဲ့၏ အမှာခံ
ခြေကုပ်စေနိုင်သည့် ရာကာမြိုက် အမေရိကန်က
ထောက်ခံအားပေးသည့် ဆီးရီးယားဒီမိုကရက်တစ်
တပ်ဖွဲ့က ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ရှိက်တာ
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည့် ကာတာနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး H.E. Soltan Bin Saad Al Muraikhi ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံတော့ဆုံးသည်။

ရုပန်နှင့်အောက်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲတွင်
အာဏာရလ်ဘရယ်ဒီမြိုကရှင်တစ်ပါတီဦးဆောင်သော
ညန်ပေါင်းအထိုးရအဖွဲ့က အနိုင်ရရှိကြောင်း ရိုက်တာ
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၄ ၂၂ ကြမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂနှေအတိမ်းအမှတ် ပေါ်ခံပဲကို နေပြည်တော်ရှိ သင်ဟောတယ်၏ကျင်းပရာ

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်
တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဘင်္ဂလားဒေါ်၏
ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ၏ နယ်စပ်ဒေသလုပ်ခြေားနှင့်
တရားဥပဒေစိမ့်းရေး၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတိုးမြှင့်ရေး
ဆိုင်ရာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးအဆင့်အစဉ်း
အဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန
ဝန်ကြီးနှုံး စုပေါင်းအစဉ်းအဝေးခန်းများကျင်းပသည်။

J၂ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်အနီး ဒေါ်စုံလွင်
တို့သည် နတ်ရွာစံ ထိုင်းနိုင်ငံဘုရင်ဘူမိဘောအဒူလျာ
ဒက်ရှုံး၏ တော်ဝင်စျောပန်အမေးအနားသို့ တက်ရောက်
ရန် နေပြည်တော်မှ ထွက်ခွာသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုံကြည်သည် ဘင်္ဂလားဒေါ်၏ပြည်သူ သမ္မတနိုင်ငံ
ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး H.E.Mr.Asaduzzaman နှင့်အဖွဲ့ကို
နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု
ဝန်ကြီး၏ ဓည့်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

J၆ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်အနီး ဒေါ်စုံလွင်
တို့သည် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့ Sanam Luang ၌
ပြုလုပ်သည့် နတ်ရွာစံ ထိုင်းနိုင်ငံဘုရင်မင်းမြတ်
ဘူမိဘောအဒူလျာဒက်ရှုံး၏ တော်ဝင်စျောပန်အမေး
အနားသို့ တက်ရောက်သည်။

မြောက်ကိုရှိးယားလက်ဝယ်ရှိ နျောကလီးယား
လက်နက်များကို ရှင်းလင်းဖယ်ရှားနိုင်ရေးအတွက်
အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပျက်စီး
စေရန် ရှေ့နိုင်ငံက လုပ်ဆောင်နေသည်ဟု အမေရိကန်
သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန်းက ပြောကြားလိုက်ကြောင်း
ရှိက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J၇ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်အနီး ဒေါ်စုံလွင်
တို့သည် နတ်ရွာစံထိုင်းနိုင်ငံဘုရင်မင်းမြတ်၏ တော်ဝင်
စျောပန်အမေးအနားသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက်
နေပြည်တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီနှင့်
မြန်မာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ ၁၁ ကြိမ်မြောက်
ပုံမှန်တွေ့ဆုံးအမေးအနားကို ရန်ကုန်မြို့မြို့ပြည်ထောင်စု
သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှု
လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် အစဉ်းအဝေးခန်းမျိုး
ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွေ တက်ရောက်အမှာ
စကားပြောကြားသည်။

ကမ္မာမှတ်တမ်းအမွှအနှစ်အတွက် အပြည်ပြည်
ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မတီ၏ ၁၃ ကြိမ်မြောက်
အစဉ်းအဝေး၌ မြန်မာနိုင်ငံမှ ပုဂ္ဂလိကလည်းခုံဘုရား
ရင်ပြင်တော်ပေါ်ရှိ ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီး၏
ခေါင်းလောင်းစာကို ကမ္မာမှတ်တမ်းအမွှအနှစ်အဖြစ်
သတ်မှတ်သည်။

J၈ J၂ ကြိမ်မြောက် World Police Band Concert
ဖော်ပြွဲကို ရန်ကုန်မြို့မြို့ပြည့် ပထမဆုံးအကြံမြို့ကျင်းပော်
မြန်မာ၊ စင်ကာပူ၊ ပိုက်နိုင်နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့မှ Police
Band အဖွဲ့များက ဆူးလေသူရားလမ်းအတိုင်း
ကမ်းနားလမ်းမှ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းအတိုင်းလမ်းလျှောက်
တီးခတ်ဖျော်ဖြေသည်။

J၉ လူဖြေအမျိုးသားရေးဝါဒများက ဒုက္ခသည်များ
အခြေစိုက်နေထိုင်မှုအပေါ် ကန့်ကွက်သည့်ဆန္ဒပြာ့
များကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတင်နှင့် နီး
ပြည်နယ်ရှိ မြို့ကြီးများ၌ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ရိုက်တာ
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J၁၀ ၁၂ ကြိမ်မြောက် ပြည်ထောင်စုဌြိမ်းချမ်းရေး
ဆွေးဆွဲးမှု ပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) အစဉ်းအဝေး
ကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့်
ြိမ်းချမ်းရေးပုဂ္ဂိုလ် (NRPC) ၌ ကျင်းပရာ UPDJC
ဥက္ကဋ္ဌဌြိမ်းတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုံကြည်သည် ထိုင်းနိုင်ငံနိုင်းခြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဌြိမ်းဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုံကြည်သည် ထိုင်းနိုင်ငံနိုင်းခြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစဉ်ည် ၁၂ကြိမ်မြောက် ပြည်ထောင်စုပြီးချမှတ်ရေးနှင့် ပုံးပွဲမှုပုံးတွဲကော်မတီ (UPDJC) အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်အမှာစကားပြောတော်စဉ်

H.E.Mr. Don Pramudwinai ဦးເຫေນသာ ကိုယ်စား
လှယ်အဖွဲ့ကိုနေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းများ လက်ခံတွေ ဆုံးပြီး
နှစ်နိုင်ငံရေးရာများ ဆွေးနွေးသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မြားကြီး
မင်းအောင် လှိုင်သည် ထိုင်းနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး H.E.Mr. Don Pramudwinai ကို
လည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယရေတ်မှ Vice Admiral Bimal
K Verma, AVSM, Commander in Chief of Andaman
and Nicobar Command နှင့် အဖွဲ့ကိုလည်းကောင်း
နေပြည်တော်ရှိ ဒေသဗျာသီရိပိမာန်နည်းခန်းမဆောင်၍
သီးခြားစီတွေ့ဆုံသည်။

၃၁ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခုပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန ဒေါ်အောင်ဆုန်း
စုကြည်သည် ဒိန်းမတ်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဝန်ကြီးဌာန H.E.Ms.Ulha
Toernaes ခေါင်းဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတရွှေးသည် အမိန့်အမှတ် (၂၆/
၂၀၁၇) ဖြင့် တန်သံရီတိုင်ဒေသကြီး တရားလွတ်တော်
တရားသူကြီး ဒေါ်ခေါင်မှာငွေးကို ငါး၏သဘောဆန္ဒ
အလျောက် ရာထူးမှန့်တွေက်ခွင့်ပြသည်။

နိုင်ဘာလ

- ၁ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက်ဖြူ၌
အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်တွင် အကြမ်းဖက် တိုက်
ခိုက်သူတစ်ဦးက ထရပ်ယဉ်ကိုအသုံးပြ၍ ဟတ်ဆန်
မြစ်ရှိုးတစ်လျှောက် လမ်းလျောက်သူများနှင့် စက်ဘီး
စီးနှင့်သူများကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ လူရှုစွဲဦး
သေဆုံးပြီး အများအပြား ဒက်ရာရခဲ့ကြောင်း ရှိက်တာ
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

မြောက်ပိုင်း မောင်တောာခရိုင် ပန်းတော့ပြုပါ၊ ခုံတိုင် (မြို့) ရွှာသစ်၊ တောင်ပြုလက်ပဲ၊ ကျိုးကန်ပြုပါဒေသတိုကို သွားရောက်ကြည့်ရှုပြီး ဒေသခံပြည်သူများ၊ နယ်ခြား ဆောင့်တပ်ဖွဲ့မှ တပ်ဖွဲ့ဝင်မိသားစုများကို တွေ့ဆုံးသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူသည် ရန်ကုန်မြို့၊ သာကေတမြို့နယ်ရှိ ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားကျေးရွာ စိမ်းလန်းစို့ပြည်သာယာလှပရေးနှင့် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၂၀၁၁ ခုနှစ်က အိုစမာဘင်လာဒင်ကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည့် စစ်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းအတွင်း သိမ်းဆည်းရမိခဲ့သော ကွန်ပြုတာတစ်လုံးမှ ပိုကိုယ့်မှတ်တမ်းများကို ပြည်သူတို့လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်ရန် အမေရိကန်ုံးစမ်းစစ်ဆေးရေး အေဂျင်စီ (စီအိုင်အေ) က ထုတ်ပြန်လိုက်ကြောင်း ဒေသခိုင်ရာသတင်းငြာနများက ထုတ်ပြန်လိုက်ကြောင်း အေဂျင်စီအိုင်အေ သတ်မှတ်သည်။

၃ ဆီးရီးယားနိုင်ငံအရှေ့ပိုင်းရှိ အိုင်အက်စာအတွဲ၏၏ နောက်ဆုံးခြေကုပ်စခန်းဖြစ်သည့် ဒီရာအယ်အေမြို့ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ဆီးရီးယားအစိုးရက ထုတ်ပြန်ကြေားသည်။

တူရကီနိုင်ငံ၏ ၂၀၁၆ ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အာကာသိမ်းရန်ကြိုးပမ်းမှုကို စီစဉ်ခဲ့သူ တရားဟော ဆရာ ဖာတူလာရှုလန်ကို အားပေးထောက်ခံသည်ဟု သံသယရှိသူ ၉၈ ဦးကို ဖမ်းဆီးခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၄ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူသည် ရခိုင် ပြည်နယ် ကျောက်ဖြူမြို့သွားရောက်ရှုပြီး မဒဲကျွန်းဆိုင်ကမ်း၊ ကျောက်ဖြူအထူးစိုးပွားရေးနှင့် တည်ဆောက်မည့်မြေနေရာနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့စခန်း (OGT) ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးငြာန၊ ပညာရေးဝန်ကြီးငြာန နှင့် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်းကျင်းပသော လူငယ်များ ဘက်စုံတိုးတက်စေရေးအတွက် လူငယ်များနှင့်သက်ဆိုင်သည့် “လူငယ်နှင့်

လူမှုမြို့သာ” ပြည်သူစကားဝိုင်းကို ရန်ကုန်တိုးတက်သို့လဲ Recreation Centre ၏ ကျင်းပသည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်က အီရန်နိုင်ငံရှိ အမေရိကန်သံရုံကို ဝင်ရောက်စီးနှင့်ခဲ့မှု နှစ်ပတ်လည်နေ့အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် မြို့တော်တိုးရန်၏ အီရန်ပြည်သူများက အမေရိကန်ဆန့်ကျင်ရေးဆန္ဒပွဲများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းငြာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၅ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူသည် MMA (ကမ္မားကိုယ်ခံပညာပေါင်းစုံ) One Hero's Dream ပြုင်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိခဲ့သည့် ဆောင်လအန်ဆန်ကို ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဂုဏ်နေအိမ်၏ လက်ခံတွေ့ဆုံး ဂုဏ်ပြုအမှတ်တရ လက်ဆောင်ပေးအပ်သည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဌီးဌားပျုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီးမင်းအေဂျင်လိုင်နှင့်အဖွဲ့သည် ထိုင်းနိုင်ငံမြို့ကြောင်းပမည့် အာဆီယိုနိုင်များ၏ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြွဲသို့ တက်ရောက်ရန် ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသည်။

လူငယ်များဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူငယ်များနှင့်သက်ဆိုင်သည့် “လူငယ်နှင့်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း” ပြည်သူစကားဝိုင်းကို ရန်ကုန်တိုးတက်သို့လဲ Recreation Centre ၏ ကျင်းပသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တိုးတက်ပြည်နယ်ရှုယ်တာလန်းစပ်ရေးရှိ ဘုရားရှိခီးကျောင်းအတွင်း၌ ဝတ်ပြေားကွယ်နေသည့် လူအုပ်အတွင်းသို့ အမျိုးသားတစ်ဦးက သေနတ်ဖြင့်ပစ်ခတ်ခဲ့သဖြင့် လူ ၂၆ ဦးသေဆုံးပြီး ၂၀ ခန့် ဒက်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၆ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဌီးဌားပျုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီးမင်းအေဂျင်လိုင်သည် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့ IM-PACT Exhibition Center ၏ ကျင်းပသည် အာဆီယိုနိုင်များ၏ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာပြွဲ ဖွင့်ပွဲအမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

၇ ၆၂ နှစ်မြောက် ကရင်ပြည်နယ်နေ့အခမ်းအနားကို ကရင်ပြည်နယ် ဘားအံမြို့၊ ကရင်ပြည်နယ် အစိုးရ

ဒုတိယသမ္မတီးမြင့်ဆွဲ ၆၂ နှစ်မြောက် ကရင်ပြည်နယ်နေ့ ဖွံ့ဖြိုးအစီးအနားသို့ တက်ရောက်ဖြော်ပြုပြုလှစ်ပေးစဉ်

အဖွဲ့ရုံး မြက်ခင်းပြင်၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတီးမြင့်ဆွဲတက်ရောက်ပြီး အထိမ်းအမှတ်ပြခန်းများကို ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ကူလ သမဂ္ဂလုံးခြုံရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌဗျာရုံး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်ကို မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် လက်ခံကျေနပ်ခြင်းမရှိကြောင်း နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံး ဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံမြို့တော် နယူးဒေလီ၌ မြှေ့များထူထပ် သိပ်သည်းစွာကျဆင်းခဲ့ပြီး လေထုညစ်ညမ်းမှုထိန်းချုပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့၏ထုတ်ပြန်ချက်အရ လေထုညစ်ညမ်းမှု အညွှန်းကိန်းမှာ ပြင်းထန်သောအဆင့် ငါးဘာ သို့ ရောက်ရှိနေကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၅ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သည် ထိုင်းနိုင်ငံ့ကျင်းပသည့် အာဆီယံနိုင်းများ၏ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံးခြုံရေးဆိုင်ရာပြေားသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် မီယက်နမ်ဆိုရှုယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ၏ ဖိတ်ကြားချက် အရ အာဆီယံနိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များနှင့် အာရာ-ပစီပိတ်စီးပွားရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု(အောပက်) အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ သီးသန့်တွေ့ဆုံးသို့ တက်ရောက်ရန် မီယက်နမ်နိုင်ငံ ဒါနန်းမြို့သို့ ထွက်ခွာသည်။ ဥရောပိုင်းတွင် ဒါနန်းမြို့ရှိ ဒါနန်း Administration Center ဧည့်ခန်းမှု၌ မီယက်နမ် နိုင်ငံသမ္မတ မစွေတာတရန်နိုင်ကွမ်နှင့် တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးသည်။

နိုင်ရှုံးရီးယားနှင့် နိုင်ဂျာနိုင်ငံတို့မှ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် မိန်းကေလေး ၂၆ ဦးသည် ဥရောပသို့ တရားမဝင် ဝင်ရောက်ရန် မြေထဲပင်လယ်အတွင်း ရော်ဘာလှေပြင့် ဖြတ်သန်းစဉ် လောနစ်မြှုပ်မှုကြောင့် ငါးတို့အားလုံးသေဆုံးခဲ့ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်း ဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၁၀ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် မီယက်နမ်နိုင်ငံ ဒါနန်းမြို့ရှိ ဒါနန်း

Furama Resort ၏ ကျင်းပသည့် အာဆီယံနိုင်ငံ၊
ခေါင်းဆောင်များနှင့် အာရာ-ပစ္စတိတီးပွားရေးပေါင်း
ဆောင်ရွက်မှု (အောပက်) အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်
များ အလွတ်သဘောဆွဲးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်
မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

၁၁ နိုင်ငံတော်၏အတိပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည် ၃၁ ကြိမ်မြာက် အာဆီယံထိပ်သီး
အစည်းအဝေးတက်ရောက်ရန် အတွက် ပါယက်နမ်
နိုင်ငံမှ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံသို့ ထွက်ချာသည်။

ရခိုင်ပြည့်နယ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ခရစ်ယာန်
အသင်းတော်များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများက စုပေါင်း
အလျောင်းပေးအပ်ပဲ အမေးအနားကို ရန်ကုန်မြို့၊
လမ်းမတော်မြို့နယ်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန်
အသင်းချုပ်ပွဲကျင်းပရာ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ
မန်းဝင်းခိုင်သုံး တက်ရောက်သည်။

၁၂ နိုင်ငံတော်၏အထိပ်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်နှင့်
စုကြည်သည် ဖိုလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့နယ်ကျေးပသည့်
အာဖိယ်စီးပွားရေးနှင့် ရင်းနှံးမြှုပ်နည်းမှုတိပ်သီးအစည်း
အဝေးသို့ တက်ရောက်သည်။

၁၃ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ၉၇
နှစ်မြောက် အမျိုးသားနေ့အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနား
သို့ သဝဏ်လာပေးပိုသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်သန်း
စုကြည်သည် မိမာစိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့နယ်ကျွန်းပသည့်
၃၁ ကြိမ်ပြာက် အာသီယံထိန်သီးအစဉ်းအဝေးနှင့်
ဆက်စပ်အစဉ်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်သည်။

ဒီရန်-ဒီရတနယ်စပ်တွင် မဂ္ဂနိကျ။ ၂ ဒသမ
၃ ရှိ အင်အားပြုးမြောလျှင်လှပဲခဲ့ရာ လူပေါင်း ၃၇၆ ဦး
သေဆုံးပြီး ၃၉၀၀ ကျော်ဒဏ်ရာရရှိကြောင်း ဆင်ဟွာ
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ဥရောပသမဂ္ဂမှ မြတ်နိုင်ငံ နှစ်ထွက်ခဲ့ပြီးနောက် ဥရောပတိုက်၏ ကာကွယ်ရေးပေါင်းစည်းမှုကို အစပြုရန်

ရည်ရွယ်သည့် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်
ရွက်ရေးသဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ကို အီးယူအဖွံ့ဝင်
နိုင်ငံများက ဘယ်လ်ရှုပိနိုင်ငံ ဘရပ်ဆဲမြို့၌ လက်မှတ်
ရေးထိုးသည်။

၁၄ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီး၏ ဗင်နှစ်လား
ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ အများပြည်သူဆိုင်ရာ
အလွတ်သဘော ဆွေးနွေးပဲကျင်းပခြင်းကို ရှုရှား
တရှုတ်၊ အီဂျုပ်နှင့်ဘိုလီပီယားနိုင်ငံတိုက သပိတ်မောက်
ကြောင်း ရှိက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၅ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခုပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည် ဖူလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည့်
၃၁ ကြိမ်မြောက် အာဆီယတိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့်
ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်ခြဲ့ပြီးနောက်
နေပါည်တော်သို့ ပုန်လည်ရောက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငြားရေး ဝန်ကြီး Hon.Rex Tillerson ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံး ယင်းနောက် နှစ်နိုင်ငံ ပူးတဲ့သတင်းစာ ရှင်းလင်းပဲကို ကျင်းပသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ပိုလ်ချုပ်မှူးကြီး
မင်းအောင်လှိုင် သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Hon.Rex Tillerson ကို
နေပြည်တော်ရှိ လေယာသီရိပါမှန်စည့်ခန်းမဆောင်၍
လက်ခံတွေ ဆုံးသည်။

၁၆ အင်ဘာကျွေးတပ်မတော်က နိုင်ငံကို ထိန်းချုပ်ခဲ့ပြီးနောက် သမ္မတရောဘတ်မူဂါဘီသည် နိုင်ငံတွင်းမှ

**ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆု၊ အမျိုးသားစာပေဆုနှင့်
စာပေပီမာန်စာမူဆု ဆုနှင့်သာက်အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ချီးမြင့်ရာတွင် ဆုရရှိသူများ၏
မှတ်တမ်းစာတိပုံများကိုကြည့်ရှုစဉ်**

ထွက်ခွာသွားနိုင်ရေးအတွက် ကြားဝင်ညိုနိုင်းပေးခြင်းကို
လက်မခံဘဲ ရှင်းသာ အင်ဘာဘွဲ့နိုင်း၏ တရားဝင်
အုပ်စိုးသူဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အမာပြောကြားသည်ဟု
ဒေသဆိုင်ရာသတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၁၃ ၁၃ ကြိမ်မြောက် အာရုံ-ဥရောပ နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး၏ ဆက်စပ်အစည်းအဝေး
များဖြစ်သည့် အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေး
နှင့် မိတ်ဖက်နိုင်ငံများ၏ ဒေသအလိုက် အစည်းအဝေး
များကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ
ကွန်ပင်းရှင်းဗဟိုဌာန (၁) သတ်မှတ်နေရာများ၏
စတင်ကျင့်ပေးပသည်။

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်ထက်နောက်မကျဘဲ လျှပ်စစ်
စာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးမြို့ ကျောက်မီးသွေးသံ့စွဲမှုကို
အဆင့်လိုက်ဖျက်သိမ်းသွားရန် ရည်ရွယ်သည် နိုင်ငံ
တကာမဟာမတိအဖွဲ့ကို ထူထောင်လိုက်ကြောင်း ရာမနီ
နိုင်ငံ ဘွန်းမြို့မြို့ ကျော်ပလျက်ရှိသည့်ကုလသမဂ္ဂ ရာသီဥတု
ဆိုင်ရာ ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက ပြောကြားသည်။

၁၄ ၁၁ ကြိမ်မြောက် အာရုံ-ဥရောပ သတင်းစာ
ဆရာများနှင့်နောက်လှယ်ပွဲ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို
နေပြည်တော်ရှိ တိုကုပ္ပါယိုတယ်၌ ကျင်းပရာ ပြန်ကြားရေး

ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြင့်
တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

၁၅ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် တရုတ်
ပြည်သူမှုတန်င်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစွာတာ ဝမ်ယိ
းဆောင်သောကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ
နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် သံတမန်ဆောင်စည်းခန်းမ၍
လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည့်သည် တရုတ်ပြည်သူမှုတန်င်းနိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီး မစွာတာ ဝမ်ယိုနိုင်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဧည့်ခန်းမ၍ လက်ခံတွေ့ဆုံး
ပြီးနောက် နှစ်နိုင်ငံပူးတွဲ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို
ကျင်းပသည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေ တစ်သက်
တာဆု၊ အမျိုးသားစာပေဆုနှင့် စာပေပီမာန်စာမူဆုများ
ချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ရန်ကုန်ဖြို့ရှိ ပြည်ထောင်စု
သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှု
လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် မဂ်လာခန်းမ၍ကျင်းပရာ
ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ တက်ရောက်အမှာစကား
ပြောကြားသည်။

၁၃ ကြိမ်မြောက် အာရုံ-ဥရောပ နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲ အခမဲ့အနားကို
နေပြည်တော်ရှိမြန်မာအဖြည့်ဖြည့်ဆိုင်ရာကွန်ပင်းရှင်း
ပဟိုဌာန (၁) ၏ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံ
ပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တက်ရောက်၍ အဖွင့်မိန့်ခွန်း
ပြောကြားသည်။

၂၁ ၀၃ ကြိမ်မြောက် အာရုံ-ဥရောပ နိုင်ခြားရေး
ဝန်ကြီးမှား အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာ
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပိုင်းရှင်းပလိုက္ခာန (၁) ပဲဌား
ခန်းမည့် ကျင်းပပြီးစီးခဲ့ပြီး အစည်းအဝေးအပြီးတွင်
သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ
ကွန်ပိုင်းရှင်းပလိုက္ခာန (၁) သနာခန်းမည် ပြလုပ်သည်။

တပ်မတော်ကာဂ္ဂိုလ်ရေးဦးချုပ် ပိုလ်ချုပ်မှူးကြီး
မင်းအောင်လိုင်ဦးဆောင်သော မြှင့်မှားတပ်မတော်
ခန်္ခာလုပ်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် တရာတ်ပြည်သူ
သမ္မတနိုင်ငံ ပဟိုစစ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်နှင့် ပူးတွဲ
စစ်ဦးစီးဌာန စစ်ဦးစီးချုပ် Gen.Li Zuocheng ၏
ဖိတ်ကြားချက်အရ တရာတ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသည်။

အိရတိနိုင်ငံ ကာဒစ္စတန်ဒေသ၌ လွှတ်လပ်ရေး
ကြေညာရန်အတွက် ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယဉ်ကျင်းပခြင်းသည်
ဖွဲ့စည်းပုံအမြေခံခြပ်ဒေသနှင့်ကိုက်ညီမှုမရှိဟု အိရတ်
ဖက်ဒရယ်တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း ဆင်ဟွာ
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

JJ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး
မင်းအောင်လိုင်ကို တရာ်နိုင်ငံ ဗဟိုစစ်ကော်မရှင်
အဖွဲ့ဝင်နှင့် ယူတွဲစဉ်ဦးစီးချုပ် Gen.Li Zuocheng က
ပေါ်ကျင့်မြှုပ်နည်းပါမြို့ Ba Yi ခန်းမဆောင်၍ ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့ဖိုင့်

ကြိုဆိပ္ပီး ဆက်လက်၍ Ba Yi ခန်းမဆောင်ရှိ အစည်း
အဝေးခန်းမ၏ တွေ့ဆုံးနေးသည်။

၆၈၁။ ရောဘတိမှုဂါဘီက သမ္မတ
ရာထူးမှ နှစ်ထွက်လိုက်သည့်အတွက် နိုင်ငံကို ၃၇ နှစ်
ကြာအပ်စီးမှ အဆုံးသတ်သွားပြီ ဖြစ်ခြား၏
ဒေသဆိုင်ရာသတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၂၃ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည့် ဘုရားမေ့နှုန်င်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစွာတာ
အဘူလ်ဟတ်ဆန် မာမွတ်အလိုက် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ဧည့်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ကျော်မှာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၏
ပိုးစားပေးကဏ္ဍတစ်ချွစ်သော ကျော်မှာရေးအသိပညာ
မြင့်မားလာရေးအတွက် ပညာပေးလုပ်ငန်းများ ပို့မြို့
ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြုစွဲရေးဆွဲထားသော
ကျော်မှာရေးဆိုင်ရာ စံပြုအချက်အလက်များစာအုပ်
မိတ်ဆက်ခြင်းအဓမ္မအနားသို့ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံ
ဖုန့်လှုပေါ်အောင်ဆန်စုကြည်က သဝက်လှာပေးပို့သည်။

နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရှုနှစ်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စု
 ဝန်ကြီး ဦးကျော်တင့်ဆွေနှင့် ဘဂလားဒေါ်ရှိနိုင်ငံခြား
 ရေးဝန်ကြီး မစွဲတာ အဘူလ်ဟတ်သန်မှုမှတ်အလို
 တို့သည် နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာန
 အစည်းအဝေးခန်းများ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ နေပါပို့နှင့်ခွာ
 သွားသူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စနစ်တကျ စီစဉ်လက်ခံရေး
 အဖိုအစဉ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် အစည်းအဝေးခန်းများကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်သည် တရာ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ မစွဲတာရှိကျင့်ဖျင့်နှင့်ပေကျင့်မြို့၊ ပြည်သူ့ခန်းမဆောင်ကြီးရှိ ဓည့်ခန်းများကွေ့ဆုံးဆွဲးနေးသည်။

ဇော်ဘွေးနိုင်ငံ၏ သမ္မတအဖြစ် အမ်နှုန်းဂါဂိုလ်ကျမ်းသစ္စာကျိုန်ဆုံးလိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

ဇော်ဘွေးသမ္မတသစ္စာကျိုန်ဆုံးလိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

အီဂျစ်နိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း ဆိုင်းနိုင်းကျွန်းဆွယ် ဒေသရှိ အစွဲလာမ်းသူရားကော်းတစ်ခုကို စစ်ဆေးကြ များက ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ လူပေါင်း ၃၀၅ ဦး သေဆုံးပြီး ၁၀၀ ကော် ဒက်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း အင်နှီးခိုက်ချုပ်ကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၅ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်နှေးခေါ်စွဲလွှဲသည့် ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ကျင်းပသည့် ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန Public Works Department ၏ ၁၃၁ နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ချိုးမြှင့်သည်။

J6 ပြည်သူ့လွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ချုပ် ဦးဝင်းမြှင့်ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဂျပန်နိုင်ငံ အောက်လွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ချုပ် H.E.Mr.Tadamori Oshima ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်သည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်နှင့်အဖွဲ့သည် တရာ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ခဲ့ရာမှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

သူလျှို့ပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် နည်းပညာသုံးကိရိယာများ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချွောင်းအပေါ် ထိန်းချုပ်မည့် အစီအစဉ်များကို ဥရောပပါလီမန်က တစ်ခဲနက်ထောက်ခဲ့ကြောင်း ရှိက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J7 ၆ ကြိမ်မြောက် တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်ဦးကိုခိုက်မှုရပ်ခဲ့ရေးသဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ညို့နိုင်းအစည်းအဝေး (JICM) ကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးပဟိုင်း (NRPC) ၏ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် တက်ရောက်နှုတ်ခွန်းဆက်စကားပြောကြားသည်။

အမျိုးသားလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ချုပ် မန်းဝင်းခိုင်သန်း ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ အမျိုးသားလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ချုပ် H.E.Mr. Chang Sye Kyun ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံသို့ တရားဝင်ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ပုဂ္ဂိုလ်ရာန်းမင်းကြီးဖော်စစ်သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ တရားဝင်ချစ်ကြည်ရေးခရီးအဖြစ် မွန်းလွှဲပိုင်းတွင် ရောက်ရှိသည်။ ညနေပိုင်းတွင် ပုပ်ရာန်းမင်းကြီးကိုရိုက်မြို့သို့ဖြောက်မှုများ စိန်းမေရီဘူးရားကော်း၏ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်က လာရောက်တွေ့ဆုံးသည်။

ငါးလိပ်ကျောက်ငါးများ၊ ဝေလင်းများနှင့်လိပ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရွှောက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။

မြောက်အမေရိကတိုက်ရှိ အကြီးဆုံး အန္တာဝါဥယျာဉ် တစ်ခုကို မတူဆီးကို အစိုးရက ထူထောင်လိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းငြာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

J1 နိုင်ငံတော်သမွတ် ဦးထင်ကျော်သည် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး ဖရန်စစ်ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမွတ် အိမ်တော်၏ ဂုဏ်ပြုအခမ်းအနားဖြင့် ကြိုခိုးသည်။ ယင်းနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင် ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးတို့သည် နိုင်ငံတော်သမွတ်အိမ်တော် သံတမန်ဆောင်၍ တွေ့ဆုံးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိနေသည့် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး ဖရန်စစ် မိန့်ခွန်းပြောကြားသည် အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပုဂ္ဂိုလ်းရှင်း ပဟိုဒ္ဒာန (J) ၌ ကျေးပရာ နိုင်ငံတော်သမွတ်၏ အနီး ဒေါ်စုစုလွင်၊ ဒုတိယသမွတ် ဦးဟင်နှစ်ပုံးယူ၏အနီး ဒေါက်တာရွှေလွှမ်း၊ ပြည်ထောင်စုနှင့်ကြီးများ၊ တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်သည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်နှင့်အဖွဲ့သည် ဂျပန်နိုင်ငံအောက်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Mr. Tadamori Oshima ကို ဂျပန်အောက်လွှတ်တော်ရှိ အထူးပေါ်ခန်းမဆောင်၍လည်းကောင်း၊ ဂျပန်နိုင်ငံအထက်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Mr.DATE Chuichi ကို အထက်လွှတ်တော်ရှိ အထူးပေါ်ခန်းမဆောင်၍လည်းကောင်း တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းသည် ကိုရီးယားသမွတ်နိုင်ငံ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Mr.Chang Sye Kyun ကို ကိုရီးယားလွှတ်တော်အောက်အအုံမြှုံးခန်းမဆောင်၍ တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးသည်။

J2 ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး ဖရန်စစ်ကြီးများ၏ သန့်ရှင်းသောမွေးတရားတော်မြတ် ပူဇော်ဆုတောင်းခြင်းအခမ်းအနားကို နံနက်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်မြို့ကျိုးဆံကွင်း၌ ကျင်းပြီး ဥနေပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သံယမဟာနာယက ဆရာတော်ကြီးများနှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးဖရန်စစ်နှင့်

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးရောက်ရှိလာသည့် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး ဖရန်စစ်ကို လိုက်လွှာ ကြိုခိုးနေသည့် ပြည်သူများနှင့်အတူ တွေ့ရစဉ်

အဖွဲ့တို့တွေ့ဆုံးကို ကမ္မာအေးကုန်းမြေရှိ ပို့ဖော်မင်းလာ မဓာသဘင်၍ ကျင်းပသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ မည်သည့်နေရာကိုမဆို ရောက်ရှိနိုင်သည့် ချူကလီးယားထိပ်ဖူးတပ်တိုက်ချင်းပစ် ဦးကျော်အမျိုးအစားသစ် the Hwasong-15 ကို မြောက် ကိုရီးယားနိုင်ငံက အောင်မြင်စွာပစ်လွှတ်နှင့်ခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J3 နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် သည် တရုတ်ပြည်သူ့သမွတ်နိုင်ငံသို့ အလုပ်သဘော ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ရန် ရန်ကုန်အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာလေဆိပ်မှ ထွက်ခွာသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းသည် ကိုရီးယားသမွတ်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် H.E.Mr. Lee Nakyeon နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်၏ ဧည့်ခန်းမဆောင်၍ တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားဝင်ချစ်ကြည်ရေးခရီး ရောက်ရှိနေသာ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးဖရန်စစ်သည် ရန်ကုန်ဖြို့မှ ပြန်လည်ထွက်ခွာသည်။

နိုင်ဘာလ

၁ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် တရာ်ပြည့်သူသမ္မတနိုင်ငံ ပေကျင်းမြို့၌ ပြည့်သူခန်းမဆောင်ဒုတိယထပ်၌ ကျင်းပသည့် တရာ်ကုန်မြှာနှစ်ပါတီနှင့် ပြည်ပနိုင်ငံရေးပါတီများ၏ အဆင့်မြင့်ခေါင်းဆောင်များ ဆွေးနွေးပွဲဖွင့်ပွဲအခမ်း အနားသို့ တက်ရောက်မိန့်ခွန်း ပြောကြားသည်။

ဟလူမြို့၌ ပန်းမွန်းကျောင် (တောင်မြောက် စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးခဲ့သည့်ကျေးရွာ) သို့ သွားရောက်လေ့လာ ကြော်း ညပိုင်းတွင် ရန်ကုန်မြှာ သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိ သည်။

စစ်တက္ကသိုလ်မြိုလ်လောင်းသင်တန်းအမှတ်စဉ် ၅၉ သင်တန်းဆင်းဂုဏ်ပြုစစ်ရေးပြအခမ်းအနားကို ပြင်ဆင်မြို့၊ စစ်တက္ကသိုလ် စစ်ရေးပြကွင်း၌ကျင်းပရာ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မဟာသရေစည်သူမင်းအောင်လိုင် တက်ရောက်မိန့်ခွန်း ပြောကြားသည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ လူဝယ်ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးပွဲတော်အတွင်း ခင်းကျင်းပြသထားမှုများကို ကြည့်ရှုအားပေးစဉ်

လူဝယ်ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးပွဲတော် ဖွင့်ပွဲအခမ်း အနားကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဘုံးနှင့်သဘင်ခန်းမရှေ့ ဥပဒေစာချို့ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ တက်ရောက်၍ ဖဲ့ကြီးဖြတ်ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

ပြည့်သူလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်သည် ဂျပန်အစိုးရအိမ်တော်အထူးခေါ်သည် တော်များ ခန်းမဆောင်၌ ဂျပန်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစွေတာရှင်နှင့် အာဘေးနှင့်တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးသည်။

အမျိုးသားလွှာတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း ဦးဆောင်သော ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည်

ဂျပန်ကေရာဇ်အကိုဟိုတိသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၃၀ ရက်တွင် နန်းစွန်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ဂျပန်အစိုးရအဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

J တရာ်ပြည့်သူသမ္မတနိုင်ငံ ပေကျင်းမြို့၌ အလုပ်သဘောချစ်ကြည်ရေးခုံးသားရောက်ခဲ့သည့် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် ပေကျင်းမြို့မှ နေပြည်တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

မြန်မာအထူးဦးပွားရေးဦးစီးပွဲအဖွဲ့အစည်း ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရိုးမြို့သို့အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရိုးမြို့သို့သည် ထားဝယ်အထူး

ପ୍ରକ୍ରିୟାଃରେ୦ନ୍ତିକ୍ରିୟାକ ପ୍ରଲୟତୋଳନାଙ୍କିର୍ଣ୍ଣିତିରେ
ତେବେକରିତାଫେମ୍ବୁର୍ଦ୍ଧିରେଖାର୍ଦ୍ଧିତାରେ କ୍ରିୟାତାଃଲ୍ଯାଯିତାଙ୍କୁଣ୍ଡିତ
ଯତ୍ନ ତାର୍ଥିତପ୍ରଲୟତାରୁଷମୁହୂର୍ତ୍ତକାଣ୍ଡିନ କ୍ରିଗ୍ରହିତପ୍ରଲୟନ୍ତିରୁ
ଦୂର୍ଗମ୍ଭିର୍ମୁହୂର୍ତ୍ତ କିଅନ୍ତରାଳ ଜ ରାଗମୁ ର ରାଗିତାଯି
କ୍ରମିତାଃପରାମର୍ଶ କ୍ରିଗ୍ରହିତପ୍ରଲୟନ୍ତିରୁ The Fourth World Internet Conference
କ୍ରିଗ୍ରହିତପ୍ରଲୟନ୍ତିରୁ

ເມື່ອກົດ ກີ້ ຮີ່: ຍາວະ: ຂິ້ນດີ ພລນ ດຣ: ຕີ the
Hwasong-15 ຊຶ່ງກູ່ລົ້ນ ເພົາດີມຸດິນຫຼາຍັດ: ວົບປົດລູຫຍ
ຂິ້ນ ຂື່ ວລນ ຈາກຖົກ ເພົາດີ ປຸ່ ຂໍລົງກົດ ສີ ເຕັກ
ອັນຸ ອີ່ ດົງກົດ ເວັນວະຕັດ: ຖຸນ ເທິງປູວລົງ||

ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံရှိ နိုင်ငံခြားသားခရီးသွား
ဧည့်သည်များ အများဆုံးလည်ပတ်ရာနေရာ တစ်ခု
ဖြစ်သည့် အန်ကောရွေးဟောင်းအမွှအနှစ်ယဉ်၏
၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အန်နတ်ရီလမှ နိုဝင်ဘာလအတွင်း ဝင်ခွင့်
လက်မှတ်ရောင်းချက်များသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉၅
သန်းအထိ ရရှိခဲ့ကြောင်း ကမ္မာဒီးယားအစိုးရက
ကြီးကြောင်းလုပ်ဆောင်သည့် အန်ကောအင်တာပရှိက်က
ထုတ်ပြန်သည်။

၁ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီရန်ထိုးယူသည့် တာဝန်
ရှိသူများနှင့်အတူ သရက်ခေါင်းမြို့နယ် ဆင်ဖြူပြင်
ဆိပ်ကမ်းအနီး တည်ဆောက် ရန် လျာထားသည့်
ငါးလေလံဈေးမြေနေရာကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

အစွဲရေးနိုင်၏ မြို့တော်အဖြစ် ကျရှုခလင်ကို
အသိအမှတ်ပြုရန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏
ဆောင်ရွက်ချက်မှုန် သမျှသည် အစွဲနံးရောက်
လှပ်ရှုံးမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုတိဂို့သာ ဖြစ်နောက်သည်ဟု
အာရပ်အဖွဲ့ချုပ်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး၊ အာမက်
အဘူလ်ဂေါယစ်က သတိပေးပြောကြားလိုက်ကြောင်း
ဒေသဆိုင်ရာသတ်ငှာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

တရုတ်အမျိုးသားရေနှင့်ကော်ပိုရေးရှင်းသည်
ရေနှင့်မူးတန်ခိုက် သန်း ၅၂၀ ခန့် ကိုန်းအောင်းနေသော
ရေနှင့်သိက်တဲ့ခုကို နိုင်ငံအနောက်ပိုင်း ရှင်ကျွန်းဝေါး
ဒေသ၍ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းငြာနက
ထုတ်ပြန်သည်။

၄ တရုတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ ဦကျိုးမြို့ခွဲ၏ ကျင်းပသည့် ၄ ကြိမ်မောက် ကမ္ဘာအင်တာနှင်း ညီလာခံ Developing through Innovation and Sharing Digital Dividend အစီအစဉ်တွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာဖေမြင့်က The Effect of Social Media on Myanmar Society ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပါဝင်ဆွေးနေးသည်။

အခွန်အတုတ်ဆိုင်ရာ ပြပြင်ပြောင်းလဲရေးဥပဒေ
မူကြမ်းတစ်ရပ်ကို အမေရိကန်အထက်လွှတ်တော်က
အတည်ပြုပေးခဲ့ခြင်းသည် သမ္မတထရန်းအတွက်
အောင်ပွဲတစ်ရပ်ဖြစ်စေခဲ့ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်း
ဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ၌မ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှတ်ပွဲတွင်
ဘင်္ဂလားဒေါ်အမြို့သီးတိုက်လေယဉ်များကို ပထမဆုံး
အကြိမ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း
ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှုစုစုပေါင်ဘက်တာဝန်ရှိသူများက ပေါ်တွေးသည်။

ရေနံတင်ပို့ရောင်းချသော နှင့်များအသင်း
 (အိုပက်) နှင့် ရူရှားဦးဆောင်သော အိုပက်အဖွဲ့ဝင်
 မဟုတ်သည်နှင့်များသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ကုန်ဆုံးခါန်

အထိ ရော့ထုတ်လုပ်မှုကို ဆက်လက်လျှော့ချထားရန် သဘောတူညီကြကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းဌာန များက ထုတ်ပြန်သည်။

၂ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ဘင်းမိစတက်အတွင်းရေးမှူးချုပ် မစွဲတာ အမ်ရှုဟီးအစွဲလာမ်နှင့် အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ ဓည်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ဒုတိယသမွတ် ဦးမြင့်ဆွဲသည် ဘင်းမိစတက်အတွင်းရေးမှူးချုပ် မစွဲတာအမ်ရှုဟီးအစွဲလာမ် ဦးဆောင်သောကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမွတ်အိမ်တော် သံတမန်ဆောင်ဓည်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

မြန်မာအထူးစီးပွားရေးဇုန်ဆိုင်ရာ ဗဟိုအဖွဲ့၏ (၂/၂၀၁၃) လုပ်ငန်းညီးနှင့်အစဉ်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမွတ်ရုံး အစဉ်းအဝေးခန်းများ ကျင်းပရာ ဗဟိုအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမွတ် ဦးဟင်နရီ ပန်ထိုးယူ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်းသည် လန်ဒန်အခြေစိုက် International Bar Association's Human Rights Institute (IBAHRI) ညွှန်ကြားရေးမှူး Mr.Phillip Tahmindjis နှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဓည်ခန်းမာဆောင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ပြည်ထောင်စုသမွတ်မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် တရာ်ပြည်သူသမွတ်နိုင်ငံတော်ကောင်စီသတင်းနှင့်ပြန်ကြားရေးဌာနတို့ အကြား မိမိယူပူးပေါ်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ နားလည်မှု စာချွမ်းလွှာကို ကွမ်တုံးပြည်နယ်ကွမ်ကျိုးမြို့ ၇ Zhudao အစိုးရအည် ကော်မူ၍ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြင့်နှင့်တရာ်နိုင်ငံတော်ကောင်စီသတင်းနှင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး Mr.Jiang Jianguo တို့က လက်မှတ်ရေးထိုးကြပြီး အပြန်အလှန်လဲလှယ်သည်။

နိုဝင်ငံ၏ပြည်တွင်းစစ်ပြီးခုံးချုပ်း ဘုရင်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီးချိန်နောက်ပိုင်း ပထမဆုံးအကြိမ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးကို အဆင့်အလိုက် ကျင်းပလျက်ရှိကြောင်း၊ နိုဝင်ငံ၏ကုန်တွေ့သူငြောင်း ဘိန်းချောင်ဒရီသည် ရွေးကောက်ပွဲမြှုပ်နည်းပိုင်ရှုနှင့် အာဏာရန်ပေါ်လိုက်ရက်ပါတီနှင့် ပူးပေါင်းလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

**ဘုရင်စနစ်ဖျက်သိမ်းပြီးနောက်
ပထမအကြိမ်ကျင်းပသည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင်
မဲပေးနေသော နိုဝင်ပြည်သူများ**

အိမ်နှီးယသမှုဒ္ဓရာအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ဆိုင်ကလုန်းမှန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် အင်းမြို့နီးရှား နိုင်ငံ ဂျားကျွန်းတွင် မြေပြီးမှုများနှင့် ရေကြီးမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ လူ ၄၁ ဦးသေဆုံးပြီး ၁၃ ဦး ထိခိုက် ဒက်ရာရခဲ့ကြောင်း၊ လူထောင်ပေါင်းများစွာကို သေးလွှတ်ရာသို့ရွှေပြောင်းပေးခဲ့ရကြောင်း အမျိုးသား သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲရေးအေဂျင်စီမှု တာဝန်ရှိသူ တစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

၆ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြင့်နှင့်တရာ်နိုင်ငံတော်ကောင်စီသတင်းနှင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး Mr.Jiang Jianguo တို့က လက်မှတ်ရေးထိုးကြပြီး အပြန်အလှန်လဲလှယ်သည်။

Committee (NBC Myanmar) ၏ ညွှန်ကြားရေးများ Mr.Audun Aagre တိုကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂယာယိုဌာနေညိုနိုင်းရေးများနှင့် ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် UNDP ၏ ယာယိုဌာနေကိုယားလှယ် Mr Knut Ostby ကိုလည်းကောင်း နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်တွင် ကြီးမားသော တော်မီးလောင်ကျမ်းမှု ကြောင့် ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးများက ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်တွင် ဗန်တူးရာစီရင်စဉ် အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြော်လိုက်ကြောင်း၊ တော်မီးလောင်ကျမ်းမှုကြောင့် နေအိမ်ရေပေါင်းများစွာ ပျက်စီးခဲ့ရပြီး ဒေသခံပြည်သူ ထောင်ပေါင်းများစွာကို သေးလွတ်ရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးခဲ့ရ ကြောင့် ဒေသဆိုင်ရာသတ်ဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

ကုလသမဂ္ဂနိုင်ငံရေးရာ ဒုတိယအတွင်းရေးများချုပ် ရုက်ရံရီးလုပ်မန်က မြောက်ဟိုနီယားဒုတိယနိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ပတ်မြောက်ငါတ်နှင့် ပြုယမ်းမြို့၌ တွေ့ဆုံးခဲ့ကာ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီက ပြုယမ်းအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် စီးပွားရေးပိတ်ဆူမှုများနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း အင်န်အိတ်ချုပ်ကေသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၃ ဂျပန်နိုင်ငံ Trust Fund for Restoration and Maintenance of the Peace Bell က ကုလသမဂ္ဂ ပြီးချမ်းရေးခေါင်းလောင်း ပုံစံကျယ်တစ်လုံးကို ပြည်သူ လွတ်တော်သို့ လွှဲပြောင်းလှုပါနီးသည့် အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ လွတ်တော်အဆောက်အအုံ ပြည်သူ လွတ်တော်ညွှန်းများ ကျင်းပသည်။

အစွေရေးနှင့်ပါလက်စတိုင်းတို့၏ ပြိုမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်ကို ထိခိုက်စေနိုင်မည့် အစီအမံများအား တစ်ဖက်သတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ကန့်ကွက်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးများချုပ် အန်တို့နို့ဂူတာရက်စိုက ပြောကြားလိုက်သည်ဟု ဒေသဆိုင်ရာသတ်ဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

တရာ်တိန်းတွင် သုတေသနပြုတည်ဆောက် ထုတ်လုပ်ထားသည့် အေဂါး-၆၀၀ အမည်ရှိ ကုန်း၊

ရေနှစ်သွယ်မောင်းနှင်နိုင်သော လေယာဉ်ကို စမ်းသပ်ပုံသန်းစေပြီး နည်းပညာအဆင့်အတန်းနှင့် ကိုက်ညီခြင်းရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးစမ်းသပ်ခဲ့ရာ အောင်မြှင့်မှု ရရှိကြောင်း ယင်းလေယာဉ်ကို တည်ဆောက်သူ များက ပြောကြားသည်။

၁ ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အကောင်အထည်ဖော်ရေး နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ (အခြေခံပညာကဏ္ဍ) ကို နေပြည်တော်ရှိမြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်း ပဟိုဌာန (၂) ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် အမေရိကန်-အာဆီယံ စီးပွားရေးကောင်စီမှ Senior Vice President နှင့် Regional Managing Director ဖြစ်သူ သံအမတ်ကြီး Michael Michalak ဦးဆောင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ ကိုယားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှုကြီး မဟာသရေစည်သူ မင်းအောင်လှိုင်သည် ပြင်ညီးလွင်ဖြူ တပ်မတော်နည်းပညာတွေ့ဆုံး စစ်ရေးပြောင်း၌ ကျင်းပသည့် တပ်မတော်နည်းပညာတွေ့ဆုံး ဗိုလ်လောင်းသင်တန်းအမှတ်စဉ် (၁၉) သင်တန်းဆင်း ဂုဏ်ပြုစစ်ရေးပြအမ်းအနားသို့ တက်ရောက်မိမိခွန်း ပြောကြားသည်။

၆ မြန်မာနိုင်ငံလူငယ်စွန်းတို့တွင်လုပ်ငန်းရှင်များ အသင်းက ကြီးမှားကျင်းပသည့် ဒုတိယအကြိမ် မြန်မာ နိုင်ငံ လူငယ်စွန်းတို့တွင်လုပ်ငန်းရှင်များ၏ ထိပ်သီး ညီလာခံ ၂၀၁၇ ဖွံ့ဖြိုးအခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်း ပဟိုဌာန (၂) ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် တက်ရောက် အမှာစကား ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် လူငယ်စွန်းတိတွင် လုပ်ငန်းရွင်များ၏ ထိပ်သီးညီလာခံဖွင့်ပွဲ၍ ခင်းကျင်းပြသထားသည့် ပြခန်းများကို ကြည့်ရှုအားပေးစဉ်

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားလူ့အခွင့် အရေးကော်မရှင်က ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်တွင် ကျရောက်မည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူအခွင့်အရေးနေ့ကို ကြိုဆိုရက်ပြသည့်အနေဖြင့် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အမှတ် (၁၇/၂၀၁၇) ကို ထုတ်ပြန်သည်။

ယိမ်နိုင်ငံမြို့တော် ဆားနားရှိ နိုင်ငံပိုင်ပြုဟန်တူရှုပြုမြှင့်ဆုံးထုတ်လွှာ့ရှိကို ဆော်ဒီဇိုးဆောင်သည့် ညွှန်ပေါင်းတပ်ဖွဲ့က လေကြောင်းမှ စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ သတင်းသမားလေးပြီးသေဆုံးကြောင်း ဟူသီးသူ့နှင့်များ ထိန်းချုပ်ထားသည့် ဆာဘားသတင်းဌာနမှ ထုတ်ပြန်သည်။

၁၀ နီပေါတပ်မတော် ကြည်းတပ်ဦးစီးချုပ် Gen.Ranjendra Chhetri ၏ မိတ်ကြားချက်အရ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် မိုလ်ချုပ်များကြီးမင်းအောင်လှိုင်ဦးဆောင်သော မြန်မာ့တပ်မတော် ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် နေပြည်တော်မှ နီပေါတပ်အရေးရှင်းသမွှတ်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသည်။ နီပေါ်နိုင်ငံ ခတ္တမန္တာမြို့သို့ ရောက်ရှုပြီးနောက် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် နီပေါတပ်မတော်

ကြည်းတပ်ဦးစီးချုပ်တို့သည် အစည်းအဝေးခန်းမမှုတွေ့ဆုံးနေ့သည်။

နီပေါ်နိုင်ငံ၏ အောက်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ ရွေးကောက်ပွဲတိုကို ကျော်ပနိုင်ခဲ့ခြင်းသည် ယင်းနိုင်ငံ၏ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံးအခြေခံပေါ်ဒေါက် အကောင်အထည်ဖော်သည့်သမိုင်းမှတ်တိုင်တစ်ရပ် စိုက်ထူးနိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဥရောပသမဂ္ဂ (အီးယူ) ရွေးကောက်ပွဲ စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့က ပြောကြားသည်ဟု ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၁၁ တတိယအကြိုမ် အာရားပစ္စိတ်ရော်လာခံ (The 3rd Asia-Pacific Water Summit-3rd APWS) ဖွင့်ပွဲကို ရန်ကုန်မြို့သီးနားဟိုတယ်၍ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ဒုတိယသမွှတ် ဦးဟင် နရီးဗန်ထီးယူသည် တတိယအကြိုမ် အာရားပစ္စိတ် ရော်လာခံသို့ တက်ရောက်လာသည့် ဂျပန်နိုင်ငံမှ H.E.Mr.Keiichi Ishii, Minister of Land, Infrastructure, Transport and

Tourism နှင့်အဖွဲ့ကို ရန်ကုန်မြို့၊ ဆီဒီးနားဟိုတယ်၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးနီးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မြို့၊ မင်းအောင်လှိုင်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် ဟိုမဝန္တာ တောင်တန်းပေါ်ရှိ ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး ဟိုတယ်အဖြစ် ငင်းနှစ်စာရင်းဝင်သော Hotel Everest View သို့ရောက်ရှိ ကြပြီး စဝရက်တောင်ထိပ်နှင့် ဟိုမဝန္တာတောင်တန်းများကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။

ဒုံးကျဉ်ပစ်ခတ်မှုလမ်းကြောင်းကို ခြေရာခံကာ လိုက်လုပ်ဖျက်ဆီးသည့် ဖျက်ဒုံးကျဉ်စနစ်ဆိုင်ရာစစ်ရေး လေ့ကျင့်မှုကို အမေရိကန်၊ ဂျပန်နှင့် တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံတိုက နှစ်ရက်ကြားပူးတွဲလုပ်ဆောင်မှု စတင်သည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ် နှစ်လယ်ကျောက်မျက်ရတနာ ပြောကို နေပြည်တော်ရှိ မကိုရတနာကျောက်စိမ်းခန်းမ၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင် နရီဗန် ထီးယူ တက်ရောက်ချီးမြှင့်သည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးနီးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မြို့၊ မင်းအောင်လှိုင်နှင့် အဖွဲ့သည် လုမြန်မြို့ရှိ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရား ဖျားမြင်တော်မှုရာ လုမြန်ဥယျာဉ်သို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုလေ့လာကြပြီး အလှုပွင့်များလှုဒါန်းသည်။

၁၃ အသေးစားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ (၁/၂၀၁၃) အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ စက်မှုဝန်ဖြေးဌာန

စာပေညီလာခံ (၂၀၁၃) ဖွင့်ပွဲအမ်းအနား ကျင်းပစဉ်

၁၂ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် နီးချီးစွဲစုလွင်တို့သည် ဂျပန်နိုင်ငံတိုကျိုမြို့၌ ကျင်းပမည့် Universal Health Coverage Forum အဆင့်မြင့်အစည်း အဝေးသို့တက်ရောက်ရန်နှင့် ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ရန်အတွက် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ရန်ကုန်မြို့၊ မြို့တော်ခန်းမရွှေ့၌ ကျင်းပသည့် စာပေညီလာခံ (၂၀၁၃) ဖွင့်ပွဲအမ်းအနားသို့ သဝက်လွှာပေးပို့သည်။

အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပရာ လုပ်ငန်းကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြှင့်ဆွဲတက်ရောက် အမှာ စကား ပြောကြားသည်။

တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ မွန် ဂျေအင်းသည် တရုတ်နိုင်ငံသို့ လေးရက်ကြာအလည် အပတ်ခရီးသွားရောက်ရန်အတွက် ထွက်ခွာသည်။

၁၄ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ဂျပန်နိုင်ငံတိုကျိုမြို့၌ Tokyo Prince ဟိုတယ်၌ ကျင်းပသည့်

Universal Health Coverage Forum အဆင့်မြင့် အစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲအဓိကများသို့ တက်ရောက်မိန့်ခွဲနဲ့ ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည် သည် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ပဋိပက္ခအတွင်း အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်မှု ဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ် မစွဲပရာမိလာပတ်တန်ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနနဲ့ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ပြည်လုံးကျေတ်လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်း အောင်မြင်ပြီးမြောက်ခြင်းအထိမ်း အမှတ်အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည် ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပစ်းရှင်းပဟိုဌာန (၂) ၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရိပန်ထိုးယဉ်နှင့် နေးဒေါက်တာရွှေလွှာများတို့ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း သည် National Democratic Institute (NDI) မှ Regional Director for Asia, Mr Peter M. Manikas နှင့် အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဧည့်ခန်းမေဆာင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ် ရွှင်းနှုံအာဘေးနှင့် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် အန်တိနိယိုဂုတ္တရာက်စိုးသည် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုးမြို့၌ တွေ့ဆုံးခဲ့ပြီး ကိုရီးယား ကျွန်းခွံယော်အတွင်း တည်ပြုမှုများ ရရှိရေး အတွက် နျောကလီးယားလက်နက် ပပေါ်မှုသည် အမိုက်ကျေသောအချက်ဖြစ်ပောင်း သဘောတူညီသည်။

၁၅ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်နေးဒေါ်စုံလွှဲ တို့ ဦးဆောင်သော ချုပ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့သည် အိုးဆာကာတက္ကသိုလ်၌ မြန်မာစာဌာနမှ ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ၊ မြန်မာနိုင်ငံမှ ပညာတော်သင် ကျောင်းသား ကျောင်းသူများနှင့် တွေ့ဆုံးသည်။

မိတ္ထီလာတပ်နယ်ရှိလောကြောင်းအတတ်သင် လေတပ်စာဌာနချုပ်၌ ကျင်းပသည့် နှစ် ၂၀ ပြည့် တပ်မတော် (လေ) နှစ်ပတ်လည်နေ့နှင့် လေယာဉ်များ

တပ်တော်ဝင်အမေးအနားသို့ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင် တက်ရောက် အမှာစကား ပြောကြားသည်။

ဒါနိုယ်နိုင်ငံမှ အမိကအတိုက်အခံပါတီဖြစ်သည့် ကွန်းရောက်ပါတီ၏ ခေါင်းဆောင်ရာထူးမှ အနားယူမည် ဖြစ်ပောင်း ဆိုနိုယာဂန္ဓိက ထုတ်ပြန်ပောက်သည်။

၁၆ ယော်ခရစ်တော်၏ မွေးနဲ့တော် (ခရစ္စမတ်) အကြော်ပြုလာစားပွဲအမေးအနားကို နေပြည်တော် ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ပစ်းရှင်းပဟိုဌာန (၂) ၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရိပန်ထိုးယဉ်နှင့် နေးဒေါက်တာရွှေလွှာများတို့ တက်ရောက်သည်။

၁၇ ပေါ်လီလာခံ (၂၀၁၃) ကို ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ ရက်မှ ၁၆ ရက်အထိ လေးရက်ကြာ ကျင်းပခဲ့ပြီး အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပြီးစီးသည်။

မြောက်ကိုရီးယား၏ နောက်ဆုံးအကြော်စမ်းသပ်ပစ်လွှဲတဲ့သည့် နျောကလီးယားထိုးပစ်ဆုံးတပ်ဆင်နိုင်သည့် အသွင်သစ်တိုက်ချင်းပစ်းကျည်သည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ပိုင်နက်နယ်မြေအတွင်းသို့ ရောက်ရှိ နိုင်သည့် ခိုင်မာသော အထောက်အထားမရှိသေးကြောင်း အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဂျိမ်းမာတစ်က ပြောကြားခဲ့သည်ဟု သတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၁၇ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်နေးဒေါ်စုံသည် နေပြည်တော်ရှိ ရွှေပန်နိုင်ငံ၌ကျင်းပခဲ့သည့် ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

၁၈ ကရင်အမျိုးသားနှစ်သစ်ကူးနွေးကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပစ်းရှင်းပဟိုဌာန (၂) ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည် တက်ရောက်၍ နှစ်သစ်ကူးမြန့်ခွဲနဲ့ ပြောကြားသည်။

“ရွှေပြောင်းများစွာ ဤကွဲ့သား ရေးရန်ကင်းအောင် လုပ်ဆောင်ပါ” ဆောင်ပုစ်ဖြင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ် အပြည် ပြည်ဆိုင်ရာ ရွှေပြောင်းသွားလာသူများနေ့အမေးအနား

ကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပလိုဂျာန် (J) ၏၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ခွဲ တက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

တရာ့နိုင်ငံ၌ ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှု ဖြစ်ပေါ် အောင်ပြုလုပ်ပါက ပြုလုပ်သူကို လျှော်ကြေးပေးစေခြင်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်ပြုပြင် စေခြင်းတို့၏ ရေမည့် စနစ်တစ်ရပ်ကို J ၁၀၂၀ ပြည့်နှစ်ထက်နောက်မကျဘဲ နိုင်ငံတစ်ဝန်း၏၌ ကျင့်သုံးစေရန် အထိုးရအဖွဲ့က အစီ အစဉ်များ ရေးဆွဲလုပ်ရှိကြောင်း ရိုက်တာသတင်း ဌာနက ထုတ်ပြန်သည်။

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် အိမ်မွေးနှုန်းတိုက်သတ္တဝါ နှင့် တော်ရှင်းငွောက်များမှုတစ်ဆင့် ကူးစက်ပြုနွားသည့် လစ်စတာရှိုးဆစ်ဟက်တီးရီးယားရောဂါတစ်မျိုးကြောင့် သေဆုံးသူ ၄၁ ဦးထိမြင့်တက်လာကြောင်း ကျွန်းမာရေး ဌာနတာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားသည်။

၁၉ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် ဒေါ်ခံငါးကြည်ဖောင်အေးရှင်းက ဆောက်လုပ် လူၢို့နှုန်းမည့် ကျေးလက်အိမ်ပုံစံနမူနာနှင့် လူမှု ဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ ဖွင့်လှစ်ထားသည့် နောကလေးထိန်းဌာန တို့ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် တရာ့ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန အာရုံရေးရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်မစွာတာ စွန်းဂေါ်ရှုန်းနှင့်အဖွဲ့ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုကြီး၏၌ အောင်ဆုံးမပြု လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

အစွဲရေးနိုင်ငံ၏ မြို့တော်အဖြစ် ရေးရာဆောင်ကို အသိအမှတ်ပြုသည့် အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန်း၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းစေရန် ရည်ရွယ်၍ ကုလသမဂ္ဂလုပြီးရေးကောင်စီက ဆုံးဖြတ်ချက်မူှုကြမ်းတစ်ရပ်ကို မဲခွဲဆုံးဖြတ်ရာတွင် အမေရိကန်က ပိတိအာဏာသုံး၍ ပယ်ချလိုက်ကြောင်း အေသဆိုရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ချီလီနိုင်ငံ၌ ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်က ကျင်းပခဲ့သူ ကုမ္ပဏီ၍ သော ရွေးကောက်ပွဲ၌ အောင်ပွဲခံခဲ့သူ ကုမ္ပဏီ

သူငွေးကြီး ဆီဘက်ရှုန်ပို့ရေးသည် သမ္မတရာထူးတွင် ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လမှစ၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်မည် ဖြစ်ကြောင်း အေသဆိုရောသတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္မာတစ်ဝန်းလုံး၌ သတင်းသမား ၆၅ ဦးခန့်သည် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ် အတွင်း သေဆုံးခဲ့ကြရပေြောင်း နယ်စည်းမြေားသတင်း ထောက်များအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်ကြညာသည်။

၂၀ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်း စုံကြည်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပြည်ပရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ Foreign Secretary ဒေါက်တာအက်စိရှင်ရှုန်ကာ ဦးဆောင်သောကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၌ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

၂၁ အမျိုးသားခမီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပဟိုကော်မတီ (J/၂၀၁၇) ညီးနှင့်အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ Horizon Lake View Resort ဟိုတယ်၌ ကျင်းပရာ ပဟိုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဗျာနှင့် ဒုတိယသမ္မတီးဟင်နရီ ပန်ထီးယူတက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဗျာနှင့် ဦးဝင်းမြှင့်သည် တရာ့လူမှုရေးသိပ္ပါဒကို (ASS) ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Mr. Wang Weiguang နှင့်အဖွဲ့ကိုလည်းကောင်း၊ UNICEF ၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာဌာနနောက်ထိန်းလှယ် Ms.June Kunugi နှင့်အဖွဲ့ကိုလည်းကောင်း ပြည်သူ့လွှတ်တော် ညည်ခန်းများ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီး မဟာသရေစည်သူမျင်းအောင်လှိုင်သည် ရန်ကုန်ၢို့ တပ်မတော် (ကြည်း) ဗိုလ်သင်တန်းကောင်း (မော်ဘီး) ၌ ကျင်းပသည့် ဘွဲ့ရအမျိုးသမီးဗိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄) သင်တန်းဆင်း ရုက်ပြုစစ်ရေးပြအမေး အနားသို့ တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ဒီန်းမတ်နိုင်ငံသည် အသစ်ပြုဗာန်းလိုက်သော ဥပဒေအရ ကုလသမဂ္ဂ၏ ပြန်လည်နေရာချထားရေး အစီအစဉ်နှင့်အညီ ဒုက္ခသည်များအား ကမ္မာ့နိုင်ငံ

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မဟာသရေစည်သူ မင်းအောင်လှိုင် ဗျာရှာဖျိုးသမီး ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄) သင်တန်းဆင်းဆင်း ဗိုလ်လောင်းတပ်ခွဲကို စစ်ဆေးစဉ်

များက ခွဲတမ်းသတ်မှတ်ချက်အရ လက်ခံနေရမှုကို အဆုံးသတ်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ရိုက်တာသတင်း ဌာနက ဖော်ပြသည်။

မီယက်နမ်နိုင်ငံသည် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံခြား တိုက်ရိုက်ရင်းနှင့်မြှုပ်နှံမှု (အက်ဖိဒိဒိုင်) အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃၅ ဘီလီယံအထိ ဆွဲဆောင်ရန် တာစူနေခြင်း သည် ၁၁ နှစ်အတွင်း အမြှင့်ဆုံးပမာဏဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံခြားရင်းနှီးဖြုပ်နှံမှုအေဂျင်စီ၏ ထုတ်ပြန် ကြေညာချက်ကို ကိုယ်တော်ခွဲကို အမျိုးသားလွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌမန်းဝင်းနိုင်သုန်း၏နေအိမ်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမွာ ဦးထင်ကျော်နှင့်နောက် ဒေါ်စုစုလွင်တို့တက်ရောက် ဦးမြှင့်သည်။

JJ နိုင်ငံတော်သမွာ ဦးထင်ကျော်နှင့်နောက် ဒေါ်စုစုလွင်တို့သည် ဒုတိယသမွာတော်ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူ၏နေအိမ်၌ကျင်းပသည် ခရစ္စမတ်ပွဲတော်နှင့်ကျေးဇူးတော်ဦးမြှုပ်မြင်းအခြေးအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

အမျိုးသားသဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ (၂၂/၂၀၀၇) အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေး ခန်းမာ်ကျင်းပရာ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယသမွာ ဦးဟင်နရီပန်ထိုးယူ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

ကျူးသားနိုင်ငံသမွာ ရောလ်ကက်စထရိုသည် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ရာထူးမှုအနားယူတော့မည်ဟု ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်တွင် အတည်ပြုပြောကြားလိုက် ကြောင်း အေသဆိုရာသတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

J2 ခရစ္စတော်မွေးနေ (ခရစ္စမတ်) အကြို ဝတ်ပြုသောင်းခြင်းနှင့် ကျေးဇူးတော်ဦးမြှုပ်မြင်းအထိမ်းအမှတ်မိတ်ဆုံးပွဲကို အမျိုးသားလွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌမန်းဝင်းနိုင်သုန်း၏နေအိမ်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမွာ ဦးထင်ကျော်နှင့်နောက် ဦးမြှင့်သည်။

မြန်မာ-တရာ် ချစ်ကြည်ရေးဆေးရုံ အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ တရာ်ပြည်သူသမွာတိုင်ငံသံရုံးနှင့် China Foundation for Peace and Development တို့က လျှော့ဒါန်းသည့် ဒေါ်ခင်ကြည်အမျိုးသမီးဆေးရုံးပြောင်းပေးအပ်ပွဲနှင့် ဆေးရုံးပြုပြည်ခေါ်ဆောင်ဆန်းစုကြည် တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ရှုပန်ကေရာင် အာကိုဟီတို့၏ ၈၄ နှစ်မြောက် မွေးနေ့ပွဲကို တိုကျိုမြို့ရှိ တော်ဝင်ကေရာင်နှင့်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့်

ကျင်းပခဲ့ရာ ပြည်သူတောင်ပေါင်းများစွာတက်ရောက် ခဲ့ကြကြောင်း သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။

J၄ မြန်မာနိုင်ငံစံဂေလီခရစ်ယာန်မဟာမိတ်အဖွဲ့ ချုပ် (MECA) ၏ ခရစ်တော်မွေးနေ့ (ခရစ္စမတ်) အကြော်ပြုဆုတော်းခြင်းနှင့်ကျေးဇူးတော်ချီးမှုများခြင်း အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်ရှိ စံဂေလီအသင်းတော်၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီယန်ထီးယူ တက်ရောက်ချီးမြှင့်သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ အမှတ် (၃) ရေတာ်ဆိပ်ခံတံတား၌ ကျင်းပသည့် နှစ် ဂုဏ် ပြည့် တပ်မတော် (ရေ) နှစ်ပတ်လည်နေ့အထိမ်းအမှတ် စစ်ရေယာဉ်များ တပ်တော်ဝင်ခြင်းအခမ်းအနားသို့ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မြှုံးကြီး မင်းအောင်လိုင် တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ယူကရန်းနှင့်၏ ကာကွယ်ရေးစွမ်းအား တိုးတက်စေရေးအတွက် အမေရိကန် ပြည်တောင်စွက အကူအညီပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန် နှင့်ခြားရေးဌာနက ပြောကြားသည်ဟု ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

J၅ လူအခွင့်အရေးချီးဖောက်မှုနှင့် အဂတိလိုက်စား မှုတို့ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသာ ပိုရှုံးအာဏာရှင်ဟေား အယ်လ်ဘာတို့ဖျော်ထိုကို ပိုရှုံးသမ္မတ ပိုဒုက္ခိပါဘလို ကူဇ်စကိုးက လွှတ်ပြုများချမ်းသာခွင့်ပေးလိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

တရာ်နှင့်ဂျာပန်နိုင်ငံတို့၏ စွမ်းအင်ခွဲတော်ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးခိုင်ရာ ၁၁ ကြိမ်မြောက်ဖို့ရမဲ ဆွေးနွေးပွဲကို ဂျာပန်နိုင်ငံမြို့တော်တိုကျို့၌ ဒီဇင်ဘာလ J၄ ရက်က ကျင်းပခဲ့ကြောင်း အဆိုပါ ဆွေးနွေးပွဲတွင် နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်မည့် စီမံခိန်း J၅ ရပ်အတွက် သဘောတူညီချက်များကို လက်မှတ်ရေး ထိုးခဲ့ကြကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

J၆ မြန်မာစီးပွားရေးကော်ပို့ရေးရှင်း၏ Kan Thar Yar International Specialist Hospital ဖွံ့ဖြိုးအခမ်းအနားကို

ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း အင်းလျားကန်ပေါင်အနီးရှိ အဆိုပါဆေးရုံးကျင်းပရာ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မြှုံးကြီးမင်းအောင်လိုင်တက်ရောက် ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

အစွဲရေးနှင့်ပါလက်စတိုင်း ပဋိပက္ခ အဆုံးသတ် စေရေးအတွက် နှစ်နိုင်ငံ အတူယူဉ်တဲ့နေထိုင်ရေး ညီးနှင့်ဆွေးနွေးကြရန် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး ဖရန်စစ်က ခရစ္စမတ်ပွဲတော် (နာတာလူပွဲတော်) အထိမ်းအမှတ် နှုတ်ခွန်းဆက်သဝက်လွှာတွင် တိုက်တွေ့န်းထားကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

အလျား ငါစာ မိတာရှိပြီး ဖန်သားဖြစ်တည်ဆောက်ထားသော သံမဏီကြီးဆိုင်း တံတား တစ်စင်းကိုတရုတ်နှင့်ငဲ့ မြောက်ဂိုင်း ဟာဘဲပြည်နယ်ပင်းရှုံးခရိုင်၌ ဖွင့်လှစ်လိုက်ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

J၇ မီယက်နမ်နိုင်ငံသည် အင်တာနက်ပေါ်မှ သတင်း မှုများကို ချေဖျက်သွားနိုင်ရန် တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား ၁၀,၀၀၀ ရှုံးသည့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ဆိုက်ဘာစစ်ပွဲ ယူနစ်ကို ထူထောင်လိုက်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာသတင်း ဌာနများက ထုတ်ပြန်သည်။

J၈ မသန်စွမ်းသူများ၏ အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီ ပထမအကြိမ်အစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ လူမှုဝန်ထမ်း ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည် နေရာခုထားရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမှု၌ ကျင်းပရာ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဌာနမှု ပို့ဆောင်ရွက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

တပ်မတော်သူနာပြန်၏ ဆေးဘက်ပညာသိပ္ပါဘဲ သင်တန်း အမှတ်စဉ် (၁၅) နှင့် အမျိုးသမီးသူနာပြု သိပ္ပါဘဲ သင်တန်း အမှတ်စဉ် (၂၂) သင်တန်းဆင်း ဂုဏ်ပြုစစ်ရေးပြုအမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့တပ်မတော် ဆေးဘက်သူလိုလ် စစ်ရေးပြုကွင်း၌ကျင်းပရာ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မြှုံးကြီး မဟာသရေ စည်သူမင်းအောင်လိုင် တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီး ထူးချွန်ဆုံးရသင်တန်းသားများကို ဆုများပေးအပ်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည့် ကယားပြည်နယ် ဒေသခံလူငယ်များနှင့်
ဌီမဲ့ချမှတ်ရေးရေးကော်မြိုင်းဆွေးနွေးစဉ်

၂၉ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည် တာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ ကယားပြည်နယ်
လျှိုင်ကော်မြို့၊ သီးရောက်ရှိပြီး ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ရုံး၌
ဒေသခံကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံးသည်။ ယင်းနောက်
နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကယားပြည်နယ်
ဒေသခံလူငယ်များ ပြိုးချမ်းရေးစကားပိုင်းကို လျှိုင်ကော်
မြို့နှင့် ပြည်နယ်ခုန်းမန္တ ကျင်းပသည်။

မြတ်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်သည် အမိန့်
ကြော်ပြာစာအမှုတ် (၁၀၁၈ / ၂၀၁၃) ဖြင့် မြတ်ထောင်စု
ဥပဒေဆိုင်ရာ အထောက်အကူမြှုပေးရေးအဖွဲ့ တို့
ပြင်ဆင်ဖို့စုစုံသည်။

ဒိန္ဒိယနိုင်ငံအောက်လွှတ်ပေါ်က အနီးမယားများကို ကွာရှင်းသည့် မွတ်ဆလင်အမျိုးသားများအား တရားစွဲထိနိုင်ရေး ဥပဒေတစ်ရပ်ကို အတည်ပြုနိုင်ခဲ့ ပြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၃၀ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီနှင့်
မြန်မာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များ ၁၃ ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်
တွေ့ဆုံးကို ရန်ကုန်ဖြူရှုပြည်ထောင်စုသုမ္ပတ မြန်မာနိုင်ငံ
ကုန်သည်များနှင့်ကိုယ်လုပ်ငန်းရှင်များ အသင့်ချုပ်

အစဉ်းအဝေးခန်းမျိုးကျင့်ပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ
တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

၃၀ နိုင်ငံတကာ၏ အရေးယူပိတ်ဆိုမှုများကို
ချို့ဖောက်ကာ မြောက်ကိုရိုးယားသို့ ရောန့်ထွက်ကုန်များ
တစ်ပို့သည်ဟု သံသယရှိသည့် ပနားမားအလုပ်ထုတ်ထဲ
ထားသော သဘောတစ်စင်းကို တောင်ကိုရိုးယား
အာဏာပိုင်များက သိမ်းဆည်းလိုက်ကြောင်း ရိုက်တာ
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

ဒီရန်နိုင်ငံ မက်ရှုဟက်အရွှေမြောက်ပိုင်းဖြူခြား
အလုပ်လက်မဲပမာဏ မြင့်တက်လာမှုနှင့် ကုန်သျေးနှင့်
တြီးမြှုံးမှုကိုအခြေခံ၍ ဒီရန်ခေါင်းဆောင်အယာတိုလာ
ခါမေနိုက် ဆန္ဒပြခဲ့ကြရာ ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားပြီး
ဆန္ဒပြသုန္တိုးထက်မနည်း သေဆုံးခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာ
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

H

အထူး

ဆောင်းပါးကြီးများ

ဤကဏ္ဍတွင်ပါဝင်သော အထူး

ဆောင်းပါးကြီးများထည် ၂၀၀၇ ခုနှစ်

အထွေး ထင်ရှားစွာဖြစ်လိုပေးသော

အကြောင်းအရာများကို သိမှိုင်းဆိုင်ရာ

အချက်အလက်များနှင့် ညွှန်ဆိုင်းကာ

ပညာရှင်တို့က လုပ်ထောင်ပြုရေးသား

ထားခြင်း ဖြစ်ပါလည်။

အခ

ပိုင်း

(၂)

အပိုင်း (J)

မာတိကာ

၁	နှစ် ၃၀ ပြည့် စာပေပါမာန်	ချီမြန်ယ်	၉၁-၁၀၀
၂	မြန်မာ့ရှိုးရာကျေးလက်အနုပညာ	မနုသာကျော်ဝင်း	၁၀၁-၁၀၆
၃	မြန်မာ့ရွှေးဟောင်းဆည်ကြီးများ	ထိန်လင်း (မန်းတဗ္ဗားလိုလို)	၁၀၃-၁၁၄
၄	ရာသီတုပ်ကွေးရောဂါ	ဒေါက်တာခင်မောင်လွင်	၁၀၅-၁၁၈
၅	အာဆီယံနှစ်ငါးဆယ်ခုံး	တဗ္ဗားလိုလို	၁၀၉-၁၂၂
၆	နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ	ကိုကိုလိုင်	၁၃၃-၁၄၂

၁၂၀ ပြည်တော်ဖို့မင်္ဂလာ

စာပေပါမာန် အမည်ဖြင့် ရပ်တည်ခဲ့သော
မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန်စာပေအသင်းကြီးသည် ၂၀၁၇
ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက်တွင် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ဆီးသို့
ရောက်ခဲ့ပေပါ။

၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၉ ရက်တွင်
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်အာဇာနည်ကြီးမားကျဆုံးခဲ့ပြီ၊
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဦးဆောင်ရေးခွဲခဲ့သော စီမံခိန်း
ကို ထိစိုက် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနှင့် ဆက်လက်
အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။

၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက်တွင် နိုင်ငံတော် ၀၇၁ ကြိုးချုပ်လီးနှင့် အိမ်၌ ဘဏ္ဍာရေး ၀၇၁ ကြိုး လီးတင်ထွက်၊ ပြန်ကြားရေးဌာန၊ ဒုတိယအတွင်း ၀၇၁ လီးသန်(ပန်းတနေ့)၊ အဂ်လိပ်စာကထိက လီးမျိုးမင်း(နှယ်စီး-နောင်-ပါမောက္ဍ)၊ ပြန်ကြားရေးဌာနအတွင်း ၀၇၁ လီးခင်မောင်လတ်တို့ အတူစည်းဝေးကာ ပြန်မှုနိုင်ငံ ဘာသာပြန်စာပေအသင်းကြီးကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။

အသင်းကြီး၏ဆောင်ပုဒ်မှာ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အကျိုးဆောင်ရန် (Service for the Union of Burma) ဖြစ်ပြီး အသင်းကြီး၏ ပည်နှယ်ချက်မှာ-

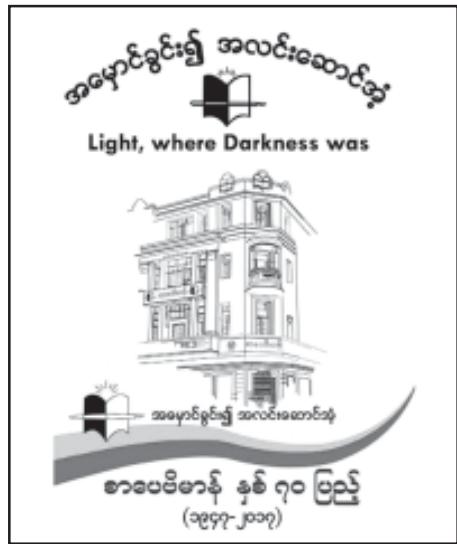
(၁) မြန်မာတိုင်းရင်းသားများ အသိဉာဏ်ပညာ
ပဟ္မာ သုတ တိုးပွားကြောင်းဖြစ် သော
အလိုလိမ်ဘာသာ အခြားနိုင်ငံခြား ဘာသာ
ဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားသော စာအုပ်
စာတမ်းများကို မြန်မာဘာသာသိပုံမြန်ဆို
ရန်။

နှစ် ဂုဏ် ပြည့်စာပေမာန်

- (၂) မြန်မာဘာသာဖြင့် ပြုစုထားသော (သို့မဟုတ်) မြန်မာတိုင်းရင်းသား ဘာသာ တော်ခုခုဖြင့် ပြုစုရေးသားထားသော စံမီ စာအုပ်စာတမ်းများကို နိုင်ငံခြားဘာသာ များသို့ ပြန်ဆိုရန် သို့မဟုတ် ပြန်ဆိုခြင်းကို ကူညီအားပေးရန်။
- (၃) လူထုပညာရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်လာ စေရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပညာတက် အဆင့် အတန်း မြင့် တက် လာစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာ အနုပညာရပ်များကို စူးစမ်းရွှေ့ဖွေ့စွဲများကို ကူညီ အားပေးရန်။
- (၄) စာအုပ်စာတမ်းများ၊ စာစောင်များနှင့် အခြားဖတ်ရှုဖွှာတွင်ဖြန့်ချိဝေးရန် သို့မဟုတ် ရောင်းရန်၊ ထိရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ရှုပ်ပုံများ၊ အနုပညာရပ်များ၊ စာစောင်များ နှင့် အခြားဖတ်ရှုဖွှာတွင်ဖြန့်ချိဝေးရန်များကို ပုံနှိပ် ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိဝေးရန်အတွက် စာပုံနှိပ် စက်ကိရိယာများနှင့် အလုပ်သမားများ ရယူတည်ထောင် ခန့်အပ်ထားရှိရန်တို့ ဖြစ်သည်။

ထိုရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန် စာပေအသင်းကြီးကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ စည်းမျဉ်းများကို ရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်တွင် Cooperation Building ကုမ္ပဏီအသင်းအဖွဲ့များ မှတ်ပုံတင်ရုံးမြို့ ငွေစာရင်း အရာရှိ ဦးညွန့်အောင်က မြန်မာနိုင်ငံဘာသာပြန် စာပေအသင်းကြီးကို ၁၈၆၀ ပြည့် အိန္ဒိယအက်ဥပဒေ ပုံစံမ (၂၁) အရ မှတ်ပုံတင်ခဲ့သည်။ မှတ်ပုံတင်အမှတ် မှာ (၁၉၄၆-၁၉၄၇) အမှတ်(၁၁)ဖြစ်သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ဆိုရန်တို့လာသို့ ငှားရမ်းပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြီး ဝယ်ယူရန်စျေးဆုံးညီးနှိုင်းကြ သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းအဝေးတွင် ငွေကျပ်

နှစ် ဂုဏ် ပြည့် စာပေမြတ်မှု အထိမ်းအမှတ်ပို့

၁၂၅,၀၀၀/- (တစ်သိန်းနှစ်သောင်းငါးထောင်) ဖြင့် ဝယ်ယူရန် သဘောတူညီခဲ့ကြပြီး ဆိုရန်တို့လာကို ဝယ်ယူတေသာချပ် ချပ်ဆိုပြီးကြောင်းကို ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၄ ရက် အစည်းအဝေးတွင် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် အဖွဲ့ကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန် စာပေအသင်း (စာပေမြတ်မှု) ဟူသော အမည်ဖြင့် ပုဂ္ဂတ်လျှော့သည်။ စာပေမြတ်မှု၏ဆောင်ပုဒ် မှာ “အမှောင်ခွင့်း၏ အလင်းဆောင်အံ့” (Light, Where Darkness was) ဖြစ်ပြီး အဆိုပါဆောင်ပုဒ်ကို ဆရာကြီး မင်းသုဝဏ် (ဦးဝန်) က အကြံပြုခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

စာပေမြတ်မှု သည် ငွေကြေးသုံးစွဲမှုတွင် နိုင်ငံတော်အားလုံးရေးကောက်ပုံငွေ၊ အစိုးရတံ့မှု အတိုးမှု ချေးငွေတို့ဖြင့် မတည်ခဲ့ပြီး စာပေအသင်းဝင်များထံမှ ဝင်ကြေးနှင့် နှစ်စဉ်ကြေးငွေ ၅၅/- (ငါးကျပ်) စီ သတ်မှတ်ကောက်ခဲ့သည်။ အသင်းထုတ်စာအုပ် မှားကို ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းလျှော့၍ ရောင်းချေပေးကာ အချို့ကို အခမဲ့ဝင်သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် စာအုပ်များ စတင်ထုတ်ဝင်ခဲ့သည်။ တည်ထောင်ပြီး ၁၀ နှစ်တာကာလတွင် စာအုပ်အမျိုးပေါင်း ၃၃၀ ကျော်ပြုစုတုတ်ဝင်ခဲ့ပြီး အုပ်ရေအားဖြင့် ၁၂ သန်း မျှရှိသည်။ စာဖတ်သူသည် ကျောင်းတစ်ကျောင်း၊ စာကြည့်တိုက်တစ်တိုက်၊ လူထုရိပ်ဘာတစ်ခုသို့

နှစ် ၃၀ ပြည့်စာပေမာန

စာပေမာန နှစ် ၃၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အခမ်းသို့ တက်ရောက်လာသည့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြင့်နှင့် တာဝန်ရှိသူများ စာပေပညာရှင်များကို တွေ့ရစဉ်

သွားသည်ဆိုလျှင် ထိန်းရာ၌ “အမောင်ခွင်း၏ အလင်း ဆောင်အုံ” ဟူသော ဆောင်ပုဂ္ဂိုင်ဖြင့် စာပေမာန ထုတ်ကျောင်းသုံးစာအုပ်များ၊ လစဉ်မဂ္ဂဇင်းများ၊ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းကြီးများ၊ လူထုသိပ္ပါးကျမ်းများနှင့် အခြား အထွေထွေစာအုပ် စာတမ်းများကို တွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။

စာပေမာနသည် ဝိဇ္ဇာဌာန၊ သိပ္ပါးကျောနဟူသော စာတည်းကြာနနှစ်ခုဖူးစည်းခဲ့ပြီး၊ ဝိဇ္ဇာဌာနသည် လူထု အလင်း၊ လူထုအိတ်ဆောင်နှင့် လူထုတွေ့ကျောင်းစဉ် စာအုပ်များ ပြုစေတည်းဖြတ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် အထွေထွေဝိဇ္ဇာဌာနဟူ၍ ဖွဲ့စည်းလိုက်ပြီး ကမ္ဘာ့ဂုဏ်ဝင်စာစဉ်၊ သမိုင်းစာစဉ်၊ နှစ် ၅၀ စာစဉ် တို့ကိုလည်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းကြီး အတွက် ဝိဇ္ဇာဌာနရာအကြောင်းရပ်များ၊ မြန်မာ့မှု အကြောင်းရပ်များကိုလည်း တာဝန်ယူပြုစုံရသည်။

သိပ္ပါးကျောနသည် အထွေထွေသိပ္ပါးကျောန၊ လူထု သိပ္ပါးကျောနအဖြစ် သို့ အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ သိပ္ပါးဘာသာပြန် စီစဉ်ရေးကော်မတီကိုဖူး၏ Basic Science Series စာအုပ်များကို သိပ္ပါးစာစဉ်အဖြစ် ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ နှစ် ၅၀ သိပ္ပါးဆိုင်ရာ စာစဉ်များကို ဟောပြန်လန်နိုင်ငံတွင် ရှိကိုနိုင်ခဲ့သည်။ မြန်မာ့

စွယ်စုံကျမ်းကြီးအတွက် သိပ္ပါးအကြောင်းရပ်များကို လည်းပြုစုံပေးခဲ့သည်။ လူထုသိပ္ပါးကျမ်းလုပ်ငန်းကို ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် လူထုသိပ္ပါးကျမ်းလုပ်းကို အသစ်ဖွံ့စည်းခဲ့သည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် စာပေမာနမဂ္ဂဇင်းကို စတင်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ပညာရပ်အဖုံးဖုံးလင်စွာ ရွာဖွေစုံဆောင်း၏ ရေးသားထားသောဆောင်းပါးများဖြင့် လစဉ်ထုတ် စွယ်စုံကျမ်းကျမ်းလုပ်ပမာဏထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် (အတွေ့၂၊ အမှတ် ၁၀) ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးနောက် ရပ်စွဲခဲ့သည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ် မြှုပ်လတွင် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးနာ၊ စည်သူဦးသန့်၊ စည်သူဦးကောင်း စည်ဗုံးပုဂ္ဂိုလ်များက နိုင်ငံတော်ရှိ ရဟန်းရှုပြည်သူအပေါင်းတို့ကို ဘာသာပြန်စာအုပ်အသင်း၏ ကျောင်းသင်ခန်းစာထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းများကို တတ်နိုင်သမဣ္ဒု ပိုင်းဝန်းကူးအားပေးကြရန် မြန်မာ့အသံမှ ခုနစ်ရက်ဆက်၍ အသံလွှင့်မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။

ထိုနောက် ပညာရှင်များနှင့်ပူးပေါင်း၏ ကျောင်းသင်ခန်းစာများရေးသားခြင်း၊ သင်ရှိုးညွှန်းတမ်းများနှင့် ကိုက်ညီအောင်စိစစ်တည်းဖြတ်ခြင်း၊ အထောက်အကူးပြုစာတ်ပုံများ ရွာဖွေထည့်သွင်းပုံနှင့်ခြင်းတို့

နှစ် ဂုဏ်ပြည့်စာပေမာန

ဆောင်ရွက်ကာ နိုင်ငံတစ်ဝန်းထဲတ်ဝေမှုပမာဏ၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းကို စာပေမာန်က ထဲတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်။ သူခမိန်အဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်း၍ ဝေါဟာရဘဏ်လုပ်ငန်းကိုလည်း ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ခုနစ်နှစ်အတွင်း စာလုံးရေ ၆၆,၀၀၀ ကျော်ပြုစုနိုင်ခဲ့သည်။ စာအုပ် ၂၄ အုပ် ထဲတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်။

ဘာသာပြန်စာပေအသင်းကြီးသည် မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာအနုပညာရပ်များကို စူးစမ်းရှာဖွေရန်

များကို ဖိတ်ခေါ်ဟောပြောစွဲခဲ့သည်။ ဟောပြောချက်များကို စာအုပ်များထဲတ်ဝေခဲ့ပြီး ယဉ်ကျေးမှုကပ္ပါ များလည်း ခင်းကျင်းပြုခဲ့သည်။

အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ကုန်သည်လမ်းနှင့် ၃၇ လမ်းထောင့်ရှုံး အလျားပေ ၂၀၀၊ အနံ ၅၃ ပေခဲ့ရှိ မြေကွက်ကို ၁၂၅,၀၀၀/- (တစ်သိန်းနှစ်သောင်းငါးထောင်ကျပ်) ဖြင့် ဝယ်ယူပြီး ပြည်သူ့အိုးအိမ်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအဖွဲ့အင်ဂျင်နှီယာများက

စာပေမာနနှစ် ဂုဏ်ပြည့်စာထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြှင့်က ဆရာကြီးဒေါက်တာခင်အေး (မောင်ခင်မင်-ဇန်ဖြူ) အား အမှတ်တရလက်ဆောင်ပေးအပ်စဉ်

သို့မဟုတ် စူးစမ်းရှာဖွေမှုကို အားပေးရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စာပေမာန်လဟာပြင် အတ်ရုံတွင် သောကြာနေ့တိုင်း ယဉ်ကျေးမှုဟောပြောပွဲများကို ကျင်းပပေးခဲ့သည်။ ဂီတ၊ သဘင်၊ ပန်းချီ၊ စသည့် အနုပညာရပ်များအကြောင်းကို ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်

တာဝန်ယူကာ (၂၆-၃-၁၉၅၃) ရက်တွင် အုတ်မြစ်ခဲ့ပြီး လေးထပ်အဆောက်အအုံကို (၅-၅-၁၉၅၅) ရက်တွင် အခမ်းအနားဖြင့် ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအဆောက်အအုံ၏ ဆောက်လုပ်ခက္ကန်ကျင့်မှု ၁,၆၈၇,၀၀၀/- (တစ်ဆယ့်ခြောက်သိန်းရှစ်သောင်းငါးထောင်ကျပ်)

နှစ် ၃၀ ပြည့်စာပေမာန

ဖြစ်သည်။ ထိုအဆောက်အအုံသို့ စာတည်းဒာန၊ အရောင်းဒာန၊ ပြည့်သူစာကြည့်တိုက်နှင့် အုပ်ချုပ်မှူး(စီမံ)ဒာန၊ ငွေစာရင်းဒာနတို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် စာပေမာနအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ယင်းဥပဒေအရ ၁၉၆၇ ခုနှစ် နှစ်နာရီလတွင် စာပေမာနအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွံ့ဖြိုးသည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ပဟိပုနိုပ်တိုက် နှင့် ပူးပေါင်း၏ ပုံနှိပ်ရေးနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ကော်ပိုရေးရှင်း၏ လက်အောက်သို့ ထည့်သွင်းဖွံ့ဖြိုးခဲ့သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် စာပေမာနအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။

ဝက်မျှ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပါ။ ဤသို့ တစ်နေ့လျှင် နှစ်နာရီမျှငါးနှစ်ခန့် စွဲစွဲမြို့မြို့ ကြီးစားပါ။ ဤသို့ ကြီးစားသူ၏ အမောင်ဓာတ်သည် မည်မျှပင် ကြီးမား စေကာမူ ဤစွဲယ်စုံကျမ်းကြီးသည် ထိုအမောင်ဓာတ်ကိုခွင့်း၍ အလင်းကိုဆောင်ကုန်လတ္ထံ။ ထိုသူသည်ဖိုးသူညပင် ဖြစ်စေကာမူ ဤစွဲယ်စုံကျမ်းကြီးသည် ဖိုးရာဇာအဖြစ်သို့ ပြောင်းလေးကုန်လတ္ထံ။” ဟုရေးသားခဲ့သည်။

စွဲယ်စုံကျမ်း၊ အတွဲ ၁၂၁၄ တိုကို အင်လန်နိုင်ငံ၌ ပုံနှိပ်ပြီး ကျော်အတွဲများကို ပြည်တွင်း၍ ပုံနှိပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် အတွဲ ၁၅ အထိထုတ်ဝေပြီးစီး

နှစ် ၃၀ ပြည့်စာပေမာနအထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ချီးမြှင့်ကြသည်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာဖေမြင့်နှင့် စာပေပညာရှင်များ

အမိကစာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းများ

မြန်မာ့စွဲယ်စုံကျမ်း

မြန်မာ့စွဲယ်စုံကြီး ထုတ်ဝေရေးအတွက် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့စွဲယ်စုံကျမ်းအတွဲ(၁)ကို ထုတ်ဝေသောအခါ အဖွင့် အမှားကို နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် လက်မှတ်ရေးထိုးထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ဝန်ကြီးချုပ်၏အမှားစာတွင် “ဤစွဲယ်စုံကျမ်းကို တစ်နေ့လျှင်တစ်နာရီဖတ်ပါ။ ဖတ်ပြီးသမျှကို နာရီဝိုက်ခန့် မှတ်သားပါ။ မှတ်သားပြီးသမျှကို နာရီ

ခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှစ၍ စွဲယ်စုံကျမ်းအဖြည့် နှစ်ချုပ်ကျမ်းများကို နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ စွဲယ်စုံနှစ်ချုပ်ကျမ်းတွင် ပြည်တွင်းပြည်ပဖြစ်စဉ်များ၊ ထူးခြားဖြစ်စဉ်များ၊ မှတ်တမ်းများ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ သိပ္ပါးအကြောင်းရပ်ဆောင်းပါးရှည်ကြီးများ၊ ထည့်သွင်းဖော်ပြလျက်ရှိသည်။ စွဲယ်စုံကျမ်းပြစွဲရေးအတွက် ရည်ညွှန်းကျမ်းစိစဉ်ရေးကော်မတီကို ဖွံ့ဖြိုးဆောင်ရွက်သည်။

ယခုအခါ စွဲယ်စုံကျမ်းကြီးများကို ခေတ်နှင့်အညီ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ထုတ်ဝေရေးအတွက် ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း၏ ကူညီထောက်ပံ့မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ

နှစ် ၃၀ ပြည့်စာပေမာန

ဒေါက်တာဦးသော်ကောင်းက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်သော မြန်မာစွဲယံ့ကျမ်းကြီးများ ပြန်လည်ထုတ်ဝေရေးကော်မဟန်က သိပ္ပါဝါဗျာအကြောင်းရပ်ဆောင်းပါးများကို စိစစ်ရေးသားတည်းဖြတ်လျက်ရှိသည်။

ပြည့်သူလက်စွဲစာစဉ်များ

စာပေမာနသည် လူထူသိပ္ပါဝါစာစဉ်၊ လူထူအလင်းစာစဉ်နှင့် လူထူအိတ်ဆောင်စာစဉ်များကိုထုတ်ဝေခဲ့ပြီး၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ပြည့်သူလက်စွဲစာစဉ်အမည်ဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုသို့ ထုတ်ဝေရာတွင် ပညာရှင်များထံ Book Idea ခေါ် ထုတ်ဝေသင့်သည့်စာအမျိုးအစားပေါ်မှုတည်၍ အကြံ့ဗြာဏ်ပေးကာအင်းမျှခြင်း၊ စာရေးဆရာများက မိမိတိုကိုယ်ပိုင်အကြံ့ဗြာဏ်ဖြင့်ရေးသားပြီး တင်လာသည့် စာများကိုရွှေ့ချယ်ပုံနှင့်ထုတ်ဝေခဲ့ရာမှ ယခုအခါ စာပေမာနစာမျှပြိုင်စွဲမှ နှစ်စဉ်ဆရှုံးသော စာများ၊ ပခုဏ္ဍာ၊ ဦးအုံဖော်စာပေပြိုင်စွဲ (ပခုဏ္ဍာစာပေဆု) မှ ဆရှုံးသော စာများကို ပုံနှင့်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည်။

ရွှေသွေးဂျာနယ်

ရွှေသွေးဂျာနယ်သည် ၁၉၆၈ ခုနှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဌာနပျော်သောင်းဒန်နှင့်စာပေမာန ညွှန်ကြားရေးမှုးဌာန ဦးထင်ကြီး (တက္ကသိလ်ထင်ကြီး)တို့ ကလေးစာပေထုတ်ဝေရေးဆွေးနွေးရာမှ စတင်မွေးဖွားခဲ့သည်။ ထိုနှစ် မန္တလေးမြို့တွင် ကျင့်ပသော ပညာရေးနှုန်းနှေ့ဖွံ့ဖြိုးစွာ တောင်းပသော ပညာရေးအတွင်းဝန် ဒေါက်တာညီညာ ပြန်ကြားရေးဌာနအတွင်းဝန် ဒုတိယပိုလ်မှုးကြီးတင်ထုန်း(OW) ယံသာဝတီဦးဝင်းတင်နှင့် ဦးထင်ကြီးတို့ဆွေးနွေးခဲ့ကြကာ စာတည်းမှုးဌာန ဦးထင်အောင် စာတည်းဦးကျော်လင်း (ထားဝယ် ကျော်လင်း)တို့က အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ နောက်တိုင်းတွင် ရွှေသွေးဂျာနယ်ကို စတင်ထုတ်ဝေသည်။ အပတ်စဉ်ထုတ်ဂျာနယ်ဖြစ်၍ တစ်အောင်လျှင် ၂၂ ပြား နှင့်ဖြင့်စနေနေ့တိုင်း ဖြန့်ချိခဲ့သည်။ နိုင်ငံကျော် ပန်းချို့

ဆရာကြီးဌာန်းဆရာကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးဘက္ကည်၊ ဦးကျော်ဆန်း(က-ဆ)၊ ဦးသန်းကြွယ် ဦးအောင်ရှိန်၊ ဦးမောင်စိန်နှင့် ဦးဖေသန်းတို့၏ လက်ရာများဖြင့် ဝေဝေဆာဆာထုတ်ဝေခဲ့ပြီး နောင်တွင် ဦးအောင်ကိုပါ ပြည့်၍ ဆရာခုနစ်ဦး၏လက်ရာများဖြင့်ထုတ်ဝေရာ အလွန်လူကြိုက်များခဲ့သည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ နောက်တိုင်း ၂၇ ရက်တွင် အင်လီ ဘာသာဖြင့် (Golden Child) ကိုသီးခြားထုတ်ဝေပြီး ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ ဧပြုတို့၏ ၁၆ ရက်တွင် ရွှေသွေးအမည်ဖြင့် တစ်ပေါင်းတည်းထုတ်ဝေခဲ့သည်မှာ ယခုတိုင်ဖြစ်သည်။ ယခင်က ရွှေသွေးလျှော့နယ် စောင်ရေးနှင့်သိန်းခန့် ရှိက်ခဲ့ရဖူးပြီး ရွှေသွေးလျှော့နယ် နှစ်ပတ်လည် အထူးထုတ်များလည်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

သုတပဒေသာစာစောင်

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ဝေခဲ့သော OM (Open Mind) အမည်ရှိစာစောင်ကို Spectrum အမည်ပြောင်းခဲ့ပြီး ထို Spectrum စာစောင်ပါ အင်လီ ဆောင်ပါးများကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုကာ သုတပဒေသာစာစောင်ဟူ၍ သုံးလတစ်ကြိမ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ စတင်ပုံနှင့်စဉ်က စောင်ရေး ၅၀၀၀၊ တန်ဖိုးရိုး/သုံးကျပ်ပြုခဲ့သည်။ သုတပဒေသာတွင် စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ သမိုင်းနှင့်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် သိပ္ပါဝါသာရပ်ဆိုင်ရာ တိတွေ့မှု၊ ကျန်းမာရေး၊ ဆေးပညာ၊ စိုက်ပိုးရေး၊ မွေးမြှေးရေး၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတို့ အပြင် ရသနေ့သာသုတေသနရပ်ရပ်မှုနှင့်တစ်တမ်း၊ ဟာသာကလေးအတွေးစသည့်အမည်စုံစွာ အင်လီ ဘာသာများပြန်စာများဖြစ်သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ အောက်တို့ဘာလမှစ၍ နှစ်လတစ်ကြိမ်နှင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ နှစ်လမှစ၍ တစ်လတစ်ကြိမ်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည်။ သုံးလတစ်ကြိမ် ထုတ်ဝေစဉ်က အုပ်ရေ ၄၀,၀၀၀ ခန့် ပုံနှင့်ခဲ့ရသည်။

အခြားစာစောင်များအနေဖြင့် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ နောက်တိုင်းတွင် စတင်၍ပညာလောကဓာစာစောင်ကို သုံးလတစ်ကြိမ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ရပ်နား

နှစ် ၃၀ ပြည့်စာပေမာန်

ခဲ့သည်။ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ခုနှစ်မှစ၍ ဘာသာပြန် ဌာနနဲ့ တစ်ခု သီးခြားဖွံ့ဖည်းကာ ကိုရီးယားမီဒီယာနှင့် အင်ဒီနီးရွားမီဒီယာစာအုပ်များကို ဘာသာပြန်ဆို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာနှင့်ပူးပေါင်းထုတ်ဝေခြင်း

စာပေမာန်သည် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုဗြို့ရှိ ယဉ်နှင်းကို အာရုံယဉ်ကျေးမှုရိပ်သာ မြန်မာနိုင်ငံ ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်ရပ်တည်ခဲ့သည်။ စာပေမာန်မှ စာတည်းများချပ်၊ စာတည်းများများသည် စီမံကိန်း အစည်းအဝေးများ တက်ရောက်ရပြီ စာတည်းများသည် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများ တက်ရောက် ခဲ့ကြသည်။ ထို အစီအစဉ်အရ အာရုံ ၁၉ နှိုင်ငံမှ စာများကို ပေါင်းရှု ထုတ်သော “အာရုံရာ ပုံပြင်များ” အတွေ့ ခြောက်တွဲကို မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ထိုပြင် ဂျပန်နိုင်ငံ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စက်မှု လက်မှုနည်းပညာအဖွဲ့ (Association of International Technical & Education Programme- AITEP) အဖွဲ့နှင့်ပူးပေါင်းရှု မော်တော်ယာဉ်လက်စွဲ လျှပ်စစ်

အင်ဂျင်နီယာလက်စွဲ၊ ချိန်နှုန်းမြှင့် ဒီဇယ်အင်ဂျင်၊ ပုဂ္ဂနိုင်မွေးမြှာနည်း၊ လျှပ်စစ်ကိရိယာတပ်ဆင် အသုံးပြုမှု နှင့်တိုင်းတာမှု၊ သဗ္ဗာဗုံးသွန်းနည်း၊ ရုပ်မြင်သံကြား ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းနည်း စသည့်စက်မှုလက်မှုဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

စာပေမာန်စာအုပ်အသင်း

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလတွင် စာပေမာန်စာတည်းများ ဆရာတွေး ဦးစံထွား၏အတွဲပြုချက်ဖြင့် စာပေမာန်စာအုပ်အသင်းကို စတင်တည်ထောင်သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်ကာလများတွင် အသင်းသား ၂၀,၀၀၀ ကျော်ရှိခဲ့သည်။ အသင်းဝင်ကြေးမှုလည်း ၁၀ ကျပ် မှုစခဲ့သည်။ စာပေမာန်ပြည်သူလက်စွဲစာအုပ်များကို လစဉ်အသင်းပေးနှင့် သီးခြားရောင်းနှစ်မျိုး ထုတ်ဝေပြီး အသင်းပေးစာအုပ်ကို စာအုပ်အသင်းဝင်များသို့ ဖြန့်ချိပေးသည်။ ဆရာတော်များကို ပုံနှိပ်ရာ ပထမဆုရာစာအုပ်သည် အသင်းပေးဖြစ်သည်။ အသင်းတည်ထောင်စက စာပေမာန်ပြက္ခိန်များကို အသင်းဝင်များအား လက်ဆောင်ပေးသည်။

စာပေမာန်ပထမထပ်တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည့် ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်အတွင်း
စာပေလေ့လာဖတ်ရှုနေသူများကို တွေ့ရစဉ်

နှစ် ၃၀ ပြည့်စာပေပါမာန်

စာပေါ်မာန်ပြည်သူစာကြည့်တိုက်

စာပေပါမှန်စာကြည့်တိုက်ကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊
မတ်လတွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ မည်သူမဆို
အခဲ့ကြားရမ်းဖတ်ရှုခွဲ့ရှုခဲ့သည်။ ယခုအခါ ဝင်ကြေး
၁၀၀၀ ကျပ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ရန်ကုန်တဗ္ဗသို့လို
စာကြည့်တိုက်ပညာငှာန၏ လုပ်ငန်းခွင်လက်တွေ့
ဆင်းရာငှာနဖြစ်သည်။ ကလေးစာကြည့်တိုက်
ရည်ညွှန်စာကြည့်တိုက်တို့လည်း ဖွင့်လှစ်ထားသည်။

စာပေါ်မာန်ပြပဲများ

၁၉၅၇ ခုနှစ်က ပန်းချိပွဲပြသခဲ့ကြောင်းကို
ပန်းချိပေါ်ဖော်ရေးဆရာ ပေါ်သစ်(ဦးဝင်းတင်) က ၁၉၅၈
ခုနှစ်၊ အန်ဂတ်ရီရိလ ၁၃ ရက်ထဲတဲ့ ကြေးမှုသတင်းစာ
တင် ဆောင်းပါးရေးသားခဲ့သည်။

စာပေပါမာန်ကြီးမှူး၏ ၁၉၂၂ ခုနှစ်၊
ဒီဇင်ဘာလတွင် ယူနက်စကို၏ထောက်ပုံမှဖြင့် “နိုင်ငံ
တကာစာအုပ်နှင့်ပြီး”၊ ၁၉၃၅ ခုနှစ် ပတ်လတွင်
“စာနယ်ဇုံးတိုင်းခေတ်သမိုင်းပြုနှင့် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊
မေလတွင် “စာနယ်ဇုံးမျက်နှာဖူး၊ ပန်းချေခာတ်ပုံပြု
(စာနယ်ဇုံးစံခေတ်ကြေးမဲ့)ပြီး” တို့ကို ပြသခဲ့သည်။

စာပေါ်ဆုများ ခီးမြှင့်ခိုင်း

၁၉၄၈ ခုနှစ်အတွက် စာပေပါမာန် ကျပ် ၁၀၀ဝါ/-
 (တစ်ထောင်)ဆု ကို ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် စတင်
 ချီးမြှင့်သည်။ တစ်နှစ်အတွင်းရရှိသော စာအုပ်များမှ
 အကောင်းဆုံးစာအုပ်တစ်အုပ်ကို ချီးမြှင့်ရာ စာရေး
 ဆရာမင်းအောင်၏ မိုးအောက်မြေပြင်က ဆုရရှိ
 ခဲ့သည်။ ထိုမှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်အထိတွင် ဆု ခုနှစ်ဆု
 ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် အနုပညာဆိုင်ရာ
 စာပေဆုံးမည်ဖြစ် ဆုအရေအတွက် ကိုယ့်မျိုးဖြစ်လာ
 သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် စာအုပ်သာမက စာမူကိုပါ
 ဆုပေးရန်ဆုံးဖြတ်၍ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ
 အထိပေးအပ်ခဲ့သည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားစာပေဆူ အမည်ပြောင်းရှု စာပေဆူ ၁၀ မျိုးချီးမြှင့်သည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ပုံနှိပ်ပြီး စာအုပ်များမှာအကောင်းဆုံး

တစ်အုပ်ကိုရွေးချယ်၍ အမျိုးသားစာပေဆုပေးရန်၏
ကျွန်စာမူများကို စာပေပါမ်းစာမူဆုအမည်ဖြင့် ခွဲခြား
ချို့မြင်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး ဘာသာရပ် ၁၀ မျိုးပေးအပ်ခဲ့
သည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁၂ မျိုး ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင်
၁၃ မျိုး၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ၁၄ မျိုးနှင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင်
၁၆ မျိုး ဖြစ်လာသည်။ အမျိုးသားစာပေဆုအတွက်
စာအုပ်ပေါင်း ၅၅၆ အုပ်ခါးမြှင့်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်မှစ၍ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး
စာပေရေးသားခါ့ကြသူ ဆရာတိုး၊ ဆရာမတိုးများ
ကိုလည်း တစ်သက်တာစာပေဆုံးချယ်ချို့မြင်လျက်
ရှိသည်။ ယခုအခါ ဆရာတိုး၊ ဆရာမတိုး ၂၂ ဦးကို
ခီးမြင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ပြင်ပမှတေတနာရှင် ပခုက္ခားအိုးဖေက ၁၉၉၂
ခုနစ်တွင် နိုင်ငံတော်သီငွေ ၂,၆၀၁,၂၇၉/- (ခုနစ်ဆယ့်
ခြားက်သီန်းတစ်ထောင့်နှစ်ရာခုနစ်ဆယ့်ကိုးကျပ်)ကို
လူဒါန်းရာမှ ပခုက္ခားအိုးဖေစာပေဆဲကို ၁၉၉၃ ခုနစ်
တွင် စတင်ခါးမြှင့်ခဲ့သည်။

စာတမ်းဖတ်ပဲများနှင့် စာပေနှီးနှောဖလယ်ပဲများ

စာပေပါမာန်သည် စာပေဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်
စာတမ်းဖတ်ပွဲများ၊ စာပေနှီးနှောဖလှယ်ပွဲများ
ကျင်းပဲခဲ့သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင်
ကလေးစာပေနှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊
ဖေဖော်ဝါရီလတွင် သိပ္ပါတာပေနှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊ ၁၉၆၈
ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် စာကြည့်တိုက် နှီးနှော
ဖလှယ်ပွဲ၊ ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင်
ဘာသာပြန်စာပေနှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊
စက်တင်ဘာလတွင် ပြဇာတ်နှင့် ပြဇာတ်စာပေ
နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဧည့်လတွင်
အထူးပွဲထိုစာပေနှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊
ဒီဇင်ဘာလတွင် နှင့်ငံတကာစာအုပ်နှစ် စုပေါင်း
စာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင်
ကလေးလူငယ်စာပေ စာပေနှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊ ၁၉၇၅
ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် စာနယ်ဇုံးတိုင်းခေတ်သမိုင်း
စုပေါင်းစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ အန်နာဂါရီလတွင်
သုတစာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင်

နှစ် ၃၀ ပြည့်စာပေမာန်

ဝတ္ထုတိစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ခရီးသွား စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ဝတ္ထုရှည်စာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မြန်မာကဗျာ စာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၈၀

ချက်တစ်ခုအဖြစ် စာပေစာတမ်းပိုင်းများကို လည်း အခါအားလျော်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ ပြင်ပစာရေးဆရာ များကို စိတ်ခေါ်၍ ဝတ္ထုရှည်စာတမ်းပိုင်းနှင့်ဝတ္ထုတိ စကားပိုင်းတို့ကို ကျင်းပခဲ့သည်။

စာပေမာန်က ကြီးမှုးကျင်းပသည့် စာတမ်းဖတ်ပွဲများမှ ရီးရှာပုံပြင်စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲကို တွေ့ရစဉ်

ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် မြန်မာစာတမ်းပြေစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ အန်နဝါရီလတွင် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ မြန်မာ စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ အန်နဝါရီလတွင် မြန်မာရှည်ထွန်း စာအုပ်စာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ အန်နဝါရီလတွင် ဝေဖန်ရေးစာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် စာတမ်းကယ်စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ဘာသာပြန် စာပေ စာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ရီးရှာပုံပြင်စာပေ စာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ဂါဏ်စာပေ စာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ အန်နဝါရီလတွင် အတိမာန် စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဒွှေ့လတွင် ဘာသာပြန်စာပေနှင့်နောဖလှယ်ပွဲ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် နိုင်ငံရေးစာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ခေတ်ပြုပြင်သမီးဆိုင်ရာ စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲနှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ဘာသာပြန်စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲတို့ကို ကျင်းပခဲ့သည်။ စာပေဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင် ရွက်

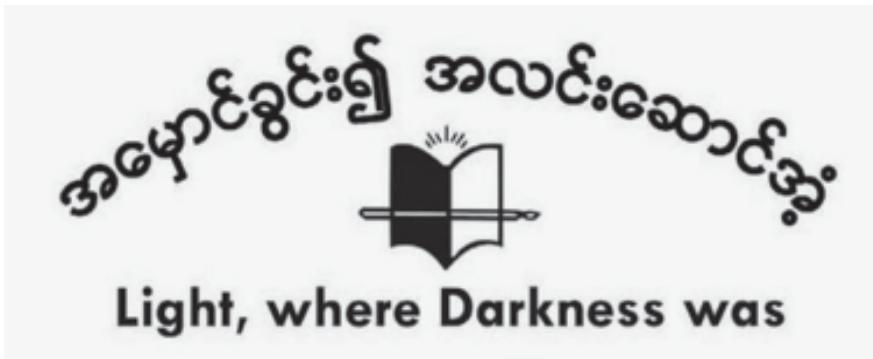
သင်တန်းများပို့ချေးခြင်း

စာပေမာန်သည် ရွှေးဟောင်းစာပေယဉ်ကျေးမှု ကို ထိန်းသိမ်းနေချုပ်မဟုတ်၊ ပြည့်သူလူထု၏ ပညာ ပဟုသာတေအရှင် အသစ်သစ်ဖြစ်ထွန်းလာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည့်ဟူသောရည်ရှည်ချက်ဖြင့် စာကြည့်တိုက် လုပ်ငန်း၊ စာပုံနှိပ်လုပ်ငန်း၊ သတင်းစာလုပ်ငန်းတို့တိုးမြှုံး လာရေးအတွက် သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဌာနတွင်းသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချေးခြင်း၊ မိမိဌာနဝါန်ထမ်းများကို ပြည့်တွင်းပြည့်ပ သင်တန်းများ တက်ရောက်စေခြင်းများ ပြုလှစ်ပေးခဲ့သည်။

နောက်ပိုင်းကာလများတွင်လည်း ဌာနတွင်း သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချေးခြင်း၊ မိမိဌာနဝါန်ထမ်းများကို ပြည့်တွင်းပြည့်ပသင်တန်းများ တက်ရောက်စေခြင်းများ ပြုလှစ်ပေးခဲ့သည်။

ယူနက်စကိုမှ ကြီးမှုး၏ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် Mobile Training for Book Production စာအုပ် ထုတ်ဝေရေးသင်တန်းကို စာပေမာန်၏ ဖွင့်လှစ်

နှစ် ၃၀ ပြည့်စာပေမာန်

စာပေမာန်
ဆောင်ပုဒ်နှင့်
လိပ်

သင်ကြားခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းပုံနှိပ်ထူတ်ဝေသူများ
တက်ရောက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ စာပေမာန် စာတည်း
များကလည်း ပြင်ပွောန သင်တန်းများသို့ သွားရောက်
သင်ကြားပိုချပေးလျက်ရှိသည်။

စာအုပ်အရောင်းဆိုင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း

ကုန်သည်လမ်း၊ စာပေမာန်အဆောက်အအုံ
အောက်ဆုံးထပ် (ကုန်သည်လမ်းနှင့် ၃၇ လမ်းထောင့်)
တွင် စာအုပ်ဆိုင်ကို ဖွင့်လှစ်ထားရာ စာပေမာန်ထူတ်
သာမက ပြင်ပစာအုပ်တိုက်များမှ ထူတ်ဝေသော
စာအုပ်များကိုပါ ရောင်းချပေးလျက် ရှိသည်။
ဌာနများတစ်ဦးက ကြီးကြပ်တာဝန်ယူသည်။ ယခင်က
ထိုဌာနများတို့သည် ရာမနိုင်ငံ ဖရန်ဖတ်စာအုပ်ပြွဲနှင့်
အိန္ဒိယနိုင်ငံ စာအုပ်ပြွဲများသို့ သွားရောက်၍
မြန်မာနိုင်ငံထူတ်စာအုပ်များကို ပြသခဲ့ဖူးသည်။

စာပေမာန်သည် အသက်အရွယ်အသီးသီး
အတွက် နှစ်စဉ်၊ လစဉ်၊ အပတ်စဉ်ထူတ် စာအုပ်
စာတမ်းများ ပုံနှိပ်ထူတ်ဝေခြင်း၊ စာကြည့်တိုက်
ဖွင့်လှစ်ထားခြင်း၊ စာအုပ်အသင်း တည်ထောင်
ထားခြင်း၊ စာအုပ်အရောင်းဆိုင် ဖွင့်လှစ်ရောင်းချခြင်း၊
စာပေဆူ များ ချီးမြှင့်ခြင်း၊ စာပေနှီးနှောဖလှယ်ပွဲ၊
စာတမ်းဖတ်ပွဲများကျင်းပခြင်းစသည် စာပေဖွံ့ဖြိုးရေး
လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အရွှေ့တောင်
အာရုံးနိုင်ငံများတွင် ပထမဆုံးဌာနကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။
မြန်မာနိုင်ငံ၏နောက် ၁၀ နှစ်ခန့်ကြားမှ လွှတ်လပ်ရေး
ရဲခဲ့သော မလေးရှားနိုင်ငံသည် စာပေမာန်သို့။

လာရောက်အတူယူ၍ Dewan Babasa dan Pustaka
(Institute of Malay Literature) စာအုပ်ထူတ်ဝေရေး
လုပ်ငန်းကြီးကို တည်ထောင်ခဲ့ရာ ထိုလုပ်ငန်းကြီးမှာ
များစွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက်တွင်
စာပေမာန် နှစ်(၃၀) ပြည့်အမ်းအနားကို သိရှိမြှုပ်၍
စည်ကားစွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ အခေါင်းအနားတွင်
ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါက်တာဖေမြင့်က စာပေဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ
ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်ပြောကြားခဲ့ပြီး မြန်မာစာ
ပါမောက်(ပြိုမ်း) ဒေါက်တာ ဦးခင်အေး (မောင်ခင်မင်-
ဓနဖြူ)က “စာပေမာန်နှင့် ကျွန်တော်”၊ စာတည်း
(ပြိုမ်း)ဦးညွှန်ဟံ(ညွှန်ဟံ-ကြေားတော်)က “အတွေးပေး
သောစာ၊ အမြင် ပေးသောစာ” ခေါင်းစဉ်ဖြင့်
စာပေမာန်၏သမိုင်းကြောင်းနှင့် စာပေကိုတွေးပုံ
မြင်ပုံရေးသားပုံတိုကို စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဟောပြောကြ
သည်။

စာပေမာန်တွင် ခေတ်အဆက်ဆက်တာဝန်
ထမ်းခဲ့ကြသော အရာတမ်း၊ အမှုထမ်းတို့သည်
ရာထုံးဂုဏ်သိန်ထက် စာပေအပေါ် တွယ်တာသော
သံယောဇ်ဖြင့် တာဝန်ထမ်းရွက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအတူ
မျိုးဆက်သစ်တို့ကလည်း နှစ်ခုနှစ်ဆယ်ပြည့်ခရီး
မှသည် ရာပြည့်ထက်ကော်လွန်၍ စာပေမာန်၏
ဂုဏ်ကို မြင့်တင်နိုင်ကြရန် လိုအပ်ပေသည်။

ချိမ်းယ်

မြန်မာရှိုးရာ ကျေးလက်သီပွံပညာ

၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ရန်ကုန် ဆိပ်ကမ်းမှ ဒေသက်ဆီသို့ လက်ခတ် သမွန်စီး၍ ကူးခဲ့၏။ သမွန်စီးနှင့်နေစဉ် ဒီရေတက်မည့်အချိန်ကို သိလို၍ သမွန်သမားကြီးကို ဖော်မြန်းပါ၏။ ထိုအခါ သမွန်သမားကြီးက ခေတ္တမျှ စဉ်းစားပြီးနောက် ယနေ့သည် တန်ဆောင်မှုန်းလဆန်း တစ်ရက်နေ့ ဖြစ်ရာ တစ်ကျပ်တွင် တစ်မတ်နှစ်လျှင် သုံးမတ်ကျန် မည်ဖြစ်ကြောင့်၊ ထို့ကြောင့် ယနေ့မှုန်းလွှာတစ်နာရီ မထိုးမီ တစ်ဆယ့်ငါးမိန်စုံအလိုတွင် ဒီရေတက် လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင့် ဖြေကြား၏။ တကယ်လည်း ထိုနေ့တွင် သူ့ပြောခဲ့သည့်အချိန်၌ ဒီရေတက်ကြောင့် တွေ့ရှိရ၏။

အထက်ဖော်ပြပါ ဖြစ်စဉ်နှင့်ကြံးကြံးပြီးချိန်မှ ၈၅၂ မြန်မာရှိုးရာကျေးလက်သီပွံပညာကို စိတ်ဝင် စားခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံဒေသအရပ်ရှင်သို့ ရောက်သည့်အခါတိုင်း မြန်မာရှိုးရာကျေးလက်သီပွံပညာအကြောင်း လက်လှမ်းမီသမျှ လေ့လာစူးစမ်းခဲ့သည်။ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

မြန်မာရှိုးရာကျေးလက်သီပွံပညာ (Myanmar Traditional Folk Science) ဆိုသည်မှာ ဖြစ်စဉ်တို့ကို ကြည့်မြင်၍ အတိတ်နိမိတ်ကောက်လူဗြိုင်းမျိုးမဟုတ် သလို ဖောင်တွက်ချက်ပြီး ဟောကိန်းထုတ်ခြင်းမျိုး လည်း မဟုတ်ပေ။ သဘာဝတရား၏ အရိပ်အကဲပြုမှု

များကို အနက်အမိပွာယ်ဖော်ပြီး အကျိုးရှိအောင် အသုံးချယ်ညွှန် သီပွံပညာဖြစ်သည်။ ခေတ်မီသီပွံ့ပညာ အလွန် တိုးတက် ထွန်းကားလာသည့် ၁၉ ရာစု နောင်းပိုင်းကာလမှုစဉ် မြန်မာရှိုးရာသီပွံပညာ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် တစ်စတစ်စနှင့် မေးမြန်လာခဲ့ရသည်။ လုံးဝပျောက်ကွယ် သွားရတော့မည့် အခြေအနေ မျိုးသို့ပင် ရောက်ရှိလာသည်။

ရွေးခေတ်မြန်မာဘိုးဘွားတို့က မိမိတို့၏ အတွေ့ အကြံးခေါ်တို့ကိုခဲ့သော ရှိုးရာကျေးလက် သီပွံပညာကို သားစဉ်မြေးဆက် လက်ဆင့်ကမ်းခဲ့ကြသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် အသုံးချုပြီး မိမိတို့၏ လူ့အဖွဲ့ အစည်းအတွက် အကျိုးပြုခဲ့ကြသည်။ မြန်မာတို့၏ ဖြုပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှု အမွှေအနှစ်တစ်ရပ်ဖြစ်သော “မြန်မာရှိုးရာကျေးလက်သီပွံပညာ” ကို ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းရန် ရည်သန်၍ ဤဆောင်းပါးကို ရေးသားတင်ပြရခြင်းဖြစ်သည်။

မိုးလေဝသနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ

နေကြတ်ခြင်း၊ လကြတ်ခြင်း၊ ထူးကဲခြီးရေတက်ခြင်း၊ မုန်တိုင်းတို့က်ခတ်ခြင်းအပါအဝင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အချိန့်များပတ်သက်၍ သီပွံပညာရှိုင်များက ကြံးကြတ်တွက်ချက်သီရှိုင်ကြုံ၏။ သို့ရာတွင် မည်သည့် အချိန်တွင် လျှင်လှုပ်မည်ဆိုသည်ကို ကြံးကြတ်မသို့၍

မြန်မာရိုးရာကျေးလက်သိပ္ပါယဉ်

ပါဟု ပညာရှင်များက ဝန်ခဲ့ခဲ့ကြ၏။ တိရစ္ဆာန်အချို့ကမူ ငလျင်လှပ်မည့်ဘေးအန္တရာယ်တိုကို ကြိုတင်သိရှိကာ အန္တရာယ်လွှတ်ကင်းမည့်နေရာသို့ ပြေးလွှားတိမ်းရှေ့၏ နိုင်ခဲ့ကြပြောင်းမြတ်ပြုသောကာများရှိနေသည်။ ထိုသို့ ကြိုတင်သိရှိနိုင်ကြခြင်းမှာ ယင်းသတ္တဝါတို့၏ မီအောအ (Instinct) စွမ်းရည်ပြောင်းတွေ့သည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၇၈၀ ခန့်က အိတုလီပြည် ပွန်ပိုဒ်မြို့ကြီးအနီးရှိ မီဆူးယပ်(စံ) မီးတောင်ကြီး ပေါက်ကွဲပြီး ချော်ရည်နှင့်ပြာ့များ အောက်နစ်မြှုပ်ခါနီးတွင် တိရစ္ဆာန်များက ကြိုတင် သိရှိခဲ့ကြ၏။ ထိုသို့ဘေးအန္တရာယ်မကျမိုး တစ်ညွှန် အလိုတွင် ခွေးများက အူကြသည်။ ကျိုးကန်းများက အုပ်စုအလိုက်အော်ကြသည်။ ချည်တိုင်တွင်ချည်ထားသည့် နွားများကလည်း ကြီးပြတ်အောင် ရှုန်းထွက်ပြီး ထွက်ပြေးလွှတ်မြောက်သွားခဲ့ကြ၏။ ထိုအောသတွင် နေထိုင်သော လူသားတိုကမူ တိရစ္ဆာန်များပြသနေသည့် နိမိတ်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ် မဖော်တတ်ကြသော ကြောင့် အမှုမှုအမှုတဲ့မဲ့နေထိုင်မိခဲ့ကြသဖြင့် နောက် တစ်နေ့တွင် အစုလိုက်အပြုလိုက် သေပွဲဝင်ခဲ့ကြရ၏။

မြို့ပြယဉ်ကျေးမှုစတင်ထွန်းကားခဲ့သည့် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀ ခန့်ကာလမှစ၍ လူသားတို့သည် မိမိတို့အတွက် အထောက်အကူပြုမည့် သိပ္ပါယ်ကိုရှိယာအတော်များများကို တိတွင်လာနိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းသိပ္ပါယ်ကိုရှိယာတို့ကို အမှုသဟဲပြုပြီး အသက်ရှင်ရပ်တည် နေထိုင်လာကြသောကြောင့် မီအောအိစွမ်းရည်က တဖြည်းဖြည်း အားနည်းကျဆင်းလာခဲ့ရသည်။ ယခုအိလက်ထရွန်းနစ်ခေတ်တွင်မူကား ယင်းမီစွမ်းရည်သည် ပျောက်ကွယ်သလောက်နီးပါးဖြစ်သွားရလေပြီ။ သဘာဝတရားက လူသားတို့၏ မီစွမ်းရည်ကို ပြန်လည်ရှင်သိမ်းလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ တိရစ္ဆာန်တို့တွင်မူ မီအောအိစွမ်းရည် အားကိုးဖြင့်သာ မျိုးသူ့ေးပျောက်ကွယ်မသွားရေးအတွက် ဆက်လက်အသက်ရှင်ရပ်တည်နေကြရ၏။

ရွေးခေတ်ကာလ ကျေးလက်အေသတို့တွင် နေထိုင်ခဲ့ကြသော မြန်မာတောင်သူလယ်သမားများသည် ရုံးရာကျေးလက်သိပ္ပါယ် အားကိုးဖြင့် ရာသီဥတုအခြေအနေကို ခန့်မှန်းတွက်ချက် နိုင်ခဲ့ကြ၏။ သူတို့ အမိကအမှုသဟဲ ပြုခဲ့ကြသည်ကား

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကို အနီးပ်ဆုံး ခန့်မှန်းဖော်ပြလေ့ရှိသည့် ရေပျော်ငှက်များ

မြန်မာရီးရာကျွေးလက်သိပ္ပါယဲ့

မိုးလာမည့် အရပ်ဒေသကို အသိကြဖြင့် မြန်မြိုင်သည့် ဘီလုံးငှက်

ကျွေးငှက်များ၊ အိမ်မွေးတိရစ္စာနှင့် တောရိုင်းတိရစ္စာနှင့်များ၏ ထူးခြားသောလူပုံရားမှုကို အကဲခတ်ကြခြင်းပင်ဖြစ်၏။

သာမကအားဖြင့် “ကွန်ကရောင်းငှက်” အဖို့နှင့် အမတို့ ပြိုင်တူအော်နေကြပြီဆိုလျှင် မိုးကြီးလေကြီးကျတော့မည်ဟု သိကြ၏။ “မိုးစာင့်” များ ခပ်မြင့်မြင့် တွင် ပုံသန်းနေကြလျှင် မကြာမိုးရွာတော့မည်၊ ခပ်နိမ့်နိမ့်တွင် ပုံသန်းနေကြလျှင်လည်း မိုးမကုန်သေးကြောင်းသိကြ၏။ ပန်းရည်စုံသည့် မိုးစွောင်းငှက်များ အော်လျှင် မကြာမိုးရွာတော့မည်။ အနည်းဆုံး နှစ်ရက်သုံးရက်ခန့် မိုးစွောနေလိမ့်မည်ဟု သိနိုင်ကြ၏။ ငန်းများ၊ ဝိုင်းသဲနှင့် ရေကြောင်းများ ညာက်တွင် ဆူဆူညံ့အော်ကျျွောက်လျှင် မိုးသက်လေပြင်းကျတော့မည်ကို သိနိုင်၏။

မိုးရာသီကာလ၌ ကုန်းတွေးပိုင်းရှိ လယ်ကွင်းများ သီသို့ ဖျိုင်းမြောက်မြားစွာလာကြလျှင် ထိုနှစ်တွင် မိုးအလွန်ကောင်းမည်ဟု ကြိုတော်သိနိုင်ကြ၏။ ဘီလုံးငှက်သည် ဥရုံးဥစ်အတိုင်း ငှက်ကျင်းထဲဥလျှင် ထိုနှစ်တွင် မိုးအလွန်ကောင်းမည်။ ကုန်းပေါ်တွင်လျှင် မိုးနည်းလိမ့်မည်။ ဘီလုံးငှက်၏ အသိကိုတွင် ဖောက်ထားသော အပေါက်ကိုကြည့်ပြီး မိုးမည်သည့် အရပ်ကလာမည်ကို သိနိုင်ကြ၏။ ထိုင်ကို အသိကိုတွင်ဖောက်ထားသော အပေါက်၏မျက်နှာစာ

ဘက်မှ မိုးလာလေ့မရှိဘဲ အပေါက်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အရပ်မှသာ မိုးလာလေ့ရှိ၏။

နှစ်တစ်နှစ်တွင် ရေကြီးမည် မကြီးမည်ဆိုသည်ကို ကြိုတော်သိနိုင်သော နည်းလမ်းများလည်းရှိသေး၏။ မြစ်နားချောင်းနားတွင်ရှိသော ကိုင်းပင်နှင့်ချံပုတ်များပေါ်၍ အသိကိုဆောက်လေ့ရှိသည့် စာဝါငှက်ကလေးများသည် အပင်၏အကိုင်းထိပ်နားတွင် အသိကိုဆောက်ကြလျှင် ထိုနှစ်ရေအလွန်ကြိုးမည်။ အကိုင်း၏ အလယ်တွင် အသိကိုဆောက်ကြလျှင် ရေအသင့် အတင့် ကြိုးမည်။ ခပ်နိမ့်နိမ့်တွင် အသိကိုဆောက်လျှင် ထိုနှစ်ရေကြီးမည်၍ အန္တရာယ်လုံးဝကင်းရှင်းမည်ဟု သိနိုင်ကြ၏။

ပုံစံးထိုးငှက်များကို လေလာပြီး နှစ်တစ်နှစ်တွင် ရေကြီး၊ မကြီးဆိုသည်ကိုလည်း ခန့်မျဉ်းသိရှိနိုင်ကြလေ၏။ ထိုင်က်များသည် မြစ်ချောင်းကမ်းပါးတို့၌ အပေါက်ဖောက်၍ အသိကိုဆောက်လေ့ရှိကြရာ သူတို့ အသိကိုဆောက်သည့်နေရာကို ကြည့်ပြီး ထိုနှစ်တွင် ရေကြီးမကြီးဆိုသည်ကို သိနိုင်၏။ ကမ်းပါးအမြင့်တွင် အပေါက်ဖောက်ပြီး အသိကိုဆောက်လျှင် ထိုနှစ်ရေကြီးမည်။ အနိမ့်ပိုင်းတွင် အပေါက်ဖောက်ပြီး အသိကိုဆောက်လျှင် လုံးဝရေမကြီး။ အသိက်မဆောက်တော့ဘဲ နေရာပြောင်းသွားလျှင် ထိုနှစ်ကမ်းပါးပြီး အောင် ရေကြီးမည်ဟု သိကြ၏။

ငှက်ကျား၊ ငှက်ကြီးဝန်ပိုင့်နှင့် ဒုံးစပ်ငှက်များ အစု အဖွဲ့ဖြင့် မည်သည့်အရပ်ဆိုသို့ ပုံသန်းကြောင်းကို ကြည့်ပြီး သူတို့၏းတည် ပုံသန်းသော အရပ်၌ ထိုနှစ်တွင်မိုးကြီးမည်၍ ရေလျှောက်သိနိုင်ကို သိနိုင်၏။ ကျိုးကန်းများ အခါန်ဖော့စာ အသိကိုဆောက်သည်ကို တွေ့မြင်ရလျှင် ထိုနှစ်တွင် မိုးဦးစောလိမ့်မည်ဟု သိရှိနိုင်၏။

စောင်းဆရာနှင့် ယားနာပွေးကွက်၊ ပါဒရက်ကပုံရောက်ပလူ၊ အနှုပ်ဒါး ပေါင်းရှစ်ပါးဟူသည့် လက်ာကိုလည်း ရေးမြန်မာကြိုးတို့က ရိုးရာကျွေးလက်သိပ္ပါယဲ့အတွက် ဖော်မြှုလာတစ်ခုအဖြစ် လက်ကိုင်ပြုခဲ့ကြ၏။ မိုးရွာတော့မည်ဆိုလျှင် စောင်းကြိုးများသည် အလိုလိုလျော့လာကြ၏။ ထိုအခါ စောင်းဆရာက

မြန်မာရှိုးရာကျွေးလက်သိပ္ပါယူ

မိုးရွာတော့မည်ကို ကြိုတင်သိရှိ၏။ ယားနာရှိသူများနှင့် ပွဲးရှိသူများကလည်း မိုးရွာခါနီးတွင် ကြိုတင်သိရှိကြ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆုံးသော် သူတို့သည် မိုးရွာခါနီး၌ မခံမရပ်နိုင်အောင် ယားယံလာတတ်ကြသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဒုလ္လာပါဒရက်သမားများကမူ မိုးရွာခါနီးလျှင် မခံမရပ်နိုင်အောင် အကြောအခြင်များတင်းလာကြ၏။ တွင်းအောင်းသော ပုဂ္ဂက်ဆိတ်များအံ့ဖွဲ့ပြီး တွင်းပြင်သို့ ထွက်လာလျှင်၊ ပလူကောင်များ တောင်ဦးအပြင်ဘက် သို့ အံ့ဖွဲ့ပုံတက်လာလျှင် မိုးရွာတော့မည်ကို ကြိုတင်သိရှိနိုင်ကြ၏။

မိုးရွာမည် လက္ခဏာကို ကြိုးအလျော့အတင်းဖြင့် ညွှန်ပြနိုင်သည် မြန်မာစောင်း

ကုဋ္ဌနာစွဲကပ်နေသူများသည် မိုးရွာခါနီး၌ အနာများ ထူးအစ်းအစ်းပျဉ်းစွဲတဲ့တဲ့ဖြစ်လာသည်။ အရည်များလည်းစိုးလာသည်။ ထိုအခါ ငရ်းတို့သည် မိုးရွာတော့မည်ကို ကြိုတင်သိရှိကြ၏။ ပြဒါးမူကား အပူဓာတ်လွန်ကဲလျှင် ပြန့်တန်းကျေတဲ့တဲ့ ဖြစ်နေတတ်၏။ အအေးောတ်ရသောအခါ၌ သို့ပို့သို့ သည်းသည်းကျိုးသွားတတ်၏။ ထိုကြောင့် ပြဒါးကျိုးသွားသည်ကို တွေ့မြင်ရလျှင် မိုးရွာတော့မည်ဟု ကြိုတင်သိရှိကြ၏။

ပုစဉ်းရင်ကွဲကောင်များအောင်လျှင် ဘူးပါးကောင်များအောင်ထွက်လာလျှင် မိုးကျတော့မည်၊ မိုးရာသီရောက်တော့မည်ကို သိကြ၏။ ဝါဆိုပုစဉ်းအောင်လျှင် ဝါဆိုလျှင် ဝါဆိုမိုးကြီးရာတတ်သည်။ မိုးတွင်း၌ တွင်းအောင်းသော ပုရှစ်များထွက်လာလျှင် မိုးကြီးတတ်သည်ဟု သိရှိကြ၏။ စိုက်ပျိုးခိုန်၌ ပုရှစ်တွင်းမှပုရှစ်များထွက်လာလျှင် ကောက်ပဲသီးနှံမအောင်မြင်တတ်ဟု သိကြ၏။

လထီးဆောင်းလျှင်နေပူပြီး ရာသီဥတုသာယာတတ်သည်။ နေထီးဆောင်းလျှင် မိုးရွာတတ်သည်ဟု သိကြ၏။ ဖေဒါများကမဲးကပ်လာလျှင် ရေကြီးတတ်သည်။ ပုရွေက်ဆိတ်များမိုးတွင်းကာလျှင် အိမ်ပေါ် (သို့မဟုတ်) အမြင့်သို့တက်လျှင် ရေကြီးရေလျုံတတ်သည်ဟု သိကြ၏။ မိုးတွင်းကာလျှင် အားသတ္တဝါများအိမ်ပေါ် (သို့မဟုတ်) အမြင့်ပိုင်းသို့တက်ကြလျှင် ရေကြီးတတ်သည်။ ဆင်နှာမောင်းပင်များ မိုးပေါ်ထောင်ပွင့်လျှင် ရေကြီးတတ်သည်ဟု သိကြ၏။ မန်ကျည်းပင်မှ အသီးအပွင့်များများပွင့်လျှင်၊ သီးလျှင်ထိုနှစ်တွင် ကိုင်းကျွန်းလယ်ယာများ သီးနှံအထွက်ကောင်းမည်ဟု သိကြ၏။

ဒုန်ကွဲပင်အသီးသီးပြီး ရင့်လာလျှင် မိုးကျရန်နိုးလာပြီ၊ မိုးကာလျှင် ဒုန်ကွဲပင်အသီးများကွေးလာလျှင် “ဒုန်ကွဲလည်းကွေး၊ မိုးလည်းပြေး” ဟူ၍ သိကြ၏။ ကျိုးကန်းများ အပင်မြင့်မြင့်တွင် အသိုက်ဆောက်ကြလျှင် ထိုနှစ်တွင် လေမှန်တိုင်းမကျနိုင်၊ လေမထန်နိုင်၊ အပင်နို့မြှုံးနို့တွင် အသိုက်ဆောက်လျှင်မူးလေထန်မည်၊ မူန်တိုင်းကျမည်ဟု သိကြ၏။ သရက်ပင်များများပွင့်လျှင် သီးလျှင် ထိုနှစ်တွင် လေထန်တတ်သည်ဟု သိကြ၏။

သကြံန်ကျသည့် နေ့တွင် ရွှားပင်ကို ဓားဖြင့်တစ်ထစ်ချင်း သုံးထစ်ထစ်ကြည့်သည့်အခါ ပထမအထစ်မှ ရှားစေးအထွက်များလျှင် မိုးဦးကောင်းမည်။ ဒုတိယအထစ်မှ အစေးပို့ထွက်လျှင် မိုးလယ်ကောင်းမည်။ တတိယအထစ်မှ အစေးပို့ထွက်လျှင် မိုးနှောင်းကောင်းမည်ဟု သိကြ၏။ သကြံန်ကျသည့်နေ့နှစ်ခေါင်းတွင် အရင်ဦးစွာတွန်လျှင်

မြန်မာရိုးရာကျေးလက်သိပ္ပါယဉ်

မိုးကောင်းမည့် နိမိတ်ကို ကုန်းတွင်းပိုင်း လယ်ကွင်းများ သိသိ
စုဝေးလာရောက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ပြတတ်သည့် ပျိုင်းများ

မိုးဦးကောင်းမည်။ တောက်က အရင်တွန်လျှင် မိုးနောင်းကောင်းမည်။ အိမ်ကြက်ရော တောက်ပါ ပြီးတူတွန်လျှင် မိုးလယ်ကောင်းမည်ဟု သိနိုင်ကြ၏။ သက်နှစ်ကျော်မိုးဦးအစဉ်ဆွဲသော မိုးရေကို လျှော ဖြင့်တိုကြပဲ့၍ ချိလျှင် ထိနှစ်တွင် စပါးသီးနှံကောင်း မည်။ ခါးလျှင် ပိုးမွှားကျပြီး စပါးသီးနှံပျက်လိမ့်မည်ဟု သိကြ၏။

မြန်မာရိုးရာကျေးလက်သိပ္ပါယဉ်သုတေသန စဉ်ကူးမင်း ခေါင်းလောင်းတော်

အေဒီ ၁၈၂၄ ခုနှစ်၊ ပထမမြန်မာ-အင်လိပ်စစ်ပွဲတွင် စစ်သူကြီးမဟာဗန္ဓုလကျဆုံးခဲ့ပြီး မြန်မာတို့ အရေးနှုန်းများရသည်။ “ရန္တပိုစာချုပ်”ဖြင့် စစ်ပြောငြိမ်းခဲ့ရသည်။ အင်လိပ်စစ်တပ်က ရွှေတို့စေတိရင်ပြင်တွင် ရှိသော စဉ်ကူးမင်း၏ကောင်းမှု ကြေးသွန်း ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးကို အင်လန်သို့သော်ဖြင့် သယ်ဆောင်သွားရန် စီစဉ်အားထုတ်ကြသည်။

ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာတို့ကို စစ်အောင်နိုင်ခဲ့ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ယင်းခေါင်းလောင်းတော်ကြီးကို ငှုံးတို့၏ဘုရင်မအား ဆက်သရန်ဖြစ်၏။ ရွှေတို့ရင်ပြင်တော်ပေါ်မှ ထိုခေါင်းလောင်းတော်ကြီးကို သိရှိတွေ့ရကုန်းပေါ်မှ ခဲ့ရာခဲ့ဆစ်ချုပြီးနောက် ရန်ကုန် ဆိပ်ကမ်းသို့ သယ်ဆောင်ကြသည်။ ယင်းနောက် သတော်ပေါ်သို့ ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးကိုတင်ဆောင်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဆိပ်ကမ်းမှသတော်ခွာသွားပြီး မကြာမြိမ်းမပင် သဘောတိုင်စောင်သွားကာ ခေါင်းလောင်းကြီး ရေထဲသို့ကျရောက်ခဲ့ရ၏။ ရေထဲတွင်နစ်မြှုပ်နှံသော ခေါင်းလောင်းကြီးကို အက်လိပ်တို့က ပြန်လည် ဆယ်ယူရန် ကြီးပမ်းကြသော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ခဲ့။ ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းအနီးတစ်ပို့ကိုတွင် နေထိုင်လျက်ရှိကြသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဗမာ၊ မွန်၊ ကရင်၊ ရှမ်းစသည့်တိုင်းရင်းသားများက ရေထဲမှ ထိုခေါင်းလောင်းတော်ကြီးကို မိမိတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ပြန်လည်ဆယ်ယူလို ပါကြောင်း၊ အကယ်၍ ဆယ်ယူနိုင်ခဲ့လျှင် ယင်းခေါင်း

မြန်မာရှိသော်လက်သိပ္ပါယဲ့

လောင်းတော်ကြီးကို ရွှေတိဂုံရှင်ပြင်ပေါ်ရှိ မူလအရပ်၊ မူလနေရာတွင် ပြန်လည်ချက်ဆွဲခွင့်ပြစေလိုကြောင်း အကိုလိပ်စစ်တပ်၏ အကြီးအကဲကို ပိမိတို့၏စစ်တပ်တွင် ခေတ်မီ အင်ရှင်နှစ်ယာများ ပါလာခဲ့သော်လည်း ခေါင်းလောင်းကြီး ဆယ်ယူရေးအတွက် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ကြ ကြောင်း၊ မြန်မာကျေးတောသားများက စွမ်းဆောင်နိုင်ကြမည်ဆိုလျှင် မိမိတို့အလွန်ပင် အံ့ဩမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ အကယ်၍ ဆယ်ယူနိုင်ကြလျှင် ခေါင်းလောင်းကြီးကို ဆယ်ယူသူတို့၏ သဘောကျထားလိုသည့်နေရာတွင် ထားနိုင်ပါကြောင်း လိုက်လျော့ခွင့်ပြုခဲ့၏။

မြန်မာရှိသော်လက်သိပ္ပါယဲ့အစွမ်းဖြင့်
ဒီရေအတက်အကျ တွက်ချက်ကာ
ပြန်လည်ဆယ်ယူနိုင်ခဲ့သည့်
စဉ်ကူးမင်းခေါင်းလောင်းတော်

မြန်မာအော်သံတိုက ရှိုးရာကျေးလက်သိပ္ပါယဲ့
အရ ဒီရေအတက်အကျကို တွက်ချက်ကြပြီးလျှင် ဒီရေကျော်ချိန်၌ သောင်ခုံပေါ်တွင်ပေါ်နေသော ခေါင်းလောင်းကြီးကို သစ်လုံးများနှင့်တွဲ၍ အိုးဖြင့် ခိုင်ခိုင်ချည်နှောင်ကြ၏။ ဒီရေပြန်တက်လာချိန်၌ သစ်တုံးများ၏ သဘောသဘာဝအရ ရေမျက်နှာပြင်ပေါ်သို့ တက်လာကြသည်။ ထိုအခါ ငင်းတို့နှင့် တွဲဆက်ချည်နှောင်ထားသော ခေါင်းလောင်းကြီးပါ မြစ်၏ ကြမ်းခင်းမှ ကြတက်လာရသည်။ အရာဝတ္ထုတို့၏ အလေးချိန်သည် ရေထွဲ ပေါ့သည့်သဘောရှိရာ သစ်တုံးများက ခေါင်းလောင်းကြီးကို မြစ်၏ကြမ်းခင်းမှ လွှတ်အောင် ချိမထားနိုင်ကြ၏။ ဟောင်ကဲ့သို့ဖြစ်နေသော ထိုသစ်တုံးများကို လျော့များဖြင့် ဆွဲယူလာကြကာ ရွှေတိဂုံဘုရား၏ တောင်ဘက်တည့်တည့်ရှိ ဆိပ်ကမ်းရေတိမိပိုင်း၌ ခေါင်းလောင်းကြီးကို ချုထားလိုက်ကြ၏။ ဒီရေပြန်ကျသွားချိန်၌ သောင်ခုံပေါ်တွင် တင်နေသော ခေါင်းလောင်းကြီးကို သစ်လုံးတိုင်များ အား ကုတ်အဖြစ်သုံး၍ ဝိုင်းကလော်တွန်းရွှေ့ခြင်း၊ ကုန်းမြင့်ပေါ်သို့တင်ခြင်းများပြုလုပ်ကြ၏။ လွယ်ကူသော အလုပ်ကားမဟုတ်ပေ။ စေတနာသဒ္ဓါဒဟုနှင့် ကြောင့် ပင်ပန်းစွာရွှေ့ပြောင်းသယ်ယူခဲ့ကြရာ နောက်ဆုံးတွင် ခေါင်းလောင်းကြီးကို မူလအရပ်၌ ပြန်လည်ချိတ်ဆွဲထားနိုင်ခဲ့ကြ၏။ ကြမ်းတမ်းခက်ခဲ့စွာ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းခဲ့ရသဖြင့် ခေါင်းလောင်းကြီးတွင် ပွန်းပွဲဒဏ်ရာအချို့ရရှိခဲ့သော်လည်း သမိုင်းဝင်မြန်မာသည်ကျေးမှု အမွှေအနှစ်ပစ္စည်း စဉ်ကူးမင်း ခေါင်းလောင်းတော်ကြီးကို ပစ္စည်းမှန်နေရာမှုန်ပြန်လည်ထားရှိနိုင်ခဲ့ခြင်းမှာ တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဦးကျော်ဝင်း(မန္ဒသကျော်ဝင်း)

မြန်မာနိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသည့် နိုင်ငံဖြစ်သည့်အားလုံးစွာ စိုက်ပျိုးရေးတွင် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည့်ရေအတွက် သဘာဝချောင်း၊ မြောင်းရေ တိုကို တမ်းစီဆီးတားကာ လိုအပ်သည့်အခါ မြောင်းသွယ်ရေပို့လွတ်သည့် ဆည်မြောင်းလုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂိုလ်မတိုင်မိကပင် စတင်လုပ်ငါးခဲ့ကြပြီး ရှေးမင်းအဆက်ဆက် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသည့် နိုင်ငံဖြစ်သည့်အားလုံးစွာ စိုက်ပျိုးရေးတွင် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည့်ရေအတွက် သဘာဝချောင်း၊ မြောင်းရေ တိုကို တမ်းစီဆီးတားကာ လိုအပ်သည့်အခါ မြောင်းသွယ်ရေပို့လွတ်သည့် ဆည်မြောင်းလုပ်ငန်းများကို ပုဂ္ဂိုလ်မတိုင်မိကပင် စတင်လုပ်ငါးခဲ့ကြပြီး ရှေးမင်းအဆက်ဆက် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြသည်။

လွတ်လပ်ရေးမရမီ ၁၉၀၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၀၆ ခုနှစ် အတွင်း ပြတိသွေကိုလိုနီအစိုးရသည် ရွှေးမြန်မာမင်းများ လက်ထက်က တည်ဆောက်ခဲ့သည့် ရေလွှာဆည်များ နေရာတွင် ကွဲန်ကရစ်ရေလွှာဆည်များဖြင့် အစားထိုးကာ အခိုင်အမာတည်ဆောက်ခဲ့သည်။

အမိုက်သော ရေလွှာဆည်များမှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ မူးမြစ်ပေါ်ရှိ ကာဘိုးရေလွှာဆည်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ချောင်းမကြီးချောင်းပေါ်ရှိ ဆည်တော်ရေလွှာဆည်၊ ကျောက်ဆည်ခရီးရှိ ပန်းလောင်မြစ်နှင့် အောက်မြစ်ပေါ်ရှိ ရေလွှာဆည်များ၊ မန်းချောင်းပေါ်ရှိ အိုင်းမရေလွှာဆည်၊ မူန်းချောင်းပေါ်ရှိ မဲလော်ရေလွှာဆည်၊ စလင်းချောင်းပေါ်ရှိ လင်းဇော်ရေလွှာဆည်တို့ဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရွှေးမြန်မာမင်းများလက်ထက်မှ ၁၅၇၅ လွတ်လပ်ရေးမရမီကာလအထိ တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သော ဆည်မြောင်းအမျိုးအစားနှင့် အရေ

အတွက်မှာ ရေလျှင်တမ်းလုပ်ငန်း ၁၀ ခု၊ ရေလွှာဆည် ၁၃ ခု စုစုပေါင်း ၂၃ ခုဖြစ်သည်။ ဆည်ရေသောက် ဓရိယာ (ဧက) လှောင့်ရှု ရှိသည်။ ယင်းဆည်မြောင်း ၂၃ ခု အနက် အမိုက်အကျဆုံးဟု ဆိုနိုင်သည့် ဆည်မြောင်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

ကာဘိုးရေလွှာဆည်

မူးမြစ်သည် မြန်မာနိုင်ငံအထက်ပိုင်း ကတော် ချိုင့်ရှုမ်းပန်းမောက်မြို့နယ် ရွှေကျောင်းရွာအနီးတွင် စတင်ဖြစ်ဖျားခံ စီးဆင်းလာပြီး စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြောက်မှုတောင်သို့ ၂၈၇ မိုင်ခန့် ပြတ်သန်း စီးဆင်းကာ မြင်းမူမြို့အနီး၌ ဧရာဝတီမြစ်အတွင်းသို့ စီးဝင်သည်။ အဆိပါ စီးဆင်းလာသော မူးမြစ်မှုရေကို စိုက်ပျိုးရေအဖြစ် ရွှေးမြန်မာမင်းများ အဆက်ဆက် ကပင် ကြံးဆုံးပြုခဲ့ကြသည်။

အလောင်းစဉ်သူမင်းလက်ထက်တွင် ဝက်တိုးရွာအနီး မူးမြစ်ပေါ်ရှိ ရေလွှာဆည်တစ်ဆည် တည်ဆောက်ကာ မိုင် ၅၀ အရှည် မူး တူးမြောင်းကို တူးချွေးရေသွေးစိုက်ပျိုးခဲ့သည်။

မြန်မာသူမျှရှာ့၏ ၁၁၁၅ ခု (အေဒီ ၁၇၇၃) အလောင်းသူရာမင်းတရားလက်ထက် မြင်းခွာတောင်အနီး မူးမြစ်ကို သစ်ခတ်ဆည်ပိတ်၍ မူး တူးမြောင်းဟောင်းကို ပြုပြင်ကာ မဟာနန္ဒာကန်တော်သို့

မြန်မာရွေးဘောင်းဆည်ကြီးများ

ရေဖြည့်ခြင်းနှင့် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးခြင်း ပြုခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ယင်းမူးတူးမြောင်းကို ကုန်းဘောင်မင်းအဆက် ဆက် ဆက်လက်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းသုံးစွဲခဲ့ကြသော်လည်း ခေတ်ကာလ ကြာမြင့်လာသည့်အလောက် တဖြည့်ဖြည့် တိမ်ကောပျက်စီးလာခဲ့သည်။

တည်ရှိပြီး မူးတူးမြောင်းဟောင်း၏အူကြောင်းမှာ ချောင်းပေါင်း များစွာ ဖြတ်သန်းဖောက်လုပ်ရမည် ဖြစ်ရာ ကုန်ကျစရိတ် လွန်စွာများပြားမည်ဖြစ်သဖြင့် အဂ်လိပ်အစိုးရလက်ထက်တွင် မြောင်းအူကြောင်း အသစ်ကို ထပ်မံရှာဖွေခဲ့သည်။

ကန့်ဘလူမြို့နယ် ကာဘိုးကျေးရွာအနီး မူးမြစ် ပေါ်တွင် ကာဘိုးရေလွှာဆည် တည်ဆောက်ပြီး ယင်းအူကြောင်းအသစ်အရ တူးမြောင်းအသစ်တူးဖော်ရန် စဉ်းစားတွက်ချက်ခဲ့သည့်ဟု သိရသည်။

ပင် စတင်အသုံးပြုခဲ့သည်။ ဆက်လက်၍ ၁၉၁၁-၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် ရွှေးတူးမြောင်းကို ဖောက်လုပ်ခဲ့ရာ ၁၉၁၈-၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင်ပြီးခဲ့ပြီး ရေစတင်ပေးဝေခဲ့သည်။

ကာဘိုးရေလွှာဆည်၏ ပင်မဆည်အလျားမှာ ၄၅၅ ပေကျယ်ပြီး အမြင့် ၁၂ ပေခန့်မြင့်သည်။ ရွှေးဘို့ဘက်ကမ်းသို့ရေပေးဝေနိုင်ရန် ၁၉၆၇ × ၇ ဒသမ ၅ ပေ ရေသွင်းတံခါးကြီး ၃၆၆ပေါက် တပ်ဆင်ထားပြီး အောက်ခြေအကျယ်ပေ ၁၀၀ ရှိသည့်အလျား ၂၆ ဒသမ ၈၆ မိုင်ရှုည် ရွှေးဘို့မြောင်းမတော်၊ အလျား ၂၀ ဒသမ ၁ မိုင်ရှုည် လူတော့မြောင်းခွဲ အလျား ၂၀ ဒသမ ၆ မိုင်ရှုည် မူဆိုးခြံမြောင်းခွဲတို့ကို တူးဖော်လုပ်ခဲ့သည်။

ရွှေးဘို့ဘက်ကမ်းတွင်လည်း ၁၈ ဒသမ ၃၃ ပေ×၅၇ဒသမ ၈ ပေ ရေသွင်းတံခါးကြီး နှစ်ပေါက်တပ်ဆင်

မျက်မှာ်ကော်တွင် မြင်တွေ့ရသည့် ကာဘိုးဆည်

ယင်းသို့ဖြင့် ၁၉၀၁-၀၂ ခုနှစ်တွင် ကာဘိုးရေလွှာဆည်ကို ကျောက်ပန်းရန် အမျိုးအစားဖြင့် တည်ဆောက်၍ ရွှေးတူးမြောင်းကို စတင်တူးဖော်ခဲ့ရာ ၁၉၀၆-၁၉၀၇ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့ပြီး ယင်းနှစ်၌

ထားပြီး အောက်ခြေအကျယ် ၈၀ ပေကျယ်သည်။ ၄၄ ဒသမ ၆ မိုင်ရှုည် ရွှေးမြောင်းမတော်နှင့် အလျား ၁၉ ဒသမ ၁ မိုင်ရှုည် မရကန်မြောင်းခွဲတို့ကို ဖောက်လုပ်ထားသည်။

မြန်မာရွေးဘောင်းဆည်ကြီးများ

ကာဘိုးဆည်နှင့် ရွှေဘိုးမြောင်းမတော်
ဖောက်လုပ်တူးဖော်ခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ်မှာ ရှုပါး
၃၆ ဒသမ ၀၉ သိန်း ရေးမြောင်းမတော် ဖောက်လုပ်
ခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ် ရှုပါး ၆၂ ဒသမ ၀၉ သိန်း
ကုန်ကျသည်ဟု သိရသည်။

မြောင်းမတော် တူးမြောင်းမကြီး နှစ်မြောင်းမှ
မိုးစပါးခက ၂,၅၀,၀၀၀ ခန့် စိုက်ပျိုးရေပေးခေါ်
အကျိုးပြု နိုင်ခဲ့သည်ဟု မှတ်တမ်းများအရ သိရသည်။

ကင်းတားဆည်

ပန်းလောင်မြစ် အမို့ပြုဆည်ဖြစ်သည်။ အနော်
ရထာဘူရင်သည် ပထမဦးဆုံးဆည်တည်ဆောက်ရန်
နောက်ပါခြေခံများကို ကွဲခေါင်းတောင်အနောက်၌
မြောင်းတူးဖော်စေရာ မအောင်မြင်ဘဲ သိကြားမင်းက
ပျိုင်းယောင်ဆောင်ပြီး ပြသောနရာတစ်လျှောက်တွင်
မြောင်းတူးဖော်စေတော့မှ အောင်မြင်တော်မှုသည်။
ဆည်တော်စတင်တည်ဆောက်သည့်နေရာကိုလည်း
“ကင်းတား” ဟု အမည်ပေး၍ ဆည်တော်နံဘူရားကို
“မထောင်းတာ” ဟု သမှတ်တော်မှုခဲ့သည်။

ဆည်တော်ဥပစာနယ်မြေကား အရှေ့လားသော်
ပန်းရောင် (ပန်းလောင်) မြစ်၊ အနောက်လားသော်
ကျောက်ပန်းတောင် ခြေ တာနှစ်ဆယ့် ၅၄၏၊
နှစ်တောင် နှစ်မိုက်၊ တောင်အလားကား ဆင်ကြည့်
တောင် ကျောက်ပုံ၊ မြောက်အလားကား ကျောက်
တန်းအောက်၊ သမ်းတာနှစ်ဆယ့် ခုနှစ် သုံး
တောင်တစ်မိုက်။ ဆည်ရေသောက်လယ်ကား
မြောင်းပယ်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ကင်းတားဆည်ဟောင်းကို ၁၉၂၅-၁၉၂၆
ခုနှစ်တွင် ခေတ်မီရေးရွှေ့ဆည်များအဖြစ် ပြန်လည်ပြပို့
တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ရေးရွှေ့ဆည်အလျား ၃၉၄ ပေ
ရှိသည်။ တူးမြောင်းမကြီး အလျားစုစုပေါင်း ၂၉ ဒသမ
၃၁ မီးင်ရှိပြီး လက်တံ့မြောင်းခဲ့များ အလျားစုစုပေါင်း
၈၈ ဒသမ ၇၆ မီးင်ရှိသည်။ ဆည်ရေသောက်မီးယား
၄၂၄၀၀ ဧကဟုသိရပြီး ကျောက်ဆည်ဖြို့နယ်အတွင်း
၅၇ တည်ရှိသည်။

ငနိုင်သည်ဆည်

ပန်းလောင်မြစ်တွင် အနော်ရထာဘူရင်
တည်ဆောက်ခဲ့သော ဒုတိယဆည်ဖြစ်သည်။ မရှုက်
မြောင်းမတော်အောက်တွင် ကျွန်တော်ငနိုင်သည်
ကြီးကြပ်ဆည်ရသောကြောင့် ငနိုင်သည်ဆည်
အမည်တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။

ဆည်တော်နံဘူရားကား “ပန်းတင်ရှု” ဖြစ်သည်။
ဆည်မြောင်းမတော်စုံတစ်ခုဖြစ်လျှင် ပန်းတင်ရှုဘူရား
အရှေ့တောင်ထောင့်တွင် ရွှေသာက်နှင့်ဆွမ်းသင်ပုတ်
တင်ရန် ညွှန်းထားသည်။ ဝတ်လဲတော်အောက်၌
ဆင်ရှုပြုရှိသည်။ ထိုကာလက ‘ကန်စွန်းရွှေကို စပါးနှင့်
ဝယ်မရအောင် စပါးပေါ်များ၏’ ဟု တွေ့ရလေသည်။

ဆည်တော်ဥပစာနယ်မြေကား အရှေ့အလား
မြောင်းမတော်ဟောင်း။ အနောက်အလားဝတ်လဲ
တောင်ခြေ၊ မြောက်အလားပန်းရောင် (ပန်းလောင်)
တစ်ဘက် ဘီလူးသင်ရှိုးတာနှစ်ရာ့သုံးဆယ့်တစ်။
ဆည်ရေသောက်လယ်ကား ငုံငုံငုံငုံပုံထားသည်။

ပြောင်းပြာဆည်

ပန်းလောင်မြစ်တွင် အနော်ရထာဘူရင်နှင့်
ပုဂ္ဂိုလ်သားတို့ တတိယမြောက် တည်ဆောက်ခဲ့သော
ဆည်ကား “ပြောင်းပြာဆည်” ဖြစ်သည်။ ငနိုင်သည်
ဆည်အောက် ကျွန်တော်ငပြောင် ပြသည့်နေရာကို
ဆည်ရေသောကြောင့် “ငပြောင်ပြာဆည်” ဟု တွင်ခဲ့သည်။
နောက်မှပြောင်းပြာဆည်ဖြစ်လာသည့်ဟုဆိုသည်။

ဆည်တော်နံဘူရားကား “ရွှေပွင့်လင်း” ဖြစ်သည်။
ဆည်ပျော်လျှင် ရွှေပွင့်လင်းဘူရားကို ရွှေသာက်နှင့်လျှော်နှင့်
ဆည်ညွှန်းထားသည်။ စပါးကြေားဖိုးကား ငွေ့တစ်ကျပ်ကို
၁၅၂၅၂၀၈ တောင်နှင့်ဘဝတောင်းရုံးဟုတွေ့ရလေသည်။

ဆည်တော်ဥပစာ နယ်မြေကား အရှေ့အလား
ဆည်တော် အနောက်အလား ရွှေတောင်ဦးဘူရား
သမ်းတာကိုးဆယ့်ငါး။ တောင်အလားပန်းရောင်မြစ်။
မြောက်အလား မြောင်းမတော်အထိတာရှုစ်ဆယ့်ငါး။
ဆည်ရေသောက်လယ်ကား ၂၂၃၃၃ ပယ်ဟုဖော်ပြ
ထားသည်။

မြန်မာရွေးဘောင်းဆည်ကြီးများ

ရွေးခေတ်မြန်မာဘုရင်များလက်ထက် ဆည်တည်ဆောက်နေမှုကို
ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်တိုင် ကြို့ကြို့နေသည်ကို သရုပ်ဖော်ထားပုံ

ကျိုးမည်းဆည်

ပန်းလောင်မြို့မြို့တွင် အနောက်ရယာဘုရင် စတုတ္ထ
မြောက် တည်ဆောက်ခဲ့သော ဆည်မှာ ကျိုးမည်းဆည်
ဖြစ်သည်။ ကြို့ကိုယ်တိုင် ကျိုးချိ၍ တောင်အရပ်ပျံရာတွင်
ကျွန်းတော်ကပြည့်ကို မနားမနေ အမိလိုက် စေပြီး
ကြည့်ခိုင်းစဉ် ကျိုးငှက်ကြို့ကိုယ်တွေ့နေရာ ငပြည့်က
ပြသည်ကို ဆည်တည်ဆောက်ခဲ့ ကျိုးမည်းဆည်
ခေါ်တွင်စေသည်ဟု တွေ့ရသည်။ မြစ်သားမြို့နယ်
ငါးမိုင်ခန်းဝေးသော(ယခုကူဗျာမဲမြို့တွင်းရှိ)ဆည် ဖြစ်သည်။

ဆည်တော်နံဘုရားကို “ရွှေကူဗျာမည်း” ဟု
သမုတ်တော်မူခဲ့သည်။ ဆည်ပျက်လျှင် ဆည်တော်
ရွှေကူဗျာမည်းဘုရားတွင် ဆွမ်းသင်ပုတ်သက်နှင့်မပြတ်
တင်လှုရန် ညွှန်းထားသည်။ စပါးကြေးဖိုးကား
ငွေတစ်ကျပ်ကို၂၂၀တင်းရော် ဟုတွေ့လေသည်။

ဆည်တော်ဥပစာနယ်မြောက်းအရှေ့အလား
ပန်းရောင်မြစ်။ အနောက်အလား မြောက်မြောင်း
မတော် တစ်ဖက်လင်းဇင်းခြေအထိတာ ခုနစ်ဆယ့်
ခြောက် တာ၊ တောင် အလား မြောင်းတော်။
မြောက် အလား ဆည်နံရွှေကူဗျာမည်းဘုရား
မြောက်သင်ရှိး အခြားတာသုံးဆယ့်နှင့်သုံးတောင်။
ဆည်ရေသောက် လယ်ကား ၇၇၇၇၇ ပယ်ဟု
ဖော်ပြထားလေသည်။

နွားတက်ဆည်

အော်ရှိမြစ် အမြိုမြို့ဆည်ဖြစ်သည်။ အော်ရှိမြစ်တွင်
ပထမဆုံးတည်ဆောက်သော ဆည်မှာ နွားတက်ဆည်
ဖြစ်သည်။ နွားနှင့်သာတက်၍ ဆည်ရသောကြောင့်
နွားတက်ဆည်ခေါ်တွင်ကြောင့် အဆိုရှိသည်။

ဆည်တော်နံဘုရားကား “ရွှေမြင်မို့ ရွှေမြင်တင်”
ဖြစ်သည်။ ဆည်ပျက်လျှင် ဆည်တော်နံဘုရားတွင်
ဆွမ်းသင်ပုတ်ရွှေသက်နှင့်များကပ်လှုရန်၊ အရွှေ့
တောင်အရပ်၌ လောင်စိုက်ရန် ညွှန်းထားလေသည်။

ဆည်တော် ဥပစာနယ်မြောက်းအရှေ့အလား
မြောင်းမတော်ထိုးတော်ရှုည်။ အနောက် အလား
တောက်တဲ့ တောင်ခြေ တာသုံးရာခုနစ်တောင်အလား
မြောင်းမတော်မြောက်အလား ဆင်တက်တောင်ခြေ
တာသုံးရာခုနစ်ခုနစ်တောင်။ ဆည်ရသောက်လယ်
ကား ၃၀,၀၀၀ ပယ်ဟုဆိုထားသည်။

ငပြောင်ဆည်

အော်ရှိမြစ်၌ အနောက်ရယာဘုရင် တည်ဆောက်
ခဲ့သော ဒုတိယဆည်မှာ ငပြောင်ဆည်ဖြစ်သည်။
ကျွန်းတော်ငပြောင် ခေါင်းဆောင်အုပ်ချုပ်ပြီး
တည်ဆောက်စေခဲ့သောကြောင့် ငပြောင်ဆည်ခေါ်
ကြောင့် အဆိုရှိလေသည်။

မြန်မာရွေးတောင်းဆည်ကြီးများ

ဆည်တော်နံဘူရားကား “ဆုတောင်းပြည့်” ဟု ဆည်စစ်တမ်းတွင် တွေ့ရှိရပြီး ဆရာအို၏ ဘိုးခရိုင် သမိုင်းတော်အတ္ထုပွဲတိတွင် “တောင်တော်ဘူရား”ဟု မူကွဲတွေ့ရသည်။

ဆည်တော်ဥပစာနယ်မြေကား အရွှေအလား ဆင်တက်တောင် ပြော၊ တာခုနှစ်ရုံ ငါးဆယ်။ အနောက် အလားကျောက်ပုံ၊ တာခုနှစ်ဆယ် ပြောက်လေးတောင်၊ တောင်အလား ငါးခရိုင်မြှစ် တစ်ဖက်ကြည်းမြောင်း။ မြောက်အလား ရင်ကပ် တောင်ပြော၊ တာငါးရာသုံးဆယ့်သုံး၊ နှစ်တောင် နှစ်မိုက်၊ ဆည်ရေသောက်လယ်ကား ၄,၄၄၄ ပယ်တု ဖော်ပြထားလေသည်။

ကွမ်းဆေးဆည်

အော်ရှုံးမြောက် အနောက် ရွှေအလိုင် တတိယမြောက် တည်ဆောက်ခဲ့သောဆည်မှာ ကွမ်းဆေးဆည်ဖြစ် သည်။ ဘုရင်နှင့်အတူပါလာကြသော ကိုယ်လုပ်တော် မောင်းမမိသုံးများသည် ရေအလျဉ်တစ်နေရာ၌ စားတော်ကွမ်းခွက်များကို ရေဆေးချစဉ် ရေတွင်များပါ သွားသော ကွမ်းဖတ်များနှင့် ဖောင်းပြေားပင်တို့ ပြုကပ်၍ ရေဝပ်သည့်နေရာတွင် ဆည်ကို တည်သော ကြောင့် ကွမ်းဆေးဆည်ခေါ်လေသည်။

ဆည်တော်နံဘူရား၊ ဆည်းတော်ဥပစာနယ်မြေ မတွေ့မိပေ။ ဆည်ရေသောက်လယ်ကား ၂၃၃၂ ပယ်ဟု ဖော်ပြထားလေသည်။

ကိုလိုနိုင်ခေါ် အင်လိပ်အုပ်ချုပ်ရေးခေါ်ကာလ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ

အနောက်ရှုံးမြောက် ပန်းလောင်မြစ်ပေါ်တွင် ကင်းတားရေရွှေဆည်တည်ဆောက်၍ ကင်းတားမြောင်းကြီးဖောက်ခဲ့သည်။ ယင်းကင်းတားမြောင်းမတော်ပေ ၁၉,၀၀၀ အရောက်တွင် ငန်းသော်အမည်ဖြင့် ဆည်နိမ့်ခဲဗျားလက်ပဲဘက်သို့မြောင်းတစ်သွယ် ခွဲတွက် စေခဲ့သည်။ ယင်းမြောင်းကား ပြောင်းပြောင်းဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် ကင်းတားမြောင်းမကြီး၌ ငန်းသော်ဆည်နိမ့်ခဲဗျားနောက်လက်စီးဆင်းသွားသော မြောင်းကို ငန်းသော်မြောင်းဟုခေါ်တွင်စေခဲ့သည်။

ယနေ့ခေတ်တွင် အနောက်ရှုံးမြောက် လက်ထက်က ဆည်ခဲ့သော ပြောင်းပြောမြောင်းရင်းနှင့် ပြောင်းပြောဆည်နိမ့်တို့မရှိတော့ပေ။ ငန်းသော်ဆည်နိမ့်ကို ကျော်၍ ငန်းသော်မြောင်းအမည်ဖြင့် ဆက်လက်ဖောက်လုပ်သွားရာ ပော်လုပ်အရောက်တွင် အင်လိပ်တိုက ရေတံခါးမြောက်ပေါက်ခံ၍ အောင်သောရေကို လက်ပဲဘက်သို့ ယင်းရေတံခါးဖြင့်ပင် မြောင်းတစ်သွယ်

အော်ရှုံးမြောက်ပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသည့် အော်ရှုံးရေလွှာဆည်

မြန်မာရွေးတောင်းဆည်ကြီးများ

ပွင့်ဖြူမြို့နယ် မဲလောကျေးရွာအနီး မှန်းချောင်းပေါ်တွင်တည်ဆောက်ထားသည့် မဲလောကျေးရွာ့ဆည်

ခွဲတွက်စေခဲ့လေသည်။ ယင်းမြောင်းကား အနောက် ရထာဘူရင်၏ ပြောင်းပြာမြောင်းရင်းဖြစ်သည်။

ထိုရေတံခါး ခြောက်ပေါက်အထက်ကို ငန့်သော် မြောင်းဟူ၍လည်းကောင်း၊ အောက်ဘက် ပေပါင်း ၄၈,၀၀၀ ကို ငန့်သော်မြောင်းသစ်ဟူ၍ လည်းကောင်း ယနေ့ခေါ်ဝါကြော်သည်။ ငန့်သော်ဆည်၊ ပြောင်းပြာ ဆည်ဟူ၍ မခေါ်ဝါကြော်တော့ချေ။

အော်ရှိမြှင့်တွင် အနောက်ရထာဘူရင်သည် နွားတက်ရေလွှာ့ဆည်တည်ဆောက်၍ နွားတက်တူးမြောင်းဖောက်ခဲ့သည်။ ယင်းတူးမြောင်းအပေါ်မှာ ပင် ကွမ်းဆေးဆည်အမည်ဖြင့် ဆည်နိမ့်တစ်ခုခံ၍ လက်ယာဘက်သို့ မြောင်းတစ်သွယ်ခွဲတွက်ထားသည်။ ကွမ်းဆေးမြောင်းဟူခေါ်သည်။ အနောက်ရထာ တည်ခဲ့သော ယင်းနွားတက်ဆည်နှင့် နွားတက်တူးမြောင်းကို အဂ်လိပ်တိုက ၁၈၉၁ ခုနှစ်တွင် ဖို့ပစ်ခဲ့သည်။

နွားတက်ဆည်၏ တောင်ဘက်အနီးတွင် အနောက်ရထာဘူရင်သည် ၁ပြောင်ဆည်နှင့် ၁ပြောင်မြောင်း ငယ်တူးဖော်ခဲ့သည်။ သို့သော် အဂ်လိပ်တို့လက်ထက် ၁၈၉၁ ခုနှစ်အတွင်းမှာပင် ယင်း၁ပြောင်ဆည်ကို လက်ဝဲဘက် နွားတက်တူးမြောင်းရင်းသို့ ရွှေ့ပြောင်း

ပေါင်းယူလိုက်သဖြင့် အနောက်ရထာလက်ထက်က နွားတက်တူးမြောင်းရင်းရှိ ကွမ်းဆေးဆည်မှာ ပျက်ရ လေသည်။ ကွမ်းဆေးမြောင်းကိုကား နှုတ်မူလအတိုင်း နွားတက်မြောင်းသစ်မှ ရေကျို့ခံ ရေလွှာပေါက်ပေး၍ စီးဆင်းစေခဲ့လေသည်။

ယင်းကြောင့် အော်ရှိမြှင့်အခြေပြု အော်ရှိဆိုင်ရာ အနောက်ရထာဆည်ဟူ၍ပြရန် ၁ပြောင် ဆည်တစ်ဆည်သာ ကျွန်းရှိတော့သည်။

အိုင်းမရေလွှာ့ဆည်

မကွ္ဗားတိုင်းဒေသကြီး မင်းဘူး(စကု)မြို့နယ် အတွင်းတည်ရှု၍ ရွှေးမြန်မာမင်းများလက်ထက်တွင် မန်းချောင်းပေါ်၍ တည်ဆောက်ခဲ့သော ရေလွှာ့ဆည်ဖြစ်သည်။ ၁၈၉၁-၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် ကွန်ကရီ/ကျောက်ပန်းရန်ဆည်အမျိုးအစားအဖြစ် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၅-၁၉၂၆ တွင် အခိုင်အမာတည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည်။

ရေဆင်းဓရိယာ ၅၃၀ စတုရန်းမိုင်ရှိ မန်းချောင်းပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားပြီး ဆည်အလျား ၅၃၀ ပေ ရှိသည်။ စုစုပေါင်း တူးမြောင်းအလျား ၁၀၀ ဒသမ

မြန်မာရွေးဟောင်းဆည်ကြီးများ

၁၄ မိုင်ရှိပြီး စိစစ်ပြီး ရေသာက်မံရိယာ ၃၆,၁၈၉ ဧက ဟု သိရသည်။

မဲလ္လာရေလွှဲဆည်

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ပွင့်ဖြူမြို့နယ် မဲလ္လာကျေးရွာအနီး တည်ရှိသည်။ မုန်းချောင်းပေါ်၌ တည်ဆောက်ထားသော ရေလွှဲဆည်ဖြစ်သည်။ ၁၉၀၃ ခုနှစ်တွင် စတင်ပြုပြင်ခဲ့ပြီး ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့သည်။

ရေဆင်းဓရိယာ ၂၀၂၀ စတုရန်းမိုင်ရှိ မုန်းချောင်းပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားပြီး ဆည်အလျား ၃၇၈ ပေရှိသည်။ စုစုပေါင်း တူးမြောင်းအလျား ၂၂၂ ဒသမ ၅၂ မိုင်ရှိသည်။ စိစစ်ပြီး ရေသာက်မံရိယာ ၈၂၆၂၃ ဧကရှိသည်။

လင်းဇားရေလွှဲဆည်

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး စလင်းမြို့နယ်တွင်ရှိသည်။ ရေဆင်းဓရိယာ ၈၁၀ စတုရန်းမိုင်ရှိ စလင်းချောင်းပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသည့် ရေလွှဲဆည်ဖြစ်သည်။ ကွန်ကရီ/ကျောက်ပန်းရန်ဆည် အမျိုးအစားဖြစ်သည်။

လင်းဇားဆည်၏ စလင်းမြောင်းမတော်တူးမြောင်းမကြီးကို ရွေးမြန်မာမင်းများလက်ထက်တွင် စတင်တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် အခိုင်အမှာ ပြန်လည်တည်ဆောက်ခဲ့ရာ ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့သည်။

စုစုပေါင်း တူးမြောင်းအလျား ၇၃ ဒသမ ၄၄ မိုင်ရှိပြီး စိစစ်ပြီး ရေသာက်မံရိယာ ၃၇,၃၃၂ ဧကရှိသည်။

ယနေ့ခေတ်မြန်မာရွေးဟောင်းရေလွှဲဆည်များ

တိုးတက်လာသည့် လူဦးရေနှင့်စားနပ်ရိက္ခာ လိုအပ်ချက်အရ မြန်မာရွေးဟောင်းရေလွှဲဆည်ကြီးများ အထက်တွင် ရေလျှောင်တမ်းများ တည်ဆောက်ပြီး ယခုအခါ မိုးရောနွေပါ ရေပေးဝေစိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည်။ ရေလျှောင်တမ်းများက ချေပေးသောရေများကို မြန်မာ

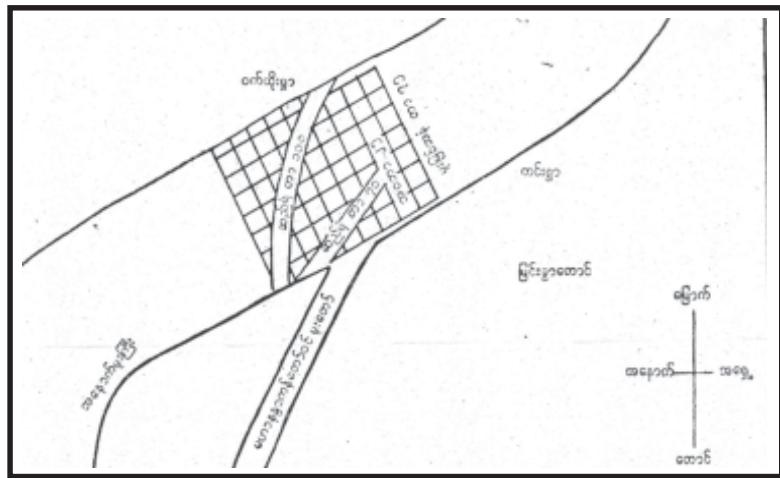
ရွေးဟောင်းရေလွှဲဆည် ရေပေးမြောင်းစံနစ်အတွင်းမှ နေ၍ မိုးစပါးသာမက နွေပါးအပြင် ဆီထွက်သီးနှံ၊ ပဲမျိုး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွင်၊ စားဖို့ဆောင်သီးနှံ၊ သစ်သီး၊ ဝလ် ပန်းမန်၊ စက်မှုကုန်ကြမ်းသီးနှံများကိုပါ စိုက်ပျိုးနေပြီ ဖြစ်သည်။

ကာဘိုးရေလွှဲဆည်အထက်တွင် ကင်းတပ်၊ ရေလွှဲဆည်နှင့် သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင်တမ်း၊ ဆည်တော်ကြီးရေလွှဲဆည်အထက်တွင် ဆည်တော်ကြီးရေလျှောင်တမ်း၊ ပန်းလောင်ဖော်ရှိရေလွှဲဆည်များအထက်တွင် ကင်းတားရေလျှောင်တမ်း၊ ဖော်ရှိရေလျှောင်တမ်းမြို့ကြီးရေလျှောင်တမ်း၊ မဲလ္လာရေလွှဲဆည်အထက်တွင် ကြီးအိုကြီးဗျာရေလျှောင်တမ်း၊ မုန်းချောင်းရေလျှောင်တမ်းတို့ကို တည်ဆောက်ပြီး ရှိရင်းစွဲမြန်မာရွေးဟောင်းရေလွှဲဆည်အသီးသီး၏ ရေသာက်စံနစ်များမှနေ၍ ရေများပေးဝေစိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည်။ ခေတ်ဟောင်းနှင့် ခေတ်သစ်ဆည်မြောင်းတို့ ချိတ်ဆက်လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသူ့သို့သို့တို့ တက်ညီလက်ညီလုပ်ကိုင်လျက်ရှိသကဲ့သို့ဖြစ်ပေသည်။

ကင်းတပ်ရေထိန်းတမ်းကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင်တမ်းကို ၂၀၀၁-၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည်။ သဖန်းဆိပ်ရေလျှောင်တမ်းမှ မြောင်းကြီးနှစ်မြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကင်းတပ်ရေထိန်းတမ်းမှချေပေးသော ရေအားမူလကာဘိုးရေလွှဲဆည်မှ မြောင်းကြီးနှစ်မြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း ရေပေးဝေစိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည်။ ကာဘိုးရေလွှဲဆည်မှ ၃၂,၆၆၇ ဧက ရေပေးဝေစိုက်ပျိုးနေသကဲ့သို့ ကင်းတပ်နှင့် ကာဘိုးမှ စုစုပေါင်းလယ်ကေ ၂၃၇၄၉၀၃ ဧက (၂၀၁၆ ခုနှစ်) စိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည်။

ထိုနည်းတူးမြန်မာမင်းများလက်ထက်က ရေပေးဝေစိုက်ပျိုးခဲ့သော ဆည်တော်ကြီးရေလွှဲဆည်ကို ၁၉၀၁ ခုနှစ် က ရေသာက်ဓရိယာ ၉၅,၀၀၀ ဧက ဆက်လက်ရေပေးဝေစိုက်ပျိုးနေရာမှ ၁၉၈၆-၈၇ ခုနှစ်တွင် ဆည်တော်ကြီးရေလျှောင်တမ်းအဖြစ်ပြီးစီးသည့်အခါ ယင်းဆည်တော်ကြီးရေလွှဲဆည်မှ ၁၂၇,၀၀၀ ဧကအထိ ရေပေးဝေစိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည်။

မြန်မာ့ရွေးဟောင်းဆည်ကြီးများ

**မြန်မာမှူး မြန်မာ့ဟန် မြန်မာ့အတတ်ပညာဖြစ် စနစ်တကျတည်ဆောက်ထားသည့်
ဆည်ရံတာပြ မြေပုံကို တွေ့ရစဉ်**

အလားတူ ပုဂ္ဂိုလ်က ဆည်ရေသာက် လယ်
၆၆၆၆၆ ပယ်စိုက်ပျိုးနှင့်ခဲ့သော ကင်းတားရေလွှာဆည်
မှုလည်း ၁၉၉၉-၂၀ ခုနှစ်တွင် ကင်းတားရေပေါ်လှုပ်
တမံတည်ဆောက်ပြီးစီးသည့်အခါ ၂၀၁,၅၀၀ ဧက
အထိ ရေပေးဝေစိုက်ပျိုးနှင့်လာသည်။ မူလက ၆၆၆၆၆
ပယ် (၁၁၇,၉၉၈ ဧက) စိုက်ပျိုးနှင့်ရာမှ ၂၀၁,၅၀၀ ဧက
စိုက်ပျိုးနှင့်လာသည့်အပြင် ရေဖြီးရေလွှာရေနစ်မြှုပ်
မှုမူလည်း ကာကွယ်နှင့်ခဲ့သည်။

**မြန်မာမင်းများခေတ် ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ရေး
နည်းပညာအပေါ်အမြင်**

କନ୍ଧ ଟ୍ରେଃ ମୁଖାଃ । ଶୋର୍ଦ୍ଦଃ ମ୍ବାର୍ଦଃ ଟ୍ରେଃ ମୁଖାଃ । ପ୍ରିୟିଃ ପତ୍ର
କ୍ଷମିଃ ଟ୍ରେଃ ମୁଖାଃ । ରେଗାତା ଟ୍ରେଃ ମୁଖାଃ ଗ୍ରୀ ତଳ୍ଲ ଶୋର୍ଦ୍ଦଃ ଟ୍ରେଃ କ୍ଷମି
ତଳ୍ଲ ଫଳ୍ଦଃ ପତ୍ରମୁଖାଃ ତଳ୍ଲ ଯଥିଦିଃ ମୁହିତ ତ୍ରୀଦିଃ ଟ୍ରେଃ ମୁଖାଃ
ଆପ୍ରତି ଆଯନ୍ ଆର୍ଗ୍ରାଃ ଶ୍ରୀ ତଳ୍ଲ ଯଥିଦିଃ ପତ୍ରମୁଖାଃ ତଳ୍ଲ ଯଥିଦିଃ
ପତ୍ରମୁଖାଃ ତଳ୍ଲ ଯଥିଦିଃ ପତ୍ରମୁଖାଃ ତଳ୍ଲ ଯଥିଦିଃ ପତ୍ରମୁଖାଃ
ଯଦିଃ ତଳ୍ଲ ଟ୍ରେଃ ମୁଖାଃ । କନ୍ଧ ଶୋର୍ଦ୍ଦଃ ଟ୍ରେଃ ମୁଖାଃ ଗ୍ରୀ ତଳ୍ଲ ଶୋର୍ଦ୍ଦଃ
ଆପ୍ରତି ପ୍ରିୟିଃ ପତ୍ରମୁଖାଃ ତଳ୍ଲ ଯଥିଦିଃ ॥

အရှင်းစစ်အမြစ်မြေကဟု ဆိုသကဲ့သို့ ရွှေးမြန်မာ
မင်းများ လက်ထက်က ဆည်များတည်ဆောက်ခဲ့၍
သာလျှင် ရုပ်းဆည်များကို အမြေခံ၍ ခေတ်အဆက်ဆက်
ပြုပြင်မွမ်းမဲ့တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်လုပ်ကိုင်
နိုင်ခဲ့သဖြင့် ယခုကဲ့သို့ ဆည်ရေသာက်မရှိယာများ
တိုးတက်လာပြီး စားနပ်ရိဂုံးများ တိုးတက်ထဲတဲ့
နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘိုးဘွားအမွေစစ်ဖြစ်သည့် မြန်မာ
ရွှေးဟောင်း ဆည်တိုးများထာဝရှိနိုင်ခဲ့ တည်ပြဆေရန်
ပိုင်းဝန်းကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရွောက်ကြရန် လိုအပ်
ပေသည်။

ထိန်လင်း(မန်းတက္ကသိုလ်)

ကြာသီတ္ထုပ်စကွဲးရောဂါ

၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ကျန်းမာရေး ကဏ္ဍတွင် အများပြည် သူနှင့် သက် ဆိုင် သည့် ထူးခြားမှုပြစ်စဉ်အနေနှင့် ရာသီတုပ်ကွဲးဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ လူလိုင်လဆန်းမှ စက်တင်ဘာလကျန်အထိ သုံးလအတွင်း နိုင်ငံ၏နေရာအနှင့် အပြေား၌ ရာသီတုပ်ကွဲး ကူးစက်ပြန်ပွားခဲ့သော်လည်း ကျန်းမာရေးနှင့် အေးကစားဝန်ကြီးဌာန၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုနှင့် ပြည်သူလူထု၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုပြင့် လူအာသေ အပျောက်အနည်းဆုံးဖြစ်ခဲ့ပြီး အောင်မြင် မှုရရှိ ခဲ့သည့်အတွက် တစ်မျိုးသားလုံးအတွက် ဂုဏ်ယူဖွယ်ရှာဖြစ်ခဲ့သည်။

ရာသီတုပ်ကွဲးဆီသည်မှာ

တုပ်ကွဲးပိုင်းရပ်ပိုးများကို ယင်းတို့၏အတွင်း ပိုင်းရှိ ပရိုတင်းအမျိုးအစားနှင့် တည်ဆောက်ပုံပေါ် မူတည်ကာ အော ဘီ စီဟူ၍ အဓိကသုံးမျိုး ခွဲခြားထားသည်။ လူတွင် အေနှင့်ဘီအမျိုးအစားသာဖြစ်လေ့ရှိပြီး အဓိကအားဖြင့် အေအမျိုးအစားသာ အဖြစ်များ သည်။ ရာသီတုပ်ကွဲးမှာ အေအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သည်။

ကမ္မားကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကြီး၏ ထုတ်ပြန်ချက် အရ ကမ္မာတစ်ဝန်းမြို့ နှစ်စဉ်ရာသီတုပ်ကွဲးပြစ်ပွားမှုမှာ သုံးသန်းမှ ငါးသန်းအကြားရှိပြီး ယင်းတို့အနက်

သေဆုံးမှုမှာ နှစ်သိန်းငါးသောင်းမှ ငါးသိန်းအထိ ရှိကြောင်း ခန့်မှုန်းထုတ်ပြန်ထားသည်။

တုပ်ကွဲးပိုင်းရပ်စဉ်အေကို ယင်းတို့၏အပေါ်ယုံရှိ စာတ်ပစ္စည်းအမျိုးအစားပေါ်မူတည်၍ အမျိုးအစားများ ထပ်မံခွဲခြားထားသည်။ အဆိုပါစာတ်ပစ္စည်းမှာ နှစ်မျိုးရှိပြီး ယင်းတို့ကို H(Haemagglutinin) နှင့် N (Neuraminidase) ဟူ၍ အမည်ပေးထားသည်။ H အမျိုးအစား ၁၆ မျိုးရှိရာ H1 မှ H16 ဟူ၍ သတ်မှတ်ပေးထားပြီး N မှာ ကိုမျိုးရှိရုံ N1 မှ N9 ဟူ၍ ခေါ်ပေါ်သတ်မှတ်ပေးထားသည်။

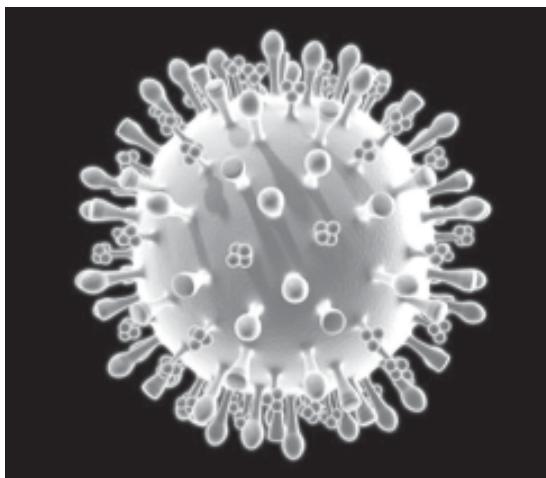
ထိုကြောင့် အဆိုပါ H နှင့် N ပါဝင်မှုပေါ်မူတည်၍ H1N1 ၊ H5N1 ၊ H3N1 စသည်ဖြင့် တုပ်ကွဲးပိုင်းရပ်စဉ်အမျိုးအစားများ ကွဲပြားသွားသည်။ ယင်းတို့အနက် ရောဂါပြင်းထန်စေသော အမျိုးအစားမှာ H တွင် H5 နှင့် H7 ဖြစ်ပြီး N တွင် N1 နှင့် N2 တို့ဖြစ်ကြသည်။ ထိုကြောင့် H5N1 ၊ H5N2 ၊ H7N1 ၊ H7N2 တို့မှာ ရောဂါပြင်းထန်စေသော အမျိုးအစားများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ရာသီတုပ်ကွဲးအမျိုးအစားမှာ H1N1 ဖြစ်၍ H အနေနှင့် မဆိုလှ သော်လည်း N အနေနှင့်ဆုံးသဖြင့် သေပျောက်မှု ရှိခဲ့ခြင်း၊ ဂရုစိုက်ကုသမှုများပေးခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ရာသီတုပ်ကွေးရောဂါ

H1N1 ၏ သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ကြည့်လျှင် ၁၉၁၈-၁၉၂၀ ခုနှစ်အတွင်း စပိန်နိုင်ငံမှာအစပြုကာ ဥရောပတိုက်တစ်တိုက်လုံးသို့ ပျော်နှံရောက်ရှုခဲ့သည့် စပိန်တုပ်ကွေးဟု အမည်တွင်ခဲ့သည့် ရောဂါကြောင့် လူဦးရောသန်း ၅၀၀ ကော်ကို ကူးစက်ခဲ့ကာ သန်း ၄၀ သေဆုံးခဲ့ကြရသဖြင့် သေဆုံးမှုနှင့်များပြားခဲ့သော ကြောင့် ယခင်ကကဲ့သို့ မဖြစ်စေရန် အထူးကြပ်မတ လုပ်ဆောင်နေရခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ရာသီတုပ်ကွေး

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရွှေးယခင်ကတည်းက မိုးကာလ နှင့် ဆောင်းကာလတို့တွင် ရာသီတုပ်ကွေးများ နှစ်တိုင်းလို လို ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသော်လည်း ယခု ကာလကဲ့သို့ ရောဂါကို တိကျွွာဖော်ထုတ်နိုင်သော အထောက်အကူပြုပစ္စည်းကိရိယာများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း မရှိ၍ မည်သည့်တုပ်ကွေးပိုင်းရှင်စိုးအမျိုးအစား ဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း မသိရှုခဲ့ကြရပါ။ ယခုနောက်ပိုင်းမှာသာ H1N1၊ H5N1 အစရှိသည့် ရောဂါပိုးကိုတွေ့ရှု စမ်းသပ် ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ခြင်း၊ မီဒီယာများ၏ တိုးတက်ပွင့်လင်း လာခြင်းတို့ကြောင့် ပို၍ တိကျွာ သိရှိနိုင်ခဲ့သည်။

ရာသီတုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားစေသည့် H1N1
ပိုင်းရှင်စိုးများကို အနီးကပ်တွေ့ရစဉ်

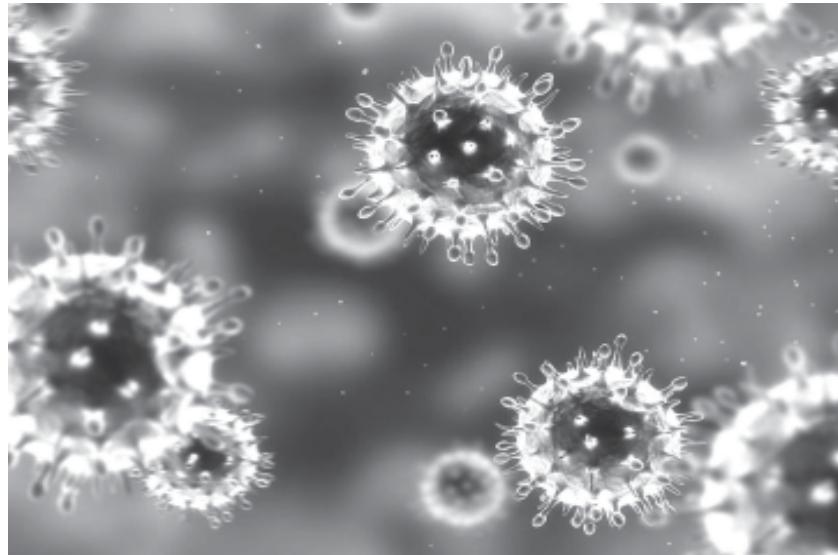
၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ရာသီတုပ်ကွေးများ မိုးကာလ အလိုင်လမှုစတင်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အများစုံမှာ ခုခံအားစနစ်ကောင်းမွန်မှုကြောင့် သက်ဆိုင်ရာမိသားစု ဆရာဝန်နှင့် ပြသရှု ပျောက်ကင်းသွားကြသည်။ အချို့မှာ ပြင်းထန်သောအသက်ရှုလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရောဂါလက္ခဏာများဖြစ်ပွားသဖြင့် ဆေးရုံသို့ တက်ရောက်ကုသမှုခံယူခဲ့ကြရာ ယင်းတို့အနက် အချို့မှာ ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာသော်လည်း အချို့မှာ သေဆုံးမှုများရှုခဲ့သည်။ ကျိန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန၏ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ချက်အရ အလိုင်လ ၂၁ ရက်မှ စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်အထိ ရာသီတုပ်ကွေးဖြစ်ပွား၍ အသက်ရှုလမ်းကြောင်း ရောဂါဖြင့် ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသမှုခံယူသူ လူနာ စုစုပေါင်း ၁၁၈၀ အနက် H1N1 ပိုးတွေ့သူမှာ ၄၀၀ ရှုခဲ့ပြီး ယင်းတို့အနက် ၃၈ ဦး သေဆုံးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ထူးခြားမှုအနေနှင့် ရောဂါဖြစ်ပွားသည့် အချို့မှာ စ၍ ကျိန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနသည် အဆိုပါ ရောဂါနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက် အလက်များကို မီဒီယာမျိုးစုံမှုတစ်ဆင့် နေ့စဉ်ထုတ်ပြန်ချက် ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့ပါ။ အဆိုပါရောဂါရှုသူများ ပညာပေး လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ကုသမှုများပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း၊ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ ပူးပေါင်း ကူညီမှုဖြင့် အဆိုပါရောဂါကို ကောင်းစွာထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် သေပျောက်နှုန်း လွန်စွာ နည်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှုခဲ့ရသည်။

ရာသီတုပ်ကွေးကူးစက်ပုံ.နှု.ပုံ

အမိကအားဖြင့် ရောဂါရှုသူ၏ အသက်ရှုလမ်းကြောင်းမှ ပိုင်းရပ်စိုးများသည် နှာချေခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်းတို့မှုတစ်ဆင့် လေထဲသို့ပျော်နှံရောက်ရှိသွားသည်။ အဆိုပါရောဂါရှုသူနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်နေသူများ၏ အသက်ရှုလမ်းကြောင်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကာ ကူးစက်နိုင်သည်။ အဆိုပါပိုင်းရပ်စိုးများသည် နှာချေ၊ ချောင်းဆိုးပြုလုပ်သူ၏ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ပစ္စည်းများပေါ်ကျရောက်ကာ အချို့အတိုင်းအတာတစ်ခု

ရာသီတုပ်ကွေးရောဂါ

၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာပြည်သူများအကြား တုန်လှုပ်ချောက်ချားစေခဲ့သည့် H1N1 မိုင်းရင်စိုးမွားများ

အထိ အသက်ရှုင်လျက်တည်ရှိနေနိုင်သည်။ (ဥပမာ-တံခါးလက်ကိုင်များ၊ ထိုင်ခံများ၊ လူအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများစသည်ဖြင့်) အဆိုပါ ဗိုင်းရင်စိုးတည်ရှိနေသောပစ္စည်းများကို လက်ဖြင့်ကိုင်တွယ်မိပါက ကိုင်သူ၏လက်တွင် ဗိုင်းရင်စိုးများ တွယ်ကပ်လာသည်။ အဆိုပါလက်ဖြင့် မျက်နှာနှင့်နှာခေါင်းပတ်ဝန်းကျင်ကို ပွတ်မိခြင်းဖြင့် ဗိုင်းရင်စိုးများသည် အသက်ရှုံးလမ်းကြောင်းသို့ ဝင်ရောက်သွားလေ့ရှိသည်။ အဆိုပါနည်းဖြင့် ကူးစက်မှုများပိုမိုများပြားသဖြင့် (အထူးသဖြင့် အများသုံးပစ္စည်းများ ကိုင်တွယ်ပြီးတိုင်း) လက်ကိုမကြာခကာ ဆေးပေးရန်လိုအပ်သည်။

ရာသီတုပ်ကွေးမြှောဂါလက္ခဏာများ

ရာသီတုပ်ကွေးမြှော်းရင်စိုး ဝင်ရောက်သူတိုင်းရောဂါလက္ခဏာပြခြင်းမရှိပေါ့။ အချို့ကိုယ်ခံအားစနစ်ကောင်းသူများတွင် ဝင်ရောက်လာသောဗိုင်းရင်စိုးကို တိုက်ခိုက်နှင့်နှုတ်နှင့်လိုက်ခြင်းဖြင့် ဗိုင်းရင်စိုးများ စောစော်းစီးသေဆုံးကုန်၍ မည်သည့်လက္ခဏာမှ မပြုဘဲရှိတတ်သည်။ အကယ်၍ရောဂါပိုးများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားလာပါက ရုတ်တရရှုံးရောဂါပိုးများ

တက်ခြင်း၊ ချမ်းတုန်ခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ ချောင်းခြောက်ဆိုခြင်း၊ နှာရည်ယိုခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲခြင်း၊ နှုံးချေခြင်း အစရှိသည့် လက္ခဏာများ ခံစားရလေ့ရှိသည်။ သာမန်အားဖြင့် မိသာဒုဆရာဝန်နှင့်ပြသကာ တုပ်ကွေးအတွက် အိမ်သုံးဆေးဝါးများအသုံးပြခြင်း၊ အနေအထိုင်အစားအသောက်မှန်ကန်အောင်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် အနားယူခြင်းတို့ပြုလုပ်ပါက တစ်ပတ်အတွင်း သက်သာပျောက်ကင်းသွားလေ့ရှိသည်။

သို့ရာတွင် အချို့သူများတွင် ရောဂါမှုံးပို့မို့ပြင်းထန်လာပြီး အဆုတ်ရောင်ခြင်း၊ ဗက်တီးရီးယားပိုးများ ထပ်ဆင့်ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် အဆုတ်ရောင်ရောဂါ ပိုမိုပြင်းထန်လာခြင်း၊ နားပြည်ယိုခြင်းတို့ဖြစ်လာတတ်သည်။ အထူးသဖြင့် ရောဂါအံရှိသူများ (ဥပမာ-ပန်းနာရင်ကျပ်ရောဂါ၊ နှုလုံးရောဂါ၊ ဆီးချို့ရောဂါ)၊ ဆေးလိပ်သောက်သူများဖြစ်ပါက ပိုမိုဆိုးချွားလေ့ရှိ၍မဖြစ်မနေ ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသမှုခံယူရန်လိုအပ်သည်။ ဆေးရုံသို့ အချို့နီးတက်ရောက်ကုသမှုမှုခံယူမိပါက အသက်သေဆုံးသည်အထိ ပြင်းထန်သောရောဂါဖြစ်၍ မဖော်ဆင့်ပေါ်။

ရာသီတုပ်ကျွေးရောဂါ

ရောဂါပဖြစ်စေရန် ကာကွယ်ရပည့်နည်းလမ်းများ

ရာသီတုပ်ကျွေး ဖြစ်ပွားနေသည့်အောင် နေထိုင်သူများသည် လူစုလူဝေးနေရာများကို အတတ်နိုင်ဆုံးရှောင်ကြုံရမည်။ (ဥပမာ-စတ်ရှိုးပဲများ၊ အာတ်သဘင်ပဲများ၊ ရှုပ်ရှင်ရုံများ) ယင်းသို့ ရှောင်ကြုံခြင်းဖြင့် ရောဂါဖြစ်နေသူမှုတစ်ဆင့် တွေးလူအများစုံ တစ်ပြိုင်တည်းကူးစက်မှုကို ကာကွယ်တားဆီးရာရောက်သည်။

အများသုံးပစ္စည်းများကို ကိုင်တွယ်ပြီးတိုင်းလက်ဆေးရန်လိုအပ်သည်။ (ဥပမာ-ဘတ်စ်ကားတံ့ခါးလက်ကိုင်များ၊ ထိုင်ခံများ၊ အများသုံးအီမာပစ္စည်း

ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများသည် နှာခေါင်းစည်းတပ်ရန်လိုအပ်သည်။

ရောဂါရှိသူအနေနှင့် တွေးသူများသို့ မကူးစက်စေရန် နှာခေါ်ခြင်း၊ ခေါင်းဆီးခြင်းဖြစ်ပါက လက်ကိုင်ပဝါ (သို့မဟုတ်) တစ်ခါသုံးစက္ကာများကို စနစ်တကျ လျှော့စွဲနိုင်ခြင်း၊ လက်ကိုင်ပဝါများကို စနစ်တကျ လျှော့စွဲနိုင်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ရမည်။

အကယ်၍ မိတုပ် ရာသီတုပ်ကျွေး၏လက္ခဏာများ စတင်ပေါ်ပေါက်လာပါက မိသားစုံဆရာဝန်နှင့် အမြန်ဆုံးပြသပြီး ကုသမ္မခံယူခြင်းဖြင့် ရောဂါပိုဆီးမလာစေရန် ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့ကြီးက ထုတ်ပြန်ထားသည့် H1N1 ပိုင်းရပ်စိုင်ရာ ပညာပေးလက်ကမ်းစာစောင်

များ) ပြင်ပမှ အိမ်သို့ပြန်ရောက်တိုင်း အနည်းဆုံးလက်ဆေးခြေဆေးပြုလုပ်ရန်လိုသည်။ ရေခါးပြီးအဝတ်အစားလဲလှယ်ပေးသင့်သည်။ အဝတ်အစားများပေါ်တွင် ပြင်ပမှရောဂါပိုးများက်ပြိုပါလာနိုင်သဖြင့် အိမ်ရှိကလေးငယ်များကို မကူးစက်စေရန်လုပ်ဆောင်သင့်သည်။

လိုအပ်ပါက နှာခေါင်းစည်းတပ်ရမည်။ ယင်းသို့တပ်ရာတွင်လည်း ပိုင်းရပ်စိုးများမဝင်ရောက်နိုင်သည့် N95 အမျိုးအစားကို ရွေးချယ်အသုံးပြုရမည်။ အထူးသဖြင့် လူနာများကို ကြည့်ရှုနေရသည်

ရာသီတုပ်ကျွေးရောဂါကာကွယ်ဆေး

ကာကွယ်ဆေးများလည်း ထွက်ရှိနေပြီဖြစ်၍ လိုအပ်မည့်သူများ ကြိုတင်ထိုးနှံခြင်းဖြင့် ရာသီတုပ်ကျွေးကိုကာကွယ်နိုင်သည်။ ကာကွယ်ဆေးများမှာ တုပ်ကျွေးရောဂါပိုးတို့မှ လေးမျိုးအထိ ကာကွယ်နိုင်သောဆေးများဖြစ်သည်။ ရာသီတုပ်ကျွေးမှာ နှစ်စဉ်နှင့်အမျှ ပိုင်းရပ်စိုးအမျိုးအစား ပြောင်းလဲမှုရှိနေသဖြင့် ပိုးအမျိုးအစားမတူညီပါက မနှစ်ကတိုးသည့်ဆေးကို ယခုနှစ်တွင် အသုံးပြု၍မရနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် တုပ်ကျွေးစတင်ဖြစ်ပွားပြီး ပိုးအမျိုးအစားသိရှိပြီးမှ အဆိုပိုးအတွက် သီးသန့်ထုတ်ထားသော ကာကွယ်ဆေးကိုသာ ထိုးပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ကာကွယ်ဆေးကို မဖြစ်မနေထိုးသင့်သောသူများမှာ တုပ်ကျွေးလူနာကိုပြုစေရသည့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ၊ ဆေးရုံးခန်းများ၏လုပ်ကိုင်နေရသူများ၊ ရောဂါရှိသူများနှင့်အတူနေမိသားစုံဝင်များ၊ တစ်ဆောင်တည်းအတူနေသူများဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကာကွယ်ဆေးနှင့် ဓာတ်မတည့်သူများ၊ ဦးနောက်နှင့် အာရုံကြောဆိုင်ရာရောဂါရှိသူများ၊ ပန်းနာရင်ကျပ်ရှိသူများ၊ ကြက်ဥဘဲနှင့် ဓမ္မသည့်သူများ၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးမပည့်ဆိုပါက ဆရာဝန်နှင့်တိုင်ပင်ပြီးမှ ထိုးရမည်ဖြစ်သည်။ ဆရာဝန်က ထိုးရန်မသင့်ဟု ဆုံးဖြတ်လျှင် မထိုးသင့်ပေ။

ဒေါက်တာခင်မောင်လွင် (FAME)

အာဆီယံ နှစ် ၅၀ စုံ

အရှေ့တောင်အာရုံနိုင်ငံများအသင်း-အာဆီယံ (Association of Southeast Asian Nations-ASEAN) ကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပါ၏။ တည်ထောင်ခဲ့ရာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် နှစ်ပေါင်း (၅၀) ပြည့်မြောက်ခဲ့သည့်အတွက် အာဆီယံအသင်းကြီး၏ ရွှေရတုအခမ်းအနားများကို အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းတွင် ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ အာဆီယံအသင်းကြီးသည် နှစ်ပေါင်း (၅၀) အတွင်း အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အကြား အချုပ်အခြားအကာပိုင်ဆိုင်မှု၊ နယ်မြေတည်တံ့မှုနှင့် ပြည်တွင်းရေး ဝင်ရောက်မဓာက်ဖက်ရေး ဟူသည့် မူများကို စိုင်စိုင်မာမာကာကွယ်နိုင်ခဲ့သည့် အောင်မြင်မှုများ ရရှိခဲ့သည်။ တစ်ခုနှစ်တည်းမှာပင် ကဗျာ့နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲများကြောင့် မျှော်လင့်မထားသည့် အခက်အခဲများစွာကိုလည်း ဆွေးနွေးညိုနိုင်းပြီး တူညီဆန္ဒရယူခြင်း (Consultation and Consensus) ဟူသော အာဆီယံ နည်းလမ်း (ASEAN Way) နှင့်အညီ အောင်မြင်စွာ ဖြတ်ကျော် နိုင်ခဲ့ပြီး ရလဒ်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

အာဆီယံအသင်းကြီးသည် စီးပွားရေး၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ရင်းနှုံးမြှုပ်နှံမှုအရလည်း ကဗျာ့ပေါ်တွင် အရေးပါသော အသင်းကြီးတစ်သင်းအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ အာဆီယံ၏ စုစုပေါင်း ရီမီပီမှာ ၂၃၁၈ ၄ သာမ ၄ ထရီလီယံ ဒေါ်လာရှိပြီး ကဗျာ့ပေါ်တွင် စီးပွားရေးအရ

သတ္တမမြောက် အင်အားအကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ လူဦးရေသန်းပေါင်း ၆၀၀ ကျော်ရှိသည့် အာဆီယံသည် ကဗျာ့ပေါ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအပြန်ဆုံး ပျေးကွက်ကြီးတစ်ခုဖြစ်သကဲ့သို့ တရာတ်နှင့်အိန္ဒိယပြီးလျှင် တတိယမြောက် အကြီးဆုံးလုပ်သားအင်အား ရှိသည့်အတွက် အလားအလာကောင်းများနှင့်ပြည့်နေသည့် ဒေသကြီးပင် ဖြစ်သည်။ အာဆီယံအသင်းကြီးသည် နှစ်ပေါင်း ၅၀ အတွင်း အရှေ့တောင်အာရုံဒေသအတွင်း၏ ပြီးချမ်းရေး နှင့်တည်ပြီးမှုကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့ပြီး၊ ဒေသပြင်ပ အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးပြိုင်ဆိုင်မှု များအကြား၌ မြေစာပင်အဖြစ်မခဲ့ဘဲ ရှောင်ရှားနိုင်ခဲ့ပေသည်။

အရှေ့တောင်အာရုံဒေသတွင်း ပေါင်းစည်းရေးအစွမ်း

ဒုတိယကဗျာ့စစ်ကြီးအပြီး အရှေ့တောင်အာရုံဒေသသည် သမိုင်းကြောင်း အမွှာအနှစ်အဖြစ် နယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုအပြင်းပွားမှုများ၊ အပြန်အလှန် မယုံကြည်မှုများနှင့် အကဲ့ကဲ့အပြားပြား ကျွန်ရစ်ခဲ့သည်။ ဒုတိယကဗျာ့စစ်ပြီးနောက်ပိုင်းကာလတွင် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်အများစုံ အခိုကအာရုံစိုက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်မှာ နိုင်ငံပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးနှင့် အမျိုးသားလုံခြုံရေးကိစ္စများဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်ဒေသတွင်းရှိ ကျွန်နိုင်ငံများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အချိန်

အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ခုံး

**အရှေ့တောင်အာရှုနိုင်ငံများအသင်း စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် အင်ဒိုနီးရွား၊ မလေးရွား၊ ထိုင်း၊ ဖိလစ်ပိုင်း
စင်ကာပူနိုင်ငံတို့မှ နိုင်ငံအကြံးအကဲများကို တွေ့ရစဉ်**

မပေးနိုင်သည့်အတွက် ထိုအချိန်က ဒေသတွင်းပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုဟူသည် ဆန့်ကျင်ဘက် အယူအဆ တစ်ရပ် (Alien concept) ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဒေသတွင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် မူလကန္တီး စတင်ကြံးပမ်းခဲ့မှုများမှာလည်း ကြောရည် မခံသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဖိလစ်ပိုင်း၊ ထိုင်းနှင့် မလာယာဖက်ဒရယ်ပြည်ပြည်ထောင်စု (စင်ကာပူပါဝင်သော) သုံးနိုင်ငံပေါင်းပြီး ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် အရှေ့တောင်အာရှု အသင်း (The Association of Southeast Asia-ASA) ကို တည်ထောင်ခဲ့သော်လည်း ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံနှင့် မလာယာ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအကြား ဆာဘားဒေသ နယ်မြေ ပိုင်ဆိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး တင်းမာမှုများ မြင့်မား လာသည့်အတွက် အချိန်ကာလအားဖြင့် နှစ်နှစ်သာ တည်တဲ့ခဲ့သည်။ အလားတဲ့ မလာယာဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၊ ပိုင်ဆိုင်နှင့် အင်ဒိုနီးရွားနိုင်ငံတို့အကြား ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့သည့် မာဖိလင်း အဖွဲ့ (Maphilindo) သည်လည်း ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၆ ခုနှစ်အထိ အင်ဒိုနီးရွားနိုင်ငံနှင့် မလာယာ / မလေးရွားနိုင်ငံတို့အကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သော နယ်စပ်တို့ကြံးများကြောင့် တစ်လခန့်သာ တည်တဲ့ခဲ့သည်။

အင်ဒိုနီးရွားနိုင်ငံနှင့် မလေးရွားနိုင်ငံတို့အကြား ဖြစ်ပွားခဲ့သော တို့ကြံးများမှာ အာဆီယံအသင်းကြီးပေါ်ပေါက်လာစေရန် စတင်ခဲ့သော အကြောင်းရင်းများမှ တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်တွင် မလာယာ၊ ဆာဘား၊ ဆာရာဝပ်နှင့် စင်ကာပူပြည်နယ်များပါဝင်သည့် မလေးရွားနိုင်ငံ စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်ကို အင်ဒိုနီးရွားနိုင်ငံက အပြင်းအထန် ဆန့်ကျင်ခဲ့ပြီး သမွာတဆူကာနိုင်သည် မလေးရွား ချော်နှီးရေးစီမံကိန်း (Crush Malaysia Campaign) တစ်ရပ်ကိုချုပ်တော်ကာ နိုင်ငံရေား စီးပွားရေး ဝါဒဖြန်ချို့မှုများနှင့် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုဆောင်ရွက်မှုများမှာ အောင်မြင်မှုမရသည်ကို တွေ့ရှုရသည့်အချိန်တွင် မလေးရွားနိုင်ငံကို စစ်ရေးအရ ဝင်ရောက်တို့ကြံးချို့ကြံးခဲ့သည်။

အင်ဒိုနီးရွားတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် အင်ဒိုနီးရွားနိုင်ငံ၊ ကာလီမန်တန်ဒေသမှုနေပြီး မလေးရွားနိုင်ငံ၊ ဆာရာဝပ်နှင့် ဆာဘားပြည်နယ်များဆီသို့ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်တို့ကြံးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် သမွာတဆူဟာတို့ အာကာရ လာပြီးနောက် မလေးရွားနိုင်ငံအပေါ် တို့ကြံးချို့ကြံးနှုန်း တောက်ခံမှုမရခြင်း၊ အဆုံးအရှုံး

အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ခရီး

များပြားခြင်းတို့ကြောင့် နှစ်နိုင်းအကြား ပြီးချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများစတင်ကာ ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ ဉာဏ်တဲ့ ၁၁ ရက်တွင် နှစ်နိုင်းအကြား ပြီးချမ်းရေးသဘောတူ စာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းဖြင့် Confrontasi ဟု လူသိများသော တိုက်ပွဲများအဆုံးသတ်ခဲ့သည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်းနှင့် မလေးရှားနိုင်းတို့အကြား တိုက်ပွဲများပြီးဆုံးသွားပြီးနောက် အရှေ့တောင် အာရှုဒေသအတွင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းသစ်များ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ထိုင်းနိုင်းခြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်သော ဒေါက်တာ ထနတို့မန် (Dr. Thanat Khoman) သည် အရှေ့တောင် အာရှုနိုင်းများအကြား တစ်နိုင်းနှင့် တစ်နိုင်း ပိုမို သိနားလည်မှုရှိလာစေရန်၊ ဒေသ၏ ဘုံအကျိုးစီးပွား အတွက် အတူလက်တဲ့ ဆောင်ရွက်ကြရန် နှင့် ပြီးချမ်းစွာ အတူယှဉ်တဲ့ နေထိုင်နိုင်ရန် အတွက် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့ကြီးတစ်ခု တည်ထောင်သွားရန် စတင်အဆိုပြုခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က အင်ဒိုနီးရှား မလေးရှား ထိုင်းနိုင်းနှင့် ပိုလစ်ပိုင် လေးနိုင်းအကြား စတင် ဆောင်ရွက်ရန် စိတ်ကူးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် မလေးရှားနိုင်းမှ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ခဲ့ထွက်ခဲ့ပြီး သီးခြားလွတ်လပ်သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်းဖြစ်လာသော စင်ကာပူသည် ငါး၏နိုင်းခြားရေးဝန်ကြီး အက်စ်ရာ ရှာနက်သန် (Mr. S. Rajanathan) ကို ဘန်ကောက်မြို့သို့ စော်တွေ့ဆုံး စင်ကာပူနိုင်းကိုလည်း ထည့်သွေးဖွံ့ဖြိုးစွာ မေတ္တာရပ်ခဲ့သည်။ ထိုမေတ္တာရပ်ခဲ့ချက်အပေါ် ကျော် လေးနိုင်းစလုံးက သဘောတူခဲ့သည့်အတွက် ငါးနိုင်း ဖြင့် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။

ထိုင်းနိုင်းမှ နိုင်းခြားရေးဝန်ကြီးများသည် ထိုင်းနိုင်း၊ ဘန်ကောက်မြို့နှင့် ပင်လယ်ကမ်းခြေမြို့ ဖြစ်သော ဘန်ဆန်မြို့၌ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဉာဏ်တဲ့အတွင်း တွေ့ဆုံးကာ အရှေ့တောင်အာရှုနိုင်းများအသင်း (အာဆီယံ) (Association of Southeast Asian Nations-ASEAN) ကို တည်ထောင်ရန် သဘောတူညီ ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ ဉာဏ်တဲ့ ၈ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်သော ဘန်ကောက်ကြေညာချက်၌ အာဆီယံ အသင်းကြီးကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့ကြသည့် အဖွဲ့ဝင်

ငါးနိုင်းမှာ အာဆီယံအသင်းကြီး၏ ပထမဆုံး ရည်မှန်းချက်အဖြစ် “အဖွဲ့ဝင်နိုင်းများ၏ စုပေါင်း အားထုတ်ကြိုးပစ်းမှုနှင့် ဒေသတွင်း စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအရ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အရှိန်မြှင့်တင်သွားရန်၊ ဒေသတွင်းရှိ နိုင်းများအကြား ဆက်ဆံရာမှာ တရားမှုတမ္မနှင့် တရားဥပဒေစိမိုးရေးကို လေးစားလိုက်နာခြင်းဖြင့် ဒေသတွင်းပြုးချမ်းရေးနှင့် တည်ပြုခြင်းဖြင့်တင်ရန်၊ ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ် စာတမ်းပါမှုများကို လိုက်နာကျင့်သုံးသွားရန်” ဟု ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

မီယက်နမ်စစ်ပွဲ

အာဆီယံအသင်းကြီး စတင်မွေးဖွားလာသော အချိန်တွင် မီယက်နမ်နိုင်းတို့ စစ်ပွဲများ အရှိန် မြင်မှုအနေဆဲဖြစ်သည်။ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နှစ်နိုင်း ဖြစ်သော ထိုင်းနိုင်းနှင့် ပိုလစ်ပိုင်နိုင်းတို့သည် မြောက် မီယက်နမ်နိုင်းနှင့် မီယက်ကောင်းတို့အပေါ် တိုက်ခိုက် နေကြသော အမေရိကန်နိုင်းနှင့် တောင်မီယက်နမ် နိုင်းအား တပ်ပိုင်မှုတ်မှု စိတ်ကူးခဲ့ခြင်း တောင်မီယက်နမ် နိုင်းအား ပေးခဲ့ကြသည်။ မီယက်နမ်စစ်ပွဲသည် အရှေ့တောင်အာရှုဒေသ၌ ကွန်မြှောနစ်ဝါဒပြန့်မွှား လာမှုကို တားဆီးရန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ကြိုးပစ်းအားထုတ်မှု ထွက်ပေါ်လာသော ရလဒ် တစ်ခုဟု နိုင်းရေးလေ့လာသူများက ယူဆကြသည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ရစ်ချုပ်နှစ်ခင် အမေရိကန်သမ္မတ ဖြစ်လာပြီးနောက် မီယက်နမ်စစ်ပွဲ၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်မှုမှ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များကို စတင်ရှုပ်သိမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် တောင်မီယက်နမ်၊ မြောက်မီယက်နမ်နှင့် အမေရိကန်တို့အကြား အပစ်အခတ်ရပ်ခဲ့ရေးသဘော တည်ချက်ချုပ်ဆုံးနိုင်ခဲ့ပြီးနောက် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များ အားလုံး မီယက်နမ်နိုင်းမှု ပြန်လည်ရှုပ်သိမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် မီယက်နမ်စစ်ပွဲပြီးဆုံးခဲ့ပြီး ကွန်မြှောနစ်ဝါဒမြောက်မီယက်နမ်နိုင်းက အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ကမ္မာ

ଆଶିଯ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଗ୍ରାମ ଏବି:

ဒီးယားနှင့် လာအိုနိုင်ငံတို့တွင်လည်း ကွန်မြာနစ်များ
အနိုင်ရရှိလာချိန်တွင် အရေ့တောင်အာရုံဒေသ၏
ကွန်မြာနစ်ဝါဒပြန်လွှာမှုအန္တရာယ် ကြံ့တွေ့လာရပြီဟု
အာဆီယံအသင်းဝင် နိုင်ငံများအကြား ပိုမို ကြံ့ပမ်း
အားထုတ်သွားရန် စွဲဆော်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာစေခဲ့
သည်။ ၁၉၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အာဆီယံ
အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အကြံ့အကဲများ၏ ပထမဆုံးအကြံ့မှု
ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အင်ဒီနီးရားနိုင်ငံ၊ ဘာလီ
ကျွန်း၌ နှစ်ရက်တာ ကျွင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုအစည်း
အဝေးမှ အာဆီယံအသင်းကြံ့၏ ထင်ရှားသော
ချုပ်ကြည်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးစာချုပ်
(Treaty of Amity and Cooperation-TAC) ကို

အမျိုးသားရေး တည်ရှိမှုအပေါ် ပြင်ပမှုဝင်ရောက်
စွက်ဖက်မှု၊ ယျက်ဆီးမှနှင့် ဖိအားပေးမှုများမှ ကင်းရှင်း
စွာဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးများကို
လေးစားရေး၊ တစ်နှင့်နှင့် တစ်နှင့်အကြား ပြည်တွင်း
ရေးတွင် ဝင်ရောက်မစွက်ဖက်ရေး၊ အငြင်းပွားမှုများကို
ပြမ်းချမ်းသာနည်းလမ်းဖြင့် ဖြေရှင်းရေး၊ အင်အား
သုံးစွဲခြင်း၊ အင်အားအသုံးပြုရန် ခြိမ်းခြောက်ခြင်းများ
မပြုလုပ်ရေး၊ နိုင်းအချင်းချင်းအကြား ထိရောက်သော
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ရေးတို့ ဖြစ်သည်။

၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်တွင်
မြယ်က်နှစ်တပ်ဖွဲ့များ ကမ္မပူးချာနိုင်ငံ (ကမ္မာဒီယား
နိုင်ငံ) ကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ပြီး အမာန်အစိုးရကို

၁၉၂၆ ခုနှစ်က အင်ဒိုနီးရွားနိုင်ငံ ဘာလိကျော်းတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် အာဆီယံနိုင်ငံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၏ ပထမအကြိမ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး ကျင်းပစဉ်

သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးနှင့်ခဲ့သည်။ စာချုပ်တွင်
ဒေသတွင်းရှိ နှင့်များအကြား ဆက်ဆံရေးအတွက်
အမိန့်ကြော်သော မှတ်ဒေများကို ခုမှတ်ပေးခဲ့သည်။

TAC ଟାର୍ମିନ୍ସ ମୁକ୍ତ ପରିବହନ ମଧ୍ୟ ଯାତ୍ରା କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିଛି । ଏହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆମେ ଆମେ କାମ କରିବାକୁ ପରିଚାରିତ କରିଛି ।

ဖြတ်ချွဲသည့်နောက်ပိုင်း အရှေ့တောင်အာရာဒေသ၏
အမြေအနေမှာ ပို့မို့ဆိုးဝါးလာခဲ့သည်။ အာဆီယံ
အဖွဲ့ကြီးသည် ပိုယ်နမ်နိုင်ငံ၏ ကျူးကျော်မှုကို
ခိုင်ခိုင်မာမာ ဆန့်ကျင်ရှုတ်ချွဲကြသည်။

ଆହିଁ ଯାଏଣ୍ଟିଙ୍ଗେ ତପ୍ରେଲ୍ୟୁସନ୍ ଫିଲ୍ୟୁସନ୍
ରାଶିଲାହେ ଆରିଂଗ୍ରେନ୍ ମୁଖେଟ୍ରାଙ୍କ ଶିଯକ୍ଷଣିକାଙ୍କିରଣରେ
ଆହିଁ ଯାଏଣ୍ଟିଙ୍ଗେ ଅପ୍ରେରିନ୍ ଅପ୍ରେରିନ୍ ପିଂକିଲ୍ୟୁସନ୍ ଫିଲ୍ୟୁସନ୍
ଦିନିଙ୍କ ରାଶିକାଙ୍କିରଣ ମଧ୍ୟ ଆଗ୍ରାହୀ ଆପ୍ରେରିନ୍ ଅପ୍ରେରିନ୍ କିମ୍ବା
ପ୍ରିଂଟିଙ୍ଗ ଶିଯକ୍ଷଣିକାଙ୍କିରଣ ମଧ୍ୟ ଆହିଁ ଯାଏଣ୍ଟିଙ୍ଗେ ଅପ୍ରେରିନ୍ ଅପ୍ରେରିନ୍
ଦିନିଙ୍କ ରାଶିକାଙ୍କିରଣ ମଧ୍ୟ ଆଗ୍ରାହୀ ଆପ୍ରେରିନ୍ ଅପ୍ରେରିନ୍ କିମ୍ବା

အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ခုံး

ဧည့်လတွင် အာဆီယံအသင်းကြီး၏ TAC စာချုပ်၌ ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီး ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဧည့်လတွင် အသင်းဝင်အဖြစ် စတင်ပါဝင်လာခဲ့သည်။ ပို့ယောက်နမ် နိုင်ငံ အာဆီယံအသင်းသို့ မဝင်ရောက်မိ ၁၉၉၄ ခုနှစ် အနေဖို့ရှိလည် ဘဏ္ဍာနိုင်ငံနိုင်ငံကလည်း အသင်းဝင်အဖြစ် ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဘဏ္ဍာနိုင်ငံနိုင်ငံသည် ပြီတိန် နိုင်ငံလက်အောက်မှ လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီး တစ်ပတ် အတွက် အာဆီယံအသင်းဝင်အဖြစ် ဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အာဆီယံအသင်းကြီး၏ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဧည့်လတွင် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် လာအိုနိုင်ငံတို့ပါ အဖွဲ့ဝင် အဖြစ် ပါဝင်လာခဲ့ပြီး ပို့မို့ကျယ်ပြန့်လာခဲ့သည်။ ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံသည် ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ အပြီးလည်း အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ တို့မောလက်စ်တေနိုင်ငံကလည်း ၂၀၀၁ ခုနှစ် မတ်လည်း အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံအဖြစ် ပါဝင်ခွင့်ရရှိရန် လျောက်ထားခဲ့ပြီး လျောက်ထားမှုအပေါ် စဉ်းစားဆောင်ရွက်နေဆဲ အဆင့်မျှသူရှိနေသေးသည်။

အာဆီယံနိုင်ငံများအကြား မတူကွဲပြား ခြားနားမှုများ ရှိနေခြင်းကြောင့် အာဆီယံ အဖွဲ့ကြီးအတွက် အချုပ်အခြာအကာပိုင်နိုင်ငံများအတွက် ဆွေးနွေးညီးနိုင်ပြီး တူညီဆန္ဒ (Consensus) ရယူကာ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည်။ အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး၏ ပေါ်တွင်အဖြစ် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက ပြောဖိန့်နှစ်အလိုက် အဂ်လိုပ် အကွာရာစဉ်အရ အလှည့်ကျတာဝန်ယူထမ်းဆောင်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် က အာဆီယံအလှည့်ကျ ပေါ်တွင်အနေဖြင့် အလှည့်ကျတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ဖိုလစ်ပိုင်နိုင်ငံက အာဆီယံ၏ အလှည့်ကျ ပေါ်တွင်အနေဖြင့် ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် စင်ကာပူနိုင်ငံ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ပို့ယောက်နမ် နိုင်ငံတို့က အလှည့်ကျပေါ်တွင်အနေဖြင့် အသီးသီး ထမ်းဆောင်သွားရန်ရှိသည်။

ထိုပ်သီးအစည်းအဝေး (ASEAN Summit)

အာဆီယံထိုပ်သီးအစည်းအဝေးသည် အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံက နိုင်ငံအကဲများနှင့် အစိုးရ အဖွဲ့အကြီးအကဲများ ပါဝင်တက်ရောက်ကြသည်။

အာဆီယံ၏ အဆင့်အမြင့်ဆုံး အစည်းအဝေးဖြစ်သည်။ အာဆီယံ၏ တစ်နှစ်တာကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ အာဆီယံအမြဲတမ်းကော်မတီ အစည်းအဝေး၊ အာဆီယံအဆင့်မြင့် အရာရှိကြီးများအစည်းအဝေး၊ အာဆီယံဒေသဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ဆွေးနွေးခဲ့သော လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာသဘောတူညီချက်များ၊ ကြေညာချက်နားလည်မှုစာချိန်သွားနှင့်ပတ်သက်၍ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များအကြား ဆွေးနွေးအတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးသည့် အစည်းအဝေးကြီးဖြစ်သည်။ အာဆီယံအသင်းကြီး၏ ပထမဆုံးထိုပ်သီးအစည်းအဝေးကို ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂါနီးရားနိုင်ငံ၊ ဘာလီမြို့မြို့ကျေးမားနှင့် ကျေးမားပြုလုပ်ခဲ့သည်။ မူလက အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ ပါးနှစ်တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံးကြရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် လျော့ချုံပြီး ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် အရှေ့တောင်အာရာဒေသကို ရိုက်ခတ်လာနိုင်သည့် အရေးကိစ္စများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြီးညီ ဆွေးနွေးဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံးကြရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် စတင်အသက်ဝင်လာသော အာဆီယံပဋိပ္ပါယာတမ်းအရ ယခုအခါ ထိုပ်သီးအစည်းအဝေးများကို တစ်နှစ်နှစ်ကြိမ်ကျင့်ပလျက်ရှိသည်။ အာဆီယံအကဲများအနေဖြင့် အာဆီယံပြုပနိုင်ငံများမှ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ထိုပ်သီးအစည်းအဝေးများကျင့်ပပြုလုပ်လျက်ရှိရာတွင် ဆွေးနွေးသာက်သုံးနိုင်ငံဖြစ်သော ရုပ်နှင့် တရာ်တောင်ကိုရီးယားတစ်နိုင်ငံချင်းစီနှင့် အာဆီယံ+၁ ထိုပ်သီးအစည်းအဝေးများရှိသကဲ့သို့ ထိုသုံးနိုင်ငံမှ ခေါင်းဆောင်များနှင့်အတူ အာဆီယံ+၃ ထိုပ်သီးအစည်းအဝေးများလည်း ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ ထို့အပြင် အာဆီယံ ၁၀ နိုင်ငံမှ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ရုပ်နှင့် တရာ်တောင်ကိုရီးယား အိန္ဒိယ၊ သွေ့စေတွေးလျှော့နှင့် အမေရိကန်၊ ရှုရားနိုင်ငံတို့မှ ခေါင်းဆောင်များပါဝင်သော အရှေ့အာရာ ထိုပ်သီးအစည်းအဝေး (East Asia Summit-EAS) ကိုလည်း အာဆီယံထိုပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့်အတူ နှစ်စဉ်ကျင့်ပလျက်ရှိသည်။

အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ခုံး

အာဆီယံအဆင့်မြင့် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးပွဲသို့ တက်ရောက်ဆွေးနွေးနေသည့် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်

ဝန်ကြီးအဆင့် အစည်းအဝေး (ASEAN Ministerial Meeting-AMM)

အာဆီယံဝန်ကြီးအဆင့် အစည်းအဝေးသည် အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး၏ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပေါင်းစပ် ညွှန်ပြန်ရန်နှင့် မူဝါဒလမ်းညွှန်ချက်များကို ဆွေးနွေးပြုစွာရန် အာဆီယံနိုင်ငံမြေးရေးဝန်ကြီးများ၏ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ပုံမှန်ကျင်းပသော အစည်းအဝေးဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်အောင်လိုင်လ တွင် ကျင်းပပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ အာဆီယံပဋိညာဉ် စာတမ်းအရ အာဆီယံ နိုင်ငံမြေးရေးဝန်ကြီးများပါဝင်သော အာဆီယံပူးပေါင်းညွှန်ပြန်ရေးကောင်စီ (ASEAN Coordinating Council-ACC) ကို ဖွံ့ဖြိုးစားရှိသည်။ အာဆီယံပူးပေါင်းညွှန်ပြန်ရေးကောင်စီသည် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများအတွက် ပြင်ဆင်မှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများမှ ချမှတ် လိုက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် သဘောတူညီချက် များကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ညွှန်ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှ သတ်မှတ်သော အခြား လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အာဆီယံအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေး (Senior Officials Meeting-SOM)

အာဆီယံအဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေးသည် အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး၏ လုပ်ငန်းအစီအစဉ် များ၊ နိုင်ငံရေးနှင့်လုပ်ချုပ်ရပ်များကို ဆွေးနွေးသော အစည်းအဝေးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ အစည်းအဝေးရာဇ် များကို အာဆီယံဝန်ကြီးအဆင့် အစည်းအဝေးသို့ တာဝန်ခံ တင်ပြရသည်။ ထိုအပြင် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ အစည်းအဝေး (SOM Working Group Meeting-SOMWG) များကို အခါအားလျှော့စွာ ကျင်းပသည်။

အာဆီယံစီးပွားရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး (ASEAN Economic Ministers Meeting-AEM)

အာဆီယံဒေသအတွင်း စီးပွားရေးကဏ္ဍများ အလိုက် ရင်နှီးမြှုပ်နှံမှုကိစ္စရပ်များ၊ ကုန်သွယ်ရေး ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊ Common Effective Preferential Tariff (CEPT Scheme) ကို အသုံးပြုပြီး အာဆီယံ လွှတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှုမြေယာကိစ္စ၊ အကောက်ခွန် ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်

အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ခရီး

ဝန်ဆောင်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအပေါ် ညီနှင့်ဆွေးနွေးနှင့် ရန် အတွက် အာဆီယံစီးပွားရေးဝန်ကြီးများ အစဉ်းအဝေးကို နှစ်စဉ်ကျင်းပပြုလုပ်သည်။

အာဆီယံကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများအစဉ်းအဝေး (ASEAN Defence Ministers Meeting-ADMM)

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအတွင်း ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် ၁၀ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီး အစဉ်းအဝေးမှ အတည်ပြုခဲ့သော အာဆီယံလုံခြုံရေး အသိက်အဝန်း၏ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အရ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများ၏ အစဉ်းအဝေးများကို ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှစ၍ ကျင်းပပြုလုပ်လျက် ရှိသည်။ အာဆီယံကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများ၏ အစဉ်းအဝေးမှာ ဒေသအတွင်းမှ ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ညီနှင့်ဆွေးနွေး မှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်အမြင်ဆုံးဆွေးနွေးပွဲ တစ်ရပ်ပြဲသည်။ ADMM ဆွေးနွေးပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဒေသတွင်ရှင်ဆိုင်ကြံတွေ့နေရသော ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများကို ပိုမိုသိရှိနားလည်ခြင်း ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိခြင်းမှာသည် အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှု တိုးမြှင့်သွားနိုင်ရန်ဖြစ်ပြီး ADMM ဆွေးနွေးပွဲများကို နှစ်စဉ် ကျင်းပပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။

အာဆီယံပေါင်းစည်းမှုဆိုင်ရာ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Initiatives for ASEAN Integration-IAI)

အာဆီယံအဖွဲ့ကြိုးကြံတွေ့နေရသော စိန်ခေါ်မှု တစ်ခုမှာ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား ရှိနေသော ဖွံ့ဖြိုးမှုကွာဟာချက် (Development Gap) ပင် ဖြစ်သည်။ အာဆီယံအဖွဲ့ကြိုးသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား ဖွံ့ဖြိုးမှုကွာဟာချက် လျော့နည်းလာစေရေးအတွက် အာဆီယံပေါင်းစည်းရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Initiatives for ASEAN Integration-IAI) ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အသစ်များဖြစ်ကြသော ကမ္ဘာ့အီးယား၊ လာအိုး မြန်မာနှင့် ပီယာက်နိမ်နိုင်ငံများအနေဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမှာ မူလအာဆီယံ အဖွဲ့ဝင် ၆ နိုင်ငံနှင့် အမီလိုက်နိုင်ရေးကို ရည်ရွှေးဖောင်ရန် ဖြစ်သည်။

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနည်းပါးသော အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အတွက် ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့်ပေါ်မှုတည်ပြီး နည်းပညာနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်များနှင့် အာဆီယံပေါင်းစည်းရေးကို အရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်သွားရန် ဖြစ်သည်။ ထိုအပြင် အာဆီယံ ၆ နိုင်ငံအနေဖြင့် အာဆီယံပေါင်းစည်းရေးအစီအစဉ်ကို ဆက်လက် အထောက် အပံ့ပေးရန် ဖွှဲ့စည်းရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရေး အတွက် ကမ္ဘာ့ဘဏ်နှင့် အာရွှေဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်တို့ကဲ့သို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆွေးနွေးဘက်နိုင်ငံများမှ လုံလောက်စွာ ထောက်ပံ့မှုရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကွာဟာချက်များ ကျဉ်းမောင်းလာစေရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် IAI Work-plan လုပ်ငန်းစီမံချက်အရ အမိကြီးစားပေးကဏ္ဍကြီး ၄ ရပ်ရှိရာ အခြေခံ အဆောက်အအုံ၊ လွှဲစွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ သတင်းအချက်အလက် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ၊ ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးပေါင်းစည်းမှုကဏ္ဍတို့ဖြစ်သည်။ ထိုကဏ္ဍကြီးများမှာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက်လုပ်ငန်းစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

IAI အစီအစဉ်အရ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု များကြောင့် ကမ္ဘာ့အီးယား၊ လာအိုး မြန်မာနှင့် ပီယာက်နိုင်ငံတို့၏ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ ရရှိလာခဲ့သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ် ကာလအတွင်း ထိုလေးနိုင်ငံ၏ ပုံမ်းမှုဂျီဒီပီတိုးတက်မှုနှင့်မှာ ၆ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၇ သာမ် ၈ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိလာခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်ကာလအတွင်း ထိုလေးနိုင်ငံ၏ ပုံမ်းမှုဂျီဒီပီတိုးတက်မှုနှင့်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွင်း အာဆီယံအဖွဲ့ကြိုးရရှိခဲ့သော နိုင်ငံ၏ ရင်းနှီးမြှေပုံမ်းမှု စုစုပေါင်း၏ ၁၀ သာမ် ၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိရာမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံအဖွဲ့ကြိုး ရရှိခဲ့သော နိုင်ငံ၏ ရင်းနှီးမြှေပုံမ်းမှုစုစုပေါင်း၏ ၁၄ သာမ် ၆ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရှိလာခဲ့ပြီး ဒေါ်လာ ၁၃ သာမ် ၄ ဘီလျှေရရှိခဲ့သည်။

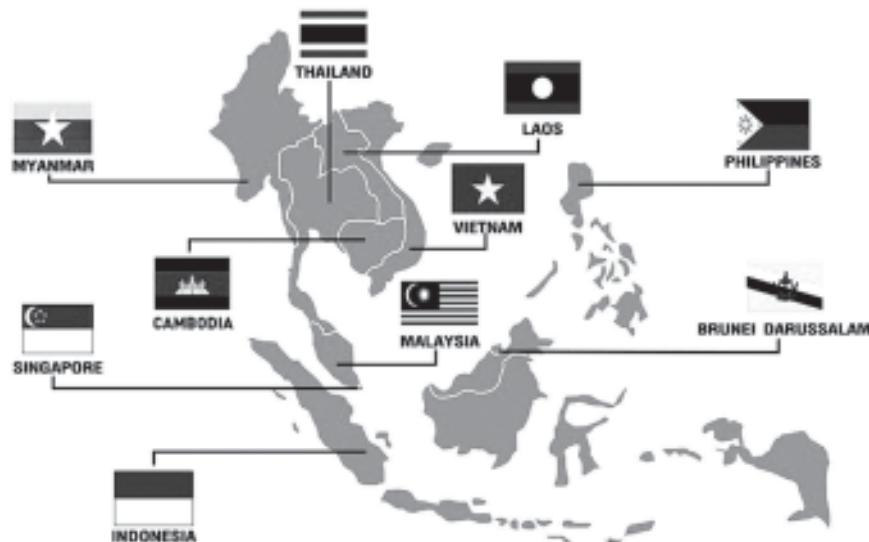
အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ခုံး

ယခုအခါ IAI Work-plan III ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအတွင်း လာအိုနိုင်ငံ၊ ပို့ယင်ကျော်မြို့မြို့ကျင်းပြုလုပ်ခဲ့သော ၂၈ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး၌ အာဆီယံအကြီးအကဲများက အတည်ပြုပေးခဲ့ပြီး IAI Work-plan III သည် အာဆီယံမျှော်မှုန်းချက် ၂၀၂၂ ၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း

အာဆီယံအဖွဲ့ကြီးကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အချိန်က ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့် (Cooperation)

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွက် ပိုမိုပေါင်းစည်းနိုင်ရေး အတွက် တစ်ခုတည်းသော အမြင်၊ တစ်ခုတည်းသော အသွင်လက္ခဏာ၊ တစ်ခုတည်းသောအသိက်အဝန်း (One Vision, One Identity, One Community) ဟူသည့် အာဆီယံ၏ဆောင်ပုဒ်နှင့် စိတ်အားထက်သုန် မှုကိုဖော်ပြပြီး ၂၀၂၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအတွင်း စင်ကားပူ့နိုင်ငံ၌ ကျင်းပြုလုပ်ခဲ့သော ၁၃ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကာလအတွင်း အာဆီယံခေါင်းဆောင်များသည် (၂၀၁၁-၂၀၂၇) ရရှိတွင် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း (ASEAN Charter) ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ အာဆီယံ ပဋိညာဉ်

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ တည်နေရာပြုမြော်

မှစတင်ခဲ့ပြီး နောက်ထိုးကာလများတွင် ပေါင်းစည်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် (Integration) ကို ဦးတည် လျောက်လှမ်းလာသည့် အချိန်၌ အသင်းအဖွဲ့ခံစည်းမျဉ်းမရှိသေးသည့် အတွက် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း (ASEAN Charter) ပြုစုရေးသားရန် မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကွာလာလာမ်းမြို့မြို့၌ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ခီဇ်ဘာလအတွင်း ကျင်းပြုလုပ်ခဲ့သော ၁၁ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှ အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းရေးဆိုင်ရာ ကွာလာလာမ်းပူ့ကြည်းချက် (Kuala Lumpur Declaration) ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

စာတမ်းသည် အာဆီယံအဖွဲ့၏ အနှစ် ၄၀ ပြည့်ကာလတွင်ပေါ်ထွက်လာသော သမိုင်းမှတ်တိုင် တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းသည် အာဆီယံ၏ နောက်ဆုံးဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြနေသည့် အပြင် အာဆီယံအသိက်အဝန်းကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ထူထောင်နိုင်ရန်အတွက် အထောက်အကူပြုသော ယန်ရားအသစ်များကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းသည် အာဆီယံအဖွဲ့၏ စတင်ထူထောင်ခဲ့သည့် ဘန်ကောက်

ଆଜିଯି କୁଠ ଗୋ ଏଣି:

ကြညာစာတမ်းပြီးလျှင် အာဆီယံအတွက် အရေး
အကြီးဟုံး အသင်းအဖွဲ့စည်းမျဉ်းတစ်ခုဖြစ်လာသကဲ့သို့
အာဆီယံသည် ပိုမိုခိုင်များပြီး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်
စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်းအဖြစ်
အသစ်တစ်ဖုန်း ရှင်သန်လာစေခဲ့သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြီး ၂၀၀၈
 ခုနှစ်တွင် အတည်ပြုနိုင်ခဲ့သည့်အတွက် အာဆီယံ
 ပဋိဉာဏ်စာတမ်းသည် အာဆီယံအသင်းပြီးကို အစိုးရ
 အချင်းချင်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်စီ တရားဝင်
 ဥပမာဏပါ (Legal Personality) ကို ရရှိလာစေသကဲ့သို့
 အဖွဲ့ခြီး၏ တည်ဆောက်မှုပုံသဏ္ဌာန်ကိုလည်း ပိုမို
 ခိုင်မှာလာစေခဲ့သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်မှစပြီး
 အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း အသက်ဝင်လာခဲ့ပြီးနောက်
 အာဆီယံအဖွဲ့ပြီးသည် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း
 ဆိုင်ရာမှုဘေးများ ထို့မြှင့်မှုပိုင်မှုစေရန် ဆောင်ရွက်လာခဲ့
 သည်။ အဖွဲ့အစည်းအသစ်များဖြစ်သော အာဆီယံ
 ညီးနှင့်ရေးကောင်စီ (ASEAN Coordinating Council-
 ACC)၊ အသိက်အဝန်းသုံးရပ်ဆိုင်ရာကောင်စီ (ASEAN
 Community Council)၊ ဂုဏာတာဖြူးမြှုံး အခြေစိုက်သည့်
 အာဆီယံဆိုင်ရာ အမြေတမ်းကိုယ်စားလှယ်များကော်မတီ
 (The Committee of Permanent Representatives to
 ASEAN-CPR)၊ အာဆီယံ လူအခွင့်အရေးဆိုင်ရာအစိုးရ
 အချင်းချင်းကော်မရှင် (ASEAN Intergovernmental
 Commission on Human Rights-AICHR) တို့ကို
 ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းအရ
 အာဆီယံအတွင်းရေးမှုချုပ် (Secretary-General) ကို
 ငါးနှစ်တစ်ကြိမ်သက်တမ်းအတွက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်းများမှ
 စွမ်းပေါ်ရနိုင်သူ ဂုဏ်သိက္ခာကြီးမြင့်သူ အာဆီယံဆိုင်ရာ
 အတွက်အကြံရှိသူများကို အာဆီယံထိပ်သီးအစည်း
 အတေးမ အတည်ပြုခြင်အပ်ခဲ့သည်။

ဆွေးနွေးဘက်နိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ

အာဆိယံဒေသတွင် နိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံရေး၊
လုပ်ခြေရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်
ပြောင်းလဲများကို ညိုနိုင်းဆွေးနွေးသည့် အာဆိယံ

ଆଶିଯ୍ ପେଇନ୍: ତର୍ଫେ: ରେ: ଲୁର୍ମକ୍ଷଣ: ତର୍ଫେ

ଆହିଁ ଯି ଆବଦିଃ କ୍ରିଃ ଠତନ୍ତ୍ରେ ଠନ୍ତ୍ରୀଣ୍ଯଃ ପ୍ରିଃ
ଶଯ୍ଦିଦ୍ଧାନ୍ତ ଶୁଣ୍ଡ ଓ ଏକ୍ଷାଂ ଆତି ତିଃ ବୁବାଃ ରେବା ଖିଳୁଣ୍ଡ ରେବା
ଲ୍ୟାଙ୍ଗିରେବେଗିଦ୍ଵୀରିମ୍ବାଃ ତୁର୍ଦ ବୁଃ ପେଣିଃ ଶୋଣ୍ଡ ଶୁଣ୍ଟମ୍ଭାନ୍ତିଷ୍ଠାତା
ଆଫ୍ରେ ଠନ୍ତ୍ରେ ଠନ୍ତ୍ରୀଣ୍ଯଃ ଏବା ପ୍ରିଲ୍ଲତ୍ତୁଣ୍ଡରେ ତୁର୍ଦ ଠନ୍ତ୍ରୀଣ୍ଯଃ
ମର୍ତ୍ତିଗର୍ଭରେବେଗିଦ୍ଵୀରିମ୍ବାଃ ଏବା ଆଲେଃ ପେବେ କ୍ରିତିତାନ୍ତିଷ୍ଠାତା
ପ୍ରିଲ୍ଲତ୍ତୁଣ୍ଡରେ ତୁର୍ଦ ଆହିଁ ଯି ଆବଦିଃ କ୍ରିଃ ତାନ୍ତିଷ୍ଠାତା
ପେଣିଃ ତାନ୍ତିଷ୍ଠାତା ଏବା ପେବେ କ୍ରିତିତାନ୍ତିଷ୍ଠାତା
ଶୋଣ୍ଡ ଶୁଣ୍ଟମ୍ଭାନ୍ତିଷ୍ଠାତା ଲାପେ ଏବା ଲାନ୍ତିଷ୍ଠାତା
ପେଣିଃ ତାନ୍ତିଷ୍ଠାତା ଏବା ପେବେ କ୍ରିତିତାନ୍ତିଷ୍ଠାତା

၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် အာရာငွေကြေးအကျိုး
အတည်ပြုမှုများမြှုပ်နှံသော်လည်းကောင် အများစု၏
စီးပွားရေးကို အကြော်ကဗျာပြီး ပြုလဲမှုဖြစ်စေမည့်
အကြော်အနေများ၊ ကြံးတွေ့ခဲ့ရပြီးနောက် အာဆီယံ
အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် တရာ့တော်၊ ဂျာန်၊ တော်ကိုရိုးယား
နိုင်ငံတိန့်နှင့်အတူ ချင်းမိုင်အတိအစဉ်ဟု လူသိများသော

အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ခုံး

ငွေကြေးဖလှယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ကို စတင်တည် ထောင်ခဲ့သည်။ အာဆီယံအသင်းကြီးသည် တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ တောင်ဂိုဏ်ယားနိုင်ငံတိန္ဒါနုင်လည်း လွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်များ လက်မှတ်ရေးထိုး နိုင်ခဲ့သည့် အတွက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား ပိုမို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ခြေလှမ်းတစ်လှမ်းထပ်မံလှမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

အာဆီယံ လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှုဒေသ (AFTA - ASEAN Free Trade Area)

အာဆီယံအသင်းကြီးသည် ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ အန်နဝါရီလအတွင်း စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သော စတုတ္ထအကြိုမ် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် စင်ကာပူကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ပြီး စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှုဘောင် (Framework Agreement on Economic Cooperation) အရ အာဆီယံ လွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်မှုဒေသ (ASEAN Free Trade Area- AFTA) ကို ထူထောင်ခဲ့သည်။ AFTA ကို ထူထောင်လိုက်ခြင်းဖြင့် အာဆီယံစီးပွားရေးပေါင်းစည်းမှု ဒေသ (Integrated ASEAN Economic Region) တည်ထောင်ခြင်း၏ အောင်မြင်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်လာသည်။

AFTA ကို ထူထောင်ရာတွင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် တစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံအကြား ကုန်သွယ်မှုအတားအဆီးများကို ဖယ်ရှားနိုင်ရန်နှင့် အခွန်အကောက်များ လျှော့ချ ခြင်းအပြင် အခွန်အကောက် မဟုတ်သည့် ကုန်သွယ်မှု အတားအဆီးများ (Non-Tariff Trade Barriers) လျှော့ချရန် ဖြစ်သည်။

အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး၏ အသိက်အဝန်း ၃ ရှင်

အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး၏ မျှော်မှန်းချက် ၂၀၂၀ (ASEAN Vision 2020) ကို ပိုမိုခိုင်မာလာစေရန် အာဆီယံခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် အာဆီယံအသိက်အဝန်း တည်ထောင်နိုင်ရေးအတွက် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ဘာလီကွန်ကော့ကြေညာချက် (၂) (ASEAN Vision 2020) ဟု လူသီများသော အာဆီယံ ကွန်ကော့ ကြေညာချက် (၂) ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

အာဆီယံအသိက်အဝန်းမှာ မဏ္ဍာ်ကြီးသုံးရပ်ပါရှိပြီး အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုခြံရေးအသိက်အဝန်း (ASEAN Political-Security Community)၊ အာဆီယံစီးပွားရေးအသိက်အဝန်း (ASEAN Economic Community) နှင့် အာဆီယံလူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအသိက်အဝန်း (ASEAN Socio-Cultural Community) တို့ဖြစ်သည်။ အာဆီယံအသိက်အဝန်းထူထောင်ရာတွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အစား ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် စတင် တည်ထောင်နိုင်ရန် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သည့် ၁၄ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးက ပြောင်းလဲအတည် ပြုခဲ့သည်။

အာဆီယံနိုင်ငံရေးနှင့် လုခြံရေး အသိက်အဝန်းသည် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား နိုင်ငံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ အဆင့်တစ်ဆင့်သို့ တိုးမြှောင်ဆွဲရေးနှင့်ခြင်းမှုသည် အဖွဲ့ဝင်များအကြား၊ ကဗျားနိုင်ငံများအကြား တန်းတူညီများ၊ ဒီမိုကရေစိနည်းလမ်းကျသော၊ သဟာတာများသောပတ်ဝန်းကျင်ဖန်တီးကာ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်သွားနိုင်ရေးကို ရည်မှန်းထားရှိသည်။

အာဆီယံ စီးပွားရေးအသိက်အဝန်းသည် အရေးကြောင်နှင့် ထုတ်လုပ်မှုအခြေခံဒေသ ဖြစ်လာစေရေး စီးပွားရေးအရ ယူလျှော်ပြုင်နိုင်စွမ်းမြင့်မားသည့် ဒေသ ဖြစ်လာစေရေး၊ တန်းတူညီများ စီးပွားရေး စွဲ့ဖြိုး တိုးတက်မှုရရှိသော ဒေသတစ်ခု ဖြစ်လာစေရေးနှင့် ကဗျားစီးပွားရေးအတွင်းမှာ အပြည့်အဝ ပါဝင်ပေါင်းစည်းလာနိုင်သည့် ဒေသတစ်ခုဖြစ်လာစေရေး ဟူသည့် ရည်မှန်းချက်များနှင့် တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အာဆီယံလူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအသိက်အဝန်းသည် အာဆီယံနိုင်ငံများနှင့် ပြည်သူများအကြား စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် သွေးစည်းခိုင်မာမှ ပိုမိုခိုင်မာလာစေရန် ပြည်သူလူထုကို အခြေပြုပြီး လူမှုရေးအရ တာဝန်သိတက်သော အာဆီယံအသိက်အဝန်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာစေရေးအတွက် အထောက်အကူပြုစေရန် ရည်ရွယ်သည်။

ଆଖିଯ় ୩୪ ୧୦ ଏବି:

အာဆိယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရဲ့

ထိုအပြင် ပဋိညာဉ်စာတမ်းအရ အာဆီယံ
 အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးတည်ရှိသော ဂျကာတာမြို့၌
 အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် တစ်နိုင်ငံက သံအမတ်ကြီးအဆင့်
 အမြတ်များကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးစီပါဝင်သည့်
 အာဆီယံ အမြတ်များကိုယ်စားလှယ်များကော်မတီ
 (Committee of Permanent Representatives-CPR)
 တစ်ပိုင်ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားရှိသည်။

ଆହେ ଯାଏୟେ କ୍ରିୟାଣୀ ତଥା ବୈଜ୍ଞାନିକ ପିନ୍ଦ ହୁଏଇଲା

တစ်ခုအပေါ် တည်ဆန္ဒရှိနိုင်ရန်အတွက် အဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံများအကြား အပြန်ပြန်အလုန်လှန် ညီနှစ်ငံး
ဆွေးနွေးမှာ အဖွဲ့ဝင်တစ်နိုင်ငံချင်းစိ၏ ဆန္ဒသဏေ၊
ထားများကို ရယူပြီး ဆင်ခြင်တိတရားနှင့် ဆုံးဖြတ်
ကြရခြင်းဖြစ်သည်။

အာဆီယံဒေသဆိုင်ရာဒွေးနွေးပဲ (ASEAN Regional Forum-ARF)

လက်ရှိအချိန်တွင် အာဆီယံဒေသဆိုင်ရာ
ဖိုရမည့် အဲ့ဗုံဝင် (၂၇) နိုင်ငံ ပါဝင်လျက်ရှိသည်။ ငါး
(၂၇) နိုင်ငံမှာ အာဆီယံ (၁၀) နိုင်ငံ၊ အာဆီယံ၏
ဈေးနွေးဘက် (၁၀) နိုင်ငံဖြစ်သော ဥရောပသမဂ္ဂ
(အီးယူ)၊ အမေရိကန်၊ ကန်ဒါ၊ ဉာဏ်တွေးလျှာ
နယုံးလိုက်၊ ရုရှား၊ တရာ့တ်၊ ဂျာန်၊ အိန္ဒိယ၊ တောင်ကို
ရီးယားတို့နဲ့အတူ ပါပူးဝါနယုံးဂီနီ၊ မွန်ဂိုလီးယား၊
ကိုရီးယားမြိုကရက်တစ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ (မြိုက
ကို ရီးယား)၊ ပါကစွာတန်၊ တီမောလက်စံတော်
ဘင်္ဂလားဒေ့ရှုနှင့် သီရိလက်ဘန်းနိုင်ငံတို့ ဖြစ်သည်။
ယခုအခါ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပြတိနှင့်နိုင်ငံ ကာဂျုစ်သမ္မတနိုင်ငံ

အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ခုံး

ကာဇ်စတန်နိုင်၊ အာဖဂ်နှစ်တန်နိုင်၊ ချိုလီနိုင်နှင့်
ယူအေဒီးနိုင်တို့သည် ARF အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်
ဝင်ရောက်လိုကြောင်း လျောက်ထားကြသည်။

နိုင်တကာဆက်ဆံရေးနှင့် အာဆီယံ၏ အရေးပါမှု

အာဆီယံ+၃ လုပ်ငန်းစဉ်များမှ ထပ်မပေါ်ထွက်လာသည့် ဆွေးနွေးပွဲမှာ အခြေအာရှ
ထိပ်သီးအစည်းအဝေး (The East Asia Summit-EAS)
ဖြစ်သည်။ ပထမဆုံးအကြိမ် အခြေအာရှထိပ်သီး
အစည်းအဝေးကို မလေးရှားနိုင်၊ ကွာလာလမ်းပြုမြှုပြု၍
၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအတွင်းက ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့
သည်။ ပထမအကြိမ်အစည်းအဝေးတွင် အာဆီယံ
အဖွဲ့ဝင်နိုင်များ၊ တရာ်၊ ဂျပန်၊ တောင်ကိုရှိုးယား၊
ဉာဏ်တွေးလျှော့နှင့် အိန္ဒိယနိုင်တို့ ပါဝင်ခဲ့ပြီး
၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအတွင်း အင်္ဂါနီးရှားနိုင်၊
ဘာလီးကျင်းပခဲ့သော ဆွဲမအကြိမ် အခြေအာရှ
ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ရှုရှားနိုင်နှင့် အမေရိကန်
နိုင်တို့ ပါဝင်လာခဲ့သည်။

အာဆီယံအသင်းကြီး၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့်
စတင်သော လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အာဆီယံအသင်းကြီး
အနေဖြင့် အရေးပါသည့် ဦးဆောင်အန်းကဏ္ဍမှ
ဆက်လက် ပါဝင်သွားရန် မျှော်မှန်းချက်ရှိကြောင်းကို
အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း၏ စာပိုဒ် ၄၁၊ အပိုဒ်ခွဲ ၃
တွင် “အာဆီယံအသင်းကြီးသည် ငြင်း၏ဦးဆောင်
အစီအစဉ်ဖြင့်စတင်သော ဒေသဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်
များ၌ အမိကမောင်းနှင့်အား တစ်ရပ်အဖြစ် ဆက်လက်
ရပ်တည်သွားပြီး ဒေသဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနဲ့
အသိုက်အဝန်းတည်ထောင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင်
အရေးပါသည့် ပဟိုချက်နေရာတွင် ဆက်လက်တည်ရှု
ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်” ဟု ဖော်ပြထားသည်။

အာဆီယံအသင်းကြီးအတွက် စိန်ခေါ်မှုများ

အာဆီယံအသင်းကြီးအတွက် ပထမစိန်ခေါ်မှု
တစ်ရပ်မှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်က စတင်ခဲ့သည့် ဒေသဆိုင်ရာ
စီးပွားရေးဘက်စုံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး မိတ်ဖက်
အစီအစဉ် (Regional Comprehensive Economic

Partnership-RCEP) ဆွေးနွေးပွဲများ အောင်မြင်မှုရရှိရန်
ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရေးဖြစ်သည်။ RCEP
ဆွေးနွေးပွဲများသည် နောက်သုံးအတည်ပြုချက်ရရှိရန်
သတ်မှတ်ခဲ့သည့် အချိန်ကာလနှစ်ရပ်ဖြစ်သော ၂၀၁၅
ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အောင်မြင်မှု မရရှိခဲ့သည်ကို
တွေ့ရသည်။ ထိုသို့အောင်မြင်မှု မရရှိခဲ့ရသည့် အဓိက
အကြောင်းရင်းမှာ အာဆီယံအသင်းကြီးအနေဖြင့်
ငြင်း၏မိတ်ဖက်နှင့် ခြောက်နိုင်ပြုဖြစ်သော တရာ်
ဂျပန်၊ တောင်ကိုရှိုးယား၊ အိန္ဒိယ၊ ဉာဏ်တွေးလျှော့နှင့်
နယ်းလိုန် နိုင်တို့နှင့် လွှတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေး
သဘောတူညီချက်များ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော်လည်း
ထိုခြောက်နိုင်ပြုဖြစ်သော နှစ်နိုင်ချင်းအလိုက်
လွှတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်များ
မရှိသေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် တရာ်နှင့်
အိန္ဒိယနိုင်တိုးအကြား၊ ဂျပန်နှင့် တရာ်နိုင်တိုးအကြား
လွှတ်လပ်စွာ နှစ်နိုင်ချင်းအလိုက် ကုန်သွယ်ရေး
သဘောတူညီချက်များ မရှိသေးခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။
တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်မှုများ
အကြား အပြန်အလှန် ဖြေလျော့မှုများ ပြုလုပ်ကြရန်
လိုအပ်နေသကဲ့သို့ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင်သော ၁၆
နိုင်ငံအကြား အများသဘောတူလက်ခံနိုင်သည့် မူဘောင်
တစ်ရပ်ရရှိရေးမှာ လက်တွေ့တွင် အခက်အခဲများ
ရှိနေခဲ့ဖြစ်သည်။

အာဆီယံအသင်းကြီးရင်ဆိုင် နေရသည့်
နောက်ထပ်စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုမှာ တရာ်နှင့်နှင့်
အမေရိကန်နိုင်တိုးအကြား အင်အားပြုင်ဆိုင်မှု ပို့မို့
ပြင်းထန်လာခြင်းမှာ အကောင်းဆုံး ကြားနေနိုင်မည့်
နည်းလမ်းသည် အာဆီယံအကျိုးစီးပွားရေးကိုသာ
ဦးတည်ဆောင်ရွက်ခြင်းပို့စီးပွဲဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်
ရန်အတွက် အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး၏ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော
အာဆီယံအသိုက်အဝန်း အောင်မြင်မှုရရှိစေရန် ကြီးပမ်း
ကြရမည်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးအရ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး
ကြားနေမှုဝါဒကို ကိုင်စွဲထားသည့် အာဆီယံသည်
တရာ်နှင့်နှင့် အမေရိကန်နိုင်တိုးအတွက်ပါ အကျိုး
ဖြစ်ထွန်းစေမည် ဖြစ်သည်။ ထိုဝါဒကို ကိုင်စွဲထားသော
အာဆီယံသည် မည်သူကိုမှ ဖြို့မြှို့ခြောက်ခြင်းမပြုသော

ଆଖିଯ় ୫୪ ଗୋ ଏବିଃ

မိတ်ဆက်နိုင်သွေးပသည့် အာဆီယံ နှစ် ဂုဏ်များတွေ့ရသည့်
အာဆီယံနိုင်အကြီးအကဲများ

အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ရပ်တည်နှင့်မည် ဖြစ်သည်။
 အာဆီယံ အဖွဲ့ကြီးသည် ဒေသ၏ဌိုမ်းချမ်းရေး၊
 တည်ဉွေမြစ်ရေး လုပ်ခြေနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်
 အရေးပါသော ဗဟိုချက်နေရာမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်
 နေခြင်းဖြင့် အရှေ့တောင်အာရာဒေသအတွင်း၌ အင်အား
 လေဟာနယ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်လာစေမည် မဟုတ်သည့်
 အတွက် ပြင်ပအင်အားစုများ ဒေသတွင်းအစားထိုး
 ဝင်ရောက်နေရာယူလာမည့် အန္တရာယ်ကို ရှောင်လွှဲ
 နှင့်မည်ဖြစ်သည်။

အာဆီယံအသင်းကြီးသည် အရှေ့တောင်အာရုံ
ဒေသကို “ဒြပ်များမှု လွှတ်လပ်မှုနှင့် ဘက်လိုက်မှု
မရှုံးသွေ့နှင့်” (Zone of Peace, Freedom and Neutrality-
ZOPFAN) အဖြစ် ဖန်တီးပြီး အရှေ့အုပ်စုနှင့် အနောက်
အုပ်စုအကြား အားပြုင်မှုတွင် မပါဝင်ဘဲ သီးခြားရပ်တည်
နေထိုင်ခဲ့သည်။ အာဆီယံအသင်းကြီးသည် အရှေ့တောင်
အာရုံဒေသအတွင်း နယ်မြေအငြင်းပွားမှုများ နှိမ်သည့်

တိုင် ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမရှိရန်
ထိန်းသိမ်းခဲ့ခြင်းသည် အဆီယံ၏ အရေးအကြီးဆုံး
အောင်မြင်မှုတစ်ရပ်ဟု ဆုနိုင်သည်။

အာဆီယံ နှစ် ၅၀ ခုံး

အာဆီယံအသင်း၏ လိပ်

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအလိုက် ပိုကုန်ပစ္စည်းများလည်း အမျိုးအမည်စုံလင်လှသည်။

ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ပြီး ပြည်ပပိုကုန်တင်ပို့ရန် အတွက် အမိကကျသော အထူးစီးပွားရေးအဖွဲ့များမှာ လည်း ယခင်က တရုတ်နိုင်ငံကသာ ကြီးစီးထားခဲ့ရာမှ ယခုအခါ အထူးစီးပွားရေးအဖွဲ့များကို အာဆီယံနိုင်ငံ များ၌လည်း ဝိဇ္ဇာနိုင်ပြုလုပောင်လာနိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် စင်ကာပူနှင့် အင်ဒိုနီးရှားဖောက်စပ် ဘာတမ်လွှတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်မှု၏ (Batam Free Trade Zone) ထိုင်နိုင်ငံက တောင်ပိုင်းဒေသစက်မှု၏ (The Southern Regional Industrial Estate)၊ အင်ဒိုနီးရှားက တန်ဂျွ်အီးမားစီးပိုကုန်ထုတ်လုပ်ရေးအောင် (Tanjung Emas Export Processing Zone)၊ မလေးရှားနိုင်ငံက ပိုကာလမ် လွှတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှု၏ (Port Klang Free Trade Zone)၊ မြို့နယ်မှုပိုင်း သီလဝါအထူးစီးပွားရေးဇာန် (Thailawa Special Economic Zone) နှင့် ပိုကာလမ်နိုင်ငံက တန်ထွမ်းပိုကုန်ထုတ်လုပ်ရေးဇာန် (Tan Thuan Export Processing Zone) တို့သည် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများ၏ ပြည်ပပိုကုန်မြှင့်တင်ရေးအတွက် မောင်းနှင့်အားများ ဖြစ်သည်။

လူဦးရေ ၆၃၅ သန်းရှိပြီး စုစုပေါင်း ဂျီဒီပီ ၂ သေမ ၆ ထရီလျံဒေါ်လာရှိသည့် အာဆီယံအဖွဲ့ကြီးသည် ဖွံ့ဖြိုးဆုံးနိုင်ငံများအကြား စီးပွားရေးအာရ အင်အား အကြီးမားဆုံး အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ယခု အချိန်တွင် ကဗျာကြီး၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် စစ်ရေး အင်အားမှာ ဥရောပဒေသမှ အာရှ-ပစိဖိတ်ဒေသဆီသို့

ပြောင်းရွှေလာနေသည့်အတွက် ကမ္မာ့စီးပွားရေးတွင် အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး၏ အရေးပါမှုသည် လာမည့် ဆယ်စုံနှစ်အထိ ဆက်လက်မြှင့်မားလာနေမည့် အနေ အထားရှိသည်။

ကမ္မာအောက်ကြီးနိုင်ငံများဖြစ်သော အမေရိကန် တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ ဂျာန်နှင့် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံတို့မှ ခေါင်းဆောင်များအားလုံးကို နေရာတစ်နေရာ၌ စုစုပေါင်း စုစုပေါင်း များ အသင်းကြီး၏ ထူးခြားသော ဝိသေသနကွာဏာတစ်ရပ်ဟု ဆိုရမည်။ အာဆီယံဒေသ ဆိုင်ရာဖို့ရမ်းတွင် ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ် ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ (မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ) အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်နေသည့်အတွက် ထူးခြားရှားပါးသော ဆွေးနွေးပွဲ တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ အာရှဒေသ ပြင်ပနိုင်ငံ အချို့သည် အရှေ့အာရှထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ပါဝင်ခွင့်ရရှိရေးအတွက် အာဆီယံနိုင်ငံများကို ချုပ်းကောင်စည်းရုံးမှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိနေကြသည်။ ထိုအချက်အလက်များက အာဆီယံ အဖွဲ့ကြီး၏ ဆွေးနွေးပွဲများ အရေးပါမှုကို အကောင်းဆုံး ထင်ဟပ် ဖော်ပြနေသည့် သာမကများပင် ဖြစ်သည်။

အာဆီယံအဖွဲ့ကြီး ပိုမိုပေါင်းစည်းလာသည်နှင့် အမျှ အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအခြေ အနေတို့လည်း လိုက်ပါတိုးတက်လာမည့်ဖြစ်သကဲ့သို့ နိုင်ငံကာတွင်လည်း ခိုင်မာသော အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာမည် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်များအကြား အာဆီယံနိုင်းလမ်းနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုမှာ အသင်းကြီး၏ ရည်မှုနှင့်ချက်များ ရရှိစေခဲ့ကြောင်း အာဆီယံအသင်းကြီး၏ နှစ် ၅၀ တိုင်တိုင် ရပ်တည် လာနိုင်မှာ အကောင်းဆုံးသက်သေပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ အနာဂတ်ကာလတွင်လည်း ကြိုးစွဲစည်းစည်းလုံးဖြင့် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်သွားကြောင်း ကမ္မာ့နိုင်ငံရေး နှင့် စီးပွားရေးမျက်နှာစာတွင် ထိပ်တန်းအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်အဖြစ် ပေါ်ထွက်လာမည့်ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ် တင်ပြအပ်ပေသည်။

တဗ္ဗာသိုလ် ဟန်စိုးဦး

နိုင်ငံတကာ အကြမ်းပက်မှု အန္တရာယ်များ

အကြမ်းဖက်မှုဟူသောဝေါဟာရကို ယခု နောက်ပိုင်းကာလများတွင် အသုံးများလာခြင်းဖြစ်ပြီး အက်လိပ်ဘာသာ 'Violence', 'Terrorism' တိုကို ပြန်ဆို သုံးနှုန်းခြင်းဖြစ်သည်။ မှန်သည်ဆိုသော်လည်း တိကျမှ အားနည်းသည်။ Violence ဟူသည် အကြမ်းပတမ်း အင်အားအသုံးပြုမှုကိုဆိုလိုသည်။ မိမိအိမ်တွင်းမှာပင် မိမိ၏အိမ်သူကိုဖြစ်စေ၊ ကလေးများကိုဖြစ်စေ၊ အိမ်ဖော်ကိုဖြစ်စေ ရိုက်မောင်းပုတ်မောင်းပြုလုပ်ပါက အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု (Domestic Violence) ဟု ဆိုကြသည်။ Terrorism ဆိုသည်မှာ ထိုထက်ပို၍ အမိပ္ပါယ်နက်ရှိနိုင်းသည်။ အကြမ်းပတမ်းပြုလုပ်တိုက ရိုက်မှုသဘောပါသော်လည်း ယင်း၌ ကြောက်လန်းတုန်လှပ်သွားစေသော ရည်ရွယ်ချက်ပါဝင်နေသည်။ တိုင်းတွေတောက်ကို ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်သည့် တိုင်အောင် ယင်းမှာ စံနမူနာပြုလုပ်ပြခြင်းဖြစ်ပြီး အခြား သူများတို့ပါ ကြောက်လန်သွားစေရန် သင်ခန်းစာပေးခြင်း၊ သတင်းစကားပေးခြင်းများဖြစ်သည်။

အကြမ်းဖက်မှု (Terrorism) ၏ ဝေါဟာရ ရင်းမြစ်ကို ရှာဖွေပါက 'Terronism' ဟူသော ပြင်သစ် စကားလုံးမှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်ပြီး ပြင်သစ် တော်လှန်ရေးခေတ် (၁၇၉၃-၁၇၉၄) တစ်စိုက်တွင် အကြောက်တရားဖြင့် စိုးမြို့မှု (Reign of Terror) ကာလွှာ စတင်သုံးစွဲခြင်းဖြစ်၏။ ယင်း 'Terrorism' မှာလည်း

လက်တင်ဘာသာစကား 'Terrere' ဟူသော ကြိယာပုဒ်မှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်ကာ 'ကြောက်ရွှံးထိတ်လန်းစေသည်' ဟူသော အမိပ္ပါယ်ကိုဆောင်သည်။ မူလက အုပ်ချုပ်သူဘက်မှ အကြောက်တရားကို အသုံးပြု၍ စိုးမြို့အုပ်ချုပ်ရာ၌ အသုံးပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အုပ်ချုပ်ခံတိုက အုပ်ချုပ်သူများကို အင်အားနည်းသူက အင်အားကြီးသူကို တွေ့န်းလှန် တိုက်ခိုက်ရာ၌ အကြောက်တရားကိုအသုံးပြုကာ လူ အများထိတ်လန်းကြောက်ရွှံးစေပြီး နိုင်ငံတည်ဌိန် လုံခြုံမှုပျက်ပြားအောင်ပြုလုပ်လာခဲ့ကြသည်။ ၁၈၆၉ ခုနှစ်တွင် ရုရှားလာဘုရင်ကိုဆန့်ကျင်သည့် 'ပြည်သူ့ ကလွှာစား' အဖွဲ့ကိုထူထောင်ခဲ့သော ဆရိုနီချာယက်၏ သည် မိမိကိုယ်ကိုယ် အကြမ်းဖက်ဝါဒ 'Terrorist' ဟူ၍ စတင်ကြွေးကြော်ခံယူခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

အကြမ်းဖက်မှု၏ အမိပ္ပါယ်

အကြမ်းဖက်မှု (Terrorism) နှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံအသီးသီးက ယင်းတို့၏ ဆိုင်ရာနိုင်ငံဥပဒေများတွင် အမျိုးမျိုးအမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ကြသော်လည်း ကုလသမဂ္ဂကဲ့သို့သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းမျိုးတွင် အကြမ်းဖက်မှုဟူသော ဝေါဟာရကို အလုံးစံ့ခြုံငံ့ဖြစ်ပြီး ဥပဒေအာရ စည်းနောင်မှုရှိသော အမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုမှုကို ယနေ့တက်တိုင် မပြုလုပ်နိုင်သေးပေါ်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှာ

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ

စ၍ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေလီလာခံက အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်များကို ရှုတ်ချရာတွင် အသုံးပြုလေ့ရှိသော အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုမှုမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

“နိုင်ငံရေး အတွေးအခေါ်အယူအဆ၊ သဘော

တရားရေး၊ မျိုးနှယ်စုအရေး၊ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ သိမ္မဟုတ် အခြားသော အလားတူအရေးကိစ္စများကို အသုံးချ၍ အမှန်တကယ်တရားမျှတဲ့ မရှိပါဘဲလျက် တရားမျှတမှန်ကန်နှုန်းလေသယောင် ဟန်ပြအသွင် ဆောင်ကာ နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ပြည်သူလူထူး အတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ လူတစ်စုံ၌ဖြစ်စေ၊ လူတစ်စုံး တစ်ယောက်၌ဖြစ်စေ အကြောက်တရားများ ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် တမင်ရည်ရွယ်တွက်ချက်လုပ်ဆောင်သည့် ပြစ်မှုမြောက်သော လုပ်ရပ်”

အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ကိုဓမ္မပဒေ အမှတ် ၂၂၂ အနေး (၁၈) အပိုင် ၂၆၆ (၁)(ယ) တွင်မူ ကြောက်တတ်မှုကို အောက်ပါအတိုင်းဖွင့်ဆိုထားသည်။

“ယောက်အားဖြင့် ပစ်မှတ်လူအုပ်စုတစ်စုံ ကို လွမ်းမိုးရန်ရည်ရွယ်လျက် ကုန်သည်လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်သူများ၊ သိမ္မဟုတ် နိုင်ငံအစိုးရမှုဟုတ်သော အစုံအဖွဲ့များက လက်နက်ကိုင်မှုဟုတ်သော အရပ်သားပစ်မှတ်များကို နိုင်ငံရေးအကြောင်းရှင်းခံဖြင့် ကြိုတင်ကြံစည်ပြလုပ်သောအကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု”

ပညာရှင် သည်ဟော့မ်မင်း၏ အဆိုအရမှ အကြမ်းဖက်မှုတွင် ပါဝင်လေ့ရှိသည့်အချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက်၊ နိုင်ငံရေးခံစားခြားချက်ရှိခြင်း၊
- (ခ) အကြမ်းပတမ်းတိုက်ခိုက်မှု၊ တိုက်ခိုက်ရန်ခြိမ်းခြားခြားရှိခြင်း၊
- (ဂ) တိုက်ရှိတိုက်ခိုက်မှုများအပြင် အခြားသူများကိုပါ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ နက်နက်ရှိရှိရှိခြင်း၊
- (ဃ) အဆင့်ဆင့်ကွပ်ကဲမှုရှိသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်၊ သိမ္မဟုတ် ဝတ်စုံ အမှတ်တံဆိပ် မပါရှိသည့် ဖြေအောက်ကလာပ်စည်းတစ်ခုခုက ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(c) အစိုးရမှုဟုတ်သော နိုင်ငံတစ်ခုကို ကိုယ်စားမပြုသော အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်က ဦးစီးလုပ်ဆောင်ခြင်း။

အကြမ်းဖက်မှုအမျိုးအစားများ

အထက်ပါ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို အခြေပြု၍ လူသမိုင်းတစ်လျှောက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ်များကို ယောက်အားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း အမျိုးအစားခွဲခြားလေ့ရှိသည် -

- (က) နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှု
- (ခ) လူမျိုးရေးနှင့် ခွဲထွက်ရေးအတွက် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု
- (ဂ) ဘာသာရေးအခြေခံဖြင့် အကြမ်းဖက်မှု
- (ဃ) လက်ဝါသဘောတရားအခြေခံ အကြမ်းဖက်မှု
- (င) လက်ယာသဘောတရားအခြေခံ အကြမ်းဖက်မှု

(ခ) ဒုစရိတ်ရိုက်းများ၏ အကြမ်းဖက်မှု၊
(ဂ) စိတ်ရှုံးပေါက်သူများ၏ အကြမ်းဖက်မှု၊
ယခုဆောင်းပါးတွင် နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် အကြမ်းဖက်မှုများကိုသာ လေ့လာတင်ပြသွားမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုများမှာ လူအုပ်စုတစ်စုံ၏ သဘောတရားရေး ယုံကြည်မှုနှင့် အထိမ်းအမှတ်လက္ခဏာတို့အပေါ်တွင် အခြေပြုလေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ မိမိအုပ်စု၏ အထိမ်းအမှတ်လက္ခဏာ (Identity) နှင့် ယုံကြည်မှု (Faith) အပေါ်တွင် နက်နက်ရှိရှိရှိရှိခြင်း စွဲမြေကိုင်းညွတ်မှုရှိလေလေ ယင်းစုနှင့် တန်ဖိုးများကို ကာကွယ်ရန်အတွက် အကြမ်းနှင့်သုံးတွဲပြန်ရန် အဆင်သင့်ရှိလေလေဖြစ်သည်။

ဥပမာ လူမျိုးရေး ခွဲထွက်ရေးတိုက်းပတ်သက်လျှင် ပြီတိန်မှ အိုင်ယာလန်ခွဲထွက်ရေးလျှပ်ရှားမှုသည် ထင်ရှားသောသာဓကတစ်ခုဖြစ်သည်။ ယင်းခွဲထွက်ရေးလူပြုရှားမှုတွင် အင်လို (အင်လို ဆက္ဗ္ဗာန်) နှင့် အိုင်းရှစ်ဟူသောလူမျိုးရေးသွေးပြင်ပြင်လက္ခဏာ ကွဲပြားမှု၊ အင်လိုကန်သာသနနှင့် ရှိမန်ကက်သလစ်သာသန၊

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ

ဟူ၍ ကိုးကွယ်ယုံကြည်သော ခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းနှစ်ဂိုဏ်း ကွဲပြားမှာ သမိုင်းကြောင်းအရ အင်လိပ်တိုက အိုင်းရစ် နယ်မြောက်တို့ သိမ်းပို့ကြသော် နောက်ခံသမိုင်း ကြောင်းများပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် အိုင်းရစ်တို့က ဒုတိယကမ္မာစစ်နောက်ပိုင်းမှစ၍ ခွဲထွက်ရေးအတွက် စတင်လျှပ်ရှားခဲ့ကြသည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် အိုင်းရစ်လွှာတ်မြောက်ရေးတပ်ဖွဲ့၏ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပုံးခွဲမှုများ အရှိန်မြှင့်လာခဲ့သည်။ အင်လန်ပြည့်ရှုင် ဘုရင်မကြီးနှင့် မောင်နှုမ ဝမ်းကွဲ တော်စစ်သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမောင့်ဘက်တန် သည် ပင်လျင် အိုင်းရစ်လွှာတ်မြောက်ရေးတပ်ဖွဲ့၏ ပုံးခွဲ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဘာသာရေးအခြေခံအားဖြင့် အကြမ်းဖက် မှုမှာ ဘာသာတရားတစ်ခုကို အလွန်အကျိုးစွဲလမ်းကိုင်းရှိုင်းကာ အမှားအမှန် မဝင်ခွဲနိုင်လောက်အောင် အယူပြင်းထန်လာချိန်တွင် ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသည်။ ထိုသို့ သောအကြမ်းဖက်မှုများမှာ လူသမိုင်းတစ်လျောက်တွင် လူသားများကို သတ်ဖြတ်စတေး၍ ယစ်မျှဖော်သည့် ဓလေ့များမှစ၍ ရေတွက်လျှင် ကာလရှုည်လျားခဲ့သည် ဖြစ်သည်။ သာကေအားဖြင့် အလယ်ခေတ်တွင် စုန်းမဟုတ်ပွဲကာ မိန္ဒီသတ်ဖြတ်ပစ်ပြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

နှေ့တွေပေးပညာရှင် ပါယ်လီလီယိုသည် ကမ္မာက နေကိုလှည့်ပတ် နေသည်ဟူသော အယူအဆကို ထုတ်ဖော်ခဲ့၍ ကျမ်းစာနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဟုဆိုကာ သုတ်သင်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ အမျိုးအက်ခဲ့ခြားမှုပြင်းထန် သည့် ဘာသာများတွင်လည်း အတ်ပျက်မည်ကိုစိုးရိမ် သည့်အတွက် အတ်မတူသူချင်း ပေါင်းဖက်ပါက အရပ်မှုပိုင်း၍ ဂုဏ်သိက္ခာအတွက် သတ်ဖြတ်မှု (Honour Killing) ပြုလုပ်တတ်ကြသည်။ ဘာသာ ကိုးကွယ်ယုံကြည်သူနှင့် မယုံကြည်သူတို့အကြား ခွဲခြားမှုအလွန်ကြီးမားသည့် ဘာသာများတွင်လည်း မယုံကြည်မှုသည်ပင် အကြေးဆုံးဘာသာရေးပြစ်မှုဟု ယူဆသူများက ဘာသာဝင်မဟုတ်သူများကို ပစ်မှတ် ထား၍ တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ဘာသာမတူသူနှင့်စုံဖက်ပါက အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ မိမိတို့ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာမှု ဘာသာပြောင်းပါက သေဒက်ပေးခြင်း ပိုင်းဝန်း သတ်ဖြတ်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်တတ်ကြသည်။

ဘာသာရေးအခြေခံ အကြမ်းဖက်မှုတွင် လက်ဝဲအခြေခံနှင့် လက်ယာအခြေခံဟူ၍ ခွဲခြားထား သော်လည်း မိမိတို့ကို နိုင်ငံရေးယုံကြည်ချက် အောင် မြင်ရေးအတွက် ဘာမဆိုလုပ်ရရမည်ဟူသော အစွမ်းရောက် အတွေးအခေါ်မှုမှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

အိုင်အက်စာဝါပြုရာအစွဲလာမ်းညီနောင်အဖွဲ့ဝင်အချို့

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ

များသောအားဖြင့် လက်ပဲအခြေခံသဘောတရားမှာ လူတန်းစားဝိရောဓိအပေါ်မှတည်၍ ပေါ်ပေါက်လာပြီး လက်ယာအကြေခံသဘောတရားမှာ လူမျှိုးရေး၊ ဘာသာရေးအယူအစွဲမှတစ်ဆင့် လူအုပ်စုပဋိပက္ခများ အပေါ်၍ အခြေခံကာ ပေါက်ဖွားလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ပဲအခြေခံအကြမ်းဖက်အုပ်စုများတွင် ဂျပန်တပ်နှင့် ချီလီမှ Shining Path တို့မှာ လူသိများသည်။ လက်ယာအကြမ်းဖက်အုပ်စုတွင် နာჰီလက်သစ်များက နာမည်ကြီးသည်။ လူဖြူလူမည်းခွဲဖြားမှု ပြင်းထန်သော ခေတ်တွင် အမေရိကန်မှ ကေသုံးလုံး (Ku klux Klan) အဖွဲ့မှာ လူမည်းများကို ပစ်မှတ်ထားတို့ကိုဖို့ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်သည်။

သူကိုလည်း အားနည်းသူက အခြားနည်းဖြင့် အထိနာအောင် တို့ကိုခိုက်နိုင်သည်။ အကြမ်းဖက်ဟိုဟိုခိုက်သည့်အကြောင်းတရားကို လူမှုပေါ်အမြင်ဖြင့် ဆန်းစစ်လျှင် လူအဖွဲ့အစည်း အတွင်း အလွှာတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြားဖြစ်စေ အုပ်စုတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြားဖြစ်စေ အကျိုးစီးပွားချင်းပဋိပက္ခဖြစ်နေခဲ့ပြီး အင်အားကြီးကွာဟမှုရှိနေသည့်အခါ အားနည်းသူက ဖြစ်နိုင်သည့် ဘက်မညီစစ်ပွဲအသွင်ဖြင့် စစ်ဆင်တို့ကိုခိုက်လေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့သော် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် သမားရှိုးကျအင်အား ရှိသော်လည်း အကြမ်းဖက်တို့ကိုခိုက်မှုနည်းလမ်းများကို သုံးတတ်သည်လည်းရှိသည်။ ဥပမာ နိုင်ငံတစ်ခုက

အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းတို့၏ မြေတောင်ဖြစ်နေရသည့် မြို့ပြများ

ခေတ်အဆက်ဆက်အကြမ်းဖက်မှုများ

အကြမ်းဖက်တို့ကိုခိုက်မှုများသည် စစ်ရေး အမြင်ဖြင့်ကြည့်ပါက ဘက်မညီစစ်ဆင်မှု (Asymmetric War Fare) ပုံစံတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဘက်မညီစစ်ပွဲခိုသည်မှာ သမားရှိုးကျစစ်ဆင်မှုပုံစံမှ ခွဲထွက်၍ ရန်သူအပေါ် တစ်ဖက်သတ်အသာစီးရှိုင်သော နည်းလမ်းမျိုးစုံမှ တစ်နည်းနည်းကို အသုံးပြုတို့ကိုခိုက်သောနည်းဖြစ်သည်။ ဤနည်းဖြင့် သမားရှိုးကျအမြင်အရ အားကြီး

အခြားနိုင်ငံတစ်ခုကို အနောင့်အယှက်ပေးလို့သော အခါ ထိနိုင်ငံ၏ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းကဲ့သို့သောငှာနတစ်ခုက ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ အခြားအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို အသုံးပြု၍ဖြစ်စေ အကြမ်းဖက်တို့ကိုခိုက်မှုဖန်တီးတတ်သည်။

ခေတ်အဆက်ဆက်အကြမ်းဖက်မှုများကို နိုင်ငံရေးအမြင်ဖြင့်လေ့လာပါက ထိခေတ်ထိကာလတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော လူမှုစီးပွားရေးနှင့်နိုင်ငံရေး ဆက်ဆံမှု

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ

ကမ္ဘာကို တုန်လှပ်စေခဲ့သည့် ၉/၁၁ အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ်နှင့် ယင်းကိုကြီးကိုင်ခဲ့သူ အိုစမာဘင်လာဒ်

အခြေအနေများနှင့် ဆက်စပ်နေသည်။ အကြောက်တရားနှင့်စိုးမှုကို စတင်ကျင့်သုံးခဲ့သည့် ပြင်သစ်တော်လှန်ရေးဘက်သား ဂျက်ကိုဘင်အုပ်စု သည် မူလက အာကာပိုင်စိုးထားသည့် သက်သီးဆံပိုင် ပဒေသရာဇ်နစ်ကို အကြမ်းနည်းဖြင့် တော်လှန်ဖြတ်ချွဲပြီး တော်ဝင်အင်အားစု၏ ဆန့်ကျင်ခံမှုကိုလည်း ခေါင်းဖြတ်စက်ဖြင့် သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော ရက်စက် သည့် အကြမ်းဖက်နည်းဖြင့် ကြောက်လန့်အောင် ပြုလုပ်ကာ အုပ်ချုပ်ရန်ကြီးစားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အလားတူပင် သက်သီးဆံပိုင်ပဒေသရာဇ်နစ်ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်မှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ၁၈ ရာစု၊ ၁၉၉၀ ရာစုကာလများတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော မင်းမှု ဝါဒီ (Anarchist) များသည် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုကို နည်းလမ်းတစ်ရပ်အဖြစ် အလေးထားသုံးခဲ့ခဲ့ကြသည်။ ရှုရှုးတွင် ပဒေသရာဇ်ဆန့်ကျင်ရေး၌ မင်းမှုဝါဒီ များကို ဆက်ခံသည့် ဗောဓာတ်ရှိပစ်တိုက်လည်း “ကြက်ပါများ” ကိုခဲ့မှ ကြက်ပါများမှုတို့သည်။ တိုက်ပွဲများများ ရှိမှ အောင်ပွဲကြီးကြီးရနိုင်မည်” ဟူသောကြေးကြော်သံဖြင့် အကြမ်းဖက်မှုများပြုခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် နောက်ပိုင်း လက်ပွဲနှင့်လက်ယာအုပ်စုအကြား စစ်အေး တိုက်ပွဲပြင်းထန်ချိန်တွင် လက်ပွဲနှင့်နှင့် လက်ယာစွာနှင့် လက်ယာစွာနှင့်

အကြမ်းဖက်တို့ခေတ်စားလာသည်။ ဥရောပွဲ လက်ပွဲနှင့် ရောက်အကြမ်းဖက်မှုများကို စပိန့်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ အီတလီ စသည်နိုင်ငံများ၌ တွေ့ရသည်။ ဥရောပွဲနှင့် အမေရိကရှိ လက်ယာအစိုးရများကလည်း လက်ပွဲနှင့်များကို အကြမ်းဖက်နည်းဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ မားယားဒုစိန္တရိုက်တိုက်များသည်ပင် ယင်းစစ်ပွဲ၌ လက်ကိုင်တုတ်အဖြစ် အသုံးချခံရသည်။ ကွန်မြှာနစ် ဆန့်ကျင်ရေး နားလိုက်သစ်၊ ဖက်ဆစ်လက်သစ် ခေါင်းတုံးဆံပင်ဖြင့် လမ်းပေါ်လူမှိုက်ရိုက်တော်ဆန်ဆန် အုပ်စုများလည်းရှိသည်။

အချို့မှာ မဟာလူမျိုးကြီးဝါဒ်ဖြင့် နောက်ဝင်လာသူများကို တိုက်ခိုက်ကြသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှင့်များတွင် လူမျိုးရေးနှင့်ဆုံးသော အကြမ်းဖက်မှုများလည်းပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်း၌ ပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံ ထူထောင်ရေးလူပ်ရှားမှုနှင့် တောင်အာရုံမှ သီရိလက်သနိုင်ငံတွင် တမီးလ်ကျားလူပ်ရှားမှုတို့သည် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် ဆောင်ရွက်နေခဲ့သည်။ အလားတူ တိုင်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်းခွဲတွက်ရေး စိလစ်ပိုင်တောင်ပိုင်းခွဲတွက်ရေးလူပ်ရှားမှုတို့မှာ ယနေ့ထက်တိုင် အကြမ်းဖက်မှုများကို ဖန်တီးနေဆဲဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ

လူယဉ်ကျေမှုအဖွဲ့အစည်းများ တွန်းတိုက်မှု ဂလိုဘယ် လိုက်အေးရှင် ဘာသာရေးအကြမ်းဖက်မှု

၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် ကမ္မာပေါ်၌ နည်းပညာတိုးတက်မှုနှင့်အတူ ဂလိုဘယ်လိုက်အေးရှင်းဖြစ်စဉ် ကျယ်ပြန်လာခဲ့သည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်အေးရှင်းမှာလည်း စီးပွားရေးပုံးနှင့်ရောက်ရှုမှုသာမက အနောက် တိုင်းလစ်ဘရယ်စံနှင့် အတွေးအခေါ်နှင့် အနောက် တိုင်းလုပ်ကျေမှုများပါ ကမ္မာအရပ်ရပ်သို့ ဖြန့်ကြက်ခဲ့ထွင်လာခဲ့ရာ ရှိရင်းစွဲဘာသာတရား၊ ယဉ်ကျေမှုအတွေးအခေါ်များနှင့် တွန်းတိုက်မှုဖြစ်လာခဲ့သည်။ ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ သမိုင်းပညာရှင် ဟန်တင်တန်က ‘လူယဉ်ကျေမှုအဖွဲ့အစည်းတို့၏ တွန်းတိုက်မှု’ဟူသော စာအုပ်ကို ရေးသားပြုစွဲခဲ့သည်။

ဟန်တင်တန် ကြိုတင်တွက်ဆဲခဲ့သကဲ့သို့ ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်များမှစ၍ အနောက်တိုင်းဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေမှုကို ဆန့်ကျင်သော ဘာသာရေးအစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်လှုပ်ရှားမှုများ စတင်ကျယ်ပြန်လာခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ရွှေးယခင်ကပင်ရဟန်မှုဘာသာ၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာတို့၏ ထိပ်တိုက်တွေခဲ့သော အစွဲလာမ်ဘာသာမှ အစွန်းရောက်အုပ်စုများမှ အကြမ်းဖက်လှုပ်ရှားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းအုပ်စုများမှာ ဘာသာမတူသူ (မယုံကြည်သူ) များကို သုတေသနဖယ်ရှားရမည်ဟူသော ရွှေးနှီးစွဲအစွန်းရောက်ရှိဟတ် (ဘာသာရေးစစ်ပွဲ) အယူဝါဒကို လက်ခံယုံကြည်သူများဖြစ်ကြသည်။

ထိုအုပ်စုများမှာ မူလက မိမိတို့နေရင်းဒေသများ၌သာ အခြေပြုလှုပ်ရှားကြသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံတကာအဆင့်အထိ တိုးခဲ့၍ ကွန်ရက်ဖြန့်နိုင်လာခဲ့သည်။ ယခုနိုင်ငံတကာတွင် လူသီများသော အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည် အိုင်အက်စ် (Islamic State) နှင့် အယ်လ်ကောဒါ စသောအဖွဲ့များမှာ မူလက အိုဂုစ်နိုင်ငံတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် အစွဲလာမှုစီးနှင့်နောက်အဖွဲ့ (Islamic Brother Hood) မှ ဆင်းသက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စတင်ဖွဲ့စည်းသည့် ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်ကာလများအတွင်း ယင်းအဖွဲ့မှာ စူးအက်တူးမြောင်းလုပ်ငန်းခွင်တွင် နိုင်ငံခြားသားများ၏ ခွဲခြားဖို့ပိုမှု ခံနေ

ရသည့် အိုဂုစ်လူများကို ကာကွယ်စေစွဲရှေ့က်ရန် ပည်ရှုယ်သည့် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် နောက်ပိုင်း၌ သဘောထားတင်မာသူများက အနောက် တိုင်းဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ဂျိဟတ်ဘာသာရေး စစ်ပွဲအယူအဆများကိုပါ တင်သွင်းလာကာ နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက် အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ရောက်ရှိလာသည်။

အယ်လ်ကောဒါကို စတင်တည်ထောင်သူ အိုစမာဘင်လာဒင်မှာ ဆောက်အေးရော့မှ တင်ရှုံးသော ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင် ဘင်လာဒင်မိသားစုမှ ဆင်းသက်လာသူဖြစ်သည်။ အစွဲလာမှုစီးနှင့် အယ်လ်ကောဒါကိုပါ တင်သွင်းလာသော ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၏ သဘောတရားရှိက်သွင်းခြင်းခံရပြီး ဂျိဟတ်ဝါဒဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ တွင် အာဖက်နစ္စတန်၌ ဝင်ရောက်တပ်စွဲထားသော ဆိုပိုင်းယက်တပ်များကို တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် အမေရိကန် ပိုင်းယောက်တပ်များအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းခဲ့ပြီး အာဖက်နစ္စတန်နှင့်တန်နှင့်တွင် အာရပ်လူငယ်များကို ကိုယ်တိုင်းဆောင်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။ ဆိုပိုင်းယက်များ အာဖက်မှုဆုတ်ခွာသွားပြီး ကျွန်စုစွဲခဲ့သောအာရပ်တို့ကို စုစုပေါင်း၍ အယ်လ်ကောဒါအဖွဲ့ကို စတင်ဖွဲ့စည်းသည်။ အယ်လ်ကောဒါဆိုသည်မှာ စခန်းဟုအမိုးပြုသွားပြီး အာရပ်မူဂျာဟစ်များ စုစုပေါင်းနေထိုင်ရာစခန်းကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဘင်လာဒင်သည် သူ၏ အယ်လ်ကောဒါရဲ့ဘော်များကို ဦးဆောင်၍ ပင်လယ်ကွဲ့ ပထမစစ်ပွဲအပြီး ဆောက်ဒီအာရော့၌ ဆက်လက်တပ်စွဲ ထားသော မယုံကြည်သူ အမေရိကန်တပ်များကို ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်များမှစ၍ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်လာခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်တို့၏ ပို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ပုံးမှုကြောင့် အရွှေ့အလယ်ပိုင်းကို စွဲနွားပြီး မဟာမိတ်တာလီဘန်များရှိရာ အာဖက်နစ္စတန်သို့ ထွက်ပြေးပုံးရှောင်ခဲ့ရသည်။ အာဖက်၌ ပုံးခို့နေစဉ်အတွင်း ကမ္မာအနဲ့ကွန်ရက်ဖြန့်ကြက်ပြီး အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံရှိ အမိုးပြုစီးဆောင်ရွက်ခဲ့သော ၉/၁၁ အကြမ်းဖက်

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ

မှုမှု အယ်လ်ကေဒါအဖွဲ့ကို ကမ္မာကသိသွားစေခဲ့သည်။ အဆိုပါတိုက်ခိုက်မှုမှု လူသုံးထောင်ခန့် သေဆုံးခဲ့ရ သဖြင့် ထိခိုက်သုံးနှင့်မြှုပြုးမှာသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာထိခိုက်သက်ရောက်မှုက ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာထိခိုက်မှုထက် အဆများစွာ မနှုင်းသာအောင် ပိုမိုကြီးမားခဲ့သည်။ နယူးယောက်မြှုပြုးကမ္မာကုန်သွယ်ရေး ဌာနအဆောက်အအုံနှစ်ခုကို လေယာဉ်ဖြင့် ဝင်တိုက် ခဲ့သဖြင့် မီးလောင်ပြုကျပ်စီးပုံကို တစ်ကမ္မာလုံးက ရုပ်မြင်သံကြားမှတစ်ဆင့် တိုက်ရှုက်ကြည့်ရှုခဲ့ရပြီး များစွာတုန်လှပ်ချောက်ချား သွားခဲ့ရသည်။ ထိုကြောင့် တစ်ကမ္မာလုံးကို အယ်လ်ကေဒါတို့ပေးလို့သော စကား ဖြစ်သည့် အကြောက်တရားကို ကောင်းစွာဖန်တီးနိုင်ခဲ့သဖြင့် ယင်းတို့၏ရည်မှန်းချက် အောင်မြင်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

အယ်လ်ကေဒါတို့က ယင်းတို့၏ရန်သူ အဖြစ် ခရားဆီ တို့ (ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် များနှင့် အမေရိကန်ဦးဆောင်သည်) အနောက်အုပ်စု၊ ရဟန်း (ဂျီး-အစွဲရေးနိုင်ငံ) နှင့် အခြားဘာသာဝင်များကို သတ်မှတ်ထားသည်။ ရေရှည်ရည်မှန်းချက်မှာ ကမ္မာကို ကြိုးစီး အုပ်ချုပ်သည့် ပြိုများချမှုနှင့်မြေ (ဒါရိဆလမ်) ထူထောင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုရည်မှန်းချက်ကို အကောင် အထည်ဖော်ရန် အမေရိကန်ကဲ့သို့သော မဟာအင်အား ကြီးနိုင်ငံကို သမားနိုးကျ စစ်အင်အားဖြင့် မတိုက်နိုင် သည့်အတွက် ကိုယ်ပျောက်ရန်သူအဖြစ် အချိုးမည် စစ်ပွဲဆင်နဲ့ကာ အမေရိကန်ပြည်သူများ အရိပ်ကို ရန်သူ ထင်လာစေရန် နည်းပျိုးဘာချောင်ရွှေက်ခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။ စာရွှေက်ဖြတ်စများကို အသုံးပြု၍ လေယာဉ် အပိုင်စီးကာ မိုးမျှော်အဆောက်အအုံကို တိုက်ခိုက်ဖြို့ချ ဖျက်ဆီးခဲ့သော ၉/၁၁ အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်သည် ယင်းနည်းပျိုးဘာကို ဖော်ဆောင်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ရပ်ကြောင့် အယ်လ်ကေဒါကို တစ်ကမ္မာလုံးက သိသွားပြီး ကြောက်ချုံမှုများ ဖုံးလွှမ်းသွားသည်။ ဘာသာရေးအစွန်းရောက် အုပ်စုများအတွင်းမြှုမှု အိုစမာဘင်လာဒင်သည် နေချုပ်သုချင်း သူရဲ့ကောင်း ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ အယ်လ်ကေဒါအကြမ်းဖက်အဖွဲ့မှာ လည်း ငွေကြေးထောက်ပုံသူ၊ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်တိုက်ခိုက်

လိုသူများဖြင့် အင်အားတောင့်တင်းသွားခဲ့သည်။ ယင်းမှာ ကမ္မာသမိုင်းတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက မဟာ အင်အားကြီးနိုင်ငံတစ်ခုကို ဖက်ပြိုင်တိုက်ခိုက်လာခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။

၂၀၀၀ ခုနှစ်မျှစ၍ အမေရိကန်က အာဖကန်စစ်တန်ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး အိုစမာ ဘင်လာဒင်ကို လက်ရောက်ဖမ်းဆီးနိုင်ရေးအတွက် ငွေအား လူအားသုံးကာ ဖိအားပေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အတွက် ဘင်လာဒင်သည် ပါကစွဲတန်သို့ ထွက်ပြီး ပုန်းရောင်ခဲ့ရပြန်သည်။ ထိုနောက်ပိုင်းမှစ၍ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ဘင်လာဒင်ကို ပါကစွဲတန်၌ အသေဖမ်းမိခဲ့သည်အထိ အယ်လ်ကေဒါတွေ့လှုပ္ပါယူမှုမှာ တဖြည်းဖြည်း လျော့ကျလာခဲ့သည်။ ဘင်လာဒင်သုံးပြီးနောက် အယ်လ်ကေဒါအကြမ်းဖက်အဖွဲ့မှာ လုံးဝချုပ်ပြိုများ မရှိသော်လည်း ကမ္မာနိုင်ငံရေးဘက်စုံတွင် မြေးမြို့န် လျော့ပါးလာသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

မြေးမြို့န်သွားသောအယ်လ်ကေဒါနေရာတွင် အစားထိုးနေရာယူလာသောအဖွဲ့မှာ အိုင်အက်စ်အဖွဲ့ ခေါ် အစွဲလာမွှုစိနိုင်ငံတော်အမည်ခံ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ အိုင်အက်စ်အဖွဲ့သည် အယ်လ်ကေဒါအဖွဲ့မှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်ပြီး ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် အယ်လ်ကေဒါအဖွဲ့၏ အိုရတ်အဖွဲ့ခဲ့ကို အိုရတ်

အယ်လ်ကေဒါအဖွဲ့မှ ဆင်းသက်လာသည့်
အိုင်အက်စ်အဖွဲ့ကိုထူထောင်သူ အကာရီ

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ

အစွဲလာမွှစ်နိုင်ငံတော်အဖွဲ့ဟု ခွဲထွက်ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အိုင်အက်စ်အဖွဲ့ကို စတင်တည်ထောင်သူ အဘူယ်ဆန်အကာဝါမှာ သဘောထားပြင်းထန်သူ အယ်လ်ကေဒါအဖွဲ့ဝင် ဟောင်းတစ်ဦးဖြစ်ပြီး အယ်လ်ကေဒါအဖွဲ့ကိုပင် ပျော်ညွှန်းသည်ဟု ထင်မြင်သူဖြစ်သည်။ ယင်း၏အယူအဆမှာ အယ်လ်ကေဒါကဲ့သို့ ရေရှည်ပြောက်ကျားဆန်ဆန် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများမှာ မဟုတ်ဘဲ ရေးယခင် ခါလစ်တော်ဘွားများ၏ ခါလိုပိုက်နိုင်ငံတော်ပုံစံများ နိုင်ငံတစ်ခုကို အင်အားသုံးတည်ထောင်သွားရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော်သူ၏အယူအဆကို အကောင်အထည် မဖော်နိုင်ပါ

ရက်စက်မှုနှင့် သတင်းမီဒီယာနည်းပညာထိရောက်စွာ အသုံးပြုမှတိုကြောင့် ကမ္မားတစ်ဝန်း ထိတ်လန့်ခေါက်ချားသောကဲ့သို့ ကမ္မားအရပ်ရပ်မှ အစွန်းရောက်အယူအဆရှိသူ လူငယ်များကိုလည်း အဖွဲ့အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာစေရန် ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ အိုင်အက်စ်တို့၏ နယ်မြေသိမ်းစစ်ဆောင်မှုကြောင့် သိမ်းပိုက်နယ်မြေများ မြို့များမှ ရလာသည့် အမွှများ၊ ရေနံတွင်းများ၊ အဖိုးတိန်ပစ္စည်းများရရှိကာ ဝင်ငွေတော့န့်တင်းလာသကဲ့သို့ ထွက်ပြီးသွားသည့် အီရတ်တပ်ဖွဲ့များထံမှ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများစွာကိုလည်း ရရှိခဲ့သည်။ အချိန်တို့အတွင်း အိုင်အက်စ်ထိုးစစ်က အီရတ်မြို့တော်

အီရတ်နိုင်ငံ မိုးဆူးလ်မြို့ကို အိုင်အက်စ်တို့လက်မှ ပြန်လည်တိုက်ခိုက်နေသည့် အီရတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ

၂၀၀၆ ခုနှစ်၌ အမေရိကန်တို့၏ လေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အီရတ်တွင်သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ယင်းကို ဆက်ခံသော အဘူတေသာကာအယ်လ်ဘွဲ့ဒါဒီ လက်ထက်တွင် ဆီးရီးယားပြည်တွင်းစစ်နှင့် အီရတ်နိုင်ငံရေးအားနည်းချက်တို့ကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အီရတ်နှင့်ဆီးရီးယား အစွဲလာမွှစ်နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အဖြစ် တိုးချွဲဖွဲ့စည်းကာ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ဆီးရီးယားအရွှေ့ပိုင်းနှင့် အီရတ်ပြောက်ပိုင်း၏ လျှပ်တစ်ပြက်ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ အိုင်အက်စ်အဖွဲ့သည် တစ်ဟုန်ထိုးလူသိများလာခဲ့သည်။ အိုင်အက်စ်အဖွဲ့၏ ကြမ်းတမ်း

ဘဂ္ဂဒက်အနီးသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ရာ မနေသာတော့သည့်အသုံး အမေရိကန်နှင့်အပေါင်းအပါတီ့က လေကြောင်းပစ်ကူးအပါအဝင် အင်အားဖြည့်စစ်ကူးများပေးအပ်ကာ တွန်းလှန်ခဲ့ရသည်။ ရှုရှားတို့ကလည်း ဆီးရီးယားအဖိုးရကို လေယာဉ် တင်းကား၊ အမြောက်တြီးများဖြင့်ပစ်ကူးပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ နိုင်ငံတကာမှ အလုံးအရင်းပြင့် ဝင်ရောက်ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အကုန်ပိုင်းတွင် အီရတ်နှင့်ဆီးရီးယားရှိ အိုင်အက်စ်တပ်ဖွဲ့များ တပ်ပျက်ပြီကဲ့သွားခဲ့သည်။ သို့သော် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အထိ သုံးနှစ်ခန့်အတွင်း အိုင်အက်စ်တို့၏ကွန်ရက်မှာ ကမ္မာ

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ

တစ်ဝန်းဖြန့်ကြက်နိုင်ခဲ့သည်။ အာဖရိကတိုက်တွင် နိုင်ရှိရေးနီယားမှ ဘိုက်ဟာရမဲ့ ဆိုလေလီမှ အယ်လ်ရှာဗက် စသောအစွမ်းရောက် စစ်သွေးကြွများ၊ ကော့ကေးဆပ် ဒေသမှ ချေချမ်နှင့် တာတာစစ်သွေးကြွများ၊ အာဖန် နှစ်တန်မှ အချို့တာလီဘန်အုပ်စုများ၊ ပါကစွာတန်၊ ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှု စသည့် အရွှေတောင်အာရာနှင့်များမှ ဂျမားအစွဲလာမီစစ်သွေးကြွနှင့် အခြားအစွမ်းရောက် အုပ်စုများ၊ ဖိလ်ပိုင်တောင်ပိုင်းမှ အကူးဆောက်စ် အုပ်စုစသည့် စစ်သွေးကြွများက အိုင်အက်စ်ကို သစ္စာခံ ခဲ့ကြသည်။ ထိုအပြင် ကမ္မာတစ်ဝန်းလုံးရှိ စစ်သွေးကြွ တစ်ဦးချင်းကလည်း အင်တာနက်ကွန်ရော်မှတစ်ဆင့် အိုင်အက်စ်နှင့် ချိတ်ဆက်မိကာ တစ်ကိုယ်တော်၊ သို့မဟုတ် အစုအပွဲကယ်များဖြင့် အကြမ်းဖက်မှုများ ပြုလုပ်လာခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ယခုအခါ ဘာသာရေး အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖက်မှုသည် ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာ အတိုင်းအတာအဆင့် ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။

အကြမ်းဖက်ချေမှုများရေးနှင့် အနာဂတ်အလားအလာ
၂၀၀၁ ခုနှစ် (၉/၁၁) ဖြစ်ရပ်နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်က (War on Terror) ဟူသောအမည်ဖြင့် အကြမ်းဖက်ဆန္ဒကျင်ချေမှုများရေးကို လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ယင်စစ်ပွဲတွင် အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင်များကို မောင်းသူမှဲ

လေယာဉ်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ကို ငွေကြေးထောက်ပံ့သွားနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ပိတ်ဆို အရေးယူခြင်း၊ အကြမ်းပက်အဖွဲ့နှင့်အဆက် အသွယ်ရှိသူ များကို ထောက်လှမ်းဖော်ထုတ် အရေးယူခြင်းများ ပါဝင်သည်။

သို့သော နည်းပညာတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ အင်တာနက်ဆက်သွယ်ရေးကွန်ရက်ကို ပြီးပြည့်စုံ အောင်ထောက်လှမ်းဖော်ထုတ် ပိတ်ဆိုနိုင်ခြင်းမရှိ တော့ချေ။ အလားတူ ဘာသာရေးနှင့်လူမှုရေးအမည်ခံ ပရဟိတရန်ပံ့ငွေများမှ အကြမ်းဖက်အုပ်စုများသို့ တိတ်တဆိတ်စီးဝင်သွားမှုများကိုလည်း ဖော်ထုတ် တားဆီးရန် ခက်ခဲသည်။ ကမ္မာအန္တိ အင်တာနက်မှ တစ်ဆင့် အစွမ်းရောက်ရှိဟက်ဘာသာရေးအယူအဆ များကို စိမ့်ဝင်နေအောင် မိုင်းတိုက်ခံထားရသူများ ရှိနေသကဲ့သို့ ဘာသာရေးနှင့်လူမှုရေးလွှတ်လပ်ခွင့်များစွာ ရှိသည့် လစ်ဘရယ်နိုင်ငံများ၏ အစွမ်းရောက်ဝါဒီ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ၏ တိုးတိုးတိတ်တိတ်စဉ်းရုံးခံထားရသူများလည်း ရှိသည်။ ဘာသာရေးအရ ထိပ်တိုက်တွေ့နေသည့် နိုင်ငံနှစ်ခုအကြား ဘာသာရေး အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖက်များကို လျှို့ဝှက်စွာ အားပေး ထောက်ပံ့၍ တစ်ဖက်နိုင်ငံ့ အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် စေလွှတ်မှုများလည်း ရှိသည်။

မြန်မာတစ်ဆင့် ကမ္မာကို မြိမ်းပြေခဲ့သည့် အိုင်အက်စ်တပ်ဖွဲ့များနှင့် ဓားစားခံများ

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုအန္တရာယ်များ

သို့ဖြစ်ရာ ဘာသာရေးအရ အစွမ်းရောက် အတွေးအခါးများကို မိုင်းတိုက်ခံထားရသူများရှိနေသမျှ ငါးတို့ကို နောက်တွယ်မှ အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ထောက်ပံ့အားပေးနေသူများရှိနေသမျှ အကြမ်းဖက် မှုများ လုံးဝပျောက်ကွယ်သွားအောင် ဖယ်ရှားသုတေသန နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ တစ်နေရာတွင် ဖိအားပေး ရှင်းလင်းလိုက်လျှင် ခေတ္တခဏကိုယ်ရောင်ဖျောက်ကာ အခြားသင့်လော်သည့်နေရာတွင် လူသုစ္စစည်း၏ နာမည်အသစ်၊ အကြောင်းအရာအသစ်ဖြင့် နောက်

သည်။ တောတောင်ထူထပ်၍ ခိုလှုံးရန် ကျွန်းငယ်ပေါ် များသော မလေးရှား၊ အင်္ဂါနီးရှားနှင့် ဖိလစ်ပိုင် တောင်ပိုင်ပြိုးဒေသမှုလည်း အနည်းငယ်အလှမ်းတော်တို့ကို ပုန်းအောင်းခိုလှုံးရန်အတွက် အုပ်ချုပ် ထောက်ပံ့မှုနှင့် နယ်မြေခံအဖွဲ့အစည်းတို့၏ အားပေးကူညီမှု အဆင်ပြေသောနေရာဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ လက်ရှိအခြေအနေတွင် အိုင်အက်စ် အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အနေဖြင့် အရေးနိမ့်ပါးနေသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း နောင်ကာလတွင် ယင်း၏ ကမ္မာလုံး

အကြမ်းဖက်အန္တရာယ်ကို အစဉ်သတိပြုနေစေရန် သင်ခန်းစာပေးခဲ့သည့် ၉/၁၁ တိုက်ခိုက်ခံရှုံးမြှင့်ကွင်း

တစ်ဖွဲ့ပေါ်ထွက်လားမည်သာဖြစ်သည်။ အိုင်အက်စ် အနေဖြင့် လက်ရှိအနေအထားတွင် အီရတနှင့် ဆီးရီးယားတို့၏ အင်ပြည့်အားပြည့် ရှိမနေနိုင်တော့သည့် အိုင်ရိုင် အမေရိုက်ပို့စွဲစည်းထားသော ဆီးရီးယားလွတ်မြောက်ရေးတပ်ဖွဲ့တွင်းသို့ ပြန်လည်စိမ့်ဝင်လာနိုင်သကဲ့သို့ လစ်ဗျား၊ တူနိုးရှား၊ နိုင်ရီးရီးယား၊ မာလီစသည့် အာဖရိကနိုင်ငံ များသို့လည်းကောင်း၊ ကက်စပ်ယန်နှင့် ကော့ကေးဆပ်ဒေသသို့လည်းကောင်း အဖွဲ့ကာ သွားရောက်ခိုလှုံးဖွှုယ်ရှိသည်။ ဥရောပနိုင်ငံ များသို့လည်း ဒုက္ခသည်အသွင်ယူကာ တဖွဲ့ဖွဲ့စိမ့်ဝင်ကာ လူသစ်စုရုံး၏ အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နိုင်

ဆိုင်ရာရည်မှန်းချက်ကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် ပြန်လည်ကြိုးပမ်းလားမည်ဟု မှန်းဆရာတ်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနောက် ဖျားဒေသမှုလည်း အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းများအတွက် ရေခံမြေခံ ကောင်းမွန် သောဒေသဖြစ်ရာ အကြမ်းဖက်အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်နိုင်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်စီမံဆောင်ရွက်ထားသင့်ကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြရပေသည်။

ကိုကိုလိုင်

၂၀၁၇ ခုနှစ်

ဖြစ်ရပ်များ

၃၉

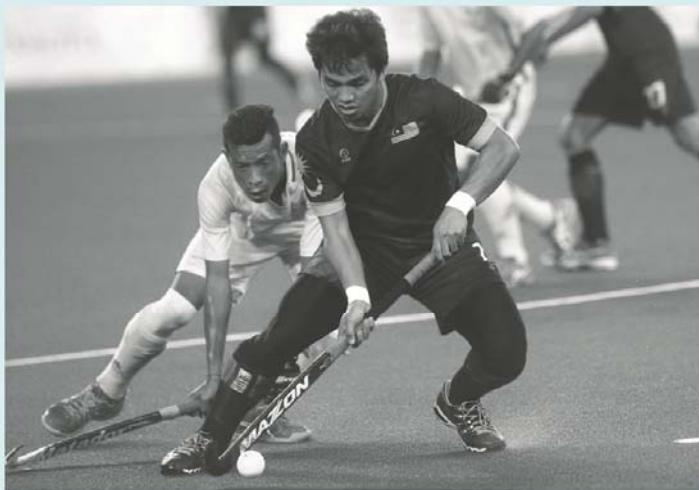
ပိုင်း

(၃)

ဤအဖိုင်းတွင် ၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်
ခဲ့သော မြန်မာနှင့်နိုင်ငံတကာမှ ထောင်ရှား
သည့် ဖြစ်ရပ်အချိုက့် အကွဲ ရာချို့အတိုင်း
သတ်းမှတ်တမ်းများအဖြစ် ဓရေးသားပြုရ[။]

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ဖြတ်နှုရင်မကြီးက လက်ခံတွေ့ဆုံးစဉ်

၆၉ ကြိမ်မောက် အရှေ့တောင်အာရု အားကစားပြိုင်ပွဲ
(ဟော်ကို) ပြိုင်ပွဲတွင် မြန်မာနှင့် အင်ဒိန္ဒားရှားအသင်းတို့
ယဉ်ပြိုင်စဉ်

င်ဘာဘွ္ဗိုင်ငံ၏သမ္မတရာထူးမှ
စွန့်လွှတ်လိုက်ရသည့်
မူဂိုလ် နှင့် သမ္မတကာတော် ဂရော့

မြန်မာ့စွုယ်စုံကျမ်းနစ်ချုပ် (၂၀၁၈)
မြန်မာနှင့်နိုင်ငံတကာဖြစ်ရပ်များ

ကာတာနိုင်ငံ

ကာတာနိုင်ငံ။ ။ ကာတာနိုင်ငံသည် အာရှတိုက် အနောက်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသည်။ မြေမျက်နှာ အနေ အထားအရ ခြောက်သွေ့သောသဲကန္တာရပါဝင်သည်။ နိုင်ငံ၏တောင်ဘက်တွင် ဆောက်လုပ်မှုများ ပေါ်လောက်နိုင်သည်။ နိုင်ငံ၏တောင်ဘက်တွင် ဆောက်လုပ်မှုများ ပေါ်လောက်နိုင်သည်။ နိုင်ငံ၏အကျယ်အဝန်းမှာ ၁၁,၅၈၀ စတုရန်းကိုလိုမိတာရှိသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စာရင်းများ အရ လူဦးရေ ၂ ဒသမ ၆ သန်းကျော် ရှိသည်။ မြို့တော်မှာ ဒိုဟာဖြစ်သည်။ ရုံးသုံးဘာသာစကားမှာ အာရေးသာဖြစ်ပြီး အင်လိုဘာသာကိုလည်း ပြောဆို ကြသည်။ အစွဲလာမ်ဘာသာကို အမိကကိုးကွယ်သည်။

အော်တို့မှန်အင်ပါယာ လက်အောက်ခံနယ်မြေ အဖြစ်မှ ၂၀ ရာစွဲ အစောင့်းတွင် ပြတိသွေ့တို့၏အစောင့် အရှောက်ခံနယ်မြေဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၌ ပြတိသွေ့

နိုင်ငံမြေား- အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများပြစ်သည့် ဆောက်လုပ်မှုများသည် ဒေသတစ်ခုလုံးကို မြိုင်းခြောက်လျက် ရှိသည်ဟုစွဲပွဲခဲ့ကာ ကာတာကို ပိုင်းပယ်ခဲ့ကြသည်။ ကာတာနိုင်ငံက စွပ်စွဲချက်များကို ငြင်းဆိုခဲ့ပြီး ပုံးကိုပိုင်းပယ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် နိုင်ငံရေး စွဲဆော်မှုသာဖြစ်သည်ဟု တွဲပြန်ပြောဆိုသည်။

ကာတာနိုင်ငံသည် အကြမ်းဖက်အုပ်စုများကို ငွေကြေးထောက်ပံ့နေသည်ဟု အာရပ်အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများကစွမ်းပွဲပြီး လေကြောင်း၊ ရေကြောင်းနှင့် ကုန်းလမ်းဆက်သွယ်ရေးအားလုံးကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလအတွင်းက စတင်ပိတ်ပင်လိုက်သည်။ ၄၇နှစ်လ ၅ ရက်ကစတင်၍ သတေမန်ဆက်ဆံရေးများ ဖြတ်တောက် လိုက်သည်။

ကာတာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် နိုင်ငံများပြုမြေပံ့

တို့ထံမှ လွတ်လပ်ရေးရရှိခဲ့၍ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ ၁ ရက်တွင် ကာတာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးကို ကြော်လုပ်ခဲ့သည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှာ စည်းမျဉ်းခံဘုရင်စနစ်ဖြစ်သည်။ ကာတာနိုင်ငံသည် ရေနံနှင့်သဘာဝပေါ်တွင် ကြယ်ဝှက် ကိုလုပ်ခဲ့တွင် တစ်ညီးချင်းဝင်ငွေ အမြှင့်ဆုံး နိုင်ငံဖြစ်သည်။

ဒေသတွင်း အကျပ်အတည်းကြီးမားနေစဉ် ကာတာနိုင်ငံကို ကရုဏာသက်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြုဆိုသူ မည်သူကိုမဆို ထောင်ဒဏ် ၁၅ နှစ်အထိ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း အာရပ်စော်ဘွားများ နိုင်ငံ (ယူအေအး) က သတိပေးထားသည်။ အာရပ် နိုင်ငံများက ဆက်ဆံရေး ဖြတ်တောက်လိုက်သော်ငြား

ကာတာနိုင်ငံ

၄၏းတို့၏ နိုင်ငံခြားရေးမှုပါဒ္ဓတွင် အလျော့မပေးနိုင်
ကြောင်း ကာတာနိုင်ငံက သန္တိဌာန်ခုထားသည်။
အာရပ်နိုင်များနှင့် ဆက်ခံရေးတွင်မှုဗုံကို သတ်မန်ရေး
နည်းလမ်းဖြင့်ဖြေရှင်းရန် လိုလားကြောင်း၊ စစ်ရေးအရ
ဖြေရှင်းမည်မဟုတ်ကြောင်း ကာတာနိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး

ကာတာနိုင်ငံအပေါ် ထောက်ခံမှုပေးလျက်ရှိသည့်
တူရကိသမ္မတနှင့်အတူ တွေ့ရသော
ကာတာခေါင်းဆောင်ရှုတော်မင်ဘင်ဟာမက်အယ်လိန္ဒ

ရှိတ်မို့ဟာမက်ဘင်အွေဒ္ဓရာမန် အယ်သာန်က
ပြောကြားသည်။

ဒေသတွင်းရိုင်းများအနေဖြင့် အချင်းချင်းလက်တွဲ
ဆောင် ရွက်တြော် အရေးကြီးသည်ဟု အမေရိကန်
သမ္မတအော် နယ်ထရန်က တိုက်တွဲနံကြောင်း ထိမ်ဖြူတော်
က ကြေညာသည်။

မည်သိဆိုစေကာမူ ပင်လယ်ကျွဲ့နိုင်ငံများ
အနေဖြင့် ကာတာနိုင်ငံအပေါ် တားမြစ်ပိတ်ဆိုမှုများ
ကို လျော့ချုပ်ပေါ်ဟု အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ရတ်စွဲတေလာဆင်က ပြောကြားလိုက်သည်။

ଯଦିଃଆକ୍ରିତାନ୍ତେତୁଣ୍ଡ ତ୍ରୟାଗିତାପ୍ରତ୍ୟେଷୁମୁଖଃକିନ୍ତୁ
କାତାକ୍ଷିଣିଦ୍ୱୟ ଫ୍ରିଜ୍ଞାଗର ତଥାଃଶ୍ରୀରେଣ୍ଗି ତ୍ରୟାଗିତିଵମୁତା
ଶିତେଯତ୍ତାକ୍ଷିଣିଦ୍ୱୟ ଆତମ୍ଭିପ୍ରତ୍ୟେଷେନାଗର କାତା
କ୍ଷିଣିଦ୍ୱାପେ ଶେରିତିଆରେଣ୍ପୁ ଶ୍ରୀଶୋଣିତାଲ୍ଲୁ ପିତାହ୍ଲୀ
ମୁଖୁମୁଖଃଆହାଲ୍ଲୁଗି ଅନ୍ତର୍ମାର୍ଦ୍ଦ ମେତ୍ତାର୍ଦ୍ଦପାଲ୍ଲୀଗରତାଲ୍ଲୁ ॥
ଶେରିତିଆରେଣ୍ପୁତାନ୍ତ୍ରପ୍ରତ୍ୟେଷୁ ମଧ୍ୟମୁଖଃତେଃମୁହ୍ୟାଃପ୍ରିଣ୍ଦିଃଯକ
ପ୍ରତ୍ୟେଷିତାନ୍ତିନ୍ତୁ ତିତିତାତର୍ମୁଖାର୍ଦ୍ଦପାଲ୍ଲୀତାନ୍ତ୍ରପ୍ରତ୍ୟେଷୁ
ତ୍ରୟାଗିତାନ୍ତ୍ରପ୍ରତ୍ୟେଷୁ ॥ କାତାକ୍ଷିଣିଦ୍ୱୟଗି
ଆତମ୍ଭିପ୍ରତ୍ୟେଷେନାଗର କ୍ଷିଣିଦ୍ୱୟଗି

ဒေသဆိပ်ရာပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မည်
မဟုတ်ကြောင်း၊ ပြဿနာကို အဆုံးသတ်ရေးအတွက်
အစွမ်းကုန်တိုးပမ်းရန် ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်းကိုလည်း
အာနိဂုံက ပြောကြားသည်။

အာရပ်လေးနိုင်ငံက ကာတာနိုင်ငံအပေါ် တားမြစ်
ပိတ်ဆိုများ ဖယ်ရှားပေးရန်အတွက် အပြန်အလှန်အနေ
ဖြင့် တောင်ဆိုသောအချက်များတွင် အဆိုမှု လိုက်လျှော်ရန်
ခက်ခဲလိမ့်မည်ဟု အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး
ရတ်စ်တေလာဆင်က ဆိုသည်။ သို့သော် ယင်းအဆိုပြု
တောင်းဆိုချက်များသည် ပြဿနာဖြေရှင်းရေးကို ဦးတည်
စေမည့်အေးနေးမှုများအတွက် အခြေခံမူတစ်ရပ်ကို
အထောက်အကူဖြစ်စေသည်ဟု မစွဲတာတေလာဆင်
က ပြောသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် နှစ်လ ၂၄ ရက်တွင်
ဆော်ဒီအာရေပျော်နှင့် ငှုံး၏မိတ်ဖက်နိုင်ငံများက
တောင်းဆိုသော အချက် ၁၃ ချက်ကို ကာတာနိုင်ငံက
ပယ်ချွဲပြီး အကြောင်းဖက်လုပ်ရပ်များကို ထောက်ခံနေ
သည်ဟုသော စုပ်စွဲချက်ကိုလည်း ငှုံးဆိုလိုက်သည်။

ကာတာနိုင်ငံ အကျပ်အတည်းဖြေရှင်းရေးကို
ဦးတည်ခြင်းမူရိုက် ပင်လယ်ကွွဲနိုင်များသို့ လက်နက်
များ ရောင်းချခွင့်ပေးခြင်းကို ထိန်းချုပ်ထားမည်ဖြစ်
ကြောင်း အမေရိကန်၏ သုဇာတိလွှာမြို့မားသော အထက်
လှုပ်တော်အမတ်တစ်ပိုးက ပြောကြားသည်။

ကာတာနိုင်ငံအပေါ် တရားမဝင်ပိတ်ဆိုခြင်း
သည် အကြမ်းဖက်မှုကို တိုက်ဖျက်ရန်မဟုတ်ဘဲ
ကာတာနိုင်၏ အချုပ်အခြားအာဏာကို ချုပ်ချယ်
ကန့်သတ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း ပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံများ၏
တောင်းဆိုချက်များက အတည်ပြုပေးနေသည်ဟု
ကာတာအစိုးးပြောရေးဆီခွင့်ရှိသူက ပြောကြားသည်။

ကုလသမဂ္ဂအိုင်ရေ တရှတ်နိုင်ငံ သုအမတ်ကြီး
လျှောက်ချိန်က အာရပ်လေးနိုင်ငံနှင့် ပါရှုန်ပင်လယ်ကျွေး
ကာတာနိုင်ငံတိအကြား ဖြစ်ပေါ်နေသည့်ပြဿနာကို
ဖြေရှင်းရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းမှာ ငြင်းနိုင်ငံများ
အကြား ဖြေရှင်းချက်တစ်ပုံရှိသည်အထိ အတူတက္က
လုပ်ဆောင်သွားရန်သာဖြစ်ကြောင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ
၃ ရက်က ကုလသမဂ္ဂဘဏ်ပြည် ပြုလုပ်သည့် သတင်းစာ
ရှင်းလင်းပွဲတွင် ပြောကြားသည်။

ကာတာနိုင်ငံ

တော်းဆို့များအတွက် နောက်ဆုံးသတ်မှတ်ရက် ကုန်လွှန်ချုပြီးနောက် ကာတာနိုင်ငံအပေါ် နောက်ထပ် ပိတ်ဆို အရေးယူမှုများပြုလုပ်ရန် အာရပ်နိုင်ငံများမှ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများသည် ၆၅လိုင် ၅ ရက်တွင် ကိုင်ရှိ၍ တွေ့ဆုံးကြစဉ် ပြောကြားခဲ့သည်။

အိုဂုစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆာမက်ရှိကရီသည် ရျေားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆာဂါလက်ရောင်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၆ ရက်က တယ်လီဖုန်းဖြင့် ဆက်သွယ် ၅၅ ဆော်ဒီအာရေး၊ အာရပ်ဖော်ဘွားများနိုင်ငံ၊ အိုဂုစ်၊ ဘာနိုင်းတိန္တကာတာတို့ သဘောထားကွဲလွှားကွဲ ဆွေးနွေး ခဲ့ကြောင်း အိုဂုစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြောရေးဆုံးခွင့် ရှိသူ အာမက်အဘူးဖိတ်က ပြောကြားသည်။

ဆော်ဒီအာရေး ဦးဆောင်သည့် နိုင်ငံများက ကာတာနိုင်ငံကို ပိုင်းပယ်ထားသည်မှာ ခြောက်လနီးပါး ရှိနေသည့်တိုင် ငါးတို့အကြား ဆွေးနွေးပွဲများ မပြုလုပ် နိုင်သေးကြောင်း အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရက်စံတေလာဆင်က ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၂ ရက်တွင် ပြောဆိုသည်။ ဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပရန် အဆင်သင့်မရှိသေးသည့် နိုင်ငံများအကြား မိမိတို့ အနေဖြင့် အတင်းအကျပ်ဆွေးနွေးပွဲများ မပြုလုပ်စေလိုက္ခု တေလာဆင်က နိုဟာတွေ့ပြုလုပ်သည့် သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲ၍ ပြောကြားခဲ့သည်။

စားနပ်ရိက္ခာထောက်ပံ့ပြုင်း- ကာတာနိုင်ငံ၌ အစားအစာ ပြုတော်လပ်မှုများဖြစ်ပေါ်လာမည်ကို စိုးရိမ် မှုများပေါ်ပေါက်လာချိန်တွင် အိုရန်သည် စားသောက် ကုန်များပါရှိသည့် ကုန်တင်လေယာဉ် လေးစင်းကို ကာတာသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ သေးငယ်သည့် ကျွန်းဆွယ် နိုင်ငံတစ်ခြောက်သည့် ကာတာသည် နိုင်ငံ၏ ၈၀ ရာခိုင်နှစ်း သော အစားအစာလုပ်အပ်ချက်အတွက် အာရပ်လုပ်ကျွေး အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများအပေါ် အားထားနေရသည်ဖြစ်ရာ ယင်းနိုင်ငံများက ကုန်စည်တင်သွင်းမှုကို ဖြတ်တောက် လိုက်သည့်အတွက် အကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။

နိုင်ငံကာဆက်ဆံရေး- ကာတာနိုင်ငံ၌ ပတ်သက် ၅၅ ဆော်ဒီအာရေးနှင့် တူရကီနိုင်ငံတို့ မှုဝါဒများ

သဘောထားများ သိသိသာသာ ကွဲပြားခြားနားနေမှု ကြောင့် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးမပြုမလည်ဖြစ်ကြရသည်။

ဒေသဆိုင်ရာအကျပ်အတည်းတွင် ကာတာ နိုင်ငံအား အထိုးကျေန်ဖြစ်ရန် အာရပ်နိုင်ငံများ၏ ကြီးပမ်းချက်ကို တွေ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အိုရန်နိုင်ငံနှင့် သတ်မန်ဆက်ဆံရေးကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၂ ပြန်လည်စတင်လိုက်ပြီး ကာတာသံအမတ်ကိုလည်း အိုရန်နိုင်ငံသို့ပြန်လည်စေလွှာတ်ရန် ကတိပြုထားသည်။

အိုရန်နိုင်ငံက ကာတာနိုင်ငံ၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကြိုဆိုလိုက်ပြီး ကာတာနိုင်ငံသို့အစားအစာများ ပို့ပေးကာ ကာတာလေကြောင့်ပိုင်နက်တွင် လေယာဉ်များ ပို့မိတ္ထုးမြှင့်သုံးခွင့်ပြုရန် ခွင့်ပြုထားသည်။

အိုရန်နိုင်ငံရှိ ဆော်ဒီသံအမတ်နှစ်ဦးကို တိုက်ခိုက် ခဲ့သည့် ထင်ရှုးသော နှီးယိုက်ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင် တစ်ဦးကို ဆော်ဒီအာရေးနှင့်က အဆုံးစိုင်ခဲ့ပြီးနောက် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အော်ပိုင်းမှစတင်၍ ကာတာနိုင်ငံသည် ငါးတို့သံအမတ်ကို ပြန်လည်ခေါ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကာတာနိုင်ငံ၏ သံအမတ်မှာ အိုရန်နိုင်ငံသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာတော့မည်ဟု ကာတာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက ဧပြီလ ၂၄ ရက်၌ ကြော်လာချက် ထုတ်ပြန်သည်။

တင်းမာမှုများကို အလျင်အမြန်လျှော့ချုပ်နှင့် ဆွေးနွေးပွဲများ ပြန်လည်စတင်ရန် ပြတိန်ဝန်ကြီးချုပ် ထရိုဆာမေက ဆော်ဒီအာရေးသူရင်၊ ဘာရိန်းသူရင်၊ ကာတာဖော်ဘွားတို့ကို တိုက်တွန်းကြောင်း ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁၅ ရက်တွင် ဒေါင်းနင်းလမ်းမှ ထုတ်ပြန်သည်။

စစ်ရေး - ကာတာနိုင်ငံသည် နိုင်ငံကာကွယ်ရေးအတွက် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ အက်စ် - ၁၅ ရှုက်တိုက်လေယာဉ်များ ဝယ်ယူရန် ဒေါ်လာ ၁၂ ဘီလျှော်နှီးရှိ သဘောတူ စာချုပ်ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၁၆ ရက်က လက်မှတ်ရေး ထိုးခဲ့သည်။

အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန အကြီးအကဲ လိုမ်းစံမာတစ်နှင့် ကာတာနိုင်ငံကာကွယ်ရေးဌာန အကြီးအကဲတို့သည် အဆုံးပါလေယာဉ်ရောင်းချုပ်ကို ပါရှင်တန်း အတည်ပြုခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

သိန်းဝင်းလော်

ကိန္ဒါ ဦး

ကိန္ဒါ ဦး (၁၉၃-၂၀၁၇)။ ဦးကိန္ဒါကို ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၀) ရက်တွင် စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒေသကြီး၊ ကသာခရိုင် အင်းရွှေ့၏ ဦးစုလ်တန်နှင့် ဒေါ်ခင်လှ (ခေါ်) ဒေါ်ဟလီမာတိုက မွေးဖွားခဲ့သည်။

ဦးကိန္ဒါ

ထုတ်စဉ်က စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကသာမြို့၊ အမှတ် (၁) အမြေခံပညာအထက်တန်းကော်ငါးတွင် ပညာသင်ကြား ခဲ့ပြီး ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိလိုလင်တန်းကို အဆိုပါ အထက်တန်းကော်ငါးမှုပ် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ထိနောက် ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပါတက္ကသိလိုလ် ဥပဒေပညာဌာနတွင် ဆက်လက်ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် B.A(Law) ဘွဲ့တို့လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် LL.B (ဥပဒေဘွဲ့) ကိုလည်းကောင်း ရရှိခဲ့သည်။ ဥပဒေဘွဲ့ ရရှိပြီးနောက် ရန်ကုန်အဝေးသင်တက္ကသိလိုလ် ဥပဒေ ဌာနတွင် အခိုန်ပိုင်းနည်းပြဆရာအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့ပြီး တစ်ဖက်တွင် ရွှေ့နေကြီးဦးကိုယ်လု၏ ရွှေ့နေရားခန်းတွင် အလုပ်သင်ရွှေ့နေအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အထက်တန်း ရွှေ့နေအဖြစ်လည်းကောင်း လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် အဝေးသင်တက္ကသိလိုလ်နည်းပြဆရာ အဖြစ်မှ အနားယူခဲ့ပြီး တရားရုံးချုပ်ရွှေ့နေ၊ အမှုလိုက်ရွှေ့နေ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှစတင်၍ အလုပ်သင်ရွှေ့နေများကို လေကျင့်သင်ကြားပေးခဲ့ပြီး ဥပဒေသင်တန်းများ၏ မေတ္တာဖြင့်ဟောပြောပို့ချမှုများ

ကိုလည်း ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် Laurel Law Firm ကို တရားဝင်မှတ်ပုံတင် တည်ထောင် ခဲ့ပြီး ဥပည့်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကျယ်လွန်ချိန် အထိ နှစ်ပေါင်း ၄၀ အတွင်း ရာဇ်ဝါယာ ၉၀၀ ကျော် နှင့် တရားမှု ၁၄၀၀ ကျော် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဦးကိန္ဒါသည် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်သောရွှေ့နေ များအသင်း ဖွဲ့စည်းရေးကိစ္စကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး အသင်း၏အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ကာ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူအဖြစ်လည်း လှပ်ရွား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဦးကိန္ဒါသည် နိုင်ငံတကာ ရွှေ့နေ အသင်း၏ အသင်းဝင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ကြားပြတ်ရွေးကောက်ပွဲ အကြိုကာလမှ စတင်၍ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၊ ရွေးကောက်ပွဲ၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး၊ မီဒီယာဥပဒေတို့နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ပညာပေး ပိုချမှုများဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ် သို့ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ဥပဒေရေးရာအကြံပေးကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးပဟိုကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်၊ ဗဟိုဥပဒေအထောက်အကူပြု ကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် အစရှိသည့်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဦးကိန္ဒါသည် ဥပဒေဆိုင်ရာစာအုပ် ၆ အုပ် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယင်းစာအုပ်များမှာ တရားခွင့်မှ တိုက်ပွဲများ (လက်ဖွေရှင်ဘယ်သူလဲ) (၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်)၊ လာမည့်ရွေးကောက်ပွဲများ မဲ့ဘယ်လိုပေးရှေ့သူလဲ (၂၀၁၂ ခုနှစ်)၊ ဂုဏ်ဆရာစာ ရာဇ်ဝါယာအုပ် (၂၀၁၂ ခုနှစ်)၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဘယ်လိုပြင်ကြုံမှုသူလဲ (၂၀၁၃ ခုနှစ်)၊ PR ဆိုတာဘာလဲနှင့် ကင်တားနား၊ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ၁၉၈၂ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံသားဥပဒေ (၂၀၁၃ ခုနှစ်)၊ ဒီမိုကရေးတစ်ပါတီအကောက်ပွဲများ၊ မဲလိမ့်မှုများနှင့် ပြည့်သူခွင့်အရေး (၂၀၁၅ ခုနှစ်) တိုကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီး တစ်ပါတီအကောက်ပွဲများ ပို့ဆောင်ရွက်လို့ .. PR လုံး၊ မှတ်ပုံတင်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ၁၉၈၂ နိုင်ငံသားဥပဒေအုပ်တို့တွင် ပါဝင်ရေးသားခဲ့သည်။

ဦးကိန္ဒါသည် မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ

၁၃၇

၉ ကိမ်မြေက်အရှေ့တောင်အာရု . . .

ဥပဒေပြင်ဆင်ရေးဆွဲရေးအပါအဝင် ဥပဒေရေးရာ
ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်ပြီ စင်ကာပူ အိန္ဒိယ၊ ဘင်လဲသူ့ခြောက်
ထွေတွေ့ပြု၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယ်သာလန်၊
ဥရောပသမဂ္ဂ၊ နော်ဝေ၊ အင်ဒိန္ဒိုးရွာ၊ အစရှိသည့်
နိုင်ငံများမှ ဖိတ်ကြားသောအစည်းအဝေးများ၊
အေးနေးပဲများသို့ တက်ရောက်သွေးနေးခဲ့သည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၂) ရက်မှ (၂၉) ရက်
အထိ အင်ဒီဇိုးရားနိုင်ငံတွင်ကျင်းပသည့် အဆည်အဝေး
သို့ ပြန်ကြေားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒေါက်တာဖော်ပြု ဦးဆောင်
သည့်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် လိုက်ပါခွေးနေး
ခဲ့သည်။ အဆိုပါခေါ်စဉ်မှာအပြန် ဇန်နဝါရီလ (၂၉)
ရက်နေ့ ညနေ ၅ နာရီခန့်တွင် ရန်ကုန်အပြည်ပြည်
ဆိုင်ရာလေဆိပ်၏ သေနတ်သမားတစ်ဦး၏ လုပ်ကြုံ
သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်
တွင် အနီး ဒေါ်တင်တင်အေးနှင့် သမီး ၂ ဦး၊ သား ၁ ဦး
ကျွန်ုပ်ရစ်သည်။

အောင်ကျော်

ତ୍ରୀଂଲୁଙ୍କ କୋଣାର୍କରେ ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ହେବାରେ

ပြိုင်ပွဲဖွံ့ဖြိုးအခမ်းအနားကို စက်တင်ဘာလ (၁၃) ရက် ညပိုင်းတွင် ဘူကတ်ကျေလီအမျိုးသား အားကစားကွင်း၌ ကျင်းပသည်။ အမျိုးသားရေကူး ပြိုင်ပွဲများကို စက်တင်ဘာလ (၁၈) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် National Aquatic Center Bukit Jalil ရေကူးကန်၌ ကျင်းပရာ အမျိုးသားမိတာ ၁၀၀ အလွတ်ကူးပြိုင်ပွဲ၌ အောင်မြင်မြတ်က ရွှေတစ်ခု၊ မိတာ ၅၀ ပက်လက်ကူး ပြိုင်ပွဲ၌ နိုင်စစ်အောင်က ရွှေတစ်ခု၊ မိတာ ၅၀ ပက်လက်ကူးပြိုင်ပွဲ၌ အောင်ပြိုးဦးက ငွေတစ်ခု၊ မိတာ ၅၀ ပက်လက်ကူးပြိုင်ပွဲ၌ ရဲထွန်းက ကြေးတစ်ခု၊ နှုန်းမင်းက ကြေးတစ်ခု၊ သံလုံးပစ်ပြိုင်ပွဲ၌ တင်ညိုက ကြေးတစ်ခု ရရှိကြသည်။

စက်တင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် အမျိုးသား
မီတာ ၂၀၀ အလွှတ်ကူးပြိုင်ပွဲ၌ အောင်မြင့်မြတ်က
ရွှေတစ်ခု၊ အောင်ဖြိမ်းလီးက ကြေးတစ်ခု ရရှိသည်။
မီတာ ၅၀ လိပ်ပြာကူးပြိုင်ပွဲ၌ နိုင်စစ်အောင်က
ရွှေတစ်ခု၊ မီတာ ၁၀၀ ရင်ပေါင်တန်းကူးပြိုင်ပွဲ၌
အောင်ဖုန်းက ရွှေတစ်ခု၊ မီတာ ၁၀၀ ရင်ပေါင်တန်းကူး
ပြိုင်ပွဲ၌ စီးဝင်းက ငွေတစ်ခု၊ မီတာ ၅၀ လိပ်ပြာကူး
ပြိုင်ပွဲ၌ မောင်မောင်စီးက ငွေတစ်ခု၊ မီတာ ၅၀ လိပ်ပြာ
ကူးပြိုင်ပွဲ၌ ကျော်ထူးက ငွေတစ်ခု၊ မီတာ ၁၀၀
ရင်ပေါင်တန်းကူးပြိုင်ပွဲ၌ ရဲထွန်းက ကြေးတစ်ခု၊ မီတာ
၅၀ ရင်ပေါင်တန်းကူးပြိုင်ပွဲ၌ နှစ်စီးမင်းက ကြေးတစ်ခု၊
လုံတံပါတ်ပြိုင်ပွဲ၌ တင်ညီက ရွှေတစ်ခု၊ သံလုံးပတ် ပြိုင်ပွဲ၌
အောင်ဖုန်းမြတ်က ငွေတစ်ခု၊ မီတာ ၄၀၀ အပြေးပြိုင်ပွဲ၌
ကျော်ကျော်ဝင်းက ငွေတစ်ခု၊ မီတာ ၂၀၀ အပြေး
ပြိုင်ပွဲ၌ မနန္ဒာလင်းက ကြေးတစ်ခု ရရှိကြသည်။

စက်တင်ဘာလ (၂၀) ရက်တွင် ရေကူးမီတာ
 ၄၀၀ အလွှာတ်ကူးပြိုင်ပွဲ၍ အောင်မြင်မြတ်က ရွှေတစ်ခု၊
 သံလုံးပစ်ပြိုင်ပွဲ၍ အောင်ခွန်က ရွှေတစ်ခု၊ အလေးမ
 ၇၉ ကိုလိုတန်းပြိုင်ပွဲ၍ မပြုမီးစန္ဒအောင်က ငွေတစ်ခု၊
 အမျိုးသားအသင်းလိုက်စစ်တူရင် B1 ပြိုင်ပွဲ၍ မြန်မာ
 အသင်းက ငွေတစ်ခု၊ လုံးတံ့ပိုလိုပြိုင်ပွဲ၍ စိုးသန်းက
 ကြေးတစ်ခု၊ သံပြားပစ်ပြိုင်ပွဲ၍ တင်ညိုက ကြေးတစ်ခု

မိတာ ၄၀၀ အလွတ်ကူးပြိုင်ပွဲ၍ နှစ်စီးမင်းက ကြေးတစ်ခု ရရှိကြသည်။

စက်တင်ဘာလ (၂၁) ရက်တွင် အမျိုးသား သံလုံးပစ် F44 ပြိုင်ပွဲ၍ မျိုးဆွဲက ရွှေတစ်ခု၊ အမျိုးသမီး မိတာ ၄၀၀ T 47 ပြိုင်ပွဲ၍ မန္တာနှင့်လင်းက ငွေတစ်ခု၊ ရေကူး မိတာ ၅၀ အလွတ်ကူး S 10 ပြိုင်ပွဲ၍ အောင်ဖုန်းက ငွေတစ်ခု၊ အမျိုးသမီး သံပြားပစ် F 55 ပြိုင်ပွဲ၍ ထက်ထက်အေးက ငွေတစ်ခု ရရှိကြသည်။

စက်တင်ဘာလ (၂၂) ရက်တွင် ထိုင်လျက် ဘော်လီဘောပြိုင်ပွဲ၍ မြန်မာထိုင်လျက် ဘော်လီဘော အသင်းက ကမ္မားသီးယားထိုင်လျက် ဘော်လီဘော အသင်းကို သုံးပွဲတစ်ပွဲဖြစ် အနိုင်ရကာ ရွှေတစ်ခု ရရှိသည်။ ရေကူးမိတာ ၂၀၀ အစုံကူးဆေးအဆင့် SM 6 ပြိုင်ပွဲ၍ နိုင်စစ်အောင်က ရွှေတစ်ခု၊ ကျော်ထူးက ငွေတစ်ခု ရရှိသည်။ ဆေးအဆင့် SM 10 ပြိုင်ပွဲ၍ အောင်ဖုန်းက ငွေတစ်ခု ရရှိသည်။ သံလုံးပစ်ဆေးအဆင့် F 55 ပြိုင်ပွဲ၍ ထက်ထက်အေးက ငွေတစ်ခု ရရှိသည်။ ပြေးခုန်ပစ်မိတာ ၂၀၀ ဆေးအဆင့် T 42/43/44 ပြိုင်ပွဲ၍ ကျော်ကျော်ဝင်းက ငွေတစ်ခုရရှိသည်။

စက်တင်ဘာလ (၂၃) ရက်တွင် အမျိုးသား စားပွဲတင်တင်းနစ် တစ်ဦးချင်းပြိုင်ပွဲ၍ စောဖော်ထူးက ကြေးတစ်ခုရရှိသည်။ ပြိုင်ပွဲပွဲစဉ်များအပြီးတွင် မြန်မာ နိုင်ငံမသန်စွမ်းအားကစားအဖွဲ့က ရေကူးပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံ့ဆိပ် ခုနစ်ခု၊ ငွေတံ့ဆိပ်ခုနစ်ခု၊ ကြေးတံ့ဆိပ် ခြောက်ခု၊ ပြေးခုန်ပစ်ပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံ့ဆိပ် သုံးခု၊ ငွေတံ့ဆိပ် ခြောက်ခု၊ ကြေးတံ့ဆိပ် လေးခု၊ ထိုင်လျက် ဘော်လီဘောပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံ့ဆိပ်တစ်ခု၊ စစ်တုရင် ပြိုင်ပွဲမှ ငွေတံ့ဆိပ်တစ်ခု၊ ကြေးတံ့ဆိပ်ခြောက်ခု၊ အလေးမ ပြိုင်ပွဲမှ ငွေတံ့ဆိပ် တစ်ခု၊ စားပွဲတင်တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲမှ ကြေးတံ့ဆိပ်တစ်ခု စုစုပေါင်း ဆုတံ့ဆိပ် ၄၃ ခုဖြင့် နိုင်ငံ အလိုက် အဆင့် ၆ တွင် ရပ်တည်လျက် ရရှိသည်။ ၉ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံ မသန်စွမ်း အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် အင်ဒီနီးရှားနိုင်ငံက ရွှေတံ့ဆိပ် ၁၂၆ ခု၊ ငွေတံ့ဆိပ် ၅၅ ခု၊ ကြေးတံ့ဆိပ် ၅၀ ဖြင့် ပထမ ရရှိသည်။

ထိုးအောင်

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၂၀၁၃) ။

၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁) ရက်တွင်ကျင်းပသည့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ၍ လစ်လပ်လျက် ရှိသည့် ပြည်သူ့လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ကိုနေရာ၊ အမျိုးသား လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် သုံးနေရာနှင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ခုနစ်နေရာ စုစုပေါင်း ၁၉ နေရာအတွက် နိုင်ငံရေပါတီ ၂၄ ပါတီမှ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၈၇ ဦးနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ခုနစ်ဦး စုစုပေါင်း ၉၄ ဦးတို့က ဝင်ရောက်ယုံကြည့်ပြုပြုကြသည်။

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များကို ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ထုတ်ပြန်ကြညာစဉ်

၂၀၁၃ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များ ကို နေပြည်တော်ရှိ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ဧပြီလ (၂) ရက် နံနက် (၉) နာရီမှ စတင်၍ ၅၈ ထုတ်ပြန်ကြညာရာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ပါတီက ပြည်သူ့လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ပါးဦး၊ အဖို့သား လွှာတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် သုံးဦးနှင့် ပြည်နယ်လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ပါးဦး၊ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီက ပြည်သူ့လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးနှင့် ပြည်နယ်လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် လေးဦး၊ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီက ပြည်သူ့လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးနှင့် ပြည်နယ်လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး၊ ရခိုင်အမျိုးသားပါတီက ပြည်သူ့လွှာတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး၊ လူမျိုးပေါင်းစုံ

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၂၀၁၃)

ဒီမိုက်ရေစိုက်တိ (ကယာပြည်နယ်) က ပြည်နယ်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးတို့ ရွေးချယ်ခံရသည်။

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကောက်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌုံးလှယ်နှင့် က နံနက် ၉ နာရီ မွန်းတည့် ၁၂ နာရီနှင့် ညနေ ၄ နာရီ မိနစ် ၅၀ တွင် သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ် အလိုက် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲရယ်များကို ထုတ်ပြန် ကြေညာသည်။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ဒဂုံးမြို့သစ် (အရှေ့ပိုင်း) မြို့နယ်၌ ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ငါးဦးက ပါဝင်ယူဉ်ပြုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် ရှိသူ ၉၉.၆၉၈ ဦးတို့ လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးရာ ခိုင်လုံသော ဆန္ဒမဲ ၂၀.၃၂၀ ရရှိသည်။ ငါးဦးတို့အနက် ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသား ဒီမိုက်ရေစိုက်အဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဦးနေကျောက် ဆန္ဒမဲပေါင်း ၂၇.၃၇၇ မဲ (၆၇ ဒသမ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး လိုင်သာယာမြို့နယ်၌ ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ် လောင်း ရှစ်ဦးက ပါဝင်ယူဉ်ပြုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် ရှိသူ ၃၇၈.၅၁၆ ဦးအနက် ၄၆.၄၁၈ ဦးတို့ လာရောက် ဆန္ဒမဲပေးရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၄၄.၉၈၉ မဲ ရရှိသည်။ ငါးဦးတို့အနက် ပြည်သူလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသား ဒီမိုက်ရေစိုက်အဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဦးဝင်းမင်းက ဆန္ဒမဲပေါင်း ၃၁.၁၆၉ မဲ (၆၉ ဒသမ ၂၃ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ဒဂုံးမြို့သစ် (ဆိပ်ကမ်း) မြို့နယ်၌ ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ငါးဦးက ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် ရှိသူ ၈၉.၈၀၇ ဦးအနက် ၂၆.၂၂၀ ဦးတို့ လာရောက် ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၄၄.၁၆၇ မဲ ရရှိသည်။ ငါးဦးတို့အနက် ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသား ဒီမိုက်ရေစိုက်အဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဦးမင်းမင်းက ဆန္ဒမဲပေါင်း ၁၁.၁၆၉ မဲ (၆၉ ဒသမ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ကော့မှုမြို့နယ်၌ ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း

ကိုးဦးက ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် ရှိသူ ၉၄.၆၉၈ ဦးအနက် ၅၆.၁၄၁ တို့ လာရောက် ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၅၄.၃၄၈ မဲ ရရှိသည်။ ငါးဦးတို့အနက် ပြည်သူလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသား ဒီမိုက်ရေစိုက်အဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဦးကျောက်ဆွဲဝင်း (ခ) ဦးအာလူးက ဆန္ဒမဲပေါင်း ၁၃.၀၂၈ မဲ (၆၉ ဒသမ ၉၃ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မြို့နယ်၌ ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ငါးဦးက ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် ရှိသူ ၁၁၉.၂၂၂ ဦးအနက် ၁၁၉.၂၂၂ တို့ လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၁၁၇.၄၂၈ မဲ ရရှိသည်။ ငါးဦးတို့အနက် ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသား ဒီမိုက်ရေစိုက်အဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဦးညွှန်အောင်က ဆန္ဒမဲပေါင်း ၉၅.၉၂၃ မဲ (၈၀ ဒသမ ၁၁ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

မွန်ပြည်နယ် ချောင်းဆုံးမြို့နယ်၌ ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ငါးဦးက ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် ရှိသူ ၁၂၆.၂၂၂ ဦးအနက် ၄၆.၆၆၉ တို့ လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၄၄.၁၆၇ မဲ ရရှိသည်။ ငါးဦးတို့အနက် ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အဖြစ် ပြည်ထောင်စုကြော်ခိုင်ရေးနှင့်ဖြိုးရေးပါတီမှ ဦးအောင်ကြည်သိန်း က ဆန္ဒမဲပေါင်း ၁၉၆၆၇ မဲ (၄၁ ဒသမ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရိုးမြို့နယ် အမော်မြို့နယ်၌ ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း လေးဦးက ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် ရှိသူ ၂၆၀.၈၈၆ ဦးအနက် ၄၆.၆၆၉ တို့ လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၄၄.၃၀၄ မဲ ရရှိသည်။ ငါးဦးတို့အနက် ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အဖြစ် ပြည်ထောင်စုကြော်ခိုင်ရေးနှင့်ဖြိုးရေးပါတီမှ ဦးမြို့နယ်သိန်း ဒေသကြည်သိန်း မောင်က ဆန္ဒမဲပေါင်း ၂၀.၇၉၄ မဲ (၆၉ ဒသမ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရှင်းမြို့နယ် မြို့နယ်၌ ပြည်သူလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း လေးဦး

ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၂၀၁၃)

က ဝင်ရောက်ယဉ်ပြိုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၄၃,၉၆၆၄ ဦးအနက် ၂၁,၁၀၉ တို့လာရောက်ဆန္ဒမဲ ပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၁၇,၇၅၈ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရှုမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ စိုင်ဝင်အေး (ခ) စိုင်းထွန်းအေးက ဆန္ဒမဲပေါင်း ၁၀,၂၁၆ မဲ (၅၇ ဒသမ ၅၃ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရှုမ်းပြည်နယ် ကျေးသီးမြို့၌ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း လေးဦးက ဝင်ရောက်ယဉ်ပြိုင်ကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၂၄,၅၂၁ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရှုမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ စိုင်းအောင်ကျော်က ဆန္ဒမဲပေါင်း ၁၈,၈၈၂ မဲ (၅၇ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ချုံးပြည်နယ် အမျိုးသားလွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၃) အတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသုံးဦးက ပါဝင်ယဉ်ပြိုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၂၈,၀၂၂ ဦးအနက် ၂၁,၁၂၄ ဦးတို့လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၂၀,၆၇၄ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသားဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဦးဘွဲ့ခိုင်းက ဆန္ဒမဲပေါင်း ၉,၂၄၂ မဲ (၄၄ ဒသမ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ပဲဗေးတိုင်းဒေသကြီး အမျိုးသားလွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၄) အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ခြောက်ဦးက ဝင်ရောက်ယဉ်ပြိုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၃၂၀,၃၃၈ ဦးအနက် ၁၂၉,၁၈၈ ဦးတို့လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၁၂၃,၉၆၀ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသားဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဒေါ်စုန်းမြင်းက ဆန္ဒမဲပေါင်း ၃၁,၀၄၂ မဲ (၅၇ ဒသမ ၃၁ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အမျိုးသားလွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၆) အတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ခြောက်ဦးက ပါဝင်ယဉ်ပြိုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၃၄၃,၆၀၀ ဦးအနက် ၉၃,၂၂၉ ဦးတို့

၂၀၁၃ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ၏ ဆန္ဒမဲပေးရန် မဲလက်မှတ် ထုတ်ယူနေသည့် ပြည်သူ့တစ်ဦးကို တွေ့ရစဉ်

လာရောက် ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၉၂,၁၆၁ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် အမျိုးသားဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဒေါက်တာမောင်မောင်က ဆန္ဒမဲပေါင်း ၂၅,၂၉၉ မဲ (၈၁ ဒသမ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ကယားပြည်နယ် ဖူးချို့မြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၁) ၌ ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသားလောင်းသုံးဦးက ဝင်ရောက်ယဉ်ပြိုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၉,၅၂၀ ဦးအနက် ၆,၁၁၀ တို့လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၆,၂၈၆ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် လူမျိုးပေါင်းစုံ ဒီမိုကရေစိပါတီ (ကယားပြည်နယ်) မှ ဦးသဲရယ်က ဆန္ဒမဲပေါင်း ၃,၃၅၁ မဲ (၅၇ ဒသမ ၃၁ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရှုမ်းပြည်နယ် ညောင်ရွှေမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၁) ၌ ၌ ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသုံးဦးက ဝင်ရောက်ယဉ်ပြိုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၆,၂၇၀၂ ဦးအနက် ၃၅,၀၇၇ ဦးတို့လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၃၃,၆၆၀ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသားဒီမိုကရေစိအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဦးခင်မောင်ဝင်းက ဆန္ဒမဲပေါင်း

၁၃,၂၀၄ မဲ (၂၀ ဒသမ ၁၄ ရာခိုင်နှစ်) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရှုံးပြည်နယ် ကိုယ်တံ့ချို့နယ်၌ ပြည်နယ်လွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၂) အတွက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ခြောက်ဦးက ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြိုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၅၆,၁၃၆ ဦးအနက် ၂၂,၇၆၂ ဦးတို့ လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၂၀,၆၈၈ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရောပါတီမှ ဦးရှာမွေလူနှင့်က ဆန္ဒမဲပေါင်း ၂,၀၂၆ မဲ (၃၄ ဒသမ ၁၆ ရာခိုင်နှစ်) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရှုံးပြည်နယ် မိုင်းရှားမြို့နယ်၌ ပြည်နယ်လွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၁) အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းလေးဦးက ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြိုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၂၄,၀၀၈ ဦးအနက် ၁၀,၇၆၅ ဦးတို့ လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၈,၂၂၆ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရှုံးတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရောစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ စိုင်းလင်းမြတ်က ဆန္ဒမဲပေါင်း ၄,၇၆၄ မဲ (၅၃ ဒသမ ၈၄ ရာခိုင်နှစ်) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရှုံးပြည်နယ် မိုင်းရှားမြို့နယ်၌ ပြည်နယ်လွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၂) အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ဦးဦးက ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြိုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၁၉,၉၉၆ ဦးအနက် ၁၀,၃၄၄ ဦးတို့ လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၈,၂၀၅ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရှုံးတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရောစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဒေါ်နှစ်ဦးကောင်ခမ်းက ဆန္ဒမဲပေါင်း ၅,၇၃၃ မဲ (၆၆ ဒသမ ၈၆ ရာခိုင်နှစ်) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။ ရှုံးပြည်နယ် ကျေးသီးမြို့နယ်၌ ပြည်နယ်လွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၁) အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းလေးဦးက ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြိုင်ကြပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၁၃,၄၀၆ ဦးအနက် ၁၀,၄၄၀ ဦးတို့ လာရောက်ဆန္ဒမဲပေးကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၁၃,၄၀၆ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရှုံးတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရောစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ စိုင်းတိုင်းရင်းသားများ ရှုံးတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရောစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ စိုင်းတိုင်းရင်းသားများ ဆန္ဒမဲပေါင်း ၁၁,၅၄၂ မဲ (၈၆ ဒသမ ၁၀ ရာခိုင်နှစ်) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရှုံးပြည်နယ် ကျေးသီးမြို့နယ်၌ ပြည်နယ်လွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၂) အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြိုင်ကြရာ ခိုင်လုံသောဆန္ဒမဲ ၁၁,၈၃၆ မဲ ရရှိသည်။ ငါးတို့အနက် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရှုံးတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရောစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီမှ ဦးခင်မောင်ညွန့်က ဆန္ဒမဲပေါင်း ၂,၈၃၂ မဲ (၆၆ ဒသမ ၁၇ ရာခိုင်နှစ်) ဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကာ က ၂၀၁၇ ခုနှစ် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပန်းရေးအတွက် ပြည်သူများနှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသူများကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်းနှင့် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်စွာကျင်းပြီးစီးကြောင်းကြညာသည်။

စိုးအောင်

ကမ္မားပြိုများချမ်းရေးဘာသာပေါင်းစုံညီလာခံ။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် မိမိရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သော သစ္စဓမ္မနှင့် သစ္စသူခကို သတ္တဝါများ သိရှိခံစားနိုင်ရန် စစ်မှန်သော ပြိုများနည်းဖြင့် အမှန်တကယ်ပြိုများနှင့် စုံစုံစေရန် မဖို့မပဋိပဒါနည်းကျ မဂ္ဂလုပ်းကို ညွှန်ပြတော်မူခဲ့၏။ ယနေ့ ခေတ်သစ်လူသားတို့ ရှာဖွေနေသော ပြဿနာပေါင်းများစွာဖြေရှင်းနည်းနှင့် သံသယအတားအဆီးကြီးကျော်ဖြတ်နည်းအဖြောက် အတိအကျ ပါရှိကြောင်းမြတ်ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မစာပေများတွင် တွေ့နှင့်ပေသည်။

ဘာသာပေါင်းစုံပါဝင်မှုနှင့် နေရာရွေးချယ်မှု- မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်အခြေပြု ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ ယင်းပြဿနာဖြေရှင်းနည်း၊ အတားအဆီးကျော်ဖြတ်နည်းများရှိသော်လည်း ဤကမ္မာလောကြီးတစ်ခုလုံးပြိုများနှင့် လုံခြုံရေးအတွက် ဦးတည်ချက်ထားသဖြင့် ယင်းဦးတည်ချက်ဗို့ ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ခုတည်းဖြင့် မည်သိများအကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ တစ်ကမ္မာလုံးတွင် ရှိသော ဘာသာပေါင်းစုံ၏အတားကို ယူဖို့လိုအပ်သည့်အလျောက် ဘာသာပေါင်းစုံပါဝင်သော ညီလာခံကြီးဖြစ်မြောက်ရေး

ကမ္မားပြိုမ်းချမ်းရေးဘာသာပေါင်းစုညီလာခံ

စည်းရုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ “ကမ္မားပြိုမ်းချမ်းရေး ညီညာတဲ့ရေးနှင့် လုပ်ခြေရေးဆိုင်ရာ ဘာသာပေါင်းစု ညီလာခံ” ဟု ညီလာခံ၏ အမည်နာမဝေါဟာရကို သုံးနှစ်းရောင်းဖြစ်၏။

ဤညီလာခံကြီးကို သိတရုပ်ကမ္မားပုံစံသာသနနာဖြူ အဖွဲ့၊ အနိဒါယနိုင်ငံအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဝိဇေဂာန်နှင့် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ မဟာဗူဗာနှင့် နိုင်ငံတကာ လျေလာရေးအဖွဲ့တို့က ဂျာန်ဖောင်ဒေးရှင်းနှင့်ပူးပေါင်း ပြီး ကမ္မားနိုင်ငံပေါင်း (၃၀) တို့မှ ပုံစံဘာသာ၊ ဟိန္ဒာဘာသာ

ကာ စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခဲ့၏။ စည်းလုံးညီညာတဲ့မှုတွင် မပါဝင်ဘဲ ပုဂ္ဂန်နှင့်များကိုလည်း မိမိနောက်ပါ တိုင်းသား ပြည်သူ ရဟန်းရှင်လူများ၏ လက်ရုံးရည်နှင့်လုံးရည် စွမ်းအားဖြင့် စုစုပေါင်း စုစုပေါင်း ရန်သူ့အပေါင်းတိုကို အောင်မြင်ရာ အခြေပြုသည့်မြေကိုလည်း ရန်ကုန်ဟူ အမည်သတ်မှတ် သမုတ်အပ်ခဲ့ပေ၏။ ဤကမ္မားပြိုမ်းချမ်းရေးဘာသာပေါင်းစု ညီလာခံကြီးကို သိတရုပ်ကမ္မားပုံစံသာသန တက္ကသိုလ်တည်ရှိရာ ရန်ကုန်မြို့၌ ကျင်းပခြင်းသည် ဤကဲ့သို့လေးနှင်းသာအဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ဆောင်ပေ၏။

ကမ္မားပြိုမ်းချမ်းရေးဘာသာပေါင်းစုညီလာခံ၌
သိတရုပ်ဆရာတ်ဘဏ္ဍာန်းညီလာခံသာရအဖွင့်ထွင်းခွဲခြင်းမြှင့်တွေးစဉ်

ခရစ်ယာန်ဘာသာ၊ အစွဲလာမ်ဘာသာ၊ ဆစ်ခါဘာသာ နှင့်ရိုန်းဘာသာ ခေါ်းဆောင်အသီးသီးနှင့် ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင် (၁၀၀) ကျော်တို့အင်အားဖြင့် ကျင်းပခဲ့ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း အခြားနိုင်ငံ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းများ တည်ရှိရာ အခြားမြို့တို့များပေါ် သိတရုပ်ပုံစံတက္ကသိုလ် တည်ရှိရာ ရန်ကုန်မြို့၌ ကျင်းပခြင်းသည် လေးနှင်းသာ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်၏။

အလောင်းမင်းတရား ဦးအောင်ဒေယာသည် အစိတ်စိတ်အမြှောကွဲနေသော မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တစ်စည်းတစ်လုံးတည်းဖြစ်စေရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ် ခဲ့၏။ နောင်တွင် ရန်ကုန်ဖြစ်လာမည့် ဒရံမြေကိုအခြေ ပြု၍ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညာတဲ့ရေးကို တည်ဆောက်

ညီလာခံအတွင်း မိန့်ကြားခြင်းများ - ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၅) ရက်၊ (၆) ရက်တို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ညီလာခံတွင် သိတရုပ်ဆရာတ်ကြီး အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ ဘဏ္ဍာန်းညီလာခံတွင် ကြိုးဆိုကြုံတွေးဆုံး မြန်မာတွင် ကိုးကွယ်ရာဘာသာတရားအားလုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ လူသားအားလုံးတို့၏ ဘဝတည်းပြုရေး၊ လုပ်ခြေရေးနှင့်ပြိုမ်းချမ်းရေးပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ မျက်မောက်ကမ္မားကြီးတွင် လူသားအများစုံဟာ ပြိုမ်းချမ်းရေးလည်း မရ၊ လုပ်မှုမှုလည်း မရှိ၊ တည်းပြုမှု လည်း မရှိ၊ အမျိုးမျိုးသာ နိုင်ငံရေး၊ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး ပဋိပက္ခများကြောင့် ကမ္မားကြီးတွင် ချောင်းမြောင်း လုပ်ကြံးမှာ ဆူပူသောင်းကျိုးမှာ နယ်မြေ

ကန္တာ့မြိုင်းချမ်းရေးဘာသာပေါင်းစုညီလာခံ

ကျူးကျော်မှ စသည်တို့ဖြင့် တုန်လှပ်ချောက်ချားလျက် ရှုံးကြောင်း၊ အဆိုပါ အနိုင်းရုံ အားလုံးတို့၏ အရင်း အဖြစ် မှာ ယနေ့နှင့် တိုင်း၊ ဘာသာတိုင်းတွင် ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာမဲ့အရေအတွက်များ တစ်နေ့တွေ့ခြား တိုးပွားလာခြင်းကြောင့်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များအတွက် အရေးကြီးဆုံး လုပ်ဆောင် ရမည့် အရာမှာ မိမိတို့ သက် ဆိုင် ရာ ဘာသာဝင်များအနေနဲ့ ဘာသာတရား၏ အနှစ်သာရကို နားလည်သော်ပေါက်ပြီး အမှန်တကယ် လိုက်နာ ကျွန်ုပ်သုံးတတ်အောင် သင်ကြားပေးဖို့ပို့ဖြစ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ အားလုံး မတူညီသော ကွဲပြားသောအကြောင်းအရာများကို ဘေးဖယ်ထား၍ ဤမြိုင်းချမ်းရေး၊ လုပ်ခြံရေး၊ တည်ပြုမြိုင်းရေး ဟူသော တူညီသောလမ်းပေါ်တွင် လက်တွဲလျောက် လုမ်းကြပါစို့ဟု အမိုင်းပြုအပ်ပါကြောင်း ထည့်သွင်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့၏။

အဆိုပါညီလာခံတွင် အိန္ဒိယနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် သူရှိနာရိန်ရာမို့ဒီ၊ ဂျပန်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ် မစွာတာ ရှုင်းအေားတိုက ညီလာခံဖွေ့စွဲသို့ ပိုဒီယိုဖြင့် သဝဏ်လွှာ များပေးပို့ခဲ့ကြပြီး ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနှင့်တော်သာသာရေးနှင့်ယုံကြုံတွေ့ဆုံး မှုပ်နှံနိုင်ပြီး အောင်ကို အမျိုးသားလုပ်ခြံရေး အကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ် ညီးသောင်းတွန်း၊ အိန္ဒိယနှင့် ဥက္ကရာပရာဒက်ရှုံး ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး H.E. Shri Ram Naik ဂျပန်နှင့် ဒုတိယနှင့်ခြားရေးဝန်ကြီး H.E. Nobuo Kishi တိုက ညီလာခံအဖွေ့မီနွေးများ ပြောကြားခဲ့ကြ၏။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး သူရှိန်းအောင်ကို၏ အဖွင့် မိန့်ခွန်းတွင် ကိုးကွယ်ရာဘာသာတိုင်း အပြုံဖြစ်သော နည်းလမ်း၊ ၂ မီးပြို့ ကန္တာပေါ်တွင် အကောင်းတကူ့ အကောင်းဆုံးတို့ကို သင်ကြားပြသပေးပါကြောင်း၊ တစ်နည်းမှာ ကောင်းမှန်ပြည့်စုံသော ဘဝနေနည်းသင်ကြားပေးခြင်း အယူအဆသောတရားဖြစ်ပြီး အခြား တစ်နည်းမှာ ထိုသောတရားအယူအဆနှင့် အညီလက်တွေ့ကျကျ ကျွန်ုပ်ဆောင်အေးထုတ်ပြုး ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၍ အကျင့်သိက္ခာမြင့်များသော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများ ပေါ်လွင်

ထင်ရှားလာခဲ့ကြောင်း၊ အချို့တာဝန်ရှိ ဘာသာဝင်များ မှာ ငါးငါးတို့ဘာသာတရားက ညွှန်ပြသောမူရင်း ဒေသနာ သင်ကြားချက်များကို ထပ်ဆင့် သင်ကြားပေးရန် စိတ်မဝင်စားတော့ကြောင်း၊ အချို့ဆိုလျှင် ဘာသာအမည် ခံယူပြီး မရှိုးသားသော အတူအယောင်ဘာသာရေး သင်ကြားချက်များဖြင့် ငါးငါးတို့၏ဘာသာဝင်များကို လမ်းများ သို့ ပို့ဆောင်ကြပောင်း၊ ဤနည်းအားဖြင့် ဘာသာဝင် အများစုံမှာ ငါးငါးတို့၏ဘာသာရေးကျောင်းများနှင့် ကင်းကွာလာပြီး တဖြည်းဖြည်း ငါးငါးတို့၏ဘာသာအပေါ် မှာ ယုံကြည်ချက်ကင်းမဲ့လာကြောင်း၊ အကျိုးဆက်မှာ ဘုရားမဲ့ဝါဒီများ၊ ဘာသာမဲ့များ၊ မယုံကြည်သူများ၊ အမိမိကိုးကွယ်မှုဘာသာမှ အခြားအယူဝါဒ သက်ဝင်သူ ဟာဟိရဂါဒီများ၊ မိဇ္ဇာဒို့များမှာ ယခင်ကာလများထက် အရေအတွက်အားဖြင့် ပို၍ ပို၍ ပို၍ ဖြိုးထွားလာခြင်း ဖြစ်ပောင်း၊ အခြေခံကိုယ်ကျင့်စာရိတ္တများနှင့် ပြည့်စုံ ဖော်ပြုပါကြောင်း ဖော်သွင်းပြောကြားခဲ့၏။

ထုတ်ပြန်ကြညာချက်

ညီလာခံကျင်းပသည့် ၂ ရက်တာကာလအတွင်း တက်ရောက်လာသည့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၊ သုတေသနများက ပြုမြုံးချမ်းရေး၊ ညီညာပေးနှင့် လုပ်ခြံရေး ဆိုင်ရာစာတမ်းများ ဖတ်ကြား တင်သွင်းခြင်း၊ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြ၏။ ဘာသာပေါင်းစုံမှ ခေါင်းဆောင်များနှင့် သုတေသနများသည် ညီလာခံတွင် တက်ကြဖို့ပါဝင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး (၆-၈-၂၀၁၃) ရက်တွင် အောက်ပါအချက်များကို တည်တည့်တည်း သော့တူယုတ်ပြန်ကြညာခဲ့ကြ၏။

- (က) ကန္တာပြည်သူအပေါ် နိုင်းရှုံးထိတ်လန်မှု ကင်းရှုံးစွာ အတူတကွလက်တွဲပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဘဝလုပ်ခြုံမှုအမခံချက် အပြည့်အဝ ရှိနိုင်မည့် ညီညာပေးနှင့် လူမှုဘဝဖန်တီးဖော်ဆောင်သွားမည်။
- (ဂ) ဘာသာရေးကိုခုတုံးလုပ်လျက် အမှန်းစကား ပြောကြားခြင်း၊ မဟုတ်မမှန်းဝါဒဖြစ်ခြင်း၊

- (၁) ယင်းတို့အပေါ်အခြေတည်၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်း၊ ဆူပူသောင်းကျွန်းခြင်း၊ စစ်မက်ဖြစ်ပွားခြင်းမှုန်သမျှတို့ လည်းကောင်း၊ ယင်းလုပ်ရုပ်များအတွက် ထောက်ပုံကူညီသူများကိုလည်းကောင်း ပြင်းထန်စွာပြစ်တင်ရှုတဲ့ချေသည်။
- (၂) ကမ္မာပေါ်ရှိ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များအားလုံး ဘာသာတရား၏ အဆုံးအမများကိုလိုက်နာခံယူပြီး ညီညွတ်သောလူတောင်ဘဝတည်ဆောက်သူများအဖြစ် ကမ္မားပြိုးချင်းရေးကိုပြုခြင်း လုပြုရေး ပိုမိုတိုးတက်ခိုင်မှာ စေရေးကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြမည်။
- (၃) မတူကွဲပြားသည့် ဘာသာဝင်များအကြား အပြန်အလှန်နားလည်မှာ၊ လေးစားမှုနှင့် ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ပြီး ပြိုးချင်းလုပြုသည့်သာယာသောလူတောင်ဘဝတည်ဆောက်သွားရန် လိုအပ်သည်။
- (၄) အခြားကိုးကွယ်ရာများ၏ အရေးကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်ခြင်းမပြုရေးကို ထိန်းသမ်းဆောင်ရွက်ပြီး ပြိုးချင်းရေးအတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားကြမည်။
- (၅) လူသားထဲ ဆက်လက်ရှင်သနရပ်တည်ရေးအတွက် များစွာနောက်ကျခြင်းမဖြစ်မီ သာဘဝပတ်ဝန်းကျင်ကာကွယ်စောင့်ရွောက်ရေးကို ဘာသာပေါင်းစုံ၏ အမွှံခံတာဝန်ဝါတ္ထားအဖြစ် ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။
- (၆) ဘာသာပေါင်းစုံ ညီလာခံ (SAMVAD II) ထို့တက်ရောက်ခဲ့ကြသည့် အိန္ဒိယနိုင်မှ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များက ကိုးကွယ်ရာဘာသာများအကြား ညီညွတ်ချစ်ကြည်မှုရရှိစေရေးအတွက် လိုအပ်ပါက ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၄) ရက်မှ စတင်၍ (၄) လ တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံးနေ့သွားရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။
- (၇) သာဘဝပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်စောင့်ရွောက်ရေးအသိစိတ်ဓာတ် တို့မြှင့်မှုအစီအစဉ်များကို စုပေါင်းချမှတ်ပြီး လက်တွေ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။
- (၈) အခြားအလှန်နားလည်မှု ယုံကြည်မှုတိုးမြှင့်ရေးအတွက် ဘာသာပေါင်းစုံတရားစခန်း (Meditation Camp) တစ်ခု ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သွားမည်။
- (၉) ဘာသာအသီးသီး၏လမ်းစဉ်နှင့် အစဉ်အလာများကို တန်းတူညီမျွှော အသိအမှတ်ပြုရမည်။ ညီလာခံကြီးသို့ တက်ရောက်လာကြသည့်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ နိုင်ငံအသီးသီးမှုကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ၊ ကမ္မာပေါ်ရှိ ဘာသာဝင်များအကြား အပြန်အလှန်နားလည်မှာ၊ လေးစားမှုကိုယ်ချင်းစာတရားထားမှာ ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်နိုင်ကြပြီး ပြိုးချင်းလုပြုသည့် သာယာသောလူတောင်လေကကြိုးတို့ ထူတောင်နိုင်သည်နှင့်အမျှ ဤညီလာခံကြိုးက ချမှတ်ခဲ့သောကြေညာချက်အတိုင်း ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်နှင့်အမျှ ဤကမ္မာလောကကြိုး ပြိုးချင်းသာယာရှိလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပေသည်။
- ပထမကျော်ဦးစံသင်းလိုင်
- ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ**
- ရဟန်းတော်များ**
- ကလျာဏာ၊ ဘဒ္ဒန်**
သက်တော် ၁၀၀၊ သိက္ခာတော် ၈၀ ဝါနိုင်ငံတော်ဗြိုင်းအောင်ရှိ ဘုရားနို့မြှေတွေ့နားနှင့် ရတနားများမြှေတွေ့နားရှိ ရေးကောင်းမြှေတွေ့နားရှိ စိရိယာ၊ မန္တလေးအောင်မြေသာစံမြို့နယ် ရွှေအီးပရိယုံးစာသင်တို့က ပောနမဟာနာယက (၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း (၁) ရက်တွင် ပုံလွန်တော်မှုသည်။)
- ကဝိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန်**
သက်တော် ၇၉၉ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၀၀ မဟာဂန္ဓိဗိုဒ္ဓဘာသာ သာသနစာ သိရိပိဝိရ ဓမ္မာ

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

စရိယာ L.L.B | နိုင်ငံတော်ပဟို သံယူဝန်ဆောင်၊ စစ်ကိုင်းမြို့ မဟာသိမ်တော်ကျောင်းတိုက် ပဓာန နာယက (၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၁၄) ရက်တွင် ပုံလွန်တော်မူသည်။)

ကုသလာ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၃၂ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၅၀ အွေးမဟာဂန္ဓိဝါစက ပဏ္ဍာတာ၊ ပြည်မြို့၊ မင်းဖူးပရီယတ္ထ စာသင်တိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၁၄) ရက်တွင် ပုံလွန်တော်မူသည်။)

ကေသရို့၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၈၂ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၂ ပိုင်ငံတော်ပဟိုသံယူဝန်ဆောင်၊ ပြည်နယ်ဝိနည်းမိုး၊ သာသာန္တမဇ္ဈာမရုံး၊ ဘီအော် သံ့ဗြို့မြို့၊ ကင်းမော်ကျေးရွာ မမှာရက္ခာတာ(ရွှေလယ်)ကျောင်း ပဓာန နာယက (၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း (၁) ရက်တွင် ပုံလွန်တော်မူသည်။)

ကောဝါသာရှု၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၆၆ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၄၆ ပို မဟာဂန္ဓိဝါစကပဏ္ဍာတာ၊ သာသနစေ ဓမ္မာစရိယ၊ မြို့နယ်သံယာယကအဖွဲ့၊ ဉာဏ်ဝါစရိယ၊ မန္တလေးအောင်မြေသာစံမြို့နယ် ချမ်းသာကြီးမြောက်တိုက် သီရိမာလာကျောင်း ပဓာနနာယက (၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လကွယ်နေ့တွင် ပုံလွန်တော်မူသည်။)

ကောဝါဘိဝါယာ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၃၄ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၅၃ ပို အွေးမဟာဂန္ဓိဝါစကပဏ္ဍာတာ၊ ပဋိနိကာယလ္လာ ၀-ပိုင့်ကတ္တယပါရဂူ၊ စေတိယဂ်က သာသနစေ သီရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ၊ ပဲခူးမြို့၊ သာသနာလင်းရောင်ကြည် စာသင်တိုက်နှင့် ခင်ဦးမြို့နယ် မူးသာကျေးရွာ ပတ္တရာရုံကျောင်း၊ ကုန်းကျောင်းရေထွက်စေတိ

ကျောင်းတို့၏ ပဓာနနာယက (၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၁၀) ရက်တွင် ပုံလွန်တော်မူသည်။)

ခေမာဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၈၀ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၀ ပို မဟာသွေ့မွေ့အော်တိုက်စေ ဓမ္မာစရိယနှုန်းလောမ မူလဒ္ဒါရာ ရမ်းပြုမြို့နယ် သံယာယကအဖွဲ့-ဥက္ကဋ္ဌ၊ သာကေတာ မြို့နယ် မဟာဇေတ်တိုက် ရန်ကုန်ကျောင်း ဆရာတော် (၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း (၁၄) ရက်တွင် ပုံလွန်တော်မူသည်။)

ကဏသေး၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၉၃ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၃၃ ပို အွေးမဟာသွေ့မွေ့အော်တိုက်စေ ဓမ္မာစရိယနှုန်းလောမ မူလဒ္ဒါရာနိကာယ သာသနာဝိုင်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်တောင်ကုတ်မြို့၊ ဆုတောင်းပြည့်ပရီယတ္ထ စာသင်တိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း (၁၄) ရက်တွင် ပုံလွန်တော်မူသည်။)

စန္ဒဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၉၄ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၇၄ ပို အဘိဓရမဟာပရွှေ့ဂူ၊ အွေးမဟာပဏ္ဍာတာ၊ နိုင်ငံတော် ဉာဏ်ဝါစရိယ၊ ကဏဝိမုတ်ကူးတို့ဂိုဏ်း ဒုတိယဂိုဏ်းချုပ် ဆရာတော်၊ ထားဝယ်မြို့၊ ဇေယာဝတီစာသင်တိုက် တိုက်အုပ်ဆရာတော် (၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၅) ရက်တွင် ပုံလွန်တော်မူသည်။)

စန္ဒာလက်ာရှု၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၇၄ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၅၃ ပို မဟာဂန္ဓိဝါစကပဏ္ဍာတာ၊ ရခိုင်ပြည်နယ် သံယာယကအဖွဲ့-ဥက္ကဋ္ဌ (ရွှေကျော်)၊ ဂိုဏ်းလုံးဝန်ဆောင်၊ စစ်ကွွှေမြို့နယ်ကြက်ကိုင်းတန်ကျေးရွာ စန္ဒာရာမပရီယတ္ထကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁၀) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

စန္ဒာဘာသာ၊ ဘဒ္ဒန္တာ

သက်တော် ၆၉ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၃၂ ဝါ
မဟာဂန္ဓိဝါစကပဏ္ဍာတာ၊ သာသနစဇ ဓမ္မာစရိယ၊
နိုင်ငံတော်သမျှတိ တိုင်းသံယူဝန်ဆောင်၊ သနပ်ပင်မြို့
ဓမ္မရရှိတစာသင်တိုက် ပဓမနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နယ်နှစ်လဆန်း (၁၁) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ဇော်ကာ၊ ဘဒ္ဒန္တာ

သက်တော် ၈၈ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၄၈ ဝါ
မဟာဂန္ဓိဝါစကပဏ္ဍာတာ၊ သာသနစဇ ဓမ္မာစရိယ၊
ဥပတောဝိဘဂ်ရရ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ပေါ်လို့
မြို့၊ အော်ဝတီစာသင်တိုက် ပဓမနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ပြာသို့လဆန်း (၃) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ဉာဏ်၊ ဘဒ္ဒန္တာ

သက်တော် ၉၄ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၅၄ ဝါ
အဂ္ဂမဟာဂမ္မာနာစရိယ၊ သာသနစဇ ရီပဝရ
ဓမ္မာစရိယ၊ ဒီယနိကာယ ပါဌိပါရရှာ၊ ဗဟန်းမြို့နယ်
မင်းကွင်းတောရကျော်းတိုက် ပဓမနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ပြာသို့လဆန်း (၅) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ဉာဏ်များ၊ ဘဒ္ဒန္တာ

သက်တော် ၉၀ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၅၀ ဝါ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ ဆင့်သို့ တိကာရက၊ ဆင့်သို့ တိ
ပါထေယျ ပါဌိဘာကာက၊ သာသနစဇ သီရီပဝရ ဓမ္မာ
စရိယ နိုင်ငံတော်ပဟိုသံယူဝန်ဆောင် (ဟောင်း)
တာမွေမြို့နယ် မဂ်လသုခပါဌိတ္ထာတ္ထသို့လိုက်ကျော်းတိုက်
ပဓမနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) ရက်တွင်
ပုံလွန်တော်မူသည်။)

ဉာဏ်ဘာဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တာ

သက်တော် ၈၀ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၆၀ ဝါ
နိုင်ငံတော်ပဟိုသံယူဝန်ဆောင်၊ သာသနစဇ သီရီပဝရ
ဓမ္မာစရိယ၊ ပိဋကတ္ထပါရရှာ၊ တန်သံရီတိုင်းဒေသကြီး
လောင်လုံမြို့နယ် မောင်းမကန်စံပြကျွေးရွာ၊ မောင်းမကန်
ဝေးမြို့နယ်ကျော်းတိုက် ပဓမနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ပြာသို့လဆန်း (၁၀) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ဓမ္မသာမိ၊ ဘဒ္ဒန္တာ (အော်ကျော်ထင် ပိုလ်မှူးကြီး ထွန်းနောင်-ဌို့မြို့)

သက်တော် ၉၄ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၃၀ ဝါ
လွှာတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ဒုတိယဆင့်)၊ သူရဲကောင်း
မှတ်တမ်းဝင်၊ ပိုလ်သွင်တန်းအပတ်စဉ် (၂)
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မှန်းလဆန်း (၂) ရက်တွင်
ပုံလွန်တော်မူသည်။)

ဓမ္မဘန်နှာ၊ ဘဒ္ဒန္တာ

သက်တော် ၉၈ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၇၈ ဝါ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ နိုင်ငံတော်သုဝါဒါစရိယ၊ တောင်ကြီးမြို့
အောင်မြေသာစည် (ရွှေကျွော်) ကျောင်းတိုက် ဦးစီး
ပဓမနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း (၆) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ဓမ္မဗျာ၊ ဘဒ္ဒန္တာ

သက်တော် ၈၆ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၆၆ ဝါ
အဂ္ဂမဟာသွေ့မွေ့ ဇော်ကမာ၊ ဂန္ဓိဝါစက
ရွှေကျွော်နိုကာယ ရထ္ထည်မဟာနာယက၊ မြို့နယ်
သံယနာယက အဖွဲ့ညွှေ့ (ရွှေကျွော်)၊ သံယသမျှတိရာ
ရွှေမြေငွော စေတီတော်သုဝါဒါစရိယ၊ ပုံညွှေသလ
အနုရရှိတ ဗလော်းတန်လူမှုကူညီစောင့်ရွှေ်ရေး
အသင်းဦးစီးပဓမနာ၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
မလို့င်မြို့၊ သာသနဝေးလွှာ၊ လေးမျက်နှာပရိယတ္ထာ
စာသင်တိုက်နှင့် ရှုစ်မျက်နှာ ပရိယတ္ထာသင်တိုက်
ဦးစီးပဓမနာယက

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

(၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ တပိုဒဲတွဲလဆန်း (၄) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

နာဂါ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၂၃ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၅၄ ဝါ
ဂါးဝါစကာ ပဏ္ဍာတာ နိုင်ငံတော်သံယသမျှတိရ ကိုယ်စားလှယ်
ညောင်လေးပင်မြို့နယ် ပြန်တန်ဆာမြို့၊ ကည်ငန်ပင်
ကျေးရွာ ဟံသာစုံကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၈) ရက်တွင်
ပုံလွန်တော်မူသည်။)

နာဂိုန္တ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၁၀၃ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၈၃ ဝါ
အဂ္ဂမဟာသွေ့မွေ့လောတိကဓေ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ကရင်
ပြည်နယ် ရွှေကျောင်းတိုက် ချောင်းဆုံး
မြို့နယ် ကျိုက်ဖိုးတော်ရကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း (၆) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

နာနှစ်၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၈၉ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၃၀ ဝါ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး ပေါက်ခေါင်းမြို့၊
ပညာအောကာရုံးသင်တိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၂) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ပညာစွဲ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၉၉ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၃၀
အဂ္ဂမဟာကမ္မာနာစရိယ၊ တောင်ရှုမြို့နယ် ဝါးဖယ်အင်း
ကျေးရွာအုပ်စု သောင်ကုန်သာသန္တရိပ်သာမဟာနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နယ်လပြည့်ကျော် (၁) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ပညာဗလာ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၈၀၊ သီက္ခာတော် ၆၀
အဂ္ဂမဟာဂန္ဓိဝါစကာပဏ္ဍာတာ နိုင်ငံတော်သံယ သမျှတိရ

သံယကိုယ်စားလှယ်၊ မြို့နယ်ကြော်ပြုံး စဉ်ကိုင်မြို့၊ ဖားလင်ပိုး
ပရိယတ္ထိစာသင်ပို့က် ပဓာနနာယက

(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နယ်လပြည့်ကျော် (၈) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ပညာဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၉၀ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၂၀ ဝါ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ အဂ္ဂမဟာသွေ့မွေ့လောတိကဓေ ကမ္မား
ဗုဒ္ဓသာသနာမြို့ ပိန်နယ်ဆရာတော်၊ တာမွေ့မြို့နယ်
မဟာသန္တိသုခ ဗုဒ္ဓသာသနာမြို့ကျောင်းဆရာတော်
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၆) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ပညာဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၈၁ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၆၄ ဝါ
မဟာဂန္ဓိဝါစကာပဏ္ဍာတာ၊ သာသနာစေမွာစရိယ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်
ရွှေကျောင်းတိုက် ဒုက္ခနာရွှေးကျောင်းတိုက်နှင့်
မင်္ဂလာဒုံးမြို့နယ် အနန္တဂိုဏ်ရည်ကျောင်းတိုက် ပဓာန
နာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း (၄) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ပညာသာမိ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၈၆ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၆၅ ဝါ
နိုင်ငံတော်ကြော်ပြုံးစရိယ၊ သဲကုန်းမြို့နယ် အင်းမ
တိုက်နယ် ထန်းပင်မော်အုပ်စု ကျေးသားကျေးရွာ
ကျေးသားကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ပညာသာရာ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၉၄ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၂၄ ဝါ
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ နိုင်ငံတော်ကြော်ပြုံးစရိယ၊ အနောက်
ရွှေးခွဲရောကာ မိပတိသာသနာပိုင်၊ ဧရာဝတီတိုင်း

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

ဒေသကြီး ငါးသိုင်းခေါ်ပြီ၊ ဘုရားကြီး ပရီယတ္တိ
စာသင်တိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်နေ့တွင် ပုံလွန်တော်မူ
သည်။)

စရိယာ ပါ၌ပထမပြန်ဆွမ်းကျွေးအသင်း ဉာဏ်စံရရှိယာ
ကချင်ပြည့်နယ် ရွှေကူမြို့မင်္ဂလာပရိယတိစာသင်တိုက်
ပောနနာယက
(၁၃၂၉ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း (၁၃) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ပညာသိရှိသိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် စရ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၈ ဝါ
အရှုမဟာပလ္လိုတာ၊ အရှုမဟာဂန္ဓိဝါစကပလ္လိုတာ၊ ရွှေကျင့်
နိကာယရတ္ထည်မဟာနာယက၊ မန္တလေးမြို့၊ မဟာ
အောင်မြို့နယ် မဟာဝိသုဒ္ဓရိတိက်သစ် မဂ်လာ
ပိမာန်ကျောင်းဆရာတော်
(၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ တပိုဘွဲလဆန်း (၁၂) ရက်တွင် ပံ့လွန်
တော်မှသည်။)

ପଡ଼ୁମାହିଁଦିଲା କାହାକୁ

သက်တော် ၈၂ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၂ ဝါ
အဘိဓမ္မလောင်ရွှေဂုရာ၊ နိုင်ငံတော်ညပါဒီစရိယ
မန္တလေးမြို့၊ မဟာအောင်မြို့နယ် မစိုးရိမ်ကျောင်း
တိုက် မဟာနာယက သဒ္ဓမ္မ နယူပဒေသကျောင်း
ဆရာတော်ကြီး
(ဘဂ္ဂိုလ် ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း (၂) ရက်တွင် ပျံလွန်
တော်မသုတေ။)

မာဏဝါ ဘဒ္ဒန်
သက်တော် ဇုရ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ဂုရ ပါ
နိုင်ငံတော်ပဟိုသံယူဝန်ဆောင်၊ သာသနူဓရ ဓမ္မာ
စရိယ၊ ဝိနယပါရရှု၊ ကရင်ပြည်နယ် ကေးကရိတ်မြို့၊
ချွောက်မင်းကျောင်းတိုက် ပစာနနာယက
(ဘရဂျာ ခုနှစ် ပြာသို့လဆန်း (၂) ရက်တွင် ပုံလွှန်တော်မူ
သည်။)

ପାତ୍ରବିଦ୍ୟା ଚାନ୍ଦ୍ରଶେଖର

သက်တော် ဇူဝ၊ သိက္ခာတော် ဂုဏ်
အရှင်မဟာပလ္လိတာ၊ အရှင်မဟာသဒ္ဓမူလောတိကမဇ
ဆွဲမအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံယနာယကအဖွဲ့၊ ဒုတိယ
ညတ္ထမ၊ တောင်လူမြို့၊ မြစ်ညွှန်စာသင်တိုက် ပဟနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်) နယ်နှစ်လဆန်း (၁၁) ရက်တွင် ပျံလွန်
တော်မှသည်။

ପକ୍ଷୀୟା ରାଜ୍ୟ

ବାର୍କଟେର୍ ଟ୍ରେ ଫୁଟ୍ ଯିଗ୍ନ୍ହାଟେର୍ ଟ୍ରେ ଠି
ଆମ୍ବଲାଗଣ୍ଡିରିତପଦ୍ଧତିରେ ବାବନାମରେମ୍ବାଦ୍ରିଯା
LL.BI ଫିନିଂଚଟେର୍ବଲହିଲ୍ସିଂବୁନ୍ଦଶାଳୀ ରେଯାରାଜ୍ଞିଷ୍ଟ
ରେପୋର୍ଟଗୁଣ୍ଠାନିକିରେ ଏତେବେଳିରେ ବିପକାଜ୍ଞାନୀୟ ବ୍ୟାପିତି

ରିଯମ ହ୍ୟୁନ୍
ଶର୍କରାଟର୍ ରୂ ଫୁଲ୍ ଓ ପିଲାଟର୍ ରୂ ଫୁଲ୍
ମୁଖରୀଟର୍ ରୂ ଫୁଲ୍ ଓ ପିଲାଟର୍ ରୂ ଫୁଲ୍

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

စဇမွာစရိယ၊ ဗဟန်းမြို့နယ် ငါးထပ်ကြီးကျောင်း
တိုက် နာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁၀) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ဝိဘိုးအား ဘဒ္ဒန်

သက်တော် ၉၀၊ သိက္ခာတော် ၃၀ ပါ
အဂ္ဂမဟာသွေ့မွေလော်တိကမေး သာသနမေး မမွာစရိယ၊
နိုင်ငံတော်ကြော်ပြုပါဒါစရိယ တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ်
ရွှေရောင်တော် ဘုရားကြီးကျောင်းဆရာတော်
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်္တေးလပြည့်ကျော် (၅) ရက်တွင်
ပုံလွန်တော်မူသည်။)

ဝိယော ဘဒ္ဒန်

သက်တော် ၈၀၊ သိက္ခာတော် ၆၀ ပါ
အဂ္ဂမဟာပလ္လာ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ဓိပါစကပလ္လာ မဟာဂန္ဓိ
ပါစကပလ္လာ၊ ရှေ့ပိုင်ကတ်ဘာသာပြန် သံယနာယက
အဖွဲ့ချုပ်အနှစ်နာယက၊ ကျေးမျှပြုကျော်ကာရက၊ ဝိနယ်ကျော်
တောင်ကြီးမြို့၊ ဝေးပြောဝန်ပရိယတိ စာသင်တိုက် ပဓာန
နာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ပြာသို့လဆန်း (၈) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

ဝိယော ဘဒ္ဒန်

သက်တော် ၉၁ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၂၂ ပါ
အဂ္ဂမဟာသွေ့မွေလော်တိကမေး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး
သာပေါင်းမြို့၊ ကည်းချောင်း (မွှေ့မြို့များ) ကျောင်းတိုက်
ပဓာန နာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

သိရိန္ဒာ ဘဒ္ဒန်

သက်တော် ၈၉ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၉ ပါ
နိုင်ငံတော်ကြော်ပြုပါဒါစရိယ၊ မွန်ပြည်နယ်သထုံးမြို့၊
လယ်ဝန်ပရိယတို့စာသင်တိုက်နှင့် မူလမင်းကွန်း
ဒေတဝန် ပဋိပတ္တာကွော်နှင့်တိုက် ပဓာနနာယက

(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂) ရက်တွင်
ပုံလွန်တော်မူသည်။)

သီလဝံသ၊ ဘဒ္ဒန်

သက်တော် ၉၂ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၂၂ ပါ
အဘိဓာဇ္ဇာရွှေ့ရှု အဂ္ဂမဟာပလ္လာ အဘိဓာဇ္ဇာ
အဂ္ဂမဟာသွေ့မွေလော်တိက အဂ္ဂမဟာသွေ့မွေ အောတိက
ဓမ္မနိုင်ငံတော်ကြော်ပြုပါဒါစရိယ၊ မြစ်ကြီးနားမြို့၊ မွှေ့ရက္ခာ
ဝန်းသို့ကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နယ်ယူလပြည့်ကျော် (၉) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

သီလဝံသ၊ ဘဒ္ဒန်

သက်တော် ၉၂ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၂၂ ပါ
ကန္တိပါစကပလ္လာ သံယနာယက အကျင့်တွေ့သွေ့၊ သာသန
မဇမွာစရိယ အကျင့်တွေ့သွေ့၊ အကျင့်တွေ့ရန်ကာယ အကျင့်တွေ့သွေ့၊ မန္တိမာ
နိုင်ကာယ အကျင့်တွေ့သွေ့၊ ဒီယန်ကာယ အကျင့်တွေ့သွေ့၊ ဝိနယ်အကျင့်တွေ့သွေ့၊
ရှေ့မြို့ပြည်နယ်သံယနာယကအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင်၊ နမ့်ခမ်းမြို့၊
သာသန္တာဝါယူလွှာ၊ ပရိယတ္ထာသင်တိုက် တိုက်အုပ်
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နယ်ယူလပြည့်ကျော် (၈) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

သုစ္စတ္ထ၊ ဘဒ္ဒန်

သက်တော် ၈၈ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၆ ပါ
အဘိဓာဇ္ဇာအဂ္ဂမဟာသွေ့မွေလော်တိက၊ အဂ္ဂမဟာသွေ့မွေ
လော်တိကမေး အဂ္ဂမဟာကမွှော်နာစရိယ၊ သာသနမေး
သိရိပ်ဝမွာစရိယ၊ မကျွေးတိုင်းဒေသကြီး မြို့သစ်မြို့၊
မိုးကုတ်ပရိယနာတိုက်ခွဲ အမှတ် (၁၇၈) လှိုင်နံ့သာ
မွှေ့ရိပ်သာကျောင်းတိုက်ဆရာတော်
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မှန်းလဆန်း (၂) ရက်တွင် ပုံလွန်
တော်မူသည်။)

သုမနာန္ဒာ၊ ဘဒ္ဒန်

သက်တော် ၈၈ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၃ ပါ
အဂ္ဂမဟာပလ္လာ အဂ္ဂမဟာဂန္ဓိပါစကပလ္လာ မဟာဂန္ဓိ
ပါစကပလ္လာ သံယနာယက သိရိပ်ဝရ မွားစရိယ၊

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ် ဆုတောင်းပြည့် ကျောင်းတိုက်
ပစာနာမဟာနာယက
(၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် (၁၀) ရက်တွင်
ပုံလွန် တော်မူသည်။)

သောဘဏာ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၉၅ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၂၃ ဝါ
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇော်တိကခေ အမေရိကန်နှင့်
ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ် ဟူ့ဖိုးမ္မာနှင့်
ဝိဟာရကျောင်းဆရာတော်ကြီး
(၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်တွင်
ပုံလွန် တော်မူသည်။)

သောဘဏာ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၈၈ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၃ ဝါ
အဂ္ဂမဟာဂရိုပါစကပန္တိတာ မြိုင်းခြံမြို့၊ ကုံးဆောင်တိုက်
ပခုက္ခာကျောင်းသစ် ပစာနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလကွယ်နေ့တွင်
ပုံလွန် တော်မူသည်။)

အာဇာပေါင်း ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၉၁ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၃၁ ဝါ
အဘိဓာဇ္ဈာဇ်ရှုရှုရှု အဂ္ဂမဟာပန္တိတာ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ^၁
ဇော်တိကခေ ရှေ့ပြည်နယ်လုံးဆုံးရှာ သံယမဟာနာယက
အဖွဲ့မြတ် ဆင့်မြတ်ကို ဆရာတော်ကြီး၊ ရှေ့ပြည်နယ်
(အရှေ့ပိုင်း) ရွှေကျင်နိကာယ ပြုပါဒါစရိယ၊ ကျိုင်းတုံ့မြို့၊
မမွှာဒယပရိယတိုးစာသင်တိုက် ပစာနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် (၃) ရက်တွင်
ပုံလွန် တော်မူသည်။)

အာဒိစာ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၉၉ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၈၀ ဝါ
အဘိဓာဇ္ဈာဇ်ရှုရှုရှု အဂ္ဂမဟာပန္တိတာ၊ အဘိဓာဇ်
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇော်တိက၊ နိုင်ငံတော်ပြုပါဒါစရိယ၊
မမွှာဒယပရိယတိုးစာသင်တိုက် ပစာနာယက
မဟာမြတ်ကို မဟာမြတ်ကို ပြုပါဒါစရိယ၊ မဟာ
နာယက၊ အယမေဒနိပါဆိုကျောင်းဆရာတော်ကြီး
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တိုဘဲလပြည့်ကျော် (၃) ရက်တွင်
ပုံလွန် တော်မူသည်။)

ပရီယတ္တိစာသင်တိုက် ပစာနာယက
(၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် (၁၄) ရက်တွင်
ပုံလွန် တော်မူသည်။)

အာဒိစာ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၉၀၀ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၈၁ ဝါ
အဘိဓာဇ္ဈာဇ်ရှုရှုရှု အဂ္ဂမဟာပန္တိတာ၊ အဘိဓာဇ်
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇော်တိက၊ နိုင်ငံတော်ပြုပါဒါစရိယ၊
မဟာမြတ်မုန်းဘုရား ဂေါ်ကအဖွဲ့မြိုင်းပါဒါစရိယ
စုနွှေ့သမ ရွှေကျင်သာသနာပိုင်း၊ မန္တလေးမြို့၊ မဟာ
အောင်မြို့နယ် မဟာဝိသူဒ္ဓိရုတိက်သစ် မဟာ
နာယက၊ အယမေဒနိပါဆိုကျောင်းဆရာတော်ကြီး
(၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ တန်ဘဲလပြည့်ကျော် (၃) ရက်တွင်
ပုံလွန် တော်မူသည်။)

အာဒိစာ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၁၀၀ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၈၁ ဝါ
အဘိဓာဇ္ဈာဇ်ရှုရှုရှု အဘိဓာဇ်အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ^၁
ဇော်တိက၊ မဟာမြတ်ကို ရွှေကျင်နိကာယတော်ရသမ သာသနာပိုင်း
မမွှာနှင့် မဟာမြတ်ကို ပစာနာယက၊ ဟသံတုပြု၊ မဟာ
မြတ်ကို ပြုပါဒါစရိယ၊ ပစာနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် (၈) ရက်တွင်
ပုံလွန် တော်မူသည်။)

ကြံ့ကြံ့ယာသဘာ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် ၁၀၁ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၈၁ ဝါ
အဘိဓာဇ္ဈာဇ်ရှုရှုရှု အဘိဓာဇ်အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ^၁
ဇော်တိက၊ မဟာမြတ်ကို ရွှေကျင်နိကာယတော်ရသမ သာသနာပိုင်း
မမွှာနှင့် မဟာမြတ်ကို ပစာနာယက၊ ဟသံတုပြု၊ မဟာ
မြတ်ကို ပြုပါဒါစရိယ၊ ပစာနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် (၈) ရက်တွင်
ပုံလွန် တော်မူသည်။)

သီလရှင်ဆရာတ်မြို့များ

အေမာစာရှိ၊ ဒေါ်

သက်တော် ၆၂ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၄၈ ဝါ

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

မဟာသဒ္ဓမ္မလောတိကစာ၊ သယ်နှုန်းကျွန်းမြို့နယ်
သာသနူးဂုဏ်ရည် သီလရှင်သင်ပညာရေး ပရဟိတ
ကျောင်းတိုက် ပမာနနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နယ်လပြည့်ကျော် (၅) ရက်တွင် ပျံလွန်
တော်မူသည်။)

ဉာဏ်သီး ၆၅

သက်တော် ၆၂ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၃၈ ပါ
မဟာဂန္ဓိဝါစကပဏ္ဍာတာ၊ သာသနခေမွာစရိယ၊ ပထမ^၁
ကျော်၊ ပညာရေးဘွဲ့ (B.Ed) အပတ်စဉ် ၁၃၊ ကချင်
ပြည်နယ် သီလရှင်အူမှုဆောင်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ မြိုင်ကြီးနားမြို့၊
သမီးဇွဲ့ဒီဇယ်သီလရှင်စာသင်တိုက် ပမာနနာယက၊
သမီးဇွဲ့ဒီဇယ်သမဂ္ဂအဖွဲ့နာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ပြာသို့လဆန်း (၃) ရက်တွင် ပျံလွန်တော်
မူသည်။)

နိမာလွှာကို ၆၆

သက်တော် ၆၅ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၄၃ ပါ
ဂန္ဓိဝါစကပဏ္ဍာတာ၊ မန္တလေးအောင်မြေသာစံမြို့နယ်
သီလရှင်စာသင်တိုက် ဒုတိယပမာနနာယက
(၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း (၉) ရက်တွင် ပျံလွန်တော်
မူသည်။)

လူပုဂ္ဂိုလ်များ

ကိုကိုမြိုင်၊ ဦး (တဗ္ဗာသို့လ သွင်သီရိ)

အသက် ၃၆ နှစ်
မဟာသဒ္ဓမ္မလောတိကစာ၊ ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအောင်
နိုင်ငံတော်ပရိယတို့ သာသနူးတဗ္ဗာသို့လသို့လ (ရန်ကုန်)
တွဲဖက်ပါမောက္ဍ၊ သယ်ယူတဗ္ဗာသို့လ (ရေကူး) ကထိက
ဆရာကြီး၊ သာသနာတော်တွေန်းကားပြန်ပွားရေး
ဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြေားရေးမှုး (၅၅မို့)
(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နောက်ပါရီလ (၁၉) ရက်တွင် ကွယ်လွန်
သည်။)

ကိုနိုး ဦး

အသက် ၆၄ နှစ်
စာရေးသရာ မောင်ကိုနီ (တရားရုံးချုပ်ရွှေ့နော်)၊ တရား
လွှတ်တော်ရွှေ့နော်နှင့် နိုတိပွဲလတ်၊ အမျိုးသား
ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဥပဒေအကြံပေး
(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နောက်ပါရီလ (၂၉) ရက်တွင် ကွယ်လွန်
သည်။)

ကံညွှန်း ဒေါက်တာ၊ ပါမောက္ဍ

အသက် ၇၂ နှစ်
စာရေးသရာ မောင်မျက်စီ ဒေါက်တာ ကံညွှန်း ဆေးပညာ
ဆိုင်ရာသတင်းဆန်းများ၊ အပါအဝင် ကျွန်းမာရေးနှင့်
ဆေးပညာဆိုင်ရာဆောင်းပါးများ ပင်ဝိုင်ဆောင်းပါးရှင်
(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နောက်ပါရီလ (၁၃) ရက်တွင် ကွယ်လွန်
သည်။)

ကျော်ဆန်း၊ ဦး (သုခိအောင်)

အသက် ၉၅ နှစ်
မြန်မာ့အသံညွှန်ကြေားရေးဝန် (၅၅မို့)၊ ဒုတိယပို့ဆောင်ရွက်
(၅၅မို့)၊ သုခိအောင်ကလောင်နာမည်ဖြင့် စာအုပ်များ၊
ပြောတိနှင့် ရုပ်ရှင်အောက်လမ်းများ၊ တေးသီချင်းများ
ရေးသားသူ
(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၉) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

ကျော်တွေန်း၊ ဦး (အဖျောက်မြေ မောင်ဆွဲမွန်)

အသက် ၇၅ နှစ်
“ခြေသံသီနှင့်သီရိရွှေ့ခြေ” ကဗျာများစာမျှဖြင့် ၁၉၉၃
ခုနှစ် စာပေပိမာနစာမူဆုံး ကဗျာပေါင်းချုပ်တတိယဆုံး
“သစ်နှုတ်စည်မြေရွှေရည်” ဖြင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ် ပခုက္ကာ၊
စာပေဆုံး ကဗျာပေါင်းချုပ်ဒုတိယဆုံး “ရေချမ်းတစ်ခွက်
ပန်းတစ်ခွက်” ဖြင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ပခုက္ကာစာပေဆုံး
ကဗျာပေါင်းချုပ် တတိယဆုံးရရှိသူ
(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ပါရီလ (၂၃) ရက်တွင် ကွယ်လွန်
သည်။)

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

ကျော်မင်း၊ ဦး (မင်းကျော်မင်း)

အသက် ၈၂ နှစ်
ကန်တော့ခံသက်ဖြီးစာပေပညာရှင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီး
ဌာန The New Light of Myanmar စာတည်များချုပ် (ြိမ်း)
(၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်)

ကျော်သောင်း၊ ဗိုလ်ကြီး (ြိမ်း)

အသက် ၈၁ နှစ်
မြန်မာလူငယ်လက်ရွေးစင်ဘာလုံးသမား၊ မြန်မာ့
လက်ရွေးစင်ဘာလုံးသမား၊ တပ်မတော် (ကြည်း)
ဘာလုံးအသင်းနည်းပြ
(၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၁၀) ရက်တွင် ကွယ်လွန်
သည်)

ခင်မောင်တည်၊ ဗိုလ်များကြီး (ြိမ်း)

အသက် ၉၂ နှစ်
ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယ
ဝန်ကြီး (ြိမ်း)
(၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလ (၂၂) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်)

ခင်မြွှေ့ဦး၊ ဒေါ်၊ ဒေါက်တာ (စာရေးဆရာမ ခင်ပန်နှင့်)

အသက် ၆၅ နှစ်
M.B.B.S ရန်ကုန်ဆေးတဗ္ဗာသိုလ် (၁)၊ ဝထ္ထာတိုးများနှင့်
ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးများ ရေးသားသူ၊ ပြည်ထောင်စု
နေ့စဉ် သတင်းစာ အယ်ဒီတာ
(၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလ (၂၆) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်)

ခိုင်ထူး၊ ဦး (တေးသံရှင်)

အသက် ၆၁ နှစ်
Phoenix တေးဂိုဏ်ဆွဲတည်ထောင်သူ၊ စတီရိယို
တေးသံရှင်
(၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလ (၉) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်)

ချော်ဖြူင်း၊ ဗိုလ်များကြီး (ြိမ်း)

အသက် ၉၆ နှစ်

၈၉။ လွှာတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်)

အငြိမ်းစားသံအမတ်ကြီး

(၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် ကွယ်လွန်
သည်။)

ချော်လှိုင်၊ ဗိုလ်ချုပ် (ြိမ်း) (၄၇/၃၀၀၁)

အသက် ၉၃ နှစ်
နိုင်ငံဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမအဆင့်)၊ စစ်မှုထမ်းကောင်း
တံဆိပ်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် (ြိမ်း)၊ လူမှုဝန်ထမ်း
ဝန်ကြီးဌာနနှင့်အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး (ြိမ်း)
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး (ြိမ်း)၊ ဒုတိယ
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (၄၇) (ြိမ်း)
(၂၀၁၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၈) ရက်တွင် ကွယ်လွန်
သည်။)

ချမ်းအေး၊ ဦး (စာရေးဆရာ မောင်စူးဝင်း)

အသက် ၉၁ နှစ်
လွှာတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် ဒုတိယအဆင့်၊ ၁၉၆၉ ခုနှစ်
တွင် အနုပညာဆိုင်ရာစာပေဆူ (အမျိုးသားစာပေဆူ)
နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာစာပေ ပထမဆုကြို ‘ဘာဂေါ်ဒေါ်’
လက်ရွေးစင်’ စာအုပ်ဖြင့်ရရှိသူ၊ စာပေပညာရှင်၊ ဗဟို
တရားရုံးရွှေ့နေ၊ ဘီအော်အယ်လ်
(၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလ (၁၈) ရက်တွင် ကွယ်လွန်
သည်။)

စောမောင်၊ ဦး (စစ်တွေ့စောနောင်)

အသက် ၂၆ နှစ်
၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် အနုပညာဆိုင်ရာစာပေဆူ (အမျိုးသား
စာပေဆူ) ကဗျာစတုတွေ့ဆုကြို ‘ကြောင်လိမ်လျေကား
ကဗျာများ’ဖြင့်ရရှိသူ ကျောင်းဆရာ (ြိမ်း)၊ အထက်တန်း
ရွှေ့နေ၊ B.A, B.L, LL.M
(၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလ (၁၈) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

စိုးမြွှေ့လွင်၊ ဦး

အသက် ၂၂ နှစ်

လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန M.E.P.E ဒုတိယ

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

အင်ဂျင်နီယာချုပ် (၅၆၇)၊ B.E (E.P)၊ မြန်မာ့လက်ရွေးစင်
ဘောလုံးသမားဟောင်း
(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၆) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

စိုးသိမ်း၊ ဦး (ဒါရိုက်တာစိုးသိမ်းထွင်)

အသက် ၃၁ နှစ်
ရုပ်ရှင်သရှပ်ဆောင် ဆိုးပေ၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်အတွက်
မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ထူးခွဲနှင့် အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာဆုံး
(အကယ်ဒမီ) ကို “အဖွဲ့နေရာ” ရုပ်ရှင်အတ်ကားဖြင့်
ဒါရိုက်တာ ခင်မောင်ဦး (ရုပ်ရှင်သရှပ်ဆောင် မောင်မဲ့)
နှင့် ပူးတွဲရရှိ၊ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွက် မြန်မာ့ရုပ်ရှင်
ထူးခွဲနှင့် အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်အတ် ညွှန်းဆုံး
(အကယ်ဒမီ) နှင့် အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာဆုံး
(အကယ်ဒမီ) ကို “ပင်လယ်ထက်က နေဝန်းနီ” ရုပ်ရှင်
အတ်ကားဖြင့် ဒါရိုက်တာခင်မောင်ဦး (ရုပ်ရှင်
သရှပ်ဆောင် မောင်မဲ့) နှင့်ပူးတွဲရရှိသူ
(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၀) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

တင်မိုးခိုင်၊ ဒေါ် (ခ) Marie Conway

အသက် ၆၈ နှစ်
မြန်မာ့အသံနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား အင်လိပ်ပိုင်းအစီအစဉ်၊
Local Talents ကဏ္ဍအတွက် အနောက်တိုင်း တေးသီချင်းများ
သီဆိုခဲ့သူ၊ မြန်မာ့အသံခေတ်ပေါ်တေးဂိုတော်အဖွဲ့၏
ပင်တိုင်းအဆိုရှင်
(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၈) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

တင်မောင်၊ ဦး (တဗ္ဗာသိုလ် အောင်မင်း)

အသက် ၉၄ နှစ်
ကန်တော့ခံသက်ကြီးစာပေပညာရှင်၊ လူထုပညာရေးမှူး
(ပထမပတ်)၊ လူထုပညာရေး လက်ထောက်တိုင်းမှူး၊
အထက်တန်းပြု အလယ်တန်းကျောင်းအုပ်၊ အထက်တန်း
ကျောင်းအုပ်ကြီး (၅၆၇)
(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ အောက်တို့ဘာလ (၂၃) ရက်တွင်
ကွယ်လွန်သည်။)

တင်မြိုင်၊ ဦး (ဘရေးဆရာ နေမျိုးသန်း)

အသက် ၃၃ နှစ်
စာပေပိမာန်စာမူဆုံးနှင့် အမျိုးသားစာပေဆူရှင်၊ အမှတ်
(၂) အခြေခံပညာဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
(၅၆၇)
(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၃၁) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

တင်ဝင်း၊ ဦး (ပျော်းမနား-မောင်နီသင်း)

အသက် ၂၀ နှစ်
အမျိုးသားစာပေဆူရှင် မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးသုတေသန
အဖွဲ့ ဦးစီးဌာန လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး (၅၆၇)
(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၂) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

တင်သိန်း၊ ဒေါက်တာ [ဒေါက်တာတင်သိန်း (ဘူမိပေဒ)]

အသက် ၂၆ နှစ်
၂၀၀၁ ခုနှစ် အမျိုးသားစာပေ သုတပဒေသာ (အသုံးချ
သိပုံ) ဆုကို ‘လူသားအစ မြန်မာက’ စာအုပ်ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ပခုဗ္ဗားဦးအံးဖော်
စာပေဆုံးကျော်စာပေ ဒုတိယဆုကို မြန်မာကျော်ခေတ်
ယဉ်ကျေးမှုဖြင့်လည်းကောင်း ရရှိသူ ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိုလ်
ဘူမိပေဒဌာန ပါမောက္ခာနမှူး (၅၆၇)၊ သိပုံပညာ
ထူးခွဲနှင့်၊ Ph.D (Sorbonne University Paris)
(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၉) ရက်တွင် ကွယ်လွန်
သည်။)

တင်ဦး၊ ဗိုလ်မှူးချုပ် (၅၆၇)

အသက် ၉၄ နှစ်
နိုင်ငံဂုဏ်ရည် (ပထမဆင့်)၊ လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်
(ဒုတိယဆင့်)၊ ဂျပန်ခေတ်ထောက်တိုင်းတတိယပတ်
ကျောင်းသားဟောင်း၊ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေး
တဗ္ဗာသိုလ် ကျောင်းအုပ်ကြီး (၅၆၇)
(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၆) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

စိုးဓောင်၊ ဦး (ပန်းသာရှုပုံးရှင်)

အသက် ၉၃ နှစ်

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

၂၀၀၂ ခုနှစ်အတွက် ရုပ်ရှင်ထူးခွဲနိုင်သူ (အကယ်ဒမီ) တွေ့အကောင်းဆုံးအသံထူးခွဲနိုင်ဆုကို 'ဆန်ရေ' ရုပ်ရှင် အတ်ကားဖြင့် ရရှိသူ (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

ဘဝ်း၊ ဦး (ပန်းချို့ဆရာတိုး)

အသက် ၉၁ နှစ် ပန်းချို့ဆုံးပြီ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေး သုတေသနအဖွဲ့တွင် သုတေသနလက်ထောက်၊ ပန်းချို့ဆုံးပညာရှင် (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃၁) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

မျိုးညွှန်း၊ ဒုတိယနိုင်လျှပ်ကြီး (ဌိမ်း)

အသက် ၉၀ နှစ် နိုင်ငံတော်ဌိမ်းပိုင်ဝင်ပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင် (ဌိမ်း)၊ သာသနရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး (ဌိမ်း)၊ ရန်ကုန်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်တိုင်းများ (ဌိမ်း) (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၆) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

မျိုးမြှင့်း၊ ဒေါက်တာ၊ ပါမောက္ဍ

အသက် ၆၄ နှစ် အမျိုးသားပညာရေးမှုပါဒ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး (ဌိမ်း)၊ ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာနဒုတိယဝန်ကြီး (ဌိမ်း)၊ နိုင်ငံခြားဘာသာ တက္ကသိုလ်ပါမောက္ဍချုပ် (ဌိမ်း)၊ Ph.D (Scotland, Edinburgh, UK) (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

မျိုးဝင်းညွှန်း၊ ဦး

အသက် ၃၂ နှစ် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန အကြီးတန်းအကောက်ခွန်များ (ဌိမ်း)၊ မြန်မာ့လက်ရွေးစင် ဘားလုံးသမားဟောင်း (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မေလ (၃၁) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

မြင့်စိုး၊ ဦး (နန္ဒာစိုး-ဆင်ဖြူကျွန်း)

အသက် ၅၅ နှစ်

စာပေပိမာန်စာမူဆုနှင့် ပခုဏ္ဏာပေဆုများရှင် (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၇) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

မြတ်သူ၊ ဦး (စာရေးဆရာ Bio မင်းသစ်)

အသက် ၃၂ နှစ် သိပ္ပံ့ဘွဲ့ (ဒိုဝင်ဘွဲ့)၊ အထက်တန်းပြုဆရာ၊ အလွတ်ပညာသင်ဆရာ၊ ရုပ်ရှင် အက်ဘွန်းရေးသားသူ၊ သီချင်းရေးသားသူ (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၈) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

ရဲချစ်၊ ဗိုလ်၊ သီတာသူရ

အသက် ၉၅ နှစ် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မေလ (၃၀) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

ရွှေဖူန်း၊ ဗိုလ်ကြီး (ဌိမ်း)

အသက် ၉၂ နှစ် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်) (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃၀) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

လှခင်၊ ဒေါ်၊ သခင်မကြီး

အသက် ၉၆ နှစ် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ဒုတိယဆင့်)၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင်၊ ပထမဗျားဆုံးမြန်မာအမျိုးသမီးတပ်ဖွဲ့၊ ဒု-ခေါင်းဆောင် (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၆) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

လှထွန်း၊ ဦး (ဟောင်စိမ်းနီ)

အသက် ၃၈ နှစ် ကဗျာဆရာ၊ စာရေးဆရာ၊ ပိတေတာက်ပွင့်သစ်မဂ္ဂအင်းအယ်ဒီတာချုပ် (၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၁) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ

လူမြင့်၊ ဒေါက်တာ၊ ပါမောက္

အသက် ၉၆ နှစ်

စီးပွားရေးပညာရှင်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စီးပွားရေး ပါမောက္ (၁၉၄၇-၁၉၅၂)၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပါမောက္ချုပ် (၁၉၅၈-၁၉၆၂)၊ ဂုဏ်ထူးဆောင် ပါမောက္ (၁၉၆၂-၁၉၈၂)

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၉) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

လူမြင့်ဆွဲ၊ ဗိုလ်ချုပ် (ဤမျိုး)

အသက် ၈၀ နှစ်

ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး (ဤမျိုး)၊ အမှတ် (၂) စက်မှုံးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး (ဤမျိုး)၊ အနောက်မြောက်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်တိုင်းများ (ဤမျိုး)

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၃) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

ဝင်းထွန်း၊ ဦး (ခ) ကိုပေါက်ကြီး

အသက် ၄၄ နှစ်

ရုပ်ရှင်နှင့်ပီးယိုသရုပ်ဆောင်

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၈) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

သာလှ၊ ဦး၊ ဝဏ္ဏကျော်ထင်

အသက် ၉၃ နှစ်

မဟာသဒ္ဓမ္မအော်ကရေး တိပိဋက္ခနာဂါရိကာယ သာသနာပြု

အဖွဲ့၊ ပင်မျဉ်းကျော်၊ အရေပြားနှင့်ကာလသားရောဂါ

အထူးကုသရာဝန်ကြီး

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၅) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

သောင်းဟန်၊ ဦး

အသက် ၈၇ နှစ်

ပန်းချို့ဆရာတ်၊ ရီးရာပန်းပညာရှင်များ အစည်းအရုံး

(ဗဟို) ဥက္ကဋ္ဌ (ဤမျိုး)၊ ရာသက်ပန် နာယက

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ (၃) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

အေးမောင်လေး၊ ဗိုလ်ကြီး (ဤမျိုး)

အသက် ၃၁ နှစ်

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် အာရာချို့ပီး မြန်မာ့လက်ရွေးစင် ဘောလုံးသမား၊ ၁၉၇၂ ခုနှစ် မြို့နှစ်အိုလံပစ် ပြိုင်ပွဲ အသန့်ရှင်းဆုံးဆုံးရသည့် မြန်မာ့လက်ရွေးစင် ဘောလုံးသမား၊ အမျိုးသမီးလက်ရွေးစင် ဘောလုံးအသင်းနည်းပြု ပြည်းပြု တပ်မတော် (လေ) ဘောလုံးအသင်းနည်းပြု အားကစားနှင့်ကာယပညာဦးစီးဌာန လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးများ (ဤမျိုး)

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၂) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

အုံကြီး၊ ဦး၊ (အဆိုတော်ကိုအုံကြီး)

အသက် ၉၅ နှစ်

ကျွန်ုင်အဆိုတော် ကန်တော့ခံသက်ကြီးဌာန (၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၃) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

အောင်ရွှေ၊ ဗိုလ်မျှုးချုပ် (ဤမျိုး)

အသက် ၁၀၀ နှစ်

စည်သူ၊ သရေစည်သူ၊ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် (ပထမအဆင့်) လွှတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ပထမအဆင့်)၊ ဗိုလ်မျှုးချုပ် (ဟောင်း)၊ သံအမတ်ကြီး (အားဖြင့်စား)၊ အမျိုးသား ဒီမိုကရော်အဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ (ဟောင်း)၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် မရမ်းကုန်းမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၁) လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

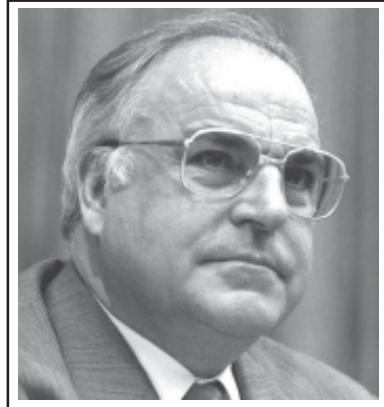
အုန်းမြှင့်၊ ဦး

အသက် ၃၈ နှစ်

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြော်းဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယ ဝန်ကြီး (ဤမျိုး)၊ အမျိုးသားအဆင့် ရေအရင်းအာမြို့ ကော်မတီအကြံပေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရေရာဝတီ-မြစ်ဆုံး မြစ်သာမြစ်ဝမ်း ရေအားလှုပ်စစ်စီမံကိန်းများ၊ လေလာ စီစစ်သုံးသပ်ရေး ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တမ်းကြီးများဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီ နာယက၊ B.Sc (Engg.), M.Sc (Water Resources), (University of Newcastle Upon Type)

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၄) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

ခိုးလ်၊ ဟယ်လွှတ် ။ အရှေ့ဂျာမနီနှင့် အနောက်ဂျာမနီကို ပြန်လည်ပေါင်းစည်းပေးခဲ့သူ ဂျာမနီနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဟယ်လွှတ်နှင့်လည်သည် ၁၉၈၂ ခုနှစ် မှ ၁၉၉၈ ခုနှစ်အထိ ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ခိုးလ်ကို ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ (၃) ရက်တွင် ဂျာမနီနှင့်ငံ၌ ရွှေးရုံးစွဲ ရုံးမင် ကက်သလစ်ဘာသာဝင် မိသားစုက မွေးဖွားသည်။

ဟယ်လွှတ်ခိုးလ်

၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ခရစ်ယာန်ဒီမိုကရက်တစ်ယူနှစ်ယုံ (CDU) ပါတီသို့ဝင်ရောက်သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် Heidelberg တက္ကသိုလ်မှ သမိုင်းဘာသာရပ်ပါရဂ္ဂ ဘွဲ့ရရှိသည်။ နိုင်ငံရေးလောကသို့မင်ရောက်ပါ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ရောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ရိုင်းနယ်ပါလီမန်အမတ်အဖြစ် ရွှေးကောက်ခဲ့ရသဖြင့် အသက်အငယ်ဆုံးအမတ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် CDU ပါတီ၏ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြောက်ခံရသည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ရွှေးကောက်ပွဲ တွင် CDU ပါတီက ဆန္ဒမဲ့ ၄၈ ခုနှစ်နှင့် ရှုံးခြင်းများ ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ရွှေးကောက်ပွဲ ရလဒ်အရ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (SPD) နှင့် လွှတ်လပ်သော ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (FDP) ထို့ ညွှန်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့ ခဲ့သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ပါတီနှစ်ခု အကြား စီးပွားရေးမှုဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ သဘောက္ခာလွှာမှု

ကြောင့် ပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အစိုးရသစ်ဖွဲ့နှင့်ရေး အတွက် FDP ပါတီက CDU နှင့် ဆွေးနွေးညီးနှင့် ခဲ့သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် အောက်တို့ဘာ ၁ ရက်တွင် FDP ပါတီ၏ထောက်ခံမှုဖြင့် CDU ပါတီက အစိုးရအဖွဲ့ အပေါ် အယုံအကြည်မရှိ အဆိုတင်သွင်းခဲ့သည်။ အဆိုအောင်မြေပိုးနှင့် အောက်တွင် CDU နှင့် FDP ပါတီတို့ ညွှန်ပေါင်းအစိုးရအဖွဲ့သစ်ကိုဖွဲ့နှင့် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ရွှေးကောက်ပွဲ တွင်မဲ့ CDU ပါတီက ဆန္ဒမဲ့ ၄၈ ရာခိုင်နှင့် ရရှိပြီး FDP ပါတီက ခုနှစ် ရာခိုင်နှင့် သာ ရရှိသည်။

ခိုးလ်သည် နိုင်ငံတွင်း စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု များလုပ်ရောင်ခဲ့ပြီး အရှေ့ဂျာမနီနှင့် ပြန်လည် ပေါင်းစည်းရေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ဂျာမနီ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး ဖော်ကြီးအဖြစ် အသိအမှတ် ပြုခဲ့ကြသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ဉာဏ်တဲ့ ၃၁ ရက်တွင် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေးစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ပြီး စက်တင်ဘာလတွင် ပါလီမန်က အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အောက်တို့ဘာလ ၃ ရက်တွင် အရှေ့ဂျာမနီနှင့် တရားဝင်တည်ရှုမှုရပ်စွဲခဲ့ပြီး ဂျာမနီနှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းခဲ့သည်။ နိုင်ငံ၏မြို့တော်မှု ပြောင်းဆွဲသတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ခိုးလ်ကို “၂၀ ရာစွဲ ဒုတိယနှစ်ဝက်များ၏ အကြီးကျယ်ဆုံးဥရောပခေါင်းဆောင်” အဖြစ် အမေရိကန်သမ္မတဘောင်းများဖြစ်သည့် ရွှေ့ဘွဲ့တိုင်းရှုံးနှင့် ဘိုလင်တန်တို့က မှတ်ချက်ပြုပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

ဟယ်လွှတ်နှင့်လွှာမှု အိမ်ထောင်နစ်ကြိမ်ပြုခဲ့ပြီး သားသမီးနှစ်ဦးတွေးကားသည်။ အသက် ၈၇ နှစ် အရွယ် ၂၀၁၃ ခုနှစ် နွှေးလ (၁၆) ရက်တွင် ဂျာမနီနှင့် ၅၇ ကွယ်လွန်သည်။

အိမ်

ခိုင်ထူး၊ ဦး (တေးသံရှင်) (၁၉၆၆-၂၀၁၃) ။

၁၉၆၆ ခုနှစ် ခိုင်ထူးကို ပါမောက္ခ ဦးသာထို့ ဒေါက်မြေပို့ တို့က ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ နှင့်နိုင်လ (၂၃) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်းသားသံးဦးအနက် ဒုတိယသား ဖြစ်သည်။

ခိုင်ထူးဦး

၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ဒသမတန်းစာမေးပွဲကို ကမာရွတ်ဖြူနယ် အမှတ် (၂) အမြိုခံပညာ အထက်တန်း ကျောင်းမှ ဖြေဆိုအောင်မြင်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပါတဗ္ဗာသိုလ်မှ သိပ္ပါဘုံးကို ဓမ္မားမေး အမိကဖြင့် ရရှိသည်။

ဦးခိုင်ထူး

တေးသံရှင်ခိုင်ထူးသည် ငယ်စဉ်ကတည်းက ဂိတ္တာ (Guitar) တိုးခြင်းကို ပါသနာပါသည်။ ဂိတ္တာတိုးခြင်းကို သင်ကြားပေးသူမှာ လန်ဒန်အတ် ဦးအုန်းမောင်၏ သား ဂိတ္တာအုန်းမောင်ဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ်ဝင်း အတွင်း နေထိုင်ခြင်းကြောင့် အဆောင်များရှုံးတွင် သူငယ်ချင်းများနှင့်အတူ ညစဉ် ဂိတ္တာတီး၍ သီချင်းဆိုကြရာ ဂိတ္တာအနုပညာပိုး စတင်ဝင်ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ခိုင်ထူးသည် ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် သူငယ်ချင်းများ စု၍ Phoenix Band တီးပိုင်းကို စတင်ဖွဲ့စည်းတည် ထောင်သည်။ ထိုတိုးပိုင်းနှင့်အတူ ခိုင်ထူး၏ပထမဥုံးဆုံး ဦးရီးတိုင်ခွဲကို သူငယ်ချင်းရိုက်ဖွဲ့စုံတွဲဖောက်၍ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ပဲခွဲတေးသံသွေးက ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိသည်။ ခိုင်ထူး တစ်ကိုယ်တော် သီဆိုသည့် ‘အူးလီ’ တေးစီးရီးကို Phoenix တေးဂိတ် ပိုင်းဖြင့် မစေတုပြီးယိုဉ်အသံသွေး၍ ပေယှဉ်းတေးသံသွေးက ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လတွင် ဒုတိယစီးရီးအဖြစ် ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိသည်။ ‘အူးလီ’ တေးစီးရီးတွင် ခိုင်ထူးရေးသားသည့် သီချင်းလေးပုံးပါဝင်သည်။

‘အူးလီ’ တေးစီးရီးထွက်လာပြီးနောက် ခိုင်ထူးကို နိုင်ငံကျော် အဆိုတော်အဖြစ် ရောက်စေသကဲ့သို့ တေးရေးဆရာ ကိုမောင်မောင်ကိုလည်း တေးရေးဆရာ အူးလီမောင်မောင်အဖြစ် ကျော်ကြားစေသည်။ တေးသံရှင်ခိုင်ထူး၏ တတိယတေးစီးရီးဖြစ်သည့် ‘သီချင်းတစ်ပုံးပန်းတစ်ဆူဗုံး’ ကို စပယ်ဉီးတေးသံသွေးက ဆက်တိုက်ဖြန့်ချိပေးသည်။ ထို တေးစီးရီးသည်လည်း ‘အူးလီ’ တေးစီးရီးကဲ့သို့ အောင်မြင်ကျော်ကြားသည်။ စတုတွေ တေးရေးကိုနေဝါဒ်းရေးသားသည့် ‘မြတ်သောအကျင့်’ သီချင်းကို ကြိုက်နှစ်သက် ကြသည်။ ပွဲမတေးစီးရီး ‘ဆို’ ကိုလည်း လူကြိုက်များသည်။ မကျေနပ်ဘူးသီလား၊ မကောင်းလည်းကိုယ်ကောင်းလည်းကိုယ် အစောဆုံးပြန်ခဲ့နှင့်သက်သက်ဝေး ရွှေလည်တိုင်၊ ရုရှု၊ ကမ်းလက်သင့်ရာ၊ အမှန်းဆုပန်မယ့်လူသား၊ တွဲဖက်ချေး၊ အားလုံးကိုကျော်ဖြတ်ရမယ့်စသည့် တစ်ကိုယ်တော်အခွေများအပြင် တွဲဖက်အခွေအချို့ကိုလည်း သီဆိုခဲ့သည်။

တေးသံရှင်ခိုင်ထူးသည် ဂိတ္တာလောကဖြတ်သန်းမှုနှစ် ၄၀ ကျော်အတွင်း ကိုယ်ပိုင်သံစဉ် တေးသီချင်းများစွာ သီဆိုခဲ့ပြီး စစ်ကိုင်းလမ်း၊ ခတ္တာ၊ အဝေးဆုံး၊ သိနှင့် နေသား၊ စပုစ်ရည်ချိနှာက်က မေ့မျက်ရည်၊ ဘယ်သူမှာ မကောင်းဘူး၊ လွှမ်းရေခံခဲ့ခဲ့၊ သို့တစ်ရုံတစ်ခါဆို၊ အိမ်အလွမ်း၊ နောက်ဆုံးအိပ်မက်၊ အချစ်သီချင်း၊ တိုလာတယ်၊ သေတော်ခေါင်းမင်္ဂလာနဲ့ သီချင်းများကိုပရိသတ် အထူးကြိုက်နှစ်သက်ကြသည်။ သီချင်းပုံံပြီးရေး ၃၀၀ ကျော်သီဆိုခဲ့ပြီး တေးစီးခွဲ ၃၀ ကျော်ထွက်ရှိပြီးဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ခိုင်ထူးရဲ့ ခိုင်ထူးတေးစီးရီး၊ ခိုင်ထူးရဲ့ခေါင်းစီးတေးများ၊ ခိုင်ထူးရဲ့အကောင်းဆုံးတေးများ ထွက်ရှိသည်။

တေးသံရှင်ခိုင်ထူးနှင့် မီမံပိုင်းဖော်တို့၏ ‘ယုံကြည်ခြင်းများနှင့်အတူ’၊ ခိုင်ထူးနှင့်စိုးလွှင်လွှင်တို့၏ ‘ထားရစ်ခဲ့ နေတော့မယ်’၊ ခိုင်ထူးသားတွေးနှင့်အောင်ကျော်ကျော်တို့၏ ‘လွှမ်းရေစ်လေအောင်’ တေးစီးရီးများကို အတွဲအခွေများအဖြစ် ဆက်လက်

ထုတ်ဝေသည်။ ခိုင်ထူးတစ်ကိုယ်တော် One Man Show ကို ဆီဒီးနားဟို တယ်၌ The Best Khine Htoo ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကျင်းပရာ ခိုင်ထူး၏ သီချင်းများကို နာမည်ကြီး အဆိုတော်များက သီဆိုပေးကြသည်။ ခိုင်ထူးတစ်ကိုယ်တော်ပွဲကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၉ ရက်တွင် ဂိုဏ်သက်တမ်း ၃၄ နှစ်ရှုပါဖြစ်၍ ‘ခိုင်ထူး . . . ၃၄’ အမည်ဖြင့် ရန်ကုန်မြို့၊ အမျိုးသား ကဗောတ်ရုံးကျင်းပသည်။ ရျေမောင်မောင်နှင့် တွဲဖက်၍ ‘၆၀-၆၄’ အမည်ဖြင့် ဖျော်ဖြေပွဲကို ကျင်းပသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၁ ရက်တွင် ‘သတိရနေတဲ့ သီချင်း’ ကို စံလင်း၊ ရျေမောင်မောင်၊ ဘုံဘုံဟန်၊ ချစ်ကောင်းတို့နှင့် တွဲဖက်သီဆိုသည်။ မွန်းအောင်နှင့် တွဲဖက်၍ Two Men Show ကျင်းပရန် စိစဉ်နေဆဲဖြစ်သည်။

စတီရိယို ကိုယ်ပိုင်သံစဉ်အဆိုရှင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး တေးသီချင်းပေါင်းများစွာကို ၁၉၇၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အထိ သီဆိုခဲ့သူ တေးသံရှင် ခိုင်ထူးသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၉) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့မြို့ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ခါန်တွင် အနီး ဒေါ်စောနယ်နယ်တွန်းနှင့် သားသမီးသံးဦး ကျိုန်ရှစ်သည်။

ဇန်နဝါရီ:

ချစ်လှိုင်၊ ဗိုလ်ချုပ် (မြိမ်း) (၁၉၂၄-၂၀၁၇)။ ဗိုလ်ချုပ် ချစ်လှိုင်(မြိမ်း) ကို ဦးဦးစံ၊ ဒေါ်ပွဲမြို့တို့က ၁၉၂၄ ခုနှစ်၊ မေလ (၁၉) ရက်တွင် စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ လယ်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ညောင်ပင်လှုကျေးရွာ၌ မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်းလေးအနက် အင်ယံးဖြစ်သည်။

ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် မိဘနှစ်ပါးကွယ်လွန်သဖြင့် အသက်ခြောက်နှစ်အရွယ်မှစ၍ မိခင်၏မောင်ဖြစ်သူ ရဲအင်စပက်တော်ဦးရှိန်၏ အုပ်ထိန်းမှုဖြင့် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သည်။ ရန်ကုန်မြို့၊ မြို့မားမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်းမှ ၁၀ တန်းအောင်မြှင့်သည်။ ကျောင်းကောင်စီအတွင်းရေးမှုးအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းသားသပိတ်၌

ရဲရဲတော် အစည်းအရုံးအတွင်းရေးမှုးအဖြစ် ဦးဆောင်လှုပါရှားခဲ့ရာ ရဲရဲတော်ချစ်လှိုင်ဟု ကျောင်းသားများအကြေားတွင် ထင်ရှားသည်။ နယ်ချွဲ ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်သူဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင်သည် ၁၉၃၉ ခုနှစ် အန်နဝါရီလ တွင် ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းရုံးကြီး၏ ပညာသင်ဆူဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ မွမ်ဘိုင်း (ဘုံဘေး) မြို့မြို့ ရေကြောင်းပညာကို သုံးနှစ်ကြာ သင်ယူအောင်မြင်သည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်သို့ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၅ ခုနှစ် တွင် ဂျာန်နိုင်ငံသို့ ရေကြောင်းပညာတော်သင်အဖြစ် စေ့လွှတ်ခြင်းခံရသည်။ ရေကြောင်းပညာသင်ကျောင်းနည်းပြုအဖြစ် စစ်ပြီးသုံးသည်အထိ ထမ်းဆောင်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင်သည် ၁၉၄၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၀) ရက်တွင် တပ်မတော်ရောတ်သို့ ဗိုလ်အဆင့်ဖြင့် ဝင်ရောက်သည်။ ရေကြောင်းပညာ ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်၍ မကြာမိန့်များတွင် ဗိုလ်ကြီးအဆင့်သို့ တိုးမြှုပ်ခံရသည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတ စပ်ရွှေသိုက်၏ ကိုယ်ရံတော်ဦးလို့ ဗိုလ်မှုံး၊ အဆင့်မြှင့် စစ်ရောယာ်မှုံး၊ စစ်ဦးစီးမှုံးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရသည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့၏ ဒုတိယမင်းကြီးအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၈) ရက်တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ ဖွင့်လှုပ်စုံသော နိုင်ငံခြားရောတ်အရာရှိ များအတွက် ရောတ်ကွဲပဲရေးသင်တန်းသို့ တက်ရောက်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင်သည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယ ဗိုလ်မှုံးကြီးအဆင့်ဖြင့် တပ်မတော် (ရေး) လေ့ကျင့်ရေးသင်တန်းကျောင်း၊ ကျောင်းအုပ်ကြီး၊ ဌာနချုပ်မှုံး၊ ခရိုင်လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုံးကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် တိုင်းလုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုံးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌာဝန်များကို ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၇၂-၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ဧရာဝတီတိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌာဝန်အဖြစ် ရွှေးချယ် တင်မြောက်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၈) ရက်တွင် ဗိုလ်မှုံးချုပ် အဆင့်ဖြင့် ဒုတိယကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် (ရေး) အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ အန်နဝါရီလ (၁)

ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင် (ြိမ်း)

ရက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် မြတ်သွေးရေတပ်မတော်လိုလ်ချုပ်ကြီး မောင့်ဘက်တန်၏စျောပနသို့ မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စား ပိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင် (ရေ) နှင့်အဖွဲ့က လိုက်ပါပို့ဆောင်သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်တွင် ဒုတိယကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် (ရေ) တာဝန်မှ အငြိမ်းစားယူသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင်သည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ (၁၆) ရက်တွင် ဒုတိယအကြိုင် ပြည့်သူလွှတ်တော်ဆင့်မအစည်းအဝေး၌ လူမှုဝန်ထမ်း ဝန်ကြီးဌာနနှင့် အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ် ရွှေးချယ်ခြင်းခံရသည်။ တတိယအကြိုင် ပြည့်သူလွှတ်တော် ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ နောက်တိုဘာလ (၁၇) ရက် ပုံမှန်အစည်း အဝေးတွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ် ရွှေးချယ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် ရာ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ ညီလာခံသို့ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကိုခေါင်းဆောင်၍ တက်ရောက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စား မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။ ထိုပြင် ထိုင်း စင်ကာပူ၊ အင်ဒီနီးရှား၊ တရာ်တောင်ကိုရိုးယား၊ မြောက်ကိုရိုးယား၊ ဂျပန်၊ မလေးရှားနှင့် ဖိုလစ်ပိုင် စသည့်နိုင်ငံများသို့ မြန်မာချုပ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်၍ သွားရောက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ နောက်တိုဘာလ (၂၃) ရက်တွင်ကျင်းပသော စတုတွေ အကြိမ်ပြည့်သူ

လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် အဖြစ် ရွှေးချယ်ခြင်းခံရပြီး ၁၉၈၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၁၈) ရက်တွင် အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင်သည် တပ်မတော် (ရေ) တွင် ၃၅ နှစ် တိုင် နိုင်ငံတော်လုံးခြုံရေးနှင့် နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးတာဝန်မှားကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်အပြင် နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးတွင်လည်း စွမ်းစွမ်းတမ်းဆောင်ရွက်နိုင်မှုများပြောင့် နိုင်ငံတော်က ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ နောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်တွင် စစ်မှုထမ်းကောင်းတံပိုင်နှင့် ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ နောက်တိုဘာလ (၁၇) ရက်တွင် နိုင်ငံဂုဏ်ရည် (ပထမဆင့်) တို့ကို ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင်သည် စာပေရေးသားမှ ဝါသနာပါသူ ဖြစ်၍ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ‘မျှင်ခိုတမန်’ ဘာသာပြန်စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ရေတပ်မဂ္ဂအောင်း၊ ပို့ဆောင်ရေးမဂ္ဂအောင်းနှင့် ကြယ်ပါးပွင့်မဂ္ဂအောင်းတို့တွင် ဆောင်းပါးများ ရေးသားသည်။

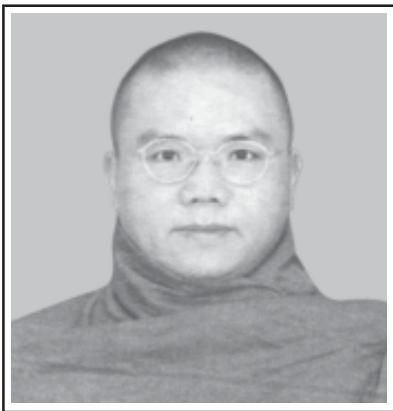
ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင်သည် ဒေါ်ခင်ညီမီးညီမီးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့ပြီး သားတစ်ဦး၊ သမီးလေးဦး ထွန်းကားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင် (ရေ) (ြိမ်း) သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖောက်တိုဘာလ (၂၈) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွှန်သည်။

စီးအောင်

ဇူလိုင်မြောက် တိပိဋကဓရ တိပိဋကဓရဝါဒ ရွှေးချယ်ရေးစာမေးပွဲမှ ပေါ်ထွန်းလာသည့် တိပိဋကဓရ ဆရာတော်။ ။ အာရုံပြန်ဆိုနှင့် သဘောရေးဖြော်တွေ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ဒုက္ခရို့မြို့နယ်၊ စကားဝါလမ်း၊ တိပိဋကဓရနိုင်းကာယ ကျောင်းတိုက်မှ ဘဒ္ဒန် ဝိရိယာနှစ် (သက်တော် ၄၃ နှစ် သိက္ခာတော် ၂၃ ပါ) သည် ၁၄ ပါးမြောက် တိပိဋကဓရ တိပိဋကဓရ ကောဝါဒအဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည်။

အရွင်ဝိရိယာနှစ်ကို ရှုမှုပြည့်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ နောင်ချီးမြို့နယ်၊ တောင်ခမ်းကျေးရွာနေ ခမည်းတော် ဦးဘက္ခာ၊ မယ်တော်ဒေါ်တင်ကြည်တို့က ၁၃၃၁ ခုနှစ်

၆၉ကြိမ်မြောက် တိပိဋကဓရ၊ တိပိဋကဓရဘဏ္ဍာရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲမှ . . .

ဘဒ္ဒန္တ ဝိရိယာနှစ်

ပြာသိုလဆန်း (၁၄) ရက် (ဗုဒ္ဓဟူးနေ့) တွင် ဖွားမြင်ပြီး ဖွေ့ချွေးလေးယောက်အနက် တတိယမြောက် သားရတနာ ဖြစ်သည်။

အရှင်ဝိရိယာနှစ်သည် ၁၃၅၁ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း (၆) ရက် (အဂ္ဂါနေ့) တွင် ရန်ကုန်ဖြူ၊ ကျိုက္ကဆံရွှေကျင် တိုက်သစ် ခဏ္ဍာသိမ်တော်၌ ကျိုက္ကဆံရွှေကျင်တိုက်သစ် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တမေ့နှစ်ဘိဝံသကို ဥပမာဏပြု၍ တောင်ဥက္ကလာပမြို့နေ ဦးအုန်းမောင်၊ ဒေါ်အောင်၍ မိသားစုံ၊ နောင်ချို့ဖြူ့နှင်း တောင်ခမ်းကျေးရွာနေ ဦးဘက္ဗို-ဒေါ်တင်ကြည် သား မောင်အောင်မင်း မိသားစုံ ဒေါ်ချုစိုးမိုး၊ တူ မောင်အောင်မင်းမိသားစုံ၊ မအူပ်ဖြူ့နှင်း ထနီးကျေးရွာနေ ဦးတိုးမောင်-ဒေါ်သန်းရှိမိသားစုံ၊ ဦးအောင်ခင်သိန်း-ဒေါ်မေမေတင်၊ သမီးဒေါက်တာ တင်အေအေ မိသားစုံ ဦးစောန္တာ၊ သန်းစိန်း-ဒေါ်ခြွံဗုံးမှု မိသားစုံ၊ ကိုယ်နှင်း-မတိုးတိုး မိသားစုံ၊ ကိုအေအေသန်း-မအေးအေးနွှုံး မိသားစုံ၊ တောင်ရှုည်ကျေးရွာနေ ဒေါ်စန်း၊ သား မောင်အောင်မင်း-မရှိငြွေး မိသားစုံ၊ ဦးကြည်တွန်း-ဒေါ်ခင်အေးမှု မိသားစုံ၊ ကိုအေအေကြော်ခိုင်-ဒေါက်တာလဲလဲခိုင် မိသားစုံ၊ ကိုယ်န်းအေး-မကြည်သန်း မိသားစုံ၊ ဦးဝင်းတင်-ဒေါ်ခင်သန်းမှာ မိသားစုံတို့၏ ပစ္စယာနှဂိုလ်ကိုခံယူကာ မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ် သို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။

အရှင်ဝိရိယာနှစ်သည် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း နောင်ချို့ဖြူ့နှင်း တောင်ခမ်းကျေးရွာ၊ ရွာဦးကျောင်း

ပထမဆရာတော် ဦးစန္တလောက်တို့၊ ဒုတိယဆရာတော် ဦးယုဇ္ဇာ ဦးသန္တာနှစ်ဦး ဦးတော်သာရု မိုးကုတ်ဖြူ့၊ ပန်းမ အထက်တန်းကျောင်း ဆရာတော်ဦးကွန်မှုနှင့် နာယက ဆရာတော်မူး၊ အမရပူရဖြူ့၊ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်း ဆရာတော်နှင့် စာချွာဆရာတော်မူး၊ ဆပ်သွားဘုံကျောင်းတို့က်တော်ဆရာတော် ဦးဝိလာသု ဦးကပ်သာရာလက်ာရု ရန်ကုန်ဖြူ့၊ သယ်န်းကျွန်းမြို့နယ် ကျိုက္ကဆံရွှေကျင်တိုက် သစ် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ ခေမိန္ဒာဘိဝံသနှင့် စာချွာဆရာတော်မူး၊ နာဂတ်တို့က်တော်ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတို့၊ ဒိုပိဋကဓရ ဘဏ္ဍာတော်ဘဒ္ဒန္တကောသည့် (ပြည် ဆရာတော်)၊ တိပိဋကဓရ တိပိဋကဓရ ကောဝိဒ မွောက္ကာ ဂါရိက၊ အဘိဓဇာရွှေ့ရှုရှု၊ အဘိဓဇာရွှေ့မဟာ သဒ္ဓမွောက္ကာ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ဝိပိဋကဓရ ဝိပိဋကဓရ ဘဏ္ဍာတော်ဘဒ္ဒန္တ ဘိဝံသ၊ နိုင်ငံတော်သံယမဟာနာယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ မန္တလေးမြို့၊ ပန်းမော်ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် အဘိဓဇာ မဟာရွှေ့ရှုရှု၊ အဘိဓဇာအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမွောက္ကာ ဒေါက်တာဘဒ္ဒန္တကုမှာရဘိဝံသ၊ မင်းကွန်းတိပိဋကဓရ နိကာယကျောင်းတိုက် စီမံအုပ်ချုပ်မှု မဟာနာယက တိပိဋကဓရ တိပိဋကဓရကောဝိဒ ဆရာတော်မူးထံ့် ပရီယွှိစာပေများကို သင်ယူဆည်းပူးတော်မူသည်။

အရှင်ဝိရိယာနှစ်သည် ၁၃၅၃ ခုနှစ်တွင် အစိုးရ ဓမ္မာစရိယွဲ့၊ ၁၃၅၄ ခုနှစ်တွင် ဥာတော်ဘိဘင်္ဂရ လက်မှတ်၊ ၁၃၅၆ ခုနှစ်တွင် ဝိနယ်မေရဘွဲ့၊ ၁၃၅၇ ခုနှစ် တွင် ဥာတော်ဘိဘင်္ဂရကောဝိဒလက်မှတ်၊ ၁၃၅၈ ခုနှစ်တွင် တွင် ဝိနယ်ကောဝိဒဘွဲ့၊ ၁၃၅၉ ခုနှစ်တွင် ဒီယာဘဏာကာကာဘွဲ့၊ ၁၃၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဒီယာနိကာယကောဝိဒဘွဲ့၊ ၁၃၆၂ ခုနှစ်တွင် မူလအာဘိဓမ္မကလက်မှတ်၊ ၁၃၆၃ ခုနှစ်တွင် မူလအာဘိဓမ္မကောဝိဒလက်မှတ်၊ ၁၃၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် အာဘိဓမ္မကဘွဲ့၊ တိပိဋကဓရဘွဲ့၊ ဝိနယ်ဘွဲ့၊ နိကာယွှိတာက အတွေ့ဗိုလ်သာရဒ်ဘိနိယမေရဘွဲ့၊ နိကာယွှိတာက ဒီယာနိကာယ အဂ္ဂဓမ္မာစရိယွဲ့၊ ကိုအောင်မြင်တော်မူသည်။

အရှင်ဝိရိယာနှစ်သည် ၁၃၇၈ ခုနှစ် (၆၉) ကြိမ် မြောက် အဘိဓဇာရွှေ့မဟာနာဂါရိအဘိဓဇာရွှေ့မှုနှင့်

ကျမ်းသဘောရေးဖြော်ကို ဖြေဆိုအောင်မြင်တော်မူ သဖြင့် “အဘိဓမ္မကောဝီဒဘဲတံဆိပ်တော်”နှင့်အောင်လက်မှတ် တိုကို ခံယူရရှိတော်မူမည် ဖြစ်သည်။ ထိုပြင် သင်ရိုးပိဋက သုံးပုံစလုံးကို အာရုံပြန်ဆိုနှင့် သဘောရေးဖြေပါ အောင်မြင်တော်မူပြီးဖြစ်သဖြင့် “တိပိဋကဓရ တိပိဋက ဓရဘိဝ” ဆုံးတံဆိပ်တော်၊ အောင်လက်မှတ်တော်၊ အရိုးဝါကန္တဒက် ထိုးဖြူတော်သုံးလက်တံဆိပ်ပါရှိ သော သာသန္တအောင်လံတော်များအပြင် ပြည်ထောင်စု သမွာတမြန်မာနိုင်ငံတော်က ဆက်ကပ်လျှော့ဒိန်းသော ကုန်း၊ ရော လေ သုံးဌာန အခမဲ့အထက်တန်းခရီးသွား လက်မှတ် (ရာသက်ပန်) (တပည့်နှစ်ဦးအပါအဝင်)၊ လစဉ် ဆွမ်းဆန်တော်စသည်တိုကို အလျှော့ရရှိတော်မူမည် ဖြစ်သည်။

စိုးအောင်

ဂဏသ္ထိ၊ ဘဒ္ဒန္ (အဂ္ဂမဟာသွေ့မွှေ ဇေတ်က ၈၈) (မြန်မာ ၁၂၂ - ၁၃၇၉) ။ ။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ တောင်ကုတ်မြို့၊ သိမ်တောင်ရပ်ကွက်၊ ဆုတောင်းပြည့် ကျောင်းတိုက် ဉိုးစီးပောနနာယက၊ မဗ္ဗာနယာ နှုတေသန မူလဒ္ဒရန်ကာယ သာသနားပို့ အဂ္ဂမဟာသွေ့မွှေ ဇေတ်က ဓမ္မဘဏ်သွေ့မွှေ ၁၂၃၂ ခ.နှစ်၊ တန်ခူးလ ပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ တန်လှေ့နေ့တွင် ပဲခူးတိုင်း ဒေသကြီး (အနောက်ပိုင်း)၊ ပန်းတောင်းမြို့၌ ဖွားမြင် တော်မူသည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ၁၂၅၆ ခ.နှစ်၊ အသက် ၁၄ နှစ်သားအရွယ်တွင် ပဲခူးတိုင်း (အနောက် ပိုင်း)၊ ပန်းတောင်းမြို့၊ ဤခေတ်ရပ်ကွက်၊ ဆုတောင်းပြည့် ကျောင်းတိုက်၊ မူလဒ္ဒရာ ဆင့်သာသနားပို့ ဆင့်သူးယနာ ဉာဏ်ဒါဒရီ အစိုးရ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တိသေဝ (အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍာတံ) ကိုပေါ်လျာယ်ပြု၍ ခမည်းတော်၊ မယတ်တိုး အောင်မြင် သည်။ ရက် အကိုနေ့တွင် ဘဒ္ဒန္တိသေဝ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတံ) ၁၃၀၀ ခ.နှစ်၊ သီတင်းကျွော်လပြည့်ကျော် (၁၁) ရက် အကိုနေ့တွင် ဘဒ္ဒန္တိသေဝ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတံ) ကို ဥပုဇွဲယ်ပြု၍ ရန်ကုန်မြို့၊ အင်းစိန်ရာအောင်ရုံး

စာရေးကြီး ဦးလှမောင် ဒေါ်ပုံတို့၏ ပစ္စယာနှဂါဟဖြင့် ပန်းတောင်းမြို့၊ မောင်းကန်ရပ်ကွက်၊ ရွှေညာင်ပင် ကျောင်းတိုက်၊ ခုံ့သိမ်းမြို့မြို့တော်သောရဟန်းအဖြစ် သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ပန်းတောင်းမြို့၊ ဆုတောင်းပြည့် ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တိသေဝ (အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍာတံ) နှင့် စာချွေဆရာတော်များ၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့၊ ရဲကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တိသေဝ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတံ)၊ ပဲခူးတိုင်း၊ ပန်းတောင်းမြို့၊ အုတ်ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တိစန္ဒကုမာရာ၊ ပဲခူးတိုင်း၊ ရွှေတောင်းမြို့၊ စတုပဲနေ့တာရုံးကျောင်းတိုက် နှစ်ငံတော် ဉာဏ်ဒါစရိယဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တိစက္ကဝမ (အဂ္ဂမဟာသွေ့မွှေအောက်) အစိုးသည် စာချွေဆရာတော်များထံတွင် ပရီယတ္ထိစာပေများ သင်ယူ ဆည်းပူးခဲ့ပြီး လောကီလောကုတ္ထရာ ကျမ်းစာများ၊ တတ်မြောက်၍ ပါ့ပို့တော်အငွေကယားမြို့ကာကျမ်းများကို ကျမ်းရိုးပေါက် သင်ယူတတ်မြောက်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် တောင်ကုတ်မြို့၊ ဆုတောင်းပြည့် ကျောင်းတိုက်ကြီးတွင် တပည့်ရဟန်းသာမဏေတိုကို ပရီယတ္ထိဆိုင်ရာ စာဝါများပို့ချပေးခဲ့ပြီး သရှိပြသာ်ဟ ကျမ်း၊ ရုပ်တွက်နည်းပြသခွဲ့မှတ်စုံ၊ ခေတ်မို့ပေွဒင်၊ နာနာနယ်ပကိုလှု ဗဟိုသုတက္ကမ်းအစိုးသော ကျမ်းစာ များကိုလည်း ရေးသားပြုစုံခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၄၅ ခ.နှစ်မှ ၁၃၅၀ ပြည့်နှစ် အထိ ၄ နှစ်တိုင်တိုင် သင်တန်းသူ၊ သင်တန်းသား ၆၀၀ ကျော်တိုကို ယဉ်ကျော်မှုသင်တန်းများ ပို့ချပေးခဲ့ သည်။ တောင်ကုတ်မြို့၊ ဆုတောင်းပြည့်ကျောင်းတိုက်တွင် ၁၃၇၇ ခ.နှစ်မှ ၁၃၄၅ ခ.နှစ်အထိ တွဲဖက်ဆုတောင်းပြည့် မူလတန်းကျောင်းဖွံ့ဖြုတ်ကာ စတုတ္ထတန်း အောင်မြင် သည်အထိ ပညာသင်ကြားပေးခဲ့ရာ ၁၇ နှစ်အတွင်း ကျောင်းသား ၁၀၀၀ ကျော်ရှိခဲ့သည်။ ၁၃၄၅ ခ.နှစ်မှ ယနေ့အထိ ဘုန်းတော်ကြီးသင် မူလတန်းကျောင်း ဖွံ့ဖြုတ်ကာ နှစ်စဉ်ကျောင်းသား ၃၀ ကျော်တိုကို ပညာသင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။

ဆရာတော် သည် နှစ်ပေါင်း ၆၀ နီးပါး တောင်ကုတ်မြို့၊ ဆုတောင်းပြည့်ကျောင်းတိုက်တွင်

သိတင်းသုံးနေထိုင်ပြီး ကျေးရွာများမှ နတ်ကိုးကွယ်သူ
ချင့်လျမျိုး အိမ်ထောင်စု ၃၀၀ ကျော်တိကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
ဖြစ်အောင် စည်းရုံးခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် ဆဋ္ဌ
သင်္ကါယနာတင်ပွဲ၌ ဆင့်သိုးတိကာရက၊ သံယူ
အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်တွင် တောင်ကုတ်မြို့နယ်
သံယာနာယက အဖွဲ့ကြတ္တာ (မူလဒိုရာ)၊ တောင်ကုတ်မြို့၊
ကျက်သရေဆောင် ဖောင်တော်ဦးစေတီတော်၊
မြို့ဦးစေတီတော်နှင့် ထေရာဒါဒသနရှုံးတိ
မလွှာနေနှင့်လျှောသင်း ပါပကအဖွဲ့တို့၏ ဉာဏ်ဒါစရိယ
စသည့် သာသနာရေးဆိုင်ရာ များ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
ဆရာတော်သည် ပြည်မြို့၊ ရွာဘဲရပ် ရွှေဟယာ
ဆု တောင်းပြည့်ကျောင်းတို့က သိမ်တော်နှင့်
ပန်းတောင်းမြို့၊ သောင်ကြီးကျေးရွာ သာသနာ?
အလင်းရောင်ကျောင်း သိမ်တော်များ သိမ်သမုတ်ပွဲ
တို့၌ ကိုယ်တိုင်ကြီးကြပ်ရှု ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၆
ခုနှစ်တွင် ဓမ္မဝိနယာနှင့်လောမ မူလဒိုရာ သာသနာပိုင်
အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည်။

ဆရာတော်အား နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မလောကီကမလျှော့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်ပျော်ဖိန်းခွဲသည်။ ဆရာတော်သည် သာသန၊ အကျိုးသယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော် ဇူ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၃၈ ဝါအရ ၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလ ပြည့်ကျော် (၁၅) (၂၃-၇-၂၀၁၃) ရက်တွင် ဘဝနတ်ထံ ပုံလှန်တော်မူသည်။

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ ချို့မြှင့်အပ်နှင့်ခြင်း
အခမဲ့အနားကို ဖော်နတ်ရှိလဲ (၄) ရက် နံနက် ၉
နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအမိတော်
သဘင်ဆောင်၌ကျင့်ပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်
တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားသည်။

ထိနောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတက ၂၀၁၆ ခုနှစ်
တွင် ချီးမြှုပ်အပ်ရန်းသော တပ်မတော်ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်
သတ္တိဘွဲ့ဖြစ်သည့် သီဟသူရဘွဲ့ ရရှိသူ အမှတ် (၁၀၉)
ခြေမြန်တပ်ရင်းမှ ကြည်း-၅၃၀၉။၏ ဗိုလ်ကြီးစွမ်းရည်အောင်
(ကျဆုံး) ကိုယ်စား ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးခင်မောင်ဝင်း၊
သူရဘွဲ့ရရှိကြသည့် အမှတ် (၄) ခြေလျှင်တပ်ရင်းမှ
ကြည်း-၃၁၄၃၀ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ဇော်မျိုး (ကျဆုံး)
ကိုယ်စား အနီးဖြစ်သူ ဒေါ်နှံရှုဝင်း အမှတ် (၆) ခြေမြန်
တပ်ရင်းမှ ကြည်း-၃၄၂၂၂ ဗိုလ်မှူး ရာဇာမောင်းထွန်း
(ကျဆုံး) ကိုယ်စား အနီးဖြစ်သူ ဒေါ်နှုန်းပွင့်ဟန် အမှတ်
(၁) ခြေလျှင်တပ်ရင်းမှ ကြည်း-၃၈၃၂၆ ဗိုလ်ကြီး
နေလဝင်း (ကျဆုံး) ကိုယ်စား အနီးဖြစ်သူ ဒေါ်မြိုင်၊
အမှတ် (၁၁) ခြေလျှင်တပ်ရင်းမှ ကြည်း-၄၂၂၆၇
ဗိုလ်ကြီး မင်းအောင် အမှတ် (၄) ခြေလျှင်တပ်ရင်းမှ

ရုက်ထူးဆောင်ဘွဲ့၊ ရုက်ထူးဆောင် တံဆိပ်နှင့် ရုက်ထူးဆောင်လက်မှတ်များ ချီးမြှင့်အပ်နှင့်ခြင်း

ကြည်း-၁၆၉၇၃ ဗိုလ်ကြီးဌီမ်းကျော် (ကျော်း) ကိုယ်စား ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးမျိုးဝင်း၊ တပ်မတော်ကြည်း ဗိုလ်သင်တန်းကျော်း (ပထူး) မှ ကြည်း-၅၄၀၆၁ ဗိုလ်ကြီး ဦးညွန့်နိုင်၊ ဒေသကွပ်ကဲမှု စစ်ဌာနချုပ် (စစ်တွေ) မှ ကြည်း-၅၅၇၀၄ ဗိုလ်ကြီးရန်ကျော်၊ စစ်တက္ကသိုလ်မှ ကြည်း-၆၀၇၃၃ ဗိုလ်ကြီးသက်ခိုင်၊ အမှတ် (၉) ခြေမြန်တပ်ရင်းမှ ကြည်း-၆၁၆၉၀ ဗိုလ်ကြီးပြည့်စုံအောင်၊ ကိုယ်ပိုင်အမှတ် ၅၉၃၃၈၈၈၅ ဒုတိယအရာခံဗိုလ်ဝင်းနိုင် (ကျော်း) ကိုယ်စား နော်းဖြစ်သူ ဒေါ်မိမိတန်း၊ အမှတ် (၆) ခြေမြန်တပ်ရင်းမှ တ/၃၂၃၁၁ ဒုတိယတပ်ကြပ်လှေား (ကျော်း) ကိုယ်စား

သမွတသည် သီဟသူရဘွဲ့၊ သူရဘွဲ့ရရှိသူများနှင့်အတူ စုပေါင်းမှတ်တမ်းတင်ဓာတ်ပုံရှိက်ပြီး ရင်းရင်းနှီးနှီး နှုတ်ဆက်သည်။ အခမ်းအနားတွင် သီဟသူရဘွဲ့ရရှိသူ တစ်ဦးနှင့် သူရဘွဲ့ရရှိသူ ၁၄ ဦးတို့အား ရုက်ထူးဆောင် ဘွဲ့တံဆိပ်များ ပေးအပ်ချီးမြှင့်သည်။

တပ်မတော်စွမ်းရည်သတ္တိဆိုင်ရာ ရုက်ထူးဆောင် တံဆိပ်နှင့် လက်မှတ်များရရှိသည့် အရာရှိ စစ်သည်များ နှင့် အမွှံခံများသို့ ရုက်ထူးဆောင်တံဆိပ်နှင့် လက်မှတ် များ ချီးမြှင့်ခြင်းအခမ်းအနားကို ဖန်နဝါရီလ (၄) ရက် မွန်းလွှဲ ၁ နာရီခွဲတွင် နေပြည်တော်ရှိ ထော်သီရိမာန် ဦးကျင်းပရာ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်

**နိုင်ငံတော်သမွတ ဦးထင်ကျော် ရုက်ထူးဆောင်ဘွဲ့တံဆိပ်ရသူ၏ မိသားစုဝင်တစ်ဦးအား
ရုက်ထူးဆောင်လက်မှတ် ချီးမြှင့်စဉ်**

အစ်ကိုဖြစ်သူ ဦးလှမျိုး၊ အမှတ် (၁၁၉) ခြေမြန် တပ်ရင်းမှ တ/၃၂၂၃၃၃၅ ဒုတိယတပ်ကြပ်ရဲအော် (ကျော်း) ကိုယ်စား နော်းဖြစ်သူ ဒေါ်မိမှု၊ အမှတ် (၄) ခြေလျင်တပ်ရင်းမှ တ/၄၀၄၀၀၉ ဒုတိယတပ်ကြပ် နေမင်း (ကျော်း) ကိုယ်စား မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်သန်းမြင့်၊ အမှတ် (၁၁) ခြေလျင်တပ်ရင်းမှ တ/၄၃၃၂၂၅၅ ဒုတိယတပ်ကြပ် ပိုးလေးတို့အား ရုက်ထူးဆောင်ဘွဲ့ များ ပေးအပ်ချီးမြှင့်သည်။ ဆက်လက်၍ နိုင်ငံတော်

ဗိုလ်ချုပ်များကြီး မဟာသရေစည်သူ မင်းအောင်လှိုင် တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

ထိုနောက် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင်တံဆိပ်ရရှိသူ ဗိုလ်များကြီး တစ်ဦး၊ ဒုတိယပိုလ်များကြီး လေးဦး၊ ဗိုလ်များ ရှစ်ဦး၊ ဗိုလ်ကြီး ၁၆ ဦး၊ ဗိုလ် သုံးဦး၊ ဒုတိယအရာခံဗိုလ် ခုနှစ်ဦး၊ တပ်ခွဲတပ်ကြပ်ကြီး တစ်ဦး၊ တပ်ကြပ်ကြီး ခြောက်ဦး၊ တပ်ကြပ် ရှစ်ဦး၊ ဒုတိယတပ်ကြပ် ၁၈ ဦးနှင့်

တပ်သား သုံးဦးတို့အားလည်းကောင်း၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ သူ့ရဲ့ကောင်းလက်မှတ်ရရှိသူ ဒုတိယဗိုလ်များကြီး တစ်ဦး၊ ဗိုလ်များ ခြောက်ဦး၊ ဗိုလ်ကြီး သုံးဦး၊ ဒုတိယအရာခံဗိုလ် နှစ်ဦး၊ တပ်ကြော်ကြီး တစ်ဦး၊ တပ်ကြော် တစ်ဦးနှင့် ဒုတိယတပ်ကြော် နှစ်ဦးတို့အား လည်းကောင်း၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်လက်မှတ်ရရှိသူ ဗိုလ်ချုပ်နှစ်ဦး၊ ဗိုလ်များကြီး လေးဦး၊ ဒုတိယဗိုလ်များကြီး တစ်ဦး၊ ဗိုလ်များ ခြောက်ဦး၊ ဗိုလ်ကြီး ရှစ်ဦး၊ အရာခံဗိုလ် သုံးဦး၊ အုပ်ခွဲတပ်ကြော်ကြီး တစ်ဦး၊ တပ်ကြော်ကြီး ငါးဦး၊ တပ်ကြော် တစ်ဦး၊ တပ်သား နှစ်ဦးနှင့် ရဲမ တစ်ဦးတို့အား လည်းကောင်း သူ့ရဲ့ကောင်းမှုတ်တမ်းဝင် တံဆိပ်နှင့် လက်မှတ်များကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်သည်။

ဆက်လက်၍ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်
 နှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် တပ်မတော်စွမ်းရည် သတ္တု
 ဆိုင်ရာ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်နှင့် လက်မှတ်များရရှိ
 သည့် အရာ၏၊ စစ်သည်များ၊ အမွှေခံများနှင့် အတူ
 အမှတ်တရ စုပေါင်းစာတ်ပုံရှိကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင်
တံဆိပ်ရရှိသူ ၃၅ ဦး၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်
၏ သူရဲကောင်းလက်မှတ်ရရှိသူ ၁၆ ဦးနှင့် တပ်မတော်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်လက်မှတ်
ရရှိသူ ၃၄ ဦးတိုကို ဂုဏ်ပြုခြင်းဖြင့်သည်။ ကျွန်ုတ္တုသူများ
ကို တိုင်းစစ် ငြာနချုပ် အသီးသီး၌ တင် မတော်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ကိုယ်စား တိုင်းမျှူးများက ချို့မြင့်
သွားမည်ဖြစ်သည်။

ထူးခြားမှုအနေဖြင့် တပ်မတော်သားများ၏
မိသားစုဝင်ရဲမေ ၂၁ ဦးအား တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး
ဦးစီချုပ်၏ သူရဲကောင်းလက်မှတ် ရှုစီးနှင့် တပ်မတော်
ကာကွယ်ရေးဦးစီချုပ်၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်လက်မှတ်
၁၃ ဦးချီးမြှင့်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ရဲမေများ၏ စွန့်လွှတ်
အန်နာခံသည့် အာအနည်တိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပြောင်မြောက်စွာ
တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည့်အတွက် ပေးအပ်ချီးမြှင့်
ခြင်းဖြစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းစစ်ဒွာနချုပ်အသီးသီး
တွင် ပေးအပ်ချီးမြှင့်သွားမည်ဖြစ်သည်။

၁၀၁

ဂျပန်နိုင်ငံ။ ။ နိုင်ငံရေး - ဂျပန်နိုင်ငံ၏
အာဏာရ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရှင်တစ်ပါတီ (LDP) က
ပါတီခေါင်းဆောင်ရာထူးကို နှစ်ပြိုမ်ဆက်ထမ်းဆောင်
ခွင့်ပြုထားရာမှ သုံးကြိမ်ဆက်ထမ်းဆောင်နိုင်ရန် မတလ
(၅) ရှင်က အတည်ပြုလိုက်သည်။ ယင်းသို့ တိုးမြှင့်
လိုက်မှုကြောင့် လာမည့်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် LDP
ပါတီ အနိုင်ရခဲ့လျှင် လက်ရှိဝန်ကြီးချုပ် ရှင်းအာဘေး
သည် ၂၀၂၁ ခုနှစ်အထိ အာဏာကို ချုပ်ကိုင်
ထားနိုင်မည်ဖြစ်ဖြိုးစုတိယကဗ္ဗာစစ်နောက်ပိုင်းသက်တမ်း
အရှည်ဆုံး ဂျပန်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ပြောမှုများရေးအခြေဖြူ ဖွဲ့စည်းပုံ
အခြေခံဥပဒေ နှစ် ဂုဏ် ၂၀ ပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
အဘေးက ပေးပို့သည့်ပို့သတေသနစကားတွင် ဖွဲ့စည်းပုံ
အခြေခံဥပဒေကို ပထမဆုံးအကြောင်းပြင်ဆင်ရန် ကြီးပမ်း
သည့်အစီအစဉ်ကို ကြေညာခဲ့သည်။ ပြင်ဆင်မှုများတွင်
ဂျပန်၏ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့သည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ
ဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်ကြောင်း အသိအမှတ်ပြုသည့် အပိုဒ်ငယ်
ပါဝင်သင့်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ သို့ရှာတွင် ကြည်း
ရေး လေ တပ်ဖွဲ့များကို မည်သည့်အခါမျှ တည်ထောင်
ခွင့်မရှိသည့် Article 9 ကိုမှ ပြင်ဆင်ရန် အစီအစဉ်မရှိ
ဟု ပြင်းဆီခဲ့သည်။ ပြင်ဆင်ရန်အတွက် ပါလီမန်၏
လွှတ်တော်နှစ်ရပ်လုံးတွင် ထောက်ခံမဲ့ သုံးပုံနှစ်ပုံအထိ
ရရှိရန်လိုအပ်ပြီးနောက် လူထုဆန္ဒခံယူပဲ ဆောင်ရွက်ရ
မည် ဖြစ်သည်။

ဝန်ကြီးချုပ် ရှင်စိအဘေးသည် နိုင်ငံရေးအရ
စွဲပွဲမှုများကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ
သဘောတူညီချက်တစ်ရပ်ချွဲ မိတ်ဆွေတစ်စီးကို ဦးစွားပေး
ခဲ့သည်ဟူ၍ စွဲပွဲချက်များ ထွက်ပေါ်ခဲ့ပြီးနောက်
လူထုထောက်ခံမှ အကြီးအကျယ်ကျဆင်ခဲ့သည်။

ရုပန်ခိုင်ငြေားတွင် အမိကကျသာ တိုကျိုပါလီမန်
ရွေးကောက်ပွဲကို လူလိုင်လ (J) ရက်က ကျင်းပခဲ့ရာ
ဝိကြီးချုပ်ရှင်းအာသား၏ LDP ပါတီသည် အမတ်
နေရာထက်ဝက်ကျော် ဆုံးခဲ့သည်။ တိုကျိုလွှတ်တော်
ရှိ အမတ်နေရာ ၁၂၂ နေရာအနက် လက်ရှိတိုကျို
အပ်ချုပ်ရေးမှုး၏ ပါတီသစ်က ၄၉ နေရာ အနိုင်ရရှိ
ကာ LDP ပါတီက ၂၂ နေရာသာ ရရှိခဲ့သည်။

၁၂၄

ဝန်ကြီးချုပ်အာဘေးအပေါ် လူထူထောက်ခံမှု
 များ ကျဆင်းနေချိန်တွင်ပင် အာဘေး၏လူယဉ်တစ်ဦး
 ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး အိမိမိမီ
 အိနာဒါသည် အူလိုင်လ (၂၈) ရက်က ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်
 သွားခဲ့သည်။ တောင်ဆူဒ်ရှိ ဂျပန်ပြုမျိုးရေးထိန်းသိမ်းမှု
 တပ်ဖွဲ့ဝင်များက တင်သွင်းသည့်လုပြုရေး အစီရင်ခံစာ
 များအပေါ် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ကိုင်တွယ်မှု
 နှင့်ပတ်သက်၍ ဖေဖန်မှုများကြောင့် နှုတ်ထွက်သွားခြင်း
 ဖြစ်သည်။ အိနာဒါနှင့်အတူ ဂျပန်ကြည်းတပ် ဦးဦးချုပ်
 လည်း ရာထူးမှန်တွက်သွားသည်။

ବ୍ୟୋଃଗୋକ୍ରମପୁର୍ବତ୍ତାନ୍ ମେଳାତିଥିଆପ୍ରିତିଆହା
ଆକ୍ଷିଣ୍ଡରାଶିଏଲାନ୍ ଓଫିକ୍ରିଃଆପ୍ରିତିଆହା:

ဂျပန်ရွေးကောက်ပွဲကို အခါန်တစ်နှစ်စော၍
အောက်တို့ဘာလတွင် ကျင်းပမည်ဟု အာဘေးက
ကြေညာလိုက်ပြီးနောက် တိုကျိုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ယူရှိကို
တိုအိကဲသည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ယဉ်ပြုင်ရန်အတွက်
နိုင်ငံရေးပါတီသစ်တစ်ခုကို စက်တင်ဘာလ (၂၃) ရက်
တွင် တရားဝင်ထူထောင်လိုက်သည်။ မျှော်လင့်ချက်
ပါတီ (Party of Hope) ဟုအမည်ပေးထားသည့် ယင်ပါတီ
သည် ဂျပန်၏စနစ်ဟောင်းနိုင်ငံရေးကို ချီးဖျက်သွား
မည်ဟု ကတိပြုခဲ့သည်။

ရွှေးကောက်ပွဲကို အောက်တိုဘာလ (၂၂) ရက်
တွင်ကျင်းမာခဲ့ရာ လက်ရှိဝန်ကြီးချုပ်အာသားက အပြတ်
အသတ်အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ အာသား၏ ကွန်ဆားတစ်
ညွှန်ပေါင်းသည် အမတ်နေရာ ငြော ငြိုးရှိသော အောက်
လွှတ်တော်တွင် ၃၁၂ ဦး ရရှိပြီး အထက်လွှတ်တော်
တွင် ၁၅၁ ဦး ရရှိခဲ့သည်။ Party of Hope က ၄၉ နေရာသာ
ရရှိကာ ပုဂ္ဂိုလ်ပိုယိုင် Constitutional Democracy Party
က ၅၅ နေရာရရှိခဲ့သည်ဟု အင်န်အိတ်ချုပ်ကေရာပံ့
သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။ မြောက်ကိုဒီယေားနိုင်ငံ၏
ပြိုမြောက်မှုတွေက်ပေါ်နေခိုန် အာသား၏အမျိုးသားရေး
ရပ်တည်မှုကြောင့် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ထပ်မံအနိုင်ရ
ရခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အသက် ရုပ်နှစ်ရှိ ဂျပန်မေကရာဇ် အာကိဟိတိ
 သည် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃၀) ရက်တွင် နှစ်ဦးနှစ်ဦး မည်
 ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ကြီးချုပ်အာဘေးက ဒီဇင်ဘာလ (၁)
 ရက်တွင် ကြေညာသည်။ ကမ္မာ့သက်တမ်းအရှင်ဆုံး
 တော်ဝင်မိသားစုတွင် နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော်အတွင်း
 ပထမဆုံးနှစ်ဦးနှစ်ဦး ဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်နှစ်ဦး
 အမိန့်ကိုးကွယ်ရာ ရှင်တိဘာသာတွင် မေကရာဇ်သည်
 အရေးပါသည်ကဏ္ဍမှ ပါဝင်သည်။ မေကရာဇ်သည်
 အသက်အရှယ်နှင့် ကျော်မှူးပြုသနာတို့ကြောင့်

နောက်ကွယ်၌သာနေလိုကြောင်း ၂၀၁၆ ခုနှစ်က ပြောကြားထားခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး- နှစ်အပေါင်းနှစ် တွေ့ဆုံးမှု အဖြစ် ဂျပန်နှင့်ရုရှားတို့မှ နိုင်ငံခြားရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများသည် မတ်လ (၂၀) ရက်က တိုကျို့၌ တွေ့ဆုံးခဲ့ကြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖူမီအိုက် ရှိဒါသည် ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆာရေးလက်ရှေ့နှင့်တွေ့ဆုံးပြီး ရုရှားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆာရေးရှိဒ်၏

**ဂျပန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဖြစ်မှ
နှစ်တွက်သွားခဲ့သည့် အိုမီမီအိနာဒါ**

က ဂျပန်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး အိုမီမီအိနာဒါနှင့် တွေ့ဆုံးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျပန်နှင့်ရုရှားအကြား ပြိုမြို့ချမ်းရေး သဘောတူညီချက်ရရှိရေးတွင် အတားအခါး ဖြစ်နေသော ပိုင်နက်အငြင်းပွားမှု၊ မြောက်ကိုရီးယား ပြဿနာအပါအဝင် ဒေသတွင်လုပ်ချိန်ရေးဆိုင်ရာများကို ဖွေးနေားခဲ့ကြသည်။ နှစ်အပေါင်းနှစ် တွေ့ဆုံးသည် ရုရှားက ခရှင်းမီးယားကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက်ပိုင်း ရပ်ဆိုင်းသွားခဲ့ရာမှ ပထမဆုံးအကြိမ် ပြန်လည်တွေ့ဆုံးဖြစ်သည်။

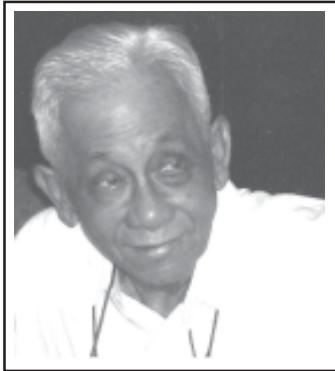
စစ်ရေး - မြောက်ကိုရီးယားက ဂျပန်နိုင်ငံပေါ်မှဖြတ်ပြီး ပစီမံတေသန၏ အမေရိကန်ပိုင် ဂူအမ်ကျွန်းသို့ ပုံထိန်း ဗုံးကျည်ဖြောင့်ပစ်ခတ်မည်ဟု ဖြစ်မီးခြောက်ခဲ့ပြီးနောက်

ဂျပန်အဗိုးရက ပြုဂုတ်လ (၁၂) ရက်တွင် Patriot ဗုံးကျည် ကာကွယ်ရေးစနစ်ကို တပ်ဖြန့်ချသေးလိုက်သည်ဟု သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။ ဗုံးကျည်သွားရာလမ်းကြောင်း တစ်လျှောက်တွင်ရှိသည့် နိုင်ငံအနောက်ပိုင်းမှ ရှိမာန်၊ ဟိရိရှိမား၊ ကိုချိတိတွင် Patriot Advanced Capability (PAC-3) စနစ်ကို တပ်ဖြန့်ခဲ့ပြီး ဖျက်သဘောတစ်စင်းကိုလည်း ဂျပန်ပင်လယ်တွင် တပ်ဖြန့်ထားသည်ဟု သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။

စူးစမ်း မောင်(၁၉၂၂-၂၀၁၃)။ ။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် အနုပညာဆိုင်ရာစာပေဆူ (အမျိုးသားစာပေဆူ) နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာစာပေ ပထမဆုံးကို 'ဘာရေးဆရာမောင်စုးစမ်းကို ဦးလိုင်၊ ဒေါ်စိန်တို့က ၁၉၂၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၄) ရက်တွင် ပျဉ်းမနားမြှို့၌ မွေးဖွားသည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးတင်ရွှေဖြစ်ပြီး ကလောင်နာမည်များမှာ မောင်ဗုံးစမ်း၊ ချမ်းအေး၊ မောင်သုတေသန်းဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က ဦးသို့အိမ် ကန်တော်ကလေး မြှို့စီပိုင် ကျောင်းတွင်ပညာသင်ယူပြီး တို့မှတစ်ဆင့် ရန်ကုန် ဟိုက်စကူးကျောင်း၊ ဂျပန်ခေတ် စစ်တ္ထားသို့လိုတွင် ပညာသင်ယူသည်။ စစ်ပြီးခေတ်တွင် ဘာရေးဆောင်ရွက်သွေးတုံးတန်းဖြင့် တ္ထားသို့လိုတ်တက်ရောက်သည်။ ဂုဏ်ထူးတန်းတက်ရောက်နေစဉ် ဗမာပြည်ကွန်ဖြူနှစ် ပါတီးဆောင်သည့် လက်နက်ကိုင်တော်လှုန်ရေးတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ အလင်းဝင်ပြီးသောအခါ တ္ထားသို့လ်စာမေးပွဲကို ဆက်လက်ဖြေဆိုသည်။ ၁၉၅၅-၅၆ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တ္ထားသို့လ် ဘောဂေါ်ဒြာနှင့် လက်ထောက်ကထိကအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ဘီအေး ဘီအယ်လ်ဘွဲ့ရရှိသည်။ လွတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှု အတွက် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် ဒုတိယအဆင့် ချီးမြှောင်းခြင်းခံရသည်။ ဆရာမောင်ဗုံးစမ်းသည် အမျိုးသား

လက်ထောက်ကထိကအဖြစ်မှ နှစ်တွက်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် မြှို့မူးအလင်းသတင်းစာ၌ နိုင်ငံရေးသတင်းထောက်ခြောက်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ခေါင်းကြီးရေးသူ အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သည်။ မှုန်နှုန်းဂျာနယ်ကို ထုတ်ဝေသည်။ ဆရာမောင်ဗုံးစမ်းသည် အမျိုးသား

မောင်စုံစမ်း

စိမ်ကိန်းဝန်ကြီးဌာန အထူးအရာရှိ၊ နိုင်ငံတော်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဘဏ်ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ဝင် ရန်ကုန်စီးပွားရေး တဗ္ဗာသိုလ် ပညာရေးဘုတ်အဖွဲ့ဝင် ရန်ကုန်စီးပွားရေး တဗ္ဗာသိုလ် ပြုပေစာစစ်များ စသည့်ဘာဝန်များ ပေးအပ်ခြင်း ခံပြီး ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

ဆရာမောင်စုံစမ်းသည် လုံးချင်းစာအုပ်ပေါင်း ၆၀ ခန့် ရေးသားထုတ်ဝေပြီးဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်များမှ စာအုပ်လေးအုပ်ကို တဗ္ဗာသိုလ်သုံးအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ခံရသည်။ ထုတ်ဝေပြီးစာအုပ်များအနက် ထင်ရှုံးသည့် စာအုပ်တစ်ချို့မှာ ဗမာစီးပွားရေးစစ်တမ်း၊ ကုန်စျေးနှုန်း စစ်တမ်း၊ မာက်စီ ဘောဂလေဒ (ပထမတွဲ ဒုက္ခသတ္တ)၊ ဘောဂလေဒလက်ရွေးစင်၊ စီးပွားရေးရှေ့သောင့် ဆိုရှယ်လစ် စီးပွားရေးအခြေခံပြဿနာများ၊ မျက်မှားက်မြန်မား စီးပွားရေး၊ လက်နက်နှင့် ဒီမိုကရေစီ လဲလှယ်ရေး အယူအဆ (ချမ်းအေးစစ်တမ်း) စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ဆရာမောင်စုံစမ်းသည် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ရွှေးကောက်ပွဲတွင် မောင်လမြိုင်မဲဆန္ဒရှုံးအမှတ် (၂) မှ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ကိုယ်စားပြု လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အနိုင်ရသူဖြစ်ပြီး အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီ ထူထောင်ရာတွင် ပါဝင်သူဖြစ်သည်။ အနုပညာဆိုင်ရာစာပေဆူ (အမျိုးသားစာပေဆူ) ရှင်မောင်စုံစမ်းသည် ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ (၁၈) ရက် တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် အနီးဒေါ်ခင် ချုပ် (ကျောင်းဆရာမကြီး-ဌီမ်း)၊ သားတစ်ဦးနှင့် မြေးတစ်ဦးကျော်ရစ်သည်။

စိုးအောင်

ဂီဇိုးနှီး မောင် (၁၉၄၁-၂၀၁၃)။ ၁၉၅၁

မောင်စိမ်းနှီးကို ဦးမောင်တင်၊ ဒေါ်သိန်းညွှန်တို့က ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ စက်ဆန်းရပ်ကွက်၌ မွေးဖွားသည်။ နာမည်ရှင်းမှာ ဦးလှထွန်းဖြစ်သည်။

အသက်ကိုနှစ်အရွယ်မှစ၍ မြှုနီးစီပယ်ကျောင်း၌ သူငယ် တန်းမှ စတုတွေ တန်းအထိလည်းကောင်း၊ ကန်တော်ကလေးအထိုးရတန်းမြှင့်ကျောင်း၌ သတ္တမတန်း အထိလည်းကောင်း ပညာသင်ယူသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် တွင် တာမွေအထိုးရအထက်တန်းကျောင်း၌ ကျောင်းတွက် လက်မှတ်ရ စာမေပွဲအောင်မြင်သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ဂျူပလီဟော်ဖွဲ့လှုစွဲသည့် ပန်းချိပန်းပုအနုပညာသင် ကျောင်း သုံးနှစ်သင်တန်းတက်နေစဉ် တဗ္ဗာသိုလ်ဝင် စာမေပွဲကို အလွှတ်ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ ၁၉၅၉ ခုနှစ် တွင် အောင်မြင်သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန် မြှုနီးစီပယ်အဖွဲ့။ မောင်တော်ယာဉ်လုပ်ငန်းခွဲဌာနမြှုံး အောက်တန်းစာရေးအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ဌာနခွဲဌာနမြှုံးရာထုံးဖြင့် အငြိမ်းစားယူသည်။

ကဗျာဆရာ မောင်စိမ်းနှီး၏ ပထမဦးဆုံးပုံနှိပ် စာများ ၁၉၅၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ နောက်ခုံးပတ်ထုတ် ဘားမားစတားရာနှင့်ပါဝင်သည့် မောင်စိမ်းနှီး (ကေသိပါ) ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသားထားသော ‘အညာ’ အမည် ရှိ သုံးကြောင်းကဗျာ ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ကဗျာဆရာ ၁၀ ဦး ပူးတွဲထုတ်ဝေသည့် တော်လှန် ကဗျာစာအုပ်၌ မောင်စိမ်းနှီးကဗျာ ၁၀ ပုံ ပါဝင် သည်။ ပထမဆုံးလုံးချင်းဝါးအုပ်မှာ ၁၉၇၂ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့သည့် ‘နွေးဆည်းရီ’ ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် တွင် ‘ဆူးလေလမ်းက လေနွေအေးရယ်’ ကို ထုတ်ဝေသည်။ သူရိယနေဝန်းတွင် ကဗျာဝေဖန်ရေး ရေးသား သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ‘ထာဝရမိုးကောင်းကင် ဝါးတိုးမှာ’ ကို ထုတ်ဝေသည်။

ကဗျာဆရာမောင်စိမ်းနှီးသည် ‘ပိတေဘက်ပွင့်သစ် စာပေအနုပညာမဂ္ဂအင်း’ ကို ၁၉၉၁ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ဦးစီးထုတ်ဝေ၍ အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက် သည်။ ထုံးမဂ္ဂအင်းမှာ နှစ်အတန်ကြောရပ်နားပြီးနောက် ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် တစ်ဖန်ပြန်လည်ထုတ်ဝေခဲ့သည်မှာ ယခုအထိဖြစ်သည်။

မောင်စိမ်းနီ

ကဗျာဆရာ မောင်စိမ်းနီသည် ဆရာဒဂ္ဂနိုတာရာ၏ 'ပန်းနှုရောင်အလွှာများ' ကိုလည်း ထုတ်ဝေသည်။ စာနယ်ငြင်းများတွင် မောင်စိမ်းနီအမည်ဖြင့် ကဗျာများ ကိုလည်းကောင်း၊ နီဇော်အမည်ဖြင့် ဝထာတိများကို လည်းကောင်း ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ရေးသားခဲ့သည်။

ကဗျာဆရာမောင်စိမ်းနီသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်တွင် ရန်ကုန်ဖြူးခြုံ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် အနီးအချို့သိန်းနှင့် သားလေးယောက်သမီးတစ်ယောက်နှင့် မြေးရှစ်ယောက်ကျွန်းရစ်သည်။

စိုးအောင်

ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ။ ။ နိုင်ငံရေး - ဆီးရိုးယားနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဆူပူအုံကြံမှုစတင်ချိန်မှစ၍ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလထိ အကျဉ်းသား ၁၃,၀၀၀ ကို ဆီးရိုးယားအာဏာပိုင်များက ကွပ်မျက်ခဲ့ကြသည်ဟု နိုင်ငံတကာလွှာတိုင်းချမ်းသာခွဲ့အဖွဲ့က ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၂) ရက်တွင် သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၁၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကာလအတွင်း ဆိုဆောင်ရွက်သောင်တွင် ဆီးရိုးယားအဆင့်မြင့်တာဝန်ရှိပို့ဂို့လိုက်များ၏ အမိန့်အာဏာဖြင့် သီတင်းတစ်ပတ်လျှင် လူ ၂၀ ဦးမှ ၂၅ ဦးအကြား သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်နောင်းပိုင်းမှစ၍၍ ဆီးရိုးယားနိုင်ငံတွင် နိုပ်စက်ညွှေးပန်းမှုပေါင်းများစွာ ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ အဆိုပါညွှေးပန်းမှုများ ပို့မြို့မြင့်တက်လာခဲ့ကြောင်း ဘေရှုတ်မြို့ရှိ ဒေသဆိုင်ရာလွှာတိုင်းချမ်းသာခွဲ့အဖွဲ့ အဖွဲ့၏ လက်ထောက်သုတေသန ညွှန်ကြားရေးမှု။ လင်မာလုပ်က ပြောသည်။

ရှုရှားနိုင်ငံသည် ဆီးရိုးယားမြောက်ပိုင်းတွင် ဆီးရိုးယားအထိုဆောင်အားစုံများနှင့် တူရကို ကျောထောက်နောက်ခံပေးထားသည့် ဆီးရိုးယား သူပုန်များအကြား ဖြစ်ပွားနေသည့်ပဋိပက္ခများ ရပ်တန်ဖြေရန် ကြားဝင် ဖျော်ဖြေမှုပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း နှစ်ဖက်လုံး၏သတင်းအရင်းအမြစ်များက ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၀) ရက်တွင် ဖော်ပြုခဲ့သည်။

နှစ်ဖက်လုံးသည် အဆိုပါနယ်နိမိတ်အတွင်းရှိ အိုင်အက်စ်စစ်သွေးကြံများကို ချေမှုန်းတိုက်ခိုက်လျက်ရှိရာ ၄၃၆-တို့အကြားတွင် ပထမဆုံးအကြိုမ် ထိုပ်တိုက်ရင်ဆိုင်တွေ့များ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆီးရိုးယားမြောက်ပိုင်းရှိ အိုင်အက်စ်စစ်သွေးကြံများသည် ရှုရှားကျောထောက်နောက်ခံပေးထားသည့် အထိုရအဖွဲ့၏ဝင်အင်အားစုံများနှင့် တူရကိုကျောထောက်နောက်ခံပေးထားသည့် အင်အားစုံများ၏ ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ရလျက်ရှိသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်က အိုင်အက်စ်အဖွဲ့၊ ထိန်းချုပ်ထားသည့် အယ်လ်ဘတ်မြို့အနီးတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့်ပဋိပက္ခများသည် အထိုရအဖွဲ့၏သူပုန်အဖွဲ့၏များကြားတွင် အိုင်အက်စ်ချေမှုန်းရေးကို အပြိုင်အဆိုင်လုပ်ဆောင်ရာမှ တိုက်ပွဲအသစ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာခြင်းကို အထုတ်အရှား ပြသလျက်ရှိသည်။ ရှုရှားသည် လက်ရှိဖြစ်ပွားနေသည့်တိုက်ပွဲများကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးအတွက် ကြားဝင်စွေစပ်မှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ သူပုန်အဖွဲ့မှ ခေါင်ဆောင်အချို့က လတ်တလောဖြစ်ပွားနေသည့် ပဋိပက္ခများမှာ အထိုရအင်အားစုံများကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲခဲ့သည်။

တစ်နှစ်တာအတွင်း ကုလသမဂ္ဂီးဆောင်သည့် ပြိုင်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ ပထမဆုံးအကြိုမ်ပြုလုပ်ရေးအတွက် ဆီးရိုးယားနိုင်ငံမှ စွေစပ်ညို့ဝိုင်းရေး အဖွဲ့ဝင်

ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ

များသည် ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၃) ရက်တွင် ဂျီနီးဘူရှိ စွဲစပ်ညီးနိုင်းသူ စတက်ဖန်ဒီမစ်တူရာနှင့်တွေ့ဆုံးရန် ရောက်ရှိလာကြသည်။ အစိုးရအဖွဲ့ စွဲစပ်ညီးနိုင်းသူ ဘတ်ရှာအယ်လ်ရှာအယာရီ နယူးယောက်မြှုပြုရှိ ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂပြီမ်းချမ်းရေးသံတမန်နှင့် အတိုက်အခံဘက်မှ စွဲစပ်ညီးနိုင်းရေးခေါင်းဆောင် နှစ်စွဲအယ်လ်ဟာရှိရှိထိုသည် ဂျီနီးဘူရှိ ကုလသမဂ္ဂ ရုံးချုပ်သို့ရောက်ရှိလာကြပြီး ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဧပြီလမှ စတင်ခဲ့သည့် စွဲစပ်ညီးနိုင်းဆွေးနွေးမှုကို ပြန်လည် ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ခြောက်နှစ်ကြာ ပြည်တွင်းပဋိပက္ခများ အဆုံးသတ်ရန် ယခင်ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ခဲ့မှုများသည် အထူးသဖြင့် အလက်ပို့မြှုနှင့် အနီးတစ်ခုကိုတိုက်ပွဲမှုများပြင်းထန်လာမှုကြောင့် ပျက်ပြားသွားခဲ့သည်။ ယခုအခါ အလက်ပို့မြှုသည် ဆီးရိုးယားအစိုးရအောင်အားစုများ၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက် သို့ ကျရောက်သွားခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

လက်ရှိအခြေအနေတွင် ဆီးရိုးယားပြီမ်းချမ်းရေးဆွေးပွဲမှုမှာ ယခင်တွေ့ဆုံးဆွေးမှုများထက် ပိုမိုအပြုသဘောဆောင်မှုဖြင့် ပြီးဆုံးခဲ့ကြောင်း ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအထူးသံတမန်က ပြောကြားသည်။

တိကျသည့်ရလဒ်များမပါဘဲ ဆွေးနွေးပွဲမှုများ ပြီးဆုံးခဲ့သော်လည်း ဤတစ်ကြို့မြှင့်တွင် ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ၏အနာဂတ်နိုင်ငံရေး အသွောက်ကြောင်းပြောင်းရန် အလားအလာ တိနှင့်ပတ်သက်၍ လက်ခံနိုင်သော အတိုင်းအတာတစ်ခု အထိ ပထမဆုံးဆွေးနွေးနိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အတိုက် အခံစွဲစပ်ရေးမှုများ အယ်ဟာရှိရှိက သုံးသပ်သည်။

အိရန်သမှတ် ဟာဆန်ရှိဟာနီသည် မြှုပ်လဆန်းပိုင်းအတွင်း ဆီးရိုးယားစစ်အခြေစို့က် စခန်းကို အမေရိကန်က ဒုံးကျည်ဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ဆီးရိုးယားနိုင်ငံအပေါ် ကျူးကျော်ရန်စမှုတစ်ခုအဖြစ် ပြစ်တင်ရှုတ်ခဲ့ပြီး အာရပ်ပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံများကို လည်း ယင်းကွဲသို့သောအပြုအမှုအပေါ် အားပေး ထောက်ခံသည့်အတွက် ဝေဖန်လိုက်ကြောင်းသိရ သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီ (၉) ရက်က ပြောကြားခဲ့သည့်။

မိန့်ခွန်းတွင် ရှိဟာနီသည် အမေရိကန်နှင့်မဟာမိတ်ပြုထားသည့် အာရပ်ပင်လယ်ကွေ့ နိုင်ငံများအား အမေရိကန်၏ဒုံးကျည်ဟိုတို့ကို အားပေးထောက်ခံသည့်အတွက် ဝေဖန်ရှုတ်ခဲ့သည်။

ကမ္မားအင်အားကြီး ခုနှစ်နိုင်ငံ (၅၅-၇) မှ ခေါင်းဆောင်များသည် ဆီးရိုးယားအရေး အပြုရှာရန် အတွက် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီ (၁၁) ရက်က အရှေ့အလယ်ပိုင်းမဟာမိတ်များနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ယခုအချိန်တွင် စုစည်းညီညွတ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ယခုညီးနိုင်းမှုမှုသည် ရှုရှားကို အာဆတ်အစိုးရနှင့် ဆက်ဆံရေးပြုတွဲစေရန်အတွက် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ယခုကာလတွင် ဆီးရိုးယားအရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ရှို့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွက် နိုင်ငံရေးအဖြစ်ကြောင်း ရာမနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆက်ကမာဂဲလ်ပရီရယ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ ရှေ့ရက်လေတပ်စခန်းကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်လုပ်ရပ်မှာ နိုင်ငံတကာဥပဒေကို ချီးဖောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရှုရှားနိုင်ငံကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆာဂျိနှုန်းက မော်စကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးအစည်းအဝေး၌ ပြောကြားသည်။

ဆီးရိုးယားအနောက်ပိုင်း အမိကပဋိပက္ခဖြစ်စွားရေးသမှုပါဏ် စစ်ဆေးရေးနှင့် ရန်ဆုံးသည့် သဘောတူညီချက်သည် စတင်အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိလာဖြီ ဖြစ်သည်။

ဆီးရိုးယားပြည်တွင်းစစ်အတွင်း ဓာတုလက်နက်များအသုံးပြုခြင်းအတွက် စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် လုပ်ပိုင်းခွင့်သက်တမ်းတိုးမြှုပ်ခြင်းကို ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီး၌ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ (၂၄) ရက်တွင် ရှုရှားနိုင်ငံက ပို့ဆောင်သုံးပြီး ပယ်ခဲ့သည့်အတွက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့် အလွန်စိတ်ပျက်ကြောင်း ပြောဆိုသည်။ ယင်းသို့ ဓာတုလက်နက်အသုံးပြုတိုက်ခိုက်ခြင်းကို ဆီးရိုးယားသမှတ်အား အာဆတ်၏ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်ပြီတိန်နှင့် ပြစ်သစ်နိုင်ငံတို့က ပြောကြားသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံသည် အိုင်အက်စ် စစ်သွေးကြွားကို တိုက်ခိုက်ရန်လိုအပ်သည့် အခြေအနေပေါ်

ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ

မူတည်ပြီး စစ်ပွဲကို ဆက်လက်ဆင်နဲ့သွားမည်ဟု အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ရှိမီးမာတစ်က နိုင်ဘာလ (၁၃) ရက်န့် ပြောကြားလိုက်ရာ သူပုန်များက ဂင်းတို့ထိန်းချုပ်ထားသည့် နှစ်မြေအားလုံး ဆုံးရှုံးသွားပြီးနောက်ပိုင်း အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များကို ရေရှည်ထားရှိ မည်ဟု ဆိုသည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန်နှင့် ရှုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတွင်တို့ကလည်း ဆီးရိုးယားစစ်ပွဲအရှိန်လျော့လာနေစဉ် ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ တည်ပြုမှု ရရှိရေး ပူးတွဲကြီးပမ်းသွားမည်ဟု အခိုင်အမာပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

ဆီးရိုးယားနိုင်ငံအတွင်း ဓမ္မလက်နှင့် တိုက်ခိုက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတကားစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို

မြို့အရှေ့ပိုင်း၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ပြန်လည်ရယူနိုင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြေား အမိုးရထောက်ခံသည့် အယ်လ်ဝါသတင်းစာ တွင် ဖော်ပြထားသည်။ အယ်လ်ဘူကာမယ်လ်မြို့သည် အိုင်အက်စ်စစ်သွေးကြွများအတွက် အရေးကြီးဆုံးမြို့ ဖြစ်ပြီး ယင်းမြို့ကို လက်လွှတ်လိုက်ရပါက ဆီးရိုးယား ၇၅ ဂင်းတို့ထိန်းချုပ်ထားရာ နေရာအားလုံး ဆုံးရှုံးသွားမည် ဖြစ်သည်။

ဆီးရိုးယားပြုမီးချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲကို ရှိနိုးဟာတွင် ဒီဇင်ဘာလ (၁၂) ရက်က ဆက်လက်ကျင်းပခဲ့ရာ ဆီးရိုးယားနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂသံတမန် စတက်ဖန် ဒီမစ်တူရာသည် ဆီးရိုးယားအစိုးရအဖွဲ့နှင့်သာမက အတိုက်အခံကိုယ်စားလှယ်များအဖွဲ့နှင့်ပါ တွေ့ဆုံးပြီး

ဆီးရိုးယားနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည့် စစ်ပွဲများရပ်တန်းရေးနှင့် သမ္မတ အာဆတ် ကို ထောက်ခံနေသည့် ပြည်သူများ

တိုးချွဲပြုလုပ်မည့် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ ဆုံးဖြတ် ချက်ကိုတားဆီးရန် ရှုရှားအထိုးရက် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ပိတိအာကာသုံး၍ ပယ်ချွဲသည်။ ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ အတွင်း ပဋိပက္ခများ စတင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီးနောက် ရှုရှားသည် ဂင်း၏မဟာမိတ်နိုင်ငံကို ကူညီရန်အတွက် ပိတိအာကာကို အသုံးပြုခဲ့သည်မှာ ၁၁ ကြိမ်နှုန်းပြုဖြစ်သည်။

ဆီးရိုးယားတပ်မတော်နှင့် မဟာမိတ်တို့ကိုခိုက်ရေးအဖွဲ့များသည် ဆီးရိုးယားရှိ အိုင်အက်စ်စစ်သွေးကြွများ နောက်ဆုံးထိန်းချုပ်ထားသည့် အယ်လ်ဘူကာမယ်လ်

ဆီးမြားစီ ဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပခဲ့သည်။ အတိုက်အခံများက ဆီးရိုးယားသမ္မတ ဘတ်ရှားအယ်လ်အာဆတ်ကို ဖြုတ်ချရန်ဖြစ်ပြီး ယင်းဖြုတ်ချမှုကသာ နိုင်ငံရေးပြောင်းလဲမှုဖြစ်မည်ဟု အခိုင်အမာယူဆထားကြသည်။

စစ်ရေး - ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ ဟုမ်းစိပ်ပြည်နယ် အလယ်ပိုင်းရှိ ဆီးရိုးယားတပ်ဖွဲ့ အခြေစိုက်နေရာများကို လေကြောင်းတို့ကိုခိုက်မှုပြုလုပ်ခဲ့သည့် အစွဲရေးတို့က်လေယာဉ် လေးစင်အနက် တစ်စင်အား ဆီးရိုးယားလေကြောင်း ကာကွယ်ရေး

ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ

စနစ်ဖြင့် ပစ်ချွဲ့ကြောင်း ဆီးရိုးယားတပ်ဖွဲ့က သတင်း ထုတ်ပြန်သည်။

အစွဲရေးတိုက်လေယာဉ် လေးစင်းသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ် (၁၃) ရက် နံနက်က ဆီးရိုးယားလေကြောင်း ပိုင်နက်အတွင်း ဝင်ရောက်လာပြီး ဟုမ်းစ်ပြည်နယ် အစွဲနှင့်အဖျား ပါမိုင်ရာမြို့အနီးရှိ ဆီးရိုးယားတပ်ဖွဲ့ အခြေစိုက်နေရာတစ်ခုကို ပစ်မှုတ်ထားတိုက်ခိုက်ခဲ့ ကြောင်း စစ်ဘက်ဆိုင်ရာထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရ သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် သူပုံနှင့်များနှင့် အိုင်အက်စ်များ က အစိုးရတပ်ဖွဲ့များကို ရှုတ်တရက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ မြို့တော်ဒမတ်စကတ်၏ အရှေ့ပိုင်း တို့တွင် တိုက်ခဲ့များ ပြင်းထန်စွာဖြစ်ပွားသည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ပထမပတ်အတွင်း အပြော်မဲ့ ကလေးငယ်များစွာသေဆုံးစေခဲ့သည့် ဓာတုလက်နက် ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုကို ဆီးရိုးယားတပ်ဖွဲ့က လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုတို့က အမေရိကန်သည် ဧပြီလ (၇) ရက် တွင် ဆီးရိုးယားစစ်အခြေစိုက်စခန်းကို ဒုံးကျေည်များဖြင့် စတင်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ပြုလုပ်သည်။

ဆီးရိုးယားဂျက်လေယာဉ်များက ဒမတ်စကတ်မြို့၊ အရှေ့ပိုင်းရှိ လူနေဒေသကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီ (၇) ရက်က ဗုံးကြွေတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ သေဆုံးမှုများရှိခဲ့ပြီး ဒမတ် စကတ်မြို့အနီးရှိ သူပုံနှင့်၏နယ်မြေကို လေကြောင်းမှ ဗုံးကြွေတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာတွင် လူဒါဇိုင်ပေါင်းများစွာ ထိခိုက် စက်ရာ ရရှိခဲ့သည်။

အိုင်အက်စ်တို့ကို တိုက်ခိုက်နေသည် ဆီးရိုးယား သူပုံနှင့်များအပေါ် ဗုံးကြွေချွဲ့သော ဆီးရိုးယားအစိုးရ တိုက်လေယာဉ်တစ်စင်းကို အမေရိကန်ဂျက်တို့က် လေယာဉ်တစ်စင်းက ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၈) ရက်တွင် ပစ်ချလိုက်သည်။ အမေရိကန်က လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်မှုတွင် ပထမဦးဆုံး ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်းဖြင့် ဆီးရိုးယားပဋိပက္ခ အရှိန်အဟုန်ဖြင့်တင်မှုကို အချက်ပြလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ရှုက်ကွာပြည်နယ်တောင်ပိုင်း အိုင်အက်စ် အစွဲနှင့် ရောက်များကို ချေမှုန်းသည့် စစ်ဆင်ရေးများတွင် ဆီးရိုးယားအစိုးရတပ်ဖွဲ့များက နယ်မြေအများအပြား

ကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြောင်း သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။ ဆီးရိုးယားအစိုးရတပ်ဖွဲ့က ရက်ကွာ ပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၌ အိုင်အက်စ်အစွဲနယ်ရောက် အဖွဲ့ဝင် အချို့ကို ရှင်းလင်းခဲ့ပြီး တင်ကားတစ်စီးနှင့် ကားလေးစီးကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ကာ မြို့တစ်မြို့၊ ရေနံတွင်း ၁၅ တွင်းနှင့် ရေနံမြေတစ်ခုကိုလည်း သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

ဆီးရိုးယားတပ်မတော်သည် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု များကို ရပ်စဲကြောင်းကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ထားသော လည်း ထိုသို့ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပြီး တစ်ရက်အကြာ လူလိုင် (၂၃) ရက်တွင် ဒမတ်စကတ်မြို့၏ အရှေ့ဘက် ဂူတာအရှေ့ပိုင်း ဓရိယာအတွင်း၌ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ဆီးရိုးယားရှိ လူအခွင့်အရေး လေလာစောင့်ကြည့်ရည်ရေးအဖွဲ့များက ပြောကြားသည်။

ရုရှားနှင့်အိုင်အက်စ်တို့က ထောက်ခံအားပေးသည့် ဆီးရိုးယားသမွတ် အယ်လ်အာဆတ်၏တပ်ဖွဲ့များသည် နိုင်ငံအရှေ့ပိုင်း ဒီအာအယ်မြို့မြို့၏ မြို့စောင့်တပ်ထံသို့ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ (၅) ရက်က ရောက်ရှိသွားရာ အိုင်အက်စ်များ၏ သုံးနှစ်ကြာပိတ်ဆိုထားမှု အဆုံးသတ်သွားခဲ့သည်။

ဒမတ်စကတ်မြို့အနီးရှိ သူပုံနှင့်များတို့သားသည် နယ်မြေရှိရှိ လူစည်ကားရာအေသာများကို ဆီးရိုးယားနှင့် ရုရှားဂျက်လေယာဉ်များက ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၇) ရက်တွင် တတိယမြောက်သိတင်းပတ် အရှိန်အဟုန် တိုးမြှင့်တိုက်ခိုက်စဉ် လူ ၂၇ ဦးသေဆုံးပြီး လူဒါဇိုင်ပေါင်းများစွာ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာဆက်ခံရေး - ဆီးရိုးယားနိုင်ငံ အနောက် တောင်ပိုင်းတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၉) ရက်မှစတင်၍ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန် အမေရိကန်၊ ရုရှားနှင့်ဂျော်ဒန်နယ်နှင့်တို့က သဘောတူညီခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ဆီးရိုးယားအစိုးရတပ်ဖွဲ့များ နှင့် သူပုံနှင့်စုပ်စုပ်မှုများ သဘောတူထားသည့် နယ်စင် တစ်လျှောက်တွင် အကောင်အထည်ဖော်သွားမည်ဖြစ် ကြောင်း ဂျော်ဒန်နိုင်ငံက ပြောကြားသည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို သဘောတူညီချက်ကို ဟမ်းဘတ်ထိပ်ဆီးအစေည့်အဝေး အမေရိကန်နှင့် ရုရှားခေါင်းဆောင်

ဆိုရှိယာနိုင်ငံ

များ ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံးပြီးနောက် ကြညာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဆီးရိယသနိုင်ငံ၊ ဖြစ်ပေါ်တို့တက်မှု အခြေအနေ
များနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရူရှားသမ္မတ လလာဒီမာပူတင်
သည် ဆော်ဒီ အိဂဲ၏ အစွမ်းရေး ခေါင်းဆောင်များနှင့်
အေးနေးမှုများ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း ကရင်မလင်
နှင့်တော်က သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ အရွှေအလယ်ပိုင်း
ဒေသ၏ အခြေအနေများနှင့် ဆီးရိယသနိုင်ငံ၊ များပန္တိပက္ခ
များကို ရေရှည်ညိုနှင့်ဖြေရှင်းရန် အလားအလာ
များနှင့်ပတ်သက်၍ ရူရှားသမ္မတနှင့် ဆော်ဒီဘုရင်
ဆယ်မှန်တော်အဗ္ဗာလာအေး အယ်လ်ဆော့ဗုံတို့ အမြင်ချင်း
ဖလူနှင့်ခဲ့ကြသည်။

ကျန်းမာရေး - သီးရီးယားနိုင်ငံ အနောက်မြှောက်ပိုင်း
တွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလက လူပေါင်းဒါယ်နှင့်ချီကာ
သေဆုံးခဲ့သော ဓမ္မတုလက်နက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှတ်စွဲခဲ့
အတွင်း အဘရုံပြောများထိခိုက်စေသော တားမြှစ်ထား
သည့် ဆာရင်ဓာတ်ငွေ့များ အသုံပြုထားသည်ကို တွေ့ရှု
ရပြော့ဌား ကုလသမဂ္ဂဓမ္မတုလက်နက် တားဆီးရေးအဖွဲ့၏
လေ့လာစောင့်ကြည့်သူများက ပြောကြားသည်။

ହଁ: ସି: ଯା: କି ଦି ଓ ମତ ରଗତ ପ୍ରିୟ ତେବେ ଣି
ଆତିର୍ଗନ ଆସିଥାଏ ଯିନି: ଜୀବନ ଯାଇଲୁ ହାନି କରିଛି ରବି ଗୁର୍ବ
ତାତ୍ତ୍ଵ ଆତାତ୍ମଙ୍କ: କେବେ କାରି ଅଶୀର୍ଦ୍ଧିତ ରା ପ୍ରିୟଙ୍କ ରେଖା ମୁଖୀ
ରତନ ଲ୍ୟାନ୍ ରହାନ୍ କେପି ପ୍ରିୟଙ୍କ କ୍ରୂଦ୍ଧଙ୍କ: କ୍ରୂର କ୍ରୋଧି ଆବଦିନଙ୍କ
ପ୍ରିୟଙ୍କଙ୍କର ବୈଲ୍ଲା ଆଶ୍ରେ ପିଣ୍ଡଙ୍କ ରିହାରୁ ତାବେ ମୁ ଆବେ ପରି
ଲ୍ୟାନ୍ ମୁଖୀ କି ପ୍ରିୟ ତେବେ ପ୍ରିୟଙ୍କ ରେଖା ରୁଦ୍ଧାତ୍ମକ

လူမှုရေး - ဆီးရီးယားနိုင်ငံရှိ ပြည်သူများအတွက်
လူသားချင်း စာနာထောက်ထားသည့် အကူအညီ
ဒေါ်လာ ၆၉၃ သန်းပေးအပ်ကြောင်း အမေရိကန်
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ
(၂၁) ရက်နှစ် ကြေညာသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှစ၍
အမေရိကန်နိုင်ငံက ဆီးရီးယားနိုင်ငံသို့ ထောက်ပံ့ငွေ
စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ ၅ ဘီလုံး ပေးအပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ဒေသတွင်းရှိ ဂျားနှစ်နှင့်က ဒေါ်လာ စာ သန်း၊
တုရက်နှင့်က ဒေါ်လာ ၃၁ သန်း၊ လက်ဘန်နှစ်နှင့်က

ဒေါ်လာ ပျေ သန်း၊ အိရတ်နှင့်က ဒေါ်လာ ၁၅ သန်း၊
အိဂျ်နှင့်က ဒေါ်လာ ၁၃ သန်းနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ
အဖွဲ့အစည်းများက ဒေါ်လာနှစ်သန်း ပေးပို့ခဲ့သည်ဟု
သိရသည်။

အကြမ်းဖက်မှု - ဆီးရီးယားနိုင်ငံ ဟူမ်းစိပြည်နယ်ရှိ
ဟာရန်စာတ်ငွေ့ကုမ္ပဏီစာတ်ငွေ့ဂိုလ်လိုင်းများကို
၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ (၆) ရက်တွင် အိုင်အက်စ်
အကြမ်းဖက်သမားများက ဖောက်ခွဲခဲ့ကြောင်း နှင့်ပိုင်
ရုပ်သံက ပြောကြားသည်။

ဆီးရိုးယားနှင့်မြောက်ပိုင်း အယ်လ်ဘတ်မြို့
 အနီးရှိ သူပုန်များကိုပစ်မှတ်ထားကာ အိုင်အက်စ်
 တိုက်ခိုက်ရော့သမားတစ်ဦးက ဖော်လိပ်စီ (၂၄) ရက်
 တွင် အသေခံပုံးခဲ့တိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ရာ လူ ၄၀ ဦး
 သေဆုံးကြောင်း စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့က သတင်း
 ထုတ်ပြန်သည်။ ယင်းပုံးခဲ့မှုသည် အယ်လ်ဘတ်မြို့၊
 အနောက်ဘက်ရှိ ဆူစီယန်မြို့တွင်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး တူရကို
 ကျောထောက်နောက်ခံသူပုန်အဖွဲ့ကို ပစ်မှတ်ထား
 တိုက်ခိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆိုပါမြို့ကို တူရကိစစ်တပ်
 နှင့်မိတ်ဖက် ဆီးရိုးယားသူပုန်များက ဖော်လိပ်စီ (၂၅)
 ရက်က အိုင်အက်စ်များထံမှ ပြန်လည်သိမ်းယူခဲ့ခြင်း
 ကြောင့် ပုံးဖောက်ခွဲခြင်းဖြစ်ကြောင်း အိုင်အက်စ်
 အဖွဲ့က အတော်ပိုင်းတွင် ကြေညာခဲ့သည်။

ဆီးနိုယားအဖိုးရတပ်ဖွဲ့၏ ရဟတ်ယာဉ်တစ်စင်း
သည် ဆီးနိုယားနိုင်ငံအေရြှုပိုင်း ဒီအားကော်မြှုပြု
အိုင်အကော်အကြမ်းဖက်သမားများ၏ပေါင်ချုပ်ကို ခံခဲ့ရ
ကြောင်း ဆီးနိုယားနိုင်ငံပိုင် ရှုပ်သံလိုင်းက ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ဧပြုပိုင် (၂) ရက်က ထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။

ပြိုင်ဘက်သုပ္ပန်များသည် ပြန်လည်ဆုတ်ခွာ
ခဲ့ပြီး ဆီးရီးယားနိုင်ငံ အနောက်ပြောက်ဘက်ရှိဖြူနှင့်
ငါးမို့ပြည်နယ်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ပြီးနောက် ရှိဟတ်
များသည် ဆီးရီးယားရှိ အိုင်ဒလစ်မြို့ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊
ဧပြီလ (၂၃) ရက်က သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်။ထိုအခါန်
မှာပင် အိုင်ဒလစ်စွင် ကားပုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားခဲ့ရာ
လူ ၁၁ ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ ငါးမို့အနက် ၉ ဦးမှာ ရှိဟတ်
စစ်သေးကြများ ဖြစ်သည်။

ဆီးရီးယားနိုင်ငံ၏မြို့တော် ဒမတ်စကတ်ရှိ မီဒန် ရဲဌာနတွင် အသေခံဗုံးပေါက်ကွဲမှု နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ၁၆ ဦးသေသားခဲ့ကြောင်း နိုင်ငံပိုင်အသံလွှာဌာက ကြေညာသည်။ ဆီးရီးယားနိုင်ငံတွင် ပြည်တွင်းစစ်အတွင်း ဆီးရီးယားမြို့တော်သည် အကြော်ဖက်မှုဒက်ကို အဆိုရှားဆုံး ခံစားခဲ့ရသည့်မြို့၊ ဖြစ်သည်။

**ဆီးရီးယားနိုင်ငံအတွင်း ကားဗုံးပေါက်ကွဲမှုတွင်
ထိနိုက်ဒက်ရာရှုရှိခဲ့သည့် ကလေးငယ်နှစ်ဦးကို
ဆေးကုသမှုပေးနေစဉ်**

အဆီ ပါ အသေခံဗုံးဖောက် ခွဲ မှုသည် တောင်ပိုင်း မီဒန်ခရိုင်ရှိ ရဲဌာန၏ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာတွင် အရပ်သားများနှင့် ရဲဌာပ်သားတစ်ဦး သေဆုံးခဲ့သည်ဟု ဆီးရီးယား ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနက ကြေညာသည်။ အသေခံဗုံးဖောက် ခွဲ မှု တွင် သေဆုံးသူများထဲ၌ ရဲဌာရာရှိရှုစ်ဦးပါဝင်ခဲ့ကြောင်း ပြီတိန်အခြေစိုက် ဆီးရီးယားလူအခွင့်အရေး တောင့်ကြည့်ရေး အုပ်စုက

ပြောသည်။ အသေခံဗုံးခွဲသူ နှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးမှာ ရဲဌာနအတွင်းသို့ဝင်ရောက်ကာ အဆောက်အအုံ ၅၀ ပထမထပ်သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်ဟု ဆီးရီးယား ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီး မို့ဟာမက်ရှားက သတင်းထောက်များကို ပြောကြားကြောင်းသိရသည်။

သိန်းဝင်းဇော်

ဆူရင်ပစ်ဆူဝမ်။ ။ အာဆီယံအတွင်းရေးများချုပ် လောင်းဆူရင်ပစ်ဆူဝမ်ကို ၁၉၄၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၂၈) ရက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ မွေးဖွားသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံသမားဆက်တက္ကသိလိုက်၌ ပညာသင်ကြားချွဲပြီး နိုင်ငံရေးသိပ္ပာသာဖြင့် စိန္တဘွဲ့ရရှိသည်။

ဆူရင်သည် ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၊ ကယ်လိုပြီးနီးယားပြည်နယ် ကလဲရာ မောင်မန်းစ်ကောလိပ်၌ နိုင်ငံရေးသိပ္ပာသာရပ်ကို ဆက်လက်ဆည်းပူးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရော်ဖလား ဖောင်ဒေးရှင်း၏ထောက်ပံ့မှုဖြင့် ဟားပတ်တက္ကသိလိုက်၌ ပညာသင်ယူခဲ့ရာ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် မဟာဝိန္တဘွဲ့ရရှိသည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ဟားပတ်တက္ကသိလိုက်မှ ပါရဂူဘွဲ့ရရှိသည်။ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် အစွဲလာမ်နှင့် မလေး အမျိုးသားရေးဝါဒကျမ်းကို တင်သွင်းခဲ့သည်။ အိဂုံးနိုင်ငံ ကိုင်ရှိ အမေရိကန်တက္ကသိလိုက်၌ အာရပ်ဘာသာစကားကို သင်ကြားခဲ့ပြီး သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် နွှန်ဆိုသမားရက်နယ်မြေ အတွက် ပါလီမန်အမတ်အဖြစ် ပထမဆုံးအကြိမ်ဖွေ့ချုပ်ခံရသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနလက်ထောက် အတွင်းဝန်အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၅ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၀ ပြည်နှစ်အထိ အာဆီယံ ဒေသဆိုင်ရာဖို့ရမ် (ARF) တွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ထမ်းဆောင်သည်။

ဆူရင်ပစ်ဆူဝစ်

၂၀၀၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ဆူရင်ကို ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးများချုပ်ရာထူးအတွက် ကိုဖိအာန်ကို ဆက်ခံနိုင်မြေရှုသူအဖြစ် မီဒီယာများက ထင်ကြေးပေးဖော်ပြုခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ထိုင်းအစိုးရ အဖွဲ့က ဆူရင်ကို ထောက်ခံခြင်းမရှိပေ။ ၂၀၀၇ ခုနှစ် အနေလတွင် အာဆီယံအတွင်းရေးများချုပ်ရာထူးအတွက် ဆူရင်ကို ထိုင်းအစိုးရအဖွဲ့က အမည်စာရင်းတင်သွင်းခဲ့ရာ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပသည့်အကြိမ် (၄၀) မြောက် အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး၍ အတည်ပြုခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆူရင်သည် ၂၀၀၈ ခုနှစ် အနေနဝါရီလ (၁) ရက်တွင် စင်ကာပူနိုင်ငံမှ အိုကင်းယောင်ထံမှ အာဆီယံအတွင်းရေးများချုပ်ရာထူးကို လွှဲပြောင်းရယူခဲ့ပြီး ငါးနှစ်သက်တော် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ အာဆီယံအတွင်းရေးများချုပ်အဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့စဉ်အတွင်း အာဆီယံသည် နိုင်ငံတကာရေးရာများတွင် အရေးပါသည့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု အဖြစ် ရှင်တည်လာနိုင်ခဲ့သည်။

ဆူရင်သည် နိုင်ငံရေးတာဝန်များအပြင် သမားဆက်တက္ကသိုလ္ာ၌ စာပေသင်ကြားပို့ချေပေးခဲ့ပြီး ၁၉၈၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၆ ခုနှစ်အထိ သမားဆက်တက္ကသိုလ္ာ၏ ပညာရပ်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ ဒုတိယအကြီးအကဲအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အသက် ၆၈ နှစ်အရွယ် ၂၀၁၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၃၀) ရက်တွင် ဘန်ကောက်မြို့၌ နှလုံးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။

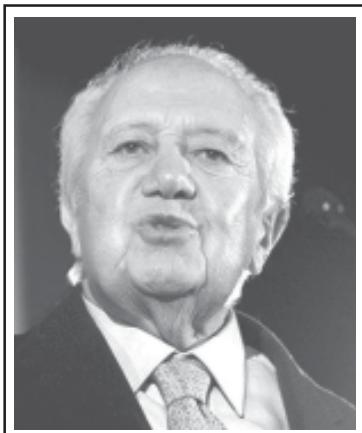
အိုးနိုင်

ဆိုရီး မာရီယို။ ။ ပေါ်တူဂါနိုင်ငံသမ္မတဟောင်းမာရီယိုဆိုရီးကို ၁၉၂၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၂) ရက်တွင် ပေါ်တူဂါနိုင်ငံ၊ လစ္စဘွန်းမြို့၌ မွေးဖွားသည်။ လစ္စဘွန်းတက္ကသိုလ္ာ၏ သမိုင်းနှင့်ဒဿာရပ်ဖြင့် ဘွဲ့ရှိ သည်။ တက္ကသိုလ္ာကြောင်းသားသာဝမှာပင် ပေါ်တူဂါနိုင်မြို့နှစ်ပါတီတွင် လူငွေယာဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် မာရီယာဒီဘရက်ဆိုနှင့် လက်ထပ်ခဲ့ပြီး သားသမီးနှစ်ဦး ထွန်းကားသည်။

ဆိုရီးသည် ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် လစ္စဘွန်းတက္ကသိုလ္ာ၌ သမိုင်းနှင့်ဒဿာရပ် ကထိကဖြစ်လာ သည်။ သို့ရာတွင် ပေါ်တူဂါအကာာရှင် အန်တိနီယို အော်လီဝီရာဆယ်လာလာကို ဆန့်ကျင်သည့် နိုင်ငံရေးလူပ်ရှားမှုများ ဆောင်ရွက်ခဲ့သောကြောင့် မကြာခဏ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေဘာသာရပ်ကိုလေ့လာခဲ့ပြီး ရွှေ့နေတစ်ဦးအဖြစ် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပြုခဲ့ရသည်။ ရွှေ့နေအဖြစ် နိုင်ငံရေးအာများတွင် လိုက်ပါဆောင်ရွက် ပေးခဲ့သည်။

ဆိုရီးသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ် ခြော့လတွင် ဆွစ်အလန် နိုင်ငံ ဂျို့မီးဘုံး ပေါ်တူဂါဆိုရှယ်လစ်လူပ်ရှားမှုကို စတင်ထူးထောင်ခဲ့သည်။ ယင်းကဲ့သို့ထူးထောင်လိုက်ခြင်းမှာ ကွန်မြို့နှင့်ဝါဒီများနှင့် သိသိသာသာကွဲတွက်ပြီး လစ်ဘရယ် ဝါဒီဘက်သို့ တိမ်းညွှတ်မှုကို ပြသလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် မတ်လတွင် ထပ်ပဲဖမ်းဆီးခံရပြီး စစ်ခုခုံက ဂင်းကဲ့ ပြည့်နှင့်ဒဏ်ပေးလိုက်သည်။ ယင်းနောက် ရှစ်လအကြာတွင် အာကာာရှင် ဆယ်လာလာအစိုးရ ပြုတ်ကျပြီး မာဆယ်လို့ဆီးတာနှင့်အစိုးရ တက်လာခဲ့သည်။ အမြှေးသစ်သည် ဆိုရီးအပါအဝင် အကျဉ်းသားအများအပြားကို ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။

၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ပေါ်တူဂါဆိုရှယ်လစ်လူပ်ရှားမှုသည် ဆိုရီးသို့ပြုလစ်ပါတီဖြစ်လာခဲ့ပြီး အထွေထွေအတွင်းရေးများအဖြစ် ဆိုရီးကို ရွှေ့ချယ်တင်မြောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ပေါ်တူဂါတပ်မတော်က အာကာသိမ်းယူခဲ့သဖြင့် ဆိုရီးနှင့်အခြား ပြည်ပြေးနိုင်ငံရေးသမားများသည် ပေါ်တူဂါဆိုပြုပြန်လာခဲ့ကြပြီး တော်လှန်ရေးတစ်ရပ်ဆင်နှင့်ကာ ယာယီအစိုးရ ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ယာယီအစိုးရတွင် ဆိုရီးသည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး

မာရိယိဆိရီ

အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ပြီး ပင်လယ်ရပ်ခြားရှိ ပေါ်တူဂိကိုလိုနီ
ဒေသများ လွှတ်လပ်ရေးရရှိရန် ကြံးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့
သည်။

၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် ဖွံ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို
အတည်ပြုနိုင်ခဲ့ပြီး ဒီမိုက်ရက်တစ်အထိုင်ရတစ်ရပ်ကို
ထူးယောင်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ် ဧပြီလ (၂၂) ရက်တွင်
ရွှေကောက်ဘွဲ့ကျော်ပဲခဲ့ရာ ဆုံးရှုမှုလည်ပါတီက လွှတ်တော်တွင်
နေရာအများစုအနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး မာရီယိုဆိုရီးသည် ဝန်ကြီး
ချုပ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဆိုရီးအထိုင်ရအဖွဲ့သည် ဘတ်ဂျက်
လိုင်ပြုမှုကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် ပြီးခြေား မူဝါဒကျင့်သုံး
ခဲ့ရသဖြင့် ငါးအပေါ် လှုပြုက်နည်းလာပြီး ၁၉၃၈ ခုနှစ်
တွင် ရာထုးမှ နတ်ထွက်ပေးခဲ့ရသည်။

အဖြစ်ပါဝင်ကာ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် ဒီမိုကရက်တစ်
အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ခေါင်းဆောင်မှုများ အားကောင်းလာစေရန်
ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

မာရိယိုဆိုရီးသည် အသက် ၉၂ နှစ်အရွယ်
၂၀၁၇ ခုနှစ် အနေဖိပါရီလ (၃) ရက်တွင် လစွာဘွန်းမြို့၌
ကုယ်လွန်သည်။

ଆପଣିକାର୍ତ୍ତିଗତିରେ ଦେବାନ୍ତିରେ ହେଲାମୁଣ୍ଡିଲୁଙ୍କ

အနောက်မြောက်ဘက်တွင် ၆၅၁၆၆၂၄၄၃။ အရှေ့နှင့်
အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် မိုးမေ့ဘစ်နိုင်တို့ ဖြစ်သည်။
နိုင်တို့မြောက်ဘက်တွင် မှတ်ယူရသည်။

၉၃

ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာအတိုးမားရေတံခွန်
များတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သော ဗစ်တိုးရှိယား
ရေတံခွန်ဖြီး တည်ရှိနေခြင်းကလည်း ပြည်ပဝင်ငွေ
များရရှိနိုင်သော အချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ယင်းသည် မေတ္ထား
မြစ်တိုး စတင်စီးဆင်းရာနေရာလည်း ဖြစ်ပေသည်။

နိုင်ငံ၏တောင်ဘက်ပိုင်းသည် အပူပိုင်းရာသီဥတ္တု
ရရှိကာ ပုံပြင်းမြောက်သွေ့သောဒေသပြစ်ပြီး မော်ဘီဇီ
မြစ်စွမ်းသည် အလွန်ပုံပြင်းသည်။ သို့သော် အရှေ့
တောင်ကုန်းဒေသများမှာ အလွန်အေးသောရာသီဥတ္တု
ရှိသည်။ မို့ရာသီသည် အောက်တိုဘာလမှမတ်လအထိ
ဖြစ်သော်လည်း မိုးခေါ်မှုဒဏ်ကို မကြောခေါ်ခံရသည်။

ပညာရေးစနစ်ထဲဖျင်းလာမှုကြောင့် ပညာရေး
တွင် အကျင့်ပျက်မှုများဖြစ်ပွားလာကာ စီးပွားရေး
သွေ့ယူရောင်းစားခဲ့သဖြင့် ဆရာ၊ ဆရာမများ၏ လေးပုံ
တစ်ပုံခန့်မှာ ပြည့်ပသို့ထွက်ပြေးတိမ်ရောင်သွားခဲ့

ବନ୍ଦ ॥ ଲୁପ୍ତାତ୍ମଣିଲାଯି ମେଘମୃଦ୍ଧିଃ କି ପ୍ରବ୍ଲୟନ୍ତିର୍ଦ୍ଦିନିଂ ହିମଃ ମୁ
ଖୀଃ କେନ୍ତ୍ରାଦ୍ଵିନ୍ଦ୍ରିନ୍ଦିନଂ ତାଙ୍କାଣି ଆଯଦିନେ ସେଇ ମୁକ୍ତିର୍ଦ୍ଦିନିଃ ଉତ୍ତରାବ
ବନ୍ଦଗଣି ଗୁଣ୍ଠିତ ଶୁଦ୍ଧ ରେଖାଃ ପିରି ଶିଥୁମ୍ଭାକି ଶିଥୁମ୍ଭାକି ପ୍ରବ୍ଲୟନ୍ତିର୍ଦ୍ଦିନି ॥
ଫୁନ୍ଦିନଂ ତୁରନ୍ତିଃ ଆଶର୍ଗନ୍ତି ଶର୍ଗନ୍ତି ଶର୍ଗନ୍ତି ଶର୍ଗନ୍ତି ଶର୍ଗନ୍ତି ଶର୍ଗନ୍ତି
କା ପିତିଅକାନ୍ତାତବ୍ଲ୍ୟନ୍ତି ପ୍ରିଣ୍ଟିରେ କିମ୍ବା କାନ୍ତା ଶୋଦି ଶ୍ରୀଗନ୍ତି ପ୍ରିଣ୍ଟିରେ
ବନ୍ଦ ମୁଦିନିଶିର୍ମଳି ଶ୍ରୀଗନ୍ତି ପ୍ରିଣ୍ଟିରେ କିମ୍ବା କାନ୍ତା ଶୋଦି ଶ୍ରୀଗନ୍ତି

ଅନ୍ତର୍ଜାଲ ପାଠ୍ୟ ମୂଳିକା ପାଠ୍ୟ ମୂଳିକା

နိုဝင်ဘာလ (၁၉) ရက်တွင် အာဏာရ အူးပီ
အက်ဖိပါတီ (ZANU-PF) ခေါင်းဆောင်နေရာမှ မူဂျာဘိ
ကို ဖယ်ရှားရန်ဆုံးပြတ်ခဲ့ပြီး အော်နှစ်ရါဂ္ဂိုကို ပါတီ
ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တင်မြောက်ခဲ့သည်။ ထိုအပြင်
နိုင်ငံရေးကို နောက်ကွယ်မှုကြီးကိုင်နေသူ သမ္မတ
ကတော် ဂရွှေ့စိုက်လည်း ပါတီ၏အမျိုးသမီးရေးရာ
အဖွဲ့ချုပ်မှုလည်းကောင်း၊ ရီ-၄၀ မျိုးဆက်သစ်
ခေါင်းဆောင် အမည်ခံပါတီဝင်များကို လည်းကောင်း
ရာထူးမှဖယ်ရှားခဲ့သည်။

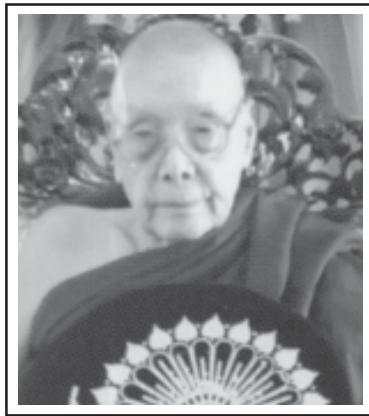

ထိုအချိန်အထိ အာကာဟိုစွန့်လွတ်လိုခြင်းမရှု
သေးသော မူဂါဘီကို နိုဝင်ဘာလ (၂၁) ရက်တွင်
ပါလီမန်၌ ခွဲချက်တင်ကြားနာစစ်ဆေးမှုများ စတင်
ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သို့သော် အသက် ၉၃ နှစ် ရှိဖြို့ဖြစ်သော
မူဂါဘီသည် နိုင်ငံတော်ကို ၃၇ နှစ် ကြာမျှ အပ်စိုး
ထားမှန်င့် သမဗ္ဗတရာထူးတိုကို စွန့်လွတ်ကြောင်း ကြညာ
ခဲ့သည်။ ထိုနောက် တပ်မတော်နှင့် မူဂါဘီတို့အကြား
ညီးစိုင်းကာ တရားစွဲဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့် နှစ်ငံ
အတွင်း ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်တို့ကို ခွင့်ပြုပေးခဲ့သည်။

မူဂါဘီသည် နှစ်ပေါင်း ၄၀ နီးပါး နိုင်ငံကိုအုပ်ချုပ်
ခဲ့သည့်အတွက် အာကာရှင်ဆန်လာပြီးနောက် လုပ်ဖော်
ကိုင်ဖက် ဒုတိယသမ္မတများကို ရာထူးမှဖယ်ရှားကာ
မိမိ၏အနီးကို ဒုတိယသမ္မတရာထူး ပေးလိုပော့ဆန္ဒ^၁
များ ဖြစ်ပေါ်လာရာမှစတင်ကာ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်တွင်
အတိသိမ်းမလုသည့်ဖြစ်ရပ်များ ဖြစ်ပွားခဲ့ပေသည်။

ଓইନ୍ଦ୍ରତାଙ୍ଗେ:ମୁଦ୍ରଣ

ဘဒ္ဒန္တဗုဏ်များ

ဘဒ္ဒန္တဗုဏ်များ

ဓလသီရီပဝရမွာစရိယ်)၊ ဘဒ္ဒန္တသာသန (သာသနစဇ ပါ၌သီရောမဏီ)၊ ဘဒ္ဒန္တမဟေသရ (သာသနစဇသီရီပဝရမွာစရိယ်)၊ ဘဒ္ဒန္တကုန္တ (သာသနစဇ သီရီပဝရမွာစရိယ်)၊ ဘဒ္ဒန္တသူဇာတာဘိဝံသ (သာသနစဇသီရီပဝရမွာစရိယ်)၊ ဘရာတော်သီရီပဝရမွာစရိယ်)၊ ဘဒ္ဒန္တအရိယာဝံသ (နိုင်ငံတော်ပဟိုသံယူဝန်ဆောင်၊ ပါ၌ပထမပြန်နာယက၊ ပါ၌တဗ္ဗာသီလ် ပဟိုအဖွဲ့ဝင်၊ ဆင့်သီဂိုပါတေသယ၊ ပိုင်းချို့သီလ် ပဟိုအဖွဲ့ဝင်၊ ဆင့်သီဂိုပါတေသယ၊ ပိုင်းချို့သီကာရက၊ ဆင့်သီဂိုပါတေသယ၊ ရန်ကုန်မြို့ ဒေဝသာဂရသိမ်ကုန်း၊ မမှကာရုပိုင်းတဗ္ဗာသီလ် ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တရေဝတ (အဂ္ဂမဟာပဏီတာ၊ နိုင်ငံတော်ညာဝါဒရိယ်)၊ ဘဒ္ဒန္တ ဝါသယ (ညောင်တုန်းသုမွာ၊ ပရိယတ္ထီ ပထမကျော်)၊ ဘဒ္ဒန္တသီလာစာရာ၊ ဘဒ္ဒန္တကုန္တလ (သာသနစဇသီရီပဝရမွာစရိယ်)၊ ဘဒ္ဒန္တပဏီစွဲ (အဂ္ဂမဟာအကျော်၊ သာသနစဇသီရီပဝရမွာစရိယ်၊ ပိုင်းတဗ္ဗာသီလ် ကျောင်းအုပ်၊ နိုင်ငံတော်ပဟိုသံယူဝန်ဆောင်၊ နိုင်ငံတော်ဝိနည်းဓို့) စသော ဆရာတော်တို့တို့၏ ပရိယတ္ထီစာပေများ သင်ယူဆည်းလူးသည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ၁၃၁၁ ခုနှစ်တွင် အစိုးရပထမင်းတုန်းကိုလည်းကောင်း၊ ၁၃၁၂ ခုနှစ်တွင် အစိုးရပထမလတ်တုန်း (ဘုရားဖြူပထမင်းတုန်း) ကိုလည်းကောင်း၊ ၁၃၁၃ ခုနှစ်တွင် အစိုးရပထမကြီးတုန်း (ဘုရားဖြူပထမကြီးတုန်း) ကိုလည်းကောင်း၊ ၁၃၁၅ ခုနှစ်တွင် အစိုးရမွာစရိယ်တုန်း

ကိုလည်းကောင်း၊ ကျမ်းသုံးကျမ်း၊ ဂုဏ်ထူး မြောက်ကျမ်းတို့ကို တစ်နှစ်တည်းတွင် ကိုးကျမ်းစလုံး အောင်မြင်ပြီးသာသနစဇ သီရီပဝရမွာစရိယ်သီရောမဏီဘဲ့၊ ကိုရရှိသည်။

ဆရာတော်သည် တာမွေမြို့နယ် မင်္ဂလာလသူခပါ၌တဗ္ဗာသီလ်ကျောင်းတိုက်၌ ပထမင်းတုန်း၊ ပထမလတ်တုန်း၊ ပထမကြီးတုန်း၊ မမှာစရိယ်တုန်းစသည့်ပရိယတ္ထီစာပေများကို ၁၃၁၄ ခုနှစ်မှ ၁၃၇၄ ခုနှစ်အထိ သင်ကြားပိုချေပေးတော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၁၆ ခုနှစ် ဆင့်သီရီယနာတင်ပွဲ၌ သူတိပါတေသယပါ၌တာကာက၊ ဆင့်သီရီတိကာရက၊ ဆင့်သီရီတိဘာကကတိုက် ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ ၁၃၁၆ ခုနှစ်မှစ၍ အစိုးရပထမပြန်စာမေးပွဲများ၊ မမှာစရိယ်စာမေးပွဲများကို ပုံးပွဲထုတ်ခြင်း၊ အဖြော်အုပ်ပေးစိစစ်ခြင်းတိုကိုလည်းကောင်း၊ ပါ၌ပထမပြန်စာမေးပွဲ ထပ်ဆင့်ကြီးကြပ်ရေးဥက္ကဋ္ဌ၊ မမှာစရိယ်စာမေးပွဲဥက္ကဋ္ဌ အဖွဲ့အစည်းစရိယ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၄၂ ခုနှစ်မှ ၁၃၄၈ ခုနှစ်အထိ မြို့နယ်သံယူဝန်ဆောင်နှင့် ရန်ကုန်တိုင်း ဝိနိုစ္စယာဖွဲ့၊ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၄၈ ခုနှစ်မှ ၁၃၇၈ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံတော်ပဟိုသံယူဝန်ဆောင်၊ နိုင်ငံတော်ဝိယောင်ရာ စိစစ်ရေးအဖွဲ့ဝင်၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း သာသာနာရေးတာဝန်များကိုထမ်းဆောင်တော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၁၇ ခုနှစ်တွင် ခေတ်မိသန်း၊ ၁၃၁၉ ခုနှစ်တွင် ခေတ်မိအလက်၊ ၁၃၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ခေတ်မိပြောန်း၊ ၁၃၂၂ ခုနှစ်တွင် ခေတ်မိယမိုက်၊ ၁၃၂၄ ခုနှစ်တွင် ဝိပဿနာအခြေပြု၊ ၁၃၂၅ ခုနှစ်တွင် ကာလဝိနိုစ္စယာ၊ ၁၃၂၇ ခုနှစ်တွင် ပရိယမာနတ္ထီဝိနိုစ္စယာ၊ ၁၃၂၇ ခုနှစ်တွင် လူသားကောင်းတစ်ယောက်၊ ၁၃၂၂ ခုနှစ်တွင် နိုဗ္ဗာနသုတေသနကျမ်း၊ ၁၃၂၅ ခုနှစ်တွင် လူသားကောင်းတစ်ယောက်နှင့် မဟာသတိပြောနသုတ္ထန်စာအုပ်များကို ရေးသားပြုစဉ်တော်မူပြီး ဖြစ်သည်။

သပဒါပိန္တစာရီက ဓာတ်ဆောက်တည်ခြင်း၊ ခမာအောက်ရိကုန်တော်၊ ပရိယတ္ထီပနိုပတ္ထီ ဝိသာရဇ်

ဂုဏ်တိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတို့ကြောင့် ဆရာတော်အား ၁၃၅၂ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနှင့်တော်အစိုးရက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတွဲ ဆက်ကပ်လျှော့ဖိန်းသည်။

တာမွေမြို့နယ် မဂ်လသူခပါဋ္ဌာတော်သို့၌ ကျောင်းတို့က ပဓာနနာယက ဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တာကဗျာမဟာတော်သည် သာသနူတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်တော်မူရင်း ၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၂) (၁၄-၃-၂၀၁၃) ရက်တွင် ဘဝန်တံ့ ပံ့လွန်တော်မူသည်။

စိုးအောင်

တတိယအကြိမ် နိုဘယ်-မြန်မာစာပေပွဲတော် (၂၀၁၃) ရသစာပေ ။ ။ မြန်မာနှင့်နိုင်ငံတကာ စာပေ များ အထူးသဖြင့် ရသသဘောနှောသော ဝါယာ၊ ဝါယာ၊ ကဗျာ၊ ဘာသာပြန်ရသစာပေ

သူတို့၏ စိတ်ကူးစိတ်သန်းသစ်၊ စိတ်အားထက်သန်မှု အသစ်များနှင့်အတူ တိတွင်ဖန်တီးမှုအသစ်များ တိုးတက် ပြစ်ပေါ်လာစေရန် စာပေ၏အနေဖြင့်သော အကျိုးကျော် တစ်ပို့အဖြစ် အတွေးအမြင်ပဟုသုတေသနပွဲတော်တွင်း၊ သဘောထားကြီးခြင်း၊ အမြင်ကျယ်ခြင်းတို့ကြောင့် လူအဖွဲ့အစည်းအတွင်း ပြီမ်းချမ်းမှုရရှိစေရန်နှင့် အများပြည် သူတို့အသိပညာ၊ စဟုသုတေသိုးတက်သိမြင် လာစေရန် စသည့် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် နိုဘယ်-မြန်မာစာပေပွဲတော် (၂၀၁၃) ရသစာပေကို ဖန်နဝါရီလ (၂၂) ရက်မှ (၂၄) ရက်အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။

ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ဖန်နဝါရီလ (၂၂) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့မြို့မကျောင်းလမ်းရှိ အမျိုးသားအတ်ရုံး၊ မြိုက်ငြေးပရာ နိုင်ငံတော်သမွတ် ဦးထင်ကျော်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း၊ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံး၊ အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာခုန်းဥက္ကဋ္ဌ ဦးမျိုးညွှန်းပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာန၊ ဒေါက်တာမျိုးသိမ်းကြီး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဖြေးမင်းသိန်း၊ တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးများ၊

နိုင်ငံတော်သမွတ် ဦးထင်ကျော် နိုဘယ်-မြန်မာစာပေပွဲတော်ကို ဖွင့်လှစ်ပေးစဉ်

ရသစာတမ်းစသည့် စာပေလက်ရာများဖြင့် မြန်မာစာပေကို အားဖြည့်မြှင့်တင်ရန်၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စာအုပ်စာပေကို အများပြည်သူတို့ စိတ်ဝင်စားလေ့လာဖတ်ရှုမှု တိုးတက်မြှင့်မှုးလာစေရန်၊ ရသစာပေဖန်တီးရေးသား

နိုဘယ်-မြန်မာစာပေပွဲတော် ကျင်းပရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ နှင့်တာဝန်းရှိသူများ၊ ဌာနဆိုင်ရာအကြီးအကဲများ၊ စာရေးဆရာတိုးများ၊ စာပေပညာရှင်များနှင့် စိတ်ကြားထားသူများ တက်ရောက်ကြသည်။

နိုင်ငံတော်သမွတ ဦးထင်ကျော်က အမှာစကား ပြောကြားရာတွင် စာပေဆိုသည်မှာ အသိဉာဏ်ပညာ တို့ စုဝေးကိန်းအောင်းရာ နေရာဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးတစ်မျိုးအတွက် စာပေအဆင့်အတန်း မြင့်မားသည်ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက် အသိဉာဏ်ပညာမြင့်မားခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ အသိဉာဏ်ပညာမြင့်မားသည် နိုင်ငံသားတို့ရှုမှုသာလျှင် အဆိုပါ နိုင်ငံသည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမည်။ ပြိုမ်းချမ်းမည်ဆိုသည်မှာ အမှန်တရားတစ်ရပ်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုကြောင့် စာပေမြင့်မားတိုးတက်ရေးသည် မိမိတို့ကဲ့သို့ တိုင်းပြည်ပြိုမ်းချမ်းရရှိပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်နေရသည့်နိုင်ငံအဖို့ ပို၍ အရေးကြီးသည်ဟု ယူဆပါကြောင်း၊ ရသစာပေနှင့်ပတ်သက်၍ မိမိတို့ အလွန်ရှိသော လေးမြေတိရသည့် ဆရာတော်ကိုက အလေးထားလှုံးဆော်ပြောဆိုရေးသားခဲ့သော အကြောင်းအရာတတ်ခုကိုလည်း သတိရမိပါကြောင်း ဆရာတော်၏ “စိတ်ကောင်းရှုမှုသာ စာကောင်းထွက်ပြီး ရသစာပေကောင်းဟူသည်စာရေး သူ၏စိတ်စေတနာကိုရေးထားသောစာ” ဟု ဆိုပါကြောင်း၊ “ရသစာပေကောင်းကို ဖတ်ရသည့်အခါ ပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိပြုမိလာကာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို သတိပြုမိသူဟာ ကိုယ် နှုတ်၊ နှုလုံး သံပါးကို ဆင်ခြင်တတ်လာကြောင်း၊ ကိုယ့်တစ်ဦးတည်းအကျိုးကိုသာမက ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ရှိသည့် သတ္တဝါအားလုံး၏ အကျိုးစီးပွားအတွက်လည်း ကြည့်တတ်၊ မြင်တတ်၊ ကရာကာ၊ ဖြစ်တတ်လာနှင့်စရာ ရှိကြောင်း၊ ရသစာပေကောင်းများသည် မိမိတို့အတွက် ထိုကဲ့သို့ မြင့်မြတ်သည့် လူသားချင်းစာနာတတ်သည့် စိတ်မျိုး ကို ဖြစ်ပေါ် စေနိုင်ပါကြောင်း၊ ထိုကြောင့်လည်း ဤကဲ့သို့ ရသစာပေကောင်းများပေါ်ထွက်ရန် မိမိတို့နိုင်ငံတွင် လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း” ပြောကြားသည်။

ထိုနောက် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်း ခိုင်သန်းနှင့် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံပေဒေဆိုင်ရာ ခုံရုံးဥက္ကဋ္ဌ ဦးမျိုးညွှန်တို့က အမှာစကား ပြောကြားကြသည်။ ဆက်လက်၍ နိုဘယ်-မြန်မာစာပေပွဲတော် (၂၀၁၃) ရသစာပေကျင်းပရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးမောင်လင်းက နှုတ်ခွန်းဆက်စကား ပြောကြားသည်။

နိုဘယ်-မြန်မာစာပေပွဲတော်တွင် စာအုပ်ဆိုင်ပေါင်း ၁၄၀ ကျော်မှ စာအုပ်စာပေများ ခင်းကျင်းရောင်းချိုး နိုဘယ်-မြန်မာစာပေကြောင်းမတိုက ရွှေချယ်ထားသည့် ရသစာပေစာအုပ် ၁၀၀ ၏စာရေးဆရာနှင့် စာအုပ်စာတော်ပုံများ၊ နိုင်ငံတကာစာပေအဖွဲ့အစည်း စာအုပ်တိုက်များမှ ရွှေချယ်ထားသည့် ရသစာပေမူရင်းစာအုပ်များနှင့် စာရေးသူတို့၏စာတော်ပုံများကို လည်း ခင်းကျင်းပြုသားသည်။ ထိုပြင် နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ အတွင်းက ထွက်ရှုခဲ့သည့် မြန်မာ့ဝတ္ထုအကောင်းဆုံး ရသစာအုပ်များ၊ နိုဘယ်ဆုရ စာအုပ်ပြခန်းများ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲများ၊ ပန်းချိကာတွန်းပြခန်းများ၊ ကယ်ရီကေးချားပုံတူရေးဆွဲခြင်းများ၊ ကဗျာရွတ်ပွဲ စာပေဆိုင်ရာ ဟောပြောဆွေးနေးပွဲများ၊ ရသစာပေနှင့်ပတ်သက်သည့် စကားဝိုင်းများ၊ စာပေနှင့် အနုပညာရှင်းများ ကိုယ်တိုင် တင်ဆက်သည့် ပြုဇာတ်ဖျော်ဖြေပွဲများ ကျင်းပေါ့သည်။

တရာတိနိုင်ငံ။ ။ နိုင်ငံရေး - တောင်တရာတိပင်လယ်ပြင်ဒေသ နိုင်ငံတကာရေပြိုင်ပိုင်နက်များကို တရာတိနိုင်ငံအပိုင်စီးခွင့် မရရေးအတွက် အမေရိကန်ပြည်တောင်စုက တားဆီးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သမွတ ဒေါ်နယ်ထရန်၊ ဦးဆောင်သော အမေရိကန်အဖိုးရ အဖွဲ့သစ်က ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နောက်ခုပါရီလ (၂၃) ရက်တွင် ကြွေးကြော်လိုက်သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် တောင်တရာတိပင်လယ်ဒေသ နိုင်ငံတကာရေလမ်းကြောင်းများသည် တရာတိနိုင်ငံပိုင်မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံတကာပိုင် ရေလမ်းကြောင်းများသာ ပြုရာ မိမိတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာပိုင်နက်အား အခြား နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက အပိုင်စီးမှုကို ကာကွယ်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း အိမ်ဖြူဗော်ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ရှောင်စပစ်ဆာ က ပြောကြားခဲ့သည်။

သို့သော် အိမ်ဖြူဗော်ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ၏ တောင်တရာတိပင်လယ်ဒေသဆိုင်ရာ မှတ်ချက်ကို တရာတိနိုင်ငံက ပေဖန်ခဲ့ရာတွင် တောင်တရာတိပင်လယ်ဒေသ အငြင်းပွားမှုပြသာတွင် အမေရိကန်ပြည်တောင်စု

တရုတ်နိုင်ငံ

အနေဖြင့် အပြောလည်းထိန်း၊ အလုပ်လည်းထိန်းရ မည်ဖြစ်ကြောင်း တုံ့ပြန်ထားသည်။

တောင်တရုတ်ပင်လယ်ဒေသ တည်ဒြစ်ရေး ဌီမဲ့အမျိုးအစားများကို မစွဲတာထရန်သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၅) ရက်တွင် တရုတ်သမ္မတ ရွှေကျင့်ဖျင့် နှင့် တယ်လီဖျင့်ဖြင့် စကားပြောဆိုခဲ့ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

တရုတ်အဆင့်မြင့် သံတမန်တစ်ဦးဖြစ်သူ ယန်ဂျီချိ သည် အိမ်ဖြူတော်တွင် သမ္မတအကြံးပေးများနှင့်

ထိုသို့တွေ့ဆုံးနေးမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချင်းအရာများကို မစွဲတာထရန်သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၅) ရက်တွင် တရုတ်သမ္မတ ရွှေကျင့်ဖျင့် နှင့် တယ်လီဖျင့်ဖြင့် စကားပြောဆိုခဲ့ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

အမရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန်က အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဘတ်ဂျက်တိုးမြှင့်ရေး အကြမ်းဖျင့် ပြောကြားပြီး ရက်ပိုင်းအတွက် တရုတ်နိုင်ငံက ယင်း၏ ၂၀၁၇ ခုနှစ် စစ်အသုံးစရိတ်ကို ၃ ရာခိုင်နှုန်းခန့် တိုးမြှင့်မည်ဖြစ်ကြောင်း မတ်လ (၄) ရက်က ထုတ်ဖော်

အသုံးစရိတ်ထပ်တိုးမြှင့်ရန် စီစဉ်လျက်ရှိသော တရုတ်တပ်မတော်ကို တွေ့ရစဉ်

ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်စဉ်အတွင်း သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန် နှင့်လည်း အကျဉ်းရုံးရုံး၍ ဆွေးနွေးမှုတစ်ရပ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်စိုဝင် ယန်ဂျီချိသည် မစွဲတာထရန် သမ္မတရာထုး တရားဝင်ရယ်ပြီးနောက်ပိုင်း ပထမဦးဆုံးတွေ့ဆုံးသည့် တရုတ်အဆင့်မြင့်အရာရှိ တစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။ မစွဲတာယန်သည် အမေရိကန် အမျိုးသားလုံခြုံရေးအကြံးပေးသစ် အိတ်ချုံအာမက် မာစတာနှင့် သမ္မတရာထုးသမက်ဖြစ်သူ ဂျားကုရားနာတို့နှင့် လည်း လုံခြုံရေးဆိုင်ရာကိစ္စများကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

တရုတ်နှင့်အမေရိကန် နှစ်နိုင်ငံအကြံး ကုန်သွယ်ရေး နှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ တင်းမာမှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီးနောက်

ကြေညာလိုက်သည်။ ပေကျွေးမှုကျင်းပမည့် နှစ်ပတ်လည် တရုတ်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ပြည်သူ့ကွန်းရက် (အင်ပီစီ) မတိုင်မီ တရုတ်နိုင်ငံက ဤထိုတုတ်ပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် စီးပွားရေးတိုးချွဲလာသည်နှင့် အမှု မကြာမိကပင် တရုတ်လက်နက်ကိုင်တပ်များကို ခေတ်မီစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ နှစ်ပေါင်း ၂၀ နှီးပါး ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ်ကို ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အထက်သုံးစွဲပြီးနောက် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းအောက်သို့ သုံးစွဲလာရာ ယခုအကြံးမြှင့်ရန် ထုတ်ပြန်ခြင်းမှာ ဒုတိယအကြိုးအဖြစ် ဆက်တိုက်သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ତର୍ତ୍ତବିଜ୍ଞାନ

ထိပ်ငြင်တောင်တရှုတပင်လယ်တွင် အခြားနိုင်ငံများက ပိုင်ဆိုင်သည်ဆိုသောရေပြင်ပိုင်နက်မှ ကျောက်တန်းများပေါ်တွင် ကျန်းတုများကို တရုတ်နှင့်ကတည်ဆောက်လျက်ရှိသည်။

တရှတ်နိုင်ငံက ထိန်းချုပ်ထားသော တောင်တရှတ်ပင်လယ်ဒေသ ကျွန်းတစ်ကျွန်းပါ့တွင် အမေရိကန်သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန် အာဏာရရှိခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် တရှတ်တိုက်လေယာဉ်တစ်စင်းထောက်လှုံးတွေ့ရှိထားကြောင်း အမေရိကန်အခြေထိုက်အာရုံရေးကြောင်းသွားလာရေး ပွင့်လင်းမြင်သာမူ အဖွဲ့၊ (အေအမ်တိဇိုင်) အမည်ရှိ သုခမိန်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က။၁၁၁ ခန့်စီမံချိန် (၆) ရက်တွင် ပြောကြားသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဖလော်ရီဒါပြည်နယ်
၌ အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်တရန်းနှင့် တရုတ်သမ္မတ
ခြကုံးဖွင့်တို့၏ နှစ်ရက်ကြာ ထိပ်သီးအစဉ်းအဝေး

အမေရိကန်၏ စောင့်ကြည့်ဝေဖန်မှုများကြားမှ
တည်ဆောက်လျက်ရှိသော တရာ်ကွန်းတုတစ်ခုကို
တွေ့ရပ်

ကို မြှုပ် (၆) ရက်တွင် စတင်ချိန်မှာပင် တောင်တရုတ်ပင်လယ်ဒေသ ပူဇီုန်းပေါ်၍ တရုတ်စစ်လေယဉ်တစ်စင်း ရောက်ရှိနေသည့်သတင်း ထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။

တရှတ်လေတပ် ဂျေ-၁၁ တိုက်လေယာဉ်သည်
တောင်တရှတ်ပင်လယ်ဒေသပိုင်ခိုင်ခွင့်နှင့် အငြင်းပွား
ကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်သို့ တစ်နှစ်တာကာလအတွင်း
ပထမဆုံးအကြိမ် ဆင်းသက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အေအမ်
တိဒ္ဒါအဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

ရဲတပ်ဖွံ့၏လက်ချက်ကြောင့် တရှတ် အမျိုးသား
တစ်ဦးနေအိမ်၌သေဆုံးခဲ့ရပြီးနောက် ပြင်သစ်နိုင်ငံ
ပါရီမြို့၌ ရဲတပ်ဖွံ့၏နှင့် အာရုံးယ်ဖွား ဆန္ဒပြ
သမားများအကြား ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ရဲတပ်ဖွံ့၏
သုံးဦး ဒဏ်ရာရှု ဆန္ဒပြသမား ၃၅ ဦး အဖမ်းခံခဲ့ရ
ကြောင်း ပြင်သစ်တာဝန်ရှိသူများက ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်
(၂၈) ရက်တွင် ပြောကြားသည်။

ပါရိတ်ဖွဲ့ဝင်များက အဆိုပါတရှတ်အမျိုးသား
ကို ရင်သွေးနှစ်ဦးရှုံးမှုပင် ပစ်သတ်ခဲ့သည့်သတ်း
ကြောင့် ပါရီဖြူတော်တွင်းရှိ အာရှန်ယ်ဖွားများ အမျက်
ထွက်ဖြေသည်။

သို့ရာတွင် ငင်းတရှုတ်အမျိုးသားက ခဲ့တပ်ဖွဲ့ဝင်
တစ်ဦးအား ဘေးဖြင့်တိုက်ခိုက်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းကြောင့်
ခဲ့တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ကာကွယ်သည့်
အနေဖြင့် ပစ်ခတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပါရီရဲတပ်ဖွဲ့က
သတင်းထုတ်ပြန်ထားသည်။

ထိနောက် ဖလော်ရီဒါပြည့်နယ်ရှိ မာအာလာရှိ
 အပန်းဖြေစခန်းတွင် တရုတ်သမ္မတရှိကျင့်ဖျင့်နှင့် ဓမ္မပြီ
 (၇) ရက်က တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးစဉ် တောင်ကိရိယားနိုင်ငံ
 ၌ ဒုးကျည်ကာကွယ်ရေးစနစ်ခုထားမှုနှင့် ပတ်သက်၍
 အမေရိကန်ပြည့်ထောင်စု၏ သဘောထားကို အမေရိကန်
 သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန်က ရှင်းပြုခဲ့သည်။ ဝေဟင်အမြှင့်ပိုင်း
 ဧရိယာဒုးကျည်ကာကွယ်ရေးစနစ် (တိအိမ်ရှုအေအာဒီ)
 တောင်ကိရိယား၌ ခုထားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အမေရိကန်
 ၏ရပ်တည်ချက်အား တရုတ်သမ္မတရှိကျင့်ဖျင့်ကို
 ရှင်းပြုခဲ့ကြောင်း တောင်ကိရိယား ယာယိသမ္မတနှင့်
 ဖုန်းခေါ်ဆွေးနွေးခိုန်တွင် ဒေါ်နယ်ထရန်က အသိပေး
 ခဲ့သည်။

၄၏ ဦးကျည်စနစ်ကာကွယ်ရေးစနစ်ဖြန့်ချမှုနှင့်
ပတ်သက်၍ မကျေနပ်ဖြစ်နေသော တရုတ်အစိုးရ
သည် တရုတ်ပြည်တွင်းအခြေစိုက်၍ စီးပွားရေး
လုပ်နေသည့် တောင်ကိုရီးယားကုမ္ပဏီများအပေါ်
အကန့်အသတ်များချမှတ်၍ စီးပွားရေးအရ တုံ့ပြန်
ထားသည်။

ମହାପ୍ରଭାଗ୍ୟରୁ ଅନ୍ତରେ ଆଶ୍ରମରୁ ଏହି କାଳରୁ ଏହି କାଳରୁ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଶ୍ରମରୁ ଏହି କାଳରୁ ଏହି କାଳରୁ

ତର୍ତ୍ତବିଜ୍ଞାନ

ရေပိုင်နက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှုက်သွားကြရန်
အိမ်ဖြူတော်က အလေးထားပြောဆိုခဲ့ပြီးသည့်
နောက်တွင် တရှုတ်နိုင်ငံသည် တောင်တရှုတ်ပင်လယ်
အတွင်းရှိ အငြင်းပွားကျွန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သည့်
တရှုတ်နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာအကာပိုင်ဆိုင်မှုကို
ကာကွယ်စောင့်ရှုက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ၂၀၁၇
ခုနှစ်၊ ဧန်နတ်ရက် (၂၄) ရက်က ပြောကြားသည်။

သို့သော် တရှတ်နိုင်းခြားရေးရောနဲ့^၁ ပြောရေး
 ဆိုခိုင့်ရှိသူ ဟွာချွန်ယင်က အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု
 သည် တောင်တရှတ်ပင်လယ် ရေပိုင်နက်အငြင်းပွားရှု
 တွင် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိသည့် နိုင်းတစ်နိုင်းသာဖြစ်
 ကြောင်း သတ်းထုတ်ပြန်မှုအကျဉ်းချုပ်တွင် ဖော်ပြခဲ့
 သည်။

ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့များ တည်ရှိနေပြီး
ရေသယလေတပါများကြော်သည့် တောင်တရှုတ
ပင်လယ်ကို ထိုင်ဝမ်၊ မလေးရှား၊ ပိုယ်နမ်၊ ပိုလစ်ပိုင်
နှင့် ဘရှုနှင့်နှင့်များက ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အငြင်းပွား
သကဲ့သို့ တောင်တရှုတပင်လယ် ရေပိုင်နက်အများစုကို
တရှုတနှင့်က ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အငြင်းပွားတောင်းဆို
လျက်ရှိသည်။

ထိုနောက် တောင်တရှတ်ပင်လယ်အရေးနှင့်
ပတ်သက်၍ တင်းမာမှုများ၊ ဤီးထွားလာနေမှုကြောင့်
တရှတ်နှင့်ပိယက်နမ်နိုင်းခြားရေးဝန်ဖြီးများအကြား
အာဆိယ်အစည်းအဝေးပြင်ပတွင်တွေ့ဆုံရန် စီစဉ်
ထားသည့်ဆွေးနွေးပွဲကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ကြောင်း
တရှတ်သံဃးတာဝန်ရှိသူများက ပြောဆိုသည်။

တောင်တရှုတ်ပင်လယ်တွင် တရှုတ်နိုင်ငံက ကျွန်းတူ
များတည်ဆောက် နေ့မှုကို စီးရိမ်ပူပန် ကြောင်းနှင့်
စစ်အင်အားတိုးချွဲ နေ့မှုကို ပြစ်တင်ဖော်ထားသည့်
ကြညာချက်ကို အရေးတောင်အရှိနိုင်များအသင်း
(အာဆီယံ) နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများက ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊
ဧပြတ (၆) ရက်တွင် ကြညာသတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် ရခိုင်ပြည်နယ်ပြဿနာနှင့်
ပတ်သက်၍ မြန်မာအစိုးရေးရုံးဒေသတည်ဖြို့မြတ်ရေး
ကြီးပမ်းအားထဲတဲ့မှုကို တရာတ်နိုင်ငံက နားလည်
ထောက်ခံကြောင်း၊ တရာတ်ကုန်မြှုန်ပါတီ နိုင်ငံတကာ

ရေးရာဌာန ဒုတိယအကြီးအကဲ ကွေးယိုကျိုးက ၂၀၁၇
ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၁) ရက်တွင် ပြောကြား
လိုက်ပြီး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းအကျပ်အတည်း
များ၏ ပြည်ပဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုများမှာ အလုပ်
မဖြစ်ကြောင်း သတိပေးလိုက်သည်။ တရာ်အစိုးရ
အနေဖြင့် ရှုပ်ပြည်နယ်၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြမ်းဖက်မှု
များနှင့် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များကို ရှုတ်ချေကြောင်း
ပြောကြားသည်။

သမ္မတရှိနှင့်အေးဖုန်းလိပ္ပမ်တို့သည် ဟောင်ကောင်
အထူးကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရအေးသအမှုဆောင်အရာရှိ
ချုပ်လျှိုန်ချိန်ယင်နှင့် ဇွဲကောက်ခံအမှုဆောင်အရာရှိချုပ်
ချိန်ရွှေက်နော်တို့ပါဝင်သည့် အဆင့်မြင့်အရာရှိများအား
လေဆိပ်ဘင် မိန့်ခွန်းပြောခဲ့ခြင်းများအား

တရုတ်ကွန်မြှာနစ်ပါတီ ပဟိုကော်မတိဝင်အသစ်
များနှင့် စည်းကမ်းစစ်ဆေးခြင်းပဟိုကော်မရှင်အသစ်
အား ရွှေးချယ်ပြီးနောက် ၁၉ ကြိမ်မြောက် တရုတ်
ကွန်မြှာနစ်ပါတီ အမျိုးသားကွန်ကရက်ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊
အောက်တိဘာ (၂၄) ရက်တွင် အောင်မြင်စွာ ကျင်ပပြီးစီး
ခဲ့သည်။ တရုတ်နှင့်သမ္မတဖြစ်သူ ရှိကျွန် ဖျင်သည်
၁၉ ကြိမ်မြောက် တရုတ်ကွန်မြှာနစ် ပါတီပဟိုကော်မတီ
၌ပြုလုပ်သော တရုတ်ကွန်မြှာနစ်ပါတီ အမျိုးသား
ညီလာခံပိတ်ပွဲအမ်းအနား၌ ပြန်လည်ပြင်ဆင်စွဲစည်း
ထားသည်။ တရုတ်ကွန်မြှာနစ် ပါတီပဟိုကော်မတီ
အသစ်ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ရွှေးချယ်ခံရသောရှိကျင့်ဖျင့်သည် အသက် ၆၄
 နှစ်ရှိပြုဖြစ်ကာ ၁၈ ကြိမ်မြောက် တရာတ်ကွန်မြှာနှစ်
 ပါတီပဲဟိုကော်မတီ နိုင်ငံရေးပူးရှိအမြဲတမ်းကော်မတီဝင်
 တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ညီလာခံတက်ရောက်
 လာသော ကိုယ်စားလှယ်များက ၁၈ ကြိမ်မြောက်
 တရာတ်ကွန်မြှာနှစ်ပါတီ ပဟိုကော်မတီလုပ်ငန်း
 အစီရင်ခံစာ၊ စည်းကမ်းစစ်ဆေးခြင်း ပဟိုကော်မရှင်
 ၏လုပ်ငန်းအစီရင်ခံစာနှင့် တရာတ်ကွန်မြှာနှစ်ပါတီ
 အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်စသည်တို့အပေါ် ဆုံးဖြတ်
 ချက်များ ခဗုံတ်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံသမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန်က တရာ်
ကန်မြို့အန်ပါတီ ပဟိုကော်မတီ အထွေထွေ အတိုင်းရေးမှူး

တရှတ်နိုင်ငံ

အဖြစ် ပြန်လည်ရွေးကောက်ခံရသည့် တရှတ်သမ္မတ ရှိကျင့်ယျင်ကို အောက်တိုဘာလ (၂၅) ရက်က တယ်လီယွန်း မှုတစ်ဆင့် ဂုဏ်ပြုစကားပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုအတူ ၁၉ ကြိမ်မြောက် တရှတ်ကွန်မြှေနှစ်ပါတီ အမျိုးသား ကွန်ကရက အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ခဲ့ခြင်းအပေါ်လည်း ဂုဏ်ပြုစကား ထပ်ဆင့်ပြောကြားသည်။ အမေရိကန် သမ္မတထရန်က ၁၉ ကြိမ်မြောက် တရှတ်ကွန်မြှေနှစ်ပါတီ ကွန်ကရကသည် ကမ္မတတစ်လွှား အာရုံးစိုက်မှုကို ရယ်နိုင်ခဲ့ပြောင်း၊ ထိုအတူ ငါးအနေဖြင့်လည်း တရှတ် သမ္မတရှိကျင့် ဖျင်ပြောကြားခဲ့သော နိုင်ငံရေးနှင့် ဆက်စပ်သည့် အရေးကြီးသည့်အကြောင်းအရာများ ကိုလည်း အာရုံးစိုက်နားထောင်ခဲ့ပြောင်း ပြောခဲ့သည်။

တရှတ်သမ္မတရှိကျင့်ယျင်အနေဖြင့် သတင်းထောက် များနှင့် တွေ့ဆုံရာတွင်လည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုများကို ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်သွား မည်ဖြစ်ပြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု နှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုသည် တရှတ်နိုင်ငံ၏အနာဂတ်ကို ပုံဖော်ထုဆစ်ပေးသည့် အရေးပါသောလှုပ်ရားမှုတစ်ခု ဖြစ်ပြောင်း၊ နှစ် ၄၀ ကြာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုများက တရှတ်ပြည်သူများ၏ဘဝကို ပိုမိုသက်သောင့်သက်သာရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပြောင်း တရှတ်သမ္မတက ဆက်လက်ပြောကြားခဲ့သည်။

ထိုပြင် မြောက်ကိုရှိယားခေါင်းဆောင် ကင်ကျံးအန်က တရှတ်သမ္မတ ရှိကျင့်ယျင်ထံ ဝမ်းမြောက်ကြောင်း သဝက်လွှာကို အောက်တိုဘာ (၂၅) ရက်က ပေးပို့ရာ တွင် တရှတ်ခေါင်းဆောင် ရှိကျင့်ယျင်သည် တရှတ်နိုင်ငံ၏အကြီးအကဲအဖြစ် အနာဂတ်လုပ်ငန်း တာဝန်များတွင် အောင်မြင်မှုများရရှိလိမ့်မည်ဟု ဆန္ဒပြုကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

တရှတ်ပြည်သူများသည် ခေတ်သစ်တွင် ထူးခြား သောဝိသေသများနှင့်အတူ ဆိုရှယ်လစ်စနစ် တည် ဆောက်ရေးလမ်းကြောင်းကို မစွာတာရှိကျင့်ယျင်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် လျှောက်လှမ်းနေပြီဖြစ်ပြောကြောင်း သဝက်လွှာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

မြောက်ကိုရှိယားအစိုးရအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် နျောကလီးယားကန်သတ်ပိတ်ဆိုမှုများကို ရှောင်လွှာ

ရာတွင် ပါဝင်ကူညီပြီး မြောက်ကိုရှိယားနှင့်ကုန်သွယ်မှု အထောက်အကူပေးသည့် တရှတ်နှင့်မြောက်ကိုရှိယား အဖွဲ့အစည်း ၁၃ ခုကို အမေရိကန်က ၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၀) ရက်တွင် အရေးယူ ပိတ်ဆိုမှုများ ပြုလုပ်လိုက်သည်။

ငါးအရေးယူပိတ်ဆိုမှုများတွင် တရှတ်ကုမ္ပဏီများဖြစ်ကြသည့် ဒန်ဒေါင်-ကီဟွာ စီးပွားရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီ ဒန်ဒေါင်ရှုန်ဟီကုန်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီနှင့် ဒန်ဒေါင်ဟွှန်ဒါကုန်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီသုံးခု တို့အား အမေရိကန်က နာမည်ပျက်စာရင်း ထည့်သွေးမှု တွင် ပါဝင်သည်။

ထိုနောက် တရှတ် (တိုင်ပေ) မှ တက်ကြလှုပ်ရားသူ လီမင်းချိသည် တရှတ် (တိုင်ပေ) တွင် ဒီဇိုကရေစီ ကျင့်သုံးရေးပို့ချချက်များကို အွန်လိုင်းမှုပို့ချခဲ့ပြီး တရှတ်နိုင်ငံရှိ နိုင်ငံရှိ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသာမိသားစုများအား ရန်ပုံငွေ ထောက်ပံ့ရန်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုဖြင့် တရှတ်တရားရုံးက ငါးကို ထောင်ဒက်ငါးနှစ်ချမှတ်လိုက်ကြောင်း သိရသည်။

စစ်ရေး- တရှတ်နိုင်ငံနှင့် တရှတ် (တိုင်ပေ) တို့အကြား တင်းမာမှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီးနောက် တရှတ် (တိုင်ပေ) ၏ တောင်ဘက်ရေးမိုင် ၉၀ ကို တရှတ်လေယာဉ်တင် သဘောနှင့် ငါးနှင့်အတူလိုက်ပါလာသည့် သဘောများ ကဖြတ်သန်းသွားခဲ့သည်ဟု တရှတ် (တိုင်ပေ) က ပြောကြားခဲ့ပြီးနောက် ရက်ပိုင်းအကြာတွင် တရှတ်လေယာဉ်တင် သဘောတစ်စင်းသည် တောင်တရှတ်ပင်လယ်တွင် စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု တရှတ်ရေတ်က ကြေညာသည်။

လျှောင်နှင်းလေယာဉ်တင်သဘောမှ ၈၂-၁၅ တိုက်ခိုက်ရေး လေယာဉ်များသည် လေ့ကျင့်ဖြတ်သန်းမှုများ ၂၀၁၇ ခုနှစ် နေ့နဝါရီလ (၂၂) ရက်က ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ပြည်သူ့လွှာတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်ရေတ်က ထိုနောက်ပိုင်းတွင် ထုတ်ပြန်ကြညာသည်။

ထိုနောက် တရှတ်လေတပ်မှ အိတ်ချုပ် အမျိုးအစား မဟာဗျာဗျာဗာမြောက် ပုံးကြဲလေယာဉ်တင်စင်းသည်

တရုတ်နိုင်ငံ

၁၉ ကြိုင်မြောက် တရုတ်ကွန်မြှောနစ်ပါတီညီလာခံတွင်တွေ့ရသည့် သမ္မတ ရှိုကျင့်ဖျင့်နှင့် ပါတီခေါင်းဆောင်များ

အန်နဝါရီလ ပထမပတ်အတွင်း ပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် အငြင်းပွားသည့် တောင်တရုတ်ပင်လယ်ဒေသ စပရက်သဲလေ ကျွန်းစုဝါန်းကျင်၏ အင်အားပြသည့်အနေဖြင့် ပုံသဏ္ဌားခဲ့ကြောင်း အမေရိကန်အစိုးရတာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက အန်နဝါရီလ (၁၀) ရက်တွင် ပြောကြားသည်။

တရုတ်နိုင်ငံက ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှစတင်၍ တရားဝင်ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ ပြတ်တောက်ခဲ့ပြီးနောက် တရုတ် (တိုင်ပေ) နှင့် ဆွေးနွေးပွဲများ ပြန်လည်စတင်ရန် တရုတ် (တိုင်ပေ) ၏ တရုတ်ရေးရာထိပ်တန်းအမတ်တစ်ဦးက ၂၀၁၇ ခုနှစ် အန်နဝါရီ (၁၁) ရက်က မေတ္တာရပ်ခံလိုက်သည်။

မည်သည့်အမေရိကန်စစ်သဘောမဆို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ (တရုတ်-တိုင်ပေ) သို့လာရောက်ပါက တရုတ်နိုင်ငံအနေဖြင့် တရုတ် (တိုင်ပေ) ကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ထိပ်တန်းတရုတ်သံတမန်တစ်ဦးက ခြိမ်းခြောက်ခဲ့ပြီးနောက် တရုတ် (တိုင်ပေ) အနီး တရုတ်လေတပ်က ပိုမိုကင်းလှည့်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံ၏အချုပ်အခြားအကျော်နှင့် နယ်မြေတည်တဲ့ ခိုင်မြေရေး ကာကွယ်စောင့်ရောက်ရန် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၁) ရက်တွင် တရုတ်တိုက်လေယာဉ်

များ၊ ဗုံးကြေလယာဉ်များနှင့် ကင်းထောက်လေယာဉ်များပါဝင်သည့် ပုံမှန်နှင့်ဝေးလံသည့် ပင်လယ်ပြင်၌ ကင်းလှည့်ပုံသဏ္ဌားခဲ့ကြောင်း တရုတ်လေတပ် ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် ရှုန်ဂျင်ကိုက ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး- အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့အကြား ဆက်ဆံရေးတင်းမာမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရုတ်အစိုးရက အပြုသဘောဆောင်သည့်ဘက်မှုရှုမြင်ရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိကြောင်း ရှိက်တာသတင်းဌာနက ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁) ရက်တွင် ရေးသားတင်ပြထားသည်။

တရုတ်သမ္မတ ရှိုကျင့်ဖျင့်နှင့် အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန်တို့၏ ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးပွဲများမကျင်းပမဲ့ နှစ်နိုင်ငံအကြား စီးပွားရေးပြသုနာများနှင့်ပတ်သက်၍ အမေရိကန်အစိုးရက တရုတ်နိုင်ငံကို ဝေဖန်ထားသည့်တိုင် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး တင်းမာမှု၊ အခြေအနေကို တရုတ်ဘက်မှ အပြုသဘောဆောင်သည့် ရှုမြင်မှုမျိုးကို ကြိုးပမ်းလာသည်။

ထိုနောက် တရုတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ ရှိုကျင့်ဖျင့်၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ တရုတ်နိုင်ငံသို့

တရှတ်နိုင်ငံ

ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ရန် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့်အေးဒေါ်ဂုဏ်လွင် ဦးဆောင်သောအဖွဲ့ သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၆) ရက် နံနက် ၇၈:၀၀ နာရီခွဲ တွင် နေပြည်တော်မှ အထူးလေယာဉ်ဖြင့် ထွက်ခွာ သွားသည်။

အဆိုပါ နိုင်ငံတော်သမ္မတ တနှင့်အေးတို့အဖွဲ့သည် အေသံတော်ချို့ နံနက် ၁၀:၀၀ နာရီခွဲတွင် တရှတ်ပြည်သူ သမ္မတနိုင်ငံ ချွန်းမြှုံး၊ Shuang Li အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သို့ ရောက်ရှိကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအနောက်ပိုင်း ရိုင်ပြည်နယ် ကျောက်ဖြူနှင့် တရှတ်နိုင်ငံ ယူနှစ်ပြည်နယ်၊ ကူးမင်းဖြူတို့ကို ချိတ်ဆက်တည်ဆောက်ထားသော ကျောက်ဖြူ-ကူးမင်း ရော်ပိုက်လိုင်းလုပ်ငန်း စတင်လည်ပတ်ရေးအတွက် တရှတ်နှင့်မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံအကြား ဧပြီ (၁၀) ရက်တွင် သဘောတူညီချက်ပူဇ္ဈိနိုင်ပြုဖြစ်၍ ရော်ပိုလွှတ်မှုလုပ်ငန်း များ စတင်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ၄၃း၏ ပြောက်ရက်ကြာ တရှတ်ခရီးစဉ်အတွင်း တရှတ်သမ္မတ ရှိကျင့်ဖျင့် ဝန်ကြီးချုပ်လီလာချွန်းတို့နှင့် တွေ့ဆုံးဆွေးနွေး ခဲ့သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂) ရက်တွင် တရှတ် ထိပ်တန်နိုင်ငံရေးအကြံပေးပူရှိလ် ယုကျန်ရှုန်သည် ဟန်ကော်လှုပ်တော်ဆိုင်ရာ ပြောဆိုခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် လက်စီအိုက်ဟန်နှင့်အတူ တရှတ်နိုင်ငံ ပေကျင်းမြှုံး တွေ့ဆုံးခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

တရှတ်နိုင်ငံ နိုင်ငံရေးရာအကြံပေးကွန်ဖုန်းနှင့်ဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ယူက တရှတ်နှင့် ဟန်ကော် နှစ်နိုင်ငံသည် မိမိတို့၏ဆက်ဆံရေးကို ဆန်းစစ်စေခြင်းဖြင့် အပြန်အလျှောက်ယုံကြည်လေးဟားမှုကို အားဖြည့်ရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ နည်းပါးမြှုံး များကို အရှိန်မြှင့်သွားရန် အလေးထားဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

တရှတ်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်လီချွန်းနှင့် ရှုရားသမ္မတ ပလားခီမာပူတ်တို့ နိုင်ငံဘာ ၂၂၉ ရက်က မောင်စကိုဖြူရှိ ကရင်မလင်နှင့်တော်၌ တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးမှုပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးရာတွင် ၁၉ ကြိမ်

မြောက် တရှတ်ကွန်မြှုံးနှစ်ပါတီ အမျိုးသားညီလာခံ အပြီးတွင် တရှတ်သမ္မတနှင့်ရှုရားသမ္မတတို့ ပီယက်နမ် မြို့ပြိုကျော်ပေသော အေပက်အစည်းအငေးတွင် တွေ့ဆုံးရော နှစ်နိုင်ငံဘက်တို့ မဟာဗျာမာရိတ်ဖက် ဆက်ဆံရေးမှာ တည်ပြုမြစ်စွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနေကြောင်း၊ စီးပွားရေးကဏ္ဍများတွင် ခိုင်မြှုံးတွင် မြို့ပြိုကျော်ပေသော ပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွင်လည်း တိုးတက်မှုများရှိခဲ့ကြောင်း၊ ခေတ်သစ်နည်းပညာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွင်လည်း တိုးတက်မှုများရှိခဲ့ကြောင်း တရှတ်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

တရှတ်နိုင်ငံနှင့် တောင်ကိုရှိသားနိုင်ငံတို့အကြား ရေရှည်တည်တံ့သည်ဆက်ဆံရေးကို အာမခံချက်ပေးရန် နှင့် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးတိုးမြှုံးရန် တရှတ်နှင့် တောင်ကိုရှိသား ခေါင်းဆောင်တို့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မီဒီယာ (၁၄) ရက်တွင် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါကတိကတဝတ်ကို တရှတ်သမ္မတရှိကျင့်ဖျင့် တောင်ကိုရှိသားသမ္မတ မှန်ကျောင်းတို့ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည် ဆွေးနွေးပွဲများမှုရလဒ်များပင် ဖြစ်သည်။

စီးပွားရေး- တရှတ်နိုင်ငံနှင့်စီလစ်ပိုင်နိုင်ငံတို့သည် ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၃ ဘီလုံးတန်ဖိုးရှိ စီမံကိန်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့မြှုံးဖြင့်ဆောင်ရွက်သွားရန် တရှတ်တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။

စီလစ်ပိုင်ပြည်သူတို့ လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင်မားရေးကို ရည်ရွယ်သည့်စီမံကိန်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စီလစ်ပိုင်အစိုးရရှိရှိထားလှယ်အဖွဲ့နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် နှစ်နှစ်ပါရီ (၂၃) ရက်တွင် တွေ့ဆုံးရောက် တရှတ် စီးပွားရေးဝန်ကြီးရုံး ပို့ဆောင်ရွက်သွားရန် ပြောကြားခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ် နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် အားလပ်ရက် ကာလအတွင်း တရှတ်ပြည်တွင်းခရီးသွားလာရေး လုပ်ငန်း၏ဝင်ငွေသည် ယွဲမ် ၄၂၃ ဒသမ ၃ ဘီလုံး (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၁၁ ဒသမ ၅၅ ဘီလုံး) အထိ ရရှိခဲ့ရေး ၂၀၁၆ ခုနှစ် နှစ်သစ်ကူးကာလဝင်ငွေနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၁၅ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်း မြှင့်တက်လာသည်။

ତର୍ତ୍ତକୀଣି

ထိပ်င တရှတ်ဝန်ကြီးချုပ် လီခချိန်းနှင့် ဖိလစ်ပိုင်
သမ္မတအဲတာတေးတို့သည် ဖိလစ်ပိုင်နှင့်မြို့တော်
မနီလာတွင် ပြုလုပ်သော တရှတ်-အာဆီယံ ခရီးသွား
လုပ်ငန်း ဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အခမ်းအနားသို့ ဂုဏ်ပြု
အမှာစကားများ ပေးပို့ခြင်သည်။

သိန်းဝင်းလော်

ତୋର୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ ରିଃ ଯାଃ ଫ୍କିର୍ଦ୍ଦ ଦଂ ॥

တောင်ကိုရှိယားနိုင်ငံရေးတွင် ၂၀၁၆ ခုနှစ် အတွင်း၌
အကတိလိုက်စားမှု အျေပြုတော်ပုံပြစ်ပွားခဲ့ပြီး သမ္မတ
ပတ်ဂွမ်ဟေးအပေါ် အကျဉ်းပျက်ခြစားမှု၊ အာဏာ
အလွှာသုံးမှုတိဖြင့် ပါလီမန်က စွမ်းပြစ်တင်ပြီး ပတ်၏
အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို ရှုပ်သိမ်းခဲ့သည်။ သမ္မတ
ပတ်ဂွမ်ဟေးအပေါ် ပါလီမန်က စွမ်းပြစ်တင်ထားခြင်း
ကို ဖွံ့ဖြိုးစည်းပုံအခြေခံပေဒဆိုင်ရာ တရားရုံးက ၂၀၁၇
ခုနှစ် မတ်လ (၁၀) ရက်တွင် အတည်ပြုလိုက်သည်။
နိုင်ငံရေးရာများတွင် လူယုံဖြစ်သူ ချိုင်ဆွန်ဆီကို
ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခွင့်ပြုခြင်းသည် ဒီမိုကရေစိ၏
အနှစ်သာရှုနှင့် တရားဥပဒေထိုးမှုတိုက် ဆုံးဆုံးရွားရွား
ထိခိုက်စေခဲ့သည်ဟုဆိုကာ စွမ်းပြစ်တင်မှုကို အတည်ပြု
ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းအတွက် ပတ်သည် သမ္မတရာထူး
မှ ထုတ်ပယ်ခံလိုက်ပြီး သမ္မတသက်တမ်းအတွင်း
စွမ်းပြစ်တင်မှုအဆိုဖြင့် ရာထူးမှုဖယ်ရှားခံခဲ့ရသည့်
ပထမဆုံး တောင်ကိုရှိယားသမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့သည်။
သက်တမ်းပြည့်စုတမ်းဆောင်ခဲ့ရသည့်အတွက် တောင်ပန်
ကြောင်း ပတ်က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် အစိုးရ
ရွှေနေများက ပတ်ကို ရာဇ်ဝတ်မှုဆိုင်ရာ သံသယ

ရှိသူအဖြစ် စစ်ဆေးမေးမြန်းရန်အတွက် မတ်လ (၂၁) ရက်တွင် တရားရုံးသိလာရောက်ရန် ဆင်ခေါ်ခဲ့သည်။

ပတ်ဂွမ်ဟေးကို အကျင့်ပျက်ခြစားမှာ အာဏာ
အလွှဲသုံးစားပြုမှုတိဖြင့် ဖမ်းဆီးရန် သင့်၊ မသင့်ကို
မတ်လ (၃၀) ရက်က တရားရုံး၌ ကိုးနာရီနီးပါး ကြားနာ
စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းလိုက်သည်။
ပတ်သည် အကျင့်ပျက်ခြစားမှာဖြင့် ဖမ်းဆီးခဲ့ရသော
တောင်ကိုရိုးယား၏တတိယမြောက် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်
သည်။

သမ္မတသစ် ရွှေးချယ်တင်မြှောက်ရန်အတွက်
သမ္မတရွှေးကောက်ပွဲကို မေလ (၉) ရက်က ကျင်းပခဲ့
ရာ ဒီမြိုက်ရက်တစ်ပါတီမှ မွန်းကျေအင်းက ထောက်ခံခဲ့
၏၁၁ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှစ်းရရှိပြီး ရွှေးချယ်ခဲ့ရသည်။
မွန်းသည် လူအခွင့်အရေးရှေ့နေတစ်ဦးဖြစ်ပြီး သမ္မတ
ဟောင်း နှိမ်ဟွာန်းလက်ထက်တွင် သမ္မတ၏အကြံပေး
အဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

တောင်ကိုရီးယားသမ္မတသစ် မွန်ရွှေအင်းသည်
 မြောက်ကိုရီးယားနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုကို ထောက်ခံ
 ခဲ့သူဖြစ်ပြီး သမ္မတရာထူးလက်ခံသည့် မိန့်ခွန်းတွင်
 ပြုယမ်းသိသွားရောက်ရန် ဆန္ဒရှိကြောင်း ထုတ်ဖော်
 ပြောကြားခဲ့သည်။

မြောက်ကိုရီးယားဆိုင်ရာ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်
ချိမြောင်ရွှေနှင့်ကို စွန်လ (၁၃) ရက်က ခန့်အပ်လိုက်
သည်။ ချိသည် သမ္မတဟောင်းနှင့်မဟွန်း၏ အတွင်းရေးမှူး
အဖြစ် ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အထိ ထမ်းဆောင်
ခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် နိုက်ငံ ယင်းအချိန်က
မြောက်ကိုရီးယား၏ခေါင်းဆောင် ကင်ရုံးဖော်အကြေား
ထိပ်သီးစွားနွေးပွဲကျင်းပရန် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ
ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

နှစ်နိုင်ငံကြားတင်းမှာမှုများကို လျှော့ချရန်
ရည်ရွယ်ပြီး မြောက်ကိုရီးယားနှင့် စစ်ရေးဆွေးနွေးမှူ
များ ပြုလုပ်ရန် အူလိုင်လ (၁၃) ရက်က ကမ်းလျမ်းခွဲ
ကြောင်း သတင်းမှားတွင် ဖော်ပြသည်။ တောင်ကိုရီးယား
ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက နယ်စပ်ရှိ ပန်မွန်ချွန်တွင်
ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။ တစ်ခါန်တည်း
မှာပင် ဆိုလ်မြို့ရီ ကြောက်ခြေနီအဖွဲ့ကလည်း ကိုရီးယား

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ

သမ္မတသစ်အဖြစ် ရွှေးကောက်တင်မြောက် ခံရသည့်မွန်ရွေ့အင်း

စစ်ပွဲအတွင်း ကွဲကွာသွားကြသည့်မိသားစုများ ပြန်လည် ဆုံးစည်းရေးအတွက် ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ရန် အဆိုပြု ထားသည်။ အဆိုပါကမ်းလုံးချက်သည် ၁၀ နှစ်အတွင်း မြင့်တက်လာသော တင်းမာမှုများကို ဖြေလျှော့နိုင်ရန် အတွက် အခွင့်အရေးဖြစ်လာမည်ဟု လေ့လာသူများ က သုံးသပ်သည်။

စစ်ရေး - မြောက်ကိုရီးယား၏ ရှူးကလ္လားယားမြို့မြို့မြောက်မှုများမှ ကာကွယ်ရန် ကြိုးပမ်းမှတ်စုံအဖြစ် တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံတွင် အဆင့်မြှင့်မြှင့်ခံးစုံစနစ် THAAD ချထားရန် အမေရိကန်နှင့်တောင်ကိုရီးယားတို့အကြား သဘော တူညီခဲ့ကြသည်။ Terminal High Altitude Area Defense ဟုခေါ်သည့် THAAD စနစ်သည် တာတို့နှင့်တာလတ်ပုံ ပုံထိန်းတုံးကျေည်များကို ကြားဖြတ်ဟန်တား၍ ပစ်ချရန် ရည်ရွယ်ထားသည့်စနစ် ဖြစ်သည်။

ဒုံးခွင်းဒုံးစနစ်သည် တောင်ကိုရီးယားသို့ ဓမ္မပြီလ (၂၆) ရက်က ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ နိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ ဂေါက်ကွင်းတစ်ခုသို့ ဒုံးခွင်းစနစ်နှင့် ဆက်စပ်သော ကိရိယာများဟု ယူဆရသည့်ပစ္စည်းများကိုဖိုးအုပ်လျက် သယ်ဆောင်လာသည့် နောက်တဲ့ယာဉ်ကြီးများကို

ရှုပ်သံအစီအစဉ်များတွင် ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်မကုန်မီ THAAD ဒုံးခွင်းစနစ်ကို အပြည့်အဝ တပ်ဆင်အသုံးပြုနိုင်ရန် ရည်မှန်းထားကြောင်း တောင်ကိုရီးယား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန် ခဲ့သည်။ THAAD ဒုံးခွင်းစနစ်ချထားခြင်းသည် ဒေသတွင် စစ်ရေးပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားစေနိုင်သည်ဟု တရာတ်နိုင်ငံ က ကန့်ကွက်ခဲ့ပြီး တောင်ကိုရီးယားသို့ တရာတ်ခန့်သွားများ သွားရောက်မှုကို ပိတ်ပင်ခဲ့သည်။ မွန်းဂျေအင်း သမ္မတဖြစ်လာခဲ့ပြီးနောက် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် သက်ရောက်မှုကို အကဲဖြတ်မှုမြှုပြုမချင်း အုပ်ပုံကာကွယ်ရေးစနစ် THAAD ထပ်မံချထားမှုများကို ရပ်ဆိုင်းမည်ဟု သမ္မတရုံးက အနေဖြင့် (၃) ရက်တွင် ပြောကြားသည်။

တောင်ကိုရီးယား၏ကာကွယ်ရေးအင်အားကို ပိုမိုတောင့်တင်းအောင် လုပ်ဆောင်ရန် အမေရိကန်နှင့် တောင်ကိုရီးယားတို့ စက်တင်ဘာလ (၁) ရက်တွင် သဘောတူညီခဲ့ပြီး အမေရိကန်အုံရော တောင်ကိုရီးယားသို့ ဒေါ်လာသီလျှော့နှင့်ချိတ်ဖိုးရှိသည့် လက်နက်များ ရောင်းချေရေးကို ခွင့်ပြုလိုက်သည်ဟု အိမ်ဖြူတော်က ထုတ်ပြန်သည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံတွင် အမေရိကန်တို့ စနစ်းချေလျက်ရှိသည့် အဆင့်မြှင့် ဒုံးခွင်းရုံးစုံစနစ်ကို တွေ့ရစဉ်

တောင်ကိုရီးယားသည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်က ဒုံးကျေည်နှင့်နည်းပညာ ထိန်းချုပ်ရေးစနစ် (MTCR) ထဲသို့

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ

ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က အရှေ့မြောက်အာရုံဒေသ တွင် လက်နက်အင်အားပြိုင်ဆိုင်မှုများ ဖဖြစ်ပေါ်စေရန် အတွက် တောင်ကိုရီးယားနှုံးကျည်များ၏ ပစ်လွှတ် နိုင်မှုစွမ်းဟုလည်ကို ကိုလိုမိတာ ၃၀၀ အထိသာ သတ်မှတ်ရန် တောင်ကိုရီးယားနှင့် အမေရိကန်တို့ သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။ ယခုအခါ မြောက်ကိုရီးယား၏ ခြေများမြောက်မှုများမြောက်မှု ယင်းကန်သတ်မှတ်တို့ လျှော့ချုပြီး နှုံးကျည်များ ပစ်နိုင်သော အကွာအဝေးကို ကိုလိုမိတာ ၈၀၀ အထိ မြင့်တင်ပေးရန် သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန်နှင့် မွန်ရွေ့အင်းတို့က ညီးနှင့်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

စီးပွားရေး - တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာစတုတ္ထအကြီးဆုံးစီးပွားရေးအင်အားကြီးနိုင်ငံဖြစ်ပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုလူညီးရေ မြင့်မားသည့်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးရန်နှင့်လူမှုဖူလုပ်ရေး အစီအစဉ်များ အတွက် ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလျှော့ (၀၈ ၁၁ ဒေါ်လျှော့) သုံးစွဲမည်ဟုပွဲရေးအားလုံးအားလုံးကို တောင်ကိုရီးယားအစိုးရက နွှန်လ (၂၂) ရက်တွင် ကြေညာခဲ့သည်။

အစိုးရသည် အလုပ်အကိုင် ၁၁၀,၀၀၀ ဖန်တီးပေးရန်အတွက် ၀၇ ၄ ဒေါ်လျှော့ ၂၀၁၀ ယရီလျှော့ သုံးစွဲမည်ဖြစ်သည်။ မီးသတ်သမားများ၊ ခဲ့များ၊ ကျောင်းဆရာများနှင့် လူမှုရေးအလုပ်သမားများကို အဓိကထားအလုပ်ဖန်တီးမည်ဖြစ်ပြီး အလုပ်ရှာဖွေနေသောင်းရွယ်သူများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် နည်းပညာလုပ်ငန်းသစ်များကို ကူညီပေးမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသောမြိုင်များနှင့် ဝင်ငွေနည်း အိမ်တောင်စုများ အတွက် လူမှုဖူလုပ်ရေးအသုံးစရိတ် အဖြစ် ၀၆ ၂ ယရီလျှော့ကို သုံးစွဲမည်ဖြစ်သည်။

ကိုရီးယားနိုင်ငံတွင် မီသားစုံပိုင်ကုမ္ပဏီကြီးများနှင့်နိုင်ငံရေးအာကာပိုင်များကြား ပတ်သက်ဆက်နှုတ်မှုများရှိခဲ့သည်။ မီသားစုံပိုင်ကုမ္ပဏီကြီးများသည် အာကာပိုင်များထံမှ အထူးအခွင့်အရေးရယူပြီး မီမံတို့အကျိုးစီးပွားရေးကိုသာ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်ဟု ကိုရီးယားပြည်သူများက ယူဆခဲ့ကြသည်။ ပတ်ဂွမ်ဟေးကို ရာထူးမှ ဖယ်ရှားခဲ့ပြီးနောက် သမ္မတသစ်မွန်ရွေ့အင်းက

မီသားစုံပိုင်ကုမ္ပဏီကြီးများကို ပြုပြင်ဖြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်မည်ဟု ကတိပေးခဲ့သည်။

ဆမ်ဆောင်းအီလက်ထရန်နစ်၏ ဒုတိယေဘာကြောင်း ဖြစ်သူ လီဂျေယောင်ကို အကျင့်ပျက်ခြေားမှု အလွှာသုံးစားပြုလုပ်မှု လိမ်လည်ထွက်ဆိုမှုနှင့် ပတ်ဂွမ်ဟေး၏ လူယုံခိုင်ဆုန်ဆီထုတိ ၀၈ ၄၃ ဒေါ်လျှော့ (၁၇၁၁ သန်း၏ ၄၀ ခန့်) လူဒါန်းမှုအပါအဝင် စွဲချက်များဖြင့် ပြုလုပ်လ (၂၂) ရက်တွင် တောင်ဒက်ငါးနှစ် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယခုကဲ့သို့ အရေးယူမှုသည် နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးအတွက် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစေနိုင်သည်ဟု သုံးသပ်ခဲ့ကြသည်။

လူမှုရေး - တောင်ကိုရီးယားအဖျိုးသမီးများ၏ ပျမ်းမှုလူသက်တမ်းသည် ၂၀၃၀ ပြည့်နစ်မတိုင်မိတ္တာ နှစ်လေ ကို ကျော်လွှာန်လာနိုင်ပြီး ကမ္ဘာတွင် ပထမဆုံးပျမ်းမှုလူသက်တမ်း ၉၀ ကျော်အထိ နေနိုင်သူများဖြစ်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း သုတေသနပညာရှုံးများက ဖေဖော်ပါရိုလ (၂၂) ရက်တွင် ပြောကြားလိုက်သည်။ တောင်ကိုရီးယားအမျိုးသမီးများသည် အဝလွန်မှုနှင့် ဆေးလိပ်သောက်သုံးမှုသိသာသနနည်းပါးကာ ကျွန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ခေတ်ပေါ်ဆေးသက်နည်းပညာတို့ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန်ရရှိနိုင်မှုက သက်တမ်းကို ပိုရှုံးစေခဲ့ကြောင်းလေ့လှုမှုတွင် ကောက်ချက်ချုံခဲ့သည်။

တောင်ကိုရီးယားသမီးတွင် အဆိုးရွားဆုံးရောက်တော်တဆုံးမှုအဖြစ် ၂၀၁၄ ခုနှစ်က ဆီးဝါးကူးတို့သတော်နစ်မြှုပ်ခဲ့ရာ ကျောင်းသား ၂၅၀ ခန့်အပါအဝင် လူပေါင်း ၃၀၄ ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ ယင်းနစ်မြှုပ်မှုမှာ လူ၏အမှားကြောင်း နစ်မြှုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု စုစုစုစ်မြှုပ်စဉ်က ပျောက်ဆုံးနေသူများ၏ မီသားစုံမှုများက တောင်းဆိုခဲ့သည်အတွက် သဘောပြန်လည်ဆယ်ယူရေးလုပ်ငန်းများကို မတ်လ (၂၂) ရက်တွင် စတင်ခဲ့သည်။ သတော်ကို မတ်လ (၂၃) ရက်တွင် ရေပေါ်သို့ ပြန်လည်တင်ယူနိုင်ခဲ့ပြီး မတ်လ (၂၁) ရက်တွင် ဆိုပ်ကမ်းသို့ အောင်မြင်စွာ သယ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ

ထိုင်းနိုင်ငံ။ ။ နိုင်ငံရေး- တာဝန်လစ်ဟင်းမှုပြုခွင့် စွဲချက်တင်ခံထားရသည့် ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ရင်လတ်ရှင်နာဝပ်သည် စီရင်ချက်ချမှတ်မည့် ဉာဏ်တဲ့ (၂၂) ရက်တွင် တရားရုံးသို့လာရောက်ရန် ပျက်ကွက် ခဲ့သဖြင့် တရားရုံးက ငှင်းကို ဖမ်းဝေမှုများ ထုတ်ခဲ့ပြီး စီရင်ချက်ချမည့်နေဂုံး စက်တင်ဘာလ (၂၃) ရက်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ ရင်လတ်သည် ကျော်မာရေးမကောင်း သဖြင့် စီရင်ချက်ချမှတ်မှုကို ရွှေ့ဆိုးပေးရန် ငှင်း၏ ရွှေ့နေက တောင်းဆိုခဲ့ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် တရားရုံးက ယုံကြည်မှုမရှိသဖြင့် ဖမ်းဝေမှုများ ထုတ်ရန် ဆုံးဖြတ် ခဲ့ကြောင်း ဦးဆောင်တရားသူ့ဖြိုး ချက်ချုပ်လာမှန်က ပြောကြားသည်။

ရက်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် တရားဝင်ပြောကြားသည်။ ထိုင်းတရားရုံးချုပ်က စက်တင်ဘာလ (၂၃) ရက် တွင် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ရင်လတ်ကို တာဝန်လစ်ဟင်းမှု စွဲချက်အတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားသဖြင့် မျက်ကွယ်ထောင် ဒက် ငါးနှစ်ချမှတ်လိုက်သည်။ ဆန်စပါးဝယ်ယူရေး မူဝါဒ ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဆုံးရှုံးမှုများကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်သည့် သင့်လော်ပြီး ထိုရောက်မှု ရှိသော စည်းမျဉ်းများကို ချမှတ်သင့်ကြောင်း၊ ရင်လတ် သည် ယင်းကဲ့သို့ စည်းမျဉ်းများချမှတ်ရန် ပျက်ကွက်မှု ကြောင့် လယ်သမားများ၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာများ၊ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ နိုင်ငံနှင့် ပြည်သူ့များအတွက် ပြေားမားသော ဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ကြောင်း စီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြ

စီရင်ချက်ချသည့်နေ့တွင် ရင်လတ်ကို ထောက်ခံသူများက တရားရုံးအပြင်၍ စုဝေးနေကြစဉ်

တရားရုံးသို့ မလာရောက်ခဲ့သော ရင်လတ်သည် ပြည်ပသို့ တိမ်းရောင်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း ငှင်း၏ပါတီ နှင့် ထိုင်းအစိုးရက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ရင်လတ်သည် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ၏ စောင့်ကြည့်ခံနေရသည့်ကြားမှ နိုင်ငံမှုတွက်ခွာသွားနိုင်ခဲ့ခြင်းသည် အစိုးရနှင့် လျှို့ဝှက်သဘောတူညီချက် ယူခဲ့ဖွံ့ဖြိုးရှိပြောင်း လေ့လာသူများက သုံးသပ်ခဲ့ကြသည်။ ရင်လတ်လိုက်ပါလာသည့် ယာဉ်တန်း သည် စစ်ဘက်စစ်ဆေးရေးရုံးကိုဖြတ်၍ အိမ်နီးချင်း ကမ္မားကီးယားနိုင်ငံ နယ်စပ်အနီးသို့ ဦးတည်သွားခဲ့ကြောင်း ထိုင်းအစိုးရက စက်တင်ဘာလ (၈)

ထားသည်။ တရားရုံးချုပ်သို့ ရင်လတ်၏ရွှေ့နေများ လာရောက်ခဲ့ကြပြီး ငှင်းကိုထောက်ခံသူများကလည်း တရားရုံး အပြင်ဘက်တွင် စုဝေးခဲ့ကြသည်။ ရုံးတင်စစ်ဆေးမှုသည် တစ်နှစ်ကျောက်ကြာမြင့်ခဲ့ပြီး ရင်လတ်သည် ကြားနာမှုများသို့ ပုံမှန်တက်ရောက်ခဲ့သော်လည်း ဉာဏ်တဲ့ (၂၂) ရက်မှစ၍ တရားရုံးသို့လာရောက်ခြင်း မရှိဘဲ တိမ်းရောင်သွားခဲ့သည်။ ရင်လတ်၏နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များကို ရုပ်သိမ်းလိုက်ပြောင်း ထိုင်းအစိုးရတာဝန်ရှိသူများက အောက်တို့ဘာလ (၃၁) ရက်တွင် ပြောကြားသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ

ကမ္မာအချမ်းသာဆုံး တော်ဝင်မိသားစုများထဲတွင် ပါဝင်သည့် ထိုင်းတော်ဝင်မိသားစု၏ ကြွယ်ဝှုံများကို ထိုင်းဘုရင်က တိုက်ရိုက်ထိန်းချုပ်ခွင့်ရမည့် ဥပဒေသိုလ်ကို လွှတ်တော်က အတည်ပြုပေးခဲ့ပြီးနောက် ဇူလိုင်လ (၁၃) ရက်တွင် အာဏာသက်ဝင်ခဲ့သည်။ ယခင်က Crown Property Bureau (CPB) က ထိန်းချုပ်ထားခဲ့ရာမှ ယခု ဥပဒေသိုလ်အရ CPB ကို ကြီးကြပ်မည့်ကော်မတီ၏ အဖွဲ့ဝင်အားလုံးကို ဘုရင်က တိုက်ရိုက်ခန်းအပ်ခွင့်ရမည့် ဖြစ်သည်။

ထိုင်းစစ်တပ်က နိုင်ငံအာဏာကို သိမ်းယူခဲ့ပြီး နောက် လေးနှစ်ကျော်အကြာ ၂၀၁၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ တွင် ရွှေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပပေးမည်ဟု ထိုင်းအစိုးရာ က အောက်တိုဘာလ (၁၀) ရက်တွင် ကြေညာသည်။ ရက် အတိ အကျကို မူ ၂၀၀၈ ခုနှစ် စွန်လတွင် ကြေညာမည်ဟု ဆိုသည်။

မျက်မြောက်ရေးရာ - ရွှေးပြောင်းအခြေချွဲများအား လူကုန်ကူးမှုအတွက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့တာဝနရှိသူများ ကို ဇူလိုင်လ (၁၉) ရက်က ရုံးတပ်စ်ဆေးခဲ့ပြီး နှစ်ရှည် ထောင်ဒက်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတောင်ပိုင်း လုံခြုံရေး အဖွဲ့၏ ရှိယိုပ်တန်းတာဝနရှိသူ ကြည်းတပ် ဒုတိယ ပိုလ်ချုပ်ကြီးမှု မာနက်စ်ကို နိုင်ငံဖြတ်ကျော်၍ လုပ်ဆောင် သော ကွန်ရက်တစ်ခု၏ ကြံးရာပါမှန်နဲ့ လူကုန်ကူးမှုကို ထောက်ပံ့နိုင်အတွက် အခြားသူများနှင့် ပူးပိုင်လုပ်ဆောင်မှု စသည့် စွဲချက်များဖြင့် ထောင်ဒက် ၂၃ နှစ် ချမှတ်ခဲ့

သည်။ မာနက်စ်သည် လူကုန်ကူးသည့်အေးဂျင့်များ ထံမှ ဒေါ်လာ ၄၄၀,၀၀၀ (ဘတ် ၁၄ ဒသမ ၈ သန်း) ကို ဘက်လွှဲငွေ့ များမှတစ်ဆင့်ရှိခဲ့ကြောင်း တရားရှိ ကထုတ်ပြန်သည်။ စစ်ဘက်၊ ရဲဘက်၊ ဒေသဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ မာဖိုးယားဂိုဏ်းများက လူကုန်ကူး သူများ၊ အေးဂျင့်များ၊ ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်သူများအဖြစ် လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပြီး အာရုံးနိုင်ငံအချို့မှ ဝင်ရောက်လာသော ရွှေးပြောင်းအခြေချွဲသူများထံမှ ငွေ့ညှစ်နေ့များကို ရုံးတင် စစ်ဆေးရာတွင် ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

**ထိုင်းဘုရင် ဘူမိဘောအုပ္ပါယာက်၏
ရာပန္တဗုံးဘို့ တက်ရောက်လာသည့်
ထိုင်းပြည်သူများ**

၂၀၁၆ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်ခဲ့သည့် ထိုင်းဘုရင် မင်းမြတ် ဘူမိဘောအုပ္ပါယာက်၏စွာပန်အခေါ်အနား ကို ဘန်ကောက်မြှို့ အောက်တိုဘာလ (၂၂) ရက်မှ (၂၉) ရက်အထိ ငါးရက်ကြာ ကျင့်ပဲခဲ့သည်။ ဒေါ်လာ သန်း ၉၀ ကျော်သုံးစွဲခဲ့သည့် ကုန်ကျစရိတ်အများဆုံးစွာပန် ပွဲကြီး ဖြစ်သည်။ တော်ဝင်အရှိုးအိုးကို တင်ဆောင်လာ သည့် နှစ်ဘီးတပ်ရွှေးရောင်စစ်ရထားက ဖြို့တော်ကို ဖြတ်သန်းသွားစဉ် ထိုင်းပြည်သူသုံးသိန်းကျော်က အနက်ရောင် ဝတ်စုံများဝတ်ဆင်၍ လမ်းပေါ်တွင် စုဝေးခဲ့ကြပြီး ဘုရင်မင်းမြတ်ကို နောက်ဆုံးအကြိမ် ဂါရဝါပြုခဲ့ကြသည်။ ရာပန္တအခေါ်အနားသို့ အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဂိုမ်းစ်မာတစ်၊ ပြီတိန်မင်းသား အင်ဒရှုံး၊ ဂျပန် မင်းသားအာကိုရှိခို့တို့အပါအဝင် နိုင်ငံပေါင်း ၄၂ နိုင်ငံမှ တော်ဝင်မိသားစုများ၊ ဂုဏ်သရော် ပုဂ္ဂိုလ်များ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ထွန်းတင် ဦး ဝဏ္ဏကျော်ထင်

ထွန်းတင် ဦး ဝဏ္ဏကျော်ထင် (၁၉၂၃-၂၀၁၇)။
 ဝဏ္ဏကျော်ထင်၏အမည်: ထွန်းတင် (တဘုရားသက်ပန်) ကို
 ဦးစီးစိန်၊ ဒေါ်ညွန့်တို့က ၁၉၂၃ ခုနှစ်၊ နေ့နတ်ရှိလ (၂၂)
 ရက်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ သံတွဲမြို့၌ မွေးဖွားသည်။

ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဦးထွန်းတင်

ဦးထွန်းတင်သည် ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်
 တဘုရားသို့လို့ ပညာသင်ယူသည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်
 ရန်ကုန်နတ္တဘုရားသို့လို့ ပညာတန်းစာမေးပွဲ၌ မြန်မာစာ
 (အထူး) ဘာသာရပ်အတွက် ‘သာမီးအောင်’ ဆုရရှိ၍
 ပိဋ္ဌာဘွဲ့နှင့် ဥပဒေဝိဇ္ဇာဘွဲ့များရရှိသည်။

ဦးထွန်းတင်သည် ထိုအခါန်မှုစဉ်၌ မြန်မာ့အလင်း
 သတင်းစာ၊ နဂါးနိဂုာနယ်၊ ကဗျာလောကစာစောင်တို့တွင်
 ဆောင်းပါးနှင့်ဝှက်တို့များ ရေးသားသည်။ မြန်မာ့အလင်း
 သတင်းစာ၏ တဘုရားသို့လို့သတင်းထောက်အဖြစ် လည်း
 ဆောင်ရွက်သည်။ ကလောင်အမည်များမှာ တဘုရားသို့လို့
 သော်ပန်၊ တက်ထွန်းအောင်တို့ဖြစ်သည်။

ဦးထွန်းတင်သည် ၁၉၄၃-၄၄ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်
 ဒို့မေသတင်းဌာန လက်ထောက်သတင်းအယ်ဒီတာ၊
 ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် မမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်
 အချက်ပြဆက်သွယ်ရေးတပ် နိုင်ငံခြားသတင်းဌာန
 အယ်ဒီတာ၊ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် သတင်းစာမေးနယ် အမှုဆောင်
 အယ်ဒီတာ၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ပြီတိသုသတင်း
 ပြန်ကြားရေးဌာန နေ့စဉ်ထုတ်သတင်းလွှာ မြန်မာ့

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ

သတင်းအယ်ဒီတာ၊ ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်အစိုးရ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန တတိယ
 အတွင်းဝန်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး ၁၉၈၃ ခုနှစ်
 တွင် ညွန့်ကြားရေးများအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူသည်။

ဦးထွန်းတင်သည် အငြိမ်းစားယူပြီးနောက်
 စာပေပိမာန်က နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေသော မြန်မာ့စွဲယုံကြုံများ
 နှစ်ချုပ်များတွင် ကုလသမဂ္ဂနှစ်ပတ်လည် အထွေထွေ
 သီလာခံ၊ ကုလသမဂ္ဂ၏ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်
 နိုင်ငံတကာရေးရာများကို ရေးသားခဲ့သည်။

ဦးထွန်းတင်သည် ဒေါ်အေးမြင့်နှင့်လက်ထပ်ပြီး
 သားနှစ်ဦး၊ သမီးတစ်ဦး၊ မြေးငါးဦးနှင့် မြစ်ခုန်စိုး
 ထွန်းကားသည်။ အနီးနှင့်သားတစ်ဦးသည် ကွယ်လွန်
 ပြီးဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်တာဝန်များကို ကြိုးပမ်းထမ်းဆောင်
 ခဲ့သော ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဦးထွန်းတင် (တဘုရားသို့လို့
 သက်ပန်) သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ညာဂုတ်လ (၁၇) ရက်
 တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

စိုးအောင်

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ။

အာရာဒေသဆိုင်ရာ ဘို့အောဖို့ရမ်နှစ်ပတ်လည်
 အစည်းအဝေး - ၂၀၁၇ ခုနှစ် အာရာဒေသဆိုင်ရာ
 ဘို့အော ဖို့ရမ် နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေး (Boao Forum
 For Asia Annual Conference 2017) ဖွင့်ပွဲ
 အမေးအနားကို တရှတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ ဘို့အောဖို့၊
 Boao International Conference Center ၌ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
 မတ်လ (၂၂) ရက်က ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ
 မြန်မာနိုင်ငံ ဒုတိယသမ္မတတို့မြိုင်ဆွဲ တက်ရောက်သည်။

ဖွင့်ပွဲအမေးအနားသို့ ပိတ်ကြားထားသည့် ကမ္ဘာ
 နိုင်ငံအသီးသီးမှ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ၊ အစိုးရအဖွဲ့၊
 အကြံးအကဲများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများမှ ဥက္ကဋ္ဌများ၊
 အာရာဘို့အောဖို့ရမ် အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ ဥက္ကဋ္ဌနှင့်အဖွဲ့ဝင်

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ

များ၊ ဟိုင်နှစ်ပြည်နယ် ကွန်မြှေနှစ်ပါတီ အတွေ့တွေ အတွင်းရေးများနှင့် တာဝန်ရှိသူများ ဖိတ်ကြားထားသူများ တက်ရောက်ကြသည်။ အခမ်းအနားတွင် ဘိုအောဖိုရမ် ဥက္ကဋ္ဌ ဂျပန်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း မစွာတာယာဆူရှိ ဖူကူဒါက ကြိုဆိုနှင့်ခွန်းဆက်စကား ပြောကြားသည်။ အဝေးများ ဖွင့်ပွဲအမ်းအနားကို နှိုင်ဘာလ (၁၃) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၉ နာရီတွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့ရှိ Cultural Center of the Philippines (CCP) ၏ ကျင်းပသည်။ အခမ်းအနားသို့ အာဆီယံ အလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ မစွာတာရှိဒရီဂီ

ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ တရုတ်နိုင်ငံ ဘိုအောမြို့တွင်းပသည့် ဘိုအောဖိုရမ်သို့ တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားစဉ်

ထိနောက် တရုတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် မစွာတာကျန်းကောင်းလီ၊ မဒါဂိုစကား သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ H.E. Hery Martial Rajao-narimam-pianinal မိုက်ခရိုနီးရျား ဖက်ဒရုယ်ပြည်ထောင်စု သမ္မတ H.E. Peter M.Christiani နိပါန်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် H.E. Puspa Kamal Dahal Prachanda နှင့် အာဖဂန်နှစ်တန်နိုင်ငံ အထက်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ H.E. Fazel Hadi Muslimyar တို့က မိန့်ခွန်းပြောကြားကြသည်။ ယင်းနောက် ဒုတိယ သမ္မတဦးမြင့်ဆွဲက မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ယခုနှစ် ဘိုအောဖိုရမ်၏ခေါင်းစဉ်မှာ Globalization & Free Trade : The Asian Perspectives ဖြစ်ပြီး Globalization, Growth, Reform နှင့် New Economy ဟူ၍ အလိုင်းလေးပိုင်းခွဲကာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ၃၁ ကြိုင်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေး နှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများ- ၃၁ ကြိုင်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်း

ဒုတာတေး နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ အာဆီယံ နိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများနှင့် အာဆီယံနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်လာသည့် မိတ်ပက်နှင့်များမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများနှင့် အာဆီယံနှင့်အကြီးအကဲများ တက်ရောက်သည်။

အစီအစဉ်အရ အခမ်းအနားကို အာဆီယံ အထိမ်းအမှတ် သီချင်းဖြင့် ဖွင့်လှစ်ပြီး အာဆီယံ အလှည့်ကျော်ဥက္ကဋ္ဌ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတက နှုတ်ခွန်းဆက်စကားပြောကြားသည်။

၃၁ ကြိုင်မြောက် အာဆီယံမျက်နှာစုံလီ ထိပ်သီး အစည်းအဝေး (Plenary Session) ကို မနီလာမြို့ရှိ Philippines International Convention Centre (PICC) ၏ ဆက်လက်ကျင်းပသည်။ ယင်းနောက် နှစ် (၄၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ် အာဆီယံ-အမေရိကန် ထိပ်သီး အစည်းအဝေး၊ ၂၀ ကြိုင်မြောက် အာဆီယံ-တရုတ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး၊ ၁၉ ကြိုင်မြောက် အာဆီယံ-

ကိုရှိယား ထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့် ၂၀ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ-ဂျုပန် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတိုကို (PICC) ၌ Summit Hall ၌ ကျင်းပသည်။

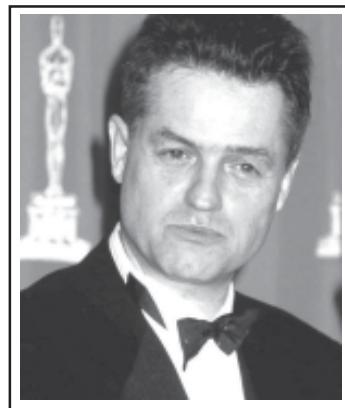
နိုဝင်ဘာလ (၁၄) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် အကြိမ် ၂၀ မြောက် အာဆီယံ+ရ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး နှစ် (၄၀) ပြည့်အာဆီယံ-အီယူ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး မွန်းလွှဲပိုင်းတွင် ၁၂ ကြိမ်မြောက် အရှေ့အာရှုထိပ်သီး အစည်းအဝေးနှင့် ၁၅ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ-အီနှိုယ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတိုကို PICC ၌ ဆက်လက် ကျင်းပသည်။ ညပိုင်းတွင် ချွဲပြောင်းအလုပ်သမားများ၏ အခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့် မြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံသဘောတူညီချက်ကို အာဆီယံခေါင်းဆောင်များက လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

ထိုနောက် ၃၁ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများ ပိတ်ပွဲ အခမ်းအနားနှင့် အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌရာထူး လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်း အခမ်းအနားများကို ဆက်လက်ကျင်းပသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် အာဆီယံအလုပ်၌ ကျဉ်းမှုလစ်ပိုင်သမွဗ္ဗနိုင်ငံသမွဗ္ဗ မစွာတာရှိအပိုဒ်တာတေးက နှီတ် ဆက်စကားပြောကြားပြီး ၂၀၁၈ ခုနှစ် အာဆီယံအလုပ်၌ ဥက္ကဋ္ဌရာထူး လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်း ဝန်ကြီးချုပ် မစွာတာလီရှာန်လွန်းထဲ အာဆီယံအလုပ်၌ ကျဉ်းမှုလစ်ပိုင်သမွဗ္ဗနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစွာတာလီရှာန်လွန်းထဲ အာဆီယံအလုပ်၌ အယောင်တူငယ်ကို လွှဲပြောင်းပေးအပ်သည်။ ယင်းနောက် စင်ကာပူသမွဗ္ဗနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်က နှီတ်ခွန်းဆက်စကားပြောကြားသည်။

ဒမ်မိုး ဂျီနာန်။ ။ အောင်ကာဆုရ အမေရိကန် ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ ဂျီနာန်ဒမ်မိုးကို ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၂) ရက်တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနယူးယောက်၌ မွေးဖွားသည်။ မိယာမိအထက်တန်းကျောင်းနှင့် ဖလ်ရီဒါတက္ကသိုလ်တို့တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

ဒမ်မိုးသည် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်ဝန်းကျင်တွင် အနုပညာ လောကသို့ပိုင်ရောက်ခဲ့ပြီး အနုပညာသက်တမ်း နှစ် ၄၀

အတွင်း အချိစ်အတ်မြှုံး အတ်ကားများမှသည် အထင်ကရ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ မှတ်တမ်းရုပ်ရှင်များအထိ အနုပညာ လက်ရာများစွာကို ဖန်တီးခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်က ရိုက်ကူးဖြန့်ချိခဲ့သည့် သည်းထိတ်ရင်ဖို့အတ်ကား Silence of the Lambs ဖြင့် အကောင်းဆုံးဒါရိုက်တာ အောင်စကားဆု ရရှိခဲ့သည်။ ယင်းအတ်ကားသည်

ဂျီနာန်ဒမ်မိုး

အကောင်းဆုံး အတ်ကားဆု အကောင်းဆုံးအတ်ထွန်းဆု အကောင်းဆုံးအမျိုးသား သရုပ်ဆောင်ဆု အကောင်းဆုံးအမျိုးသားသရုပ်ဆောင်ဆုတို့လည်းရရှိခဲ့ပြီး စုစုပေါင်းအောင်စကားဆု ငါးဆု ဆွဲတ်ဆုံးရရှိသည်။

အေအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါ ခံစားနေရသည့် ၄၄း၏ သူငယ်ချင်းတစ်ဦးကို အကြောင်းပြု၍ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် Philadelphia အတ်ကားကို ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ၄၄းအတ်ကားသည် အေအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါနှင့်ပတ်သက်၍ ရိုက်ကူးသော အေအိုင်ဒီအက်စ်ရောဂါ ခံစားနေရသည့် ရုပ်ရှင်အတ်ကားများအနက် တစ်ကားဖြစ်သည်။ ယင်းအတ်ကားတွင် ဂေးရွှေနေအဖြေ သရုပ်ဆောင်သည့် မေးသားတွေမဟင်ခဲ့က အကောင်းဆုံးအမျိုးသားသရုပ်ဆောင် အောင်စကားဆုရရှိသည်။

ဒမ်မိုးအခြားထင်ရှုးသော ရုပ်ရှင်အတ်ကားများမှာ Melvin and Howard (1980), Swing Shift (1984), Something Wild (1986), Married to Mob (1988) စသည့်အတ်ကားများဖြစ်သည်။ နယ်လ်ဆင်မင်းလားသမွဗ္ဗဟောင်းရှင်မို့တာတော် အဆိုတော် ဘရှိစပ်ရင်းစတင်း အဆိုတော် ဂျက်စတင်တင်းဘားလိတ်၊ Kenny

ဒမ်မိ၊ ဂျီနသန

Chesney၊ Neil Young နှင့် Talking Heads အဖွဲ့တို့ အတွက် မှတ်တမ်းရှင်ရှင်များ ရိုက်ကူးပေးခဲ့သည်။ ဒမ်မိသည် အသက် ဂုဏ်အရွယ် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလ (၂၆) ရက်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ မန်ဟက်တန်ရှိနေအိမ်၌ ကွယ်လွန်သည်။

နီသင်း မောင်၊ ပျဉ်းမနား (၁၉၄၇-၂၀၁၇)
။ ကဗျာဆရာပျော်မနား-မောင်နီသင်းကို ပန်းထိမ်ဆရာ ဦးသာအုံး၊ ဒေါ်စောရှင်တိုက ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇန်လ (၂၃) ရက်တွင် ပျဉ်းမနားမြှို့၌ မွေးဖွားသည်။ နာမည်အရင်းမှာ ဦးတင်ဝင်း ဖြစ်သည်။

ပျဉ်းမနားမောင်နီသင်း

ငယ်စဉ်က အထက (၂) ပျဉ်းမနား၌ ပညာသင် ယူသည်။ ပညာသင်ယူစဉ် စာစီစာကုံးဆုံးများ ရရှိသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှစ၍ အထက်တန်းပညာသင်ဆု ရရှိသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် တဘုသိလိုလင်တန်းအောင်မြှင့်သည်။ ပညာရေးတဘုသိလိုလုံး ပညာရေးဘွဲ့ (B.Ed) နှင့် မဟာ ပညာရေးဘွဲ့ (M.Ed) ရရှိသည်။

အထက ဗန်းမောင်၌ အထက်တန်းပြဆရာအဖြစ် စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံပညာရေး သုတေသနအဖွဲ့သို့ ပြောင်းဆွဲ တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ရှုပ်နိုင်ငံ သို့သွားရောက်၍ ပညာရေးနှင့် စာပေယဉ်ကျေးမှု ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင်

မြန်မာနိုင်ငံစာတတ်မြောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီဝင်၊ အခြေခံပညာကျောင်းသုံးစာအုပ်ကော်မတီ (မြန်မာစာ) အဖွဲ့ဝင်၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတကာလူငယ်များနှစ် စိစစ်ရေးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ် တွင် တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံတို့သို့ သွားရောက်၍ ပညာရေးနှင့်စာပေယဉ်ကျေးမှု ဆွေးနွေးပွဲများ တက်ရောက်သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးသုတေသနအဖွဲ့ဦးစီးဌာန လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှုးအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူသည်။

ပျဉ်းမနား-မောင်နီသင်းသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် အနုပညာဆိုင် ရာစာပေဆူ (အမျိုးသားစာပေဆူ) ကလေးစာပေစတုတ္ထဆုကို 'ကောက်ရိတ်ချိန်' စာအုပ် ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားစာပေဆူ ကလေးစာပေစတုတ္ထဆုကို 'ရတနာဦး' စာမူဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားစာပေဆူ ကလေးစာပေကို 'မြှစ်ပယ်နှင့်အခြားပုံပြင်များ' စာအုပ် ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားစာပေဆူ ကဗျာပေါင်းချုပ်ကို 'ငှက်ကလေး၏တေးချိုချိုကဗျာ များ' စာအုပ်ဖြင့်လည်းကောင်း ဆွဲတဲ့ခူးရရှိသည်။

ပျဉ်းမနား-မောင်နီသင်း ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သော စာအုပ်များမှာ ကောက်ရိတ်ချိန် (၁၉၆၅)၊ ရတနာဦး (၁၉၆၆)၊ နေခြောက်ထဲကနှင့်စက်များ (၁၉၇၄)၊ မဝတ်ရည်ပုံပြင်များ (၁၉၇၅)၊ စာစီစာကုံး-အတွေးနှင့် အရေး (၁၉၈၅)၊ ကဗျာဟူသည် ပန်းဝတ်ရည် (၁၉၈၉)၊ သုဝဏ္ဏသာမ (၁၉၉၀)၊ စာစီစာကုံးဖတ်ရအောင် (၁၉၉၂)၊ မိုးတို့ပေါက်နှင့်ပိတောက်ပွင့် (၁၉၉၅)၊ မြှစ်ပယ်နှင့်အခြားပုံပြင်များ (၂၀၀၂)၊ ငှက်ကလေး၏တေးချိုချိုကဗျာများ (၂၀၂၂) စာအုပ်တို့ ဖြစ်သည်။

ပျဉ်းမနား-မောင်နီသင်းသည် လစဉ်ထုတ်မဂ္ဂင်း အချို့နှင့် စာစောင်အချို့တွင်လည်း ကဗျာ၊ စာစီစာကုံး နှင့် ပညာရေးဆောင်ပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန မြန်မာနိုင်ငံပညာရေး သုတေသနအဖွဲ့ဦးစီးဌာနက လစဉ်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသော ပညာရေးသတင်းလွှာ တွင်လည်း ရေးသားသည်။

အမျိုးသားစာပေဆူ လေးကြိမ်ဆွဲတဲ့ခူးခဲ့သော ပျဉ်းမနား-မောင်နီသင်းသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်လ (၂)

ရက်တွင် ရန်ကုန်မြှုပြု၍ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ခါန်တွင် အနီးအမြဲးမြှုပြုခြင်း (အထက်တန်းပြု၊ အထက်-၃၊ ကမာရွတ်၊ မြှုပြုများ) သမီးနှစ်ဦး၊ သားနှစ်ဦးနှင့် မြေးနှစ်ဦးတို့ ကျွန်းရှုံးသည်။

စိုးအောင်

ဓမ္မဘန္ဒာ ဘဒ္ဒန္တ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ) (မြန်မာ ၁၂၈၃- ၁၃၃၈) ။ ရှမ်းပြည်နယ်၊ တောင်ကြီးမြို့၊ ကံသာရပ်၊ အောင်မြေသာစည်ပါဌိုတက္ကာသိုလ် (ရွှေကျော်) ကျောင်းတိုက် ဦးစီးပါးပောန နာယက၊ နိုင်ငံတော် ဧည့်ဝါဒရိုးယ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ ဘဒ္ဒန္တဓမ္မဘန္ဒာ ဘဒ္ဒန္တကို ခမည်းတော် ဦးယုံး၊ မယ်တော်ဒေါ်စီးတိုက် ၁၂၈၃ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် (၆) ရက် စနေနေ့တွင် ရှမ်းပြည်နယ်၊ တောင်ကြီးမြို့၊ အင်းလေးအော်၊ မြန်ကုန်းရွားမြှုပ် တော်မူးခဲ့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် တောင်ကြီးမြို့၊ အင်းလေးအော်၊ မြန်ကုန်းရွာ၊ မြန်ကုန်းကျောင်း၊ ဂိုဏ်းထောက်ဆရာတော် ဦးနှစ်ဦးကို ဥပမာဏပြု၍ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာနှဂုဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ် သို့ ရောက်ရှုခဲ့ပြီး ၁၃၀၃ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၁၄) ရက်တွင် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တနှစ်ဦးကို ဥပမာဏပြု၍ ဟဲဟိုးမြို့၊ ဘူရားကျောင်း ဒါယကာ ဦးခေါင်၊ ဒေါ်မျှင်တို့၏ ပစ္စယာနှဂုဟကို ခံယူကာ တောင်ကြီးမြို့၊ အောင်မြေသာစည်ပါဌိုတက္ကာသိုလ် (ရွှေကျော်) ကျောင်းတို့က် သီလဝိသောဓနီးသိမ်တော်၌ မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှုခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် အင်းလေးအော်၊ မြန်ကုန်းကျောင်း ဆရာတော် ဦးဥတ္တာ၊ ကျေးစားကုန်းဆရာတော် ဦးကေတု မာလာ၊ တောင်ကြီးမြို့၊ အောင်မြေသာစည်ကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနှစ်ဦးကို (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ)၊ မန္တလေးမြို့၊ မဟာဝိ သူ ဒ္ဓါရိ တို့က် သစ်၊ စည်ရှင် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသူဝဏ္ဏလောကာဘိုးသာ၊ သံတော်ဆင့်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝါသာဂါးဘိုးသာ၊ မစိုးရိမ်တို့က် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ပိုစိုးဘိုးသာ၊ ဘဒ္ဒန္တစန္တာဘာဘိုးသာ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ)၊ ဝေယံဘိုးသာ ကျောင်းတို့က်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ

ကလျာဏာဘိုးသာ၊ မုံရွာမြို့၊ အရှေ့လယ်တို့က်သစ် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝါယမတို့ထံတွင် ပါဌိုအားကထာနိုကာ ကျမ်းစာများကို သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ပြည်နယ်လုံး ဆိုင်ရာ ညောင်ရွှေမြို့၊ ဝိနယာဒီနှဂုဟတာမေးပွဲကို လတ်၊ ကြီး၊ အစိုးရပါဌိုပထမပြန်စာမေးပွဲ ငယ်၊ လတ်၊ ကြီးနှင့် အစိုးရဓမ္မဘန္ဒာစရိယစာချေတန်းတို့ကို အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် တောင်ကြီးမြို့၊ အောင်မြေသာစည်ပါဌိုတက္ကာသိုလ်ကျောင်းတို့က် စတင်တည်ထောင်ခိုန်မှ စ၍ စာချကထိကအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပောန နာယက ဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း တပည့်ရဟန်းသာမဏေ ၁၀၀ ကျော်တို့ကို ပရိယတ္ထာပေများကို ပို့ချေပေးခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သံယူအဖွဲ့အစည်းများ ပေါ်ပေါက်သည့်အခိုန်မှစ၍ တောင်ကြီးမြို့နယ် သံယူနာယကအဖွဲ့ဥတ္တာ (ရွှေကျော်) အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အစိုးရပါဌိုပထမပြန် စာမေးပွဲကြီးကြံးကြံးအဖွဲ့၎င် အဖြစ် လည်းကောင်း၊ တောင်ကြီးမြို့၊ ညောင်ရွှေမြို့၊ အောင်ပန်းမြို့၊ ပင်းတယမြို့များရှိ ကျောင်းပေါင်း ၁၁ ကျောင်းတို့ကို အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ယူလျက် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်သို့ဝါဒရိုးယ တာဝန်ကို ပံ့လွန်တော်မူခိုန် အထိလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

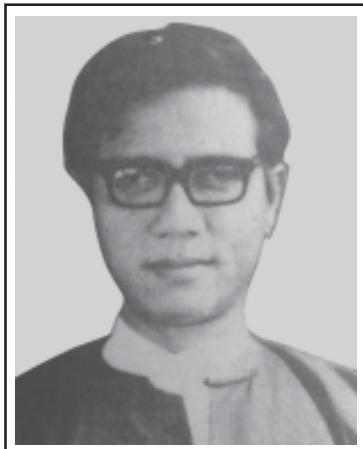
ဆရာတော်သည် ပစ္စည်းမသိ စိတ်မတို့ ခင်ပျိုးကြီးပျားကြောင်း ဗုံးသောဆရာကြီးများ၏အုပ်အကိုန်းသွင်းသွေ့လျက် ရရှိသောလာသံသပ္ပကာတို့ကို တပည့်ရဟန်းသံယာတို့အား ဝင့်ပေးကမ်းချီးမြှုပ်လျက် ရှုရန်းသို့ကို ဆင်ခြင်ပွားများအားထုတ်တော်မူသဖြင့် ရဟန်းရှင်လူတို့၏ ကြည်ညီမှုကို ခံယူရရှိသည်။

ဆရာတော်၏ သာသနာအကျိုးသယ်ပိုး ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတသွေ့တံ့ခိုပ်တော် ဆက်ကပ်လှုပိုန်းခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တဓမ္မဘန္ဒာဘဒ္ဒန္တသည် သာသနာ အကျိုးသယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော် ၉၅ နှစ်၊ သီက္ခာတော် ၇၆ ပါအရ ၁၃၃၈ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲ လဆန်း (၆) (၂-၂-၂၀၁၂)ရက်တွင် ဘဝန်တံ့ခိုပ်မှုသည်။

မောင်ညိုစွန်း (မြန်မာစာ)

နေပါဒ်

ଫେଣ୍ଟିଃବନ୍ଧ (କଲ୍ପନା-ମାର୍ଗ) ॥ ।। ସାପେହିମାନ୍ତରାମ୍ଭା
ପାଦାନ୍ତରାମ୍ଭା ଆଖ୍ଯିଃବାଃତାପେଶାର ବରାଫେଣ୍ଟିଃବନ୍ଧ
କି ମର୍ଗେ ତିନ୍ଦିଙ୍ଗ ଦେଵତିଃ । ରେଣୁତ୍ରିପ୍ରିୟାନ୍ତିର୍ଯ୍ୟ ଜୋର୍ଦ୍ଦନକ୍ଷଣ୍ଠା
କ୍ଷେତ୍ର ଦିଃବନ୍ଧ । ତେବୀ ଜୋର୍ଦ୍ଦନ ଯତ୍ତିମୁ କଲ୍ପନା କୃତ୍ତିର୍ଥ ।
ଫେଣ୍ଟିନାରିରାମ (୧୦) ରାତର୍ଦୂର ମୃଦୁଭୂଷାତେବନ୍ଧ । ଆମନ୍ତରିରଦିଃ
ମୁକ୍ତ ଦିଃତରିମୁଦ୍ରିତ୍ତିପ୍ରତିରନ୍ଧ । ଦୟତର୍ଦୂର ଜୋର୍ଦ୍ଦନକ୍ଷଣ୍ଠା
ଜୋର୍ଦ୍ଦନବାନ୍ଦୁରାମାନ୍ତରାମ୍ଭାତୁମୁଦ୍ରିତ୍ତିପ୍ରତିରନ୍ଧ ।
ଆମ୍ରାପିତିପଦାନ୍ତି ରେଣୁତ୍ରିପ୍ରିୟାନ୍ତିର୍ଯ୍ୟ ଆମ୍ରାପିତିପଦାନ୍ତରାମ୍ଭାତୁମୁଦ୍ରିତ୍ତିପ୍ରତିରନ୍ଧ ।

နေဂြိုင်

တွင် သင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြင်းမူဖြစ်၍၊ အခြေခံပဲ့သာ အထက်တန်းကောင်းတွင် အထက်တန်း ပြဆရာအဖြစ် စတင်အမှုထွင်ခဲ့သည်။ ထိုမှ အလယ်တန်း ကောင်းအပ်၊ အထက်တန်းကောင်းအပ်၊ မြို့နယ်ပညာရေးမှူး တာဝန်များကို ပုလဲမြို့နယ်၊ ဆားလင်းကြီး မြို့နယ်၊ စစ်ကိုင်း မြို့နယ်၊ မြင်းမူမြို့နယ်၊ အရာတော် မြို့နယ်တို့တွင် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ အထက်မြန်မာပြည် အမှတ် (၂) အခြေခံပဲ့သားစီးပွားရေးမှု ခုတိယောက်ကြားရေးမှူး (ပညာ) ဖို့ ၁၀၃၃ ခန့်တွင် အငိမ်းစားပူးခဲ့သည်။

ଶର୍ଵାଫେନ୍ ମୁଁଃ ସହ୍ନ୍ ସବ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମିଂ କୁଣ୍ଡଳିମୁଦୀର୍ବ୍ଲ୍
“ତର୍ଣ୍ଣମ୍ରିଦ୍ଵାରା ଗଲେବନ୍ ଆମବ୍ଲ୍ୟ ପ୍ରିତ୍ତି ହୁଏବାରେ ତର୍ଣ୍ଣରେ ତାଙ୍କୁ
ଲୁହିବାରେ ପ୍ରିତ୍ତି ହୁଏବାରେ ତର୍ଣ୍ଣରେ ତାଙ୍କୁ କ୍ରିତ୍ତମାନଙ୍କୁ ପାଇବାରେ
ମୁହଁମାନଙ୍କୁ ପାଇବାରେ ତର୍ଣ୍ଣରେ ତାଙ୍କୁ କ୍ରିତ୍ତମାନଙ୍କୁ ପାଇବାରେ
ଶୋବନ୍ ପିଃ ମୁଖୀଃ ରେଖାଃ ପୁରୁଷୀଃ ପାଇବାରେ ॥ ବ୍ରାହ୍ମିଂ କୁଣ୍ଡଳିମୁଦୀର୍ବ୍ଲ୍

“နေမျိုးသန့်” ကလောင်အမည်ဖြင့် ငွေတာရီ မြဝှတီ
 မိုးလီးပန်း၊ နိုင်ငံဂုဏ်ရည်မဂ္ဂဇော်တို့တွင် ဝါဘိုး ဝါဘိရည်
 များ ရော်သားခဲ့သည်။ စာပေပါမာန်စာများပြိုင်ပွဲ များတွင်
 ဝင်ရောက် ယဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ ပထမဆု (၉) ဆု၊ ဒုတိယဆု
 (၆) ဆု၊ တတိယဆု (၂) ဆုရရှိခြင်း အမျိုးသားစာပေဆု
 (၂) ဆုနှင့် အာဆီယံစာပေဆု (၁) ဆုကိုလည်း ရရှိခဲ့
 သည်။

ဆရာနေမျိုးသန့်၏ ထုတ်ဝေပြီးသောစာအုပ်
များအနက် ထင်ရှုံးသောစာအုပ်များမှာ ပုံတောင်ပုံညာ
ခရီးသည်။ ဗန့်ကျိုက်လှမ်းပါလို့ ပခန်းကိုဝင်ခဲ့တယ်။
အဂံတောင်က မောင်သန့်ထဲ့ အညာတနိုက ဆရာဖိုး
ဘဝနှင့်စာပေ၊ ခယောင်းမြေမှာ ပန်းတွေကမ္မား ဝထ္ာတို့
များ၊ လောကအလှု ဘဝကြေးမဲ့ ဘဝလှေရှာပန်းအလက်၏၊
မြေသင်းပျံ့ပျံ့၊ မိုးရန်း၊ ရွှင်မတောင်မှု ဧရာဝတီသို့
မိုးသောက် နေခြည်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။

စာပေပိမှုန်စာမူဆု၊ ပခုက္ခာပြီးအံ့ဌဖစာပေဆု၊
အမျိုးသားစာပေဆု၊ အာဆီယံစာပေဆုရွင် ဆရာ
နေမျိုးသိန်သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ၊ (၃၁) ရက်
တွင် ကွယ်လွန်သည်။

၁၀၁

କ୍ଷିରାଯିତ୍ତଃ ॥ ॥ ୨୦୨ ଉତ୍କଳାତ୍ମକ କ୍ଷିରାଯିତ୍ତ
ରାଶିଲୁମ୍ବାଃ ଆମନ୍ତରାଣିଂ ଗୋ କ୍ଷିରାଯିତ୍ତରୁଷେ ଅର୍ପଣେ
କେନ୍ଦ୍ରମତିକ ତୋରକ ତୀରାଲ (ଜ) ରାଗମୁ ଠତନ୍
କ୍ରିତ୍ତବ୍ୟାଵନ୍ତି ॥ ଶେଷଃ ପଲ୍ଲ୍ଵା କୁପତ୍ରକ୍ଷଣ୍ଟ ଚାତ୍ରଭେଦ
ହାତାରାଣିଂ ତୀରି ଆତ୍ମକ ପୁଃ ତୃତୀୟଃ ପ୍ରିୟି । ଠାପେକ୍ଷଣ୍ଟ
ଶିଃ ପୁଃ ରେପଲ୍ଲ୍ଵାରଣିଂ ତୀରି ଆତ୍ମକ ତାତୀରିଃ ଶି । ଦ୍ଵିତୀୟଃ ରେଖ
ପୁଃ ଆତ୍ମକ ଆପ୍ତୁଃ ଆଶତ୍ର୍ୟଃ ତାତୀରି ଏ ଦୃଢ଼ପେଇଃ ହାତାରାଣିଂ
କ୍ରିତ୍ତବ୍ୟାଵନ୍ତି ଆତ୍ମକ ଲୁହାନ୍ତିର୍ଲ ଏବ ଶିଃ କ୍ଷଣ୍ଟ ଆପ୍ତୁଃ ଆଶତ୍ର୍ୟଃ
ତାତୀରି ଏ କ୍ଷିରାଯିତ୍ତରୁଷେ ଶୁର୍ବାତଃ ରାଶିଲୁମ୍ବାଃ ॥

କବିତା

သံသရာကို လွမ်းမိုးကြီးစီးသည့် ကိုယ်တွင်းအိန္ဒံရှိစနစ်ကို ဖော်ထဲတ်ပေးနိုင်သည့်အတွက် ဆုချို့မြင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း နိုဘယ်ဆုံးချိယ်အားဖြူက ပြောကြားသည်။

ဟော်မူနှုံးပမာဏ၊ ကိုယ်အပူချိန်၊ သက်ရှုတိုင်၊
နိဝင်ဖြစ်ပျက်မှုကဲ့သို့ နိဝင်လုပ်ဆောင်မှုများကို နိဝင်ရှိက
လွှမ်းမိုးထားသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္မာဘွင် အချိန်
သတ်မှတ်အနေများ ပြောင်းလဲရောက်ရှိသည့် အခါ
လူသားတို့၏ကိုယ်တွင် နရီစနစ်နှင့် ပြင်ပသဘာဝ
ပတ်ဝန်းကျင်တို့ စည်းဝါးကိုကဲ့မှု ပြောင်းလဲသော
ကြောင့် ရှုက်လေယာဉ်ခရီးပန်းမှုကဲ့သို့ သက်ရောက်မှု
ကို ဖြစ်စေသည်။ ပညာရှင်သုံးက နောစဉ်နိဝင်ရှိက
ထိန်းချုပ်ထားသည့် မျိုးပီဇာု သီးခြားထားရှိရန် အသီး
တစ်မျိုးကို နမူနာအဖြစ် ပုံသန်မှုခရီးစဉ်တွင် အသုံးပြု
ခဲ့သည်။ ထိုမျိုးပီဇာုက ပရှုတိန်းတစ်မျိုးကို ဝှက်ထားပြီး
ညအချိန်တွင် ဆလ်အတွင်း၍ ထိုပရှုတိန်းကို ဝုပုံထား
၍ နောအချိန်တွင် ယင်းပရှုတိန်းကို ပြုကွဲလေ့ပါးစေ
ကြောင်း ဖော်ထုတ်တင်ပြခဲ့သည်ဟု ဆုရွေးချက်ရေး
အဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

କେବଳାକ୍ଷିତାଯିରୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ရုပေါဒဆိုင်ရာနိဘယ်ဆု- ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွက်
ရုပေါဒဆိုင်ရာနိဘယ်ဆုကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
ကယ်လိဖိုးနီးယားနည်းပညာ သိပ္ပါမှ အာကာသရုပေါဒ
ဆိုင်ရာ သိပ္ပါပညာရှင်များဖြစ်ကြသည့် ဘယ်ရိဘယာရှစ်၊
ကစ်သောနေနှင့် ရိုင်နာဝစ်တိုက ရရှိသည်။ တွင်းနက်ကြီး
များ ပေါက်ကွဲမှုမှ ထွက်ပေါ်လာသော ကမ္မာ့ဆွဲင်အား
ဆိုင်ရာလှိုင်းများကို စစ်ဆေးတွေ့ရှိခဲ့သည့် အတွက်
ဆုချို့မြှေ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း နှီးဘယ်ဆု ရွေးချယ်ရေး
အဖွဲ့က ပြောကြားသည်။ ယင်းလိုင်းများကို တွေ့ရှိမှု

နိဘယ်ဆု

စာပေဆိုင်ရာနိဘယ်ဆု- ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွက် စာပေဆိုင်ရာနိဘယ်ဆုကို ဂျပန်နှစ်ဖွား ပြတိန်စာရေးဆရာကာဇူဒီအော်ရှိရှိရှိက ရရှိသည်။ ကာဇူဒီသည် ကြီးမားသည့်စိတ်ခံစားမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်သည့် ဝထ္ထများကြောင့် စာပေနှင့်ဘယ်ဆုရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ငါးသည် The Remains of the day စာအုပ်ဖြင့် Man Booker ဆုကိုလည်း ရရှိထားသည်။

စာပေဆိုင်ရာနိဘယ်ဆုရ ကာဇူဒီအော်ရှိရှိ

ပြိုမ်းချမ်းရေးနိဘယ်ဆု - ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွက် ပြိုမ်းချမ်းရေးနိဘယ်ဆုကို နျောကလီးယားလက်နက် ဖျက်သိမ်းရေးအဖွဲ့ International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) က ရရှိသည်။ မြောက်ကိုဏ်ယားနှင့် အီရန်နိုင်ငံတိုတွင် နျောကလီးယားဆိုင်ရာ တင်းမာမှုများမြှင့်တက်နေချိန်တွင် ကမ္ဘာပေါ်မှ နျောကလီးယားလက်နက်များ ဖယ်ရှားပစ်ရန် မဆုတ်မနစ် ကြိုးပမ်းမှုများအတွက် ဆုချီးမြှင့်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း နိဘယ်ဆု ရွှေ့ချယ်ရေးကော်မတီက ပြောကြားသည်။

ICAN အဖွဲ့ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ညွစ်တွေးလျှင်ငံ မဲလ်ဘုန်းမြို့၌ စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဂျပန်၊ အမေရိကန်နှင့် ပြတိန်အပါအဝင် နိုင်ငံများမှ အစိုးရမဟုတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများက ပူးပေါင်းပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းအဖွဲ့သည် နျောကလီးယားလက်နက်များ၏နောက်ဆက်တွဲ ဆိုးကျိုးများရရှိပုံကို သိရှိနားလည်စေရန် နိုင်ငံတကာသို့ အသိပညာဖြန့်ဝေပေးလျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ

နျောကလီးယား လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေးအဖွဲ့ (ICAN)

တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၁၂၂ နိုင်ငံ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည့် သမိုင်းဝင်နျောကလီးယား လက်နက်များပိတ်ပင်ရေး သဘောတူညီချက်ကို အတည်ပြုနိုင် ရေးအတွက် ဦးဆောင်ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာနိဘယ်ဆု - ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွက် စီးပွားရေးဆိုင်ရာနိဘယ်ဆုကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ရှိကာဂိုလ်တွေ့သို့လို ဘောဂလေဒသိပ္ပါမောက္ခ ရစ်ချက် အဲတိချိသလာက ရရှိသည်။ အပြုအမှုဆိုင်ရာ ဘောဂလေဒ (Behavioral Economics) အတွက် ငါး၏ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ခီးမြှိုင့်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ နိဘယ်ဆုရ ရစ်ချက်အဲတိချိသလာ

သေလာသည် စီးပွားရေးဆုံးဖြတ်ချက်ကို သုံးသပ်ရာ တွင် စားသုံးမှုဆိုင်ရာ စိတ်သဘောထားများကို ပေါင်စည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြောင်း၊ ဈေးကွက်ရလဒ်များ၊ တစ်ဦးချင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို သက်ရောက်သော လူသားတို့၏ အပြုအမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး စူးစမ်းရှာဖွေခဲ့ပြောင်း နိဘယ်ဆုရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

အီခိုင်

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကျေးလက် တော့ရွာနေလှယ်များစကားပိုင်း (ပြိုမ်းချမ်းရေး စကားပိုင်း) ။ ။ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နှင့် ကျေးလက်တော့ရွာနေ လှယ်များစကားပိုင်း (ပြိုမ်းချမ်းရေးစကားပိုင်း) ကို ဖြော်လ (၁၁) ရက်က နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပဋိရှင်း ပဟိုဒ္ဓာန (၂) ဦးကျော်ရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်နှင့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြင့် ဒေါက်တာဝင်းမြတ်အေး နေပြည်တော် ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌဌား ဒေါက်တာမျိုးအောင်၊ ဒုတိယဝန်ကြီး များနှင့် ပြိုမ်းချမ်းရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ကန့်ဘလူ မြို့နယ်မှ ကိုထွေးပို့ရုံး၊ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ပလောင် ကိုယ်ပိုင်အပ်ချပ်ခွင့်ရေဒသ နမ်ဆန်မြို့နယ်မှ မဖြော်ပွင့်၊ ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ကြီးနားမြို့နယ်မှ မလုအိမ်၊ မကျွေးတိုင်း ဒေသကြီး အောင်လျှို့နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အောင် မန္တလေးတိုး ဒေသကြီး အမပူးရမြို့နယ်မှ ကိုယ်မေးထက်၊ မွန်ပြည်နယ် ကျိုက်မရောမြို့နယ်မှ မမိအေးမော်၊ ကချင်ပြည်နယ် ဖူးကန်မြို့နယ်မှ မန်းဖြုနှင့်သက်၊ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီး အိမ်မြို့နယ်မှ ကိုလှိုင်မင်းစီး၊ ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း ကိုးကန့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချပ်ခွင့်ရေဒသ လောက်ကိုမြို့နယ်မှ ကိုသာမောင်၊ မန္တလေးတိုး ဒေသကြီး ဝမ်းတွင်မြို့နယ်မှ မဝင်းမာခိုင်၊ ကရင်ပြည်နယ် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်မှ မသိန်းသိန်းအိနှင့် ရှုံးပြည်နယ် တောင်ကြီးမြို့နယ်မှ ကိုခွန်စီးမောင်တို့ တက်ရောက် ဆွေးနွေးကြသည်။

ပြိုမ်းချမ်းရေးစကားပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က မြန်မာနိုင်တွင် ကျေးလက်တော့ရွာ

နေပြည်သူလူထုမှာ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိပြောင်း၊ အဆိပ် ကျေးလက်တော့ရွာနေသူတို့မှာ နိုင်ငံ၏ကျောရှိးဖြစ်ပြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကျေးလက်တော့ရွာနေပြည်သူတို့၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အရေးကြီးပါပြောင်း၊ ပြိုမ်းချမ်းနေသည့် ဒေသနေပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် ပြိုမ်းချမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် ပြိုမ်းချမ်းရေးသည် ငါးတို့နှင့် မဆိုင်ဟု ယူဆကြပြောင်း၊ စင်စစ် ပြိုမ်းချမ်းရေးသည် အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ပြောင်း၊ လူတစ်ယောက်နှင့် နှိုင်းယူဉ်လျှင် အစိတ် အပိုင်းအားလုံးကောင်းမှ ကောင်းမွန်မည်ပြစ်ပြောင်း၊ ပြိုမ်းချမ်းရေးရမှု တိုးတက်မည်ဖြစ်ရာ ပြိုမ်းချမ်းရေးရရှိရန် လူတိုင်းကိုယ်စီတွင် မည်သို့တာဝန်ရှိသည်၊ မည်သို့လုပ်ပေးနိုင်သည်ကို စဉ်းစားဆွေးစေလိုပြောင်း ပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ကျေးလက်တော့ရွာနေလှယ်များ စကားပိုင်းသို့တက်ရောက်လာသည့် လှယ်များက ဆွေးနွေးကြရာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ကန့်ဘလူမြို့နယ် မှ ကိုထွေးပို့က မိမိတို့နှင့် မြိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်စေလိုပြောင်း၊ ဒေါက်ကျကျန်နေပြုပြောင်း၊ ဒေသအသီးသီးရှိ တိုင်းရင်းသားအားလုံးက အနာဂတ်တွင် ပြိုမ်းချမ်းရေးရရှိရန် ပိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်စေလိုပြောင်း၊ မိမိတို့ဒေသတွင် ပြိုမ်းချမ်းသည့်အတွက် လမ်းပန်းဆက် သွေးမှုယ်ရေးမှာလည်း ကောင်းမွန်ပြီး ပြိုမ်းချမ်းရေး၏အရာရှိပြောင်း၊ ရှုံးပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း ပလောင်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချပ်ခွင့်ရေဒသ နမ်ဆန်မြို့နယ်မှ မဖြော်ပွင့်က မိမိတို့ တာအောင်းဒေသတွင် စစ်ပွဲများဖြစ်ပွားနေသည့်အတွက် ထိခိုက်နစ်နာမှု ရှိပြောင်း၊ ပြိုမ်းချမ်းရေးရရှိရန် မည်သို့လုပ်ဆောင်မည်၊ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့မှုများအနေဖြင့် မည်သို့လုပ်ဆောင်မည်၊ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့မှုများအနေဖြင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံး ဒုတိယဝန်က မလုအိမ်က မိမိတို့ပြည်နယ်တွင် စစ်ပွဲများ ဖြစ်ပွားနေသည့်အတွက် တိုင်းရင်းသားအားလုံး ဒုတိယဝန်က မိမိနေရာဒေသကြား၊ မိမိနေရာဒေသသို့

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကျေးလက်တောရာနေ လူငယ်များစကားဂိုင်း (ြိမ်းချမ်းရေးစကားဂိုင်း)

ပြန်လာကာနေထိုင်စားသောက်နှင့်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုကြောင်း၊ မကွဲ့ပိုင်းဒေသကြီး အောင်လုပြုနယ်မှ ကိုယ်လင်းအောင်က မိမိတို့ဒေသမှာ ြိမ်းချမ်းမှု ရှိသည့်အတွက် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိုသာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ထာဝရြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက် ရန်လိုပါကြောင်း၊ ထာဝရြိမ်းချမ်းရေးမှာ တစ်သွေး တစ်သံ၊ တစ်စိတ်တည်း စည်စည်းနံနံ ညီညွှတ်ညွှတ် သွားရမည်ထင်ပါကြောင်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး

အချို့နေရာများတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲနေဖြိုး လျှပ်စစ်မီးမရရှိသေးကြောင်း၊ ပညာရေးအနေဖြင့် ကျောင်းသာနှင့် ဆရာ/ဆရာမ အရေအတွက် မမျှတေးကြောင်း၊ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်က အဆိပါလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဆိုသည့်အတွက် ဝေးမြောက်ပါကြောင်း၊ ြိမ်းချမ်းရေးဟူသည် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက်ဆွေးနွေးပြောဆိုမှု အပေးအယူညီနှင့်မှုမှာ နံပါတ်တစ်ဖြစ်ဖြိုး လက်နက်နှင့်မဖြောင်းဘဲ ဆွေးနွေးမှုဖြင့် ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ကာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းဂုဏ်ညွှတ်နှင့် ကျေးလက်တောရာနေပြည်သူများ စကားဂိုင်း ကျင်းပနေစဉ်

အမရပူရမြို့နယ်မှ ကိုခိုင်မင်းထက်က ရန်ကုန်-မန္တလေး တွင် ြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြဿနာမရှိသော လည်း လောက်ကိုင်ဒေသတွင် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွား နေသည့်အတွက် ြိမ်းချမ်းမှုမရှိကြောင်း၊ မန္တလေးတွင် လည်း လုယက်မှုများဖြစ်ပွားနေပြီး အရေးယူမှုပိုင်း အတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့အောင်အားနည်းပါးနေကြောင်း၊ ရဲတပ်ဖွဲ့အနေဖြင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင် မည်ဆိုပါက မှုခင်းများလျော့ပါးသွားနိုင်မည်ဟုမြှင့်ပါကြောင်း၊ မွန်ပြည်နယ် ကျိုက်မရောမြို့နယ်မှ မမိအေးမွန် က မိမိတို့မြန်ပြည်နယ်မှ ယခင်က အနောက်ရောင်နယ်မြေဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ ယခုအခါ ပညာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး စသည့် လူမှုအဆင့်အတန်းများ တိုးတက်လာကြောင်း၊

ဦးဆောင်ကာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ြိမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ အမြန်ဆုံးအောင်မြင်စေရန် ဆုတောင်းပါကြောင်း ကချိုပြည်နယ် ဟေးကန်မြို့နယ်မှ မန်ဖြောင်းသက်က မိမိအနေဖြင့် ပြည်သူတဲ့ကဖြစ်သည့်အလောက် ြိမ်းချမ်းရေးအမြန်လိုပါကြောင်း၊ ြိမ်းချမ်းမှုမရှိသည့်အတွက် မိမိတို့ဒေသတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲကာ စီးပွားရေးနောက်ကျေနေကြောင်း၊ ပညာရေးအနေဖြင့် KG ကလေးများအတွက် လိုအပ်သောထောက်ပံ့ပစ္စည်းများသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခက်အခဲကြောင့် မရောက်ရှိသေးကြောင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အိမ်မြို့နယ်မှ ကိုယ်ယိုင်မင်းစီးက မိမိတို့တိုင်းဒေသကြီးတွင် ရေကြီးနှစ်မြုပ်မှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး လယ်ကေများစွာ

ပျက်စီးခဲ့ကာ စိုက်ပျိုးရေးသွေးငွေပြန်ဆပ်ရန် ခက်ခဲနေ ကြောင်း နယ်စပ်ဒေသ မြှုပ်စွဲများကြောင့် စပါးစွေးမှုလည်း ကျဆင်းလာကာ လူနေမှုဘဝ စီးပွားရေးကျပ်တည်းလာကြောင်း၊ တောင်သူများဘဝမြှင့်တင်ရန် စပါးစွေးကို နှစ်းထားသတ်မှတ်ပေးပါက တောင်သူများဘဝ တိုးတက်လာနိုင်ကြောင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ကိုးကန့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသလောက်ကိုင်မြှုနယ်မှ ကိုသာမောင်က တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်းအထင်လွှာမှ နားမလည်မှုများ ရှိနေသည့်အတွက် လက်နက်ကိုင်တိုက်ခိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားနေကြောင်း၊ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း ဤမြို့ချမ်းချင်စိတ်ဖြင့် နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းအရ ဖြေရှင်းဖို့လိုကြောင်း၊ ကိုးကန့်ဒေသတွင် တိုက်ပွဲများ မကြာခဏဖြစ်ပွားသည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသောကျေးရွာနေပြည်သူများအနေဖြင့် အခက်အခဲများရှိပါကြောင်း၊ ၂၁ ရာစု ၁၄၈ လုံညီလာခံကို ဤဆိုပါကြောင်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေးမြှုပ်နယ်မှ မဝင်းမာခိုင်က မိမိတို့ရွာတွင် အိမ်ခြေ ၁၃၀၀ ကျော်ရှိပြီး အထက်တန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းရှိပါကြောင်း၊ လျှပ်စစ်မီမရသေးဘဲ မိုးကောင်းဆည်ရေသာက်မရှိ၍ ဆည်မြောင်းနှင့် ရေလျှပ်ကိန်များလိုအပ်ကြောင်း၊ ယခင်က ပြေခွန်သာကောက်ပြီး ယခုရွှေခွဲနှင့်ကောက်သည်ဟု ကြားရကြောင်း၊ ဟုတ်၊ မဟုတ် သိလိုပါကြောင်း၊ ကရင်ပြည်နယ် ကြာအင်းဆိုကြီးမြှုပ်နယ်မှ မသိန်းသိန်းအိက ကရင်ပြည်နယ်မှာ စစ်ဘေးကို နှစ် ၆၀ ကျော်ခံစားခဲ့ရကြောင်း၊ ယခုအခါ ၅၇ မြို့ချမ်းချင်းရေးကို အတူ လက်တွဲ ဖော်ဆောင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ၅၇ မြို့ချမ်းရေးအသီးအပွင့်များ ခံစားခဲ့ရကြောင်း၊ ကျွန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ လူမှုရေးစွဲဖြိုးမှု အသီးအပွင့်များခံစားရကြောင်း၊ တစ်ချို့ကျေးရွာများတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသည့်အတွက် ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် သင်ကြားနေရကြောင်း၊ ဆရာ ဆရာမများမှုလည်း ဒေသဘာသာစကားအခက်အခဲရှိကြောင်း၊ လျှပ်စစ်မီးလည်း မရရှိသေးကြောင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ကြီးမြှုပ်နယ်မှ ကိုခွန်စိုးမောင်က နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဦးဆောင်ပြီး လူစွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်

ရန်၊ ဖြို့ပြနှင့် ကျေးလက် ကွာဟမူနည်းပါးစေရန်
ကျေးလက်ကို ဦးစားပေးလုပ်ဖေလိုကြောင်း၊ အာမခံမှု
ရှိသော ဖျောက်လည်းလိပါကြောင်း၊ အာမခံဖျောက်ကြောင်း၊
မရှိသည့်အတွက် တောင်သူများ၊ အခက်အခဲရင်ဆိုင်
နေရကြောင်း၊ ဘွဲ့ရတိုင်းရင်းသားလူငယ်များကို အထိုးရ
ဌာနများတွင် ခန့်အောက်ခြင်းဖြင့် ပြိုင်းချမ်းရေးလုပ်ငန်း
စဉ်များတွင် ပါဝင်လာနိုင်ပါကြောင်း ဆွေးနွေးကြ
သည်။

လူငယ်များ၏အဆွဲးအနွေးချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်က လက်မှတ်မထိုးရသေးသည့် လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများအတွက် အမြတ်ခါးဖွင့်ထားကြောင်း၊ ဒုတိယပင်လုံအစည်းအဝေးအတွက် လက်မှတ်ထိုးမည့် အချိန်ကိုစောင့်မနေဘဲ လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျေးလက်တော့ရွှေ့နေပြည်သူများမှ နိုင်ငံ၏အများစု ဖြစ်သည့် အတွက် ဤမျိုးချမ်းရေးလို အပ်ကြောင်း၊ ကျေးလက်နေပြည်သူတို့၏ အသံမထွက်ဘဲ လက်နက်ကိုင် တပ်တို့၏ သေနတ်သံများက အသံထွက်ကြောင်း၊ ဤမျိုးချမ်းရေးကို အားပေးလိုပါက ဤမျိုးချမ်းရေးမရမီ စပ်ကြား ဤမျိုးချမ်းရေးမရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ပြဿနာများ၊ ဒုက္ခများကို ပိုင်းဝန်းဖြေရှင်းစေလိုကြောင်း၊ ဤမျိုးချမ်းရေးအတွက် စားပွဲပိုင်းတွင်အေးဆွဲးရေးမည်ဖြစ်ပြီး လက်နက်ကအဖြေပေးမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ဤမျိုးချမ်းရေးနှင့်ပညာရေး ဆက်နှုတ်နေသည့်အလျောက် ဒုက္ခသည်စုံမှာကလေးများကို ပညာရေးမပြတ်အောင် ကြိုးစားနေကြောင်း၊ ဤမျိုးချမ်းရေးလမ်းကို လျှောက်သည့်အခါ တဖြည့်းဖြည့်းဆိုသော်လည်း အရမ်းဆွဲး၍ မဖြစ်ကြောင်း၊ အချိန်ကြာလေ နိုင်ငံနာလေဖြစ်၍ ဒက်ရာဒက်ချက်အမြန်ပောက်ကာ ဤမျိုးချမ်းရေး အမြန်ရအောင် လုပ်ဖို့လိုကြောင်း ပြန်လည်အေးဆွဲးပြောကြားပြီးနောက် Online မှုမေးမြန်းသည့် မေးခွန်း သုံးခုကို ပြန်လည်ဖြေကြားသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည့်နှင့် စကားပိုင်းသို့တက်ရောက်
လာသည့်လူငယ်များ မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံရှိကူး
ကြသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကျေးလက်တောရွာနေ လူငယ်များစကားရိုင်း (ြိမ်းချမ်းရေးစကားရိုင်း)

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကျေးလက်တောရွာနေ လူငယ်များစကားရိုင်း - နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်နှင့် ကျေးလက်တောရွာနေ လူငယ်များစကားရိုင်း (ြိမ်းချမ်းရေးစကားရိုင်း) ကို မပြီလ (၁၁) ရက် မွန်းလွှာ နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပဟိုဌာန-၂၌ ကျင်းပသည်။

ကောင်းမွန်မှ ဖြစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကြောင့် ကျေးလက်တောရွာ ပြည်သူလူထု၏အခန်းကဏ္ဍက အရေးကြီးကြောင်း၊ ယခုအေးနေးပွဲသည် ြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နှင့် ပတ်သက်ကြောင်း၊ ြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်သူလူထု၏အခန်းကဏ္ဍက ဘယ်လိုအရေးကြီးသည်ကို ယခုအေးနေးပွဲက အဖြေတစ်ခုပေါ်အောင် ကြိုးစားရန်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုကြောင့် မိမိတို့နိုင်ငံ၏

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် ဝါးတွင်းမြို့နယ် ရေတို့ကန်ကျေးရွာမှ အဘိုးအဘွားများနှင့် တွေ့ဆုံးစဉ်

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားရာတွင် ယခုလို အေးနေးကြသည်ဆိုရာ၌ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက်နားထောင်ပေးရန်လိုကြောင်း၊ အေးနေးပွဲဆိုသည်မှာ သူများဘာပြောသလဆိုသည်ကို နားထောင်ရန်လိုကြောင်း၊ အဓိပ္ပာယ်မှာ အေးနေးပွဲတွေ့ပါသည့် အခြားပါဝင်သူများကို လေးစားရန်လိုကြောင်း၊ လေးစားသောအားဖြင့် နားထောင်ရမည် နားထောင်ပြီး ကိုယ်က တုံ့ပြန်သည့်အခါ ရှိုးရှိုးသားသား တုံ့ပြန်စေချင်ကြောင်း၊ ရှိုးရှိုးသားသား ဖောင့်ပြောင့်မတ်မတ် တုံ့ပြန်စေချင်ကြောင်း၊ သို့မှာသာ ဒီအေးနေးပွဲသည် တကယ်အနှစ်သာရ ရရှိ မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဤနိုင်ငံတိုးတက်ရန် မားမား မတ်မတ် ရပ်တည်နိုင်ရန်ဆိုလျှင် ကျေးလက်တောရွာနေ ပြည်သူလူထု၏ဘဝများ ခိုင်မာမှ ထိုးတက်မှ

နှလုံးသားဆိုသည်မှာ ြိမ်းချမ်းရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည်ကို သတိပြုစေချင်ကြောင်း၊ ြိမ်းချမ်းရေးရှုံးတိုးတက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကြောင့် အားလုံးက ဂိုင်းပြီး ြိမ်းချမ်းရေးရရန် အတွက် လူတိုင်းလူတိုင်းတွင် ဘယ်လိုတာဝန်ရှိသလဲ၊ ဘာလုပ်ပေးနိုင်သလဲဆိုသည်ကို စဉ်းစားပြီး အေးနေးစေချင်ကြောင်း နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က ပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ကျေးလက်တောရွာနေ လူငယ်များစကားရိုင်းသို့ တက်ရောက်လာကြသည့် လူငယ်များက အေးနေးကြရာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ကန့်ဘလူ မြို့နယ်မှ ကိုတွေးပို့၊ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) ပလောင်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရေဒသ နမ့်ဆန်မြို့နယ်နေမဖြေစွင့်၊ ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ကြီးနားမြို့နယ်နေမလုံအိန်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး အောင်လုံမြို့နယ်

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကျေးလက်တော့ရွာမြေ လူငယ်များစကားဂိုင်း (ဤများချမ်းရေးစကားဂိုင်း)

ကိုထိန်းလင်းအောင်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး အမရပူရ မြို့နယ်နေ ကိုခိုင်မင်းထက်၊ မွန်ပြည်နယ် ကျိုက်မရော မြို့နယ်နေ မစီအေးမွန်၊ ကချင်ပြည်နယ် ဖားကန့် မြို့နယ်နေ မန်းဖြူနှင့်သက်၊ ရေရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အိမ်မဲမြို့နယ်နေ ကိုလိုင်မင်းစိုး၊ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) ကိုးကန့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရအေးလောက်ကိုင်မြို့နယ်နေ ကိုသာမောင်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ဝမ်းတွင်းမြို့နယ်နေ မဝင်းမာစိုင်၊ ကရင် ပြည်နယ် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်နေ မသိန်းသိန်းအို၊ ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ကြီးမြို့နယ်နေ ကိုခွန်စိုးမောင်တို့က အသီးသီးဆွေးနွေးကြသည်။

လူငယ်များ၏ ဆွေးနွေးချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်က “နိုင်ငံရေးအရ ပြောရရင် လက်မှတ်မထိုးရသေးတဲ့ အဖွဲ့တွေကို လက်မှတ်ထိုးဖို့ အမြဲတံ့သီးဖွင့်ထားတယ်။ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးဆိုရင် တံ့သီးပိုင်ထားတယ် ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ ဤများချမ်းရေးကို တကယ်ပလိုလားတယ် ပြုလုပ်ရေးကို အားပေးချင်တယ်ဆိုရင် ဤများချမ်းရေး မရမိစပ်ကြားမှာ ဤများချမ်းရေးမှုပြင်းကြောင့် ဖြစ်နေတဲ့ပြဿနာတွေ၊ ဒုက္ခတွေကို တတ်နိုင်သမ္မတိုင်းပြီးတော့ ဖြော်ရှင်းပေးစေချင်တယ်”

“မတူတဲ့အမြင်တွေကို ညီနိုင်းဖို့က အရေးကြီးတယ်။ မတူပိုင်ခွင့်ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ မတူတဲ့အမြင်တွေ ညီဖို့က တာဝန်ပဲ့။ အဲဒါမှ ဤများချမ်းရေးရနိုင်မှာ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မတူတဲ့သဘောထားတွေ အပေါ်မှာ အခြေခံပြီးတော့ ဤများချမ်းရေးအတွက် တူညီတဲ့စိတ်ဓာတ်တွေ မွေးရမယ်။ တရားဥပဒေ စိုးမှုမျှရှိမှ နိုင်ငံတစ်နိုင်းဟာ တည်ပြုမိန့်မှာ။ တရား ဥပဒေစိုးမှုများဟာ အချင်းချင်းပြုလည်ဖို့အတွက် အရေးကြီးတာကြောင့် ဤများချမ်းရေးအတွက် အခိုက တန်ဖိုးလို့ ပြောချင်ပါတယ်”

“ကိုယ့်နိုင်းက ကမ္မာ့အလယ်မှာ တင့်တယ်ဖို့ အတွက်ဆိုရင် ကိုယ့်နိုင်းက ပြည်သူပြည်သားတွေက အများနားလည်နိုင်တဲ့ ဘာသာစကားနဲ့ပြောနိုင်၊ ဆိုနိုင်၊ ရေးနိုင်၊ ဖတ်နိုင်ရမယ်” ဤများချမ်းရေးလမ်းကို လျောက်တဲ့ အခါမှာ တဖြည်းဖြည်းဆိုပေမယ့် အရမ်းနှေးလို့လည်း

မဖြစ်ဘူး။ ဤများချမ်းရေးရှို့ အချိန်ကြာလေ နိုင်ငံနာလေပဲ။ နိုင်ငံ မြန်မြန်ဒက်ရာဒက်ချက်တွေပျောက်ဖို့ဆိုရင် ဤများချမ်းရေးကို မြန်မြန်ရအောင် လုပ်ဖို့လိုတယ်”

“ပြည်သူပြည်သားတွေကို အရည်အချင်း မြင့်တင်ဖို့က နံပါတ် ၁ ပဲ။ ဒါဟာ တန်ဖိုးအရှိဆုံး သယံဇာတပဲ။ ရေနံပါတ့် ကျောက်စိမ်းတို့လည်း အားမကို့နဲ့။ တစ်ချိန်မှာ ကုန်သွားမှာ။ ပြည်သူဆိုတာ အမြှုရှိနေမှာပဲ။ မျိုးဆက်တစ်ဆက် ပိုပိုပြုပြင် အရည်အချင်း ပြည့်စုံသွားမယ်ဆိုရင် နောင်မျိုးဆက်ကို ပြုစုံပျိုးထောင်နိုင်မယ်” ဟု ပြန်လည်ဆွေးနွေး ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်က Online မှ မေးမြန်းသည့်မေးခွန်းများကို ဖြေကြားပြီး စကားဂိုင်းသို့တက်ရောက်လာကြသည့် လူငယ်များနှင့်အတူ မှတ်တမ်းတင်ဓာတ်ပုံရှိက်သည်။

အဆိုပါစကားဂိုင်းသို့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြင့် ဒေါက်တာဝင်းမြတ်အေး နေပြည်တော် ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာမျိုးအောင် ဒုတိယဝန်ကြီးများနှင့် ဤများချမ်းရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ငှာန ဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ကြသည်။

ကျေးလက်ပြည်သူများ ဤများချမ်းရေးစကားဂိုင်း-
နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်နှင့် ကျေးလက်ပြည်သူများ ဤများချမ်းရေးစကားဂိုင်းကို ပြုရှိတဲ့ (၃) ရက် နံနက် ၁၀ နာရီနဲ့တွင် မိတ္ထိလာခရှင်၊ ဝမ်းတွင်းမြို့နယ်၊ မြေတိုင်ကန်ကျော် သီးသာမာ ဘုရားတော်ကြီးကျော်းဝင်း၌ ကျော်းပသည့် ဤများချမ်းရေးစကားဂိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားရာ၌ “ကျော်မ ဒီရွာကို လာရ တဲ့အကြောင်းရင်း နှစ်ရပ်ကတော့ ဤများချမ်းရေးနှင့် လျှပ်စစ်မျိုးရရှိရောပဲ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ကိုယ့်ဘဝ၊ ကိုယ့်ရွာ လေးမှာ ကိုယ့်ဘဝနဲ့တို့ယ် ရပ်တည်ပြီးတော့ ဘဝတို့တက်ထွန်းကားအောင်လို့လုပ်ဖို့ရာ ကျော်မတို့အနေနဲ့ ဒီရွာက နေပြီးတော့ ဘာတွေသင်ယူနိုင်သလဲဆိုတာလည်း သိချင်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ဒီဆွေးနွေးပဲ့ စကားဂိုင်းမှာ အားလုံးပွင့်ပွင့်လင်းလင်းနဲ့ ဆွေးနွေးစေချင်ပါတယ်” ဟု ပြောကြားသည်။

နိုင်တော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကျေးလက် . . .

ထိုနောက် ဌီမီးချမ်းရေးစကားဝိုင်းတွင် ပါဝင် ဆွေးနွေးကြသည့် မြေတိုင်ကန်ကျေးရွာမှ ကျေးလက် ပြည်သူရှစ်ဦးက ပြည်တွင်းဌီမီးရေး၊ ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ရေး၊ မတူကွဲပြားမှုမှ ညီညွတ်မှု တည်ဆောက် နိုင်ရေး၊ ပညာရေး၊ ကျွန်းမာရေး၊ လျှပ်စစ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍအတွက်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးရေး၊ အသေး စားနှင့် အလတ်စား စက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးကြသည်။

ထိုနောက် ကျောင်းဆရာ ဦးထွန်းဝင်း၊ ကုန်စုဆိုင် ပိုင်ရှင် ဒေါ်ခင်ဆွေ ဦးရှိစိန်၊ ဒေါ်ပိုးတို့၊ ဦးဝင်းဇော်၊ ဦးအောင်တင့်၊ ဒေါ်ထက်ထက်အောင်တို့၏ ဆွေးနွေး မေးမြန်းချက်များကို နိုင်တော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က ပြန်လည်ရှင်းလင်းဖော်ကြား ခဲ့သည်။

နိုင်တော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်နှင့် တိုင်းရင်းသားများ၏ ပင်လုံးဌီမီးရေး စကားဝိုင်းကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်က ပင်လုံးမြို့၌ ပြုလုပ်သည်။ အဆိုပါစကားဝိုင်းတွင် နိုင်တော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က လူငယ်များနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း အကြောင်းမှာ လူငယ်များသည် ဌီမီးချမ်းရေး၏ အကျိုးဆက်ကို အများဆုံးခံစားရမည့် လူများဖြစ်ဖို့ အတွက်ဖြစ်ကြောင်း လူငယ်များအနေဖြင့် ပြဿနာ ဖိန်ခေါ်မှုများကို ကျော်လွှားရမည့်သူများဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။ ထိုနောက် ဌီမီးချမ်းရေးစကားဝိုင်းတွင် တက်ရောက် ဆွေးနွေးသည့် ကချင်တိုင်းရင်းသူ ဒေါ်လရှုံးဆိုင်းပန်၊ ကယားတိုင်းရင်းသား ခူးပလူရှုံး ပမာ-ကချင်တိုင်းရင်းသူ ဒေါ်ဖွေးယူမော် ချင်းတိုင်းရင်းသူ မူးပို့ဆောင်ထူး ရခိုင်တိုင်းရင်းသား ဦးလီးအောင်သန်း၊ ရှမ်းတိုင်းရင်းသား စိုင်းအောင်မြင့် ဦး၊ မွန်-ကရင်-ပမာတိုင်းရင်းသူ ဒေါ်သန္တာဦး၊ ပမာတိုင်းရင်းသား ဦးကျော်ထက်၊ ကချင် တိုင်းရင်းသူ ဒေါ်အယ်လ်ဂျာနှစ်၊ ကရင်တိုင်းရင်းသူ ဒေါ်နန်းမြှုသီတာ၊ ရှမ်းတိုင်းရင်းသူ နန်းမိမိသီတာတို့က ပါဝင် ဆွေးနွေးကြသည်။

ထိုကျော်စွာ

၂၉ ဤမြိမ်မြောက် အရှေ့တော်အာရှုအားကစား ပြိုင့်ပွဲ

၂၉ ဤမြိမ်မြောက် အရှေ့တော်အာရှုအားကစား ပြိုင့်ပွဲ။ ၂၉ ဤမြိမ်မြောက် အရှေ့တော်အာရှုအားကစား ပြိုင့်ပွဲကို အုပ်စုလ (၁၉) ရက်မှ (၃၀) ရက်အထိ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကွာလာလမ်းမြို့၌ ဘူကာ ဂျာလီ အမျိုးသားအားကစားကွင်း၌ ကျင်းပရာ အရှေ့တော်အာရှုအားသရှိ ဘူးနိုင်းဒါရှုဆလမ်းနိုင်ငံ၊ ကမ္မားနိုင်ငံ၊ အင်ဒိုနီးရှား သမ္မတနိုင်ငံ၊ လာအို ပြည်သူ့မိမိကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ၊ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ မိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တိမောလက်စတေနိုင်ငံနှင့် ပိုက်နမ် ဆုံးရှုလုပ်သမ္မတနိုင်ငံတို့ ပါဝင်ယူဉ်ပြိုင်ကြသည်။ ပြိုင့်ပွဲတွင် အားကစားနည်း ၃၈ မျိုးကို အားကစားသမားပေါင်း ၄၈၀၀ ဝင်ရောက်ယူဉ်ပြိုင်ကြသည်။

ပြိုင့်ပွဲပွဲပွဲအခမ်းအနားကို အုပ်စုလ (၁၉) ရက် ညနေပိုင်းတွင် ဘူကာ အုပ်စုလ အားကစားကွင်း ပြိုင့်ပွဲ ရှေ့နှင့် ၂၉TH SEA GAME ဟလုံးကို ပုံးဖော်သွေးဆွဲ ပြည်ပြုသွေးဆွဲ ပြိုင့်ပွဲဝင်နိုင်ငံများမှ အားကစားသမားများက သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံအလုန်း အရှေ့တော်အားကစားပြိုင့်ပွဲအလုတို့ကို ကိုင်ဆောင်ကာ အားကစားကွင်းအတွင်း ချိတက်နေရာယူကြသည်။ မလေးရှားလက်ရွေးစင် အားကစားသမားဟောင်းများက အရှေ့တော်အာရှု အားကစားပြိုင့်ပွဲအလုန်း မိုးရှားတိုင်းတို့ကိုသယ်ဆောင်လာကြပြီး အရှေ့တော်အာရှု အားကစားပြိုင့်ပွဲအလုန်း မလေးရှားအားကစားပြိုင့်ပွဲအလုတို့ကို လွှဲနှုန်းယူကြသည်။ ထိုနောက် မလေးရှားနိုင်ငံ အိုလုပ်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးကို နှုတ်ဆိုင်း ပြိုင့်ပွဲကို ဖြစ်ပေးသည်။ အားကစားသမားများက အားကစားသမားအိုင်း ရွှေတို့ကြပြီး လုပ်သည့်မီးရောင်စုံများ ထွန်းညီခြင်း၊ တေးဂိတ်များဖြင့် တင်ဆက်ဖျော်ဖြေခြင်းတို့ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အခမ်းအနားပြီးဆုံးသည်။

၂၉ ဤမြိမ်မြောက် အရှေ့တော်အာရှုအားကစား ပြိုင့်ပွဲတွင် မြန်မာနိုင်ငံက အားကစားနည်း ၂၉ မျိုး၌ အားကစားသမား ၃၈၄ ဦး ပါဝင်ယူဉ်ပြိုင်သည်။ အဆိုပါ အားကစားနည်းများမှာ ဘောလုံး (ကျား/မ)

၂၉ ကိုယ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံအားကစား ပြိုင်ပဲ

/ဖူဆယ်၊ ရေကူး/ခိုင်ပင်၊ မြားပစ်၊ ပြေးခုံနှင့်ပစ်၊
ကြက်တောင်၊ ဘတ်စကက်ဘာ၊ ဘီလိုက်နှင့်
စန္ဒကာ၊ ဘိုးလင်း၊ လက်ထွေ၊ ခရစ်ကက်၊ စက်ဘီး၊
ဂေါက်သီး၊ ကျွမ်းဘား၊ ဟော်ကီ၊ ဂျှို့၊ ကရာတေး၊
ပီတန်း၊ ရွှေက်လျော့၊ ပိုက်ကျော်ခြင်း/ခြင်းလုံး၊
သေနှုတ်ပစ်၊ Squashi၊ စာ့ပွဲတင်၊ တင်းနစ်၊ တိုက်ကွဲမို့
တင်းနစ်၊ သုံးမျိုးစုံ၊ ဘော်လီဘား၊ မားရော့၊ အလေးမ
နှင့်ဝျားတိဖြစ်သည်။

ଓର୍ଦ୍ଦଃଲ୍ୟଃପ୍ରିଣ୍ଡପୁତ୍ରି ଇନ୍ଦ୍ରିଯାଂ (ବ୍ରତିକା) ଗର୍ବତ୍ଥିନ୍ଦ୍ରିଯାଂ
ଗୁରୁତ୍ବାଲମ୍ବନ୍ତିମୁଖୀର୍ମି ତିତିଂଚି ହାତାଃଗତାଃଶ୍ଵର୍ମି
ଗ୍ରନ୍ଦଃପରା ମୁଞ୍ଜମାଆବଦିଂଃଗ Event - 2 ପ୍ରିଣ୍ଡପୁତ୍ରି ମିଳିଲ୍ୟ
ପ୍ରକ୍ଷମି ତିନିଃଆବଦିଂଃକି ଧାର୍ମି-ଧାର୍ମି ମୁତ୍ତର୍ଫିଣ୍ଡି ବାଦ ମୁତ୍ତର୍ଫି
ଆବଦିରାଗୁମିଳିଲ୍ୟତ୍ତର୍ମି ଶ୍ରୋତର୍ମହିମିରାଶ୍ରମିତାନ୍ତିଃ ॥ ୧୯ କ୍ରିଏଟିଭ
ପ୍ରେସର ଆବ୍ରାମିତାକାଂଶିକାଃଗତାଃପ୍ରିଣ୍ଡପୁତ୍ରିତ୍ତର୍ମି
ମୁଞ୍ଜମାଆବଦିଂଃଗତାଃଅପ୍ରକ୍ଷମିରାଶ୍ରମିତାନ୍ତିଃ ସଧମଙ୍ଗେଃଶ୍ରୋତର୍ମହିମିରାଶ୍ରମିତାନ୍ତିଃ
ପ୍ରକ୍ଷମିତାନ୍ତିଃ ॥ ଓର୍ଦ୍ଦଃଲ୍ୟଃପ୍ରିଣ୍ଡପୁତ୍ରିତ୍ତର୍ମି ତିନିଃଆବଦିଂଃଗ ଚ୍ଛୋତର୍ମହିମିତାନ୍ତିଃ

ଆର୍ଯ୍ୟ ଦେବାନ୍ତ ଆର୍ଯ୍ୟ ଆହା : ଗତାଃ ପ୍ରିଣ୍ଟପୁ ଫୁଣ୍ଟପୁ
ଆତିଥି : ଆମାର୍ଯ୍ୟ ମିଳିଲିଙ୍କ ପାଇଁ ତ୍ୟକ୍ଷକୁ ନ୍ୟାକେ ଠାର୍କ

ရရှိပြီး အိမ်ရှင်မလေးရားအသင်းနှင့် လာအိုအသင်းက ပူးတဲ့ကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။ ဉာဏ်လ (၁၇) ရက်တွင် မြန်မာအသင်းက Event - 4 ပြိုင်ပွဲ ပိုလ်လုပ္ပါဒ် လာအို အသင်းကို ၁၄၉-၁၄၈ မှတ်ဖြင့် တစ်မှတ်အသာရကာ ပိုလ်ခွဲ၍ ခွဲတံဆိပ်ရရှိသည်။ လာအိုအသင်းက ငွေတံဆိပ်ရရှိပြီး ကမ္ဘာဒီးယားအသင်းနှင့် အိမ်ရှင် မလေးရားအသင်းတို့က ပူးတဲ့ကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။

ပိုက်ကျော်ခြင်းပြင်ပွဲကို ဉာဏ်လ (၂၂) ရက်
တွင် ကွာလာလမ်းပူမြို့နယ်ကျင်းပါရာ မြန်မာအသင်းက
အမျိုးသား နှစ်ယောက်တဲ့အသင်းလိုက်ပြင်ပွဲ ပိုလ်လူ
ပွဲ၌ ထိုင်းအသင်းကို နှစ်ပွဲပြတ်ဖြင့်ရှုံးနိမ့်ပြီး ငွေတံဆိပ်
ရရှိသည်။ ဉာဏ်လ (၂၃) ရက်တွင် မြန်မာအသင်းက
အမျိုးသားလေးယောက်တဲ့ အသင်းလိုက်ပြင်ပွဲ ပိုလ်လူပွဲ၌
ထိုင်းအသင်းကို နှစ်ပွဲပြတ်ဖြင့်ရှုံးနိမ့်ပြီး ငွေတံဆိပ်
ရရှိသည်။ မြန်မာအသင်းက အမျိုးသို့လေးယောက်တွဲ
အသင်းလိုက်ပြင်ပွဲ နောက်ဆုံးပွဲတွင် မီယက်နမ်
အသင်းကို နှစ်ပွဲပြတ်အနိုင်ရပြီး အမှတ်အများဆုံးရရှိကာ
ရွှေတံဆိပ်ရရှိသည်။ ဉာဏ်လ (၂၄) ရက်တွင် မြန်မာ
အသင်းက အမျိုးသားနှစ်ယောက်တဲ့အုပ်စု နောက်ဆုံး
ပွဲ၌ ကမ္ဘာဒီးယားအသင်းကို နှစ်ပွဲပြတ်အနိုင်ရပြီး
အုပ်စုပွဲစဉ်အားလုံးအနိုင်ရကာ ရွှေတံဆိပ်ရရှိသည်။
မြန်မာအသင်းက အမျိုးသို့နှစ်ယောက်တဲ့ ပြင်ပွဲ
အုပ်စုပထမပြင့် ဆီမံပိုင်နယ်တက်ရောက်နိုင်သော်လည်း
မီယက်နမ်အသင်းကို နှစ်ပွဲပြတ်ရှုံးနိမ့်ကာ ပိုလ်လူပွဲနှင့်
လွှေချော်ပြီး ပူးတွဲကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။

၂၃ ကိုယ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံအားကစား ပြိုင်ပဲ

စင်ကာပူကတေသားသမားက ငွေ တံဆိပ်ရရှိသည်။ ချွန်းချုပ်ပြင်ပွဲ၏ မြတ်သက်ဆုံးဝေဖြီးက ၉ ဒေသမ ၆၇ မှုတ်ဖြင့် ရွှေတံဆိပ်နှင့် စန္ဒိုလီးက ၉ ဒေသမ ၆၆ မှုတ်ဖြင့် ငွေတံဆိပ် ရရှိသည်။

သေနတ်ပစ်ပြိုင်ပွဲကို ဉာဏ်လ (၂၄) ရက်တွင်
National Shooting Range Centre ၌ကျင်းပရာ အမျိုးသမီး
၁၀ မီတာ လေပစ္စတို့ပြိုင်ပွဲ၏ မေပို့ဝါက ၂၃၄ ဒသမ
၄ မှတ်ဖြင့် ရွှေတံခါပ်ရရှိပြီး ပိုယ်နမ်ကစားသမားက
ငွေတံခါပ် အိမ်ရှင်မလေးရှားကစားသမားက ကြေးတံခါပ်
ရရှိသည်။ အမျိုးသားမီတာ ၅၀ လေရှင်ဖော် Prone
ပြိုင်ပွဲ၏ ကောင်းထိက်က ၂၂၀ ဒသမ ၂ မှတ်ဖြင့်
ကြေးတံခါပ်ရရှိသည်။ ဉာဏ်လ (၂၆) ရက်တွင်
အမျိုးသား ၁၀ မီတာ လေပစ္စတို့ပြိုင်ပွဲ၏ ကျော်စွာဝင်း
က ကြေးတံခါပ်ရရှိပြီး အိမ်ရှင်မလေးရှား ကစားသမား
က ရွှေတံခါပ် ပိုယ်နမ်ကစားသမားက ငွေတံခါပ်
ရရှိသည်။ အမျိုးသားမီတာ ၅၀ ပစ္စတို့ ပြိုင်ပွဲ၏
ကျော်စွာဝင်းက ကြေးတံခါပ်ရရှိသည်။

ဘိလိယက်နှင့်စန္ဒကာပြိုင်ပွဲကို ဉာဏ်လ (၂၂)
ရုက်တွင် ကွာလာလမ်း၊ ကွန်ပေးရှင်းစင်တာ၏ ကျင်းပရာ
ဘိလိယက်နှစ်ယောက်ပွဲပြိုင်ပွဲ ပိုင်လုပ်၏ အောင်ဖွေးနှင့်
မင်းစည်သူထွန်းအတွက် ထိုင်းအတွက် ကို သုံးပွဲနှစ်ပွဲဖြင့်
ရှုံးနိမ့်ပြီး ငွေတံဆိပ်ရရှိသည်။ စန္ဒကာပြိုင်ပွဲ နှစ်ယောက်
တွဲပြိုင်ပွဲ၏ ကိုထက်နှင့်အောင်ဖြီးအတွက် ထိုင်းအတွက်
ကို သုံးပွဲနှစ်ပွဲဖြင့်ရှုံးနိမ့်ကာ ပြေားတံဆိပ်ရရှိသည်။
ဉာဏ်လ (၂၃) ရက်တွင် 9-Ball Pool နှစ်ယောက်တွဲ
ပိုင်လုပ်၏ မောင်မောင်နှင့်အောင်မိုးသူအတွက် စင်ကာပူ
အတွက် ကို သုံးပွဲသုံးပွဲဖြင့် ရှုံးနိမ့်ပြီး ငွေတံဆိပ်ရရှိသည်။
ဉာဏ်လ (၂၅) ရက်တွင် ဘိလိယက်တစ်ဦးခုင်းပြိုင်ပွဲ
ပိုင်လုပ်၏ ချုပ်ကိုတိုက် စင်ကာပူကစားသမားပါတာဂေးလ်
ခရစ်ကို သုံးပွဲပြတ်ဖြင့် ရှုံးနိမ့်ကာ ငွေတံဆိပ်ရရှိပြီးနောက်
နေသွေးဦးနှင့် ထိုင်းအသင်း မှု ပရာပွဲတံတိုက် ပူးတွဲပြေား
တံဆိပ်ရရှိသည်။ ဉာဏ်လ (၂၇) ရက်တွင် စန္ဒကာ
တစ်ဦးခုင်းပြိုင်ပွဲ၏ ကိုထက်က လာအိုကစားသမားကို
လေးပဲ ပြတ်ဖြင့်ရှုံးနိမ့်ကာ ပြေားတံဆိပ်ရရှိသည်။

မြားပစ်ပြိုင်ဖွံ့ Compound Mix-Team ပြိုင်ဖွံ့ကို
အိဂဲတ်လ (၁၈) ရက်တွင် ကျော်လမ်ပန္တီမြို့ ကျင်းပ

အရှင့်တောင်အရှင့်အားကစားပြိုင်ပဲ လိုဂါ

ရာ ရဲမင်းဆွဲနှင့် အောင်ငါးအတွက ကွာတားဖိုင်နယ်
 တွင် အင်ဒီနီးရူးအတွက္ခာင့် သီးမီးဖိုင်နယ်တွင် ဖိလစ်ပိုင်
 အတွက်အနိုင်ယူပြီး မိုလ်လုပ္ပါတွင် အိမ်ရှင် မလေးရှား
 အတွက် ၁၅၂-၁၄၂ မှတ်ဖြင့် ရှုံးနိမ့်ပြီး ငွေတံဆိပ်ရရှိ
 သည်။ ပိယက်နမ်အတွက ဖိလစ်ပိုင်အတွက် ၁၅၉-
 ၁၅၅ မှတ်ဖြင့်အနိုင်ရပါး ကျေးတံဆိပ်ရရှိသည်။

ဟောကိုပြုပွဲကို ဉာဏ်လ (၂၃) ရက်တွင်
အမျိုးသား ဟောကိုအစားကွင်း၏ ကျင်းပရာ
မြန်မာဟောကိုအသင်းက အိမ်ရှင်မလေးရှုံးအသင်းကို
ခြောက်ရိုး-ရိုးမရှိဖြင့် ရှုံးသော်လည်း စင်ကာပူအသင်း
က ထိုင်းအသင်းကို သုံးရိုး-နှစ်ရိုးဖြင့်သာ အနိုင်ရသော
ကြောင့် မြန်မာအသင်းက ရိုးကွာခြားချက်အသာဖြင့်
ဗိုလ်လူပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။ ဟောကိုပြုပွဲ ဗိုလ်လူပွဲ
နှင့် တတိယလုပ်ကို ဉာဏ်လ (၂၄) ရက်တွင်
ဘုက္ကစားလီ အမျိုးသားဟောကိုကွင်း၏ကျင်းပရာ

၂၅ ပြိုမ်းမြောက် အရှေ့တောင်အာရုံအားကစား ပြိုင်း

မြန်မာအသင်းက အီမိမျိုးမလေးရွားအသင်းကို ၁၄ ဂိုး-ဂိုးမရှုဖြင့် ရွှေးနိမ့်ပြီး ငွေတံဆိပ်ရရှိသည်။

တိုက်ကွမ်ဖို့ပြိုင်းကို ဤပိုဂုဏ်လ (၂၆) ရက်တွင် ကျင်းပရာ အမျိုးသားတစ်ဦးချင်း ကက္ခက်ပြိုင်ပွဲ၌ ဆန်းရှိင်းက ကြေးတံဆိပ်ရရှိပြီး အမျိုးသမီးတစ်ဦးချင်း ကက္ခက်ပြိုင်ပွဲ၌ သက်မြတ်နီးဝေက ကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။ အမျိုးသားတစ်ဦးချင်း ကက္ခက်ပြိုင်ပွဲ၌ အီမိမျိုးမလေးရွားက ရွှေးတံဆိပ် အင်္ဂါနီးရွားက ငွေတံဆိပ်ရပြီး မြန်မာနှင့်အတူ ဖိုလစ်ပိုင်က ပူးတွဲကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးချင်းကက္ခက်ပြိုင်ပွဲ၌ အီမိမျိုးမလေးရွားက ရွှေးတံဆိပ် လာအိုက ငွေတံဆိပ်ရပြီး မြန်မာနှင့်အတူ စင်ကာပွဲက ပူးတွဲကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။ ဤပိုဂုဏ်လ (၂၇) ရက်တွင် အမျိုးသား ၅၄ ကိုလိုတန်း အတိုက်ပြိုင်ပွဲ၌ အောက်ပြုလေးထက်က ပီယက်နမ် ကစားသမားကို ၅ မှတ်-၁၈ မှတ်ဖြင့် ရွှေးနိမ့်ပြီး အင်္ဂါနီးရွားနှင့် ပူးတွဲကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။ ဤပိုဂုဏ်လ (၂၉) ရက်တွင် အမျိုးသမီး ၄၉ ကိုလိုတန်း အတိုက်ပြိုင်ပွဲ၌ အောက်ပြုလေးကျူးလိုယက်က ကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။

ကရာတေးပြိုင်ပွဲတဲ့ ဤပိုဂုဏ်လ (၂၁) ရက်တွင် ကျင်းပရာ အမျိုးသားကုမ္ပဏီတဲ့ ကိုလို ၆၀ အောက်ပြိုင်ပွဲ၌ မြင့်မောင်မောင်က ပီယက်နမ်ကစားသမား ၄၃၄၎သန်းနှင့်အတူ ပူးတွဲကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။ ဤပိုဂုဏ်လ (၂၃) ရက်တွင် အမျိုးသမီးကုမ္ပဏီတဲ့ ၆၁ ကိုလိုအောက်ပြိုင်ပွဲ၌ မေသူချို့က ကြေးတံဆိပ်နှစ်ခုရရှိသည်။ အသင်းလိုက ကုမ္ပဏီတဲ့ပြိုင်ပွဲ၌ နီလာစိုးဦးက ကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။

ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ အမျိုးသမီးဘောလုံးပြိုင်ပွဲတွင် အီမိရှင်မလေးရွားအပါအဝင် ထိုင်း၊ မြန်မာ၊ ပီယက်နမ်၊ ဖိုလစ်ပိုင်အသင်းတို့ပါဝင်ပြီး ပတ်လည်စနစ်ဖြင့် ကစားကာ အမှတ်အများဆုံးနှစ်သင်းမှ ဗိုလ်လွှဲအဆင့် ၃၁ ၄ နေရာရအသင်းမှာ တတိယနေရာလွှဲ ကစားရ မည်ဖြစ်သည်။ အုပ်စုပထမနေ့ပွဲစဉ်များကို ကွာလာလမ်ပြောရှိ ယူအမ်အရှိနာကွင်း၌ ဤပိုဂုဏ်လ (၁၅) ရက်တွင် စတင်ကျင်းပရာ မြန်မာအမျိုးသမီးအသင်းက ဦးဆောင်ဦးသွေ့သော်လည်း လက်နှုန်းပို့ ထိုင်းအသင်းကို သုံးပိုးနှစ်ပိုးဖြင့် ရွှေးနိမ့်သည်။ ဤပိုဂုဏ်လ (၁၇) ရက်တွင် အုပ်စုပုံစံတိယနေ့ပွဲစဉ် မြန်မာအမျိုးသမီးအသင်းက ဦးယူပြုခဲ့ရာ အားကစားနည်း ၁၂ မျိုးမှ

ဟောကီပြိုင်ပွဲ၌ အီမိရှင်မလေးရွားအသင်းနှင့်
မြန်မာအသင်း ယူပြုပြိုင်ကစားစဉ်

အီမိရှင်မလေးရွားအသင်းကို ၅ ဂိုး-ဂိုးမရှုဖြင့် အနိုင်ရသည်။ ဤပိုဂုဏ်လ (၂၀) ရက် အုပ်စုတတိယနေ့တွင် မြန်မာအမျိုးသမီးအသင်းက ပီယက်နမ်အသင်းကို ၃ ဂိုး-၁ ဂိုးဖြင့် ရွှေးနိမ့်သည်။ ဤပိုဂုဏ်လ (၂၂) ရက် အုပ်စုတတိယနေ့တွင် မြန်မာအမျိုးသမီးအသင်းက ဖိုလစ်ပိုင်အသင်းကို ၆ ဂိုး-ဂိုးမရှုဖြင့် အနိုင်ရပြီး အမျိုးသမီးဘောလုံးပြိုင်ပွဲ ကြေးတံဆိပ်ရရှိသည်။

ပြီးခုနှင့်ပြိုင်ပွဲ အမျိုးသမီးမိတာ ၁၀၀ အပြီး ပြိုင်ပွဲကို ဤပိုဂုဏ်လ (၂၃) ရက်တွင်ကျင်းပရာ ဆွဲလီမြင့်က ၂ မိနစ် ၁၂ ဒသမ ၃၁ စတုနှုန်းဖြင့် ကြေးတံဆိပ်ရရှိပြီး ပီယက်နမ်ကစားသမားနှစ်ဦးက ၂ မိနစ် ၀၇ ဒသမ ၁၁ စတုနှုန်းဖြင့် ရွှေးတံဆိပ်နှင့် ၂ မိနစ် ၀၉ ဒသမ ၀၅ စတုနှုန်းဖြင့် ငွေတံဆိပ်ရရှိသည်။

အလေးမပြိုင်ပွဲကို ဤပိုဂုဏ်လ (၂၄) ရက်တွင် ကွာလာလမ်းကွန်သွယ်မှု ဗဟိုကြာနှုန်းပရာ အားကား ၆၂ ကိုလိုတန်းပြိုင်ပွဲတွင် မြင့်ကြည်က အမြန်မ ၁၂၉ ကိုလို နှစ်ဆင့်မ ၁၅၅ ကိုလို စုစုပေါင်း ၂၈၄ ကိုလိုဖြင့် ပီယက်နမ်ကစားသမားက စုစုပေါင်း ၃၀၃ ကိုလိုဖြင့် ရွှေးတံဆိပ် အင်္ဂါနီးရွားကစားသမားက စုစုပေါင်း ၃၀၆ ကိုလိုဖြင့် ငွေတံဆိပ်ရရှိသည်။

၂၄ ပြိုမ်းမြောက် အရှေ့တောင်အား အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် မြန်မာအားကစားအဖွဲ့က အားကစားနည်း ၂၉ မျိုး ယူပြုပြိုင်ခဲ့ရာ အားကစားနည်း ၁၂ မျိုးမှ

၂၉ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံအားကစား ပြိုင်ပွဲ

ရွှေတံဆိပ်ခုနစ်ဆု ငွေတံဆိပ် ၁၀ ဆု ကြေးတံဆိပ်ဆု ၂၀ စုစုပေါင်း ဆုတံဆိပ် ၃၃ ဆုရနိုင်း ပြိုင်ပွဲတွင် ရပ်တည်မှုအဆင့် ၂ ဖြစ်သည်။

၂၉ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံအားကစား ပြိုင်ပွဲ ဆုတံဆိပ်ရရှိမှု

စဉ်	နိုင်ငံ	ဧရိယာ	ဧရိယာ	ကြေး	စုစုပေါင်း
၁	မလေးရှား	၁၄၅	၉၂	၈၆	၃၂၃
၂	ထိုင်း	၇၂	၈၆	၈၈	၂၄၆
၃	ပီယက်နမ်	၅၈	၅၀	၆၀	၁၆၈
၄	စင်ကာပူ	၅၇	၅၈	၇၃	၁၈၈
၅	အင်ဒိုနီးရှား	၃၈	၆၃	၉၀	၁၉၁
၆	စိလစ်ပိုင်	၂၇	၃၃	၆၄	၁၂၀
၇	မြန်မာ	၂	၁၀	၂၀	၃၃
၈	ကမ္မားဦးယား	၁	၂	၁၂	၂၆
၉	လာအို	၂	၃	၂၀	၂၆
၁၀	ဘရှုံးနိုင်း	-	၅	၉	၁၄
၁၁	တိမောလက်စကေ	-	-	၃	၃
စုစုပေါင်း		၄၀၆	၄၀၂	၅၂၆	၁၃၃၄

၂၉ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံ အားကစား ပြိုင်ပွဲတွင် အားကစားနည်း ၃၈ မျိုး ထည့်သွင်း ယုံးပြိုင်ခဲ့ရာ အိမ်ရှင်းမလေးရှားနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၁၄၅ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၉၂ ခု၊ ကြေးတံဆိပ် ၈၆ ခု စုစုပေါင်း ဆုတံဆိပ် ၂၂၃ ခုဖြင့် နိုင်ငံအလိုက်ရပ်တည်မှု ပထမဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၇၂ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၇၂ ခု၊ ကြေးတံဆိပ် ၈၈ ခု စုစုပေါင်း ဆုတံဆိပ် ၂၄၆ ခု၊ ကြေးတံဆိပ် ၈၈ ခု စုစုပေါင်း ၂၄၆ ခု ဖြင့် နိုင်ငံအလိုက်ရပ်တည်မှု ဒုတိယ၊ ပီယက်နမ်နိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၅၈ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၅၀ ခု၊ ကြေးတံဆိပ် ၆၀ ခု စုစုပေါင်း ဆုတံဆိပ် ၁၆၈ ခု၊ စင်ကာပူနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၅၇ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၅၈ ခု၊ ကြေးတံဆိပ် ၇၃ ခု စုစုပေါင်း ၁၈၈ ခု၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၃၈ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၆၃ ခု၊ ကြေးတံဆိပ် ၉၀ ခု စုစုပေါင်း ၁၉၁ ခု၊ မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၂၇ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၃၃ ခု၊ ကြေးတံဆိပ် ၆၄ ခု စုစုပေါင်း ၁၂၀ ခု၊ စိလစ်ပိုင်နိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၂၇ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၃၃ ခု၊ ကြေးတံဆိပ် ၆၄ ခု စုစုပေါင်း ၁၂၀ ခု၊ မြန်မာနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၂၇ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၃၃ ခု၊ ကြေးတံဆိပ် ၆၄ ခု စုစုပေါင်း ၁၂၀ ခု၊ လာအိုနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၂ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၂ ခု၊ ကြေးတံဆိပ် ၂၀ ခု စုစုပေါင်း ၂၆ ခု၊ ဘရှုံးနိုင်းနိုင်ငံက ရွှေတံဆိပ် ၁ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၁ ခု စုစုပေါင်း ၁၄ ခု၊ တိမောလက်စကေ ရွှေတံဆိပ် ၃ ခု စုစုပေါင်း ၃ ခု ဖြစ်သည်။

၂၉ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံအားကစား ပြိုင်ပွဲ ပိတ်ပွဲအမေးအနားကို ပြုလုပ်လ (၃၀) ရက်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကွာလာလမ်းပြော်ချို့ ဘူကစ်ဂျာလီ အမျိုးသားအားကစားကွင်းမြှုပ်ကျင်းပရာ အရှေ့တောင်အာရုံအားကစားအဖွဲ့ချုပ်လွှာ တွန်ကူးအင်ရန်နှင့်

၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း အရေးပါသော . . .

မလေးရှားနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် နာဂျာစ်ရာဇ်တို့က ကျေးဇူးတင်နှုတ် ဆက်စကားပြောကြားကြသည်။ အရှေ့တောင်အာရုံ အားကစားပြိုင်ပွဲအလုပ်အား ၂၉ ကြိမ်မြောက်အရှေ့တောင်အာရုံအားကစားပြိုင်ပွဲကို အကြိမ် ၃၀ မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံအားကစားပြိုင်ပွဲကို အဖြစ်လက်ခံကျင်းပမည့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသို့ လွှာပြောင်းပေးအပ်ရာ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံက အဖြစ်လက်ခံကျင်းပမည့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ နိုင်ငံခြားရေးဝါး ကာရိုတာနိုကလက်ခံပြီး ပိတ်ပွဲအမေးအနားကို ရုပ်သိမ်းသည်။

စိုးအောင်

၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း အရေးပါသောသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ ဖြစ်ရပ်များ။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ကမ္မာတစ်ဝန်း၌ သဘာဝသေးအန္တရာယ်နှင့် လူတို့ကြောင့် ဖြစ်သောသေးအန္တရာယ်များကြောင့် စီးပွားရေးဆုံးရှုံးနှစ်နှစ်နာမူသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ၏ ၃၀၆ ဘီလျုံအထိ ရှုံးခဲ့သည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်က ယင်းကေးအန္တရာယ်များကြောင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ၏ ၁၈၈ ဘီလျုံမှု မြင့်တက်ခဲ့၍ ကမ္မာကျော်အာမခံလုပ်ငန်း၏ Swiss Reက ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ (၂၀) ရက်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဟာဏေး အီမာနှင့်မာရီယာ ဟာရီဂိန်းတို့အပါ အဝင် ဟာရီဂိန်းများစွာကိုကြံခဲ့ရသော အမေရိကန်နိုင်ငံသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ကမ္မာ့နှုန်းများ၌ အထိနားဆုံးဖြစ်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ဟာရီဂိန်းများကြောင့် ဆုံးရှုံးမြှင့်မားခဲ့ခြင်း ၂၀၀၂ ခုနှစ်နာမူ ဒုတိယအများဆုံးနှစ်ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု Swiss Reက ပြောကြားသည်။ ဘဏ္ဍာရေးဆုံးရှုံးမြှင့်မားခဲ့သောလည်း ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အသက်ဆုံးမြှုမြှုမြှင့်တက်ခဲ့ခြင်းမှာရီကြောင့် သိရသည်။ သဘာဝသေးအန္တရာယ်များကြောင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် လူပေါင်း ၁၁,၀၀၀ ကျော်သောဆုံးခဲ့ပြီး ၂၀၁၆ ခုနှစ်က ကိန်းကဏ္ဍများနှင့်တူညီနေကြောင့် Swiss Reက ပြောကြားသည်။

၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်း အရေးပါသောသဘဝ ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ ဖြစ်ရပ်များ

ဓလိုက်အပူဆုံးနှစ်

ကမ္မာ့ပျော်မျာ့အပူဆုံးနှစ်များကို စတင်တိုင်းတာနှင့် ခဲ့သည့် ၁၈၈၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ၂၀၁၃ ခုနှစ်သည် ဒုတိယအပူဆုံးနှစ်ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်အာကာသ အဖွဲ့အစည်း (နာဆာ) ၅၇ သိပ္ပံပညာရှင်များက ပြောသည်။ အပူဆုံးစံချိန်တင်သည့်နှစ်များ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အပူဆုံးစံချိန်တိုင်းတာရာ၏ နာဆာနှင့် ကွဲပြားမြေးနားသော ဆန်းစစ်လေ့လာရေးနည်းပညာကို အသုံးပြုသည့် အမေရိကန်အမျိုးသားသမုဒ္ဒရာနှင့် လေထုလေ့လာရေးဌာန၏ မှတ်တမ်းများအာမူ အပူဆုံးနှစ်များသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်များ ဖြစ်ကြကာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်သည် တတိယအပူဆုံးနှစ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

အထက်ပါဌာနနှစ်ခုစလုံးက တူညီစွာပြောကြားသည့်များ ၁၈၈၀ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း အပူဆုံး ၁၈ နှစ်အနက် ၁၇ နှစ်သည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ယခုအခါ ကမ္မာ့အပူဆုံးသည် ၁၉ ရာစုနှစ်နှောင်းပိုင်းအပူဆုံးနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၁ ဒီဂရီစ်တိဂရီတိ (၁ ဒေါက ၈ ဒီဂရီဖောင်ဟိုက်) မြင့်တက်ခဲ့သည်။

ဗာဗွန်းနှင့်အောက်ဆိုင်ထုတ်လွှတ်မှုမြင့်တက်လာခြင်း

ကမ္မာ့ကာွန်းနှင့်အောက်ဆိုင် ထုတ်လွှတ်မှု ပမာဏသည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်အထိ ဆက်တိုက်မြင့်တက်ခဲ့ပြီ ၂၀၁၄ ၂၀၁၅ နှင့် ၂၀၁၆ သုံးနှစ်ဆက်တိုက် ဆက်မတက် တော့မဘဲ တည်ပြုမေးနှာရေးရာမှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည် မြင့်တက်လာမည့် အရိပ်အရောင်များ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ ယင်းအချက်က ကမ္မာ့ကြီး ပူဇ္ဈားလာနေခြင်းတို့မှ သက်သာရာရစေရန် ကာွန်းနှင့်အောက်ဆိုင်စာတွင် ထုတ်လွှတ်မှုကို ထိန်းချုပ်ရန်ကြီးစားမှုများ အောင်မြင်ရန် အလှမ်းဝေးနေသေးကြောင်းပြန်လည်ဖြစ်သည်။ ရုပ်ကြွင်းလောင်စာသုံးစက်ကိရိယာများနှင့် အခြားစက်မှုလုပ်ငန်းများမှ ထွက်ပေါ်လာသော ကာွန်းနှင့်အောက်ဆိုင်ပမာဏသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်ကထက် ၂ ရာခိုင်နှုန်းခန့်တက်လာရန် သေချာသလောက်ရှိနေသည်။ ယင်းသို့

ကာွန်းနှင့်အောက်ဆိုင်စာတွင် ထုတ်လွှတ်မှုများ ပြေားလျက်ရှိသည့် တရာတ်နှင့် စက်ရှုတစ်ရုံကို တွေ့ရစဉ်

ဖြစ်ရခြင်းတွင် တရာတ်နှင့် ထုတ်လွှတ်မှုများက ကျောက်မီးသွေးအသုံးကို လျှော့ချိန်ခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် ကျောက်မီးသွေးအသုံးပြုမှု ပြန်လည် မြင့်တက်လာခြင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှ စာတ်ငွေ့ပို့ထွက်လာခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ရာသီဥတုသဘောတူညီချက်မှ အမေရိကန်နှင့် နှုတ်ထွက်ခြင်း

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ပါရီသဘောတူစာချုပ်မှ အမေရိကန်နှုတ်ထွက်ကြောင်း သမ္မတထရန်က ၂၀၁၃ ခုနှစ် အွန်လက ကြေညာခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်က

ကမ္မာ့ကြီးပူဇ္ဈားလာမှုကြောင့် မြေလွှာများ အက်ကွဲကာ စိုက်ပျိုးရန်အက်အခဲရှိနေသည့် သရပ်ပြု

ချုပ်ဆိုခဲ့သော ပါရီသဘောတူညီချက်သည် ကမ္မားရာသီ ဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အဓိကအကြောင်းရင်းဖြစ်သော ဖန်လုံးမြိမ် ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှု့မှုကိုလျှော့ချုပြီး ကမ္မား အပူချိန်ကို ၁ ဒေသမ ၅ ဒီဂရီရှစ်တိကိရိတ်ထက် ပိုမာတက် အောင်ကြီးပမ်းမည့် လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်သည် တရုတ်ပြီးလျှင် ကမ္မာတွင် ဖန်လုံးမြိမ် ဓာတ်ငွေ့အများဆုံး ထုတ်လွှုတ်နေသောနိုင်ငံ ဖြစ်ရာ အမေရိကန်နှင့်တွက်ခြင်းသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ကို တန်ပြန်ရေးလုပ်ရှုးမှုအတွက် ထိုးကိုချက်ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့လေထုညွှန်ညွှန်းခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိလေထုသည် ရွှေရန် စိတ်မချေသည် သာမက ကမ္မာတွင် အညွှန်ညွှန်းဆုံးလေထုထိုးပါဝင် သည်ဟု ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့က ၂၀၁၇ ခုနှစ် အတွင်း ထုတ်ပြန်သည်။ ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့သည် အဆောက် အအုပ်ပြုလေထုကို အသေးစိတ်ပိုင်းတော်၏ ညွှန်ညွှန်း အုပ်ပိုင်းမှုကိုလေ့လာကာ အညွှန်းကိန်းရှုမှတ်များကို ထုတ်ပြန်သည်။ ၁၀ မှတ်အောက် လေထုသည် အန္တရာယ် မရှိဘဲ ရွှေနှိုင်သောလေဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ်ကာ ၃၀ နှင့်အထက်ရှိသောလေသည် ရွှေရန် အလွန်စိတ်မချေ သောလေ ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့မြို့ပြန့် ကျေးလက်များ တွင် နေရာအေးလိုက်၍ အနိမ့်ဆုံး ၃၁ မှတ်နှင့် အမြင့်ဆုံး ၈၀ ရှိပြီး ပုံမ်းမျှ ၅၁ မှတ်ရသည်ဟု ဆိုသည်။

ကမ္မားပြီးပူနေးလာမှု၏ အဓိကအကြောင်းတရားတွင်
ပါဝင်နေသည့် ကျောက်များသွေးအသုံးပြုစက်ရုံ
တစ်ရုံကို တွေ့ရစဉ်

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း သုံးကြိမ်မြောက် လေထုအရည် အသွေး တိုင်းတာမှုပြုလုပ်ရာတွင် လက်ရှိအချိန်ထိမြိမ်ဖွဲ့ လေထုအန္တရာယ်မရှိသေးကြောင်း ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် သန့်ရှင်းရေးဌာနမှ ဒုတိယင်းနှင့် ၇ Day News တွင် ဖော်ပြ ထားသည်။ ကမ္မားကျိုးမာရေးအဖွဲ့၏ လေလာချက်များ အရ မြန်မာနိုင်ငံ၌ လေထုညွှန်ညွှန်းမှုကြောင့် သေဆုံးသူ တစ်နှစ်လျှင် ၂၂,၀၀၀ ဦးမျှ ရှိသည်။ မြန်မာ့လေထု ညွှန်ညွှန်းခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများမှာ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ၏ အင်ဂျင်စွမ်းရည်နှင့်ကျမှု ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ မီးထွန်းခြင်းနှင့် အဆေးဓာတ်ရယူခြင်း တို့တွေ့ လောင်စာတို့၏အရည် အသွေးနှင့်ကျမှု ကျောက် မီးသွေးသုံး စွမ်းအင်စက်ရုံများ၊ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် အမိုက်မီးရှိမှုတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့အိမ်ထောင်စုအများအပြားသည် ချက်ပြုတ်ရာ တွင် သစ်တိသစ်စ မီးသွေး၊ နွားခေါး စသည့် အစိုင်အခဲ လောင်စာကိုသာ အသုံးပြုနေကြခဲ့ဖြစ်သည်။

ဦးကျော်ဦး

ပညာဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ) (ကောဇာ ၁၉၂၈-၁၃၃၉)။ ။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ၊ အဂ္ဂမဟာ သမ္မတမ္မာနောက်တိကစ္စ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပညာဝံသကို ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဝါးခယ်မဖြို့နယ်၊ ကျံ့တိုင် ဆင်ကူးကျေးရွာ ခမည်းတော် ဦးဘတ္တ၊ မယ်တော် ဒေါ်ကြည်တို့မှ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၂၈ ခုနှစ်၊ နေ့နံပါရီလ (၁၀) ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် ဖွားမြင်၍ ရွှေးချင်းသုံးဦးအနက် ဒုတိယမြောက်သားရတနာဖြစ် သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၄) ရက်တွင် ဝါးခယ်မဖြို့နယ်၊ ကျံ့တိုင်ဆင်ကူးရွာကျောင်း ဆရာတော်ကို ဥပမာဏပြု၍ ရွှေးချင်းသုံးဦးအဖြစ် ပစ္စယာနှဂါးဟဖြင့် ရွှေးချင်းသုံးဦးအဖြစ် ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၆) ရက်တွင် ဆင်ကူး ဆရာတော်ကိုပင် ဥပမာဏပြု၍ ကျံ့တိုင်ဆင်ကူးကျောင်း

ပညာဝံသ၊ ဘဒ္ဒန်

ခဏ္ဍသိမ်း ခမည်းတော် မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနှဂါဟ
ဖြင့် မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သိ ရောက်ရှိသည်။
ဆရာတော်လောင်းလျှောသည် ၂၃၀၀တိတိုင်း
ဒေသကြီး၊ ဝါးခယ်မမြို့နယ်၊ ကျံတိုင်ဆင်ကူးရွာကျောင်း
ဆရာတော်၊ ပညာဝံသ၊ ပညာဝံသ၊ သုခမ္မာပရိယတ္ထာ
ပါဌိတ္ထာသိုလ် စာချွေဆရာတော်များနှင့် မန္တလေးမြို့။

ဘဒ္ဒန်ပညာဝံသ

မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်နာယက စာချွေဆရာတော်ကြီး
များထံတွင် စာပေပရိယတ္ထာများကို သင်ကြားဆည်းပူး
တော်မူခဲ့သည်။ ပညာဝံတုန်းမြို့၊ သုခမ္မာပရိယတ္ထာ
စာမေးပွဲ စာချွေတန်းနှင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲတို့ကို
အောင်မြင်တော်မူ၍ သာသနစာ သိရှိပဝရ ဓမ္မာစရိယ
ဘွဲ့ကို ရရှိသည်။

ဆရာတော် ဘဒ္ဒန်ပညာဝံသသည် ပညာဝံတုန်း
မြို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကျောင်းတိုက်၊ မန္တလေးမြို့၊ မစိုးရိမ်တိုက်နှင့်
ရန်ကုန်တိုင်း၊ စမ်းခေါ်းမြို့နယ် အောင်မဂ်လာသိမ္မာ
စာသင်တိုက်တို့၌ ရဟန်းသာမကောများအား စာပေ
ကျမ်းကိုများ သင်ကြားပို့ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံရှိ
အရှေ့တိုင်းဘာသာ လေ့လာရေးတို့လို၍ အဘိဓမ္မာ
ကထိကတာဝန် ထမ်းဆောင်သည်။ နိုင်ငံခြားသားများ
အတွက်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ ကျမ်းစာများကို
အဂ်လိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့သည်။
ဆရာတော်ရေးသားပြုစုခဲ့သည် ကျမ်းကိုများမှာ-

1. Psycho Psycicel Insight Meditation
2. Yen Perfections

3. The Buddha Teachings
4. History of Dhammikarama Buddhist Temple
5. Hand book of Buddhist Reciation
6. Dhammikarama Pali Chanting
7. Dhammikarama Abhidhamma Pali Chant
8. The Book of Pairs (Yamaka) vol
9. Manual of The Buddhist Ordination
10. The Life of Buddha In Picture

တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဆရာတော်သည် ပြည်ပသာသနပြုလုပ်ငန်း
တွင် ဝါသနာထဲခဲ့သည် အားလုံးစွာ ခရစ်သို့ရာ၏
၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ကိုကိုးကျွန်း သာသနပြုလုပ်ငန်းကို
စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် သီရိလက်
နိုင်ငံ၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် အန်ဒမန်ကျွန်း သာသနပြု
လုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပြီး သိဟို့နိုင်ငံတွင်
ဘာသာစကားအတွက်တွင် ပညာရပ်များကို သင်ကြား
ဆည်းပူးကာ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံတောင်ပိုင်း
တမီးလုပ်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ၁၃ ဤ ဌာန သာသနပြု
တာဝန်များကို ယူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် မလေးရှားနိုင်ငံ ပိန်ကျွန်း
တွင် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်းနှစ်ရာခန့်က တည်ရှုခဲ့သည့်
ဓမ္မာရာမ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကို ပို့မို့
တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး မလေးရှား
ပိန်မြို့၊ အမေရိကန်နိုင်ငံ လေ့အိန္ဒိယလိစိမြို့၊
အစတွေးလျို့နိုင်ငံ ဆစ်ဒနိမြို့၊ ကနေဒါနိုင်ငံ တို့ရန်
တို့မြို့နှင့် စင်ကာပုနိုင်ငံတို့တွင် မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး
ကျောင်းများ တည်ထောင်ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် မလေးရှားနိုင်ငံတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ
အသင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပိန်ကျွန်း ဗုဒ္ဓဘာသာ
သာသနဆိုင်ရာ အကြံပေးပို့လိုက် မလေးရှားနိုင်ငံ
ဗုဒ္ဓဘာသာစာမေးပွဲကြီး၏ ပုံစံက ဆရာတော်၊
အမေရိကန်နိုင်ငံ ကယ်လို့နီးနီးယားပြည်နယ်၊
လေ့အိန္ဒိယလိစိမြို့ရှိ အရှေ့တိုင်းဘာသာ လေ့လာရေး
တို့လို၍ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ ဘာသာရပ် ကထိကနှင့်
ကယ်လို့နီးနီးယားပြည်နယ်၊ ဗုဒ္ဓသာသနာ သံယာ့
ကောင်စီ၏ ဒုတိယဉ်နှင့်အဖြစ်လည်းကောင်း

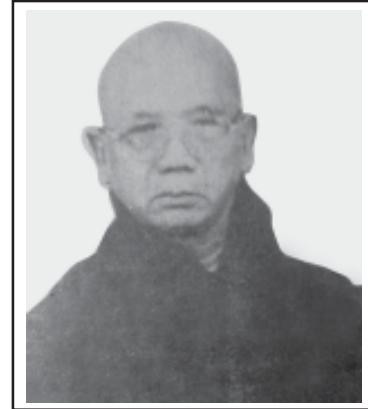
ဆောင်ရွက်၍ သာသနာပြုတော်မူသည်။ အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ မြန်မာသံယာတော်များအဖွဲ့ကြီးကို ဦးစီး တည်ထောင်၍ ကဗျာနေရာအနံအပြားတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ တန်ခိုးနှင့်တန်းကောင်းများကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ဟောင်ကောင်နှင့် အင်ဒီနီးရားနှင့် တို့တွင် မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကောင်းများ၊ တည်ဆောက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ပါဋ္ဌာ မြန်မာ၊ အဂ်လိပ်၊ တရုတ်ဘာသာစကားများ၊ တတ်ကျမ်း၍ ယင်းဘာသာတို့ဖြင့် တရားဓမ္မများ ဟောကြားခဲ့သည်။

ဤသို့ပြု သာသနာတော်၏အကျိုးကို သယ်ယူ ဆောင်ရွက်တော်မူသာ ဝိနယ်ရှုကာ၊ လန့်ပေါသလ သိက္ခာကာမ၊ ပရီယတ္ထိဝိသာရဒ စသောဂုဏ်တိနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည့် ဘဒ္ဒန္တပညာဝင်သာသည် ၁၃၅၅ (၁၉၉၄) ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အလိုးရ၊ နိုင်ငံတော်ပြိုင်ဝိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့က ဆက်ကပ်လျှော့ပိန်းအပ်သာ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတွဲ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်မြတ်ကို လည်းကောင်း ရရှိတော်မူသည်။ ဆရာတော်သည် သာသနာအကျိုးသယ်ပိုး ဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော် ၉၀၊ သိက္ခာတော် ၇၀ အရွယ် ၁၃၂၉ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၆) (၂၄-၁၁-၂၀၁၃) ရက်တွင် ဘဝနတ်ထံ ပုံလွန်တော်မူသည်။

ကိုဆိုင်

ပညာသီရိဘတ်သာ ဘဒ္ဒန္တ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတံဆိပ်တံ့သာ အဂ္ဂမဟာ ဂုဏ်ဝိစကာပဏ္ဍာတံ) (မြန်မာ ၁၂၅၄-၁၃၃၈) ။ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မဟာ အောင်မြေမြို့နယ်၊ မဟာဝိသုဒ္ဓရုံတိုက်သစ်၊ မဂ်လာ ပိမာန်ကောင်းတိုက်၊ ပမာနနာယက၊ တိပိဋကပါဋ္ဌာ မြန်မာအဘိုးတော်ကျမ်းပြု ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာ ဂုဏ်ဝိစကာပဏ္ဍာတံ၊ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍာတံ ဘဒ္ဒန္တပညာ သိရိုဘတ်သကို ခမည်းတော် ဦးစီးဘေး၊ မယ်တော် ဒေါ်စိန်မြင့်တိုက ၁၂၉၁ ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆို လပြည့်ကော် (၇) ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒေသကြီး၊ မြင်းမူမြို့၊ ယဉ်းကားကျေးရွာ၏ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။

ဘဒ္ဒန္တပညာသီရိဘတ်သာ

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ၁၂၉၉ ခုနှစ် တို့တွဲလဆန်း (၁၂၂၂) ရက် အသက် ၉ နှစ်အရွယ်တွင် မြင်းမူမြို့၊ ပြောင်ပင်ကန်ရွာ၊ ဝါဆိုကောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုန္တာရကို ဥပမာဏပြု၍ ရှင်သာမကောအဖြစ် သို့ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၁၀ ပြည့်နှစ်၊ သီတင်းကျော လပြည့်ကော် (၆) ရက်တွင် အငွေမရွှေကျင်သာသနာပိုင် ကန္တာဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကောသလျာဘိဝံသကို ဥပမာဏပြု၍ မန္တလေးမြို့၊ စိန်ပန်းရပ်၊ ဓမ္မကာရုံကောင်းတိုက်၊ ခဏ္ဍာသိပ်တော်၏ မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ဥပမာဏပြုဆရာတော် ရွှေကျင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးထံတွင် မူလတန်းပညာ သင်ယူပြီး မြော်မြို့၊ မြင်းမူမြို့တို့တွင် အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းပညာရပ်များကို တဲ့သို့လိုလင်တန်းအထိ သင်ကြားခဲ့သည်။ ထိုနောက် လောကုတ္တရာ ပညာရပ်များကို ပစ္စိုင်းရွာ၊ အာသာကာရုံကောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တာရတွေမ၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ မဟာဇာတီလှ ကောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသုမနာ၊ ဘဒ္ဒန္တကောသရိုက္ခ၊ ရတနာပိမာန်ကောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဓမ္မန္တာဘိဝံသ မန္တလေးမြို့၊ စိန်ပန်းဓမ္မကာရုံကောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနာပတီ၊ မန္တလေးမြို့၊ နဝမရွှေကျင်သာသနာပိုင် စံကင်းဆရာတော်အဘိုးတော်ကျမ်းပြု ဘဝနတ်ထံ ဘဒ္ဒန္တဘဏာဘိဝံသ၊ စသာရွှေကျင်သာသနာပိုင် မြောင်းမြေဆရာတော် အဂ္ဂ မဟာပဏ္ဍာတံ ဘဒ္ဒန္တဘဏာဘိဝံသ၊ စုစုပေါင်းရွှေကျင်သာသနာပိုင် မြောင်းမြေဆရာတော် အဂ္ဂ

သာသနာပိုင် ဝါဆိုဆရာတော် အဘိဓာဇ္ဈာဇ်ရှုရှု
အဘိဓာဇ္ဈာဇ်မဟာသဒ္ဓမ္မ ဖောတိက ဘဒ္ဒန်အထိယ
စသော ပိဿ္ပိရှိနာယက စာချွာကျော်ဆရာတော်၏ကြီး
များထံ၌ အတက်တန်းပိဋကကျမ်းစာများကို သင်ယူ
ဆည်းပူးခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၀၉ ခုနှစ်တွင် ပထမငယ်
တန်း၊ ၁၃၁၂ ခုနှစ်တွင် ပထမလတ်တန်း၊ ၁၃၁၃ ခုနှစ်
တွင် ပထမကြီးတန်း၊ ၁၃၁၅ ခုနှစ်တွင် ဓမ္မာစရိယ ၉
ကျမ်းတို့ကို အောင်မြင်တော်မူ၍ သာသနစလသိရှိ
ပဝရဓမ္မာစရိယဘွဲ့တံဆိပ်တော်၊ ၁၃၁၇ ခုနှစ်တွင်
မန္တလေးမြို့၊ သကျသီဟစာသင်တန်း၊ ၁၃၁၉ ခုနှစ်တွင်
မန္တလေးမြို့၊ သကျသီဟစာချေတန်းတို့ကို အောင်မြင်
တော်မူ၍ ပရီယတ္ထီ သာသနဟို ဓမ္မာစရိယဘွဲ့。
တံဆိပ်တော်၊ ၁၃၂၆ ခုနှစ်တွင် အစိုးရဓမ္မာစရိယပါဉ်
ဂုဏ်ထူးတန်းကို အောင်မြင်တော်မူ၍ ပဋိသန္တဒါမဂ္ဂပါဉ်
ပါရဂုဏ်ဘွဲ့တံဆိပ်တို့ကို ရရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော် သက်တော် ၁၆ နှစ်သားအရွယ်မှ
စတင်ကာ အနာဂတ်မြေရဟန္တာဟုကျော်ကြားတော်မူသော
မဟာဂန္ဓာရုံး ဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တတရ၏ ဥပဇ္ဈိသုယေ
ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းအတိုင်း အာနာပါနစသော ကမ္မဋ္ဌာန်း
တရားများကို ပွားများအားထုတ်ခြင်း၊ မြင်းခြားမြို့

စွန်းလွန်းပိပသနာ ကမ္မာဌာန်းတရားတော်များကို
ပွားများအားထုတ်ခြင်းတိုအပြင် ဆင့်သို့ပါဝိရိသောကာ၊
ဆင့်သို့တိဘာအကာ ဓမ္မစရိယတာမေးဖဲ့များ ကျွင်းပရေး
မဏ္ဍာလေး ၅ မြို့နယ်ညက္ခာ ရွှေကျင်နိကာယဂိုဏ်းလုံး
ဝန်ဆောင်နာယက၊ နိုင်ငံတော်ပရိယတို့ သာသနူး
တက္ကသိုလ်များ၏ သာသနတက္ကသိုလ်မဟာမေ့ရိယ
ဘွဲ့ယူကျမ်းစာများတွင် စာစစ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပထမ ၅ နှစ်
သက်တမ်း တိုင်းအထူးသံယပိနိယနည်းခိုရ် ဒုတိယ
၅ နှစ်သက်တမ်း တိုင်းသံယနာယကအဖွဲ့ဝင် တတိယ
၅ နှစ်သက်တမ်း နိုင်ငံတော်ပဟိုသံယူဝန်ဆောင်၊
နိုင်ငံတော်ဝနည်းခိုရ် စတုတွေ ၅ နှစ် သက်တမ်း တိုင်းသံယု
နာယက ပြုပါဒီစရိယအစုံသော သာသနူးတာဝန်များ
ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်အား နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၁၉၉၃ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာဂန္ဓိဝါဒကပည့်တဲ့ တံဆိပ်တော်၊ ၂၀၀၁ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပည့်တဲ့ တံဆိပ်တော် တိုကို ဆက်ကပ်လျှို့ဒိန်းခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် သာသနာအကျိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော် ၈၈ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၈ ဝါအရ ၁၃၇၈ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း (၁၂) ရက် (၈-J-၂၀၁၇) တွင် ဘဝန်တံ့ ပုံလွန်တော်မူသည်။

မောင်ညိုထွန်း (မြန်မာစာ)

ଶର୍ବାତେରଲୋଦିନଃଲ୍ପାଵତ୍ୟ ଆହାର ଏଥ କୁଣ୍ଡ
ଆଶ୍ରଯିତାର ତଳିଗିରିନଃମିଥି । ତୋରିରଣ୍ଣଃଗୋପା ଗୋପାଵତ୍ୟ

ပဒ္ဒမာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

ବ୍ୟାକ୍ ପତ୍ରମାହିର୍ଦ୍ଦିତ

ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တုမာနကို ဥပမာဏ်ပြုလျက်
မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာနှဂိုဟကိုခံယူကာ ရှင်သာမဏေ
အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၁၆ ခုနှစ်၊ တပါဝ်း
လပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်တွင် ပဒေါးကျောင်း ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တုကိုနှိမ် ဥပမာဏ်ပြု၍ တောင်ရင်းကျေးရွာ၊
ကျောင်းသစ်ကျောင်း ခန္ဓာသိမ်းကြုံမြှင့်မြတ်သောရဟန်း
အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဘုံးအမည်မှာ ရှင်ပည့်နှုန်း
ဖိစ်သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျှောသည် စစ်ကိုင်းမြို့၊
တောင်ရင်းကျေးရွာ၊ ကျောင်းသစ်ကျောင်းဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တသူမနာ၊ မင်းကွန်းတောင်းရှိုးဓမ္မနာဒကျောင်းတို့က
မင်းကွန်းတိပိဋက ဆရာတော်ကြီး၊ ဘဒ္ဒန္တရိတ်တွယ်သာရာ
ဘိဝံသ (တိပိဋကဓရဘဏ္ဍာဂါရိက) နှင့် စာချွေဆရာတော်
များ၊ မန္တလေးမြို့၊ မထိုပိမကျောင်းတို့က ဆရာတော်ကြီး၊
ဘဒ္ဒန္တသူရုပ်ယာဘိဝံသ (အဘိဓဇမဟာရွှေဂုရာ)၊ ပဋိနှင့်
ဆရာတော်ကြီး၊ ဘဒ္ဒန္တရိသုဒ္ဓဂါရိဘိဝံသ (အဘိဓဇမဟာ
ရွှေဂုရာ)၊ ဘဒ္ဒန္တန္တနာဘာသာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ)၊
ဘဒ္ဒန္တရိတ်တွာဘိဝံသ၊ ဝိနယ်နယ်ပဒေသကျောင်း
ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပညာသာမိဘိဝံသ (အဘိဓဇမဟာရွှေ
ဂုရာ) နှင့် စာချွေဆရာတော်များ၊ မြတောင်တို့က၊ ရွှေဝါဝင်း
ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသာသနဘိဝံသ (အဘိဓဇ
မဟာရွှေဂုရာ)၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇော်တိက)၊
ဒက္ခာကာရာမဘူရားကြီးတို့က အမရပူရကျောင်း
ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တည်းသာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ)
တောင်သမန်တို့က ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကေသာဂါရိဘိဝံသ
နှင့် စာချွေအကျော်ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် ပရိယတို့

စာပေများကို သင်ယူဆည်းပူးခဲ့သည်။ မင်းကွန်းမြေနာဒ်
တိုက်၌နေစဉ် ဘွဲ့တူရှိနေ၍ ရှင်ပဒ္ဒမဟု ဘွဲ့အမည်
ပြောင်းလဲမည့်ခေါ်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် အထိုင်စာမေးပွဲတွင် ပထမငယ်၊
ပထမလက်နှင့် ပထမကြီးတန်း (ပထမကျဉ်း) နှင့် ဓမ္မဘ^၁
စရိပါယစာမေးပွဲများကို အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ပထမကျဉ်းဘွဲ့
ကို ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ စေတိယဂုဏ်ကာ
ဓမ္မဘစရိပါယဝံမှုသကာ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့ကို ၁၉၆၆၄
ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ ပရီယတီသာသနဟပါတ
ဓမ္မဘစရိပါယ (သကျသီဟဓမ္မဘစရိပါယ) ဘွဲ့ကို ၁၉၇၁ ခုနှစ်
တွင်လည်းကောင်း အသီးသီးအောင်မြင်တော်မူ၍၏
သံယူနှစ်ပယ်တွင် သစာဓမ္မဘစရိပါယဆရာတော်အဖြစ်
ထင်ရှားကော်ကြားတော်မသည်။

ဆရာတော်အား နိုင်ငံတော်အဖိုးရက ၁၉၉၄
ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတဘွဲ့၊ တံဆိပ်တော်ကို
လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အသိဓဇမဟာရွှေဝရှု
ဘွဲ့၊ တံဆိပ်တော်ကိုလည်းကောင်း ဆက်ကပ်လှ။ ဒါန်းခဲ့
သည်။

ဆရာတော် ဘဏ္ဍာန်ပဒုမှာဘိဝံသသည် သာသန၏
အကျိုးသယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော် ၈၂
နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၂ ပါအရ ၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ တပေါင်း
လဆန်း (၂) ရက် (၂၇-၂-၂၀၀၃) နေ့တွင် ဘဝန်တ်
ထံ ပျံလွန်တော်မူသည်။

မောင်ညိုထွန်း (မြန်မာစာ)

ပဏ္ဍာတံသာ ဘဒ္ဒန် (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ အဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မဂေါတိကဇရ) (မြန်မာ ၁၂၃၀-၁၃၇၂)

॥ ၁၁ ဆင့်မအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံယမဟာနာယကအဖွဲ့
ဒုက္ခက္ခာ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ တောင်ငြိမ်း၊ ၁၂ ရပ်ကွက်၊
ဘုရားလမ်း၊ မြိုလည်းခုံစာသင်တိုက် ဦးလီးပောန နာယက
ဘဒ္ဒ္ဒပဏ္ဍာဝံသကို မေည်းတော် ဦးအောင်ငြိမ်း၊ မယ်တော်
ဒေါ်အေးကြွယ်တိုက ၁၂၉၁ ခုနှစ် နယ်နှင့်ပြည့်ကျဉ်း
(၈) ရက် ကြာသပတေးနေ့တွင် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊
မိတ္ထိလာမြို့၊ ကြွယ်ကန်ကျေးရွာ၏ ဖူးမြင်တော်မှုသည်။

ବର୍ଷାତେବେଳେଣେଃଲୁଗୁଷିନ୍ଦ୍ର ଆହାର ଚାପ କୁଣ୍ଡ
ଜାରୁଯିତୁଣ୍ଡ ମିଟ୍ଟେଲାପ୍ରିଇଁ କ୍ରୂଯିଗଫ୍ରଣ୍ଟିକ୍ରୋଃଶ୍ଵାଅଲାଯି
କୋର୍ପ୍ସର୍ବିନ୍ଦୀବର୍ଷାତେବେଳେ ବାତ୍ରକ୍ଷଣିଆଶରଗ୍ରେ ଉପଶ୍ଵାଯିପ୍ରି
ଏଁ ମିଓର୍ଦ୍ଦେଶୀଜୋକ୍ରୂଯିଣ୍ଟି ପଢ୍ଯିଲାକ୍ଷଣଗ୍ରହକି ଅଲ୍ଲାଙ୍କା
ଶ୍ରୀନିବାଶମନେନାଥପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶ୍ରୀପ୍ରିଃ ବର୍ଧାବା ଶ୍ରୀନିବାଶ
ପାତାଙ୍ଗିକୁର୍ମାର୍ଥାତିକାନ୍ତିରିତିରେ ପାତାଙ୍ଗିକୁର୍ମାର୍ଥାତିକାନ୍ତିରିତିରେ
ବର୍ଷାତେବେଳେ ବାତ୍ରକ୍ଷଣିଲାହାକ୍ଷି ଉପଶ୍ଵାଯିପ୍ରିଏଁ ପାତାଙ୍ଗିକୁର୍ମାର୍ଥାତିକାନ୍ତିରିତିରେ

ဖြောမြှုပ်၍ ကည့်တ်ကွင်းမြှု ငါးထပ်ကြောပ်ကွက် ဦးမောင်လေး
ဒေါ်ထွေးတို့၏ ပစ္စယာနှုဟူဖြင့် ကည့်တ်ကွင်းမြှု။
ဝါးတောရပ်ကွက်၊ ပုံပြီးကျောင်းတို့က် ဟောမိကျောင်း
ခဏ္ဍာသိမ်္မာ မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သိ ရောက်ရှိခဲ့
သည်။

ဆရာတော်သည် တောင်ငူမြို့၊ မြစ်ည်းခုံတိုက်
တွင် တပည့်ရဟန်းသာမဏေတိုကို ပရိယတ္ထာပေ
များ ပိုချကော်မူခဲ့ပြီး တောင်ငူမြို့၊ ကြာနိကန် ပရိယတ္ထိ
စာသင်တိုက်နှင့် နိုဓိတာရုပ်ရယ်တ္ထိ စာသင်တိုက် တိုကို
လည်း တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ထိုပြင် ဆရာတော်
သည် သပြစ်မီး မိုးညွှေးပိပသာနာ ကမ္မဇာုန်းရိပ်သာနှင့်
အောင်မဂ်လာ မိုးကုတ်ရိပ်သာများဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါ၍ ပဋိပတ္တိ
သာသနာရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ထွန်းကားစေးကိုလည်း
ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သံယူအဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်
တွင် ပဲခဲးတိုင်းသံယူနာယကအဖွဲ့ ဒုတိယညက္ခာနှင့်
နိုင်ငံတော်ပဟို သံယူဝန်ဆောင်၊ နိုင်ငံတော်သံယူ
မဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်နှင့် ဆင့်မအကြိမ် နိုင်ငံတော်
သံယူမဟာနာယကအဖွဲ့ ဒုတိယညက္ခာတာဝန်တိုက်
ထမ်းဆောင်တော်မူလျက် ဝိနယ်ပဒေသာ ကစားလည်း
ပဒေသာ ဆန်းပဒေသာကျမ်းစာတိုကိုလည်း ရေးသား
ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှစတင်၍ နှစ်ပေါင်း ၂၅ နှစ်တိုင်တိုင် ကျောင်းသားကျောင်းသူ ၂၀၀ ကျော်တိုကို ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အသိများ သင်တန်းများပို့ခဲ့သည်။ တောင်းခြေးရှိ အ. ထ. က. အ. လ. က ကျောင်းများမှ ကျောင်းသားကျောင်းသူများနှင့် တရုတ်ပုံစံဘာသာမျိုးသားအမျိုးသမီး ၂၀၀ ဦးတိုကို ယဉ်ကျေးမှု စာပေများပို့ချပေးခြင်းစသော သာသနာပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် အမျိုးသာသာ သာသနာတော်ကို ချစ်မြတ်နှီးတော်မှုခြင်းသာသနာပြုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဖွဲ့လာ ဝိရိယ ကြီးမားခြင်းတို့ကြောင့် ရဟန်းရှင်လူတို့၏ ကြည်ညီလေးစားမှုကို ခံယူရရှိသည်။

ဆရာတော်၏သာသနာအကျိုး သယ်ယူဆောင်ရွက်မှုကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာဝံတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကိုလည်းကောင်း ၂၀၀ - ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာသွေ့မွေ့ဇာတ်ကစဇဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကိုလည်းကောင်း အသီးသီးဆက်ကပ်လူၢဒို့နှင့် ခဲ့သည်။

ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍာဝံသသည် သာသနာအကျိုး သယ်ယူးဆောင်ရွက်တော်မှုရင်း သက်တော် ၉၀ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၃၀ ဝါအရ ၁၇၇၉ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၁၁) ရက် (၂၆-၂၀၁၃) နေ့တွင် ဘဝန်တံပျော်နှင့် ပျော်တော်မှုသည်။

မောင်ညီထွန်း (မြန်မာစာ)

ပဏ္ဍာဝံတ၊ ဘဒ္ဒန္တ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာဝံတ) (မြန်မာ ၁၂၉၄-၁၇၇၈) ။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လိုင်မြို့နယ်၊ ၁၃ ရပ်ကွက်၊ ပဏ္ဍာဝံတရားမကျောင်းတိုက် ဦးစီးပောန နာယက နိုင်ငံတော်ၤပါဒါစရိယ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာဝံတ ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍာဝံတကို ခမည်းတော် ဦးပျေးအံ့၊ မယ်တော် ဒေါ်ချောတိုက ၁၂၉၄ ခုနှစ်၊ နယုန်လကွယ်နေ့ (ကြာသပတေးနေ့) တွင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ထူးကြီးမြို့၊ အင်ပူမြို့နယ်၊ ပြောင်တုန်းကျေးမှုရွှေ့ခြင်းမြှင့်တော်မှုသည်။

ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍာဝံတ

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ၁၃၀၄ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း (၅) ရက်တွင် ပြောင်တုန်းရွာကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာဝံသကို ဥပုံးပုံးပြု၍ ပြောင်တုန်းရွာနေးဒေါ်အိမ်တို့၊ ဒေါ်အိမ်ပြု၍ ဒေါ်အေးခင်တို့၏ ပစ္စယာနှဂိုလ်ဖြင့် ရှင်သာမကောအဖြစ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၁၄ ခုနှစ်၊ ကခုန်လဆန်း (၁၀) ရက်တွင် ပြောင်တုန်းကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာဝံသကို ဥပုံးပုံးပြု၍ ဒေါ်အိမ်တို့၊ ဒေါ်အိမ်ပြု၍ ဒေါ်အေးခင်တို့၏ ပစ္စယာနှဂိုလ်ဖြင့် ထူးကြီးမြို့၊ ပြောင်တုန်းကျောင်း ခဏ္ဍာသိမ်းမြှင့်မြှင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် လောကီပညာကို ၄ တန်းအထိ ကပိုင်ရွှေ ဆရားဦးစီးထံတွင် လည်းကောင်း၊ အတွင်းအောင်ခြင်း၊ အပြင်အောင်ခြင်း၊ သွှေး ပရိတ်ကြီးစသောအခြေခံကျမ်းစာများကို ရေခင်းဦးပဏ္ဍာဝံသ၊ ဦးရေဝတီ၊ ဦးပညာအောင်၊ ဦးပညာဝံသ ဆရာတော်များထံတွင်လည်းကောင်း သင်ယူခဲ့ပြီး ပရိယတို့စာပေကျမ်းကို ပေါင်းတည်ဖြို့၊ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ဆရာတော် ဦးစန္တာဘာသ၊ ဦးစန္တာဝရ ဦးအရိယဝံသ၊ အင်ပူစံကျောင်း ဆရာတော် ဦးသတ္တမ၊ မန္တလေးစကုအလယ်တိုက်ဆရာတော် ဦးနန္တာ၊ ပုဂံတိုက်ဆရာတော် ဦးကေသဝ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စမ်းချောင်းအေးစေတီကျောင်းဆရာတော် ဦးအရိယဝံသ၊ ပုံးဖွံ့ဖြိုးပြည့်

ကျောင်းဆရာတော် ဦးပဏ္ဍာစွဲ၊ ဦးပညာရက္ခိတာ၊ ဦးညာဏီကာ၊ ဦးအဝနာ၊ ဦးစိတ္တာ၊ ပဟန်း၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရိ၊ ဆရာတော်၊ မရမ်းကုန်းပစ္စမာရုံကျောင်း၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန်ကုဝ္ဏာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ)၊ ကြည့်မြင်တိုင် ဖော်ဝတီကျောင်း၊ ဆရာတော် ဦးကဲနဲ့ စသည့် ဆရာတော်များထံတွင် သင်ယူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၂၃ ခုနှစ်မှစတင်၍ ထိုင်မြို့နယ်၊ အမှတ် ၁၃ ရပ်ကွက် ပဏ္ဍာတာရာမဓရသင်တိုက် ကြီးကိုတည်ထောင်၍ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်မျှ မူလတန်းမှ စာချုပ်နှင့်အထိ စာသင်သား ၁၀၀ နီးပါးတိုကို ကိုယ်တိုင် နေ့ဝါယဉ်များ ပိုချွဲခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သံယူအဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့် တွင် ထိုင်မြို့နယ် သံယာနာယကအဖွဲ့အစည်းနှင့် တိုင်း ဒေသကြီးသံယူဝန်ဆောင်၊ နိုင်ငံတော်သံယာသမ္မတိရ သံယူကိုယ်စားလှယ်၊ နိုင်ငံတော်ကြော်ဒါဒရိယ အစရှိ သောတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

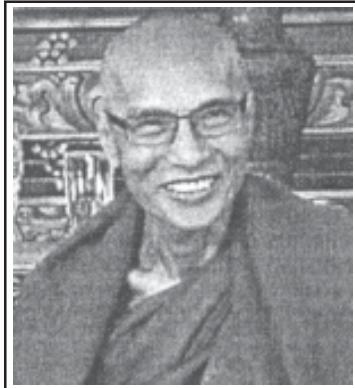
ထိုပြင် ဆရာတော်သည် ထိုင်မြို့နယ် ပထမပြန် စာမေးပွဲများ၊ ယဉ်ကျေးမှုစာမေးပွဲများတွင် အထူးကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဆရာတော်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မြို့နယ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသည့် သံယူမှုခေါင်းများကို စိတ်ရှည်ရှည်ထား၍ ပြောလုပ်ပြုမြို့မြို့အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတိုကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရုံးသာမက အကိုယ်ပြုမြို့နယ်အသင်း (ရန်ကုန်) ၏ ကြော်ဒါဒရိယ အဖြစ်လည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်အား နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာဘွဲ့တံ့ခိုပ်တော်ကို ဆက်ကပ် လျှို့ဒို့နှင့်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာအကျိုးသယ်ပိုး ဆောင်ရွက်တော်မူရေး သက်တော် ၈၆ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၆ ပါဌာရ ၁၃၃၈ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မူန်း လပြည့်ကျော် (၂) ရက် (၁၆-၁၁-၂၀၁၆) တွင် ဘဝနတ်ထံ ပံ့လွှန်တော်မူသည်။

မောင်ညီစွာန်း (မြန်မာစာ)

ပဏ္ဍာတာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန် (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ၊ အဂ္ဂမဟာ ဂါန်ဝါစကပဏ္ဍာတာ) (မြန်မာ ၁၂၉၉-၁၃၃၈)။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ရန်ကုန်းမြို့နယ်၊ ၁၄ ရပ်ကွက်၊ မိုးကောင်းလမ်း၊ မဟာဗောဓိ ပရီယတ္တိ စာသင်တိုက် ဦးစီးပမာနနာယက၊ ရွှေကျော်နိကာယဂိုဏ်းလုံးဝန်ဆောင် နာယက အဂ္ဂမဟာဂါန်ဝါစကပဏ္ဍာတာ၊ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍာတာ ဘဒ္ဒန်ပဏ္ဍာတာဘိဝံသကို ၁၂၉၉ ခုနှစ်၊ နယ့်နှင့် လဆန်း (၅) ရက်၊ ကြောသပတေးနောက် ခမည်းတော် ဦးဘသင်း၊ မယ်တော် ဒေါ်ငွေသေ့တို့က စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒေသကြီး၊ ငါန်းမြို့နယ်မြို့နယ်၊ ရွှေတောင် ကျေးရွာ၌ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။

ဘဒ္ဒန် ပဏ္ဍာတာဘိဝံသ

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် အသက် ၁၂ နှစ် အရွယ်တွင် ငါန်းမြို့နယ်၊ ရွှေတောင်ကျေးရွာ၊ တောင်ကျောင် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန်တော်အောင်ကို ဥပမာဏပြု၍ မိဘနှစ်ပါး တို့၏ ပစ္စယာနှဂါဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သိ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၁၈ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မူန်း လပြည့်ကျော် (၁၂) ရက်တွင် တောင်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန်တော်အောင်ကို ဥပမာဏပြု၍ ရွှေတောင်ရွာဦးလို့နဲ့ ဒေါ်မယ်တင်တို့၏ ပစ္စယာနှဂါဟဖြင့် ရွှေတောင်ရွာ၊ တောင်ကျောင်းခဏ္ဍာသိမြို့ မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သိ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ငါန်းမြို့နယ်၊ ရွှေတောင်ကျေးရွာ၊ တောင်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန်တော်အောင်ကို စစ်ကိုင်းတော်နိုး ပထမကန္တာရုံကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန် သုပညီနာဘိဝံသ (အဘိုလေမဟာရငွေဂုဏ် တွဲဖက်ရွှေကျော်သာသနာပိုင်)၊ မန္တာလေးမြို့၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရိတိုက်သစ်။

အာသာကာရုံဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသုဝဏ္ဏလောတိနှင့် ပိုက်ကျိုးဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တအနေယဉ်ပုံ (အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌရှာ၊ တွဲဖက်ရွှေကျင်သာသနာပိုင်) စသေ ဆရာတော်များထံတွင် စာပေပရီယတ်များကို သင်ယူ ဆည်းပူးခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် အစိုးရပထမပြန် ဓမ္မာစရီယ စာမေးပွဲ၊ သကျသီဟဓမ္မာစရီယတန်း စာမေးပွဲနှင့် စေတီယာကာဓမ္မာစရီယတန်း စာမေးပွဲများကို အောင်မြင် ခဲ့ပြီး သအစဓမ္မာစရီယဘွဲ့များ ရရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် စစ်ကိုင်းမြို့၊ ပထမဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်၊ မန္တလေးမြို့၊ မဟာဝါသုဒ္ဓရုံ တိုက်သစ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ မဟာလောဓိကျောင်းတိုက် တို့တွင် ပရီယတ္တိစာပေများ သင်ကြားပို့ချေပေးခဲ့သည့် အပြင် တိပိဋကပါဏ်မြန်မာအဘိဓာန်အဖွဲ့တွင်လည်း ပါဝင်ရေးသားခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် ရန်ကင်းမြို့နယ် သံယနာယကအဖွဲ့၊ (ရွှေကျင်) အကျိုးတော်ဆောင်၊ နိုင်ငံတော်ပဟိုသံယုဝန်ဆောင်၊ နိုင်ငံတော်ဝိနည်းဓိုရုံ၊ နိုင်ငံတော်သံယ မဟာနာယကအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင်၊ ရွှေကျင် နိုကာယဂိုက်းလုံးဝန်ဆောင်နာယက၊ ရန်ကုန်တိုင်းလုံး ဆိုင်ရာ ဝိနည်းပြန်ငြာနအကျိုးတော်ဆောင်၊ ပရီယတ္တိ သာသနနှစ်ဟ ရန်ကုန်ဆန်လှူအသင်းကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့၊ တိပိဋက မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်နှင့် ပုလဲမြို့၊ ရွှေညာမင် ဓမ္မသူခတောရရိပ်သာ၊ မဂ်ပူဗျာအဖွဲ့ချုပ်သာမကေ ကျော်စာမေးပွဲကျင်းပရေးအဖွဲ့၊ ရွှေတိုင်းစေတီတော် နိုကာယ်ဝါးရုပ်ဝင် ဓမ္မသာကျွာအဖွဲ့ချုပ်၊ ကျောက်တန်းမြို့၊ ခေမာနန္ဒာရာမဘုံးတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ် မိုးကောင်းစေတီတော်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်၊ ဟိုပင်မြို့၊ ထေရဝါဒသာသနာပြေကျောင်းတိုက်တို့၏ ပြုဝါဒရိပ်ယနာတော်အဖြစ် သာသနာတာဝန်များ ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်အား နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၂၀၀၀ ပြည်နှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာဂန္ဓိဝါစကပန္တိတ ဘွဲ့တံ့ခိပ်တော် နှင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပန္တိတဘွဲ့ တံ့ခိပ်တော် တို့ကို ဆက်ကပ်လျှော့ဒိန်းခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော်အကျိုးသယ်ပိုး ဆောင်ရွက်တော်မူရှင်း သက်တော် ၈၀ နှစ်၊ သိက္ခာတော်

၆၀ ဝါအရ ၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း (၃) ရက် (၃၀-၃-၂၀၁၃) တွင် ဘဝနတ်ထံ ပုံလွန်တော် မူသည်။

မောင်ညီထွန်း (မြန်မာစာ)

ပြည်ထောင်စုပြိုများချမ်းရေးညီလာခံ- (၂၁) ရာစု ပင်လဲ (ဒုတိယအစည်းအဝေး)။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း မိုးတင်းနေထိုင်ကြသည့် တိုင်းရင်းသား မျိုးနှင့် ၁၃၃၂ ကျော်သည် သမိုင်းအစဉ်အဆက် နိုင်ငံနှင့်လူမျိုး လွှတ်လပ်ရေး၊ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးတို့ကို ကြိုးပမ်းရာတွင် ဥမက္ခာသိုက်မပျက် စုစည်းညီညွှတ်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အစဉ်အလာကောင်းများရှိခဲ့ပေ သည်။

ယင်းအစဉ်အလာကောင်းများမှာ အခြေခံ အကြောင်းတရားများစွာကြောင့် သံသယတည်း ဟူသော ညီညွှတ်ရေးအသိုက်အမြှုဖျက် အကြောင်းတရားတို့ကိုန်းအောင်းကာ ညီနောင်အခင်းချင်း လက်နက်ကိုင်စစ်ပွဲဆင်နဲ့ခြေကြသည့်မှာ လွှတ်လပ်ရေး ပြီးနောက်ပိုင်းမှစ၍ နှစ်ပေါင်း ၇၀ ကျော် ကြာမြင့် ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံသည်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲလာပြီးနောက် ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်သို့ ပိုးတည်သည့် ဒီမိုကရေစိနိုင်း တစ်နိုင်ငံအဖြစ် ရည်မှန်း တည်ဆောက်နေပြီဖြစ်ရာ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး၏ အန္တာရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော ပြိုးချမ်းရေးကိုလည်း အကောင်းအထည်ဖော်တည်ဆောက်ရန် မဖြစ်မနေ လိုအပ်လာ ပြီဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးပြဿနာကို စစ်ရေးသက်သက်ဖြင့် ဖြေရှင်းခဲ့ကြရာမူးတို့ကို ဆွဲးနွေး အဖြေရှာခြင်း လမ်းကြောင်းသို့ ပိုးတည်ခဲ့ကြသည်။

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုပြိုများချမ်းရေးညီလာခံ- (၂၁) ရာစုပင်လုံဖွံ့ဖြိုးအခမ်းအနားကို (၂၀၁၆) ခုနှစ်၊ ပြုဂုဏ်လက ကျင်းပခဲ့ပြီး ပြည်ထောင်စုပြိုများချမ်းရေး ညီလာခံ - (၂၁) ရာစုပင်လဲ (ဒုတိယအစည်းအဝေး)။

ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁) ရာစု ပင်လုံ (ဒုတိယအစဉ်းအဝေး)

နိုင်ငံတော်ရီအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်
ဒေါ်အောင်ဆန်းရုကြည်
ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - (၂၁) ရရှိ
ပင်လု (ဒုတိယအစဉ်းအဝေး) ဖွင့်ပွဲ၍ အမှာစကား
ပြောကြားစဉ်

ကို မေလ ၂၄ ရက်မှ ၂၉ ရက်အထိ ၆ ရက်တိုင်တိုင် နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအဖြည့်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ပင်းရှုံး ပဟိုဌာန-၂၌ စတင်ကျေးမာခဲ့ပေသည်။ ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ-(၂၁) ရာစုပင်လုံ (ဒုတိယ အစဉ်းအဝေး) ဖွင့်ပွဲအမေးအနားသို့ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်၊ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဒုတိယသမ္မတဦးမြင့်ဆွဲနှင့် ဦးဟင်နရီနှင့်ထိုးယူ ပြည်သူလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြေး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းဝင်းခိုင်သန်း၊ ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးချုပ် ဦးထွန်းထွန်းဦး၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လိုင်၊ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံးအခြေခံပေဒေ ဆိုင်ရာခံနှင့်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးမျိုးညွန့် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှုံးဥက္ကဋ္ဌ ဦးလူသိန်း၊ ဒုတိယတပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး ဦးဝင်း၊ လွှတ်တော်ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပေဒရေးရာနှင့် အထူးကိုစွဲပြုများ လေ့လာဆန်းစတ်သုံးသပ်ရေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ ပြည်ထောင်စု

ရွှေနေဂျာပါ ပြည်ထောင်စုစာရင်းစစ်ချုပ်၊ ပြည်ထောင်စု ရာထူးဝန်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ တပ်မတော် အရာရှိကြီးများ၊ တိုင်းမူးများ၊ ညီးနှင့်ကွပ်ကဲရေးမူး (ကြည်း၊ ရေ၊ လေ)၊ တပ်မတော်အရာရှိကြီးများ၊ လွှဲတ်တော်ကောင်မတိ ဥက္ကဋ္ဌများ၊ တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးများ၊ အစိုးရာ လွှဲတ်တော်နှင့်တပ်မတော်သား အစွဲအဖွဲ့မှုကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ဥက္ကဋ္ဌများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထိုက်သူ အစွဲအဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ NCA လက်မှတ်ရေး ထိုးထားသည့် ချင်းအမျိုးသားတပ်ပြီး (CNF)၊ မြန်မာ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများဒီမိုကရက်တစ် တပ်ပြီး (ABSDF)၊ ရရှိပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ (RCSS/SSA)၊ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး၊ ကရင်အမျိုးသားလွှဲတ် မြောက်ရေးတပ်မတော် (ဌိုမ်းချမ်းရေးကောင်စီ) (KNU/KNALA) (PC)၊ ဒီမိုကရရေစီအကျိုးပြု ကရင် တပ်မတော် (DKBA)၊ ပအိုင်းအမျိုးသား လွှဲတ် မြောက်ရေး အဖွဲ့ချုပ် (PNLO) တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ (NCA) လက်မှတ်မထိုးရသေးသည့် “၀” ပြည် သွေးစည်း ညီညွတ်ရေးပါတီ၊ “၀” ပြည် သွေးစည်းညီညွတ်ရေး တပ်မတော် (UWSP/UWSA)၊ ရရှိင့်တပ်မတော် (AA) တအာင်းအမျိုးသားလွှဲတ် မြောက်ရေးတပ်မတော် (TNLA)၊ အမျိုးသားဒီမိုကရရေစီ မဟာမိတ်တပ်မတော် (NDAA)၊ မြန်မာအမျိုးသားဒီမိုကရက်တစ် မဟာမိတ် တပ်မတော် (MNDAA)၊ ရရှိပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ (SSPP/SSA)၊ ကချင်လွှဲတ် မြောက်ရေးအဖွဲ့၊ ကချင် အမျိုးသားလွှဲတ် မြောက်ရေးအဖွဲ့ (KIO/KIA)၊ နိုင်ငံခြား သံရုံးများမှ သံတမန်များ၊ ကုလသမဂ္ဂ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဖိုက်ကြားကားသာမဏေကြောက်ကြား၏။

ညီလာခံဖွိုင်းပဲအခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စု
ပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ-(၂၀) ရာစုပင်လုကျင်းပရေး

ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁) ရာဇ် ဝင်လုံ (ဒုတိယအစဉ်းအဝေး)

ဗဟိုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က အဖွင့်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။ ထိုနောက် ပြည်သူလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဗျားဝါးဝင်းမြင့်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌများဝါးဝင်းမြင့်သန်၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်၊ တိုင်းရှင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများကိုယ်စားနိုင်ငံရေးပါတီများကိုယ်စား ပြည်ထောင်စုကြိုခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးသန်းငြေးတို့က ကြိုချို့ချို့ခွန်းဆက်စကား ပြောကြားသည်။

ထိုနောက် မွန်းလွှာ့ဗိုင်းတွင် ပထမနေ့ပုံညီ ညီလာခံအစဉ်းအဝေးကျင်းပရာ သဘာပတီများအဖြစ် ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်း ဦးဆောင်ကာ ဦးညာက်ဝင်း ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်မောင်ဝင်း၊ ခိုင်စိုးနိုင်အောင်၊ ဦးစောတင်ဝင်းတို့က ဆောင်ရွက်ကြပြီး သဘာပတီဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်းက အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားသည်။ ထိုနောက် ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမူးပွဲ့တွေကော်မတီ (UPDJC) အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ဝင် ဒေါက်တာလျှိုန်မှုံးဆာခေါင်း၊ ဦးမျိုးဝင်း၊ ဦးခင်ဖော်ဦး ဦးလှမောင်ဆွဲ၊ ဦးနိုင်လဲလင်း၊ ခွန်မြင့်ထွန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်စိုးနိုင်ဦးနှင့် တာလှဖေတို့က ညီလာခံကျင်းပမည့်ပုံစံများ ရှုံးလင်းခြင်းနှင့် မူဝါဒများ တင်သွားခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြပြီး သဘာပတီအဖွဲ့ဝင် ဦးညာက်ဝင်းက နိဂုံးချုပ်အမှာစကားပြောကြားသည်။ ထိုနောက် ညီလာခံတက်ရောက်လာသည့် အစုအစုံအသီးသီးက အစုအဖွဲ့လိုက် ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များကို ဆွေးနွေးသည်။

ဒုတိယနေ့အစဉ်းအဝေးကို မေလ ၂၅ ရက် နံနက် ၉ နာရီက နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်းရှင်းပုဂ္ဂိုလ်-၂၂၃ ကျင်းပသည်။

နိုင်ငံရေးကဏ္ဍအဖွဲ့မြောက်ပွဲတွင် ဦးဆောင်သဘာပတီအဖြစ် နံနက်ပိုင်းတွင် ဦးကျော်တင့်ဆွဲနှင့် မွန်းလွှာ့ဗိုင်းတွင် ပဋိစ္စစောကွယ်ထူးဝင်းတို့က ဆောင်ရွက်ပြီး သဘာပတီအဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဦးသံ့ခဲ့ ဒေါ်ချို့ချို့ကျော်ပြိုမ်းနှင့် နိုင်ချို့ဦးတို့က ဆောင်ရွက်သည်။ ထိုနောက် ဦးဆောင်သဘာပတီဦးကျော်တင့်ဆွဲနှင့်ပို့စောကွယ်ထူးဝင်းတို့က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားကာ ထူးဝင်းတို့က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားကဲ

ကိုယ်စားလှယ်များလိုက်နာရမည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဖတ်ကြားပြီး နိုင်ငံရေးကဏ္ဍမှုဝါဒအဆိုပြုလွှာ များကို အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့က ရှင်းလင်းသည်။ ထိုနောက် တက်ရောက်လာသည့် ကိုယ်စားလှယ်များက ပိုင်းဝန်းဆွေးနွေးကြသည်။

ဦးပွားရေးကဏ္ဍအဖွဲ့မြော့ဗိုင်းတွင် ဦးဆောင်သဘာပတီအဖြစ် နံနက်ပိုင်းတွင် ဦးထွန်းနိုင်နှင့် မွန်းလွှာ့ဗိုင်းတွင် ခွန်တင်ရွေ့တို့က ဆောင်ရွက်ပြီး သဘာပတီအဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် စိုင်းယိုတိပုံ၊ မိဂုဒ်ချမ်းဦးလိုပါရေးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်သက်အောင်တို့က ဆောင်ရွက်သည်။ ထိုနောက် ဦးဆောင်သဘာပတီဦးထွန်းနိုင်နှင့် ခွန်တင်ရွေ့ဦးတို့က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားကာ ကိုယ်စားလှယ်များလိုက်နာရမည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဖတ်ကြားပြီး ဦးပွားရေးကဏ္ဍမှုဝါဒအဆိုပြုလွှာ များကို အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့က ရှင်းလင်းသည်။ ထိုနောက် တက်ရောက်လာသည့် ကိုယ်စားလှယ်များက ပိုင်းဝန်းဆွေးနွေးကြသည်။

လူမှုရေးကဏ္ဍအဖွဲ့မြော့ဗိုင်းတွင် ဦးဆောင်သဘာပတီအဖြစ် နံနက်ပိုင်းတွင် ဦးသိန်းဆွေ့နှင့် မွန်းလွှာ့ဗိုင်းတွင် ဒေါက်တာနောကပါ့ထူးတို့က ဆောင်ရွက်ပြီး သဘာပတီအဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ပူးကွေ့လုံမာန်၊ ဒေါ်နှုန်းဝင်းကြည်၊ ဒေါ်အင်မာအောင်နှင့် ဦးနောင်းတို့က ဆောင်ရွက်သည်။ ထိုနောက် ဦးဆောင်သဘာပတီဦးသိန်းဆွေ့နှင့် ဒေါက်တာနောကပါ့ထူးတို့က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားကာ နိဂုံးချုပ်အိမ်နှင့် ဦးသံ့ခဲ့ ဒေါ်ချို့ချို့ကျော်ပြိုမ်းနှင့် ဒေါ်အင်မာအောင်နှင့် ဦးနောင်းတို့က ဆောင်ရွက်သည်။ ထိုနောက် ဦးဆောင်သဘာပတီဦးသိန်းဆွေ့နှင့် ဒေါ်အင်မာအောင်နှင့် ဦးနောင်းတို့က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားကဲ

မြေယာနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကဏ္ဍ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဦးဆောင်သဘာပတီအဖြစ် နံနက်ပိုင်းတွင် ဦးထွန်းနိုင်နှင့် မွန်းလွှာ့ဗိုင်းတွင် ပူးလားလုံယော်လော်မှုဝါဒအဆိုပြုလွှာ များကို အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့က ရှင်းလင်းသည်။ ထိုနောက် တက်ရောက်လာသည့် ကိုယ်စားလှယ်များက ပိုင်းဝန်းဆွေးနွေးကြသည်။ ထိုနောက် ဦးဆောင်သဘာပတီဦးထွန်းနိုင်နှင့်

ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁) ရာစု ဝင်လု (ဒုတိယအစည်းအဝေး)

ပူးလားလ်ယမ်လော်မာတိုက အဖွင့်အမှာစကား
ပြောကြားကာ ကိုယ်စားလှယ်များလိုက်နာရမည့်
စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဖတ်ကြားပြီး မြောယာနှင့်
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကဏ္ဍမူဝါဒအဆိုပြုလွှာများကို
အတွင်းရေးများအဖွဲ့က ရှင်းလင်းပြီး တက်ရောက်လာ
သည့် ကိုယ်စားလှယ်များက ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးကြသည်။

လုံခြုံရေးကဏ္ဍဆွေးနွေးပွဲတွင် ဦးဆောင်
သဘာဝပတ်အဖြစ် နံနက် ပိုင်းတွင် လိုက်မှုးချုပ်
စိန်ထွန်းလှန်းမွန်းလွှာပိုင်းတွင် ဖြားတန်ခိုးခွန်းပြောကြား
ဆောင် ရွက်ပြီး သဘာဝပတ်အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်
စစ်ဘောင်းနှင့် ပူးလ်ခန်းဆွဲနှင့် ဦးအင်ထုံးခါးနောက်ဆမ်းနှင့်
ဦးစောထွန်းအောင်မြှင့်တို့က ဆောင်ရွက်သည်။
ထို့နောက် ဦးဆောင် သဘာဝပတ် မို့လ်မှုးချုပ်
စိန်ထွန်းလှန်း ဖြားတန်ခိုးခွန်းပြောကြားတို့က အဖွင့်အမှာ
စကား ပြောကြားကာ ကိုယ်စားလှယ်များလိုက်နာရမည့်
စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဖတ်ကြားပြီး လုံခြုံရေးကဏ္ဍ
မူဝါဒအဆိုပြုလွှာများကို အတွင်းရေးများအဖွဲ့က
ရှင်းလင်းသည်။ ထို့နောက် တက်ရောက်လာသည့်
ကိုယ်စားလှယ်များက ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးကြသည်။

ဒုတိယအစည်းအဝေး တတိယနေ့ကို မေလ ၂၆
ရက်က မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်းရှင်းပုဂ္ဂိုလ်

- ၂၃ ရှိုးသတ်မှတ်နေရာအသီးသီး၌ကျင်းပသည်။ တတိယ
နေ့တွင် နိုင်ငံရေးကဏ္ဍ၊ စီးပွားရေးကဏ္ဍ၊ လူမှုရေး
ကဏ္ဍ၊ မြေယာနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကဏ္ဍနှင့် လုံခြုံရေး
ကဏ္ဍဆွေးနွေးပွဲများကို ဆက်လက်ကျင်းပကြသည်။

မေလ ၂၇ ရက်တွင် ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေး
ဆွေးနွေးမှုပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) အတွင်းရေးများ
အဖွဲ့၊ အစည်းအဝေးကို မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ
ကွန်းရှင်းပုဂ္ဂိုလ် - ၂၃ ကျင်းပြီး ကဏ္ဍအလိုက်
အစုအပွဲအလိုက် ဆွေးနွေးခဲ့သည့်အကြောင်းအရာ
များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြသည်။

မေလ ၂၉ ရက်တွင် ၁၁ ကြိုးပြောက် ပြည်ထောင်စု
ပြိုမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမှုပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC)
အစည်းအဝေးကို မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်းရှင်း
ပုဂ္ဂိုလ် - ၂၃ ကျင်းပရာ (UPDJC) ဥက္ကဋ္ဌဗျိုလ် ဒေါ်အောင် ဆန်းစုံကြည်တက်
ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။ ထို့နောက် အစည်း
အဝေးတွင် ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှု ပူးတွဲ
ကော်မတီ (UPDJC) အဖွဲ့ဝင်များက ကဏ္ဍအလိုက်
အသီးသီး ဆွေးနွေးကြသည်။

ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ-(၂၁) ရာစု
ပင်လု ဒုတိယအစည်းအဝေး၏ ပြည်ထောင်စု သဘောတူ

ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - (၂၁) ရာစုပင်လု (ဒုတိယအစည်းအဝေး)
ပြည်ထောင်စုဝန်ဆောင်ရေးဝန်ကြီးချုပ် အစိတ်အပိုင်း (၁) အဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးကြပ်

ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (၂၁) ရာစု ဝင်လု (ဒုတိယအစဉ်းအဝေး)

ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ-(၂၁) ရာစု ဝင်လု (ဒုတိယအစဉ်းအဝေး) တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒုတိယသမ္မတများနှင့် တာဝန်ရှိသူများကိုတွေ့ရစဉ်

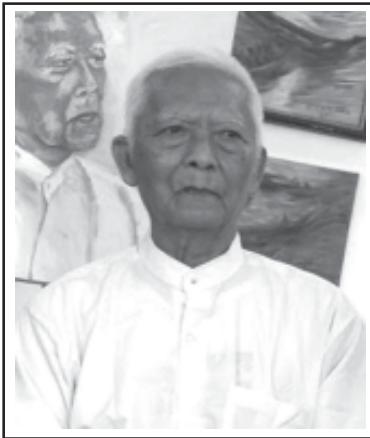
စာချုပ် အစိတ်အပိုင်း (၁) လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲအခမ်း အမားကို မေလ ၂၉ ရက် နံနက် ၁၀ နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပုံးရှင်း ပဟိုငြာန -၂၂ ကျေးပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံ ပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် တက်ရောက်ကျေးဇူးတင် စကားပြောကြားသည်။

အစဉ်းအဝေးသို့ ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမှုပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများ၊ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အတွင်းရေးမှုပူးအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင်များ၊ အစိုးရအစုအဖွဲ့၊ လွှတ်တော်အစုအဖွဲ့၊ တပ်မတော် အစုအဖွဲ့၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့၊ အစဉ်းများအစုအဖွဲ့၊ ကိုယ်စားလှယ်၊ ပဒါမန်းပြိုမ်းမောင်နှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများအစုအဖွဲ့၊ ကိုယ်စားလှယ် ဦးသိန်းထွန်းတို့က ကဏ္ဍအလိုက်တင် သွင်းသည့် အချက် ၃၃ ချက်ကို ထောက်ခံဆွေးနွေးကြသည်။

ယင်းနောက် သဘာပတီပြားတံခါန်ဥက္ကာ ကဏ္ဍ အလိုက်တင်ပြလာသော မူဝါဒအဆိုပြုချက်များဖြစ်သည့် နိုင်ငံရေးကဏ္ဍမူဝါဒ အဆိုပြုချက် (၁၂) ချက်၊ စီးပွားရေးကဏ္ဍမူဝါဒ အဆိုပြုချက် (၁၀) ချက်၊ လူမှုရေးကဏ္ဍမူဝါဒ အဆိုပြုချက် (၄) ချက်၊ မြေယာနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကဏ္ဍမူဝါဒ အဆိုပြုချက် (၁၀) ချက် စုစုပေါင်း (၃၃) ချက်အပေါ် တပေါင်း စာစဉ်းတည်း အတည်ပြုခြေကြာင်း ကြေညာသည်။

၁၀၅

ဘဝင်း၊ ဦး (ပန်းချိသရာကြီး) (၁၉၂၆-၂၀၁၃)။ ပန်းချိသရာကြီး ဦးဘဝင်းကို ဦးဘရင်နှင့် အော်မိန္ဒီတို့က ၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် ဧရာဝတီတိုင်းကျိုးပြောမြို့၏ မွေးဖွားသည်။

၁၀၂

ပြီးဘဝင်းသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့
ပြောင်းရွှေ့ပြီး ထိုနှစ်မှာပင် ဒေါ်တင်ရီနှင့် အိမ်ထောင်
ကျကာ လွှာဆွဲမြင်းပြင့် ဝင်ငွေရှာရသည်။ တစ်ရက်တွင်
ဧရားသို့ပစ္စည်းသွားပိုစဉ် ရုပ်ရှင်ရုံရှေ့က ဖြတ်သွားခဲ့ရာမှ
ရုပ်ရှင်အတောက်ကားပိုစတာကို တွေ့မြှင်ခဲ့ရပြီးနောက် ပိုစတာ
ပန်ချီးရေးနည်းကု ပန်ချီးရေးကု ပန်ချီးရေးနည်းကု

ဉိုးဘဝင်းသည် ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ပန်းချီ
ပန်းပုဂောင်းကို ဂျုပ္ပလီဟော၌ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ရာ
ပထမဆုံးသင်တန်းအပတ်စဉ်သို့ တက်ရောက်သင်ယူ
သည်။ ဉိုးအမဲတင်အေး၊ ဉိုးမြတ်ကျော်၊ ဉိုးခင်မောင်
(ဘက်)၊ ဉိုးခင်မောင်၊ ဉိုးသိန်းဟန်၊ ဉိုးစံဖေတို့တံတွေ်
ပန်းချီပညာကို သင်ယူသည်။ အထူးသဖြင့် ပန်းချီ
ကျောင်းတက်ချိန်က မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက်
စက်ချုပ်သင်ရင်း ကြိုးစားရန်းကန်ခဲ့ရသူဖြစ်သည်။
၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ပန်းချီပန်းပုဂောင်းမှ
ခီပလိုမှ ရရှိသည်။

ဦးဘဝင်းသည် ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ပန်းချိပန်းပုံ
ကောင်စီ (ရန်ကုန်တိုင်း) ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊
၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံရီးရာပန်းပညာရှင်များ
အစည်းအရုံး (ဒဂုံမြို့နယ်) ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊
၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ရီးရာပန်းပညာရှင်များ
အစည်းအရုံး (ဗဟို) နာယကအဖြစ်လည်းကောင်း၊
၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဒဂုံမြို့နယ် ပန်းပညာရှင်များ
အစည်းအရုံး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်
သည်။

ဘဝ်း၊ ဦး

ဘာသာပြန်စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲနှင့် နွေရာသီ.. .

ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ပထမဆုံး တစ်ကိုယ်တော်ပန်းချို့
ပြုပွဲကိုလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိဘာ
လတွင် ဒုတိယအကြိမ် တစ်ကိုယ်တော်ပန်းချို့ပြုပွဲကို
လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် တတိယအကြိမ်
တစ်ကိုယ်တော်ပန်းချို့ပြုပွဲကိုလည်းကောင်း ရန်ကုန်မြို့
Trish Gallery ၌ ပြသသည်။ ဦးဘဝ်းသည် လောကနတ်
ပန်းချို့ပြခန်း၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည့်အပြင် နာဂတ်
ရန်ပံ့ပွဲပန်းချို့ပြုတွင် ပန်းချို့ကား ငါးကားမှ ရရှိပွဲများ
ကို လျှော့ကြိုးသည်။ တစ်ကိုယ်တော်ပန်းချို့ပြု လေးကြိမ်
နှင့်အုပ်စုပြုပေါင်း ၁၀၀ ကျော်၌ ပါဝင်ပြသချွဲဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံပန်းချို့ပန်းပူ အစည်းအရှုံး (ဗဟို)
နာယက ပန်းချို့သရာကြီးဦးဘဝ်းသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊
ဧပြီလ (၃၁) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

စိုးအောင်

ဘာသာပြန်စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲနှင့် နွေရာသီ
စာအုပ်စျေးရောင်းပွဲတော်။ ။ ဘာသာပြန်စာပေ
စာတမ်းဖတ်ပွဲနှင့် နွေရာသီစာအုပ်စျေးရောင်းပွဲတော်
ဖွံ့ဖြိုးကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၉) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့
သိမ်ဖြူလမ်းရှိ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန၊
ဗဟိုပုံနှိပ်ပိုက်ရုံရွှေ့ခြောက် ကျင်းပသည်။

အဆိုပါအမ်းအနားသို့ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီး
ဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြင်၊
ဘာသာပြန်စာတမ်းဖတ်ပွဲကျင်းပရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဌာန
ဦးတင်လိုင် (လယ်တွင်းသားစောချစ်) နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ
စာပေထုတ်ဝေသူနှင့် ပြန်ချိသူများအသင်းဥက္ကဋ္ဌဌာန
ဒေါက်တာသာထွန်းဦးတို့ တက်ရောက်ဖြောက်ဖြောက်ဖြင့်
လှစ်သည်။

အချို့အနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာ
ဖေမြင်က အမှာစကားပြောကြားပြီး ပထမနေ့ နံနက်ပိုင်း
စာတမ်းဖတ်ပွဲအစိအစဉ်အရ ဒေါက်တာအောင်ကြီး
က ယဉ်ကျေမှုကိုဘာသာပြန်ခြင်း၊ ဆရာမောင်ကြည်သစ်
က အသာနဝါဟာရဘာသာပြန် ပြသနာတိုကို ဖတ်ကြား
သည်။ မြန်းလွှဲပိုင်းတွင် ဆရာကိုတာက ဦးကြည်မောင်
၏ ဘာသာပြန်စာတမ်း၊ ဒေါက်တာမြင့်အဲက ကမ္မာလုံး
ဆိုင်ရာလူအခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းကို မြန်မာနိုင်ငံ
အမျိုးသား လူအခွင့်အရေးကော်မရှင်မှ မြန်မာ
ဘာသာပြန်ဆိုမှုနှင့်စံပြည်းသည့် သုံးသပ်ချက်အချို့
စာတမ်း၊ ဒေါက်တာအောင်ထွန်းက မြန်မာကဗျာကို
အင်လိပ်ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းစာတမ်းတို့ကို ဖတ်ကြား
သည်။

ဒုတိယနေ့စာတမ်းဖတ်ပွဲကို ဧပြီလ (၃၀) ရက်
တွင် ဆက်လက်ကျင်းပရာ နံနက်ပိုင်းတွင် ဆရာမကြီး

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာဖေမြင် ဘာသာပြန်စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲနှင့်
နွေရာသီစာအုပ်စျေးရောင်းပွဲတော်သို့ တက်ရောက်ဖွင့်လှစ်စဉ်

နတ်မောက်အနီးချိက ကလေးစာပေဘာသာပြန်အတတ်ပညာစာတမ်း၊ ဆရာမောင်ဝင့်သူက ဘာသာပြန်မှု ဂရပြုစရာအဖြာဖြာစာတမ်းတို့ကို ဖတ်ကြားပြီး မွန်းလွှဲပိုင်းတွင် ဆရာမောင်တင်က အကူးအပြောင်းကာလနှင့် နိုင်ငံရေးဘာသာပြန်အခန်းကဏ္ဍာ စာတမ်း ဆရာဒီနို့ပိုက ရသစာပေဘာသာပြန်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ယဉ်ကျေးမှုဝတ်မှုန်ကူးခြင်းစာတမ်း၊ ပန်းတနော်ခင်မောင်မြင့်က မြန်မာနိုင်ငံ၏သဘာဝသယံဇာတွင်းထွက်စာတ်သွေ့သိုက်များအကြောင်း ဘာသာပြန်ထုတ်ဝေခဲ့သော စာအုပ်စာတမ်းများကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းစာတမ်းတို့ကို ဖတ်ကြားသည်။

စာတမ်းဖတ်ပွဲတတိယနေ့ကို မေလ (၁) ရက်တွင် ဆက်လက်ကျင်းပရာ နံနက်ပိုင်းအစီအစဉ်အဖြစ် ဆရာ သန်လျှင်မောင်ဝင်းဝါက အတ်သဘင်စာပေအိုလိပ်-မြန်မာဘာသာပြန်စာတမ်း၊ ဆရာဟန်လတ်က ဘာသာပြန် (သုတ) စာတမ်း၊ မွန်းလွှဲပိုင်းတွင် ဆရာရဲမြင့်ကျော်က မြန်မာဘာသာပြန်စာပေတွင် လိုအပ်နေသော နိုင်ငံရေးသုနစာပေစာတမ်း၊ ဒေါက်တာစိန်မြင့်က မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန်စာပေအသင်း၏လူထုအတွင်း စာပေလွှမ်းခြီး မွမ်းထုခြင်းစာတမ်း၊ ဆရာဦးလွှမ်းက ပါဝါ (သို့မဟုတ်) မြန်မာပရီယာတို့စာပေမှ အိုလိပ်ဘာသာသို့ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း စာတမ်းတို့ကို ဖတ်ကြားသည်။ စာတမ်းဖတ်ပွဲပြီးဆုံးပြီးနောက် ဘာသာပြန်စာတမ်းဖတ်ပွဲကျင်းပရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ချုပ် (လယ်တွင်းသားစောချစ်) က နိဂုံးချုပ်ကျေးဇူးတင်စကားပြောကြားသည်။

စာတမ်းဖတ်ပွဲသို့ ဌာနအသီးသီးမှ ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ စာပေဝါသနာရှင်များ တက်ရောက်ကြေားသည်။ စာတမ်းဖတ်ပွဲနှင့် အတူ နွေရာသီစာအုပ်ဆိုင်ခန်းပေါင်း ၁၄၀ ခန့်ဖွင့်လှစ်ရောင်းချသည်။

ကိုကျော်စွာ

ဘင်လားအေးရွှေနှင့် ။ မိန်ငံရေး - ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၃) ရက်တွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရောဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် ဘင်လားအေးရွှေနှင့်ခြားရေးဝန်ကြီး H.E. Mr. Abul Hassan Mahmood Ali အား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဧည့်ခွဲးမည့် လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ထိုသို့တွေ့ဆုံးစဉ် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြင့်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၏ နေရပ်စွန်းခွာသွားသူများအား ပြန်လည်လက်ခံရေးကိစ္စရှုနှင့်စပ်လျဉ်၍ နှစ်နိုင်ငံအကြား ဆက်လက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားနိုင်မည့် ကဏ္ဍာများနှင့် အလားအလာများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ဘင်လားအေးရွှေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်နိုင်ငံများကို တွေ့ရစဉ်

မြန်မာ-ဘင်လားအေးရွှေနှင့် ဆက်ဆံရေး - မြန်မာ-ဘင်လားအေးရွှေနှစ်နိုင်ငံနယ်စပ်အနီး၌ နယ်မြေလုပ်ခြောက်မြေားမှု ဆောင်ရွက်နေစဉ် လုပ်ခြောက်မြေားမှု ဘင်လားအေးရွှေနှင့်ဘက်ခြောက်မြေားမှု တောင်ကုန်းများတွင် နေရာယူထားသည့် အနက်ရောင်ဝတ်စုံဝတ် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တို့ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၆) ရက် ညနေပိုင်းက ထိုတွေ့မှုဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

နှစ်နိုင်ငံနယ်စပ်မိုင်တိုင် ၅၆ နှင့် ၅၇ အကြား၌ နယ်စပ်ခြောက်မြေားကုန်းကောင်းလှည့်လမ်း ပြုပြင်ရေးအဖွဲ့ကို နယ်မြေလုပ်ခြောက်မြေားရေးဆောင်ရွက်ပေးနေသည့် လုပ်ခြောက်မြေားမှု တ်ပွဲဝင်များအား တစ်ဖက်နိုင်ငံဘက်ခြောက်မြေားမှု တောင်ကုန်း

ဘဂ်လားဒေ့ရှိနှင့်

တွင် အသင့်နေရာယူထားသော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့၊
အင်အား ၃၀ မှ လက်နက်ငယ်များဖြင့် စတင်ပစ်ခတ်
သဖြင့် နယ်မြေပြောပြီရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပြန်လည်
ပစ်ခတ်ထိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုထိုတွေ့မှုဖြစ်စဉ်တွင်
လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦး လက်နက်ငယ်ထိမှန် ဒဏ်ရာရခဲ့
သည်။

ବାର୍ଦ୍ଦଲାଃ ତେଣୁଣ୍ଡିନ୍ଦା ଫିଣ୍ଡିନ୍ଦା ପ୍ରାଃ ଯନ୍ତ୍ରିଃ ଦ୍ୱାବନ୍ଦିନ୍ଦା
Mr. Abul Hassan Mahmood Ali ପିତରଙ୍କାଃ ଏକାନ୍ତର

ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ကြီးချပ်က နှစ်နိုင်ငံအကြား
ဆက်ဆံရေးနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့်တင်ဆောင်
ရွက်ရေး၊ လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ကဏ္ဍ ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်ရေး မူးယဉ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်မှုတွင်
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ဆွေးနွေးပြောကြား၍
ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံဘက်သို့ မြန်မာဘက်မှတွက်ပြီး
လာသည် ဆိုသူများအား ပြန်လည်လက်ခံရေးအတွက်
မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။

မြန်မာ-ဘင်္ဂလားဒေ့ရုံ နှစ်နိုင်ငံအရေး သဘောတုစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးစဉ်

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အမျိုးသားလုပ်ခြေရေး
ဆိုင်ရာအကြံပေးပူတိရိုးသားတွန်းသည် ဘင်္ဂလား
ဒေသရှိနိုင်ငံ ဒါကာမြို့သို့ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၂) ရက်မှ
(၂) ရက်ထိ တရားဝင်ခေါ် သွားရောက်ခဲ့သည်။

ထိုသို့သွားရောက်ခဲ့စဉ် အမျိုးသားလုံခြုံရေး
ဆိုင်ရာ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်က ဒီမိုကရေးအစိုးရသစ်
တက်လာပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြိုမ်းချမ်းရေး၊
ပြန်လည်ရင်ကြားစွဲရေးနှင့် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
အတွက် ဆောင်ရွက်နေမှုများ၊ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်
နိုင်ငံတကာနှင့်ဆက်ဆံရေး အထူးသဖြင့် အိမ်နီးချင်း
နိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်မှု၊ မြန်မာ
နိုင်ငံနှင့် ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံအတွေး ဆက်ဆံရေး
နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်
သွားရန်တို့ ဆွေးနွေးသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့်
ဘင်လားဒေါ်ရွှေပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံတို့အကြား ရခိုင်
ပြည်နယ်မှ နေရပ်စွန်းခွာသွားသူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်
အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဦးကျော်တင့်ဆွဲ၏ဖိတ်ကြားချက်အရ ဘင်လားဒေါ်ရွှေ
ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစွေတာ
အဘူလ်ဟတ်ဆန်မာမွတ်အလီ ခေါင်းဆောင်သော
ဘင်လားဒေါ်ရွှေကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊
နိုဝင်ဘာလ (၂၂) ရက်မှ (၂၃) ရက်အထိ မြန်မာနိုင်ငံ
သို့လာရောက်ခဲ့သည်။ ခရီးစဉ်အတွင်း ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊
နိုဝင်ဘာလ (၂၂) ရက် ညနေ ၄ နာရီတွင် နိုင်ငံတော်
အတိုင်ပင်ခံရုံး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဦးကျော်တင့်ဆွဲနှင့် ဘင်လားဒေါ်ရွှေနိုင်ငံ၊ နိုင်ငံခြားရေး

ဘင်လားဒေါရ်နိုင်ငံ

ရနိုင်ပြည်နယ် လေ့လာစမ်းစစ်မှုကော်မရှင်အဖွဲ့၊ သတင်းစာရွင်းလင်းစဉ်

ဝန်ကြီး မန္တတာအဘူလ်ဟတ်ဆန်မာမှတ်အလီတို့သည် ရနိုင်ပြည်နယ်မှ နေရပ်စွန်ခွာသွားသူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်ခိုင်ရာ ဝန်ကြီးများအဆင့် အစဉ်းအဝေးကို နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံစွဲဝန်ကြီးဌာန အစဉ်းအဝေးခန်းများကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၃) ရက် မွန်းလွှဲ ၂ နာရီတွင် နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံး၊ ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနတို့တွေ့နှင့် ဘင်လားဒေါရ်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး မန္တတာအဘူလ်ဟတ်ဆန်မာမှတ်အလီတို့သည် ရနိုင်ပြည်နယ်မှ နေရပ်စွန်ခွာသွားသူများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံစွဲဝန်ကြီးဌာန အစဉ်းအဝေးခန်းများလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပါသည်။

ရုံးနိုင်ပြည်နယ်မှ နေရပ်စွန်ခွာသွားသူများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်သည် ၁၉၉၂ ခုနှစ်က ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့် ဘင်လားဒေါရ် ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံအစိုးရတို့အကြား နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဆင့်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည် ပူးတဲ့ ကြေညာချက်ကို အခြေခံ၍ရေးခွဲထားပြီး ရုံးနိုင်ပြည်နယ်မှ နေရပ်စွန်ခွာသွားသူများကိုစနစ်တကျ လက်ခံရာတွင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့်အထွေထွေ မူဘောင်များနှင့် မူဝါဒရေးရာအစီအမံများ ပါရှိပါသည်။ ရုံးနိုင်ပြည်နယ် နေရပ်စွန်ခွာသွားကိုစနစ်ပတ်သက်၍ အနောက်နိုင်ငံများက လည်းကောင်း၊ အိုအိုင်စီအဖွဲ့က လည်းကောင်း၊

နိုင်ငံတကာအရေးပေးကာ ကုလသမဂ္ဂလူအခွင့် အရေးကောင်စီတွင် လည်းကောင်း၊ အထွေထွေ ညီလာခံ၏ တတိယကော်မတိတွင်လည်းကောင်း၊ အဆိုမှုကြမ်းချမှတ်ခဲ့သည့်အပြင် လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် သဘာပတိ၏ထုတ်ပြန်ချက်ဖြင့်လည်းကောင်း ချမှတ်ကာ နိုင်ငံတကာအရေးကိစ္စအဖြစ် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် နေခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ အကြား အရေးကိစ္စပေါ်ပေါက်လာပါက နှစ်နိုင်ငံချင်း ဆွေးနွေးညီးနှင့်ခြင်းဖြင့်သာ ဖြေရှင်းရမည်ဟု ခိုင်မာစွာ ရပ်တည်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဘင်လားဒေါရ်တို့ ယခုကဲ့သို့ နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ခေါင်ရင်းနှီးမှုကိုအခြေခံကာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် လက်ခံနိုင်မည့်ရာဇ်ကိုရယူခဲ့ခြင်းဖြင့် မိမိ၏ ဆုပ်ကိုင်ထားသော ရပ်တည်ချက်အပေါ် မားမား မတ်မတ်ရပ်တည်နိုင်ခဲ့ပါသည်ဟု ပါရှိကြောင်း သိရသည်။

ထိုနောက် မြန်မာ-ဘင်လားဒေါရ်နိုင်ငံ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးများနှင့် ကုပ်ယားလှယ်အဖွဲ့များ၏ ဆွေးနွေးချက် များအရ နှစ်နိုင်ငံအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အချက် (၁၀) ချက်ကို သဘောတူခဲ့ကြသည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၁၈) ရက်မှ (၂၀) ရက် အထိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန အမြိတ်းအတွင်းဝန် ဦးမြော်သူ ခေါင်းဆောင်သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့သည် ဘင်လားဒေါရ်နိုင်ငံခြားရေး အတွင်းဝန် မန္တတာ မို့ဟာမက် ရွှာဟိုဒုလ်ဟတ်၏ ခေါင်းဆောင်သည့်

ဘဂ်လားဒေ့ရှိနှင့်

ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် ဒီဇင်ဘာ (၁၉၉၅) ရက်က ဒါကာမြို့
တွင် တွေ့ဆုံးနေးရာ၌ ရခိုင်ပြည့်နယ်မှ နေရပ်
စွန့်ခွာသွားသူများအား ပြန်လည်စိစစ်လက်ခံရေး
ဆိုင်ရာပူးတွဲလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်သတ်မှတ်
ချက်များအပေါ် သဘောတူညီမှုရှိခဲ့ပြီး အဆိုပါ
သဘောတူညီချက်အား ဘင်္ဂလားဒေါရိရှင်းခြားရေးဝန်ကြီး
မစွေတာအဖွဲ့လုပ်ဟာဆန်မှုပ်အလိုက် ရွှေမျှက်တွင်
အမြိုက်နည်းအတွင်းဝန်ပြီးမြင့်သူနှင့် ဘင်္ဂလားဒေါရိရှိ
နှင့်ငံခြားရေးအတွင်းဝန် မစွေတာ မို့ဟာမက်ရှာ
ဟိဒ္ဒလ်ဟတ်ခံတို့မှ လက်မှုပ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အမျိုးသားလုပ်ချောနိုင်ရာ အကြံပေးပူရှိလိုးသောင်းထွန်း
ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှုံးဝန်ကြီးချုပ် ရှိုတ်ဟာဆိနာနှင့်တွေ့ခုံကာ မြန်မာ-ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှုံး
ပုံးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာများ ဆွေးနွေးစဉ်

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဘဂ်လားဒေါရိနိုင်ငံတိအကြား
ပူးတွဲလုပ်ငန်းအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းသွားရန်ရှိပြီး ယင်းလုပ်ငန်း
အဖွဲ့သည် နေပြည်တော်တွင် နိုင်ဘာလ (၂၃) ရက်က
လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည့် မြန်မာနှင့် ဘဂ်လားဒေါရိနိုင်ငံ
တို့အကြား ရရှိပြည်နယ်မှ နေရပ်စွန်းခွာသွားသူ
များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်ကို
အခြေခံ၍ နှစ်ဦးနှစ်ယောက်သဘောတူညီမှ ရယူရေးအတွက်
အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးနှိမ်းမှုများ ပြုလုပ်ကာ
လိုအပ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များခုမှတ်ခြင်း၊ အကောင်
အထည်ဖော်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။ ပူးတွဲ
လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် ပြန်လည်လက်ခံရေး အစီအစဉ်
တွင် ပါရှိသည့်လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် အထွေထွေ

တက်လာပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပြိမ်းချမ်းရေး၊
ပြန်လည်ရောင်ကြားထွေရေးနှင့် နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊
အတွက် ဆောင်ရွက်နော်မှုများ၊ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်
နိုင်ငံတကာနှင့်ဆက်ဆံရေး အထူးသဖြင့် အိမ်နီးချင်း
နိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်မှု မြန်မာ
နိုင်ငံနှင့် ဘင်လားဒေါ်နိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံအကြား ဆက်ဆံရေး
နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်
သွားရန်ထို့ ဆေးနေးသည်။

ဘင်လားဒေါ်ရှိဝန်ကြီးချုပ်က နှစ်နိုင်ငံအတွေး
ဆက်ဆံရေးနှင့်ပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရေး
လျှပ်စစ်နှင့်ခုမဲ့အင်ကဏ္ဍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး
မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်မှုတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး

ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံ

ဆွဲးနွေးပြောကြား၍ ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံဘက်သို့ မြန်မာဘက်မှုတွက်ပြေးလာသည် ဆိုသူများအား ပြန်လည် လက်ခံရေးအတွက် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။

အကြမ်းဖက်မှုများ - မြန်မာနိုင်ငံ၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တေားအေသြာ ဟိန္ဒြာဘာသာဝင်များ အစုလိုက် အပြုလိုက် သတ်ဖြတ်ခံရမှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သည့် အကြမ်းဖက်သမား ၂၂ ဦးကို ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံက ဖမ်းဆီးတရားခွဲဆိုထားကြောင်း အိန္ဒိယအခြေစိုက် Times Now ရှုပ်သံသတင်းဌာနက ၂၀၁၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၅) ရက်တွင် ထုတ်လွှာ့ဖော်ပြထားသည်။ Times Now ရှုပ်သံသတင်းဌာန၏အဆိုအရ ဒုက္ခသည်များအဖြစ် အယောင်ဆောင်ထားသော အကြမ်းဖက်သမား ၂၂ ဦးကို ဘင်လားဒေ့ရှု အစိုးရက ဖမ်းဆီးတရားခွဲဆိုထားသည်။ အဆိုပါ အကြမ်းဖက်သမား ၂၂ ဦးသည် ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တေားအေသြာ ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဟိန္ဒြာဘာသာဝင်များ အစုလိုက် အပြုလိုက် အသတ်ခံရမှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဖြစ်ကြပြီး ငန်းတိုကို ပါကစွာတန်ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့က လေ့ကျင့်ပေးထားကြောင်း Times Now ရှုပ်သံသတင်းဌာနက ပြောကြားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တေားအေသြာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၅) ရက်တွင် စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ARSA အကြမ်းဖက်အုပ်စု၏ အကြမ်းဖက်

တိုက်ခိုက်မှုများအတွင်း ရာနှင့်ချီသည့် ဟိန္ဒြာဘာသာဝင်များ သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရကာ အသတ်ခံရသော ဟိန္ဒြာဘာသာဝင်များအား အစုလိုက်အပြုလိုက် မြှုပ်နှံထားသည့်နေရာများကို ARSA အဖွဲ့က ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံဘက်သို့ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားခြင်းခံရသော ဟိန္ဒြာဘာသာဝင် အမျိုးသမီးများ၏ သတင်းပေးချက်အရ မြန်မာတာဝန်ရှိသူများက ဖော်ထုတ်တွေ့ရှုခဲ့သည်။ Times Now ရှုပ်သံဌာန သတင်းထောက်တစ်ဦးက ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံ ယူခိုရာဒုက္ခသည်စခန်း၌ ဟိန္ဒြာဘာသာဝင်ဒုက္ခများနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံးမေးမြန်းခဲ့ပြီးနောက် ဟိန္ဒြာဘာသာဝင်များအား အစုလိုက် အပြုလိုက် သတ်ဖြတ်မှုနှင့်ပတ်သက်သည့် အကြမ်းဖက်သမား ၂၂ ဦးကို ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံက ဖမ်းဆီးထားကြောင်း ဖော်ထုတ်သိရှုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သတင်းထောက်နှင့်တွေ့ဆုံးသည့် ဟိန္ဒြာဘာသာဝင် တစ်ဦး၏ အဆိုအရ အကြမ်းဖက်သမားများ သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် သေဆုံးရသည့် ဟိန္ဒြာဘာသာဝင် ၁၀၀ ကော် အထိရှုခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်- ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလ (၁) ရက်က လေပြင်းမှန်တိုင်း လေးနာရီကြာတိုက်ခတ်သဖြင့် မြှုပ်တော်ဒါကာ အနောက်ဘက် ၂၂၆ ကီလိုမီတာအကွားရှိ ရက်ဂျုဟ်းခရီးမှ လေးဦးမြှုပ်တော်ဒါကာအနောက်မြောက်ဘက် ၃၀၂ ကီလိုမီတာ

နှစ်လ ၁၄ ရက်နောက်ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ရေကြီးရေလျှော့အတွင်း ထိခိုက်ခက်ရာရသည့် ပြည်သူများကို ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့က ရှာဖွေကယ်ဆယ်စဉ်

အကွားရှိ ချာပါနာဝေဂမ်ဂျ်ခရှင်မှ သုံးဦးသေဆုံးခဲ့သည်။ ဘင်လားဒေ့ရှုအရှေ့တောင်ပိုင်း ပြည်နယ်သုံးခုတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန် (၁၂) ရက်မှစ၍ မိုးသည်းထန်ခဲ့ရာ ရေကြီးခြင်း၊ မေပြီခြင်းများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဇန် (၁၃) ရက်အထိ သေဆုံးသူ ၃၁ ဦးရှိပြီး ဖြစ်သည်။ အရှေ့တောင်ပိုင်းပြည်နယ် သုံးခုဖြစ်သည့် စစ်တကောင်း၊ ဘန်ဒါဘန်နှင့် ရန်ဂါမတီတို့တွင် မိုးသည်းထန်မှုကြောင့် ဇန် (၁၃) ရက်တွင် မေပြီခြင်းများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန် (၁၄) ရက်ထိ ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံအရှေ့တောင်ပိုင်းတွင် မိုးသည်းထန်ပြီး မေပြီခြင်းများကြောင့် စစ်သားပါးဦးအပါအဝင် လူပေါင်း ၁၃၄ ဦး သေဆုံးသွားသည်။ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများမှာ ရာသီဥတုဆိုရွားမှုကြောင့် အခက်ကြံနေရသည်။

ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့များအနေဖြင့် အဆိုပါ သဘာဝ ဘေးဒက်ခံဒေသ အနှစ်အပြားအား မရောက် ရှိနိုင်သေးကြောင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ထိန်းချုပ်ရေးဌာန အကြီးအကဲက အေအက်ဖို့သတင်းဌာနကို ပြောကြားသည်။

စီးပွားရေး - ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံ ဘင်ဒရော်ဆိပ်ကမ်းရှိ ဆိပ်ခံတံတားတစ်စင်း ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၈) ရက်က ပျက်စီးမှုကြောင့် မောင်တောနယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးစခန်းတွင် ကုန်တင်ကုန်ချုပ်လုပ်မှုများ အနည်းငယ် နှောင့်နေ့ခဲ့ရသော်လည်း ဧပြီလ (၁၀) ရက်တွင် ပုံမှန်ပြန်လည် လည်ပတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ဘင်လားဒေ့ရှုနိုင်ငံမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဆန်တန်ခို့ တစ်သန်းဝယ်ယူရန် ကမ်းလှမ်းထားပြီး လက်ရှိတွင် ဆန်တန်ခို့ သုံးသိန်းကို နှစ်နိုင်ငံအိုးရချင်း သဘောတူညီ ပုံစံ G + ဝG စနစ်ဖြင့် ကန်ပြီးတင်ပို့နိုင်ရန် နားလည်မှု စာချွန်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်။

သိန်းဝင်းရေး

ဘယ်ရီ ချက်။ ။ ရော်အင်ရှိးဂီတကို အစပြုခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်သည် အထင်ကရအဆိုတော်၊ တေးရေး ဆရာ ချက်ဘယ်ရီကို ၁၉၂၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၈) ရက်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ မစ်ဆူရှိပြည်နယ်၊ စိန်လူးဝစ်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။ ဘယ်ရီသည်

ချက်ဘယ်ရီ

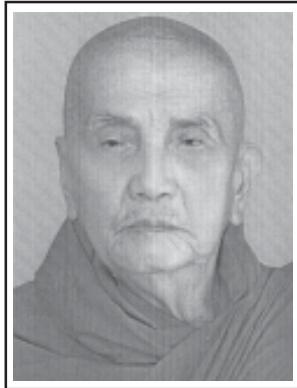
“Maybellene, Rollover Beethor ven, Rock and Roll Music, Johnny B.Goode” စသည့် ဂန္ဗဝိဝ်မြောက် သီချင်းများဖြင့် ထင်ရှားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ဘယ်ရီသည် လူလတ်တန်းစား အာဖရိကန် အမေရိကန်မိဘများမှ မွေးဖွားခဲ့ပြီး ငယ်စဉ်ကပင် တေးဂီတကို စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ ၁၉၂၀ ပြည့်လွန်နှစ် များတွင် “Maybellene” တေးသီချင်းကို အသံသွင်းခဲ့သည်။ ငါးသီချင်းသည် ချုပ်ရေသန်းပေါင်းများစွာ ရောင်းချွဲရပြီး ဘီလ်ဘုတ်မဂ္ဂဇိုင်း၏အရောင်းရဆုံး နံပါတ် ၁ နေရာတွင် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းနောက် လူကြိုက်များလှသော တေးအယ်လ်ဘမ်များထွက်ရှိခဲ့ပြီး အောင်မြင်ကျော်ကြားသည့် အနုပညာရှုင်တစ်ဦး အဖြစ် ဆယ်စုနှစ်ခြားက်စုကြာ ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ၈၇ရှစ်မီးဆုပေးပွဲတွင် တစ်သက်တာ အောင်မြင်မှုဆုကို ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည့် ရော်အင်ရှိး Hall of Fame ၌ ပထမဆုံး ဖော်ပြုခဲ့ရသော ဂီတအနုပညာရှုင်များထဲတွင် ပါဝင်သည်။ မြို့လင်းစတုန်းမဂ္ဂဇိုင်း၏ တစ်သက်တာအကြီးကျယ်ဆုံး အနုပညာရှုင်များဟာရင်းတွေ့ပါဝင်ပြီး ၂၀၀၄ ခုနှစ် စာရင်းအရ အကြီးကျယ်ဆုံးအနုပညာရှုင် ၁၀၀ အနက် အဆင့် ၅ တွင် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်။

ဂီတပညာရှု ချက်ဘယ်ရီသည် အသက် ၉၀ အရွယ် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၃) ရက်တွင် အမေရိကန် ပြည်တောင်စု မစ်ဆူရှိပြည်နယ်ရှိ နေအိမ်၌ ကွယ်လွှာ ခဲ့သည်။

အီခိုင်

မုန်နှာ ဘဒ္ဒန္တ (အဘိဓရအရွှေမဟာသွွှေမွှေလောတိကာ အရွှေမဟာပဏ္ဍာတိ) (မြန်မာ ၁၂၉၃ -၁၃၇၈) ။ ။
နိုင်ငံတော်၌ပြုပါစရိယ၊ ရှုမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊
လားရှိုးမြို့၊ ကာမိန်းပရိယတ္ထိစာသင်တိုက်ပိုးစီးပောန
နာယက အဘိဓရအရွှေမဟာသွွှေမွှေလောတိကာ အရွှေမဟာ
ပဏ္ဍာတာဒွှေမုန်နှာကို ခမည်းတော် ဦးပူလှယ်ဆိုင်စိန်စံ
မယ်တော် ဒေါ်အောက်လွှယ်ဆွယ်ငင်းတိုက ၁၂၉၃
ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်းလူပြည်ကျော် (၁) ရက် ကြောသပတေး
နေ့တွင် လားရှိုးမြို့၊ ဟက်ကာကျေးဆွဲ၌ ဖွားမြင်တော်မှာ ခဲ့
သည်။

ဘဒ္ဒန္တမုန်နှာ

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ၁၃၀၇ ခုနှစ်တွင်
လားရှိုးမြို့၊ ကာမိန်းကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ^၁
ကောလိယကို ဥပစ္စာယ်ပြု၍ နယ်ပိုင်ကြီးဦးပညာ
ဒေါ်အောက်လွှယ်မုန်စိန်တို့၏ ပစ္စယာနှဂါးဟဖြင့်
ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၁၃ ခုနှစ်တွင်
ကာမိန်းကျောင်းတိုက်ခဏ္ဍာသိမ်တော်၌ မြင့်မြတ်သော
ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် သန်နှိမ်း၊ ဂိုဏ်းချုပ်
ဆရာတော်ဘဏ္ဍာအလောကာ မန္တလေးမြို့၊ မဟာဝိသွှေ့ရှို့
တိုက်သစ် စည်ရှင်ကျောင်း၊ ဗာရာဏာသီဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တအာနန္တာပဏ္ဍာတိဘိဝံသ (အဘိဓရမဟာရဋ္ဌာရှု)၊
စာချေဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဝိယောနန္တ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟန်းခမ္မ
သွေခတိုက် ပိဋကတ်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသွေ့သာသာ
စာချေဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုသလတို့ထံတွင် ပရိပတ္တာ
စာပေများကို သင်ယူဆည်းပူးခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် လားရှိုးမြို့၊ သီရိမဂ္ဂလာမန်ဆူ
ကျောင်းတိုက်၊ အောင်ရတနာပုံလုံလောကျောင်းတိုက်၊
မန်တောင်းကျောင်းတိုက်၊ တာပုံကျောင်းတိုက်၊ မိုင်းတင်
ကျောင်းတိုက် တောင်နောက်ကျောင်းတိုက်၊ ရွှေလီ
ကျောင်းတိုက်များကိုတည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်
သည် ၁၃၂၂ ခုနှစ်တွင် သန်နှိမ်း၊ ဂိုဏ်းထောက်အဖြစ်
လည်းကောင်း၊ ၁၃၂၄ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယဂိုဏ်းချုပ်
အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တဲ့
ပြန်ပွားရေးကို ပထမအကြိမ်နှင့်ဒုတိယအကြိမ်တွင်
ရှုမ်းပြည်နယ်သံယနာယကအဖွဲ့ဝင်၊ တတိယအကြိမ်၌
နိုင်ငံတော်ပုံးသံယနာဝန်ဆောင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊
ရှုမ်းပြည်နယ်လုံးဆိုင်ရာ ပရိယတ္ထိသွွှေ့များပါလ စာမေး
စာပြန့်ပွဲတော်ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ပုံလွန်တော်
မူချိန်အထိ နိုင်ငံတော်၌ပြုပါစရိယအဖြစ် လည်းကောင်း
သာသနာရေးဆိုင်ရာကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်တော်မှုသည်။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓသာသနာအကျိုးကို ထက်သန်သော
ဝိရိယတို့ဖြင့် သယ်ပိုးဆောင် ရွက်တော်မှုသော
ဆရာတော်သည် နိုင်ငံတော်အိုးရက ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင်
အရွှေမဟာပဏ္ဍာတိ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်မြတ်ကို လည်းကောင်း၊
၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အဘိဓရအရွှေမဟာသွွှေ့မွှေလောတိက
ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကိုလည်းကောင်း အလျှော်ရရှိတော်မှုသည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာအကျိုးသယ်ပိုး
ဆောင်ရွက်တော်မှုရှင်း သက်တော် ၈၆ နှစ်၊ သိက္ခာတော်
၆၆ ဝါအရ ၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ ပြာသို့လဆန်း (၂) ရက် (၃၀-
၁၂-၂၀၁၆) နေ့တွင် ဘဝနတ်ထံပုံလွန်တော်မှုသည်။

မောင်ညိုတွန်း (မြန်မာစာ)

မိုး၊ ရော်ရွာ ။ ။ ကမ္မာကျော် ရှိမ်းစ်ဘွဲ့၊ ရုပ်ရှင်ကား
များတွင် လျှို့ဝှက်အေးဂျင့် ရှိမ်းစ်ဘွဲ့အဖြစ် ပါဝင်
သရုပ်ဆောင်ခဲ့သူ ပြီတိန်ရှုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် ရော်ရွာမိုး
သည် ရှိမ်းစ်ဘွဲ့မင်းသားများအနက် သက်တမ်းအကြောဆုံး
သရုပ်ဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ မိုးကို ၁၃၂၂ ခုနှစ်၊
အောက်တို့ဘာလ (၁၄) ရက်တွင် အင်လန်နိုင်ငံ၊
လန်ဒန်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။

မိုးသည် ဒုတိယကမ္မာစ်ပြီးခါစအချိန် အသက် ၁၈ နှစ်အရွယ်တွင် စစ်မှုထမ်းခဲ့သည်။ ယင်းနောက်

ရောဂျာမိုး

၁၉၇၉ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်များ တွင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ‘The Saint’ အတ်လမ်းတွဲ တွင် စကားပြောကောင်းသည့် စွန့်စားသွားလာသူ ဆိုင်မွန်တန်ပဲလာအဖြစ် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ယင်း အတ်လမ်းတွဲကို ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်အထိ ထုတ်လွှာပြသခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်များအတွင်းတွင် ‘The Persuaders’ ရုပ်ရှင်အတ်ကား၏ တိုနီကားတစ်နှင့်အတူ သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ရုံတင်ပြသခဲ့သည့် ‘Live And Let Die’ ရုပ်ရှင်တွင် လျှို့ဝှက်အေးဂျင့် ရှိမ်းစ်ဘွန်း အဖြစ် ပထမဆုံးသရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ စတင်သရုပ်ဆောင် စဉ်က အသက် ၄၅ နှစ်အရွယ်ရှိပြီး ရှိမ်းစ်ဘွန်းမင်းသား များအနက် အသက်အကြီးဆုံး မင်းသားတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ရှိမ်းစ်ဘွန်း ရုပ်ရှင်အတ်ကားများတွင် ဆက်လက်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ရာ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အထိ ရှိမ်းစ်ဘွန်း အတ်ကားစုစုပေါင်း ခုနှစ်ကားတွင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ရှိမ်းစ်ဘွန်းအဖြစ် သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် အတ်ကား များမှာ “Man with the Golden Gun (1974)”, “The Spy Who Loved Me (1977)”, “Moonraker (1979)”, “For Your Eyes Only (1981)”, “Octopussy (1983)” နှင့် “A View to a Kill (1985)” တို့ဖြစ်သည်။ ရှိမ်းစ်ဘွန်း

အတ်ကားများတွင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်နေစဉ် အခြား ရုပ်ရှင်အတ်ကား သာ ကားတွင်လည်းသရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ရှိမ်းစ်ဘွန်းရုပ်ရှင်များမှ အနားယူခဲ့ပြီးနောက် ငါးနှစ်တာမျှ သရုပ်ဆောင်မှုများ ရပ်ဆိုင်းခဲ့သည်။ ယင်းနောက် “The Quest (1996)”, “In Spice World (1997)” အတ်ကားတို့တွင် အဓိကသရုပ်ဆောင်အဖြစ်ပါဝင်ခဲ့သည်။

မိုးသည် အနုပညာလုပ်ငန်းသာမက လူမှုရေး လုပ်ငန်းများတွင်လည်း တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ယူနီဆက်ဖို့သံတမန်တစ်ဦး အဖြစ်ခန်းအပ်ခဲ့ရပြီး ကလေးများအတွက် ရန်ပုံငွေရရှိရေး လုပ်ငန်းများ ကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် တွင် ဆာဘွဲ့ ချို့မြှင့်ခြင်းခံရသည်။

ရှိမ်းစ်ဘွန်းမင်းသားကြီး ရောဂျာမိုးသည် အသက် ၈၉ နှစ်အရွယ် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၃) ရက်တွင် ကင်ဆာရောဂါဖြင့် ဆွဲတလန်နှင့် ကွယ်လွန်သည်။

အီမိုင်

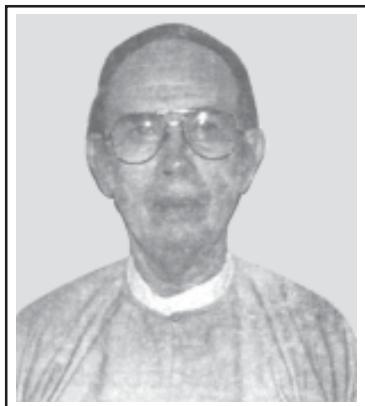
မင်းကျော်မင်း (ဦးကျော်မင်း) (၁၉၇၅-၂၀၁၂)

။ ။ ။ ကန်တော့ခံသက်ကြီးစာပေညာရှင် ဦးကျော်မင်း (မင်းကျော်မင်း) ကို ဦးအေးမောင် ဒေါ်တင်းတို့က ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၉) ရက်တွင် မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ပုံပွားမြှင့်တိုက်ကျေးရွာ၏ မွေးဖွားသည်။ ကလောင် အမည်မှာ မင်းကျော်မင်းဖြစ်ပြီး အခြားကလောင်ခွဲမှာ သူရကျော် ဖြစ်သည်။

ထယ်စုံက ဘောင်ဒရီလမ်း အလွတ်ပညာသင် ကျောင်း၊ ပညာရေးတဗ္ဗာသို့လိုက် လေ့ကျင့်ရေးကျောင်း (တိတိစီ)၊ စိန်ရွှေး ယောက်၍လေးများကျောင်းတို့၏ ပညာသင် ယူသည်။ အလွတ်ပညာသင် ကျောင်း၏ ဆရာမရှိလွင် သင်ကြားပေးသည်။ ၁၀ တန်းအောင်ပြီး နောက် ရန်ကုန်တဗ္ဗာသို့လိုက် နှင့် အမေရိကန်တဗ္ဗာသို့လိုက် ဆက်လက်ပညာသင်ယူသည်။

မင်းကျော်မင်းသည် စတီးလုပ်သရားသား အာမခံ ကုမ္ပဏီ၌ အလုပ်လုပ်နေစဉ် ဆရာတက်တိုး ဦးစီး ထုတ်ဝေသည့် စာသင်သားဂျာနယ်၌ လုပ်ကိုင်နေစဉ် စာပေပိမာန်အဖွဲ့က ဖွင့်လှစ်သင်ကြားသည့် သတင်း

မင်းကျော်မင်း

မင်းကျော်မင်း

စာသင်တန်း (အက်လိပ်ကဏ္ဍ) သို့ တက်ရောက်သည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် စာသင်သားဂျာနယ်၌ လုပ်ကိုင်နေရာင်း မြန်မာ့အသံ (အက်လိပ်ပိုင်း အစီအစဉ်) ၌ သတင်း ကြေညာသူ အစီအစဉ်လက်ထောက်အဖြစ် အချိန်ပိုင်း ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်သည်။

၁၉၆၀-၆၄ ခုနှစ်များတွင် VOA ၌ အလုပ် လုပ်ရင်း ကျောင်းတက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံသို့ လျော့လာရေးခရီး သွားရောက်သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ခရီးတစ်ထောက် လျော့လာရေးသွားသည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ပြန်ကြေားရေးဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့သတင်းစဉ် (နိုင်ငံတကာ) အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်သည်။ ဂါးဒီယန်းသတင်းစဉ် အပတ်စဉ် တန်ခိုးနေ့တိုင်း As I See It (ကျွန်ုပ်ရှုမြင်ပုံ) ဆောင်းပါး များကို ၂၇ နှစ် ရေးသားသည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ဆရာတက်တိုး၏ ညွှန်ကြေားမှုဖြင့် Working People's Daily ၌ အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်သည်။

မင်းကျော်မင်းသည် ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် အနောက် ဂျာမနီနိုင်ငံလျော့လာရေးခရီး၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဝင် ရှုစွဲဦးကို ခေါင်းဆောင်ပြီး တရာ်ပြည့်သူသမ္မတနိုင်ငံ လျော့လာရေးခရီး၊ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ရုရှားနိုင်ငံ လျော့လာရေး ခရီး၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ၂၈ ရက်ကြောနယ်လူညွှန်းအစဉ်းအဝေး၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် တောင်ကိုရှိယားနိုင်ငံ

၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် အကြိမ် ၅၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံနှင့် အာရုတိက်လုံးဆိုင်ရာ ဘာသာပြန်သူများ ညီလာခံ (တရာ်နိုင်ငံ)၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် မလေးရှား နိုင်ငံဌာန်းပသည့် အာဆီယံစာနယ်ဇုံးဆိုင်ရာ ဥပဒေ ညီလာခံ၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့မြို့ ကျင်းပသည့် အာဆီယံပြန်ကြားရေး၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ညီလာခံ စသည့် ပြည်ပခရီးသွားရောက်ခဲ့သည်။

မင်းကျော်မင်းသည် ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၉ ခုနှစ် အထိ The New Light of Myanmar ၌ စာတည်းမှုဗျာပုံ၊ မြန်မာ့သတင်းစဉ်၌ တွဲဖော်စာတည်းမှုဗျာပုံ၊ တာဝန်မှုဗျာပုံ၊ ထမ်းဆောင်သည်။ ထိုပြင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန အကြော်ပေးပုဂ္ဂိုလ်၊ မြန်မာ့ရုပ်မြှင့်သံကြား MRTV-3 အစီအစဉ် သတင်းတည်းဖြတ်ပြုပြင်ပေးခြင်းတိုကို ဆောင်ရွက်သည်။ သတင်းနှင့်စာနယ်ဇုံးလုပ်ငန်း၏ အစီအစဉ်အရ Min Kyaw Min's Spoken English Class ကို ဖွင့်လှုပ်သင်ကြားပေးသည်။

မင်းကျော်မင်းသည် မင်းကျော်မင်း ကလောင် အမည်ဖြင့် ဆောင်းပါးပေါင်းမှုဗျားစွာ ရေးသားသည်။ အာဆီယံဘာသာပြန်ဝေါ်တို့အဲ နှစ်ဆုံးရြှီးဖြစ်သည်။ ရေးသားခဲ့သောစာအုပ်စာတမ်းမှုဗျားမှုဗျား၊ English Idioms and How to Use Them, Conversational English, ရုပ်သံအတွက် English for Everyday Use၊ အာရုံ အတွက် ကဏ္ဍသစ်တစ်ရပ် (မလေးရှားဝန်ကြီးဗျာပုံ ဒေါက်တာ မဟာသီပို့ယာမက် ရေးသားခဲ့သည့် A New Deal For Asia စာအုပ်ကို လုံးချင်းအဖြစ် ဘာသာပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်) စသည့်တို့ဖြစ်သည်။ ထိုပြင် မြန်မာ့အသံရေဒီယို လျေနောင့်အစီအစဉ်တွင် 'မိသားစုအက်လိပ်' စကားပြောကဏ္ဍ၊ ကို မိသားစုအသွင် (အဖော်နှင့်သမီး) အက်လိပ် စကားပြော ပို့ချပေးခြင်းဖြစ်သည်။

မင်းကျော်မင်းသည် ဒေါက်တင်မေနှင့် အိမ်ထောင် ပြုသည်။ ဒေါက်တင်မေ ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါ ဒေါ်နှုန်းကြိုန်ကြည်နှင့် ဒုတိယအိမ်ထောင်ထူးသည်။ The New Light of Myanmar စာတည်းမှုဗျာပုံ (ြိမ်း) ြီးကျော်မင်းသည် ၂၀၁၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၃၀) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့မြို့ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် အနီးနှင့်သားသမီး မြေးမြှင့်မှုဗျား ကျွန်ုပ်ရွှေ့သည်။

မျိုးညွှန်၊ ဒုတိယဓိလူချုပ်ကြီး (ြိမ်း)

မျိုးညွှန်၊ ဒုတိယဓိလူချုပ်ကြီး (ြိမ်း) (၁၉၃၀-၂၀၁၃)။ ဒုတိယဓိလူချုပ်ကြီး မျိုးညွှန် (ြိမ်း) ကို ဉီးဘလေး၊ ဒေါ်ဇော်သို့က ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၀) ရက်တွင် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မြစ်သားမြို့၌ မွေးဖွားသည်။

ထုတ်က မြစ်သားမြို့၊ စစ်ကဲဘုန်းတော်ပြီးကျောင်း ၅၇ စတင်ပညာသင်ယူသည်။ ထိုနောက် မြစ်သားမြို့၊ အမျိုးသားကျောင်း၏ သတ္တမတန်းအထိ ပညာသင်ယူသည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်သို့ဝင်ရောက်ပြီး တပ်မတော်ပညာရေးကျောင်း၏ အငွေမတန်းပညာသင်သည်။

ဒုတိယဓိလူချုပ်ကြီး မျိုးညွှန် (ြိမ်း) သည် ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် မဂ်လားအမှတ် (၁) ခြေလျင်တပ်ရင်းသို့ တပ်သားအဖြစ်ဝင်ရောက်ပြီး စစ်မှုထမ်းသည်။ ပြည့်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသအသီးသီး၌ စစ်ဆင်ရေးတာဝန်များထမ်းဆောင်၍ ဒုတိယတပ်ကြော်၊ တပ်ကြော်အဆင့်များသို့ တိုးမြှောင်းခံရသည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်ဟိုလ်ရွေးအဖွဲ့က ဟိုလ်လောင်းသင်တန်း တက်ရောက်ရန် ရွေးချယ်ခံရသဖြင့် ဗုဏ်းမြို့၊ တပ်မတော် (ကြည်း) ဟိုလ်သင်တန်းကျောင်း၏ ဟိုလ်လောင်းသင်တန်း အပတ်စဉ် (၁၈) သို့ တက်ရောက်သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် သင်တန်းပြီးဆုံးသဖြင့် ဒုတိယဓိလူအဆင့်ခန့်အပ်၍ အမှတ် (၁၀၂) ခြေမြန်တပ်ရင်းသို့ တပ်စုများအဖြစ် ပြောင်းဆွဲတာန်းထမ်းဆောင်သည်။

ဒုတိယဓိလူချုပ်ကြီး မျိုးညွှန် (ြိမ်း) သည် တပ်မတော်တွင် ခြေလျင်တပ်ရင်း၊ စစ်ယူးဘာ၊ တပ်မဟား၊ တပ်မနှင့်တိုင်းစစ်ငြာနချုပ်တို့၌ ဒုတိယဓိလူ၊ ဟိုလ်၊ ဟိုလ်ကြီး၊ ဟိုလ်များ၊ ဒုတိယဓိလူများကြီး၊ ဟိုလ်များ၊ ဟိုလ်များ၊ ဟိုလ်များ၊ ဟိုလ်များ၊ ပြုလိုက်နိုင်ရှိပြီးအဆင့်များဖြင့် နိုင်ငံတော်လုပ်ခြောက်ရေး၊ စစ်ဆင်ရေး၊ နယ်ဘက်အုပ်ရေး၊ စစ်ဆင်ရေး၊ နယ်ဘက်အုပ်ရေး၊ နယ်ဘက်အုပ်ရေး၊ နယ်ဘက်အုပ်ရေး၊ တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်သည်။

ရန်ကုန်တိုင်းစစ်ငြာနချုပ်၌ ဒုတိယတိုင်းများတာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မားဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ပန္တမအကြိမ်ပါတီညီလာခံက ဗဟိုကော်မတီဝင်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရပြီး လုည်းကူးမြို့နယ်ပြည်သူ့လွှာတို့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရ၍

ဒုတိယဓိလူချုပ်ကြီး မျိုးညွှန် (ြိမ်း)

သည်။ တိုင်းများတာဝန်ထမ်းဆောင်ချိန် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၈) ရက်တွင် အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာအပ်ပိုက်ကို တပ်မတော်က ထိန်းသိမ်းရယူပြီး နိုင်ငံတော်ပြိုဝင်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရွှေ့စွဲ အုပ်ချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။ ထိုပြင်သာသနရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး၊ ရန်ကုန်တိုင်းစစ်ငြာနချုပ်တိုးများနှင့် ရန်ကုန်တိုင်းစိုင်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌားကို တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဒုတိယဓိလူချုပ်ကြီးမျိုးညွှန် (ြိမ်း) သည် အမျိုးသားယဉ်ကျေားမှုတိန်းသိမ်းရေး၊ အတိသွေးအတိမာန်နှင့် မျိုးချိစိတ်ဓာတ်ရှုံးအဆင့်များ၊ အရည်အချင်းပြည့်ဝြီး နှုလုံးလှသောသားကောင်းသမီးကောင်းရာနာများပေါ်ထွန်းလာရေးတို့ကို ရည်ရွယ်လျက်မြတ်ဥစ္စ၏လူမှုအဆုံးအမတာရားတော်များ၊ ခေတ်အဆက်ဆက်ပညာရှိကြီးများ၏ အဆုံးအမတာများပါဝင်သော “သုတရတနာအလိုမှာစာဥယျာဉ်” စာစောင်ကို ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြစ်ရှိရှိနိုင်ဖြန့်ဝေသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် “ရင်နှစ်သည်းချာနိုင်ငံရတနာ” စာစောင်ကို ထပ်မံပြစ်ရှိရှိနိုင်ဖြန့်ဝေသည်။ ကျောင်းသားလူငယ်များထံကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ရောက်ရှုံးအကျိုးပြုနိုင်စေရန် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးနှင့်ညိုနိုင်း၍ အခြေခံပညာကျောင်းများ၏ ဟောပြောပို့ချေပေးနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်သည်။ ထိုပြင် ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းများတိုးချွဲဖွင့်လှစ်၍ ကျောင်းမနေနိုင်သော

ပျီးဆုန်၊ ဂုတိယဝိဇ္ဇာချုပ်ကြီး (မြိုင်း)

မျိုးမြင့်၊ ဒေါက်တာ

ကလေးများ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ခေတ်ပညာသင်ယူနှစ်ရန်
ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၂) ရက်တွင်
အမျိုးသားညီလာခံကျင်းပရေးကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့
ရာ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။

ဒုတိယပိုလ်ချုပ်ပြီးမျိုးညွှန် (ပြို့) သည် နိုင်ငံတော်က ခါးမြင်သောတံခွန်ဘူး၊ စစ်မှုထုတ်ကောင်းတံဆိပ်ပြည်ပရန်နှင့်မှတံဆိပ်၊ ပြည်သူစစ်တိုက်ပွဲဝင်တံဆိပ်များ၊ အပါအဝင် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘူးတံဆိပ် ၁၇ ခု ခါးမြင့်ခံရသည်။

ତୁଠିଯାହିଲ୍ ଘୁର୍ପଟିଃ ଖୀଃ ଦ୍ୱାନ୍ (ଶ୍ରୀମି) ଅତ୍ୟନ୍ତ
ବୀର୍ଭାଗ କିଞ୍ଚିତ୍ ହାଲ (୧) ରାଜତ୍ୱରେ ତର୍ପଣରେ ମୁହଁ
ଆମ୍ବିଷଃ ତାଃ ଦ୍ୱାନ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆମ୍ବିଷଃ ଫୋର୍ ରେ ଦେଖି
ଖୀଃ ଦ୍ୱାନ୍ ଗଲେବାନ୍ ଆମ୍ବିଷ ପ୍ରିୟ ମୁହଁ ଭାବରେ ତର୍ପଣରେ
ମୁହଁ କି ହାତାରେ ତାରେବାନ୍ ମୁହଁ କି ରେ ତାଃ ଦ୍ୱାନ୍ ॥

ဒုတိယပိုလ်ချုပ်ကြီး မျိုးညွှန် (၆၅။) သည်
၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၆) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌
ကွယ်လွှန်သည်။ ကွယ်လွှန်ချုပ်တွင် အနီးအပါး ခင်လှတင်
သားဦးထွန်းမြင့်၊ သမီးအော်ရရှိညွှန်နှင့် အော်လှလှညွှန်တို့
ကျွန်းရောင်သည်။

ଓইକ୍ରତାମ୍ବୁଦ୍ଧି

ဒေါက်တမျိုးမြင့်သည် ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင်
နည်းပြတာဝန်ကို စတင်ထမ်းဆောင်သည်။ ထိုမှ
လက်ထောက်ကထိက၊ ကထိက၊ တွဲဖက် ပါမောက္ဍ၊
ပါမောက္ဍာနမူးတာဝနများကို အဆင့်ဆင့် ထမ်းဆောင်
သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃၀) ရက် တွင်
ရန်ကုန်နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကထိလ် ပါမောက္ဍချုပ်
တာဝန်မှ အပိုမ်းစားယူသည်။

ဒေါက်တာမျိုးမြင့်သည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လ^(၃၁) ရက်မှ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇန်လ^(၁၇) ရက်အထိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးတာဝန်ကြုံင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးတာဝန်တို့ကို ထမ်းဆောင်သည်။ ထိုနောက် အမျိုးသားပညာရေးမှတ်၏ ကော်မရှင်ဗုဒ္ဓဘားဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။

ଅଁଃଭିନ୍ନ ତେିର୍ତ୍ତା (୧୯୭- ୧୦୭)॥

အမျိုးသားပညာရေးမှတ်ဒေါ်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာ
မျိုးမြင့်ကို ဦးတက်စ၊ ဒေါ်ခင်မြင်တိုက ၁၉၅၃ ခုနှစ်
နှေ့လျှင်လ (၂၃) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၏ မွေးဖွားသည်။

ဒေါက်တာမျိုးမြင့်သည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်အထိ ဘင်္ဂလားဒေါရိနိုင်၏ St. Marry School ၏ LKG မှ ၂၃ တိယတန်းအထိ ၁၉၆၇ ခုနှစ်အထိ အီးနှီးယိုင်၏ Frank Anthong Public School ၏ တိယတန်းမှ

ဒေါက်တာမျိုးမြင်းသည် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပုံနှင့် ရေးနှင့်ထုတ်ဝေရေးဦးစီးဌာန စာပေပိမာန်က ပြုစု ထုတ်ဝေသည့် မြန်မာစွဲဖွံ့ကျမ်းနှစ်ချုပ်၏ မြန်မာ ရည်ညွှန်းကျမ်းစီစဉ်ရေးအဖွဲ့တွင်လည်း အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဒေါက်တာမျိုးမြင်းသည် ၁၉၉၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၃) ရက်မှ ဒီဇင်ဘာလ (၁၃) ရက် အထိ United Kingdom နိုင်ငံ UCLES Cambridge ၏ A Course on the Teaching and Testing of English သို့ တက်ရောက်သည်။ ထို့ပြင် ဒေါက်တာမျိုးမြင်းသည် မဟာတန်းကျမ်းလေးစောင်ကို ကြိုးကြပ်ခြင်းနှင့် ခုနှစ်စောင်ကို ပြင်ပစာစစ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပါရဂူကျမ်းတစ်စောင်ကို ကြိုးကြပ်ခြင်းနှင့် ငါးစောင်ကို တွဲဖက်ကြိုးကြပ်ခြင်းနှင့် ၁၇ စောင်ကို ပြင်ပစာစစ်အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သည်။

ဒေါက်တာမျိုးမြင်းသည် Teaching of English : Sector Review (1991-1992), Prince of Mekhara and the First English - Myanmar Dictionary in Proceedings of Text and Cotext in Southeast Asia Conference (December 2001). "A Century and a Half of Experience and Experimentation" English Language Teaching in East Asia, Trends of ENT in Myanmar Higher Education Institutions, Myanmar in Proceeding of ELT Conference : New Paradigms for Teaching and Learning English in Myanmar (2002). Teaching of Life Skills in Myanmar, Management of Higher Education in Myanmar, Developing Language Skills and Learner Training in Proceeding of ELT Conference : New Avenues to Develop the Four Language Skills (2007). စာတမ်းတိုကို ဖတ်ကြားတင်ဆွင်းပြုစုံခဲ့သည်။ ဒေါက်တာမျိုးမြင်းသည် ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဇန်လ (၂၀) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၏ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် သား ဦးဇော်ဝင်း ကျွန်းရှစ်သည်။

စိုးအောင်

မြန်မာနိုင်ငံစာပေဆူများ။ ။ ပရဲ့ကြော့စာပေဆူ

- ၂၀၀၆ ခုနှစ်အတွက် ပခုက္ပါးအုံးဖေ တည်ထောင်သော ပရဲ့ကြော့စာပေဆူမျိုးမြို့ပွဲရုံး ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၂) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ကုန်သည်လမ်းရှိ စာပေပိမာန်စုပေါင်းခန်းမည့် ကျမ်းပသည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ်အတွက် ပခုက္ပါးအုံးဖေ တောသားကြီးလူနှင့်က ရရှိသည်။ ဝတ္ထုပေါင်းချုပ် ပထမဆုကို ကျော်လွှင် (စက်မှု) ရေးသားသည့် “တော့အရိပ်တောင်အရိပ်အောက်က စောနာပုံရိပ်နှင့် အခြားဝတ္ထုပို့များ” စာမူ၊ ဒုတိယဆူကို ထိုလာဝင်းယူမာ ရေးသားသည့် “ဆူးစည်းနှင့် အခြားဝတ္ထုပို့များ” စာမူ၊ တတိယဆူကို မောင်နေခြည် (ပြည်) ရေးသားသည့် “ခရေပန်းတို့၏ ဒဏ္ဍာရှိနှင့် အခြားဝတ္ထုပို့များ” စာမူ၊ ဝတ္ထုရှုည်ပထမဆုကို ကိုရွေ့သံ (မြန်မာစာ) ရေးသားသည့် “ကောင်းကျိုးအတွေ့ ထွေရယ်နှင့် ချွေနှစ်စောင်ရွက်သော်” စာမူ၊ ဒုတိယဆူကို ကောင်းက်င်ရေးသားသည့် “စံပယ်ဖြူအပွင့်မူ ဘယ်လို သေးပေမယ့် လေသံရာမွေး” စာမူ၊ တတိယဆူကို ကောင်းက်င်မေ (စီးပွားရေးတဗ္ဗာသို့လို) ရေးသားသည့် “မြတ်နီးစွာနောင်ဖွဲ့ထားသော” စာမူ၊ ကဗျာပေါင်းချုပ် ပထမဆုကို ကျော်စီး (မြိုင်မှူ) ရေးသားသည့် “ပန်းအိပ်မက် ကဗျာများ” စာမူ၊ ဒုတိယဆုကို မောင်လွှယ်အိတ် ရေးသားသည့် “အညာအလှ ရွာအလှ ကျေးလက်ရန်း ကဗျာများ” စာမူ၊ တတိယဆုကို တင်မောင်ထက် (ကွွန်းခြားနီး) ရေးသားသည့် “ပန်းတစ်လောနှင့် အခြား ကဗျာများ” စာမူ၊ သူတေသနပထမဆုကို ကိုကိုယိုင်း (ကောလင်း) ရေးသားသည့် “ဆင်ပြုစုံရေးနှင့်ဆင်ဘဝ်” စာမူ၊ ဒုတိယဆုကို လွှင်မြန်မာ (မန်းတဗ္ဗာသို့လို) ရေးသားသည့် “ရှုံးပြုံးရင်းသားပုံံံး၏ ရှိုးရာဟော့ခြင်းနှင့် ပန်းဒကာဓလေ့သဘဝ်” စာမူ၊ တတိယဆုကို မောင်မောင်ချုစ်းဗုံး (မုံရှာ) ရေးသားသည့် “အင်းလေးကန် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးနှင့် သာယာလှပရေရှုည် တည်တဲ့ရေး” စာမူနှင့် ကျမ်းစာပေတတိယဆုကို မောင်ရွှေကျေး (ကွံတေး) ရေးသားသည့် “ရှေးဟောင်းအမွှေ ဒလမြေ” စာမူတို့က ရရှိကြသည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အတွက် စာကြည့်တိုက်စာအုပ်ဆူများအဖြစ်

မြန်မာနိုင်ငံစာပေဆူများ

ဆရာဝန်တင်ရွှေစာပေခုရ ဆရာ Sun Thit Aung
(KMA) အား ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါက်တာဖော်လုပ်က ဆုချိုးမြှင့်စဉ်

ଶ୍ରୀ:ତନ୍ଦ୍ବ (ୟେବାଂତି) ରେ:ବାଃବାନ୍ତି “ଗୁଣକର୍ତ୍ତା
ଅତ୍ୱିବେବାଂତି” ତାଙ୍କୁପି ତେବେଳାକ୍ଷିର୍ମିଳିନ୍ (ଆମ୍ବିଲିଃବାଃ-
-ପିମୋଳ୍) ରେ:ବାଃବାନ୍ତି “ତିର୍ତ୍ତି ଗୁଣତେଜ୍ୟଃବେବା
କେଃପଦ୍ମାଜ୍ୟାଜ୍ୟାଜମ୍ବୁଦ୍ଧଃକ୍ଷିନ୍ ଗୁଣଃମାରେଆପ୍ରାପ୍ରା”
ତାଙ୍କୁକ୍ଷିନ୍ ତିର୍ତ୍ତିଃପ୍ରମୁଖରେ:ବାଃବାନ୍ତି “ଗୁଣମହରାଂକନ୍
କର୍ତ୍ତା” ତାଙ୍କୁପିତ୍ତିଗ ର୍ଷିବାନ୍ତି॥

ဆရာဝန်တင်ရွှေစာပေဆု - ၁၅ ကြိမ်မြောက်
 ဆရာဝန်တင်ရွှေစာပေဆုပေးပွဲကို ၂၀၁၃ ခုနှစ် အပြည်
 (၂၂) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့ Novotel ဟိုတယ်၌ ကျင်းမာ
 သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်အတွင်း ထူတ်ဝေခဲ့သည့်စာအုပ်
 များမှ ရွေးချယ်ခါးမြှင့်ခဲ့ရာ ဝင်းဖြမ်း ဘာသာပြန်ဆိုသည့်
 “နှစ်းကျေဘုရင် (The King In Exile)” စာအုပ်၊ မင်္ဂလာ
 (ဒသန) ရေးသားသည့် “ပုဂံဘုရား၊ ပုဂံစကား၊ ပုဂံသား”
 စာအုပ်၊ ဒေါက်တာခင်စန်းမော် ရေးသားသည့် “အိမ်မွေး
 အချို့တော်များ” စာအုပ်၊ ကော်ကော်လိုင် ရေးသားမြို့
 Sun Thit Aung (KMA) ဘာသာပြန်ဆိုသည့် “A
 Study of the Leadership skill of Ancient Myanmar
 Monarchs” စာအောင်တိက ရရှိကြသည်။

ତାରେ କାହାର ପାଦରୁକ୍ତିରେ ଶୋଣିଥାଏଇବୁ କିମ୍ବା କାହାରେ
କାହାରୁକ୍ତି ନିଃରୂପରୁକ୍ତି କାହାରୁକ୍ତି କାହାରୁକ୍ତି କାହାରୁକ୍ତି କାହାରୁକ୍ତି

သုတစွဲယိုစံစာပေဆူများကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း
ထုတ်ဝေခဲ့သည့်စာအုပ်များမှ ရွေးချယ်ချိုးမြင့်ရာ နိုင်ငံ
တကာရေးရာဘာသာရပ်တွင် “ခေတ်သစ်အရှေ့တောင်
အာရုံ” စာအုပ်ဖြင့် ဦးသိန်းလိုင်၊ ရည်ညွှန်းစာပေ
ဘာသာရပ်တွင် “မြန်မာအမျိုးသမီးစာရေးဆရာများ၏
စာပေရုပ်ပုံလွှာ” စာအုပ်ဖြင့် မောင်ခေတ်ထွန်း
ဘာသာပြန်စာပေဘာသာရပ်တွင် “သမိုင်းနှင့်လမ်းလျောက်
ခြင်း” စာအုပ်ဖြင့် သန်းစီးနိုင်၊ ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ်တွင်
“မြန်မာစာ၊ မြန်မာမှ ကောင်းကွက်လှကွက်များ (စာပေ
သုတေသန၊ စာပေအတွေး၊ စာပေအရေး)” စာအုပ်ဖြင့်
မောင်ရဲလူ၊ အသုံးချသိပုံဘာသာရပ်တွင် “အန္တရာယ်
မကင်းတဲ့အချစ် (ကလေးတိုကျန်းမာရေးသိမှတ်ဖွယ်ရာ
များ)” စာအုပ်ဖြင့် ဒေါက်တာယူဇုနေစောမြင့် (ကလေး
အထူးကုသရာဝန်ကြီး) တိုက ရရှိကြသည်။

တွန်းဖောင်ဒေးရှင်း စာပေဆု - ၁၁ ထြိမ်မြောက်
 တွန်းဖောင်ဒေးရှင်း စာပေဆု (၂၀၁၆) ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊
 ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၈) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ရန်ကင်း
 မြို့နယ်ရို့ မြန်မာနိုင်ငံဘက်များအသင်း အဆောက်အအုံ
 ၅၂ ကျင်းပသည်။ တွန်းဖောင်ဒေးရှင်း တစ်သက်တာ
 စာပေဆုအဖြစ် ဆရာတွေ စည်သူငြောက်တာသောက်ကောင်း
 (ပြီးသောက်ကောင်း) နှင့် ဆရာတွဲး ဒေါက်တာခေါင်အေး
 (မောင်ခင်မင်-ဓရန်း) တို့အား ပေးအပ်ခြီးမြင်သည်။

စာပေဆူများအဖြစ် စီးပွားရေးစာပေဆုတွင်
 “ကမ္ဘာငွေရေးကြေးရေးနှင့် စီးပွားရေးအကျဉ်အတည်း
 များ” စာအုပ်ဖြင့် သံအမတ်ကြီး ဦးလှမောင် (ဘောဂ)၊
 ကျိန်းမာရေးစာပေဆုတွင် “နား၊ နာခေါင်း၊ လည်ချောင်း၊
 လည်ပင်းရောဂါ သိကောင်းစရာ” စာအုပ်ဖြင့် ဒေါက်တာ
 ဝင်းထိုက်ကြည် ကလေးစာပေဆုတွင် “သားလေးအိပ်ခိုန်
 ကလေးကဗျာများ” စာအုပ်ဖြင့် သိပုံစိုးမြင့်နိုင်၊ လူငယ်
 စာပေဆုတွင် “ငွေးနက်နင်းကောင်” စာအုပ်ဖြင့် အယူယူသူ

မြန်မာနိုင်ငံစာပေဆူများ

အထွေပွဲတိစာပေဆူတွင် “မြန်မာနိုင်ငံ၏ အသက် အကြီးဆုံး ဂါၣ်ဝင်ပန်းချီဆရာကြီး ဦးစန်းလှိုင်” စာအုပ် ဖြင့် ခင်သန်းဖြူ။ သမိုင်းစာပေဆူတွင် “မြန်မာ့မြေယာ အုပ်ချုပ်ပုံသမိုင်း” စာအုပ်ဖြင့် ကံလှု (ဂါန်းဇွန်) ယဉ်ကျေးမှု စာပေဆူတွင် “မင်းတုံးမင်းမြှုံးနှင့်မတည်မီက မန္တာလေး” စာအုပ်ဖြင့် ရွှေရှိုး (မန္တာလေး) နှင့် “ဘုရားရာစုနှောင်းပိုင်းမှ ဘုရားရာစု အစောင့်အတိ ကဗျာ့ပန်းချီသမိုင်း” စာအုပ် ဖြင့် ကျော်သူရှိန် (ပန်းချီနည်းပြု)၊ ရွှေးဟောင်းကျော်မှု စာပေဆူတွင် “မဟာ့မြိုင်း၏ဆယ်ကုဋ္ဌရွှေကျော်နှင့်ကာ” စာအုပ်ဖြင့် လှိုင်ထွန်းနိုင်၊ ရည်ညွှန်းစာပေဆူတွင် “ရှင်ကျော် ၁၀၀” စာအုပ်ဖြင့် မောင်ရေယာ၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးစာပေဆူတွင် “ကိုလိုနိခေတ်လွန် မြန်မာ့ သစ်တော်းပွားရေးတစ္ဆေးတစောင်း” စာအုပ်ဖြင့် သစ်ရှိုင်း၊ သုတပဒေသာဆူတွင် “ညောင်ရမ်းမင်းသား ၏နောက်ဆုံးနေ့ရက် များနှင့် အခြားစာတမ်းများ” စာအုပ်ဖြင့် သမိုင်းပါမောက္ခ ဒေါက်တာကျော်ဝင်း (ပြိုမ်း)၊ စာပဒေသာဆူတွင် “နှစ် ၆၀ မြန်မာ-ဂျာန်နှင့်သံတမန် ဘဝခရီး” စာအုပ်ဖြင့် ခင်မောင်တင် (မဟာဝိဇ္ဇာ)၊ အထွေပွဲတိစာပေ (အားလုံး) ဆူတွင် “A Memory of My Grandparents” စာအုပ်ဖြင့် Junior Win သုတ ပဒေသာ (အားလုံး) ဆူတွင် “Constitution and Constitutional Courts of the Nations” စာအုပ်ဖြင့် Professor Dr.Tin Aung Aye တို့က ရရှိကြသည်။

စာမူဆူများအဖြစ် ကလေးစာပေဆူတွင် “ကေရဵး တန်းမှာ ပျော်စရာကလေးကဗျာများ” စာမူဖြင့် လူမွန်းပခုက္ခ ယဉ်ကျေးမှုစာပေဆူတွင် “အင်းလူမျိုးတို့ရဲ့ နိုးရာယဉ်ကျေးမှုမလေ့ထုံးတမ်းများ” စာမူဖြင့် မောင်မောင် ချစ်ဦး - မုံရှား၊ သုတပဒေသာစာပေဆူတွင် “ဆရာတော်၏ ၏စကားပြေရေးဟန်” စာမူဖြင့် ဒေါက်တာဦးနိုင်၊ ကျွန်းမာရေးစာပေဆူ (အားလုံး) တွင် “JENESYS Food” စာမူဖြင့် Dr.Aye Kyaw (Medical Research) တို့က ရရှိသည်။

ရွှေအမြှုတေစာပေဆူ - ၁၂၂၅ို့မြောက် ရွှေအမြှုတေ စာပေဆူပေးပွဲကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၃) ရက်တွင် ရန်ကုန်ဖြူ၊ Sky Star ဟိုတယ်၍ ကျင်းပသည်။

ကဗျာဆူကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အန်နဝါရီလထုတ်နှင်းဆီဖြူမဂ္ဂုဏ်းတွင် ဖော်ပြုခဲ့သည့် ဆရာမ မိကုဇ္ဇာ၏ “ပုံန်းခိုစရာအခွဲမပါလာတဲ့ ဒေါ်ရာ” ကဗျာ၊ ရသာတမ်းဆူကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အန်လထုတ် ရွှေအမြှုတေမဂ္ဂုဏ်းတွင် ဖော်ပြုခဲ့သည့် ဆရာမ မသိတာ (စမ်းချောင်း) ရေးသားသည် “ပန်းပူခုတ်ခြင်းအနုပညာ” ရသာတမ်း၊ ဆောင်းပါးဆူကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အန်လထုတ် ရွှေအမြှုတေ မဂ္ဂုဏ်းတွင်ဖော်ပြုခဲ့သည့် ဆရာမ ကေတ္တမာလာ ရေးသားသော “အမှန်းကပေးသော သင်ခန်းစာများ” ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတိဆူကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ နိုင်ဘာလထုတ် ရွှေအမြှုတေ မဂ္ဂုဏ်းတွင်ဖော်ပြုခဲ့သည့် ဆရာရောအေး ရေးသားသော “ဘွဲ့နိုင်း” ဝတ္ထုတို့မျိုးဆက်သစ် (ဝတ္ထုတိ) ဆူကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ သွေ့ရှုတ်လထုတ် ရွှေအမြှုတေမဂ္ဂုဏ်းတွင် ဖော်ပြုခဲ့သည့် ဆရာမ မြယ်မင်းသူ (နည်းပညာ) ရေးသားသော “လွယ်အိတ်ကလေးလွယ်ခွင့်” ဝတ္ထုတိနှင့် ဝတ္ထုရှုည်ဆူကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လထုတ် ရွှေအမြှုတေမဂ္ဂုဏ်းတွင် ဖော်ပြုခဲ့သည့် ဆရာမ ဆေးဆေ ရေးသားသော “သူသစ္စာ” ဝတ္ထုရှုည်တို့က ရရှိကြသည်။

ဘာသာပြန်စာပေဆူ- စာပေပါမာန်နှင့် ဂျုပန်နိုင်ငံရှုန်းတိစေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့တို့ ပူးတွဲကျင်းပသည့် ကလေးလူငယ်စာပေ ဒုတိယအကြိမ် ဘာသာပြန်ပြုင်ပွဲအတွက် ဂျုပန်နိုင်ငံ အာရာ့နှင့်ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုမဟိုဌာနက ထုတ်ဝေသည့် ကလေးလူငယ် များအတွက် ပုံးဝတ္ထုများ (Asian Stories for Young Readers) စာစဉ် (၃) ခုမှ ဝတ္ထုတို့ ၁၀ ပုဒ်ကို ပြုဌာန်းပေးခဲ့သည်။ ဆုချီးမြှုင့် ပွဲအခင်းအနားကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၅) ရက်တွင် ရန်ကုန်ဖြူ၊ စာပေပါမာန်ခန်းမမြှုံးကျင်းပသည်။

ပထမဆူကို မြှုံးမြှုတ်မေကို (ကလောင်အမည်-မြှုံးမြှုတ်မေကို)၊ ဒုတိယဆူကို မသက်လယ် (ကလောင်အမည်-သက်လယ်)၊ တတိယဆူကို မဆွောင်ဗိုး (ကလောင်အမည်- ဆွောင်ဗိုး)၊ အထူးဆူများအဖြစ် မမေသက်နွယ်ဦး (ကလောင်အမည်-မမေသက်နွယ်ဦး) နှင့် မခြားမျက်သွယ် (ကလောင်အမည်-ခြားမျက်သွယ်) တို့က ရရှိကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံစာပေဆူများ

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် စာပေပိမာန်စာမူဆုရရှိသူများ

စဉ်	ဘာသာရပ်	စာရေးသူ	စာမူအမည်	ဆုံးဖိုးအစား
၁	ဝါဒရှေ့ည်	ချစ်နွှေ့မိုး ယွန်းမြတ်မွန်းသွေ့န်	ပုံတင်သံကောက်ကြောင်း ငှက်ကလေးတွေ့မိုးတိမ်ကြားပျုံနိုင်ကြစေသား	ပထမ
၂	။	ယိုင်းစွဲ့လျှော့	နှုလုံးသားတို့လန်းဆန်းရာဖြေ	ဒုတိယ
၃	။	သောင်မြော်းလို့ (ကွဲ့မြော်း)	သကာတွေ့တဲ့နေ့နှင့် အခြားဝဏ္ဏလို့များ	ပထမ
၄	ဝါဒတိပေါင်းချုပ်	ကျော်လွင် (စက်မှု)	သံဝေဂျွှော်သံယောဇ်အပါအဝင် အခြားဝဏ္ဏလို့များ စုစုပေါင်းမှု	ဒုတိယ
၅	။	မောင်နေခြည် (ပြည့်)	ထပ်တူကျေသာ နှုလုံးသားများနှင့် အခြားဝဏ္ဏလို့များ	တတိယ
၆	ကဗျာပေါင်းချုပ်	လင်းခွင့်	မေတ္တာပန်းချီ လင်းတေးသီကဗျာများ	ပထမ
၇	။	ဆန်းလုံးလို့	သံးရာသီသခင်နှင့် မြန်မာ့လယ်ယာကဗျာများ	ဒုတိယ
၈	။	မောင်အောင်စု	ကျွန်ုပ်သခင် ထိုအရှင်သည်နှင့် ဘဝအလှကဗျာများ	တတိယ
၉၀	သုတေပဒသာ(ပိဋ္ဌ)	နွဲသုန်းသွင်း (သုံးဆယ်)	ပိမိုးနှင့်စာများကပြာသည့် ပိမိုးနှင့်	ဒုတိယ
၉၁	။	ခင် (တောင်ကြီး)	တောင်ကြီးမြို့ရေးအစဉ်အလာရိုးရာ မိုးပုံးပုံးတော်	တတိယ
၉၂	သုတေပဒသာ (သိပ္ပါနှင့်အသုံးချသိပ္ပါ)	ဒေါက်တာမြှင့်သန်း (ညောင်လေးပင်)	မြို့ကြီးများနှင့်ကျုံးမာရေးပြဿနာများ	တတိယ
၉၃	စာပဒသာ	ကျော်သောင်း (ဘုတ်လင်)	ချင့်တွေ့အေသာကောင်သမားဘဝနှင့် အတွေ့အကြုံတို့များ	ပထမ
၉၄	။	မောင်ချုပ်ထွေး(မဟာဝိဇ္ဇာ)	မြစ်ဝမဲ့မာ မြစ်ညာခို့တော်	ဒုတိယ
၉၅	။	ဖော်လွင်ဦး (ဟာသုတေ)	တစ်ချိန်တစ်ခါခံက စံပြောက်ခြေနီ	တတိယ
၉၆	မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာဆုံးရာပေ	ဖော်လွင်ဦး (ဟာသုတေ)	ယင်းနက်	ပထမ
၉၇	။	အိုအိမော် (ယဉ်ကျေးမှု)	မြတ်ပြောနောက်ပြောသာ တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှု	ဒုတိယ
၉၈	။	စေတနာလို့င် (ရေစကြီး)	မြန်မာ့ကျောက်စံအနုပညာ	တတိယ
၉၉	ကလေးစာပေ	အနုလှုံး	မေမူရင်ခွင်ကလေးကဗျာများ	ဒုတိယ
၂၀	။	သို့သူ	မြန်မာ့စိတ်ရင်းနှင့်ကလေးကဗျာများ	တတိယ
၂၁	လူငယ်စာပေ	ချစ်မှုန်းပြီမ်း	အပျုံသမစနှင့်လူငယ်ဝဲ့လွှာ့လို့များ	ဒုတိယ
၂၂	။	နေမထဲး	အနက်ရောင်လွင်ပြင်	တတိယ
၂၃	ပြောတ်စာပေ	င်မှုင်း (သမိန်တော်)	အလွှားနေ့ရှိပ် ပန်းလျော့ဆိပ်	ပထမ
၂၄	။	မောင်မြော်း (တမာတော်)	ကောင်းစွဲရှုယ်သာခေတ်ကို အထူးသဖြင့် မျှော်စိတယ	ဒုတိယ
၂၅	။	မောင်ဦးထိုက် (သုံးဆယ်)	တာဝန်ကိုယ်စိုးရှိပါသည်နှင့် အခြားပြောတ်များ	တတိယ
၂၆	ဘာသာပြန်စာပေ	အနုလှုံး (ဘူမိပော်)	အကြော်ဖက်ပါဒါ၊ လုပြောရေးနှင့် လူအွှေ့အရေး (တရားဥပဒေစိုးမြှုပ်နှံပြင် အကြော်ဖက်ပါဒါတို့ကြော်ရေး)	ပထမ

အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆု၊ အမျိုးသားစာပေ ဆုနှင့် စာပေပိမာန်စာမူဆု - ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆု၊ အမျိုးသားစာပေဆု နှင့် စာပေပိမာန်စာမူဆုများ ချီးမြှော်ပွဲအခမ်းအနားကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် နှုတ်ဝင်ဘာလ (၁၉) ရက် (၁၃၃၉ ခုနှစ် နှုတ်တော်လဆန်း (၁) ရက်၊ စာဆိုတော်နေ့) တွင် ရန်ကုန်ပြု့စီး မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှု

လက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ် မင်္ဂလာခန်းမှုမြှုပ်နည်းပညာ ကျင်းပသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် စာပေပိမာန်စာမူဆု များတွင် ဘာသာရပ် ၁၃ မျိုးအနက် နှုတ်ဝင်ငံရေးစာပေနှင့် အင်လိပ်စာဘာသာရပ်များအတွက် ချီးမြှော်နှုတ်ဝင်ခြေားမနှုံးတွင် ကျော် ၁၁ မျိုးအတွက် ဆုပေါင်း ၂၆ ဆု ချီးမြှော်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆုကို

မြန်မာနိုင်ငံစာပေဆူများ

ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ အမျိုးသားစာပေ
တစ်သက်တာဆုရ ဆရာတိုးသိန်းသွန်းအား
ဂုဏ်ပြုဆုံးမြှင့်စဉ်

ဘာသာရပ်များအတွက် ဆုံးမြှင့်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ
ဘာသာရပ် ၁၀ မျိုးအတွက် ဆုံးမြှင့်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားသတင်းဆု - ပဋိမအကြိမ်မြောက်
အမျိုးသားသတင်းဆုပေးပွဲကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ (၃)
ရက်တွင် ရန်ကုန်ဖြို့၊ တာမွေမြို့နယ်ရှိ Sky Star
ဟိုတယ် ၌ ကျင်းပသည်။

သတင်းသူရဲကောင်းဆုကို သတင်းစာဆရာတိုး
ဟံသာဝတီးအုန်းတိုင် အကောင်းဆုံးသတင်းဆောင်းပါး
ဆုကို ‘ကျေးမောင်ပေါ်က ပင်လယ်သားတို့ဘာ’ သတင်း
ဆောင်းပါးဖြင့် မော်ကွန်းမဂ္ဂရေးမှ အကြိုးတန်းသတင်း
ထောက် ဦးခင်မောင်မြှင့်၊ အကောင်းဆုံးသတင်း
ဓာတ်ပုံဆုကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဧပြီလ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လျင်တွင်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆုရရှိသူများ

ဦးသာနိုး (မောင်သာနိုး)၊ ဦးသိန်းသွန်း (သိန်းသွန်းတွန်း)၊ ဦးကျော်ဝင်း (ညီဝင်း)

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေဆူရရှိသူများ

စဉ်	ဘာသာရပ်	စာရေးသူ	စာအုပ်အမည်
၁	ဝါယာရှည်	ညီပြုလေး	ထက်မြောက်တဲ့ ဆူးပေါ်က ချိမြိမြေပျားရည်စက်
၂	ဝါယာတို့ပေါင်းချုပ်	မင်းဆောင်	လာရိပ်အောက်က မိုးတိမ်မဂ္ဂရေးဝါယာတို့များ
၃	ကဗျာပေါင်းချုပ်	ကိုရွှေး	ရန်ကုန်တို့ အလစ်မပေးနဲ့ အလိုက်ကဗျာများ
၄	စာပဒေသာ	ကိုခါး (ကွမ်းခြီးကုန်း)	ရေနွေးပန်ဖန် ရေခါ့ချို့ (သံမြင်းတစ်ကောင်ခဲ့ရေသာက်လမ်း)
၅	ကလေးစာပေ	မောင်တင်း (သံရာကောက်)	ကဗျာကောင်းနဲ့ပေါင်းမလေး ကလေးကဗျာများ
၆	လူငယ်စာပေ	ယမင်းမြှတ်အေး	အိပ်မက်ချို့ဘဝခါးခါး
၇	သုတေသနသာ (ပို့)	မောင်နှင့် (သွန်းက)	ရေးမြန်မာသင်္တာတော်ကြီးများနှင့် ရေပြောင်းအတတ်ပညာ
၈	လူလာမှု	လေ့လာမှု	
၉	ကျော်ဦး	ကျော်ဦး	မိုးရေလျှောင်ကန်
၁၀	သုတေသနသာ (သုတေသနသုတေသန)	ဒေါက်တာကျော်ဝင်း (သုတေသနးပါမောက္ခုဖြို့)	ဒီမိုကရေးစိုက်ဒရ် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ တည်ဆောက်ခြင်း
	အောင်လို့ဘာသာ(သုတေသန)	ဒေါက်တာခုခွင့်မောင်ညွှန်း	The Historic Bells of Yangon

ဆရာတိုးဦးသာနိုး (မောင်သာနိုး)၊ ဆရာတိုး
ဦးသိန်းသွန်းတွန်း (သိန်းသွန်းတွန်း) နှင့် ဆရာတိုး
ဦးကျော်ဝင်း (ညီဝင်း) တို့အား ပေးအပ်ချိုးမြှင့်သည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေဆူများ
တွင် ဘာသာရပ် ၁၆ မျိုးအနက် ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာ၊
ဘာသာပြန် (သုတေသန)၊ ဘာသာပြန် (ရသ)၊ သုတေသနသုတေသန
(ရှိုးရှိုးသုတေသန)၊ ပြဇာတ်နှင့် အောင်လို့ဘာသာ (ရသ)

ပုဂ္ဂိုလ်တော်တစ်ဆူ ပြုကျေနေသည့် ဓာတ်ပုံဖြင့်
ဓာတ်ပုံဆရာ ကိုစိုးမိုးအောင်၊ အကောင်းဆုံးသတင်း
ကာတွန်းဆုကို ကာတွန်းမောင်မောင်လေး၊ အကောင်းဆုံး
ရုပ်သံသတင်း ဆုကို DVB သတင်းဌာနတို့က ရရှိကြ
သည်။

အီးမိုင်

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး ။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံချစ်ကြည်ရေး ခရီး- နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အနီး ဒေါ်စုစုလွင်တို့သည် ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံ ဘုရင် မင်းမြတ် ပရယ်ဘတ်ဆမ်ဒက်ပရယ်ဘိရိဒ် သီဟာမိန့်၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေး ခရီးလည်ပတ်ရန် ဖေဖော်ဝါရီလ (၃) ရက် နံနက်ပိုင်း တွင် နေပြည်တော်မှ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ထွက်ခွာရာ ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံ ဖနောင်ပင်မြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။

ဘုရင်ဟောင်း နို့ရို့ခွဲန် သီဟာနှင့် အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင်သို့ သွားရောက်၍ ဂုဏ်ပြုပန်းခွေချွေ အလေးပြုကြသည်။

လုပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အနီးတို့သည် ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံ ဘုရင်မင်းမြတ် ပရယ်ဘတ်ဆမ်ဒက် ပရယ်ဘိရိဒ် သီဟာမိန့်က ဘုရင်နှင့်တည်ခင် ဧည့်ခံသည့် ဂုဏ်ပြုသာစားပွဲအခေါ်အနားသို့ တက်ရောက် သည်။ ဥစာစားပွဲတွင် ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံ ဘုရင်မင်းမြတ် နှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်တို့က ဆုတောင်းထောက်မှု ထောက်မှုပြုကြသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော် ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံဘုရင်မင်းမြတ်နှင့်အတူ ဂုဏ်ပြုပတ်ဖွဲ့၏ အလေးပြုခြင်းကိုခံယူသည်

မွန်းလွှဲပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အနီးတို့ သည် ဖနောင်ပင်မြို့၊ ဘုရင့်နှင့်တော်၌ ကျင်းပသည့် ဂုဏ်ပြုကြိုးချို့ပွဲအမ်းအနားသို့တက် ရောက်ပြီး ကမ္မာဒီးယား ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့်အတူ ဂုဏ်ပြုပတ်ဖွဲ့၏ အတူ အလေးပြုခြင်းကိုခံယူသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံဘုရင်မင်းမြတ် ပရယ်ဘတ်ဆမ်ဒက်ပရယ်ဘိရိဒ် ဘုရိဒ် သီဟာမိန့်နှင့် ဘုရင်နှင့်တော်၌ တွေ့ဆုံးသည်။ တွေ့ဆုံးတဲ့ နှစ်နိုင်ငံပညာရေး၊ သာသနရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာကဏ္ဍများ၏ ပိုမိုပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့် ဖော်ဆောင်နိုင်ရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂ္ဂမြို့နှင့် ကမ္မာဒီးယား နိုင်ငံ ဆီရမ်းရို့ (ပို့) မြို့သို့ ယခင်က ပုံသန်းပြီးဆွဲခဲ့သည့် လေကြောင်းလိုင်း ပြန်လည်ပုံသန်းပြီးဆွဲရေးနှင့် နှစ်နိုင်ငံ အစိုးရချင်းသာမက ပြည်သူများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ပိုမိုမြှင့်တင်နိုင်ရန် နှစ်နိုင်ငံဘာသာစကားနှင့် စာပေများ အပြန်အလှန်ဖလှယ်သံကြားရေး ကုန်သွယ်မှု

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် ကမ္မာဒီးယား နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာဆမ်ဒက်ဟန်ဆင်တို့သည် ဖေဖော်ဝါရီလ (၄) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၉ နာရီက ဖနောင်ပင်မြို့ရှိ Peace Palace ၌ တွေ့ဆုံးသည်။ တွေ့ဆုံးစဉ် မြန်မာနိုင်ငံရှိပုဂ္ဂမြို့နှင့်ဒေသနှင့် ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံရှိ ဆီရမ်းရို့ (ပို့) ဒေသတို့အကြား ညီအစ်မမြို့၊ တော်ထူထောင်ထားရှုပြီးပြစ်သောကြောင်း နှစ်နိုင်ငံအကြား ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့် ဖော်ဆောင်နိုင်ရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံ ပုဂ္ဂမြို့နှင့် ကမ္မာဒီးယား နိုင်ငံ ဆီရမ်းရို့ (ပို့) မြို့သို့ ယခင်က ပုံသန်းပြီးဆွဲခဲ့သည့် လေကြောင်းလိုင်း ပြန်လည်ပုံသန်းပြီးဆွဲရေးနှင့် နှစ်နိုင်ငံ အစိုးရချင်းသာမက ပြည်သူများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ပိုမိုမြှင့်တင်နိုင်ရန် နှစ်နိုင်ငံဘာသာစကားနှင့် စာပေများ အပြန်အလှန်ဖလှယ်သံကြားရေး ကုန်သွယ်မှု

ဥနေပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အနီးတို့ သည် ဖနောင်ပင်မြို့ရှိ လွှတ်လပ်ရေးကျောက်တိုင်နှင့်

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး

ကဏ္ဍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ပိုမိုမြှင့်တင်နှင့်ရန်
အခွန်နှင့်ထပ်မကောက်ခံရေး နှစ်နှင့်သေဘာတူစာချုပ်
ချုပ်ဆိုနိုင်ရေး၊ ကမ္မာဒီးယားနှင့် သာသနပြန်ပွား
ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံက လိုအပ်သည့်အကူအညီဟာ
ဆက်လက်ထောက်ပံ့ကူညီသွားရေးနှင့် နှစ်နှင့်ပူးတဲ့
ကော်မရှင် အစည်းအဝေးကျင်းပရေး ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်
များကို ဆွေးနွေးကြသည်။

၃၅၆။ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဒီးထင်ကျော်နှင့်အေးဒေါ်စုလွင်
တို့သည် နံနက် ၁၀ နာရီတွင် ဖနောင်ပင်ဖြဲ့ ဝပ်ဖနောင်
(Wat Phnom) စေတိတော်သို့ သွားရောက်ဖူးမြော်
ကြည်ညိုသည်။

တွေ့ဆုံး လမ်းညွှန်အမှာစကားပြောကြားပြီး အမှတ်တရ လက်ဆောင် ပစ္စည်းများပေးအပ်ကာ သံအမတ်ကြီးက ဧည့်ခံသည့် နှေ့လယ်စာစားပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။

မွန်လွှဲပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အနီး ဦးဆောင်သည် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ကမ္မာဒီးယားနိုင်ငံဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဘုရင့်နန်းတော်ရေးရာဝန်ကြီးနှင့် တာဝန်ရှိသူများလိုက်ပါလျက် ဖနောင်ပင်မြှုံမှ အထူးလေယာဉ်ပိုင် ဆီရမ်းရီ (၃) မြို့သိရောက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အနီးတို့သည် ညနေပိုင်း
တွင် ဆီရမ်ရီ (ပိ) မြို့ခြီး အန်ကောပြတိက်သို့ သွား
ရောက်ပြီး ခင်းကျင်းပြသထားသည့် ရွှေးလောင်းပုဒ္ဓ
ရှုပ်ပွားတော် အဆူ ၁၀၀၀ ပြခန်း၊ ခမာအင်ပါယာခေတ်
ခမာလူမျိုးများ၏လူနေမှုဘဝပုစံပြခန်း၊ အန်ကောခေတ်
ခမာလူမျိုးများ၏ကိုးကွယ်မှုနှင့် သက်ဝင်ယုံကြည့်မှု
ပြခန်း၊ အန်ကောခေတ် ခမာဘရှင်မင်းမြတ်များပြခန်း၊
အန်ကောဝပ်ကျောင်းပုစံကျယ်ပြခန်း၊ အန်ကောသုန်
ကျောင်းပုစံကျယ်ပြခန်း၊ အန်ကောခေတ် သမိုင်းဝင်
ကျောက်စာများပြခန်းနှင့် ရွှေးခေတ်ခမာလူမျိုးများ၏
ဝတ်စားဆင်ယင်မှုနှင့် စလေ့ထုံးတမ်းများပြခန်းတို့ကို
ကြည့်ရှုလေ့လာကြသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အနီးတို့သည် အဖွဲ့ဝင်များ
နှင့်အတူ ဆီရမ်ရီ (ပါ) မြို့တော်ဝန်က Sokha Angkor
Resort ဟိုတယ်၌ တည်ခင်းမည့်ခံသည့်လာစားပွဲထို့
တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်နှီးတို့သည် ကမ္မာနီးယား နိုင်ငံ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဘုရင့်နှုန်းတော်ရေးရာ ဝန်ကြီးနှင့် အတူ ဖေဖော်ဝါရီလ (၅) ရက် ဒေသ စံတော်ချိန် နံနက် ၈ နာရီခွဲတွင် ဆီရမ်ရီ (၆) မြို့၌ အန်ကောအနုပညာ ပိဿာကာအခင်းအကျဉ်းများဖြစ်သည့် အန်ကောပိုကျောင်းတော်၊ ဘာယူနှုန်းပွဲဘာသာကျောင်း နှင့် တာပရှန်ကျောင်းတော်တို့ကို သွားရောက်လေ့လာ သည်။ မှုန်းလွှဲပိုင်းတွင် ဆီရမ်ရီ (၆) မြို့၌ ARTISANS Angkor သက်မွေးပညာသင်ကျောင်းသို့ သွားရောက် လေ့လာသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အေးတို့သည် ကမ္မာဒီးယား နိုင်ငံ ဒါတိယဝန်ကြီးချုပ်ရန် ဘာရုန်းနှင့်

နိုင်ငံတော်သမ္မတပြီးထင်ကျော်အား
ကမ္မာဒီးယေားဝန်ကြီးချုပ်
မစွဲတာဆမ်ဒက်ဟန်ဆင်က ကြိုဆိုက်ဆက်လည်

କ୍ଷିଣ୍ଟତେର୍ବୁଧୁତାକ୍ଷଣ୍ଡଫିଃ ତିଥିଲ୍ଲ ଗଭ୍ରାତିଃ ଯାଃ
କ୍ଷିଣ୍ଟହିନ୍ଦିର୍ବୁ ମୁଞ୍ଚମାହିର୍ବୁଣ୍ଡ ଗଭ୍ରାତିଃ ଯାଃ କ୍ଷିଣ୍ଟରେବାର୍କ
ହିର୍ବୁଣ୍ଡଃ ଠିକବାଃ ତୁମ୍ଭାଃ ଲୁତତେର୍ବଗ୍ରିଯିତାଃ ଲୁଯ
ମୁଖାଃ ଦ୍ଵାରଫିନ୍ଦିର୍ବୁଧୁମୁଖାଃ କ୍ଷଣ୍ଟ ତର୍ବମତେର୍ବମୁଖଲ୍ଲାତେର୍ବଦ
ମୁଖାଃ ଗଭ୍ରାତିଃ ଯାଃ - ମୁଞ୍ଚମା ଏତିଗ୍ରହିଲ୍ଲାରେ ଆହଂଦିଂଦ
ମୁଖାଃ ଲୁପ୍ତକଣ୍ଠିଃ ଶୁଣିମୁଖାଃ ଲାଭେବାର୍କ ଆଲୁପ୍ତଲୁପ୍ତଗ୍ରିନ୍
କେନ୍ତର୍ବୁଧୁମୁଖାଃ କ୍ଷଣ୍ଟ ଦେଖିଲ୍ଲାମୁଖାଃ

ယင်းနောက်နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် အနီးတို့သည်
မြန်မာသံရွေးကြံ၏ စစ်သံရွေးမိသားစုဝင်များကြုံသိုးခြား

မြန်မာနိုင်ငံရှင် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံဇာ

ဝန်ကြီးနှင့်အတူ ဖော်ပါရီလ (၆) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၉ နာရီခဲ့တွင် ဆီရမ်းရီ (ပိ) မြို့အတွင်းရှိ ကျေးလက် ဒေသလူနေမှုဘဝများနှင့် ဘဏ္ဍာဆရီကျောင်းတော်ကြီး သို့ သွားရောက်လေ့လာသည်။

နိုင်ငံတော်သမွတ်ဦးထင်ကျော်နှင့် အနီးအော်စုစုပေါင်း တို့သည် ဆီရမ်းရီ (ပိ) မြို့မြို့ မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်း ဖြင့်ထွက်ခွာရာ နေပြည်တော်သို့ မွန်းလွှာ ၁ နာရီခဲ့တွင် ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

တရုတ်နိုင်ငံချို့ကြည်ရေးခရီး - နိုင်ငံတော်သမွတ်ဦးထင်ကျော်နှင့်အနီးအော်စုစုပေါင်း တို့သည် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ချို့ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ရန် ပြုလ (၆) ရက် နံနက် ၂ နာရီခဲ့တွင် နေပြည်တော်မှ အထူးလေယဉ်ပြင် ထွက်ခွာကြသည်။ နိုင်ငံတော်သမွတ်နှင့် အနီးတို့နှင့်အတူ ပြည်ထောင်စုနှင့် ဦးကျော်တွင့်ဆွဲ ဒေါက်တာသုန်းမြှင့် ဦးဝင်းဆိုင် ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးကျော်တော်ကျောက်ပြု။ အထူးစီးပွားရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာစိုးဝင်းနှင့် တာဝဝန်ရှိသူများ လိုက်ပါပြီး ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၀ နာရီခဲ့တွင် တရုတ်ပြည်သူ သမွတ်နိုင်ငံ ချုပ်ဒုးမြို့သို့ရောက်ရှိသည်။

မွန်းလွှာပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမွတ်နှင့်အနီးတို့ သည် အဲဖွံ့ဖြိုးဝင်များနှင့်အတူ လေရှုနို့သို့ ရောက်ရှိပြီး ကျောက်ထွင်းပုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကြီး (Giant Buddha) အား ဖူးမြော်ကြည်ညီသည်။ Giant Buddha သည် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ကျောက်ထွင်းပုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်အဖြစ် မှတ်တမ်း ဝင်ထားပြီး ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ယူနှစ်စကိုက ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွှာအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။

ညနေပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမွတ်သည် ခေတ္တ တည်းခိုသည့် ချုပ်ဒုးမြို့၊ ဂုဏ်ဂုဏ်းဟိုတယ်၌ စီချွမ် ပြည်နယ် ပါတီအတွင်းရေးမှူး Mr.Wang Dongming ကို လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်သမွတ် ဦးထင်ကျော်နှင့်အနီးအော်စုစုပေါင်း တို့သည် ချုပ်ဒုးမြို့မြို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့်ထွက်ခွာရာ ရှုနိုးပြည်နယ် ရှိအနီးမြို့သို့ ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၀ နာရီခဲ့တွင် ရောက်ရှိသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်သမွတ်နှင့်အဖွဲ့သည် ရှိအနီးမြို့ Hyatt ဟိုတယ်သို့ရောက်ရှိပြီး အဆိုပါဟိုတယ်၌ ရှုနိုးပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Mr.Hu Heping ဦးဆောင်သော အဖွဲ့နှင့်တွေ့ဆုံးသည်။

မွန်းလွှာပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမွတ်နှင့် အနီးနှင့် အဖွဲ့သည် ရှိအနီးမြို့ရှိ ချင်အင်ပါယာ၏ တာရာကိုတာ (Terracotta Army) စစ်သည်တော်ရုပ်တုနှင့် မြင်းရုပ်တု ပြတိက်သို့ရောက်ရှိပြီး ရေးဟောင်းရုပ်တူများ၏ အနုပညာလက်ရာများနှင့် ချင်အင်ပါယာ၏ စစ်အင်အား ဖွဲ့စည်းမှုသိမ်းကြောင်းကို လေ့လာကြကာ ဧည့်သည်တော်မှတ်တမ်းတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ယူနှစ်စကိုက ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွှာအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်သမွတ်နှင့်အနီးနှင့်အဖွဲ့သည် ရှိအနီးမြို့မြို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့်ထွက်ခွာရာ ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၉ နာရီခဲ့တွင် ရှုနိုင်းမြို့သို့ရောက်ရှိသည်။ ယင်းနောက် နိုင်ငံတော်သမွတ်နှင့် အနီးနှင့်အဖွဲ့သည် ရှုနိုင်းမြို့၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို Huangpu Jiang မြစ်အတွင်း သဘောစီး၍ ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။

နိုင်ငံတော်သမွတ် ဦးထင်ကျော်နှင့်အနီးအော်စုစုပေါင်း တို့သည် ချုပ်ဒုးသည် ပြုလ (၈) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် ရှုနိုင်းမြို့ရှိ အရွှေ့တိုးပုလဲမျှော်စင်သည် ရှုနိုင်းမြို့ဟွမ်ဖြင့်ကမ်းဘေး၌တည်ရှိပြီး ရေဒီယိုနှင့်ရုပ်မြင်သံကြား ထုတ်လွှင့်ပေးသည့် မျှော်စင်ဖြစ်သည်။ မျှော်စင်၏ အမြင့်မှာ ၄၇၈ မီတာ (၁၃၅၆ ပေ) မြင့်ပြီး လက်ရှိအချိန်တွင် ကမ္ဘာ့ဆွဲမှောက်အမြင့်ဆုံးနှင့် တရုတ်ပြည်သူ သမွတ်နိုင်ငံ၏ ဒုတိယအမြင့်ဆုံးမျှော်စင် ဖြစ်သည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်သမွတ်နှင့် အနီးနှင့်အဖွဲ့သည် ရှုနိုင်းအမျိုးသားပြတိက်သို့ရောက်ရှိလေ့

မြန်မာရိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံဇာ

သည်။ ထို့နောက် ဟန်ကျိုးမြို့ရှိ အနောက်ဘက်ရေကန် (West Lake) သို့ သွားရောက် လေ့လာသည်။

မွန်းလွှဲပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် အနီးအဖွဲ့ သည် ဟန်ကျိုးမြို့မှ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ထွက်ခွာရာ ညနေ ၆ နာရီခဲ့တွင် ပေကျင်းမြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အနီးဒေါ်စုစုလွင် ဦးဆောင်သောအဖွဲ့သည် မြို့ပြေးလ (၉) ရက် ဒေသ စံတော်ချိန် နံနက် ၉ နာရီခဲ့တွင် လင်ကွမ်းကျောင်းတော် သို့ရောက်ရှိပြီး လင်ကွမ်းကျောင်းတိုက်ဆရာတော်အား ဖူးမြောက် လျှော့ဖယ်ဝေါးများ ဆက်ကပ်လျှော့အိန်းသည်။ ထို့နောက် ဗုဒ္ဓဘုရားတော်မြတ် ကိန်းဝပ်စံပယ်တော်မူရာ စွဲယ်တော်တိုက်သို့ရောက်ရှိပြီး ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓလက်ဝံဘက် အထက်စွဲယ်တော်မြတ်အား ဖူးမြောက်ကြည်ညိုသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် အနီးနှင့်အဖွဲ့ သည် ပေကျင်းမြို့ရှိ ရွေးဟောင်းနှင့်တော်ပြတိက် (Forbidden City) သို့ရောက်ရှိပြီး ရွေးဟောင်းတရာ် ပိဿာပညာရပ်များ၊ တရာ်ရုံးရာလက်မှုပညာများ ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ မွန်းလွှဲပိုင်းတွင် ပေကျင်းမြို့ရှိ မဟာတံတိုင်းကြီး (Great Wall) သို့ရောက်ရှိပြီး ရွေးခေတ်ပိဿာလက်ရာများကို ကြည့်ရှုလေ့လာကြသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် အနီးနှင့်အဖွဲ့ဝင် များသည် ပေကျင်းမြို့မြောက်သုံးသို့ရောက်ရှိပြီး သံရုံး ဝန်ထမ်းများကို ရင်းရင်းနှီးနှီးတွေ့ဆုံးကာ ဝန်ထမ်းမိသားစုများ၏ ပညာရေး၊ ကျိုးမာရေး၊ နေထိုင်ရေး ကိစ္စရပ်များကို မေးမြန်းဆွေးနွေးသည်။ ညနေပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် Huawei ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ရှိသူများကို ခေတ္တတည်းခို သည် ကျောက်ယူထိုင် နိုင်ငံတော်မြည့်ကော်များ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ကျောက်ယူထိုင် နိုင်ငံတော်မြည့်ကော်များ ကျင်းပသည့် မင်းသုဝဏ်နှင့် တရာ်ပြည်ရေစက်စာအုပ်သစ် ဖြန့်ချိထိုတ်ဝေသည့် အခမ်းအနားသို့တက်ရောက်ပြီး ဂုဏ်ပြုအမှာစကား ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် တရာ် အမျိုးသားပြည်သူ့ကွန်းကို အမြဲတမ်းကော်မတီ

ဥက္ကဋ္ဌ မစွဲတာကျုန်းတဲ့ကျုန်းနှင့် မြို့ပြေးလ (၁၀) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှဲ ၃ နာရီတွင် ပြည်သူခန်းမ ဆောင်ကြို့ချွဲတွေ့ဆုံး မြန်မာ-တရာ် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံဇာ နှင့် ကဏ္ဍအသီသီတွင် ယူပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ရေး ဆိုင်ရာကိစ္စရုံရများ၊ နှစ်နိုင်ငံလွှာတ်တော်များအားကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် အတွေ့အကြံဖလှယ်ရေး တိုကို ဆွေးနွေးသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်သည် တရာ်ပြည်သူသမ္မတနှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာလီခချိန်းနှင့် ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၄ နာရီတွင် ပေကျင်းမြို့မြေးပြည်သူခန်းမဆောင်ကြို့ချွဲတွေ့ဆုံးသည်။ တွေ့ဆုံးစဉ် မြန်မာနှင့်တရာ်နှစ်နိုင်ငံတို့အားကြား ၁၉၅၀ ပြည်နှစ်တွင် သံတမန်ဆက်ဆံရေး စတင်ထူထောင်ခဲ့ပြီးချိန်မှတ၍၍ နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လုပ်ငန်းအပေါ် အမြင်ချင်းဖလှယ်ခဲ့ကြပြီး နှစ်နိုင်ငံခေါ်းဆောင်များအားကြား ချစ်ကြည်ရေးဆုံးစဉ်မှု အပြန်အလှန်လည်ပတ်ရေး အပါအဝင် နှစ်နိုင်ငံအားကြား ကဏ္ဍအတွင် အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး တိုကို ပိုမိုမြှင့်တင်ရေး၊ ဒေသတွင်းနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမျက်နှာစာတိုတ် ညို့စိုးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားကြရန် ဆွေးနွေးသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အနီးအဖွဲ့ဝင် တိုကို တရာ်ပြည်သူသမ္မတနှင့်သမ္မတမစွဲတာ ရှိကျင့်ဖျင့် နှင့် အနီးအဖွဲ့များလီယွဲမြတ်တို့က ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၅ နာရီတွင် ပေကျင်းမြို့မြေးပြည်သူခန်းမအရှေ့ဘက်ရင်ပြင်၌ ဂုဏ်ပြုအခမ်းအနားဖြင့် ကြို့ဆိုသည်။

မြန်မာ-တရာ် နှစ်နိုင်ငံဆွေးနွေးပွဲကို ပြည်သူခန်းမဆောင်ကြီးရှိ Hei Hei Hall ၆၇ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အတူ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဦးကျော်တင့်ဆွဲ ဒေါက်တာသန်းမြော့ ဦးဝင်းခိုင် ဒုတိယဝန်ကြီးဦးကျော်တင် ကျောက်ဖြူအထူးစီးပွားရေးဤနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာစိုးဝင်း၊ တရာ်ပြည်ပြည်သူသမ္မတနှင့် ဆိုင်ရာ မြန်မာသံအပတ်ကြီး ဦးသစ်လင်းအုန်းနှင့် တာဝန်ရှိသူများတက်ရောက်ကြပြီး တရာ်ပြည်သူသမ္မတနှင့် သမ္မတမစွဲတာရှိကျင့်ဖျင့် အမျိုးသားပြည်သူကွန်းကို အမြဲတမ်းကော်မတီ

မြန်မာရိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး

သံအမတ်ကြီး မစွဲတာဟုနှင့်လျှန်နှင့် အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ တက်ရောက်သည်။ နှစ်နိုင်ငံဆွေးနွေးပွဲတွင် ပြိုးချမ်းစွာ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေး မူးကြေးလီးရပ်နှင့် အညီ နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး ပို့မို့တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းရေး၊ နှစ်ဖက် ခေါင်းဆောင်များအကြား အပြန်ခရီးစဉ်များလည်ပတ်ရေး၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြင့်တင်ရေး၊ စီးပွားရေးနှင့်နည်းပညာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားကဏ္ဍတို့တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်ရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပညာရေးနှင့်လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် တရာ့တိုင်ငံက ဆက်လက်အကူအညီပေးရေးတို့အပေါ် ရင်းနှီးခင်မင်စွာ အမြင်ချင်းဖလှယ် ဆွေးနွေးသည်။

ထိုနောက် နှစ်နိုင်ငံသောတူစာချုပ်နှင့် နားလည်ဗုံးလွှာလက်မှတ်နောက်ထိုပွဲတို့ကျင့်ပော့ရှာ ယဉ်ကျေးမှုအမွှေအနှစ်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများအား တရားမဝင်တဲ့ဖော်ခြင်း၊ မောင်ခို့တင်သွင်းရောင်းချွင်း ကိစ္စရပ်များကို ကာကွယ်ဟန်တားနိုင်ရေးအတွက် သဘောတူညီမှုစာချုပ်၊ ရေနှစ်မိမိုးသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး သဘောတူစာချုပ်၊ စီးပွားရေးနှင့် အတတ်ပညာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်စာချုပ်၊ Seafarers Training, Education and Development ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ နားလည်ဗုံးစာချုပ်လွှာ၊ သစ်တောကဏ္ဍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ နားလည်ဗုံးစာချုပ်လွှာတို့ကို တာဝန်ရှိသူများက နှစ်နိုင်ငံသွားများ၏ရွှေ့မောက်၌ လက်မှတ်ရေးတိုးလဲလှယ်သည်။ ထို့ပြင် Exchange of Letters of Implementation of Deep Sea Port Project and Industry Park Project in Kyauk Phyu SEZ in Myanmar, Exchange of Letters on Medical Technic Training Centre Project, Exchange of Letter on Myanmar Centre for Disease Control Project နှင့် ၂၉ ကြိမ်မောက် အရေးတော်အာရုံအားကစားပြိုင်ပွဲအတွက် နည်းပညာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ စာလွှာများကို အပြန်အလှန်လဲလှယ်သည်။

လုပ်င်းတွင် နိုင်ငံတော်သွားတော်ကျော်နှင့် အနီးဒေါ်စုစုလွှင်သည် တရာ့တိုင်းပြည်သူသွားနှင့်အညီ မစွဲတာရှိကျင့်ဖျင့်နှင့်အနီးတို့က တည်ခင်းမည့်ခံသည် ဂုဏ်ပြုသာစားပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။ နိုင်ငံတော်သွားတော်ကျော်နှင့် အနီးဒေါ်စုစုလွှင် ဦးဆောင်သာ အဖွဲ့သည် မပြုလ (၁၁) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် ပေကျင်းမြှုမှ လေကြောင်းခေါ်ဖြင့်ထွက်ခွာရာ ကူမင်းမြှုသို့ ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှာ ၁၂ နာရီခွဲတွင် ရောက်ရှိကြသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်သွားသည် ကူမင်းမြှု၊ Haigeng Garden Hotel သို့ရောက်ရှိပြီး ယူနှစ်ပြည်နယ်ပါတီအတွင်းရေးမှု၊ မစွဲတာချုပ်းဟောင်းဆောင်သာ အဖွဲ့နှင့် တွေ့ဆုံးသည်။ မွန်းလွှာပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သွားနှင့်အဖွဲ့သည် ကူမင်းမြှုရှိ သဘာဝအတိုင်းဖြစ်ပေါ်နေသည့် ကျောက်ဆောင်ဥယျာဉ် Stone Forest သို့သွားရောက်လေ့လာသည်။

ညနေပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သွားနှင့် အနီးနှင့်အဖွဲ့သည် ယူနှစ်ပြည်နယ်ကူမင်းအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေဆိပ်မှ အထူးလေယာဉ်ဖြင့် ထွက်ခွာရာ ညနေ ၆ နာရီတွင် နေပြည်တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်သွားတော်ကျော်ရှုပ်နိုင်ငံခံရီးစဉ် - နိုင်ငံတော်သွားတော်ကျော်နှင့်အနီးဒေါ်စုစုလွှင်တို့သည် ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တိုကျိုမြှို့ကြော် ကျင်းမာရေးမှုပိုင်း၊ တရာ့တိုင်းပေါင်း၊ တရာ့တိုင်းပေါင်း၊ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရန်နှင့် ချို့ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ရန် ဒီဇင်ဘာလ (၁၂) ရက် ည ၁၀ နာရီ မိနစ် ၂၀ တွင် လေကြောင်းခရီးဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသည်။ နိုင်ငံတော်သွားနှင့်အနီးတို့နှင့်အတူ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေးလည်း အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လိုက်ပါသွားသည်။

နိုင်ငံတော်သွားတော်ကျော်နှင့်အနီးနှင့်အဖွဲ့သည် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှာ ၃ နာရီခွဲတွင် တိုကျိုမြှို့ သို့ရောက်ရှိကြသည်။

နိုင်ငံတော်သွားတော်ကျော်နှင့်အနီးနှင့်အဖွဲ့သည် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှာ ၃ နာရီခွဲတွင် တိုကျိုမြှို့ရှိ ကမာကူရ

မြန်မာရိုင်ငွေနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံဇာ

(Kamakura) ဗုဒ္ဓဆင်းတူတော်ကြီးသို့ သွားရောက်ဖူးမြော်ကြည်ညီကြသည်။ ထိုနောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ဗုဒ္ဓဆင်းတူတော် အညွှန်သည်တော်မှတ်တမ်းဘဏ်ပုဂ္ဂန် တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကာ Keio University မှ ပါမောက္ခဆရာတော် Sato Takao ထံ အမှတ်တရလက်ဆောင်ပစ္စည်းများပေးအပ်သည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ခေတ္တတည်းခိုသည့် တိုကျိုမြို့ရှိ The Imperial တိုတယ်၍ Tokyo University of Foreign Studies မှ မြန်မာစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဘာသာရပ်ဌာနပါမောက္ခ Ms. Keiko Tosa ကို လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ဆက်လက်၍ နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်နေးတို့သည် ရှုပ်နှင့်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးသုရိန်သန်ဆင် စစ်သံများ ပိုလ်ချုပ်စောမင်း၊ သံရုံးနှင့်စစ်သံရုံးတို့မှ သံရုံးဝန်ထမ်းမံသားစုများနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီးတွေ့ဆုံးပါသော်လည်း လမ်းညွှန်အမှားစကား ပြောကြားသည်။ ယင်းနောက် Universal Health Coverage Forum အဆင့်မြင့် အစဉ်းအဝေး ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ဒီဇင်ဘာလ (၁၇) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၉ နာရီခွဲတွင် ရှုပ်နှင့်တိုကျိုမြို့ရှိ Tokyo Prince ဟိုတယ်၍ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်သမ္မတလီယံတင်ကျော်တက်ရောက်၍ အဖွဲ့မိန့်ခွန်းစကားပြောကြားသည်။ အခမ်းအနားသို့ ကုလသမဂ္ဂနှင့် ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစဉ်းများကိုယ်စားလှယ်များ အဖွဲ့ဝင်နှင့်များမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ၊ ကဗျာ့ဘဏ်နှင့်အာရုံးဖြေးရေးဘဏ်တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ရှုပ်နှင့်အတွင်းရှိ NGOs, INGO များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဖိတ်ကြားထားသူများနှင့် တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ကြသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်က မိမိတို့ ဒီမိုကရေစီအစိုးရ စတင်တာဝန်ယူသည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃၀) ရက်မှစားပြီး ပြည်သူများ၏လိုအင်ဆန္ဒများဖြစ်သည့် ဒီမိုကရေစီ ပြိုများရေးနှင့်အမျိုးသားပြန်လည်သုတေသနပြတ်ရေးတို့ကို ဖော်ဆောင်ရန်အစွမ်းကုန်ကြီးစားခဲ့မှုများအပါအဝင် ကျော်မာရေးစောင့်ရောက်မှု အခြေအနေများနှင့် UHC နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆက်လက်

ကူညီပုံးမှုပြုလုပ်ပေးကြသည့် ရှုပ်နှုန်းရှုံးရှုံး ဂျာမျာ့သမ္မတအန္တာ ကဗျာ့ဘဏ်အဖွဲ့၊ WHO၊ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများနှင့် UHC ၂၀၃၀ အဖွဲ့ဝင်နှင့်များကိုကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်းနှင့် မိမိတို့ပြည်သူများ အသက်ရှုညွှန်နေထိုင်နိုင်ပြီး အဆင့်မြင့်မားသည့် လူနေမှုဘဝရရှိရေးအတွက် UHC ရည်မှန်းချက်အောင်မြင်ရေး တွင် မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် အစွမ်းကုန်ဆောင်ရွက်သွား မည်ဖြစ်ကြောင်းပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အနီးဒေါ်စုစုလွင်သည် ဒီဇင်ဘာလ (၁၇) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၉ နာရီ၁၂ မိနစ်တွင် တိုကျိုမြို့ရှိ၊ အဆားခြား (Asakusa) ရှိုး Sensouji ဘုရားကျောင်းသို့ သွားရောက်ကြည်ညီသည်။ ထိုနောက် တိုကျိုမြို့ရှိုး Sogetsu Kaikan ရှုပ်နိုးရှာ ပန်းအလှပြင်ကျောင်း၌ ပျောက်လျှောက်ပေးသည့် ပန်းအလှပြင်ဆင်အောင်အနားသို့တက်ရောက်ပြီး ရှုပ်နှင့်တွင် ရာသီအလိုက်ဖူးပွင့်သည့် ပန်းများကိုအသုံးပြု၍ အလှပြင်ဆင်ထားမှုကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ အဆိုပါအခမ်းအနားတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အနီးကိုယ်တိုင်ပါဝင်၍ အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ ရာသီပန်းများကိုအသုံးပြုပြီး ပန်းအလှပြင်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်သည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏အနီးဒေါ်စုစုလွင်သည် ဝန်ကြီးချုပ်၏နေအိမ်သို့သွားရောက်ပြီး ရှုပ်နှင့်ဝန်ကြီးချုပ်၏အောင်၏အနီးကိုယ်အောင်၏အနီးအမျိုးသား လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည့် Non Profit Organization (NPOs) အဖွဲ့များဖြစ်သည့် Japan Heart မှ Supreme Advisor Dr.Hideo Yoshikai Terra People Association ဥက္ကဋ္ဌ Mr. Hroyuki Ohno၊ SeedsAsia အဖွဲ့အစဉ်အကြီးအကဲ Ms. Etsuko NAKANO တို့၏တွေ့ဆုံသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် ရှုပ်နှင့်ဝန်ကြီးချုပ်မစွာတာရှင်နိုးအဘေးတို့သည် ညနေပိုင်းတွင် ရှုပ်နှင့်ကြီးချုပ်ရုံးချုပ်ကျောင်းပေးသည့် ရှုပ်နှုန်းမြန်မာရှင်အောက်သည်။ အဆိုပါအစဉ်းအဝေးတွင် ရှုပ်နှင့်ဝန်ကြီးချုပ်မစွာတာရှင်အောက်သေးက

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံဇာ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစိနိုင်ငံ တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံအစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ပူးပေါင်း၍ ကူညီပံ့ပိုးရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ Universal Health Coverage ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် အကောင် အထည်ဖော်ရေးအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံက ကူညီသွားရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ရန်ကုန်မြို့ပြုဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ လျှပ်စစ် ဓာတ်အား စသည့်ကဏ္ဍများတွင် အလေးပေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ရေးအတွက် ရန်ကုန်မြို့တွင် ဂျပန်ယဉ်ကျေးမှု စင်တာတည်ထောင်ရေး၊ ရခိုင်ပြည်နယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ လျှပ်စစ်မီးနှင့် စာသင်ကျောင်းများ တည်ဆောက်ရေးအတွက် အကူအညီ ပေးရေး၊ လွှတ်လပ်၍မွှင့်လင်းသော အီနို့ယံ-ပစိဖိတ် မဟာယျာတာအစိုးအစဉ်အောက်က ဒေသတွင်ချိတ်ဆက် မှုများမြှင့်တင်၍ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဒေသတစ်ခုလုံး၏ တည်ပြုအေးချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ကူညီသွားရေးတို့ကို ဆွေးနွေးပြောကြားပြီး နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်က ဂျပန်နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပို့မို့လာရောက်ရေး၊ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အကူအညီများအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှုပြောကြား၊ ဆက်လက်၍ ကူညီပံ့ပိုးပေးရေး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် နားလည်မှုနှင့် ကူညီပံ့ပိုးမှုများအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှုပြောကြားနှင့် ဆက်လက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားလိုကြောင်းတို့ကို ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်ထို့သည် ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၏ ဆက်လက်ကျင်းပ သည့်နှစ်နိုင်ငံးပဲ့ပွဲသတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲသို့တက်ရောက်ကြသည်။

ညပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အီးတို့ ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အိမ်တော်၍ ဂျပန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်က တည်ခင်းစည်းခံသည် ဂုဏ်ပြည်စားပဲ့သို့ တက်ရောက်ကြသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အီး ဒေါ်စုစုလွင်တို့ ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့။

သည် ဒီဇင်ဘာလ (၁၅) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှာ ၁၂ နာရီခုံတွင် ကျည်ဆန်ရထားပြင် အိုဆာကာမြို့သို့ ရောက်ရှိကြသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် အိုဆာကာတဗ္ဗာသို့လို၍ သို့ရောက်ရှိပြီး Executive Vice President ပါမောက္ခ Tetsuo OGAWA နှင့် Center For International Education and Exchange at Osaka University မှ ဒါရိုက်တာပါမောက္ခ Tomono ARIKAWA တို့ဦးဆောင်သည့် တဗ္ဗာသို့လို၍ မှတ်နိုင်သူများနှင့် တွေ့ဆုံးသည်။ တွေ့ဆုံးအပြီးတွေ့ဆုံးတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့် အိုဆာကာတဗ္ဗာသို့လို၍ ပါမောက္ခ များသည် အမှတ်တရလက်ဆောင်ပစ္စည်းများ အပြန် အလှန်ပေးအပ်ကြသည်။

ဆက်လက်၍ အဆိုပါတဗ္ဗာသို့လို၍ အိုဆာကာ တဗ္ဗာသို့လို၍ မြန်မာစာတွောနမှ ဆရာ ဆရာမများ ကျောင်းသူများ မြန်မာနိုင်ငံမှ ပညာတော်သင် ကျောင်းသူများ ကျောင်းသူများ တွေ့ဆုံးအမေးအနားသို့ တက်ရောက်ပြီး နိုင်ငံတော်သမ္မတက လမ်းညွှန်အမှုစား ပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ကျိုတိမြို့သို့ရောက်ရှိကြပြီး ကမ္မားရေးဟောင်းအမွှေအနှစ်စာရင်းဝင် Kinkakuji Temple သို့သွားရောက်လေ့လာကြသည်။ ထို့နောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အီးတို့တို့သည် Temple တာဝန်ခံအား အမှတ်တရ လက်ဆောင်ပစ္စည်းပေးအပ်သည်။

ညပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတနှင့်အီးတို့သည် Wisteria Flower Room သို့ရောက်ရှိသည်။ ထို့နောက် The Kyoto State Guest House ၌ ကျိုတိခရီးများနှင့် စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းက တည်ခင်းစည်းခံသည့် ညစာစားပွဲသို့ တက်ရောက်ကြသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အီးတို့စွဲလွင် တို့ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဒီဇင်ဘာလ (၁၆) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် ၁၀ နာရီခုံတွင် ကျည်ဆန်ရထားဖြင့် အီးတို့မြို့ Odawara မြို့သို့ ရောက်ရှိကြသည်။ ထို့နောက် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှာ ၁ နာရီတွင် Odawara မြို့ရှိ နာရာရှာဂါအနုပညာပြတိက် (Narukawa Art Museum) သို့ရောက်ရှိပြီး ခင်းကျင်းပြသထားသည့် ပန်းချီကားများနှင့် အနုပညာလက်ရာများကို ကြည့်ရှု

မြန်မာရိုင်ငွေနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံဇာ

လေးလာကြသည်။ အဆိုပါပြုတိုက်ရှုရပ်မှ ဖူးရှုတောင်ခြေရှိ Ashi ရေကန်၊ Hakone တောင်နှင့် ဖူးရှုတောင်တို့၏ သဘာဝသယာလှုပဗ္ဗုများကို ကြည့်ရှုကြသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်သမွာတန်းနှင့် အီးတို့ ပြီးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ကျည်ဆန်ရထားဖြင့် တိုကျိုမြို့သို့ရောက်ရှိပြီး ညပိုင်းတွင် မြန်မာရိုင်ငံ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံ အစိုးရ၏ အထူးကိုယ်စားလှယ် Mr. Sasakawa က “Symphony Cruise” သဘောတွင် တည်ခိုင်းခဲ့သည့် ပြုလုပ်သားပွဲ တက်ရောက်ကြသည်။ နိုင်ငံတော်သမွာတန်းနှင့် အနီးတို့သည် အဆိုပါသဘောဖြင့် တိုကျိုမြို့၏ ပြုလုပ်ခိုင်းကို ကြည့်ရှုကြသည်။

နိုင်ငံတော်သမွာတ ဦးထင်ကျော်၊ အနီးဒေါ်စုစုလွင်နှင့်အဖွဲ့သည် မီးရောင်သမွာ (၁၃) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီတွင် ဂျပန်နိုင်ငံမှ All Nippon Airways လေကြောင်းဖြင့် ထွက်ခွာကြရာ ညနေ ၄ နာရီခဲ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိကြသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံဘုရင်မင်းမြတ်၏ တော်ဝင်စျာပန် အခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံတော်သမွာတ တက်ရောက်ခြင်း:- နိုင်ငံတော်သမွာတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အနီးဒေါ်စုစုလွင်တို့သည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးကျော်တင်၊ တာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ နတ်ချာစံ ထိုင်းနိုင်ငံဘုရင်ဘူမိဘောအဖွဲ့လျားကို တော်ဝင်စျာပန်အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ရန် အောက်တို့ဘာလ (၂၅) ရက် မွန်းလွှဲ ၂ နာရီခဲ့တွင် နေပြည်တော်မှ အထူးလေယာဉ်ဖြင့် ထွက်ခွာရာ ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၄ နာရီ ၀၅ မီးနှင့်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်သမွာတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အဖွဲ့သည် အောက်တို့ဘာလ (၂၆) ရက်တွင် ဘန်ကောက်မြို့၊ Sanam Luang ၌ ကျင်းပသည့် နတ်ရှာစံဘုရင်ဘူမိဘောအဖွဲ့လျားကို တော်ဝင်စျာပန်အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။ ထိုနောက် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘုရင်မင်းမြတ်မဟာဗုဒ္ဓယာလောင်ကွန်းနှင့် မိသားစုဝင်များကို တွေ့ဆုံးတို့တက်ရေးအတွက် တွေ့ဆုံးတို့တက်ရေးအတွက် ဘယ်လုပ်ချက်မျှအခြေအနေများနှင့် မြန်မာရိုင်ငံ ဒီမိုကရေးဖွံ့ဖြိုးတို့တက်ရေးအတွက် ဘယ်လုပ်ချက်မျှ ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်သမွာတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အီးတို့သည် အောက်တို့ဘာလ (၂၇) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီ ၃၅ မီးနှင့်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့၊ မြန်မာသုရေးသို့ရောက်ရှိကြပြီး သံအမတ်ကြီး ဦးမျိုးမြင့်သန်း၊ စစ်သံများ (ကြည်း၊ ရေလေ) ဗိုလ်များချပ် ခင်ဇော်၊ မြန်မာသံရုံးဝန်ထမ်းများ၊ စစ်သံရုံးဝန်ထမ်းများ၊ မိသားစုဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံးသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်သမွာတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အီးတို့သည် အထူးလေယာဉ်ဖြင့်တွေ့ကြရာ ညနေ ၄ နာရီ ၄၅ မီးနှင့်တွင် နေပြည်တော်သို့ ရောက်ရှိကြသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်၏ ဥရောပသမဂ္ဂ (အီးယူ) ဌာနချုပ်၊ ဘယ်လုပ်ရှိယ်၊ အီတလီနှင့်မြို့တိန်နိုင်ငံခရီးဝည်တို့သို့သွားရောက်ခြင်း - နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်နှင့်အဖွဲ့သည် မေလ (၁) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၉ နာရီ မီးနှင့် ၄၀ တွင် ဘယ်လုပ်ရှိယ်နိုင်ငံ၊ ဘရပ်ခဲလ်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေဆိပ်သို့ ရောက်ရှိကြသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်နှင့် ဘယ်လုပ်ရှိယ်ဘုရင် King Philippe တို့သည် မေလ (၂) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၀ နာရီတွင် ဘရပ်ခဲလ်မြို့ဘုရင်နှင့်တော်သို့တွေ့ဆုံးနေ့ကြပြီး ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီ တွင် ဘရပ်ခဲလ်မြို့ Egmont Palace ၌ ဘယ်လုပ်ရှိယ်တို့ချပ် H. E. Mr. Charles Michel နှင့် တွေ့ဆုံးနေ့ကြသည်။

တွေ့ဆုံးတွင် မြန်မာနှင့်ဘယ်လုပ်ရှိယ် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးနှင့် ဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှ တို့မြှင့်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေးနှင့် ရေအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲရပ်များကို ဘယ်လုပ်ရှိယ်နိုင်ငံက ဆက်လက်အကူအညီပေးရေး မြန်မာနိုင်ငံက ဆောင်ရွက်နေသည့် အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် ဤများချမှတ်ရေးနှင့် ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဒီမိုကရေးဖွံ့ဖြိုးတို့တက်ရေးအတွက် ဘယ်လုပ်ရှိယ်နိုင်ငံက

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး

အကူအညီပေးသွားမည့် အခြေအနေများနှင့်စပ်လျဉ်၍ ဆွေးကြသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့်
ဘရပ်ခဲ့လဲမြို့ရှိ ဥရောပကောင်စီဥက္ကာွေး Mr. Donald
Tusk တို့သည် ဒေသစံတော်ခါန် မွန်းတည့် ၁၂ နာရီတွင်
ဘရပ်ခဲ့လဲမြို့ရှိ ဥရောပကောင်စီအဆောက်အအုံ၌
တွေ့ဆုံးသည်။ တွေ့ဆုံးစဉ် မြန်မာ-အီးယူဆက်ဆံရေး
နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှ မြှင့်တင်ရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံ
အသွေးကျေးများကြောင်းရေးကာလုပ် ကြံးတွေ့ရသော အခက်အခဲ
များ၊ အမျိုးသားပြန်လည်သုတေသနမြတ်ရေးနှင့် ဖြေစီချမ်းရေး
အတွက် ကြံးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများနှင့် ရရှိပြည်နယ်
တည်ဖို့အေးချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်
ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍
ရှင်းလင်းပြောကြားကြသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့်
အဖွဲ့သည် ဥရောပသမဂ္ဂ နိုင်ငံခြားရေးနှင့်ပုဂ္ဂိုလ်၊
မူဝါဒဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့်ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ဥရောပ
ကော်မရှင် ဒုတိယောက် Mrs. Federica Mogherini^{၁၁}
တည်ခိုးကြည့်ခံသည့် အလုပ်သဘော နှေ့လယ်စားပွဲ
သို့ တက်ရောက်ကြသည်။

နေ့လယ်စာစားပွဲအဖြိုးတွင် နှင့်တော်၏အတိုင်းပင်ခံ
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥရောပသမဂ္ဂ နှင့်ခြားရေးနှင့် လုပ်ခြေး
မူဝါဒဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့်ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ဥရောပ
ကော်မရှင် ဒုတိယဗ္ဗာဌာနှင့်အတူ ဥရောပကော်မရှင်
အဆောက်အအုံပြုလုပ်သည့် သတင်းစာရှင်းလင်းပဲ
သို့တက်ရောက်၍ မီဒီယာများ၏ မေးမြန်းမှုများကို
ရင်းလင်းဖော်ကြားသည်။

ညိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည်
ဘယ်လ်ကျိုးမျိုးနိုင်၊ ဘရဲ့ပဲလ်မြို့ရှိ မြန်မာသံအာမတ်ကြီး
နေအိမ်သို့ရောက်ရှိပြီး မြန်မာသံရုံးမိသားစုနှင့် ညောက်
အတူတကွသုံးဆောင်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်
နှင့်အဖွဲ့သည် မေလ (၃) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် ဘယ်လ်ကျိုး
နိုင်၊ ဘရဲ့ပဲလ်မြို့မှ လေကြောင်းခရီးပြင်းထွက်ခွာရာ
ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှဲ ၁ နာရီခွဲတွင် အိတလီနိုင်ငံ၊
ရောမမြို့သို့ ရောက်ရှိကြသည်။ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံ
ပုဂ္ဂိုလ်သည် အိတလီဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း Mr. Romno

Prodi နှင့် ဒေသစံတော်ချိန် ညာနေ ငါ နာရီတွင် ရောမဖြူရှိ
Boscolo Hotel ၌ တော်ဆုံသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခုပ္ပန့်လှဲ၏အောင်ဆန်း
စုကြည်သည့် မြှို့မာ-အီတလီ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး
အသင်းပါဏ္ဍာဒ္ဓ ပါမောက္ဂ Vincenzo Scotti နှင့်အဖွဲ့အား
ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၄ နာရီခဲ့တွင် ရောမမြို့ရှိ ခေတ္တ
တည်းခိုသည့် Boscolo Hotel ၌ တွေ့ဆုံသည်။ ဒေသ
စံတော်ချိန် ညနေ ၆ နာရီတွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး
ဌာန၏ အီတလီနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Mr. Angelino Alfano
နှင့်တွေ့ဆုံ၍ နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့်ရေး၊
ရခိုင်ပြည်နယ် တည်ဖို့မြတ်အေးချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုး
တိုးတက်မှုရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေမှုများကို
ဆွဲ့နေးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည့်နှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးဖရန်စစ်တို့သည် မေလ
(၄) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၉ နာရီခွဲတွင် ဗာတိကန်
နှုန်းတော်၌တွေ့ဆုံးပြီး မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ဗာတိကန်မြို့၊ ပြ
နိုင်ငံတို့အကြား သတေသနဆက်ဆံရေး ထူထောင်သည့်
ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်သည်။ ဆက်လက်၍
နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဗာတိကန်မြို့၊ ပြ
နိုင်ငံအစိုးရအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူး၊ ဘုန်းတော်ကြီး Pietro
Parolin တို့သည် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၀ နာရီ၌
တွေ့ဆုံးသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည်
ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီခွဲတွင် ရောမအြို့၍
မြန်မာသံရုံး၏ သံအမတ်ကြီးနှင့် အနီး၊ မြန်မာသံရုံး
ဝင်ထမ်းများ၊ ပညာတော်သင်များနှင့် အီတလီနိုင်ငံရောက်
မြန်မာနိုင်ငံသားများကို ရင်းရင်းနှီးနှီးတွေ့ဆုံးသည်။
မွန်းလွှဲ J နာရီတွင် အီတလီလွှာတ်တော်၌ Migration
and Gender Equality ခေါင်းစဉ်ဖြင့်ကျင်းပသည်
နိုင်ငံတကာ လွှာတ်တော်အမတ်များညီလာခံသို့ အထူး
ဖိတ်ကြားထားသူအဖြစ်တက်ရောက်၍ အဖွင့်မိန့်ခွန်း
ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်ကို အီတလီဝန်ကြီးချုပ် H.E.Mr.Paolo Gentiloni
က ယနေ့ပိုင်းဘုံး ရောမဖြူးခိုး ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၏ ဂုဏ်ပြ

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပူရှိလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစွဲကြည် ပုဂ္ဂိုလ်မင်းကြီး ဖန်စစ်နှင့်တွေ့ဆုံး

တပ်ဖွဲ့ဖြင့် ကြိုဆိုသည်။ ထိုနောက် နိုင်ငံတော်၏
အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အီတလိဝန်ကြီးချုပ်တို့သည်
ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၏တွေ့ဆုံးမြတ်စွာ နှစ်နိုင်ငံချုပ်ကြော်ရင်းနှင့်မှုနှင့်
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှ တိုးမြှေ့ငွေးရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု စိုက်ပိုးရေး၊
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကဏ္ဍများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု
တိုးမြှေ့ငွေးရေးကိစ္စရုပ်များကို ဆွေးနွေးကြသည်။

ထိနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခုပုဂ္ဂိုလ်
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်အဖွဲ့သည် ဒေသစံတော်ချိန်
ည ၂ နာရီတွင် အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမြို့မှ လေကြော်း
ခရီးဖြင့်ထွက်ခွာကြရာ ပြတိန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့သို့
ဒေသစံတော်ချိန် ည ၉ နာရီ ၁၀ မိနစ်တွင် ရောက်ရှု
ကြသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည် ပြတိနှင့်ပိုင်ငံ တော်ဝင်အိမ်ရွှေ့ လေလ
မင်းသားချားစုနှင့် ကြော်ရာတော်မင်းသမီး ကမ်မိလာတို့
နှင့် မေလ (၅) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းတည့် ၁၂
နာရီတွင် Clarence House ၌ ရင်းနှီးခင်မင်္ဂာ တွေ့ဆုံး
သည်။ ထိုနောက် ပြတိနှင့်ပိုင်ငံဘုရင်မကြံး အဲလီဘောက်
နှင့် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှဲ ၁ နာရီတွင် နှစ်းတော်၌
တွေ့ဆုံးသည်။ ထိုနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂလ်

ଆଖି ପ୍ରତିକିଳିନ୍ଦରିଣ୍ଡାରିଣମଗ୍ରିଃ ଜଲିଙ୍ଗାରିଙ୍ଗ ଦୂର୍ଲିପ୍ତି
ଫେରିଯିତାପୁଣ୍ଡ ତଥାଏବଃ ଭୟପୁଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ॥

ထိုနောက် ညနေ ၃ နာရီခဲ့တွင် လန်ဒန်ဖြူရှိ
 St.Mary's ဆေးရုံသို့ရောက်ရှိကြပြီး ဆေးရုံအတွင်း
 သင်ကြားရေးအထောက်အကျိုး ခေတ်မိပစ္စည်းကိရိယာ
 များအသုံးပြုကာ ဆေးကုသသရုပ်ပြန်မှုများကို ကြည့်ရှု
 ကြသည်။

ညိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို
မြတ်နိုင်ခြားရေးဝန်ကြီး Rt. Hon Boris Johnson က
လန်ဒန်၍ Carlton Gardens ၌ ညစာတားပွဲဖြင့် တည်ခဲ့
သည့်ခံသည်။ ညစာတားပွဲတွင် မြန်မာ-မြတ်နှစ်နိုင်ငံ
ဆက်ဆံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတိုးမြှင့်ရေး၊ မြန်မာ
နိုင်ငံရဲတပ်ပွဲ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်နိုင်ရေး၊ ကျွန်းမာရေး
နှင့်ညာရေး ကဏ္ဍမှားဖူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ရေး၊
မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဤမြိမ်းချမ်းရေးနှင့် အမျိုးသား ပြန်လည်
သင့်မြတ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ တိုးတက်မှုအခြေအနေနှင့်
အဆိပါလုပ်ငန်းစဉ်များကို မြတ်နိုင်ငံက ဆက်လက်
ကူညီဆောင်ရွက်သွားရေး ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးသည်။

မြန်မာရိုင်ငွေရှင် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံဇာ

Fallon နှင့် မေလ (၈) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၀ နာရီခဲ့တွင် လန်ဒန်မြို့ရှိကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌား ညည်ခန်းမား တွေ့ဆုံးသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှဲ ၁၂ နာရီခဲ့တွင် လန်ဒန်မြို့ရှိ Guild hall ၌ကျင်းပသည့် Honorry Freedom of The City Award of London ဆုချီးမြှင့်ပွဲသို့ တက်ရောက်ကာ

ဝန်ကြီးဌား ဒုတိယဝန်ကြီး Mr. Rory Stewart နှင့် တွေ့ဆုံးပြီး မြန်မာနိုင်ငွေဖြူးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြတိန်နိုင်ငံက ကူညီဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည့် ကိစ္စရပ်များ၊ မြန်မာ-ပြတိန်နှစ်နိုင်ငံအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ပညာရေး၊ ကျော်မာရေး၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ကဏ္ဍများ တိုးမြှင့်ရေးကိစ္စရပ်များအပေါ် ဆွေးနွေးကြသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်အား ပြတိန်နိုင်ငံ ဘုရင်မကြီးအလိုက်ကလက်ခံတွေ့ဆုံးစဉ်

ဆုလက်ခံရယူပြီး ကျေးဇူးတင်စကားပြောကြားသည်။ ဆုချီးမြှင့်ပွဲအပြီးတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို လန်ဒန်မြို့၊ ခေတ္တမြို့တော်ဝန် Alderman Sir Alan Yarrow က ဂုဏ်ပြန်ခေါ်လာယ်စာဖြင့် တည်ခင်းစည်းခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၄ နာရီခဲ့တွင် နိုင်ငံခြားရေးနှင့် ဓနသဟာယရေးရာဝန်ကြီးဌားနာရီ နှင့်ပစ်ဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ ဒုတိယဝန်ကြီး Mr. Alok Sharma နှင့် လန်ဒန်မြို့ရှိ ခေတ္တတည်းခိုနေသည့် Dorchester ဟိုတယ်၍ တွေ့ဆုံးသည်။

ထိုနောက် ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၄ နာရီတွင် ပြတိန်နိုင်ငံ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် ပြတိန်နိုင်ငံရောက် မြန်မာနိုင်ငံသားများနှင့် မေလ (၉) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၀ နာရီတွင် လန်ဒန်မြို့၌ Landmark Hotel ၌ တွေ့ဆုံးကာ အမှာစကား ပြောကြားသည်။ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှဲ ၁ နာရီတွင် လန်ဒန်မြို့ရှိ မြန်မာသံရုံးသို့ရောက်ရှိပြီး သံရုံး၊ စစ်သံရုံးဝန်ထမ်းများနှင့် မိသားစုဝင်များကို ရင်းရင်းနှီးနှီးတွေ့ဆုံးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် မေလ (၁၀) ရက် မွန်းတည် ၁၂ နာရီတွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး

မြိုင်တော်၏အတိုင်းမှုပါလ် Belt and Road နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဖို့ရမ် တက်ရောက်ခြင်း- နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် သည် တရာတိပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ၊ ပေကျိုင်းမြို့မြို့ကျင်းပ သည့် Belt and Road နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ဖို့ရမ်သို့တော်တက်ရောက်ရန် လေကြောင်းခရီးဖြင့်ထွက်ခွာ ခဲ့ရာ မေလ (၁၃) ရက် ဒေသစံတော်ဆိုန် မွန်းလွှာ ၁ နာရီ တွင် ကူမာင်းမြို့သို့ ရောက်ရှိပြီး ဆက်လက်ထွက်ခွာရာ ဒေသစံတော်ဆိုန် ညနေ ၅ နာရီခဲ့တွင် ပေကျိုင်းမြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည် မေလ (၁၄) ရက်အေသံတံတော်ချိန် နံနက်
၉ နာရီတွင် တရှတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ၊ ပေကျင်းမြို့၌
တရှတ်အမျိုးသားကွန်ဗုဏ်းရှင်းစင်တာ (CNCC) ၌
ကျင်းပသည့် Belt and Road နိုင်ငံတကာဗုံးပေါင်း
ဆောင်ရွက်ရေးဖို့ရမဲ့ ဖွင့်ပွဲအမေးအနားသို့ တက်ရောက်
သည်။ One Belt and One Road ညီလာခံဖွင့်ပွဲ အခေါ်အနား
သို့ ရှုရားသမ္မတ Vladimir Putin၊ တူရကိသမ္မတ Recep
Tayyip၊ အီတလိဝန်ကြီးချုပ် Paolo Gentiloni၊ ကုလသမဂ္ဂ^၂
အတွင်းရေးမှူးချုပ် Mr. Antonio Guterres၊ နိုင်ငံတကာ
ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့၊ (IMF) အကြီးအကဲ Christine
Lagardeနှင့် အာဆိယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြစ်သည့် ပီယက်နမ်
အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ကမ္ဘားရီးယား၊
လာအိနိုင်ငံတို့မှ ခေါင်းဆောင်များ တက်ရောက်ကြပြီး
ဥရောပနှင့် အရွှေဥရောပနိုင်ငံများဖြစ်သည့် ဂရီ၊
ဘယ်လာရှစ်၊ ပါကစွာတန်၊ သီရိလက်ဘာ၊ တောင်ကိုးရီးယား၊
အီသီသိုးပီးယား စသည့်နိုင်ငံများမှ ခေါင်းဆောင်များ
တက်ရောက်ကြသည်။

အခမဲးအနားတွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ
သမ္မတ မစွေတာရှိကျင့်ဖျက် အဖွဲ့အမှာစကား ပြောကြား
ပြီး ရှေားသမ္မတ Vladimir Putin တူရကိသမ္မတ Recep
Tayyip Erdogan နှင့် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်
Mr. Antonio Guterres တို့က နှုတ်ခွဲနှီးဆက်စကား
ပြောကြားသည်။

ତ୍ରୟାତ୍ମକିଣିଙ୍କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଆଶ୍ୱାସିନ୍ଦ୍ରିୟରେ ଆଶ୍ୱାସିନ୍ଦ୍ରିୟରେ ଆଶ୍ୱାସିନ୍ଦ୍ରିୟରେ ଆଶ୍ୱାସିନ୍ଦ୍ରିୟରେ

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည့် တရာ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်၊ Yanqi Lake
International Conference Centre ၌ မေလ (၁၅) ရက်တွင်
ကျင်းပသည့် ရပ်ဝန်းနှင့်ပိုးလမ်းမဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဖို့ရမဲ့ (Belt and Road Forum
for International Cooperation)၏ ၇၇။ / အောင်ခြင်းအကဲ

မြန်မာရိုင်ငံရှင် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံဇာ

များ၏ စားပွဲရိုင်းဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။ အဆိုပါ စားပွဲရိုင်းဆွေးနွေးပွဲသို့ မြန်မာရိုင်ငံရှင် အိမ်ရှင် တရာတ်ပြည်သူသမ္မတရိုင်ငံအပါအဝင် ရိုင်ငံပေါင်း ၃၀ မှ နိုင်ငံ / အစိုးရအကြီးအကဲများနှင့် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၊ ကမ္မားဘဏ် အဖွဲ့၊ ဥက္ကဋ္ဌဗျာရေး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ အမှုဆောင် ညွှန်ကြားရေးများတို့ တက်ရောက်ကြသည်။

အဆိုပါဆွေးနွေးပွဲများတွင် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်က အပြန် အလှန်နားလည်မှ လေးစားမှုကိုအခြားသည့် ကောင်းမွန် သော ပြည်သူအချင်းချင်းဆက်ဆံရေးရှိမှုနှင့် တည်ပြုမှ အေးချမ်းသော ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ရပ်ရှိမှုတို့သည် ရပ်ဝန်းနှင့် ပိုးလမ်းမစီမံချက် အောင်မြင်မှုရှိစေရေးအတွက် အမိကအခြားမှုများဖြစ်ကြောင်း အလေးထားဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

ဆွေးနွေးပွဲအဖြို့တွင် နိုင်ငံ / အမိန်ရအပြီးအကဲများ၏ စားပွဲရိုင်းဆွေးနွေးမှုဆိုင်ရာ ပူးတွဲကြညာချက်ကို ထုတ်ပြန်သည်။

ညနေပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေး မှူးချုပ် မစွဲတာအနုတ်နှင့်ရတာရက်စိုက် ကောက်ယူတို့ နိုင်ငံတော်ကြည်ရေဟာ၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးပြည်ထောင်စု ပြုးချမ်းရေးညီလာခံ - (၂၁) ရာစုပ်လုံးအုတိယအစဉ်အငေး သို့တက်ရောက်ရန် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ဖိတ်ကြားထားပါကြောင်း ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် မေလ (၁၆) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၂ နာရီခုံတွင် တရာတ်ကွန်မြှုနစ်ပါတီ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးဌာနဝန်ကြီး မစွဲတာစုနှင့်တောင်းက တည်ခံောင်းကြည်ခံသည့် အလုပ်သဘော နံနက်စာစားပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်နှင့် တရာတ်ပြည်သူသမ္မတရိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာလီခချိန်းတို့သည် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှဲ ၃ နာရီခုံတွင် တရာတ်ပြည်သူခန်းမရှိ Beijing Hall ၏ လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့်

တရာတ်ပြည်သူ သမ္မတရိုင်ငံသမ္မတ မစွဲတာရှိကျင့်ဖျင့် တို့သည် ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၄ နာရီ မိနစ် ၂၀ တွင် တရာတ်ပြည်သူခန်းမကြီး (Dongdating Hall) ၏ လည်းကောင်း တွေ့ဆုံးသည်။

ထိုသို့တွေ့ဆုံးပြည်နှစ်နိုင်ငံအကြား ဘက်စုံမဟာ ပူးဟာမြောက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ပိုမိုတိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ရေး၊ နယ်စပ်ဒေသ တည်ပြုမှုပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ နယ်ဖြေားတိုးတက်ရေးတို့အတွက် နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ နယ်ဖက်အဆင့်မြှင့်ခေါင်းဆောင်များ၊ အကြား ချိတ်ကြည်ရင်းနှီးမှ တိုးမြှင့်ဖော်ဆောင်ရေး၊ နှစ်နိုင်ငံအကြား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် စီမံကိန်းကြီးများနှင့်ပတ်သက်၍ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် အမြင်ချင်းဖလှယ် ဆွေးနွေးကြသည်။

တွေ့ဆုံးအဖြို့တွင် အဆိုပါခန်းများ မြန်မာ-တရာတ် နှစ်နိုင်ငံသဘောတူစာချုပ်များ လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲတွင် “စီးပွားရေးနှင့်နည်းပညာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်စာချုပ်”၊ “မြန်မာ- တရာတ်နယ်စပ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအုန်း တည်ထောင်ရေး သဘောတူစာချုပ်”၊ “စီးပွားရေးပိုးလမ်းမရပ်ဝန်းတစ်ခု နှင့် ၂၁ ရာစုရေကြောင်းဆိုင်ရာ ပိုးလမ်းမရပ်ဝန်းတစ်ခု စတင်ခြေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးသဘောတူ စာချုပ်”၊ “ကျွန်းမာရေးကဏ္ဍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး သဘောတူစာချုပ်” နှင့် “လျှင်အလွန် ပုဂ္ဂိုလ်သိမ်းဝင် အဆောက်အအုံများ ပြပြင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး သဘောတူစာချုပ်” များကို တာဝန်ရှိသူများက နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်နှင့် တရာတ်ပြည်သူသမ္မတရိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာလီခချိန်းတို့ ရွှေမှောက်၌ လက်မှတ်ရေးထိုးလဲလှယ်ကြသည်။

ညနေပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် သည် အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ ပေကျင်းမြှုပြု၊ Anzhen Hospital သို့သွားရောက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှုနှင့်ရွှေမှောက်ပြီး ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် အမြေအနေများကို လျှော့လည်ကြည့်ရှုပြီး အားပေးစကား ပြောကြားသည်။ အဆိုပါ ခွဲစိတ်ကုသမှုအစီအစဉ် သည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁) ရက်တွင် နိုင်ငံတော်

မြန်မာရိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး

၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တရာတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတမွေတာရှိကျော်ဖျော်တို့ တွေ့ဆုံးဖြောက် အကောင်အထည် ဖော်သည့်အစီအစဉ် ဖြစ်သည်။ မေလ (၁၆) ရက်အထိ ပေကျော်မြို့သို့ မွေးရာပါနှင့်ရောဂါဝေဒနာရှင် ၁၂ ဦး ရောက်ရှိပြီး ဆေးဝါးကုသမှုခံယူလျက်ရှိရာ ဝေဒနာရှင် ကလေးငယ် ရှုစိုးကို အောင်မြင်စွာခွဲစိတ်ကုသပေးပြီး ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ညုပိုင်းတွင် Chinese People Political Consultative Conference ဒုတိယေဘာကြား Mr.Wang Jiarui က တည်ခေါ်ခဲ့သည့် ညစာစားပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်နှင့်အဖွဲ့ဝင်များသည် မေလ (၁၃) ရက် ဒော စံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီတွင် ပေကျော်မြို့မှ လေကြောင်း ခရီးဖြင့် ကူမင်းမြို့သို့ရောက်ရှိသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ယူနစ်ပြည်နယ် ပါတီအတွင်းရေးမှူး မွေ့တာရှိနောက် နှင့် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းတည့် ၁၂ နာရီတွင် ကူမင်းမြို့၊ ရှို့ Hai Geng Garden Hotel ၌ တွေ့ဆုံးသည်။

ထို့နောက် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှာ ၁ နာရီတွင် Hai Geng Garden Hotel ၌ ကျေးပသည့် နှင့်ဆီပန်းမျိုးစီတ်သို့ အမည် ပေးအပ်ပွဲအခေါ်အနားသို့ တက်ရောက် ကြသည်။ အခေါ်အနားတွင် မျိုးစီတ်ပညာရှင်က နှင့်ဆီပန်းမျိုးစီတ်သို့ ဖန်တီးခဲ့မှုနှင့် နှင့်ဆီပန်းမျိုးစီတ်သို့ ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ရှင်းလင်းပြောကြားပြီး နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ထံ နှင့်ဆီပန်းမျိုးစီတ်သို့ အမည်ပေးအပ်ခြင်းအတိမ်းအမှတ် မှတ်တမ်းကိုပေး အပ်သည်။ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်အား ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် နှင့်ဆီပန်း၏အမည်ကို “အောင်ဆန်း စုကြည်နှင့်ဆီ” ဟုအမည်ပေးအပ်ထားသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် ယူနစ်ပြည်နယ်ပါတီ အတွင်းရေးမှူးက အဆိုပါဟိုတယ်၍ တည်ခေါ်ခဲ့သည့် နေ့လယ်စားပွဲသို့တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များ သည် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှာ ၃ နာရီတွင် ကူမင်းမြို့၊

မှ မြန်မာအမျိုးသားလေကြောင်းလိုင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ကနေဒါနိုင်ငံ နှင့်ဆီဒ်နိုင်ငံတို့သို့ ချုပ်ကြည်ရေးခရီးစဉ် - နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ကနေဒါနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မွေ့တာရှိနောက်စတင်ထူးချွဲခြိုး ဆွဲဒ်နိုင်ငံ လွှာတော်ဥက္ကဋ္ဌ မွေ့တာရှိနောက်ရန် အာလင်းနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်မွေ့တာရှိတို့ဖော်ဖို့ ဖို့ကြေားချက်များအရ ကနေဒါနိုင်ငံနှင့် ဆွဲဒ်နိုင်ငံတို့သို့ တရားဝင် ချုပ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ရန် ဒွန်လ (၄) ရက်ညုပိုင်းက ရန်ကုန်မြို့မှ လေကြောင်းခရီးဖြင့်ထွက်ခွာရာ ကိုရှိနေသူးသမ္မတနိုင်ငံတို့သို့ ဖွံ့ဖြိုးနှုန်းဖြင့်ထွက်ခွာရေး ဒွန်လ (၅) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၂ နာရီခွဲတွင် ရောက်ရှိသည်။ ထို့မှတ်စွမ်းဆုံး ဒွန်လ (၆) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၀ နာရီ၁၀ မိနစ်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံအေားပါမြို့သို့ ရောက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှာ ၁၂ နာရီခွဲတွင် မြန်မာသံအမတ်ကြီးနေအိမ်၌ မြန်မာသံရုံးဝန်ထမ်းများ နှင့်မိသားစုများကို တွေ့ဆုံးကာ မြန်မာသံရုံးအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ကနေဒါနိုင်ငံတို့အကြား ချုပ်ကြည်ရေး ပိုမိုတိုးတက်ခိုင်ပြရေးအတွက် နည်းလမ်းများ ရှာဖွေဆောင်ရွက်သွားရေး၊ ကနေဒါနိုင်ငံရှို့ မြန်မာပြည်သူးများအကျိုးကို ကာကွယ်စောင့်ရောက်သွားရေးနှင့် သံရုံးမိသားစု၏ကျိုးမာရေး၊ ပညာရေးစာသည့်ကိစ္စတို့ကို ဆွဲ့ဆွဲ့မှုပြုကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ဒွန်လ (၇) ရက် ညနေပိုင်းက ကနေဒါနိုင်ငံအေားပါမြို့ Andaz Ottawa Market Hotel ၌ ကျေးပသည့် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများဖို့ရမ်းကစိစဉ်သော ကနေဒါနိုင်ငံ၌ ကျင့်သုံးလျက်ရှိရှိသော ဖက်ဒရယ်စနစ်တွင် တရားရေး မဏ္ဍားလိုင်၏အခန်းကဏ္ဍနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ အကြား ဆက်ဆံရေးမှတ်စွမ်းဆုံး ဖက်ဒရယ်စနစ် လူမှုရေး ဆိုင်ရာမှတ်အော်များနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအပေါ် အကျိုးသားရောက်ရောက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကနေဒါနိုင်ငံက

မြန်မာနိုင်ငံရှင် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံဇာ

ဘာသာရပ်ကျမ်းကျင် ပညာရှင်များ၏ ဆွဲးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ဇန်လ (၂) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် ကနေဒါ နိုင်ငံ၊ အော့တပါမြို့၊ နို့ပိုတယ်ဟိုတယ်၍ ကျင်းပသည့် ကနေဒါနိုင်ငံ ဖက်ဒရယ်စနစ်ရှိ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အစီအမံများနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ် စီမံ ခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဆွဲးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ပြီး မွန်လွှဲပိုင်း တွင် ကနေဒါနိုင်ငံ လွှတ်တော်အဆောက်အအုံ၌ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစွဲခရစ်ရှားဖိုးလန်းစိုက် တည်ခဲ့သည့် အလုပ်သဘော နှေ့လယ်စာစားပွဲသို့

များ၊ ရွိုင်ပြည်နယ် တည်ဖြို့အောင်ချမ်းရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေမှုများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အသွေးကူးပြောင်းရေးကာလုံး ရင်ဆိုင် ကြံတွေ့နေရသည့်အခက်အခဲများကို အောင်မြင်စွာ ကျော်လွှားနိုင်ရန် ကနေဒါနိုင်ငံက ကူညီရေးကိစ္စရပ် များကို ဆွဲးနွေးကြသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်နှင့် ကနေဒါနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာရှုက်စတင် ထရဲးဒီးတို့သည် ညနေ ၄ နာရီတွင် ကနေဒါနိုင်ငံ၊ အော့တပါမြို့ရှိ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၌ တွေ့ဆုံးကြသည်။ ထိုသို့တွေ့ဆုံးမြန်မာ-ကနေဒါနှစ်နိုင်ငံအကြား ချုပ်ကြသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ကနေဒါဝန်ကြီးချုပ်တို့ တွေ့ဆုံးဆွဲးစဉ်

တက်ရောက်ကာ ကနေဒါနိုင်ငံ အောက်လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မစွဲတာရှု့ရှု့ရောင်၊ အထက်လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ရွှေ့ဖျော်ရွှေ့တို့နှင့် သီးခြားစီတွေ့ဆုံးသည်။ တွေ့ဆုံးပွဲများတွင် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး တိုးမြှင့်ရေးအပြင် ကနေဒါနိုင်ငံ၏ဖက်ဒရယ်စနစ်ဆိုင်ရာ အတွေ့အကြံ၊ မျှဝေရေး၊ ပညာရေး၊ ကျော်မာရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး နှင့် ဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးကဏ္ဍများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသား ပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြီးချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်

ရင်းနှီးမှုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတိုးမြှင့်သွားရေးနှင့် ဆက်လက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည့် နည်းလမ်းများ ကိုအမြစ်ချင်းဖလှယ်ဆွဲးကြသည်။ တွေ့ဆုံးမှုအပြီး တွင် မြန်မာနိုင်ငံ တည်ဖြို့အောင်ချမ်းမှု မြှင့်တင်ရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီအဖြစ် ကနေဒါနိုင်ငံက အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၈ ဒေသမ ၈ သန်း ပေးအပ်သွားရန် သဘောတူခဲ့သည်။

ထိုနောက် ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၅ နာရီတွင် အော့တပါမြို့ရှိ ခေတ္တတည်းခိုသည့် ဖဲရားမောင့်ရှာတို့

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး

လော်ရေးဟိုတယ်၌ ကနေဒါနိုင်ငံရောက် မြန်မာနိုင်ငံ
သားများနှင့်တွေ့ဆုံကာ သိရှိလိုသည်များကို ပြန်လည်
ရှင်းလင်းဖြေကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်နှင့် ကနေဒါ-မြန်မာ့လွှတ်တော် ချစ်ကြည်ရေး
အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ကနေဒါအောက်လွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
မစွေတာဘရှစ်စတန် ဘန် တို့သည် ၆၅၂၈ (၈) ရက်
နံနက်ပိုင်းတွင် ခေတ္တတည်းခိုသည့်ဟိုတယ်၍ တွေ့ဆုံး
ဆွေးနွေးကြသည်။ ဒေသစံတော်ခါနိုင် နံနက် ၉ နာရီ
၄၅ မိနစ်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံဘူရင်ခံချုပ် မစွေတာဒေးပစ်
ချွေးစတန်နှင့် အော့တပါမြို့နှင့် ဘူရင်ခံချုပ်နောက်မှာ၊
ခန်းများ တွေ့ဆုံးကြသည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည်
Andaz Ottawa Market ဟိုတယ်၌ ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံများ
ဖို့ရမဲက စီစဉ်ကျင်းပသည့် ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ဖက်ဒရယ်
စနစ်တွင် တပ်မတော်၏အခန်းကဏ္ဍ၊ တပ်ဘက်-
အပြုံဘက်ဆက်ဆံရေး၊ ကနေဒါရဲတပ်ဖွဲ့၏အခန်း
ကဏ္ဍအေးနှင့်ပဲသို့ တက်ရောက်သည်။

ညနေပိုင်းတွင် တိရှိနှစ်တိမြို့ ကွင်းပါခြုံ အွန်တိ
ရီယိုပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်မွေ့ကက်သရင်းဝင်းနှင့်
တွေ့ဆုံး၍ လူငယ်များအချင်းချင်း ထိတွေ့ဆက်ဆံများ
တိုးမြင့် သွားရေးအတွက် နှစ်နိုင်ငံအကြေား ကျောင်းသား /
ကျောင်းသူများ၊ ဆရာ / ဆရာမများ အပြန်အလှန်
စေလွှတ်ရေး၊ အွန်တို့ရီယိုပြည်နယ်က စေတနာ့
ဝန်ထမ်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်ရေးတို့နှင့်
စပ်လျဉ်းပြီး ဆွဲးဆေးကြသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ခန်း
စုကြည်သည့် ဖွန်လ (၉) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက်
၁၀ နာရီတွင် ကနေဒါဒိုင်ငံ၊ တိရှိနှင့်မြို့တော်ခန်းမ
၅၇ တိရှိနှင့်မြို့တွင် နေထိုင်ကြသည့် မြှုန်မာအသိက်အဝန်း
နှင့်တွေ့ဆုံးပြီး တက်ရောက်လာကြသူများ၏ ပညာရေး
ကျွန်းမာရေး၊ ပြိုင်းချမ်းရေး၊ တရားဥပဒေစီးပိုးရေးနှင့်
ဈေးပြောင်းဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မေးခွန်းများကို ပြန်လည်
ဖြေကြားသည်။

ယင်းနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ပဲရှိလဲ
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ကနေဒါနိုင်၊ အုပ်တို့ရှိယူ

ပြည်နယ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မစွဲအဲလစ်ဘာက်နှင့် ဒေသ
စံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီ ၄၅ မီနဲ့စွဲတွင် တို့ခွန်တိမြော်
ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အိမ်၌ တွေ့ဆုံးကာ ကလေး
သုင်ယ်များ ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ကျား/မ တန်းတူရည်တဲ့
အခွင့်အရေးရရှိရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး
ဆိုင်ရာများကို ဆွဲ့နွေးကြသည်။

၁၆။ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခုပ္ပါလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
၏ကြည်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် အွန်လ (၁၀) ရက် ဒေသ
စံတော်ချိန် ညွှန်ခြေတွင် ကနေဒဏ်ဒီဇိုင်ငံမှ ထွက်ခွာ
ပြီး အွန်လ (၁၀) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှာ ၁ နာရီခြား
တွင် ဆွဲဒင်နိုင်ငံ စတော့ဟူမ်းမြို့သို့ ရောက်ရှိကြသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်နှင့် ဆွဲဒင်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစွဲမှာကတ်စ်
ပဲလ်စတေော်တို့သည် ဖွန်လ (၁၂) ရက် ဒေါသံတော်ချိန်
နံနက် ၁၁ နာရီတွင် စတော့ဟူမ်းဖြော်ရှိ ဆွဲဒင်နိုင်ငံ
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ တွေ့ဆုံးကြည်သည်။ တွေ့ဆုံးပွဲ
အပြီးတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆွဲဒင်
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက ဂုဏ်ပြန်လယ်စာဖြစ် တည်ခင်
ဧည့်ခံသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
 စုကြည်နှင့် ဆီဒင်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစွာတာစတီဖန်လိုပန်
 ထိုသည် ဒေသစံတော်ချို့ မွန်းလွှာ ၁ နာရီတွင် စတော့ဟူမှု
 မြို့ရှိ ဆီဒင်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၌ တွေ့ဆုံးသည်။ ထိုသို့
 တွေ့ဆုံးရာတွင် နှစ်နိုင်ဆက်ဆံရေးတို့မြှင့်ရေး၊ အသွင်ကုံး
 ပြောင်းဆက်လတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိန်ဒေါ်မှူးများကို
 ကျော်လွှားနိုင်ရန်အတွက် ဆီဒင်နိုင်ငံက ဆက်လက်
 ကူညီပေးရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏အမျိုးသား ပြန်လည်
 သင့်မြတ်ရေးနှင့် ပြိုးချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်
 တည်ပြိုမြေအေးချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတို့တက်ရေး အပါအဝင်
 အကျိုးတူပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို ဆွဲ့ဆွဲ့ကြ
 သည်။

တွေ့ဆုံးအပြီးတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံ
ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဆွဲဒင်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်တို့သည် သတင်း
မြိမ်းယာများနှင့်တွေ့ဆုံးသည်။

କ୍ଷିଣିଙ୍କଟାର୍ଯ୍ୟାନୀଆତିର୍ଦ୍ଦପନ୍ଦେଖ୍ୟାଳ ତେବେ ଜୋହାନ୍ତିରଙ୍କରୁ
ଦୁଇଲ୍ଲମ୍ବରରୁ ଶ୍ଵେତପଦକ୍ଷିଣିଙ୍କଟାର୍ଯ୍ୟାନୀ ମହାକ୍ଷିଣିଙ୍କଟାର୍ଯ୍ୟାନୀରୁ

မြန်မာရိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး

နှင့် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှဲ ၂ နာရီခဲ့က အောင်တည်းခိုသည့် ဂရမ်းဟိုတယ်၍တွေ့ဆုံသည်။

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖို့အောင်ဆန်း စုကြည်နှင့် ဆွဲဒင်နိုင်ငံ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အပြည် ပြည်ဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ဝန်ကြီး Mrs. Isabella Lovin တို့သည် ဒေသစံတော်ချိန် ပေနေ ၄ နာရီ ၄၅ မိနစ်တွင် ဆွဲဒင်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန၏တွေ့ဆုံး မြန်မာရိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျားလာ မူဘောင်အောက်တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နိုင်မည့်နယ်ပယ်များနှင့် သတင်းမြို့ဒီယာ ပိုမိုလွှာတ်လပ်ရေး ထိုကို ဆွေးနွေးကြသည်။

ဆက်လက်၍ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဆွဲဒင်နိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးခုတိယဝန်ကြီး Mr. Oscar Stenstrom နှင့် ဆွဲဒင်စီးပွားရေးကုမ္ပဏီများဖြစ်ကြသည့် H&M, Ericsson, Scania တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လည်းကောင်း၊ ဥရောပသမဂ္ဂရေးရာနှင့် ကုန်သွယ်ရေး ဝန်ကြီး Mrs. Ann Linde နှင့် လည်းကောင်း သီခြားစီတွေ့ဆုံးကာ အလုပ်သမားအခွင့်အရေး၊ အလုပ်ရှင်အလုပ်သမား ဆက်ဆံရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ စျေးကွက် ရရှိရေးနှင့် အများပြည်သူ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ်များ တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့်ရေးကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးသည်။

ဆက်လက်၍ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် သည် Olof Palme International Prize 2015 ဆုချိုးမြှုပ်ပွဲ ဆိုတက်ရောက်ပြီး ဆုလက်ခံရယူကာ ကျေးဇူးတင် စကား ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဆွဲဒင်နိုင်ငံ ဥရောပသမဂ္ဂရေးရာ နှင့် ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးက ညပိုင်းတွင် ဂုဏ်ပြုလောက်စားပွဲဖြင့် တည်ခံစွဲခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် နှေ့လ (၁၃) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် စတော့ဟမ်းမြှေ့ခြို နှီးဘယ်လ်ပြတိက်ဆို သွားရောက်ကြည်ရှုလေ့လာပြီး ၁၉၉၁၊ ခုနှစ်က နှီးဘယ်လ်ဆု ရရှိကြောင်း အသိအမှတ်ပြုမှတ်တမ်းစာအုပ်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၀ နာရီတွင် ဆွဲဒင်လွှတ်တော်သို့ ရောက်ရှုပြီး မြန်မာရိုင်းပြောကြားသည်။ ယင်းနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆွဲဒင်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌက ဂုဏ်ပြုနေ့လယ်စာစားပွဲဖြင့် တည်ခံစွဲခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် ကနေဒါနှင့်ဆွဲဒင်နိုင်ငံ တရားဝင်ချုစ်ကြည်ရေး ခရီးစဉ်မှ နှေ့လ (၁၄) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်မြှေ့ သို့ လေကြောင်းခရီးဖြင့် ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် တရားဝင်ပြည်သူ သမ္မတနိုင်ငံ ချုစ်ကြည်ရေးခရီးစဉ် - နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် တရားဝင်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံအစိုးရ၏ ဖိတ်ကြားချက် အရ အလုပ်သမားအခွင့်အရေး၊ အလုပ်ရှင်အလုပ်သမား ဆက်ဆံရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ စျေးကွက် ရရှိရေးနှင့် အများပြည်သူ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ်များ တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့်ရေးကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးသည်။

ဒေသစံတော်ချိန် ပေနေ ၅ နာရီတွင် ပေကျင်းမြှေ့သို့ ရောက်ရှိသည်။ ဒေသစံတော်ချိန် ပေ ၂ နာရီတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် သည် တရားဝင်ကွန်မြှေ့နှစ်ပါတီ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး ဝန်ကြီး Mr. Song Tao တည်ခံစွဲခဲ့သည့် ညစာစားပွဲ ဆိုတက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်သည် မီဇံ့နာလ (၁) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီ မိနစ် ၂၀ တွင် တရားဝင်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံရာ မြန်မာသံရုံးသို့ရောက်ရှိပြီး တရားဝင်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံရုံးသာမဏေကြီး ဦးသစ်လင်းအုပ်းစစ်သံများ ပိုလ်များချုပ်တင်ဆုံးဆန်း မြန်မာသံရုံးနှင့် စစ်သံရုံး ဝန်ထမ်းများ မိသားစုဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံသည်။ ထိုနောက်

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ခံရေး

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့်အဖွဲ့ဝင်များသည်
တရာ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံ
အမတ်ကြီးက တည်ခင်းစဉ်ခံသည့် နေ့လယ်စာစားပွဲ
သို့ တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တရာ်ပြည်သူ
သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတရှိကျင့်ဖျင့်တို့သည် ဒေသစံတော်ချို့
မွန်းလွှဲ ၃ နာရီခဲ့တွင် ပြည်သူခန်းမဆောင်ကြီးပထမထပ်
၌ တွေ့ဆုံရာတွင် ဘက်စုံမဟာဗျာဗျာမြောက် ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်မှုများ အရှင်အဟုံမြှင့်တင်ရေး၊ အပြည်ပြည်
ဆိုင်ရာ မျက်နှာစာတွင် ဆက်လက်ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်ရေး၊ နှစ်ဖက်အဆင့်မြှင့်ခေါင်းဆောင်များ
အကြား ချစ်ကြည်ရေးခရီးစဉ်များ အပြန်အလှန်
သွားလာရေး၊ နှစ်နိုင်ငံပြည်သူ အချင်းချင်းချစ်ကြည်
ရင်းနှီးမှ တိုးမြှင့်ဖော်ဆောင်ရေးနှင့် နှစ်နိုင်ငံအကြား
အကောင်အထည်ဖော်မည့် စီမံကိန်းကြီးများနှင့် မြန်မာ
နိုင်ငံ၏ ပြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အား တရာ်ရှိနိုင်ငံက
ဆက်လက်အကူအညီပေးမည့် ကိစ္စပ်များနှင့် ပတ်သက်
၍ ဆွေးနွေးကြသည်။ တွေ့ဆုံပွဲသို့ နိုင်ငံတော်၏
အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အတူ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဦးဝင်းခိုင်၊ ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာဖော်မြှင့်မောင်၊ ဒုတိယ
ဝန်ကြီးဦးမြှင့်သူနှင့် တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ကြ
သည်။

ဆက်လက်၍ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်
နှင့်အဖွဲ့သည် ပြည်သူခန်းမဆောင်ကြီး ဒုတိယထပ်၌
ကျင်းပသည့် တရာ်ကွန်မြှောနစ်ပါတီနှင့် ပြည်ပနိုင်ငံရေး
ပါတီများ၏ အဆင့်မြှင့်ခေါင်းဆောင်များ ဆွေးနွေးပွဲ
ဖွင့်ပွဲအမေးအနားသို့ တက်ရောက်သည်။ အခမ်းအနား
သို့ ကမ္မာ့နိုင်ငံများမှ ခေါင်းဆောင်များနှင့် အစိုးရအဖွဲ့
အကြီးအကဲများ၊ ကမ္မာ့နိုင်ငံအသီးသီးမှ နိုင်ငံရေးပါတီ
များ၏အကြီးအကဲများ တက်ရောက်ကြသည်။ ဆက်လက်
၍ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များ
သည် တရာ်ကွန်မြှောနစ်ပါတီနှင့် အဆင့်မြှင့်ခေါင်းဆောင်
များ မျက်နှာစုံလီအစည်းအဝေး (ပထမပိုင်း) သို့ တက်
ရောက်သည်။ အစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံ
ပုဂ္ဂိုလ်က တရာ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံအစိုးရ၏ အထူး
ညည်သည်တော်အဖြစ် မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

မြန်မာရုပ်ရှင်ထုံးချွန်ဆု

ထိုနောက် ဒေသစံတော်ချို့ ညနေ ၆ နာရီ ၄၅
မိန်တွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်သည် တရာ်ကွန်မြှောနစ်ပါတီ ပေါ်လစ်ပူးရှိ
အဖွဲ့ဝင် Mr.Wang Huning က တည်ခင်းစဉ်ခံသည့်
ညစာစားပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်နှင့်အဖွဲ့သည် ဒီဇင်ဘာလ (၂) ရက် ဒေသ
စံတော်ချို့ နံနက် ၁၀ နာရီခဲ့တွင် ပေကျင်းမြို့မှ
ထွက်ခွာရာ ညနေ ၃ နာရီ မြန်မာရုပ်ရှင်ပြည်တော်
သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

စိုးအောင်

မြန်မာရုပ်ရှင်ထုံးချွန်ဆု။ ။ မြန်မာနိုင်ငံရုပ်ရှင်
အစည်းအရုံးက ကျင်းပသည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက်
မြန်မာရုပ်ရှင်ထုံးချွန်းမြှင့်ပွဲကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ
(၁၈) ရက်က ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်သူရင်ပြင်းခွဲ ကျင်းပရာ
မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသာယဉ်ကျေးမှု ပဟိုကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ
ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရိပ်ထိုးမြှင့်ပွဲသို့ တက်ရောက်ချိုးမြှင့်
သည်။

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရိပ်ထိုးလုံးနှင့်
ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး
ဒေါက်တာဖော်မြှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက်
မြန်မာရုပ်ရှင်ထုံးချွန်ဆု ချိုးမြှင့်ပွဲသို့
တက်ရောက်ဖွင့်လှစ်စဉ်

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် ရုပ်ရှင်ထူးခွဲနှင့် ရန်ကြသူများ

၂၀၆ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာရုပ်ရှင်အတောက်
၃၃ ကား ရုတ်ပြသနိုင်ခဲ့ပြီး အဆိုပါအတောက်ကားများ
မှ အကောင်းဆုံးဆန်ခါတင်အတောက် ၁၀ ကားကို
ရွှေးချယ်၍ ရုပ်ရှင်ထူးခွဲနိုင်ဆုံး ပေးအပ်ချို့မြှင့်ခြင်း
ဖြစ်သည်။ ရုပ်ရှင်အထူးဆုံးအပါအဝင် ထူးခွဲနိုင်
စုစုပေါင်း (၁၀) ဆုတိ ပေးအပ်ချို့မြှင့်နိုင်ခဲ့သည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် မြန်မာရပ်ရှင်ထူးခွဲနိုင်သူ
များအဖြစ် အကောင်းဆုံးရပ်ရှင်အတောက်ကားဆုကို ရွှေ့စင်
ထုတ်လုပ်ရေးက အုတ်ကြားမြက်ပေါက်အတောက်ကား
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံး ရပ်ရှင်ဒါရိုက်တာဆု
ကို ညွှန်မြန်မာညီညီအောင်က အုတ်ကြားမြက်ပေါက်
အတောက်ကားပြင့် လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီး
အတ်ဆောင်ဆုကို သက်မွန်ဖြင့်က ချစ်လှစွာသောအမှန်း
အတ်ကားပြင့် လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံးအမျိုးသား
အတ်ဆောင်ဆုကို ထွန်းထွန်းက အုတ်ကြားမြက်ပေါက်
အတ်ကားပြင့် လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံးအမျိုးသား
အတ်ပို့ဆုကို လူမင်းက ပရောဖက်ဆာဒေါက်တာ
ဆိတ်ဖွားနှင့် မြိုင်ရာအတာတော်ကားဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ အကောင်းဆုံးရပ်ရှင်ဓာတ်ပုံဆုကို မောင်မြင့်
အေးမင်း၊ အငယ်လေးတို့က လူးရာတနာသို့ကို အတ်ကား
ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံးရပ်ရှင် တည်းဖြတ်
ဆုကို ကိုဉာဏ်ဝင့်က ဒေဝင်ရွှေနှစ်သမီးအတ်ကားဖြင့်
လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံးရပ်ရှင် တေးဂါတဆုကို

မိရာမိရိက လူးရတနာသိက်အတ်ကားဖြင့် လည်းကောင်း၊
အကောင်းဆုံးရှုပ်ရှင်အသံဆုကို ကိုကြည့်မင်းသိန်းက
မော်တက္ကာရှုစာအတ်ကားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံး
ရှုပ်ရှင်အထူးဆုကို Moon Myanmar Media က
မနောကြမှုကျောက်စိမ်းကမ္မာ အတ်ကားဖြင့်လည်းကောင်း
ရရှိသည်။

အိန္ဒ

ଯୁର୍ତ୍ତାର୍ଣ୍ଣଗିଃ ଯୁର୍ତ୍ତାର୍ଣ୍ଣକି ॥ ॥ ଶିଖିଯାଗିବେଳୀ
ତାନ୍ତର୍ମାଃ ପ୍ରାଚୀ ଗପ୍ତାଶରା ଯୁର୍ତ୍ତାର୍ଣ୍ଣକି ଯୁର୍ତ୍ତାର୍ଣ୍ଣଗି
ଗି ॥ ବର୍ଦ୍ଧା ଉକ୍ତାର୍ଣ୍ଣଟୁଂ ଶୋଭାଃ ପାତ୍ରାଃ ॥ ବର୍ଦ୍ଧା ଉକ୍ତାର୍ଣ୍ଣଟୁଂ
ମେଲାନ୍ତିର୍ମାଃ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ॥ ବର୍ଦ୍ଧା ଉକ୍ତାର୍ଣ୍ଣମୁ
ବର୍ଦ୍ଧା ଉକ୍ତାର୍ଣ୍ଣଅତି ମେଲାନ୍ତିର୍ମାଃ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ
ତାପେତାଵାହାକିମିଲାଃ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ॥ ତାପେତାହାକିମିଲାଃ ପାତ୍ରାଃ
ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ॥ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ॥ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ
ଯୁର୍ତ୍ତାର୍ଣ୍ଣଗିଃ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ॥ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ପାତ୍ରାଃ ॥

ယုံးတူရှင်ကို၏ကဗျာများအနက် အတောက်တွေ့လျှင်၊
ပြောကဗျာရှည်များဖြစ်သည့် Zima Junction (၁၉၅၆)
နှင့် Babi Yar (၁၉၆၇) တို့မှာ ထင်ရှားသည်။ Babi Yar
ကဗျာရှည်မှာ ဒုတိယကမ္မာစစ်ကာလအတွင်းက ကိုပ်မြဲ
အပြင်ဘက် လျှို့မြောင်တစ်ခုအတွင်း၏ ဂျားလူမျိုးများ

ယဲမ်တူရှင်ကို၊ ယဲမ်ရွန်နှင့်

အစုလိုက်အပြုလိုက် အသတ်ခံရသည့်အကြောင်းကို စိတ်ခံစားမှုဖြင့်ရေးဖွဲ့ထားပြီး ဆိုပါယ်က်၏ဂျားဆန်ကျင်ရေး သဘောထားကို ပြုစ်တင်ရှုတ်ချွဲသည်။ ယင်းကဗျာ ကြောင့် ယဲမ်တူရှင်ကို ကို ကဗျာတစ်လွှားက အသိအမှတ် ပြုခဲ့သည်။

ယဲမ်တူရှင်ကိုသည် အနုပညာဆိုင်ရာ လွတ်လပ်ခွင့် ပေးရန်တောင်းဆိုခဲ့ပြီး စတာလင်ဝါဒနှင့် ဆိုပါယ်က်၏ရှိ ကရောင်စနစ်တိုက် ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ စတာလင် ကို ဆက်ခံသူကြများ (၁၉၆၂) ကဗျာတွင် စနစ်ကို အပြင်းအထန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ယဲမ်တူရှင်ကိုသည်

ယဲမ်ရွန်နှင့်ယဲမ်တူရှင်ကို

ဆိုပါယ်ယူနှိမ်ယံ့တစ်လွှားသာမက ကဗျာအနဲ့အပြား သို့ပါ လူညွှန်လည်သွားလာပြီး ရှင်း၏ကဗျာများကို ပရီသတ်ရှုံးမှုံးကို၌ ရွှေတ်ဖတ်ခဲ့သည်။ သူ၏လက်ရာ များကို ဘာသာစကားပေါင်းများစွာဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့ကြပြီး ကဗျာတစ်လွှား၌ သူ၏စာအုပ်များ သန်းပေါင်းများစွာ ရောင်းခဲ့ခဲ့သည်။

သူ၏စာပေလက်ရာများထဲမှ ရှင်း၏အယူအဆကို ဖော်ပြသည့်စာကြောင်းတစ်ကြောင်းမှာ “ရှုရှုးက ကဗျာ ဆရာတစ်ယောက်ဟာ ကဗျာဆရာတစ်ယောက်အဖြစ် ထက်ပိုပါတယ” ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ကဗျာဆရာသည် ခေတ်တစ်ခေတ်ကို ကိုယ်စားပြုပြီး မော်လင့်ချက်များ ကို သယ်ဆောင်ပေးသူဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဘရက်အောက် အစိုးရလက်ထက်တွင် ယဲမ်တူ

ရှင်ကို၏ အတိုက်အခံ စိတ်ဓာတ်မျှုံးမြှုပြုး အစိုးရ အပေါ် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝေဖန်ပြောဆိုမှု ကျေပါးသွားခဲ့သည်။ နောက်ထိုးကာလများတွင် ကွန်မြှုံးနှစ်ပါတီအပေါ် တိုက်ရှိက်ဝေဖန်မှုံးကို ရှောင်ရှားခဲ့သည်။

ကွန်မြှုံးနှစ်ပါတီဒြောက်ပိုင်းတွင်လည်း ကဗျာများကို ဆက်လက်ရေးသားခဲ့သည်။ ရှင်း၏ လက်ရာများကို စုစုည်းထုတ်ဝေသည့်စာအုပ်နှင့် ၂၀၇၃ ရှုရှုးကဗျာဆရာများစာအုပ်တို့မှာ ထင်ရှားသည့် စာအုပ်များဖြစ်သည်။ ဂို့ဘာချက်လက်ထက် မအောင်မြင် သည့် အာဏာသိမ်းမှုအကြောင်းကို Don't Die Before You're Dead အမည်ဖြင့် ဝေါ်ရှုံးတစ်ပုံ ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် အမေရိကန် သို့ပြေားရွှေ့နေထိုင်ပြီး အိုကလာဟိုးမားပြည့်နယ် တယ်ဆာတ္ထာ သို့ယ်၌ ရှုပ်ရှင်နှင့်ကဗျာအကြောင်း သင်ကြား ပို့ချွဲခဲ့သည်။

ယဲမ်တူရှင်ကိုသည် ရှုရှုးနိုင်ငံသို့သည်း မကြာခကာ သွားရောက်ပြီး စာပေအမေးအနားများ၌ ရွှေတ်ဆိုလေ့ ရှိသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်က ရင်ပြင်နှစ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရှုရှုးသမ္မတ ဒီမီထရီမက်စီဒက်က ယဉ်ကေးနှစ်ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတော်ဂုဏ်ပြုဆုံးမြှုပ်နှံခဲ့သည်။

ယဲမ်တူရှင်ကို၏လက်ရာများသည် မြန်မာစာဖတ် ပရီသတ်နှင့်လည်း ရှင်းနှီးခဲ့သည်။ ရှင်း၏လက်ရာများ ကို ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များက မောင်သာနီး ဘာသာပြန် သည့် “ထင်ရှုးပုဂ္ဂိုလ်” စာအုပ်တွင် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မတိုင်မီက မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကိုယ်တိုင် လာရောက်ပြီး ရှုရှုးသံနှစ် မြန်မာစာရေး ဆရာအချို့နှင့် တွေ့ဆုံ့ခဲ့သည်။

ယဲမ်တူရှင်ကိုသည် အမိမထောင်လေးကြိမ်ပြု ခဲ့ပြီး သားငါးဦးထွန်းကားသည်။ အသက် ၈၄ နှစ်အရွယ် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလ (၁) ရက်တွင် ကွယ်လွန်သည်။

အောင်

ရရှင်ပြည်နယ်အတွင်းဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုအခြေအနေများ (၂၀၁၃)

ရရှင်ပြည်နယ်အတွင်းဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုအခြေအနေများ (၂၀၁၃) ။

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၉) ရက်၊ နံနက် ၁ နာရီ မိနစ် ၅၀ တွင် မောင်တော်မြို့နယ်အတွင်းရှိ အမှတ် (၁) နယ်ခြားစောင့်ရဲ ကွပ်ကဲမှုငွာနချုပ် (ကျိုးကုန်းပြင်) ကို အကြမ်းဖက်သူ ၉၀ ခန့်၊ ရသေ့တော်မြို့နယ် ကိုးတန်ကောက်နယ်မြေရဲစခန်းကို နံနက် ၃ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် အကြမ်းဖက်သူ ၂၀ ခန့်နှင့် ငါးခုဗရနယ်မြေ ရဲစခန်းကို နံနက် ၄ နာရီခဲ့တွင် အကြမ်းဖက်သူ ၃၀၀ ခန့်တိုက အလစ်အငိုက်ရယူ၍ အကြမ်းဖက်စီးနင်း တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်ပွားသည်။

၁၀,၉၃၀ ကျည်အိမ် ၁၇၃ ခု လျှို့ဝှပ် ၄၇ ခု ဆုံးရှုံးပြီး တပ်မတော်သား ခုနစ်ဦး၊ ရဲတပ်ဗွဲ့ဝင် ၁၀ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၇ ဦးကျဆုံးသည်။ တပ်မတော်သားငါးဦး၊ ရဲတပ်ဗွဲ့ဝင် ခုနစ်ဦး၊ အပြစ်မဲ့ အရပ်သား ပြည်သူသုံးဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၅ ဦး ထိခိုက် ဒက်ရာရရှိသည်။ နယ်မြေလုံခြုံရေး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် လက်နက် ၂၆ လက် ကျည်မျိုးစုံ ၁၆၅၁ တောင့်နှင့် ကျည်အိမ် ၂၆ ခု ပြန်လည်ရရှိပြီး လက်နက် ၄၁ လက်၊ ကျည်မျိုးစုံ ၉၂၉ တောင့် ကျည်အိမ် ၁၄၇ ခုနှင့် လျှို့ဝှပ် ၄၇ ခုတဲ့ ပြန်လည် ရရှိခြင်းမရှိသေးကြောင့် သိရသည်။ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်စဉ်များအတွင်း အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်သည်။ ၂၉ ဦး သေဆုံးပြီး လက်နက်ခုနစ်လက်၊ ကျည်

ရရှင်ပြည်နယ်အတွင်း အကြမ်းဖက်သမားတို့ မြို့ရှုံးဖုက်ဆီးခဲ့သည့် နေအိမ်များကို တပ်မတော်သားများ မီးပြိုးသတ်နေစဉ်

အဆိုပါ မောင်တော်အေး အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ပွားပြီးနောက် နယ်မြေတည်ပြုမြေအေးချမ်းရေးနှင့် တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် ပုံမှန် ၁၄၄ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၉) ရက်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်အထိ တပ်မတော်နှင့်ရဲတပ်ဗွဲ့မှုပေါင်း၏ နယ်မြေလုံခြုံရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ တွေ့ဆုံးပစ်ခတ်မှုဖြစ်စဉ် အကြိမ် ၂၀ ဖြစ်ပွားသည်။

၁၈ တောင့် မား အချောင်း ၃၀ မိုင်းရှစ်လုံးနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်းရမိသည်။

ဖြစ်စဉ်တွင် ရရှင်ပြည်နယ် မောင်တော်အတွင်း အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်သူများ၏ ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်မှုများကြောင့် ကျေးရွာအပ်ချုပ်ရေးမှုး၊ ရာအိမ်မှုး၊ စာကြည့်တိုက်မှုးနှင့် ရုံးစာရေးအပါအဝင် အပြစ်မဲ့ အရပ်သားပြည်သူ ၁၃ ဦးသေဆုံးပြီး နေအိမ်နှင့် ရွာများမီးရှုံးဖုက်ဆီးမှု ၁၀ ကြိမ် ဖြစ်ပွားသည်။

ရိုင်ပြည်နယ်အတွင်းဖြစ်သည့် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုအခြေအနေများ (၂၀၁၃)

အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်သူ ၅၈၅ ဦးကို ဖမ်းဆီးရမိပြီး ပြန်လည်လွှတ်ပေးသူ ၅၁ ဦး၊ ရောဂါဖြင့်သေဆုံးသူ ၄၂ ဦး ရှုံးရှုံးသည်။ လက်ရှုံးအချိန်အထိ ချုပ်နောင် / တရားအုံ စစ်ဆေးဆဲ ၅၂၆ ဦးရှုံးရှုံးသည်။ လူသတ်မှု လက်နက်မှု ဝတ္ထာရားနောင့်ယှက်မှု ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း ဖျက်ဆီးမှု မတရားအသင်ဖြင့် ဆက်သွယ်မှု ပေါက်ကွဲစေးမှု တရား မဝင် ပြည်ပထွက်မှု လူသတ်ရန် အားထုတ်မှုနှင့် မီးရှုံးမှု အပါအဝင် အမှု ၃၉ မှု ဖွင့်လှစ်နိုင်ပြီး ငါးမှုကို ပြီးပြတ် အောင် ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်သည်။

အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်သူများက အပြင်မဲ့အရပ်သား ပြည်သူများအား အမှုန်တရားဖော်ထုတ်ခြင်းမပြုရန်၊ အကြောက်တရားကြီးစိုးစေရန်၊ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိစေရန် ရည်ရွယ်၍ ဦးရှည်ကျ ကျေးရွာနေ မောင်မောင်စိုး (ခ) ရှုနာများ၊ မာမတ်တာလီ ဂေါ်ဒုသာရ (အနောက်) ကျေးရွာ ရာအိမ်များ၊ ဂျာမ (ခ) ဖော်မှာဟူဆွန်၊ ပါးခွေ (အလယ်) ရွာ ကျေးရွာစာကြည့် တိုက်များ၊ ဒုက္ခမာမတ် (ခ) ရှုနာများ၊ ရေတွင်းကွန်းကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးများ၊ ရုံးတာရေးရော်စီ၊ ဝက်ကျိန်း (မြောက်) ရွာဆယ်အိမ်များ (ဟောင်း) ဆီရှာလွှာတ်၊ လင်ဘာကုန်း နားကျေးရွာနေ ဆွဲဒုအာမီ၊ ဒုံးကုလားကျေးရွာနေ စွဲန်တာအာမတ်၊ မာမတ်ရွှေ့ဖီးနှင့် မာမတ်စူးပိုင်၊ ပြောင်ပိုက်ကျေးရွာ ခေတ္တကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးများ

ဖောက်တောက်နှင့် အမည်မသိများနှစ်ဦး စုစုပေါင်း အပြစ်မဲ့အရပ်သားပြည်သူ ၁၃ ဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်သူများ၏ သတ်ဖြတ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့က အမှုမှန်ပေါ်ပေါက်ရေး အတွက် ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ အမှုဖွင့် အရေးယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

မောင်တောေဒသအတွင်း လုံခြုံရေး၊ တည်ပြုမောင်တောေဒသေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးများမှ ရရှိစေရေးအတွက် တပ်မတော်နှင့် လုံခြုံရေးအဖွဲ့အစည်းများက ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ဖော်ပါရီလ (၉) ရက်တွင် ယခင်က ထုတ်ပြန်သော ၅ နာရီမှ နံနက် ၆ နာရီအထိ ညမထွက်ရအမိန့်ကို ည ၉ နာရီမှ နံနက် ၅ နာရီအထိ ပြန်လည်လျှော့ပေါ် ထုတ်ပြန်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

တပ်မတော်အနေဖြင့် မောင်တောေဒသအတွင်း နယ်မြေလုံခြုံရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မှုမရှိတော့ဘဲ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့က နယ်မြေအောင်လုံခြုံရေး၊ တည်ပြုမောင်တောေဒသေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးများလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှုကို ပူးပေါင်းကူညီဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်း လူအရေးချိုးဖောက်မှု ဆိုင်ရာ စွပ်စွဲချက်များထွက်ပေါ်နေမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မစွဲတာကိုဖို့အာနန် ဦးဆောင်သည့် ရခိုင်ပြည်နယ် ဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မရှင်၊ ဒုတိယသမ္မတ ဦးမြင့်ဆွဲ

ရခိုင်ပြည်နယ်တည်ပြုမောင်တောေဒသေးနယ်မြေးရေး နယ်မြေလုံခြုံရေးရယူနေသည့် နယ်စပ်အောင်လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ

ရနိုင်ပြည်နယ်အတွင်းဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုအခြေအနေများ (၂၀၁၃)

ဦးဆောင်သည့် ရခိုင်ပြည်နယ် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်၊ တပ်မတော်မှ ဒုတိယပုံလ်ချုပ်ကြီးအေးဝင်း ဦးဆောင်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ခဲ့မျှသူများချုပ်ဝင်းထွန်း ဦးဆောင်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးညီဗျာ ဦးဆောင်သည့် မောင်တော့ခရိုင်လုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေ စိုးဦးရေးနှင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ် ညီးညွှန်းရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အလားတူ မောင်တော့ခရိုင်အတွင်း အောက်တိုဘာ လ (၉) ရက် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်ခံပြီးနောက် မီးသင့် ကျေးများ၌ စနစ်တကျပြန်လည် ထူထောင် နေထိုင် နိုင်စေရန် အတွက် မောင်တော့ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးများ ဦးခဲတွေ့ ဦးဆောင်သည့်ကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ထို့ပြင် မောင်တော့ခရိုင်အတွင်းရှိ နှစ်ဖက် အသိုင်းအပိုင်းများအတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပအလျှောင် များ၏ လူသာချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အကူအညီ များကိုလည်း နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဦးဆောင်၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အြဂုတ်လ (၂၂) ရက် နံနက် အရှုက်တက်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တော့ခရိုင်အတွင်း ရဲစခန်းတော်ခု ကို လက်လုပ်မှုင်းများဖြင့် မိုင်းခွဲတိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားများက တိုက်ခိုက်မှုများ စတင်ပြုလုပ်ပြီးနောက် နေရာအများအပြားရှိရောင်းများ၊ ရဲစခန်းများကို တစ်ချိန်တည်းတစ်ပြိုင်တည်း တိုက်ခိုက် လာသည်။

မောင်တော့ခရိုင်အတွင်းများကို လာရောက် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်စဉ်များ၌ တမန်းသားစခန်းကို နံနက် ၃ နာရီခဲ့တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက် သမားများက လာရောက်ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်ကြောင်း နှုန်းကို နှုန်းရောက် အတွင်းတောင်းဆုံးသော်လည်းကောင်း၊ တစ်လျှောက် စခန်းကို နံနက် ၃ နာရီ ၃၅ မီနဲ့တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက် သမားများက သေနတ်ပြု လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ရာ တပ်ဖွဲ့ဝင် များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သာဖြင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရှုရှုမှုမရှုကြောင်း သိရသည်။ သိဟိုင်က်းစခန်းကို နံနက် ၄ နာရီ ၅ မီနဲ့တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်သမား ၁၀၀ ခန့် လာရောက်ပိုင်းဝန်း၌ တပ်ဖွဲ့ဝင် များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်သာဖြင့် အချိန် အနည်းငယ်အတွင်း ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားသည်။ အောင်ပိုင်းလာစခန်းကို နံနက် ၄ နာရီ ၁၀ မီနဲ့တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားများက လာရောက် ပိုင်းသာဖြင့် တပ်ဖွဲ့ဝင် များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်ရာ နံနက်

လာရောက်ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားရာ အကြမ်းဖက် သမားတစ်ဦး သေဆုံးသည်။ ကျိုးကျွန်းကော်းစခန်းကို နံနက် ၅ နာရီ ၂၅ မီနဲ့တွင် အကြမ်းဖက် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက် သမားများက လာရောက်ပိုင်းဝန်း ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ရာ စခန်းများအပါအဝင် ၈၇၆၈း ဒက်ရာရရှိပြီး နံနက် ၅ နာရီ မိန့် ၂၀ တွင် အကြမ်းဖက် သမားများ ပြန်လည် ဆုတ်ခွာသွားကြသည်။ မီးတိုက်ချောင်းဝန်းကို နံနက် ၄ နာရီ မိန့် ၂၀ တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက် သမားများက သေနတ်ပြု လာရောက် ပစ်ခတ်ပြီး မီးတိုက်ချောင်းဝန်းကို ဝန်းအတွင်းအတွက် ဝန်းအတွင်းအတိုင်း ဝန်းခုတ်သာဖြင့် ရဲတပ်ကြပ်ရဲမြှင့် ဒုတိယရဲတပ်ကြပ်သက်နိုင်ထွန်းတို့ကျုံးကာ လက်နက် သုံးလက်ကို သိမ်းယူသွားပြီး နံနက် ၄ နာရီ ၄၅ မီနဲ့တွင် အကြမ်းဖက် သမားများ ပြန်လည် ဆုတ်ခွာသွားကြသည်။

နှစ်ချောင်းက်းစခန်းကို နံနက် ၃ နာရီ ၃၅ မီနဲ့တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက် သမားများက လာရောက်ပိုင်းဝန်း ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သည်။ မီးပင် ချောင်းစခန်းကို နံနက် ၄ နာရီခဲ့တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက် သမား ၁၅၀ ခန့် လာရောက်ပိုင်းပြီး က်းစခန်းအတွင်းအတိုင်း ဝန်းခုတ်သာဖြင့် ရဲတပ်သားမင်းသူရနိုင်ကျုံးကာ လက်ကိုင် ဆက်သွယ်ရေးစက် တစ်လျှောက်နှင့် တစ်လျှောက်တိုးတိုးသေနတ် တစ်လက်ဆုံးရှုံးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

လောင်းဒုံးစခန်းကို နံနက် ၃ နာရီ ၂၅ မီနဲ့တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက် သမားများက သေနတ်ပြု လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ရာ တပ်ဖွဲ့ဝင် များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သာဖြင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရှုရှုမှုမရှုကြောင်း သိရသည်။ သိဟိုင်က်းစခန်းကို နံနက် ၄ နာရီ ၅ မီနဲ့တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက် သမား ၁၀၀ ခန့် လာရောက်ပိုင်းဝန်း၌ တပ်ဖွဲ့ဝင် များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်သာဖြင့် အချိန် အနည်းငယ်အတွင်း ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားသည်။ အောင်ပိုင်းလာစခန်းကို နံနက် ၄ နာရီ ၁၀ မီနဲ့တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက် သမားများက လာရောက် ပိုင်းသာဖြင့် တပ်ဖွဲ့ဝင် များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်ရာ နံနက်

ရိုင်ပြည်နယ်အတွင်းဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အကြမ်းဖောက် တိုက်ခိုက်မှုအခြေအနေများ (၂၀၁၃)

င နာရီ ၃၅ မိနစ်တွင် ပြန်လည်ဆုတ်ခွာ သွားသည်။ ယင်းနောက် ကျောက်ပြင်ဆိပ်ကင်းစခန်းကို နံနက် ၇ နာရီ ၃၅ မိနစ်တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖောက် သမားများက သေနတ်ဖြင့်လာရောက် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက် သည်။

ပဒ်းခေါင်းတကာကင်းစခန်းကို နံနက် ၀၀ နာရီ မိနစ် ၅၀ တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖောက် သမားများက သေနတ်ဖြင့် လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက် သည်။ ပညာင်ပင်ကြီးကင်းစခန်းကို နံနက် ၁ နာရီ မိနစ် ၂၀ တွင် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သည်။ ရွှေရင်အေး စခန်းကို နံနက် ၄ နာရီတွင် လူအုပ်များ တက်လာသည် ဟု သတင်းရရှိခဲ့ပြီး သရေကျွန်းဘောင်ကင်းစခန်းကို နံနက် ၅ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖောက်သမား ၁၀၀ ခန့်ဝ်ရောက်လာသည့် သတင်းအာရ လူ၊ လက်နက်များ ရွှာအတွင်းသို့ ရွှေပြောင်းရသည်။

အကြမ်းဖောက်သမားတစ်ဦး သေဆုံးသည်။ မြင်းလွတ် စခန်းကို နံနက် င နာရီ ၄၅ မိနစ်တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖောက်သမား ၁၀၀၀ ခန့်က လာရောက် ပိုင်းဝန်း တိုက်ခိုက်သဖြင့် ရဲမျှူးဟိန်းထက်ကျော်၊ ရဲတပ်သား ဝင်းတိုက်တို့ နှစ်ဦးကျဆုံးပြီး ဘီအေ ၉၄ တစ်လက် ပိုင့် ၃၈ ခြောက်လုံးပြုးတစ်လက် ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

အလယ်သံကျော်စခန်းကို နံနက် င နာရီ မိနစ် ၅၀ တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖောက်သမားများက ဝင်ရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သဖြင့် ၃၂-လဝကမျှူး အမောင်းကျဆုံးပြီး တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်ရာ အကြမ်းဖောက်သမားများ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားသည်။ ဥဒေသိုင်း (နတလ) စခန်း ကို နံနက် ၅ နာရီ ၁၀ မိနစ်တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖောက်သမား ၁၀၀ က လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သဖြင့် တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်ရာ အကြမ်းဖောက်သမားများမှာ နံနက် ၆ နာရီတွင် ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားသည်။ နှာခေါင်းတို့

ရိုင်ပြည်နယ်အတွင်း လုပ်ခြောက်နေသည့် တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးကို တွေ့ရစဉ်

ချိန်ခါလီစခန်းကို နံနက် င နာရီတွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖောက်သမားများက လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သဖြင့် တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်ရာ ချောင်းဝကင်းစခန်းကို နံနက် ၇ နာရီ ၂၅ မိနစ်တွင် အစွန်းရောက် အကြမ်းဖောက်သမားများက လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သည်။

ရှိနိပြည်နယ်အတွင်းဖြစ်သည့် အကြမ်းဖော်တိုက်ခိုက်မှုအခြေအနေများ (၂၀၁၃)

သဝန်ချောင်းစခန်းကို နံနက် ၄ နာရီ မိနစ် ၅၀ တွင် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖော်သမား ၁၀၀ ခန့်က လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ကိုးတန်ကောက် စခန်းကို နံနက် ၄ နာရီ မိနစ် ၅၀ တွင် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖော်သမားများက သေနတ်ဖြင့် လာရောက် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ရာ နံနက် ၅ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် တပ်မတော်စစ်ကြောင်းများ ရောက်ရှိလာပြီး တပ်ဖွဲ့ဝင် များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်သဖြင့် အကြမ်းဖော်သမား အလောင်း ခြောက်လောင်းရရှိသည်။

တောင်ဘဏ်ရဲကင်းစခန်းကို နံနက် ၈ နာရီ မိနစ် ၄၀ တွင် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖော်သမား ၁၀ ဦး ခန့်က လာရောက်ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်သဖြင့် တပ်ဖွဲ့ဝင် များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်ရာ အကြမ်းဖော်သမား အလောင်းဦးလောင်းရရှိပြီး နံနက် ၅ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားသည်။ ဖောင်တော်ပြင် စခန်းကို နံနက် ၄ နာရီ ၂၅ မိနစ်တွင် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖော်သမားများက သေနတ်ဖြင့် လာရောက် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သဖြင့် ဒုဇူးအုပ်အောင်မြှင့်ဦးနှင့် ဒုတပ်ကြပ်စိုးဝင်းတို့ နှစ်ဦးကျဆုံးက တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သဖြင့် အကြမ်းဖော်သမား နှစ်ဦး သေဆုံးသည်။

ထိုအတူ မောင်တော်မြို့ပတ်လည်ရှိ ခဲ့စခန်း၊ ရဲကင်းများကို အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖော် သမားများက သေနတ်ဖြင့် လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက် မှုများ၏ ပုံပွဲက် ၅ ရဲကင်းစခန်းကို နံနက် ၉ နာရီခဲ့တွင် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖော်သမားများက လက်ပစ်ဦးဖြင့် လည်းကောင်း၊ နံနက် ၉ နာရီ ၂၅ မိနစ်တွင် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖော်သမား အင်အား အလုံးအရင်းဖြင့် အောက်ဟန်ပိုင်းလာသဖြင့် တပ်ဖွဲ့ဝင် များက ထပ်မပစ်ခတ်ခဲ့ရသည်။ ရွာသစ်က ရဲကင်း စခန်းကို နံနက် ၉ နာရီခဲ့တွင် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖော် သမားဦးက လက်ပစ်ဦးဖြင့် လာရောက်တိုက်ခိုက် ခဲ့သည်။ မြို့ဝင်တံတား ရဲကင်းစခန်းကို နံနက် ၉ နာရီခဲ့တွင် အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖော်သမား ဦးဦးက သေနတ်များဖြင့် လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သည်။ နတ်လရဲကင်းများကို နံနက် ၉ နာရီခဲ့တွင် အစွမ်းရောက်

အကြမ်းဖော်သမားများက အချိန်ကိုက်လာရောက် တိုက်ခိုက်ရာ တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပြန်လည်ပစ်ခတ်သဖြင့် ပြန်လည် ဆုတ်ခွာသွားသည်။ ယာဉ်ထိန်းရုံးနှင့်မှုးယစ် ရဲတပ်ဖွဲ့ရုံးများအတွင်းသို့ နံနက် ၉ နာရီခဲ့တွင် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖော်သမားများက ဓာတ်ဆီ ပုံလင်း (လက်လုပ်ပုံး) ဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ရာ ယာဉ်ထိန်းရုံးများ ရှုံးမြေက်ခင်းမီးလောင်သွားသည်။ ကျောက်ပစ္စာအနီးရှိ အရှည် ရှုစ်ပေ အကျယ် ၁၀ ပေ ရှိ ကွန်ကရစ်တံတားဟောင်းကို နံနက် ၈ နာရီ ၅ မိနစ်တွင် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖော်သမားက မိုင်းခွဲ ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

ထိုသို့ အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖော်သမားများ၏ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် ရှုစ်ဦး၊ ဗုံလဝကမှုးဗုံတစ်ဦး စုစုပေါင်းကိုးဦး သေဆုံးပြီး လက်နက်ငယ်ခြောက်လက်၊ လက်ကိုင်ဆက်သွယ်ရေး စက်တစ်လုံးသုံးရုံးကာ လာရောက်တိုက်ခိုက်သည့် အကြမ်းဖော်သမား ၁၆ ဦး သေဆုံးသည်။

မောင်တော်မြို့နယ် မြောက်ပိုင်းရှိ လိပ်ရကျေးရွာ တွင် ဥက္ကတ်လ (၂၂) ရက် ညုပိုင်းက ခေတ္တကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှုး၊ ရာအိမ်မှုး၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှုး ရုံးအကုန်း အစိုးရသတင်းပေးဟု သံသယရှိသူတို့ကို အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖော်သမားများက သတ်ဖြတ် ခဲ့သည်။ သတ်ဖြတ်ခံရသူများမှာ လိပ်ရကျေးရွာ ခေတ္တအုပ်ချုပ်ရေးမှုး ဆွဲတာလောင်၊ ရာအိမ်မှုး ဆိုက်ကူလာ၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှုးရုံး၊ ရုံးအကူ ဖော်တာတူလာနှင့် အလယ်သံကျော်ကျေးရွာနေ့ အော်တူတူဆောင်း (၁) ဆာလေ (၃၃) နှစ်တို့ ဖြစ်သည်။

မောင်တော်မြို့နယ်၊ မြိုင်းလွှာတို့၏ ကျေးရွာတွင် ဥက္ကတ်လ (၂၆) ရက် နံနက် ၅ နာရီခဲ့နေ့က အဆိုပါ ကျေးရွာနေ့ များကိုယ်တိုင် မိမိတို့ နေအိမ်များ ကိုမီးရှိ ခဲ့ရာ မီးလောင်မှုးကြောင့် မြိုင်းလွှာတို့၏ အရှေ့ပိုင်း ပုံပွဲက်ရှိ အိမ်ရှုစ်လုံး၊ ရွေးဆိုင် ၁၃ ဆိုင်၊ ကားလေးစီး၊ အလယ်ပိုင်းရုံပွဲက်ရှိ အိမ် ၂၄ လုံး၊ ဆိုင်ခန်း ၅၁ ခန်း၊ ပလိတ်ခုံ၊ အာရားကျောင်း ခြောက်ကျောင်း၊ အနောက်ပိုင်းရုံပွဲက်ရှိ အိမ် ၄၅ လုံး၊ အာရားကျောင်း တစ်ကျောင်း၊ ရှိဒါရုံပွဲက်ရှိ အိမ် ၁၁ လုံး၊ ရွေးဆိုင်

ရှိခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုအခြေအနေများ (၂၀၁၃)

၄၁ ဆိုင်၊ ကားငါးစီး၊ ပလိတ်ခုံ၊ အာရပိကျောင်း၊
တစ်ကျောင်း၊ ဆိုင်ကယ်လေးစီး စုစုပေါင်း အမိမ့် ရရ
လုံး၊ ဈေးသိုင် ၅၂ ဆိုင်၊ ဆိုင်ခန်း ၅၁ ခန်း၊ ပလိနှစ်ခုံ၊
အာရပိကျောင်း ရှုစ်ကျောင်း၊ ကားကိုးစီးနှင့် ဆိုင်ကယ်
လေးစီး မီးလောင်ဆုံးရုံးခဲ့သည်။

လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် နိနက် ၉ နာရီခဲ့
တွင် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်
မော်တော်ယာဉ်များဖြင့် ထွက်ခွာလာရာ မောင်တော်
မြို့နယ်၊ နွားရုံတောင်ကျေးရွာအနီးအရောက်တွင်
အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖက်သမား ၁၅၀ ခန့်က
ဓားရှည်များကိုင်ဆောင်ပြီး ကား၏ဘေးဘယ်ညာ
ပိုင်းဝန်းတားဆီးပိတ်ဆို အကြမ်းဖက်သဖြင့် တားဆီးခဲ့
ရသည်။

လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် နှစ်ကို ၁၁ နာရီခုနှစ်
 တွင် မောင်တော်မြို့နယ်၊ မြို့သူကြီးကျေးရွာအတွင်း
 တရားဥပဒေတိုးမိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန်
 ထွက်ခွာလာစဉ် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖက်သမား
 များက ချောင်းမြောင်းပစ်ခတ်ခြင်း၊ ဆွဲမိုင်းများဖြင့်
 အဝေးမှ မိုင်းထောင်ဖောက်ခွဲအကြမ်းဖက်ခြင်းများ
 ပြုလုပ်၍ အပြန်အလှန်ပစ်ခတ်မှုများဖြစ်ပွားပြီး
 အကြမ်းဖက်သမားအလောင်း တစ်လောင်းရရှိ ခဲ့သည်။

မောင်တော်မြို့နယ်၊ ကျွန်းပေါက်ပြုစွဲချောင်းဝရဲကင်းစခန်းကို နိနက် ၁၁ နာရီခုံတွင် အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖက်သမား ၃၀၀ ခန့်က လာရောက် ထိုင်းဝန်း သဖြင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် များက တရားညပဒေ စိုးမိုးရေးဆောင် ရွက် ရပြီး မြို့သူကြီးကျေးရွား၌ အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖက်သမားများက လက်လုပ်မှုံး များခဲ့၍ အကြမ်းဖက်ဖောက်ခွဲ တိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ထိနာက် လျှော့ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ကြံကန်းပြင် နယ်ခြားစောင့်ရဲ ကွပ်ကွဲမှုဌာနချုပ်သို့ ဆက်လက် ထွက်ခွာရာ မှန်းလွှဲ ၁၂ နာရီ ၅ မိနစ်တွင် မောင်တော် မြို့နယ်၊ သီဟိုင်ခြီးအလွန် နွားရုံတောင်ကျေးရွာအဝင် ကားလမ်းသို့ရောက်ရှိချိန်တွင် အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖက် သမားများက လက်လုပ်မိုင်းပြင် အကြမ်းဖက် မိုင်းတောင်ဖောက်ခွဲမှုဌာနတွင် အပြန်အလှန်ပစ်မှု

ဖြစ်ပွားသော်လည်း ယာဉ်နှင့်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ထိခိုက် ဒဏ်ရာမရကြောင်း သိရသည်။

အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖက်သမားများသည်
မွန်းလွှဲ၁နာရီတွင်မောင်တော်မြို့မတော်ရပ်ကွက်
ဆယ်ဒါမ်များအူမြေ၏ဘိသိ(၆၂)နှစ်ကိုနေအိမ်
အတွင်းသို့ဝင်ရောက်သတ်မြုံးသည်။

အစွဲန်းရောက် အကြမ်းဖက် သမားများ၏
အကြမ်းဖက်လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် မောင်တော့ မြို့နယ်၊
ဇော်ပိုင်ညာလမ်းဆုံး မွန်းလွှဲ ၂ နာရီတွင် မိုင်း
နှစ်လုံးပေါက်ကွဲပြီး မွန်းလွှဲ ၂ နာရီခဲ့တွင် နောက်ထပ်
မိုင်းနှစ်လုံး ထပ်မံပေါက်ကွဲသဖြင့် ဒေသခံပြည်သူများ
အထိတ်တလန်ဖြစ်ရသော်လည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာမရ
ရှိကြောင်း သိရသည်။

ထိုပြင် မှန်းလွှာ ၂ နာရီတွင် မောင်တော့သေးရုံချေ၊
ဇေတ်ကာရုံတွေ့ကျော်းအနီးရှိဟိန္ဒာသာသာဝ်
များနေထိုင်သည့် နေအိမ်အတွင်းသို့ အစွမ်းရောက်
အကြမ်းဖက်သမားများက လက်နက်ငယ်ပြင့် လေးချက်
ပစ်ခတ်သဖြင့် အပြိုမဲ့အပျော်သား ဟိန္ဒာကလေးငယ် (ကျား)
တစ်ဦးသေဆုံးပြီး အမှုးသားတစ်ဦး ဒဏ်ရာရရှိသည်။

မောင်တော့ဖြူနယ် ဇင်ပိုင်ညာလမ်းဆုံးအနီး၌
 မွန်းလွှဲ ၁ နာရီခဲ့တွင် မိုင်းနှစ်လုံး၊ မွန်းလွှဲ ၂ နာရီ ၁၃၅
 မိန်စ်တွင် မိုင်းနှစ်လုံး၊ မွန်းလွှဲ ၂ နာရီ ၄၅၆ မိန်စ်တွင်
 မိုင်းတစ်လုံး၊ ညနေ ၃ နာရီ ၁၀ မိန်စ်တွင် မိုင်းတစ်လုံး၊
 ညနေ ၃ နာရီ မိန်စ် ၅၀ တွင် မိုင်းတစ်လုံး၊ ညနေ ၄
 နာရီ ၅ မိန်စ်တွင် မိုင်းတစ်လုံး၊ ညနေ ၄ နာရီ ၁၀
 မိန်စ်တွင် မိုင်းနှစ်လုံး၊ ညနေ ၄ နာရီခဲ့တွင် မိုင်းသုံးလုံး
 နှင့် ညနေ ၄ နာရီ ၉၂ မိန်စ်တွင် နောက်ထပ်မိုင်း
 တစ်လုံး စုစုပေါင်း မိုင်း ၁၄ လုံး ဆက်တိုက်ပေါက်ကွဲမှု
 ဖြစ်ပွားပြီး ဖြစ်စဉ်တွင် ဒေသခံပြည်သူများ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ
 မရရှိကြောင်း သိရသည်။

ବ୍ୟାକିତିଲ (ଜ୍ଞ) ରାଗମୁ (ଜ୍ଞ) ରାଗ ଆହି
ଆଶ୍ରମକାଳିନୀଙ୍କ ଆବ୍ରାମଃଫର୍ଦ୍ଦ ଵମ୍ବାଃ ମୁଖୀଃ ଦେହାଂଦିତାଃ ବ୍ୟାପ୍ତି
ଲାଗନ୍ତିଲ୍ୟବ୍ଧିତିଃ ଦ୍ଵ୍ୟ ଲ୍ୟଃ ପେରିନ୍ଦିକ୍ଷାପ୍ରିଃ କୌଣସିଶ୍ଵାରିଶ୍ଵାର
କର୍ମଃ ତଥାକାରିତିକ୍ଷଣିତି ମୋହନିତାପ୍ରିମିପେରି ରାର୍ଦ୍ଦିଗୁର୍କ
କ୍ଷୁଣ୍ଡଫେରାତିକ୍ଷଣିତି ଆବ୍ରାମଃଫର୍ଦ୍ଦ ଵମ୍ବାଃ ଗ ଶିଖିଶ୍ଵାରିଶ୍ଵାର
ଏବ୍ୟାପ୍ତି॥

ရုံးခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် အကြမ်းဖောက် တိုက်ခိုက်မှုအခြေအနေများ (၂၀၁၇)

လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ် နံနက်ပိုင်းတွင် မောင်တော်မြို့နယ် နယ်မြေ င အတွင်း တရားဥပဒေလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် စဉ် ARSA အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖောက်သမား ၁၀၀ ကျော်က တုတေ၊ ဓားများဖြင့် ပိုင်းဝန်းတိုက်ခိုက်သဖြင့် ပြန်လည်ခံတိုက်ခိုက်ရာ အကြမ်းဖောက်သမားများသည် အနီးရှိတောင်ကုန်းပေါ်သို့ ထွက်ပြီးတိမ်းရောင်သွားပြီး အကြမ်းဖောက်သမား ခေါ်ဘီရာမောက် (၃၅) နှစ် အာန်ဆောင်ဘီ (၁၃) နှစ် ဆွဲယော့အူဆောင်း (၅၄) နှစ် နှင့် အီလိယာစ် (၂၄) နှစ်တို့ လေးဦးကို ကိုင်ဆောင် လာသည့် ဓားများနှင့်အတူ ဖမ်းဆီးရမိသဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေမြေစာခန်း၌ အုပ်ဖွဲ့အရေးယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ဥနေ ၃ နာရီခဲ့ တွင် ဒေသခံယားနာလူနာများကို မောင်တော်ဆေးရုံ သို့ပို့ဆောင်စဉ် မောင်တော်မြို့နယ်၊ သိဟိုင်းကျေးရွာအနီး န္တားရုံတောင်ကျေးရွှေ့၌ ARSA အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖောက်သမားများက လက်နက်ငယ်များဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက် သဖြင့် ပြန်လည်ပစ်ခတ်ခဲ့ရပြီး ဥနေ ၄ နာရီ ခန့်တွင် န္တားရုံတောင်လမ်းခုံ၌ ARSA အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖောက်သမားများက လက်လုပ်မိုင်းနှစ်လုံး ဖောက်ခဲ့ခဲ့သည်။

ဥက္ကတ်လ (၃၁) ရက် မွန်းလွှာ့ပိုင်းတွင် မေယာတောင် ခြေ၊ အင်းဒင်ကျေးရွာအနီး လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ ဝင်များက တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်စဉ် ARSA အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖောက်သမား ၁၅၀ ကျော်က ဓားဖြင့်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သဖြင့် ပြန်လည်ခံပစ်ခတ်ရာ အကြမ်းဖောက်သမားများ မိုင်းနှစ်လုံးဖောက်ခဲ့သဖြင့် နေအိမ်နှစ်လုံး မီးလောင်ကျေမ်းခဲ့သည်။

လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မွန်းလွှာ့ပိုင်းတွင် နယ်မြေ ၁၁၊ ဘူးသီးတောင်မြို့နယ်၊ စိမ်းညွှဲးပြာကျေးရွာ အုပ်စု၊ ပြင်ရှည်ကျေးရွာနေ မသက်သူ အဒူတာလစ် (၂၂) နှစ်ကိုလည်းကောင်း၊ နယ်မြေ ၆ မောင်တော်မြို့နယ် မင်္ဂလာကြီးခေါ်င်းဝစ်ခန်းအနီးသို့ ရောက်ရှိလာသော မသက်သူတစ်ဦးကိုလည်းကောင်း ဖမ်းဆီးရမိသဖြင့် စစ်ဆေးရာ ထိုနှစ်ဦးသည် မောင်တော်ဒေသ အတွင်း အကြမ်းဖောက်မှုဖြစ်စဉ်များတွင် ပါဝင်ကြောင်း

သိရသဖြင့် ဥပဒေနှင့် အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် စက်တင်ဘာလ (၃) ရက် ညသန်းခေါင်ခန့်တွင် မောင်တော်မြို့နယ် အောက်ပြီးမကျေးရွာနှင့် ငါးခုရကျေးရွာ ဆက်သွယ်ထားသည့် ငါးခုရဖော်ထိတား၏ မသက်ဖွယ်လှပ်ရှာမှုများတွေ့ရှိသဖြင့် သွားရောက်စစ်ဆေးစဉ် ARSA အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖောက်သမားများက လက်နက်ငယ်များဖြင့်ပစ်ခတ်မှုကြောင့် ပြန်လည်ပစ်ခတ်ရာ အကြမ်းဖောက်သမားများသည် နေအိမ် ၅၀ ကို မီးရှိဖျက်ဆီးပြီး အောက်ပြီးမကျေးရွာဘက်သို့ ဆုတ်ခွာသွားခဲ့ပြီး လက်လုပ်မိုင်းတစ်လုံးနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်းရမိသည်။

လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် စက်တင်ဘာလ (၄) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်စဉ် မောင်တော်မြို့နယ်၊ အုန်းတော်အနောက်ကျေးရွာရှိ နေအိမ် ၁၂၀ ကျော်ကို ARSA အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖောက်သမားများက မီးရှိဖျက်ဆီးထားကြောင့်တွေ့ရသည်။ ထိုပြင့် အောက်မတက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဒေဝါးကျေးရွာတွင် နေအိမ် ၃၀၊ ဆောင်ကီးနာမကျေးရွာတွင် နေအိမ် ၅၀၊ ဟသာရကျေးရွာတွင် နေအိမ် ၁၀ လုံး စုစုပေါင်း နေအိမ်အလုံး ၉၀ မီးလောင်ကျေမ်းနေကြောင်း သတင်းအရ သွားရောက်စစ်ဆေးရာ မွန်းတည့် ၁၂ နာရီခန့်တွင် မီးပြီးသွားကြောင်းတွေ့ရသည်။

လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မွန်းလွှာ့ပိုင်းတွင် မောင်တော်မြို့နယ်၊ ချိန်ခါလီကျေးရွာအတွင်း တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်စဉ် ကျေးရွာအစွမ်းရှိ နေအိမ်တစ်လုံး မီးလောင်ကျေမ်းနေကြောင်းတွေ့ရပြီး အဆိုပါနေအိမ်တွင် မိုင်းနှစ်လုံးပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ အခြားလုံခြုံရေး အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် မွန်းလွှာ့ပိုင်းတွင် မောင်တော်မြို့နယ်၊ သဟာရကျေးရွာတစ်ဦးကိုလည်းကောင်း များဆောင်ရွက်စဉ် အဆိုပါကျေးရွာအနီး ကျေးရွာရှိ နေအိမ် ၄၀၀ ခန့်မှ အုပ်စု ARSA အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖောက်သမားများ၏ မီးရှိဖျက်ဆီးမှုကြောင့် မီးလောင်ပျက်စီးနေကြောင်းတွေ့ရသည်။

ရှိုင်ပြည်နယ်အတွင်းဖြစ်များခဲ့သည့် အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုအခြေအနေများ (၂၀၁၃)

မောင်တော်မြို့ အမှတ် ၅ ရုပ်ကွက် MPT တာဝါတိုင် အနီး၌ ညေနေပိုင်းတွင် မသက်သူတစ်ဦးကို တွေ့ရှိရ သဖြင့် လျှို့ဝှက်ပွဲတွင်များက သွားရောက်စဉ်ဆေးစဉ် တာဝါတိုင်၏ အရှေ့ဘက်ခြေထည်းရှိုးအနီး အချင်း နှစ်လက်မ၊ အရှည် ဂုံးလက်မရှိ သံပိုက်လုံဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော လက်လုပ်မိုင်းတစ်လုံးနှင့် အဖြူရောင် ပိုင်ယာကြီး အရှည်ပေ ၁၀၀ ခန့် တစ်ချောင်းနှင့် အနီး အနက် နှစ်ပင်လိမ့်ပိုင်ယာကြီး အရှည် ၄၂ ပေခန့်တိုက်လက်လုပ်မိုင်းနှင့် ဆက်သွယ်ထားသည်ကိုတွေ့ရသဖြင့် ဖယ်ရှားခဲ့ရသည်။

ရရှိသည်။ ကျေးရွာပေါင်း ၅၉ ရွာ၊ အီမ ၆၈၄၂ လုံး မီးရှုံးဖျက်ဆီးခံရပြီး တံတားရှစ်စုံ၊ မိုင်းထောင်ဖျက်ဆီး ခြေးခံရသည်။ ထိုသို့ အကြမ်းဖက်မှုလုပ်ရပ်များကြောင့် ရှိုင်ပြည်နယ်၊ မောင်တော်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ သည် နေရပ်စွန်းဆွဲ နယ်စပ်မရှိယာအပါအဝင် လုံခြုံရာ နေရာများတွင် ခိုလှုနေထိုင်ခဲ့ကြရာ စက်တင်ဘာလ (၄) ရက်အထိ အကြမ်းဖက်မှုကြောင့် နေရပ်စွန်းဆွဲတိမ်းရွှေ့ငှုံးရသူ တိုင်းရှင်းသား ၂၆,၇၄၇ ဦး ရှို့ခဲ့သည်။ အဆိုပါအခြေအနေတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ

နယ်စပ်ဒေသတည်ပြိုမြို့အော် ဘင်္ဂလားဒေါရ်-မြန်မာ နှစ်နိုင်းအကြား ကင်းလှည့်စစ်ဆေးနေသည့် မြန်မာနယ်ခြားစောင့်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ

ARSA အစွမ်း ရောက်အကြမ်းဖက်သမားများ၏ တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် ပြုရှုတ်လ (၂၂) ရက်မှ စက်တင်ဘာလ (၂) ရက်အထိ လျှို့ဝှက်ပွဲတွင်များနှင့် ARSA အစွမ်း ရောက်အကြမ်းဖက်အဖွဲ့များသည် ထိတွေ့တိုက်ခိုက်မှုပေါင်း ၉၃ ကြိမ်ဖြစ်များရာ လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၃ ဦး၊ နိုင်ငံးဝန်ထမ်းနှစ်ဦး စုစုပေါင်း ၁၅ ဦး ကျဆုံးပြီး ဒေသခံတိုင်းရှင်းသား ၁၄ ဦး၊ ဒေသခံဟန်။ ဘာသာဝင် ခုနစ်ဦး၊ အစွမ်းရောက် အကြမ်းဖက်သမား ခုနစ်ဦး စုစုပေါင်း ၂၈ ဦး သေဆုံးသည်။ ARSA အစွမ်းရောက်အကြမ်းဖက်သမား ၃၃၁ ဦး အသေ ရရှိကာ ၃၈ ဦး ဖမ်းဆီးရမိသည်။ ထိုပြင် လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦး၊ နိုင်ငံးဝန်ထမ်းသုံးဦး၊ ဒေသခံတိုင်းရှင်းသားလေးဦး စုစုပေါင်း ၂၂ ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာ

ကူညီထောက်ပံ့မှုများကို ပေးအပ်ရန်တာဝန်ရှိသည့် အလျောက် ထိရောက်သော အစီအမံများချမှတ်၍ ကူညီထောက်ပံ့မှုများကို ကြော်ခြေနှုန်းလှုပ်ရှားမှု (Red Cross Movement) နှင့်အတူ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် နေရပ်စွန်းဆွဲရသူများအား ကူညီထောက်ပံ့ပေးအပ်ရာ၌ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အကူအညီပေးအပ်ခြင်းဆိုင်ရာ အခြေခံမှုများနှင့်အညီ ခွဲခြားမှုမရှိဘဲ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအလှောက်များက ပူးပေါင်းပါဝင်ကူညီထောက်ပံ့နိုင်ရေးအတွက် ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သကင်းထုတ်ပြန်ထားသည်။

စိုးအောင်

လီလီကြာညွှန် ဒေါ်

လီလီကြာညွှန်! ဒေါ် (၁၉၂၈-၂၀၁၃)။
ပထမဆုံး နိုင်ငံတကာပြိုင်ပွဲဝင်အမျိုးသမီး အားကစား မယ ဒေါ်လီလီကြာညွှန်ကို စက်ရှင်တရားသူ၏ ဦးကြာညွှန် နှင့် ဒေါ်စောညွှန်တို့က ၁၉၂၈ ခုနှစ် ဧပြီလ (၁၉) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။

ငယ်စဉ်က ရန်ကုန်မြို့ ခရစ်လမ်း (ဟိုလိုမြတ်ထွန်း လမ်း) ရှိ စိန့်ဖိလစ် အင်လိပ်အလယ်တန်းကော်ငါး၌ ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်ကပင် ကျောင်းနှစ်ပါတ်လည် အားကစားပြိုင်ပွဲများ၌ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။

ဒေါ်လီလီကြာညွှန်

၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပထမဆုံးကျင်းပ သော အမျိုးသမီး ဘားကျွမ်းပြိုင်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည်။ မြေပြင်ကျွမ်း၊ သေတ္တာဘား၊ တန်းဘား သုံးမျိုးယဉ်ပြိုင်ရာ ဒေါ်လီလီကြာညွှန်က ပထမဆုံးမြေပြိုင်ရေးနှင့် အားကစားနည်းများကို ရက်တို့သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပို့ချပ်ခဲ့သည်။ ထိုသင်တန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အားကစားသမိုင်းတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် နိုင်ငံအနှစ်အပြား အားကစား သင်တန်းများပို့ချပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒေါ်လီလီကြာညွှန်သည် တေးသီချင်းသီဆိုမှု တွေ့လည်း ဝါသနာပါသူဖြစ်ရာ ‘တစ်ရွာစီနေ’ သီချင်းကို ဟယ်ရှစ်တင့်နှင့်တွဲဖက်သီဆိုခဲ့ပြီး မြန်မာ့အသံက ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့သည်။ ထိုသီချင်းသည် ဒေါ်လီလီကြာညွှန်၏ ပထမဆုံးအသံလွှင့်သီချင်း ဖြစ်သည်။ ဒေါ်လီလီကြာညွှန်သည် တီးဂိုင်းခေါင်းဆောင် စွဲရားဆရာ အေဝမ်းခင်မောင်၏ဖိတ်ခေါ်မှုဖြင့် ခေတ္တရားအေး ရေးစားပေးသော ‘ချစ်တင်ဆီ’ သီချင်းကို ပထမဆုံး ကိုယ်တိုင်

သီဆိုခဲ့သည်။ ထိုနောက် ‘ဝါးကမယ့်ဖူးစာ၊ ချစ်တေးလွှာ၊ မောင်ထဲကချစ်သူ၊ ချစ်ဆွေးသံ၊ တစ်ရောင်တည်းခြယ်’ စသည့်သီချင်းများသီဆို အသံလွှင့်ခဲ့သည်။

ဒေါ်လီလီကြာညွှန်သည် ဖင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်ပြည်မြို့၌နေထိုင်ခဲ့ရာ ပြည်မြို့လွှတ်လပ်ရေး အားကစားပြိုင်ပွဲ၌ လုံတံပစ်နှင့် မိတာ ၁၀၀ ပြေးပွဲများ တွင် ပထမရရှိသည်။ ထိုခေတ်က အကောင်အထည်ဖော်သော ပြည်တော်သာတိ မံကိန်းအတွက်ပြာ့ ကျင်းပရာ ထိုပွဲတွင် ပြည်မြို့မတူရှိယာအဖွဲ့နှင့်တွဲ၍ သီချင်းခြောက်ပုံ သီဆိုခဲ့သည်။

ထိုနောက် ရန်ကုန်တိုင်း အမျိုးသမီးကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်ရေးများအဖြစ် ရွှေးချယ်ခန်းထားခြင်းခံရပြီးနောက် ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်ရေးကောင်စီ ညွှန်ကြားရေးမှု။ ဦးမောင်မောင်ကလေး၊ ဦးဇော်ဝိတ်၊ ဒေါ်ထွားကြ။ ဒေါ်ကြိုင်စီ၊ ဆရာဝန်ဒေါ်ပို့ပို့၊ ဦးစွဲ့ (ဘော်လီဘော)၊ ဦးသံချွေး (ဘတ်စက်ဘော)၊ ဦးလှမြင့် (ဘားကျွမ်း) တို့ထံတွင် အားကစားပညာများ သင်တန်းတက်ရောက်သင်ယူခွင့် ရှုခဲ့သည်။

နယ်မြို့များသိလွှာလည်ကာ ပြေးခွန်ပစ်လက်ပွေး၊ ဘော်လီဘော၊ ဘတ်စက်ဘော၊ ဘောလုံး စသည့် အားကစားနည်းများကို ရက်တို့သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပို့ချပ်ခဲ့သည်။ ထိုသင်တန်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အားကစားသမိုင်းတွင် ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် နိုင်ငံအနှစ်အပြား အားကစား သင်တန်းများပို့ချပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ရီလတွင် ရန်ကုန်မြို့၊ အောင်ဆန်းအားကစားကွင်း၌ အမျိုးသားတံခွန်စိုက်အားကစားပြိုင်ပွဲ ကျင်းပရာ ဒေါ်လီလီကြာညွှန်သည် သံလုံပစ်နှင့်လုံတံပစ်ပြိုင်များ၌ အကောင်းဆုံးစီချိန်များရှု၍ အာရာအားကစားပွဲအတွက် ပဏာမရွေးချယ်ခံခဲ့ပြီး မြန်မာ့အားကစားသမိုင်းတွင် နိုင်ငံကိုယ်စားပြုပြည်ပသို့သွားရောက် ယှဉ်ပြိုင်ရသော ပထမဆုံးအမျိုးသမီး ဖြစ်လာသည်။

ဒေါ်လီလီကြာညွှန်သည် ကိုမြတ်း၏တေးပါမာန်အဖွဲ့တွင် ကိုမင်းနောင်ရေးသည့် ‘တန်းနေ့’၊ စန္ဒရားချစ်ဆွေးရေးသည့် ‘တချို့ရွှေရာရာ’၊ ကိုမြတ်လေးရေးသည့် ‘လာသေးတယ် သာအေးရယ်’၊ ‘ယနေ့ပါဆိုရင်’၊ ‘မေတ္တာ

မိုးတစ်ပေါက်၊ ‘ဟိုကမ္ဘာက ကြိုပါ’၊ ‘မောင်ကြီးပြီးချင်း’၊ သောတမောင်၏ ‘ခွန်းကြေးလှည့်ကွယ်’၊ ‘တွေးရခက်ကြီး’၊ စသည့်သီချင်းများကို သီဆိုအသံလွှဲပြစ်သည်၊ ကိုမျိုးလိုင်၏ ပဒေသာဓာတ်ပြားကုမ္ပဏီတွင် ‘တွေးရခက်ကြီး’၊ ယနေ့ပါဆိုရင်၊ လာသေးတယ်သာအေးရယ်၊ ခွန်းကြေးလှည့်ကွယ်၊ တာချစ်ရှာရှာ၊ မေတ္တာရွှေစောင်း’ စသည့်သီချင်းများကို စာတ်ပြားသွေးဖြစ်သည်။ အောင်လင်းရေးသည့် ‘မေတ္တာရွှေစောင်း’ သီချင်းမှာ ဒေါ်လိုကြောည့်နှင့် အကျော်ကြားဆုံးသီချင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဒေါ်လိုကြောည့်သည် အောင်မောင် တိုးပိုင်းတွင် ‘မအိုးသေးတဲ့ ချစ်သူ’၊ အိပ်မက်ပေးလို့ ချစ်ရေးဆိုသလား၊ ‘ပန်းကလေးပေဒါ’ စသည့်သီချင်းများကို သီဆိုထည်။ ထိနောက် ပိုနားနေသော ချို့တေးဆက် အဖွဲ့၊ ပြန်လည်လှပ်ရှားရာ ကဗျာဆရာမောင်ယဉ်မော်က စာသားရေးပြီး ကိုအောင်ကိုးက အသံသွင်းသည့် ‘ဒိုက္ခားကော်တော်’၊ ‘ပုလ်နှုန်းပန်းမှု’ စသည့်သီချင်းတို့မှာ ထင်ရှားသည်။

ဒေါ်အောင်ကြည်တို့ထဲမှ သီချင်းကြီးများ သင်ယူသည်။ သီချင်းကြီး အပုဒ် ၁၀ ခန့်ရှုပြီး မြန်မာည့်သီချင်းကြီးတူရိယာအဖွဲ့က သီချင်းများအသံလွှင့်ရာ စာတ်ပြား ၁၀ ချပ်ရသည်။

၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဝါရွှေတန်ဖိုးရှိ ဦးအိုးအောက် အမှုထင်းရသဖြင့် ဒွာနသို့ သွားရောက် အမှုထင်းရသဖြင့် ဒေါ်လိုကြောည့်လည်း လိုက်ပါသွားခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြီး စန္ဒရားလှယွှေ့ ခေါ်ဆောင်သောတိုးပိုင်းနှင့် ပိုလုပ်ကလေးတင့်အောင်၏ ‘သနပ်ခါးကွွန်မာဝပ်ပြင်’ နှင့် ‘အနုပညာသည်များသို့’ စန္ဒရားလှယွှေ့၏ ‘ချစ်စိတ်’ နှင့် ‘အချစ်ပုရို့’ စန္ဒရားလှယွှေ့၏ ‘ညျှော်သူ’ ချို့တေးဆက်အောင်ကိုး၏ ‘မောင်မောင်’၊ မောင်မောင်လတ်၏ ‘မချစ်တွေ့ပ်ပေါ့’၊ ‘အဝေးဆုံးသို့’ နှင့် ‘နောက်များမှ ပန်တော့မယ်ရှင်’ သီချင်းတို့ကို အသံသွင်းခဲ့သည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ဦးအောင်ကျော်နှင့် လက်ထပ်ခဲ့ပြီး သားနှစ်ယောက်နှင့် သီးသံးယောက် ထွန်းကားသည်။ ဒေါ်လိုကြောည့်သည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊

၂၅၈၂၎ (၂၆) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ခင်ပွန်းဦးအောင်ကျော် (ဘဝသံ) (၇၁ရေးဆရာမောင်ကြောညီ)၊ သားဦးမင်းခေါင်ကျော်၊ သီးဒေါက်တာရာတနာကျော်၊ ဒေါ်အာသာဝတီကျော်၊ သားဦးသတိုးကျော်၊ သမီးဒေါ်ပုဂ္ဂိုမိကျော်နှင့် မြေးခုနစ်ဦးတို့ ကျွန်ရစ်သည်။

စီးအောင်

လွတ်ပြမ်းသက်သာခွင့်။ ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ပြစ်ဒဏ်ကျခဲ့နေသော အကျော်းသားများကို ပြစ်ဒဏ်ကျခဲ့နေစဉ် စည်းကမ်းလိုက်နာမှု ကောင်းမွန်စွာနေထိုင်မှုတို့ အပေါ်အခြေခံ၍ အကျော်ထောင်လက်စွဲနည်းပေးအပ် စဉ် ၈၂၇ ရှုံး ၈၂၈ ရှုံး ၈၂၉ ရှုံး ၈၂၁၇ ခုနှစ် မြန်မာ့နှစ်သူကူး သကြံနွဲတွော်ကာလမတိုင်မီအကျော်ထောင် စခန်းအသီးသီးမှ စည်းကမ်းလိုက်နာသူကောင်းမွန်စွာနေထိုင်သူ အကျော်းသား၊ အကျော်းသူများကို နှစ်သစ်တွင် စိတ်သလူသစ်ဖြင့် ဘဝသစ်စတင်နိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ အထူးလျော့ရော်ဖြင့် လွတ်ပြမ်းခွင့်ပြုလိုက်ပြီး ပြည်ရွှေ့ကြော်း ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၂) ရက်တွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံရုံးဝန်ကြီးဌာန သတင်းထုတ်ပြန်ချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်သည်။

- (က) ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှုးရုံး-ကျေား ၃၉၁ ဦးမ ၆၂၂ ဦးစီးမှုးရုံး ၄၄၃ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၄၄၃ ဦး
- (ခ) မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှုးရုံး-ကျေား ၃၅၆ ဦးမ ၄၈ ဦးစီးမှုးရုံး ၄၀၄ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၄၀၄ ဦး
- (ဂ) စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှုးရုံး-ကျေား ၁၃၅ ဦးမ ၁၂၂ ဦးစီးမှုးရုံး ၁၄၃ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၁၄၃ ဦး
- (ဃ) ပရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှုးရုံး-ကျေား ၁၁၃ ဦးမ ၆၆၂ ဦးစီးမှုးရုံး ၁၁၃ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၁၁၃ ဦး
- (ဃ) ရှုံးပြည်နယ်ဦးစီးမှုးရုံး-ကျေား ၁၀၁ ဦးမ ၇၃၂ ဦးစီးမှုးရုံး ၁၁၂ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၁၁၂ ဦး
- (၁) ပုံးတိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှုးရုံး-ကျေား ၁၃၉ ဦးမ ၃၃၃ ဦးစီးမှုးရုံး ၁၃၉ ပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၁၃၉ ဦး

လွတ်ပြိုမ်းသက်သာခွင့်

- (က) မွန်ပြည်နယ်ဦးစီးမှုဗုရုံး-ကျား ၃၀ ဦး၊ မ ၂ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၃၃ ဦး
 (ခ) တန်သံရုံးအားလုံး-ကျား ၅၅ ဦး
 (၁၂) ကချင်ပြည်နယ်ဦးစီးမှုဗုရုံး-ကျား ၅၃ ဦး၊ မ ၂ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၆၀ ဦး
 (၁၃) ရခိုင်ပြည်နယ်ဦးစီးမှုဗုရုံး-ကျား ၈၆ ဦး၊ မ ၂၀ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၀၆ ဦး
 (၁၄) မကျွေးတိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှုဗုရုံး-ကျား ၇၀ ဦး၊ မ ၁၁ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၈၁ ဦး
 (၁၅) ကယားပြည်နယ်ဦးစီးမှုဗုရုံး-ကျား ၆ ဦး၊ မ ၁ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၇ ဦး
 (၁၆) ကရင်ပြည်နယ်ဦးစီးမှုဗုရုံး-ကျား ၃၀ ဦး၊ မ ၃ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၃၃ ဦး
 (၁၇) ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းဌာန- ကျား ၁၁၁ ဦး၊ မ ၁၂ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၂၃ ဦး
 (စုစုပေါင်း - ကျား ၁၆၅၀ ဦး၊ မ ၂၃၃ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၈၈၃ ဦး)
- အတူ တာဝန်ထမ်းဆောင် နိုင်စေရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ လူမှု့ရေးအရ ငဲ့ညာသောအားဖြင့် လည်းကောင်း နိုင်ငံတော်သမွာတသည် အကျဉ်းထောင် အသီးသီးတွင် အကျဉ်းကျခံနေသော နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား ၁၈၆ ဦးကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံပေးပွဲမ ၂၀၄၊ ပုံးမခွဲ (က) အရ ပြစ်ဒဏ်လွတ်ပြိုမ်းခွင့်ပေးလိုက်ကြောင်း မေလ (၂၃) ရက်တွင် ပြည်ထောင်စု သမွာတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမွာတရုံး၏ အမိန့်အမှတ် (၈/၂၀၁၇) ဖြင့် ထုတ်ပြန်သည်။
- ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ-(၂၁) ရာစု ပင်လုံကို ကြိုးဆိုသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံအချင်းချင်း မိတ်ဝက်မပျက် ဆက်ဆံရေးကို ရွှေ့ရှုသော အားဖြင့် လည်းကောင်း နိုင်ငံတော်သမွာတသည် အကျဉ်းထောင်အသီးသီးတွင် အကျဉ်းကျခံနေသော နိုင်ငံမြားသား အကျဉ်းသား ၇၃ ဦးကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ပေးပွဲပွဲမ ၂၀၄၊ ပုံးမခွဲ (က) အရ ပြစ်ဒဏ်လွတ်ပြိုမ်းခွင့်ပေးလိုက်ကြောင်း မေလ (၂၃) ရက်တွင် ပြည်ထောင်စု

**လွတ်ပြိုမ်းချမ်းသာခွင့်ကြောင့် အကျဉ်းထောင်မှ လွတ်မြောက်လာသူများကို
မိသားစုဝင်များက ကြိုးဆိုကြောင်း**

ပြည်ထောင်စု ပြိုမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ-(၂၁) ရာစု ပင်လုံကို ကြိုးဆိုသောအားဖြင့် လည်းကောင်း နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့် စေတနာကိုနားလည်ပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသ အကျိုး၊ နိုင်ငံတော်အကျိုးအတွက် အများပြည်သူနှင့် သမွာတမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သမွာတရုံး၏ အမိန့်အမှတ် (၉/၂၀၁၇) ဖြင့် ထုတ်ပြန်သည်။

မွေးလေးအကျဉ်းထောင်နှင့် အင်စိန်အကျဉ်းထောင် တို့၏ အကျဉ်းကျခံရသော အကျဉ်းသား၊ ကော်မားသား၊

လွတ်ပြိုမ်းသက်သာချင့်

ကျောင်းသူ ခုနှစ်ဦးသည် ဉာဏ်လ (၃) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် ပြန်လည်လွှတ်ပြောက်သည်။ ပြန်လည် လွှတ်ပြောက်လာသည့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများမှာ မန္တလေးအကျဉ်းထောင်မှ ရှိန်းလဲဝေကျော် (ခ) မအမြူး၊ ဟိန်းထက်အောင် (ခ) လီရှင်းထက်၊ လိုင်မင်းဦး၊ ထွေ့ခေါ်မြို့ဝင်း၊ အောင်အော်မင်း၊ အင်းစိန်အကျဉ်းထောင် မှ ရဲထွေ့အောင် (ခ) ထွေ့ထွေ့၊ သင်းနှင့်ဖြီး (ခ) သက်ဖြီးနှင့် (ခ) နောင်ကွဲပို့ ဖြစ်သည်။ အဆုံးပါ အကျဉ်းသားများကို နှင့်တော်သမ္မတရုံး၏ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဉာဏ်လ (၄) ရက် ရက်စွဲပါစာအမှတ် ၁၀၂ (၁)/၈/သမ္မတရုံးအရ ရာဇ်ဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုံးမှု ၄၀၁၊ ပုံးမှု ၁၁၁ (၁) ဖြင့် ပြစ်အက်မှ လွတ်ပြိုမ်းသက်သာ ခွင့်ပြုခြင်း ဖြစ်သည်။

စီးအောင်

လွှာမြှင့်၊ ဒေါက်တာ (စီးပွားရေးပညာရှင်)
(၁၉၂၀-၂၀၁၇)။ ။ စီးပွားရေးပညာရှင်၊ ဘောဂေါဒ၊
ပညာရှင် ဒေါက်တာလွှာမြှင့်ကို ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လ
(၂၀) ရက်တွင် ပုံသိမ်မြှုပြု မွေးဖွားသည်။ ငယ်စဉ်က
ပုံသိမ်မြှုပြု၊ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း၌ ၁၀ တန်း
အောင်သည်အထိ ပညာသင်ယူသည်။

၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ် ဒုတိယသပိတ်
မောက်သောအခါ ဒေါက်တာလွှာမြှင့်သည် ဥပစာ
အထက်တန်းကျောင်း၌ ပညာသင်ယူနေချိန်ဖြစ်သည်။
၁၉၃၇-၃၈ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂ၏အုပ်စုအောင်း
၌ အင်လိပ်စာကဏ္ဍစာတည်း ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင်
ဘောဂေါဒရုံးတုံးတန်း၌ ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူးဘွဲ့
[B.A(Hons)] ကို ပထမအဆင့်ဖြင့် အောင်မြင်သည်။

ဒေါက်တာလွှာမြှင့်သည် ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် အင်လန်
နှင့်သို့ ပညာတော်သင်အဖြစ် စေလွှတ်ခြင်းခံရသည်။
အင်လန်နှင့်ရှိ လန်ဒန်တက္ကသိုလ်၏ နာမည်ကြီး
ကောလိပ်တစ်ခုဖြစ်သည့် လန်ဒန်စီးပွားရေးကောလိပ်
(London School of Economics) ၌ တက်ရောက် ပညာသင်
ယူရာ ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ဘောဂေါဒပါရဂုဏ်ဘွဲ့ [Ph.D
(Economics)] ရရှိသည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနှင့်

လွှာမြှင့်၊ ဒေါက်တာ (စီးပွားရေးပညာရှင်)

သို့ပြန်လာပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၌ ဘောဂေါဒ
ပါမောက္ခအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင်
မြန်မာအစီးရွှေးပွားရေးအကြံပေးအရာရှိ အဖြစ်
လည်းကောင်း တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည်။ ဒေါက်တာ
လွှာမြှင့်သည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်လန်နှင့်သို့
ပြန်လည်သွားရောက်ပြီး အောက်စွဲဖြစ်တက္ကသိုလ်၌
အသစ်ဖွင့်သော မဖွံ့ဖြိုးသေးသောနှင့်များ၏
ဘောဂေါဒဘာသာရပ်ကို ကထိကအဖြစ် သင်ကြား
ပေးသည်။

ဒေါက်တာလွှာမြှင့်

၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် အိမ်တောင့်အထိုးရကာ ဒေါက်တာ
လွှာမြှင့်ကို မြန်မာနှင့်သို့ပြန်လာရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပြီး
ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်သည်။
၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရာထုံးမှုနှင့်ထွက်ပြီး အင်လန်
နှင့်သို့ ပြန်သွားခဲ့သည်။

ဒေါက်တာလွှာမြှင့်သည် ကိုယ်တိုင်ပညာဆည်းပူး
ခဲ့သော လန်ဒန်တက္ကသိုလ် လန်ဒန်စီးပွားရေးကောလိပ်
(LSE) ၌ ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိ ဘောဂေါဒ
ပါမောက္ခအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး စီးပွားရေး
မဟာဂျာနမှုး (Dean of Economics) ရာထုံးဖြင့် အငြိမ်စား
ယူသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် အငြိမ်စားဂုဏ်ထူးဆောင်
ပါမောက္ခ၊ ၁၉၈၇-၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကမ္မာ့ဘဏ်နှင့်
ဒေသနှင့်ပြုးမြန်မာနှင့် စီးပွားရေးအတိုင်ပင်ခံ
အရာရှိ (Consultant) အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

ဒေါက်တာလွှာမြှင့်သည် ဘောဂေါဒပါရဂုဏ်ဘွဲ့
နောင်တွင် မဖွံ့ဖြိုးသေးသောနှင့်များ (ယခုဖွံ့ဖြိုးဆဲ

လုပ်ငန်း၊ ဒေါက်တာ (စီးပွားရေးပညာရှင်)

ଦୀର୍ଘବିରାମ

ကမ္မားသောဂေါ်ဇန်နဝါရီပယ်တွင် H.Myint
ဟူသောအမည်ဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်ရေး
နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဘာသာရပ်တွင် ထင်ရှား
သူလည်းဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာလှမြင့်သည် ပါရဂူဘုံကျမ်းဖြစ်သော Theories of Welfare Economics (သက်သာချောင်ချိန်သော ဘောဂဇ္ဈ-၁၉၄၈) စာအုပ်ကို ပြန်ထုတ်ဝေသည်။ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် Economic Theory and the Under-developed Countries (ဘောဂဇ္ဈသီအိရိနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု နောက်ကျသောနိုင်ငံများ) စာအုပ်ကို ပြုသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပွဲမအကြောင်မြောက်ပုံနှစ်ခုခဲ့သော The Economics of the Developing Countries (ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံတို့၏ဘောဂဇ္ဈ) စာအုပ်သည် ဒေါက်တာလှမြင့်၏ အအောင်မြင်ဆုံးစာအုပ် ဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာလွှမြှုပ်သည် ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ပညာရေး
လောကမှ အနာဂုံးနှင့်နာဂုံးနှင့် အနာဂုံးနှင့်တွင်
UCLA သို့ University of California, Los Angeles
[ကယ်လိပ္ပါးနီးယားတက္ကသိုလ် (လော့စီနှင့်ရုလိစ်)] မှ
ပါမောက္ခ Deepak Lal နှင့်တွဲဖက်၍ The Political
Economy of Poverty, Equity and Growth (ဆင်းခြင်း၊
သာတူညီမြှုပ်နည်းနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှု) စာအုပ်ကို ပ്രဌေသည်။
ထိုစာအုပ်ကို ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် Clarendon Press,
Oxford က ထုတ်ဝေသည်။

ဒေါက်တာလှမြင့်၏ နှစ် ၅၀ ကျောကာလ
လုပ်ဆောင်အောင်မြင်မူများကို နိုင်ငံတကာမှ စီးပွားရေး
ပညာရှင်တို့က From Classical Economics to Development Economics : Essays in Honor of H.Myint,
Macmillan, London, 1994 စာအုပ်၏ မှတ်တမ်းတင်ဖော်
ပြခဲ့သည်။

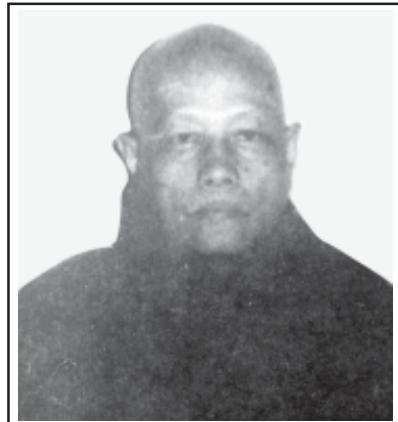
ଗନ୍ଧୀଙ୍କିର୍ତ୍ତ ମୁଖ୍ୟମାନୁଷ୍ଠାନିକିର୍ତ୍ତିରେ ପଦ୍ଧତିରେ ଏହାରେ ଜୀବିତ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିଛି।

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၉) ရက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊
ဘန်ကောက်မြို့၊ ဘာမွန်ဂရက်ဆေးရုံ၏ ကွယ်လွန်
သည်။

တိပိဋကဓရ

ଦିଲ୍ଲିଆମା କାନ୍ତି (ଆର୍ଟିମହାପଣ୍ଡିତ) (ମୁଖ୍ୟ ମା

୧ ଜାନ୍ମ -୧୯୨୭) ॥ ॥ ଫିଳିଙ୍ଗଟେର୍ ଯୁଦ୍ଧିତିରିଥିଲୁ
ପକ୍ଷେ ତୀର୍ତ୍ତିଙ୍କରେ ଯେହାକୁଣ୍ଡିଃ (ଆଫ୍ରାଗର୍ ପ୍ରିଂଚି)। ଫର୍ତ୍ତତାଲଙ୍କରେ ମୁଣ୍ଡିଲୁ
କ୍ଷେତ୍ରକୁଣ୍ଡିଃ ଗଲେଶ୍ଵରି ରାତାଫାବୁ ତୀର୍ତ୍ତିର୍କା କାନ୍ଦିଟେର୍ ସ୍ଥିତିରେ
ପରାଫର୍ମାଯିଗଲାଏତେବେ ଆଗ୍ରାମହାପଞ୍ଜୀତ କାହିଁକି
ଦିଯାମଗରୀ ଅମନ୍ତରେ ଟେର୍ ସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟରେ
ତେବେ ଅନ୍ତିମକୁଣ୍ଡିକା ଜାନ୍ମିଲୁ ଉତ୍କର୍ଷ ଓ ତୀର୍ତ୍ତିଯାଦିକୁଣ୍ଡିଲପ୍ରତ୍ୟେ
କେନ୍ଦ୍ର (ବାଗ୍) ରାଗୀ ଭାବୁରୁଷଙ୍କରୁ ପକ୍ଷେ ତୀର୍ତ୍ତିଙ୍କରେ
ମୁଣ୍ଡିଲୁ। କ୍ଷେତ୍ରକୁଣ୍ଡିଃ ଗଲେଶ୍ଵରି ପରାପରାକ୍ରମିତିରେ
ମୁଣ୍ଡିଲୁ।

ବ୍ୟାକ୍‌ରିଯାମ

ဆရာတော်လောင်းလျှာသည် နတ်တလင်းမြို့၊
ကန်တော်ရိုးကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပညာ့်သာ

ရတနာပုံတိုက်ဆရာတော်၊ မန္တလေးမြို့ တောင်ထိုးလင်း
တိုက် သက္ကန်းဆရာတော်၊ အုတ်ကျောင်းဆရာတော်၊
သူကြွယ်ကျောင်းဆရာတော်၊ သီမံကျောင်းဆရာတော်၊
မန္တလေးမြို့၊ ရွှေရေးဆောင်တိုက်ဆရာတော် ကုသိနာရုံ
တိုက် ပျော်ဘွယ်ကျောင်းတိုက်ဆရာတော်တို့ထံ၌
ပရီယတ္တစာပေများကို သင်ယူဆည်းပူးခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် နတ်တလင်းမြို့၊ ရတနာပုံ
တိုက်၊ ကန်တော်ဦးကျောင်းတိုက်၏ပာန နာယက
တာဝန်ကို ဆောင်ရွက်တော်မူပြီး သာသနာတော်
သန့်ရှင်းတည်တဲ့ပြန့်ပွားရေးတွင် နှင့်တော်ပဟို
သံယူဝါန်ဆောင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ နှင့်တော်
သံယူမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်း ၂၀၁၄
ခုနှစ်မှစ၍ ပျော်နှင့်တော်မူချိန်အထိ နှင့်တော် ဉာဏ်ဒါ
စရိယတာဝန်ကိုလည်းကောင်း ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော်အကျိုးကို သယ်ပိုး
ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သော ဆရာတော်ဘဒ္ဒန်ရိယာမ
သည် ၁၃၆၉ ခုနှစ်၊ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) တွင် နှင့်တော်
အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ဆက်ကပ်
လျှိုဒ်နှင့်သော အဂ္ဂမဟာပန္တိတဲ့တဲ့ဆိပ်တော်မြတ်
ကို အလျှော်ရရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော်အကျိုးကို
သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော် ၇၉ နှစ်၊
သိက္ခာတော် ၅၉ ဝါအရ ၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း
(၁၄) ရက် (၁၃-၈-၂၀၁၆) တွင် ဘဝနတ်ထံပျော်နှင့်
တော်မူသည်။

မောင်ညီစွန်း (မြန်မာစာ)

**ရိစိုက်လာကာ ဘဒ္ဒန် (အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမု
ကောင်တော်) (မြန်မာ ၁၂၈၉ - ၁၃၇၉) ။ ။**
မကွေးတိုင်းဒေသကြီး တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ လက်ပံရည်
အုပ်စု၊ ရွှေရောင်တော် ဘုရားကြီးတိုက် ဦးသီးပမာန
နာယက၊ နှင့်တော် ဉာဏ်ဒါစရိယဆရာတော် ဘဒ္ဒန်
ပိစိုက်လာကာကို ခမည်းတော် ဦးသီးမင်း၊ မယ်တော်
ဒေါ်ဆေးတိုက် ၁၂၈၉ ခုနှစ်၊ နောင်းတန်ခူးလဆန်း (၅)
ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မြို့သစ်

မြို့နယ်၊ သမန်းကုန်းကျေးရွာ၌ ဖွံ့ဖြိုးမြင်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ၁၃၀၅ ခုနှစ်၊
ဝါဆိုလဆန်း (၈) ရက်တွင် သမန်းကုန်းကျောင်းတို့က်
ဆရာတော် ဘဒ္ဒန်ရေဝတကို ဥပမာဏ်ပြု၍ မိဘနှစ်ပါး
တို့၏ ပစ္စယာနှဂိုဟကိုခံယူကာ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့
ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ်၊ နောင်းတန်ခူးလဆန်း
(၁၅) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ကျားကူးကျောင်းတို့က်
ဆရာတော်ဘဒ္ဒန်စန်ကို ဥပမာဏ်ပြုလျက် ရဟန်း
ဒါယကာ ဦးပါစိန် ရဟန်းဒါယိုကာမ ဒေါ်စောင်
တို့၏ ပစ္စယာနှဂိုဟကိုခံယူကာ မြင့်မြတ်သောရဟန်း
အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် မြို့သစ်မြို့နယ်၊ သမန်းကုန်း
ကျောင်း မူလောပမာဏ်ပြုသော ဆရာတော်ဘဒ္ဒန်ရေဝတာ၊
ဆရာတော်ဘဒ္ဒန်ကောဏ္ဍာညာ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ကျားကူးကျောင်း
ဆရာတော်ဘဒ္ဒန်ဝေပူလူ၊ ဘဒ္ဒန်ပညာပူဇ္ဈာ၊ ဘဒ္ဒန်
ဝါယမ် ပြည့်မြို့နောတိကာရုံ ပါဌိုတက္ကသိုလ် ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန်တေနိယ (အဂ္ဂမဟာပန္တိတဲ့)၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန်
သုမနာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပန္တိတဲ့)၊ ဘဒ္ဒန်သူဒသန၊
ဘဒ္ဒန်ဝေပူလူ၊ ဘဒ္ဒန်ကူးကျောလ (အဂ္ဂမဟာပန္တိတဲ့) စသော
စာချုပ်ရေတော်များထံတွင် ပရီပတ္တိစာပေများကို
သင်ယူဆည်းပူးခဲ့ပြီး ဓမ္မစရိယစာချုပ်နှင့် အောင်မြင်
ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ပြည့်မြို့နောတိကာရုံ ပါဌို
တက္ကသိုလ်ကျောင်းတို့ကို ၁၃၁၉ ခုနှစ်မှ ၁၃၂၂ ခုနှစ်
ထို သီတင်းသုံးပြီး တပည့်ရဟန်းများကို ပရီယတ္တိ
စာပေများကို ပို့ချွဲခဲ့သည်။ ၁၃၂၃ ခုနှစ်မှစ၍
တောင်တွင်းကြီးမြို့၊ ရွှေရောင်တော်ဘုရားကြီးကျောင်း
တို့က်တွင် သီတင်းသုံးလျက် ရှင်သာမဏေများကို
ပျော်ပို့ကြ အောင်မူးမြှုပ်၍ ပရီယတ္တိစာပေများကို
သင်ကြားပို့ချွဲပေးကာ စာသင်တို့ကြီးများသို့အပ်နိုင်၍
ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် နွေရာသီ
ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာ ၃၀
ကျော်မှ ရှင်သာမဏေ ၄၀ ခန့်နှင့် ကျောင်းသား
ကျောင်းသူ ၁၀၀ ကျော်တို့ကို နှစ်စဉ်ဗုဒ္ဓဘာသာ
ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခဲ့
သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တဲ့
ပြန်ပွားရေး ဂိက်းပေါင်းစုံသုတေသနအစည်းအဝေးကြီး
ပထမအကြိမ်မှ ပဋိမအကြိမ်အထိ တောင်တွင်းကြီး
မြို့နယ်မှ သံသမ္မတရသံယူကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်
လည်းကောင်း နိုင်ငံတော်ပဟိုသံယူဝန်ဆောင်အဖြစ်
လည်းကောင်း နိုင်ငံတော် ဝန်လုံးခိုရှုံးအဖြစ် လည်းကောင်း
ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ပုံလွန်တော်မူချိန်တွင် နိုင်ငံတော်
ဉာဏ်ဒါစရိယ တာဝန်အစုံသော သာသနာရေးကိစ္စများ
ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

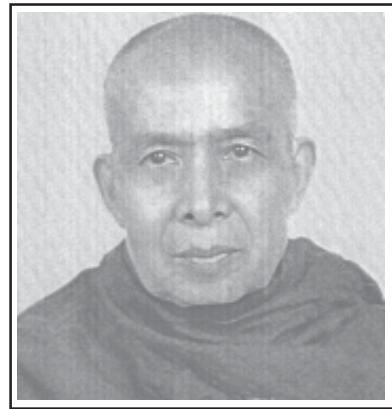
ဆရာတော်သည် ကျောင်းသားကျောင်းသူများ
လိမ္မာယဉ်ကျေး၍ လူကောင်းလူတော်များဖြစ်လာစေ
ရန် ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေး
ခြင်း၊ ပရဟိတာဝဟိုက်၊ သီလိုက်၊ သမာဓိဂုဏ်၊
ပညာဂုဏ်၊ ခမာ၊ အကရိယ စသောနာယကဂုဏ်တိနှင့်
ပြည့်စုံတော်မူသဖြင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၂၀၀၅ ခုနှစ်
တွင် အဂ္ဂမဟာသွေ့မွေ့အောက်ကစေ ဘွဲ့တံ့ဆိပ်တော်
ဆက်ကပ်လျှို့ဒိန်းခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာအကျိုးသယ်ပိုး
ဆောင်ရွက်တော်မူရုံး သက်တော် ၉၀၊ သီက္ခာတော်
၃၀ ဝါအရ ၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တန်္ခုးလပြည့်ကော် (၅) ရက်
(၁၆-၄-၂၀၁၅) တွင် ဘဝန်တံ့ပျံလွန်တော်မူသည်။

မောင်ညီထွန်း (မြန်မာစာ)

**ဂိယ၊ ဘဒ္ဒန္ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္
ဝါကပဏ္ဍာတာ) (မြန်မာ ၁၃၀၀ - ၁၃၃၈) ။ ။**
ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း)၊ တောင်ကြီးမြို့၊ ကျောင်းကြီးစုံ
(ဂါးပြာ) ရုပ်ကွက်၊ ဝေါ်ဝါ် ပရိယတ္ထိစာသင်တိုက်
ဉီးစီးပစာနာယက ဘဒ္ဒန္ဝါယော (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ)
ကို ခမည်တော် ဉီးလုံးထွန်းအေး မယ်တော် ဒေါ်ပါ့န်းစော
တို့က ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း (၁၅) ရက်၊
ပုံးပွဲးနေ့တွင် ရှမ်းပြည်နယ်၊ ပင်လောင်းမြို့၊ မြို့မ
အရွှေ့ရပ်ကွက်၌ ဖွားမြင်တော်မူသည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ၁၃၁၁ ခုနှစ်တွင်
ပင်လောင်းမြို့၊ မြို့မမြောက်တော်မူသော ပြန်ကျောင်းတို့ကို
နှစ်နှစ်တိုင်တိုင် စာပေပို့ချွဲ့ပြီး ၁၃၂၈ ခုနှစ်မှစ၍

ဘဒ္ဒန္ဝါယော

ဘဒ္ဒန္စိန္တာကပို့ ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မိဘနှစ်ပါး၏ ပစ္စယာ
ရှိုဟဖြင့် ရှင်သာမကောအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၂၀
ပြည့်နှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း (၉) ရက်တွင် ဆောင်ဆီး
ကျောင်းတို့ကိုဆရာတော် ဘဒ္ဒန္ပဏ္ဍာဝကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍
ဦးလုံးညို ဒေါ်ပါ့န်းညာတို့၏ ပစ္စယာနှဂုဟဖြင့်
ပင်လောင်းမြို့၊ မြို့မမြောက်တော်မူးကြီး ခဏ္ဍသိမ်း
မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ပင်လောင်းမြို့၊
မြို့မကျောင်းကြီး ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္စိန္တာကပါ၊ ဆောင်ရွက်
မြို့ကန်ကြီး၊ ပရိယတ္ထိစာသင်တိုက် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္
ဝါမလာဘိဝံသ (အဘိဝမလာရငွေ့ရှု၊ အဘိဝဇော်မလာသွေ့မွေ့အောက်)
မန္တလေးမြို့၊ မင်္ဂလာဘုံးကျော်
ဆောင်ကန်တိုက် အောင်မြေရတာနာကျောင်း ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္ဘဏာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ) နှင့် ကျောက်ကြီး
ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္ပညာတို့သားဘိဝံသ၊ တောင်ပြင်
ထီးလင်းတို့က် ညါစာချွဲဆရာတော် ဘဒ္ဒန္ဝါယောတို့၊
ရန်ကုန်မြို့၊ ပဟန်း၊ အလယ်တော်ရပါ့၌ တဗ္ဗာသို့လို
ကျောင်းတို့က်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္သူ့သို့မနာ၊ အရှင်ပညာ
သာရ အစရိယော စာချွဲဆရာတော်များတံ့တွင် ပရိယတ္ထိ
စာပေများ သင်ယူဆည်းပူးခဲ့ပြီး သာသနစေမှုစရိယော
ဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း၊
ပင်လုံးမြို့၊ ပိဋကတ်ရှမ်းဘာသာပြန်ကျောင်းတို့ကို
နှစ်နှစ်တိုင်တိုင် စာပေပို့ချွဲ့ပြီး ၁၃၂၈ ခုနှစ်မှစ၍

တောင်ကြီးမြို့၊ ဝေးမြို့၊ ဝေးမြို့ပရီယတ္ထိစာသင်တိုက်တွင် စာချွေနာယကတာဝန်ဖြင့် ပရီယတ္ထိစာပေတိုကို ပို့ချွဲသည်။ ဝေးမြို့ဝန်ဆရာတော်ကြီး ပုံလွန်တော်မူပြီးနောက် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဝေးမြို့ဝန်ပရီယတ္ထိစာသင်တိုက်ကြီး၏ ပစာနာယကတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်တော်မူလျက် (၁) ဝိသုဒ္ဓမဂ္ဂပါဋ္ဌီ အငြကထာ (ရှမ်းဘာသာပြန် + ရှမ်းပါဋ္ဌီ)၊ (၂) ပါဋ္ဌီစာပေအရေးအသား (ရှမ်းဘာသာ)၊ (၃) ဝေးမြို့ကျောင်းတိုက် သမိုင်းအကျဉ်း၊ (၄) ဝိဋ္ဌကတ်စာပေကို ရှမ်းမြန်မာဘာသာပြန်ဆိုခြင်း အစရှိသောကျမ်းစာများကိုလည်း ရေးသားခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ရှေ့ပြည့်နယ်လုံးဆိုင်ရာ ပိုဋ္ဌကတ်ရှမ်းဘာသာပြန်သံယူ့အဖွဲ့ချုပ်က ကြီးမျှကျင်းပသောပရီယတ္ထိသွေ့မွေပါလ စာပြန်ပွဲတော်ကြီး၏အနုနာယကတာဝန်၊ ရှေ့ပိုဋ္ဌကတ်ဘာသာပြန် သံယနာယကအဖွဲ့ချုပ်အနုနာယက၊ ပြောင်ရွှေမြို့၊ ဝိနယာဒီနှဂါး စာမေးပွဲကြီး၏ ပွဲက္ခာစာထောက်စာများရာတော်တာဝန်၊ တောင်ကြီးမြို့၊ အစိုးရပါဋ္ဌီပထမပြန်စာမေးပွဲ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်၊ တောင်ကြီးမြို့နယ် သံယနာယကအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်၊ ရှမ်းပြည့်နယ် သံယာမွှေတိရ သံယာ့အဖွဲ့ချုပ်အနုနာယက၊ ရှမ်းပြည့်နယ် သံယာ့သမွှေတိရ သံယာ့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် သာသနုတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်အား နိုင်ငံတော်အဖွဲ့ရက ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် မဟာဂန္ဓိဝါစက ပဏ္ဍာတွဲ့တဲ့ဆိုင်တော် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာဂန္ဓိဝါစက ပဏ္ဍာတွဲ့တဲ့ဆိုင်တော်နှင့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတွဲ့တဲ့ ဘွဲ့တဲ့ဆိုင်တော်တိုကို ဆက်ကပ်လျှော့ဒိုန်းခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော်အကျိုးသယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူရှင်း သက်တော် ၈၀၊ သီက္ဂာတော် ၆၀ ဝါအရ ၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ ပြာသီလဆန်း (၈) ရက် (၂၁-၂၀၁၅) တွင် ဘဝန်တဲ့ပုံလွန်တော်မူသည်။

မောင်ညီထွန်း (မြန်မာစာ)

ဝင်မွန် တဗ္ဗာသီလ (၁၉၃၉-၂၀၁၅)။ ။

စာရေးဆရာ တဗ္ဗာသီလဝင်းမွန်နှင့် ဘာသာပြန်စာရေးဆရာ အောင်ခန်းအမည်ခံ ဦးဝင်မွန်ကို ဦးအောင်သန်ခင် ဒေါ်သန်ကြည်တိုက ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်တွင် သနပ်ပို့မြို့နယ် ကမားကျေးရွှေ့၌ မွေးဖွားသည်။

တဗ္ဗာသီလဝင်းမွန်

ထိုစဉ်က ကမားကျေးရွှေ ဘုန်းတော်ကြီးကျေး ဦးပညာ အလွတ်ပညာသင်ကျောင်းနှင့် ရန်ကုန်မြို့ မလွှာကုန်းမြို့နီးပယ်ကျောင်းတို့၏ ပညာသင်ယူသည်။ ၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် တဗ္ဗာသီလဝင်စာမေးပွဲ အောင်မြင်၍ ၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင် ဥပစာ (၁) တန်း၌ မြန်မာစာပထမရပြီး သာဒ္ဓီးအောင်ဆု ရရှိသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြန်မာစာဝိဇ္ဇာ (အထွေထွေဂုဏ်ထူးတန်း) အောင်မြင်သည်။ အမျိုးသားပညာဝန်းကျေးများ၏ ဘဝနှင့်စာပေကျမ်းကိုပြု၍ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိသည်။

ဦးဝင်းမွန်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် မော်လမြိုင် ဥပစာကောလိပ် မြန်မာစာငှာနှင့် နည်းပြုအဖြစ် စတင်အမှုထမ်းသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ဆေးတဗ္ဗာသီလ (၂) မြန်မာစာငှာနှင့် လက်ထောက်ကထိကငှာနများအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ မြန်မာစာ သင်ကြားပို့ချေရှင်းနိုင်ငံရေးသိပ္ပံးဘာသာကို ရန်ကုန် ဒေသကောလိပ် (၁) နှင့် (၃) တို့၏ ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၉ ခုနှစ်အထိ ပူးတွဲသင်ကြားပို့ချွဲသည်။

ဦးဝင်းမွန်သည် ၁၉၂၈ ခုနှစ်မှုစဉ် ဆောင်းပါးများရေးသားသည်။ ကလေးမျက်နှာပုံပြင်များ၊ တိုင်းထွန်းပြည့်ဖုံးပုံပြင်များနှင့် ခေတ်သစ်ကဗျာ မိတ်ဖွဲ့စာအုပ်

တိုကို ရေးသားသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ် အမျိုးသားစာပေ စာပဒေသာ တတိယဆုကို ခေတ်သစ်ကဗျာမိတ္ထု့စာအုပ် ဖြင့် ရရှိသည်။ အဆိုပါစာအုပ်သည် အောင်ရှိ မင်းသုဝဏ်၊ ဒဂုံနတာရာ၊ နယ်၊ ငွေတာရီ၊ ထွက်နေနှင့် ပန်းမော် ပါးစဉ်၊ မြို့စဉ်၊ ကြည်အေး၊ မင်းယူဝေနှင့် ဒေါင်းနှယ်ဆွဲ တို့၏ ကဗျာများအနက် ထင်ရှားသော ကဗျာဝါးပုံစံ ကို ကဗျာဆရာတစ်ဦးချင်း၏ အတွေ့အတွေ့အကျင့်နှင့် အတူ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုဝေနေရင်း စာဖတ်သုန္တုမိတ္ထု့ ပေးထားသောစာအုပ် ဖြစ်သည်။ ထိုပြင် အောင်ခန်း ကလောင်ခွဲဖြင့် လူသာသော လူသာဝကျိုး၊ ရမ္မက် ဓကရီ၊ ပညာရှင်သခင်မ၊ သူရိယကဗျာ၊ ရဲသွေးနီနီ တိုကို ဘာသာပြန်ရေးသားသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ် အမျိုးသား စာပေ ဘာသာပြန်စာပေ တတိယဆုကို ရဲသွေးနီနီ စာအုပ်ဖြင့် ရရှိသည်။

ဦးဝင်းမွန်သည် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ရန်ကုန် တက္ကသိလ် နှစ် ၅၀ ရွှေရတုသာင်တွင် မြန်မာကဗျာ (၁၉၂၀-၁၉၃၀) စာတမ်းကို လည်းကောင်း၊ ၁၉၂၂ ခုနှစ် နိုင်ငံတကာစာအုပ်နှစ်တွင် ကျွန်တော်ဖတ်ခဲ့သော ဝတ္ထုများနှင့် ကျွန်တော်အမြင် စာတမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် စာပေမာန်ဝတ္ထုရှုည်စာတမ်းဖတ်ပွဲ၍ မြန်မာဝတ္ထုရှုည် သမိုင်းစာတမ်းကိုလည်းကောင်း ဖတ်ကြားတင်သွင်းသည်။

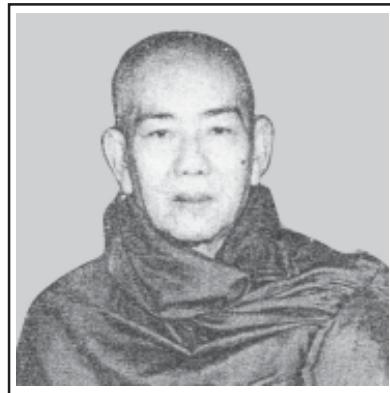
ဦးဝင်းမွန်သည် တရာတ်ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ ပိုကင်း နိုင်ငံခြားဘာသာသိပ္ပါဒ် မြန်မာစာပေပညာရှင်အဖြစ် သွားရောက်အမှုထမ်းသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော ဝါရီလ (၁) ရက်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိလ် မြန်မာစာဌာန တွဲဖက်ပါမောက္ခာဌာနမျှားအဖြစ်မှ အဖြမ်းစားယူသည်။

ဦးဝင်းမွန်သည် ၂၀၀၄ ခုနှစ် ၁၄ ကြိမ်မြောက် ဆရာဝန်တင်ရွှေဟပေဆုံး တစ်သက်တာစာပေဆုံးနှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေဆုံး တစ်သက်တာ စာပေဆုံးတို့ကို ခီးမြှုပ်ခြင်းခံရသည်။

စာရေးဆရာတက္ကသိလ်ဝင်းမွန်သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် အောက်တို့ဘာလ (၁၀) ရက်တွင် ရန်ကုန်ဖြို့ကြုံလွှန်သည်။ ကွယ်လွှန် ချိန်တွင် သားသုံးလီး၊ သမီးတစ်ဦးနှင့် မြေးခြောက်ဦး ကျွန်ရစ်သည်။

စိုးအောင်

သိရိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ၊ အဂ္ဂမဟာ ဘဒ္ဒမ္မ ဇေတ်ကစေ) (မြန်မာ ၁၂၉၀-၁၃၃၈)
။ နိုင်ငံတော်ကြော်ဒါစိမိယ၊ မွန်ပြည်နယ်၊ သတ္တုမြို့၊ သိမ်ကုန်းရပ်ကွက်၊ လယ်ဝန်ပရိယတိစာသင်တိုက်နှင့် မူလမင်းကွန်းဇေတ်ကွဲ့မြှောန်းတိုက်တို့၏ ဦးစီးပါရာနာယက ဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တသိရိန္ဒကို ခမည်းတော် ဦးဘထွန်း မယ်တော် ဒေါ်ဖွားရင်တို့က ၁၂၀၀ ပြည့်နှစ်၊ နယ်လဆန်း (၁၄) ရက် သောကြာနေ့ တွင် မွန်ပြည်နယ်၊ ပေါင်မြို့နယ်၊ င်းကျိုက်ကျေးရွာ့မြို့ ဖြင့်တော်မှုသည်။

ဘဒ္ဒန္တ သိရိန္ဒ

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် အသက် ၁၆ နှစ် အရွယ်တွင် ပေါင်မြို့၊ င်းကျိုက်ကျေးရွာ့၊ ကျောက်သဘေား၊ ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနေမိန္ဒာကို ဥပုဇွဲယ်ပြု၍ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာနှဂါးဖြင့် ရှင်သာမကောအဖြစ် သို့ရောက်ရှိတော်မှုပြီး ၁၃၀၉ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မှန်းလဆန်း (၁၄) ရက်တွင် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တအောင်ကို ဥပုဇွဲယ်ပြု၍ မိဘနှစ်ပါးနှင့် ဦးချိုလှု၊ ဒေါ်ကျင်စိန် တို့၏ ပစ္စယာနှဂါးဖြင့် ကျောက်သဘေားကျေး ဥဒက္ခာကျွာ သိမ်းမြှုပ်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် င်းကျိုက်ကျေးရွာ့၊ ကျောက်သဘေား၊ ကျောင်းဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တနေမိန္ဒာ၊ သတ္တုမြို့၊ လယ်ဝန်ကျောင်းတို့ကို ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တအား ဘဒ္ဒန္တအဂ္ဂဝါး၊ အလယ်တော်ရကျောင်းတို့ကို ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တသူရိယာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ) ထားဝယ်ပြီး

ယောသိတာရာမ ကျောင်တိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန် ယောသိတာ ဘိဝံသ (အဘိဓရမဟာရဋ္ဌဂုဏ်ရှာ၊ အဘိဓရအဂ္ဂမဟာ သွွှဲမွှဲအောတိက) စသောဆရာတော်များထံ၌ ပရီယတ္ထိ စာပေများကို သင်ကြားခဲ့ပြီး သာသနစာဇာတိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယဘွဲ့၊ သာသနစာဇာတိက ပါလဓမ္မာစရိယဘွဲ့၊ သာသနဟိတာကဗျာဝါစက ဓမ္မာစရိယဘွဲ့နှင့် သုဝဏ္ဏ ဘူမိပိဋကတ္ထယပါရဂူဘွဲ့တိုကို အောင်မြင်ရရှိခဲ့သည်။

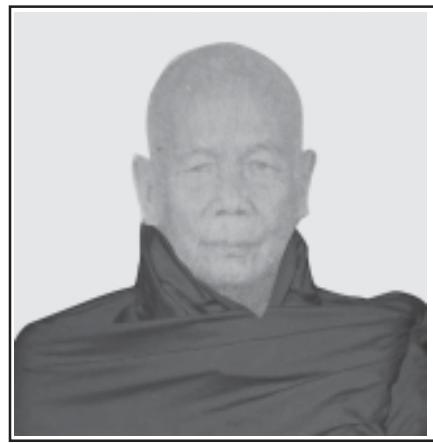
ဆရာတော်သည် သတ္တုမြို့၊ လယ်ဝန်ကျောင်းတိုက် နှင့် ထားဝယ်မြို့၊ ယောသိတာရာမကျောင်းတိုက်တို့တွင် ပရီယတ္ထိစာပေများ သင်ကြားပို့ချခဲ့သည်။ ဆရာတော် သည် သတ္တုမြို့၊ သုဝဏ္ဏဘွဲ့မှ ပရီယတ္ထိသာသနဟိတာအသင်း ၇၅နှစ် ပုဂ္ဂိုလ်တာဝန်၊ နိုင်ငံတော် ပရီယတ္ထိ သာသနဗုတ္တက္ကသိုလ် မဟာဓမ္မာစရိယတန်း ပြင်ပစာစစ် တာဝန်တို့တို့ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး သာသနသန္တရှုံးတည်တဲ့ ပြန်ပွားရေးတွင် နိုင်ငံတော်ဝန်းမြိုင် သဘာပတီ ဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော် ပဟိုသံယူ ဝန်ဆောင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော် သံယံမဟာ နာယကအဖွဲ့ဝင်နှင့် နိုင်ငံတော်သံယံမဟာ နာယက အဖွဲ့အစည်းတွင် ပြည့်စုစုပေါင် လည်းကောင်း ထမ်းဆောင်ခဲ့ သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှ ပုံလွန်တော်မူခိုန်အထိ နိုင်ငံတော် ပြုဝါဒါစရိယတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

သာသနရာတော် အကျိုးသယ်ပိုးဆောင်ရွက် တော်မူ၏ လန္တိပေသလ၊ သိက္ခာကာမစသောဂုဏ်တို့ နှင့် ပြည့်စုစုပေါင် လည်းကောင်း၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန်သီရိနှင့်အား နိုင်ငံတော် အစိုးရက အဂ္ဂမဟာဂါန်းဝါစကပန္တိတ ဘွဲ့တံပိပ်တော်ကို ၂၀၀၀ ပြည့်စုစုပေါင်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂမဟာပန္တိတဘွဲ့တံပိပ်တော်ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂမဟာသွွှဲမွှဲအောတိကအော် တံပိပ်တော်ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ ဆက်ကပ်လျှိုဒါန်းခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနအကျိုး သယ်ပိုး ဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော် ၈၉ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၉ ဝါအရ ၁၃၃၈ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁၂) ရက် (၂၄-၃-၂၀၁၂) တွင် ဘဝနတ်ထံပုံလွန် တော်မူသည်။

မောင်ညီထွန်း (မြန်မာစာ)

သီလဝံသ၊ ဘဒ္ဒန် (အဘိဓရမဟာရဋ္ဌဂုဏ်ရှာ အဘိဓရအဂ္ဂမဟာသွွှဲမွှဲအောတိက) (မြန်မာ ၁၂၈၃ - ၁၃၃၉)
။ နိုင်ငံတော်ပြုဝါစရိယာ ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ဓမ္မရက္ခာတော်နှင့် ပရီယတ္ထိကို တို့ ပမာန နာယက ဆရာတော်အဘိဓရမဟာရဋ္ဌဂုဏ်ရှာ အဘိဓရအဂ္ဂမဟာ သွွှဲမွှဲအောတိက ဘဒ္ဒန်သီလဝံသကို ခမည်းတော် ဦးလူရှာ မယ်တော် ဒေါ်အိတ္ထိက ၁၂၈၃ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မှန်းလဆန်း (၁) ရက် သောကြာနောက္ခာတွင် ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ဆင်ဘိုကျေးရွာ၌ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။

ဘဒ္ဒန်သီလဝံသ

ဆရာတော်လောင်းလျှောသည် ၁၂၉၉ ခုနှစ်၊ တို့တွဲလဆန်း (၂) ရက်တွင် ကသာမြို့ မြောက်ကျောင်း ဆရာတော်ကြီးကို ဥပမာဏပြု၍ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာနိုဂုဏ်ပြင့် ရွင်သာမဏေအဖြစ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၀၆ ခုနှစ်၊ တို့တွဲလပြည့်ကျော် (၃) ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ခေါင်ဖူးကျေးရွာသစ်ကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန် နှစ်ပံသကို ဥပမာဏပြု၍ မိဘနှစ်ပါးပို့၏ ပစ္စယာနိုဂုဏ်ပြင့် မြစ်ကြီးနားမြို့၊ တလောကြီးကျေးရွာကျောင်း တို့ကို ခဏ္ဍာသမိုင်းပြင့်မြောက်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ကသာမြို့၊ မြောက်ကျောင်း ဆရာတော်ထံ၌ လည်းကောင်း၊ မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ဆင်ဘိုကျေးရွာ ခေါင်ဖူးသစ်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန် နှစ်ပံသ ရွှေကူမြို့၊ မြို့မကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန်အော် (အဘိဓရ

မဟာရဋ္ဌဝါရ)၊ မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ဝန်းသို့ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန်နှစ်မာ၊ မန္တလေးမြို့၊ ဒက္ခိဏာရာမ ဘုရားကြီးတိုက်၊ မူးပို့မြို့ကျောင်းတိုက်၊ မဟာဝေယံဘုံသာကျောင်းတိုက်၊ ရွှေရေးဆောင်ကျောင်းတိုက်များမ စာချွာအကျော် ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် လည်းကောင်းပခဲ့ကြိုး၊ မဟာဝိသုတေသရမကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် လည်းကောင်း၊ အငွကထာဋ္ဌကာကျမ်းစာများကို သင်ယူဆည်းပူးခဲ့ပြီး ပထမပြန်စာမေးပွဲတွင် ငယ်၊ လတ်၊ ကြီးတန်းများကို အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ဓမ္မာစရိယတန်းကိုလည်း အောင်မြင်ခဲ့၍ ၁၃၁၂ ခုနှစ်တွင် သာသနစဇေမွာစရိယဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် မန္တလေးမြို့၊ မြင်းဝန်ကျောင်းတိုက်၏ လည်းကောင်း၊ မိုးကောင်းမြို့၊ နမ္မတိုး၊ ဥထာရာရာမကျောင်းတိုက်၏ လည်းကောင်း၊ မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ဓမ္မာရကိုတော်သည်။ ပရိယတို့စာပေများကို နေ့ဝါယဉ်တို့၏ သင်ကြားမြို့ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် မြစ်ကြီးနားမြို့၊ မိုးညွှဲးမြို့၊ ပန်းမော်မြို့၊ ရွှေကူဗြို့တို့၏ ဓမ္မာစရိယနှင့် ပထမပြန်စာဖြော်ရာများရရှိခဲ့အင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး စေတိတော်အဆူ ၃၀ ကို အသစ်တည်ထားမွမ်းမြဲပြင်ဆင်ရာတွင် ဦးဆောင်မှုပေးခဲ့သည်။ သံယူအဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်တွင် သာသနရာတော်သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး မူလ ဝန်ဆောင် ၆၆ ပါးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ပထမအကြိမ်နှင့်ဒုတိယအကြိမ်တွင် နိုင်ငံတော် ပဟို သံယူဝန်ဆောင်၊ တတိယနှင့်စတုတွေ အကြိမ်တွင် နိုင်ငံတော် သံယူမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်၊ ပွဲမအကြိမ် ၃ နှစ်သက်တမ်းတွင် နိုင်ငံတော်သံယူမဟာနာယက အဖွဲ့။ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် ယခုပုံလွန်တော်မူချိန်အထိ နိုင်ငံတော် အြော်ဒါဝါစရိယတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် အမျိုးဘာသာသာ သနရာတော် အရေးကို အလေးပေးဆောင်ရွက်တော်မူခြင်း၊ ပရိယတို့သာသနရာတော်ပြန့်ပွားရေးအတွက် ကြီးပမ်း ဆောင်ရွက်တော်မူခြင်း၊ သာသနရာတော်တွေနှင့်ကား ပြန့်ပွားရေးကို မနေမနား ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်တော်မူခြင်း၊ သာသနရာတော် အရေးနှင့်ကြိုလာလျှင် လူမျိုးပုဂ္ဂိုလ်မထောက်ဘ

သာသနရာတော်အတွက် အလေးထားဆောင်ရွက်တော်မူ သဖြင့် ရဟန်းရှင်လူတို့၏ ကြည်ညီမှုကို ခံယူရရှိသည်။ ဆရာတော်အား နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၁၉၉၂-ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပလ္လိတ္ထူး၊ တံဆိပ်တော်၊ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမွားဖောက်တော်တွဲ တံဆိပ်တော်၏ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် အဘိဓရမဟာရဋ္ဌဝါရဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် အဘိဓရအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမွားဖောက်တော်ဘွဲ့ တံဆိပ်တော်တို့ကို ဆက်က်လျှော့ခါန်းခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနရာအကျိုးသယ်ပိုး ဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော် ၉၂ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၇၂ ပါအရ ၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် (၉၈-၆-၂၀၁၂) ရက်တွင် ဘဝန်တံပုံလွန်တော်မူသည်။

မောင်ညီထွန်း (မြန်မာစာ)

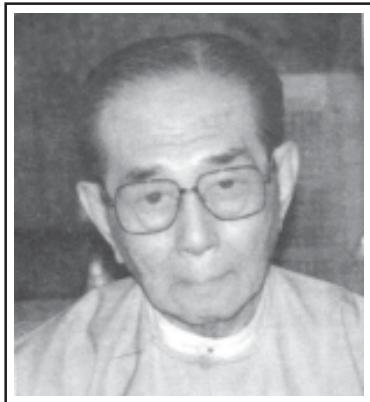
သုဒ္ဓဘော (ကျော်ဆန်း ဦး) (၁၉၂၂-၂၀၁၂)။

သုဒ္ဓအောင် အမည်ဖြင့် စာပေများ၊ ပြောတ်နှင့် ရုပ်ရှင်အတ်လမ်းများ၊ တေးသီချင်းများ ရေးသားပြုစုသူဦးကျော်ဆန်းကို ဦးသက်ဝင်း၊ ဒေါ်မြေယဉ်တို့က ၁၉၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြုလိုင်လ (၁၃) ရက်တွင် မော်လမြိုင်မြို့၊ ထားဝယ်စုရပ်၊ ကျော်တို့တော်မူချိန် မွေးဖွားသည်။

ထိုစဉ်က ကျော်ဆည်မြို့ရှေနားဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၌ ပညာသင်ယူသည်။ ဒုတိယက္ခာ စစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အသလွင့်ဌာနတွင် အစီအစဉ်လက်ထောက်အဖြစ် အမှုတမ်းသည်။ စစ်ပြီးနောက် အရေးပေါ်တွေ သံယူဝန်ဆောင်ရွက်နိုင်ရာ ဆက်လက်ပညာဆည်းပူးသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရာ ရရှိပြီး ပို့လုပ်လောင်းသင်တန်းကျောင်း အမှုတမ်း (၅) သို့တက်ရောက်သည်။ တပ်မတော် (ကြည့်) ပုံစံစောင်းနှင့်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန စိတ်ဓမ္မတ်စစ်ဆင်ရေးဌာန၊ မြေဝတီမဂ္ဂအင်း တွဲဖက်အယ်ဒီတာ၊ စစ်နှုလုံးကျာနယ်နှင့်ရောင်ခြည်ဂျာနယ် အယ်ဒီတာချုပ်တာဝန်များ ထမ်းဆောင်သည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် သတင်းစဉ်အယ်ဒီတာချုပ်တာဝန်နှင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာအသလွင့်ဌာနားရေးဝန်ကြီးဌာန တာဝန်တို့ကို ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင်

မြန်မာသတင်းစာဆရာ ဝါးပီးကိုလိုးဆောင်ကာ ဂျာမနီ နိုင်ငံ၌ Journalism Diploma သင်တန်းတက်ရောက်သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ပြန်ကြေားရေးဝန်ကြီးဌာနသတင်းစာဥက္ကသင်တန်း၌ ကျောင်းအုပ်ကြီးတာဝနကိုထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ကာကွယ်ရေးပို့စီးချုပ်ရုံး (ကြည်း) သုတေသနငြာနှင့် စစ်ပို့စီးမူး (ပထမတန်း) ဒုတိယပိုလ်များကြီး အဆင့်ဖြင့်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် လမ်းစဉ်လူငယ်စည်စဉ်းရုံးရေးဗဟိုကော်မတီ၌ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှုးတာဝနကိုထမ်းဆောင်သည်။

သုခိအောင်

၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုင်ငံတော်ဖြမ်ဝိပြားမှ တည်
ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ ပြောရေးဆီခွင့်ရှိသူနှင့် နောက်ပိုင်း
တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး
ကောင်စီ သတင်းထုတ်ပြန်ရေးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ်
ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် အစိုးရ၏
သတင်းထုတ်ပြန်ရေးအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်၏ တရုတ်
ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ သွားရောက်သည်။ ၁၉၉၃
ခုနှစ်မှ ၂၀၀၂ ခုနှစ်အထိ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင်
အကြံပေးအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။

ဆရာသုခိအောင် ရေးသားထုတ် ဝေခဲ့သော
ဘအုပ်များမှာ Morality of Myanmar (၁၉၉၉) English
Speaking & Mass Media (၁၉၉၇-၉၈) နှစ်ငါးဆယ်ပြည့်
ရွှေရတုတပ်မတော်စံချိရေး တေးသီချင်းများတိဖြစ်
သည်။ ပြောတ်နှင့်ရှုပ်ရှင်အတ်လမ်းများမှာ သွေးက

ပြောသောအခါ (ပြုအတ်)၊ တို့ခေတ် တို့နှစ် တို့ချွဲတဲ့မြေ
 (ပြုအတ်)၊ မိုးပြောရောင်ပေါ်က ကြယ်ဖြူတစ်ပွဲ (ရုပ်ရှင်)
 အဖြူရောင်မေတ္တာ (ရုပ်ရှင်)၊ အပြန်လမ်းကချုပ်မေတ္တာ
 (ရုပ်ရှင်)တို့ဖြစ်ပြီး ရေးစဉ်အသာသီဆုင်များမှာ ပြိုမျိုးမြှင့်မြှင့်အို
 သီဆိုသော စစ်သည်ကိုကိုရော စိမ်းမို့မို့သီဆိုသော
 စည်းလုံးညီညွတ်တဲ့တို့ရဲ့တပ်မတော်၊ ကြည်းရေ လေ
 တပ်မတော်သားများသီဆိုသော သစ္စာလေးချက်
 သံမှိန္ဒက်၊ ဗုံးဘတ်သီဆိုသော ကြည်လင်သောအမြင်၊
 တက္ကာသို့လ်ဖော်မင်းမင်း၊ ကေတုဝင်းထွန့်၊ တက္ကာသို့လ်
 ကိုကိုရော်၊ မေဆို၊ စိမ်းမို့မို့၊ ပြိုမျိုးမြှင့်မြှင့်အိုတို့သီဆိုသော
 တို့တပ်မတော်တို့ဖြစ်သည်။

ବାରୁଦ୍ଧିକେଣ୍ଟ (ବ୍ରିଃଗୋଚରଙ୍ଗଙ୍କ) ଲ୍ୟାନ୍ ଜୀବନ
ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରମିଳା ଜୀବ ରାଗତ୍ବର ରାଜକୁଣ୍ଡିତ୍ଵ ଗ୍ରହଣକୁ
ଲ୍ୟାନ୍ ॥ ଗ୍ରହଣକୁଣ୍ଡିତ୍ଵରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଏହିରେଣ୍ଟିମୁକ୍ତି
ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା
ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା

ပိုးအောင်

သုစိတ္ထ ဘဒ္ဒန္တ (အသိမေဇ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မလောတိက၊
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ လောတိကလေ အဂ္ဂမဟာ
ကမ္မာဌာနာစရိယ) (မြန်မာ ၁၂၉၃-၁၃၇၉) ။ ။
အသိမေဇ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မလောတိက၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ
လောတိကလေ အဂ္ဂမဟာကမ္မာဌာနာစရိယ၊ သာသနမဇန
သိရီပဝရ မဓမ္မစရိယ၊ မကျွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မြို့သစ်မြို့၊
မိုးကုတ် ပိုပသာတို့ကိုခွဲအုပ် (၁၃၈)၊ လှိုင်နှံသာ
ဓမ္မရိပ်သာ ကျော်းတို့ကိုဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသုစိတ္ထကို
ခမည်းတော် ဦးချေစိန်၊ မယ်တော် ဒေါ်ခြေဆက်တိုက
၁၂၉၃ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် (၈) ရက်
(သောကြာနေ့) တွင် နတ်မောက်မြို့နယ်၊ ကျေးတူးကန်
ကျေးဆာ်းဖူးမြင်သည်။

ଶର୍ଣ୍ଣତର୍ବଲେବାନ୍ଦିଃଲ୍ୟାହନ୍ତ୍ଯ ବ୍ୟାଧି କୁଣ୍ଡଳ
ତଞ୍ଚିଷେବାନ୍ଦମୂଳିଃଲପ୍ରତ୍ୟୁଷିତେଜ୍ଵାର୍ଥ (୭) ରକ୍ତତ୍ତ୍ଵାନ୍ଦ ଗୋଟିଏତେବେଳେ
ଗୋଟିଏତେବେଳେ ତଥାରିତେଜ୍ଵାର୍ଥିଃଶର୍ଣ୍ଣତର୍ବଲେବାନ୍ଦିଃଲ୍ୟାହନ୍ତ୍ଯ କୁଣ୍ଡଳ
ଉପଖାୟିପ୍ରତ୍ୟୁଷିତେଜ୍ଵାର୍ଥ ରାଜିନିର୍ମିତର୍ବଲେବାନ୍ଦିଃଲ୍ୟାହନ୍ତ୍ଯ
ପରିପ୍ରକାଶିତେଜ୍ଵାର୍ଥ ରାଜିନିର୍ମିତର୍ବଲେବାନ୍ଦିଃଲ୍ୟାହନ୍ତ୍ଯ
ରକ୍ତତ୍ତ୍ଵାନ୍ଦ ପ୍ରତ୍ୟୁଷିତେଜ୍ଵାର୍ଥ ରାଜିନିର୍ମିତର୍ବଲେବାନ୍ଦିଃଲ୍ୟାହନ୍ତ୍ଯ

ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဝန်ကို ဥပါန္တယ်ပြု၍ မြို့သစ်မြို့၊ လယ်ပြင်ရပ်ကွက်နေ ဦးကျော်ခင်၊ ဒေါ်ထွေးမိသားစုတို့ ၏ ပစ္စယာနှဂုဟာဂို့ယူကာ မဓာသိမ္မနာရာမကျောင်းတို့ကို ခဏ္ဍသိမြို့ပြင်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် ကျေးတူးကန်ကျေးရွာ တော့ရကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသုမနာ၊ မဓာသိမ္မနာရာမကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝန်၊ မန္တလေးမြို့၊ မဟာနနီးသေနာရာမကျောင်းဆရာတော် အဘိဓာဇ်ဟာရွှေရှုရှု ဘဒ္ဒန္တနှင့်သေန၊ ဘုရားကြီးကျောင်းတို့ကို ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပေါ်သာ၊ ဘဒ္ဒန္တကူးမာရ် ပခုက္ခာမြို့၊ မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတို့ကို ဆရာတော် အဘိဓာဇ်ဟာရွှေရှုရှု ဘဒ္ဒန္တသုန္တရ စသောဆရာတော်များထံတွင် ‘သာသန မသိရှိပဝရမဓားစရိယွဲ’ ရရှိသည်အထိ ပရိယတို့စာပေများကို သင်ယူဆည်းပူးတော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် သယူအဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့် တွင် မြို့နယ်သံယနာယကအဖွဲ့၊ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်သံယသမ္မတိရ သယူကိုယ်စားလှယ်တာဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းသံယူဝိနည်းခိုက်တာဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ တိုင်းဝိနည်းခိုက်တာဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ ထမ်းဆောင်ပြီး သာသနာပြုသက်တမ်း ၆၆ နှစ်အတွင်း အခြားဘာသာဝင်တို့ကို ပုံစွဲဘာသာသို့သက်ဝင်ယုံကြည်လာအောင် စည်းရုံးဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ ပုံစွဲဘာသာယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများ၊ နှစ်စည်ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခြင်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခြင်း၊ ဝိပသာတရားစခန်းများ၊ ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ ဘာသာရေးစာပေများ၊ ရေးသားခြင်း၊ ပရိယတို့စာပေများ၊ သင်ကြားပို့ချေပေးခြင်း စသောသာသာပြုတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်တော်မူသည်။

ဤသို့လျှင် ပုံစွဲဘာသာတော်အကျိုးကို ထက်သနသောလုံးလုပ်ရိယတို့ဖြင့် သယ်ယူးဆောင်ရွက်တော်မူခြင်းကြောင့် သာသနူးခုရာဝယ်ရှုက်၊ လန့်ပေသလွှာသိက္ခာကာမဂ္ဂက် စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဆရာတော်သည် ၁၃၅၆ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဆက်ကပ်သော ‘အဂ္ဂမဟာကမ္မာနာစရိယွဲ’၊ ၁၃၆၄ ခုနှစ်တွင်

‘အဘိဓာဇ်ဟာရွှေမဟာသိမ္မန္တရေးတိကွဲ့’ တံဆိပ်တော်တို့ကို အလျှော့ရရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော် အကျိုးသယ်ယူးဆောင်ရွက်တော်မူပြီး သက်တော် ၈၆ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၆ ပါအရ ၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်း လဆန်း (၂) (၂၀-၁၀-၂၀၁၇)ရက်တွင် ဘဝနတ်ထံပျံလွန်တော်မူသည်။

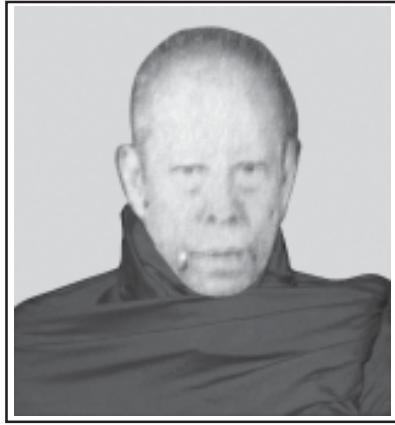
စိုးအောင်

သုမနာန္တ၊ ဘဒ္ဒန် (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ၊ အဂ္ဂမဟာ ဂန္တဝါစကပဏ္ဍာတာ) (မြန်မာ ၁၂၆၅-၁၃၃၈) ။

။ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မင်္ဂလာတောင်ညွှန်မြို့နယ်၊ တောင်လုံးပြန်ရပ်ကွက်၊ ဆုတောင်းပြည့်ကျောင်းတို့ကို ဦးပစာန် နာယက၊ အဂ္ဂမဟာဂန္တဝါစကပဏ္ဍာတာ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ ဘဒ္ဒန္တသုမနာန္တရှုကို ခမည်တော် ဦးအောင်သီးမယ်တော် ဒေါ်အော်ယုံတိုက ၁၂၆၅ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း (၈) ရက် သောကြာနေ့တွင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ အင်းစိန်မြို့နယ် သိမ်ချောင်းကျေးရွာ၏ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလာသည် ၁၃၀၉ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း (၁၀) ရက်တွင် အင်းစိန်မြို့နယ်၊ သိမ်ချောင်းကျေးရွာ အရွှေ့ကျောင်းကြီး၊ ဆရာတော် ဦးသီလာစာရုံး ဥပါန္တယ်ပြု၍ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာနှုန်းဖြင့် ရှင်သာမကေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၁၅ ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်ချေးလဆန်း (၇) ရက်တွင် ဆုတောင်းပြည့်ပါ့ဝိတုတ္ထသို့လိုက် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍာတာနှုန်းတို့ ဥပါန္တယ်ပြု၍ ပခုံးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုံတိုးကုန်မြို့ ဦးပို့ ဒေါ်မယ်ကျင် မိသားစုတို့၏ ပစ္စယာနှဂုဟာဖြင့် မြင်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သိမ်ချောင်းရှေ့ကျောင်းကြီး၊ ဆရာတော် ဦးသီလာရရှုနှင့် ဘုခာဆရာတော်များ၊ ဆုတောင်းပြည့်ပါ့ဝိတုတ္ထသို့လိုက် ကျောင်းတို့ကို ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍာတာ၊ အရွှေ့ပညာရက္ခာတာ၊ မန္တလေးမြို့၊ မစိုးဝိုင်းတို့ကို ဟောင်းလုံးတို့ကို ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍာတာ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ) မန္တလေးမြို့၊ မစိုးဝိုင်းတို့ကို ဟောင်းလုံးတို့ကို ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍာတာ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ)

သုမနာနှစ်၊ ဘဒ္ဒနီ

စသော ဆရာတော်များထံတွင် ပရီယတ္တစာပေများ သင်ယူခဲ့ပြီး အစိုးရစာချေတန်းကို သံယုတ္တနိကာယ ဂုဏ်ထူးနှင့်တကွ အောင်မြင်တော်မူ၍ သာသနစေ သိရှိပဝါရမာစရိယဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် မင်္ဂလာတောင်ညွှန်မြို့နယ်၊ ဆုတောင်းပြည့်ကျောင်းတိုက်၌ စာပေပရီယတ္တများ ပို့ချေခဲ့ပြီး ပောနနာယက ဆရာတော်အဖြစ် ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် မြို့နယ်ဝိနည်းဓိရုံ၊ တိုင်းဝိနည်းဓိရုံ၊ မြို့နယ်သံယုတ္တနိဆောင် နိုင်ငံတော် သံယ မဟာနာယကအဖွဲ့၊ ပညာရေးအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်အဖြစ် သာသနူတာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့သည်။

ဆရာတော်အား နိုင်ငံတော်အစိုးရက ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် မဟာဂန္ဓိဝါစကပန္တိတ ဘွဲ့တံ့ခိုင်တော်၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာဂန္ဓိဝါစက ပန္တိတဘွဲ့ တံ့ခိုင်တော်၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပန္တိတဘွဲ့ တံ့ခိုင်တော်တို့ကို ဆက်ကပ်လျှော့ဒိန်းခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသာနာအကျိုးသယ်ပိုး ဆောင်ရွက်တော်မူရုံး၊ သက်တော် ၈၃ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၆၃ ဝါအာရ ၁၃၇၈ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် (၁၀) ရက် (၂၂-၁-၂၀၁၃) တွင် ဘဝန်တံ့ပုံလွှန်တော်မူသည်။

မောင်ညီထွန်း (မြန်မာစာ)

သောင်းဟန်၊ ဦး (၁၉၃၃-၂၀၁၃)။ ။ ဦးသောင်းဟန် ကို ၁၉၃၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၃) ရက်တွင် မွန်ပြည်နယ်၊ သတ္တမြို့မြို့ တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်ကြီး ဦးဘုံးမြို့နယ့် ဒေါ်နှင့်တို့က ဖွေဗွားသည်။ မွေးချင်မောင်နှမ ခုနစ်ယောက် အနက် အင်ယံးသားဖြစ်သည်။ ငယ်စဉ်ကတည်းက ပန်းချိပညာကို ဝါသနာတုံးသူ ဖြစ်သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်အရွယ်တွင် သတ္တမြို့မြို့ ပန်းချိပညာကို ဆရာတံ့ခိုင်တံ့တွင် ပန်းချိပညာရပ်ကို စတင်သင်ကြား သည်။ ဆရာတံ့ခိုးအုံမောင်တံ့တွင် ရုပ်ရှင်ပို့စတာ ပန်းချိရေးနည်းကို အမိကထား၍ သင်ယူလေ့ကျင့် ခဲ့သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၄) ရက်တွင် သတ္တမြို့မြို့ ကျင်းပသော လွှတ်လပ်ရေးနောက်တိမ်းအမှတ် ပန်းချိ ပြင်ပွဲမြို့ ပထမဥုံးဆုံး ရွှေတံ့ခိုင်ကို ဆွတ်ဆူးရရှိခဲ့သည်။ ထိုဆုသည် အသက် ၁၅ နှစ် အရွယ် ကျောင်းနေစဉ် တွင်ရရှိသော ပထမဥုံးဆုံး ဆုတံ့ခိုင်ပြစ် ဖြစ်သည်။

ဦးသောင်းဟန်သည် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် သတ္တမြို့ အထက်တန်းကျောင်းမှ မက်ထရစ်အောင်မြင်ခဲ့သည်။ သို့သော် မောင်သောင်းဟန် မှာ တက္က သို့လ် ဆက်တက်ရန် စိတ်မဝင်စားသာ ပန်းချိပညာကိုသာ သင်ယူရန် စိတ်အားထက်သန်ခဲ့သည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်သို့ရောက်သောအခါ ဂျုပဲလီဟော ခန်းမတွေ့ဖွင့်လှုစ်သော ပန်းချိပန်းပုသင်တန်းကျောင်းတွင် စတင်တက်ရောက် သင်ကြားခွင့်ရရှိခဲ့သည်။ မောင်သောင်းဟန်၏ ကျောင်းနေဖက်များမှာ သူခုမ အုံခင်၊ N တင်ရွှေ၊ စံရင်နှင့်စိန်တင်ဖေ (ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ) တို့ဖြစ်ကြသည်။ ကျောင်းအုပ်ကြီးမှာ ဦးခင်မောင်ဖြစ်ပြီး၊ နည်းပြုများမှာ ဦး M တင်အေးက အခြေခံပုံဆွဲပညာ ကိုသင်ပြီး ဦးမြတ်ကျော်က ပန်းချိနည်ပညာကို သင်ပြုခဲ့သည်။

မောင်သောင်းဟန်သည် ဂျုပဲလီဟောရှိ ပန်းချိ/ပန်းပုကျောင်းသို့တက်ရောက်ပြီး ခြောက်လအကြားတွင် မြန်မာနိုင်ငံနှင့်အမေရိကန်ယဉ်ကျေးမှု ပူးပေါင်း ဖလှယ်ရေးအဖွဲ့က ကျင်းပသော မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာ ပန်းချိပြုတွင် ရွှေစလွယ်ဆု (2 nd GOLD AWARD) ရရှိခဲ့သည်။

သောင်းဟန် ဦး

ဦးသောင်းဟန်

၁၉၅၂ ခုနှစ်ကုန်ခါနီးတွင် ရွှေတိဂုံဘုရား တပေါင်းပွဲတော်ပန်းချီပြုပွဲတွင် ဒုတိယဆုကို ထပ်မံရရှိ ခဲ့သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ပန်းချီ/ပန်းပုံကျောင်းမှ ပန်းချီ ပညာဘွဲ့လက်မှတ်ကို ရရှိ ခဲ့သည်။ မောင်သောင်းဟန်သည် ပြင်ပပန်းချီဆရာတွေ့များဖြစ် သော ဦးသိန်းဟန်၊ ဦးစံဝင်း၊ ဦးငင်ကိုင်တို့ထံတွင် လည်း ပညာသင်ယူ ခဲ့သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်မှာပင် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ကျောင်းသင်ပန်းချီနည်းပြဆရာအဖြစ် စတင်အမှုထမ်း သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်ခင်လှလှနှင့် တောင်းမြို့မြို့ လက်ထပ်သည်။ ထိုနောက် ၁၉၅၃-၅၆ ခုနှစ်အထိ ဖြူးမြို့နယ် အထက်တန်းကျောင်းတွင် လည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်ရှိ ပြည်ထောင်စု အထက်တန်းကျောင်းတွင် လည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ကမာရွတ်မြို့နယ် လူမှုဝန်ထမ်းကျားကျောင်းတွင် လည်းကောင်း ကျောင်းသင်ပန်းချီဆရာအဖြစ် အမှုထမ်း ခဲ့သည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ကျောင်းဆရာဘဝါနှင့်တွက်ပြီးနောက် မိသားစုနှင့်အတူ ရန်ကုန်တိုင်း တာမွေ့မြို့နယ်၊ ၁၆၇ လမ်းတွင် ပြောင်းရွှေနေထိုင်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်မှာပင် ရွှေမဝမဂ္ဂအေးတိုက်မှ ဦးကျောက်ပင်တိုင်းသရုပ်ဖော်ပန်းချီရေးဆွဲရန် ဦးသောင်းဟန်ကို အလုပ်အပ်ခဲ့ဖြင့် ရှုမဝမဂ္ဂအေးတိုက်တွင် ပင်တိုင်းသရုပ်ဖော်

ပန်းချီဆရာအဖြစ် နှစ်နှစ်တွာလုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ စာနယ်၏ ပန်းချီဆရာအဖြစ် မြှေတိ၊ သွေးသောက်၊ ပဒေသာနိဝင်း၊ စာပေါ်မာန်၊ တိုင်းရင်းသူ စသည့်ဂျာနယ်များ၊ စာစောင်များတွင်လည်း သရုပ်ဖော်ပန်းချီများကို ရေးဆွဲ ခဲ့သည်။ ကမ္မာ့ကျွန်းမာရေးအဖွဲ့၏ အဆောက်အအုံ သစ်ကြီး၌ မြန်မာနိုင်ငံ မူလှူဒါန်းသော နံရံကပ်ပုံစံတာပန်းချီ ပေါင်းဆွဲတော်နေ့၊ ဗျားယားဆွဲတော်နေ့များတွင် ဦးသောင်းဟန်ရေးဆွဲသော နံရံကပ်ပုံစံတာပန်းချီ လက်စွမ်းပြခွင့် ရှုံးသောင်း။

၁၉၆၀ ဝန်ကျင်ကာလမှစ၍ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှုကျွန်းပေသော အလုပ်သမားနေ့ တောင်သူ လယ်သမားနေ့၊ တပ်မတော်နေ့၊ ပြည်ထောင်စုနေ့နေ့၊ ခပေါင်းဆွဲတော်နေ့၊ ဗျားယားဆွဲတော်နေ့များတွင် ဦးသောင်းဟန်ရေးဆွဲသော နံရံကပ်ပုံစံတာပန်းချီ လက်ရာအများအပြားကို မြန်မာနိုင်ငံရှိ မြို့ကြီးများသို့ ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၇၀ ပြည်နှစ်တွင် ဦးသောင်းဟန်၏ “ပန်းချီ သိပ္ပါသင်တန်း” ကို ရန်ကုန်မြို့၊ ရွှေတိဂုံဘုရားလမ်းနှင့် ကုန်သည်လမ်းထောင့်တွင် စတင်ဖွံ့ဖြိုးလှစ်ခဲ့သည်။ ယင်းပန်းချီသင်တန်း၏ အခြေခံဆွဲပြည့်ညာစုစွဲ (water colour) (oil colour) အထိ သင်ကြားပေးသည်။ ထိုရက်ပိုင်း တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ လာရောက်မတက်ရောက်နိုင်သူများ ၏ တောင်းဆီ ချက် အရ “ပန်းချီ သိပ္ပါသင်းစာပေးစာယူ အဝေးသင်တန်းကျောင်း” ကိုပါ ထပ်မံဖွံ့ဖြိုးလှစ်ပေးခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှဲ ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်း မရှိသော “ကုတိယအခြားအလှေးဆွဲနည်း” စာအုပ် ကို ၁၉၈၀ ပြည်နှစ်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် “အခြေခံပန်းချီပညာ” စာအုပ်နှင့် “အရောင်ရွေးချယ်နည်းစာအုပ်” များကို နှစ်စဉ်ဆက်တိုက် ထုတ်ဝေရောင်းချွဲခဲ့သည်။ ထိုနောက် ပန်းချီသိန်းသောင်းဟန်ရေးဆွဲသော “ပုံနှိပ်ပန်းချီကားချက်များ” နှင့် “ပြက္ခိုန်” များကိုလည်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ်ကာလများတွင် ဗဟန်းမြို့နယ် ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းလမ်းရှိ (ပန်းချီပန်းပုံကျောင်း) တွင် ပြင်ပပန်းချီဆရာတွေ့များဖြစ်ကြသော ဦးဘက္ကည်

ଦ୍ରିଃବାଲ୍ୟଲେଃ ଦ୍ଵିଃଦ୍ଵେଗ୍ନିଦିନ ଦ୍ଵିଃଅସ୍ତିଲୁଣ୍ଡ ଦ୍ଵିଃଚେଷ୍ଟାଦିଃବାହକ୍ଷ
ଦବଲ୍ୟପ୍ରୀଣିଲ୍ୟମ୍ବାଃକ୍ରିତିତ୍ତଙ୍କ୍ରାଃଶ୍ରୀ ଆସ୍ମିନ୍ଦିନିଃଭୋବାପ୍ରୋ
ପ୍ରିଯୁଶେତ୍ତବ୍ୟନ୍ତିଃ ଯଦିଃବାକ୍ରିଃଧୂଃଜାତକ ଦ୍ଵିଃଚେଷ୍ଟାଦିଃବାହକ୍ଷ
ମୁକ୍ତା ଆଵରିଅଚ୍ୟନ୍ତିଃପଞ୍ଚଃଶ୍ରୀବାର୍ତ୍ତନିନ୍ଦିଃ ଫ୍ରିତିତ୍ତବ୍ୟନ୍ତିଃ

ဆရာတိုးသောင်းဟန်သည် အမျိုးသားညီလာခံ
ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာ
ရှင်များ၊ အုပ်စုမှုကိုယ်စားပြု၍ တက်ရောက်ခဲ့သည်။
၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံ နိုးရာပန်းပညာရှင်များ
အစဉ်းအရုံး၌ ပါဝင်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ତାଙ୍କର ଜୀବନ

သာသနပြဿနာများတွင်လိုက်ရောဂါးဘူတာရုံလမ်း၏
၌ တည်ထောင်ဖွင့်လှုပါသော်လည်းကောင်ပါဝင်ဖြီးတစ်နှစ်လျှင်
သံယာအပါး ၃၀ နှစ်တိမ္မားထဲတိပေးသည်။

တက္ကရာဇ်သုတေသနများကိုလည်းကောင်းဆရာလုပ်ရင်၊
ပညာ သင်ယူရင်း ပုဂ္ဂိုက်ဆွမ်းလောင်းအသင်းများ၊
ပရိတ်အသင်းများ တည်ထောက်ပြီး ပရိတ်သင်တန်းများ၊
ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ သင်တန်းများကို ပုဂ္ဂိုက်နှင့်ကျောင်း
များ၏ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးသည်။ မြောက်ဥက္ကလာပ
မြို့နယ် သံယနာယကအဖွဲ့၏အစီအစဉ်ဖြင့် ၁၉၈၆၆
ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှု
သင်တန်းများကို သွေမှုပါဒီဓမ္မရှုံး၏ သင်ကြားပို့ဆေး
သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစ၍ မယ်လမှုစေတီတော်၏ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာယဉ်ကျေးမှုအဆင့်မြှင့်သင်တန်းများ၊ အဘိဓမ္မ၊
နိဂုံကျော်၊ ဝိသုဒ္ဓမာရ်သင်တန်းများကို လည်းကောင်း၊
၁၉၉၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်အထိ ၀န်ကြီးများရုံး၊
ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း၏ သင်တန်းသား သင်တန်းသူ ၁၀၀
ကျော်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာများကိုလည်းကောင်း၊
သင်ကြားပြုသေးသည်။

တက္ကသိုလ်သွင်သီရိယဉ် နိုင်ငံတော်ပရိယတိ
သာသန? တက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) တက္ကသိုလ် ဘာသာ
ပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန၊ ဓမ္မပါဂူ (Ph.D)
ဘွဲ့ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊
တက္ကသိုလ်များ အပ်ချပ်ရေးပဟိုအဖွဲ့ တွေဖက်အတွင်း
ရေးများအပြိုင် လည်းကောင်း၊ တက္ကသိုလ်ပဟိုပညာရေး

သူမှင်သီရိ၊ တဘုသိလ် (၁၉၄၃-၂၀၁၇)။

ତାଙ୍କ ଯିଲ୍‌ଲୁଣ ଯେଣିଗୀ କ୍ଷିମାର୍ପି ଓ ଏହାରେ ଶିଥିନ୍ଦ୍ରା କାଳରୁ
ବୁଝନ୍ତି ଅଟ୍ରିଲ (ବୁ) ରାର୍ତ୍ତୁଣ ପାଇସିଥିଲିବା ଆପିନ୍ତିକୁ ଯାଇ
କୌଣସିର୍ବିଦ୍ଵାରା କୌଣସିର୍ବାର୍ତ୍ତୁ ଫେରୁଛାଏ ଯାଏନ୍ତି । ଅମନ୍ତିରଣିମାର୍ପି
କ୍ଷିମାର୍ପି ଏହିପରିଚିନ୍ତା କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် အစိုးရရဲ့ဘုန်းတော်ကြီးသင်
ပညာရေးမီးချက်အရ မရမဲ့ကုန်းမြို့နယ်၊ ၈ ပုဂ္ဂိုက်
တွင် စံပြသာသနပြုကျောင်း တည်ထောင်ပြီး
ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကို ကျောင်းသား ၃၀၀ ကျော်
ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးလှစ်သင်ကြားပေးသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း ဘုန်းတော်ကြီး
သင်ကျောင်းများ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် နှစ်နှစ်ဆောင်ရွက်ပြီး
ဘုန်းတော်ကြီးသင်ကျောင်းများ တိုးချွဲဖွံ့ဖြိုးလှစ်နိုင်ရေး
အထူးဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ဘုန်းတော်ကြီး
သင် ပညာရေးကျောင်းများ ဆရာရရှိရေးနှင့် နယ်စပ်
ဒေသနှင့် တောင်တန်းဒေသ သာသနပြုရဟန်းတော်
များ ပေါ်ထွက်လာရေးအတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပ

သွေ့င်သီရိ၊ တဘ္တသိုလ်

အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ သာသနတော်ထွန်းကား
ပြန်ပွားရေးဦးစီးဌာန ပြည်တွင်းသာသနာပြုဒြာနခွဲ
သာသနာပြုသင်တန်းဆရာအဖြစ် လည်းကောင်း သံယူ
တဏ္ဍာသိလ် ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးဆရာဖြစ်
သင်တန်းကျောင်း အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊
ကထိကအဖြစ်လည်းကောင်း၊ တောင်တန်းသာသနာပြု
ဗဟိုအဖွဲ့နှင့် သာသနာနှဂါဟအဖွဲ့တွင် ယဉ်ကျေးမှု
သာသာရုပ်များ ပြစ်ရေးအဖွဲ့ဝင်နှင့် နည်းပြုအဖြစ်
လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သည်။

တဗ္ဗာန္တုလိသူ၏သီရိသည် ပညာရေးဝန်ကြီး
ဌာနတွင် မူလတန်းပြဆရာနှင့် အလယ်တန်းပြဆရာ
အဖြစ် လည်းကောင်း၊ မြိုက်မှုဆိရုပ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
ဌာနချုပ် ပါတီသူတေသနဌာနကြီးတွင် လည်းကောင်း၊
သာသနဘရေး ဝန်ကြီးဌာနတွင် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှုး
အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ကျမ်းကျင်ပညာရှင်အဖြစ်
လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ထို့ပြင်
နိုင်ငံတော် ပရီယတ္တိတဗ္ဗာနုလ် (ရန်ကုန်) သုတေသန
ပိဋကဓမဟာဌာန ပါမောက္ခ တွဲဖက်ဌာနမှုးအဖြစ်
လည်းကောင်း၊ သာထွန်းပြန့် မွေ့စာစောင် တာဝန်ခံ
စာတည်းမှုးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ အကြံ့ပေး ပညာရှင်
အဖွဲ့နှင့် တဗ္ဗာနုလ်ဘာသာပြန်အဖွဲ့ ကျမ်းပြတာဝန်ခံ
အဖြစ် လည်းကောင်း၊ မွေ့ပိုဝါရရာနာယ် စာတည်းမှုးချုပ်
အဖြစ် လည်းကောင်း၊ မယ်လမှုစေတီတော် အဘိဓမ္မာ
သင်တန်း သင်တန်း နည်းပြချုပ်အဖြစ် လည်းကောင်း၊
သာသနဘတော် ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဦးစီးဌာန
အက်လိပ်ဘာသာပြန် စာတည်းအဖြစ် လည်းကောင်း၊
တိုင်းရင်းသား ဖွံ့ဖြိုးမှုဒီဂရီကောလိပ် အချိန်ပိုင်းကထိက
အဖြစ် လည်းကောင်း၊ သံယတဗ္ဗာနုလ် (ရေကျဲး) ကထိက
ဆရာတိုးအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သည်။

တက္ကသိုလ်သွင်သီရိယဉ် စာပေများတို့ ရေးသား
ပြုစုစုပါ၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီး စာအုပ် ၁၂၀ ကျော်၊
ဆောင်းပါး ၅၀၀ ကျော် ပုံနှိပ်ရန်စီစဉ်ဆဲစာအုပ် ၂၀
ခုနှင့်ရှိယဉ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပြန်ပွားရေးအတွက်
စာအုပ် ၁၀၀ ကျော် ရေးသားခြင်း၊ နိုင်ငံတော်ပရိယတို့
သာသနာတော်တက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) ဗုဒ္ဓဒေသနာပြန်ပွားရေး
ပညာဌာန သုတေသနပိဋက မဟာဌာနအတွက် ပြုသူန်း

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးအလွှာသုံးမှု . . . .

ကျမ်းစာများ ရေးသားပြုစွင်း၊ ပြည်တွင်းသာသနာပြု
သင်တန်းအတွက် ပြောန်းကျမ်းစာများ ရေးသားပြုစွင်းတို့ကြောင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အထိုးရက
ချီးမြှင့်သော မဟာသဒ္ဓမ္မဘဏ်တိကဓဇ္ဈားရရှိသည်။
‘သိပ္ပါပညာရှင်များ မသိမြင်သေးသော ဗုဒ္ဓ၏ရုပ်နာမ်
သဘာဝအမြင်များ’ စာအုပ်ကို ရေးသားပြုစုသည့်
အတွက် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ဒေါက်တာအရှင်
ပည့်သေရ၏ ဓမ္မဒုတစာပေဆု ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။

ဦးကိုကိုမြင် ရေးသားထုတ်ဝေပြီးသည့်စာအုပ်
များအနက် အချို့မှာ နတ်ပြည်ရောက်လမ်းညွှန်
(၁၉၉၀)၊ ပဋိဘဏ်းတန်ခိုးလက်တွေ့အကျိုး (၁၉၉၂)၊
ကိုယ်တွေဖြစ်ပို့ရမှန် သစ္စာတန်ခိုးတော်များ (၁၉၉၃)၊
မွေးရန်သင်းထဲမြတ်သီလဂုဏ် (၁၉၉၅)၊ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေး
မှုလာမြန်မာ့မြတ် သာရေးနာရေးထုံးစံများ (၁၉၉၇)၊
မဟာလူသားကျင့်စဉ် (၂၀၀၁)၊ ပြည်ပဆို ဗုဒ္ဓသာသနာ
ထွန်းကားပြန့်ပွားအောင်ကြိုးပုံးခဲ့ကြသူများ (၂၀၀၅)၊
ငါနှင့်ငါသာနှင့်စရာ (၂၀၀၆)၊ သေမင်းခေါ်တော့
အားကြရပြီ (၂၀၀၉)၊ သီလဂုဏ်ရည်၏ကောင်းကျိုး
ချမ်းသာများ (၂၀၀၁)၊ ဗုဒ္ဓဂေါတမဏေးအနှစ်စကြဝင်းနှင့်
သိပ်၏အနှစ်စကြဝင်းအမြင်များ (၂၀၁၂)၊ အညတရ
အမျိုးသားတို့၏ ကုသိလ်ဆောင်ရာမြတ်ချမ်းသာ
(၂၀၁၆) စာအုပ်များ ဖြစ်သည်။

သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကို ကိုယ်စွမ်းညက်စွမ်း
ရှိသရွေ့သယ်စွဲဆောင်ရွက်သည့် ဦးကိုယိုမြင် (တဗ္ဗာသိုလ်
သွင်သီရိ) သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်
တွင် ရန်ကုန်မြို့မြို့ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင်
အနီးအော်တင်အေး၊ သမီး၊ မစန္တာလင်း၊ မခင်သူလာ၊
မစန္တာပြင်းနှင့်မြေးငါးပါးပါး ကျွန်ုင်သည်။

စိုးအောင်

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးအလွှဲသုံးမှ
နှင့် တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုတိက်ဖျက်ရေးနေ့
(မြန်မာနိုင်ငံ) (၂၀၁၃)။ ။ နိုင်ငံတော်အထိုးရက
မူးယစ်ဆေးဝါး ပပေါ်က်ရေးလုပ်ငန်းများကို ထုတ်လုပ်မှု
ပပေါ်က်ရေးနှင့် သုံးမှုပုပေါ်က်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်
နှစ်ခုဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထုတ်လုပ်မှု

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးအလွှာသုံးမှု . . .

ပပျောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် တားဆီးနှိမ်နှင့်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး၊ အစားထိုးဖွံ့ဖြိုးမှုအကောင်အထည်ဖော်ရေး၊ မွေးဖြူးရေး၊ သီးနှံအစားထိုးစိုက်ပျိုးရေးနှင့် အစပျိုးဓာတုပစ္စည်းများ၊ ထိန်းချုပ်ကြီးကြပ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ကိုလည်းကောင်း၊ သုံးစွဲမှုပပျောက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ဆေးကုသရေး ပြန်လည်ထူထောင်ရေး၊ ကျောင်းသားလူငယ်များကို အသိပညာပေးရေး၊ ပြည်သူများကို ပညာပေးလုံးခေါ်ရေးနှင့် နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်

၏နည်းပညာအကူးအညီနှင့် (ပထမဆုံးအကြိမ်) ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

တားဆီးနှိမ်နှင့်ရေးလုပ်ငန်းအနေဖြင့် မူးယစ်ဆေးဝါးဆီးရမိမှုကိန်းကဏ္ဍများထက် လူအားဖြူးအစည်းတစ်ခု၊ လူအသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုအတွင်း မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့်ဆက်နှုန်းသည့်မှုခြင်းများ၊ အန္တရာယ်များ၊ ကြောက်ရှုံးမှုများ၊ မည်မျှလျော့ချိန်သည်ကို Index များနှင့် တိုင်းတာမှ သာလျှင် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်က်င်းစင်သော

ဗုဏ်ယသမှတ် ဦးမြင့်ဆွဲ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါး အလွှာသုံးမှုနှင့် တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှု တိုက်ဖျက်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်ပြုခန်းကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုစဉ်

ရွက်ရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးပြသနာကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသတွင်းနိုင်ငံများ၊ မဲခေါင်ဒေသတွင်းနိုင်ငံများ၊ ဘင်းစတက်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါးထိန်းချုပ်ရေး သဘောတူစာချုပ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုလျော့ချေရေးနှင့် ထုတ်လုပ်မှုလျော့ချေရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အထောက်အကူးဖြစ်စေရန် အတွက် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုစစ်တမ်းတစ်ခုကို ပြန်မှာ နိုင်ငံတွင် ကုလသမဂ္ဂမူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် မှုခြင်းဆိုင်ရာရုံး (United Nation Office on Drugs and Crime) (UNODC)

စိတ်ချလုံခြုံပျော်ဆွင်သည့် လူဘောင်တစ်ခုကို တည်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ စီမံခိုင်းများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ရေးဆွဲရာတွင် လိုအပ်ချက်များ၊ လေလာဆန်းစစ်မှုများ၊ အခြေခံအချက်အလက်စုဆေးမှုများကို စနစ်တကျဆောင်ရွက်ပြီး ပြသနာ၏အရင်းအမြစ်ကို ပြောလျော့ချိန်သည့် လက်တွေ့လုပ်ငန်းနယ်ပယ်တွင် applicable ဖြစ်သော လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်မှုသာ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ကို ထိရောက်စွာလျော့ချိန်မည် ဖြစ်သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးအလွှာသုံးမှုနှင့် တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုတိုက်ဖျက်ရေးနေ့ ဆောင်ပုံးဖြစ်သည့် “Listen FIRST” ဟူသော ဆောင်ပုံးအတိုင်း လူငယ်များ၏ပြောကြားမှုကို ဦးစွာနားထောင်ပေးပြီး

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးအလွှဲသုံးမှ ....

လူငယ်များ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်မှုပစ်ဆေးဝါး
သုံးစွဲမှုလျော့ချရေးစာသည်တိုကို ပိုင်းဝန်းပုံးဆောင်ရွက်
သွားကြရန် တိုက်တွန်းနှင့်ဆောင်ယားသည်။

ဆက်လက်၍ အရှေ့တောင်အာရွှေ့င့် ပစိဖိတ်ဒေသ
ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂမူးယ်စေးဝါနှင့် မှုခင်းဆိုင်ရာရုံး
(UNODC) ဌာနေဂုံးစားလှယ် Mr.Jeremy Douglas က
ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေများချုပ်ထံမှ ပေးပို့သည့်သဝက်
လွှာကို ဖတ်ကြားသည်။

ထိုနောက် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲ
စေသောဆေးဝါးများအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး
ဗဟိုအဖွဲ့ညွှန်ပြည်တဲ့ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု
ဝန်ကြီး ဒုတိယပိုလ်ချုပ်ကြီးကျော်ဆွဲက အပြည်ပြည်
ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးအလွှာသုံးမှုနှင့် တရားမဝင်
ရောင်းဝယ်မှု တိုက်ဖျက်ရေးနေ့အထိမ်းအမှတ် ဝဏ္ဏတို့
ဆောင်းပါး ကဗျာ၊ တေးသီချင်း၊ ဓာတ်ပုံနှင့် ဂွန်ပျောာ
ပိုစတာပြိုင်ပွဲများတွင် ပထမဆုရရှိသူ ခြောက်ဦးအား
ဆများပေးအပ်သည်။

အပြည်ပြည်ဆိပ်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးအလွှာသုံးမှု
နှင့် တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုတိုက်ဖျက်ရေးနေ့ အကြမ်း
၃၀ မြောက် ဖမ်းဆီးရမိသည့်မူးယစ်ဆေးဝါးများ မီးရှိ၍
ဖျက်ဆီးခြင်းအမေးအနားကို ဇွန်လ (၂၆) ရက် နံနက်ပိုင်း
တွင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး မြောက်ပိုင်းခုရှင် လှိုင်သာယာ
မြို့နယ်ရှိ ရန်ကုန်အနောက်ပိုင်း ကုန်တပ်ယာ့ရပ်နား
ကွင်း၌ ကျင်းပသည်။ အခမ်းအနားတွင် ရန်ကုန်တိုင်း
ဒေသကြီးအပါအဝင် တန်သာရှိ ပဲဗေး၊ ဓရဝဠတိတိုင်း
ဒေသကြီးနှင့် ရှိုင်း မွန်၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ အမှတ် (၁)
နယ်ခြားစောင့်ရွက်ပဲဗေးအဖွဲ့၊ အမြောက်လမ်းမကြီး ရဲတပ်ဖွဲ့
တို့က ဖမ်းဆီးရမိပြီး တရားရုံးပြီးပြတ်ချက်ရရှိပြီးသည့်
မူးယစ်ဆေးဝါးများကို မီးရှိဖျက်ဆီးခြင်းဖြစ်သည်။
မီးရှိဖျက်ဆီးသည့် မူးယစ်ဆေးဝါး ၅၅ မီး၏တန်ဖိုးမှာ

ကာလပါက်ဖျေးအရ မြန်မာငွေကျပ် ၂၉၆,၄၀၀ သိန်း
ခန့် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၁၃ ဒေသမ ၉၄ သိန်းခန့်) ရှိ
သည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးများ မီးရှိဖျက်ဆီးခြင်းအခမ်းအနား
ကို ဖွန့်လ (၂၆) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် မဲ့သေးလေးတိုင်း
ဒေသကြီး အောင်မြေသားမြို့နယ် ရွှေမန်းတောင်
အားကာစားကွင်း၌ ကျော်းပသည်။ အခမ်းအနားတွင်
မီးရှိဖျက်ဆီးသည့် မူးယစ်ဆေးဝါး ၃၁ မျိုး၏တန်ဖိုးမှာ
မြင်မှုကျပ်ငွေ ၃၁,၉၉၀ ဒသမ ၅၁,၀၇၃ သန္တာ (အမေရိကန်
ဒေါ်လာ ၂၃ ဒသမ ၅၁,၀၇၃ သန္တာ) ဖြစ်သည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးများ မီးရှိဖျက်ဆီးခြင်းအခမဲ့အနား
ကို ဇွန်လ (၂၆) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် ရှမ်းပြည်နယ်
(တောင်ပိုင်း) တောင်ကြီးမြို့၊ အဝေရာကုန်းသာယာ
မီးပုံးပုံကွင်း၌ ကျင်းပသည်။ အခမဲ့အနားတွင် ရှမ်း/
ကယားဒေသအတွင်း ဖမ်းဆီးရနိုင်ခဲ့သော မူးယစ်ဆေးဝါး
၂၃ မျိုးကို မီးရှိဖျက်ဆီးခြင်းဖြစ်ပြီး တန်ဖိုးမှာ မြန်မာ
ငွေကျပ် ၁၉၅.၃၉၉ သိန်း (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၄၃
ဒေသမ ၆၃ သိန်း) ဖြစ်သည်။

အဆိပါအခမ်းအနားများတွင် မူးယစ်ဆေးပါ။
များဖြစ်သည့် ဘိန်း ၁၃၂၂ ဒေါက် ၁၉၄၄ ကိုလို ဘိန်းဖြူ
၂၂၂ ဒေါက် ၁၉၄၈ ကိုလို စိတ်ကြွေးသွပ်ဆေးပြား
၁၃၁၊ ၂၃၁၊ ၂၃၀၈ ဘိန်းဆီခဲ ၅၆ ဒေါက် ၁၉၄၄ ကိုလို
ဆေးပြောက် ၂၂၃ ဒေါက် ၆၂၉၅ ကိုလို အိုဂ်ရ် ၁၈၆၂
ဒေါက် ၆၂၉၈ ကိုလို စိတ်ကြွေးသွပ်ဆေးပြား အမှုနှင့်
၄၅ ဒေါက် ၁၀၄၉ ကိုလို အဆင့်နိမ့်ဘိန်း ၂၀ ဒေါက်
၃၇၃၃ ကိုလို ဘိန်းထိမှုနှင့် ၁၀၀၉ ဒေါက် ၁၈၀၈ ကိုလို
ကိုကင်း ၄၄၉၉ ဒေါက် ၈၅၅၅ ကိုလို ဘိန်းစာမှုနှင့် ၁၈၃၄
ဒေါက် ၈၅၅၆ ကိုလို ဘိန်းစာရွက် သူညွှန် ဒေါက် ၁၈၉၁
ကိုလို ဘိန်းစာရည် သူညွှန် ဒေါက် ၁၇၁၂ လစ်တာ၊
ဘိန်းဆီရည် သူညွှန် ဒေါက် ၂၂၉၈ လစ်တာ၊ ဘိန်းရည်
၂၂၉၉ ဒေါက် ၁၁၉၃ လစ်တာ၊ စိတ်ကြွေးသွပ်ဆေးရည် သူညွှန် ဒေါက်
၀၅၀၅ လစ်တာ၊ စိတ်ပြောင်းဆေးပါးများ ဖြစ်သည့်
ကတ်တမင်း ၁၇၈၆ ဒေါက် ၂၂၅၂၂ ကိုလို
မက်သဒ္ဓန်းဆေးရည် သူညွှန် ဒေါက် ၄၀၁ လစ်တာ၊
အက်တက်စီ ၂၃၂၇ ပြား၊ Phensedyl ၇၇၇ ပြား၊

စီးအောင်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။ ။ နိုင်ငံရေး -
 ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှစ၍ အမေရိကန်သမ္မတအဖြစ်
 ရွှေ့နှစ်ကြာထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ဘားရက်အိုဘားမား၏
 ရာထူးသက်တမ်းသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အန်နိဂုံလတွင်
 ကုန်ဆုံးပြီဖြစ်သည်။ ဘားရက်အိုဘားမားသည်
 အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ပထမဆုံးလူမည်းသမ္မတ
 တစ်ဦးဖြစ်ပြီး သက်တမ်းနှစ်ဆက် တာဝန်ထမ်းဆောင်
 နှစ်ခဲ့သည်။ သမ္မတသက်တမ်းအတွင်း အလုပ်လက်မှု

လျှော့ချိန်ခြင်း ဘင်လာဒင်ကိုယ်မီးနိုင်ခြင်း ကျွန်းမာရေး
စနစ်ကို ပြုပြင်နိုင်ခဲ့ခြင်း၊ ကျူးဘားနိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရေး
ပြန်လည်ထွေထောင်နိုင်ခြင်း စသည့်အောင်မြင်မှတ်ချို့
ရရှိခဲ့သည်။ အီရတ်နှင့်အာဖဂန်နှစ်တန်ရှိ အမေရိကန်
တပ်ဖွဲ့ဝင်ပြီးရေကို ၁၈၀,၀၀၀ မှ ၁၅၀,၀၀၀ အထိ
လျှော့ချိန်ခဲ့သည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ရီပတ် ဘလီကန်ပါတီမှ ဒေါ်နယ်ထရန့်က အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ နောက်ပါရီလ (၂၀) ရက်တွင် ဒေါ်နယ်ထရန့်က ကျွမ်းသွားကျိုန်ဆုံးပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ၄၅ ဦး မြောက်သမ္မတအဖြစ် စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ထရန်၏သည် သမ္မတဖြစ်ပြီးနောက် ပထမဆုံး လုပ်ဆောင်မှုအနေဖြင့် သမ္မတဟောင်းအိုဘားမား၏ ကျွန်းမာရေးစောင့်ရွှေ့ကြောက်မှုစစ် (Obamacare) ကို ဖျက်သိမ်းရန် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

ဒေါနယ်ထရန်၏ကျင့်သွာကိုနှစ်ခုကို ပါရှင်တန်
နှင့် အမြားမြို့ကြီးပေါင်းများစွာ၌ ဆန့်ကျင်ဆန္တပြခဲ့ကြ
သည်။ ယင်းဆန္တပြုများကြောင့် ပါရှင်တန်မြို့ရှိ အိမ်ပြေတော်
နှင့် နေရာင်နယ်တော့ အမျိုးသားပန်းခြေတစ်လိုက်မှ လူပ်ရှားမှ
များ ရပ်ဆိုင်းလုန်းပါး ဖြစ်စေခဲ့သည်။

ပါရီရာသီဉာဏ်ရှာ သဘောတူညီချက်မှ
အမေရိကန်နိုင်ငံ နှစ်တွက်ကြောင်း သမ္မတအော်နယ်
ထရန့်က ဒွန်လ (၂) ရက်တွင် ကြော်လိုက်သည်။
ပါနီသဘောတူညီချက်သည် အမေရိကန်ကို ဘီလျှပေါင်း
များစွာ ဆုံးရှုံးနှစ်နာစေမည်ဖြစ်ပြီး တရာတ၊ အိန္ဒိယ၊
ဥရောပ စသောပြိုင်ဘက်များကို အသာစီးရစေသည်
ဟု ထရန့်က ပြောကြားသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံသည်
ကမ္မာပေါ်တွင် ကာွန်ဓရတ်ငွေ့ထုတ်လုပ်မှ ဒုတိယ
အများဆုံး ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံဝြားရေးဝန်ကြီး
ရက်တေလာဆင်ကမူ အမေရိကန်သည် ဖန်လုံးအိမ်
ဓရတ်ငွေ့ထုတ်လုပ်မှုကို ဆက်လက်လျှော့ချွေားမည်
ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

လုဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး - သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန့်သည် ဒုက္ခသည်များနှင့် ခိုလုံခွင့်ရရန်ကြီးပမ်းသူများ ဝင်ရောက်မှု ကို ရပ်ဆိုင်းရန်နှင့် မှတ်စလင်ခဲနစ်နိုင်ငံမှ ခရီးသွားများ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

အပေါ် တင်းကျပ်သည့် ထိန်းချုပ်မှုများပြုလုပ်ရန် အမိန့်တစ်ရပ်ကို နောက်ပါရီလ (၂၃) ရက်က ပြဋ္ဌာန်း လိုက်သည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်အရ နိုင်တွေးသိ ဒုက္ခသည် ဝင်ရောက်မှုကို လေးလတ်မန်ညျးပိတ်ပင်ပြီး ဆီးရီးယား ဒုက္ခသည်များ၏ဝင်ခွင့်ကို အကန့်အသတ်မရှိ တားမြစ် မည်ဖြစ်သည်။ အီရန်၊ အီရတ်၊ လစ်ဗျား၊ ဆိုမှုလိယာ ဆူဒန်၊ ဆီးရီးယား၊ ယိမ်နိုင်ငံတို့မှ ခရီးသွားများကို ရက် ၃၀ အကွင်း ပီအထူတ်ပေးမည်မဟုတ်ဟု သိရှိရ သည်။ ယင်းအမိန့်ကြောင့် အမေရိကန်လေဆိပ်များတွင် လူပေါင်းများစွာ ပိတ်မိသောင်တင် နေခဲ့ရသည်။ ထရန်၏ ခရီးသွားလာခွင့်ပိတ်ပင်မှုအပေါ် ဖြတ်နိုင်ကြီးချုပ် ထရီစာမေက သဘောမတူကြောင်းထဲတဲ့ပြန်ခဲ့ပြီး အီရန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မိုဟာမက်ဂျာဗ်ဟရစ်စ ကလည်း ထရန်၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အစွဲလာမ်ကဲ့ကို

များတွင် ပိတ်မိနေကြသော ဒုက္ခသည်များကို နေရပ်သို့ ပြန်ပို့နေခြင်းအားရပ်တန့်ရန် အမိန့်ထူတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို တလ်နိုင်ငံလုပ်တွင် ဆိုင်းင့်ရန် ဖေဖော်ပါရီလ (၃) ရက်က အမိန့်ချုပ်တဲ့သည်။ ဖေဖော်ပါရီလ (၄) ရက် တွင် အိုးရအဖွဲ့က ယင်းဆိုင်းင့်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အယူခံ ဝင်ခဲ့သော်လည်း ဖက်ဒရယ်တရားရုံးက ပယ်ချဲ့သည်။

ဒေါ်နယ်ထရန်သည် မတလ (၆) ရက်တွင် ခရီးသွားလာခွင့်ပိတ်ပင်မှုအမိန့်သစ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုး သည်။ အမိန့်သစ်တွင် အီရတ်နိုင်ငံကို ကင်းလွှတ်ခွင့် ပေးခဲ့ပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ ဥပဒေနှင့်အညီ အမြဲတမ်း နေထိုင်ခွင့်ရသူများနှင့် တရားဝင်ပီဇာ ကိုင်ဆောင် ထားသူများကိုလည်း ကင်းလွှတ်ခွင့် ပေးခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်သစ်ကိုလည်း ဟာဂိုင်ယိရို ဖက်ဒရယ် တရားရုံးက တားမြစ်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ၄၅ ဦးမြောက်သမ္မတအဖြစ်
ဒေါ်နယ်ထရန် ကျမ်းသစ္ာကျိုန်ဆိုစဉ်

စောကားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖေဖော်ခဲ့သည်။

လူဝင်မှုပိတ်ပင်ရေးအမိန့်သစ်၏ တစ်စိတ်တစ်ပို့းကို ဖက်ဒရယ်တရားသူကြီးတစ်ဦးက နောက်ပါရီလ (၂၈) ရက်တွင် တားမြစ်လိုက်ပြီး အမေရိကန်လေဆိပ်

အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ အသက် ၁၆ နှစ်မပြည့်မီ ကလေးအရွယ်တွင် တရားမဝင်ရောက်ရှိခဲ့သည့် ရွှေ့ပြေားလူ့ကျယ် ၈၀၀,၀၀၀ တို့အား ကင်းလွှတ်ခွင့် ပေးထားသည့် အစီအစဉ်ကို သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန်က စက်တင်ဘာလ (၅) ရက်တွင် ရှုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

အမေရිကန් ප්‍රායි තොင်စု

များသို့ တက်ရောက်သည်။ ၂၂ နှစ်အတွင်း အမေရิกကန် သမုတ်တစ်ပိဿာ အရှည်တြာဆုံးအာရာချုပ်စဉ်ဖြစ်သည်။

ရုရှားနိုင်ငံနှင့်သက်ဆံရေး- ရုရှားနိုင်ငံနှင့်သက်ဆံရေး တွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲရလဒ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ရုရှားနှင့် ပူးပေါင်းကြံးစည်မှုရှိခဲ့သည်ဟုသောသတင်းများ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ ဖုန်းခေါ်ဆိုမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပေါက်ကြားခဲ့သည့် အချက်အလက်များအာရ ထရန်နှင့် ငါး၏လက်ထောက်များသည် ဧွေးကောက်ပွဲမထိုင်မိက ရုရှားထောက်လျှမ်းရေးအရာရှိများနှင့် အကြိမ်ကြိမ် ဆက်သွယ်ခဲ့သည်ဟု နယ်းယောက်တိုင်းမြို့သတင်းစာ၌ ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထရန်ကမူ သတင်းအတုပြစ်ကြောင်း ငြင်းဆိုကာ မိမိယာများသည် အမေရိကန် တစ်မျိုးသားလုံး၏ ရန်သူ့ပြစ်သည်ဟု စွဲပွဲခဲ့သည်။ ဒေါ်နယ်ထရန်၏ နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေးအကြံးပေးပူးရှိခိုင်းမရှိမိ ရုရှားသံအမတ်ကြီး ဆာဂေးက်လီယက်နှင့် အမေရိကန်၏ပို့ဆိုရေး မဟာ ဗျာဟာအကြောင်း ဆွဲဆွဲခဲ့သည်ဟု စွဲပွဲမှုများ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပြီးနောက် ဖော်ဝါရီလ (၁၄) ရက်တွင် ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်သွားသည်။

ရုရှားနှင့်ပူးပေါင်းကြံစည်မှု ရှိ/မရှိနှင့်ပတ်သက်သည့်စုစုပေါင်းစစ်ဆေးမှုများကို ဦးဆောင်နေသူ ဖက်ဒရယ်ထောက်လုမ်းရေးအဖွဲ့၊ (အက်စိဘီအိုင်) ဒါရိုက်တာရှိမ်းကိုမေတ္တာ မေလ (၉) ရက်တွင် ထရန့်က ရာထူးမှု ထုတ်ပယ်လိုက်သည်။ ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ထရန့်အသာရေစေရေးအတွက် ရုရှားသမ္မတ ဗလာဒီမာပူတင်က မဲဆွယ်စည်းရုံးရေးလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို ခွင့်ပြုပေးခဲ့သည်ဟု ကိုမေက ကောက်ချက်ချခွဲသည်။ အမေရိကန်သမ္မတက အက်စိဘီအိုင် ဒါရိုက်တာတစ်ဦးကို ထုတ်ပယ်လိုက်ခြင်းသည် မကြံစုစုပေါ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ထရန့်၏လုပ်ရပ်ကို ပါးတားဂိတ်အရှုပ်တော်ပုံနှင့် နှိုင်းယျဉ်ပြောကြားခဲ့ကြသည်။ စုစုပေါ်စစ်ဆေးမှုကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သားမည်ဖြစ်ပြီး စစ်ဆေးမှုကို ဦးဆောင်ရန်အက်စိဘီအိုင် ညွှန်ကြားရေးမှုးဟောင်း ရောဘတ်မူလာကို ဒုတိယရွှေးနေချုပ် ရော်ခိုဆင်စတိန်းက မေလ (၁၇) ရက်တွင် တာဝန်ပေးလိုက်သည်။

ထရန့်သည် နိုဝင်ဘာလ (၄) ရက်မှစတင်၍
ဂျပန်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ တရာ်၊ ပိယက်နမ်နှင့်
ပိလစ်ပိုင် နိုင်ငံတို့ ၁၁ ရက်ကြော့သွားရောက်ခဲ့သည်။
ပိယက်နမ်နိုင်ငံ၌ အာရုံ-ပစိဖိတ် စီးပွားရေးပူးပါင်း
ဆောင်ရွက်မှ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး၊ ပိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌
အရှေ့တောင် အာရုံနိုင်များ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

ရွှေးကောက်ပွဲတွင် ရုရှားကြားဝင် ခဲ့မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဒေါ်နယ်ထရန်၏သမဂၢ်ဖြစ်သူ ဂျာရတ် ကတ်ရှုနာကို အက်ဖို့အို့ပို့က ထုံးစမ်းစစ်ဆေးကြောင်း သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။ ကက်ရှုနာသည် ရုရှား အစိုးရနှင့် လျှို့ဝှက်ဆက်ဆံရေးထူထောင်ရန် ရုရှား သံအမတ်ကြီးထံသို့ ကျဉ်းသစ္ာကျို့ဆိုပွဲအကြိုး အဆိုပြု ချက်ပေးပို့ခဲ့သည်ဟု ထောက်လှမ်းရေးအစီရင်ခံစာ တစ်ခု၌ ဖော်ပြထားသည်။

အမေရိကန်နှင့် ရုရှားကြား ဆက်ဆံရေးထိခိုက် စေသည့် သံတမန်ရေးဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ရုရှားနိုင်ငံတွင်ရှိ အမေရိကန်သံဝန်ထမ်း အရေအတွက် ကို စက်တင်ဘာလ (၁) ရက် နောက်ဆုံးထားပြီး ထက်ဝက်လျှော့ချေရန် ရုရှားကတော်းဆိုခဲ့သည်ကို တွေ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အမေရိကန်အစိုးရက ဆန်ဖရန် စစ်ကိုရှိ ရုရှားကောင်စစ်ဝန်ရုံးနှင့် ဝါရှင်တန်နှင့် နယူးယောက်မြို့တို့၏ သံရုံးများကိုပို့ပစ်ရန် ပြုဂုဏ်လ (၃၁) ရက်တွင် အမိန့်ထွန်းခဲ့သည်။ ယင်းနောက် တစ်ရက် အကြာတွင် ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ပြောရေး ဆိုခွင့်ရှိသူ မာရိယာလေခါရိုာက အက်ဖို့အို့သည် သံတမန် ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည့် သံရုံးဝန်ထမ်းတို့၏ နေအိမ်ခန်းများအပါအဝင် ဆန်ဖရန်စွဲကို ကောင်စစ်ဝန်ရုံးကို ရှာဖွေစစ်ဆေးရန်နှင့် သံတမန်မိသားစုများကို နိုင်ငံမှုတွက်ခွာရန် အတင်းအကျပ် ပြုလုပ်နေကြောင်း စွဲစွဲပြောကြားခဲ့သည်။

ဖက်ဒရယ်အေးဂျိုင်များသည် ပိတ်ပစ်ရန်အမိန့် ထုတ်ထားသည့် ရုရှားကုန်သွယ်ရေးသံအဖွဲ့ရုံးကို စက်တင်ဘာလ (၂) ရက်က ဝင်ရောက်စစ်ဆေးခဲ့သည်ဟု သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။ ရုရှားအစိုးရက သံရုံးဝန်ထမ်းများကို အမှန်တကယ်ယုံရှုးခြင်း ရှိ မရှိ အတည်ပြုနိုင်ရန်နှင့် အဆောက်အအုံများ၏ လုံခြုံရေး အတွက် သွားရောက်စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ပို့ယင်နာ ကွန်ပင်းရှုံးနှင့်အညီ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။ ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆာရေးလက်ရွှေ့သည် ရုရှား နိုင်ငံရှိ အမေရိကန်သံအဖွဲ့၏အကဲ အန်တိရီရိုဂါ ဖရေားကိုဆင့်ခေါ်ပြီး ကန့်ကွက်သည့်စာ ပေးအပ်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ ဆန်ဖရန်စစ်ကိုပြီးရှိ
ရုရှားကောင်စစ်ဝန်ရုံးကို တွေ့ရစဉ်

အရှေ့အလယ်ပိုင်း နိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရေး- ဒေါ်နယ်ထရန် သမ္မတတာဝန်ယူပြီးနောက် ပထမဆုံး နိုင်ငံခြားခရီးစဉ်အဖြစ် အရှေ့အလယ်ပိုင်းအေသာ သွားရောက်သည်။ မေလ (၂၀) ရက်က ဆော်ဒီအရေး သို့ရောက်ရှိခဲ့ပြီး မေလ (၂၁) ရက်တွင် မွတ်စလင် ခေါင်းဆောင် ၅၀ နှင့်တွေ့ဆုံးကာ အစွဲလာမ်ဘာသာ၏ ပြုမြေးခမ်းသောပုံရိပ်အတွက် ငှုံး၏မျှော်လင့်ချက်ကို ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုပြင် ဒေါ်လာ ၃၈၀ ဘီလုံးတန်ဖိုး ရှိ သဘောတူညီချက်များကို ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သည်။

မေလ (၂၂) ရက်က ရျေးရာလင်ပြုခဲ့ အစွဲရေး ဝန်ကြီးချုပ်နေတန်ယာဟု နှင့်တွေ့ဆုံး အို့အို့ပိုင်းဆိုင်ခွင့်ကို လုံးဝခွင့်ပြု မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ အကြမ်းဖက်သမားများနှင့် စစ်သွေ့ကြွေး များအား ရန်ပုံငွေထောက်ပုံပေးခြင်း၊ လေ့ကျင့်ပေးခြင်း နှင့် လက်နက်များတပ်ဆင်ပေးခြင်းတို့ကိုလည်း ချက်ချင်း ရပ်တန်မှည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ထရန်၏ မှတ်ချက်ထွက်ပေါ်လာပြီးနောက် အို့ရန် သမ္မတ ဟတ်ဆန်ရှိဟနာနိုင်က အမေရိကန်၏ အရှေ့အလယ်ပိုင်း မဟာဗျာဗျာကို လောင်ပြောင်ခဲ့ပြီး အို့ရန်သည် အုံစမ်းသပ်မှု များကို ဆက်လက်ပြုလုပ်သွားမည်ဟု အခိုင်အမာ ပြောကြားလိုက်သည်။ ထရန်သည် မေလ (၂၃) ရက် တွင် ဘက်သလီဟန်မြို့သို့သွားရောက်၍ ပါလက်စတိုင်း ခေါင်းဆောင် မို့ဟာမက်အဘတ်စွဲနှင့် တွေ့ဆုံးသည်။

ဒီဇင်ဘာလ (၆) ရက်တွင် ရျေရှာဆလင်ကို အစွဲရေး နိုင်ငံ၏မြို့တော်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ထရန် က ကြေညာလိုက်သည်။ အစွဲရေးနှင့်ပါလက်စတိုင်း အကြောင်းရှိ ပဋိပက္ခများကို ဖြေရှင်းရန် ချဉ်းကပ်မှုအသစ် စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ငင်းကပြာကြားသည်။ အမေရိကန်သံရုံးကို တဲ့အပစ်မှုရျေရှာဆလင်သို့ ပြောင်း ရွှေ့ရန် လုပ်ငန်းစဉ်ကိုလည်း စတင်ခဲ့သည်။ ယင်းဆုံးပြောတ်ချက် ထွက်ပေါ်လာပြီးနောက် ဂါဏ်များမြှောင်တွင် ရာပေါင်းများစွာသော ပါလက်စတိုင်းတို့က အမေရိကန်နှင့် အစွဲရေးအလုပ်များ၊ ထရန်၏ဓာတ်ပုံများ ကို မိုးရှိခဲ့ကြသည်။

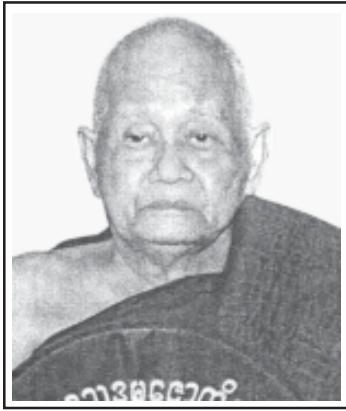
ကျူးဘားနိုင်ငံနှင့်ဆက်ဆံရေး - သမွာတအိုဘားမား လက်ထက် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကျူးဘားနိုင်ငံနှင့် သံတမန် ဆက်ဆံရေး ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဒေါ်နယ်ထရန်၊ သမွာတတာဝန်ယူခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး ယိုယွင်းလာခဲ့သည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် မှုစဉ်၍ ဟာဘားနားရှိ အမေရိကန်သံရုံးမှ ဝန်ထမ်းများ သည် ကျိုးမာရေးဆိုင်ရာ တိုက်ခိုက်မှုများ ခံခဲ့သည်။ တု သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။ အမေရိကန် သံတမန် များ၏ ကျိုးမာရေးထိုက်စေရန် အသံလှို့ဌ်းကိရိယာ အချို့ အသံပြောခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ရကြောင်း အမေရိကန် တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားခဲ့ကြသည်။ ဝန်ထမ်းများ သည် အကြေားအာရုံခွဲတွင် ယွင်းခြင်း၊ မူးခြင်း၊ ခေါ်ကိုက်ခြင်း၊ ပင်ပန်းနှစ်းနယ်ခြင်း၊ မှတ်ညာ၏ပေါက် ဆုံးခြင်းစသော ရောဂါလက္ခဏာများကို ခံစားခဲ့ကြရ သည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ကျူးဘားအစိုးရ သည် အမေရိကန်သံတမန်များကို ကာကွယ်ရန် ပျက်ကွက် ခဲ့သည်ဟု အမေရိကန်အစိုးရက စွဲပွဲခဲ့ပြီး အမေရိကန် နိုင်ငံရှိ ကျူးဘားသံတမန် ၁၂၅ ဦးကို နှင့်ထုတ်ခဲ့သည်။

စီးပွားရေး - အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးတိုးတက် စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ပြင် အစိုးရအဖွဲ့က အခွန်နှင့်သား များလျှော့ခြင်း အစိုးစာတွင်ကို မပြီလ (၂၆) ရက်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ကော်ပိုရိတ်ခွန်များကို ၃၂ ရာခိုင်နှုန်း မှ ၁၂၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လျှော့ချမည်ဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦး

ချင်းစီးအခွန်ကောက်ခံမှုကိုလည်း ခုနစ်မျိုးမှသုံးမျိုးအထိ လျှေ့ချသွားမည်ဖြစ်ပြီး ၃၉ ဒေသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်း ကောက်ခံရာမှ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းစသာဖြင့် လျှေ့ချကောက်ခံမည်ဖြစ်သည်။ ကွယ်လွန်သူများမှ ငင်းတို့၏အမွှေ့ခံများထံ လွှာပေးခဲ့သည့် ငွေသားနှင့်အိမ်ခြီးမြေများအပါအဝင် ပစ္စည်းများအပေါ် ကောက်ခံသည့်အိမ်ခြီးမြေအခွန်ကို လည်း ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း အကြေားဆုံး အခွန်ကောက်ခံခြင်းဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်သမိုင်းတွင် အကြေားဆုံးအခွန် လျှေ့ချမှုဖြစ်ကြောင်း သမွာတ၏စီးပွားရေးအကြော်ပေး ဂါရိကိုက ပြောကြားသည်။

အာဇာပိုင်၊ ဘဒ္ဒန် (အဘိဓာတ်ဟာရငွေ့ရု)
(မြန်မာ ၁၂၈၉-၁၃၃၉) ။ ။ ရှမ်းပြည်နယ်
(အရှေ့ပိုင်း)၊ ကျိုင်းတုံးမြို့၊ အမှတ် (၃) ရပ်ကွက်၊ လေယာဉ်ကွင်းလမ်း၊ ဓမ္မာဒယပရိယတို့စာသင်တိုက် ဦးစီးပောန နာယကာ ပြည်နယ်ရွှေကျင်နိကာယဂိုက်း၏ ဗြိတ်ပါ စရိယ ဆရာတော်အဂ္ဂမဟာပလ္လာ အဂ္ဂမဟာ သခ္စမ် အောက်ကခဲ့ အဘိဓာတ်ဟာရငွေ့ရု ဘဒ္ဒန် အာဇာပိုင်း ခမည်းတော်ဦးလုံးဆန်ဆူ မယ်တော် ဒေါ်ပါန်းပိုးတို့က ၁၂၈၉ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မှန်း လပြည့်ကျော် (၁) ရက်၊ တန်းနွေ့နွေ့တွင် ရှမ်းပြည်နယ် ကျိုင်းတုံးမြို့၊ ဆွန်တန်ရပ်ကွက် (ပမာလေးရပ်ကွက်) ၌ ၇၃ ဗွားမြှုံးမြှုံးခဲ့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျားသည် အသက် (၁၀) နှစ်အရွယ်တွင် ကျိုင်းတုံးမြို့၊ မင်္ဂလာကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန်ရာအိန္ဒိကို ဥပုံးသွေးယူပြု၍ ကျိုင်းတုံးမြို့ပါ အောက်ထိုး၊ ဒေါ်အောက်ပေါင်းတို့၏ ပစ္စယာနှဂိုလာဖြင့် ရှင်းရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၀၉ ခုနှစ်၊ နယ်မှုန်လဆန်း (၁) ရက်တွင် စွဲနှစ်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန်ကျော်စတဲ့ကို ဥပုံးသွေးယူပြု၍ ဦးပေါ်အောက်ထိုး၊ ဒေါ်အောက်ပေါင်းတို့၏ ပစ္စယာနှဂိုလာဖြင့် ကျိုင်းတုံးမြို့၊ မိုးနဲ့ကျောင်း၊ ခဏ္ဍာသိမ်းမြှင့်မြော်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ବାହୁଦିନ ଆଲୋଚନା

ဆရာတော်သည် ရှင်သာမဏေဘဝတွင် ကျိုင်းတံ့မြို့
မဂ်လာကျောင်း၊ မိုးနဲကျောင်းဆရာတော်များထံတွင်
ပရိယတ္ထီအခြေခံကျိုးစာများကို သင်ယူခဲ့သည်။
ထိုနောက် ရဟန်းဘဝတွင် ပြောင်ရွှေမြို့၊ ကန်ကြီး
ပရိယတ္ထီစာသင်တိုက် ရွှေကျင်နိကာယ သာသနာပိုင်
ဆရာတော် ဘဒ္ဒန်ပိမလာဘိဝံသ (အဘိဓဇမဟာရွှေ
ဂုရာ၊ အဘိဓဇအဂုမဟာသဒ္ဓမ္မ အောတိက)၊ တိုက်အုပ်
စာချေဆရာတော် ဘဒ္ဒန်လက္ဗာကသာမိ (အဂုမဟာ ပဏ္ဍာတိ)
ဘဒ္ဒန်ပညာသာမိ၊ ဘဒ္ဒန်ပါသွေ့၊ ဘဒ္ဒန်ကု နှောဘာသ
အစရှိသော စာချေဆရာတော်ကြီးများထံတွင် ပိဋကတ်
ကျမ်းကန်စာပေများကို သင်ယူဆည်းပူးခဲ့ပြီး အစိုးရ
ပထမပြန်စာမေးပွဲငယ်၊ လတ်၊ ကြီးနှင့် အစိုးရဓမ္မာ
စရိယစာချေတန်းကို အောင်မြင်သဖြင့် ဂလ္ဗာ့ခု ခုနှစ်တွင်
သာသနဓဇသိရီပုဂ္ဂဝရမာစရိယဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။ ထိုပြင်
ပိန်ယာဒီနှော စာပြန်ပွဲတင်လည်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ଶବ୍ଦରେ କାହାରୁ ପାଇଲୁ ନାହିଁ । କାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ
 ତାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ । କାହାରୁ କାହାରୁ କାହାରୁ ।

ဆရာတော်သည် သံယဉ်အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်
 တွင် မြို့နယ်သံယနာယကအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ (ရွှေကျင်) ပြည်နယ်
 သံယနာယကအဖွဲ့ဝင် (ရွှေကျင်) အဖြစ် ဆောင်ရွက်
 ခဲ့ပြီး ပုဂ္ဂန်တော်မူခိုန်တွင် ရှုံးပြည်နယ် (အရွှေ့ပိုင်း)
 ရွှေကျင်နိကာယဉ်ဝါစရိယအဖြစ် လည်းကောင်း၊
 ရွှေကျင်နိကာယ ရွှေ့ပျော်မဟာနာယက အဖြစ်လည်းကောင်း၊
 ရှုံးပြည်နယ်လုံးခိုင်ရာ မဟာနာယကအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ
 ဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း သာသာနှုံးတာဝန်ကို
 ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်အေး နိုင်တော်အိုးရက ဗျာမြာ ခုနှစ်
 တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတွဲတံ့တိပိုပိုတော်ကိုလည်းကောင်း
 ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မအောက်မေး၍
 တံ့ပိုပိုတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် အဘိဓာဇ္ဇာ
 မဟာရဋီရိရွဲတံ့ပိုပိုတော်ကိုလည်းကောင်း ဆက်ကပ်
 လျှိုဒ်နှင့်သည်။

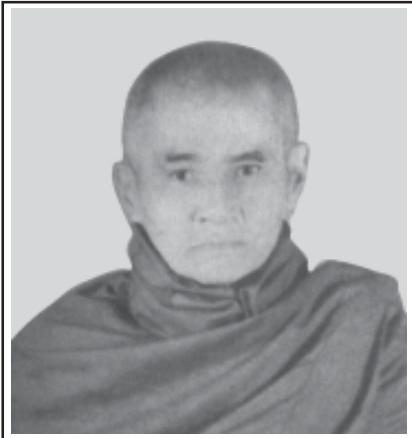
ହରାତେବ୍ ଯାନ୍ ଯାଯକାଅଗ୍ନିୟଃ ଯାଯପିଃ
ଶୋଣ୍ଟରୁଗ୍ରତେବ୍ ମୂରଣ୍ଡଃ ଯଗ୍ନତେବ୍ ଦ୍ଵା ଯିତ୍ତ୍ଵତେବ୍
ଦୂ ଦୀଅର ଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍କଳ ଦୀଖିଲପ୍ରତ୍ୟେକେନ୍ (୧) ରାତ୍
(୧୦-୩-୫୦୧୨) ତୁଳ ହଂଥତଳ୍ପୁଲ୍ଫକ୍ଷତେବ୍ ମୂରାନ୍ ॥

မောင်ညိုတွန်း (မြန်မာစာ)

အာဒိစ္စ၊ ဘဒ္ဒန် (အဘိဓရမဟာရဋ္ဌရုရှ၊ အဘိဓရ^၁
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မလေတိက) (မြန်မာ ၁၂၂၉-
၁၃၃၈) ။ ။ နိုင်ငံတော်ညပါဝါဝရိယ၊ ဓမ္မာယူတိ
နိကာယ မဟာရင်ရိတ်သူးချုပ် (ဂဏာဓမ္မတိ) မွန်ပြည့်နယ်၊
မော်လမြိုင်မြို့၊ ကတိုးစံပြကျေးရွာ မဟာရင်ပရိယတိ
ဘသင်တို့ကြီး၏ ဉီးစီးပမာနနာယ်က အဘိဓရမဟာရဋ္ဌ
ရုရှ၊ အဘိဓရအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ အောတိက ဆရာတော်ကိုး
ဘဒ္ဒန်အာဒိစ္စကို ခမည်တော် ဉီးစိန်ဗုံ မယ်တော် ဒေါ်များ
တိုက ၁၂၂၉ ခုနှစ်၊ နောင်းတန်ခူးလဆန်း (၆) ရက်၊
တန်ဂုံနွေနွေဗွဲတွင် မွန်ပြည့်နယ်၊ ချောင်းဆုံးဖြို့၊ ကွမ်ရှိက
ကျေးရွာ၌ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျှေသည် ၁၂၅၅ ခုနှစ် ကဆုန်
လဆန်း (၁၄) ရက်တွင် ချောင်းဆုံးမြှို့၊ ကွုမ်ရှိကျေးရွာ၊
ပုဂ္ဂတဗုဒ္ဓလာရာမ ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒနဘဏ်သုရ

အာဒိစ္စ၊ ဘဒ္ဒန္တ

ဘဒ္ဒန္တအာဒိစ္စ

ကို ဥပမာဏယ်ပြု၍ ကွမ်ရှိကျေးရွာ ဦးနှစ်၊ ဒေါ်လှရာ
တို့၏ ပစ္စယာနှဂါဟဖြင့် ရှင်သာမဏေ အဖြစ်သို့ရောက်ရှိ
ခဲ့ပြီး ၁၂၉၉ ခုနှစ် တပိတွဲလပြည့်ကျော် (၂) ရက်တွင်
ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ညောင်သုရက္ခို ဥပမာဏယ်ပြု၍ ဦးနှစ်
ဒေါ်လှရာတို့၏ ပစ္စယာနှဂါဟကိုခံယူကာ ချောင်းဆုံးမြှို့
ကွမ်ရှိကျေးရွာ၊ ပွဲတမ်းလာရာမကျောင်းတိုက် ခန္ဓာ
သိမ်းမြှင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ချောင်းဆုံးမြှို့၊ ကွမ်ရှိကျေးရွာ၊
ပွဲတမ်းလာရာမကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကိုသုရ
နှင့် စာချေဆရာတော်များ၊ မောင်လမြှိုင်မြှို့၊ ကတိုးကျေးရွာ
မဟာရင်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဓိပါလ၊ ရန်ကုန်မြှို့
ခြောက်ထပ်ကြီးဘုရားကြီးတို့၏ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ
ကောဏ္ဍာည် (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတိ)၊ ဘဒ္ဒန္တရာ့နှိုး မန္တလေးမြှို့
ဘုရားကြီးတို့၏ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တရာ့နှုန်း (အဂ္ဂမဟာ
ပဏ္ဍာတိ)၊ ဆရာတော် ဦးကြော် (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတိ)၊
ဘဒ္ဒန္တအရိယာ၊ ဘဒ္ဒန္တော်ဘုရား မန္တလေးမြှို့ပေါ်ရှိ စာချေ
အကျော်ဆရာတိုးများထံတွင် ပါဌိုတော်၊ အငြေကထာ၊
နှိုကာ၊ ယောဇ္ဈာ အစရိသော အဆင့်မြင့်ပရိယတိ စာပေ
များကိုလည်းကောင်း၊ သီရိလက်ဘုန်းင်း ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တအန္တာမေတ္တယျ (အဘိဓရမဟာရဋ္ဌရှု)၊ မြန်မာ
ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝိနယာလက်ာရ စသော
ဆရာတော်များထံတွင် နှစ်နှစ်တိုင်တိုင် အကိလိုင်၊ ပါဌို၊
သဏ္ဌာတ၊ ဟိန္ဒိစိသော ဘာသနရစာပေများ၊ ပရိယတိ
စာပေများသင်ယူဆည်းပူးခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် အစိုးရပထမပြန်စာမေးပွဲတွင်
ငယ်၊ လတ်၊ ကြီးနှင့် မဓာစရိယစာသင်တန်း၊ စာချေတန်း
စာမေးပွဲများအောင်မြင်ခဲ့ပြီး ၁၃၁၀ ပြည့်နစ်တွင် သာသနာ
ဓေသီရိပိဝဝရဓာစရိယဘွဲ့ကို ရရှိအောင်မြင်တော်မူခဲ့
သည်။ ဝိနယာစာမေးပွဲ ဝိနယ်းငါးကျမ်း (ဒုတိယ) နှင့်
လောကိပညာသတ္တမတန်းကိုလည်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၁၄ ခုနှစ်မှစ၍ ကတိုးကျေးရွာ
မဟာရင်စာသင်တိုက်တွင် ၁၄ နှစ်တိုင်တိုင် တိုက်အုပ်
ဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၃၂၈ ခုနှစ်မှပုံလွန်
တော်မူချိန်ထိ ပစာနာယကဆရာတော်အဖြစ်
လည်းကောင်း၊ စာသင်သားသံယာ ၁၀၀ ကျော်တို့ကို
စီမံကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်၍ ပရိယတိစာပေများကို သင်ကြား
ပိုချွေခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် သုတေသနပို့ယာ၊ ဓမ္မဒေသနာ
နှင့် ရှင်ကျင့်ဝတ်အစရှိသည့် ကျမ်းစာအုပ် ၈ အုပ်ကို
လည်း ရေးသားပြုစုံခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ (မြှော်ဟီ) သံယာ
အစည်းအဝေးပွဲကြီး၏ မဟာရင်ဂိုဏ်းကိုယ်စားလှယ်
သံယာ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်တွင် သံယာ့သမ္မတိရ^၁
သံယာ့ကိုယ်စားလှယ်၊ မွန်ပြည်နယ်သံယာနာယကအဖွဲ့
(မဟာရင်) အကျိုးတော်ဆောင်၊ မွန်ပြည်နယ် သံယာ
နာယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ (မဟာရင်)၊ နှိုင်ငံတော်သွေါဒါ
စရိယတာဝန်တို့ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၃၅၇ ခုနှစ်
မှတ်၍ ပုံလွန်တော်မူချိန်အထိ ဓမ္မယုတိ နိကာယ
မဟာရင်ဂိုဏ်းချုပ် (ဂကာပတိ) ဆရာတော်အဖြစ်
သာသနာ့တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်အား နှိုင်ငံတော်အစိုးရက ၁၉၉၁
ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတိ ဘွဲ့တံ့ဆိပ်တော်၊ ၂၀၀၃
ခုနှစ်တွင် အဘိဓရအဂ္ဂမဟာ သွေ့မွေ့အောက်ဘွဲ့တံ့ဆိပ်
တော်နှင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အဘိဓရမဟာရဋ္ဌ ဂရှုဘွဲ့
တံ့ဆိပ်တော်တို့ကို ဆက်ကပ်လှုပါန်းခဲ့သည်။

ဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တအာဒိစ္စသည် သာသနာ
အကျိုးသယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော် ၉၉
နှစ်၊ သီက္ဂာတော် ၈၀ ပါအရ ၁၃၁၈ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း
(၁၄) ရက်၊ (၁၁-၁-၂၀၁၃) တွင် ဘဝနတ်ထံပုံလွန်
တော်မူသည်။

မောင်ညိုစွန်း (မြန်မာစာ)

ଆର୍ପି-ଆର୍ଟିକ୍ ପାଇସନ୍

ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေရှိ ဂျီးလူဦးရေမှာ ၁၉၂၉
 ခုနှစ်တွင် ယင်းဒေသလူဦးရေ၏ ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိခဲ့ရာ
 အက်လိပ်တို့ ထိန်းသိမ်းမှုအောက်ရှိ ဂျီးတို့ဝင်ရောက်
 လာမှုကြောင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းအထိ
 တို့တက်လာခဲ့သည်။ အစိုးရက ဂျီးတို့အား မြေယာ
 ဝယ်ယွင့်နှင့် အလုပ်သမားသီးသန့်ပေါ်လစီဗျားပေးမှု
 တို့ကြောင့် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၃၉ ခုနှစ်အတွင်း
 ပါလက်စတိုင်းတို့က ဂျီးသန်ကျင့်မှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြ
 သည်။

သို့သော ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့က ၁၉၄၇ ခုနှစ်
တွင် အစွေရေးနယ်မြေပိုင်းခြားရေးစီမံချက်ကို အကောင်
အထည်ဖော်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် အစွေရေးတိုက
လွတ်လပ်သောနိုင်ငံအဖြစ် ကြေညာခဲ့သည်။

ဒေသနှင့် ရော်ဒန်နှင့် ဆီးရီးယားနှင့်တို့၏ ပုံးမြှဖြင့်
ပါလက်စတိုးတို့က အစွမ်းကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ
အစွမ်းတို့က ပြန်လည်တွန်လှန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး နယ်မျိမ်တဲ့
ကို တိုးခဲ့လာခဲ့ရာ ပါလက်စတိုးလူမျိုး သုံးပုံးနှင့်ပုံး
သည် စစ်ဘေးဒုက္ခသည်များဘဝသို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ရာ
သည်။ ဤသို့ဖြင့် နယ်မြေလစ်ပုံများမှ ၁၉၅၆ ၁၉၆၇
နှင့် ၁၉၇၃ ခုနှစ်တို့တွင် ဆက်လက်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အစွမ်း
နယ်မြေများ ကျယ်ပြန်လာခဲ့ရာ အစွမ်းက ရော်ဒန်ပို့
ရော်ဒန်မြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းနယ်မြေ၊ ဒါဂုံစိုင်
ဆိုင်းနိုင်းကျွန်းဆွယ်ဒေသနှင့် ဆီးရီးယားပိုင် ဂိုလန်
ကုန်းမြှင့်ဒေသစသည် အိမ်နီးချင်းနယ်မြေများကို သိမ်းပိုက်
နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ဆီးရီးယားနှင့် ဒါဂုံစိုင်
စစ်ရှုံးပိုးနောက် စွဲစပ်ညိုနိုင်းမှများ ပြုလုပ်လာရာ

၁၉၇၈ ခုနှစ် “ဒေးပစ် ပြိုမ်းချမ်းရေး သဘောတူစာချုပ်” (David Peace Accord) အရ ဆိုင်းနိုင်းကျွန်းဆွယ်ကို အို ဂျဲတ် အား ပြန်လည် ပေးအပ် ခဲ့ သော် လည်း ကျွန်းနယ်မြေများကိုမူ ဆက်လက် သိမ်းပိုက်ထားခဲ့သည်။

ပါလက်စတိုင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အာရပ်လူမျိုး
များက မကျေနပ်သဖြင့် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်များအတွက်
တွင် အစွဲရေးတိုက် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်မှုများကို ပြုလုပ်
ကြသည်။ ၁၉၉၀-၉၁ ခုနှစ် ပင်လယ်ကျောစစ်ပွဲ (Gulf
War) အပြီးတွင် ညီနှင့်မှုများပြုလုပ်ခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၉၃
ခုနှစ် တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ပါလက်စတိုင်း
နယ်မြေများ ပြန်လည်ပေးအပ်နိုင်ရေးအတွက် ညီနှင့်
ပေးခဲ့ပြီး အစွဲရေးတို့သိမ်းပိုက်ထားသောနယ်မြေ ၉၀
ရာခိုင်နှစ်းကို ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် ရည်မှန်းထားခဲ့သည်။

သို့သော် ဘာသာရေးအရ အထွက်အမြတ်ထား
ရာ ဂျေရှာဆလင်မြို့ (Jerusalem) နှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေး
ရန် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်အထိ ရွှေ့ခိုင်းထားခဲ့သော်လည်း
အစွဲရေးအဖိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် အေရယ်ရှာရွှေ့နှင့်
အဖွဲ့က ယင်းဆွေးနွေးပွဲကို အကန္နအသတ်မရှိ ရွှေ့ခိုင်း
ထားခဲ့ပြန်သည်။ အစွဲရေးတို့၏အဆိုအရ ဘာသာရေး
နယ်မြေ (Holy sites) ဂျေရှာဆလင်နှင့် ဘာသာရေး
ခေါင်းဆောင် အေဘာရာဟင်ကို ပြုပိန်းရာဖြစ်သော
ဟေဘရွှေ့ (Hebron) တို့သည် မိမိတို့ပိုင်နယ်မြေဖြစ်သည်
ဟု ဆိုသည်။ ဂျေရှာဆလင်သည် ငါးတို့၏မြို့တော်နှင့်
ဘာသာရေး အချက်အချာဖြစ်သည်ဟုလည်း ကြညာ
ခဲ့သည်။

ပါလက်စတိုင်း ဘာသာရေးသဘောထား တင်းမှာ
သောသူများက ဂျေရှာဆလင်နှင့်ဟောရွှေနှင့်သည် ငှုံးတို့
ဘာသာရေး အထွက်အမြတ်ထားရာဖြစ်ပြီး ယင်းတို့၏
ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် အေဘရဟပ် လက်ထက်ကပ်
ဤနေရာတွင် နေထိုင်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ဂျေရှာဆလင်သည်
ငှုံးတို့၏အထွတ်အမြတ်နေရာဖြစ်သဖြင့် ယင်းနယ်မြေရှုံး
ပလီများကို ဖုက်ဆီးခဲ့မည်ဆိုပါက မှတ်ဆလင်ဘာသာဝင်
အားလုံးကို စစ်ကြည်းခြင်းဖြစ်လိမ့်မည်ဟု သတိပေးခဲ့
သည်။

အာရပ်နှင့်အစွဲရေးတို့အကြား အပြင်းပျားနေသာ ဂျေရဟလင်မြို့သည် အစွဲရေးနိုင်ငံတော်

ଆର୍ପି-ଆର୍ଟିକ୍ ପାଇସନ୍

ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်ထရန်က
၂၀၁၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၆) ရက်က ကြေညာခဲ့ပြီး
နောက် ငါး၏သံဃာနိဂုံး ခြောက်လအတွင်း တဲ့အဗုစ္စ
မှရေ့ရာဆာလင်သို့ ရွှေ့ပြေားရန်ညွှန်ကြားခဲ့ရာ ရှုရှုဆာလင်
အရေးသည် အရေးကြီးကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်လာရပြန်သည်။

တွင် ရှိခဲ့ဖူးသော်လည်း ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှစ၍ တဲ့အာမစ်
သိမြော့ခဲ့သဖြင့် ယခုအဘဝါ ကျေရှုဆလင်တွင် သံရုံးမရှိ
တော့ပေါ့။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်က အမေရိကန်သံရုံးအတွက်
မြေကွက်တစ်ကွက်ကို အစွဲရေးအစိုးရက ခုထားပေးခဲ့
သော်လည်း အဆောက်အအုံမရှိသေးကြောင်းသိရသည်။

အစွဲရေး-ပါလက်စတိုင်း နယ်ခြား၏ ဆန္ဒပြနေကြသော ပါလက်စတိုင်းပြည့်သူများ

ရျေရှာဆလင်တွင် လူဦးရေ ၈၂၀,၀၀၀ ခန့် နေထိုင်
လျက်ရှိရာတွင် ၆၁ ရာခိုင်နှစ်းသည် ဂျားလူမျိုးများ
ဖြစ်ပြီး ၃၇ ရာခိုင်နှစ်းသည် အာရပ်လူမျိုးများဖြစ်သည်။
ဂျားတို့တွင် (Ultra-Orthodox,Zionst and Secular)
စသည်ဖြင့် ကွဲပြားနေသကဲ့သို့ အာရပ်တို့တွင်လည်း
မူဆလင်အများစုနှင့် ခရစ်ယာန်အနည်းစု ကွဲပြားနေ
သည်။ ပါလက်စတိုင်းအများစုသည် မြို့၏အရှေ့ပိုင်း
တွင်နေကြသော်လည်း အစွဲရေးတို့နှင့် ရောနောနေထိုင်
သူများလည်းရှိသည်။

အစွဲရေးတိုက ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဧလိုင်လတွင်
ဂျော်ဆလင်ကို အစွဲရေး၏မြို့တော်အဖြစ် ကြေညာခဲ့
သော်လည်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့လုပ်မြို့ရေးကောင်စီက
ယင်းကြေညာချက်သည် နိုင်ငံတကာဥပဒေကို ချိုးယောက်
ရာရောက်သဖြင့် ကန်ကွက်ခဲ့သည်။ ယခင်က ကော့စတာ၊
ရီကာ့နှင့်အယ်ဆားဦးနိုင်ငံတို့၏ သုတေသနများ ဂျော်ဆလင်

အစွဲရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘင်ဂျမင်နေတန်ရာဟူ၍
ထရန်း၏ဆုံးဖြတ်ချက်သည် ဤမိုးချမ်းရေးမရနိုင်သေး
သောဒေသတွင် ဤမိုးချမ်းရေးရရှိစေရန် အရေးပါသော
ခြေလှမ်းတစ်ပိဿာတွင် ပြုလုပ်သည်ဟု ကြိုဆိုထားသော်လည်း
ပါလက်စတိုင်းသမ္မတ မိုးဟာမက်အဘတ်စ်က ရှုရှား
သမ္မတ ဗလာဒီမာပူတောင်နှင့် ဂျော်ဒန်ဘူရင် အဗုဒ္ဓလာ
အပါအဝင် ကမ္မာ့နှိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များထံသို့
ဒေါ်နယ်ထရန်း၏အကြံအစည်းကို ပြောင်းလဲနိုင်ရေး
ပိုင်းဝန်းကြီးပမ်းပေးရန် အကြောင်းကြားထားသည်။

ပါလက်ဆတိုင်း ဗဟိုကော်မတိုင် ဟာနှစ်အက်
စလာဝိုက ဒေါ်နယ်ထရန်၏ကြေညာချက်သည် ဦးချောင်းရေး
တိုးပမ်းမှုဖြစ်စဉ်များကို ပျက်ပြားစေနိုင်ပြီး အာရပ်နိုင်ငံ
များအတွက် မြှင့်မသက်မှုများ၊ ဆန္ဒပြုမှုများနှင့် အကြောင်းဖက်
မှုများကို ပေါ်ပေါက်လာစေကြောင်း သတိပေးထားသည်။

ବୈଗିନ୍ ତାଙ୍କେଃମୁଦ୍

အာရှ-ဥရောပ ဆွဲးနွေးပွဲ၊ (၁၃) ကြိမ်မြောက်
 အာရှ-ဥရောပ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ
 အစည်းအဝေး (ASEM)။ ။ အာရှ-ဥရောပ
 ဆွဲးနွေးပွဲသည် အာရှတိုက်နှင့် ဥရောပတိုက်ရှိ နိုင်ငံများ
 ကြား နှစ်ဖက်အကျိုးတဲ့ ကိစ္စပ်များကို ညီနှစ်းဆွဲးနွေး
 ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှ
 စတင် ကျင်းပခြင်းဖြစ် သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ
 တွင် အာရှမှ ၁၀ နိုင်ငံ၊ ဥရောပမှ ၁၅ နိုင်ငံပါဝင်သည့်
 ပထမဆုံး အာရှ-ဥရောပ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို
 ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့၏ စတင်ကျင်းပခဲ့ရာမှ အာရှ-
 ဥရောပဆွဲးနွေးပွဲ (Asia-Europe Meeting ASEM)
 ဟူ၍ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။

အေဆမ်ကို စတင့်ဖွံ့စည်းချိန်က ဒေသနှစ်ခုမှ
နိုင်ငံ ၂၂ နိုင်ငံနှင့် ဥရောပကော်မရှင်တို့ ပါဝင်သည်။
ယခုအချိန်တွင် အာရာမှ ၂၁ နိုင်ငံနှင့် အာဆီယံအတွင်း
ရောမှု၊ ချုပ်ရုံ၊ ဥရောပမှ နိုင်ငံ ၃၀ နှင့် ဥရောပကော်မရှင်
တို့ပါဝင်ကြရာ နိုင်ငံပေါင်း ၅၁ နိုင်ငံနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ
အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခု စုစုပေါင်းအဖွဲ့ဝင် ၅၇ ခရီးပြု ဖြစ်သည်။

အဆင့်သာတက်ရောက်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ လာအိုနိုင်ငံ
ပိုယ်ကျွန်းမြို့၏ ကျင်းပသည့် နဝမအကြိမ် ထိပ်သီး
အလည်အထေးမှတ်၍ နိုင်ငံတော်သမ္မတအဆင့် တက်ရောက်
သည်။

အေဆမ်သည် တန်းတူမိတ်ဖက်ဆက်ဆံမှု (Equal Partnership)၊ အပြန်အလှန်လေးစားမှု (Mutual Respect)၊ အပြန်အလှန်အကျိုးပြစ်ထွန်းစေမှု (Mutual Benefit) စသည် အခြေခံမှု (၃) ရပ်ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သည်။

အေဆမဲ ခွေးနွေးပွဲ များအနေဖြင့် ထိပ်သီး
အစည်းအဝေး၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး၊
အခြားအဆင့်အစည်းအဝေးများနှင့် အဆင့်မြင့်အရာရှိ
ကြီးများအစည်းအဝေးဟူ၍ ယေဘုယျအားဖြင့် လေးမျိုး
ခွဲခြားပြုလုပ်သည်။ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးများအစည်းအဝေးကို တစ်နှစ်ခြားစီအလုပ်ကျ
ကျင်းပြီး အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေးကို
အခါအားလုံးလျှော့စွာ ခေါ်ယူကျင်းပသည်။

အေဆမနိုင်ခြားရေးရှန်ပြီးများ အစည်းအဝေး
ကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် စင်ကာပူနှုန်းမြို့၏
စတင်ကျင်းပသည်။ ခုတိယအကြိမ် အစည်းအဝေးကို
၁၉၉၉ ခုနှစ်စွဲတွင် ရွှာမာနှုန်းမြို့ ဘာလင်မြို့ တတိယအကြိမ်
အစည်းအဝေးကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် တရုတ်နှုန်းမြို့
ပေါက်မြို့၊ စတုတ္ထအကြိမ် အစည်းအဝေးကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်
တွင် စပိနှုန်းမြို့ မက်ဒရ်မြို့၊ ပွဲမအကြိမ် အစည်းအဝေး
ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အင်ဒီနီးရားနှုန်းမြို့ ဘာလီဂျား
ဆင့်မအကြိမ်အစည်းအဝေးကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင်
အိုင်ယာလန်နှုန်းမြို့ ကာလီဒဲလ်မြို့၊ သတ္တာမအကြိမ်
အစည်းအဝေးကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ရွာပန်နှုန်း ကျိုတိမြို့၊
အင့်မအကြိမ် အစည်းအဝေးကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင်
ရွှာမနှုန်းမြို့ ဟမ်းဘတ်မြို့၊ နဝမအကြိမ်အစည်းအဝေး
ကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ပီယက်နမ်နှုန်းမြို့ ဟန်မြိုးမြို့၊ ဒသမ
အကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင်
ဟန်ရေးနှုန်းမြို့ ဂေါ်ဒီလျှို့မြို့၊ ၁၁ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး
ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနှုန်းမြို့ နယူးဒေလီမြို့၊ ၁၂
ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင်
လူဇားနှုန်းမြို့ လူဇားနှုန်းမြို့၊ တိုင်းကျင်းပခဲ့သည်။

အာရာ-ဥရောပ ဆွေးနွေးပွဲ (၁၃) ကြိမ်မြောက် အာရာ-ဥရောပ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ . .

၂၀၁၇ ခုနှစ် ၁၃ ကြိမ်မြောက် အေဆာင်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးများအစည်းအဝေးကို “ပြိုမ်းချမ်းရေး၊ စဉ်ဆက် မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတက်ရေးအတွက် မိတ်ဖက်ဆက်ဆုံး ကို ခိုင်မြေအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါစွဲ” ဟူသည်ဆောင်ပုံ ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံက အိမ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံကျင့်ပသည်။ အစည်းအဝေးသို့ အာရာနှင့် ဥရောပ ၅၁ နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ် ၅၄ ဦးနှင့်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင် ၅၀၀ ကျော် တက်ရောက်ကြသည်။

ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများဖြစ်ကြသည့် အာဆိယ် ဒေသအလိုက်အစည်းအဝေး၊ Northeast and South Asia (NESAS) အစည်းအဝေး၊ European Group အစည်းအဝေးများနှင့် ASEM Pathfinder Group on Connectivity (APGC) Asia Group Coordination Meeting နှင့် APGC European Group Coordination Meeting တို့ကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအဖြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပဟိုဂ္ဂန (၁) ၌ နှင့် နိုင်ဘာလ (၁၃) ရက်မှ စတင်ကျင့်ပသည်။ ၁၀ ကြိမ်မြောက် အာရာ-ဥရောပ သတင်းစာဆရာများ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲကို နိုင်ဘာလ (၁၈) ရက်နှင့် (၁၉) ရက်တွင် နေပြည်တော်ရှိ တို့ကူပါယိုတယ်၍ ကျင့်ပသည်။

၈ ကြိမ်မြောက် အာရာ-ဥရောပအစည်းအဝေးပုံစံတူဆွေးနွေးပွဲ (8th Model ASEM) - အေဆာင်၏လုပ်ငန်းသားဝန်ဆောင်ရေးနှင့် အေဆာင်အတွက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီးများအသွင်ဆောင်ရွက် အေဆာင်အစည်းအဝေးပုံစံအတိုင်း အေဆာင်လုပ်ငန်းများအပေါ် ဆွေးနွေးစေသော စီမံချက်ဖြစ်သည့် 8th Model ASEM ကို နိုင်ဘာလ (၁၂) ရက်မှ (၁၉) ရက်အထိ နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပဟိုဂ္ဂန (၂) ၌ ကျင့်ပသည်။ ဆွေးနွေးပွဲသို့ အာရာနှင့် ဥရောပနိုင်ငံများမှ လူငယ် ၉၈ ဦး၊ မြန်မာနိုင်ငံမှ လူငယ် ၅၆ ဦး စုစုပေါင်း ၁၅၄ ဦး ပါဝင်တက်ရောက်သည်။

ဆွေးနွေးပွဲပတ်မနေ့တွင် “The Role & Influence of New Actor in Public Diplomacy” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပညာရှင်အဆင့်ဆွေးနွေးပွဲ၊ ပြိုမ်းချမ်းရေး၊ ပညာရေး

နှင့် ယဉ်ကျေားမှုဆိုင်ရာကဏ္ဍများအလိုက် မူဝါဒမှုကြေး ရေးဆွဲခြင်း၊ လူငယ်များသို့ ဦးတည်သော လုပ်ငန်းဆွေးနွေးပွဲကျင်းပခြင်းနှင့် နိုင်ငံကိုယ်စားပြု လူငယ် ကိုယ်စားလှယ်များအလိုက် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်သည်။

ဒုတိယနေ့ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပညာရေး၊ ကျော်ကျင်းမှုနှင့် အာရာ-ဥရောပလူငယ်များကဏ္ဍ၊ အကြမ်းဖက်မှု တိုက်ဖျက်ရေး၊ ဆင်ရွက်မြို့မြပ်ပျောက်ရေး၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို ဆွေးနွေးသည်။ လူငယ်များကြား အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ပြီး အုပ်စုတစ်ခုချင်းစီ၏ ဆွေးနွေးချက်များ အပေါ် ရရှိသည့်ထုတ်ပြန်ချက်များ၊ အတည်ပြုခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆောင်ရွက်သည်။ တတိယနေ့ ဆွေးနွေးပွဲတွင် 8th Model ASEM ဥက္ကဋ္ဌဗျားထုတ်ပြန်ကြေညာချက်အပေါ် ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ခြင်းနှင့် အပြီးသတ်ဆွေးခြင်းများပြုလုပ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များအလိုက် အမှာစကားပြောကြားသည်။ ဆွေးနွေးပွဲကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဗျားသည့် က ဆွေးနွေးပွဲရလဒ်ဖြစ်သည့် ဘုံးသဘောတူညီမှု ထုတ်ပြန်ချက်ကို ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန ပေါက်တာမျိုးသိမ်းကြီးထံ လွှာပြောင်းပေးအပ်သည်။ ယင်းနောက် 8th Model ASEM အခမ်းအနား၊ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို ASEM နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးကဲ့သို့ ပုံစံတူပြုလုပ်သည်။

၁၃ ကြိမ်မြောက် အာရာ-ဥရောပ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး- အစည်းအဝေးဖွဲ့စွဲ အခမ်းအနား၊ ကို နိုင်ဘာလ (၂၀) ရက် နံနက် ၁၀ နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းပဟိုဂ္ဂန (၁) ပတ္တာမြားခန်းမျိုး ကျင့်ပသည်။

အစည်းအဝေးသဘာပတ် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်းပုံရှိလ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန ပေါက်တာမျိုးသိမ်းရေးအဖွဲ့မြို့နှုန်းပြောကြားရာ တွင် ယခုအခါ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ မသေချာမရေရှာမှုနှင့် မတည်မြှုပ်ဖြစ်မှုံးစီ၏ အချိန်ကာလသစ်တစ်ရပ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေရပါကြောင်း၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင်ဖြစ်ပွားသည့်

အာရာ-ဥရောပ ဆွဲးဆွဲးပဲ (၁၃) ကြိမ်မြောက် အာရာ-ဥရောပ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ.. .

၁၃ ကြိမ်မြောက် အာရာ-ဥရောပ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်လာသည့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ

ပဋိပက္ခများသည် လူအသိက်အဝန်းများအတွင်း ပြိုမြဲချမ်းမြှုပ်နှံပါသည်။ အကျိုးဆက်အားဖြင့် ဆင်းရမြဲတော်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုနောက်ကျစေမှုတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည့်အပြင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ ဝေးကွာစေခဲ့ပါကြောင်း၊ ထိုစိန်ခေါ်မှုများကြောင့် မကြာခဏဖြစ်ပေါ်လာသည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ၏ ဆိုကျိုးများကိုပြုပြစ်ပေါ်စေပြီး ရာသိုတ္တ ပြောင်းလဲမှု ပတ်ဝန်းကျင်လျှော့လျှော့မှုတို့ကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များမှာ ပြင်းထန်လာခဲ့ပါကြောင်း၊ မူဝါဒ ချမှတ်သူများအနေဖြင့် တစ်ဦး၏အကျိုးအတည်း အခက်အခဲများကို တစ်ဦးက နားလည်သဘောပေါက်အောင် ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်မည်ဆိုပါက ကဗ္ဗာကြီး၏ ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရာတွင် ပိုမိုလွယ်ကူ ထိရောက်မည်ဟု ထိုကြည်ပါကြောင်း၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုရှိခြင်းဖြင့် သာ ခိုင်မာသည့် မိတ်ဖက်သံယောက်များ ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အောင်အနေဖြင့် ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးနှင့်သက်ဆိုင် သည့်အောင်အနေဖြင့် ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးနှင့်သက်ဆိုင် သည့်အောင်အနေဖြင့် နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခများ အမျိုးမျိုးအဖို့ဖို့သော အကြမ်းဖက်မှုနှင့် အစွမ်းရောက်မှုတို့၏ အန္တရာယ်ကဲ့သို့သော စိန်ခေါ်မှုများကို ကိုင်တွယ်

ဖြေရှင်းမည့် ပိုမိုတက်ကြသောမိတ်ဖက်များ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ထိုကြောင့် အစိုးရအချင်းချင်းကြားသာမက ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပြည်သူ့အချင်းချင်းကြား မိတ်ဖက်ယူပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ဆက်လက်ပျိုးထောင်ကာ ဆက်ဆံရေးသစ်များ တည်ဆောက်ကြမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ လူငယ်များသည်မိမိတို့လုပ်ဆောင်ချက်များ၏ အကျိုးဆက်များကို အမွှေဆက်ခံရမည်ဖြစ်ရာ အောဆမ်ယန္တရားရှိရှိပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနယ်ပယ်အားလုံးတွင် လူငယ်များ၏အခန်းကဏ္ဍသည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါကြောင်း ပြောကြားသည်။

ယင်းနောက် အာဆီယံနိုင်ငံများဆိုင်ရာ စွဲစပ် ညီနှင့်ရေးမှူး ပါလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှ H.E.Jose Luis G. Mantalessi အရှေ့မြောက်နှင့် တောင်အာရာဆိုင်ရာ စွဲစပ်ညီနှင့်ရေးမှူး ပါကဗွာစန်နိုင်ငံမှ H.E.Mr.IMTIAZ AHMADI ဥရောပဆိုင်ရာ စွဲစပ်ညီနှင့်ရေးမှူး အက်စိုးနီးယားနိုင်ငံမှ H.E.Mr.Sven Mikseri အာရာ-ဥရောပဖောင်ဒေးရွင်းမှ လူငယ်ကိုယ်စားပြု မြန်မာနိုင်ငံမှ မပေါ့တို့ဆိုင် အာရာ-ဥရောပဖောင်ဒေးရွင်းမှ လူငယ်ကိုယ်စားပြု စပိန်နိုင်ငံမှ Mr.Javier Baez တို့က ပြောကြားကြသည်။

အစဉ်အဝေးကို ဆက်လက်ကျင့်ပရာ နံနက်ပိုင်း
တွင် Synergizing Peace and Sustainable Development
ခေါ်စီစဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ညနေပိုင်းတွင် 3rd Decade
of ASEM : Making ASEM Partnership more Dynamic
and Connected ခေါ်စီစဉ်ဖြင့် လည်းကောင်း ဆွေးနွေး
ကြသည်။

အစဉ်းအဝေးဒုတိယနေဂါးကို နိုင်ဘာလ (၂၁) ရက်တွင် မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗိုလ်ချုပ်းရှင်း ပထို့ဌာန (၁) ပတ္တမြဲးခန်းများကျင်းပရာ အာရာ့ဥရောပ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများက အတွေ့တွေ့ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေး သည်။ ထိုနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင် ဆန်းစုံကြည်။ ဥရောပသမဂ္ဂ၏အထူးကိုယ်စားလှယ် အက်တိုးနှင့်ယူနိုင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး H.E.Mr.Sven Mikser နှင့် ၁၄ ကြိမ်မြောက် အာရာ့ဥရောပ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစဉ်းအဝေး ကိုလင်ခံကျင်းပမည့် စိန်နိုင်ငံမှ Secretary of State H.E. Mr. Ildefonso Castro တိုက္ခကာ နှုတ်ခွန်းဆက်စကား ပြောကြားကြပြီး အစဉ်းအဝေးကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။ အစဉ်းအဝေးအပြီးတွင် သဘာပတိကြညာချက်ကို ထုတ်ပြန်သည်။ ထိုနောက် မြန်မာအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗိုလ်ချုပ်းရှင်းပထို့ဌာန (၁) သန္တာခန်းများ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပဲပြုလုပ်သည်။

အေးမောင်လေး၊ ဗိုလ်ကြီး ((ဋီမီး)) (မြန်မာ
လက်ရွှေစင် ဘောလုံးသမားဟောင်း) (၁၉၄၂-
၂၀၁၃)။ မြန်မာလက်ရွှေစင်ဘောလုံးသမားဟောင်း
ဗိုလ်ကြီး အေးမောင်လေး ((ဋီမီး)) ကို ဦးဘိုနီ၊ ဒေါ်မြိုင်
တို့က ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၆) ရက်တွင်
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး အမရပူရမြို့၊ တရုတ်တန်း
ရပ်ကွက်၌ မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်းလေးယောက်
အနက် တတိယမြောက်ဖို့သည်။

ଦୟତିନ୍ଦ୍ରିଗତବ୍ୟଃକ କୋଳ୍ୟଃଗତାଃକଲ୍ୟଃଗି
ଶିତ୍ୟଂଦର୍ଶାଃବ୍ୟନ୍ତିର୍ଯ୍ୟଃ ଅବଗ୍ରହିତ ଏହି କୁଣ୍ଡଳୀଯମୁଣ୍ଡରୀ
କୋଳ୍ୟଃ ଗତାଃକଲ୍ୟଃଗି ଲେଖନ୍ତିବ୍ୟନ୍ତିର୍ଯ୍ୟଃ

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ କଣ୍ଠାରୀ

ထိန်းသိမ်းမှုကျမ်းကျင့်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် ဘောလုံးကို ခေါင်းတိုက်ပြရာ ခေါင်းတိုက်စံခိုန် ၁၀၀၀ ကော်ရှိ သည်။ ဗိုလ်ကြီးအေးမောင်လေး (ဤမျိုး) သည် လျင်မြန်မှု နှင့်ကျမ်းကျင့်မှုကို ပေါင်းစပ်ကားနှင့်သည့် ဘောလုံး သမားမျိုးဖြစ်သည်။ ဘောလုံးအသင်းတစ်သင်း၏ အလယ်တန်းသည် မိမိအသင်း၏ ခံစစ်တိုက်စံများကို ပုံးပို့ကူညီနိုင်ကာ အနိုင်အရှုံးကို ပုံးဖော်ပေးသည်။ ရွှေခေါ် မြန်မူးလက်ရွေးစင်ဘောလုံးအသင်း၏ အလယ်တန်း အမာခံကစားသမားဖြစ်သူ ဗိုလ်ကြီးအေးမောင်လေး (ဤမျိုး) သည် ခံစစ်ကူ တိုက်စစ်ဖြည့် အဖြတ်အတောက် အပေးအပို့များတွင် ဘယ်ခြေထောက်နှင့် ဘောလုံးထိ တွေ့မှုအားလုံးသည် လက်ဖြင့်ဆောင်ရွက်သကဲ့သို့ တိကျေသေချာမှုရှိသူ ဖြစ်သည်။

ဦးအေးမောင်လေးသည် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ပြည့်နယ်နှင့်တိုင်း ဘောလုံးပြိုင်ပွဲတွင် ရန်ကုန်တိုင်းကိုယ်စား ပြုပြီး ပါဝင်ယဉ်ပြိုင်ခွင့်ရရှိသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော် (လေ) သို့ တပ်သားအဆင့်ပြင့်ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ရာထူးအဆင့်ဆင့်တိုးမြှုင့်ကာ စစ်မှုထမ်းသက် ၃၀ ပြည့်သည့်အခါ ဗိုလ်ကြီးအဆင့်သို့ တိုးမြှုင့်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော် (လေ) ဘောလုံးအသင်းသို့ရောက်ရှိပြီး ၁၉၆၉ ခုနှစ် အာရာလူငယ်ဘောလုံးပြိုင်ပွဲမှစ၍ အောင်မြင်မှုများရရှိကာ မြန်မာ့လာက်လေးဂိုဏ်ပိုင်လာသည်။

မြန်မာ့လက်ရွေးစင် ဖြစ်လာပြီးနောက် ၁၉၃၀
ပြည့်နှစ်တွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ ကျင်းပသော C.J ကြိမ်

အေးမှာင်လေး၊ ပိုလ်ကြီး

မြောက် အာရုလူငယ်ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၌
ကျင်းပသော ခြောက်တို့မြောက် အာရုအားကစား
ပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် မလေးရားနိုင်ငံ၌ကျင်းပသော
၁၄ တို့မြောက် မာဒေးကားဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲနှင့်
ခြောက်တို့မြောက် အရှေ့တောင်အာရု အားကစား
ပြိုင်ပွဲ၊ အင်ဒီနီးရားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသောဒုတိယအကြိမ်
ဂျကာတာဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင်
တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၌ကျင်းပသော ပတ်ချုပ်းဖလား
ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် အင်ဒီနီးရားနိုင်ငံ၌
ကျင်းပသော လေးတို့မြောက် ဂျကာတာဖလား
ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော ခုနစ်တို့
မြောက် အရှေ့တောင်အာရု အားကစားပြိုင်ပွဲ၊
တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၌ကျင်းပသော ပတ်ချုပ်းဖလား
ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် အင်ဒီနီးရားနိုင်ငံ၌
ကျင်းပသော ခြောက်တို့မြောက် ဂျကာတာဖလား
ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် အင်ဒီနီးရားနိုင်ငံ၌
လက်ခံကျင်းပသော မာရာဟာလင် ဖလားဘောလုံး
ပြိုင်ပွဲများမှ စုစုပေါင်း ရွှေတံဆိပ် ၁၂ ခု၊ ၁၉၃၀ ပြည့်
နှစ်တွင် မလေးရားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော ၁၃ တို့
မြောက် မာဒေးကားဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၅
ခုနှစ်တွင် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော
ပတ်ချုပ်း ဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၌
ကျင်းပသော ထိုင်းဘုရင့်ဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၆
ခုနှစ်တွင် အင်ဒီနီးရားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော ခုနစ်တို့
မြောက် ဂျကာတာဖလား ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၇ ခုနှစ်
တွင် မလေးရားနိုင်ငံ၌ကျင်းပသော ကိုးတို့မြောက်
အရှေ့ တောင်အာရုအားကစားပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်
တွင် အင်ဒီနီးရားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော မာရာဟာလင်
ဖလား ဘောလုံးပြိုင်ပွဲများမှ စုစုပေါင်း ငွေ့တံဆိပ်
ခြောက်ခု၊ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ရွှေပန်နိုင်ငံ၌ကျင်းပသော
၁၃ တို့မြောက် အာရုလူငယ်ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင်
ထိုင်းနိုင်ငံ၌ကျင်းပသော ရှုစ်တို့မြောက်
အရှေ့တောင် အာရုအားကစားပြိုင်ပွဲ၊ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင်
အင်ဒီနီးရားနိုင်ငံ၌ကျင်းပသော မာရာဟာလင်ဖလား
ဘောလုံးပြိုင်ပွဲများမှ စုစုပေါင်း ကြေးတံဆိပ် သုံးခုရရှိ
သည်။

၁၉၂၂ ခုနှစ် ရန်ကုန်မြို့၏ကျင်းပသော မြို့နယ်
အိုလံပစ်ခြစ်စစ်ပွဲတွင် ပိုလ်ကြီးအေးမောင်လေး (ပြိုမ်း)
ပါဝင်သော မြို့နယ်မူးလက်ရွှေးစင်ဘာလုံးအသင်းက
ပထမဆုရရှိပြီး ဂျာမနီနိုင်ငံ၌ကျင်းပသော မြို့နယ်
အိုလံပစ်ပြိုင်ပွဲတွင် အသန့်ရှင်းဆုံးဆုရရှိသည်။ ၁၉၂၄-
၃၅ ခုနှစ်တွင် တန်ဖိုးတာအကောင်းဆုံး ဘောလုံးသမား
ဆုကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် အင်ဒိုနီးရှား
နိုင်ငံ၌ကျင်းပသော မာရာဟာလင်ဖလားဘောလုံး
ပြိုင်ပွဲတွင် အကောင်းဆုံးဘောလုံးသမားဆုကို
လည်းကောင်း၊ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၌
ကျင်းပသော မာရာဟာလင်ဖလားဘောလုံးပြိုင်ပွဲတွင်
အကောင်းဆုံး ဘောလုံးသမားဆုကိုလည်းကောင်း ရရှိ
သည်။

ଶ୍ରୀ କୃତିଃ ଜୋଃ ମେଳନ୍ ଲେଃ (ପ୍ରିଣ୍ଟିଃ) ଯତ୍ନ ଫ୍ରିନ୍ ମୁହଁ
ଲାଗ୍ ରୈସ୍ ଦିନ କୋଲ୍ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ଯତ୍ନ ଆପ୍ରେତ ମୁ ଆଫାଶ୍ ଯଲ୍ ପ୍ରିଃ
ଫୋର୍କ ଫ୍ରିନ୍ ମୁହଁ ଲାଗ୍ ରୈସ୍ ଦିନ (ଆମ୍ବିଃ ଯବାଃ ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ)
କୋଲ୍ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ଯତ୍ନ ଆଵଦିଃ ତୁଳ୍ଯ ଫ୍ରିନ୍ ପ୍ରାପ୍ରେତ ତାଂଫଳ ଯତ୍ନ ଖୋଲନ
ଯତ୍ନ । ଫ୍ରିନ୍ ପ୍ରାପ୍ରେତ ତାଂଫଳ ଯତ୍ନ ଖୋଲନ ଦିନ ଦୁଧ ପେଇନ୍
ରୈସ୍ ଦିନ ପିଲିଙ୍ଗ ରୈସ୍ ଦିନ ପିଲିଙ୍ଗ ରୈସ୍ ଦିନ ପିଲିଙ୍ଗ ରୈସ୍ ଦିନ
ରୁକ୍ଷି ଯତ୍ନ । ୧୦୦୭ ଓ କୁଣ୍ଡିତ ତୁଳ୍ଯ ପିଲିଙ୍ଗ ରୈସ୍ ଦିନ ପିଲିଙ୍ଗ
ଚାଲା ପଥମାର୍ଗୀଳ ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ
ମୁ ରୈସ୍ ଦିନ ପିଲିଙ୍ଗ ରୈସ୍ ଦିନ ପିଲିଙ୍ଗ ରୈସ୍ ଦିନ ପିଲିଙ୍ଗ ରୈସ୍ ଦିନ
କୁଣ୍ଡିତ ଚାଲା ପଥମାର୍ଗୀଳ ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ (ଆମ୍ବିଃ ପଥଃ)
ମୁ ରୈସ୍ ଦିନ ପିଲିଙ୍ଗ ରୈସ୍ ଦିନ ପିଲିଙ୍ଗ ରୈସ୍ ଦିନ ପିଲିଙ୍ଗ ରୈସ୍ ଦିନ
କୁଣ୍ଡିତ ଚାଲା ପଥମାର୍ଗୀଳ ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ
ଅବାଃ ଗତାଃ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ (ଆମ୍ବିଃ ଯବାଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ)
ମୁ ଚାଲା ପଥମାର୍ଗୀଳ ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ
କୁଣ୍ଡିତ ଚାଲା ପଥମାର୍ଗୀଳ ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ
ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ (ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ)
ମୁ ଚାଲା ପଥମାର୍ଗୀଳ ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ
କୁଣ୍ଡିତ ଚାଲା ପଥମାର୍ଗୀଳ ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ
ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ (ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ)
ମୁ ଚାଲା ପଥମାର୍ଗୀଳ ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ
କୁଣ୍ଡିତ ଚାଲା ପଥମାର୍ଗୀଳ ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ
ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ (ଆମ୍ବିଃ ଯବିଃ ଯବାଃ ଲ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ରିଣ୍ଟିପୁ)

တစ်ခု၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော အမျိုးသမီးဖူဆယ်ပြိုင်ပွဲမှ ကြေးတံဆိပ်တစ်ခု၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ကျင်းပသော အမျိုးသမီးဖူဆယ်ပြိုင်ပွဲမှ ကြေးတံဆိပ်တစ်ခု ရရှိသည်။

ဗိုလ်ကြီးအေးမောင်လေး (၅၆မှာ) သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဂျာမနီနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော အာရာ-အာဖရိက ဘောလုံးနည်းပြသင်တန်း (ထူးချွန်အောင်)၊ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ဟောင်ကောင်၌ကျင်းပသော ဘောလုံးနည်းပြတစ်လသင်တန်း၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသော 1st AFC Football Conditioning Course သင်တန်း၊ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ကျင်းပသော ဖူဆယ်ဘောလုံးနည်းပြသင်တန်းတို့ကို တက်ရောက်သည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော် (လေ) မှ အားကစားနှင့်ကာယ်ပညာဦးစီးဌာနသို့ လက်ထောက်ထွန်းကြေားရေးမှူးအဖြစ် ပြောင်းဆွဲတာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် လက်ထောက်ထွန်းကြေားရေးမှူးအဖြစ်မှ အပြိုင်းစားလူသည်။

ဗိုလ်ကြီးအေးမောင်လေး (၅၆မှာ) သည် ၂၀၀၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၂) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် နေ့ခါးဒေါ်ကျင်လှိုင်၊ သားတစ်ဦး၊ သမီးနှစ်ဦးနှင့် မြေး လေးဦး ကျွန်းရှစ်သည်။

နိုးအောင်

အေးမြင့်၊ ဦး (မြန်မာမှုသုတေသန) (၁၉၃၀-၂၀၃၂)။ မြန်မာမှုပန်းချီပညာရှင် ဆရာတီးအေးမြင့်ကို ဦးကျောက်၊ ဒေါ်ခါး (ဒေါ်မမလေး) တို့က ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် မန္တလေးမြို့၌ မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်း ရှစ်ယောက်အနက် တတိယောက် ဖြစ်သည်။ ထောင်စဉ်က စိန်အင်ဒရူ ကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ပန်းချီပညာကို ဦးကြွော်လေးထံမှ လည်းကောင်းဆရာတီးခင်မောင် (ဘက်အထွေထွေမန်နေဂျာနှင့် ပန်းချီ) ထံမှုလည်းကောင်း အကြခံမှုစကား သင်ယူလေ့လာခဲ့သည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တို့တွင် ဆရာဦးခင်မောင် (ဘက်) ၏အကူအညီဖြင့် ပျဉ်းမနားဦးလှ

ဦးအေးမြင့်

စာပေး/စာယူပန်းချီသင်ခန်းစာနှင့် ဝါရှင်တန်ပန်းချီကျောင်း စာပေး/စာယူသင်ခန်းစာကို သင်ယူခဲ့သည်။ ပန်းချီဒိုင်းနည်းပြဆရာအဖြစ် အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှု ဌာနခွဲ အမရပူရဆောင်းဒါးရုက်ကန်းကျောင်း၌ ပန်းချီဒိုင်းနည်းပြအဖြစ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်ထိတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် အမရပူရသူ ဒေါ်စမ်းစမ်းအေးနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားခဲ့ပြီး အမရပူရတွင် နေထိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၇၆ ခုနှစ် အိတလီမိလန်နှင့် ကုန်စည်ပြံ့ပြခန်းမွှုမှုပိုင်ဆင်မှု ပညာရှင်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ဂျပန်အိုဓာတ် EXPO 70 ကုန်စည်ပြံ့ပြခန်းတည်ဆောက်မွှုမှု တာဝန်ကိုလည်းကောင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်တွင်ပင် အက်လန်နှင့် ဂျာမနီသို့ အထူးဒီဇိုင်းတာဝန်ဖြင့် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် ပုဂ္ဂိုလ်မှု သိရှိပစ္စယာဟိုတယ်၊ ရွှေဇိုင်းပန်းချီကားများ ရေးဆွဲခြင်း၊ ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်အထိ ဝါဒီစက်ရုံး လက်ထောက်ဌာနမှူးအဖြစ် လုပ်ချေးငွေစက္ကာပြုနိုင် ဒီဇိုင်းများရေးဆွဲခြင်း တာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓဝင်ပြံ့ပန်းချီကားများနှင့် ပန်းရုံးမပြက္ဗိုလ်နှင့် ရာမပြက္ဗိုလ်နှင့် တံဆိပ်ခေါင်းများ၊ ထံလက်မှုတံဆိပ်များလည်း ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၁ ခုနှစ်ထိတာဝန်အား ရတနာမွန်၊ သွားရောင်ခြားမြတ်ဆုမ်နှင့် စသည့် ဘာသာရေးစာစောင် မဂ္ဂဇင်းအပုံးများ ရေးဆွဲခဲ့ပြီး မြန်မာမှုဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ ဝိုင်အမဲ

ဘိအေအသင်းကြီးမှ ဦးအေးမြင့်အား မဟာမဂ်လဓမ္မ အေတိကာခွဲဖြင့် ရီးမြှင့်ရုက်ပြုသည်။ မင်းကွန်းတိပိဋက-နိကာယ သာသနပြုအွဲဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် မင်းကွန်းတိပိဋကတ်စေတီ၊ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ကမ္မာအေးရပ်တော်မူ ၂၀၊ ဘက်စုံမွမ်းမံပြုပိုင်မှုနှင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဓမ္မသဘင်တန်ဆောင်းတိုကို ပြုပိုင်တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

၁၉၉၁-၉၂ ခုနှစ်တွင် ပုသိမ်ကန်ကြီးထောင့်စေတီ၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် တဗ္ဗာသိုလ်ဓမ္မာရုံ၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်ဓမ္မာရုံ နိုင်ငံတော်မူ ကြီးမှုးကျင်းပသော လျှပ်ပွဲများ၊ ကုန်းမြှင့်သာအော်သီရိ၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် စွယ်တော်မြတ်စေတီ၊ (ရန်ကုန်၊ မန္တလေး) ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ရွှေတို့ဘုရား တောင်ဘက်ဆောင်းတန်း၊ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ပို့ဆောင်ရေးဓမ္မာရုံ၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် တိလောက်ပို့ဆောင်ရေးတို့ဘုရား တောင်ဘက်ဆောင်းတန်း၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ကျိုက်မော်ဝန်းရေလယ်ကျောက်တန်း၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် မန္တလေး-မြေကျောက် ဘုန်းကြီးကျောင်း ဘက်စုံမွမ်းမံမန္တလေး မဟာမြတ်မှန်ဘုရား ထိုးတော်ဒီဇိုင်း၊ အမရပူရမိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကျောင်း မှုချိုးဒီဇိုင်း၊ မဟာကန္ဓရုံဘုန်းကြီးကျောင်း စသည်တို့တွင် ဒီဇိုင်းများ ရေးဆွဲခဲ့သည်။ အထက်မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာ အသင်း၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်အသင်းသားကြီးအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း၊ ရသူဖြစ်သည်။

မြန်မာမှုဒီဇိုင်းများကို အချိန်အခါတိုင်း ကွင်းဆင်းလေ့လာခဲ့ပြီး ၁၉၅၄ ခုနှစ်မှ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ အခါအားလော်စွာ မြန်မာမှုဆောင်းပါးများနှင့် မြန်မာမှု ဒီဇိုင်းစာအုပ်များ ရေးသားပြုစွဲခဲ့သည်။ ရေးဆွဲထားသည့် လက်ရာများကို ‘မြန်မာမှု ခရီးသည် (၁)’ ပြုပွဲအမည်ဖြင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လ (၁၃) ရက်မှ (၁၃) ရက်ထိ ရန်ကုန်ဖြို့၊ လောကနတ ပန်းချို့ပြခန်း၌ ပြသခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် (၆၅) ကိုလာရီပန်းချို့ပြခန်း၌ ‘မြန်မာမှု ခရီးသည် (၂)’ ပြုပွဲအဖြစ် နိပါတ်တော်ပန်းချို့ကားများ၊ အခြားပန်းချို့ဒီဇိုင်းများနှင့် ခင်းကျင်းပြသခဲ့သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် မန္တလေး ‘မြန်မာလေးတော်’ ပန်းချို့ပြခန်းတွင် ရေးဆွဲပြီး ပန်းချို့ကားများနှင့် စာအုပ်ဒီဇိုင်းအပုံးများ ကိုလည်း ပြုပွဲအဖြစ် ပြသခဲ့သည်။

ဆရာဦးအေးမြင့်သည် BURMESE DESIGN THROUGH DRAWING စာအုပ်နှင့် ANCIENT MYANMAR DESIGNS စာအုပ်များကိုလည်း ပြုစုံထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ဦးအေးမြင့်သည် အသက် ၈၃ နှစ်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၃) ရက်တွင် ကွယ်လွန်ချိန်တွင် သားသမီး ၄ ဦး ကျွန်ရစ်ခဲ့သည်။

ခင်မိုးပွဲ

အောင်စကာဆူ။ ။ ၈၉ ကြိမ်မြောက် အောင်စကာဆူ ပေးပွဲကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၆) ရက်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ လေ့စွဲအိန်ဂျလိုမြို့ရှိ နိုဝင်ဘိုင် ကဲေတ်ရုံ၌ ကျင်းပသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွင်း ထွက်ရှုခဲ့သော ရုပ်ရှင်အောက်ဘားများထဲမှ ရွေးချယ် ချီးမြှင့်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အကောင်းဆုံးရုပ်ရှင်ဆုကို လူမည်းကေးတစ်ဦးအကြောင်း ရိုက်ကူးထားသော

၈၉ ကြိမ်မြောက် အောင်စကာဆူပေးပွဲ
အောင်စကာဆူရရှိသူများကို တွေ့ရစဉ်

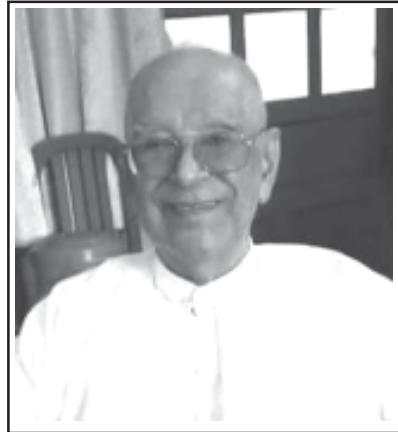
Moonlight အောက်ဘား၊ အကောင်းဆုံးဒါရိုက်တာဆူကို ဂိတေဘတ်မြှုံးရုပ်ရှင် La La Land အောက်ဘားရိုက်ကူးသူ ဒမ်မိယ်ချက်အဲလ် အကောင်းဆုံး အမျိုးသမီးအောက်ဆုကို La La Land အောက်ဘားမှ အင်မာစတုန်း၊ အကောင်းဆုံး အမျိုးသား အောက်ဆုကို Manchester by the Sea အောက်ဘားမှ ကေစီအက်ဆလင်၊ အကောင်းဆုံးအမျိုးသမီးအောက်ပို့ဆုကို A Fences အောက်ဘားမှ ပိုင်အိုလာအေးပီးစ်

အကောင်းဆုံး အမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆုကို Moonlight ဇာတ်ကားမှ မဟာရှာလာအလို အကောင်းဆုံးမူရင်း ဇာတ်ညွှန်းဆု ကို Manchester by the Sea ဇာတ်ကားမှ ဘယ်ရိရှိက်င်စ် တိုကာရရှိထဲပါ။ အီရန်သာသာစကားပြော ရုပ်ရှင် The Salesman ဇာတ်ကားက အကောင်းဆုံး နိုင်ငံခြားသာသာ ရုပ်ရှင်ဆု ရရှိထဲပါ။

အခြားဆုံးမှာ အကောင်းဆုံး ရုပ်ရှင်တည်းဖြတ်ဆု (Hacksaw Ridge)၊ အကောင်းဆုံး ရုပ်ရှင်ခာတ်ပုံဆု (La La Land)၊ အကောင်းဆုံးမှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ဆု (OJ:Made in America)၊ အကောင်းဆုံး မှတ်တမ်းဇာတ်လမ်းတို့ဆု (The White Helmets)၊ အကောင်းဆုံးကိုယ်ပိုင် သံစံတေး သီချင်းဆု (City of Stars)၊ အကောင်းဆုံးမူရင်း တေးသွားဆု (La La Land)၊ အကောင်းဆုံးအသံ ရောစပ်မှုဆု (Hacksaw Ridge)၊ အကောင်းဆုံးအန်နီ မေးရှင်းရုပ်ရှင်ဆု (Zootopia)၊ အကောင်းဆုံး အန်နီမေးရှင်း ဇာတ်လမ်းတို့ဆု (Piper)၊ အကောင်းဆုံးသက်ဝင် လူပ်ရှား ဇာတ်လမ်းတို့ဆု (Sing)၊ အကောင်းဆုံး အသံ တည်းဖြတ်ဆု (Arrival)၊ အကောင်းဆုံးမြင်ကွော်း ဖန်တီးမှု ဆု (The Jungle Book)၊ အကောင်းဆုံးထုတ်လုပ်မှု ဒီဇိုင်း ဆု (La La Land)၊ အကောင်းဆုံးမိတ်ကပ်နဲ့ဆံပင် ဖန်တီးမှုဆု (Suicide Squad)၊ အကောင်းဆုံးအဝတ်အစား ဒီဇိုင်းဆု (Fantastic Beasts and Where to Find Them) တို့ ဖြစ်ကြသည်။

အုံကြီး၊ ကို (ဂါးနှင့်တေးသံရှင်) (၁၉၂-၂၀၁၃) မြန်မာ့ဂိုဏ်လောကတွင် ဂါးနှင့် တေးသီချင်း များစွာသီဆိုခဲ့သည့် ဦးအုံကြီး (အဆိုတော် ကိုအုံကြီး) ကို ဦးကောက်သာတာချာရှိ (ချင်းတွင် နယ်မြေသံစ် တော်နှင့်ထောက်) နှင့် ဒေါ်ဒေါ်ဝင်းတို့က ၁၉၂၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၇) ရက်တွင် ပြည်းလွင်မြှေ (မေမြှေ) ၌ မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်းငါးလို့အနက် စတုတွေ့မြောက်ဖြစ်သည်။

အစ်ကိုအကြီးဆုံး ကိုအုံကြီးသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင်ရန်ကုန်မြှေနှင့် မြန်မာ့အသံသို့ အသံစမ်းရန် ရောက်ရှိခဲ့ပြီး သီချင်းသီဆို အသံသွေးခွင့်ရရှိရာမှ ရေးသို့အဆိုတော်ကိုအုံကြီး ဖြစ်လာသည်။

ကိုအုံကြီး

အဆိုတော်ကိုအုံကြီးနှင့် ညီအစ်ကိုများက ဘိတ္ထ ဘရားသားအပေါ်တမ်းတူရိယာအဖွဲ့ကို ဦးဘုံး၊ မစွဲတာရစ်ချေတ်မေလာ၊ ဦးလှုဒင်၊ ဦးဘသန်း၊ တယော ဆရာဦးဘမြှင့်တို့နှင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ကိုအုံကြီးသည် ဂျပန်၊ အင်လိပ်၊ မလေးရှား၊ အင်းမြို့နီးရှား၊ စပိန်၊ တရုတ်၊ အိန္တိယ၊ အိတ်လား၊ ဂျပန်သီချင်း၊ အင်းမြို့နီးရှားသီချင်းများ၊ ကိုလည်း သီဆိုနိုင်သည်။ သီချင်းသီဆိုရာတွင် အဆိုင်ကောင် ရုသာမက အကော်ဒီယံ၊ စန္တရား၊ ဂီတာ၊ ဆက်ဆိုဖုန်း၊ ကလဲရိုန်က်စသည့် တူရိယာမျိုးစုံကို တီးမှတ်တတ်သူ ဖြစ်သည်။

ကိုအုံကြီးသည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်းမြို့နီးရှား ခရီးစဉ်နှင့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်ခရီးစဉ်တို့ကို သွားရောက်၍ မြန်မာသီချင်းများ သီဆိုဖျော်ဖြေသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနှင့် တရုတ်ချော်ကြည်ရေးခုံးစဉ်မြို့ကိုပါပြီး မြန်မာ သီချင်းများနှင့် တရုတ်သီချင်းများ သီဆိုဖျော်ဖြေသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ ဓပြီလတွင် ရန်ကုန်မြို့ခြေ မြန်မာ-အမေရိကန် ချော်ကြည်ရေးဂီတပွဲတော်ကျင်းပရာ အမေရိကန်အဆိုတော် ဂီတပြုရာရှင် မစွဲတာကရောဖို့ နှင့်မစွဲတာစတိပ်တို့၏ အမေရိကန်ဂီတအဖွဲ့နှင့် မြန်မာ အဆိုတော် ကိုအုံကြီးနှင့် မြန်မာဆိုင်းအဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်း ဖျော်ဖြေကြသည်။

ကိုအံ့ကြီး သီဆိုခဲ့သောသီချင်းများမှာ ပုဒ်ရေ ၃၀ ဝန်းကျင်သာရှိသော်လည်း မျက်မှာက်ခေတ်ကာလ အထိ နာမည်ကျော်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ သီချင်းအများစု မှာ ညီဖြစ်သူဦးဘသိန်း ရေးစပ်သောသီချင်းများဖြစ်ပြီး မြို့မြင်း၊ နှစ်းတော်ရွှေးဆရာတင် စသောပုဂ္ဂိုလ်များ ရေးစပ်သည့် သီချင်းများကိုလည်း သီဆိုသည်။ “လူချွှန် လူကောင်း၊ ယဉ်တစ်ကိုယ်မယ် ပန်းပုသူ့၊ မန်းတောင် ရိပ်ခို့ တူရှိယာလုလင်၊ ရန်ကုန်သူ့၊ တူရှိယာလုမေး၊ အောင်ပင်လယ်၊ ရွှေမင်းဂံ” စသည့်သီချင်းတို့မှာ ထင်ရှားသည်။

မြန်မာ့ဂိုဏ်တော်ကျော် ခေတ်အဆက်ဆက်ကို ဖြတ်သန်းခဲ့သော ဂန္ဓိဝါအဆိုတော်ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ ဂိုဏ်အစည်းအရှုံး၏ကုန်တော့ခု သက်ကြီးဂိုဏ်ပညာရှင် ကိုအံ့ကြီးသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၃) ရက်တွင် ရန်ကုန်မြို့မြို့ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် အနီးအနွေး အောင်မြှေးမေး သားနှစ်ယောက်၊ သမီးတော်ယောက်၊ မြေးသံယောက်နှင့် မြစ်တစ်ယောက်တို့ ကျွန်ရစ်သည်။

စိုးအောင်

အာရုံယာ ဘဒ္ဒန္တ (အဘိဓာရမဟာရှင်ရှု အဂ္ဂာမဟာပဏ္ဍာတာ၊ အဘိဓာရအဂ္ဂာမဟာသဒ္ဓမ္မဇော်တိက) (မြန်မာ ၁၂၂၉-၁၃၃၈) ။ ။ အဘိဓာရမဟာရှင်ရှု အဂ္ဂာမဟာပဏ္ဍာတာ၊ အဘိဓာရအဂ္ဂာမဟာသဒ္ဓမ္မဇော်တိက၊ နိုင်ငံတော်ကြုံဝါဒိုဒ်ယောက်၊ မဟာမြှတ်မုန်ဘုရား ဂေါပက အဖွဲ့ကြုံဝါဒိုဒ်ယောက်၊ စုစုသမရွှေကျင်သာသနာရိုင်၊ မန္တလေးမြို့၊ မဟာအောင်မြို့ချိန်ယုံ မဟာဝိသဒ္ဓိရုံ တိုက်သစ် မဟာနာယကာ၊ ယောက်နိုဝင်းကျောင်း ဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တအာရုံယ ကို ခမည်းတော် ဦးပုံကြီး၊ မယတော် ဒေါ်တွော်မိတို့က ၁၂၂၉ ခုနှစ်၊ ဦးတန်ဗေး လပြည့်ကျော် (၁၀) ရက် (တန်ဗော်နေ့) တွင် စစ်ကိုင်း မြို့နယ် လင်းယဉ်ကျေးရွှေချွှေး ဖွားမြင်သည်။ မွေးချင်း ၁၀ ယောက်အနက် ငါးယောက်မြှာက်ဖြစ်၍ ငယ်မည်မှာ မောင်အောင်ဆန်း ဖြစ်သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် အသက်ခြားကို နှစ်အရွယ်တွင် သင်ပုန်းကြီးစသည့် အခြေခံစာပေများ

ကို လင်းယဉ်ကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၌ စတင်ပညာသင်ယူသည်။ အသက် ၁၁ နှစ်အရွယ် ၁၂၂၀ ပြည့်နှစ်၊ နယ်မြုပ်နယ်နေ့တွင် အဘိဓာရမဟာရှင်ရှု ရွှေကျင်သာသနာရိုင် သက်တော်ရွှေ့စံကင်းဆရာတော်ကြီးကို ဥပုံးယုံကြုံပြု၍ စံကင်းဆရာတော်ကြီး၏ မယတော်ကြီး ဒေါ်မင်းထပ်၏ပစ္စယာနှဂါးဟကိုခံယူကာ လင်းယဉ်ကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၌ ရှင်သာမကောအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသည်။ ဘုံးအမည်မှာ ရှင်ကေလာသဖြစ်သည်။ နောင်တွင် မဟာဝိသဒ္ဓိရုံ စည်ရှင်ဆရာတော်ကြီးက ဘုံးတော်၏အလယ်အကွာရာ ‘ယ’ အား မွေးနံယူ၍ ‘ရှင်အာရုံယပဏ္ဍာ’ ဟု ဘုံးအမည်သစ်ကို ချိုးမြှင့်တော်မှု သည်။ ၁၂၂၈ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း (၁၂၂၈) ရက်တွင် ကျေးဇူးရှင်အဘိဓာရမဟာရှင်ရှု သာသနာရိုင် စံကင်းဆရာတော်ကြီးကို ဥပုံးယုံကြုံပြု၍ ခမည်းတော် ဦးပုံကြီး၊ မယတော် ဒေါ်တွော်မိတို့၏ ပစ္စယာနှဂါးဟကိုခံယူကာ စစ်ကိုင်းမြို့နယ် လင်းယဉ်ကျေးရွာ မဟာဝိဟာရကျောင်း ခဏ္ဍာသမ်း၌ မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မှုသည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် မဟာဝိဟာရကျောင်းဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တကေသာသနာရိုင် စံကင်းဆရာတော်၊ ကန်ကြီးကုန်းကျေးရွာ ရွာဦးကျောင်းဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တရောဂါး၊ သပြုးဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ဥတ္တမာ အမပူရမြို့၊ မဟာဂန္ဓာရုံးရုံး၊ မဟာဝိသဒ္ဓိရုံ အရှင်နေကာ ဘိဝံသ၊ မန္တလေးစည်ရှင်ဆရာတော်၊ မင်းကွန်းရန်ကင်းချောင်ဆရာတော်တို့ထိုးပို့ ပရိယတ္တိစာပေများကို သင်ယူသည်။ မဟာဝိသဒ္ဓိရုံးအတိုးရ ပါဋ္ဌာန်မပြန်စာမေးပွဲများ၊ နိုင်ငံတော်အတိုးရ ပါဋ္ဌာန်မပြန်စာမေးပွဲ၊ ပထမငယ်၊ ပထမလတ်၊ ပထမကြီးတန်ဗုံးနှင့် မွောစရိယစာမေးပွဲတွင် ဂုဏ်ထူးကျမ်းလေးကျမ်းနှင့်တက္က၊ ကျမ်းရင်းသံးကျမ်းကို ဖြေဆိုအောင်မြင်တော်မှုသဖြင့် ၁၃၁၄ ခုနှစ်တွင် သာသနာစေသိရှိပို့ပေး မွောစရိယသွဲ့ကို ရရှိတော်မှုသည်။

ဆရာတော်သည် ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်ကာလအတွင်း ဓရာဝတီတိုင်း၊ ဓရာဖြူမြို့၊ ဂန္ဓာရုံးကျောင်းတို့က (ယခု ရွှေဟန်းကျောင်းတို့က) ၌ ပခာနစာချုပ်ဖြစ် စာပေပို့ချွှေးသည်။ ဘာသနာရစာပေတို့ကို ထိတိရောက်ရောက်သင်ကြားပြီး နိုင်ငံခြားသံး၊ သာသနာပြုသွားရန်စီမံနေစဉ်

ကျေးဇူးရှင်ရွှေကျင်သာသနာပိုင် စံကျင်းဆရာတော်ကြီး၏ တိုက်တွန်းချက်ဖြင့် မဟာဝိသုဒ္ဓရုံနာယကများ၏ တာဝန်ပေးချက်အရ မန္တလေးမဟာဝိသုဒ္ဓရုံတိုက်သို့ ဝါဆိုကျောင်း နာယကဘုန်းကြီးအဖြစ် ၁၃၁၀ ပြည့်နှစ် မှတ်၍ ဆောင်ရွက်ကာ တပည့်များကို စာပေပို့ချ သာသနာ ပြသည်။ စာပေတတ်မြောက်ထင်ရှားသော တပည့်များစွာ ပေါ်ထွန်းစေသည်။ သက်တော် ၈၃ နှစ်အထိ သာမဏေငယ်၊ ကျောင်းသားငယ်များကို အခြားသုဒ္ဓာ သဂ္ဗာနှင့် ကဏ္ဍားသချုပ်တို့ကို သင်ကြားပို့ချပေးသည်။ ဝါဆိုကျောင်း နာယကဘုန်းကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်မှတ်၍ တိုက်တာအကျိုး၊ ရွှေကျင်ရုံကို အကျိုးတို့ သာသနာပိုင်ဆရာတော်ကြီးများနှင့် မဟာဝိသုဒ္ဓရုံတိုက်သို့ မဟာနာယကဆရာတော်များ အလိုတော်ကျိုးစားဆောင်ရွက်သည်။

ဆရာတော်သည် မဟာဝိသုဒ္ဓရုံ ပါဋ္ဌာတ္ထာသို့လဲ ကထိက၊ ဝိသုဒ္ဓရုံ ကဏ္ဍဝါစကအဖွဲ့မြတ်၊ မန္တလေးမွှာစရိယ စာမေးပွဲကြီးကြပ်ရေးဥက္ကဋ္ဌ၊ ရွှေကျင်နိကာယ စာပေထိနိုးသိမ်းရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊ စစ်ကိုင်းဝိပဿနာ ကန္တာရုံ ဝိနည်းပြန်ကြာန၊ မတ္တရာ-စဉ်ကူး နှစ်မြို့နယ် ရွှေကျင်နိကာယဝိနည်းပြန်ကြာနနှင့် စစ်ကိုင်းမြို့နယ် လင်းယဉ် ဝိနည်းပြန်ကြာနတို့၏ ပြုဝါဒိစရိယ၊ သာသနာတော်လုံးဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖွဲ့ချုပ် (ဓမ္မပိမာန်တော်) ပြုဝါဒိစရိယ၊ မန္တလေးမြို့၊ ချမ်းသာကြီးဆန်လှူဗျာသင်း ပြုဝါဒိစရိယ၊ မန္တလေးမြို့၊ မဟာသကျသီဟ ဂေါပကအဖွဲ့ ပြုဝါဒိစရိယ စသည်ဖြင့် သာသနာရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စအဝေထိုက် ဝိသုဒ္ဓရုံမွှာတိုက်အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တော်မှုသည်။

ဆရာတော်သည် မန္တလေးမြို့၊ ပါဋ္ဌာတ္ထာသို့ ဝိပဿနာ ဓမ္မပိမာန်တော်၊ ဝိပဿနာမွှာစရိယ စာမေးပွဲကြီးရေးဥက္ကဋ္ဌ၊ ဝိပဿနာမွှာစရိယ သို့ သာသနာတော်အကျိုး၊ သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မှုရုံး၊ သက်တော် ၁၀၀၊ သိက္ခာတော် ၈၁ ဝါအရ ၁၃၇၈ ခုနှစ် တို့ခဲ့လပြည့်ကျော် (၉) (၁၄-၂-၂၀၁၇) ရက်တွင် ဘဝန်တံပုံလွန်တော်မှုသည်။

က ‘ဝန်ဆောင်နာယကကမ္မကာရက’ အဖြစ် ရွှေချယ်တာဝန်ပေးအပ်သည်။ ရွှေကျင်ရုံကိုသမိုင်းတွင် ပထမဆုံး ဖွဲ့စည်းသော ထိုဂိုဏ်းလုံးဝန်ဆောင် ကမ္မကာရကအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်ကိုပါရှိရာ ဘဒ္ဒန္တအိပ္ပာယသည် သိက္ခာ ၁၆ ဝါသာရသေးသဖြင့် အသက်အင်ယံး ဖြစ်သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၄၂ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော ဒ္ဓာသမအကြိမ် ရွှေကျင်ရုံကို သံယူအစည်းအဝေးတွင် အကျိုးတော်ဆောင်ချပ်၊ ၁၃၆၁ ခုနှစ် နတ်တော်လတွင်ကျင်းပသော ပန္တရသမအကြိမ် သာသနာတော်လုံးဆိုင်ရာ ရွှေကျင်နိကာယ သံယူအစည်းအဝေးတွင် ‘ရွှေကျင်နိကာယုပ္ပနတ္ထာ မဟာနာယကတွေ့စက် ရွှေကျင်သာသနာပိုင်ဆရာတော်’၊ ၁၃၆၅ ခုနှစ် သီတင်းကျော်တွင် တော်သမရွှေကျင်သာသနာပိုင် ကန်ကြီးဆရာတော်ပံ့လွန်တော်မှုသဖြင့် ရွှေကျင်သာသနာပိုင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မှုသည်။

ဆရာတော်အား နိုင်ငံတော်အော်ရာ ၁၃၅၁ ခုနှစ်တွင် ‘အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ’ ဘွဲ့တံပိုပ်တော်ကို လည်းကောင်း၊ ၁၃၆၁ ခုနှစ်တွင် ‘အဘိဓရ မဟာရဋ္ဌဂုဏ်’ ဘွဲ့တံပိုပ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ ၁၃၆၅ ခုနှစ်တွင် ‘အဘိဓရအဂ္ဂမဟာသွေ့မွှာလောတိက’ ဘွဲ့တံပိုပ်တော်ကိုလည်းကောင်း ဆက်ကပ်လှု။ ဒါန်းသည်။

ဧယာမေဒနိဝါဆိုကျောင်း ဆရာတော်ကြီးဘဒ္ဒန္တအိပ္ပာယသည် သာသနာတော်အကျိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မှုရုံး၊ သက်တော် ၁၀၀၊ သိက္ခာတော် ၈၁ ဝါအရ ၁၃၇၈ ခုနှစ် တို့ခဲ့လပြည့်ကျော် (၉) (၁၄-၂-၂၀၁၇) ရက်တွင် ဘဝန်တံပုံလွန်တော်မှုသည်။

စုံအောင်

အောင်ရွှေ မြိုလ်မူးချုပ် (ပြိုမ်း) (၁၉၁၃-၂၀၁၃) ။ ။ ဦးအောင်ရွှေကို ဦးဘိုးကွန်း၊ ဒေါ်သိန်းတင်တိုက ၁၉၁၃ ခုနှစ်တွင် ပဲခူးတိုင်း၊ သဲကုန်းမြို့၌ မွေးဖွားသည်။ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန်တို့သို့လဲ ရရှိသည်။

အောင်ရွှေ ဗိုလ်မှူးချုပ် (ပြို့)

ဗိုလ်မှူးချုပ် အောင်ရွှေ (ပြို့)

ဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်ရွှေ (ပြို့) သည် ၁၉၄၂-၄၅ ခုနှစ်တွင် ဗမ္ဗလွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်၊ ဗမ္ဗကာကွယ်ရေးတပ်မတော်နှင့် ဗမ္ဗမျိုးချစ်တပ်မတော် တို့တွင်ပါဝင်ခဲ့ပြီး ပြတိသွေနယ်ခဲ့နှင့် ဖက်ဆစ်ဂျပန် တို့ကို တော်လှန်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်ရွှေ (ပြို့) သည် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၁၅) ရက်တွင် မြောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ် တိုင်းမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေရာမှ ၁၉၅၃ ခုနှစ် မတ်လ (၂၈) ရက်တွင် ဗိုလ်မှူးချုပ်အဆင့် သို့ တို့မြှင့်ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ ဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်ရွှေ သည် ၁၉၅၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ (၂၅) ရက်မှ ၁၉၆၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ (၁၅) ရက်အတွင်း တောင်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်၌ တိုင်းမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် နေစဉ် ရွှေကောက်ပွဲတွင် ဘက်လိုက်ခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိ ရသဖြင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၃) ရက် ရာထူး ခန့်ထားရေးအဖွဲ့အစည်းအဝေးက တပ်မတော်၌ စစ်မှု ထမ်းခြေးမှအပြို့စားယူခွင့်ပြုသည်။ သိဖြစ်၍ ဗိုလ်မှူးချုပ် အောင်ရွှေအား ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၄) ရက်တွင် အလုပ်ဝှက်ရားများကို ပြန်လည်အပ်နှုန်းပြုသည်။

ထိုသို့ စစ်ရေးချုပ်ရုံးသို့ပြောင်းရွှေ့ အင်အားပြထားစဉ်ကာလအတွင်း ၁၉၆၁ ခုနှစ် မေလ (၁၃) ရက်မှ ၁၉၆၃ ခုနှစ် မတ်လ (၂၇) ရက်အထိ ပြစ်ကြေးလျိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၇) ရက်မှ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၂) ရက်အထိ အီဂျစ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၉) ရက်မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဧပြီလ (၃၁) ရက်အထိ ပြင်သစ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး အပြို့စားယူသည်။ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်အတွင်း နယူးလိုက်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ စပိန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ယူနက်စကိုအဖွဲ့ဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း ပူးတွဲဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ (၁၆) ရက်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့်ဖြင့် စစ်ထောက်ချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်

သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ် အန်နဝါရီလ (၂၂) ရက်မှစ၍ ဒီဇင်ဘာလ (၅) ရက်မှစ၍ တပ်မဟာ (၁၁) တပ်မဟာမှုံးအဖြစ် လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၁) ရက်မှစ၍တင်၍ တောင်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ် တိုင်းမှူးတာဝန်ကိုပါ ထမ်းဆောင်ရသည်။

ဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်ရွှေ (ပြို့) သည် ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၃) ရက်တွင် မြောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ် တိုင်းမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေရာမှ ၁၉၇၃ ခုနှစ် မတ်လ (၂၈) ရက်တွင် ဗိုလ်မှူးချုပ်အဆင့် သို့ တို့မြှင့်ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ ဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်ရွှေ သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ (၂၅) ရက်မှ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ (၁၅) ရက်အတွင်း တောင်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်၌ တိုင်းမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် နေစဉ် ရွှေကောက်ပွဲတွင် ဘက်လိုက်ခဲ့ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိ ရသဖြင့် ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၃) ရက် ရာထူး ခန့်ထားရေးအဖွဲ့အစည်းအဝေးက တပ်မတော်၌ စစ်မှု ထမ်းခြေးမှအပြို့စားယူခွင့်ပြုသည်။ သိဖြစ်၍ ဗိုလ်မှူးချုပ် အောင်ရွှေအား ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၄) ရက်တွင် အလုပ်ဝှက်ရားများကို ပြန်လည်အပ်နှုန်းပြုသည်။

ထိုသို့ စစ်ရေးချုပ်ရုံးသို့ပြောင်းရွှေ့ အင်အားပြထားစဉ်ကာလအတွင်း ၁၉၇၁ ခုနှစ် မေလ (၁၃) ရက်မှ ၁၉၇၃ ခုနှစ် မတ်လ (၂၇) ရက်အထိ ပြစ်ကြေးလျိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၇) ရက်မှ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၂) ရက်အထိ အီဂျစ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ပြန်သစ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ (၃၁) ရက်အထိ ပြင်သစ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး အပြို့စားယူသည်။ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်အတွင်း နယူးလိုက်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ စပိန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ယူနက်စကိုအဖွဲ့ဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း ပူးတွဲဆောင်ရွက်သည်။

အောင်ရွှေ ပိုလ်မူးချုပ် (ပြိုမ်း)

ଭିଲ୍‌ମୁଖ୍‌ବୁର୍ଜ ପୋର୍ଟାନ୍‌ଟ୍ରେ (ଟ୍ରିଭ୍) ଯାହିଁ ଫିନ୍ଦିଂସର୍କ କ
ଶ୍ଵେତମୁଦ୍ରା ଏବା ଠିଲ୍‌ମୁଦ୍ରା ଫିନ୍ଦିଂ୍‌ଡିଲ୍‌ଗାର୍ଡ୍‌ର୍ଲ୍ୟାନ୍‌ଟ୍ ପଥରଙ୍ଗିର୍
ଲୋଟର୍‌ସର୍ବିସ୍‌ଏର୍‌ମେର୍‌କ୍ରୁଫ୍଱ିଃଟିଂ (ପଥରଙ୍ଗିର୍
ଲୋଟର୍‌ସର୍ବିସ୍‌ଏର୍‌ମେର୍‌କ୍ରୁଫ୍଱ିଃଟିଂ) ତିକିତ୍ତି ରାଶି
ବାହ୍ୟ ॥

ମୁଣ୍ଡଖାରୀଙ୍କେବେଳେ ଶ୍ରେଣୀ (ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ) ଯତ୍ନ ଓ ଫିରିବାରେ ଶ୍ରେଣୀ
କୁଣ୍ଡ ଲାଗୁ ହେବାରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କାହାରେ ହେବାରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କାହାରେ ହେବାରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ
କ୍ରୋନିକିଲ୍ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କାହାରେ ହେବାରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କାହାରେ ହେବାରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ
କ୍ରୋନିକିଲ୍ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କାହାରେ ହେବାରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କାହାରେ ହେବାରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ

နိုင်ငံတော် လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှန်င့် နိုင်ငံတော်
ကာကွယ်ရေးတာဝန်များကို ကြိုးပမ်းထမ်းဆောင်
ခဲ့သော ဗိုလ်များချုပ်အောင်ရွှေ (၅၆မှ) သည် ရန်ကုန်မြို့ရှိ
ဝိတိုက်ရုပ်သေးရုံး၏ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြုတ်လ (၁၃) ရက်
တွင် ကွယ်လွန်သည်။

၁၀၁

အိန္ဒိယနိုင်ငံ။ ။ နိုင်ငံရေး - ရွှေးကောက်ပွဲဝင်
ပြည်သူကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် ထောက်ခံမဲ
ရရှိရေးအတွက် ဘာသာရေးနှင့် အမျိုးအစားနှင့်တိုကို
အသုံးချခွင့်မရှိကြောင်း အိန္ဒိယတရားလွှတ်တော်ချုပ်က
၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အနေနါရီလ (၂) ရက်တွင် စီရင်ဆုံးဖြတ်
လိုက်သည်။

ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်၊ ဥက္ကရခိုင်းပြည်နယ်၊ ဂိုအာပြည်နယ်၊ မကိုပူပြည်နယ်နှင့် အမြန်အတောက်အဆင့်အတန်းပြသာများ၊ ဘာသာရေးပြသာများ၊ ရင်ဆိုင်နေရသည့်

ဤတာပရာအေးနှင့်ပည့်နယ်တို့ ဒွေးကောက်ပွဲများ မကျင့်ပါမိ
အိန္ဒိယတရားလွှတ်တော်ချုပ်က အထက်ပါအတိုင်း
စီရင်ချက်ထုတ်ပြန်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထောက်ခံမဲရှိရန်အတွက် ဘာသာရေးနှင့် အမျိုး
အတ်အဆင့်အတန်းအသုံးချခြင်းများကို အဂတိလိုက်စားမှု
တစ်ပျီးအဖြစ် မှတ်ယူမည်ဖြစ်ကြောင်း အိန္ဒိယတရား
လွှတ်တော်ချုပ်၏ စီရင်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။
အိန္ဒိယလူဦးရေ ၁ ဒသမ ၂၅ ဘီလုံ၏ ရာခိုင်နှုန်း ၈၀
မှာ ဟိန္ဒြာဘာသာဝင်များဖြစ်သည်။ ၁၄ ဒသမ ၂
ရာခိုင်နှုန်းမှာ မွှတ်စလင်များဖြစ်သည်။ အလားတူ
ခရစ်ယာန် ဆစ်ဘာသာ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဂျိန်းဘာသာ
ကိုးကွယ်သူ ၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။

ထိနောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ
ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၇ ရက်တွင် စတင်ကျင်းပခဲ့ရာ
အာဏာရ ဘီရောပါတီမှ သမ္မတလောင်း မဲမဲန်ခိုက်ပွဲပုံ
နှင့် ပြိုင်ဘက်ကွန်းရက်ပါတီမှ သမ္မလောင်းမိုင်ရာ
ကဗျားတိ အကြိတ်အနယ်ယုံပိုင်ကြသည်။

ပြိုင်ဘက်သမ္မတလောင်းနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးကို
လွှတ်တော်အမတ်များနှင့်ပြည်နယ်ကိုယ်စားလှယ်များက
ဆန္ဒမဲပေးကာ ရွှေးချယ်ကြေသည်။ နိုင်ငံတစ်ဝါးဆန္ဒမဲ
ပေးခွင့်ရှိသူ လွှတ်တော်အမတ်များနှင့် ပြည်နယ်
ကိုယ်စားလှယ် စုစုပေါင်း ၄၈၉၆ ဦးရှိသည်။ အီနိုယ်
နိုင်ငံ၏ လက်ရှိသမ္မတမှုပါရီသည် ပိုရင့်နိုင်ငံရေးသမား
တစ်ဦးဖြစ်ပြီး လွန်ခဲ့သော ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှစတင်ကာ
နိုင်ငံ၏သမ္မတတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

ଶ୍ରୀପାତ୍ରି ବନ୍ଦତଣ୍ଡଃଗୋର୍କ୍ଷ କ୍ଷରଃପରାତ୍ମନ
ଆଖିଃବାଦିକରଣର୍ଗତ ମହାତିର୍ଥପିତାମୁ ବନ୍ଦତ
ଣ୍ଡଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ରମଣଗର୍ବତ୍ତିଭାଦ୍ରଂ ତ୍ରୈ ଜୀବାଦୁର୍ବଳା ଲୁଦ୍ଧିତା
(୩୦) ରାଜା ଅନ୍ତିମାନ୍ତର୍ଦେଶୀ ବନ୍ଦତାପାତ୍ର ଣ୍ଡଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ
ତାନ୍ତରମ୍ଭାଗରେ କ୍ଷରିତାମାତ୍ରା

သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ကိုပွင့်ခဲ့သည် ဆန္ဒမဲ့
ရာခိုင်နှုန်းစုစုပေါင်း ၆၅ ဒသမ ၆၅ ရရှိခဲ့ပြီး ငါး၏ပြုပိုင်
ဘက် ကူးမားက စုစုပေါင်းဆန္ဒမဲ့ရာခိုင်နှုန်း ၃၄ ဒသမ
၃၅ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိခဲ့ကြောင်းသိရသည်။ ကိုပွင့်အနေဖြင့်
ဂူဂျာရက်နှင့် ဂိုဏာတွင် ခန့်မှုန်းထားသည်ထက် ဆန္ဒမဲ့
ပိုမိုရရှိခဲ့သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

မေ (၇) ရက်တွင် ခွဲထွက်ရေးဝါဒ စစ်ဆေးကြ များကို ချေမှုနှီးနေသော အိန္ဒိယတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ကက်ရှုမီးယားတောင်ပိုင်းဒေသရှိ ကျေးရွာ ၂၀ ကို ၀န်းရုံပိတ်ဆိုထားသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံက ထိန်းချုပ် ထားသော ကက်ရှုမီးယားဒေသ၌ သူပုန်တိုက်ခိုက်မှုများ၊ အိန္ဒိယဆန့်ကျင်ရေးဆန္ဒပြုများ၊ ဆက်တိုက်ပေါ်ပေါက် ခဲ့ပြီးနောက် နယ်မြေလုံခြုံရေးစစ်ဆင်ရေးသည် နှစ်ပေါင်း များစွာအတွင်း အတိုင်းအဆ အကျယ်ပြန်ခဲ့း စစ်ဆင်ရေး ဖြစ်ကြောင်း ကက်ရှုမီးယားရဲ့တပ်ဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်က ဗာဂါးနီးယား၌ အိန္ဒိယနွယ်ဖွား အမေရိကန်နိုင်ငံသားနှင့်တွေ့ဆုံစဉ် ပြောကြားသည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံအနေဖြင့် နှစ်နိုင်ငံသဘောတူညီချက်ကို အကြိမ်ပေါင်း ၅၄၂ကြိမ် ချိုးဖောက်၍ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ပါကစွာတန်နိုင်ငံမြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ အကာရိယာက ပြောကြားသည်။

ပါကစွာတန်နိုင်ငံအနေဖြင့် နှစ်နိုင်ငံတင်းမာမှု အခြေအနေ ပိုမိုမဆိုးရွားစေလိုသည့်အတွက် ထိန်းသိမ်း

သမွတရွေးကောက်ပွဲ၏ ဝင်ရောက်ရွေးချယ်ခဲ့သည့် ရမ်နက်ခံကိုပင့်နှင့် မိုင်ရာကူးမား

ခွဲထွက်ရေးဝါဒ စစ်ဆင်ရေးအတွင်း အချို့သောကျေးရွာများမှ ရွာသူ၊ ရွားသားများက ခုခံ ဆန္ဒကျင်မှုပြုလုပ်ခဲ့ရာတွင် ပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း အိန္ဒိယရဲ့တပ်ဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

ပါကစွာတန်နိုင်ငံမှ စစ်ဆေးကြစွာစွန်းများကို စစ်ဆေး အရ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ချေမှုနှင့်စိုက်ပင် အကြမ်းဖက် တိုက်ဖျက်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏သဘောထား ရပ်တည်ချက်ကို ကဲ့မှာသို့ပြသခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း အိန္ဒိယ ဝန်ကြီးချုပ် နာရင်ဒရာမိုဒီက ပြောကြားလိုက်သည်။

ငြင်းဖြစ်ရပ်က အိန္ဒိယနိုင်ငံအနေဖြင့် ထိန်းချုပ် နိုင် စွဲ့နို့မြေကြောင်း သို့သော လိုအပ်သည့်အခါတွင် သဘောထား ရပ်တည်ချက်ကို ထုတ်ဖော်ပြသလိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း

ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ သို့သော်လည်း ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီလ (၈) ရက်ကဖြစ်ပွားခဲ့သည့် နှစ်နိုင်ငံ အပြန် အလှန်ပစ်ခတ်မှုသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အကြောင်းမဲ့ ပစ်ခတ်မှုကို ပြန်လည်တဲ့ပြန်ပစ်ခတ်ခြင်းသာဖြစ် ကြောင်း ဆက်လက်ပြောကြားသည်။

၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ပါကစွာတန်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ခွဲထွက်ပြီးနောက် ကက်ရှုမီးယားဒေသကို ရရှိရန် တိုက်ပွဲနှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် နှစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် ကက်ရှုမီးယား ဒေသ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်ခဲ့ရေး သဘောတူညီမှ ရရှိခဲ့သော်လည်း နှစ်နိုင်ငံလုပ်ငန်းက တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်ခဲ့ရေးသဘောတူညီချက်ကို

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

ချိုးဖောက်ကြောင်း အပြန်အလှန်စွမ်းလျက် ပြစ်တင်နှုန်း
များ ပြုလှပ်လျက်ရှိပြောင်း သိရသည်။

စက်တင်ဘာလ (၂၃) ရက်က ပြုလုပ်ခဲ့သည့်
ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေလီလာခံတွင် ဒီနိုက်လီနှင့်မြားရေး
ဝန်ကြီး ဆပ်ဆမာခွာရာ့ချုက ပါကစွာတန်သည်
အကြမ်းဖက်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့်နိုင်ငံဖြစ်သည်ဟု
စွပ်စွဲလိုက်ကာ ပါကစွာတန်၏အမည်ကို ထယ်ရှုရစ်
စတန်းဟု အမည်ပေးလိုက်ပြီး နောက်တွင် ကုလသမဂ္ဂ
ဆိုင်ရာ ပါကစွာတန်သံအမတ် မာလီဟာလေ့ဒီက
ပြန်လည်တံ့ပြန်စွာပဲခြင်းဖြစ် ကြောင်းသိရသည်။

ଶ୍ରୀ:ବୁବା:ରେ:- ଗଲ୍ଲୁକୁଣ୍ଡେଃଆପେଇଥେଃ ଠମତ୍ତୁଫୁନ୍ଦିଃମୁଖଃ
ଧୂତରଲ୍ପରୁଷ୍ଯରୁଣ୍ଡିଃହେଲ୍ଦିଶ୍ଵିକୁମୁନୀଣିତିକୁଣ୍ଡିରୁତ୍ତା
ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରିଣ୍ତମୁଣ୍ଡଭୋଗରୁ ହେଲ୍ଦିଲୟନ୍ଦମୁକୁଣ୍ଡିପତ୍ତରୁତ୍ତା
ଦୂରପ୍ରେଷିତମୁଖଃଦେବାନ୍ତି ଅଳ୍ପିଲ୍ଲିଙ୍କରାଦେବାନ୍ତିଃ ହିରି
ଚନ୍ଦ୍ରିଃ ଯାନ୍ଦିଗୁମୁନୀଣିଧୂତରିତମତ୍ତୁଫୁନ୍ଦିଃ ଫୁନ୍ଦିଶ୍ଵିରେଃଲୁପ୍ତିନିଃ
ତାର୍ତ୍ତିକା କ୍ରିତାନ୍ତିଦେବମୁଖଃପେଃଜ୍ଵାପିଃ ପ୍ରିଣ୍ତରେଵାରଲନ୍ଦିଃ
ଫୁନ୍ଦିଶ୍ଵିନିଃହାନ୍ତିମୁଖଃ ଲାଗିପ୍ରେଷିମୁଣ୍ଡଭୋଗରୁନ୍ଦିଃ ଆହୁନ୍ତିଅମା
ଦ୍ରୁଗ୍ରୁବୁବାଃପ୍ରେଷିଦେବାନ୍ତି ଗୁମୁନୀଣିଚାନ୍ଦ୍ରିଃ ଭିତ୍ତିଧିରାଯିମୁଖ
ଅଳ୍ପିଲ୍ଲିଙ୍କରାନ୍ତିଃହିମିଃପ୍ରିଣ୍ତିନିଃଫୁନ୍ଦିରୁତ୍ତା

မစွဲတာရိုရယ်သည် ငှင်းကုမ္ပဏီထုတ် စမတ်ဖူန်း
များကို ဖြန့်ချိပေးရန် စည်းကျော်ခြားပြီး ဖူန်းဟန်းဆက်များ
အတွက် ကြိုတင်ငွေ ရူပီးသုံးသန်း ပေးခဲ့ရပြောင်း
ဖြန့်ချိရေးကုမ္ပဏီ အောယ်မီးအင်တာပရိုက်က ပြောကြား
သည်။

အိန္ဒိယနိုင်တွင် ငွေမည်းများနှင့်အခြားရှေ့ကတိုင်မှု
ကို တိုက်ပျက်သည့် နောက်ဆုံးကြိုးပမ်းမှ တစ်ရပ်
အနေဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်တွင် ညပဒေဝါယ်းများကို

ချိုးဖောက်လျက်ရှိသည့် ကုမ္ပဏီပေါင်း တစ်သိန်းကျော်
တိုကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းမှ ပယ်ဖျက်လိုက်ကြော်ငါး အိန္ဒိယ
ဝန်ကြီးချုပ် နာရီ၌၌မြန်က ပြောကြားခဲ့သည်။ ပြီးခဲ့သော
၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာအတွင်းက တန်ဖိုးမြင်ငွေကျော်။
များကိုပိတ်ပင်ရန် ဝန်ကြီးချုပ် ကြေညာခဲ့ပြီးနောက်
တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏အခွန်ဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု
တစ်ရပ်ကို စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးနောက် နာရီများစွာ
အကြောတွင် စူဝေးရောက်ရှိနေကြသည့် စာရင်းကိုင်များ
အား မို့ခို့က မိန့်ခွန်းပြောကြားရာတွင် ယခုဆုံးဖြတ်ချက်
သည် သာမဏ်ဆုံးဖြတ်ချက်မဟုတ်ကြောင်း အလေး
အနှက် ပြောဆိုခဲ့သည်။

အမေရိကန်သမ္မတနှင့် အီးရိယဝန်ပြီးချုပ်ထိ
သည် ကုန်သွယ်ရေး၊ ပါရီရာသီဥတုသဘောတူစာချုပ်
နှင့် လူဝင်မှုပြီးကြပ်ရေးကိစ္စရပ်များတွင် သဘောထား
ကွဲပွဲမှုများရှိနေသော်လည်း အမေရိကန်နှင့်အီးရိယ
နှစ်နိုင်ငံ ချို့ကြည်ရင်းနှင့်မှုကို ဖြင့်တင်သည့်အနေဖြင့်
၌ (၂၆) ရက်တွင် ပါရှုင်တန်၌ မျက်နှာချင်းဆိုင်
ဆွေးနွေးမှုတစ်ခု ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ရိုက်တာသတင်း
တွင် ဖော်ပြထားသည်။

သို့သော ဝန်ကြီးချုပ်မှုဒီသည် နှစ်နိုင်ငံအကြား
လျော့ရဲလာနေသည့် ဆက်ဆံရေးကို ပိုမိုခိုင်မာအောင်
ဆောင်ရွက်လိုသည့် သဘောထားများရှိကြောင်း အိန္ဒိယ

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

အာကာပိုင်များက မှတ်ချက်ချခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို ထိပ်ဆုံးနေရာရောက်ရှိအောင် ဦးစား ပေးဆောင်ရွက်နေသည့် ထိန္ဒိယနှင့် မပြောလည်မှု များ ကြီးထွားလာနေသည့် အတွက် အခက်အခဲနှင့် ကြံလာရသည်။

နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော်၌ ဂုဏ်ပြု အခမ်းအနားဖြင့် ကြိုဆိုသည်။

ယင်းနောက် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် ရှုရီနာရန်ဒရာမိုဒီသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတအိမ်တော် သံတမန်ဆောင်စည့်ခန်းမ

BRIS ဆွေးနွေးပွဲတွင် အတူတက္ကတွေးရသည့်
အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် တရာ်သမ္မတတို့ကို တွေးရစဉ်

မြန်မာ-အိန္ဒိယ နှစ်နိုင်ငံ သံတမန်ဆက်သွယ်မှု နှစ် ၂၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားနှင့် အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၏ နှစ် ၂၀ ပြောက်လွှတ်လပ်ရေးနေး အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက် ည ၂ နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိ Park Royal ဟိုတယ်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည် တက်ရောက်ချီးမြှင့်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အိန္ဒိယသံအာမတ်ကြီး HE Mr. Vikram Misri က ကြိုဆိုနှင့်ဆက်စကား ပြောကြားသည်။

ထိုနောက် ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၅) ရက်တွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်၏ဖိတ်ကြားချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံ၌ တရားဝင်ချစ်ကြည်ရေးခရီး ရောက်ရှိနေသော အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် ရှုရီနာရန်ဒရာမိုဒီအား နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်က

၌ တွေ့ဆုံးဆွေးကြရာတွင် နှစ်နိုင်ငံအကြား ကဏ္ဍတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် စီမံကိန်းများ အောင်မြင်ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ရေး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမျက်နှာစာတွင် အပြန်အလှန် အားပေးကုလားရေး အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေးတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမြင်ချင်းဖလှယ်ဆွေးခဲ့ကြသည်။

ထိုနောက် ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ (၆) ရက်တွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်၌ အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် ရှုရီနာရန်ဒရာမိုဒီ အားပို့ဆိုးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့သည် နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော် သမ္မတအိမ်တော် သံတမန်ဆောင်စည့်ခန်းမ၌ တွေ့ဆုံးကြသည်။

ထိုသို့တွေ့ဆုံးစဉ် မြန်မာ-အိန္ဒိယနှစ်နိုင်ငံနယ်စပ် ဒေသလုပ်ခြေရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ လူစွဲမ်းအား အရင်းအမြစ် မြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ နှစ်နိုင်ငံခရီးသွားလုပ်ငန်းအပါအဝင် ကဏ္ဍတို့ ပူးပေါင်း

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

ဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊ ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တော့ဒေသ တည်ပြုမှုမေးခွန်များ၊ တရား ဥပဒေစီးမိုးရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊ မောင်တော့ဒေသအကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ် မှန်များကို နိုင်ငံတကာသို့အသိပေးနိုင်ရန် ကိစ္စရပ်များ၊ အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စဉ်များတွင် မိမိထူးယူမှားပါဝင် ပတ်သက်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးကြသည်။

ထိုပြင် ချစ်ကြည်ရေးခနီးရောက်ရှိနေသော အိန္ဒိယ သမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်ဦးဆောင်သည့် ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ (၃) ရက် နံနက် ၁၀ နာရီ မိနစ် ၄၀ တွင် ရန်ကုန်ဖြူ၊ ဗဟန်းမြို့နယ် ဗိုလ်ချုပ် (၁) ရပ်ကုက်၊ ဗိုလ်ချုပ်ပြတိက်လမ်း (ယခင် တာဝါလိန်းလမ်း) အမှတ် (၂၅) ရှို့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြတိက် (ရန်ကုန်) သို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုလေ့လာ သည်။ အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်သည် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းပြတိက်အတွင်း ငင်းကျင်းပြသထားသည် များနှင့် ပြတိက်ပရဝက်ဝင်းအတွင်း လူညွှန်လည်ကြည့်ရှု လေ့လာပြီး ဓည့်သည်တော်မှတ်တမ်း၌ လက်မှတ်ရေး ထိုးသည်။

ဥပဒေရေးရာ- နယူးဒေသလီဖြူတွင်းမောင်းနှင့်နေသော ဘတ်စိကားတစ်စီးပေါ်၌ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပွား ခဲ့သည်။ အုပ်စုဖွံ့ဖြိုးအဓိကမြှုပူ၍ တရားခံများအပေါ် ချမှတ်ထားသည့်သောတက် စီရင်ချက်များကို အိန္ဒိယ တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ (၅) ရက် တွင် ထပ်မံအတည်ပြုလိုက်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် သက်ငယ်မှုမိမိကို သောက် ပေးရန်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း မတရာပရာဒေါ်၌ ပြည်နယ်အစိုးရက ၂၀၁၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၆) ရက် က အတည်ပြုကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတစ်ရပ်တွင် ဖော်ပြုခဲ့သည်။

အစိုးရအဖွဲ့အစည်းကို ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ် ရှိုပ်ရှုချုပ်ဆင်းရိုးဟန်က ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက် ကျင်းပသောအစည်းအဝေးတွင် ယခုကဲ့သို့ ကလေးကို များအပေါ် ကျူးလွန်သောမှုမိမိမှုအပေါ် သောက်

ပေးခြင်းကြောင့် ပြည်နယ်အတွင်း အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးကိုများအပေါ် မူဒိမ်းမှုကျူးလွန်ခြင်းများ လျော့နည်းသွားမည်ဟု ပြည်နယ်အစိုးရက ယုံကြည် လျက်ရှိသည်။

ထိုနောက် အနီးမယားများအား ကွာရှင်းသည့် မွတ်စလင်အမျိုးသားများအား တရားစွဲဆိုနိုင်ရေး အတွက် အိန္ဒိယအောက်လွှတ်တော်က ဥပဒေတစ်ရပ် ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၂၈) က အတည်ပြုခဲ့သည်။

အကြမ်းဖက်မှု- အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဥတာပရာဒေါ်၌ ပြည်နယ် မှ အမျိုးသမီးတစ်ဦး ထပ်မံ၍င်ရေးမီးဖြင့် အပက်ခံလိုက် ရသည်ဆို၏။ အဆိုပါအမျိုးသမီးမှာ ဂိုဏ်းဖွဲ့အဓိုက် ပြုကျင့် ခံရပြီး လေးကြိုမ်တိုင်ရေးမီးဖြင့် ပက်ကာ တိုက်ခိုက်ခံရသူဖြစ်ရာ ယခုအကြမ်းရေးမီးဖြင့်ပက်ခံရ ခြင်းမှာ ပွဲမအကြိုမြှင့်ဖြစ်သည်။

ပိုင်ဆိုင်ခွင့် အငြင်းပွားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ယခင်က ရန်စတိုက်ခိုက်မှုများ ခံရပြီးနောက် အသက် (၃၅) နှစ်ရှိ အဆိုပါအမျိုးသမီးကို ၂၄ နာရီပတ်လုံး ရဲတပ်ဖွဲ့က လုပြီးမှုပေးနေရဆဲဖြစ်သည်။

ထိုနောက် ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည့် အိန္ဒိယထိန်းချုပ်ထားရာ ကက်ရှိမီးယားဒေသတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၁၉) ရက်က သေနတ်ပစ် ခတ်မှုများဖြစ်ပွားရာအနီး၌ ဆန္ဒပြသူများကို အစိုးရ တပ်ဖွဲ့ဝင် များက သေနတ်ဖြင့်ပစ်ခတ်မှုကြောင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးသေဆုံးသွားပြီး ကိုးဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့ကြောင်း အာဏာပိုင်များက ပြောကြားသည်။

အစိုးရအင်အားစုံများက အခင်းဖြစ်ပွားသည့် နေရာအနီးတစ်ဦးတိုက်ကို တားဆီးပို့ဆောင်ရွက် ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါဒရိယာအတွင်း အင်တာနက် ဝန်ဆောင်မှုများကို အာဏာပိုင်များက ရပ်နားထားခဲ့သည်။ ထိုသို့ရပ်ဆိုင်းထားမှုက ပြည်သူများကို သေနတ်ပစ်ခတ်မှုများဖြစ်ပွားရာအနီးတွင် ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုများ ပေါ်ပေါက်လာစေခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ထိုပြင် ပါကစ္စတန်နှင့်နယ်စပ်ချင်းဆက်စပ်နေသည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ရန်

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

အိန္ဒိယသမ္မတရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့ (IORA)

နိုဘဒီးမြောက်ပိုင်းတွင်ရှိနေစဉ်က ပူးပေါင်းကြံစည်ခဲ့သဖြင့် အပြစ်ရှိခြေားဝန်ခံခဲ့ခြင်းနောက် အသက် ၄၀ နှစ်ရှုံး အိန္ဒိယအမျိုးသား ဘယ်ဝင်ဒါဆင့်ကို မတ် (၇) ရက်က အမေရိကန်အကျဉ်းထောင်တွင် ထောင် ၁၂ နှစ် ပြစ်ဒက်ချမှတ်ခဲ့သည်။

လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု- အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ် ရောက်ရှိနေသည့် ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ် ရှင်းထဲအား သည် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်မိုဒီ၏ အတိပြည်နယ် ရှုရှာရက်တွင် ပထမဆုံးကျဉ်းဆန်ရထား ပြေးဆွဲမည့်စီမံကိန်း အတွက် အုတ်ပြစ်ချေပေးလိုက်ပြီ ဖြစ်သည်။

မွှမ်ဘိုင်းမြို့နယ် အမိဒါဘက်မြို့အကြား ပြေးဆွဲမည့်ကျဉ်းဆန်ရထားစီမံကိန်း ကုန်ကျေစရိတ်ကို ဂျပန်နိုင်ငံမှ ချေးငွေဒေါ်လာ ၁၃ ဘီလုံးဖြင့် အများစုစိုက်ထုတ်သုံးစွဲမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကိုပေါင်း ၂၂၀ ပါရှိသည့်ကျဉ်းဆန်ရထားသည် ၂၀၂၂ နှစ် ဧပြုလတွင် စတင်ပို့ဆောင်ပြေးဆွဲရန် လျာထားကြောင်းသိရသည်။

သိန်းဝင်းဇော်

အိန္ဒိယသမ္မတရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့ (IORA)။ အိန္ဒိယသမ္မတရာရ်ဝန်းဒေသရှိ နိုင်ငံများမှ ပြည်သူများသည် စီးပွားရေးပူးပေါင်း ဆောင် ရွက်မှု အသိက်အဝန်းအသွင်ဖြင့် ရာစုနှစ်များစွာ ကပင်အတူတကွလွှတ်လပ်စွာ စုစည်းဆောင်ရွက်ကြ သည်။ ကုန်သည်များ၊ ပင်လယ်ကူးသဘေားသားများ၊ ငါးဖမ်းသမားများနှင့် ဘူရားဖူးများသည် အိန္ဒိယသမ္မတရာအတွင်းရှိ ဆိပ်ကမ်းများသို့ ကူးသန်းသွားလာခြင်းဖြင့် ကုန်သွယ်မှုကွန်ရက် ပေါ်ထွန်းလာစေရန် အထောက်အကူ ဖြစ်စေသည်။

ဒုတိယကြောစစ်အပြီးတွင် ကိုလိုနိုင်ငံများကိုလွှတ်လပ်ရေးပေးခဲ့ခြင်းကြောင့် အိန္ဒိယသမ္မတရာအတွင်း ပြီတိသွေအင်ပါယာ၏ ပြုလေလွှမ်းမိုးမှုကို အဆုံးသတ်စေခဲ့သော်လည်း မဟာဗျာဟာကျသော တည်နေရာ

အနေအထားကြောင့် ဒေသတွင်း၌ အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ပြုခြင်းဆိုင်မှုသည် အရှုံးမြှင့်တက်လာသည်။ အိန္ဒိယသမ္မတရာရ်ဝန်းဒေသနိုင်ငံများ၏ တူညီသောသမိုင်းကြောင်း၊ အတွေ့အကြံနှင့် ပထဝိဝင်နိုင်ငံရေးအရ ပစာနကျမှုတို့ကိုအခြား ထိုဒေသနိုင်ငံများ အကြား ယေဘုယ်ပိသေသလက္ခဏာ များရှိပေါ်ကြောင်း ခံစားယုံကြည်မှဖြင့် အိန္ဒိယသမ္မတရာကမ်းခြေတစ်လျှောက်ရေးယခင်ရာစုနှစ်များစွာ တည်ရှိခဲ့သည် ကမ်းရှိုးတန်းဒေသ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှု အသိက်အဝန်းကို ပြန်လည်ရှုံးသနလာစေသည်။

ကြောပေါ်ရှိသမ္မတရာများအနက် တတိယအကြံ့ခုံးသမ္မတရာရ်ဝန်းဒေသတွင် လူဦးရေ J ဒသမ ၂ ဘီလုံးခန့် မို့တင်းနေထိုင်လျက်ရှိပြီး ကြေားကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု၏သုံးပုံနှစ်ပုံသည် အိန္ဒိယသမ္မတရာရေးပြင် အတွင်းနှစ်ယုံကြည်ပြုရန်ဖြစ်သန်လျက်ရနိုယ်ဖြင့် အပြည့်ပြည့်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှုနှင့်စီးပွားရေးအတွက် အဓိကအရေးကြီးသော လမ်းကြောင်းတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၆) ရက်မှ (၇) ရက်အထိ မောရ်သွေနိုင်ငံ၌ကျင်းပသည့် ပထမအကြိမ် ဝန်ကြီးအဆင့်အစည်းအဝေးတွင် အိန္ဒိယသမ္မတရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့ စတင်ဖွဲ့စည်းပြီး ပဋိညာဉ်စာတမ်း (Character) ကိုချမှတ်၍ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာတို့များကို ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ အဖွဲ့၏အတွင်းရေးမှု၊ ချုပ်နံ့ကို မောရ်သွေနိုင်ငံ၊ အိဘန်နံ့ ဆိုက်ဘာမြို့ (Ebene Cyber City) ၌ ဖွဲ့လှစ်ထားပြီး လက်ရှိအတွင်းရေးမှု၊ ချုပ်မှု အိန္ဒိယနိုင်ငံသား Mr. KV Bhagirath ဖြစ်သည်။ အတွင်းရေးမှု၊ ချုပ်သက်တမ်းမှာ သုံးနှစ်ဖြစ်ပြီး ဝန်ကြီးများကောင်စီက အတွင်းရေးမှု၊ ချုပ်ကို ရွှေးချယ်ခန့်အပ်သည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် မို့မေ့တစ်နိုင်ငံ၊ မပူတိဖြော် ဒုတိယအကြိမ် ဝန်ကြီးအဆင့်အစည်းအဝေးကို ကျင်းပသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ နေ့နတ်ရို့လတွင် အိုမန်နိုင်ငံ၊ မတ်စီကတ်ဖြော်ကျင်းပသည့် ဝန်ကြီးအဆင့်ကောင်စီအစည်းအဝေးက အဖွဲ့ဝင်နှင့် ဆွေးနွေးဖက်နိုင်ငံများကိုဖိတ်ခေါ်ရန် အစီအစဉ်ချမှတ်သည်။

အိန္ဒိယသမ္မတရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့ (IORA)

အဖွဲ့မြတ်တာဝန်ကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ဆန္ဒ အလောက် လျှောက်ထားမှုအပေါ် မှတ်ည်၍ နှစ်နှစ်ကာလ အတွက် ဥက္ကဋ္ဌရာထူးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်စေသည်။ ဆန္ဒအလောက် လျှောက်ထားခြင်းမရှိပါက ဒေသ၏ ပထဝီအနေအထားအပေါ် အခြေခံ၍ ဥက္ကဋ္ဌရာထူး ထမ်းဆောင်မည့်နိုင်ငံကို ရွှေ့ချယ်သည်။ ၂၀၁၇ - ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွက် အဖွဲ့မြတ်တာဝန်ကို တောင်အာဖရိက နိုင်ငံကဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီ။ ၂၀၁၉ - ၂၀၂၀ ခုနှစ်အတွက် အဖွဲ့မြတ်တာဝန်ကို ယူအေအီးနိုင်ငံက ဆက်လက်၍ တာဝန်ယူမည် ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့်

Association for Regional Cooperation-SAARC) စသည် ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများမှ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများလည်း ပါဝင်လျက် ရှိသည်။

အိန္ဒိယသမ္မတရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့ (IORA) ၏ ဗုပ်ပေါင်းဆောင်ရွက်နှုပ်လုပ်ရာတွင် ရေခက္ကာင်းသွားလာမှု ဘေးကင်းရေးနှင့် လုပ်ခြေမှုများ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချေရေး၊ ကုန်သွယ်မှုနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလွယ်ကူချေ မွေးစေရေး၊ ပါးဖမ်းလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး၊ ပညာရေး သိပ္ပါနှင့် နည်းပညာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့်ယဉ်ကျေးမှု ဖလှယ်ရေးတို့ကို ဦးစားပေးကဏ္ဍ

အိန္ဒိယသမ္မတရာရပ်ဝန်းဒေသရှိ နိုင်ငံများပြုမြေပုံ

မဟာဗုဒ္ဓဘာကျသည် အကျိုးစီးပွားတို့တွင် မတူကွဲပြားမှ များစွာရှိသော တောင်နှင့် အရွှေ့ အာသရိကအေား အောင် ပင်လယ်ကွေးအေား အုပ်ချုပ်လယ် တောင်အာရှေးအေား အရွှေ့တောင်အာရှေးအေား အစရှိသော အစရှိသောအေားမှ နိုင်ငံများ စုစုပေါင်းပါဝင်လျက် ရှိသည်။ အိန္ဒိယသမ္မတရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်များတွင် အာဆီယံအဖွဲ့ (ASEAN)၊ ပင်လယ်ကွေ့ ဗုပ်ပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်း (Gulf Co-operation Council-GCC)၊ ဆုံး (South Asian Association for Regional Cooperation-SAC)၊

များအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ထိုပြင် Blue Economy နှင့် Women's Empowerment တိုကိုလည်း အထူးအလောက် ဆောင်ရွက်မည်။ အိန္ဒိယသမ္မတရာရပ်ဝန်းဒေသရှိ သဘောတူသတ်မှတ်ထားသည်။

အိန္ဒိယသမ္မတရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့ ထူထောင်သည့်နှစ် ၂၀၂၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ပထမအကြိမ် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ၏ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး ဝန်ကြီးများကောင်စီအစည်းအဝေး (COMM) နှင့် အဆင့်မြင့်အရာရှိများအစည်းအဝေး (CSO) တိုကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၅) ရက်မှ (၃) ရက်အထိ

အိန္ဒိယသမ္မတရာက်င်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့ (IORA)

အင်ဒီနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဂျကာတာမြို့၌ ကျင်းပသည်။ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ အင်ဒီနီးရှားနိုင်ငံသမ္မတ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံသမ္မတ၊ တောင်အာရာရိကနိုင်ငံသမ္မတ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံဒုတိယသမ္မတ၊ ထုစတွေးလျှနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၊ မလေးရှားနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၊ ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှိနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၊ အပါအဝင်IORA အဖွဲ့ဝင် ၂၁ နိုင်ငံမှုခေါင်းဆောင်များနှင့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များ၊ ဆွဲးနွေးဖက်နိုင်ငံများနှင့် ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်တက်ရောက်ကြသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် အထိ IORA ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သော အင်ဒီနီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ၏ မိတ်ကြားချက်အရ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အထူးကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အမျိုးသားလုပ်ခိုင်ရာ အကြံပေးပို့ဆိုလို့သော်ထွေး

Jacob Zuma တိုက ဦးဆောင်ကျင်းပခြင်း ဖြစ်သည်။ ပထမအကြိမ်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အိန္ဒိယသမ္မတရာရုပ်ဝန်းဒေသ၏ အနာဂတ်အတွက် IORA၏ မဟာဗူဗာ ရည်မှန်းချက်များထင်ဟပ်ပြီး အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များပါဝင်သည့် Jakarta Concord နှင့် ORA Action Plan 2017-2021 တိုကို ချမှတ်သဘောတူညီကြသည်။ ထိုပြင် အစည်းအဝေး၏ ၂၀၁၇-၂၀၁၉ ခုနှစ် ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို တောင်အာရိကနိုင်ငံသို့လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို ယူအောအိုနိုင်ငံသို့လည်းကောင်း လွှဲပြောင်းပေးသည်။ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ခေါင်းဆောင်များ၊ ဆွဲးနွေးဖက်နိုင်ငံများနှင့် ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များက မိန့်ခွန်းပြောကြားကြသည်။ အထူးဖိတ်ကြားထားသည့် လေ့လာ သူအဖြစ်တက်ရောက်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်

**အိန္ဒိယသမ္မတရာက်င်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့ ထုတေသနသည့် ၂၀ ပြည့်အထိမ်းအမှတ်
ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကျင်းပစဉ်**

(ယခုပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ရုံး ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး) ဦးဆောင်သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အဆိုပါထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ လေ့လာသူအဖြစ်တက်ရောက်သည်။ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အင်ဒီနီးရှားနိုင်ငံသမ္မတ Joko Widodo၊ ထုစတွေးလျှနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် Malcolm Turnbull နှင့် တောင်အာရိကနိုင်ငံသမ္မတ

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ အမျိုးသားလုပ်ခိုင်ရာအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ကလည်း မြန်မာနိုင်ငံအား မိတ်ကြားမှုအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိပြောကြား၊ မြန်မာနိုင်ငံကအိန္ဒိယသမ္မတရာရုပ်အရေးပါမှန်းအတူ IORA အဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ထောက်ခံပြောကြား၊ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရေးအပေါ် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မိတ်ဝင်စားမှုနှင့် ပြည်တွင်း

တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ ဌီမီးချမ်းရေး၊ တည်ဌီမီးရေး၊ တရားဥပဒေစိုးစိုးရေး၊ အရပ်ဘက်နှင့် ဒီဇိုက်ရာက်တစ်အဖွဲ့အစည်းများ ခိုင်မာရေး၊ အကျဉ်းပျက်ခြစားမှုနှင့်မှန်နိုင်ငံများရေးနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး တို့တွင် အထိုက်တိုးတက်ပေးဆောင်ရွက်မှုတို့ကို ပြောကြားသည်။

မြန်မာကိုယ်စာလှယ်အဖွဲ့ခေါ်ဆောင် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ အမျိုးသားလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်သည် မတ်လ (၆) ရက်တွင် အိန္ဒိယ ပြည်ပရေးရာ ဒုတိယဝန်ကြီး General (Dr) VK Singh (Retd)၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Retno LP Marsudi နှင့် အိန္ဒိယ သမုဒ္ဓရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့ (IORA) အတွက်ရေးမှုးချုပ် Mr. KV Shagirath တို့နှင့်တွေ့ဆုံကာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုနှင့် အပြန်အလှန်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ထိရောက်ကျယ်ပြန်စွာ ဆွေးနွေးသည်။ အိန္ဒိယသမုဒ္ဓရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့သည် အစောင့်ငါးကာလများက ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု ကဏ္ဍများတွင် သာ အစိမ်းကာလများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာမှ ပထမအကြံမှ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အောင်မြင်သောစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ဒေသတွင် ပြို့မြင်အောင် တည်ဌီမီးသိန်းသိမ်းရေးမှာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း တည်တည့်တဲ့သို့ သဘောတူညီကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေနှင့် ရေကြောင်းသွားလာမှုလုံခြုံရေးကို လေးစားရန် အလေးထားပြောကြားကြပြီး ကြီးမားကျယ်ပြန်သော အိန္ဒိယသမုဒ္ဓရာဒေသအတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မှုအလားအလာကို အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ အိန္ဒိယသမုဒ္ဓရာကို လုံခြုံပြီးချမ်းသောဒေသတစ်ခုဖြစ်စေရန် တူညီသောဆန္ဒရှိကြပြီး United Nations Convention သည် the Law of the Sea (UNCLOS) 1982 အပါအဝင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေများကို လေးစားလိုက်နာသွားရန် ကတိကဝက်ပြုကြသည်။ ပထမအကြံမှ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှုအစပြု၍ အိန္ဒိယသမုဒ္ဓရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့၏ အာရုံစိုက်မှုသည် ဒေသတွင်း ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး

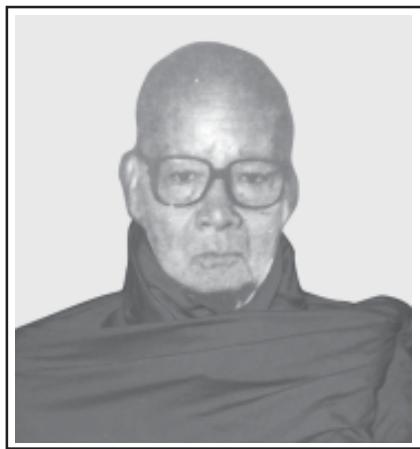
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမှ ဒေသတွင်းပြို့မြုံးသေးနှင့် တည်ဌီမီးရေးသို့ ပြောင်းလဲသွားသည်။

ယခုအခါပြေားလဲလာသော ဖြစ်စဉ်နှင့်အတူပေါ်ပေါက်လာသော စိန်ခေါ်မှုပြဿနာရပ်များကိုရင်ဆိုင်ပြောင်းရာတွင် တစ်နိုင်ငံတည်း၊ အစိုးရတစ်ခုတည်ဌီမီးဆောင်ရွက်ရန်မဖြစ်နိုင်ဘဲ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ပြဿနာရပ်များစွာကို ကျော်လွှားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အိန္ဒိယသမုဒ္ဓရာကမ်းခြေနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံသည် အိန္ဒိယသမုဒ္ဓရာကမ်းခြေနိုင်ငံများအဖွဲ့တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြန်မှုနိုင်ငံ၏ကိစ္စရပ်များတွင် တက်ကြွော ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြင်းကိုလည်း ပြသရာ ရောက်မည်ဖြစ်သကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပကတိတိုးတက်မှု အခြေအနေများကို နိုင်ငံရေးအရအရေးပါသည့် ကမ္မားနိုင်ငံများသို့ ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန် ရှင်းလင်းတင်ပြနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေကြေားဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ၊ ကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင်လည်း အထောက်အကူပြု စေနိုင်မည်ဖြစ်ရာ မြန်မာနိုင်ငံသားများ၏ လူမှုစီးပွားသာဝလုံခြုံရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို များစွာအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

စိုးအောင်

လူမြို့ယ၊ ဘဒ္ဒန္တ (အဘိုဓမဟာရွှေဂုရာ၊ အဘိုဓမအဂ္ဂမဟာသွွှေမွှေဇာတိက) (မြန်မာ ၁၂၃၈-၁၃၃၉)။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဟသာတမြို့၊ ကနာ်စုရုပ်ကုတ်၊ မဟိတာရုပ်ကျောင်းတို့ကို ဦးစီးပောနနာယက၊ ဓမ္မာန့်ဓမ္မာန့်မဟာရွှေဂုရာ၊ အဘိုဓမအဂ္ဂမဟာသွွှေမွှေဇာတိကုတ်၊ မဟိတာသွွှေမွှေဇာတိကုတ်၊ သက်တော်ရှည်၊ ဆရာတော်ကြီး၊ အဘိုဓမဟာရွှေဂုရာ၊ အဘိုဓမအဂ္ဂမဟာသွွှေမွှေဇာတိကုတ်၊ သက်တော်ရှည်၊ ဆရာတော်ကြီးကို ၁၂၃၈ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မှန်းလဆန်း (၁၁) ရက်၊ တန်ကြံနွှေ့နွှေ့တွင် ခမည်းတော် ဦးကျော်ငံ မယ်တော် ဒေါ်နှင့်ခက်တို့က

လူနှိပ်ယာ ဘဒ္ဒန္တ

ဘဒ္ဒန္တကြံ့နှိပ်ယာ

မရာဝတီတိုင်း၊ ဟသာတမြို့၊ ခြင်ဘို့အုပ်စု၊ ကျောက်ရဲ
ကျေးရွာ၌ ဖွားမြင်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် အသက် ၁၃ နှစ်
အရွယ်တွင် ဟသာတမြို့၊ ကျောက်ရဲကျောင်း ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တသူနှင့် ဥပမာဏပြု၍ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာ
နှဂါဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီး ၁၂၉၈
ခုနှစ် နယူနှစ်လဆန်း (၉) ရက်တွင် ဟသာတမြို့၊ ဘုရားကြီး
ရပ်ကွက်၊ ဘုရားကြီးကျောင်းတို့က် အရှုဏ်တိ
သိမ်တော်၌ မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့
သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ဟသာတမြို့၊
ခြင်ဘို့အုပ်စု၊ ကျောက်ရဲကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ
သူနှင့်ရထု လောကုတ္ထရာအခြေခံကျမ်းစာများကို ဘဒ္ဒန္တ
စာရိုက္ခာသာ (အဘိဓာဇ်ရာရွှေရှု) နှင့် တိုက်အုပ်
ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနေမိန္ဒရာ စာချေဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ
ဓမ္မာဝါဒ၊ နောင်တော် စာချေဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနေမိန္ဒ
တို့ထံတွင်လည်းကောင်း၊ ပညာင်တုန်းမြို့၊ သာသန^၁
အော်ပါလသုံးထပ်ကျောင်း (ဒေါ်အုန်းဘောကျောင်း)
ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနှစ်နှစ် သ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတိ)
မန္တလေးမြို့၊ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ
သူရိယာဘိဝံသ (အဘိဓာဇ်ရာရွှေရှု)၊ မဟာဝိသူနှုန်းရှု
ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကြံ့နှိပ်ယာ၊ ဘုရားကြီး
တိုက် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနာရဒါဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတိ)

ပဏ္ဍာတိ)၊ ဆရာတော် ဘြို့ကြံ့ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတိ)
စသော ကျမ်းတတ်အကျော်ဆရာတော်များထံတွင်
စာမေးပွဲဆိုင် ရာကျမ်းစာများနှင့် တက္က ပါဉ်တော်
အဥကတ္ထိကာများကို သင်ယူဆည်းလွှဲပြီး စာမေးပွဲများ
ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ အစိုးရပုထမပြန် စာမေးပွဲတွင်
ငယ်၊ လတ်၊ ကြီးတန်းများနှင့် အစိုးရစာချေတန်းကို
ဂုဏ်ထူးခြောက်ကျမ်းနှင့် တက္က အောင်မြင်ခဲ့၍ ၁၃၀၀
ခုနှစ်တွင် သာသနနေစွာစရိယွှား၊ ဘုရားခုနှစ်တွင်
သာသနစလော်ရှိပိဝင်ရမွာစရိယွှားတို့ကို ရရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၂၉၈ ခုနှစ် ရဟန်း ၁ ဝါရ
သည်ကစ၍ ၁၃၂၀ ခုနှစ်အထိ ဟသာတမြို့၊ ဘုရားကြီး
တိုက်တွင် နာယကစာချေဆရာတော်အဖြစ် စာသင်သား
သံယာတော်များကို စာပေသင်ကြားပို့ချေတော်မှုခဲ့သည်။
၁၃၂၀ ပြည့်နှစ်မှုစ၍ ဟသာတမြို့၊ ကနောင်စုရပ်ကွက်
၌ မဟိတာရုံကျောင်းတိုက်အမည်ဖြင့် ပရိယတိစာသင်
တိုက်တည်ထောင်ပြီး တပည့်သံယာတော်များကို ငယ်၊
လတ်၊ ကြီး စာချေတန်းစာဝါများကို သင်ကြားပို့ချေပေး
ခဲ့သည်။ ထိုသို့စာပေပရိယတိတို့ကို ပို့ချေတော်မူလျက်
ပစ္စမ မဟာဒ္ဓရနိကာယ သာသနပိုင် ဆရာတော်
ဘုရားကြီး၏ အော်ဒါတူးများ၊ ထေရွာတို့များ၊ ဝိနိစ္စယ
ကျမ်း၊ ဂုဏ်သိတ္ထဝင်ကတာ အစရှိသောကျမ်းစာများကို
ရေးသားခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ဓမ္မာန့်ဓမ္မမဟာဒ္ဓရရိုက်း၏
အနုရို့တာ၊ ဂဏာရို့တာ ဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း
၁၃၆၄ ခုနှစ်မှုစ၍ မဟာဒ္ဓရရိုက်း၏ ပိဋကတ္ထယ
ဆေက၊ ဂဏာပိတိ နာယကဂုဏ် တေရသမသာသနပိုင်
ဆရာတော်အဖြစ် ဂုဏ်းဂဏာတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်
ခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် သာသနတော် သန့်ရှင်း
တည်တုပြုပွားရေးတွင် ပထမအကြိမ်နှင့် တတိယ
အကြိမ်တွင် နိုင်ငံတော်သံယာသမျှတိဝန်ဆောင်အဖြစ်
လည်းကောင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း သံယာနာယကအဖွဲ့
ဥက္ကဋ္ဌ (မဟာဒ္ဓရ) အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့
ပြီး ဟသာတမြို့၊ ပွဲမှုချေမှုရနိုင် ငါးမျက်နှာစေတိတော်
ဂေါပကအဖွဲ့နှင့် ပထမပြန်စာမေးပွဲ ကြီးကြံ့ရေး
အော်ဒါစရိယ ဆရာတော်အဖြစ် သာသနဘာဝန်များ
ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် သာသနာအကျိုးသယ်ပိုး
ဆောင်ရွက်တော်မူရှင်း သက်တော် ၁၀၁ နှစ် သိက္ခာတော်
၈၁ ဝါအရ ၁၃၇၉ ခုနှစ် ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် (၈) ရက်
(၁၅-၈-၂၀၁၃) တွင် ဘဝန်တုပံ့လွန်တော်မူသည်။

မောင်ညီထွန်း (မြန်မာစာ)

ଲୁଣ୍ଡି ଯାବିବା କାହାରେ କାହାରୁ (ଆମିରରେ ମହାରାଜୁରୁ
ଆଗ୍ରା ମହାରାଜୀଙ୍କୁ ତା ଆମିରରେ ଆଗ୍ରାମହାରାଜୁମୁ
ଶେତ୍ରରେ) (ଭିନ୍ଦି ମା ଏକିଟା-ଏକିଟା) ॥ ॥

အဘိဓရမဟာရဋ္ဌဂုဏ်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတဲ့၊ အဘိဓရမဟာ
သဋ္ဌမ္မလောတိက၊ မဟာဒ္ဓရနိကာယ တေရသမ
သာသနာဝိုင်၊ ဟသာတဗြို့၊ ဟစ္ဆမူခမာရနိုင် ငါးမျက်နှာ
စေတီတော် ဉာဏ်ဒါစရိယ၊ ရရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး
ဟသာတဗြို့ ကနောင်စုရပ်ကွက် မဟိတာရုံကျောင်းတိုက်
ပဓရနာယက ဘဒ္ဒနက္ခာ၏ ယာသဘကို ခမည်းတော်
ဉီးကျော်၊ မယ်တော် ဒေါ်နှင့်ခက်တိုက ၁၂၈ ခုနှစ်၊
တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၁၁) ရက် (တန်းနေ့နေ့) တွင်
ဟသာတဗြို့နယ် ကျောက်ရ ကျေးရှာ့၍ ဖွားမြင်သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျှောသည် ၁၂၉၁ ခုနှစ်၊
တန်ခူးလပြည့်တွင် ဟသံတမြို့နယ်၊ ကျောက်ရဲ
ကျေးရွာ၊ ကျောက်ရဲကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသွေ့ရရှိ
ဥပမာဏယ်ပြု၍ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာနှဂိုလ်ဟကိုခံယူ
ကာ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။
၁၂၉၈ ခုနှစ်၊ နယ်လဆန်း (၉) ရက်တွင် ဟသံတမြို့၊
ဘုရားကြီးရပ်ကွက်၊ ဘုရားကြီးကျောင်းတို့ကို ဆရာတော်
အဘိဓမ္မလားရနှုန်းရရှိတော်ဘဒ္ဒန္တ စာရိုက်၏
သဘကို ဥပမာဏယ်ပြု၍ ဘုရားကြီးကျောင်းတို့ကို
အရှင်ဝတီသိမ်တော်၌ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာနှဂိုလ်
ကိုခံယူကာ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်လောင်းလျှောသည် ဟသီ္မာတြို့နယ်
ကျောက်ရဲ့ကျေးရွာ ကျောက်ရဲ့ကျောင်းဆရာတော်၊
ဟသီ္မာတြို့၊ ဘုရားဂြိုးကျောင်းတိုက် ဆရာတော်၊
မန္တလေးမြို့၊ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တာ
သူ့နိုယာဘိဝံသ၊ မန္တလေးမြို့၊ ဒက္ခာကျောမဘုရားဂြိုးတိုက်
ဆရာတော်၏ဦးကြယ်တို့ထံ၌ ပရိယလိုစာပေများ လေ့လာ
သင်ယူဆည်းပူးပြီး ၁၃၁၁ ခုနှစ်တွင် သာသနဓရအမွှာ
စရိယွဲနှင့် ၁၃၂၃ ခုနှစ်တွင် သာသနဓရအသေးပိုပဝရု
ဓမ္မာစရိယွဲတို့ကို ရရှိတော်မူ သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၀၁ ခုနှစ်မှ ၁၃၂၀ ပြည့်နှစ်
အထိ ပထမငယ်၊ ပထမလတ်၊ ပထမကြီး စာဝါများကို
ဟသံဃာတဗြို့၊ ဘူရားပြီးကောင်းတိုက်၌လည်းကောင်း၊
၁၃၂၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ပထမငယ်၊ ပထမလတ်၊ ပထမကြီး
စာချတန်းစာဝါများကို ဟသံဃာတဗြို့၊ မဟိတာရုံ
ကောင်းတိုက်၌လည်းကောင်း သင်ကြားပိုချ ပေးတော်
မှသည်။

ဆရာတော်သည် နိုင်ငံတော်သံယမဟာ နာယက
အဖွဲ့ စတင်ဖွဲ့စည်းချိန်မှစ၍ ပထမအကြိမ်နှင့် ဒုတိယ
အကြိမ် သံယသမ္မတရသံယူဂိုလ်စားလှယ် ဝန်ဆောင်
ဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၅၂ ခုနှစ် မှ ၁၃၆၆
ခုနှစ်အထိ ဧရာဝတီတိုင်း သံယနာယကအဖွဲ့ (မဟာဗိုရ)
ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဟသာတမြို့၊
၏ကျက်သရေဆောင် ပစ္စမှုခမာရဇိန် ပါးမျက်နှာ
စေတိတော်၏ ဉာဏ်စစ်ပိုယဆရာတော် အဖြစ်
လည်းကောင်း ၁၃၁၄ ခုနှစ်မှစ၍ မဟာဗိုရဂိုဏ်း၏
ပဟိုအနုရှိတဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း ၁၃၆၄
ခုနှစ်မှစ၍ မဟာဗိုရဂိုဏ်း၏ ပိဋကတ္ထယဆောက
ဂကာဓိပတိ မဟာနာယကရှုရှု တော်သံယမသာသနာပိုင်
ဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း သာသနာတာဝန်များ
ကို ထမ်းဆောင်တော်မှဲသည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၅၄ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာ
ပဏီတဘုံးတံ့သိပ်တော်ကို လည်းကောင်း၊ ၁၃၇၃ ခုနှစ်
တွင် အဘိဓရဇာနပြုရွှေတံ့သိပ်တော်ကို လည်းကောင်း၊
၁၃၇၄ ခုနှစ်တွင် အဘိဓရဇာနပြုမဟာ သဒမ္မဇာတိက
ဘုံးတံ့သိပ်တော်ကိုလည်းကောင်း နိုင်ငံတော်အဖိုးရ၏
ဆက်ကပ်လျှော့ဒီန်းပဲဖော်မကို ခံယူတော်မှသည်။

ବିଜ୍ଞାନ ପରିଷଦ

ဆရာတော်သည် သာသနတော်အကိုး သယ်ယူ
ဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော် ၁၀၀ နှစ်၊ သီက္ခာ
တော် ၈၁ ဝါအာရ ၁၃၇၉ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော်
(၇) ရက် (အဂိုနေ့) တွင် ဘဝန်တံပုံလွှန်တော်မူ
သည်။

ရိုးအောင်

ତେଣୁ କ୍ଷେତ୍ରାନ୍ତିରେ ପ୍ରତିବନ୍ଦିତ ହେଲୁ ଏହାରେ ଯାଇଲୁ
କାଳରେ ଶିଖିଯାଏ ଏକିଜୋରେ ଗ୍ରାମକୁ ହାନି ଦେଇଛି କିନ୍ତୁ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିଖିଯାଏ କିନ୍ତୁ ଏହାରେ ଶିଖିଯାଏ କିନ୍ତୁ
କାଳରେ ଶିଖିଯାଏ ଏହାରେ ଶିଖିଯାଏ ଏହାରେ ଶିଖିଯାଏ

ପ୍ରିତିଫିନ୍କିଙ୍କୁ ଖୁଲ୍ଲା ଦାରୀରା ମେଲାଯିଲୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଯାମଗୁଡ଼ି କୁଠା ତୁଳାରୁ ହୁଏଇଲୁ ତାପ୍ରିଣ୍ଟରରୁ ତାରିଖରେ
ତାରିଖରୁ କୁଠା ତୁଳାରୁ ହୁଏଇଲୁ ତାପ୍ରିଣ୍ଟରରୁ ତାରିଖରୁ
ତାରିଖରୁ କୁଠା ତୁଳାରୁ ହୁଏଇଲୁ ତାପ୍ରିଣ୍ଟରରୁ ତାରିଖରୁ
ତାରିଖରୁ କୁଠା ତୁଳାରୁ ହୁଏଇଲୁ ତାପ୍ରିଣ୍ଟରରୁ ତାରିଖରୁ

မြတ်နိုင်ကြီးချုပ်မေသည် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒ^{၁၁}
မဲခံယူပွဲအပြီးတွင် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ရှုံးထွေးဆုပ္ပါယူများ
အတွင်း ထိပ်တန်းရာထူးနေရာတို့ ရရှိခဲ့သူဖြစ်ကာ
ဉာဏ်ပေသမဂ္ဂမှ မြတ်နှုန်းထွေးတွက်မှုကို ဦးစွာကန်နှုက်ခဲ့သူ
ဖြစ်သည်။ အေးယူမှ မြတ်နှုန်းထွေးတွက်မှုသည် ၂၀၁၉ ခုနှစ်
မတ်လနောင်းပိုင်းတွင် သက်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။

ပြတိနှစ်ငံသည် ဥရောပသမဂ္ဂမှ ထွက်ခွာနေပြဖြစ်ပြီး ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာရန် မဖြစ်နိုင်တော့သည့် သမိုင်းဝင် အချိန်ကာလတစ်ခုဖြစ်လာနိုင် ကြောင်း ဝန်ကြီးချုပ်မောက ပြတိနှစ်ငံပါလီမန် လွတ်တော် အတွင်း၌ ဥရောပပြည်သူများအား ပြောကြားခဲ့သည်။ မေသည် နှစ်ထွက်စာကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် မတ်လ (၂၈) ရက်က လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၃၆။ ပေါ်မရှိအစဉ်းအဝေးတွင်တွေ့ရသည့် မြတ်နံနှစ်ကြီးချပ် ထရိစာမေ

ထိုနောက် ၂၀၁၃ ခုနှစ်ကုန်ခါနီးသို့ရောက်သော
အခါ ပြတိန်ဝန်ကြီးချုပ်မေးနှင့် ဥရောပသမဂ္ဂတို့သည်
ဥရောပသမဂ္ဂမှ ပြတိန်ခွဲထွက်ရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်
လုပ်ထားချက်များကို သဘောတူညီခဲ့ပြီးနောက်တွင်
ကုန်သွယ်ရေးနှင့် အကူးအပြောင်းလိုစွာပြုများ ဆွဲးနွေးမှု
များ ပြုလုပ်သွားရန်အတွက် ဒီဇင်ဘာ (၈) ရက်တွင်
သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။

ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ

မြတ်နိုင်နှင့် အခြားနိုင်ငံများ ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ

ခွဲထွက်ခြင်းသည် ခက်ခဲသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး အသိပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော ခွဲထွက်ပြီးနောက် ဆက်ဆံရေးသစ်တစ်ရပ်ကို ပြန်လည်တည်ဆောက် ရန်မှာ ပို၍ပင်ခက်ခဲကြောင်း ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ ဖြောကြားသည်။

မြတ်နှင့်အပြီးထွက်ခါမည့် ၂၀၁၉ ခုနှစ် မတ်လ မတိုင်မိတွင် ဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ရန် တစ်နှစ်ခန့်သာ ကျွန်ုပ်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ငှုံးကပြာကြားခဲ့သည်။ လုံလောက်သည့်အောင်မြင်မှုရရှိအောင် ဆွေးနွေးနိုင် ခဲ့ခြင်းက လာမည့်ရက်သွေးပတ်တွင် ကျင့်ပမည့် ဥရောပ သမဂ္ဂနိုင်ငံများ၏ ထပ်သီး ညီလာခံကို ဆက်သွား စေနိုင်လိမ့်မည်ဟုကော်မရှင်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံ

နိုင်ငံရေး - - ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ (၃) ရက်က ကျင့်ပသော ဒုတိယအကျော်ပြင်သစ်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေးအမြဲ့မြှေ့မှုတေသာ သမ္မတလောင်း အမ်မန် နျုံရယ်မက်ခွဲနှင့် လက်ယာစွန်းသမ္မတလောင်း မရင်းလိပင်းကို မဲအပြတ်အသတ်ဖြင့် အနိုင်ရရှိ

လိုက်သည်။ အသက် ၃၉ နှစ်သာရှိသေးသော မစွာတာ မက်ခွဲနှင့်သည် မဲအရေအတွက် ၆၆ ဒသမ ၀၆ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ၃၃ ဒသမ ၉၄ ရာခိုင်နှုန်းရရှိသော လိပင်းအား အနိုင်ရရှိကာ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ အသက် အင်ယံးသမ္မတ ဖြစ်လာသည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏သမိုင်းတွင် စာမျက်နှာသစ် ဖွင့်လှစ်လာတော့မည်ဟုလည်း မစွာတာမက်ခွဲနှင့်က ပြောသည်။

ထိုနောက် အမ်မန်နှုံရယ်မက်ခွဲနှင့်က ပြင်သစ် သမ္မတ မဲဆွေးနွေးရေးကာလတွင် တွေ့မြင်ခဲ့ရသည့် လူအဖွဲ့အစည်းများ အချင်းချင်း ညီညွတ်ခြင်း မရှိသည့်ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည်ဖြစ် ကြောင်းနှင့် အင်အားတောင့်တင်းသော ပြင်သစ်နိုင်ငံ တစ်ခု ထူထောင်နိုင်ရေးအတွက် ကြိုးစားသွားရမည်ဟု ငှုံး၏မိန့်ခွဲနှင့်တွင် ထည့်သွင်းပြောကြားလိုက်ကြောင်း ရှိရှိတာသတေးတွင် မေ (၁၄) ရက်၌ ဖော်ပြထားသည်။

ကမ္မာကြီးနှင့် ဥရောပသည် အင်အားတောင့်တင်း ခိုင်မာသော ပြင်သစ်နိုင်ငံတော်ကြိုးကို အလိုရှိကြောင်း လွှတ်လပ်မှုနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို လိုလားသော မက်ခွဲနှင့်က ပြောကြားသည်။ ထိုပြင် ငှုံး၏လက်ထက်

ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်များ

ပြင်သစ်သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် အပြိုင်အဆိုင်မဲဆွယ်စည်းရုံးနေသည့် သမ္မတလောင်း အမှတ်မန်နှုပ်မက်ခရွှန်နှင့် မရင်းလိပင်း

တွင် အလုပ်သမားရွေးကွက်သည် ပို့မှုအဆင်ပြေလာမည် ဖြစ်ပြောင်း၊ ကုမ္ပဏီများအတွက် စီးပွားရေးလုပ်ဆောင် နိုင်သည့် အခြေအနေများကို ဖန်တီးပေးမည်ဖြစ်ပြီး လမ်းသစ်တွင် စူးစမ်းလုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ငှါး၏ နှုန်းသားထဲတွင် ကိန်းဝပ်နေသည့်ဆန္ဒပင်ဖြစ်ပြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။

ပြင်သစ်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မစွဲတာ မက်ခရွှန် အနိုင်ရှုံးနှုံးနောက် သီတင်းပတ်အနည်းငယ် အကြောတွင် ပြင်သစ်ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲကို ပြုလုပ်ရာ မဲရလဒ်များအားလုံးနှီးပါးကို မက်ခရွှန်ပါတီက အမတ်နေရာ ၅၀၇ နေရာတွင် အမတ်နေရာ ၃၀၀ ကျော်ကို အနိုင်ရှုံးသည်။

ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များအား သမ္မတမက်ခရွှန် အနေဖြင့် ငှါး၏အိုးယူလိုလားမှုနှင့် စီးပွားရေး အထောက်အကြပ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမှုပါကိန်းများကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ပါလီမန်အတွင်း ခိုင်မာသော လုပ်ပိုင်ခွင့်တစ်ရပ်ကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

အသက် ၆၀ ရှုံးပြုဖြစ်သော ပို့လ်ချုပ်ပို့ခို့ပါလီရာ က ငှါးသည် ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်း ကန့်သတ်ချက်များ စွာရှုံးနေသည့် အထဲတွင် အင်အားစိုက်ထုတ်လျက် ပြင်သစ်ကာကွယ်ရေးအင်အားစုကို စီမံထိန်းသိမ်းရန် ဖြော်စားခဲ့သော်လည်း လက်ရှုံးအခြေအနေကို ရေရှည်

ထိန်းသိမ်းရန် မစွဲများဆောင်နိုင်သဖြင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ၁၉ (၁၉) ရက်တွင် ပို့ခို့ခို့လီရာသည် ရာထူးမှ နှုတ်တွက်ခဲ့သည်။

ထိုသို့ရာထူးမှုနှုတ်တွက်ခြင်းကို သမ္မတမက်ခရွှန်က လက်ခဲ့သည်။ မက်ခရွှန်အား ပြင်သစ်သမ္မတ အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြောက်ခဲ့ပြီး နှစ်လခန့်အကြောတွင် မက်ခရွှန်နှင့် ဒီပီလီရာတို့အကြေား အပြင်းအထန် မကျေလည်မှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး- ပြင်သစ်နိုင်ငံသမ္မတ မက်ခရွှန်နှင့် ရုရှားသမ္မတပုဂ္ဂတ်တို့သည် အကြမ်းဖက်မှု နိုမ်နှင်းရေးကိစ္စရုပ်များတွင် ပို့မို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု များ လုပ်ဆောင်သွားရန် ဘာဆိုးနှုန်းတော်၌ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ၈၇ (၂၉) ရက်က တွေ့ဆုံးနေ့ခဲ့ကြသည်။ နှစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံးနေ့မှာ အပြီး ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ပူးတွဲကြညာချက်တွင် မက်ခရွှန်က ပြင်သစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် အကြမ်းဖက်ဝါဒကို တိုက်ဖျက်ရေးတွင် ရုရှားနိုင်ငံနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှုပ်လိုကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း အကြမ်းဖက်နိုမ်နှင်း ရေးကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူဖြီး နောက် အကြမ်းဖက်ဝါဒအား ချေမှုန်းနိုင်မည်ဟု

ဤရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ

ယုံကြည်တွောင်း သတေသနစာရွင်းလင်းပွဲတွင် ပူတင် ကပြောကြားခဲ့သည်။

ထိနောက် ပြည်တွင်းတွင် ရုရှားကိစ္စ ပြည်ပတွင်
ရာသီဥတုပြောင်းလဲရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးကိစ္စများ
ခေါင်းခဲ့နေသော အမေရိကန်သမ္တ ဒေါ်နယ်ထရန်
သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြုလ၊ (၁၃) ရက်က ပြင်သစ်
သမ္တအမှုပိုမ်နှင့်ရယ်မက်ခရာန်နှင့် ဘုံအကျိုစီးပွားရေး
ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ရန် ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့
ရောက်ရှိခဲ့သည်။

အကြမ်းဖက်မှု- ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီရှိ အော်လီလဆိပ် တွင် ၂၀၁၃ ခုနှစ် မတ်လ (၁၈) ရက် နံနက်က ပစ်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ တစ်ဦးသေဆုံးခဲ့ကြောင်း၊ အခြားခရီးသည် များ ဒက်ရာရရှိခြင်းမရှိကြောင်း ပြင်သစ်ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနက ပြောခဲ့သည်။

မေ (၁၃) ရက်တွင် စတင်ခဲ့သည့် စစ်ဆင်ရေးမှာ
 ဖွန် (၁) ရက်တွင် ပြီးဆုံးခဲ့ပြီး လက်နက်ခဲ့ယမ်းများနှင့်
 အခြားသောပစ္စည်းကဏ္ဍယာများ သိမ်းဆည်းရမိခဲ့
 သည်။

၁၀၅

လုံးဝခွဲထွက်ရန် ပြည်သူတိုက ထောက်ခံအားပေးကြောင်း
ကာတာလိမ့်သူးယားဒေသအဖိုးရက ကြော်သည်။

စပိန်လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရေးရယူရန်
အောက်တိဘာလတွင် ပြည့်သူဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပရေး
ကာတာလိုနီးယားပါလိမန်က မဲခွဲအတည်ပြုလိုက်သည်။
ပြည့်သူဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပရေးဥပဒေကို စပိန်နိုင်ငံ
ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတရားရုံးက ပုဂ္ဂိုလ်းလိုက်သည်။
၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိဘာလ (၁) ရက်တွင် ပြလုပ်ရန်
စီစဉ်ခဲ့သည့် တားမြတ်ထားသော ကာတာလိုနီးယားဒေသ
လွတ်လပ်ရေးဆိုင်ရာ ပြည့်သူဆန္ဒခံယူပွဲနှင့် တိက်နိုက်
ဆက်ဆံယောက်သည့် အထောက်အထား မှတ်တမ်းပေါင်း
များစွာကို စပိန်ရဲတပ်ဖွဲ့က ရှာဖွေဖော်ထဲတိလိုက်သည်။

ကာတာလိန္ဒုးယားခေါင်းဆောင် ကားလှပြုပြီမောင့်
လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော လွှားလပ်ရေးကြေညာစာတမ်း
ကို စပိန်အိုးရှာဟယ်ချုပ်ကြပြီ အငြင်းပွားမှုများအကြေား
စွေစွေပေး၍ တောင်းဆီချက်များကို ငြင်းပယ်လိုက်သည်။

၁၂၆

နိုင်ငံရေး- ရှာမနီနိုင်ငံသမ္မတရွေးကောက်ပွဲအဖွဲ့က
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်း ဖရန်စိတ်လိုတာစတိန်း
မီးယားအား ရှာမနီသမ္မတအသစ်အဖြစ် ၂၀၁၇ ခုနှစ်
ဖေဖော်ဝါရီ (၁။) ရက်က ဇူးချေထုတ်မြောက်ခြားသည်။

ဖေဖော်ဝါရီ (၁၁) ရက် ညနေပိုင်းကလည်း
အိန္ဒိယလာမာကယ်နှင့် ဟောလို့ရမဲ့စိဟိုယာတို့သည်
ဗဟိုလက်ပဲယိမ်းနှင့် ဗဟိုလက်ယာယိမ်း နှင့်ငံရေး
သမဂ္ဂများကို ကိုယ်စားပြု၍ စတိန်းမီးယားအား
ထောက်ခံကြရန် တိက်တွန်းခဲ့ကြပြီး င်းသည် ရှာမနို

ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်များ

ဂျာမနီသမ္မတသစ် ဖရန်စ်ဝေါ်တာစတိနီးမီးယား

ကို ကိုယ်စားပြုနိုင်မည့် အသင့်လျဉ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး
ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဂျာမနီနိုင်ခြားရေးဝန်ကြီး ဆစ်ဝမာဂါဘရီရယ်
သည် ဂျာမန်လူအခွင့် အရေး တက်ကြလှုပ်ရှားသူ
တစ်ဦးအား တူရကို ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းလိုက်ခြင်းကို
တွဲပြန်သည့် အနေဖြင့် တူရကိုနိုင်ငံကို ကန်ကွက်
ဆန့်ကျင်သည့် ဆောင်ရွက်မှုများ အရှိန်အဟုန်မြင့်
လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလိုင်
(၂၀) ရက်က ကြော်လိုက်သည်။

ထို့ပြင် ဂျာမနီသည် တူရကိုနှင့်သက်ဆိုင်သော
မူဝါဒများအပေါ် ပုံစံသံဖြင့် ပြောင်းလဲကျင့်သုံးမည်ဟု
ပြောကြားခဲ့ပြီး ဂျာမနီပြည်သူများအတွက် တူရကို
အန္တရာယ်ကိုသတိပေးသည့် ခရီးသွားလာမှုဆိုင်ရာ
အကြော်ချက်များကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၄) ရက်က
ကျင်းပသည့် ဂျာမနီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင်
လက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် ဂျာမန်ဝန်ကြီးချုပ်
အနိဂုလာမာကယ်သည် လေးကြိမ်မြောက် အနိုင်ရရှိ
သွားပြီဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ရွေးကောက်ပွဲတွင်
မာကယ်အနိုင်ရရှိမှုသည် ဂျာမနီနိုင်ရေး၏ လက်ယာစွန်း
ရောက်ပါတီ ပြန်လည်ထွက်ပေါ်လာမှု၏ အရိပ်အာဝါသ
လွှမ်းမီးခဲ့သည်။ မာကယ်အုံးရအဖွဲ့သည် ဆန္တမဲ့၏
၃၃ ရာခိုင်နှုန်း ထောက်ခံမှုရရှိခဲ့ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးအတွက်
မဟာမိတ် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

သို့သော် နိုဝင်ဘာ (၁၉) ရက်တွင် အုံးရ
မဟာမိတ်အဖွဲ့၏ ဆွဲးနွေးပွဲ ပျက်ပြုသွားခဲ့ပြီး
နောက်တွင် ဂျာမန်ဝန်ကြီးချုပ် အနိဂုလာမာကယ်
သည် ငြင်းတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သော
၁၂ နှစ် ကြာကာလမှစတင်ကာ အကြီးမားဆုံးနိုင်ငံရေး
အကျေပါတေသုံးကို ရင်ဆိုင်နေရသည်။ စက်တင်ဘာ
(၂၃) ရက် ဖက်ဒရယ်ရွေးကောက်ပွဲများအပြီးတွင် FDP
ပါတီသည် မဟာမိတ်အုံးရသို့စည်းရေးအတွက်
ဂရင်းပါတီ၊ CDU ပါတီနှင့် CSU ပါတီတို့နှင့် ဆွဲးနွေး
ပွဲများ ပြုလုပ်မှုကို ရုတ်သိမ်းရန်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ဂျာမနီသည် နိုင်ငံကို အမှုန်တကယ်ဖြောင်းပေး
နိုင်မည့် တည်းပြုမှုသည့်အောင်ရပ်ကို လိုအပ်နေကြောင်း
ပါတီအစဉ်းအဝေးတွင် မာကယ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

နိုင်ငံ တကာဆက် ဆံရေး- မြန်မာ့တပ်မတော်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမင်းအောင်လိုင်
ဦးဆောင်သော မြန်မာ့တပ်မတော် ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်
စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဂျာမနီနိုင်ငံတပ်မတော်စစ်ဦးစီးချုပ်
General Volker Wicker ၏ဖိတ်ကြားချက်အရ တရားဝင်
ချစ်ကြည်ရေးခရီးစဉ်အဖြစ် မပြီ (၂၆) ရက်က ဂျာမနီ
နိုင်ငံ Tegeel အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်သို့ ရောက်ရှိ
သည်။ ဂျာမနီတပ်မတော်မှ Commandant of the En-
gineers Training Center and Director of the Engeneer Corps. Brigadier General NIEMANN
နှင့် အနီးတို့က ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့ဖြင့် ကြိုးဆိုကြသည်။
ငြင်းနောက် စစ်ဦးစီးချုပ်နှင့် နှစ်ဦးစီးတွေ ဆံရေးနွေးမှုကို
ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနအတွင်းရှိ စစ်ဦးစီးချုပ်
ရုံးခန်းတွင် တွေ့ဆုံးနွေးရာ၌ မြန်မာ့တပ်မတော်
ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က အကြမ်းဖက်မှုနိုင်နင်းရေး
ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ သတေးအချက်အလက်
ဖလှယ်ခြင်းများကို တရားဝင်ဆောင်ရွက်လိုကြောင်း၊
ဂျာမနီတပ်မတော်စစ်ဦးစီးချုပ်ကိုလည်း မြန်မာနိုင်ငံသို့
တရားဝင်ချစ်ကြည်ရေးခရီးစဉ် လာရောက်ရန် ဖိတ်ကြား
အပ်ပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဂျာမနီတပ်မတော် စစ်ဦးစီးချုပ်က ယခုခရီးစဉ်မှ
စဉ် တပ်မတော်နှစ်ရပ်အကြား ဆက်ဆံရေးနှင့် ပူးပေါင်း

ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ

၃၆။ ပရောပသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ နိုင်ငံများ

အပြန်အလှန်ချစ်ကြည်ရေးခနီးစဉ်များ အကောင်
အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မြန်မာ့တပ်မတော်အရာရှိ
များအား ဂျာမနီနိုင်ငံသို့ သင်တန်းများစေလွှတ် တက်
ရောက်ခြင်း၊ နယ်ယူများအလိုက် လျှော့လျော့ကိုယ်စားလှယ်
အဖွဲ့များ အပြန်အလှန်စေလွှတ်ရေးများကို ဆောင်ရွက်
သွားလိပ်ပြောကြာင်း ဆွဲးနွဲးပြောကြားသည်။

၁၀၈

နိုင်ငံ၏စိန်ခေါ်မှုများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန်အတွက်
ဆီဒ်ဒိုင်ငံမှ ဆက်လက်ကူညီပို့ပိုးပေးရေး၊ မြန်မာ
နိုင်ငံ၏ အမျိုးသားပြန်လည်သွင့်ပြောနှင့် ပြို့ချမ်းမေး
လုပ်ငန်းစဉ်၊ ရွိခို့ပြည်နယ် တည်ပြုမြတ်အေးချမ်းမေးနှင့်
ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ ဆီဒ်ဒိုင်ငံမှ ခုမှတ်အကောင်အထည်
ဖော်မည့် မြန်မာနိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗူးဟာ
မူဘောင်အသစ်အောက်တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု
များကို တိုးမြှင့်ရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် အဆင့်မြှင့်
နည်းပညာများဖလှယ်ရေးနှင့် ဈေးကွက်ဖန်တီးရေး၊
ကုန်သွယ်ရေး၊ ပညာရေးနှင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊
ကဏ္ဍများတွင် အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊
တို့ကို အလေးထားဆွေးနွေးကြသည်။ ယင်းနောက်
နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခုပုဂ္ဂိုလ် သည် International
Prize 2015 ဆုချိုးမြှင့်ပွဲသို့ တက်ရောက်၍
ဆုလက်ခံရယူခဲ့သည်။

ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ

ဆီဒင်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာစတီပန်လိုပန်နှင့် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်တိုက် ဆီဒင်ဝန်ကြီးချုပ်ရဲး၍ အတူတကွတွေ.ရစ်

ဆီဒင်နိုင်ငံ ဥရောပသမဂ္ဂရေးရာနှင့် ကုန်ချွ်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးက ဂုဏ်ပြုစကားပြောကြားပြီးနောက်တွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က ကျေးဇူးတင်စကား ပြန်လည်ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုနောက် ၆၉ (၁၃) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် ဆီဒင်လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၌ ၂၀၁၆ ခုနှစ် မတ်လက ကျွန်းမတိအစိုးရ အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်တာဝန်ကိုယ်ပြီးနောက်ပိုင်း အမျိုးသား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးကို အကောင်အထည်ဖော် နေရင်းနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိုပါ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီမံရင့်ကျက်သေးတဲ့အပြင် လူမျိုးပေါင်းစုံနေထိုင်သည့် မြှုပ်မာနိုင်ငံအတွင်း လုပ်ဆောင်ရသည့် ပြိုမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်ဟာ ရှုပ်ထွေးပြီး စိန်ခေါ်မှုများစွာနှင့် ပြည့်နှက်နေကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ထိုနောက် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုံကြည်သည် ကနေဒါနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာကျက်စတင်ထဲရှုံးစိုး၊ ဆီဒင်နိုင်ငံ လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ မစွဲတာအော်ရိဘန်အာလင်းနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် မစွဲတာ စတီပန်လိုပန်တို့၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ကနေဒါနိုင်ငံ ဆီဒင်နိုင်ငံများသို့ တရားဝင်ချစ်ကြည်ရေးခနီးသွားရောက်ခဲ့ပြီး ၆၉ (၁၃) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်ပြု သို့ လေကြောင်းခနီးဖြင့် ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

အီတလီနိုင်ငံ

နိုင်ငံရေး- အီတလီနိုင်ငံက ငြင်း၏သံအမတ်ကြီးကို လစ်ဗျားနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်စေလွှတ်ရန် အီတလီနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ၂၀၁၇ ခုနှစ် အန်နဝါရီလ (၉) ရက်တွင် ကြော်လိုက်ရာ အီတလီနိုင်ငံအနေဖြင့် နှစ်ပိုင်းကဲ့နေသော လစ်ဗျားနိုင်ငံသို့ ပထမဆုံးသံရှုံးဖွံ့ဖြိုးသည့် အနေကိုနိုင်ငံ ဖြစ်လာသည်ဟု သိရသည်။

ဤရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ

ဒီတလိုက်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ထုတ်ပြန်ချက်
တွင် သံအမတ်ကြီးက ငါး၏သံအမတ်ခန့်အားလုံးကို
လစ်ပျားအစိုးရသို့ နောက်ရှိခဲ့ (၁၀) ရက်တွင် ပေးအပ်
မည်ဟု ဖော်ပြသည်။ ကုလသမဂ္ဂထောက်ခံအားပေး
သည့် ဝန်ကြီးချုပ်ဖယ်ကိုရရှိအစိုးရ၏ အတည်ပြု
ချက်ကို ဒီဇင်ဘာလတွင် ထိနိုင်လိုက် အလုပ်စတင်
ဆောင်ရွက်တော့မည်ဟု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြောရေးဆိုခွင့်နှင့်သူက ပြောဆိုသည်။

ဒီတလိ-မြန်မာဆက်သံရေး - နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်အဖွဲ့သည် မေလ (၃) ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် ဘယ်လ်ရှိယ်နှင့် ဘရဲ့ဆဲလ် မြို့များ လေကြောင်းခရါးဖြင့် ထွက်ခွာရာ ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှာ ၁ နာရီခွဲတွင် အီတလိနှင့် ရောမမြို့သို့ ရောက်ရှိကြသည်။ နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် အီတလိ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း Mr. Romano Prodi နှင့် ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၄ နာရီတွင် ရောမမြို့နှဲ ခေတ္တ တည်းခိုသည့် Boscolo Hotel နှင့် တွေ့ဆုံးကြသည်။

သဘာဝတေး - ဒီတလိန်ငံရှိ ကမ္မာလျည့်ခဲ့သည်
များ လာရောက်ရာအေသဖြစ်သည့် အေခါ်ယာအားလပ်
ရက် အပန်ဖြေကျန်းပေါ်တွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ
(၂၁) ရက် အေသစတော်ချိန် ည ၁၀:၅၇ မိန့်တွင်
လျှင်၏ပြင်းအား ရှစ်ခုစတာစကေး င ဒသမ ၀
အဆင့်ရှိ လျှင်လှပ်ခတ်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ရ လူနှစ်ဦးသေဆုံးပြီး
ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများစွာ ရှိခဲ့သည်။ ထိုင်လျှင်
ကြောင့် မြေပြေကျမှုဖြစ်စဉ်များရှိသဖြင့် ဧပြီလ
ရက် နေ့လယ်ထိ ၁၀ ဦး ပျောက်ဆုံးလျက်ရှိသည်။

အိတ္ထလီနိုင်ငံတော်ပိုင်း အစ်ချိယာကျွန်းသည်
ခရီးသွားများ အဓိကလည်ပတ်ရာနေရာ တစ်ခုဖြစ်ပြီး
နာလိက်စ်ပင်လယ်ကျွေးတွင် တည်ရှိကာ နာလိက်စ်နှင့်
၂၉ ကီလို့မီတာ ကွားဝေးကြောင်း သိရသည်။

ဘယ်လုပ္ပါယံနိုင်ငံ

ထိုနေ့ ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၁:၀၀ နာရီတွင်
ဘရပ်ဆလဲမြို့၊ Egmont Palace ၌ နိုင်ငံတော်၏
အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဘယ်လျှော်ဝန်ကြီးချုပ် H.E.
Mr.Charles Michel တို့ တွေ့ဆုံးနေးကြသည်။

တွေ့ဆုံးနေ့စဉ်မြန်မာနိုင်ဘယ်ရှိယူ နှစ်နိုင်
ဆက်ဆံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတိုးပြင်းရေး၊
နှစ်နိုင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံ
ရဲတပ်ဖွဲ့အရည်အသွေးပြင်တင်ရေးနှင့် ရေအရင်းအမြစ်
စီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စရပ်များအား ဘယ်လုပ်ရှိယုံနိုင်ငံက
ဆက်လက်အကူအညီပေးနေသည့်ကိစ္စ၊ မြန်မာနိုင်ငံ
က ဆောင်ရွက်နေသည့် အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေး
နှင့် ပြိုမ်းချမ်းရေးဆောင်ရွက် နေမှု အခြေအနေ၊
မြန်မာနိုင်ငံ ဒီမိုကရေစိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်
ဘယ်လုပ်ရှိယုံက အကူအညီပေးသွားမည့် အခြေအနေများ
နှင့်စပ်လျော်း၏ အေးနေ့ကြသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့်
ဘရဲ့ဆဲလဲဖြူရှိ ဥရောပကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ Mr. Donald
Tusk တို့သည် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းတည့် ၁၂ နာရီတွင်
ဘရဲ့ဆဲလဲဖြူရှိ ဥရောပကောင်စီ အဆောက်အအုံ၌
မြန်မာ-အီးယူ ဆက်ဆံရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု
မြှင့် တင်ရေးကာလ၌ ကြိုက္ခာ၊ ရသောအခက် အခဲ
အောင်မြင်မှုရရှိရေး၊ အမျိုးသားပိန်လည်သွှေ့မြတ်ရေး

ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ

နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဘယ်လုဂ္ဂိုလ်နိုင်ငံ ဘရပ်ဆလ်မြို့၊ ဘုရင့်နန်းတော်သို့ ရောက်ရှိစဉ်

နှင့် ဌီမဲ့ချမ်းရေးအတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ ရခိုင်ပြည်နယ် တည်ဌီမဲ့အေးချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်းပြောကြား ဆွေးနွေးကြသည်။

နောက်တော်သို့အပြီးတွင် နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံခြားရေးနှင့် လုပြီးရေးမှုဝါဒဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့်ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ဥရောပကော်မရှင် ဒုတိယေဘက်နှင့်အတူ ဥရောပသမဂ္ဂကော်မရှင်အဆောက်အအုံ၌ ပြုလုပ်သည့်သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲသိုးတက်ရောက်၍ ပိုဒ်ယာများ၏ မေးမြန်းမှုများကို ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ

နိုင်ငံရေး- အထူးအမိန့်ဒီကရီများဖြင့် အာဏာအလွှာသုံးစားမှုပုံစံတစ်မျိုးကို ရာဇ်ဝတ်မှုစာရင်းမှ ပယ်ဖျက်၍ အကျဉ်းသားများအား လွှတ်ပြိုမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးမည့် ရိုမေးနီးယားအစိုးရ၏အစီအစဉ်ကို ပြည်သူ့ဆောင်ပေါင်းများစွာ စွာတွေ့ကြရေးအောင် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၉) ရက်တွင် ဘုရားရောင်မြို့တော်၌ ဆန္ဒပြခဲ့ကြသည်။

ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက် အစိုးရ၏ အစီအစဉ်ကြောင့် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ၏ အကတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ထိခိုက်သွားနိုင်ကြောင့် သမွတာရှုနေချပ် တရားလွှတ်တော်ချပ်၊ အကတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးရှုနေရုံးတို့အပါအဝင် ပြည်သူ့အခွင့်အရေးအုပ်စုများနှင့် သံတမန်များကာလည်းကန့်ကွက်ထားသည်။ ရိုမေးနီးယားပြည်သူ့ပေါင်း၅၀၀၀၀ ခန့်တိုက ဘုရားရောင်မြို့လယ်၌ စုရုံးဆန္ဒပြခဲ့ကြောင့် ရဲတပ်စွဲကပြောသည်။ လက်ရှိ အာဏာရပါတီခေါင်းဆောင်သည်ပင်လျှင် အာဏာမှုအလွှာသုံးစားမှုစွဲချက်ဖြင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။

ထို့နောက် အကတိလိုက်စားမှု ကျူးလွှန်သွားသားအား အစိုးရက ရာဇ်ဝတ်သားများကဲ့သို့ ပြုမှုဆက်ဆံခြင်းကို ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြသည့်အနေဖြင့် ရာထောင်ချီသောလူများသည် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံပေါ်ရှိ လမ်းမများအပေါ်သို့ ထွက်လာခဲ့ကြရာ ၁၉၈၉ ခုနှစ် ကျွန်းမြားနစ်ဝါဒကျုဆုံးချိန်မှစ၍ အကြီးကျယ်ဆုံးဆန္ဒပြမှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ၏မြို့တော် ဘုရားရောင်တွင် ဆန္ဒပြသမားအချို့က ပြောက်အိုးများ၊ ကျောက်တုံးများ၊

ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်များ

ပုလင်းများဖြင့် လုခြီးရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ပစ်ခတ်ခဲ့ရည့် လုခြီးရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များကလည်း မျက်ရည်ယို့ဟု များဖြင့် ပြန်လည်ပစ်ခတ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ခဲ့တပ်ဖွဲ့ဝင် အချို့တို့ ဒက်ရာရရှိခဲ့ကြသည်။ တိမိဆွာရာမြို့၊ အပါအဝင် ရှိမေးနှီးယားနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ အခြားသော မြို့ကြီးများ၏လမ်းမများပေါ်တွင် လူအုပ်ကြီးသည် ချိတက်ကန်ကွက် ဆန္တပြခဲ့ကြသည်။

နယ်သာလန်နိုင်ငံ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဒုတိယ သမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထီးယူ ဦးဆောင်သည့် မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် နယ်သာလန်နိုင်ငံ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် လူမှုရေးရာနှင့်အလုပ်အကိုင်ရရှိရေးရာ ဝန်ကြီး H.E. Mr. Lodeuijk Asscher ၏ ဖိတ်ကြားချက် အရ နယ်သာလန်နိုင်ငံသို့ အလုပ်သဘောသွားရောက်ရာ

နယ်သာလန်နိုင်ငံ စကစ်ပိုင်လေဆိပ်သို့ ဧပြီ (၁၉) ရက် ဒေသခံတော်ချိန် ညနေ ၄ နာရီခဲ့တွင် ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီ (၂၇) ရက် နံနက် ၁၁ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် လေကြောင်းခရီးဖြင့် ရန်ကုန်သို့ပြန်လည် ရောက်ရှိလာသည်။

ထိုနောက် နယ်သာလန်နိုင်ငံ ဘုရင်ပိုလီယမ် အလက်အန်းဒါး မွေးနေ့အထိမ်းအမှတ် နယ်သာလန် အမျိုးသားနေ့အခမ်းအနားနှင့် မြန်မာ-နယ်သာလန် သံတမန်ဆက်သွယ်မှု နှစ် (၂၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို ဧပြီ (၂၇) ရက် ညနေပိုင်းတွင် နေပြည်တော်ရှိ Lake Garden ဟိုတယ်၌ ကျင်းပရာ ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထီးယူနှင့်အနီး ဒေါက်တာ ရွှေလွှမ်းတို့ တက်ရောက်ကြသည်။

ထိုသို့တက်ရောက်ရာတွင် ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထီးယူက မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နယ်သာလန်

ဒုတိယသမ္မတ ဦးဟင်နရီပန်ထီးယူ နယ်သာလန်နိုင်ငံသို့ ချုပ်ကြည်ရေးခားရောက်ရှိစဉ်

ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်များ

နိုင်ငံတိုသည် မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေးမရမဲ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှစတင်၍ သတေသနဆက်ဆံရေး ထူထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မိမိတို့ နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးသမိုင်းတွင် ထူးခြားသောမှတ်တို့ တစ်ရပ်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ နယ်သာလန် နိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မိတ်ဆွေဟောင်းနိုင်ငံတစ်နိုင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ နိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အရောပါ သော မိတ်ဖက်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလည်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့ နှစ်နိုင်ငံအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရှုများသည် မကြာသေးမိန္ဒီများအတွင်း သိသိသာသာ တိုးတက်ခဲ့ပါကြောင်း ပြောကြားသည်။

ဉာဏ်တိုးယားနိုင်ငံ

ဉာဏ်တိုးယားနှင့်မြန်မာဆက်ဆံရေး- တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီး မင်းအောင်လှိုင် နှင့်အဖွဲ့သည် ဧပြီ (၂၂) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် ညနေ ၆ နာရီ ၄၅ မိနစ်တွင် ဉာဏ်တိုးယားနိုင်ငံ ပီယင်နာမြို့၊ သို့ ရောက်ရှိသည်။ ဧပြီ (၂၃) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၀ နာရီတွင် ပီယင်နာမြို့ရှိ တပ်မတော်စစ်သမိုင်းပြုတိုက်သို့ သွားရောက်လေ့လာ ကြည့်ရှုကြသည်။

ဉာဏ်တိုးယားတပ်မတော် စစ်သမိုင်းပြတိက် (Austria Army Museum) အား ၁၈၂၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ (၁၅) ရက်က တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၈၂၅ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွေ့လှစ်ခဲ့သည်။ ပြတိက်တွင် ၁၉ ရာစွဲ အလယ် ၁၈၆၇ ခုနှစ်မှစ၍ ဉာဏ်တိုးယားအင်ပါယာ၏ စစ်သမိုင်း ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ၊ ပထမကဗျာစစ်၊ ဒုတိယ ကဗျာစစ်အပါအဝင် ဉာဏ်တိုးယားနိုင်အနေဖြင့် ပါဝင်ခဲ့သည့်စံပွဲများအား ခန်းမများခဲ့ခြား၍ ခင်ကျင်းပြသ ထားသည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ် ဧပြီ (၂၃) ရက် ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွှဲ ၂ နာရီခဲ့တွင် ပီယင်နာမြို့ရှိ သို့ရောက လေ့လာကြရာ ငါးတွင် ဉာဏ်တိုးယားနိုင် Habsburgers မင်းဆက်၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ စလေ့ထဲးစံများနှင့် အလေ့အထများကို ပြသထားရှိသည်။ Schoubrunn Palace အား UNESCO၏ ကဗျာရေးဟောင်းအမွှအနှစ်

စာရင်း၌ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

ဉာဏ်တိုးယားနိုင်၌ အလုပ်သဘော ချိုကြည်ရေး ခရီးစဉ် ရောက်ရှိနေသည့် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်များကြီး မင်းအောင်လှိုင်အား ဧပြီ (၂၄) ရက် နံနက် ဒေသစံတော်ချိန် ၁၀ နာရီတွင် ဉာဏ်တိုးယားတပ်မတော်စစ်ဦးစီးချုပ် General Othmar Commenda က ဉာဏ်တိုးယား ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာနတွင် ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွံ့ဖြင့် ကြိုဆိုသည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် ဉာဏ်တိုးယားတပ်မတော်စစ်ဦးစီးချုပ်တို့သည် ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွံ့ဖြင့်၏၏ အလေးပြုခြင်းခဲယူပြီး ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွံ့ဖြင့်အား စစ်ဆေးကြသည်။ ထိုနောက် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် စစ်ဦးစီးချုပ်တို့သည် စစ်ဦးစီးချုပ်၏အညွှန်ခန်းမှု၌ တွေ့ဆုံးနေ့မှု များ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

ထိုနောက် ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဇန်လ (၁၃) ရက်၌ တာဝန်ပြီးဆုံး၍ ပြန်လည်ထွက်ခါတော့မည့် ဗန်ကောက်မြို့၊ အခြေစိုက် ဉာဏ်တိုးယားနိုင်ငံသံရုံးမှ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဉာဏ်တိုးယားနိုင်ငံသံအမတ်ကြီး H.E.Mr.Enno Drofenik အား နိုင်ငံတော်သမွတ် ဦးထင်ကျော်သည် မွန်းလွှဲ ၃ နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိနိုင်ငံတော်သမွတ် အိမ်တော်အညွှန်ခန်းမဆောင်၍ လက်ခံတွေ့ဆုံးကြောင်း သိရသည်။

နိုင်ငံရေး- ဉာဏ်တိုးယားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဆီဘတ်စိုရှင်ကုံးစိုသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီ (၂၂) ရက်က ကြားဖြတ်ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပေးရန် တော်ဆိုလိုက်သည်။ ဤရက်ပိုင်းတွင် ရိန်ဟိုးမ်းတော်လဲဟာ နှတ်ထွက်ပြီးနောက်တွင် ပြည်သူပါတီမှ ကုံးစိုသည် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲကို စေစီးစွာကျင်းပေးရှင်းသည် မှန်ကန်သောလမ်းဖြစ်ကြောင်း သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။

သိန်းဝင်းလော်

မြန်မာ့စွဲယ်ရုံကျပ်နှင်းချုပ် (၂၀၁၈)

အကွရာဝါအညွှန်း

က		
ကယားပြည်နယ်ဒေသခံလူငယ်များ	၈၈	၁၆၈-၁၇၀
ပြိုမ်းချမ်းရေးစကားရိုင်း		၅၅
ကာတာနိုင်ငံ	၁၄၅-၁၄၇	၁၂၂
ကာတာလိုနီးယားဒေသ	၆၄၊ ၆၅၊ ၆၈	၁၃၀-၁၃၁
ကာဘိုးရေလွှာဆည်	၁၀၃၊ ၁၀၈	၆၆
ကိုနီးဦး	၈၊ ၁၄၈-၁၄၉	၁၂၁-၁၂၃
ကိုပင့်၏ ရမ်နက်၏	၄၈	
ကိုမီး ရှိမ်း	၃၁	
၉ ကြိမ်မြောက်အရွှေတောင်အာရာ	၁၄၉-၁၅၀	
မသန့်စွမ်းအားကစားပြိုင်ပွဲ		
ကင်းတားဆည်	၁၀၉	၁၇၃-၁၇၄
ကတ်စထရုံးရောဇ်	၈၆	၂၆
ကန်တော်ကြီးပလေ့စုံဟိုတယ်	၆၈	၂၆
ကန္တုံ့ပြိုမ်းချမ်းရေး ညီညတ်ရေးနှင့်	၅၂၊ ၁၅၃-၁၅၆	၂၁၊ ၈၁
လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဘာသာပေါင်းစုံညီလာခံ		
ကယ်လီး ရွှေ့နှံ	၅	
ကျိုးမည်းဆည်	၁၁၀	
ကျော်တင်း ဦး	၃၅	
ကျော်တင့်ဆွေး ဦး	၄၇၊ ၄၇	၁၇၆-၁၇၈
ကျော်လင်း ဦး	၃၈	၂၁
ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲ (၂၀၁၇)	၂၂ ၁၅၀၊ ၁၅၃	
ကွမ်းဆေးဆည်	၁၁၁	
ကွယ်လွန်ထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ	၁၅၆-၁၆၇	
ခ		
ခို ရာမာရာပဲ့ထိန်းဒီးကျော်	၆၃	၁၀၉
ခင်မောင်လတ် ဦး	၉၁	၁၁၀
ခီးလုံး ဘယ်လွှာ	၁၆၈	၁၃၁
ဂ		
ဂနိုင်သေဉ်ဆည်		
ဂပြောင်ဆည်		
ပြိုမ်းချမ်းမှာ လွှတ်လပ်မှနှင့် ဘက်လိုက်မှာ		
မရှိသည့်အောင်		
ပြိုမ်းချမ်းရေးတွဲလက်များ Wheel Chair		၁၆
ရထားအဖွဲ့		

အကွဲရာစဉ်အညွှန်း

၁	ညွှန်မောင်ရှိန်၊ ဦး	၂
၁၆၇-တာန်းနှင့် ရန်ကုန်စာအုပ်လမ်း	၂၂၂	
၁ဝိန္တပ်ကွွေး	၁၁၆	
၁၁တမ်းဖတ်ပွဲများနှင့်စာပေနှီးနှော ဖလှယ်ပွဲများ	၉၈၊ ၉၉	
၁၃ပေညီလာခံ (၂၀၁၃)	၈၃၊ ၈၄	
၁၄ပေါ်မာန် ကျပ် ၁၀၀ဝ/- (တစ်ထောင်) ဆု	၉၈	
၁၅ပေါ်မာန် စာတွေ့ညွှန်တိုက်	၉၈	
၁၆ပေါ်မာန် စာအုပ်အသင်း	၉၇	
၁၇ပေါ်မာန် ပြွဲများ	၉၈	
၁၈ပေါ်မာန် မဂ္ဂဇင်း	၉၉	
၁၉စုစုပေါင်း ဒေါ်	၄၊ ၅၊ ၂၅၊ ၄၇၊ ၆၉၊ ၇၇၊ ၈၄	
၂၀ဗုံးမင်း၊ မောင်	၁၇၈-၁၇၉	
၂၁ဗုံးမင်း၊ ဦး	၅၀	
၂၂ဗုံးသိန်း၊ ဦး	၅၀	
၂၃ဗုံးအောင်၊ ဦး	၆၄	
၂၄ကူးမင်းခေါင်းလောင်းတော်	၁၀၅၊ ၁၀၆	
၂၅ဗုံးနှီး၊ မောင်	၁၇၉-၁၈၀	
၃		
ဆာဒါး၊ ဆာရိုာဆည်	၆၂	
ဆီးရိုးယားနိုင်း	၁၈၀-၁၈၁	
ဆူရင်ပစ်ဆူဝမ်	၁၈၃-၁၈၄	
ဆုံရိုး၊ မာရိုံယို	၁၈၄-၁၈၅	
ဆက်အောင်၊ ဦး	၅၀	
၄		
၁၁ကာရီ၊ အဘူယူဆန်	၁၇၉	
၁၂။၇၆၆	၁၁၀၊ ၁၁၁၊ ၁၁၂	
၁၃ဘာတွေ့နိုင်း	၁၈၇-၁၈၉	
၅		
ဥက္ကမာရူး၊ ဘန္တနှီး	၁၈၉-၁၉၂	
၁၄ဗုံး၊ ဦး	၁၉၃	
၁၅ဗုံးတင်၊ ဦး၊ ဝန္တကြော်ထင်	၁၉၄	
၆		
၁၆သတ္တုံးထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ	၂၀၄-၂၀၆	
၁၇မီး၊ ဂျို့နာ်	၂၀၆-၂၀၇	

အကွဲရာစဉ်အညွှန်း

ဓ	ပြောင်းပြောဆည်	၁၀၉
ပမွာနန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္ဒ	ပညာဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္ဒ	၂၂၃-၂၂၅
	ပညာသိရှိဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္ဒ	၂၂၅-၂၂၆
	ပဒုမာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္ဒ	၂၂၆-၂၂၇
	ပည္ဗ်ဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္ဒ	၂၂၈-၂၂၉
	ပည္ဗ်တာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္ဒ	၂၂၉-၂၃၀
	ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ . . .	၂၃၀-၂၃၁
	ပြည်လုံးကျက်လူဦးရောင့်အိမ်အကြောင်းအရာ ၈၄ သန်းခေါင်စာရင်းအောင်မြင်ပြီးမြောက်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနား	
	ပြည်သူလက်စွဲစာစဉ်	၉၆
ဖ	ဖ	၂
	ဖရန်စစ်၊ ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး	၂၆၁ ၂၃၁ ၈၇
	ဖူရှိမိတိ၊ အယ်လ်ဘာတိ	၈၇
	ဖောင်တွန်း၊ ဦး	၅၀
	ဖေမြင့်၊ ဒေါက်တာ	၁၂၂ ၂၉၁ ၆၂၂ ၆၂၁ ၈၄၀
ဗ	ဗ	၁၀၂
	ဂီဆူးယပ် (၅) ဦးတောင်	၀၀၂
	ဂီအေသိစွမ်းရည်	၀၀၂
	ဂိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတံတား(ဘိလူးကျွန်း)	၃၀
	ဂိုလ်တထောင်အမှတ် (၆) အခြေခံပညာ ၁၆၁ ၁၇ အထက်တန်းကျောင်း	
၁၀၂	၁၀၂	၁၀၂
	ဘဝ်းအုံးဖေစာပေဆု	၉၈
	ပဒုမာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္ဒ	၂၂၃-၂၂၅
	ပရစ်ပါ-၂ အမျိုးအစားပဲထိန်းဒုံးကျည်	၃၈
	ပုစ်းထိုးငှက်	၁၀၃
	ပင်လုံပြိုမ်းချမ်းရေးစကားရိုင်း	၁၂
	ပန်းလောင်မြစ်	၁၀၉၊ ၁၁၀၊ ၁၁၁
၁၀၃	ဘ	၁၀၃
	ဘဝ်းအုံး (ပန်းချို့ရာကြီး)	၂၃၆-၂၃၇
	ဘာသာပြန်စာပေစာတမ်းဖတ်ပွဲ . . .	၂၃၇-၂၃၈
	ဘုရင်နောင် မင်းတရားကြီး၏ခေါင်းလောင်းစာ	၆၉
	ဘုက်စုံလျှော်စွဲအမျိုးသားအားကစားကွင်း	၅၅
	ဘုံးသီးတောင်မြို့နယ်	၅၆

အကွဲရာစဉ်အညွှန်း

ဘို့တိုင်ယ်၊ ဦး	၅၀	မြန်မာနိုင်ငံ ဘာသာပြန်စာပေအသင်းကြီး	၉၁၊ ၉၂
ဘင်္ဂလားဒေါ်ရှိနိုင်ငံ	၂၃၈-၂၄၃	မြန်မာနိုင်ငံနှင့်နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး	၂၇၄-၂၇၁
ဘင်္ဂဆယ်လုပ်မန်၊ မိုဟာမက်	၄၁	မြန်မာစွာယ်စုံကျမ်း	၉၅
ဘင်္ဂလားဝင်၊ အိုစမာ	၁၃၈၊ ၁၃၉	မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီကူးပြောင်းမှုဖြစ်စဉ်	၅၄
ဘယ်ရီ ချက်	၂၄၃	သုံးသပ်အေးနွေးနွေးပွဲ	
မ		မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီပွဲတော်	၆၂
မာကယ်ဝ်၊ အိုန်ဂျလာ	၁၃	မြန်မာ့ရုံးရာကျေးလက်သိပ္ပါပညာ	၁၀၁-၁၀၆
မာတစ်၊ ဂျိမ်းစ်	၅၊ ၄၀၊ ၈၄	မြန်မာ့ရုံးရှင်ထူးချွန်ဆု	၂၇၁-၂၇၂
မာဖီလင်ဒီအဖွဲ့	၁၂၀	မြန်မာ့ရွေးဟောင်းဆည်ကြီးများ	၁၀၇-၁၀၄
မာရှုယ်ကျွန်းစုသမ္မတနိုင်ငံ	၂၇	ထ	
မူနိုင်၊ ဘဒ္ဒန်	၂၄၄	ယွက်စစ်၊ ဦး	၆၀
မူဂါနီ၊ ရောဘတ်	၂၅	ယိတ်စ်၊ ဆယ်လီ	၈
မူဘာရက်၊ ဟိုစနီ	၂၁	ယန်ဟီလီ၊ မစွဲ	၃၊ ၄၊ ၅
မေ၊ ထရီစာ	၂၂	ယုံးမြတ်တူရှင်ကို၊ ယုံးမြတ်ကျွန်း	၂၇၂-၂၇၃
မေယူတောင်ကြော	၄၀	ရ	
မဲလော်ရေ့လွှဲဆည်	၁၀၃	ရုံးပြည်နယ်အတွင်းဖြစ်ပွားခဲ့သည့်	၂၇၄-၂၈၁
မိုးဆုံးမြို့	၄၅	အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှု . . .	
မိုးဒီ၊ နရိုးခြား	၅၉၊ ၆၀	ရုံးပြည်နယ်အတွင်း လူသားချင်းစာနာမှုဖြင့်	၆၃
မိုး၊ ရော်ဂျာ	၂၄၃-၂၄၅	အကူအညီအထောက်အပံ့ပေးရေး၊ ပြန်လည်	
မက်ခရွန်၊ အင်မင်နျှောယ်	၃၀	နေရာချထားရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခိန်းကော်မတီ	
မင်းကျော်မင်း (ဦးကျော်မင်း)	၂၄၅-၂၄၆	ရသောတောင်ဖြို့နယ်	၅၆
မင်းကျော်လွှဲ့၊ ဦး	၃၉	ရာဇာဟိန်း၊ ကို	၆
မင်းမင်းဦး၊ ဦး	၁၄	ရာသီတုပ်ကွေးရောဂါ	၁၀၅-၁၀၈
မင်းအောင်လှိုင်၊ မိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	၁၈၊ ၂၀၊ ၂၁၊ ၂၁၊ ၂၁၊ ၂၃	ရီဟာနီ၊ ဟာဆန်	၃၃
မောင်ရူးစမ်း	၂၄၄-၂၄၅	ရူာရစ်စ်၊ နာဝက်စ်	၅၀
မောင်စိမ်းနီ	၂၄၅-၂၄၆	ရှင်ကျွန်းဝေဝါဒေသ	၇၆
မောင်တော်ဖြို့နယ်	၅၆	ရှင်နာဝဝ်ထရာ၊ ရင်လတ်	၆၄
မျိုးညွှန်း၊ ဒုတိယုပ်ချုပ်ကြီး (ပြိုမ်း)	၂၄၃-၂၄၈	ရွှေသွေးဂျာနယ်	၉၆
မျိုးမင်း၊ ဦး (နွှေ့စိုး)	၉၁	လ	
မျိုးမြင့်၊ ဒေါက်တာ	၂၄၈-၂၄၉	လီလီကြာညွှန်း ဒေါ်	၂၈၂-၂၈၃
မြင့်အေး၊ ဦး၊ ဒုတိယုပ်သမ္မတ	၁၊ ၄၊ ၁၂၊ ၁၈၊ ၂၁၊ ၂၁၊ ၃၄	လူငယ်ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးပွဲတော်	၃၈
မြန်မာနိုင်ငံ ကော်မြတ်ရမ်	၃၃		
မြန်မာနိုင်ငံစာပေဆုံးများ	၂၄၉-၂၅၃		

အကွဲရာစဉ်အညွှန်း

<p>လင်းလင်းရေဂွဲဆည်</p> <p>လွတ်ပြမ်းသက်သာခွင့်</p> <p>လျှမြင့်၊ ဒေါက်တာ</p>	<p>၁၁၃</p> <p>၂၇၃-၂၇၅</p> <p>၂၇၅-၂၇၆</p>	<p>ဟင်နရိပန်ထိုးယူ ဦး</p> <p>ဒုတိယသမ္မတ</p>	<p>၁၄၁၊ ၁၈၁ ၂၆၁၊ ၂၇၁၊ ၄၈၈</p> <p>၆၁၁၊ ၆၂၂ ၆၆၁၊ ၂၁၁</p>
၁	၂	၃	၄
<p>ဝါယာမ၊ ဘဒ္ဒန်</p> <p>ဂီစိတ္ထညာ၊ ဘဒ္ဒန်</p> <p>ဂီယာ၊ ဘဒ္ဒန်</p> <p>ဝေး၊ ခရစ်တို့ဟာ</p> <p>ဝင်းခိုင်၊ ဦး</p> <p>ဝင်းခိုင်သန်း၊ မန်း</p> <p>ဝင်းမြင့်၊ ဦး</p> <p>ဝင်းမြတ်အေး၊ ဒေါက်တာ</p> <p>ဝင်းမွန်း၊ တက္ကသိုလ်</p> <p>ဝမ်းဘီယာ၊ အောင်တို့</p>	<p>၂၇၆-၂၇၇</p> <p>၂၇၇-၂၇၈</p> <p>၂၇၈-၂၇၉</p> <p>၅၁</p> <p>၅၀</p> <p>၄၁၊ ၉၁၊ ၁၀၁ ၂၆၁၊ ၃၁၁</p> <p>၄၆၆၊ ၆၂၂</p> <p>၆၀</p> <p>၂၇၉-၂၉၀</p> <p>၄၀</p>	<p>အနုပညာဆိုင်ရာ စာပေဆူ</p> <p>အနည်းဆုံးအခကြေးငွေ</p> <p>သတ်မှတ်ရေးဆိုင်ရာအမျိုးသားကော်မတီ</p> <p>အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမူးယစ်ဆေးဝါးအလွှာသုံးမှု</p> <p>အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု</p> <p>အာဇာပေါ်၊ ဘဒ္ဒန်</p> <p>အာဒို့၊ ဘဒ္ဒန်</p> <p>အာရပ်အစွဲရေး-ပဋိပက္ခ</p> <p>အာရှု-ဥရောပဆွေးနွေး၊ ၁၃ ကြိမ်မြောက်</p> <p>အာရှု-ဥရောပနိုင်ငံမြားရေးဝန်ကြီးများ။ . . .</p> <p>အိန္ဒာဒါ၊ တို့မြိမ့်</p> <p>အေးချမ်းအောင်၊ မ</p> <p>အေးခံ၊ ဒေါက်တာ</p> <p>အေးမောင်လေး၊ ဗိုလ်ကြီး (ပြို့မ်း)</p> <p>အေးမြင့်၊ ဦး</p> <p>အောင်စကာဆူ</p> <p>အုံတိုး၊ ကို</p> <p>အိုးယာ၊ ဘဒ္ဒန်</p> <p>အောင်ရွှေ၊ ဗိုလ်မျူးချုပ် (ပြို့မ်း)</p> <p>အောင်ဆန်းစုကြည်း၊ ဒေါ် ၁၊ ၁၂၊ ၁၄၊ ၁၆၊ ၁၈၊ ၂၀၊ ၂၁၊ ၂၃၊ ၂၅၊ ၂၇၊ ၂၉၊ ၂၁၁</p> <p>အောင်ထူး၊ ဦး</p> <p>အောင်လအန်ဆန်</p> <p>အန်ကောရွေးဟောင်းအမွှာအနှစ်ဥယျာဉ်</p> <p>အိန္ဒာလိန္ဒိုင်ငံ</p> <p>အိန္ဒာလိန္ဒိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးအဖွဲ့</p> <p>ဇူးယာ၊ ဘဒ္ဒန်</p> <p>ဇူးယာသာ၊ ဘဒ္ဒန်</p> <p>ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ</p>	<p>၉၈</p> <p>၁၃၈</p> <p>၁၃၉</p> <p>၁၀၁</p> <p>၁၀၁-၁၀၂</p> <p>၁၀၂</p> <p>၁၀၂-၁၀၃</p> <p>၁၀၃</p> <p>၁၀၃-၁၀၄</p> <p>၁၀၄</p> <p>၁၀၄-၁၀၅</p> <p>၁၀၅</p> <p>၁၀၅-၁၀၆</p> <p>၁၀၆</p> <p>၁၀၆-၁၀၇</p> <p>၁၀၇</p> <p>၁၀၇-၁၀၈</p> <p>၁၀၈</p> <p>၁၀၈-၁၀၉</p> <p>၁၀၉</p> <p>၁၀၉-၁၀၁၁</p> <p>၁၀၁၁</p> <p>၁၀၁၁-၁၀၁၂</p> <p>၁၀၁၂</p> <p>၁၀၁၂-၁၀၁၃</p> <p>၁၀၁၃</p> <p>၁၀၁၃-၁၀၁၄</p> <p>၁၀၁၄</p> <p>၁၀၁၄-၁၀၁၅</p> <p>၁၀၁၅</p> <p>၁၀၁၅-၁၀၁၆</p> <p>၁၀၁၆</p> <p>၁၀၁၆-၁၀၁၇</p> <p>၁၀၁၇</p> <p>၁၀၁၇-၁၀၁၈</p> <p>၁၀၁၈</p> <p>၁၀၁၈-၁၀၁၉</p> <p>၁၀၁၉</p> <p>၁၀၁၉-၁၀၁၁၀</p> <p>၁၀၁၁၀</p> <p>၁၀၁၁၀-၁၀၁၁၁</p> <p>၁၀၁၁၁</p>
၁	၂	၃	၄
<p>ဟံသာ၊ နိုင်</p> <p>ဟောက်နိုင်ဆွမ်း၊ ဦး</p>	<p>၅၈</p> <p>၆၄</p>	<p>ဟံသာ၊ ဘဒ္ဒန်</p> <p>ဟံသာ၊ ဘဒ္ဒန်</p>	<p>၂၂၃</p> <p>၂၂၄</p>